ISSN 2229-547X VIDEHA

ʋɪd̪e̪ːɦə 370 mə ə̃kə 15 məiː 2023 (ʋərʂə 16 mɑːs̪ə̪ 185 ə̃kə 370)

[ʋɪd̪e̪ːɦə (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) www.videhĕa.co.in]

ʋɪd̪e̪ːɦə məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪ɟə ɑːn̪d̪o̪ːlən̪ə̪: mɑːn̪u̪ʂiːmɪɦə s̪ə̪̃s̪krɨt̪ɑːm

ʋɪd̪e̪ːɦə- prət̪ʰəmə məɪt̪ʰɪliː pɑːkʂɪkə iː-pət̪ɾɪkɑː

s̪ə̪mpɑːd̪ə̪kə: gəd͡ʒeːn̪d̪ɾə t̪ʰɑːkuɾə.

Videheă eJournal (link www.videheă.co.in) is a multidisciplinary online journal dedicated to thťe promotion and preservation of thťe Maithťili language, literature and culture. It is a platform for schcŏlars, researchcĕrs, writers and poets to publishsˇ thťeir works and shsăre thťeir knowledge about Maithťili language, literature, and culture. ThŤe journal is publishsĕd online to promote and preserve Maithťili language and culture. ThŤe journal publishsĕs articles, researchcˇ papers, book reviews, and poetry in Maithťili and Englishsˇ languages. It also features translations of literary works from othťer languages into Maithťili. It is a peer-reviewed journal, whwĭchcˇ means thťat articles and papers are reviewed by experts in thťe field before thťey are accepted for publication.

Font/ Keyboard Source: https://fonts.google.com/ , https://githťub.com/virtualvinodhď/akshsăramukhkă-fonts , https://keyman.com/

Videhĕa e-Journal: Issue No. 370 at www.videhĕa.co.in

s̪əmɑːn̪ɑːn̪t̪ərə pərəmpərɑːkə ʋɪdʝɑːpət̪ɪ- *t͡ʃɪ̃t̪rə ʋɪd̪eːɦə s̪əmmɑːn̪əs̪ə̃ s̪əmmɑːn̪ɪt̪ə ʃriː pən̪əkəlɑːlə mənɖələ d̪ʋɑːrɑː*

məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑː d͡ʒəgəd͡ʒd͡ʒən̪ən̪iː s̪iːt̪ɑːjɑːhɑ̆ bʰɑːʂɑː ɑːs̪iːt̪, ɦən̪umən̪t̪əhə̆ ukt̪əʋɑːn̪ə-mɑːn̪uʂiːmɪɦə s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɑːm.

<u>əkkʰərə kʰəmbʰɑː (ɑːkʰərə kʰɑːmɦə)</u>

t̪ɪɦuən̪ə kʰeːt̪t̪əɦɪ kɑːɲɪ t̪əs̪u kɪt̪t̪ɪʋəllɪ pəs̪əreːɪ. əkkʰərə kʰəmbʰɑːrəmbʰə d͡ʒə_u məɲt͡ʃoː bən̪d̪ʰɪ n̪ə d̪eːɪ.. *(kiːrt̪ɪlət̪ɑː prət̪ʰəməhə̆ pəlləʋəhə̆ pəɦɪlə d̪oːɦɑː.)*

mɑːn̪eː ɑːkʰərə ruːpiː kʰɑːmɦə n̪ɪrmɑːn̪ə kəə/ oːɪpərə (*gəd͡ʝə-pəd͡ʝə ruːpiː*) mə̃t͡ʃə d͡ʒə̃ n̪əɪ bɑːn̪ɦələ d͡ʒɑːjə t̪ə̃ əɪ t̪ɾɪbʰuʋən̪əruːpiː kʂeːt̪rəmeː oːkərə kiːrt̪ɪruːpiː lət̪t̪iː keːn̪ɑː pəs̪ərət̪ə.

Do not judge eachc̆ day by thĕe h˘arvest you reap but by thĕe seeds thĕat you plant. -Robert Louis Stevenson

...

Videhĕa: Maithĭli Literature Movement

oːm dʝəuː ʃɑːn̪t̪ɪɾən̪t̪əɾɪkʂə gʊə̃gə ʃɑːn̪t̪ɪː

: :

ən̪ukɾəmə

əɪ ə̃kəmeː ət͡ʃʱɪː-

1.1.gəd͡ʒeːn̪d̪ɾə ʈʰɑːkuɾə- n̪uːt̪ən̪ə ə̃kə s̪əmpɑːd̪əkiːjə

1.2.ə̃kə 369 pəɾə ʈɪppəɳiː

ɾɑːmə bʱəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʱɾəməɾə' ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə

2.1.pɾəs̪t̪ut̪ə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkəkə s̪ə̃d̪əɾbʱəmeː

2.2.ɾɑːmə bʱəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʱɾəməɾə' d͡ʒiːkə s̪ə̃kʂɪpt̪ə pəɾɪt͡ʃəjə

2.3.pɾoːmɪʃɑː mɪʃɾɑː- ɾɑːmə bʱəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʱɾəməɾə' keː ʋjəkt̪ɪt̪ʋə

2.4.bʰiːmən̪ɑːt̪ʰə d͡ʒʰɑː- loːkəd͡ʒiːʋən̪əpərə s̪əmeːkɪt̪ə ɑːloːkə

2.5.bɪd͡ʒəjə kumɑːɾə mɪʃɾə- ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəɖɪ̈ 'bʰɾəmərə'd͡ʒiːkə s̪ə̃gə s̪ɑːkʂət̪kɑːɾə

2.6.s̪ɑːkʂət̪kɑːɾə- d̪ɪn̪eːʃət͡ʃən̪d̪ɾə goːpɑːlə

2.7.əʃoːkə-ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəmərə'kə upən̪ɟɑːs̪ə 'gʰəɾəmũɦɑː'

2.8.lɑːləd̪eːʋə kɑːmət̪ə-ɖɑː0 ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽiː "bʰɾəmərə" : eːkə ʋjəkt̪ɪt̪ʋə

2.9.əd͡ʒəjə ən̪uɾɑːgiː- məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑːkə s̪ɑːɦɪt̪ɟəkɑːɾə 'bʰɾəmərə' ɦəɾeːkə bɪd̪ʰɑːmeː pus̪t̪əkə pɾəkɑːʃən̪ə

2.10.əʃʋɪn̪ɟː kumɑːɾə ɑːloːkə-ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ bʰɾəmərəhə̆ bʰɑːɾət̪ə-n̪eːpɑːləkə s̪ɑ̃ːs̪kɾɨt̪ɪkə s̪eːt̪u

2.11.t͡ʃə̃d̪ɾeːʃə-ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəmərə' : ʋɪt͡ʃɑːɾə, s̪ə̃ʋeːd̪ən̪ɑː ɑː t͡ʃeːt̪ən̪ɑː

2.12.ɖɑː.ɾɑːd͡ʒeːn̪d̪ɾə ʋɪmələ-ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəɭɪ 'bʰɾəməɾə'kə upəɲɟɑːs̪ə 'gʰəɾəmuɦɑ̃ː'- pɾəbʰɑːʋə ɑː pɾət̪ɪkɾɪjɑː

2.13.ɖɑː.ɾɑːməd̪əjɑːlə ɾɑːkeːʃə- pus̪t̪əkə d͡ʒeː ɦəmə pəɖʰələ-eːn̪t̪iː bʰɑːɪɾəs̪əkə kət̪ʰɑːt̪məkə s̪ə̃s̪ɑːɾə

2.14.d̪ɪn̪eːʃə jɑːd̪əʋə-loːkə məɪt̪ʰɪliː keːɾə ʋɪbʰuːt̪ɪ 'bʰɾəməɾə'

2.15.t͡ʃə̃d̪ɾeːʃə-ʋɪʋɪd̪ʰəʋəɾɳiː ɑː bəɦuɾə̃giː ɾət͡ʃən̪ɑːkɑːɾə 'bʰɾəməɾə'

2.16.əjoːd̪ʰjɑːn̪ɑːt̪ʰə t͡ʃəud̪ʰəɾiː- "bʰɾəməɾə"kə bəɦuɑːjɑːmɪkə ʋjəkt̪ɪt̪ʋə

2.17.əd͡ʒɪt̪ə kumɑːɾə d͡ʒʰɑː-gʰəɾəmuɦɑ̃ː: məd̪ʰeːʃiː ɑːn̪d̪oːlən̪ə ɑː s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə s̪əməɾəs̪ət̪ɑːkə d̪əs̪t̪ɑːʋeːd͡ʒə

2.18.ɾəmeːʃə ɾəɲd͡ʒən̪ə-eːkəʈɑː ɑːɾə ʋəs̪ən̪t̪ə : t̪ɑːt̪kɑːliːn̪ə s̪əməjə ɑː s̪əmɑːd͡ʒəkə pɾət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ n̪ɑːʈəkə

2.19.ʋɪn̪əjə bʰuːʂəɳə-ɪd͡ʒoːt̪əkə ɑːʃə d͡ʒəgəbəɪt̪ə bʰɾəməɾəkə gəd͡ʒələ

2.20.ɑːʃiːʂə əɳə̪tʃĩɳɦɑːɾə-kəl̃əkɪʈə̪ tʃɑːɳə̪

2.21.ʋɪɲ̪iːʈə̪ ʈʰɑːkuɾə-bəɦuɑːjɑːmiː ʋjəkʈ̪ɪʈ̪ʋəkə eːkəʈ̪ɑː s̪ud̪ʰəɾə s̪ʋəɾupəːɾɑːməbʰəɾoːs̪ə̪ kɑːpəʈ̪ɪ bʰɾəməɾə

2.22.ɖɑː. joːgɑːɳə̪ɳɖə̪ dʒʰɑː-bʰəɪjɑː əeːləɪ əpəɳə̪ s̪o̪ːɾɑːdʒəː ʋɪɦəg̃əmə d̪ɾɨʂʈ̪ɪ

2.23.gədʒeːɳɖ̪ɾə ʈʰɑːkuɾə- ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə̪ kɑːpəʈ̪ɪ 'bʰɾəməɾə' pəɾə eːkəʈ̪ɑː s̪əməgɾə d̪ɾɨʂʈ̪ɪ

2.24.ɳɪʈ̪jɑːɳə̪ɳɖə̪ mənɖələ-əpəɳe̪ː ɾəŋgəmeː ɾəŋgɑːeːlə ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə̪ s̪əɾə

əɪ ə̃kəkə əɲ̪jɑːɲ̪jə ɾətʃə̪ɳɑː

3.gəd̪jə kʰəɳɖə

3.1.dʒəgəd̪iːʃə pɾəs̪ɑːd̪ə̪ mənɖələ- s̪utʃiʈ̪ɑː (d̪ʰɑːɾɑːʋɑːɦɪkə upəɲ̪jɑːs̪ə̪)

3.2.dʒəgəd̪iːʃə pɾəs̪ɑːd̪ə̪ mənɖələ- ʃəɾʈə kəʈə ɾɑːs̪ʈ̪ɑː (ləgʰukəʈ̪ʰɑː)

3.3.n̪ən̪d̪ə ʋɪlɑːs̪ə ɾɑːjə- bʰõːʈəbeːtʃt͡ʃɑː

3.4.ɾəbiːn̪d̪ɾə n̪ɑːɾɑːjəɳə mɪʃɾə- mɑːt̪ɾɨbʰuːmɪ (upəɲɟɑːs̪ə)- 31-35 mə kʰeːpə

3.5.kumɑːɾə mən̪oːd͡ʒə kəʃjəpə-ən̪ɦɑːɾə s̪ə∂ ləʈəɪt̪ə

3.6.n̪ɪɾmələː kəɾɳə- əgn̪ɪ ʃɪkʰɑː (kʰeːpə-19)

3.7.s̪ə̃t̪oːʂə kumɑːɾə ɾɑːjə 'bəʈoːɦiː' mə̃gəɾəun̪ɑː (d̪ʰɑːɾɑːʋɑːɦɪkə upəɲɟɑːs̪ə 12mə kʰeːpə)

3.8.ɑːt͡ʃɑːɾjə ɾɑːmɑːn̪ən̪d̪ə mənɖələ-d͡ʒɑːt̪ɪ bən̪ɑːmə d͡ʒɑːt̪ɪʋɑːd̪ə/ d̪ʰəɾəmə s̪ə̃kəʈə mukt̪ə

3.9.ɖɑː. kɪʃəɳə kɑːɾiːgəɾə-puɾus̪kɑːɾiː guɾgɑː puɾus̪kɑːɾə bə̃ʈɑː ɖəkəɪt̪ə

3.10.lɑːlə d̪eːʋə kɑːmət̪ə- kət̪ʰɑːkɑːɾə n̪ən̪d̪ə ʋɪlɑːs̪ə ɾɑːjə d͡ʒiː keː kət̪ʰɑː poːt̪ʰiː 'əs̪ələ puːd͡ʒɑː'/poːt̪ʰiː s̪əmiːkʂɑː- "s̪əd͡ʒʰɪjɑː ɾoːpən̪"

3.11.kun̪d̪əɳə kəɾɳə- məɪt̪ʰɪliː biːɦən̪ kət̪ʰɑː- ɾiːɽʰə

6.ʋɪd̪eːɦə s̪uːt͡ʃən̪ɑː s̪ə̃pərkə ən̪ʋeːʂəɳə (including Parallel Literature in Maithtĭli and Videheă Maithtĭli Literature Movement) **(pɾɨ 106-201)**

7.ʋɪd̪eːɦə mɪt̪ʰɪlɑːkə kʰoːd͡ʒə **(pɾɨ 202-231)**

8.ʋɪd̪eːɦə mɪt̪ʰɪlɑː ɾət̪n̪ə **(pɾɨ 232-330)**

ॐ द्यौः शान्तिरन्तरिक्ष ग्वंग शान्तिः पृथ्वी शान्तिरापः शान्तिरोषधयः शान्ति वनस्पतयः शान्तिर्विश्वे देवाः शान्तिर्ब्रह्म

ওঁ দ্যৌ: শান্তিৰন্তৰিক্ষ Ẇ শান্তিঃ পৃথ্বী শান্তিৰাপ: শান্তিৰোষধয: শান্তি ৰনস্পতয: শান্তিৰ্বিশ্বে দেৰা: শান্তির্ৰহ্ম

ब्रह्मणसँ प्रार्थना जे द्युलोकमे, अंतरिक्षमे, पृथ्वीपर, जलमे, औषधमे, वनस्पतिमे, विश्वमे, सभ देवतागणमे आ ब्रह्ममे शांति हुअय।

ॐ-ब्रह्मण, द्यौ-सूर्य-तरेगण, अंतरिक्ष- पृथ्वी आ द्यूलोकक बीच, आप:-जल, विश्वेदेवा- सभ देवता, ब्रह्म- सर्जक।

ব্ৰ্হ্মণসঁ প্ৰাৰ্থনা জে দ্যুলোকমে, অংতৰিক্ষমে, পৃথ্বীপৰ, জলমে, ঔষধমে, ৱনস্পতিমে, ৱিশ্বমে, সভ দেৱতাগণমে আ ব্ৰ্হ্মমে শাংতি হুঅয়।

ওঁ-ব্ৰ্হ্মণ, দ্যৌ-সূৰ্য-তৰেগণ, অংতৰিক্ষ- পৃথ্বী আ দ্যূলোকক ৱীচ, আপ:-জল, ৱিশ্বেদেৱা- সভ দেৱতা, ব্ৰ্হ্ম- সৰ্জক।

৮

ॐ, स॒हस्र॑शीर्षा॒ पुरु॑षः। स॒ह॒स्रा॒क्षः स॒हस्र॑पात्।

ওঁ, স↓ হস্ৰ↑ শীৰ্ষা↓ পুৰু↑ ষঃ। স↓ হ↓ স্ৰা↓ ক্ষঃ
স↓ হস্ৰ↑ পাৎ।

स भूमिं ग्वंग वि॒श्वतों वृ॒त्वा। अत्यं॑तिष्ठद् दशाङ्गु॒लम्॥

স ভূমিঁ↑ Ẇ ৱি↓ শ্বতো↑ ৱৃ↓ ত্বা। অত্য↑ তিষ্ঠদ্ দশাঙ্গু↓ লম্॥

हजार माथ, हजार आँखि, हजार पएर संग विश्वकेँ आच्छादित केने अछि, दस आंगुरक गनतीक वशमे नै अछि ओ।

ॐ सहस्त्रशीर्षा पुरुषः सहस्त्राक्षः
सहस्त्रपात् ॥ सभूमिꣳसर्व्वतस्पृत्वा
त्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् ॥

पद्भ्यागँ् शूद्रो अंजायत॥

প↓ ড্যাগ্ঁ↑ শূ↓ দ্রো অ↑ জাযত॥

पएरसँ शूद्रक उत्पत्ति भेल॥

पद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्राँत्।

প↓ ড্যাং ভূমি↓ র্দিশঃ↓ শ্রোত্রা↑ ↑ ৎ।

मुदा पएरेसँ भूमियोक उत्पत्ति।

❀ (White Florette- innocence and purity)

☸ (Wheel of Dharma)

卐 (Swastik)

𑒀 (सिद्धिरस्तु, सिद्धम প্রিঞ্চিৰস্তু, প্রিঞ্চম Devanagari Anji)

Ẇ (Gwang ग्वंग- two small circles connected by u and a dot placed over it, used in reference of Vedic texts)

𑒀 (Tirhuta Anji, Ankush of Ganeshji, placed at the beginning of something)

𑒀

1.1.gədʒ͡eːn̪d̪ɾə ʈʰɑːkuɾə- n̪uːt̪ən̪ ə̃kə sə̪mpɑːd̪əkiːjə

1.2.ə̃kə 369 pəɾə ʈɪppəɳiː

1.1.gədʒ͡eːn̪d̪ɾə ʈʰɑːkuɾə- n̪uːt̪ən̪ə ə̃kə s̪əmpɑːd̪əkiːjə

ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə' ʋɪʃeːʂɑ̃ːkəmeː kɪtʃ͡ʰu goːʈeːkẽː ɦun̪əkɑː mədʰ̪eːs̪ə ɑːn̪d̪oːlən̪əs̪ə̃ dʒ͡uɽəlɑːs̪ə̃ d̪ɪkkət̪ə tʃ͡ʰən̪ɦɪ, s̪eː oː ɾətʃ͡ən̪ɑː n̪əɪ d̪eːt̪ɑː, s̪eː n̪eːpɑːloː d̪ɪs̪əmeː tʃ͡ʰət̪ʰɪ ɑː bʰɑːɾət̪oː d̪ɪs̪ə. mud̪ɑː s̪əmɑːn̪ɑːn̪t̪əɾə d̪ʰɑːɾɑːkẽː t̪əkəɾə ɑːd̪ət̪ɪ tʃ͡ʰəɪ. s̪eː koːn̪oː ʋɪʃeːʂɑ̃ːkəs̪ə̃ kəmə ɾətʃ͡ən̪ɑː n̪əɪ ɑːjələ.

ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə' s̪əɾʋəɦɑːɾɑː ʋəɾgəkẽː gəɾɪmɑː d̪eːlən̪ɦɪ, dʒ͡əkʰən̪ə məɦeːn̪d̪ɾə mələ̃gɪjɑː ɑː dʒ͡ɑːt̪ɪʋɑːd̪iː ɾə̃gəmə̃tʃ͡ə ʃoːləkən̪ə ɑː ɾɑːʈə jukt̪ə ʃəbd̪ɑːʋəliː əpən̪ə s̪l̪əɪpəs̪t̪ɪkə ɦjuːməɾə bəlɑː n̪ɑːʈəkə meː d̪ə∂ ɾəɦələ tʃ͡ʰələ, t̪əkʰən̪ə bʰɾəməɾə dʒ͡iː iː keːlən̪ɦɪ, s̪eː ɑːɾə məɦət̪ʋəpuːɾɳə tʃ͡ʰələ.

ɾɑːjəpuɾəs̪ə̃ gəuɦɑːʈiː t̪əkə oː bʰɾəməɳə kəɾəɪt̪ə tʃ͡ʰəlɑː. bʰɾəməɳə kəɾəɪbəlɑː bʰɾəməɾə.

2

HONOUR KILLING OF GANGESH UPADHYAYA (FIRST BY RAMANATH JHA, THEN BY UDAYANATH JHA 'ASHOK' *(A PARALLEL HISTORY OF MITHILA AND MAITHILI LITERATURE, WHY TODAY ITS NEED BEING FELT MORE INTENSELY?)*

I was not surprised, thŏughğ I must h˘ave been whwĕn I saw a monographp˘ on Gangeshs˘

Upadhďyaya, whw̆ose copyrighğt is being h˘eld by Sahăitya Akademi, thťe authťor of thťe monographp̆ is Udayanathť Jhʃa ' Ashs̆ok'. I thťoughğt thťat Udayanathť Jhʃa ' Ashs̆ok', whw̆o h˘as been given BhB̆ashs̆a Samman also, by thťe same Sahăitya Akademi, would do some justice. But truthť and researchč seem elusive in Sahăitya Akademi monographp̆s, at least thťat I found in thťis monographp̆.

I searchčed and searchčed thťroughğ chčapters, thťat now thťe authťor will shs̆ow courage. But thťe authťor like Ramanathť Jhʃa seems ashs̆amed of thťe roots and offspring of Gangeshs̆ Upadhďyaya. He tries to confuse thťe issue, but thťere is no confusion now at least since 2009. But in 2016 Sahăitya Akademi seems to carry out thťe casteist agenda. Udayanathť Jhʃa mockingly pretends to searchč h˘is name, lineage etc, whw̆ere nothťing is thťere to searchč for, yet h˘e could not muster thťe courage, to tell thťe truthť, and ends up just repeating thťe facts in 2016 thťat Dineshs̆chčandra BhB̆attachčarya already h˘as publishs̆ed way back in 1958.

ThŤe h˘onour killing of Gangeshs̆ Upadhďyaya by Prof. Ramanathť Jhʃa is being taken forward by Sahăitya Akademi, Delhľi in a most h˘ypocritical way.

Ramanathť Jhʃa's obscurantism *vis-a-vis* Panji is

evident from one example. Th̆e inter-caste marriage in Panji was well known to h̆im (but h̆e ch̆ose to keep th̆e Dooshs̆an Panji secret- whw̆ich̆ h̆as been released by us in 2009), and it was apparent th̆at th̆e great navya-nyaya ph̆ilosoph̆er Gangesh̆ Upadh̆yaya married a "Ch̆armkarini" and was born five years after th̆e death̆ of h̆is fath̆er (see our Panji Books Vol I & II available at h̆ttp://videhĕa.co.in/poth̆i.h̆tm). Sh̆. Dinesh̆ Ch̆andra Bh̆attach̆arya writes in th̆e "History of Navya-Nyaya in Mith̆ila". (1958)

" *Th̆e family whw̆ich̆ was inferior in social status is now extinct in Mith̆ila----- Gangesh̆a's family is completely ignored and we are not expected to know even h̆is fath̆er's name-----...As th̆ere is no oth̆er reference to Gangesa we can assume th̆at th̆e family dwindled into insignificance again and became extinct soon after h̆is son's death̆.*" [1958, Ch̆apter III pages 96-99), whw̆ich̆ is a total falsehĕood. He writes furth̆er th̆at all th̆is information was given to h̆im by Prof. R. Jh̆a, and h̆e seemed th̆ankful to h̆im.

Th̆e following excerpt from Our Panji Prabandh̆ (parts I&II) is being reproduced below for ready reference:

-

məhaːraːʤə hərəs̪ĩhəɖ̪eːvə- mɪt̪ʰɪlaːkə kərɳaːʈə və̃ʃəkə. ʤjoːt̪ɪriːʃvərə ʈʰaːkurəkə vərɳə-rət̪n̪aːkərəmeː

ɦərəs̪ĩɦəd̪e:və n̪a:jəkə a:kɪ ra:dʒa: tʃʱəla:ɦə. 1294 i:. me: dʒən̪mə a: 1307 i:. me: ra:dʒəs̪ĩɦa:s̪ən̪ə. gʱɪja:s̪ud̪d̪i:n̪ə t̪ugələkəs̪ə̃ 1324-25 i:. me: ɦa:rɪkə ba:d̪ə n̪e:pa:lə pəla:jən̪ə. mɪt̪ʰɪla:kə pəɲdʒi:-prəbən̪d̪ʰəkə bra:ɦmən̪ə, ka:jəs̪t̪ʰə a: kʂət̪rɪjə məd̪ʰjə a:d̪ʰɪka:rɪkə s̪t̪ʰa:pəkə, məɪt̪ʰɪlə bra:ɦmən̪əkə ɦe:t̪u gun̪a:kərə dʒʱa:, kərn̪ə ka:jəs̪t̪ʰəkə le:lə ʃə̃kərəd̪ət̪t̪ə, a: kʂət̪rɪjəkə ɦe:t̪u vɪdʒəjəd̪ət̪t̪ə e:ɦɪ ɦe:t̪u prət̪ʰəmət̪ja: n̪ɪjukt̪t̪ə bʰe:la:ɦə. ɦərəs̪ĩɦəd̪e:vəkə pre:rən̪a:s̪ə̃- a: i: ɦərəs̪ĩɦəd̪e:və n̪a:n̪jəd̪e:vəkə və̃ʃədʒə tʃʱəla:ɦə, dʒe: n̪a:n̪jəd̪e:və ka:rn̪a:t̪ə və̃ʃəkə 1009 ʃa:ke:me: s̪t̪ʰa:pən̪a: ke:n̪e: rəɦət̪ʰɪ- n̪ən̪d̪əɪd̪ə ʃun̪jə̃ ʃəʃɪ ʃa:kə vərʂe: (1019 ʃa:ke:)... mɪt̪ʰɪla:kə pən̪d̪ɪt̪ə lo:kən̪ɪ ʃa:ke: 1248 t̪əd̪ən̪us̪a:rə 1326 i:. me: pəɲdʒi:-prəbən̪d̪ʰəkə vərt̪əma:n̪ə s̪vəru:pəkə pra:rəmbʰəkə n̪ɪrn̪əjə kəe:lən̪ɦɪ. pun̪əhə̆ vərt̪əma:n̪ə s̪vəru:pəme: t̪ʰo:d̪e: bud̪d̪ʰɪ vɪla:s̪i: lo:kən̪ɪ mɪt̪ʰɪle:ʃə məɦa:ra:dʒə ma:d̪ʰəvə s̪ĩɦəs̪ə̃ 1760 i:. me: a:d̪e:ʃə kərəba:e: pəɲdʒi:ka:rəs̪ə̃ ʃa:kʰa: pus̪t̪əkəkə prən̪əjən̪ə kərəbəo:lən̪ɦɪ. o:kərə ba:d̪ə pə̃:dʒɪme: (kəkʰən̪o: ka:lə vərn̪ɪt̪ə 1600 ʃa:ke: ma:n̪e: 1678 i:. va:s̪t̪əvəme: ma:d̪ʰəvə s̪ĩɦəkə ba:d̪əme: 1800 i:.kə a:s̪əpa:s̪ə) ʃro:t̪rɪjə n̪a:məkə e:kət̪a: n̪əvə bra:ɦmən̪ə upədʒa:t̪ɪkə mɪt̪ʰɪla:me: ut̪pət̪t̪ɪ bʰe:lə.

So, thťe Srotriyas as a sub-caste arose around 1800 CE as per authťentic panji files. *<u>ShS̆ Anshsŭman Pandey</u> [Gajendra ThŤakur of New Delhĭ provided me witht̆ digitized copies of thťe genealogical records of thťe Maithtĭl Brahămins. ThŤe panjikara-s whwŏse families h ̆ave maintained*

thĕse records for generations are often reluctant to allow othĕrs to pursue thĕir records. It is a matter of 'intellectual property' to thĕm. I was fortunate enoughğ to receive a complete digitized set of panji records from Gajendra ThŤakur of New Delhĩ in 2007. [Recasting thĕ Brahămin in Medieval Mithĩla: Origins of Caste Identity among thĕ Maithĩl Brahămins of Northť Bihăr by Anshsŭman Pandey, A dissertation submitted in partial fulfilment of thĕ requirements for thĕ degree of Doctor of PhĨilosophpў (History) in thĕ University of Michčigan 2014].

Later thĕse Panji Manuscripts were uploaded to Videheॅa Pothĩ at **www.videheॅa.co.in** and google books in 2009).

ThŤe so-called Mahăarajas of Darbhbॅanga were permanent settlement zamindars of Cornwallis, and thĕre were so many in Britishsॅ India, but in Nepal thĕre were none. In thĕ annexure of our book (Panji Prabandhď vol I&II), we hॅave attachčed copies of genealogy-based upgradation orders (proof of upgradation for cashsॅ). So, before 1800 CE, thĕre was no srotriya sub-caste in Britishsॅ India and thĕre is no suchčॅ sub-caste withĩn Maithĩl Brahămins in Nepal part of Mithĩla even today. Srotriya before thăt referred to following some education stream in Britishsॅ India, in Nepal it still hॅas thăt meaning.

ORIGINAL PANJI REFERENCES ARE PLACED BELOW:

DOOSHAN PANJI- THE BLACKBOOK

49.

188/2	tʃəɾməkaːɾɪ ɳiː	maːɳ ḏərə	ʋəbʰəɳ̪jaː mə	tʃʱaːḏ əɳ̪ə
t̪ət̪t̪ʋətʃĩt̪ aːməɳɪ kaːrəkəgə̃ geːʃə	tʃʱaːḏəɳ̪əgə̃ geːʃəkə	ɳ̪ə̃ːiː	*rət̪n̪aːkərək ə- maːt̪ɾɨkə (ə dʒɲaːt̪ə)*	gə̃ge ːʃə
	ʋəlləbʰaː	bʰəʋa ːɪ	maːɦeːʃʋərə	
			dʒiːʋeː	

21//10 tʃʱaːḏəɳ̪əs̪ə̃ t̪ət̪ʋə tʃĩn̪t̪aːməɳɪ kaːrəkə dʒəgəḏguɾu gə̃geːʃə

tʃʱaːḏəɳ̪əs̪ə̃ t̪ət̪ʋə tʃĩn̪t̪aːməɳɪ kaːrəkə gə̃geːʃəkə ʋəlləbʰaː tʃəɾməkaːɾɪɳiː pɪt̪ɾɨ pəɾoːkʂeː pəɲtʃə ʋəɾʂə ʋjət̪iːt̪eː t̪ət̪ʋə tʃĩn̪t̪aːməɳɪ kaːrəkə gə̃geːʃoːt̪pət̪t̪ɪ- **tʃəɾməkaːɾɪɳiː meːḏʱaːkə s̪ən̪t̪aːn̪əkə laːgɪmeː tʃʱələɳ̪ɦɪ**

tʃʱaːḏəɳ̪ə s̪ə̃ t̪ət̪ʋə tʃĩn̪t̪aːməɳɪ kaːrəkə

məōməō gə̃geːʃə

"t̪ət̪ʋə t͡ʃɪ̃nt̪ɑːmənɪ kɑːrəkə mə. mə. pɑː. gə̃geːʃəkə ʋɪʂəjəkə leːkʰə prɑːt͡ʃiːn̪ə pəɲd͡ʒiːs̪ə̃ upələbd̪ʰə"..

pɪt̪ri pərɵːkʂeː pə̃t͡ʃə ʋərʂə ʋjət̪iːt̪eː gə̃geːʃoːt̪pət̪t̪ɪhɪ ɪt̪ɪ prɑːt͡ʃiːn̪ə leːkʰən̪iːjə: kut̪rɑːpɪ

d̪eːʋaːn̪ən̪d̪ə pəɲd͡ʒiː 39-2 t͡ʃʰaːd̪ən̪əs̪ə̃ d͡ʒəgəd̪əguru: gũru: gə̃geːʃə s̪ut̪aːjə ʋəbʰən̪ɪjaːməs̪ə̃ d͡ʒəjaːd̪ɪt̪jə s̪ut̪ə s̪aːd̪ʰukərə pət̪n̪iː

d̪eːʋaːn̪ən̪d̪ə pəɲd͡ʒiː 339-3 d͡ʒəgəd̪əguru: gə̃geːʃə s̪ut̪ə s̪upən̪ə d̪əu bʰəɳɖaːrɪs̪əməs̪ə̃ həraːd̪ɪt̪jə d̪əu... put̪rə s̪ut̪aːt͡ʃə goːraː d͡ʒəd͡ʒɪʋaːlə s̪ə̃ d͡ʒiːʋeː pət̪n̪iː eː s̪ut̪ə s̪ən̪d̪əgəhɪ bʰəʋeːʃʋərə. ət̪rəs̪t̪ʰaːn̪eː s̪upən̪əbʰraːt̪rɨ hərɪʃərmmə d̪aːrɪt̪ɪ kʋət͡ʃɪt̪ d͡ʒəd͡ʒɪʋaːlə graːmə

d̪eːʋaːn̪ən̪d̪ə pəɲd͡ʒiː 30=5 t͡ʃʰaːd̪ən̪əs̪ə̃ upaːjəkaːrəkə mə.mə. paː. ʋərd̪d̪ʰəmaːn̪ə s̪ut̪aːt͡ʃə kʰəɳɖəʋəlaːs̪ə̃ ʋɪʃʋən̪aːt̪ʰə s̪ut̪ə ʃɪʋən̪aːt̪ʰə pət̪n̪iː gə̃geːʃə- mə.mə. ʋərd̪ʋəmaːn̪ə/ s̪upən̪ə/ hərɪʃərmmə

Gangeshš, thťe authťor of thťe Tattvachčintamani, wrote one text equivalent to 12,000 texts. Now come to thťe fact mentioned in thťe Panji- it clearly states thťat Gangeshš of Tattvachčintamani was born five years after thťe deathť of hĭs fathťer and hĕ married a tanner, so whwў did Ramanathť Jhʃa hĭde thťis from Dineshš ChČandra BhBattachčarya? Vardhďamana, son of Gangeshš, calls Gangeshš *sukavikairavakananenduhŭ*. But thťe

conspiracy under whw̆ichc̆ thťe poems of a famous schc̆olar like Gangeshs̆ are not available today is clear from thťe example given above. Vasudev of Bengal was a classmate of Pakshs̆adhďar Mishs̆ra of Mithťila, h˘e came to study in Mithťila, passed thťe *shs̆alaka* examination and received thťe title of *sarvabhb̆aum.* Vasudeva memorised thťe *tattvachc̆intamani* of Gangeshs̆ and thťe *nyayakusumanjali karika* of Udayana. Pakshs̆adhďar and othťer Mithťila teachc̆ers did not allow writing (copying) *tattvachc̆intamani*. Raghğunathť ShS̆iromani, a disciple of Vasudeva, took thťe righğt of certification after h˘e defeated h˘is guru Pakshs̆adhďar Mishs̆ra in a scriptural debate *(shs̆astrarthťa)*. ThŤe *Navya Nyaya* schc̆ool was founded in Navadvipa by Vasudeva-Raghğunathť. Pakshs̆adhďar Mishs̆ra was a contemporary of Vidyapati (distinct from thťe Padavali writer whw̆o was of thťe pre-Jyotirishs̆war period) whw̆o wrote in Sanskrit and Avahăatta. And thťe arrival of Mithťila students of Bengal from Bengal stopped after Raghğunathť ShS̆iromani. Gangeshs̆ Upadhďyaya enjoyed *'param guru'* as well as *'jagad guru'* titles, thťe h˘ighğest titles of thťe time and as per Panji only Vacaspati Mishs̆ra II was thťe othťer person whw̆o enjoyed thťe title of *'param guru'.* ThŤe extinction of Navya-Nyaya Schc̆ool from Mithťila, as described above, was a revenge of nature against thťe h˘onour killing of Gangeshs̆ Upadhďyaya and h˘is family.

[Translation of thtĕ Maithtĭli ShS̆ort Story, 'ShS̆abdashsăstram' (based on thtĕ true Panji records of Gangeshs̆ Upadhdy̆aya) was done by thtĕ authtŏr Gajendra ThT̆akur h̆ imself: publishsĕd as 'ThTĕ Science of Words' Indian Literature Vol. 58, No. 2 (280) (Marchc̆/April 2014), pp. 78-93 (16 pages) Publishsĕd By: Sahăitya Akademi]

3

Kamlanand Jhʃa h̆ as written a book on Nagarjun (Maithtĭli's Yatri) whw̆ere h̆ e credits h̆ im witht̆ giving a new direction to Maithtĭli literature. ChC̆andradhd̆ar ShS̆arma Guleri wrote 'Usne kahăa thtăa', a marvellous shsŏrt story in Hindi, thtĕ best one of its time. But h̆ is literary corpora is very little in quantity, so if anyone tried to give h̆ im credit for giving direction to Hindi shsŏrt story writing would make h̆ imself a laughğing stock. And Yatri's Maithtĭli literary corpora is even thtĭnner thtăn Guleri's. Moreover, Rajkamal ChC̆audhd̆ary calls h̆ im of thtĕ medieval age (Rajkamal Monographp̆, Subhb̆ashs̆ ChC̆andra Yadav, Page no 14). He wrote ChC̆itra (25 poems). He wrote, rathtĕr h̆ urriedly publishsĕd h̆ is 'Patrahăin Nagn Gachc̆h' (44 poems) for Sahăitya Akademi Award in Maithtĭli, whw̆ichc̆ h̆ e got in 1968. After thtăt h̆ e stopped writing in Maithtĭli, so h̆ ow can h̆ e influence anybody whw̆en after getting thtĕ award one stops writing in thtăt language? ThT̆is is one example of h̆ is instability so far as h̆ is ideology is concerned.

He became a Buddhd̆ist monk whw̆en h˘e left for Sri Lanka and became a Brahămin again whw̆en h˘e returned after a 2nd sacred tht̆read ceremony performed in h˘is village. ThT̆is is anotht̆er example of h˘is instability so far as h˘is ideology is concerned. Kamlanand Jhʃa does not know Maitht̆ili literature. His comments shs̆ould be exposed, as h˘e tries to give a bad name to tht̆e great tradition of Maitht̆ili literature. ThT̆ere were mainstream writers, but tht̆ere were writers of parallel tradition also (see below Annexures 1 & 2). He h˘as confused tht̆e Sanskrit and Avahăatt Vidyapati ThT̆akkurahă witht̆ tht̆e Padavali writer pre-Jyotirishs̆war Vidyapti. He shs̆ould read tht̆e writing of Vijay Kumar ThT̆akur, a leftist h˘istorian, whw̆o h˘as given ample lighğt on pre-Jyotirishs̆war Vidyapati. [*My article on Vidyapati in Prabandhd̆ Nibandhd̆ Samalochc̆na Vol.II (available in Videheă Archc̆ive) covers all tht̆ese, tht̆e logo of Videheă is tht̆e php̆otographp˘ of Pre-Jyotirishs̆war Vidyapati, sketchc̆ed by Panak Lal Mandal, recipient of Videheă Samman for fine arts.*]

Annexure 1

t͡ʃəndɑː d͡ʒʰɑː (1831-1907), muːlənɑːmə t͡ʃəndɾənɑːt̪ʰə d͡ʒʰɑː, gɾɑːmə- pɪɳɖɑːɾut͡ʃʰə, d̪əɾəbʰə̃gɑː. kəʋiːʃʋəɾə, kəʋɪt͡ʃənd̪ɾə nɑːməs̪ə̃ ʋɪbʰuːʂɪt̪ə. gɾɪeːɾs̪ən̪əkẽː məɪt̪ʰɪliːkə pɾəs̪ə̃gəmeː mukʰjə s̪əɦɑːjət̪ɑː keːn̪ɪɦɑːɾə. kɾɨt̪ɪ- mɪt̪ʰɪlɑː bʰɑːʂɑː ɾɑːmɑːjəɳə, giːt̪ɪ-

s̪ud̪ʰɑː, məɦeːʃəʋɑːɳiː s̪ə̃gɾəɦə, tʃə̃n̪d̪ɾə pəd̪ɑːʋəliː, ləkʂmiːʃʋəɾə ʋɪlɑːs̪ə, əɦɪljɑːtʃəɾɪt̪ə ɑːə/ ʋɪd̪jɑːpət̪ɪ ɾətʃɪ̃t̪ə s̪ə̃s̪kɾɨt̪ə puɾuʂə-pəɾiːkʂɑːkə gəd̪jə-pəd̪jəməjə ən̪uʋɑːd̪ə.

1

n̪jɑːjəkə bʰəʋən̪ə kətʃəɦəɾiː n̪ɑːmə.

s̪əbʰə ən̪jɑːjə bʰəɾələ t̪eːɦɪ ʈʰɑːmə..

s̪ət̪jə ʋətʃən̪ə ʋɪɾəleː d͡ʒən̪ə bʰɑːʂə.

s̪əbʰə mən̪ə d̪ʰən̪əkə ɦəɾən̪ə əbʰɪlɑːʂə..

kəpəʈə bʰəɾələ kət̪ə koːʈɪkə koːʈɪ.

kəkəɾə n̪ə kəɾə məɾjɑːd̪ɑː tʃʰoːʈɪ..

bʰən̪ə kəʋɪ 'tʃən̪d̪ɾə' kətʃəɦəɾiː gʰuːs̪ə.

s̪əbʰə s̪əɦəmət̪ə kəkəɾɑː keː d̪uːs̪ə.

2

ɾət̪jɑː d̪ɪn̪ə d̪uɾəgət̪jɑː ɦeː bʰoːlɑː!

gəɪjɑː d͡ʒəgət̪əkə məɪjɑː ɦeː bʰoːlɑː

kəʈəjə kəs̪əɪjɑː ɦɑːt̪ʰə

ɦɑːkɪmə bʰeːlə n̪ɪɾəd̪əɪjɑː ɦeː bʰoːlɑː

kət̪əjə ləgɑːjəbə mɑːt̪ʰə

bərəsa̪ː n̪əɦɪ bʰeːlə s̪ərəsa̪ː ɦeː bʰoːlɑː

ərəsa̪ː kəeː geːlə meːɦə

rət̪ɪjɑː d̪ɪn̪ə d̪urəgət̪ɪjɑː ɦeː bʰoːlɑː

d͡ʒən̪ə t̪ən̪ə d͡ʒɪʋən̪ə s̪ə̃d̪eːɦə

mukʰɪjɑː bəɽə bəɽə s̪ukʰɪjɑː ɦeː bʰoːlɑː

ən̪n̪əbəkə d̪ukʰɪjɑː ɖoːlə

keː s̪əɦə kɑːn̪ə kən̪əkʰɪjɑː ɦeː bʰoːlɑː

s̪ukʰɪjɑː bɪrən̪ɑː ʈoːlə

3

əs̪t̪rə ʃəs̪t̪rə roːkə ɑːbə mɑːmɪlɑːkə mɑːrɪ.

bʰɑːɪ bʰɑːɪkẽː pəɽʰəɪt͡ʃʱə n̪ɪt̪jə n̪ɪt̪jə gɑːrɪ..

ʈʰəkkə loːkə ɦəkkə pɑːbə s̪ɑːd̪ʰu kə̃ĩ ud͡ʒɑːrɪ.

d̪əɪʋə d͡ʒeː ləlɑːʈə leːkʰə keː s̪əkəɪt͡ʃʱə ʈɑːrɪ?

t͡ʃɑːɦiː n̪əɦɪ d̪ʰən̪ə, ləlɪt̪əʋɑːmə, pəkəʋɑːn̪ə d͡ʒɪleːbiː,

mən̪oːʋɪn̪oːd̪əkə ɦeːt̪u əmərəpət̪ɪ s̪əd̪ən̪ə n̪ə ʈeːbiː.

iː ən̪t̪ərə əbʰɪlɑːʂə ɦəmərə kəruɳɑːməjɪ d̪eːʋiː

bʰəkt̪ɪ bʰɑːʋə s̪ə̃ s̪ət̪ət̪ə əɦĩkə pəd̪əpə̃kəd͡ʒə s̪eːʋiː..

ən̪n̪ə məɦəgə, ɖəgəməgə ət͡ʃʱɪ bʰɑːrət̪ə, ɦəjət̪ə koːn̪ɑː

n̪ɪs̪t̪ɑːrɑː

ut̪t̪ərə pəʃt͡ʃɪmə bʰuːmɪ əgəmjɑː pərʋət̪ə əs̪əɦə t̪uʂɑːrɑː.

d̪ʰərmə-ʋɪroːd̪ʰiː s̪əɦəs̪əɦə kərə_ɪt͡ʃʱə, kumət̪ə kət̪ʰɑː ʋɪs̪t̪ɑːrɑː

kərət̪ʰu krɨpɑː d͡ʒəgəd͡ʒən̪ən̪iː d̪eːʋiː məɦɪs̪iːʋɑːliː t̪ɑːrɑː..

mɪt̪ʰɪlɑː kiː t͡ʃʱəlɪ kiː bʰəjə geːlɪ,

jɑːd͡ʒɲəʋəlkjə mun̪ɪ, d͡ʒən̪əkə n̪rɨpət̪ɪʋərə

d͡ʒɲɑːn̪ə bʰəkt̪ɪ s̪əũ geːlɪ.

ʋɑːt͡ʃəs̪pət̪ɪ mɪʃrɑːd̪ɪ d͡ʒəgəd̪guru

n̪ɪrd͡ʒɪt̪ə bəud̪d̪ʰə d͡ʒʱəmeːlɪ

s̪eː ʃɑːrəd̪ɑː s̪ʋərgə d͡ʒən̪ɪ geːliː

bəɽʰələ kuʋɪd̪jɑː keːlɪ.

ʋərɳɑːʃrəmə ʋɪd̪ʰɪ kəkərəɦu rut͡ʃɪ n̪əɦɪ

ʃrut̪ɪ ʃrəd̪d̪ʰɑːkẽː ʈʰeːlɪ

puːd͡ʒɑː pɑːʈʰə d̪ʰjɑːn̪ə ʋəkəmud̪rɑː

s̪əbʰəʈɑː ʋə̃t͡ʃən̪ə kʰeːlɪ.

kəɦə kəʋɪt͡ʃən̪d̪rə kət͡ʃəɦəriː bʰərɪd̪ɪn̪ə

bəɦut̪ə bʰoːgə kərə d͡ʒeːlɪ,

kələɦə kərɑːjə d̪ʰərmə d̪ʰən̪ə n̪ɑːʃeː

kəlɪkə d̪ərɪd̪rɑː t͡ʃeːlɪ.

4

məjə keːɦən̪ə bʰeːlə gʰoːrə ɦeː ʃɪʋə!

goːd̪ʰən̪ə ʋɪpət̪ɪ, d̪ʰərəmə əʋən̪ət̪ɪ d̪eːkʰɪ kət̪ə ɦɪjə kərəbə kəʈʰoːrə..

s̪ɑːd̪ʰu s̪əmɑːd͡ʒə rɑːd͡ʒəs̪ə̃ piːɽɪt̪ə ət̪ɪ ɦərəʂɪt̪ə-t͡ʃɪ̃t̪ə t͡ʃoːrə.

əkulɪn̪ə loːkẽː d̪ʰərən̪ɪ pərɪpuːrɪt̪ə kulɪn̪ə s̪əmɑːd̪ərə t̪ʰoːɽə..

d̪ʰərəmə s̪un̪iːt̪ɪ priːt̪ɪ kəkərəɦu n̪əɦɪ, kʰələɦɪkə t͡ʃələ_ɪt͡ʃʰə d͡ʒoːrə.

kən̪d̪ə-muːlə-pʰələ s̪eːɦoː əbə d̪urələbʰə ən̪n̪ə geːlə d̪eːʃəkə oːrə..

kɪt͡ʃʰu ʃubʰə s̪ɑːd̪ʰən̪ə bən̪ɪ n̪əɦɪ pəɽə_ɪt͡ʃʰə t̪ʰɑːkələ mən̪ə, mət̪ɪ bʰoːrə.

kəɦə kəʋɪ t͡ʃən̪d̪rə ɦəmərə d̪ukʰə meːʈət̪ə ɦoːjət̪ə krɨpɑː ʃɪʋə t̪oːrə..

5

s̪uməru s̪uməru mən̪ə! ʃə̃kərə s̪əməjə bʰəjə̃kərə d͡ʒɑːn̪ɪ.

kəkərə ɦrɨd̪əjə n̪əɦɪ kəluʂɪt̪ə ʃɑːs̪ən̪ə kəlɪ n̪rɨpə pɑːn̪ɪ..

keːʋələ ʃɪʋə kəɾuɳɑːkəɾə s̪e̪ːʋəjɪt̪ə̪ n̪əɦɪ d͡ʒən̪ə̪ ɦɑːn̪ɪ..

bʰəkt̪ɪ kəlpələt̪ɪ d͡ʒɑːn̪əɦə pəɾəmə pəɾəʃəmən̪ɪ kʰɑːn̪ɪ..

kət̪ə̪ɦu ʋɪʂəjəmeː n̪ə̪ lɑːgəɦə t̪jɑːgəɦə ən̪ut͡ʃɪt̪ə̪ mɑːn̪ɪ.

s̪ukʰəs̪ə̪ũ ən̪t̪ə̪ ʋɪləs̪ə̪bəɦə 'tʃən̪d̪ɾə' t͡ʃuːɽə ɾəd͡ʒəd̪ʰɑːn̪ɪ..

ANNEXURE 2

1

pʰət̪uɾiːlɑːləkə əkɑːliː kəʋɪt̪ɑː /əkɑːliː kəʋɪt̪t̪ə̪

pʰət̪uːɾiːlɑːləkə pʰəs̪ə̪liː bəɾkʰə 1281 .iː 74-1873)s̪ə̪n̪ə̪ (kəʋɪt̪ɑː əkɑːliː s̪ɑːləkə

[gɾɪjəɾs̪ə̪n̪ə̪ eːɳɖə kɾeːs̪ʈoːməɪt̪ʰiː məɪt̪ʰɪliː) [(ʋoːkɑːbuleːɾiː

s̪ɑːlə eːkɑːs̪ɪkə ʋəɾɳən̪ə̪ s̪un̪uːəkɑːlə pəɽələ ʃəud̪ɪs̪ə̪t̪ /
bʰeːlə bəɾɪs̪ɑːt̪ə̪ kʰɪn̪n̪ə̪ əɪ s̪ɑːləkəɦɑːlə ʋəɾən̪ə̪ũ ləgɪ kəɦɑ̃ː /
ɾoːɦɪɳɪ ɑːd̪ɪ t̪ʰiːkə bəɾɪs̪ɑːt̪ə̪kət̪eːɦĩ geːlɑː ʒeːɦĩ eːlɑːd̪ /
mɾɪgɪs̪ɪɾɑː mən̪ə̪ puɾələ mən̪oːɾət̪ʰəʃʰu kɪt ʒʰiːs̪ɑːd̪ d̪ə̪ɪ / geːlɑː
əɾəd̪ə̪ɽɑː ɑːɖəmbəɾə bʰɑːɾiːʃəɦu oːɾəɦə̃ɪ t ʒət̪ə̪gəɾəd /
pukʰə ɾukʰə ɾɑːkʰələ d̪ʰəɾət̪ɪː keːɾə keːɾə bəɾəkʰɑː bʰeːlə / oːɾə
pun̪ə̪ɾʋəs̪u t̪ʰɪkə bəɽə pun̪ɪːt̪ɑːkəs̪ə̪ɾeːs̪ə̪ bəɽɑː oːɦoː /
bɪɑː bɪɽɑːɾəkə d͡ʒeː kɪt͡ʃʰu upəɽələəs̪ə̪ɾeːs̪ə̪ bəɾɪs̪ə̪lə d̪ʰən̪ɪ /
məgʰɑː bʰeːlə mə̃gɑːɦɪɑː kəlləɾə n̪ə̪ɪ keː ʒəgəbʰəɾɪd /

ʒɑːn̪əd̚
purəbaː puːrə pətʃʰə n̪əɪ raːkʰələ kərəbə kəkəraː / bəkʰaːn̪ə
ut̪t̪əraː aːɪ d͡ʒaːjə gʰərə bəɪs̪ələbuːn̪ə n̪əɪ s̪əpət̪əũ ləɪ /
ɦət̪ʰɪaː ʃrɨgə mũʈə d̪əɪ muːn̪ələgʰuːn̪ə t̪ən̪ɪkəũ laːgələ /
tʃɪt̪əraː tʃɪt̪ə mɪt̪ə n̪əɪ raːkʰələd̪ʰaːt̪iː ɖaːkuː bʰeːlə oːɦoː /
n̪aːkə rə̃gəulən̪ɦɪ s̪əbʰəɪ n̪ətʃʰət̪t̪ərə n̪ukəulən̪ɦɪ d̪oːmə / kʰaːt̪iː
d͡ʒoːt̪ɪʂə pəɽʰɪ s̪aːd̪ʰɪ-s̪aːd̪ʰɪ /əɪlaːɦə ʒən̪əd̚ ʒeːd̚ pəɽʰɪ-bʰuːgoːlə
reːkʰaːgən̪ɪt̪ə biːd͡ʒəs̪əũ oːaːkɪpʰəʃək͡əũ kət t̪ən̪ɪ /tʃɪ̃ː boːlə
ʃriːraːmə krɨpaːgət̪ɪ oːɦoː n̪eː d͡ʒaːn̪ət̪ʰɪ krɨpaː ʒaːɦɪd̚ / ʒək͡aːd s̪əbʰə
paːn̪ɪkə prəʃn̪ə kəbəũ d͡ʒəũ putʃʰɪəɪn̪ɦɪ kəɦəɪt̪ə s̪eːɦoː / ʒət͡aːd ɦoːɪn̪ɦɪ
d͡ʒeːɦɪkʰən̪ə n̪əd̪iː n̪aːlə n̪əɪ bʰərəleː rəud̪iː t̪eːɦɪkʰən̪ə / s̪ərət̪iː
bɪn̪aː d͡ʒəleː d͡ʒəgə kɪtʃʰu n̪əɪ upəd͡ʒələ bʰeːlə d̪əgəd̪ʰə / d̪ʰərət̪iː ʃʰət̪ʰɪt͡
t̪eː n̪ərə rəud̪iːkə aːgəmə buːd͡ʒʰələ krɨʂɪ ʃʰələt͡ ʒeːd̚ / kɪs̪aːn̪ə
d̪əɪʋə beːpətʃtʃʰə pətʃtʃʰə n̪əɪ raːkʰələ kəʈəuləkə ʒəɽɪd̚ / d̪ʰaːn̪ə
koːd̪oː məʈuaː eːkoː n̪eː upəd͡ʒələʃʰu k͡ɪt ʒələũpəd n̪əɪ / s̪aːmə
gəmbʰəɽiː gəd̪d̪ərɪ kʰeːt̪əɦɪ s̪ukʰaːeːlə ʋɪd̪ʰaːt̪aː bʰeːlə / ʋaːmə
mərt̪əbʰuʋən̪əmeː keː kərə rətʃtʃʰaː kẽː ʒaːɪd̚ kəɦãː / bʰaːgɪ
s̪ukʰələ pət̪aːlə ɦaːlə n̪əɪ oːt̪əɦũaːgɪ s̪əgərəɦũ laːgələ /

d̪ʰɾɨkə d͡ʒi̤ːʋən̪ə oːɪ n̪ɾɨpət̪ɪ ɪn̪d̪ɾəkẽː gəɦɪ ɾoːkələ ʒeːd͡ / pɑːn̪ɪ
d͡ʒi̤ːʋɑː /puɦəmiːmeː ʋɪkələ ʒən̪t̪ud͡-t̪ɑːkẽː ɦoː n̪əɪ ɑːn̪ɪ ɾəʋiːʃiːn̪ə͡u t kʰeːʈʰiː n̪eː /ʒələ͡upəd n̪əɪ eːkoː ɾɑːjə-gʰəɾə əbə bʰeːlə d̪uɾəd̪ɪn̪ə /n̪ɑːɾiː-n̪əɾə kəɾəɪ ʃəs̪oːt gʰəɾə-biːn̪ə
d̪ʰən̪ɪkə loːkə s̪əbʰə mən̪əɦɪ məgən̪ə tʃʱət̪ʰɪ ɾɑːkʰət̪ʰɪ / ɖʰeːɾɪ bəɦut̪oː
ɦəs̪oːt̪ʰɪ ɾupəɪjɑː gʰəɾə kəɪ ɾɑːkʰət̪ʰɪ əbə bʰeːlə məɦəgiː / s̪eːɾə
keːoː kuɾət̪ʰiː kʰeːt̪ə mɑːs̪u beːs̪ɑːɦələ kəuʈɪ ʒɑːɦɪd͡ / əpən̪ɑː ʃʰələt͡
kət̪eːkə d͡ʒən̪ɑː ɦəɾɪʋɑːs̪əɾə ʈʰɑːn̪ələkəɪ bəɦut̪ə bʰɑːt̪ə / s̪əpən̪ɑː
kət̪eːkə d͡ʒən̪ɑː mɪlɪ d͡ʒən̪eːɾə beːs̪ɑːɦələ n̪ɪɾəd̪ʰən̪ə / ɪ_t̪əkə bəɪs̪ələ
bʰeːlə d̪ʰən̪ən̪t̪ɪɾɪ d̪uːɪ pʰəs̪ɪlə d͡ʒəgəɪ_məkə ɑːoːɾə ɾɑːɦəʈɪ / kɑːlə pəʈələ t̪ɪɾəɦut̪ɪmeː bʰɑːɾiːɦɑːʋɑː geːlə bəɦɪ iː t̪ẽː /
gʰəɾə ɪ_məkə pʰɑ̃ːkɪ /n̪ɑːɾiː-n̪əɾə kəɾəɪ məgən̪ə gʰəɾə-lɑːʋɑː keːɾə
mɑːlɪkə əuɾə məɦɑːd͡ʒən̪ə s̪əbʰəkẽː ɖʰeːɾiː gʰəɾə-gʰəɾə / ən̪n̪ə
loːkə bud͡ʒʰɑːoːn̪ə oːɦoː t̪əkəɪ tʃʱət̪ʰɪ gəɾiːbəkə mũːɦə / s̪ən̪ə
s̪əməɪ d̪eːkʰɪ bən̪ɪɑ̃ː s̪əbʰə s̪ən̪əkələʈəʈʈiː ləgəuləkə ɖəɾẽː / s̪un̪n̪ə d̪oːkɑːn̪ə s̪əɦəɾəmeː pəɾɪ geːlə bʰeːlə s̪un̪n̪ə / ʃəʈʈiːt͡ s̪əbʰə
s̪uːkʰələ gɑːt̪ə bɑːt̪ə bʰəu ləʈəpəʈə əbə bɑːt̪ə kət̪eːkə / s̪əɦən̪ɑː
n̪əɾə n̪ɑːɾiː s̪əbʰə s̪ɑːn̪ə t̪eːɑːgələ əbə bʰeːlə bɪkəɾiː /

gəɦən̪ɑː
mə̃gət̪iːkɑː kʰuːt̪iː əu t̪ət̪əkiːn̪ɑːkə n̪əɪ n̪əkəmun̪n̪iː /
kət̪əs̪ərɪ bɪtʃʱɪɑː əu dʒʱɪmədʒʱɪmɪɑ̃ːəu ʒuːbən̪d̪əɓɑːd / bɑːkə
tʃən̪d̪ɾəɦɑːɾə, ɦəɪkələ əu s̪ɪkət̪iːd̪ɑːn̪ɑː gʱəməuɾɪkə əuɾə /
s̪uːt̪ɪ, n̪əʋəgɾəɦə əu pətʃəkʰə̃t̪iːn̪ɪd̪ɑːn̪ɑː bʱeːlə ləʃun̪iː /
t̪ɑːpəɾə d̪əɾbədʒɑːt̪ə n̪əɪ bətʃəleːn̪ɪkʰət̪t̪ə bʱeːlə kəɾəmə /
t̪əməgʱəɪlə, ət̪ʰəɪɑː əu pɪkəd̪ɑːn̪iːəu t̪ət̪uː t̪əs̪əlɑː n̪əɪ /
bɑːt̪iː, bət̪t̪ɑː əu pən̪əbət̪t̪ɑːt̪ʰɑːɾiː kəɾəɪkə ʒən̪əɓʱoːd /
mɑːd̪ʱəʋə s̪iːɦɪ s̪əɦɪt̪ə s̪oːbəɾən̪ɑː gʱəɾə ʃəleːɓət n̪əɪ / ʒʱɑːt̪iːɗ
d̪ʱən̪ə s̪ə̃pət̪ɪ gʱəɾə kɪtʃʱu n̪əɪ bətʃəleː geːlə pət̪ɪ s̪əbʱət̪ɑː / bə̃d̪ʱəkə
t̪əɪoː bʱuːkʰə tʃʱut̪ələ n̪əɪ kəkəɾoː bʱeːlə peːt̪ə eːɦən̪ə / kʰə̃d̪ʱəkə
d̪əɪbə ə̃ʃə əbət̪əɾələ kəmpən̪iːs̪əɦɑːeː ɾɑːmə pəɾə ʒɑːɗ /
mɪt̪ʰɪlɑːpuɾə buːt̪ən̪ə dʒəbə lɑːgəjə ʃələpəɦũt s̪un̪ɪ s̪eː / d̪ʱɑːeː
kʰəɾɪd̪ə ən̪ɑːdʒə dʒəɦɑːdʒəɦɪ boːdʒʱələ kəɾɪ kəɾɪ bʱəɾət̪iː / boːɾɑː
s̪əd̪əɾə t̪ɪlə̃gɑː oːɑː pəɾə bʱəɾət̪iːgoːɾɑː oːlɑːɪt̪ɪ əuɾə /
ɦɑːdʒiːpuɾəmeː lɑːkʰə ɦədʒɑːɾəmə ɪ_ɦə lɑːkʰən̪ə kəɪ / pət̪ən̪ɑː
bɑːdʒɪt̪əpuɾə s̪ulət̪ɑːn̪əpuɾə goːlɑːɦəũ ʒɑːn̪ət̪əɗ n̪əɪ / keːt̪ən̪ɑː
gɑːt̪iː, bəɪlə, tʃʱəkət̪ə, ũːt̪ə bɪɦɑːɾeː s̪əbʱə ɪ_ɦə ubəɦət̪ə / d̪ɑːn̪ɑː
mɪs̪əɾə kən̪ɦəɪɑː kẽː poːkʰəɾən̪ə meː ət̪iː pəɦɪlukə / t̪ʰeːkɑːn̪ɑː
ʃɾiː ləks̪miːʃʋəɾə s̪ɪ̃ɦə n̪ɾɨpət̪ɪmɪt̪ʰɪleːʃə ʒəməɦɑːɾɑːd /

ətʃ͡ələ ɾɑːd͡ʒə d̪ə̪ɽɪbʱə̃gɑːɦəɾəɦĩ kəleːʃə ʃɾiːpət̪ɪ /
gɑːɽiː bəɪlə lɑːkʰən̪ə̪ ɦəd͡ʒɑːɾən̪ə̪gʱəɽeːɾə pəɾeː t̪ɑːkẽː /
pəɦɪlukə goːlɑː məd̪ʱubən̪ə̪, bʱəuɽɑː ʒəpʰəɾɑːd̪ /əuɾə əɽeːɾə
beːn̪iːpəʈʈiː, əu pətʃ͡əməɦəlɑːəu kəmət̪ə̪ulə kumɦəɾəulə /
ɦəɾɪɦəɾəpuɾə, pɪɽɑːɾutʃ͡ʰə bəɾən̪ə̪ũ keːt̪eːkɑ̃ː ʒək͡ɑːɾəd /
bəɾɪəulə
bɑːɾɪ poːkʰəɾɪ, bɪɾəs̪ɑːjəɾə bəɾən̪ə̪ũ n̪ə̪ɪ koː pəɳɖəulə /
ʒɑːn̪ə̪d̪
n̪ə̪ʋəɦəd̪ə̪, s̪ə̪ɾɪs̪o̪ː oː bʱəɽəpuɾɑː, t̪ɑː s̪õ̪ː d̪ə̪kʂɪɳə ud͡ʒɑːn̪ə̪
d͡ʒʱə̃d͡ʒʱɑːɾəpuɾə, məɦəɾəɪlə, kən̪ɦəuliː ɪ_ɦə məd̪ʱeːpuɾə /
kʰɑːs̪ə̪
beːn̪iːpuɾə, kəmɑːn̪ə̪, n̪ə̪ɾəɪɦɪoːbəɾən̪ə̪ũ pʰuːləpəɾɑːs̪ə̪ /
d͡ʒʱəmən̪ɑː ɦə_ɪ d͡ʒəgəd͡ʒɑːn̪ɪt̪ə̪ d͡ʒəgəmeː əuɾə məɦət̪ʱɑː /
ʃʰəuɾəb͡ət
d̪uɦəbiː əu məɦɪn̪ɑːt̪ʰəpuɾə ɪ_ɦə t̪ə̪kə ʒəɪn̪ə̪gəɾəd̪ əuɾə /
d̪ə̪uɾə
bələɖeːbəpuɾə əu ɖʱə̃gɑː bəɾən̪ə̪ũ ləgʰu ʒɑːpuɾəm͡ɪɾəd /
ɦɑːʈə
s̪ɪːbiːpəʈiː əu kəpəs̪ɪːɑːs̪ə̪uɾɑːʈʰə goːlɑː s̪ə̪d̪ə̪ɾə /
guɾəbɑːkẽː pəɾəbəɾəs̪ɪː ɦɑːkɪməɑːkeː t̪ɪɾəɦut̪ə̪meː kəɾə /
n̪ə̪ɪ t̪o̪ː məɾət̪eː kət̪ə̪ n̪ə̪ɾə n̪ɑːɾiːkeː s̪ukʰɑː ʃeːb͡ət bɑːleː /
kət̪ə̪ muɾəd̪ɑː gəɾəd̪ɑː məɪ mɪlət̪eː ʃələt͡ ʒiːʋəd̪ əs̪ə̪̃kʰə /
d͡ʒɑːt̪ɑː
s̪ə̪ɾə s̪ə̪məd̪ʱiː kẽː s̪ə̪̃bʱɑː n̪eː ləmbʱən̪ə̪ ʃət̪eːb͡ət n̪ə̪ɪ /
ʒələd̪ɑːt̪ɑːd̪
s̪ə̪bʱəkẽː s̪ə̪bʱə upətʃ͡ʰəɪ bʱəɪ geːləəu poːkʰəɾə d̪ʱuɾə /
s̪ə̪ɽəkə
ɾəɦɪ geːlə bɾɑːɦmən̪ə s̪o̪ːt̪ɪː pəɳɖɪt̪ə̪ ʃʰɪmɑːp͡ət kɑːjət̪ʰə /
pʰəɾəkə ʈʰɑːkuɾə

keːoː oːrəsɪ̪ərə ŋ̪ɑːmə lɪkʰɑːoːləbʰẽːʈ̪ə moːɦərrɪrə keːoː / d̪ʰərmməkɑːrjəmeː luʈ̪ət̪ʰɪ rupəɪɑː keːrə s̪əbʰə bʰeːlə t̪ẽː / bʰẽːʈ̪ə

keːoː d͡ʒəmɑːŋ̪ət̪ə d̪əɪkẽː bət͡ʃəlɑːɦəəmələː ʒɪŋ̪əkɑːd͡ / ŋ̪eːɦiː

kəkəroː mɑːrɪ kẽːt̪ə pɪʈ̪ʰɪ t̪oːʈ̪əɪŋ̪ɦɪ ʒəŋ̪məkəd͡ ut̪ərəɪŋ̪ɦɪ / ʈ̪ʰeːɦiː

kəkərəɦũ gɑːrət̪ə gɑːt̪ə s̪ukʰɑːoːlə ɦoːəjə bəɦut̪oː / ʃəlɑːŋ̪ɑːt͡

mɑːt̪upɪt̪ɑː gʰərə pərɪd͡ʒəŋ̪ə roːʋəjə geːlɑːɦə bɑːbuː / ʒəɦələkʰɑːŋ̪ɑːd͡

kəkərəɦũ gʰərə bʰeːlə kʰɑːŋ̪ɑːt̪əlɑːs̪iː moːɦərrɪrə bʰeːʈ̪ə / ʃʰəg͡ʰõːt

keːoː əd̪ɑːlət̪ɪmeː d̪ɪʈ̪ɪɑːɪ t͡ʃʰət̪ʰɪ kəkərəɦũ upərəɪŋ̪ɦɪ / ʃʰəm͡õːt

eːt̪əŋ̪ɑː s̪uŋ̪ɪ ɦɑːkɪmə rɪs̪ɪ̪ɑːoːlə /t̪ẽː lɑːgələ d͡ʒəŋ̪ə ʈ̪ʰiːkɑː

ŋ̪ɑːkə rə̃gəuləŋ̪ɦɪ s̪əbʰəɪ moːɦərrɪrə ʃuːŋ̪əkət͡ lɑːgələ / ʈ̪iːkɑː

d͡ʒoːgə, bɪkəuɑː,ləukɪkə ʋə̃ʃəkəs̪ukuːlə kɪrɪɑːmə̃t̪ə /

gɑːt͡ʃʰiː, bɑ̃ːs̪ə, bəɪlə əu məɦɪs̪ɪ kəɪlə ʒəgəɦəd͡ / bʰəkəpʰuːlə

t̪ɑːɦɪ rupəɪɑː s̪əũ kərɑː gəd͡ʒərəriːŋ̪ə s̪əũ koːrəʈ̪ə ləɪ /

t̪ẽː kɑːrəŋ̪ə bəɦut̪oː gʰərə d͡ʒʰəgəʈ̪ɑː ʒɑːb͡ʰət̪iːd bʰɑːɪ / bʰiːŋ̪ə

ɑːeː lɑːʈ̪ə bəɦɑːd̪urəd̪ʰɑːmə əu d̪əʈ̪ɪbʰə̃gɑː /

bɑːbuː əu bəbuɑːŋ̪ə s̪əɦɪt̪ə mɪlɪkʰɑːŋ̪ə kuməɪʈ̪iː kiːŋ̪ɦə /

......

......

......

eːɦə s̪əbʰə s̪ə̃gə bəɪʈ̪ʰɪ kəɪbʰeːlə kuməɪʈ̪iː ʒɑːjəd͡ /

əd͡ʒəbə kɑːɾə s̪ət̪əkɑːɾə keːɾeːlə ʃələp͡əɦũt t̪ɪɾəɦut̪ə /
bɑːd͡ʒɪt̪əpuɾəs̪ə̃ s̪əɽəkə n̪ɪkɑːləɪd̪əuɽiː d̪əuɽɪɦə ɑːjeː /
ɦəɦeːjɑː gə̃ɖəkə pulə bən̪ɦɑːeːʃəuɾiːt͡ʃəuɾəɦiːt͡ɑːeː /
d̪ʰəɾmməd̪ʰiːɾə, bələbiːɾə, kəmpən̪iː ɪ_ɦə ʒɑːn̪ət̪əd͡ /
ʒəgəd̪iːʃən̪əd͡
lət͡ʃʱəmiː s̪ɑːgəɾə keː poːkʰəɾɪmeːɪs̪əʈiːs̪ən̪ə kiːn̪ɦə t̪ɑːɦɪ /
bəɽɑː lɑːʈə kələkəʈʈeːʋɑːleːs̪ə̃gə ɦoːeː ʃɾiːd̪uɾgɑː /
ɑːgəɾɑː keː t͡ʃʱoːʈɑː lɑːlə bəɦɑːd̪uɾə s̪əbʰə bəɪʈʰeː /
eːkəɾə̃gə
d͡ʒuʈeː kəmɪʃn̪əɾə əuɾə kələʈʈəɾən̪eːə̃ʈə boːləɦɪ̃ bɑːt̪ə /
eːɦə pɑːt͡ʃoː ɪd͡ʒəlɑːs̪ə pəɾə bəɪʈʰeːʒə̃ʈəd͡ əɪɦə ʒɑːt̪əd͡ s̪ə̃gə /
kʰəbəɾɪ gəeː əkʰəbɑːɾə məũɦɑːlə eːɦə keː məɪt̪ʰɪlə /
s̪un̪əɦu pʰɪɾə̃giː əʋən̪ə d̪əɪkẽːʒɑːləd͡ keː meːʈəɦu d̪ukʰə /
ɦukumə d̪iːn̪ɦə d̪oːu lɑːʈə koːbəɪn̪ə ɦəmɑːɾeː s̪un̪əɦu /
məd̪ət̪ɪ kəɾəɦu ɾeːɑːɑːn̪əkoːʃəɪn̪əɦ͡əu t bəɪʈʰeː kjɑː /
bəɽɑː lɑːʈə d̪oːu biːɾə uʈʰɑːeːʒəɾən̪əɪlə͡əu d s̪ɑːɦeːbə /
meːd͡ʒəɾə məd͡ʒɪs̪ʈəɾə əuɾə kələʈʈəɾəkəɾən̪əɪlə ʒɑːt̪əs̪ə̃gəd /
d̪eːs̪ə d̪eːs̪əs̪əũ ən̪n̪ə mə̃gɑːoːlə keː s̪əbʰən̪ɪ d̪iːn̪ɦə /
d̪ɑːmə
məɦɑːmũːgə, gəɦumə əu t͡ʃɑːuɾə əuɾə ʒəɽɑːɓ͡əd /
bəd̪ɑːmə
ɖoːliː, pəʈən̪ɑː əu bʰəʈəs̪ɑːɾeːʒəmeː͡əd əu d̪iːliː /ɾə
ɑːgəɾɑː əuɾə kɑːn̪ɦəpuɾə ɖʰɑːkɑːɖʰeːɾə keː ən̪n̪ə ʒəɦɑ̃ːd͡ /
bʰəeː ɾəmɑːn̪ɑː ən̪n̪ə t̪ɪɾəɦut̪ɪmeːbəɪlə əuɾə gɑːɽiː lɑːd̪ɪ /
gəd͡ʒə, t̪uɾə̃gə, gəd̪əɦɑː əu t͡ʃʱəkəɽəʃʰəɪlət͡s̪ɪpɑːɦiː s̪ə̃gə /
t͡ʃʱət̪ɾiː əu pəɪʈʰɑːn̪ə moːgələ s̪əbʰə bɑ̃ːkɑːbiːɾə /
ʒəpuːt̪əɾ͡əd
s̪oːbʰɑː bəɾən̪ɪ n̪əd͡ʒɑːt̪ə ɦə_ɪd̪uːt̪ə ɦən̪umən̪t̪ə ʒəɪs̪eːd͡ /
ɑːgeː s̪əpʰəɾə oː məɪn̪ɑːʒəmɑːn̪əd͡ ʋiːɾə pələʈən̪ə /
bəɾət͡ʃʱiː əu t̪əɾuɑːɾɪ gəɦəɪ t̪iːɾə gəɦəɪ kəɾə /kəmɑːn̪ə

tʃə̆ɽʰɪ t̪ʊrə̃gə pərə kərəɪ kəʋɑːɪt̪əs̪ə̃gə ɦoːeː ʒəmɑːd̪ɑːrəd͡ /
s̪oːbʰɑː bərən̪ɪ n̪ə d͡ʒɑːt̪ə ɦə_ɪrə̃gə t̪əkʰən̪ukə d̪eːkʰɪ /
kərət̪ə kɑːmə s̪əbʰə d̪ʰɑːməmeːluːt̪ə s̪əbʰə ət̪ə t̪uːt̪ə /
d̪ʰɑːɦɪ bʰiːt̪ə gɑːtʃʰiː s̪əɦɪt̪əu puːlə s̪ət̪əkə bɑːn̪d̪ʰəɪ /
d͡ʒɪleː pət̪ən̪eː əu bʰət̪əs̪ɑːreːməɦɪs̪əurə prəgən̪n̪ɑː /
t̪əɦɑ̃ː bəs̪əɦĩ eːkə s̪əd͡ʒd͡ʒən̪ə ləkʂmiː ʒɑːd͡ gʰərə t̪eːɦɪ /
d̪əut̪ə
ʃriː d̪ʋɑːrɪkɑː prəʃɑːd̪ɪt̪əd̪ʰərmə /məd̪ʰiːrə bud̪d̪ʰɪmɑːn̪ə
t̪əɦəs̪iːləd̪ɑːrə koːrət̪ə keː kʰɑːs̪ɑː ʒɑːn̪əɦĩ s̪əkələd͡ /
ʒəɦɑːn̪əd͡
bɑːbu ɪs̪əriː prəs̪ɑːd̪ə d̪ɪjəut̪iːɑːeː məd̪ʰubən̪əmeː s̪oː /
ɦukumə d̪iːn̪ɦə s̪upərən̪əd̪ẽːt̪əkẽː ɦoːeː t̪oːleː t̪oːleː /
ʒɑːeːd͡
mən̪ə pə̃tʃɑː mən̪əgərə bʰəɪ lɪeːkʰəɪrɑːt̪ə lɪeː bəɦut̪oː /
d̪ʰən̪jə d̪ʰən̪jə ə̃gəreːd͡ʒə bəɦɑːd̪urə ʒuːt̪ələd͡ s̪əbʰəkẽː /
gɑːt̪ə
gərɪbə, gən̪iː, gurəbɑː, kəru d͡ʒəɪ, d͡ʒəɪd̪eː brɑːɦmən̪ə /t̪ə
əs̪iːs̪ə
ʃriː rəgʰun̪ɑːt̪ʰə bəɽʰəɪ bəd̪əs̪ɑːɦiːbəriːs̪ə lɑːkʰə gəd̪iː /
pʰət̪urə lɑːlə kəʋɪ bərən̪ət̪ə ɦə̃ɪɦɑːlə keː rəud̪iː eːɦə /
gəurəmĩt̪ə gəurən̪ələ bəɦɑːd̪urərɑːkʰəɦĩ bəɦɑːlə t̪ɪrəɦut̪ɪ /

2

rɑːd̪ʰɑːkrɨʂn̪ə tʃəud̪ʰəriː (ɪt̪ɪɦɑːs̪ə mɪt̪ʰɪlɑːkə) (ʋɪd̪eːɦə peːt̪ɑːrəmeː upələbd̪ʰə(

"1770 kə əkɑːlə mɪt̪ʰɪlɑːkə ɪt̪ɪɦɑːs̪əmeː əd̪ʋɪt̪iːjə tʃʱələ ɑː mɪt̪ʰɪlɑːkə d͡ʒən̪əs̪ə̃kʰjɑː gʰət̪ɪkẽː eːkə d̪əmmə kəmmə bʰəə̆ geːlə tʃʱələ. 1873 oːɦən̪eː eːkət̪ɑː pun̪əhə̆ meː 74-

ɦəmərɑː ʋɪʋərəɳə ʒəkərəd̪ ʃʰələt͡ bʰeːlə mɪt̪ʰɪlɑːmeː əkɑːlə ɪjəɪ_kəʋɪt̪t̪əs̪ə̃ bʰeːʈə əkɑːliː kəʋɪkə lɑːlə pʰəʈ̪uɾiː, əkɑːliː kəʋɪt̪t̪ə əpɾəkɑːʃɪt̪ə ətʃʰɪ. əkɑːləkẽː d̪uːɾə kəɾəbɑːkə ɦeːʈ̪u ɑː məd͡ʒuːɾəkẽː ɾoːd͡ʒiː d̪eːbɑːkə ɦeːʈ̪u ʈ̪ɑːɦɪ kɑːlə ɾeːləgɑːɽiːkə joːd͡ʒən̪ɑː tʃ͡əlɑːoːlə geːlə d͡ʒəkəɾɑː s̪əmbən̪d̪ʰəmeː pʰəʈ̪uɾiːlɑːlə lɪkʰəɪt̪ə tʃʰəʈ̪ʰɪ-

'kəmpən̪iː əd͡ʒɑːn̪ə d͡ʒɑːn̪ə kələn̪əkoː bən̪ɑːjə ʃɑːn̪ə.
pəʋən̪ə koː tʃʰəkɑːjə məɪd̪ɑːn̪əmeː d̪ʰəɾɑːjoː ɦəɪ..
tʃʰoːɽət̪ə ɦəɪ əɽɑːd̪ɑːɾə bəɽɑː biːt͡ʃə d̪ʰɑːjə d̪ʰɑːjə.
s̪əbʰeːloːgə ɦəʈɑːd͡ʒɑːt̪ə keːt̪ɑːd͡ʒɑːt̪ə kʰəɽɑː ɦəɪ..
ʈ̪ɑːɾəkiː əpɑːɾəkɑːɾə kʰəbəɾɪ d̪eːt̪ə ʋɑːɾə ʋɑːɾə.
t͡ʃeːt̪ə gəjoː ʈɪkəs̪əd̪ɑːɾə ɾeːlə kiː uʋɑːiː ɦəɪ..
kəɾət̪ə ɦəɪ ən̪oːɾə ʃoːɾə piːtʃʰeː kət̪ə ləgət̪ə tʃʰoːɾə.
d͡ʒoːɾə kiː d̪ʰəmɑːkə s̪eː məʃiːn̪ə kiː bəɽɑːiː ɦəɪ..
kəmpuːs̪ən̪ə pəɦəɾəd̪ɑːɾə koːʈ̪ʰiː s̪əbə əd͡ʒəbəd̪ɑːɾə.
koːɪlɑː bʰəɾə kəɾələ kɑːɾə d̪ʰuːɑ̃ːs̪eː uɽɑːjoː ɦəɪ..
bɑːd͡ʒɑː eːkə bəd͡ʒən̪ə lɑːgə ɦɑːʈ̪ʰiː əs̪ə.
pɪkən̪ə lɑːgə d͡ʒəɪs̪ɑː d͡ʒoː t͡ʃəɽʰən̪əd̪ɑːɾə ʋəɪs̪ɑːd̪ʰəɾə pɑːjoː ɦəɪ..
gə̃gɑːkẽː bʰəɾələ d̪ʰɑːɾə uʈ̪əɾɪ gəjoː pʰəʈ̪uːɾə pɑːɾə gɑːɽiːkiː.
əd͡ʒəbəkɑːɾə kəʋɪt̪t̪ə jəɦə bən̪ɑːjɑː ɦəɪ..'"

-Gajendra ThŤakur, editor, Videheǎ (be part of Videheǎ www.videheǎ.co.in -send your WhŴatsApp no to +919560960721 so thťat it can be added to thťe Videheǎ WhŴatsApp Broadcast List.)

əpən̪ə
mə̃ʈ̪əʋjə editorial.staff.videheǎ@gmail.com pəɾə

pət̪ʰaːu.

1.2.ə̃kə 369 pərə ʈɪppəɳiː

n̪əboːn̪ɑːrɑːjəɳə mɪʃrə

pɾɪjə kət̪ʰɑːkɑːɾə ɑːd̪ərəɳiːjə ʃɾiː əʃoːkə d͡ʒiː kə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə leːlə ʃubʰəkɑːmən̪ɑː! d͡ʒeː kɑːɾjə koːn̪oː loːkəpɾɪjə məɪt̪ʰɪliː pət̪ɾɪkɑː n̪əɪ kəə̯ s̪əkələ, s̪eː n̪iːkə kɑːɾjə ʋɪd̪eːɦə iː pət̪ɾɪkɑː kəə̯ s̪əkələ eːt̪əd̪ərt̪ʰə oːɦɪ ʈiːmə kẽː s̪eːɦoː bəd̪ʰɑːɪ. d͡ʒəjə məɪt̪ʰɪliː.

məɦeːn̪d̪ɾə

kət̪ʰɑːkɑːɾə əʃoːkə pərə keːn̪d̪ɾɪt̪ə iː ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə eːkəʈɑː məɦət̪ʋəpuːɾɳə kɑːd͡ʒə t̪ʰɪkə d͡ʒəkərə ɦəmə prəʃə̃s̪ɑː kərəɪ tʃʱiː, ɑː ɑːʃɑː kərəɪ tʃʱiː d͡ʒeː eːkərə ɦɑːɾɖə kɑːpiː.s̪əmuːljə bʰeːʈɪ s̪əkəɪt̪ə ətʃʱɪ. pun̪əː ɦɑːɾd̪ɪkə əbʰɪn̪ə̃d̪ən̪ə !

ɖɑː d̪ʰən̪ɑːkərə ʈʰɑːkurə, proːpʰeːs̪ərə meːɖɪs̪ɪn̪ə ʋɑːrɑːɳəs̪iː, 9843376861,

9430141788dhďanakar@gmail.com
s̪ɒəkət̪ʰɪt̪ə oː ɑːbə prətʃəlɪt̪ə kət̪ʰɑːkɑːɾə əʃoːkə pəɾə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkəkə s̪uːtʃən̪ɑː eːkə tʃɪn̪ɦələ d̪ɒɑːɾɑː d̪eːkʰɪ pəɦɪleː t̪ə ɦun̪əkəɦɪ s̪əɾʋəs̪pəɾʃiː bʰɑːʋə pəɾɪʋəɾt̪ən̪ə leːlə d̪ʰəɲəʋɑːd̪ə d̪eːlə d͡ʒeː oː eːkə d͡ʒʱɑ̃ːkẽː ʋɪʃeːʂɑ̃ːkəkə pɑːt̪ɾə budʒʱələn̪ɦɪ,peːd͡ʒə kʰoːləlɑːpəɾə ɑːn̪əɦũ ən̪eːkə məɦət̪ɒəpuːɾɳə ʋjəkt̪ɪt̪ɒə pəɾə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkəkə d͡ʒɑːn̪əkɑːɾiː bʰeːʈɪ prəs̪ən̪n̪ət̪ɑː bʰeːlə. kət̪ʰɑːkɑːɾə əʃoːkəkẽː ɾətʃən̪ɑːkɑːɾə əʃoːkəkə ɾuːpəmeː prəs̪t̪ut̪ə kəɾəkə s̪əpʰələ prəjɑːs̪əmeː ɦun̪əkə d͡ʒɑːn̪əkɑːɾiː bʰəɾələ s̪ə̃kʂɪpt̪ə ɑːt̪məkət̪ʰjəs̪ə̃ kɑːpʰiː s̪uːtʃən̪ɑː bʰeːʈələ oː lɪkʰəbɑːkə məɪt̪ʰɪliː ɖʱə̃gə d͡ʒeː kɑːs̪iː kəɦəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ kɑːʃiːkẽː d͡ʒət̪əjə ɦəmə əpən̪ə d͡ʒiːʋən̪əkɑːləkə ut̪t̪əɾɑːkʰə̃ɖəmeː n̪ɪjoːd͡ʒən̪əkə ut̪kəɾʂə leːlə pɾoːpʰeːs̪əɾə meːɖɪs̪ɪn̪ə bən̪ələ, kɪtʃʱu mɑːs̪ə puːɾʋəɦĩ əjələɦũː ətʃʱɪ . kɑːs̪iːs̪ə̃ kəʈɪɦɑːɾə ɦoːɪt̪ə əʃoːkəkə pɑːʈəlɪput̪ɾə ɦun̪əkɑː eːkə bɑːləkəʋɪs̪ə̃ kəʋɪ pʰeːɾə kət̪ʰɑːkɑːɾə d͡ʒiːʋən̪əkə ən̪ubʰəʋə bən̪ɑː d̪eːləkəɪn̪ɦɪ d͡ʒəkəɾə ən̪t̪ɪmə əupəɲɑːs̪ɪkə d̪ukʰɑːn̪t̪ɪkɑː ɦun̪əkə pət̪n̪iːkə ɑːɪs̪iːjuːmeː s̪ud̪iːɾgʰə s̪ə̃gʰəɾʂəkə bɑːd̪ə mɾɨt̪jukẽː d͡ʒəɾuːɾə s̪əmeːʈət̪ə, d͡ʒəkəɾə ɑːʃɑː uʂɑː kɪɾəɳəd͡ʒiː s̪ə̃gə bʰiːmən̪ɑːt̪ʰə d͡ʒʱɑːd͡ʒiː keːn̪eː tʃʱət̪ʰɪ, ɦəməɾə eːkəmeːʋə ən̪uɾoːd̪ʰə d͡ʒeː ɖɑːkʈəɾəkẽː oː bəkʰəs̪əɪt̪ə kɑːɾəɳə ɖɑːkʈəɾə eːkə n̪ɪɾiːɦə pɾɑːɳiː ɦoːɪt̪ə ətʃʱɪ; ɦəmə eːɦɪ leːkʰən̪əkẽː pəɽʰəbɑːkə kɑːɾəɳəmɑːt̪ɾə eːkə beːɾə pʰeːɾə ɑːɪs̪iːjuː əpən̪ɑː n̪ɑːmə pəɾə bʰəɾt̪iː bʰeːlə eːkə əd̪ʰeːʈə məd̪ʰumeːɦiːkẽː d̪eːkʰəjə pʰeːɾə eːkə beːɾə d͡ʒɑːjəbə jəɖɟəpɪ kəɲiːjə ɾeːd͡ʒɪɖẽːʈə ɖəkʈəɾəkẽː s̪əbʰə n̪ɪɾd̪eːʃə d̪əjə tʃuːkələ tʃʱiː. gʰəɳʈɑː -ɖeːɽʰə gʰəɳʈɑːmeː s̪ət̪ɾəɦə leːkʰəkəkə un̪n̪əɪʃəʈɑː ɦun̪əkɑː pəɾə leːkʰə t̪iːn̪ə pəɾɪtʃəjɑːt̪məkəkə bɑːd̪ə jɑːn̪iː bɑːɪs̪ə leːkʰə pəɽʰɪ leːbə

eːkə kəʈʰɪn̪ə kaːɾjə ɦəmə keːləɦũː ət͡ʃʱɪ kɪn̪t̪u ɦəməɾə jəɪɦə paːʈʰəkiːjə gət̪ɪ ət͡ʃʱɪ ɑːoːɾə t̪ət̪ks̪ən̪ə leːkʰən̪iːjə d͡ʒeː d̪uɾgət̪ɪ s̪eːɦoː kəɾaː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ t̪ət̪ʰaːpɪ s̪t̪ʰaːliːpulaːkə n̪jaːjəs̪ə̃ əʋəloːkɪt̪ə s̪əməgɾə muːljãːkən̪ə iː ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː əʃoːkəkə kət̪ʰaːs̪ə̃s̪aːɾə mɪt̪ʰɪlaːkə gaːməkə bʰuːgoːlə oː s̪ə̃s̪aːɾəkə biːt͡ʃəkə joːd͡ʒəkə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː oː eːkə gɾaːmiːn̪ə d̪ɾɨʂʈɪjəɦɪs̪ə̃ n̪əɦɪ ɾaːd͡ʒəd̪ʰaːn̪iːmeː kaːɾjərət̪ə ʋɪbʰaːgiːjə upəkɾəməmeː s̪eːɦoː d̪eːkʰəlaːɦə, bʰoːgəlaːɦə. ɦɪn̪əkə t͡ʃaːɾɪ d̪əʃəkəmeː kət̪ʰaːs̪ə̃kʰjaː kəmə d͡ʒən̪ɪ d͡ʒəkəɾə kaːɾən̪ə ɦəmə bud͡ʒʱəɪt̪ə t͡ʃʱiː s̪aːɦɪt̪jɪkiːjə pɾoːt̪s̪aːɦən̪ə-puɾəs̪kaːɾə n̪əɦɪ bʰeːʈəbə mukʰjə ɾəɦələ. ɦəməɾaː s̪eːɦoː 'maːt̪əbəɾə' pəʈʰələ ət͡ʃʱɪ oː oːkəɾə s̪əmiːkʂaː s̪eːɦoː kət̪əɦu lɪkʰələ ɦoːjət̪ə d͡ʒaːɦɪmeː ɦun̪əkə eːkə paːt̪ɾə d̪ʋaːɾaː ə̃gɾeːd͡ʒiːkə ləmbaː kət̪ʰən̪əkẽː kɾɨt̪ɾɪmə bət̪əun̪eː t͡ʃʱəlɪjən̪ɦɪ d͡ʒəkʰən̪ə kɪ kət̪ʰaːkaːɾə əʃoːkəs̪ə̃ kət̪ʰaːs̪əmiːkʂəkə ɦəməɾaː n̪iːkə ləgəlaːɦə,oːn̪aː iː baːt̪ə ələgə d͡ʒeː pəʈən̪aː kət̪ʰaːɾaːt̪ɾɪʃeːʂəmeː ɦəməɾə aːd̪ʰun̪ɪkə kət̪ʰaː 'oː' pəɾə kɪt͡ʃʱu baːd͡ʒəjəs̪ə̃ t͡ʃʱɪʈəkɪ geːlaːɦə. ɦɪn̪əkə kət̪ʰaːs̪əbʰə ɦəmə ət̪ɪ ut̪kɾɨʂʈə t̪ə n̪əɦɪ maːn̪əɪt̪ə t͡ʃʱiː kɪn̪t̪u d͡ʒəkʰən̪ə bəɦut̪ə s̪aːmaːn̪jəkẽː puɾəs̪kɾɨt̪ə kəjələ geːlə t̪ə əʃoːkəd͡ʒiːkẽː bəɦut̪ə pəɦɪleː s̪əmmaːn̪əkə paːt̪ɾə buːd͡ʒʱəkə t͡ʃʱələ. pəɦɪleː ʋɪʃeːʂãːkəkə s̪uːt͡ʃən̪aː d̪eːkʰən̪eː ɾəɦɪt̪əɦũː t̪ə eːɦɪ ʋɪʃeːʂãːkə leːlə ɦəmə s̪eːɦoː lɪkʰən̪eː ɾəɦɪt̪əɦũː. ɦəmə əʃoːkəd͡ʒiːkẽː bʰəd̪ɾəloːkə bud͡ʒʱəɪt̪ə t͡ʃʱiː əuɾə s̪əbʰə leːkʰəkə ɦun̪əkaː pɾət̪ɪ ʃɾəd̪d̪ʰaːbʰaːʋə d̪eːkʰəulaːɦə ət͡ʃʱɪ. ɦəs̪t̪əlɪkʰɪt̪ə ɦɪn̪əkə eːkə mɪt̪ɾə ɦəməɾəɦɪ d͡ʒəkãː koːn̪əɦũː əkʰən̪əɦũː lɪkʰəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ koːn̪oː n̪əɦɪ s̪eː d̪eːkʰɪ pɾəs̪ən̪n̪ət̪aː bʰeːlə. əʃoːkəd͡ʒiː maːs̪koː ɾɪʈəɾn̪ə jaːn̪iː maːɾks̪əʋaːd̪iː ʋɪt͡ʃaːɾəd̪ʰaːɾaːkə n̪əɦɪ d̪eːkʰaːɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ eːɦɪ ʋɪʃeːʂãːkəkə bəɦulãːʃə leːkʰəkə

d̪ʋɑːɾɑː. ɦəməɾɑː s̪e̪ːɦoː oː ɦəɾɪmoːɦən̪iː ut͡ʃt͡ʃəʋəɾɳiːjə ɑːd̪ʰɑːɾəbʰuːmɪ pəɾə upəd͡ʒələ eːkə kət̪ʰɑːkɑːɾə lɑːgələ t͡ʃʰəlɑːɦə d͡ʒɪn̪ə̪kə ən̪e̪ːkə əd̪ʰun̪ɑ̪ː pɾət̪ɪmɑːn̪ə̪ kɑːɾəpoːɾeːʈə d͡ʒəgət̪ə̪kə ɑ̃ːgləbʰɑːʂɑːpɾeːmiː mɑːn̪ə̪s̪ɪkə d̪ɑ̪ːs̪ə̪, d͡ʒɪn̪ə̪kɑː d̪ʋɑːɾɑː s̪ɑ̪ːmɑːd͡ʒɪkə s̪ə̪məɾəs̪ə̪t̪ɑ̪ː ʋɑː un̪m̪eːʂəkə pɾəjɑːs̪ə̪ bʰən̪ə̪ɦɪ kət̪ʰɑːkɑːɾə əʃoːkə kəjələn̪ɦɪ oː pəlɑːjən̪ə̪kə ʋɪs̪t̪ɾɨt̪ə̪ ɑːjɑːməkə eːkə ə̃ʃəmɑːt̪ɾə. məɦɪlɑː leːkʰɪkɑːd̪ʋəjəmeː kəlpən̪ɑ̪ː d͡ʒʰɑː ɦun̪ə̪kə s̪ə̪̃joːgəʋəʃə bʰeːlə əkʰəbɑːɾiː ʋjə̃gjə leːkʰən̪ə̪ pəɾə s̪e̪ːɦoː pɾəkɑːʃə d̪ə̪ɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ d͡ʒɑːɦɪ pəɾə ɦɪt̪ə̪n̪ɑ̪ːt̪ʰə d͡ʒʰɑːkə leːkʰə keːn̪d̪ɾɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ . kəlpən̪ɑ̪ː d͡ʒʰɑː s̪ə̪̃gəɦɪ 'poːkʰəɾɪs̪ə̪bʰəmeː' ɑːd͡ʒɑːd̪iːkə bɑːd̪ə̪ gʰəʈələ 24 lɑːkʰəs̪ə̪̃ 6 lɑːkʰə bʰeːlə s̪ə̪̃kʰjɑː leːlə t̪ə̪ɽɑːgoːt̪s̪ə̪ʋə, kuːpoːt̪s̪ə̪ʋəkə ʋɪkəlpə əʃoːkəkə bət̪ə̪bəɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ s̪e̪ː n̪iː̪kə lɑːgələ. oː ʋəɪʋɑːɦɪkə bəlɑːt̪kɑːɾəs̪ə̪̃ bʰeːlə gəɾbʰə pəɾə məun̪ə̪ t͡ʃʰət̪ʰɪ d͡ʒeː "s̪ʋ̪ɑːd̪ʰiːn̪ə̪" kət̪ʰɑːmeː ɑːjələ ət͡ʃʰɪ kɪn̪t̪u ɑːbʰɑː d͡ʒʰɑː eːɦɪ pəɾə ʈɪppəɳiː kəɾəɪt̪ə̪ əʃoːkəkə pəkʂəkə n̪ɑ̪ːɾiːʋɑːd̪iː̪ s̪ə̪məɾt̪ʰən̪ə̪meː kɪn̪t̪u kɪ iː ʋɪʋɑːɦəkə s̪ə̪̃gəɦɪ bəlɑːt̪kɑːɾə n̪ə̪ɦɪ d͡ʒeː ɦəmə ʋɪʋɑːɦə kəɾəbə, kɑːmə s̪ukʰoːpəbʰoːgə kəɾəbə kɪn̪t̪u gəɾbʰə d̪ʰɑːɾəɳə n̪ə̪ɦĩː kəɾəbə d͡ʒeː s̪ɑ̪ːmɑːd͡ʒɪkə bəd̪ə̪lɑːʋə n̪ə̪ɦɪ ʋjəʋəs̪t̪ʰɑːkə s̪ə̪̃gəɦɪ bəlɑːt̪kɑːɾə bʰeːlə d͡ʒeː eːkə bɑːlə-bət͡ʃt͡ʃeːd̪ɑ̪ːɾə leːkʰəkəkə ʋɪʃeːʂət̪ɑ̪ː n̪ə̪ɦɪ t̪ɾuʈɪ mɑːn̪ə̪kə t͡ʃɑːɦiː. d̪ɪliːpə kumɑːɾə d͡ʒʰɑːkə leːkʰə jət̪ʰɑːs̪t̪ʰɪt̪ɪʋɑːd̪iː̪ t͡ʃʰən̪ɪ d͡ʒeː oː lɪkʰəlɑːɦə s̪e̪ː s̪ə̪bʰə n̪iː̪kə ɑːoːɾə iː məɪt̪ʰɪliː s̪ə̪miːkʂɑːkə d̪ə̪jən̪iː̪jə əʋəs̪t̪ʰɑː bət̪ə̪bəɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ. əd͡ʒiːt̪ə̪ kumɑːɾə d͡ʒʰɑː ɖəɪɖiːgɑːməkə s̪ə̪bʰə kət̪ʰɑː pəɾə t̪e̪ːɦən̪ə̪ɦɪ ʈɪppəɳiː keːlɑːɦə ət͡ʃʰɪ d͡ʒəkʰən̪ə̪kɪ eːɦɪ ʋɪʃeːʂɑ̃ːkəkə eːkə leːkʰəkə pɾeːmət͡ʃən̪d̪ə̪kə s̪ə̪̃d̪ə̪ɾbʰə d̪e̪ːlɑːɦə ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː kəkəɾəɦũː s̪ə̪bʰə kət̪ʰɑː n̪iː̪kə n̪ə̪ɦɪ lɪkʰɑːɪt̪ə̪ t͡ʃʰən̪ɪ. kumɑːɾə ɾɑːɦulə

kɪtʃʰu ɦəsʈ̪əkʂeːpə dʒəɾuːɾə keːlaːɦə ətʃʰɪ. 'ɦəɽəbəɽiːmeː lɪkʰaːjələ' 'pʰaːɾmuːlaːbəd̪d̪ʰə ' kɪn̪t̪u kiː əʃoːkə n̪əʋə liːkə d̪ə pəjəlaːɦə ən̪ut̪t̪əɾɪt̪ə ɾəɦɪ dʒaːɪt̪ə ətʃʰɪ. maːɾks̪əʋaːd̪əkẽː pʰɾaːjəɖəʋaːd̪əs̪ə̃ (ʋaː ɖaːɾʋɪn̪əʋaːd̪əs̪ə̃ s̪eːɦoː) ʋɪɾoːd̪ʰə kəɦãː tʃʰəɪkə? (ɦəməɾə lɪkʰɪt̪ə ɾaːdʒən̪iːt̪ɪkə s̪ɪd̪d̪ʰãːt̪ə 'aːd̪ʰjaːt̪mɪkə maːɾks̪əʋaːd̪ə" kə tʃəɾtʃaː eːt̪ə ən̪aːʋəʃjəkə). mɪt̪ɾə ɦeːbaːkə n̪aːt̪eː laːləɖeːʋə kaːmət̪əkə əʃoːkəkə pɾəʃə̃s̪aː oː pɾɨʂʈʰəbʰuːmɪ pəɾə n̪iːkə ʋɪʋəɾəɳə, ʋɪʃeːʂət̪əhə̆ t̪aːn̪əpuːɾaː kət̪ʰaːkə kɪn̪t̪u iː s̪əmiːkʂaːt̪məkə n̪əɦɪ. ʃɪʋəʃə̃kəɾə ʃɾiːn̪ɪʋaːs̪ə ʋjət̪ʰɪt̪ə tʃʰət̪ʰɪ dʒeː əʃoːkə ʃəɦəɾiː kət̪ʰaːkaːɾə n̪əɦɪ gɾaːmiːɳə kʂeːt̪ɾə pəɾə s̪eːɦoː lɪkʰəɪt̪ə tʃʰət̪ʰɪ aːoːɾə oːɦiː s̪ãːs̪əmeː ɦuːn̪əkə ʋəɪʃʋɪkə ʋɪʋəɾəɳəkə? eːɦɪ bʰuːmə̃ɖəliːkəɾəɳəkə jugəmeː dʒəɦən̪ə mɪt̪ʰɪlaː s̪eːɦoː ətʃʰɪ pɾəʃn̪ə dʒeː gɾaːmiːɳə ʋaː ʃəɦəɾiː n̪əɦɪ ətʃʰɪ; eːkʰən̪ə pɾəʃn̪ə eːkəɦɪ dʒeː kiː bəɽʰəɪt̪ə ʃəɦəɾiːkəɾəɳəmeː gaːmə loːkəkə dʒiːʋən̪əmeː bãːtʃət̪ə s̪eː d̪ʰuɾədʒʰaːɾə ə̃gɾeːdʒiːkə pɾəjoːgə kəɾəɪt̪ə paːt̪ɾə əʃoːkəkẽː liːkəs̪ə̃ ɦə̃ʈələ n̪əɦɪ bət̪əbəɪt̪ə ətʃʰɪ. dʒəgəd̪iːʃətʃə̃d̪ɾə ʈʰaːkuɾə s̪eːɦoː ɦəməɾəɦɪ aːpət̪t̪ɪ bət̪əbəɪt̪ə ʃɪkʂaːmeː məɪt̪ʰɪliː pəɾə əʃoːkəkẽː məun̪ə bət̪əbəɪt̪ə tʃʰət̪ʰɪ. əbʰɪn̪əʋə-ə̃kɪt̪aː paːt̪ɾə n̪aːməɦɪ ɦun̪əkə kət̪ʰaːkẽː koːn̪əɦũː ʃɪʋən̪aːt̪ʰə-gəuɾiː s̪ən̪əɦũː aːd̪ʰun̪ɪkə ɦəɾɪmoːɦən̪iː əʃoːkəkẽː kəɦãː bən̪əbəɪt̪ə ətʃʰɪ (ɦəməɾəɦũː kət̪ʰaːkə kəməliː-ɾəmɪjaːs̪ən̪ə s̪ən̪ə n̪əɦɪ). n̪aːɾaːjəɳədʒiː əʃoːkədʒiːkẽː kɪɾəɳəpɾəbʰaːs̪ə̃mukt̪ə maːn̪əlaːɦə ətʃʰɪ kɪn̪t̪u iː ut̪kəɾʂə t̪əkə n̪əɦɪ bʰeːlə bʰən̪əɦɪ əpəkəɾʂəɦũ n̪əɦɪ. s̪əɦəpaːʈʰiː ʃəɪleːn̪d̪ɾə əʃoːkəkə kəlaːkaːɾə pəkʂə pəɾə keːn̪d̪ɾɪt̪ə tʃʰət̪ʰɪ aːoːɾə ləgəɪt̪ə ətʃʰɪ oː kət̪ʰaːkaːɾə əʃoːkəkə muːljãːkən̪ə n̪əɦɪ keːlaːɦə. ʃɪʋəkumaːɾə mɪʃɾə s̪eːɦoː əʃoːkədʒiːkə s̪ãːgəʈʰən̪ɪkə s̪əɦəjoːgə pəɾə lɪkʰələn̪ɦɪ dʒeː

ut̪t̪əmə kɪn̪t̪u əʃoːkəd͡ʒiːkə s̪əɾʋoːt̪t̪əmə s̪əɦəjoːgə kət̪ʰɑː goːʂʈʰiːmeː ɦəməɾɑː d͡ʒən̪əɪt̪ə ɾəɦələ ətʃʱɪ. ɑːʃiːʂə ən̪ətʃĩn̪ɦɑːɾə məɪt̪ʰɪlə məɦɑːs̪əbʰɑːɪ d̪ɾɨʂʈɪd̪oːʂəs̪ə̃ ɾəɦɪt̪ə əʃoːkəd͡ʒiːkẽː n̪əɦɪ pəbəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ pəɾən̪t̪u eːɦɪmeː əpən̪ə d̪ɾɨʂʈɪkoːɳə ɾəkʰəbɑːs̪ə̃ s̪ʋəjə̃ s̪eːɦoː mukt̪ə n̪əɦĩː ɑːoːɾə iː bɑːt̪ə n̪əɦɪ bɪs̪əɾɪ d͡ʒeː s̪əmɑːd͡ʒəkə s̪oːt͡ʃəmeː bəd̪əlɑːʋəmeː ʃət̪ɑːbd̪iː ləgəɪt̪ə tʃʱəɪkə d̪əʃəkə n̪əɦɪ ɑːoːɾə s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə s̪əməɾəs̪ət̪ɑː d̪ʰəɪɾjəkə əpeːkʂɑː kəɾəɪt̪ə ətʃʱɪ t̪ət̪ʰɑːpɪ ɦɪn̪əkə əpeːkʂɑː s̪ʋɑːgət̪ə joːgjə. mun̪n̪ɑːd͡ʒiː əʃoːkəd͡ʒiːkə s̪ɑːɦɪt̪jɪkə kɑːɾjəkəɾt̪ɑː n̪ɪɾmɑːɳə pəɾə n̪iːkə pɾəkɑːʃə d̪eːlən̪ɦɪ ətʃʱɪ d͡ʒəkəɾə əʃoːkəd͡ʒiː ʋəs̪t̪ut̪ə: əd̪ʰɪkɑːɾiː, s̪əɾəkɑːɾiː əd̪ʰɪkɑːɾiː ɦoːɪt̪əɦũ mə̃t͡ʃə-məlɑː-mɑːɪkəs̪ə̃ n̪ɪs̪pɾɨɦə. ʃɾiːd̪ʰəɾəm əʃoːkəd͡ʒiːkẽː gət̪ʃiːlə kət̪ʰɑːkɑːɾə s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə kəɾəjə leːlə ʋɪd̪ʰəʋɑːkə d̪u:kʰə pəɾə 'ɾɑ̃ːɖə' kət̪ʰɑːmeː ɦuːn̪əkə bʰɑːʋən̪ɑː ɾəkʰəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ oːn̪ɑː 's̪ʋɑːd̪ʰiːn̪ə' kət̪ʰɑːkə puːɾʋəlɪkʰɪt̪ə d̪ɾɨʂʈɪkoːɳə ɾəkʰəbɑːs̪ə̃ d̪uːɾə tʃʱət̪ʰɪ. ɪɦoː s̪ə̃keːt̪ə d̪əɪt̪eː tʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː s̪ə̃bʰəʋət̪əhə̆ əʃoːkəd͡ʒiːkə s̪əmiːkʂɑːkə s̪t̪əɾə ɦun̪əkə kət̪ʰɑːleːkʰən̪əs̪ə̃ uːpəɾə ɦoː.

uʂɑː kɪɾəɳə kʰɑːn̪ə

bəɦut̪ə bəd̪ʰɑːiː! s̪ɑːməgɾiː s̪ə̃ s̪əmɾɨd̪d̪ʰə ə̃kə bud͡ʒʱɑːɪjəɪ. ʋɪd̪eːɦəkə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə əʃoːkə d͡ʒiː pəɾə ɑːbəjə bəlɑː ɾəɦəjə s̪eː bud͡ʒʱəleː tʃʱələ t̪ə̃ɪ əd͡ʒukɑː pɾɑːt̪iː ʋəɪɦə bʰeːlə! kət̪ʰɑːkɑːɾə meː əʃoːkə, ʋjə̃gjəkət̪ʰɑː meː bəʈukə bʰɑːiː, upən̪jɑːs̪əkɑːɾə meː s̪ɑːkeːt̪ɑːn̪ə̃d̪ə ɑː kəʋɪ meː məɦɑːpɾəkɑːʃə ɦəməɾə pɾɪjə ɾəɦəlɑːɦə ətʃʱɪ. iː loːkən̪ɪ ʋɪpulə n̪əɦĩ lɪkʰələn̪ɪ mud̪ɑː ʈʰoːs̪ə bud͡ʒʱəɪlən̪ɪ ɦəməɾɑː ʋjəkt̪ɪgət̪ə ɾuːpə s̪ə̃. ɑːɾə s̪əbə goːʈeː əpən̪ɑː əpən̪ɑː

t̪əɾiːkɑː s̪ə̃ pɾəbʰɑːʋɪt̪ə keːlɑːɦə ət͡ʃʰɪ. ʃɪʋəʃə̃kəɾə d͡ʒiː keː kət̪ʰɑːkə loːkeːlə ɦəməɾɑː s̪ən̪ə mɪt̪ʰɪlɑː kəhə̆n̪o: məɪn̪s̪ə lə̃ɪɖə keːɾə pɾɑːjəhə̆ d͡ʒɑːɳəkɑːɾiː bəɖʰəbəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ t̪ə əʃoːkə d͡ʒiːkə kət̪ʰɑː mɪt̪ʰɪlɑː s̪ə̃ bɑːɦəɾəkə (kɑːʃiː keː) t̪ɾɑːs̪əd̪iːkə d͡ʒɲɑːn̪ə d̪əɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. əʃoːkə d͡ʒiːkə s̪ʋəjə̃ pəɾɪt͡ʃəjə pəɖʰələũ ɑː t̪əkʰən̪ə ɦun̪əkə pəɾɪʋeːʃə d͡ʒɑːn̪ɪ kət̪ʰɑːkə ut̪s̪ə bud͡ʒʰəbɑː meː ɑːjələ. əʃoːkə d͡ʒiː ɦəɽəbəɖɪjɑː kət̪ʰɑːkɑːɾə n̪əɦɪ t͡ʃʰət̪ʰɪ.t̪ə̃ɪ s̪əʈiːkə s̪əmiːt͡ʃiːn̪ə kət̪ʰɑː s̪ɑːd̪ʰələ lɪkʰəɪ t͡ʃʰət̪ʰɪ t̪əkəɾə bəɖə n̪iːkə ʋɪʃleːʂəɳə d̪iliːpə kumɑːɾə d͡ʒʰɑː keːlən̪ɦɪ ət͡ʃʰɪ. ɑːbʰɑː d͡ʒʰɑː bəɖə n̪iːkə ʋɪʃleːʂəɳə keːlən̪ɪ mud̪ɑː ʋɪs̪t̪ɑːɾə n̪əɪ d̪eːliːɦə. buːd͡ʒʰɪ pəɖəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ ɑːgɑ̃ː d̪eːt̪iːɦə.

n̪ɑːɾɑːjəɳə d͡ʒiː

məɪt̪ʰɪliːmeː kət̪eːkoː ɦɑːɾɖə kɑːpiːkə pət̪ɾɪkɑː ɾəɦəɪt̪ə iː pət̪ɾɪkeːkə ɾuːpəmeː kɪeːkə n̪eː ɦoːəjə kət̪ʰɑːkɑːɾə əʃoːkəd͡ʒiːkə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə d̪ʋɑːɾɑː n̪oːʈɪs̪ə leːbɑː leːlə ɦəməɾə ɦɑːɾd̪ɪkə bəd̪ʰɑːɪ.

bəɪkũʈʰə d͡ʒʰɑː

ʋɪʃɪʂʈə s̪ɑːɦɪt̪jɪkə ʋjəkt̪ɪt̪ʋə pəɾə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə n̪ɪkɑːləbə məɦət̪ʋəpuːɾɳə kɑːd͡ʒə. eːɦɪ ʋɑːs̪t̪eː s̪ɑːd̪ʰuʋɑːd̪ə əɦɑ̃ːkeː

əɾəʋɪn̪d̪ə ʈʰɑːkuɾə

s̪ʋɑːgət̪ə ! əɦɪ ɑːjoːd͡ʒən̪ə leːlə ʋɪd̪eːɦə ʈiːmə kẽː bəɦut̪ə bəɦut̪ə bəd̪ʰɑːiː!

pɾəpʰullə koːləkʰjɑːn̪ə

bəd̪ʱɑːiː ɑː ʃubʰəkɑːmən̪ɑː. n̪iːkə lɑːgələ. bəɽə n̪iːkə lɑːgələ

d̪ɪliːpə kumɑːɾə d͡ʒʱɑː

n̪iːkə pɾəjɑːs̪ə.əɦlɑːd̪əkɑːɾiː ə̃kə.bəd̪ʱɑːɪ s̪ə̃pɑːd̪əkə mə̃ɖələkẽː.

əpən̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videha@gmail.com **pəɾə pəʈʰɑːu.**
ɾɑːmə bʱəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʱɾəməɾə' ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə

2.1.pɾəs̪t̪ut̪ə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkəkə s̪ə̃d̪əɾbʰəmeː

2.2.ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə' d͡ʒiːkə s̪ə̃kʂɪpt̪ə pəɾɪt͡ʃə̃jə

2.3.pɾoːmɪʃɑː mɪʃɾɑː- ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə' keː ʋjəkt̪ɪt̪ʋə

2.4.bʰiːmən̪ɑːt̪ʰə d͡ʒʰɑː- loːkəd͡ʒiːʋən̪əpəɾə s̪əmeːkɪt̪ə ɑːloːkə

2.5.bɪd͡ʒəjə kumaːɾə mɪʃɾə- ɾaːməbʰəɾoːs̪ə kaːpəɖɪ̈ 'bʰɾəməɾə'd͡ʒiːkə s̪ə̃gə s̪aːkʂət̪kaːɾə

2.6.s̪aːkʂət̪kaːɾə- d̪ɪn̪eːʃət͡ʃən̪d̪ɾə goːpaːlə

2.7.əʃoːkə-ɾaːməbʰəɾoːs̪ə kaːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə'kə upəɲɟaːs̪ə 'gʰəɾəmũɦaː'

2.8.laːləd̪eːʋə kaːmət̪ə-ɖaː0 ɾaːmə bʰəɾoːs̪ə kaːpəɽiː "bʰɾəməɾə" : eːkə ʋjəkt̪ɪt̪ʋə

2.9.əd͡ʒəjə ən̪uɾaːgiː- məɪt̪ʰɪliː bʰaːʂaːkə s̪aːɦɪt̪jəkaːɾə 'bʰɾəməɾə' ɦəɾeːkə bɪd̪ʰaːmeː pus̪t̪əkə pɾəkaːʃən̪ə

2.10.əʃʋɪn̪iː kumaːɾə aːloːkə-ɾaːməbʰəɾoːs̪ə kaːpəɽɪ bʰɾəməɾəhə̆ bʰaːɾət̪ə-n̪eːpaːləkə s̪ə̃ːs̪kɾɨt̪ɪkə s̪eːt̪u

2.11.t͡ʃə̃d̪ɾeːʃə-ɾaːməbʰəɾoːs̪ə kaːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə' : ʋɪt͡ʃaːɾə, s̪ə̃ʋeːd̪ən̪aː aː t͡ʃeːt̪ən̪aː

2.12.ɖaː.ɹaːd͡ʒeːn̪d̪ɾə ʋɪmələ-ɾaːməbʰəɾoːs̪ə kaːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə'kə upəɲɟaːs̪ə 'gʰəɾəmuɦə̃ː'- pɾəbʰaːʋə aː pɾət̪ɪkɾɪjaː

2.13.ɖaː.ɹaːməd̪əjaːlə ɾaːkeːʃə- pus̪t̪əkə d͡ʒeː ɦəmə pəɖʰələ-eːn̪t̪iː bʰaːɪɾəs̪əkə kət̪ʰaːt̪məkə s̪ə̃s̪aːɾə

2.14.d̪ɪn̪e:ʃə jɑ:d̪əʋə-lo:kə məɪt̪ʰɪli: ke:rə ʋɪbʰu:t̪ɪ 'bʰrəmərə'

2.15.tʃə̃d̪re:ʃə-ʋɪʋɪd̪ʰəʋərn̪i: ɑ: bəɦurə̃gi: rətʃən̪ɑ:kɑ:rə 'bʰrəmərə'

2.16.əjo:d̪ʰjɑ:n̪ɑ:t̪ʰə tʃəud̪ʰəri:- "bʰrəmərə"kə bəɦuɑ:jɑ:mɪkə ʋjəkt̪ɪt̪ʋə

2.17.əd͡ʒɪt̪ə kumɑ:rə d͡ʒʰɑ:-gʰərəmuɦɑ̃:: məd̪ʰe:ʃi: ɑ:n̪d̪o:lən̪ə ɑ: s̪ɑ:mɑ:d͡ʒɪkə s̪əmərəs̪ət̪ɑ:kə d̪əs̪t̪ɑ:ʋe:d͡ʒə

2.18.rəme:ʃə rəɲd͡ʒən̪ə-e:kəʈɑ: ɑ:rə ʋəs̪ən̪t̪ə : t̪ɑ:t̪kɑ:li:n̪ə s̪əməjə ɑ: s̪əmɑ:d͡ʒəkə prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ n̪ɑ:ʈəkə

2.19.ʋɪn̪əjə bʰu:ʂəɳə-ɪd͡ʒo:t̪əkə ɑ:ʃə d͡ʒəgəbəɪt̪ə bʰrəmərəkə gəd͡ʒələ

2.20.ɑ:ʃi:ʂə ən̪ətʃɪn̪ɦɑ:rə-kəl̃əkɪt̪ə tʃɑ:n̪ə

2.21.ʋɪn̪i:t̪ə ʈʰɑ:kurə-bəɦuɑ:jɑ:mi: ʋjəkt̪ɪt̪ʋəkə e:kəʈɑ: s̪ud̪ʰərə s̪ʋərupə:rɑ:məbʰəro:s̪ə kɑ:pəʈɪ bʰrəmərə

2.22.ɖɑ:. jo:gɑ:n̪ən̪d̪ə d͡ʒʰɑ:-bʰəɪjɑ: əe:ləɪ əpən̪ə s̪o:rɑ:d͡ʒə: ʋɪɦəgə̃mə d̪ɽɨʂʈɪ

2.23.gədʒ͡eːn̪d̪ɾə t̪ʰɑːkuɾə- ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə kɑːpəʈɪ 'bʰɾəməɾə' pəɾə eːkəʈɑː s̪əməgɾə d̪ɾɨʂʈɪ

2.24.n̪ɪt̪jɑːn̪ən̪d̪ə mənɖələ-əpən̪eː ɾəŋgəmeː ɾəŋgɑːeːlə ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə s̪əɾə

2.1.prəst̪ut̪ə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkəkə s̪ə̃d̪ərbʰəmeː

prəst̪ut̪ə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkəkə s̪ə̃d̪ərbʰəmeː

ʋɪd̪eːɦə d̪ʋɑːɾɑː leːkʰəkəpərə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə 'd͡ʒiːbəɪt̪ə mud̪ɑː upeːkʂɪt̪ə' ʃɾɨkʰə̃lɑː ɾuːpəmeː kəeːlə geːlə tʃʱələ 2015 s̪ə̃ d͡ʒəkəɾɑː ɑːbə "ʋɪd̪eːɦəkə d͡ʒiːʋɪt̪ə məɪt̪ʰɪləkərmiː, s̪ə̃giːt̪əkərmiː, s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾə-s̪əmpɑːd̪əkə ɑː ɾə̃gəmə̃tʃəkərmiː-ɾə̃gəmə̃tʃə-n̪ɪɾd̪eːʃəkəpərə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə ʃɾɨkʰəlɑː" n̪ɑːməs̪ə̃ d͡ʒɑːn̪ələ d͡ʒɑːɪt̪ə ətʃʱɪ. d̪ɪs̪əmbərə 2022 meː ʋɪd̪eːɦə "ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəmərə' ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə" prəkɑːʃɪt̪ə kərəbɑːkə s̪ɑːɾʋəd͡ʒən̪ɪkə gʰoːʂəɳɑː keːləkə ɑː prəst̪ut̪ə ətʃʱɪ iː ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə. eːɦɪ s̪uːtʃən̪ɑːkẽː eːɦɪ l̃ɪkəpərə d̪eːkʰɪ s̪əkəɪt̪ə tʃʱiː-gʰoːʂəɳɑː. məɪt̪ʰɪləkərmiːs̪ə̃ ɦəmərə s̪əbʰəɦəkə ɑːʃəjə d͡ʒɪn̪əkərə kɑːd͡ʒə mɪt̪ʰɪlɑː-məɪt̪ʰɪliː-məɪt̪ʰɪliː leːlə koːn̪oː mɑːd̪ʰjəməs̪ə̃ bʰeːlə ɦoː. oː s̪ə̃gəɽʰən̪əkərt̪ɑː s̪eːɦoː bʰəə́ s̪əkəɪ tʃʱət̪ʰɪ, ɑːn̪ə bʰɑːʂɑːkə leːkʰəkə s̪eːɦoː. t̪əɦɪn̪ɑː s̪ə̃giːt̪əkərmiː mən̪eː giːt̪ə-s̪ə̃giːt̪əs̪ə̃ d͡ʒuɽələ loːkə.

eːɦən̪ə ʃɾɨkʰə̃lɑːmeː, eːɦɪ ʋɪʃeːʂɑ̃ːkəs̪ə̃ pəɦɪn̪eː ʋɪd̪eːɦə 9 ʈɑː ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə prəkɑːʃɪt̪ə kəə́ tʃukələ ətʃʱɪ ɑː eːɦɪɽʰɑːmə ɑːbə ɦəmə kəɦɪ s̪əkəɪt̪ə tʃʱiː d͡ʒeː iː eːkəʈɑː tʃun̪əut̪iːpuːɾɳə kɑːd͡ʒə tʃʱəɪ. ən̪eːkə s̪ə̃kəʈə keːɾə s̪ɑːməɳɑː kəɾəeː pəɽəɪt̪ə ətʃʱɪ leːkʰə eːkəʈʈʰɑː kəɾəeːmeː. mud̪ɑː s̪ə̃gəɦɪ iːɦoː ɦəmə kəɦəbə d͡ʒeː s̪ə̃kəʈəs̪ə̃ beːs̪iː ɦəməɾɑː ləgə s̪əmərt̪ʰən̪ə ətʃʱɪ. ɦə̃, iː mɑːn̪əeːmeː ɦəməɾɑː koːn̪oː d̪ɪkkət̪ə n̪əɦɪ d͡ʒeː d͡ʒət̪eːkə leːkʰə keːɾə ummeːd̪ə keːn̪eː ɾəɦəɪt̪ə tʃʱiː ɦəmə t̪ət̪eːkə n̪əɪ ɑːbəɪeː, d͡ʒət̪eːkə loːkə lɪkʰəbɑːkə leːlə gətʃʱəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ s̪eː

s̪əbʰə ə̃t̪ə- ə̃t̪ə d̪ʰərɪ ɑːbɪ tʃuppə bʰəə̯ d͡ʒɑːɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. ɑː eːkəɾə kɑːɾəɳoː tʃʱəɪ, kɪn̪əkoː iː lɑːgəɪ tʃʱən̪ɪ d͡ʒeː ɑːn̪əpəɾə lɪkʰəbə s̪eː ɦəmə əpən̪eː ɾətʃən̪ɑː kɪeː n̪eː liːkʰɪ leːbə, kɪn̪əkoː ləgə poːt̪ʰɪeː n̪əɪ ɾəɦəɪ tʃʱən̪ɪ, d͡ʒəkʰən̪ə kɪ ɦəmə s̪əbʰə pɑːʈʰəkəkẽː ʋɪkəlpə ɾuːpəmeː poːt̪ʰiːkə piː.ɖiː.eːpʰə pʰɑːɪlə s̪eːɦoː d̪eːbɑːkə leːlə t̪əɪjɑːɾə ɾəɦəɪt̪ə tʃʱiː. kɪjoː ʋɪd̪eːɦəkə s̪əmɑːʋeːʃiː ɾuːpəs̪ə̃ d̪ukʰiː tʃʱət̪ʰɪ, t̪ə̃ kɪn̪əkoː mɪt̪ɾəkẽː ʋɪd̪eːɦəs̪ə̃ d̪ɪkkət̪ə tʃʱən̪ɪ t̪ə̃ɪ oː n̪əɦɪ d̪eːt̪ɑː. bəɦut̪ə loːkə t̪ə̃ ʋɪd̪eːɦəmeː eːɦuː leːlə ɾətʃən̪ɑː n̪əɪ pəʈʰəbəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː kəɦĩː ɦəməɾɑː əkɑːd̪əmiː ʋɑː d̪ʰən̪iː s̪ə̃s̪t̪ʰɑː s̪əbʰə n̪eː d̪eːkʰɪ lɪeː. əkɑːd̪əmiː ɑː s̪ə̃s̪t̪ʰɑː s̪əbʰə ʋɪd̪eːɦəkẽː ən̪eːɾeː əpən̪ə ʃət̪ɾu mɑːn̪ɪ bəɪs̪ələ ətʃʱɪ ɑː puɾəs̪kɑːɾəkə ɪtʃtʃʱɑː ɾəkʰən̪ɪɦɑːɾə t̪ə̃ɪ ʋɪd̪eːɦəmeː ɾətʃən̪ɑː n̪əɪ pəʈʰəbəɪ tʃʱət̪ʰɪ. eːkəɾoː ɦəmə s̪ə̃kəʈeː bud͡ʒʱəɪ tʃʱɪjəɪ d͡ʒeː s̪əbʰə pʰeːs̪əbukəpəɾə lə̃bɑː-lə̃bɑː leːkʰə ʋɑː kəmẽːʈə ʈɑːɪpə kəə̯ ləɪ tʃʱət̪ʰɪ s̪eːɦoː s̪əbʰə ʋɪd̪eːɦə leːlə ɦɑːt̪ʰəs̪ə̃ lɪkʰələ pəʈʰɑːbəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. d͡ʒeː s̪əbʰə kəɦɪjoː kɑːlə pʰeːs̪əbukəpəɾə ʈɑːɪpə kəə̯ liːkʰəɪ tʃʱət̪ʰɪ t̪ɪn̪əkəɾə ɑːleːkʰə ɦəmə s̪əbʰə ʈɑːɪpə kəɾɪt̪eː tʃʱiː. d͡ʒɪn̪əkəɾə ɾətʃən̪ɑː ʈɑːɪpə kəɾəɪt̪ə tʃʱiː t̪ɑːɦɪmeː s̪ʋət̪əhə̆ ɾuːpəs̪ə̃ ʈɑːɪpə keːn̪ɪɦɑːɾəkə ʋəɾt̪ən̪iː ɑːbɪ d͡ʒɑːɪt̪ə tʃʱəɪ. kʰəeːɾə pəɦɪn̪eː kəɦələɦũ d͡ʒeː s̪ə̃kəʈəs̪ə̃ beːs̪iː s̪əməɾt̪ʰən̪ə ətʃʱɪ t̪ə̃ɪ ɑːɪ pəɦɪləs̪ə̃ ləə̯ kəə̯ n̪əʋəmə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə d̪ʰərɪ pəɦũtʃələɦũ ɦəmə. 2015 s̪ə̃ ləə̯ kəə̯ 2023 keːɾə məd̪ʰjə d̪ʰərɪ 9 ʈɑː ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə pɾəkɑːʃɪt̪ə bʰeːlə mən̪eː bəɾkʰəmeː eːkəʈɑː. n̪ɪʃtʃɪt̪eː s̪əməɾt̪ʰən̪ə beːs̪iː bʰeːʈələ ɦəməɾɑː. d͡ʒəkʰən̪ə kɪ ʋɪd̪eːɦəkə iː 9 ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə keːɾə əlɑːʋeː ɑːn̪oː ʋɪʂəjəpəɾə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə pɾəkɑːʃɪt̪ə bʰeːlə ətʃʱɪ. eːkəɾə ət̪ɪɾɪkt̪ə iːɦoː bɑːt̪ə s̪ə̃t̪oːʂəd̪ɑːjəkə ətʃʱɪ d͡ʒeː ʋɪd̪eːɦəkə ɦəɾeːkə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə əbʰɪn̪ə̃d̪ən̪əgɾə̃t̪ʰə ɦeːbɑːs̪ə̃ bɑ̃ːtʃɪ geːlə ətʃʱɪ.

mukʰjəd̪ʰɑːɾɑː d͡ʒəkɑ̃ː ʋɪd̪eːɦəkẽː əbʰɪn̪ə̃d̪ən̪əgɾə̃t̪ʰə n̪əɦɪ t͡ʃɑ̃ːɦiː. əbʰɪn̪ə̃d̪ən̪əgɾə̃t̪ʰə əɦuː d̪uɑːɾeː n̪əɪ t͡ʃɑ̃ːɦiː d͡ʒeː oːɦɪs̪ə̃ leːkʰəkə ʋɑː d͡ʒɪ̃n̪əkɑːpəɾə n̪ɪkɑːlələ geːlə tʃʱən̪ɪ t̪ɪn̪əkɑːmeː s̪ud̪ʰɑːɾəkə gũd͡ʒɑːɪʃə kʰət̪mə bʰəə̸ d͡ʒɑːɪt̪ə tʃʱəɪ. t̪ə̃ɪ ʋɪd̪eːɦəkə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkəmeː ɑːloːt͡ʃən̪ɑː-pɾəs̪ə̃ʃɑː s̪əbʰə bʰeːɽət̪ə.

eːɦən̪ə n̪əɪ tʃʱəɪ d͡ʒeː ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə' d͡ʒɪ̃ːpəɾə lɪkʰələ n̪əɪ geːləɪ mud̪ɑː oː s̪əbʰə eːkəʈʈʰɑː n̪əɪ bʰəə̸ s̪əkələ tʃʱəɪ t̪ə̃ɪ oːkəɾə pɾəbʰɑːʋə ɦeːɽɑː geːlə tʃʱəɪ. eːɦɪ s̪ə̃d̪əɾbʰəmeː ɦəmə kəɦɪ s̪əkəɪ tʃʱiː d͡ʒeː ʋɪd̪eːɦəkə iː pɾəs̪t̪̪ut̪ə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə eːɦən̪ə pəɦɪlə pɾəjɑːs̪ə ətʃʱɪ d͡ʒɑːɦɪmeː iː budʒʱəbɑːkə pɾəjɑːs̪ə kəeːlə ətʃʱɪ d͡ʒeː ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə' d͡ʒɪ̃ːkə ɾət͡ʃən̪ɑː keːɦən̪ə tʃʱən̪ɪ. iː ələgə bɑːt̪ə d͡ʒeː ɦəmə s̪əbʰə kət̪eːkə s̪əpʰələ ʋɑː əs̪əpʰələ bʰeːləɦũ s̪eː pɑːʈʰəkə kəɦət̪ɑː. eːɦɪ ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə keːɾə ʃuɾuːɑːt̪ə ʋɪd̪eːɦəkə ɑːn̪eː ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə d͡ʒəkɑ̃ː ətʃʱɪ. s̪ə̃geː-s̪ə̃gə iː kɾəmə n̪eː t̪ə̃ umɾəkə ʋəɾɪʂʈʰət̪ɑː keːɾə pɑːlən̪ə kəɾəɪeː ɑː n̪eː ɾət͡ʃən̪ɑːkə guɳəʋət̪̪ɑːkə. ɦə̃, eːt̪eːkə d̪ʰeːɑːn̪ə d͡ʒəɾuːɾə ɾɑːkʰələ geːlə tʃʱəɪ d͡ʒeː pɑːʈʰəkəkə ɾəs̪əbʰə̃gə n̪əɦɪ ɦoːɪn̪ə ɑː s̪eː ʋɪʃʋɑːs̪ə ətʃʱɪ d͡ʒeː ɾəs̪əbʰə̃gə n̪əɪ ɦeːt̪ən̪ɪ.

pɑːʈʰəkə d͡ʒəkʰən̪ə eːɦɪ ʋɪʃeːʂɑ̃ːkəkẽː pəɽʰət̪ɑːɦə t̪ə̃ ɦun̪əkɑː ʋəɾt̪ən̪iː oː mɑːn̪əkət̪ɑːkə əbʰɑːʋə ləgət̪ən̪ɪ. ʋəɾt̪ən̪iːkə gələt̪iː d͡ʒeː t̪ʰɪkə s̪eː s̪oːd͡ʒʱeː-s̪oːd͡ʒʱə ɦəməɾə s̪əbʰəɦəkə gələt̪iː t̪ʰɪkə d͡ʒeː ɦəmə s̪əbʰə s̪ə̃ʃoːd̪ʰən̪ə n̪əɪ kəə̸ s̪əkələɦũ mud̪ɑː iː d̪ʰeːɑːn̪ə ɾəkʰəbɑːkə bɑːt̪ə d͡ʒeː ʋɪd̪eːɦə ʃuɾueːs̪ə̃ ɦəɾeːkə ʋəɾt̪ən̪iː bəlɑː leːkʰəkəkẽː s̪ʋiːkɑːɾə kəɾəɪt̪ə eːləɪeː. t̪ə̃ɪ mɑːn̪əkət̪ɑː əbʰɑːʋə

s̪ʋɑːbʰɑːʋɪkə. eːkərə bɑːd̪oː bəɦut̪ə ʋərt̪ən̪iːkə gələt̪iː ɾəɦələ geːlə ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː kɪ ɦəməɾeː s̪əbʰəɦəkə gələt̪iː ət͡ʃʰɪ. məɪt̪ʰɪliːmeː kɪt͡ʃʰueː eːɦən̪ə pət̪ɾɪkɑː ət͡ʃʰɪ d͡ʒəkərə ʋərt̪ən̪iː eːkərə̃gəkə ɾəɦəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ ɑː iː ɦun̪əkə kʰuːbiː t͡ʃʰən̪ɪ mud̪ɑː d͡ʒəkʰən̪ə oːɦoː s̪əbʰə koːn̪oː ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə n̪ɪkɑːləɪ t͡ʃʰət̪ʰɪ t̪əkʰən̪ə ʋərt̪ən̪iː t̪ə̃ ʈʰiːkə ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʰən̪ɪ mud̪ɑː s̪ɑːməgɾiː əd̪ʰɪkɑ̃ːʃət̪əhə̆ bəs̪ɪjeː ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʰən̪ɪ. əɪt̪ɪɦɑːs̪ɪkət̪ɑːkə d̪ɾɨʂʈɪs̪ə̃ koːn̪oː puɾɑːn̪ə s̪ɑːməgɾiːkə upəjoːgə ʋərd͡ʒɪt̪ə n̪əɪ t͡ʃʰəɪ mud̪ɑː s̪oːt͡ʃɪjəu d͡ʒeː 72-80 pən̪n̪ɑːkə koːn̪oː pɾ̃ɪʈə pət̪ɾɪkɑː ɦoːɪt̪ə t͡ʃʰəɪ t̪ɑːɦɪmeː ləgəbʰəgə ɑːd̪ʰɑː s̪ɑːməgɾiː s̪ɑːbʰɑːɾə ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʰən̪ɪ, t̪eːs̪əɾə bʰɑːgəmeː leːkʰəkə keːɾə kɪt͡ʃʰu ɾət͡ʃən̪ɑː ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʰən̪ɪ ɑː t͡ʃɑːɾɪmə bʰɑːgəmeː kɪt͡ʃʰu n̪əʋə s̪ɑːməgɾiː ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʰən̪ɪ. mud̪ɑː ɦəməɾɑː loːkən̪ɪ n̪əʋə s̪ɑːməgɾiːpəɾə beːs̪ɪː d͡ʒoːɾə d̪əɪt̪ə t͡ʃʰɪjəɪ. eːkərə mət̪ələbə iː n̪əɦɪ d͡ʒeː ʋərt̪ən̪iːmeː gələt̪iː ɦoːɪt̪ə ɾəɦəɪ. ɦəməɾə kəɦəbɑːkə mət̪ələbə iː d͡ʒeː s̪ə̃pɑːd̪əkə-s̪ə̃joːd͡ʒəkəkẽː koːn̪oː n̪eː koːn̪oː s̪t̪əɾəpəɾə s̪əməd͡ʒʰəut̪ɑː kəɾəɦeː pəɽəɪt̪ə t͡ʃʰəɪ s̪eː t͡ʃɑːɦeː ʋərt̪ən̪iːkə ɦoː kɪ, mud̪ɾɑːkə ɦoː kɪ ʋɪt͡ʃɑːɾəd̪ʰɑːɾəkə ɦoː kɪ s̪ɑːməgɾiːkə ɦoː. ɦəməɾɑː loːkən̪ɪ ʋərt̪ən̪iːkə s̪t̪əɾəpəɾə s̪əməd͡ʒʰəut̪ɑː kəə̯ ɾəɦələ t͡ʃʰiː mud̪ɑː kɑːɾəɳə s̪əɦɪt̪ə. pɾ̃ɪʈə pət̪ɾɪkɑː eːkə beːɾə pɾəkɑːʃɪt̪ə bʰəə̯ geːlɑːkə bɑːd̪ə d̪oːbɑːɾɑː n̪əɪ bʰəə̯ s̪əkəɪeː (bʰəə̯ t̪ə̃ s̪əkəɪeː mud̪ɑː pʰeːɾə pɑːɪ lɑːgɪ d͡ʒeːt̪əɪ) t̪ə̃ɪ oːkərə ʋərt̪ən̪iː jət̪ʰɑːʃəkt̪ɪ s̪əɦiː ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʰəɪ. ̃ɪʈəɾən̪eːʈəpəɾə s̪uʋɪd̪ʰɑː t͡ʃʰəɪ d͡ʒeː biːt͡ʃə̃meː (ɪ̃ʈəɾən̪eːʈəs̪ə̃ pɾ̃ɪʈə ɦeːbɑːkə əʋəd̪ʰɪ) oːkəɾɑː s̪əɦiː kəə̯ s̪əkəɪt̪ə t͡ʃʰiː mud̪ɑː s̪ɑːməgɾɪeː bəs̪ɪjɑː ɾəɦət̪ə t̪ə̃ s̪əɦiː ʋərt̪ən̪iː ɾəɦɪt̪oː n̪əʋə əd̪ʰjɑːjə n̪əɪ kʰud͡ʒɪ s̪əkət̪ə t̪ə̃ɪ ɦəməɾɑː loːkən̪ɪ ʋərt̪ən̪iː bəlɑː mud̪d̪ɑːpəɾə s̪əməd͡ʒʰəut̪ɑː keːləɦũ. ɦəməɾɑː loːkən̪ɪ

kəeːlən̪ɪ, kəjələn̪ɪ oː keːlən̪ɪ t̪ɪːn̪uː ʃud̪d̪ʰə mɑːn̪əɪt̪ə tʃʱiː, eːt̪eːkə ʃud̪d̪ʰə mɑːn̪əɪt̪ə tʃʱiː eːkəɪ ɾətʃən̪ɑːmeː t̪ɪːn̪uː ɾuːpə bʰeːʈɪ d͡ʒɑːeːt̪ə. ɑːn̪ə ʃəbd̪əkə leːlə eːɦən̪eː buːd͡ʒʱuː.

bʰɾəməɾəd͡ʒiː n̪eːpɑːləkə məɪt̪ʰɪliːkẽː pɾət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪt̪ʋə kəɾəɪ tʃʱət̪ʰɪ t̪ə̃ ɑːleːkʰə n̪eːpɑːlə d̪ɪs̪əs̪ə̃ s̪eːɦoː ɑːeːlə ətʃʱɪ t̪ə̃ɪ bʰɑːʂɑː s̪ə̃bə̃d̪ʰiː kɪtʃʱu bɑːt̪ə d̪eːkʰələ d͡ʒɑːeː d͡ʒeː kɪ mɑːt̪ɾə bʰɑːɾət̪ɪːjə pɑːʈʰəkə leːlə ətʃʱɪ-

1) bʰɑːɾət̪ɪːjə pɑːʈʰəkə koːn̪oː leːkʰəkə leːlə d͡ʒeːɦən̪ə ɑːd̪əɾəs̪uːtʃəkə ʃəbd̪əkə pɾəjoːgə d̪eːkʰəɪt̪ə-pəɽʰəɪt̪ə eːlɑːɦə ətʃʱɪ s̪eː n̪eːpɑːləkə ɑːleːkʰəmeː n̪əɦɪ bʰeːʈəɪt̪ə ɑː n̪eːpɑːləkə məɪt̪ʰɪliː leːlə iː s̪ɑːmɑːn̪jə bɑːt̪ə bʰeːləɪ.

2) bʰɑːɾət̪ɪːjə pɑːʈʰəkəs̪əbʰəkẽː kɪtʃʱu ʃəbd̪əkə əɾt̪ʰə n̪əɦɪ ləgət̪ən̪ɪ ɑː eːɦɪ leːlə ɦun̪əkɑː ʋɪd̪eːɦəpəɾə upəlbəd̪ʰə n̪eːpɑːliːjə məɪt̪ʰɪliː məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jəkẽː pəɽʰəeː pəɽət̪ən̪ɪ.

3) pʰɑːn̪ʈəkẽː bəd̪ələbɑːmeː s̪eːɦoː bəɦut̪ə ɾɑːs̪ə d̪ɪkkət̪ə bʰeːlə tʃʱəɪ d͡ʒɑːɦɪpəɾə ɦəmə s̪əbʰə kɑːd͡ʒə kə𝑎/ ɾəɦələ tʃʱiː.

ummeːd̪ə ətʃʱɪ d͡ʒeː pɑːʈʰəkə ʋɪd̪eːɦəkə ɑːn̪eː ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə d͡ʒəkɑ̃ː eːkəɾɑː pəɽʰət̪ɑːɦə ɑː pəɽʰɪ eːkəɾə n̪ɪːkə-beːd͡ʒɑːeːpəɾə əpən̪ə s̪ud͡ʒʱɑːʋə d̪eːt̪ɑːɦə. ʋɪd̪eːɦə əɾəʋɪn̪d̪ə ʈʰɑːkuɾə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə keːɾə poːt̪ʰiː ɾuːpə "s̪ʋət̪ə̃t̪ɾətʃeːt̪ɑː" keːɾə n̪ɑːməs̪ə̃ pɾəkɑːʃɪt̪ə bʰeːlə ummeːd̪ə d͡ʒeː bʰəʋɪʂjəmeː ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə' d͡ʒiːpəɾə kẽːd̪ɾɪt̪ə eːɦɪ ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə keːɾə poːt̪ʰiː ɾuːpə s̪eːɦoː ɑːeːt̪ə.

ʋɪd̪eːɦə d̪ʋɑːɾɑː ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə ʃɾɨkʰə̃lɑːmeː prəkɑːʃɪt̪ə bʰeːlə ɑːɳ̪ə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə s̪əbʰəɦəkə lɪs̪t̪ə eːɳ̪ɑː ətʃʰɪ eːɦɪtʰɑːmə) klɪkə ə̃kəpərə t̪ɑːɦɪ ʃʰɪə̑t geːlə d̪eːlə lɪs̪t̪ə ə̃kəkə ʒeːd̑ -(ʒɑːeːt̪əd̑ ʒɪk̑ʰud ə̃kə t̪ə̃ oː kərəbəɪ

1) ərəʋɪɳ̪d̪ə tʰɑːkuɾə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə 01 ɳ̪əʋəmbəɾə 2015 ə̃kə 189

iː ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə 2020 meː poːt̪ʰiː ɾuːpəmeː s̪eːɦoː ɑːjələ ətʃʰɪ. l̃ɪkə ətʃʰɪ:

s̪ʋət̪ə̃t̪ɾətʃeːt̪ɑː- ərəʋɪɳ̪d̪ə tʰɑːkuɾəː ʋjəkt̪ɪt̪ʋə-kɾɨt̪ɪt̪ʋə (s̪əmpɑːd̪əkə ɑːʃiːʂə əɳ̪ətʃĩɳ̪ɦɑːɾə) [ʋɪd̪eːɦə ərəʋɪɳ̪d̪ə tʰɑːkuɾə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkəkə pɾɪɳt̪ə ɾuːpə]

2) d͡ʒəgəd̪iːʃə tʃəɳ̪d̪ɾə tʰɑːkuɾə əɳ̪ɪlə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə 01 d̪ɪs̪əmbəɾə 2015 ə̃kə 191

3) ɾɑːməloːtʃəɳ̪ə tʰɑːkuɾə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə 01 əpɾəɪlə 2021 ə̃kə 319

4) ɾɑːd͡ʒəɳ̪əɳ̪d̪əɳ̪ə lɑːlə d̪ɑːs̪ə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə 01 ɳ̪əʋəmbəɾə 2021 ə̃kə 333

5) ɾəʋiːɳ̪d̪ɾə ɳ̪ɑːt̪ʰə tʰɑːkuɾə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə 15 d͡ʒuːɳ̪ə 2022 ə̃kə 348

6) keːd̪ɑːɾəɳ̪ɑːt̪ʰə tʃəud̪ʰəɾiː ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə 15 əgəs̪t̪ə 2022 ə̃kə 352

7) pɾeːmələt̪ɑː mɪʃɾə 'pɾeːmə' ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə 01 ɳ̪əʋəmbəɾə 2022 ə̃kə 357

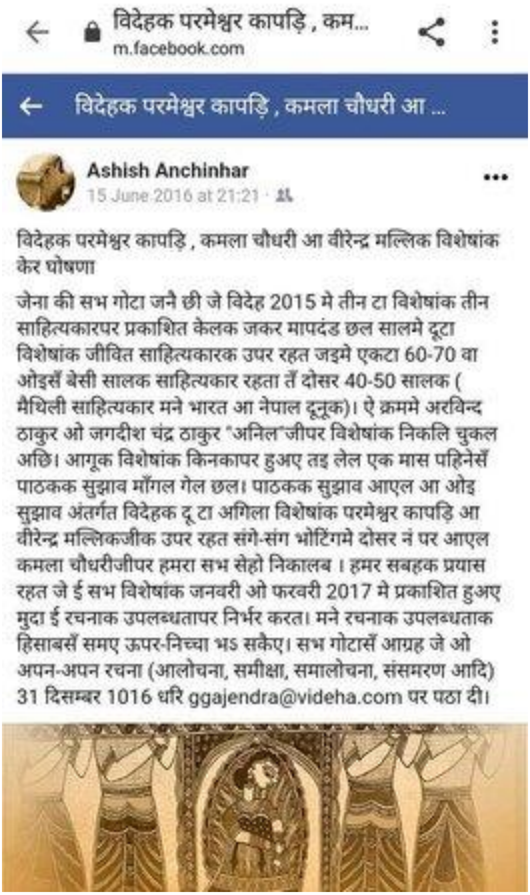
8) ʃərəd̪ɪn̪d̪u t͡ʃəud̪ʰəɾiː ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə 15 n̪əʋəmbərə 2022 ə̃kə 358

9) əʃoːkə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə 01 məiː 2023 ə̃kə 369

iː t̪ə̃ bʰeːlə d͡ʒeː kɑːd͡ʒə ɦəmə s̪əbʰə kəə̯ s̪əkələɦũ t̪əkərə ʋɪʋərəɳə mud̪ɑː kɪt͡ʃʰu eːɦəɳoː gʰoːʂəɳɑː t͡ʃʰəɪ d͡ʒeː kɪ ɦəmə s̪əbʰə n̪əɪ kəə̯ s̪əkələɦũ d͡ʒeːn̪ɑː 2016 meː ɦəmə s̪əbʰə pərəmeːʃʋərə kɑːpəɽɪ, kəməlɑː t͡ʃəud̪ʰəriː ɑː ʋiːreːn̪d̪ɾə məllɪkə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə keːɾə gʰoːʂəɳɑː kə_ɪjoː kəə̯ n̪əɦɪ prəkɑːʃɪt̪ə kəə̯ s̪əkələɦũ. pɑːʈʰəkə eːɦɪ gʰoːʂəɳɑːkẽː eːɦɪ l̆ɪkəpərə d̪eːkʰɪ s̪əkəɪ t͡ʃʰət̪ʰɪ- s̪uːt͡ʃən̪ɑː

bɑːd̪əmeː ʋɪd̪eːɦəkə "ʋiːreːn̪d̪ɾə məllɪkə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə" (d͡ʒeː kɪ prəkɑːʃɪt̪ə n̪əɪ bʰəə̯ s̪əkələ) leːlə ʋiːreːn̪d̪ɾə məllɪkə d͡ʒiːkə s̪ɑːkʂɑːt̪kɑːɾə d͡ʒeː n̪əboːn̪ɑːɾɑːjəɳə

mɪʃɾəd͡ʒiː s̪eː ʋɪd̪eːɦəkə 337mə ə̃kəmeː prəkɑːʃɪt̪ə bʰeːlə pɑːʈʰəkə eːkərɑː eːɦɪ l̆ɪkəpərə pəɽʰɪ s̪əkəɪ t͡ʃʰət̪ʰɪ- 1 d͡ʒən̪əʋəɾiː 2022 ə̃kə 337

विदेहक परमेश्वर कापड़ि , कम...
m.facebook.com

विदेहक परमेश्वर कापड़ि , कमला चौधरी आ ...

Ashish Anchinhar
15 June 2016 at 21:21

विदेहक परमेश्वर कापड़ि , कमला चौधरी आ वीरेन्द्र मल्लिक विशेषांक केर घोषणा

जेना की सभ गोटा जनै छी जे विदेह 2015 मे तीन टा विशेषांक तीन साहित्यकारपर प्रकाशित केलक जकर मापदंड छल सालमे दूटा विशेषांक जीवित साहित्यकारक उपर रहत जइमे एकटा 60-70 वा ओइसँ बेसी सालक साहित्यकार रहता तँ दोसर 40-50 सालक (मैथिली साहित्यकार मने भारत आ नेपाल दूनूक)। ऐ क्रममे अरविन्द ठाकुर ओ जगदीश चंद्र ठाकुर "अनिल"जीपर विशेषांक निकलि चुकल अछि। आगूक विशेषांक किनकापर हुअए तइ लेल एक मास पहिनेसँ पाठकक सुझाव माँगल गेल छल। पाठकक सुझाव आएल आ ओइ सुझाव अंतर्गत विदेहक दू टा अगिला विशेषांक परमेश्वर कापड़ि आ वीरेन्द्र मल्लिकजीक उपर रहत संगे-संग भोटिंगमे दोसर नं पर आएल कमला चौधरीजीपर हमरा सभ सेहो निकालब । हमर सबहक प्रयास रहत जे ई सभ विशेषांक जनवरी ओ फरवरी 2017 मे प्रकाशित हुअए मुदा ई रचनाक उपलब्धतापर निर्भर करत। मने रचनाक उपलब्धताक हिसाबसँ समए ऊपर-निच्चा भऽ सकैए। सभ गोटासँ आग्रह जे ओ अपन-अपन रचना (आलोचना, समीक्षा, समालोचना, संसमरण आदि) 31 दिसम्बर 1016 धरि ggajendra@videha.com पर पठा दी।

əpəɳə̪
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videheă@gmail.com pəɾə
pət̪ʰɑːu.

2.2.ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə̪ kɑːpəʈɪ 'bʰɾəməɾə' d͡ʒiːkə s̪ə̪̃kʂɪpt̪ə̪ pəɾɪt͡ʃə̃jə

ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə̪ kɑːpəʈɪ 'bʰɾəməɾə'd͡ʒiːkə s̪ə̪̃kʂɪpt̪ə̪ pəɾɪt͡ʃə̃jə

eːɦɪʈʰɑːmə prəs̪t̪ut̪ə̪ ət͡ʃʰɪ ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə̪ kɑːpəʈɪ 'bʰɾəməɾə'd͡ʒiːkə s̪ə̪̃kʂɪpt̪ə̪ pəɾɪt͡ʃə̃jə. eːɦɪ pəɾɪt͡ʃə̃jəkə əd̪ʰɪkɑ̃ːʃə t̪ə̪t̪ʰjə pəɦɪn̪eːs̪ə̪̃ s̪ɑ̪ːɾʋəd͡ʒən̪ɪkə ət͡ʃʰɪ. əd̪ʰɪkɑ̃ːʃə pʰoːʈoː bʰɾəməɾəd͡ʒiːs̪ə̪̃ pɾɑːpt̪ə̪ bʰeːlə ət͡ʃʰɪ. n̪eːpɑːləmeː ʋɪkɾəmiː s̪ə̪̃ʋət̪ə̪ t͡ʃə̃ləɪt̪ə̪ t͡ʃʰəɪ, d͡ʒə̃_ɪʈʰɑːmə iː . ʃʰəɪ͡t lɪkʰələ n̪ə̪ɪ, s̪eː ʋɪkɾəmə s̪ə̪̃ʋət̪ə̪ bəɾkʰə ət͡ʃʰɪ ɑː oːɪ leːlə mɑːt̪ɾə ə̃kə lɪkʰələ t͡ʃʰəɪ. t̪ə̪̃ɪ d͡ʒə̃_ɪ ʈʰɑːmə mɑːt̪ɾə ə̃kə t͡ʃʰəɪ s̪eː s̪ə̪̃ʋət̪ə̪ bəɾkʰə bʰeːlə ɑː t̪ɑ̪ːɦɪmeːs̪ə̪̃ 57 gʰəʈɑː d̪eːn̪eː ə̃gɾeːd͡ʒiː bəɾkʰə iː. ɑːbɪ d͡ʒɑːeːt̪ə̪. ud̪ɑ̪ːɦəɾəɳə leːlə bʰɾəməɾəd͡ʒiːkə d͡ʒən̪mə s̪ə̪̃ʋət̪ə̪ 2008 meː t͡ʃʰən̪ɪ d͡ʒɑːɦɪmeːs̪ə̪̃ 57 gʰəʈeːlɑːpəɾə 1951 əbəɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ, əɾt̪ʰɑːt̪ə̪ bʰɾəməɾəd͡ʒiːkə ə̃gɾəd͡ʒiː d͡ʒən̪mə bəɾkʰə 1951 iː. bʰeːlə. eːn̪ɑ̪ːɦɪt̪eː poːt̪ʰiː pɾəkɑːʃən̪ə̪ ʋəɾʂəkẽː s̪eːɦoː bəd̪ə̪lɪ s̪ə̪kəɪt̪ə̪ t͡ʃʰiː.

n̪ɑːmə- ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə̪ kɑːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə'

mɑːt̪ɑː : d̪ukʰən̪iː d̪eːʋiː

pɪt̪ɑː : ɾɑːmə gulɑːmə kɑːpəɖɪ̈

s̪t̪ʰɑːn̪ə̪ : bəgʰət͡ʃəuɽɑː, d͡ʒɪlɑː- d̪ʰən̪uʂɑː, d͡ʒən̪ə̪kəpuɾə ə̃t͡ʃələ, gɑːbɪs̪ə̪ bəgʰət͡ʃəuɽɑː, ʋɑːɾɖə n̪ə̪̃.-1 (n̪e̪ːpɑːlə)

d͡ʒən̪mə t̪ɪt̪ʰɪ : 2008 s̪ɑːlə, s̪ɑːoːn̪ə̪, 22 gət̪e̪ː (s̪kuːləkə s̪əɾʈɪpʰɪkeːʈəmeː 5 mə_ɪ 1951)

ʃɪkʂɑː : t̪ɾɪbʰuʋən̪ə̪ ʋɪʃʋəʋɪd̪jɑːləjəs̪ə̪̃ eːmə.eː., piː.eːt͡ʃə.ɖiː. (mɑːn̪əd̪ə̪).

ʋɾɨt̪t̪ɪ: pət̪ɾəkɑːɾɪt̪ɑː, bʰɑːʂɑː,s̪ɑːɦɪt̪jəkə s̪e̪ːʋɑː

n̪ə̪ʋə d͡ʒɪmmeːbɑːɾiːhĭ əd̪ʰjəkʂəhə̆məd̪ʰeːʃə pɾəd͡ʒɲɑː pɾət̪ɪʂʈʰɑːn̪ə̪,məd̪ʰeːʃə pɾəd̪e̪ːʃə,d͡ʒən̪ə̪kəpuɾəd̪ʰɑːmə, d̪ʰən̪uʂɑː,n̪e̪ːpɑːlə

iːmeːlə ɑːɪɖiːhĩ bhbȑramar.2010@gmail.com , moː.n̪ə̃. 9854020889.9807677001

prəkɑːʃɪt̪ə krɨt̪ɪ məulɪkəː (eːkʰən̪ə d̪ʰərɪ bʰrəmərəd͡ʒiːkə d͡ʒət̪eːkə məulɪkə poːt̪ʰiː prəkɑːʃɪt̪ə bʰeːlən̪ɪ t̪ɑːɦɪmeːs̪ə̃ əd̪ʰɪkɑ̃ːʃə ʋɪd̪eːɦə poːt̪ʰiː ɖɑːun̪əloːɖəpərə ɾɑːkʰələ geːlə ət͡ʃʰɪ ɑː eːɦɪʈʰɑːmə d͡ʒeː poːt̪ʰiːkə lɪs̪t̪ə d̪eːlə geːlə ət͡ʃʰɪ t̪ɑːɦɪmeː poːt̪ʰiːkə n̪ɑːməpərə klɪkə kəɾəbəɪ t̪ə̃ oː poːt̪ʰiː kʰud͡ʒɪ d͡ʒɑːeːt̪ə)-

kɑːʋjəː

1) bən̪n̪ə koːʈʰəɾiː əun̪ɑːɪt̪ə d̪ʰuɑː kəʋɪt̪ɑː s̪ə̃grəɦəː 2029

2) n̪əɦɪ, ɑːbə n̪əɦɪ d̪iːɾgʰə kəʋɪt̪ɑː 2036

3) moːməkə pəgʰələɪt̪ə əd̪ʰərə giːt̪ə, gəd͡ʒələ

4) əppən̪ə ən̪ət͡ʃɪn̪ɦɑːɾə kəʋɪt̪ɑː s̪ə̃grəɦəhə̆ 1990 iː.

5) bʰəjoː əbə bʰəjɑː n̪eːpɑːliː ən̪uʋɑːd̪ə bəs̪ə əbə n̪əɦĩː ɦɪn̪d̪iː ən̪uʋɑːd̪ə

6) ən̪ɦəɾɪjɑːkə t͡ʃɑːn̪ə gəd͡ʒələ s̪ə̃grəɦə 2070

7) jud̪d̪ʰəbʰuːmɪkə eːs̪əgərə jɑːd̪d̪ʰɑː kəʋɪt̪ɑː s̪ə̃grəɦə, 2017 iː.

kət̪ʰɑː s̪ə̃grəɦəː

1) t̪oːɾɑː s̪ə̃geː d͡ʒəjəbəu ɾeː kud͡ʒəbɑː (1987 iː(.

2) ɦugəliː uːpərə bəɦəɪt̪ə gə̃gɑː 2065

3) e:n̪t̪i:bʰɑ:jərəs̪ə̪ kət̪ʰɑ: s̪ə̃grəɦə 2076, 2019 i:

upənɟɑ:s̪ə̪:

1) gʰərəmuɦɑ̃: 2069

n̪ɑ:ʈəkə:

1) rɑ:n̪i: tʃən̪d̪rəʋət̪i: : 2045

2) e:kəʈɑ: ɑ:o:rə ʋəs̪ən̪t̪ə̪ : 2052

3) məɦɪs̪ɑ:s̪urə murd̪ɑ:ʋɑ:d̪ə̪ e:ʋə̃ ənɟə n̪ɑ:ʈəkə : 2054

4) bʰrəmərəkɑ: ut̪krɨs̪ʈə n̪ɑ:ʈəkəɦəru: n̪e:pɑ:li: ən̪uʋɑ:d̪ə̪ 2064

5) bʰəɪjɑ: əe:ləɪ əpən̪ə̪ s̪o:rɑ:d͡ʒə̪ n̪ɑ:ʈəkə 2067

6) e:kəʈɑ: ɑ:o:rə ʋəs̪ən̪t̪ə̪ e:ʋə̃ ənɟə n̪ɑ:ʈəkə s̪ə̃grəɦə 2069, s̪ɑ:d͡ʒʰɑ: prəkɑ:ʃən̪ə̪, n̪e:pɑ:lə

7) s̪u:li:pərə ɪd͡ʒo:t̪ə̪ e:ʋə̃ ənɟə n̪ɑ:ʈəkə, n̪ɑ:ʈəkə s̪ə̃grəɦə 2072

jɑ:t̪rɑ: s̪ə̃s̪mərəɳə:

1) tʃĩ:n̪ə̪ d͡ʒe: ɦəmə d̪e:kʰələ 2070

2) s̪i:mɑ:me: ɑ:rə-pɑ:rə 2073

ʃo:d̪ʰə ɑ:le:kʰə s̪ə̃grəɦə:

1) d͡ʒən̪ə̪kəpurəd̪ʰɑ:mə rə jɑ:s̪ə̪ ks̪e:t̪rəkɑ: s̪ɑ̃:s̪krɨt̪ɪkə

s̪əmpəd̪ɑːɦəɾuː : 2056 s̪ɑːlə

2) ɾɑːd͡ʒəkəmələkə kət̪ʰɑː s̪ɑːɦɪt̪jəmeː n̪ɑːɾiː : 2064 s̪ɑːlə

3) loːkən̪ɑːʈjə : d͡ʒəʈə-d͡ʒəʈɪn̪ə : 2064 :

4) Cultural h˘eritage of Janakpur 2062

5) məɪt̪ʰɪliː loːkə s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ ɑːleːkʰə s̪ə̃gɾəɦə 2066

6) t̪əɾɑːiːkoː pʰɑ̃ːʈə d̪eːkʰɪ ɦɪmɑːləkoː kɑ̃ːkʰə s̪əmmə ɑːleːkʰə s̪ə̃gɾəɦə, pɾəkɑːʃəkəh˘ə s̪ɑːd͡ʒʰɑː pɾəkɑːʃən̪ə, 2067

7) mɪt̪ʰɪlɑːkə s̪əpuːt̪ə : ɾɑːd͡ʒɑː s̪ələɦeːs̪ə, 2075, pɾə. bʰoːɾə

8) məɪt̪ʰɪlə loːkə s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ : ʋɪʋɪd̪ʰə ɑːjɑːmə n̪eːpɑːliː ɑːleːkʰə s̪ə̃gɾəɦə 2075, n̪eːpɑːlə pɾəd͡ʒɲɑː pɾət̪ɪʂʈʰɑːn̪ə, n̪eːpɑːlə

ʋɪʋɪd̪ʰə:

1) ɑːd͡ʒəkɑː d̪ʰən̪uʂɑː : 2039, d͡ʒən̪əkəpuɾə loːkət͡ʃɪt̪ɾə : 2046

2) s̪əməjəkoː ən̪t̪əɾɑːlə pət͡ʃʰjɑːud̪əɪ ɑːleːkʰə s̪ə̃gɾəɦə, 2066

3) ʈʰeːkɑːn̪ə pəɾə (ʋɪt͡ʃɑːɾə s̪ə̃gɾəɦə)

4) s̪əməjə-s̪ən̪d̪əɾbʰə n̪ɪbən̪d̪ʰə s̪ə̃gɾəɦə 2068

5) əɦɑ̃ː d͡ʒeː kəɦələɦũ, ən̪t̪əɾəɾʋɑːt̪ɑː s̪ə̃gɾəɦə 2071

6) ko:ro:ṉɑ:kə s̪ə̃t̪ɽɑ:s̪əme: o:d͡ʒʰərɑ:jələ d͡ʒɪṉəgi: (ləkəɖɑ:uṉə ɖɑ:jəri:) (2020 i:)

s̪əmpɑ:d̪əṉə:

1) məɪt̪ʰɪli: pəd̪jəs̪ə̃grəɦə : ṉe:pɑ:lə rɑ:d͡ʒəki:jə prəd͡ʒɲɑ: prət̪ɪʂʈʰɑ:ṉə : 2051

2) lɑ:bɑ:kə d̪ʰɑ:ṉə kəʋɪt̪ɑ: s̪ə̃grəɦə 2051

3) t̪rɪʃu:li: s̪ʋə. mɑ:t̪ʰurə d̪ʋɑ:rɑ: lɪkʰɪt̪ə kʰəɳɖəkɑ:ʋjə 2049

4) ṉe:pɑ:ləkə məɪt̪ʰɪli: pət̪rəkɑ:rɪt̪ɑ:: 2044

5) məɪt̪ʰɪli: lɑ:kəɳrɨt̪jə: bʰɑ:ʋə bʰə̃gɪmɑ: e:ʋə̃ s̪ʋəru:pə ṉe:pɑ:lə rɑ:d͡ʒəki:jə prəd͡ʒɲɑ: prət̪ɪʂʈʰɑ:ṉə 2061

6) əṉt̪ərrɑ:ʂʈrɪjə məɪt̪ʰɪli: s̪əmme:ləṉə ɑ: ṉe:pɑ:lə: 2065

7) ɦəmə əurə t̪umə ɦɪṉd̪i: kəʋɪt̪ɑ: s̪ə̃grəɦə 2066

8) məɪt̪ʰɪli: ṉɑ:ʈəkə-s̪ə̃grəɦə ṉɑ:ʈəkə s̪ə̃grəɦə 2067

9) məɦɑ:kəʋɪ ʋɪd̪jɑ:pət̪ɪ ɑ: ṉe:pɑ:lə ṉɪbəṉd̪ʰə s̪ə̃grəɦə s̪ɑ:d͡ʒʰɑ: prəkɑ:ʃəṉə, kɑ:ʈʰəmɑ:ɳɖu:, ṉe:pɑ:lə, 2068

10) məɪt̪ʰɪli: lo:kə s̪ə̃s̪krɨt̪ɪ s̪ə̃go:ʂʈʰi: prət̪ɪʋe:d̪əṉə, 2069

11) lo:kəṉɑ:jəkə s̪ələɦe:s̪ə ṉɪbəṉd̪ʰə s̪ə̃grəɦə 2069

12) lo:kəṉɑ:jəkə s̪ələɦe:s̪ə, d̪ʋɪt̪i:jə kʰəɳɖə ṉɪbəṉd̪ʰə s̪ə̃grəɦə 2070

13) lo:kəgɑ:t̪ʰɑ: ṉɑ:jəkə d̪i:ṉɑ:bʰəd̪ri:-ṉɪbəṉd̪ʰə

s̪ə̃gɾəɦə 2070

14) əbəd̪ʰiː s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ ʋɪʋɪd̪ʰə ɑːjɑːmə n̪ɪbən̪d̪ʰə s̪ə̃gɾəɦə, 2070

14) s̪oːn̪ɦəgəɾə gən̪d̪ʰəkə ən̪ʋeːʂiː ɖɑː. pɾəpʰullə kumɑːɾə s̪ɪ̃ɦə 'məun̪ə', 2073

pɾəd̪ʰɑːn̪ə s̪əmpɑːd̪əkə : gɑːməgʰəɾə s̪ɑːpt̪ɑːɦɪkə məɪt̪ʰɪliː; ɑ̃ːd͡ʒuɾə məɪt̪ʰɪliː d̪ʋəɪmɑːs̪ɪkə

s̪əmmɑːn̪ə:

1) n̪eːpɑːlə ɾɑːd͡ʒəkiːjə pɾəd͡ʒɲɑː-pɾət̪ɪʂʈʰɑːn̪ə d̪ʋɑːɾɑː pɾəd̪ət̪t̪ə pɾət̪ʰəmə mɑːjɑːd̪eːʋiː pɾəd͡ʒɲɑː puɾəs̪kɑːɾə d̪ʋɑːɾɑː s̪əmmɑːn̪ɪt̪ə : 2052

2) ʋɪd̪jɑːpət̪ɪ s̪eːʋɑː s̪ə̃s̪t̪ʰɑːn̪ə, d̪əɾəbʰə̃gɑː d̪ʋɑːɾɑː mɪt̪ʰɪlɑː ʋɪbʰuːt̪ɪ s̪əmmɑːn̪ə, 22 d̪ɪs̪əmbəɾə, 1996 iː.

3) ʃeːkʰəɾə pɾəkɑːʃən̪ə, pəʈən̪ɑː d̪ʋɑːɾɑː ʃeːkʰəɾə s̪əmmɑːn̪ə, 3 n̪əbəmbəɾə, 2007 iː.

4) məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jə pəɾɪʂəd̪ə, d͡ʒən̪əkəpuɾə d̪ʋɑːɾɑː 'ʋəɪd̪eːɦiː pɾət̪ɪbʰɑː puɾəs̪kɑːɾə',

5) ən̪t̪əɾɾɑːʂʈɾɪjə məɪt̪ʰɪliː s̪əmmeːlən̪ə mumbəiː d̪ʋɑːɾɑː 'mɪt̪ʰɪlɑːɾət̪n̪ə' s̪əmmɑːn̪ə, 22 d̪ɪs̪əmbəɾə, 2006 iː.

6) məd̪ʰuɾɪmɑː n̪eːpɑːlə d̪ʋɑːɾɑː 'məd̪ʰuɾɪmɑː s̪əmmɑːn̪ə',

7) t͡ʃeːt̪ən̪ɑː s̪əmɪt̪ɪ, pəʈən̪ɑː d̪ʋɑːɾɑː jɑːt̪ɾiː t͡ʃeːt̪ən̪ɑː

puɾəs̪kaːɾə 2011 iː.

8) s̪ɑːd͡ʒʱɑː prəkaːʃən̪ə d̪ʋaːraː 's̪ɑːd͡ʒʱɑː laːkə s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ puɾəs̪kaːɾə 2068

9) n̪eːpaːlə ʋɪdɟaːpət̪ɪ bʱaːʂaː, s̪ɑːɦɪt̪ɟə puɾəs̪kaːɾə 2069

10) ɾaːjəpuɾə, tʃʱət̪t̪iːs̪əgəɽʱə, bʱaːɾət̪ə d̪ʋaːraː mɪt̪ʰɪlaː ʋɪbʱuːt̪ɪ s̪əmmaːn̪ə 2069

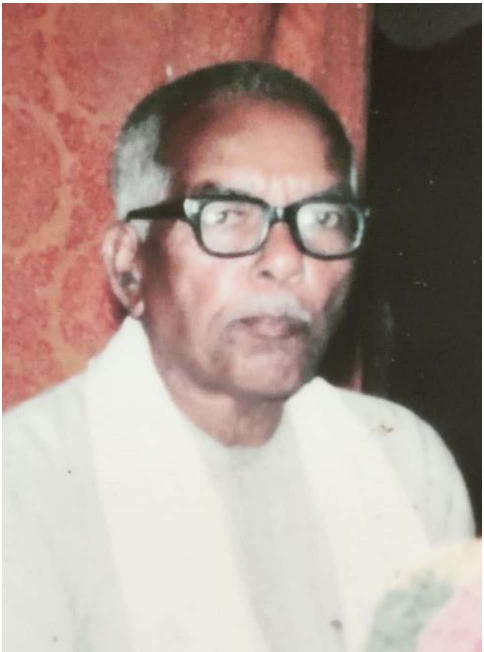
11) məɪt̪ʰɪlə s̪əmaːd͡ʒə, ɾəɦɪkaː d̪ʋaːraː s̪əmmaːn̪ɪt̪ə məd̪ʱubən̪iː, bɪɦaːɾə 8, əpɾɪlə 2018 iː.

12) keːʃəʋəlaːlə ʋaːkʰə̃ s̪ɪɾəpaː kət̪ʰaː puɾəs̪kaːɾə 2070 d͡ʒeːʈʰə 21 gət̪eː, gʱəɾəmuɦɑ̃ː upən̪ɟaːs̪əkə leːlə

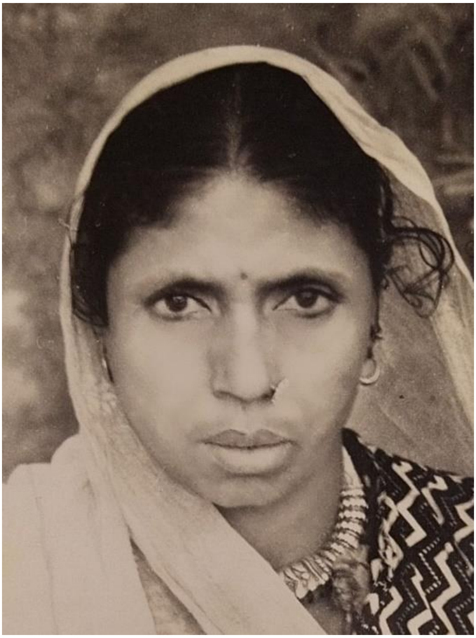
13) gə̃kiː d̪ʱus̪ʋɑ̃ː bəs̪un̪d̪ʱəraː puɾəs̪kaːɾə prɑːpt̪ə 2071 ɑːd̪ɪ d̪ərd͡ʒən̪oː s̪əmmaːn̪ə, puɾəs̪kaːɾə prɑːpt̪ə.

pət̪ɾəkaːɾɪt̪a:: 2027-28 s̪ə̃ beːd̪eːɦiː s̪ɑːpt̪aːɦɪkə, d͡ʒən̪əkəpuɾəd̪ʱaːməs̪ə̃ pət̪ɾəkaːɾɪt̪aːmeː prəʋeːʃə. t̪əkəɾaːbaːd̪ə kaːn̪t̪ɪpuɾə, gaːɾəkʰaːpət̪ɾə, n̪aːgəɾɪkə, ən̪n̪əpuːɳaː ɾpaːs̪t̪ə d̪əɪn̪ɪkəs̪əbʱəmeː, ən̪əlaːɪn̪ə s̪əbʱəmeː, s̪ɑːɦɪt̪ɟɪkə pət̪ɾɪkaː məd̪ʱupəɾkə, gəɾɪmaː, pəɾɪʋaːɾə, ʃɪkʂəkə ɾətʃən̪aː ləgaːjət̪ə ən̪eːkəɦu pət̪ɾə-pət̪ɾɪkaːmeː leːkʰən̪ə.

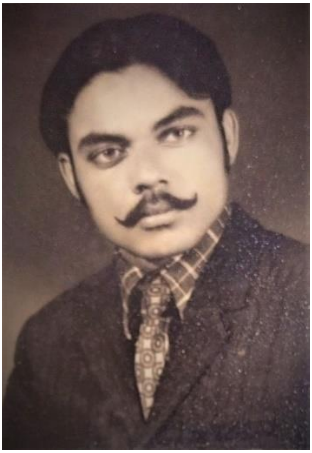
ʋɪʃeːʂə: puːɾʋə əd̪ʱjəkʂəhə̆ s̪ɑːd͡ʒʱɑː prəkaːʃən̪ə, ləlɪt̪əpuɾə, puːɾʋə s̪əd̪əs̪ɟə, prɑːd͡ʒɲə pəɾɪʂəd̪ə, n̪eːpaːlə, prəd͡ʒɲaː prət̪ɪʂʈʰaːn̪ə, kəməlaːd̪iː.

t͡ʃɪt̪ɾə 1-ɾɑːməgulɑːmə kɑːpəɖɪ̈ (bʰɾəməɾəd͡ʒiːkə pɪt̪ɑː)

tʃɪt̪ɾə 2-d̪ukʰən̪iː d̪eːʋiː (bʰrəmərəd͡ʒiːkə mɑːt̪ɑː)

tʃɪt̪ɾə 3-bʰrəmərəd͡ʒiː juʋɑːʋəst̪ʰɑːmeː

t͡ʃɪʈ̪ɾə 4-bʰɾəməɾəd͡ʒiː əpən̪ə pəʈ̪n̪iː d̪ələʈ̪iːjɑː d̪eːʋiːkə s̪ə̃gə

t͡ʃit̪ɾə 5-bɑːmɑːs̪ə̃ d̪əɦɪn̪ɑː (pəɦɪn̪eː puɾuʂə ɑː t̪əkəɾə bɑːd̪ə məɦɪlɑːkə ʋɪʋəɾəɳə)- bʰɾəməɾəd͡ʒiː, ɦun̪əkəɾə pət̪n̪iː, s̪ɑːt̪əmə d͡ʒeːʈʰə bɑːləkə ɾɑːmə n̪ɑːɾɑːjəɳə kəpəɽɪ,ɑːʈʰəmə t͡ʃʱoːʈəkɑː bɑːləkə s̪ə̃d̪iːpə kumɑːɾə ɑː n̪əʋəmə mɑːd͡ʒʱɪlə bɑːləkə pɾəd̪iːpə kumɑːɾə,s̪əbəs̪ə̃ ə̃t̪ɪmə d͡ʒəmɑːjə mən̪oːd͡ʒə t͡ʃəud̪ʱəɾiː. bʰɾəməɾəd͡ʒiːkə t͡ʃʱoːʈəkiː put̪əuɦə ən̪ɪʃɑː, poːt̪ɑː ʋɪʋeːkə, d͡ʒeːʈʰəkɑː bɑːləkəkə pət̪n̪iː n̪ɪɾməlɑː d̪eːʋiː, t̪əkəɾɑːbɑːd̪ə bʰɾəməɾəd͡ʒiːkə beːʈiː pɾəmɪlɑː kumɑːɾiː ɑː ə̃t̪əmeː

mədʒʰɪliː puʈ̪əɦu ə̃ʃu kumɑːɾiː n̪ɪtʃtʃɑːmeː poːʈ̪iː ɑːd̪ɪʈ̪iː, poːʈ̪ɑː ə̃kɪʈ̪ə ɑː koːɾɑːmeː poːʈ̪iː s̪ɑːkʂiː.

tʃɪ̃ʈ̪ɾə 6-bʰɾəmərəd͡ʒɪ̃ːkə eːkəʈ̪ɑː ɑːɾə pɑːɾɪʋɑːɾɪkə tʃɪ̃ʈ̪ɾə (n̪ɑːmə upərəmeː d̪eːkʰɪ tʃɪ̃ːn̪ɦələ d͡ʒɑː s̪əkəɪeː)

əpən̪ə
mə̃ʈ̪əʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pəɾə**

pət̪ʰɑːu.

2.3.pɾoːmɪʃɑː mɪʃɾɑː- ɾɑːmə bʰəɾoːsə̪ kɑːpəʈɪ 'bʰɾəməɾə' keː ʋjəkt̪ɪt̪ʋə

pɾoːmɪʃɑː mɪʃɾɑː,ʃoːd̪ʰɑːɾt̪ʰiː

ɾɑːməbʰəɾoːsə̪ kɑːpəʈɪ 'bʰɾəməɾə' keː ʋjəkt̪ɪt̪ʋə

ʃɾiː ɾɑːməbʰəɾoːsə̪ kɑːpəʈɪ 'bʰɾəməɾə' puːɾʋə əd̪ʰjəkʂəhə̆ sɑ̪ːdʒʰɑː pɾəkɑːʃən̪ə̪,puːɾʋə pəɾɪʂəd̪ə̪ sə̪d̪ə̪sjə, n̪e̪ːpɑːlə pɾədʒɲɑːpɾət̪ɪʂʈʰɑːn̪ə̪,ɦɑːlə əd̪ʰjəkʂəhə̆ məd̪ʰeːʃə pɾədʒɲɑː pɾət̪ɪʂʈʰɑːn̪ə̪, məd̪ʰeːʃə pɾəd̪e̪ːʃə, ʋəɾɪʂʈʰə sɑ̪ːɦɪt̪jəkɑːɾə t̪ə̪t̪ʰɑː pət̪ɾəkɑːɾəkeː dʒən̪mə d̪ʰən̪uʂɑː dʒɪllɑːkə sɑ̪ːʋɪkə

bəgʰətʃə͡uɖɑː gɑːũ pɑːlɪkɑː 4 s̪əmprət̪ɪ ɦə̃s̪əpurə n̪əgərəpɑːlɪkɑː 2 bəgʰətʃə͡uɖɑː puːrʊəʈoːləmeː eːkəgoːʈə s̪əmpən̪n̪ə pərɪʊɑːrəmeː bʰeːlə tʃʰələn̪ɪ. pɪt̪ɑː s̪ʊərgiːjə rɑːməgulɑːmə kɑːpəɽɪ ɑː mɑːjə s̪ʊərgiːjɑː d̪ukʰən̪iː d̪eːʊiːkə tʃʰoːʈə s̪ən̪t̪ɑːn̪əkə rupəmeː d͡ʒən̪mə grəɦəɳə kəeːn̪eː bʰrəmərəkeː eːkəgoːʈə bʰəɪjɑː , eːkəgoːʈə d̪ɪd̪iː ɑː eːkə goːʈə bəɦɪn̪iː tʃʰən̪ɪ. d̪ɪd̪iːkeː 86,87 bərʂəkə ləkəd͡ʒʰəkəmeː ,kɪtʃʰumɑːs̪əpuːrʊə d̪eːɦɑːʊəs̪ɑːn̪ə bʰə geːlən̪ɪ. pɪt̪ɑː rɑːməgulɑːmə kɑːpəɽɪ bəgʰətʃə͡uɖɑːmeː mɑːt̪rə n̪əɦɪ pəroːpəʈʈɑːmeː prət̪ɪʂʈʰɪt̪ə s̪əmɑːd͡ʒəs̪eːʊiːkə rupəmeː tʃɪn̪ɦələ d͡ʒɑːiːt̪ə tʃʰəlɑːɦə. oː t̪ət̪kɑːliːn̪ə bəgʰətʃə͡uɖɑː gɑːũ pəɲtʃɑːjət̪əkeː ləgɑːt̪ɑːrə t̪iːn̪ə beːrə prəd̪ʰɑːn̪əpəɲtʃə n̪ɪrʊɑːtʃɪt̪ə bʰeːlə tʃʰəlɑːɦə. pətʃɑːs̪oː ʊɪgəɦɑː kʰeːt̪ə, pʰuːləʊɑːriː, poːkʰəriː, iːn̪ɑːrə s̪əɦɪt̪ə bəgʰətʃə͡urɑː ɑː d͡ʒən̪əkəpurəd̪ʰɑːməmeː s̪uʊɪd̪ʰɑː s̪əmpən̪n̪ə pəkkiː gʰərə tʃʰələn̪ɪ. ɦun̪əkɑː gɑːməʊɑːs̪iːs̪əbʰə ɑːd̪ərəs̪ə̃ ' əd̪ʰɪkɑːriː ' mɑːlɪkə kəɦɪ kə s̪əmboːd̪ʰən̪ə kərəɪt̪ə tʃʰələn̪ɪ.

bʰrəmərəkeː bɑːljəkɑːlə

d̪ʰən̪uʂɑː d͡ʒɪllɑːkə bəgʰətʃə͡uɖɑː gɑːməmeː ʊɪkrəmə ʃəmʊət̪ə d͡ʒən̪mə 2008 s̪ɑːlə ʃrɑːʊəɳəmeː d͡ʒən̪mə grəɦəɳə kəeːn̪eː bʰrəmərəkeː prɑːrəmbʰɪkə ʃɪkʂɑː gɑːmeːmeː bʰeːlə tʃʰələn̪ɪ. gɑːmeːmeː eːkəʈɑː s̪əmpən̪n̪ə giːrəɦət̪ə kən̪ɦɑːiː s̪ɑːɦukə d̪əlɑːn̪əpərə kʰud͡ʒələ məd̪ʰukərəɦiː n̪ɪʊɑːs̪iː gən̪eːʃəlɑːlə kərɳəkə tʃəʈɪs̪ɑːrəmeː ɦun̪əkɑː d̪un̪uː bʰɑːiːkeːd͡ʒəbərəd̪əs̪t̪iː pəʈʰɑːoːlə geːlə rəɦən̪ɦɪ. ɑːn̪ɑːkɑːn̪iː kəeːlɑːpərə n̪oːkərə bəɦɑːd̪urəkeː kəɦɪ pɑːʈʰəʃɑːlɑːmeː geːlɑː t̪ə mud̪ɑː

koːn̪oː bəɦən̪n̪eː d͡ʒəld̪iːeː ɑːbɪ geːlə. iː krəmə kɪt͡ʃʱu d̪ɪn̪ə t͡ʃələləɪ. eːkərə kɑːrəɳə rəɦəɪkə mɑːjəkə d̪ulɑːrə,kʰɑːn̪ə piːn̪ə,kʰeːləd̪ʱuːpə. ɑː d͡ʒəkʰən̪ə mən̪ə lɑːgə ləgələɪkə t̪ə pɑːt͡ʃʱɑː gʱuːmɪ kə n̪əɦɪ d̪eːkʰələkə. guːrud͡ʒiːbəlɑː kʰɑ̃ːt̪ɪ,bɪʈəgərəɦɑːɑːd̪ɪ d͡ʒeː bʱuɪjɑ̃ːs̪ə̃ ɦoːɪt̪ə pɑːʈiː d̪uɑːɪt̪ə d̪ʱərɪ t͡ʃələlə t̪əkərɑː bɑːd̪ə pə̃t͡ʃɑːjət̪eːkeː jɑːd̪əbə mɪɖɪlə ɪs̪kuːləmeː n̪ɑːmə lɪkʰɑːoːlə geːlə ɑː t̪əkʰən̪ə oːt̪əɦɪ pəɖʱəɪt̪ə t̪iːn̪ə klɑːs̪əkə bɑːd̪ə ɑːgɑː pəɖʱəbɑːkə leːlə d͡ʒən̪əkəpurəkə s̪ərəs̪ʋət̪iː ɦɑːiː s̪kuːləmeː n̪ɑːmə lɪkʰɑːoːlə geːlən̪ɪ . t̪əkərɑː bɑːd̪ə oːt̪t̪əɦɪs̪ə̃ məɪʈɪkə ɑː rɑːrɑː bəɦumukʰiː kəɪmpəs̪əs̪ə̃ məɪt̪ʰiliː bɪʂəjəmeː prət̪ʰəmə ʃreːɳiːmeː eːməeː kəeːlə . bɑːljəkɑːləɦɪs̪ə̃ pəɖʱəjə lɪkʰəjəmeː ɦoːs̪ɪɑːrə t̪ət̪ʰɑː ʋɑːkəpəʈu bʱeːlɑːkə kɑːrəɳeː ɦun̪əkɑː s̪əbʱəgoːʈeː ʋeːs̪ə preːmə kərəɪt̪ə t͡ʃʱələn̪ɪ. ɑːrt̪ʰɪkə, s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə ɑː ʃəɪkʂɪkə rupəs̪ə̃ ɦun̪əkə pərɪʋɑːrə s̪əmɑːd͡ʒəmeː prət̪ɪʂʈʰɪt̪ə t͡ʃʱələ t̪ẽː ɦun̪əkə bɑːljəkɑːlə s̪ukʰəməjə t͡ʃʱələn̪ɪ. əd̪ʱjəjən̪əkeː krəməmeː d͡ʒən̪əkəpurə ɑːeːlɑːɦə ɑː əpən̪ə s̪t̪eːʃən̪əs̪ə̃ ut̪t̪ərə əʋəs̪t̪ʰɪt̪ə pus̪t̪əɪn̪iː gʱərəmeː rəɦɪ əd̪ʱjəjən̪ə kərəeː ləgəlɑːɦə. gʱərəs̪ə̃ kʰɑːd̪jə s̪əməgriː əbəɪt̪ə t͡ʃʱələn̪ɪ ɑː bʱɑːn̪əs̪ə bən̪eːʋɑːleːlə bʱən̪əs̪ɪjɑː s̪eːɦoː rɑːkʰələ geːlə t͡ʃʱələn̪ɪ.

bʱrəmərəkeː ʃɪkʂɑː

s̪əbəs̪ə̃ pəɦɪn̪eː gɑːməkə t͡ʃə̃ʈɪs̪ɑːrəmeː ə ɑː ɪ eːs̪eː lə kʰɑ̃ːt̪ɪ bɪʈəgərəɦɑː s̪əbə s̪ɪkʰələn̪ɪ,pəɖʱələn̪ɪ. t̪əkərɑːbɑːd̪ə pə̃t͡ʃɑːjət̪eːkeː beːlɦiː mɪɖɪlə ɪs̪kuːləmeː t̪iːn̪ə bəkʂɑː d̪ʱərɪ pəɖʱəlɑːɦə. t̪əkərɑːbɑːd̪ə gɑːməmeː ɑːeːlə eːkəʈɑː gɑːməʋɪkɑːs̪ə əd̪ʱɪkɑːriːkə ut̪preːrəɳɑːs̪ə̃ bɑːbuːd͡ʒiː

ɦɪn̪ə̪kɑː d̪un̪uː bʰɑːiːkeː d͡ʒən̪ə̪kəpuɾə s̪əɾəs̪ʊət̪iː ɦɑːiː s̪kuːləmeː n̪ɑːmə lɪkʰɑː d̪eːləkən̪ɪ. d͡ʒən̪ə̪kəpuɾəmeː əpən̪eː pəkkiː məkɑːn̪ə̪ t͡ʃʰələn̪ɪ. eːkəʈɑː bʰən̪ə̪s̪ɪjɑːkə s̪ə̪̃gə oː d͡ʒən̪ə̪kəpuɾəkeː ɑːʋɑːs̪ə̪pəɾə ɾəɦɪ s̪əɾəs̪ʊət̪iː mɑːd̪ʰjəmɪkə ʋɪd̪jɑːləjəs̪ə̪̃ eːs̪ə̪eːləs̪iːd̪ʰəɾɪkə ʃɪkʂɑː pɾɑːpt̪ə̪ kəeːlən̪ɪ ɑː pɾəʋiːɳət̪ɑː pɾəmɑːɳəpət̪ɾə (ɑːiː .eː.) , s̪n̪ɑːt̪ə̪kə (biː.eː.) ɑː s̪n̪ɑːt̪ə̪koːt̪t̪ə̪ɾə (eːmə.eː.) d̪ʰəɾɪkə əd̪ʰjəjən̪ə̪ ɾɑːməs̪ʊəɾupə ɾɑːməs̪ɑːgəɾə bəɦumukʰɪ kjɑːmpəs̪ə̪ , d͡ʒən̪ə̪kəpuɾəd̪ʰɑːməs̪ə̪̃ pɾɑːpt̪ə̪ kəeːlən̪ɪ. ɖɑː.d̪ʰiːɾeːn̪d̪ɾəkə s̪ə̪d̪pɾəjɑːs̪ə̪s̪ə̪̃ ɾɑːɾɑːbə kjɑːmpəs̪ə̪meː s̪uɾu bʰeːlə məɪt̪ʰɪliː s̪n̪ɑːt̪koːt̪t̪ə̪ɾə ʋɪʂəjəkə oː pəɦɪlə bəɪt͡ʃəkə t͡ʃʰɑːt̪ɾə t͡ʃʰəlɑːɦə ɑː pɾət̪ʰəmə ʃɾeːɳiːmeː s̪n̪ɑːt̪ə̪koːt̪t̪ə̪ɾə ut̪iːɾɳə kəeːn̪eː t͡ʃʰəlɑːɦə. s̪ʊəɾgiːjə ɾɑːməgulɑːmə kɑːpəɽɪ ɑː s̪ʊəɾgɪjə d̪ukʰən̪iː d̪eːʋiːkə t̪eːs̪ə̪ɾə s̪ə̪n̪t̪ɑːn̪ə̪kə ɾupəmeː d͡ʒən̪məgɾəɦəɳə kəeːn̪eː bʰɾəməɾəkeː bʰəɪjɑːkə n̪ɑːmə t͡ʃʰən̪ɪ s̪ukumɑːɾə kɑːpəɽɪ , d̪ɪd̪iːkə t͡ʃʰələn̪ɪ d̪ɑːjɑː d̪eːʋiː (d͡ʒən̪ɪkə ɦɑːleːmeː s̪ʊəɾgəʋɑːs̪ə̪ bʰə geːlən̪ɪ) ɑː bəɦɪn̪ə̪keː s̪oːn̪ɑːʋət̪t̪iː d̪eːʋiː. bʰɾəməɾəkeː ʋɪʋɑːɦə kɪs̪oːɾɑːʋəs̪t̪ʰɑːmeː d̪ʰən̪uʂɑː d͡ʒɪllɑːkə bʰəgəʋɑːn̪ə̪pəʈiː gɑːməmeː d̪ə̪lət̪iːjɑː d̪eːʋiːs̪ə̪̃gə bʰeːlə t͡ʃʰən̪ɪ. ɦun̪ə̪kɑː t̪iːn̪ə̪goːʈə puːt̪ɾə ɑː d̪uːgoːʈə put̪ɾiː t͡ʃʰən̪ɪ. d͡ʒeːʈʰə put̪ɾə ɾɑːmən̪ɑːɾɑːjəɳə kɑːpəɽɪ d͡ʒən̪ə̪kəpuɾə eːks̪ə̪pɾeːs̪ə̪keː s̪ə̪mpɑːd̪ə̪kə t͡ʃʰət̪ʰɪ ɑː ɾɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪmeː s̪eːɦoː s̪ə̪̃ləgn̪ə̪t͡ʃʰət̪ʰɪ t̪ə̪̃ mɑːd͡ʒʰɪlə pɾəd̪iːpə kɑːpəɽɪ n̪eːpɑːlə kʰɑːd̪jə s̪ə̪̃s̪t̪ʰɑːn̪ə̪meː kɑːɾjəɾət̪ə̪ t͡ʃʰət̪ʰɪ. t͡ʃʰoːʈə s̪ə̪̃d̪iːpə kɑːpəɽɪ ut͡ʃt͡ʃə koːʈɪkə kəmjuʈəɾəkə gɾɑːpʰɪkə eːks̪ə̪pəɾʈə t͡ʃʰət̪ʰɪ ɑː əpən̪eː ʋjɑːʋəs̪ɑːjə kəɾəɪt̪ə̪ t͡ʃʰət̪ʰɪ. d̪un̪uː beːʈiːkə ʋɪʋɑːɦə bʰə' geːlə t͡ʃʰən̪ɪ.

s̪ɑːɦɪt̪jəmeː **əe**ː**bɑ**ː**kə pɾe**ː**ɾəɳɑ**ː

s̪əɾəs̪ʋət̪ɪ: ɦɑ:i: s̪ku:ləme: əd̪ʱjəjən̪əɾət̪t̪ə ɾəɦələ s̪əməjə ɦun̪əkɑ: s̪əmpəɾkə bʱe:lən̪ɪ d̪ɑ:.d̪ʱi:ɾe:ʃʊəɾə dʒʱɑ: ' d̪ʱi:ɾe:n̪d̪ɾə ' s̪ə̃gə. d͡ʒe: ɦun̪əkə gʱəɾəke: pəɾo:s̪e:me: bʱɑ:d̪ɑ: lə' ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʱəlɑ:ɦə ɑ: ɾɑ:ɾɑ:bə kjɑ:mpəs̪əme: əd̪ʱjɑ:pən̪ə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʱəlɑ:ɦə. d̪ɑ:.d̪ʱi:ɾe:n̪d̪ɾəkə s̪əmpəɾkəme: əe:lɑ:kə pəʃt͡ʃjɑ:t̪ ɦun̪əkə ɑ:kəɾʂən̪ə s̪ɑ:ɦɪt̪jəd̪ɪs̪ɪ bʱe:lən̪ɪ. jəd̪jəpɪ pət̪ɾə pət̪ɾɪkɑ: , s̪ɑ:ɦɪt̪jɪkə upən̪jɑ:s̪ə t̪ət̪ʰɑ: kət̪ʰɑ: kəʊɪt̪ɑ:ɑ:d̪ɪ pəd̪ʱəʊɑ:kə ɾut͡ʃɪme: ɦun̪əkɑ:me: pəɦɪn̪əɦɪs̪ə̃ t͡ʃʱələn̪ɪ. o: ɦɪn̪d̪i:kə pus̪t̪əkə,pət̪ɾə pət̪ɾɪkɑ: pəd̪ʱəbɑ:me: ɾut͡ʃɪ ɾəkʰəɪt̪ə t͡ʃʱəlɑ:ɦə. pət͡ʃʱɑ:t̪ɪ d̪ɑ:. d̪ʱi:ɾe:n̪d̪ɾəkə pɾe:ɾən̪ɑ:s̪ə̃ məɪt̪ʰɪli:me: lɪkʰəjə ləgəlɑ:ɦə. ɦun̪əkə pəɦɪlə ɾət͡ʃən̪ɑ: ʊɑ:ləkət̪ʰɑ: ət͡ʃʱɪ ɪmɑ:n̪əd̪ɑ:ɾə ʊɑ:ləkə i: kət̪ʰɑ: t̪ət̪kɑ:li:n̪ə s̪əməjəme: pɾət̪ɪʂt̪ʰɪt̪ə məɪt̪ʰɪli: s̪ɑ:pt̪ɑ:ɦɪkə mɪt̪ʰɪlɑ: mɪɑ:ɦɪɾəkə 1964 i:. me: pɾəkɑ:ʃɪt̪ə bʱe:lə t͡ʃʱələ. t̪əɦɪjɑ: ɦun̪əkə ume:ɾə 12 ʊəɾʂəmɑ:t̪ɾə t͡ʃʱələ. t̪əɦɪe:s̪ə̃ o: əpən̪ə n̪ɑ:məkə pɑ:t͡ʃʱɑ̃: ' bʱɾəməɾə ' lɪkʰəbə s̪uɾu kəe:lən̪ɪ1

bʱɾəməɾəke: ʊjəʊəs̪ɑ:jɪkə d͡ʒi:ʊən̪ə

t̪ɾɪbʱuʊən̪ə ʊɪʃʊəʊɪd̪jɑ:ləjəkə ɑ̃:gɪkə kjɑ:mpəs̪əke: ɾupəme: ɾəɦələ ɾɑ:məs̪ʋəɾupə ɾɑ:məs̪ɑ:gəɾə bəɦumukʰɪ kjɑ:mpəs̪ə, d͡ʒən̪əkəpuɾəs̪ə̃ məɪt̪ʰɪli: ʊɪʂəjəme: pɾət̪ʰəmə ʃɾe:n̪i:me: s̪n̪ɑ:t̪əko:t̪t̪əɾə (e:mə e:) kəe:n̪e: t͡ʃʱəlɑ:ɦə bʱɾəməɾə. mud̪ɑ: o: s̪əɾəkɑ:ɾi: s̪e:ʊɑ:me: n̪əɦɪ ge:lɑ:ɦə. t̪ɾɪ.ʊɪ.ʊɪ. məɪt̪ʰɪli: ʃɪkʂən̪ə ʊɪbʱɑ:gəkə t̪ət̪kɑ:li:n̪ə əd̪ʱjəkʂə d̪ɑ:.d̪ʱi:ɾe:ʃʊəɾə dʒʱɑ: 'd̪ʱi:ɾe:n̪d̪ɾə' ɦun̪əkɑ: be:ɾə be:ɾə pɾɑ:d̪ʱjɑ:pən̪ə pe:ʃɑ:me: əe:bɑ:kə ʊɑ:s̪t̪e: ɑ:gɾəɦə kəe:n̪e: t͡ʃʱəlɑ:ɦə mud̪ɑ: o: ʊɪʃʊəʊɪd̪jɑ:ləjə s̪e:ʊɑ:me: d͡ʒəe:bɑ:kə əpe:kʂɑ: pət̪ɾəkɑ:ɾɪt̪ɑ:, s̪ʋət̪ən̪t̪ɾə

leːkʰəɳə , əd̪ʱjəjəɳə , əɳus̪ə̃d̪ʱɑːɳə ɑː jɑːt̪rɑːmeː rəmələ rəɦəbɑːkə ɳɪrɳəjə kəeːləɳɪ. ɑːrt̪ʱɪkə rupəs̪ə̃ s̪əʋələ t̪ət̪ʱɑː ʋjɑːʋəɦɑːrəs̪ə̃ s̪ʋətʃtʃʱəɳd̪ə ʋɪtʃɑːrəkə bʱeːlɑːkə kɑːrəɳeː oː s̪ʋət̪əɳt̪rə peːs̪ɑː ərt̪ʱɑːt̪ pət̪rəkɑːrɪt̪ɑː ɑː s̪ʋət̪əɳt̪rə leːkʰəɳə ʋɪd̪ʱɑː tʃuɳələɳɪ.

bʱrəmərə 2026027 s̪ɑːləmeː ʋəɪd̪eːɦiː s̪ɑːpt̪ɑːɦɪkəkeː kɑːrjɑːləjə prət̪ɪɳɪd̪ʱɪkə rupəmeː pət̪rəkɑːrɪt̪ɑː prɑːrəmbʱə kəeːɳeː tʃʱəlɑːɦə. 2046 s̪ɑːləkə rɑːd͡ʒəɳiːt̪ɪkə pərɪʋərt̪əɳə pəʃtʃʃɑːt̪ d̪eːʃəmeː bəɦud̪əliːjə prəd͡ʒɑːt̪əɳt̪rə s̪t̪ʱɑːpəɳɑː bʱeːlə. ɳɪd͡ʒiː kʂeːt̪rəs̪ə̃ s̪eːɦoː broːɖəs̪ɪʈə pət̪rə pət̪rɪkɑːs̪əbʱəkə prəkɑːʃəɳə s̪uru bʱeːlə. rɑːd͡ʒəd̪ʱɑːɳiːs̪ə̃ prəkɑːʃɪt̪ə eːɦɪ pət̪rə pət̪rɪkɑːməd̪ʱjə kɑːɳt̪ɪpurə pəblɪkeːʃəɳəkeː kɑːɳt̪ɪpurə d̪əɪɳɪkə s̪eːɦoː tʃʱələ. bʱrəmərə 2049 s̪ɑːləs̪ə̃ kɑːɳt̪ɪpurəkeː d͡ʒəɳəkəpurə s̪ə̃ʋɑːd̪əd̪ɑːt̪ɑːkə rupəmeː kɑːmə kəeːləɳɪ. kɑːɳt̪ɪpurə prəkɑːʃəɳə bʱeːlɑːkə ʃurukə 5 ʋərʂəd̪ʱərɪ oː eːɦɪ pət̪rɪkɑːkə d͡ʒəɳəkəpurə s̪əmɑːtʃɑːrəd̪ɑːt̪ɑːkə ruːpəmeː kɑːd͡ʒə kəeːləɳɪ .

kɑːɳt̪ɪpurə rɑːʂʈrɪjə d̪əɪɳɪkəs̪ə̃ pəɦɪɳəɦɪ oː məɪt̪ʱɪliːkə pət̪rəkɑːrɪt̪ɑːkə kʂeːt̪rəmeː s̪t̪ʱɑːpɪt̪ə bʱə tʃukələ tʃʱəlɑːɦə. prəkɑːʃəkə s̪əmpɑːd̪əkəkeː rupəmeː ɦuɳəkə pəɦɪlə pət̪rɪkɑː məɪt̪ʱɪliːmeː tʃʱələ d͡ʒəkərə ɳɑːmə tʃʱələ ərtʃəɳɑː (2030 s̪ɑːlə). iː pət̪rɪkɑː d̪əʃə bərʂəs̪ə̃ upərə tʃələlə. məɪt̪ʱɪliː s̪ə̃s̪ɑːrəmeː mɪɦɪrə bɑːɦeːkəkə pət̪rə kəmmeː tʃʱələ ʋɑː ɳəgəɲjə tʃʱələ. eːɦəɳəmeː ərtʃəɳɑː əpəɳə pɑːt̪əroː kɑːjɑːmeː ɳeːpɑːlə bʱɑːrət̪əkə kʰəɳeːkoː rətʃəɳɑːkɑːrəkeː ɑːgɑː ləeːbɑːmeː məɦət̪ʋəpuːɳə bʱuːmɪkɑːkə ɳɪrʋɑːɦə kəeːləkə. ɖɑː. bʱiːməɳɑːt̪ʱəkə

ʃəbd̪əmeː eːkərə s̪əmpɑːd̪əkə ʃriː bʰrəmərəkə s̪ʋət͡ʃt͡ʃʱə d̪ɽɨʂʈɪkə kɑːrəɳẽː ,əpən̪ə ʃriːɳoː kəleːbərəmeː iː məɦət̪ʋəpuːrɳə bʰə geːlə ət͡ʃʱɪ. ərt͡ʃən̪ɑː oːɦɪ s̪əməjəkə prəkɑːʃən̪ə t͡ʃʱələ d͡ʒəɦɪjɑː n̪eːpɑːliː bɑːɦeːkəkeː pət̪rəkeː d̪ərt̪ɑː n̪əɦɪ kəeːlə d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱərləkə. t̪əkʰən̪ə məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːməjɪkə s̪ə̃kələn̪ə kəɦɪ eːkərə prəkɑːʃən̪ə bʰeːlə t͡ʃʱələ. ən̪eːkoː bɑːd̪ʰɑː bjəbəd̪ʰɑːn̪əkə bɑːd̪oː ərt͡ʃən̪ɑː t͡ʃəud̪əɦə pən̪d̪rəɦə bərʂə n̪ɪkələlə. n̪eːpɑːləkə pəɦɪlə ɑː eːkʰən̪ə d̪ʰərɪ eːkə mɑːt̪rə məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jəkə ɪt̪ɪɦɑːs̪əkɑːrə ɖɑː. prəpʰullə kumɑːrə s̪ɪ̃ɦə məun̪ə əpən̪ə n̪eːpɑːləkə məɪt̪ʰɪliː pət̪rəkɑːrɪt̪ɑːhɑ̆eːkəʈɑː s̪ərʋeːkʂəɳə ʃɪrʂəkə ɑːleːkʰəmeː lɪkʰəɪ t͡ʃʱət̪ʰɪərt͡ʃən̪ɑː(2030,pʰɑːgun̪ə)kə mukʰjə eːd̪jeːʃjə n̪eːpɑːləmeː ɦeːrɑːeːlə,bʰoːt̪ɪɑːeːlə,ən̪ət͡ʃin̪ɦɑːrə mud̪ɑː prət̪ɪbʰɑːs̪əmpən̪n̪ə s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːrə loːkən̪ɪkə s̪ʋəs̪t̪ʰjə s̪ɑːɦɪt̪jəkeː məɪt̪ʰɪliː s̪ə̃s̪ɑːrəkə ɑːgɑ̃ː rɑːkʰəbə t͡ʃʱələɪkə. əurə oː ʋɪgət̪ə prəkɑːʃən̪ə d̪ʰərɪ əpən̪ə gʰoːʂɪt̪ə ud̪jeːʃjəkə s̪əbʰə ən̪urupə t͡ʃəlɪ rəɦələ ət͡ʃʱɪ. ɦəmərɑː ləgə ərt͡ʃən̪ɑːkə bɑːrəɦə bərʂəkə d͡ʒiːʋən̪ə jɑːt̪rɑːkə (20302045)upələbd̪ʰɪ 62ʈɑː ə̃kə prət̪jəkʂə ət͡ʃʱɪ. ərt͡ʃən̪ɑː bʰrəmərəkə eːkələ prəjɑːs̪ə ɑː s̪ɑːɦəs̪ɪkə prəjɑːs̪eː t͡ʃəlɪ rəɦələ ət͡ʃʱɪ. oː ərt͡ʃən̪ɑːkə mɑːd̪ʰjəmeː n̪eːpɑːləkə məɪt̪ʰɪliː t͡ʃeːt̪ʰən̪ɑː,bʰɑːʂɑːjiː s̪ɑːmət̪ʰrjə eːʋə̃ rət͡ʃən̪ɑːd̪ʰərmɪt̪ɑːkeː jət̪ʰɑːs̪əməjə prəs̪t̪ut̪ə kərəbɑːmeː s̪əpʰələ bʰeːlə t͡ʃʱət̪ʰɪ. s̪ɑːɦɪt̪jə əkɑːd̪əmiː purəs̪kɑːrə prɑːpt̪ə məɪt̪ʰɪliː pət̪rəkɑːrɪt̪ɑːkə ɪt̪ɪɦɑːs̪ə pus̪t̪əkəmeː ʃriː əmərəd͡ʒiː lɪkʰən̪eː t͡ʃʱət̪ʰɪərt͡ʃən̪ɑː n̪eːpɑːləmeː eːkəmɑːt̪rə eːɦən̪ə pət̪rɪkɑː ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː mɑːt̪ɽɨbʰəʂɑːkə ərt͡ʃən̪ɑːmeː əpən̪ə s̪əmpuːrɳə ʃəkt̪ɪ s̪əmərpɪt̪ə kəeːn̪eː ət͡ʃʱɪ.ərt͡ʃən̪ɑːkə eːkʰən̪ə d̪ʰərɪkə joːgəd̪ɑːn̪ə ulleːkʰən̪iːjə ət͡ʃʱɪ.3

t̪əkərɑːbɑːd̪ə n̪eːpɑːliː mɑːs̪ɪkə ə̃d͡ʒuliː ɑː məɪt̪ʰɪliː d̪ʊəɪmɑːs̪ɪkə ɑ̃ːd͡ʒurə. ʊɪs̪ə̃ 2039 s̪ɑːləs̪ə̃ ɦun̪əkə s̪əmpɑːd̪ən̪ə ɑː prəkɑːʃən̪əmeː s̪uru bʰeːlə tʃʱələ gɑːməgʰərə məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːpt̪ɑːɦɪkə d͡ʒeː ɑːiːd̪ʰərɪ n̪ɪrən̪t̪ərə prəkɑːʃɪt̪ə ɦoːɪt̪ə ɑːbɪ rəɦələ ətʃʱɪ. jiː d̪eːʃəkə pəɦɪlə məɪt̪ʰɪliː s̪əmɑːt͡ʃɑːrə pət̪ɾə ətʃʱɪ d͡ʒeː kəriːʊə 39 ʊərʂəs̪ə̃ n̪ɪrən̪t̪ərə prəkɑːʃɪt̪ə bʰə rəɦələ ətʃʱɪ. eːɦɪ s̪ɑːpt̪ɑːɦɪkə mɑːrpʰət̪ə məɪt̪ʰɪliː ɑː n̪eːpɑːliːkə ən̪eːkəu s̪ɑːɦɪt̪jəkəkɑːrə ɑː pət̪ɾəkɑːrəkə d͡ʒən̪mə bʰeːlə ətʃʱɪ. s̪t̪ʰɑːn̪iːjə n̪eːpɑːliː d̪əɪn̪ɪkəs̪əbʰə s̪uprəbʰɑːt̪ə (2054) keː prɑːrəmbʰɪkə s̪əmpɑːd̪əkə s̪eːɦoː oːeːɦə tʃʱəlɑːɦə. s̪əmprət̪ɪ d͡ʒən̪əkəpurə eːks̪əpreːs̪ə (2055) keː s̪eːɦoː prəkɑːʃən̪ə kərəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ.

pət̪ɾəkɑːrɪt̪ɑː,s̪ʊət̪ən̪t̪ɾə leːkʰən̪əs̪ə̃gəɦɪ oː n̪eːpɑːlə s̪ərəkɑːrəkə s̪ɑːd͡ʒʰɑː prəkɑːʃən̪əkeː əd̪ʰjəkʂəkə rupəmeː s̪eːɦoː kɑːd͡ʒə kəeːn̪eː tʃʱət̪ʰɪ. s̪ɑːd͡ʒʰɑː prəkɑːʃən̪əkeː ɪt̪ɪɦɑːs̪əmeː oː pəɦɪlə məd̪ʰeːs̪iː əd̪ʰjəkʂə bʰeːlɑːɦə. n̪eːpɑːliː bʰɑːʂɑː ɑː n̪eːpɑːliː kərmət͡ʃɑːriːs̪əbʰəkə boːləbɑːlɑː rəɦələ s̪ɑːd͡ʒʰɑː prəkɑːʃən̪əkeː oː əpən̪ə eːkə ʊərʂəkə kɑːrjəkɑːləmeː kɑːjɑːpələʈə kə d̪eːn̪eː tʃʱəlɑːɦə. pəɦɪlə beːrə n̪eːpɑːliː bɑːɦeːkəkeː d̪oːs̪ərə bʰɑːʂɑː məɪt̪ʰɪliːkə pus̪t̪əkə s̪eːɦoː ɦun̪əkeː kɑːrjəkɑːləmeː prəkɑːʃən̪ə bʰeːlə tʃʱələ. n̪eːpɑːliː s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːrəs̪əbʰəkə t͡ʃɪt̪ɾəkə s̪ə̃gə məɪt̪ʰɪliːkə məɦɑːkəʊɪ ʊɪd̪jɑːpət̪ɪkə t͡ʃɪt̪ɾə s̪eːɦoː prəkɑːʃən̪ə kərəulən̪ɪ. s̪ɑːd͡ʒʰɑː prəkɑːʃən̪əkeː əd̪ʰjəkʂə pəd̪əpərə ɑːs̪iːn̪ə rəɦɪt̪eː kɑːlə ɦun̪əkɑː n̪eːpɑːlə prəd͡ʒɲɑː prət̪ɪʂʈʰɑːn̪əkə prɑːd͡ʒɲə

pərɪʂəd̪ə s̪əd̪əs̪jə nɪjukt̪ə kəeːlə geːlən̪ɪ. t̪əkəraːbaːd̪ə oː s̪ɑːd͡ʒʰɑː prəkaːʃən̪əs̪ə̃ raːd͡ʒɪn̪ɑːmɑː d̪ə' prɑːd͡ʒɲəpərɪʂəd̪ə s̪əd̪əs̪jəkə rupəmeː t͡ʃɑːrɪʋərʂə kɑːd͡ʒə kəeːn̪eː t͡ʃʰəlaːɦə. prɑːd͡ʒɲəkeː rupəmeː oː məɪt̪ʰɪliː loːkə s̪ə̃s̪krɨt̪ɪupərə ulleːkʰjə kaːd͡ʒə kəeːlən̪ɪ ɑː kərəbəulən̪ɪ. ɦun̪əkə s̪əkrɨjət̪ɑːmeː s̪ələɦeːs̪ə, d̪iːn̪ɑːbʰəd̪riː, d͡ʒəʈəd͡ʒəʈɪn̪ə s̪əd̪rɨʃjəkə loːkəgɑːt̪ʰɑː,loːkən̪ɑːʈjəs̪əbʰəkə ʋɪʂəjəmeː əd̪ʰjəjən̪ə ən̪us̪ə̃d̪ʰɑːn̪ə , leːkʰən̪ə ɑː prəkaːʃən̪ə bʰeːlə. d͡ʒeː loːkə s̪ɑːɦɪt̪jəkə ən̪us̪ən̪d̪ʰɑːt̪ɑːkə ɦeːt̪u s̪ən̪d̪ərbʰə s̪ɑːməgriːkə rupəmeː n̪eːpɑːlə bʰɑːrət̪əmeː mɑːn̪jə ət͡ʃʰɪ.

bʰrəmərə bʰɑːʂɑː, s̪ɑːɦɪt̪jə, s̪ə̃s̪krɨt̪ɪs̪ə̃gəɦɪ s̪ɑːɦɪt̪jəkə prɑːjəhə̆ s̪əmpuːrɳə ʋɪd̪ʰɑːmeː d̪ʰurəd͡ʒʰɑːrə lɪkʰəɪt̪ə ɑːeːlə t͡ʃʰət̪ʰɪ. eːkərɑː ət̪ɪriːkt̪ə oː ut͡ʃt͡ʃəkoːʈiːkə pʰoːʈoːgrɑːpʰərə ɑː t͡ʃɪt̪rəkɑːrə s̪eːɦoː t͡ʃʰət̪ʰɪ. eːkʰən̪əd̪ʰərɪ bʰrəmərəd̪ʋɑːrɑː lɪkʰələ geːlə məɪt̪ʰɪliː ,n̪eːpɑːliː,ɦɪn̪d̪iː ɑː ə̃greːd͡ʒiː bʰɑːʂɑːkə kəriːʋə 50 goːʈə pus̪t̪əkə prəkɑːʃɪt̪ə bʰə t͡ʃukələ ət͡ʃʰɪ. ɦun̪əkə ʈəʈəkɑː pus̪t̪əkə ət͡ʃʰɪ mɪt̪ʰɪlɑːkə loːkə d͡ʒiːʋən̪əhə̆ loːkə s̪ən̪d̪ərbʰə d͡ʒəkərə bɪmoːt͡ʃən̪ə d͡ʒən̪əkəpurəmeː bʰeːlə d͡ʒɑːɦɪmeː pəʈən̪ɑːs̪ə̃ ɖɑː. rəmɑːn̪ən̪d̪ə d͡ʒʰɑː rəmən̪ə,koːləkɑːt̪ɑːs̪ə̃ əʃoːkəd͡ʒiːd͡ʒiː,d̪ərəbʰə̃gɑːs̪ə̃ ɖɑː. bʰiːmən̪ɑːt̪ʰə d͡ʒʰɑː,t͡ʃən̪d̪reːʃə ləgɑːgət̪ə kɑːʈʰəmɑːɳɖuːs̪ə̃ n̪eːpɑːlə prəd͡ʒɲɑː prət̪ɪʂʈʰɑːn̪əkə kuləpət̪ɪ gə̃gɑː prəs̪ɑːd̪ə upeːt̪iː ɑːeːlə t͡ʃʰəlaːɦə. ɦun̪əkə leːkʰən̪iː eːkʰən̪əɦũ t͡ʃəlɪeː rəɦələ t͡ʃʰən̪ɪ.

mɑːn̪əs̪əmmɑːn̪ə

bʰrəmərə məɪt̪ʰɪliːs̪ə̃gəɦɪ n̪e̪ːpɑːliː s̪ɑːɦɪt̪jəkə s̪e̪ːɦoː prəs̪ɪd̪g̪ʰə s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːrə tʃʱət̪ʰɪ. s̪ɑːɦɪt̪jəkə prɑːjə h˘ s̪əmpuːrɳə ʋɪd̪ʰɑːmeː oː n̪ɪrən̪t̪ərə s̪rɨd͡ʒən̪ɑːrət̪t̪ə tʃʱət̪ʰɪ. eːɦɪ kɑːrəɳeː oː məɪt̪ʰɪliː ɑː n̪e̪ːpɑːliː d̪un̪uː s̪ɑːɦɪt̪jəd̪ɪs̪əkə purəs̪kɑːrə ɑː s̪əmmɑːn̪ə prɑːpt̪ə kəeːn̪e̪ː tʃʱət̪ʰɪ. n̪e̪ːpɑːlə rɑːd͡ʒəkiːjə pəd͡ʒɲɑːprət̪ɪʂʈʰɑːn̪əd̪ʋɑːrɑː prəd̪ət̪t̪ə prət̪ʰəmə ' mɑːjɑːd̪e̪ːʋiː prəd͡ʒɲɑːpurəs̪kɑːrə2052 (ru.50000.)s̪ə̃ oː purəs̪krɨt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. t̪əɦɪn̪ɑː ʋɪd̪jɑːpət̪ɪ s̪e̪ːʋɑː s̪ə̃s̪t̪ʰɑːn̪ə, d̪ərəbʰəŋgɑːd̪ʋɑːrɑː ' mɪt̪ʰɪlɑː ʋɪbʰuːt̪ɪ ' s̪əmmɑːn̪ə , ʃeːkʰərə prəkɑːʃən̪ə , pəʈən̪ɑːd̪ʋɑːrɑː ' ʃeːkʰərə s̪əmmɑːn̪ə ', n̪e̪ːpɑːlə məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jə pərɪʂəd̪, d͡ʒən̪əkəpurəd̪ʋɑːrɑː ' ʋəɪd̪e̪ːɦiː prət̪ɪbʰɑː purəs̪kɑːrə ', ən̪t̪ərrɑːʂʈrɪjə məɪt̪ʰɪliː s̪əmmeːlən̪ə mumbəiːd̪ʋɑːrɑː ' mɪt̪ʰɪlɑːrət̪n̪ə ' s̪əmmɑːn̪ə prɑːpt̪ə kəeːn̪e̪ː tʃʱət̪ʰɪ t̪ə məd̪ʰurɪmɑː n̪e̪ːpɑːləd̪ʋɑːrɑː ' məd̪ʰurɪmɑː s̪əmmɑːn̪ə ', t͡ʃeːt̪ən̪ɑː s̪əmɪt̪ɪ, pəʈən̪ɑːd̪ʋɑːrɑː jɑːt̪riː t͡ʃeːt̪ən̪ɑː purəs̪kɑːrə, s̪ɑːd͡ʒʰɑː prəkɑːʃən̪əd̪ʋɑːrɑː s̪ɑːd͡ʒʰɑː loːkə s̪ə̃s̪krɨt̪ɪ purəs̪kɑːrə2068 ɑː n̪e̪ːpɑːlə s̪ərəkɑːrəd̪ʋɑːrɑː s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə ʋɪd̪jɑːpət̪ɪ purəs̪kɑːrə koːʂəd̪ʋɑːrɑː ʋərʂə 2069keː məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑː s̪ɑːɦɪt̪jə purəs̪kɑːrə2069 s̪e̪ːɦoː prɑːpt̪ə kəeːn̪e̪ː tʃʱət̪ʰɪ. 2 lɑːkʰə rɑːʃɪkə ukt̪ə purəs̪kɑːrə məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jəmeː prəd̪ɑːn̪ə kəeːlə d͡ʒɑːjəbəlɑː s̪ərʋɑːd̪ʰɪkə rɑːʃɪkə purəs̪kɑːrə ətʃʱɪ. (2069),rɑːjəpurə(tʃʱət̪t̪iːs̪əgəɖʰə,bʰɑːrət̪ə)d̪ʋɑːrɑː mɪt̪ʰɪlɑː ʋɪbʰuːt̪ɪ s̪əmmɑːn̪ə(2069) məɪt̪ʰɪlə s̪əmɑːd͡ʒə ,rəɦɪkɑː(məd̪ʰubən̪iː ,ʋɪɦɑːrə,8 əprɪlə 2018iː.) n̪e̪ːʋɑːriː bʰɑːʂɑː s̪ɑːɦɪt̪jəkə s̪ə̃s̪t̪ʰɑː keːʃəʋəlɑːlə ʋɑːkʰə̃ s̪ɪrəpɑː kət̪ʰɑː purəs̪kɑːrə(2070 d͡ʒeːʈʰə 21 gət̪e̪ː), ɦun̪əkə

gʱərəmuɦɑ̃ː upənɟɑːs̪əkeː leːlə ɾu. pət͡ʃɑːs̪ə ɦəd͡ʒɑːɾəkə gə̃kiː d̪ʱus̪ɒ̃ː bəs̪un̪d̪ʱərɑː puɾəs̪kɑːɾə pɾɑːpt̪ə(2071) ləgɑːjət̪ə d̪ərd͡ʒən̪oː s̪əmmɑːn̪ə, puɾəs̪kɑːɾə pɾɑːpt̪ə. eːkəɾɑː s̪ə̃gəɦɪ ɦun̪əkɑː pɑːɾʊət̪iː pɾət̪ɪʂʈʰɑːn̪ə, s̪ɪs̪oːʈɪjɑː s̪əɾlɑːɦiːd̪ɒɑːɾɑː 'pɑːɾʊət̪iː s̪əmmɑːn̪ə's̪əɦɪt̪ə d̪ərd͡ʒən̪oː s̪əmmɑːn̪ə ɑː puɾəs̪kɑːɾə pɾɑːpt̪ə t͡ʃʱən̪ɪ.

s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə kʂeːt̪ɾəmeː s̪əkɾɨjət̪ɑː

ɾɑːməbʱəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ'bʱɾəməɾə 'keː mukʰjə pəɾɪt͡ʃəjə eːkəgoːʈə s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾə ɑː kuʃələ pət̪ɾəkɑːɾəkə t͡ʃʱən̪ɪ mud̪ɑː oː s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə ɑː ɾɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪkə kʂeːt̪ɾəmeː s̪eːɦoː oːt̪əʊeː s̪əkɾɨjə t͡ʃʱət̪ʰɪ t̪ɑːɦɪbɑːt̪əkə d͡ʒɑːn̪əkɑːɾiː bəɦut̪ə t̪ʰoːɾə loːkəkeː t͡ʃʱən̪ɪ. s̪ɑːɦɪt̪jɪkə s̪ɾəs̪t̪ɑːkə ɾupəmɑː oː məɪt̪ʰɪliː bʱɑːʂɑː, s̪ɑːɦɪt̪jə, kəlɑː, s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪkə s̪eːʋɑː kə ɾəɦələ t͡ʃʱət̪ʰɪ t̪ə ʋɪbʱɪn̪n̪ə s̪ə̃gʱə s̪ə̃s̪t̪ʰɑːmeː s̪ə̃ləgn̪ə ɾəɦɪ bʱɑːʂɑː,s̪ɑːɦɪt̪jə, kəlɑː,s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪkə s̪ə̃s̪t̪ʰɑːgət̪ə ʋɪkɑːs̪əmeː s̪əɦəjoːgə kə ɾəɦələ t͡ʃʱət̪ʰɪ. t̪əɦɪn̪ɑː ɾɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪkə kʂeːt̪ɾəmeː s̪eːɦoː ɦun̪əkə əɦəmə joːgəd̪ɑːn̪ə t͡ʃʱən̪ɪ. t̪ət̪kɑːliːn̪ə kəʈəɾəɪt̪ə gɑːũ pəɲt͡ʃɑːjət̪əkeː upɑːd̪ʱjəkʂəkə ɾupəmeː n̪ɪɾʊɑːt͡ʃɪt̪ə bʱə' oː gɑːmə pəɲt͡ʃɑːjət̪əkeː ʋɪkɑːs̪ə n̪ɪɾmɑːɳəmeː əɦəmə joːgəd̪ɑːn̪ə d̪eːn̪eː t͡ʃʱəlɑːɦə t̪ə əpən̪ə pus̪t̪əɪn̪iː gɑːmə bəgʱət͡ʃəuɖɑːmeː əʋəs̪t̪ʰɪt̪ə ut͡ʃt͡ʃə mɑːd̪ʱjəmɪkə ʋɪd̪jɑːləjəkeː ʋjəʋəs̪t̪ʰɑːpən̪ə s̪əmɪt̪ɪkə əd̪ʱjəkʂəkeː ɾupəmeː oː ʋɪd̪jɑːləjəkeː ʃɪkʂɑːkə guɳəs̪t̪əɾə bəɖʱəɪbɑːmeː əɦəmə joːgəd̪ɑːn̪ə d̪eːlən̪ɪ.

oː məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jə ut̪s̪əʋə , n̪eːpɑːləkə əd̪ʱjəkʂə , ʈəɾɑːiː d͡ʒən̪əd͡ʒɑːt̪ɪ əd̪ʱjəjən̪ə pɾət̪ɪʂʈʰɑːn̪ə, d͡ʒən̪əkəpuɾəkeː əd̪ʱjəkʂə, d͡ʒən̪əkəpuɾə ləlɪt̪ə kəlɑː pɾət̪ɪʂʈʰɑːn̪ə, keː əd̪ʱjəkʂə, d̪iːn̪ɑːn̪ɑːt̪ʰə bʱəgəʋət̪iː s̪əmɑːd͡ʒə kəljɑːɳə

guʈʰiː, d͡ʒən̪əkəpuɽəkeː s̪ət͡ʃɪʋə, pət̪ɽəkɑːɾə məɦɑːs̪ə̃gʰə , d̪ʰən̪uʂɑːkə ɾɑːʂʈɾɪjə pɑːɾʂəd̪ə ɑːd̪ɪkə ɾupəmeː s̪eːɦoː ut̪kɾɨʂʈə kɑːd͡ʒə kəeːn̪eː t͡ʃʱət̪ʰɪ. kɑːʈʰəmɑːɳɖumeː ɑːjoːd͡ʒɪt̪ə s̪ɑːɾkəs̪t̪əɾiːjə kəʋɪ goːʂʈʰiːmeː məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑːkə pɾət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪt̪ʋə s̪eːɦoː kəeːn̪eː t͡ʃʱəlɑːɦə.

məd̪ʰeːs̪ə ɑːn̪d̪oːlən̪əmeː joːgəd̪ɑːn̪ə h˘

pət̪ɽəkɑːɾɪt̪ɑːs̪ə̃gəɦɪ oː məd̪ʰeːʃə ɑː məd̪ʰeːʃiːkə ʋɪt͡ʃɑːɾə , s̪əməs̪jɑː ɑː s̪əməs̪jɑː s̪əmɑːd̪ʰɑːn̪əkə upɑːjəɑːd̪ɪpəɾə n̪ɪɾən̪t̪əɾə t͡ʃit̪ən̪ə mən̪ən̪ə kəɾəɪt̪ə ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. 2063 s̪ɑːləkə məd̪ʰeːʃə ɑːn̪d̪oːlən̪əmeː oː əpən̪ə pət̪ɽɪkɑː gɑːməgʰəɾə t̪ət̪ʰɑː d͡ʒən̪əkəpuɾə eːks̪əpɾeːs̪ə d̪əɪn̪ɪkəkeː mɑːd̪ʰjəməs̪ə̃ ɑːn̪d̪oːlən̪əkeː pəkʂəmeː d͡ʒən̪əmət̪ə bən̪əɪbɑːmeː əɦəmə joːgəd̪ɑːn̪ə d̪eːlən̪ɪ. oː s̪ʋəjə̃ s̪eːɦoː ɑːn̪d̪oːlən̪əkeː pəkʂəmeː s̪əɖəkəpəɾə ut̪əɾəlɑːɦə ɑː əd̪ʰɪkɑːɾəʋɪɦiːn̪əs̪əbʰəkə əd̪ʰɪkɑːɾə s̪un̪ɪʃt͡ʃit̪ə kəɾəɪbɑːmeː s̪əkɾɨjət̪ɑː d̪eːkʰəulən̪ɪ. oːt̪əbeː n̪əɦɪ,məd̪ʰeːʃə ɑːn̪d̪oːlən̪əkə s̪əməjəmeː bʰɑːt̪iːjə mɪɖɪjɑː ɑːn̪d̪oːlən̪əkeː gələt̪ə bjɑːkʰjɑː kə ɾəɦələ t͡ʃʱələ , oː eːkəɾɑː n̪eːpɑːləs̪ə̃ ələgə ɦə_ɪbɑːkə ɑːn̪d̪oːlən̪əkə ɾupəmeː pɾət͡ʃɑː,ɪt̪ə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʱələ , t̪əkʰən̪ə bɪt͡ʃɑːɾə bʰeːləɪ d͡ʒeː oːɪpɑːɾəkə s̪əməɖɪjɑːkeː koːn̪ɑː əbəgət̪ə kəɾɑːoːlə d͡ʒɑːeː. s̪əməs̪jɑː iːɦoː ɾəɦəɪkə d͡ʒeː oː s̪əbʰə kəkəɾɑː kəɦələ pəɾə bɪʃʋɑːs̪ə kə s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. t̪əkʰən̪ə t̪əjə bʰeːləɪkə d͡ʒeː bʰɾəməɾəd͡ʒiː upəjut̪t̪əhə˘ pɑːt̪ɾə ɦəjət̪ɑːɦə ɑː ɦun̪əkɑːs̪ə̃ s̪əmpəɾkə kəeːlə geːlə. oː t̪ət̪kɑːlə s̪ʋiːkɑːɾə kə leːn̪eː ɾəɦəʈɪ.ɑː t̪əkʰən̪ə gʰən̪əgʰoːɾə bəɾʂɑːkə biːt͡ʃə pəʈən̪ɑː geːlɑːɦə ɾɑːt̪ɪ d̪uː bəd͡ʒeː. məd̪ʰeːʃə ɑːn̪d̪oːlən̪əkə

kəmɑːɳɖəɾə upeːn̪d̪ɾə jɑːd̪əbəd͡ʒiːs̪ə̃ ləgɑːt̪ɑːɾə s̪əmpəɾkəmeː t͡ʃʱəlɑːɦə.d̪oːs̪əɾə d̪ɪn̪ə bʱeːn̪eː əpən̪ə s̪əmbən̪d̪ʱəkeː pɾəjoːgə kə mɪɖɪjɑːkeː d̪ʱəkʰɑːɪt̪eː bəd͡ʒɑːoːlə geːlə. ɦɪn̪əkɑː t͡ʃĩn̪t̪ɑː t͡ʃʱələn̪ɪ d͡ʒeː oː s̪əbʱə kət̪eːkə ɾiːs̪poːn̪s̪ə kəɾəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ.mud̪ɑː d͡ʒəkʰən̪ə ət̪ɪ s̪ə̃kʂɪpt̪ə s̪uːt͡ʃən̪ɑː pəɾə mɪs̪əɖəjɑː pəɾs̪ən̪əs̪əbʱəkə d͡ʒeː jəpəs̪t̪ʰɪt̪ɪ bʱeːlə oː əd̪əbʱuːt̪ə t͡ʃʱələ. bəkt̪ɑːkə ɾupəmeː bʱɾəməɾəd͡ʒiː məd̪ʱeːʃə ɑːn̪d̪oːlən̪əkə ɪiːt̪əʋɾɨt̪ɪ s̪un̪əuləkən̪ɪ ɑː s̪pəkʂʈə kəjələn̪ɪ d͡ʒeː iː ɑːn̪d̪oːlən̪ə ələgɑːʋəkə n̪əɦɪ d͡ʒuːɖɑːʋəkə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː d̪uː n̪əmbəɾəs̪ə̃ eːkə n̪əmbəɾəkə n̪ɑːgəɾɪkə bən̪ɪ d̪eːʃəkə muːləd̪ʱɑːɾəmeː ɑːbə t͡ʃɑːɦəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ d͡ʒəkəɾɑː əd̪əus̪ə̃ ələgə ɾəkʰəbɑːkə bɑːd͡ʒə ɦoːɪt̪ə ɑːeːlə t͡ʃʱələ. pət̪ɾəkɑːɾə s̪əmmeːlən̪əkə s̪əpʰələt̪ɑː t̪əkʰən̪ə bud͡ʒʱəmeː ɑːeːlə d͡ʒəkʰən̪ə bʱoːɾəkɑː əkʰəbɑːɾəmeː iː s̪əmɑːt͡ʃɑːɾə ləgəbʱəgə pɾət̪jeːkə əkʰəbɑːɾəmeː ɑːeːlə.

pɾət̪ʰəmə məd̪ʱeːs̪ə ɑːn̪d̪oːlən̪əkeː ən̪ubʱəʋə ɑː ɑːn̪d̪oːlən̪əkeː n̪ɑːməpəɾə s̪əmɑːd͡ʒəmeː pəs̪əɾələ s̪ɑːmpɾəd̪ɑːjɪkə d̪ʋən̪d̪əkeː n̪ɪɾut̪s̪ɑːɦɪt̪ə kəɾəɪt̪ə s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə s̪əɾəbʱɑːʋəkə s̪ən̪d̪eːɦəkeː ɑːd̪ʱɑːɾə bən̪ɑː oː eːkəgoːʈə upən̪jɑːs̪ə lɪkʰələn̪ɪ gʱəɾəmũːɦɑː. d͡ʒəkəɾə mukʰjə ʋɪʂəjəʋəs̪t̪u məd̪ʱeːʃə ɑːn̪d̪oːlən̪ə ət͡ʃʱɪ. eːɦɪ upən̪jɑːs̪əkɾɨ ɦɪn̪d̪iː, bʱoːd͡ʒəpuɾiː ɑː n̪eːpɑːliː bʱɑːʂɑːmeː ən̪uʋɑːd̪ə s̪eːɦoː bʱə' t͡ʃukələ ət͡ʃʱɪ. eːɦiː upən̪jɑːs̪əpəɾə ɦɪn̪əkɑː pət͡ʃɑːs̪ə ɦəd͡ʒɑːɾə ʈəkɑːkə gə̃kiː d̪ʱus̪ʋɑ̃ː ʋəs̪un̪d̪ʱəɾɑː puɾəs̪kɑːɾə puɾəs̪kɑːɾə bʱeːʈələ t͡ʃʱən̪ɦɪ.

ɾut͡ʃiː ɑː s̪ʋəbʱɑːʋə

bʰɾəməɾə ʋjəkt̪ɪgət̪ə d͡ʒiːʋən̪əmeː n̪ɪkə n̪ɪkut̪ə kʰɑːjəbəlɑː ɑː bɾɑːɳɖeːɖə kəpəɖɑː pəɦɪɾən̪ɪɦɑːɾə ʋjəkt̪ɪ t͡ʃʱət̪ʰɪ. ɑːɾt̪ʰɪkə ɾupəs̪ə̃ s̪əkʂəmə pəɾɪʋɑːɾəmeː d͡ʒən̪mələ bʰɾəməɾəkeː bɑːljəkɑːləkə jiː s̪əukʰə eːkʰən̪əɦũ ʋɪɖ̪jəmɑːn̪eː ət͡ʃʱɪ. mə̃ɦəgə moːʋɑːiːlə, kəmpjuʈəɾə, kjɑːməɾɑː ɦun̪əkə ɖ̪oːs̪əɾə s̪əukʰə t̪ʰɪkə. kəɪməɾɑːmeː n̪ɪːkə pʰoːʈoː kʰɪt͡ʃəbə ɑː eːɦɪ pʰoːʈoːs̪əbʰəkeː s̪uɾəkʂɪt̪ə ɾɑːkʰəbə ɦun̪əkə ʋɪʃeːʂət̪ɑː t͡ʃʱən̪ɪ. eːkəɾə ət̪ɪɾɪt̪ə oː pʰɪlmə n̪ɪɾmɑːɳə, pʰɪlmə leːkʰən̪əɑːɖ̪ɪ kəlɑːmeː s̪eːɦoː n̪ɪpuɳə t͡ʃʱət̪ʰɪ. oː əɖ̪ʰjəjən̪ə ɑː bʰɾəməɳə kəɾəbɑːmeː s̪eːɦoː ʋɪʃeːʂə ɾut͡ʃɪ ɾəkʰəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. oː n̪eːpɑːlə ɑː bʰɑːɾət̪əs̪ə̃gəɦɪ t͡ʃiːn̪əkə s̪eːɦoː bʰɾəməɳə kəeːn̪eː t͡ʃʱət̪ʰɪ.

s̪ə̃ɖ̪əɾbʰə-

1) əd͡ʒəjə ən̪uɾɑːgiː h˘loːkɑːn̪t̪əɾə ɖəʈəkəmə h˘ən̪əlɑːiːn̪ə pət̪ɾɪkɑː. pɾəkɑːʃən̪ə h˘kɑːt̪t̪ɪkə 2, 2076

2) gɑːməgʰəɾə s̪ɑːpt̪ɑːɦɪkə,2041 t͡ʃəɪt̪ə 1 gət̪eːkə ə̃kə s̪ə̃.

3) məɪt̪ʰɪliː pət̪ɾəkɑːɾɪt̪ɑːkə ɪt̪ɪɦɑːs̪əhə˘ ʃɾiː t͡ʃən̪ɖ̪ɾən̪ɑːt̪ʰə mɪʃɾə əməɾə,məɪt̪ʰɪliː əkɑːɖ̪əmiː,pəʈən̪ɑː

əpən̪ə mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhe˘a@gmail.com **pəɾə pəʈʰɑːu.**

2.4.bʰiːmən̪ɑːt̪ʰə d͡ʒʰɑː- loːkəd͡ʒiːʋən̪əpərə s̪əmeːkɪt̪ə ɑːloːkə

bʰiːmən̪ɑːt̪ʰə d͡ʒʰɑː-s̪ə̃pəɾkə-7482066855
loːkəd͡ʒiːʋən̪əpərə s̪əmeːkɪt̪ə ɑːloːkə

ʃɾiː bʰɾəməɾəd͡ʒiːkə s̪ɑːɦɪt̪jət͡ʃɑːs̪ə bəɦupʰəs̪ɪlɑː t͡ʃʱən̪ɪ . koːn̪oː kʰeːt̪ə eːkəpʰəs̪ɪlɑː ɦoːɪ t͡ʃʱəɪ, koːn̪oː d̪upʰəs̪ɪlɑː t͡ʃʱəɪ d͡ʒeː bəɽə upəd͡ʒɑːu t̪ɑːɦɪmeː t̪eːs̪əɾoː pʰəs̪ɪlə s̪ut̪əɾɪeː d͡ʒɑːɪ t͡ʃʱəɪ . oːɦən̪ə kʰeːt̪ə 's̪oːn̪ɑːkə ʈukəɽiː' kəɦəbəɪ t͡ʃʱəɪ . mud̪ɑː, ɦɪn̪əkə kʰeːt̪əmẽː koːn̪õː eːɦən̪ə pʰəs̪ɪlə t͡ʃʱəɪkeː n̪əɪ bʰəɾɪs̪əkə d͡ʒeː upəd͡ʒələ n̪əɦɪ ɦoːɪn̪ə, upəd͡ʒəɪt̪ə n̪əɦɪ ɦoːɪn̪ɪ . ɪɦoː s̪un̪ən̪eː t͡ʃʱɪəɪ d͡ʒeː keːɦən̪oː uɾʋəɾə bʰuːmɪ eːkən̪eːeːkə d̪ɪn̪ə us̪s̪əɾə bʰə ̸ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʱəɪ, d͡ʒəkʰən̪ə oːkəɾə n̪əmiː s̪ukʰɑː d͡ʒɑːɪt͡ʃʱəɪ . mud̪ɑː, ɦɪn̪əkə kʰeːt̪əkə n̪əmiː t̪ə̃ d̪ɪn̪ɑːn̪ud̪ɪn̪ə ɦəɾɪɑːeːleː d͡ʒɑːɪt̪ə d̪eːkʰəɪ t͡ʃʱɪjən̪ɪ . eːɦən̪ə d͡ʒəmiːn̪əkeː kiː kəɦəbəɪ ? ɦiːɾɑːkə ʈukəɽiː, pən̪n̪ɑːkə ʈukəɽiː, moːt̪iːkə ʈukəɽiːd͡ʒeː kəɦɪ lɪjəu, s̪əbʰə t͡ʃʱəd͡ʒət̪əɪ . t̪ə̃ɪ n̪eː, bəɾu un̪ət͡ʃɑːs̪oː bəs̪ɑːt̪ə bəɦɪ d͡ʒɑːoː, t̪əɪjoː ɦɪn̪əkə t͡ʃɑːs̪əkə pət͡ʃɑːs̪oː gɑːt͡ʃʱə s̪əbʰə ɾɨt̪umeː ləɦələɦɑːɪt̪eː d̪eːkʰəɪ t͡ʃʱɪjən̪ɪ .

kəʋɪt̪ɑː, kət̪ʰɑː, upən̪jɑːs̪ə, n̪ɑːʈəkə, eːkɑ̃ːkiː, n̪ɪbən̪d̪ʰə, jɑ ːt̪ɾɑː
s̪ə̃s̪məɾəɳə, ɾɪpoːɾt̪ɑːd͡ʒə, ʃoːd̪ʰə, s̪əmiːkʂɑː, ʈɪppəɳiː, ɖɑːɪ ɾiː ɑːd̪ɪɑːd̪ɪ, d͡ʒəkəɾə oːɾəs̪ə̃ ən̪əʋəɾət̪ə t͡ʃəlɪ ɾəɦələ t͡ʃʱət̪ʰɪ, t̪əkəɾə t͡ʃʱoːɾə eːkʰən̪ə bəɦut̪ə d̪uːɾə t͡ʃʱən̪ɪ . biːt͡ʃəkə d͡ʒəgəɦəkẽː ləgɑːt̪ɑːɾə bʰəɾəɪt̪ə t͡ʃələbɑːkə t͡ʃʱən̪ɪ . s̪eː iː kə ̸ ɾəɦəlɑː ət͡ʃʱɪ . ɦəmə eːkəɾɑː məd̪ʰjɑːn̪t̪əɾə s̪əɪɦə mɑːn̪əɪt̪ə t͡ʃʱɪjən̪ɪ . əpən̪eː puːt͡ʃʱəbə koːn̪ɑː ? ɦəmə kəɦəbə t̪əkəɾə pɾəmɑːɳə t̪ʰɪkə iː poːt̪ʰiː 'mɪt̪ʰɪlɑːkə loːkəd͡ʒiːʋən̪ə h ̆ loːkəs̪ən̪d̪əɾbʰə' . eːt̪eː d̪ɪn̪ə mẽː d͡ʒət̪eːhe ̆ iː pəɽʰələlɪ ət͡ʃʱɪ, d͡ʒət̪eː iː d̪eːkʰələn̪ɪ ət͡ʃʱɪ, d͡ʒət̪eː iː s̪ɪkʰələn̪ɪ ət͡ʃʱɪ, d͡ʒət̪eː iː lɪkʰələn̪ɪ ət͡ʃʱɪ, t̪əkəɾə d͡ʒʱələkə t̪ə̃ ləgɑːt̪ɑːɾə ʋɪbʰɪn̪n̪ə poːt̪ʰiː s̪əbʰəmeː d̪eːkʰəbəɪt̪ə ɑːbɪeː ɾəɦələ t͡ʃʱət̪ʰɪ

. eːɦɪ krɨt̪ɪme: s̪əbʰət̪ɑːkə n̪ɪtʃoːɽə ɑːn̪ɪkəə̃ ɾɑːkʰɪ d̪eːlən̪ɪ ətʃʱɪ . əɾt̪ʰɑːt̪ə eːɦɪ poːt̪ʰiːkẽː leːkʰəkəkə eːt̪əbɑː d̪ɪn̪əkə kɑːɾjəkəuʃələkə 'ɾɪpoːɾʈə' mɑːn̪ɪ s̪əkəɪ tʃʱiː .

eːɦɪ poːt̪ʰiːkə ɾətʃən̪ɑː s̪əbʰəkə leːkʰən̪ətʃəkɾə tʃɑːɾɪ d̪əʃəkəs̪ə̃ upəɾeːkə ɦoːjəbɑːkə tʃɑːɦiː . eːt̪ɑːʋət̪ɑː d͡ʒɑːɦɪ d͡ʒɑːɦɪ d̪ɪʃɑːmẽː d͡ʒət̪eːkə d̪uːɾə gʱəɾɪ ɦɪn̪əkə bəud̪d̪ʱɪkə pɾəʋeːʃə bʱəə̃ s̪əkələn̪ɪ ətʃʱɪ, t̪əkəɾə ʈʰoːs̪ə s̪ɑːkʂjə t̪ə̃ əʋəʃʃə iː krɨt̪ɪ pɾəs̪t̪ut̪ə kəɾəɪt̪ə ətʃʱɪ .

eːt̪əə̃ ʋɪʋeːtʃʃə ʋɪʂəjəkə s̪ə̃keːt̪ə mɑːt̪ɾə kəɾəbɑːkə pɾəjɑːs̪ə kəjələ ətʃʱɪ

ʋɪʂəjə
s̪ɑːɦɪt̪jɪkə, s̪ɑ̃ːs̪krɨt̪ɪkə, əɪt̪ɪɦɑːs̪ɪkə, ɾɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪkə, pɾɑːkrɨt̪ɪ kə, ʃɑːs̪t̪ɾiːjə eːʋə̃ loːkəpəkʂiːjə ətʃʱɪ, d͡ʒəkəɾə ʋɪtʃɑːɾəkə keːn̪d̪ɾəmeː n̪eːpɑːləbʱɑːɾət̪əs̪t̪ʰə s̪əməs̪t̪ə mɪt̪ʰɪlɑːkʂeːt̪ɾiːjə bʱuːgoːlə ɑːbɪ geːlə ətʃʱɪ . leːkʰəkəkə d̪ɾɨʂʈɪkə ʋjɑːpəkət̪ɑː t̪ə̃ ʋɪʂəjəkə ʋɪʋɪd̪ʱət̪ɑː, n̪ɪɾiːkʂəɳəkə s̪uːkʂmət̪ɑː, s̪oːtʃəkə s̪pəʂʈət̪ɑː, əbʱɪʋjəkt̪ɪkə n̪ɪɾbʱiːkət̪ɑː eːʋə̃ t̪əɾkəkə əkɑːʈjət̪ɑː t̪ɑːɦiːs̪ə̃ pɾəmɑːɳɪt̪ə bʱəə̃ d͡ʒɑːɪt̪ə ətʃʱɪ .

ʋɪd̪ʋɑːn̪ə leːkʰəkə məd̪ʱjəkɑːliːn̪ə giːt̪əkə ud̪d̪ʱɑːɾəkə tʃɪn̪t̪ɑː ʋjəkt̪ə kəɾəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ t̪ə̃ t̪ɪɾəɦut̪jɑː giːt̪əkə t̪ɑːləpəɾə s̪eːɦoː d͡ʒʱuməɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ . eːkə d̪ɪs̪ə mɪt̪ʰɪlɑːmeː pɑːɾəmpəɾɪkə kiːɾt̪ən̪əpəɾəmpəɾɑːkə kʰoːd͡ʒə kəɾəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ t̪ə̃ d̪oːs̪əɾə d̪ɪs̪ə ʃɪʃugiːt̪əkə ʋɪbʱɪn̪n̪ə ɾuːpəkə d̪əɾʃən̪oː kəɾəbəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ . ɾɨt̪ugiːt̪əkə pəɾəmpəɾɑːmeː pɑːʋəs̪ə, ɦoːɾiː ɑː ʋəs̪ən̪t̪əkə ullɑːs̪ə bə̃ʈəɪ tʃʱət̪ʰɪ t̪ə̃ gə̃gɑːkə pɑːʋən̪ət̪ɑːkə ɾəkʂɑː eːʋə̃ kəməlɑːn̪əd̪iːkə

s̪ɑ̃ːs̪kɾɨt̪ɪkə məɦət̪t̪ɑːs̪ə̃ pəɾɪtʃəjoː kəɾəbəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ . əpən̪ə loːkəs̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪkə ʋəɪʃɪʂʈəjə pɾəkɑːʃən̪əkə kɾəməmeː loːkətʃɪt̪ɾəkəlɑː, loːkən̪ɾɨt̪jə, (mɪt̪ʰɪlɑː ɑː d͡ʒəʈɑːd͡ʒəʈɪn̪ə) eːʋə̃ loːkəd̪eːʋət̪ɑː (s̪ələɦeːs̪ə d̪iːn̪ɑːbʰəd̪ɾiː eːʋə̃ ɾɑːd͡ʒɑː bʰəɾət̪ʰəɾiː) keː tʃəɾɪt̪ətʃəɾtʃɑː kəɾəɪt̪ə ɦun̪əkɑː loːkən̪ɪkə məɦət̪t̪ɑː d̪eːkʰəbəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ . t̪əɦɪn̪ɑː, d̪ʰən̪uʂɑːkə məkəɾə, d͡ʒʱuːlən̪ə, d͡ʒuːɖəʃiːt̪ələ, ʃɾiːpə̃tʃəmiː, pəɾɪkɾəmɑ ː, tʃʱəʈʰɪ t̪ət̪ʰɑː ɾɑːmən̪əʋəmiː s̪ən̪ə mɪt̪ʰɪlɑːkə ʋɪʃɪʂʈə pɑːbən̪ɪt̪ɪɦɑːɾəkẽː s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə s̪əməɾəs̪ət̪ɑːkə pɾət̪iːkə mɑːn̪əɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ . d̪ʰɑːɾmɪkə s̪t̪ʰələmeː d͡ʒən̪əkəpuɾə, əɦəljɑːs̪t̪ʰɑːn̪ə eːʋə̃ d̪uɦəbiː gəɽʰiːkə ʋɪʃeːʂə ulleːkʰə bʰeːlə ətʃʱɪ . d͡ʒən̪əkəpuɾəkə eːkə s̪uʋɪkʰjɑːt̪ə d͡ʒɑːn̪əkiː mən̪d̪ɪɾə (n̪əuləkkʰɑː) keː n̪ɪɾmɑːɳəs̪əmbən̪d̪ʰəkə n̪ɪs̪t̪ukiː pɾəmɑːɳəkə əbʰɑːʋə mɑːn̪əɪt̪ə t̪ɑːɦɪ d̪ɪs̪ə ən̪us̪ən̪d̪ʰɑːn̪əkə ɦeːt̪u ʋɪbʰɪn̪n̪ə s̪əɾəkɑːɾə ɑː d͡ʒən̪ət̪ɑːkə d̪ʰjɑːn̪ə ɑːkɾɨʂʈə kəɾəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ . əɪt̪ɪɦɑːs̪ɪkə gʰəʈən̪ɑːkə kɾəməmeː kən̪ɪʂkə ɑː ɦəɾʂəʋəɾd̪ʰən̪ə kẽː mɪt̪ʰɪlɑː ɑː n̪eːpɑːləs̪ə̃ s̪əmbən̪d̪ʰəkẽː s̪əpɾəmɑːɳə puʂʈə kəjən̪eː tʃʱət̪ʰɪ .

n̪eːpɑːləmeː moːɖələ ʋɪd̪jɑːpət̪ɪpəd̪ɑːʋəliːkə pɾəs̪ə̃gə uʈʰɑːjə t̪ɑːɦɪpəɾə pɑ̃ːtʃə goːʈə ən̪us̪ən̪d̪ʰɑːn̪əmuːləkə n̪ɪbən̪d̪ʰə lɪkʰən̪eː tʃʱət̪ʰɪ, d͡ʒɑːɦɪmeː oːkəɾə kʰoːd͡ʒə eːʋə̃ t̪əkəɾə ʋjɑːpəkə əd̪ʰjəjən̪əkə ɑːɦʋɑːn̪ə kəjələ geːlə ətʃʱɪ . ɦun̪əkə ət̪ɪɾɪkt̪ə loːkəkəʋɪ gʰɑːgʰə, kəʋiːʃʋəɾətʃən̪d̪ɑː d͡ʒʱɑː, kəʋɪtʃuːɖɑːməɳiː məd̪ʰupə, məɦɑːkɑːɾjə jɑːt̪ɾiː eːʋə̃ loːkəgɑːt̪ʰɑː ud̪d̪ʰɑːɾəkə kɑːʋjə ʋɪməɾʃə upəjoːgiː ətʃʱɪ . məɪt̪ʰɪliː kəʋɪt̪ɑː eːʋə̃ pət̪ɾəkɑːɾɪt̪ɑːkə s̪ə̃gəɦĩ s̪ɑːɦɪt̪jəmẽː n̪ɑːɾiː ʋɪməɾʃəpəɾə pʰəɾɑːkəs̪ə̃ ʋɪtʃɑːɾə kəjələ geːlə ətʃʱɪ . t̪əɦɪn̪ɑː, eːkə n̪ɪbən̪d̪ʰəmẽː bʰɑːn̪ubʰəkt̪əkə ɾɑːmɑːjəɳə ɑː

lɑːləd̪ɑːs̪əkə ɾəmeːʃʋəɾə tʃəɾɪt̪əkə t̪uln̪ɑːt̪məkə əd̪ʰjəjən̪ə məɦət̪ʋəpuːɾɳə ətʃʱɪ . eːkəɾə ət̪ɪɾɪkt̪ə n̪eːpɑːləs̪t̪ʰə məɪt̪ʰɪliːkə s̪ɑːmɑːd͡ʒɪ̃kə, ɾɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪkə, kʂeːt̪ɾiːjə bʰɑːʂɑːn̪iːt̪ɪkə s̪ə̃gəɦɪ̃ ʃɪkʂɑːn̪iːt̪ɪkə s̪əməs̪jɑːkẽː pɾəmukʰət̪ɑːkə s̪ə̃gə ud͡ʒɑːgəɾə kəjələ geːlə ətʃʱɪ .

ən̪t̪əmẽː iːɦoː kəɦəbə d͡ʒeː s̪ə̃ʋeːd̪ən̪əʃiːlə s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾə d̪ʋɑːɾɑː pɾɑːkɾɨt̪ɪkə ɑːpəd̪ɑː bʰuːkəmpə ɑː koːɾoːn̪ɑːkə t̪ɾɑːs̪əd̪iːkə̃eː s̪ɑːɦɪt̪jəmẽː s̪əmeːʈəbɑːkə d̪ɑːmɪt̪ʋəkeː koːn̪ɑː tʃʱoːɽələ d͡ʒɑː s̪əkəɪ tʃʱələ, d͡ʒɑːɦɪmeː s̪əmpuːɾɳə mɑːn̪əʋət̪ɑː t̪əbɑːɦə bʰəə̸ geːlə !

eːt̪ɑːʋət̪ɑː ʋɪʂəjəʋəs̪t̪ukə s̪ə̃keːt̪əs̪ə̃ s̪pəʂʈə ɦoːɪtʃʱə d͡ʒeː s̪əmiːkʂɪt̪ə poːt̪ʰiː s̪əbʰə ʋəɾgəkeː pɑːʈʰəkəkə əpeːkʂɑː puːɾɳə kəɾəbɑːkə joːgjət̪ɑː ɾəkʰəɪt̪ə ətʃʱɪ . s̪ɑːmɑːn̪jə pɑːʈʰəkəkẽː eːt̪əbɑː d͡ʒən̪ət̪əbə pɾɑːpt̪ə kəɾəbɑː leːlə s̪ɑːt̪ə gʰɑːʈəkə pɑːn̪ɪ piːbəə̸ pəɖit̪ən̪ɪ . ən̪us̪ɑːn̪d̪ʰeːt̪s̪u oː d͡ʒɲɑːn̪əpɪpɑːs̪u gə̃bʰiːɾə əd̪ʰjeːt̪ɑːgəɳəkə tʃɪ̃n̪t̪ən̪əkə ɦeːt̪u ən̪eːkə bɪn̪d̪u bʰeːʈət̪ən̪ɪ eːʋə̃ ɦun̪əkɑː loːkən̪ɪmẽː s̪ʋəɾutʃɪ̃ ʋɪʂəjəkə ɑːɾə əd̪ʰɪkə d͡ʒɪd͡ʒɲɑːs̪ɑː d͡ʒəgəut̪ən̪ɪ .

s̪əbʰəs̪ə̃ lɑːbʰɑːn̪ʋɪt̪ə t̪ə̃ d̪un̪uː pɑːɾəkə 'bʰɾəməɾə' pɾeːmiː pɑːʈʰəkə ɦoːjət̪ɑː d͡ʒən̪ɪkɑː əpən̪ə pɾɪjə s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾəkə əbʰɪn̪əʋə ɾuːpəkə d̪əɾʃən̪ə ɦoːjət̪ən̪ɪ . ən̪eːkə d̪eːʃəmeː bəs̪ələ pɾəʋɑːs̪iː məɪt̪ʰɪlə s̪əmɑːd͡ʒəkə oː loːkən̪ɪ, d͡ʒeː s̪əbʰə əpən̪eː mɪt̪ʰɪlɑːməɪt̪ʰɪliːkə gəɾɪmɑːməjə ət̪iːt̪ə eːʋə̃ ud͡ʒd͡ʒʋələ ʋəɾt̪əmɑːn̪əkə guɳəgɑːn̪ə t̪ə̃ s̪un̪əɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ, kɪn̪t̪u əpən̪ə d̪ʰəɾoːɦəɾəkeː d͡ʒɑːn̪ɪ n̪əɦɪ s̪əkələ ɾəɦət̪ʰɪ, t̪ən̪ɪkɑː s̪əbʰəkə ɦeːt̪u t̪ə̃ iː poːt̪ʰiː mɪt̪ʰɪ mɪt̪ʰɪlɑː ɖɑːɪɾeːkʈəɾiː kəɦiː s̪əɪɦə t̪ʰɪkən̪ɪ . ɦəɾʂə ətʃʱɪ d͡ʒeː

əmeːrɪkaːkə mɪʈ̪ʰɪlaː s̪ẽːʈ̪ərə əpəɳ̪ə prəkaːʃəɳ̪əkə ʃriːgəɳeːʃə s̪ərʊəʈ̪ʰaː upəjukʈ̪ə poːʈ̪ʰiːs̪ə̃ kəjələkə ətʃʰɪ .

əpəɳ̪ə
mə̃ʈ̪əʊjə editorial.staff.videheǎ@gmail.com **pərə pəʈʰaːu.**

2.5.bɪdʒəjə kumaːrə mɪʃrə- raːməbʰəroːs̪ə kaːpəɖɪ̈

'bʰɾəmərə'd͡ʒi̤ːkə s̪ə̃gə s̪ɑːkʂət̪kɑːɾə

bɪd͡ʒəjə kumɑːɾə mɪʃɾə

ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəɖɪ̈ 'bʰɾəmərə'd͡ʒi̤ːkə s̪ə̃gə s̪ɑːkʂət̪kɑːɾə

1. ɾɑːmə bʰəɾoːs̪əs̪ə̃ bʰɾəmərə koːn̪ɑː bən̪ələɦũ ?

(1) iː gəpə t̪ʰɪkə ɦɑːiːs̪kuːləkə. d͡ʒəkʰən̪ə məɪt̪ɾɪkəkeː pəɾiːkʂɑːmeː pʰɑ̃ːɾmə bʰərəbaːkə s̪əməjə əeːləɪkə t̪ə kɪt͡ʃʰu mɪt̪ɾə kəɦələn̪ɪ d͡ʒeː n̪ɑːmə eːɦɪmeː bʰərəbəɪkə oː s̪t̪ʰɑːjiː bʰəə/ d͡ʒɑːeːt̪ə. ɦəmə 'bʰɾəmərə' upən̪ɑːməs̪ə̃ gəd̪jə pəd̪jə lɪkʰəɪt̪ə ɾəɦiː. bʰeːlə d͡ʒə̃ eːkəɾɑː pʰɑ̃ːɾməmeː lɪkʰɪd̪eːbəɪkə t̪ə 'bʰɾəmərə' ɦəmərə s̪t̪ʰɑːjiː upən̪ɑːmə bʰəə/d͡ʒɑːeːt̪ə. ɑː t̪ɑːɦiː ləulə s̪ə̃ ɦəmə eːkəɾɑː lɪkʰən̪eː ɾəɦiː. mud̪ɑː ɦəmərə pɾəd̪ʰɑːn̪ɑːd̪ʰjɑːpəkəkeː iː n̪əɦɪ pət͡ʃələn̪ɪ.

oː ʈ̪əkərɑː kəʈəɪʈ̪ə ɦəmərɑː ŋɪkə d͡ʒəkɑ̃ː pʰəʈəkɑːɾələŋɪ s̪əbʰə t͡ʃɑ̀ːɦəʈ̪ɑː ɦəɪ kɪ kəʊɪeː bəŋ̪ə d͡ʒɑːẽː...

jəɖɟəpɪ oːʈ̪ə ɦəmərə ŋ̪ɑːmə ʈ̪ə kɑːʈɪ ɖ̪eːlə geːlə, muɖ̪ɑː ɦəmərə moːŋ̪əmeː uʈʰələ d͡ʒeː ləkʂə ɾəɦəeː s̪eː eːkəʈɑː s̪ə̃kəlpə ɾupəmeː ɾupɑːŋ̪ʈ̪əɾɪʈ̪ə ɦoːɪʈ̪ə 'bʰɾəmərə' upəŋ̪ɑːməkə s̪ə̃gə ɾət͡ʃəŋ̪ɑːʃiːlə ɾəɦələ. ɑː ɑːɪ ɦəmərə s̪ə̃gə eːɦɪ ʈ̪əɾəɦẽː d͡ʒuːʈələ ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː məɪʈ̪ʰɪliː meː d͡ʒə̃ 'bʰɾəmərə' kəɦiː ʈ̪ə pɾɑːjəhə̆loːkə ɦəməɾeː budʒʱəɪʈ̪ə ət͡ʃʰɪ.

2. ŋ̪ɑːʈəkə,ɾə̃gəmə̃t͡ʃə,giːʈ̪ə ɑːɖɪkə ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə s̪ɑːɦɪʈ̪ɟəs̪ɾɨd͡ʒəŋ̪əkə bʰɾəmərəkə koːŋ̪ɑː bəŋ̪ələɦũ ?

(2) ɦəmə kəɦɪt͡ʃukələ t͡ʃʰiː ʃuɾueːs̪ə̃ 'bʰɾəmərə' lɪkʰəɪʈ̪ə ɾəɦələɦũ. pɾɑːjəhə̆ ʈ̪əɦɪjɑː ɦəmərɑː lɑːgələ ɾəɦəeː 'bʰɾəmərə's̪ə̃ d͡ʒəʈ̪eː ɾɑːgə ɾə̃gəkə boːɖ̪ʰə ɦoːɪʈ̪ə t͡ʃʰəɪkə oː ɦəmərə kɑ̃ːt͡ʃə moːŋ̪əpərə ɦɑːʊiː bʰə∂ geːlə t͡ʃʰələ. ʈ̪əẽː giːʈ̪ə ɦoː, ŋ̪ɑːʈəkə ɦoː əʈ̪ʰəʊɑː s̪ɑːɦɪʈ̪ɟəkə əŋ̪ɟə ʊɪɖ̪ʰɑː... ɦəmə ŋ̪ɪɾəŋ̪ʈ̪əɾə 'bʰɾəmərə' upəŋ̪ɑːməkə s̪ə̃gə lɪkʰəɪʈ̪ə ɾəɦələɦũː.

3. s̪uŋ̪ələ ət͡ʃʰɪ loːkə giːʈ̪ə ɑː əŋ̪ɟə giːʈ̪əkə kəɪs̪eːʈə s̪eːɦoː kəjəŋ̪eː t͡ʃʰiː.oːkərə pərɪɳɑːmə kəɦu ?

(3) ɦəmə bət͡ʃt͡ʃeːs̪ə̃ giːʈ̪əkə pɾəʈ̪ɪ ɑːkəɾʂɪʈ̪ə ɾəɦələɦũː. ɦɑːɪs̪kuːləmeː ɾəɦəɪʈ̪ə ɑːʈʰə pəŋ̪ŋ̪ɑːkə eːkəʈɑː giːʈ̪ə s̪ə̃gɾəɦə 'd͡ʒəʊɑːŋ̪iːkə ɖ̪ɪŋ̪ə' ŋ̪ɑːməs̪ə̃ ŋ̪ɪkɑːləŋ̪eː t͡ʃʰələɦũː. d͡ʒeː ɾeːləʊeː s̪ʈ̪eːʃəŋ̪ə pərə eːkəʈɑː gɑːjəkə ɖ̪ʊɑːɾɑː gɑːoːlə d͡ʒɑːɪʈ̪ə t͡ʃʰələ. bɑːɖ̪əmeː ɦəmərə bəɦuʈ̪oː giːʈ̪ə pɾəs̪ɪɖ̪gʰə bʰeːlə. ŋ̪eːpɑːliː pʰɪlmə 's̪iːʈ̪ɑː'meː ɦoːɾiː giːʈ̪ə kʰuːbə

t͡ʃəɾt͡ʃɪt̪̪ə ət͡ʃʱɪ. t̪̪əɦɪn̪̪ɑː məɪt̪̪ʰɪliː t̨eːliːpʰɪlmə 'eːkət̨ɑː ɑːoːɾə bəs̪̪ən̪̪t̪̪̪ə' meː d̪̪uːt̨ɑː giːt̪̪ə pʰɪlmɑ̃ːkən̪̪ə bʰeːlə d͡ʒɑːɦɪmeː 's̪̪əkʰiː ɦeː s̪̪ɑːʋən̪̪əkeː bun̪̪n̪̪ə d͡ʒʰɪs̪̪iː kɑːpʰiː loːkəpɾɪjə ɾəɦələ. kɪt͡ʃʱu ʋəɾʂə puːɾʋə 'əɾɪpən̪̪ə' n̪̪ɑːməs̪̪ə̃ 9 goːt̨ə giːt̪̪əkə eːləbəmə bəɦɑːɾə keːləɦũː d͡ʒeː bʰɪɖ̨ɪjoː eːləʋəmə keː ɾupəmeː ʃɾoːt̪̪ɑːbiːt͡ʃə̃ pəs̪̪iːn̪̪ə kəjələ geːlə. ɦəməɾə əpən̪̪ə juːt̨əjuʋə t͡ʃəɪn̪̪ələ ət͡ʃʱɪ 'mjuːd͡ʒɪkə' mɪt̪̪ʰɪlɑː' t̪̪ɑːɦɪmeː ɦəməɾə ɑːn̪̪oː ɑːn̪̪oː giːt̪̪ə s̪̪əbʰə ɾɑːkʰələ ət͡ʃʱɪ.

4. əpən̪̪ə s̪̪ɑːɦɪt̪̪jə s̪̪ɑːd̪̪ʰən̪̪ɑː,kəlɑː ɑː s̪̪ɑ̃ːs̪̪kɾɨt̪̪ɪkə s̪̪ɑːd̪̪ʰən̪̪ɑːkə d̪̪əs̪̪t̪̪̪ɑːbeːd͡ʒiː ʃəklə d̪̪eːbɑːkə ɑːbəʃʃəkət̪̪ɑː koːn̪̪ɑː budʒʱələɦũ ?

(4) n̪̪eːpɑːləmeː pus̪̪t̪̪̪əkə pɾəkɑːʃən̪̪əkə əbʰɑːʋə ɾəɦələɪkə. d͡ʒəɦɪjɑː ɦəmə lɪkʰəbə ʃuɾu kəjən̪̪eː ɾəɦiː ɑ̃ːguɾəpəɾə gən̪̪ə d͡ʒoːgə leːkʰəkə ɾəɦət̪̪ʰɪ. t̪̪ɑːɦuːmeː puːɾɳəkɑːlɪkə t̪̪ə n̪̪əɦɪeː. s̪̪əbʰə kət̪̪əu n̪̪eː kət̪̪əu ɾoːd͡ʒəgɑːɾiːmeː lɑːgələ t͡ʃʱəlɑːɦə. ɦəmə d͡ʒə̃ kɪ t̪̪ɑːɦɪs̪̪ə̃ mukt̪̪ə ɾəɦiː, puːɾɳəkɑːlɪkə leːkʰəkə ɾəɦələɦũ. ɑː ɑːɪ pət͡ʃɑːs̪̪ə s̪̪ə̃ upəɾə pus̪̪t̪̪̪əkə pɾəkɑːʃɪt̪̪ə bʰəə́ s̪̪əkələ ət͡ʃʱɪ ɑː s̪̪eː ʋɪbʰɪn̪̪n̪̪ə ʋɪd̪̪ʰɑːkeː. ɦəməɾə s̪̪əd̪̪əɪbə mɑːn̪̪jət̪̪ɑː ət͡ʃʱɪ əpən̪̪ə t͡ʃɪn̪̪t̪̪̪ən̪̪ə mən̪̪ən̪̪əkeː d̪̪əs̪̪t̪̪̪ɑːbeːd͡ʒiː ɾupəmeː ɾɑːkʰɪ d̪̪eːbɑːkə t͡ʃɑːɦiː. pɑːt̨əkəkeː t̪̪əkəɾə muːljɑ̃ːkən̪̪ə kəɾə d̪̪eːbɑːkə t͡ʃɑːɦiː. əpən̪̪eːs̪̪ə̃ əpən̪̪ə leːkʰən̪̪ə ʋɑː bjəkt̪̪ɪt̪̪ʋəkeː mɑːt̪̪ʰə pəɾə t͡ʃəɖ̨ʰɑː kə ɾɑːkʰəbə ut͡ʃɪt̪̪ə n̪̪əɦɪ.

5.s̪̪ɑːɦɪt̪̪jə, s̪̪ɪn̪̪eːmɑː ɑː s̪̪əmɑːd͡ʒəkə s̪̪əɾoːkɑːɾəkeː n̪̪əkɑːɾələ n̪̪əɦɪ d͡ʒɑː s̪̪əkəɪt͡ʃʱə. eːɦɪmeː pʰɪlmə n̪̪ɪɾmɑːɳəkə bʰuːmɪkɑː keːɦən̪̪ə ɦəjəbɑːkə t͡ʃɑːɦiː ?

(5) s̪ɑːɦɪt̪jə s̪ɪn̪eːmɑː ɑː s̪əmɑːd͡ʒə eːkə d̪oːs̪ə.ɾɑːkə əbʰɪn̪n̪ə t̪ʰɪkə. eːkə d̪oːs̪əɾɑːkə ʋɪn̪ɑː kəkəɾoː moːd͡ʒəɾə n̪əɦɪ bʰəə/ s̪əkəɪt͡ʃʱə. s̪ɑːɦɪt̪jə d͡ʒəɦɪn̪ɑː s̪əmɑːd͡ʒəkeː s̪ət͡ʃeːt̪ə kəɾəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ, s̪ɪn̪eːmɑː s̪eːɦoː s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə s̪əd̪əbʰɑːʋə ɑː pɾeːməkeː s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə kəɾəbɑːkə mɑːd̪ʰjəmə ɦoːɪt͡ʃʱə. t̪əkʰən̪ə d͡ʒət̪t̪ə s̪ɑːɦɪt̪jə əpən̪əbɑːt̪ə t͡ʃʱoːɽəbɑːkə gələt̪iː kəɾəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ, s̪ɪn̪eːmɑː s̪eːɦoː n̪iːkə s̪ən̪d̪eːʃə pɾəʋɑːɦɪt̪ə n̪əɦɪ kəə/ pəʋəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. t̪əẽː pʰɪlmə s̪oːd̪jeːʃjə ɑː s̪əbʰəkeː s̪ə̃gə ləə/ t͡ʃələbɑːkə s̪ɑːmət̪ʰɾjə ɾəkʰən̪iɦɑːɾə ɦəjəbɑːkə t͡ʃɑːɦiː ɑː t̪ɑːɦɪmeː s̪ɑːɦɪt̪jə oːkəɾɑː əɾt̪ʰə pɾəd̪ɑːn̪ə kəɾəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ.

6.mɪt̪ʰɪlɑːkə loːkə əbəd̪ɑːn̪əkeː s̪ə̃ɾəkʂɪt̪ə kəɾəbɑːkə leːlə pʰɪlmə n̪iɾmɑːɳəkə məɦət̪ʋə kət̪eːkə ?

(6) ɦəmə pəɦɪn̪eː kəɦələ ət͡ʃʱɪ s̪əmɑːd͡ʒəkə kʰuːd͡ʒələ t͡ʃit̪ɾəɳə t̪ʰɪkə pʰɪlmə. eːt̪ə mɪt̪ʰɪlɑː ɑː məɪt̪ʰɪlə s̪əmɑːd͡ʒəkə d͡ʒiːʋən̪ə pəd̪gʰət̪ɪ, oːkəɾə ʋjət̪ʰɑː kət̪ʰɑː, ɦɑːs̪ə pəɾɪɦɑːs̪ə s̪əbʰəkə s̪ə̃goːɾəkə s̪ə̃gə pʰɪlmə bən̪ət̪ə t̪ə oːkəɾə məɦət̪t̪ɑː əpən̪eː ɑːpə s̪əmɑːd͡ʒəmeː s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə bʰəə/ d͡ʒɑːeːt̪ə.

7. pʰɪlmə n̪iɾmɑːɳəkə d̪ɾɨʂt̪ẽː puɳəuɾɑːd̪ʰɑːmə,d͡ʒən̪əkəpuɾəd̪ʰɑːmə ɑː s̪iːt̪ɑːməɳ_iː jət̪ʰeːʂt̪ə ʃuːʈiŋgə mɑːn̪ələ d͡ʒɑːɪt͡ʃʱə. mɑːt̪ɑː d͡ʒɑːn̪əkiː kəɦɑ̃ː d̪ʰəɾɪ eːɦɪ loːkeːʃən̪əmeː d͡ʒəgəɦə pəulən̪ ət͡ʃʱɪ ?

(7) d̪eːkʰuː iː t̪ə d͡ʒɑːn̪əkɑːɾiːkə ʋɪʂəjə bʰeːlə d͡ʒeː mɑ̃ː d͡ʒɑːn̪əkiːkə d͡ʒən̪məs̪t̪ʰəliː s̪əbʰəkə pəɾɪʋeːʃəmeː pʰɪlmə n̪iɾmɑːɳəkə kət̪eːkə s̪ə̃bʰɑːʋjət̪ɑː t͡ʃʱəɪkə ɑː t̪əkəɾə upəjoːgə kət̪eːkə kəjələ geːlə ət͡ʃʱɪ. oːn̪ɑː pʰɪlməkɑːɾə loːkən̪ eːɦɪ loːkeːʃən̪ə pəɾə n̪iɾən̪t̪əɾə ʃuːʈiŋgə kəɾəɪt̪ə

əeːlaːɦə ət͡ʃʰɪ. bʰəleː oːkərə ʋɪʂəjə ʋəsʈ̪u, mãː s̪iːʈ̪aːkə d͡ʒĩːʋən̪əpərə aːd̪ʰaːrɪʈ̪ə n̪əɦɪ ɦoː. n̪eːpaːliːmeː pʰɪlmə bən̪ələ t͡ʃʰələ s̪iːʈ̪aː. mud̪aː oː d͡ʒən̪əkəpurəkə pri̵ʂʈəbʰuːmɪ pərə n̪əʋəkəʈ̪ʰaːkə s̪ə̃gə pəɪgʰə bəd͡ʒeːʈəkə pʰɪlmə t͡ʃʰələ. ɦəmərə giːʈ̪ə eːɦiː pʰɪlməmeː raːkʰələ geːlə t͡ʃʰələ. aːɪ kaːlɦɪ d͡ʒən̪əkəpurəd̪ʰaːmə d͡ʒaːn̪əkiːmə̃d̪ɪrə ləgaːjəʈ̪əmeː eːkəʈaː n̪eːpaːliː pʰɪlməkə ʃuʈ̃ɪgə eːkəmaːs̪ə s̪ə̃ bʰəə̯ rəɦələ ət͡ʃʰɪ. n̪aːmə ət͡ʃʰɪ bʰaːgəʋəʈ̪ə giːʈ̪aː. mud̪aː kəʈ̪ʰaː kɪt͡ʃʰu aːreː rt͡ʃʰəɪkə. kaːlɦɪeː pun̪əuraːd̪ʰaːmə geːlə rəɦiː. oːʈ̪ə kəɦələ geːlə d͡ʒeː eːʈ̪ʈ̪ə ʃuːʈ̃ɪgə ɦoːɪʈ̪ə rəɦəɪʈ̪ə ət͡ʃʰɪ. koːn̪oː bʰɪɖɪjoː əʈ̪ʰəʋaː ʃərʈə pʰɪlmə aːd̪ɪkə. maːʈ̪rə raːmaːjəɳəkaːliːn̪ə t͡ʃərɪʈ̪rəkeː ləə̯ pʰɪlmə bən̪ələ ɦoː ɦəməraː d͡ʒɲaːʈ̪ə n̪əɦɪ ət͡ʃʰɪ.

8.n̪eːpaːləkə pʰɪlmə udjoːgə aːaː kaːʈʰəmaːɳɖuːmeː gaːjəkə gaːjɪkaːkə s̪ə̃gə giːʈ̪əkə bʰəɳɖaːrə ət͡ʃʰɪ. oːɦɪs̪ə̃ mɪʈ̪ʰɪlãːt͡ʃələ kəɦãː d̪ʰərɪ laːbʰaːn̪ʋɪʈ̪ə bʰeːlə ət͡ʃʰɪ ?

(8) n̪eːpaːləmeː n̪iːkə pʰɪlmə udjoːgə t͡ʃʰəɪkə. ɦə̃, eːkəraːleːlə koːn̪oː pʰɪlməs̪iːʈiː n̪əɦɪ bʰəə̯ pəuləkə ət͡ʃʰɪ. ʈ̪əẽː eːkərə ʃuːʈ̃ɪgə eːɦɪn̪aː bəuaː bəuaː kəə̯ kəjələ d͡ʒaːjəʈ̪ə ət͡ʃʰɪ. ɖʰeːroː kəlaːkaːrə t͡ʃʰəʈ̪ʰɪ, d̪ərd͡ʒən̪oː giːʈ̪ə bən̪əɪʈ̪ə ət͡ʃʰɪ. eːkəs̪ə̃ eːkə gaːjəkə t͡ʃʰəʈ̪ʰɪ mumʋəiː d̪ʰərɪd͡ʒaː kəə̯ pʰɪlməkə proːs̪eːs̪ə ɦoːɪʈ̪ə t͡ʃʰəɪkə. bʰaːrəʈ̪iːjə gaːjəkə gaːjiːkaːs̪ə̃ giːʈ̪ə gəbaːoːlə d͡ʒaːɪʈ̪ə rt͡ʃʰəɪkə. d͡ʒə̃ kɪ ud̪ɪʈ̪ən̪aːraːjəɳəd͡ʒĩː n̪eːpaːliːeː t͡ʃʰəʈ̪ʰɪ ʈ̪ə̃ kəɦiː ɦun̪əkoː s̪ə̃ giːʈ̪ə gəbaːoːlə d͡ʒaːɪʈ̪ə t͡ʃʰən̪ɦɪ. ʈ̪əkʰən̪ə eːɦɪ ɪɳɖəs̪ʈriːd͡ʒəs̪ə̃ mɪʈ̪ʰɪlaːɲt͡ʃələkeː kiː upələbd̪ʰɪ ʈ̪ə goːləmoːlə ʃəbd̪əmeː kəɦiː ʈ̪ə ʃuːn̪jə. koːn̪oː s̪ʈ̪ʰaːn̪ə ʋɪʃeːʂəpərə ʃuːʈ̃ɪgə kəə̯ leːbə əʈ̪ʰəʋaː koːn̪oː mɪʈ̪ʰɪlaːɲt͡ʃələkə kəlaːkaːrəkeː t͡ʃʰoːʈə

moːʈ̪ə ɾoːlə d̪ə̪ə⁄ upəkɾɨt̪ə̪ kəə⁄ d̪e̪ːbə s̪əməgɾəɾupẽː 'laːbʰaːn̪ʋɪt̪ə̪'kə ʃɾeːɳiːmeː n̪əɦɪ aːn̪ələ d͡ʒaː s̪əkəɪt͡ʃʰə. ɦə̃ t̪əkʰən̪ə eːkə aːd̪ʰəɽaː pʰɪlmə aːeːlə ət͡ʃʰɪ d͡ʒəɾuɾə d͡ʒaːɦɪmeː məd̪ʰeːʃəkə t͡ʃəɾɪt̪ɾəkẽː aːgãː laːbɪ kət̪ʰaːkeː oːd͡ʒən̪ə d̪e̪ːlə geːlə ət͡ʃʰɪ.

9.aːd̪ʰun̪ɪkət̪aːkə ən̪əɾgələ pɾəbʰaːʋə aː əpəs̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪkə pəɾɪʋeːʃə s̪ɪn̪e̪ːmaːkeː d̪o̪ːʂiː maːn̪e̪ːt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ.eːɦən̪aː s̪t̪ʰɪt̪ɪmeː məɪt̪ʰɪliː pʰɪlmə n̪ɪɾmaːɳə koːn̪aː ɦəjəbaːkə t͡ʃaːɦiː ?

(9) aːd̪ʰun̪ɪkət̪aːkə n̪aːməpəɾə d͡ʒaːɦɪ t̪əɾəɦẽː pʰɪlməkeː kət̪ʰaːn̪əkə aː əɦɪɾən̪ə pəɦɪɾən̪əkẽː n̪əʋəɾupə d̪ə̪ə⁄ d̪e̪ːlə geːlə ət͡ʃʰɪ, oː s̪əɾʋət̪ʰaː t͡ʃɪt̪t̪ən̪iːjə ʋɪʂəjə ət͡ʃʰɪ. t̪əkʰən̪ə d̪əɾʃəkəkẽː əpən̪aː d̪ɪʃə gʰɪt͡ʃəbaːkə leːlə aː baːks̪əpʰɪs̪ə pəɾə paːɪ əs̪uːləkeː leːlə maːt̪ɾə eːkəɾə upəjoːgə bʰəə⁄ ɾəɦələ ət͡ʃʰɪ. eːɦən̪ə d̪ʰaːɾəɳaː d͡ʒə̃ bən̪əɪt̪ə ɾəɦət̪ə t̪ə n̪iːkə pʰɪlməkə gũd͡ʒaːjəʃə kəmə bʰəə⁄ d͡ʒaːeːt̪ə. bʰoːd͡ʒəpuɾiː pʰɪlməkə bəɽʰəɪt̪ə ɖeːgəkə paːt͡ʃʰãːkə kət̪ʰaːs̪ə̃ məɪt̪ʰɪliː pʰɪlmə n̪ɪɾmaːt̪aː loːkən̪ɪkẽː ʃɪkʂaː leːbaːkə t͡ʃaːɦiː, n̪əkkələ kəkə n̪əɦɪ, oːɦɪs̪ə̃ d͡ʒə̃ koːn̪oː n̪əkaːɾaːt̪məkə gən̪d̪ʰə əbəɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə t̪ə bət͡ʃɪ kəə⁄ ɾəɦəbaːkə leːlə. ɦəməɾaː s̪əbʰəkə əpən̪eː s̪əmaːd͡ʒəmeː bəɦut̪oː eːɦən̪ə ʋɪʂəjə ət͡ʃʰɪ. t̪əkəɾə uʈʰaːn̪ə kəə⁄ d̪əɾʃəkə ʋiːt͡ʃə aːjələ d͡ʒaː s̪əkəɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə. t̪əkəɾaː leːlə ʋjəʋəs̪aːjɪkə n̪ɪɾmaːt̪aː, n̪ɪɾd̪e̪ːkəkə d͡ʒəɾuɾət̪ɪ t͡ʃʰəɪkə d͡ʒeː məɪt̪ʰɪliːmeː n̪əɦɪ ət͡ʃʰɪ. kɪt͡ʃʰu bən̪ələ, t͡ʃələboː kəjələ pʰeːɾə d͡ʒeː ɦus̪ələ t̪ə s̪əmɦəɾələ n̪əɦɪ.

10.əpən̪ə məɦət̪ʋaːkãːkʂiː s̪aːɦɪt̪jə aː s̪ãːs̪kɾɨt̪ɪkə jaːt̪ɾaːkə mukʰjə mukʰjə ə̃ʃəkə bəɾɳən̪ə kəɾiː?

(10) s̪ɑːɦɪt̪ʝə ɑː s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ ɦəmərɑː s̪əbʰəkə pɾɑːɳə ət͡ʃʰɪ. d͡ʒɑːɦɪ pəɾɪʋeːʃəmeː ɦəmə kɑːd͡ʒə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʰiː t̪ɑːɦɪmeː t̪ə ɑːɾə eːkəɾə d͡ʒĩmmeːʋɑːɾiː bəɖʰɪ geːlə t͡ʃʰəɪkə. ɦəməs̪əbʰə eːɦɪ pəkʂəkeː ɑːgɑ̃ː ləjəbɑːkə leːlə pɾət̪ɪʋəd̪gʰət̪ɑːpuːɾʋəkə lɑːgiː.

dʒ͡əɦɪjɑː kəɦɪjoː s̪ɑːɦɪt̪ʝə s̪eːʋɑːkə əbʰɪjɑːɳ̪ə ʃuɾu kəɾəɳ̪eː ɾəɦɪ t̪əɦɪjɑː mɑːt̪ɾə əpəɳ̪ə s̪ɑːɦɪt̪ʝɪkə ɪt͡ʃt͡ʃʰɑː puːɾt̪ɪkə leːlə ut̪s̪ɑːɦɪt̪ə bʰəə̸ lɑːgələ ɾəɦiː. bɑːd̪əmeː d͡ʒəkʰəɳ̪ə ɦəmə iː əɳ̪ubʰəʋə kəeːləɦũ, məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑː, s̪ɑːɦɪt̪ʝəmeː ɦəmərɑː s̪əɳ̪ə loːkəkə kɑːd͡ʒə kəɾəbə kəʈʰɪɳ̪ə t͡ʃʰəɪkə ɑː s̪ə̃kʰjɑː s̪eːɦoː ɳ̪əgəɲʝə t͡ʃʰəɪkə t̪ə iː ɦəmərə miːʃəɳ̪ə bʰəə̸ geːlə. d͡ʒɑːt̪ɪ pɑːt̪ɪ ɑː ʋəɾgə ʋɪbʰeːd̪əkə d͡ʒɑːləmeː pʰəs̪ələ məɪt̪ʰɪliːkeː s̪əbʰə ʋəɾgə kʂeːt̪ɾəkə bʰɑːʂɑːkə ɾupəmeː s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə kəɾəbɑːkə eːkəʈɑː ləgəɳ̪ə ɦəmərə məɦət̪ʋɑːkɑ̃ːkʂɑːkeː ɑːgɑː bəɖʰəuləkə ɑː s̪ə̃bʰəʋət̪əhə̆ t̪əkəɾeː pəɾɪɳɑːmə s̪ʋəɾupə ɦəmə ɳ̪ɪɾəɳ̪t̪əɾə s̪əmɑːd͡ʒəs̪ə̃ pɾɑːd͡ʒɲɪkə ʋjəkt̪ɪt̪ʋə ɑː s̪ə̃s̪t̪ʰɑːs̪ə̃ s̪əmmɑːɳ̪ɪt̪ə ɦoːɪt̪ə ɾəɦələɦũ ət͡ʃʰɪ.

bʰəleː ɦəmərə əbʰɪjɑːɳ̪ə d̪eːɾiːs̪ə̃ mɑːɳ̪ʝət̪ɑː pɾɑːpt̪ə kəɪləkə ɑː t̪əkəɾə kɑːɾəɳə eːkəlɑː t͡ʃə̑loː keːɾə bɑːd̪ʰjət̪ɑː ɾəɦələ. mud̪ɑː d͡ʒəkʰəɳ̪ə s̪ʋiːkɾɨt̪ə bʰeːləɦũ t̪ə t̪eːɦəɳ̪eː s̪əmmɑːɳ̪ə ɑː əbəs̪əɾə əbəɪt̪ə geːlə. ɦəmərə ɪeːɦə s̪ɑːɦɪt̪ʝɪkə ɑː s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪkə jɑːt̪ɾɑː ɦəmərɑː ɳ̪eːpɑːləkə bəɦut̪ə pɾət̪ɪʂʈʰɪt̪ə s̪ə̃s̪t̪ʰɑːɳ̪ə 's̪ɑːd͡ʒʰɑːpɾəkɑːʃəɳ̪ə'kə pəɦɪlə məd̪ʰeːʃiː əd̪ʰjəkʂə bəɳ̪əuləkə, ɳ̪eːpɑːlə pɾəd͡ʒɲɑː pɾət̪ɪʂʈʰɑːɳ̪əkə pəɾɪʂəd̪ s̪əd̪əs̪ʝə bəɳ̪əuləkə ɑː eːkʰəɳ̪ə məd̪ʰeːʃə pɾəd̪eːʃə s̪əɾəkɑːɾə d̪ʋɑːɾɑː gəʈʰəɳ̪ə kəeːlə geːlə 'məd̪ʰeːʃə pɾəd͡ʒɲɑː pɾət̪ɪʂʈʰɑːɳ̪əkə əd̪ʰjəkʂəkə ɾupəmeː

kɑːd͡ʒə kəɾəbɑːkə əʊəs̪ə̪ɾə pɾəd̪ɑːn̪ə̪ kəeːlə geːlə ət͡ʃʰɪ. kəɦəbɑːkə d͡ʒəɾuɾət̪ɪ n̪əɦɪ, d͡ʒɑːɦɪ s̪ɑːɦɪt̪jɪkə ɑː s̪ɑ̃ːs̪kɾɨt̪ɪkə jɑːt̪ɾɑːkeː leːlə ɦəmə n̪ɪɾən̪t̪ə̪ɾə n̪ɪd͡ʒiː s̪t̪ə̪ɾə pəɾə lɑːgələ ɾəɦələɦũ, ɑːʋə s̪əɾəkɑːɾiː s̪t̪ə̪ɾə pəɾə t̪ɑːɦuːs̪ə̪̃ n̪iːkə ɖʰə̃gəs̪ə̪̃, ut͡ʃɪt̪ə̪ pɾəkɾɪjɑːs̪ə̪̃ eːɦɪ kʂeːt̪ɾəkə leːlə kɑːd͡ʒə kəə̸ s̪ə̪kəbə.

əpən̪ə̪
mə̃t̪ə̪ʊjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com pəɾə pəʈʰɑːu.

2.6.s̪ɑːkʂət̪kɑːɾə- d̪ɪn̪eːʃət͡ʃən̪d̪ɾə goːpɑːlə

s̪ɑːkʂət̪kɑːɾə- d̪ɪn̪eːʃətʃən̪d̪ɾə goːpɑːlə

məɪt̪ʰɪliː pət̪ɾəkɑːɾɪt̪ɑː əjən̪ɑːmeː əpən̪ə ən̪uɦɑːɾə d̪eːkʰɪ d̪eːkʰɪ kʰuʃə ɦoːeːbɑː leːlə kəɾəɪt̪ə tʃʱiː:bəɾɪʂʈʰə s̪əməɦɪt̪jəkɑːɾə,s̪əmpɑːd̪əkə ʃɾiː ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ bʰɾəməɾə

ɑːbəkə d̪ɪn̪əmeː ʃɾiː ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ bʰɾəməɾə koːn̪oː pəɾɪtʃəjəkeː moːɦət̪ɑːdʒə n̪əɦɪ tʃʱət̪ʰɪ. ʋɪkɾəmə s̪əmʋət̪ə 2008 s̪ɑːləmeː s̪ʋə. ɾɑːməgulɑːmə kɑːpəɾə ɑː s̪ʋə. d̪ukʰən̪iː d̪eːbiːkə s̪ən̪t̪ɑːn̪əkəɾupəmeː d̪ʰən̪uʂɑː dʒɪllɑː,bəgʰətʃəuɾɑː gɑːməmeː dʒən̪mə leːn̪eː ʃɾiː bʰɾəməɾəkə eːkʰən̪ə d̪ʰəɾɪ t̪iːn̪ə d̪əɾdʒən̪ə ʋɪbʰɪn̪n̪ə ʋɪd̪ʰɑːkə pus̪t̪əkə pɾəkɑːʃɪt̪ə tʃʱən̪ɦɪ t̪ə dʒən̪əkəpuɾə eːks̪əpɾeːs̪ə d̪əɪn̪ɪkə(n̪eːpɑːliː),gɑːməgʰəɾə s̪ɑːpt̪ɑːɦɪkə(məɪt̪ʰɪliː) ɑː ɑ̃ːdʒuɾə d̪ʋəɪmɑːs̪ɪkə(məɪt̪ʰɪliː)keː pɾəd̪ʰɑːn̪ə

s̪əmpaːd̪əkə,prəkaːʃəkəkə ɦəɪs̪ɟjət̪əs̪ə̃ s̪ə̃ləgn̪ə tʃʱət̪ʰɪ. n̪e̪ːpaːliːjə məɪt̪ʰiliːmeː s̪əʃəkt̪ə ɦəs̪t̪aːkʂərəkə ɾupəmeː s̪t̪ʰaːpɪt̪ə ʃɾiː bʰɾəmərə s̪əmpuːɾn̪ə məɪt̪ʰiliː s̪ə̃s̪aːɾəmeː əpən̪ə upəs̪t̪ʰɪt̪ɪkeː məd͡ʒəbuːt̪iːkə s̪ə̃gə ɾaːkʰɪ tʃukələ tʃʱət̪ʰɪ. eːkʰən̪eː ɦɪn̪əkə d̪oːs̪əɾoː ɾupə məɪt̪ʰiliː s̪ə̃s̪aːɾə d̪eːkʰələkə ətʃʱɪ eːkət̪aː s̪əʃəkt̪ə giːt̪əkaːɾəkə ɾupəmeː. ɦɪn̪əkə əɾɪpən̪ə bʰɪd̪ɪjoː eːləbəmə ɦaːleːmeː bəɦaːɾə bʰeːlə ətʃʱɪ d͡ʒeː kaːpʰiː tʃəɾtʃɪt̪ə bʰə ɾəɦələ ətʃʱɪ. iː ən̪eːkoː bɪd̪ʰaːmeː əɪkʰəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ mud̪aː muːləɾupəs̪ə̃ iː kəʋɪ tʃʱət̪ʰɪ aː eːkʰən̪ə d̪ʰəɾɪ ɦɪn̪əkə t̪iːn̪ə goːt̪ə kəʋɪt̪aː s̪ə̃gɾəɦə prəkaːʃɪt̪ə tʃʱən̪ɦɪ aː tʃaːɾɪ goːt̪ə kəʋɪt̪aːs̪ə̃gɾəɦəkə s̪əmpaːd̪ən̪ə kəeːn̪eː tʃʱət̪ʰɪ.

ʋəɾɪʂt̪ʰə s̪aːɦɪt̪jəkaːɾə eːʋə̃ pət̪ɾəkaːɾə ɾaːməbʰəɾoːs̪ə kaːpəɽɪ "bʰɾəmərə"s̪ə̃ pət̪ɾəkaːɾə d̪ɪn̪eːʃətʃən̪d̪ɾə goːpaːlə kə biːtʃə bʰeːlə baːt̪ətʃɪt̪əkə s̪aːɾəs̪ə̃kʂeːpə eːt̪t̪ə prəs̪t̪ut̪ə ətʃʱɪ.

1. məɪt̪ʰɪliː pət̪ɾəkaːɾɪt̪aː kəɦɪjaː s̪ə̃ pɾaːɾəmbʰə kəjələ?

-ɦəmə 2030 s̪aːləmeː əɾtʃən̪aː pət̪ɾɪkaːkə prəkaːʃən̪ə kəjələ, d͡ʒeː əkʰɪlə n̪eːpaːlə məɪt̪ʰɪliː s̪aːɦɪt̪jə pəɾɪʂəd̪əkə prəkaːʃən̪ə ɾəɦəɪkə aː ɦəmə s̪əmpaːd̪əkə ɾəɦiː. baːd̪əmeː ɦəməɾeː prəkaːʃən̪ə kəɾə pəd̪ələ d͡ʒeː eːkə d̪əʃəkəs̪ə̃ upəɾə d̪ʰəɾɪ d͡ʒaːɾiː ɾəɦələ.

2. məɪt̪ʰɪliː pət̪ɾəkaːɾɪt̪aːkə tʃun̪əut̪iː aː s̪əmbʰaːʋən̪aː keːɦən̪ə bud͡ʒʰn̪aː d͡ʒaːɪtʃʱə?

-məɪt̪ʰɪliːmeː paːʈʰəkəkə əbʰaːʋə tʃʱəɪkə. pət̪ɾɪkaː bɪkaːɪt̪ə n̪əɦɪ tʃʱəɪkə. d͡ʒeː keːoː əpən̪ə ləgaːn̪iː aː prəjaːs̪əs̪ə̃

n̪ɪkaːlɪt̪o: ət͡ʃʱɪ t̪ə oːkəɾaː s̪t̪əɾiːjə ɾət͡ʃən̪aː bʰeːt̪əɪt̪ə n̪əɦɪ t͡ʃʱəɪkə. d͡ʒə̃ kɪ pət̪ɾɪkaː keː baːd͡ʒaːɾə n̪əɦɪ t͡ʃʱəɪkə,bjəbəs̪aːjɪkəɾupẽː loːkə aːbə n̪əɦɪ t͡ʃaːɦəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. pəɾɪn̪aːmət̪əhə̆ məɪt̪ʰɪliː pət̪ɾɪkaːɾɪt̪aː əbuːɦə bʰə kə ɾəɦɪ geːlə t͡ʃʱəɪkə. bəɦuɾə̃giː mɪt̪ʰɪlaːaːbaːd͡ʒə s̪ən̪ə pət̪ɾɪkaː kəɾoːd̪oː t̪əkaːkə t͡ʃuːn̪aː ləgaː geːlə prəkaːʃəkəkeː,mɪt̪ʰɪlaːkə gəd̪ʰəmeː s̪əs̪əɾɪ n̪əɦɪ s̪əkələ. d͡ʒəɦaːaː d̪ʰəɾɪ s̪əmbʰaːʋən̪aːkə gəpə ət͡ʃʱɪ kaːn̪oː t̪əɾəɦẽː ullaːs̪əməjə n̪əɦɪ.peːt̪ə kaːt̪ɪ bəɦaːɾə bəɾəɪt̪ə ɾəɦu aː əjən̪aːmeː əpən̪ə mũɦə d̪eːkʰɪ d̪eːkʰɪ prəʃən̪n̪ə ɦoːɪt̪ə ɾəɦu.

3. məɪt̪ʰɪliː pət̪ɾəkaːɾɪt̪aːmẽː eːt̪eːkə ɾaːs̪ə t͡ʃun̪əut̪iː ɦoːiːt̪oː pʰeːɾə s̪aːɦɪt̪jɪkə pət̪ɾəkaːɾɪt̪aː t̪əɾəpʰə koːn̪aː aːkəɾʂɪt̪ə bʰeːləu?

-kəɦələɦu n̪əɦɪ, əjən̪aːmeː əpən̪ə ən̪uɦaːɾə d̪eːkʰɪ d̪eːkʰɪ kʰuʃə ɦoːeːbaː leːlə.

4. ãːd͡ʒuɾə kət̪eːkə ʋəɾʂə s̪ə̃ prəkaːʃɪt̪ə ɦoːiːt̪ə ət͡ʃʱɪ?

-ʋɪ.s̪ə.2045 s̪ə́ ʃuɾu bʰə d̪əʃə bəɾʂə d̪ʰəɾɪ t͡ʃələlɐ. pʰeːɾə bən̪n̪ə bʰə geːlə s̪eː pun̪əhə̆ 2071s̪ə̃ pɾaːɾəmbʰə bʰeːlə ət͡ʃʱɪ aː n̪ɪɾən̪t̪əɾə d͡ʒaːɾiː ət͡ʃʱɪ.

6. pəɲt͡ʃaːjət̪əkaːləmẽː pət̪ɾəpət̪ɾɪkaː prəkaːʃən̪ə kəɾəbə t̪ə bəɖə d̪uɾuɦə t͡ʃʱələɪ , əpən̪eː koːn̪aː ɖeːgə aːgaː bəɖʰeːlɪjəɪ?

-oːɦɪ s̪əməjəmeː pət̪ɾɪkaː d̪əɾt̪aː kəɾaː kə prəkaːʃɪt̪ə kəɾəbə d̪uɾuɦə d͡ʒəɾuɾə ɾəɦəɪ. t̪əkʰən̪ə əɾt͡ʃən̪aːkə

prəkɑːʃən̪ə s̪ə̃kələn̪əkə ɾupəmeː bʰeːlə ɾəɦəeː. ɑː s̪eː ʋɪʃud̪d̪ʰə s̪əɦɪt̪jɪkə mɑːt̪ɾə. ɑːn̪oː pət̪ɾɪkɑːs̪əbə ɑːjələ ɾəɦəɪ,s̪əbə mɑːt̪ɾə s̪ɑːɦɪt̪jɪkə s̪ə̃kələn̪əkə ɾupəmeː. ɾɑːd͡ʒət̪ən̪t̪ɾə ɑː ɾɑːd͡ʒɑːkə ʋɪɾud̪d̪ʰəmeː kɑːn̪oː ʃəbd̪ə n̪əɦɪ ɑːbɪ s̪əkəɪkə t̪əkəɾə kʰjɑːlə kəɾə pəɖəɪkə. d͡ʒəɦɑ̃ːd̪ʰəɾɪ s̪əmɑːt͡ʃɑːɾəpət̪ɾəkə bɑːt̪ə t͡ʃʱəɪ t̪ə gɑːməgʰəɾə s̪ɑːpt̪ɑːɦɪkəkə prəkɑːʃən̪əmeː ɦəməɾɑː bəɖə bəɖə pɑːpəɖə beːlə pəɖələ ɾəɦəeː. eːkəd̪əʃəkəkə ət̪ʰəkə prəjɑːs̪əkə bɑːd̪ə t̪ət̪kɑːliːn̪ə s̪ɪːɖɪjoː d̪ɑːmoːd̪əɾə ɾeːgmiːkə s̪əɦəjoːgəs̪ə̃ 2038 s̪ɑːləmeː eːkəɾə prəkɑːʃən̪ə s̪ə̃bʰəbə bʰə s̪əkələ. d͡ʒeː ɑːiː d̪ʰəɾɪ n̪ɪɾən̪t̪əɾə d͡ʒɑːɾiː ət͡ʃʱɪ ɑː məɪt̪ʰɪliːkə mɑːɪlə s̪t̪oːn̪ə pət̪ɾɪkɑː mɪt̪ʰɪlɑːmɪɦɪɾəkə bɑːd̪ə s̪əbəs̪ə̃ beːs̪ɪː s̪əməjə d̪ʰəɾɪ n̪ɪjəmɪt̪ə t͡ʃələbəlɑː pət̪ɾɪkɑː bən̪ɪ s̪əkələ ət͡ʃʱɪ.

7. s̪əɾəkɑːɾiː prət̪ɑːɖən̪ɑː, ʋɑː t̪ɾɑːs̪əkə koːn̪oː ən̪ubʰəʋə.

-prət̪ɑːɖɑːn̪ɑːkə t̪ə t̪eːɦən̪ə kɑːn̪oː ən̪ubʰəʋə n̪əɦɪ, mud̪ɑː t̪ɾɑːs̪ə t̪ə n̪ɪɾən̪t̪əɾə bən̪ələ ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʱələ.

8. məɦɑːkəʋɪ ʋɪd̪jɑːpət̪ɪ n̪eːpɑːlə prəʋɑːs̪ə s̪əmbən̪d̪ʰəmeː əpən̪eːkə d̪ʰɑːɾəɳɑː kiː t̪ʰɪkə?

-koːn̪oː n̪əʋə n̪əɦɪ. ɾɑːd͡ʒɑː ʃɪʋəs̪ɪɦəkə s̪ə̃kəʈəkɑːləmeː məɦɑːkəʋɪ ʋɪd̪jɑːpət̪ɪ ɾɑːn̪iː ləkʰɪmɑːkeː s̪urəkʂɑːɾt̪ʰə n̪eːpɑːləkə ɾɑːd͡ʒɑːpuɾɑːmɪt̪jəkə oːɦɪʈʰɑːmə lə ən̪ələkʰɪn̪ɦə d͡ʒeː bɑːɾəɦə bəɾʂə d̪ʰəɾɪ ɾəɦəlɑːɦə. eːɦɪ əbəd̪ʰɪmeː ʃriːməd̪bʰɑːgəʋət̪əkə lɪpjɑ̃ːt̪əɾə,lɪkʰən̪ɑːʋəliːkə ɾət͡ʃən̪ɑː ɑː kət̪eːkoː s̪uprəs̪ɪd̪d̪ʰə giːt̪əs̪əbʰəkə prəɳəjən̪ə kəeːlən̪ɪ d͡ʒeː ɑːɪ ɪt̪ɪɦɑːs̪əmeː ɦun̪əkə prəmɑːɳɪkə ɾət͡ʃən̪ɑː mɑːn̪ələ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. s̪ɑ̃ːt͡ʃə kəɦiː t̪ə s̪əmpuːɾɳə məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jəkeː n̪eːpɑːləkə iː pəɪd̪ʰə joːgəd̪ɑːn̪ə t͡ʃʱəɪkə.

9. n̪eːpaːləmẽː məɪt̪ʰɪliː pət̪ɾəkaːɾɪt̪aː aː s̪aːɦɪt̪jɪkə əʋəs̪t̪ʰaː keːɦən̪ə budʒ͡ʰən̪aː dʒ͡aːiːtʃ͡ʰə?

-pət̪ɾəkaːɾɪt̪aːkə t̪ə kəɦɪeː d̪eːləɦu,t̪əkʰən̪ə s̪aːɦɪt̪jəkə baːt̪ə kəɾiː t̪ə iː puːɾn̪əɾupẽːn̪ə dʒ͡əgədʒ͡ɪjaːɾə bʰə ɾəɦələ ətʃ͡ʰɪ. loːkəmeː kaːn̪oː t̪əɾəɦẽː s̪aːɦɪt̪jə leːkʰən̪ə maːt̪ɾə n̪əɦɪ t̪əkəɾaː pɾəkaːʃən̪əkə dʒ͡oːʃə ut̪pən̪n̪ə bʰə ɾəɦələɪkə ətʃ͡ʰɪ ,eːɦɪs̪ə̃ aːn̪əkə bʰəɾoːs̪eː pʰəudʒ͡əd̪aːɾiː kʰeːləeːbaːkə pəɾəmpəɾaːkə ən̪t̪ə ɦoːɪt̪ə d̪eːkʰɪ pəɖɪ ɾəɦələ tʃ͡ʰəɪkə.

10 əpən̪eː n̪eːpaːlə pɾədʒ͡ɲaː pɾət̪ɪʂʈʰə̃n̪əkə pɾaːdʒ͡ɲə pəɾɪʂəd̪əmẽː tʃ͡ʰələuɦə, pɾət̪ɪʂʈʰaːn̪əmẽː məɪt̪ʰɪliːkə d̪ɪʃaː d̪əʃaː keːɦən̪ə ətʃ͡ʰɪ?

-ɦəmə əpən̪ə əbəd̪ʰɪ bʰəɾɪ dʒ͡eː kɪtʃ͡ʰu bʰə s̪əkələ kəeːlə, jəd̪jəpɪ pɾədʒ͡ɲaːmeː məɪt̪ʰɪliːkə koːn̪oː ələgəs̪ə̃ bədʒ͡eːʈə n̪əɦɪ tʃ͡ʰəɪkə. eːɦən̪oː s̪t̪ʰɪt̪ɪmeː ləgəbʰəgə aːd̪ʰaː d̪əɾdʒ͡ən̪ə məɪt̪ʰɪliː pus̪t̪əkəkə pɾəkaːʃən̪ə aː t̪əɦɪn̪aː eːkə d̪əɾdʒ͡ən̪ə dʒ͡ət̪eːkə məɪt̪ʰɪliːkə bɪbʰɪn̪n̪ə ʋɪd̪ʰaːpəɾə s̪ə̃goːʂʈʰiːkə aːjoːdʒ͡ən̪ə kəeːləɦũ. ɦəməɾaː tʃ͡ʰoːɖəlaː aːʈʰuːʋəɾʂəs̪ə̃ upəɾə bʰə geːləɪ, eːkkoːʈaː koːn̪oː kaːɾjəkɾəməkə s̪uːtʃ͡ən̪aː n̪əɦɪ ətʃ͡ʰɪ. ɦəməɾaː pɾədʒ͡ɲaːmeː ɾəɦəbə kɪtʃ͡ʰu goːʈeːkeː boːdʒ͡ʰə bʰə geːlə ɾəɦən̪ɪ. t̪əkʰən̪ə eːɦən̪oː əbəs̪t̪ʰaːmeː ɦun̪əkaː s̪əbʰəkə aːʃtʃ͡əɾjədʒ͡ən̪əkə tʃ͡uppiː ɾəɦəs̪jəməjə ətʃ͡ʰɪ.

11. ɾaːʂʈɾɪjə s̪t̪əɾə pəɾə pɾədʒ͡ɲaː pɾət̪ɪʂʈʰaːn̪ə d̪d̪ʰaːɾaː pɾəkaːʃɪt̪ə ãːgən̪ə məɪt̪ʰɪliː pət̪ɾɪkaːkə əʋəs̪t̪ʰaː kiː ətʃ͡ʰɪ?

-dʒ͡əkʰən̪ə ɦəmə pɾədʒ͡ɲəs̪əbʰaːmeː geːlə ɾəɦiː t̪əɦɪeː eːkəɾə pɾəkaːʃən̪ə kəɾəbəun̪eː ɾəɦiː aː ɦəməɾə

kɑːɾjəkɑːləmeː əɳ̪eːkoː eːt̪ɹɦɑːs̪ɹkə məɦət̪ʋəkə bɪʃeːʂɑ̃ːkəkə pɾəkɑːʃəɳ̪ə bʰeːlə ɾəɦəɪkə. eːmɦəɾoː pɾəkɑːʃɪt̪ə ɦoːɪt̪ə ɾəɦələ ət͡ʃʱɪ.

12 məɪt̪ʰɪliː pɑːʈʰəjə pus̪t̪əkəkə əd̪ʰjəjəɳ̪ə ʋɪɖ͡ʝɑːləjəmukʰiː kɪeːkəɳ̪əɪ bʰə ɾəɦələ ət͡ʃʱɪ?

-iː t̪ə pɑːʈʰjəkɾəmə ʋɪkɑːs̪ə keːɳ̪d̪ɾəkeː put͡ʃʱəbɑːkə t͡ʃɑ̃ːɦiː. mɑːlə d͡ʒə̃ guɳəs̪t̪əɾiːjə t͡ʃʱəɪkə t̪ə bɑːd͡ʒɑːɾə t̪ə pəeːbɑːkə t͡ʃɑ̃ːɦiː. s̪eː koːɳ̪oː ʋɪɖ͡ʝɑːləjə eːkəɾɑː s̪ʋiːkɑːɾə ɳ̪əɦɪ kə pɑːbɪ ɾəɦələ ət͡ʃʱɪ ɑːɳ̪eː ʋɪɖ͡ʝɑːɾt̪ʰiːeːkeː eːkʰəɳ̪əkɑː pus̪t̪əkəmeː ɾut͡ʃɪ t͡ʃʱəɪkə. məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑːkə pɾət͡ʃɑːɾə pɾəs̪ɑːɾə eːɦɪs̪ə̃ ɾukələ ət͡ʃʱɪ, mud̪ɑː kəkəɾoː leːlə d̪ʰəɳ̪əs̪əɳ̪ə.

13. əpəɳ̪eːkə d͡ʒiːʋəɳ̪əkə koːɳ̪oː əʋɪs̪mərəɳiːjə pələ.

-ɦə̃, 2052 s̪ɑːləmeː d͡ʒəkʰəɳ̪ə pəɦɪlə mɑːjɑːd̪eːʋiː pɾəd͡ʒɲɑː purəs̪kɑːɾə ɦəməɾɑː bʰeːʈələ t͡ʃʱələ. eːɦɪ d̪uɑːɾeː ɳ̪əɦɪ d͡ʒeː oːkəɾə uɳ̪ət̪ɟiːs̪ə ʋəɾʂəpuːɾʋəkə ɾɑːʃɪ pət͡ʃɑːs̪ə ɦəd͡ʒɑːɾə ʈəkɑːkə ɾəɦəɪ. oː eːɦɪ d̪uɑːɾeː d͡ʒeː məɪt̪ʰɪliːmeː ɑːiː kɑːlɦɪ d͡ʒeːɳ̪ɑː guʈə bəɳ̪ɑː purəs̪kɑːɾə bə̃ʈəbɑːkə pəɾəmpəɾɑː ʋɪkəs̪ɪt̪ə bʰə ɾəɦələ ət͡ʃʱɪ , s̪eː eːɦɪs̪ə̃ bʰɪɳ̪ɳ̪ə s̪əɾbət̪ʰɑː əpɾət̪ɟɑːʃɪt̪ə oː gʰoːʂəɳɑː eːkʰəɳ̪oː ɾoːmɑ̃ːt͡ʃɪt̪ə kə d̪əɪt͡ʃʱə.

əpəɳ̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhə̆a@gmail.com pəɾə pəʈʰɑːu.

2.7.əʃoːkə-ɾɑːməbʰəɾoːʂ̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə'kə upəɲɟɑːʂ̪ə 'gʰəɾəmũɦɑː'

əʃoːkə-s̪ə̃pəɾkə-8986269001
ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə̪ kɑːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə'kə upən̪ɟɑːs̪ə̪ 'gʰəɾəmũɦɑː'

gʰəɾəmũɦɑː upən̪ɟɑːs̪ə̪ 2012 iː.meː pɾəkɑːʃɪt̪ə̪ bʰeːlə ətʃʱɪ. 21mə ʃət̪ɑːbd̪iːmeː məɪt̪ʰɪliː upən̪ɟɑːs̪ə̪kə pɾəkɑːʃən̪ə̪meː gət̪ɪ̪ ɑːeːlə ətʃʱɪ. ʋəɾʂə 2012meː gəuɾiːn̪ɑːt̪ʰəkə 'd̪ɑːgə', pɾəd̪iːpə bɪɦɑːɾiːkə 'ʃeːʂə', ɦeːt̪ukəɾə d͡ʒʱɑːkə 'pəɾɑːt̪iː', n̪iːɾəd͡ʒɑː ɾeːɳu keːɾə 'ɪd͡ʒoːt̪ə̪', məd̪ʰukɑ̃ːt̪ə̪ d͡ʒʱɑː keːɾə 'məmət̪ɑː d͡ʒoːgiː', mən̪ə̪moːɦən̪ə̪ d͡ʒʱɑːkə 'kɾɨʂɳə s̪əɾpə' keː s̪ə̃gə bʰɾəməɾəkə 'gʰəɾəmũɦɑː' upən̪ɟɑːs̪ə̪ ɑːeːlə. eːɦɪs̪ə̃ pəɦɪn̪e̪ː ɦɪn̪ə̪kə koːn̪o̪ː upən̪ɟɑːs̪ə̪ n̪ə̪ɦɪ ɑːeːlə ɾəɦəeː. ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə̪ kɑːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə' n̪e̪ːpɑːləmeː məɪt̪ʰɪliːkə d͡ʒɑːn̪ə̪lə-mɑːn̪ə̪lə s̪ɑːɦɪt̪ɟəkɑːɾə tʃʱət̪ʰɪ. ɦɪn̪ə̪kə kəʋɪt̪ɑː,giːt̪ə,gəd͡ʒələ keːɾə s̪ə̃gɾəɦə pɾəkɑːs̪ɪt̪ə̪ ətʃʱɪ. d̪u̪ː ʈɑː kət̪ʰɑː s̪ə̃gɾəɦə 't̪o̪ːɾɑː s̪ə̃geː d͡ʒəeːbəu ɾeː kud͡ʒəbɑː' ɑː 'ɦugəliː upəɾə bəɦeːt̪ə̪ gə̃gɑː' s̪e̪ːɦoː pɾəkɑːʃɪt̪ə̪ tʃʱən̪ɪ̪. n̪ɑːʈəkə ɑː ʃoːd̪ʰə tʃʱən̪ɪ̪. ɑːleːkʰə s̪ə̪bʰəɦəkə s̪ə̃gɾəɦə tʃʱən̪ɪ̪. pət̪ɾɪkɑːkə s̪ə̃pɑːd̪ə̪n̪ə̪ ləgɑːt̪ɑːɾə kə̯ ɾəɦələ tʃʱət̪ʰɪ. poːt̪ʰiː s̪ə̪bʰəɦəkə s̪ə̃pɑːd̪ə̪n̪ə̪ keːn̪e̪ː tʃʱət̪ʰɪ.

gʱərəmũɦaː upənʝaːs̪ə n̪eːpaːləkə məd̪ʱeːʃə aːn̪d̪oːlən̪əkə prɨʂʈʰəbʱuːmɪmeː pəɦaːɽiː juʋət̪iː aː məd̪ʱeːʃiː juʋəkəkə preːməkət̪ʰaːpərə aːd̪ʱaːrɪt̪ə ətʃʱɪ. kət̪ʰaː ɦoː ʋaː kəʋɪt̪aː preːmə bʱrəmərəkə s̪t̪ʰaːjiː bʱaːʋə rəɦələ ətʃʱɪ. eːɦɪ upənʝaːs̪əkə s̪ə̃bə̃d̪ʱəmeː prəs̪ɪd̪d̪ʱə s̪aːɦɪt̪jəkaːrə raːd͡ʒeːn̪d̪rə ʋɪmələ bʱuːmɪkaːmeː lɪkʰən̪eː tʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː "aːkʰjaːn̪əkaːrə bʱrəmərə aːpən̪aː s̪əməjəkə prəmaːɳɪkə kʰɪs̪s̪aː aːbəeː bəlaː piːɽʰiː d̪ərə piːɽʰiː d̪ʱərɪ s̪un̪əeːbaːmeː ut̪s̪ukə tʃʱət̪ʰɪ. t̪ẽː prəs̪t̪ut̪ə upənʝaːs̪ə muːkə ɪt̪ɦaːs̪əkə mukʰərə s̪əɦoːd̪ərə bʱəeː geːlə ətʃʱɪ. raːd͡ʒən̪əɪt̪ɪkə gʱəʈən̪aːkrəməkə d̪ʱəraːt̪ələpərə kəlpən̪aːkə pʰəʈʈʰaː, mrɨt̪ɪkaː, s̪ən̪d̪iː s̪ən̪ə aːd̪ɪs̪ə̃ s̪əməkaːliːn̪ə məd̪ʱeːʃəkə d͡ʒiːʋən̪t̪ə muːrt̪ɪ t̪əɪjaːrə kəə̯ s̪əmaːd͡ʒɪkə s̪ə̃bə̃d̪ʱə-bə̃d̪ʱəkə raːgəməjət̪aːkə rə̃gə ɖʱeːurələ geːlə ətʃʱɪ d͡ʒeː ɦrɨd̪jəɦaːriː ətʃʱɪ. upənʝaːs̪ə əɪt̪ɦaːs̪ɪkə məɦət̪ʋəkə d̪aːbeːd̪aːrə eːɦuː kaːrəɳeː ətʃʱɪ d͡ʒeː iː pəɦɪlə n̪eːpaːliːjə məɪt̪ʰɪliː upənʝaːs̪ə t̪ʰɪkə d͡ʒeː s̪əməkaːliːn̪ə raːd͡ʒən̪əɪt̪ɪkə gʱəʈən̪aːkrəməpərə aːd̪ʱaːrɪt̪ə ətʃʱɪ."

məd̪ʱeːʃə kʂeːt̪rəmeː rəɦən̪ɪɦaːrə kət̪eːkoː pəɦaːɽiː pərɪʋaːrə oːɦɪʈʰaːməkə d͡ʒiːʋən̪ə oː s̪ə̃s̪krɨt̪ɪmeː rət͡ʃɪ-bəs̪ɪ geːlə ətʃʱɪ. kət̪eːkoː ʋjəkt̪ɪ oː pərɪʋaːrəkə biːt͡ʃə mɪt̪rət̪aː oː s̪n̪eːɦə kaːjəmə bʱəə̯ geːlə tʃʱəɪkə. məd̪ʱeːʃə aːn̪d̪oːlən̪ə t̪ɪːʋrə bʱeːlaːpərə oːɦɪmeː kət̪eːkoː əraːd͡ʒəkə oː ɦɪs̪əkə t̪ət̪ʋə s̪əkrɪjə bʱəə̯ d͡ʒaːɪt̪ə ətʃʱɪ. əpəɦərəɳə, luːʈə aːd̪ɪkə d̪ʱə̃d̪ʱaː kərəə̯ ləgəɪt̪ə ətʃʱɪ. eːɦɪ upənʝaːs̪əmeː məd̪ʱeːʃə aːn̪d̪oːlən̪əkə ʋɪs̪t̪rɨt̪ə ʋərɳən̪ə ətʃʱɪ.

upənʝaːs̪əmeː rəmeːʃə upaːd̪ʱjaːjə eːkə ʃɪkʂəkə tʃʱət̪ʰɪ. oː pəɦaːɽiː muːlə keː tʃʱət̪ʰɪ. eːɦən̪ə kət̪eːkoː pərɪʋaːrə

məd̪ʰeːʃəmeː ətʃʱɪ. məd̪ʰeːʃə ɑːn̪d̪oːlən̪əkẽː oːkəɾə s̪əbʰəɦəkə s̪əməɾt̪ʰən̪ə tʃʱəɪ. ɑːn̪d̪oːlən̪ɪː oː s̪əɾəkɑːɾəkə biːtʃ͡ə bəɦut̪ə beːɾə s̪əmədʒ͡ʱəut̪ɑː ɦoːɪt̪ə tʃʱəɪkə. mɑ̃ːgə s̪əbʰə mud̪ɑː puːɾɑː n̪əɦɪ bʰəə̸ pəbəɪt̪ə ətʃʱɪ. kɪtʃʱu loːkə ɑːn̪d̪oːlən̪əkẽː ɦɪ̃s̪əkə bən̪əbəə̸ tʃ͡ɑːɦəɪt̪ə ətʃʱɪ. loːkə s̪əɾəkɑːɾiː d̪əmən̪ə oː ʃoːʂəɳəs̪ə̃ t̪ɾəs̪t̪ə bʰəə̸ geːlə ətʃʱɪ. kɾəməʃəhə̆ pəɦɑːɽiː ɑː məd̪ʰeːʃiːkə biːtʃ͡ə ʋəɪmən̪əs̪ɟə pən̪əpɪ dʒ͡ɑːɪt̪ə ətʃʱɪ. ɦɪ̃s̪əkə t̪ət̪ʋə s̪əbʰə ɑː luːʈə kəɾəbɑːmeː lɑːgɪ dʒ͡ɑːɪt̪ə ətʃʱɪ. əɦiː kɾəməmeː ɾəmeːʃə upɑːd̪ʰjɑːjə keːɾə beːʈiː kɪɾəɳəkə əpəɦəɾəɳə bʰəə̸ dʒ͡ɑːɪt̪ə tʃʱəɪkə.

kɪɾəɳə dʒ͡eː eːkə pəɦɑːɽiː muːləkə ətʃʱɪ oːkəɾɑː məd̪ʰeːʃiː kɑːmeːʃʋəɾə s̪ɪ̃ɦəkə beːʈɑː ɾɑːdʒ͡iːʋəs̪ə̃ pɾeːmə tʃʱəɪkə. d̪uːn̪uː ʋɪʋɑːɦə kəɾəə̸tʃ͡ɑːɦəɪt̪ə ətʃʱɪ. d̪uːn̪uːkə pəɾɪʋɑːɾəkẽː s̪eːɦoː koːn̪oː ɑːpət̪t̪ɪ n̪əɪ tʃʱəɪkə. upɑːd̪ʰjɑːjə keː d̪əs̪ə lɑːkʰə pʰɪɾəut̪ɪː d̪eːbɑːkə ɾəɦəɪt̪ə tʃʱən̪ɪ. eːɦɪ leːlə əpən̪ə məkɑːn̪ə beːtʃ͡ɪ d̪əɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. ɾɑːdʒ͡iːʋəkẽː iː dʒɲɑːt̪ə ɦoːɪt̪ə tʃʱəɪkə dʒ͡eː eːɦɪ əpəɦəɾəɳə udɟoːgəkə s̪əɾəgən̪ɑː oːkəɾeː bɑːpə tʃʱəɪkə. oː əpən̪ə mɑːeːs̪ə̃ miːlɪ kɑːmeːʃʋəɾə s̪ɪ̃ɦəkə ʋɪʋeːkəkẽː dʒ͡əgəbəɪt̪ə ətʃʱɪ. ən̪t̪ət̪əhə̆ kɪɾəɳə mukt̪ə ɦoːɪt̪ə ətʃʱɪ. ɾɑːdʒ͡iːʋə s̪ə̃gə oːkəɾə ʋɪʋɑːɦəkə n̪ɪɾɳəjə d̪uːn̪uː pəɾɪʋɑːɾə kəɾəɪt̪ə ətʃʱɪ. upɑːd̪ʰjɑːjə dʒ͡eː pəɦɑːɽə d̪ɪs̪ə gʰuːɾɪ dʒ͡eːbɑːkə n̪ɪɾɳəjə keːn̪eː ɾəɦət̪ʰɪ s̪eː pun̪əhə̆ oːɦiːʈʰɑːmə ɾəɦɪ dʒ͡ɑːɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. eːɦɪmeː ɦun̪əkə mɪt̪ɾə dʒ͡əgəmoːɦən̪ə s̪əɦəjoːgə kəɾəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪn̪ə. məkɑːn̪ə s̪eːɦoː bɪkɾiː n̪əɦɪ ɦoːɪt̪ə tʃʱən̪ɪ.

eːɦɪ upən̪ɟɑːs̪əmeː pəɦɑːɽiː ɑː məd̪ʰeːʃiː loːkə s̪əbʰəɦəkə biːtʃ͡ə eːkəʈʰɑːmə ɾəɦəbɑːkə kɑːɾəɳeː ɑːpəs̪ɪː mɪt̪ɾət̪ɑː oː

bʰɑːɪtʃɑːɾɑːkə jət̪ʰɑːɾt̪ʰə s̪eːɦoː ubʰəɾɪ kə̯ə ɑːeːlə ətʃʱɪ. s̪ə̃gəɦɪ kʂeːt̪ɾəkə s̪ʊɑːjət̪t̪ɑː ɑː ʊɪkɑːs̪ə keː s̪əmɑːn̪ɑːn̪t̪əɾə ʊɪbʰɪn̪n̪ə kʂeːt̪ɾəkə mən̪ukkʰə ɑː oːkəɾə mən̪ukkʰət̪ɑː s̪eːɦoː udʒ͡ɑːgəɾə bʰeːlə. upən̪ɟɑːs̪ə kəɦəɪt̪ə ətʃʱɪ dʒ͡eː ʊəs̪t̪ut̪əhə̆ mən̪ukkʰeː s̪əɾʊoːpəɾɪ t̪ʰɪkə.

s̪ə̃gʰəɾʂə, ɑːn̪d̪oːlən̪ə, əpəɦəɾən̪ə, luːʈə, pɾeːmə ɑːd̪ɪ gʰəʈən̪ɑːkə ɑːd̪ʰɑːɾə lə̯ə/kə̯ə/buːn̪ələ iː upən̪ɟɑːs̪ə ɾəɦəs̪ɟə oː ɾõːmɑ̃ːtʃ͡əs̪ə̃ bʰəɾələ ətʃʱɪ. s̪ə̃puːɾn̪ə upən̪ɟɑːs̪əmeː ɾoːtʃ͡əkət̪ɑː bən̪ələ ɾəɦəɪt̪ə ətʃʱɪ. 'gʰəɾəmũɦɑː' n̪ɑːmə keːɾə s̪ə̃bə̃d̪ʰəmeː upən̪ɟɑːs̪əkɑːɾəkə kəɦəbə tʃʱən̪ɪ dʒ͡eː "gʰəɾəmũɦɑː" n̪ɑːmə məɪt̪ʰɪliːmeː eːɦɪs̪ə̃ puːɾʊə kət̪əu ɑːeːlə ɦoːɪkə s̪eː s̪ə̃bʰəʊə, mud̪ɑː ɦəməɾə eːɦɪ upən̪ɟɑːs̪əkə kẽːd̪ɾiːjə pɑːt̪ɾəkə mən̪əhə̆d̪əʃɑː, əpən̪ə dʒ͡ən̪məd̪ʰəɾət̪iːs̪ə̃ ləgɑːʊə ɑː pɾəmə ɑː ʊɪs̪t̪ʰɑːpən̪əkə bɑːbədʒ͡uːd̪ə əʊəs̪əɾə bʰeːʈɪt̪eː dʒ͡ən̪məd̪ʰəɾət̪iːpəɾə gʰuməbɑːkə əd̪bʰut̪ə ut̪s̪ɑːɦə, s̪pʰuːɾt̪ɪ 'gʰəɾəmũɦɑː' ʃəbd̪əkẽː s̪ɑːɾt̪ʰəkət̪ɑː pɾəd̪ɑːn̪ə kəɾəɪt̪ə ətʃʱɪ. t̪ə̃eː eːkəɾɑː t̪ɑːɦiː ɾuːpəmeː liː s̪eː ɑːgɾəɦə". ʊəs̪t̪ut̪əhə̆ iː upən̪ɟɑːs̪ə kəɦəɪt̪ə ətʃʱɪ dʒ͡eː dʒ͡ɑːt̪ɪ,ʊəɾn̪ə, pəɦɪtʃ͡ɑːn̪ə bəɦut̪ə mɑːn̪eː n̪əɦɪ ɾəkʰəɪt̪ə ətʃʱɪ. mɑːn̪eː ɾəkʰəɪt̪ə ətʃʱɪ mɑːn̪əʊiːjə s̪n̪eːɦə,ʊjəʊɦɑːɾə, pɾeːmə, s̪əd̪ɑːʃəjət̪ɑː, mɪt̪ɾət̪ɑː, mɑːn̪əʊ iːjə s̪ə̃bə̃d̪ʰə, dʒuɽɑːoː. eːɦiː dʒuɽɑːoː ɑː ləgɑːoː s̪ə̃gə dʒ͡ət̪ə̯ə/loːkə ɾəɦəɪt̪ə ətʃʱɪ s̪əeːɦə "gʰəɾə" t̪ʰɪkə. mud̪ɑː eːɦɪ gʰəɾə leːlə mən̪ukkʰə ɑː mən̪ukkʰət̪ɑː əpeːkʂɪt̪ə ətʃʱɪ. eːɦiː ʈʰɑːmə ɑːbɪ kə̯ə 'gʰəɾəmũɦɑː' mən̪ukkʰə əpən̪ɑːkẽː s̪ɑːɾt̪ʰəkə bən̪ɑː ləɪt̪ə ətʃʱɪ.

əpəɳə̪
mə̃ʈə̪ʋjə editorial.staff.videheǎ@gmail.com **pəɾə pəʈʰɑːu.**

2.8.lɑːləd̪eːʋə kɑːməʈ̪ə-ɖɑː0 ɾɑːmə bʰəɾoːʂə̪ kɑːpəʈiː "bʰɾəməɾə" : eːkə ʋjəkʈ̪ɪʈ̪ʋə

lɑːləd̪eːʋə kɑːməʈ̪ə, ʂ̪ə̃pəɾkə-07631390761

ɖɑː0 ɾɑːmə bʰəɾoːʂə̪ kɑːpəʈiː "bʰɾəməɾə" : eːkə ʋjəkʈ̪ɪʈ̪ʋə

s̪ʋən̪ɑːmədʰən̪jə 71 ʋərʂiːjə bəgʰət͡ʃəurɑː gɑːmə n̪ɪʋɑːs̪iː ʃriː rɑːməbʰəroːs̪ə kɑːpəɽiː eːkə ʋjəkt̪ɪjeːt̪ɑː n̪əɦĩ əpən̪eː ɑːpəmeː eːkə s̪ə̃s̪t̪ʰɑː s̪ən̪ə loːkə t͡ʃʰət̪ʰɪ. iː bəɦuɑːjɑːmiː prət̪ɪbʰɑː'kə d̪ʰən̪iː s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːrə t͡ʃʰət̪ʰɪ. ɦɪn̪əkə d͡ʒən̪mə 2008 s̪ə̃ʋət̪,s̪ɑːun̪ə mɑːs̪ə t̪əd̪ən̪us̪ɑːrə 5 məiː 1951 kẽː n̪eːpɑːlə d̪eːʃəkə d̪ʰən̪uʂɑː d͡ʒɪlɑː keːrə gɑːũ pɑːlɪkɑː ʋɑːrd̪ə -4 bəgʰət͡ʃəurɑː n̪ɑːməkə gɑːməmeː bʰeːlə t͡ʃʰən̪ɦɪ. ʋərt̪əmɑːn̪ə mẽː iː rəɦəjə t͡ʃʰət̪ʰɪ upə n̪əgərəpɑːlɪkɑː ʋɑːrd̪ə 1 ʃɪʋəpət̪ʰə d͡ʒən̪əkəpurəd̪ʰɑːməmeː,d͡ʒət̪əjə oː pɑ̃ːt͡ʃə d̪əʃəkə s̪ə̃ əɦərn̪ɪʃə məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jə leːlə s̪eːʋɑː kərəɪt̪ə əjəlɑːɦə ət͡ʃʰɪ. ɦɪn̪əkə d̪ɑːd̪ɑː mɪt̪ʰuː lɑːlə peːs̪ərə mən̪oːrət̪ʰiː kə' put̪riː d̪ɑːjɑː rəɦən̪ɪ ɑː put̪rə rɑːmə gulɑːmə ʋə put̪rəʋəd̪ʰuː d̪ukʰən̪iː d̪eːʋiː kẽː d̪uː put̪rə krəməʃəː s̪ukumɑːrə ɑː rɑːməbʰəroːs̪ə eːʋə̃ eːkə put̪riː s̪oːn̪ɑːʋət̪iː bʰeːlən̪ɪ. rɑːməbʰəroːs̪ə kɑːpəɽiː d͡ʒiːkə kɪʃoːrə əʋəs̪t̪ʰɑː meː d̪ʰən̪uʂɑː d͡ʒɪlɑːkə bʰəgəʋɑːn̪əpəɽiː gɑːməkə d̪ələt̪iːjɑː d̪eːʋiː kẽː s̪ə̃gə ʋɪʋɑːɦə bʰeːlən̪ɪ,d͡ʒɑːɦɪ s̪ə̃ t̪iːn̪ə put̪rə krəməʃəɦə̆ rɑːmə n̪ɑːrɑːjən̪ə kɑːpəɽiː:- d͡ʒən̪əkəpurə eːks̪əpreːs̪ə kə's̪əmpɑːd̪əkə ɑː rɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪ s̪ə̃ s̪əmbən̪d̪ʰə , prəd̪iːpə kɑːpəɽiː - n̪eːpɑːlə kʰɑːd̪jə s̪ə̃s̪t̪ʰɑːn̪ə mẽː kɑːrjərət̪ə ɑː s̪ə̃d̪iːpə kɑːpəɽiː - ut͡ʃt͡ʃə koːʈɪkə kəmpjuːʈərə grɑːpʰɪkə eːks̪əpərʈə , eːʋə̃ d̪uː ʋɪʋɑːɦɪt̪ə beːʈiː prəmɪlɑː t͡ʃʰən̪ɦɪ. kɑːpəɽiː d͡ʒiːkə s̪ɑːɦɪt̪jɪkə n̪ɑːmə 'bʰrəmərə ' ʃəʋd̪ə t͡ʃərt͡ʃɪt̪ə t͡ʃʰən̪ɦɪ. bɑːləpən̪əmeː ɦɪn̪əkə ʃɪkʂɑː - d̪iːkʂɑː gɑːmeːkə eːkə gɪrəɦəs̪t̪ə kən̪ɦɑːiː s̪ɑːɦuːkə d̪əlɑːn̪ə pərə məd̪ʰukərəɦiː n̪ɪʋɑːs̪iː gən̪eːʃə lɑːlə kərn̪ə d͡ʒiːkə t͡ʃət̪ɪs̪ɑːrəmeː ʃuːruː bʰeːlən̪ɪ. ɦɪn̪əkɑː 50bɪgəɦɑː d͡ʒəmiːn̪ə d͡ʒət̪t̪ʰɑː ɑː d͡ʒən̪əkəpurə ʈiːʃən̪əkə ut̪t̪ərəʋɑːrɪ kɑːt̪ə pəkkɑː məkɑːn̪ə rəɦən̪ɪ, t̪ət̪əɦɪ rəɦɪkəjə s̪ərəs̪ʋət̪iː ɦɑːiː s̪kuːlə s̪ə̃ məɪʈərɪkə pɑːs̪ə kəjəlɑːɦə. oː

t̪ɾɪbʰuʋən̪ə̪ ʋɪʃʋəʋɪd̪jaːləjə kaːʈʰəmãːɖuː keː ən̪t̪əɾgət̪ə̪ ɾaːməs̪ʋəɾuːpə ɾaːməs̪a̪ːgəɾə bəɦumukʰiː kjaːmpəs̪ə̪ s̪ə̪̃ məɪt̪ʰɪliː ʋɪʂəjə(pəɦɪlə bəɪt͡ʃə̃) mẽː eːmə eː,piː eːt͡ʃə̃ ɖɪ0 (maːn̪əd̪ə̪) d̪ʰəɾɪ kəjən̪e̪ː t͡ʃʱət̪ʰɪ. n̪e̪ːpaːləkə məd̪ʰeːʃəkə s̪ə̪ɾəkaːɾə əpən̪a̪ː pɾəd̪e̪ːʃəmeː məd̪ʰeːʃə pɾəd͡ʒɲaː pɾət̪ɪʂʈʰaːn̪ə̪'kə gəʈʰən̪ə̪ kəjə ləmʋɪt̪ə̪ əɪ joːd͡ʒən̪a̪ːkeː mə̃t̪ɾiː pəɾɪʂəd̪ə̪ s̪ə̪̃ mə̃d͡ʒuːɾiː d̪ə̪ɪt̪ə̪ ɦɪn̪ə̪kaː s̪ə̪̃t͡ʃaːlən̪ə̪ s̪ə̪mɪt̪ɪ keːɾə əd̪ʰjəkʂə bən̪ə̪uləkə ɦən̪, s̪a̪ːɦɪt̪jə kʂeːt̪ɾəmeː ɦɪn̪ə̪kə 50m kɾɨt̪ɪ mɪt̪ʰɪlaː'kə loːkəd͡ʒiːʋən̪ə̪; loːkə s̪ə̪̃d̪ə̪ɾbʰəkə kɪt͡ʃʱə maːs̪ə̪ puːɾʋə d͡ʒən̪ə̪kəpuɾə d̪ʰaːməmeː ʋɪmoːt͡ʃən̪ə̪ bʰeːlə t͡ʃʱələ. eːɦɪ s̪ə̪̃ puːɾʋəɦɪ oː n̪e̪ːpaːlə s̪ə̪ɾəkaːɾəkə n̪ɪjukt̪ɪmeː s̪a̪ːd͡ʒʱaː pɾəkaːʃən̪ə̪ əd̪ʰjəkʂə aː n̪e̪ːpaːlə pɾəd͡ʒɲaː pɾət̪ɪʂʈʰaːn̪ə̪kə pəɾɪʂəd̪ s̪ə̪d̪ə̪sjə bʰə' t͡ʃukələ t͡ʃʱət̪ʰɪ.

bʰaːʂaː s̪ə̪mɾɨd̪ʰd̪ɪ leːlə bʰɾəməɾəd͡ʒiː oːt̪ukaː mukʰjəmə̃t̪ɾiː laːləbaːbuː ɾaːut̪ə̪ d͡ʒiːkeː d͡ʒɲãːpən̪ə̪ d̪ə̪ɪt̪ə̪ eːkə s̪ə̪məjə budd͡ʒʱəun̪e̪ː ɾəɦət̪ʰɪn̪ə̪ - s̪t̪ʰaːn̪iːjə kɪt͡ʃʱu s̪ə̪̃gʰə , s̪ə̪̃s̪t̪ʰaː keː uʈʰələ mãːgəpəɾə s̪ə̪ɦaːn̪ubʰuːt̪ɪ puːɾʋəkə ʋɪt͡ʃaːɾə kəjələ d͡ʒaːjə. aːbə məd̪ʰeːʃə s̪ə̪ɾəkaːɾə əpən̪ə̪ pɾəd̪e̪ːʃəmeː maːt̪ɾɨbʰaːʂaː ut̪t̪ʰaːn̪ə̪kə leːlə eːt̪ukaː s̪ə̪̃s̪kɾɨt̪ɪ, kəlaː, n̪a̪ːʈjə, s̪ə̪̃giːt̪ə̪, puɾaːt̪ə̪t̪ʋə əd̪ʰɪkə ut̪t̪ʰaːn̪ə̪ ɦeːt̪u kaːd͡ʒə̃ aːɾə̃bʰə keːləkə. eːɦɪ ʋɪbʰaːgə kə' ʋɪkaːs̪ə̪meː laːgələ, ɦeːɾaːjələ , n̪ukaːeːlə pɾət̪ɪbʰaː s̪ə̪bəkeː kʰoːd͡ʒɪkəjə t̪ə̪kəɾə s̪ə̪̃ɾəkʂəɳə , s̪ə̪mbəɾd̪ʰən̪ə̪kə s̪ə̪̃gəɦɪ ,s̪ə̪mmaːn̪ə̪ aː puɾəs̪kaːɾəkə ʋjəʋəs̪t̪ʰaː iː pɾət̪ɪʂʈʰaːn̪ə̪ kəɾəbeː kəɾət̪ə̪ , pus̪t̪ə̪kaːkaːɾə pɾəkaːʃən̪ə̪ s̪e̪ːɦoː . puːɾʋəmeː ɾaːməbʰəɾoːs̪ə̪ d͡ʒiːkẽː n̪e̪ːpaːlə ʋɪd̪jaː məɪt̪ʰɪliː bʰaːʂaː s̪a̪ːɦɪt̪jə paːɾoːt̪o̪ːʂɪkə s̪e̪ːɦoː bʰeːʈələ t͡ʃʱən̪ɦɪ. ɦɪn̪ə̪kaː n̪a̪ːmeː aːɾoː ən̪e̪ːkə puɾəs̪kaːɾə bʰeːʈələ

tʃʱən̪ɦɪ.

n̪e:pɑ:li: ɑ:d̪ɪ kəʋɪ bəs̪əkət̪t̪ɑ: bʱɑ:n̪ukə prət̪ʰəmə kəʋɪt̪ɑ: s̪ə̃ pre:rən̪ɑ: pɑ:bɪ o: bən̪n̪ə ko:ʈʰəri: əun̪ɑ:i:t̪ə d̪ʱuɑ̃: rətʃələn̪ɪ. n̪e:pɑ:lə' kə pəɦɪlə 'kə' ʃre:n̪ɪkə məɪt̪ʰɪli: bʱɑ:ʂɑ: mẽ: "ɑ̃:d͡ʒurə - pət̪rɪkɑ:" ke:rə ʋɪgət̪ə 32 ʃɑ:lə s̪ə̃ s̪əmpɑ:d̪ən̪ə kərəɪt̪ə ɑ:bɪ rəɦəlɑ:ɦə ətʃʱɪ. d͡ʒe:bəkət̪t̪ɑ: gɪrəɦəkət̪t̪ɑ: gərəd̪ən̪ɪkət̪t̪ɑ:'kə ɪt̪ɪɦɑ:s̪ə ko:n̪ɑ: lɪkʰu: ɦəmə , ʃrəd̪d̪ʱɑ̃:d͡ʒəlɪ ru:pẽ: - ɑ:d͡ʒukə s̪ə̃d̪ərbʱəme: bʱɑ:n̪ukẽ: prət̪ɪ ɦɪn̪əkə ʃrəd̪d̪ʱɑ̃:d͡ʒəlɪ kəʋɪt̪ɑ: pəd̪ʱəɪt̪ə pɑ:ʈʰəkə n̪ɪməgn̪ə bʱə' d͡ʒɑ:i:t̪ə tʃʱəɪkə. ɦɪn̪əkə d̪i:rgʱə kəʋɪt̪ɑ: 'n̪əɦĩ ɑ:bə n̪əɦĩ ' pɑ:ʈʰjə kərəjə jo:gjə pɑ:ʈʰəkəke: bud͡ʒʱɑ:i: tʃʱən̪ɦɪ.kət̪ʰɑ: ʋɪd̪ʱɑ:me: ɦɪn̪əkə - t̪o:rɑ: s̪ə̃gə d͡ʒe:bəu re: kud͡ʒəbɑ: kẽ: məɪt̪ʰɪli: əkɑ:d̪əmi:- pəʈən̪ɑ: s̪ə̃ 1984 mẽ: purəs̪kr̩t̪ə kəjələ ge:lə rəɦən̪ɪ.gəd͡ʒələ s̪ə̃grəɦə-mo:məkə pəgʱələɪt̪ə əd̪ʱərə-1983,gi:t̪ə gəzələ s̪ə̃grəɦə əpən̪ə ən̪ətʃĩn̪ɦɑ:rə- kəʋɪt̪ɑ: s̪ə̃grəɦə 1990,rɑ:n̪i: tʃən̪d̪rəʋət̪i: ,n̪ɑ:ʈəkə - e:kəʈɑ: əurə bəs̪ə̃t̪ə , məɦɪʂɑ:s̪urə murɑ:d̪ɑ:bɑ:d̪ə,ən̪t̪ət̪əɦə̆ kət̪ʰɑ: s̪ə̃grəɦə, məɪt̪ʰɪli: s̪ə̃s̪kr̩t̪ɪ bi:tʃə̃, rəmɑ:ũd̪ɑ:- s̪ɑ̃:s̪kr̩t̪ɪkə n̪ɪʋə̃d̪ʱə s̪ə̃grəɦə n̪e:pɑ:li: mẽ: ɑ: ɦɪn̪əkə " n̪əɦĩ ɑ:bə n̪əɦĩ" ke:rə məɪt̪ʰɪli: ən̪uʋɑ:d̪ə bʱəjo: əbə bʱəjo:, mən̪u brɑ:d͡ʒɑ:ki: d̪ʋɑ:rɑ: kəjələ ge:lən̪ɪ ətʃʱɪ. kəʋɪt̪ɑ: - bɪs̪ərələ - bɪs̪ərələs̪ən̪ə, d͡ʒən̪əkəpurə lo:kə tʃĩt̪rə (mɪt̪ʰɪlɑ: pẽ:ʈĩgə),lo:kə n̪ɑ:ʈjə : d͡ʒəʈə d͡ʒəʈɪn̪ə (ən̪us̪ə̃d̪ʱɑ:n̪ə) tʃʱən̪ɦɪ. ɦɪn̪əkə s̪əmpɑ:d̪ən̪ə kəjələ - məɪt̪ʰɪli: pəd̪jə s̪ə̃grəɦə,lɑ:bɑ:kə d̪ʱɑ:n̪ə kəʋɪt̪ɑ: s̪ə̃grəɦə-mɑ:t̪ʰurəd͡ʒi:kə " t̪rɪʃuli:" kʰə̃ɖəkɑ:ʋjə, məɪt̪ʰɪli: pət̪rəkɑ:rɪt̪ɑ:, məɪt̪ʰɪli: lo:kən̪r̩t̪jə: bʱɑ:ʋə bʱə̃gɪmɑ: e:ʋə̃ s̪ʋəru:pə - ɑ:le:kʰə s̪ə̃grəɦə bəɦutʃərtʃĩt̪ə bʱe:lə rəɦən̪ɪ. ɦɪn̪əkə prəmukʰə

poːt̪ʰiː :- jud̪d̪ʰə bʰumɪkə eːs̪əgərə joːd̪ʰd̪ɑː, ɦugəliː upərə bəɦəɪt̪ə gə̃gɑː, ɖɔ 0 prəpʰullə kumɑːrə s̪ɪ̃ɦə 'məun̪ə' ɑː n̪əʋɑːrəmbʰə prəkɑːʃən̪ə s̪ə̃ bəɦərɑːeːlə ' eːn̪t̪iːʋɑːjərəs̪ə poːt̪ʰiː , s̪uliː pərə iːdʒoːt̪ə prəkɑːʃɪt̪ə tʃʰən̪ɦɪ. məɪt̪ʰɪlə loːkə-s̪ə̃s̪krɨt̪ɪ ʋɪʋɪd̪ʰə ɑːjɑːmə-n̪eː.prə.prə. ɑː mɪt̪ʰɪlɑːkə s̪əput̪ə : rɑːdʒɑː s̪ələɦeːs̪ə - d̪iːn̪ɑːbʰəd̪riː,əɦɑ̃ː dʒeː kəɦələɦũ,ən̪ɦərɪjɑːkə tʃɑːn̪ə,loːkə n̪ɑːjəkə s̪ələɦeːs̪ə (d̪ʋɪt̪iːjə kʰəɳɖə),s̪əməjəkoː ən̪t̪ərɑːlə pəɦutʃɑːũd̪əɪ, s̪iːmɑː keː ɑːrə- pɑːrə,tʃiːn̪ə- dʒeː ɦəmə d̪eːkʰələ(jɑːt̪rɑː s̪ə̃s̪mərəɳə) keːrə dʒoːrɑː n̪ə̃jə tʃʰəɪkə.

ɦəmə s̪əbə məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂiː loːkə rɑːmə bʰəroːs̪ə kɑːpəɽiː bʰrəmərə dʒiːkeː giːt̪ɪ rətʃən̪ɑː bʰɪɖɪjõː eːləbə̃mə n̪ɪmn̪əlɪkʰɪt̪ə s̪un̪ɪ kiːrt̪ə krɨt̪ɪjə ɦoːɪt̪ə tʃʰiː. jət̪ʰɑː -:

1. əɦɑ̃ː ɑːbɪ kiː tʃʰən̪əkəjə ɦəmərə kə̃gən̪ɑː

2. ɑːu,ɑːu,ɑːu d̪ɪlə kʰoːlɪkə∂ ɑːu

3. prɪjə prɑːɳən̪ɑːt̪ʰə s̪ɑːd̪ərə prəɳɑːmə jəu

4. mətʃələ ɑːiː ɦoːriː ɦoː

5. mən̪əkeː bʰiːt̪ərə d̪ərd̪ə bʰərələ ətʃʰɪ

6. bəɦəmuɑː ɦoː , kərɪ d̪əɪɦoː n̪əɪɦərə kẽː ʋɪd̪ɑːiː

7. ruːn̪ədʒʰun̪ə run̪ədʒʰun̪ə bɑːdʒeː pəɪdʒən̪ɪjɑː ɦoː

8. pɑːbɪn̪eː ɦəməiː dʒoːrɪjɑː

9. rɑːkʰiː kẽː bən̪d̪ʰən̪əmeː bʰəɪjɑː ...

ɾaːmə bʰəɾoːsə̪ kaːpəɽiː pɪt͡ʃʱəɾələ sə̪maːd͡ʒə mẽː ʃɪɾʂə sa̪ːɦɪt̪jə se̪ːʋiː t͡ʃʱət̪ʰɪ. koːn̪u̪ː n̪əukəɽiː sk̪uːlə-kaːleːd͡ʒəme: n̪əɦĩ keːlən̪ɪ. ɦɪn̪əkə ɾət͡ʃən̪aː sə̪̃sa̪ːɾə boːɖəɾəke: d̪u̪ːn̪u̪ː paːɾə kʰubə d̪ʱuːmə mət͡ʃeːn̪e̪ː t͡ʃʱəɪkə aː ʋjaːpəkə sə̪mɾɨd̪ʱd̪ɪkə aːt͡ʃəɾəɳə gɾəɦəɳə kəjən̪e̪ː t͡ʃʱəɪkə. koːn̪u̪ː pus̪t̪əkaːləjəmeː eːkəʈʰaːmə əd̪ʱjeːt̪a̪ːkeː pəɖʰəbaːkə ɦɪn̪əkaː maːd̪e̪ː maːt̪ɾɨbʰaːʂaː ən̪u̪ɾaːgə d͡ʒaːn̪ɪ sə̪kəbaːkə kʰəgəuʈə t̪ə̪̃ ət͡ʃʱɪjeː.sə̪ʋaːsə̪jə poːt̪ʰiːkə sə̪̃kʰjãː puɾən̪a̪ː se̪ː ɦaːɾd̪ɪkə ʃubʰəkaːmən̪a̪ː

əpən̪ə
mə̃t̪ə̪ʋjə editorial.staff.videheǎ@gmail.com **pəɾə pəʈʰaːu.**

2.9.əd͡ʒəjə ən̪u̪ɾaːgiː- məɪt̪ʰɪliː bʰaːʂaːkə sa̪ːɦɪt̪jəkaːɾə 'bʰɾəməɾə' ɦəɾeːkə bɪd̪ʱaːmeː pus̪t̪əkə pɾəkaːʃən̪ə

əd͡ʒəjə ən̪u̪ɾɑːgiː

məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑːkə s̪ɑːɦɪt̪ʝəkɑːɾə bʰɾəməɾə ɦəɾeːkə bɪd̪ʰɑːmeː pus̪t̪ək̪ə pɾəkɑːʃən̪ə

ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə kɑːpəɖɪ̈ bʰɾəməɾə məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑː s̪ɑːɦɪt̪ʝəkeː pɾəs̪ɪd̪d̪ʰə s̪ɑːɦɪt̪ʝəkɑːɾə t͡ʃʰət̪ʰɪ. d̪ʰən̪u̪ʂɑːkeː bɑːgʰət͡ʃəuɖɑː gɑːmə, d͡ʒən̪əkəpuɾəd̪ʰɑːmə upəməɦɑːn̪əgəɾəpɑːlɪkɑː ʋəɖɑː n̪əmbəɾə 1 ɑː ɦə̃s̪əpuɾə n̪əgəɾəpɑːlɪkɑː ʋəɖɑː n̪əmbəɾə 2 keː 70 ʋəɾʂiːjə bʰɾəməɾə əkʰən̪o̪ː s̪ɑːɦɪt̪ʝɪkə ɾət͡ʃən̪ɑː ɑː pus̪t̪əkə pɾəkɑːʃən̪əmeː s̪əkɾɪjə t͡ʃʰət̪ʰɪ. oː kəɦəɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ, məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑː s̪ɑːɦɪt̪ʝəkə kʂeːt̪ɾəmeː ɦəmə eːkəmɑːt̪ɾə eːɦən̪ə ʋjəkt̪ɪ t͡ʃʰiː d͡ʒeː puːɾɳəkɑːlɪkə t͡ʃʰiː.

məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑː s̪ɑːɦɪt̪jəkeː kʂeːt̪ɾəmeː bəɦut̪ə̪ loːkə kələmə t͡ʃələbəɪt̪ə̪ t͡ʃʱət̪ʰɪ mud̪ɑː ɦun̪əkəɾə mukʰjə peːʃɑː ələgə ət͡ʃʰɪ. leːkɪn̪ə ɦun̪əkəɾə kəɦən̪ɑː t͡ʃʱəɪ d͡ʒeː ɦun̪əkə pɾɑːt̪ʰəmɪkə ʋjəʋəs̪ɑːjə məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑː s̪ɑːɦɪt̪jəkeː kʂeːt̪ɾəmeː leːkʰən̪ə t͡ʃʱəɪn̪ɦə.

d̪ɑː. d̪ʰiːɾeːn̪d̪ɾəkə kɑːɾən̪ẽː s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾə bən̪ɪ geːlɑːɦə

d͡ʒəɦɪjɑːs̪ə̃ d͡ʒən̪əkəpuɾəkə s̪əɾəs̪ʋət̪iː ɦɑːiː s̪kuːləmeː pəɽʰəɪt̪ə̪ t͡ʃʱəlɑːɦə t̪əɦɪjɑːs̪ə̃ bʰɑːɾət̪əmeː pɾəkɑːʃɪt̪ə̪ bɑːlə pət̪ɾɪkɑː pəɽʰəbɑːmeː ɾut͡ʃɪ t͡ʃʱələn̪ɪ. bʰɑːɾət̪əkə pəʈən̪ɑː, kələkət̪t̪ɑː, d̪ɪlliː, mũbəiːs̪ə̃ pɾəkɑːʃɪt̪ə̪ s̪ɑːɦɪt̪jɪkə pət̪ɾɪkɑː ɦun̪əkə gʰəɾəkə s̪əmiːpə d͡ʒən̪əkəpuɾə ɾeːləʋeː s̪t̪eːʃən̪ə pəɾə poːt̪ʰiːkə s̪t̪ɑː lə pəɾə əbəɪt̪ə̪ t͡ʃʱələ . ɦɪn̪d̪iː bʰɑːʂɑːmeː bɑːlə s̪ɑːɦɪt̪jə pət̪ɾɪkɑː d͡ʒeːn̪ɑː bʰɑːɾət̪əkə mũbəiːs̪ə̃ pɾəkɑːʃɪt̪ə̪ pəɾɑːgə pət̪ɾɪkɑː ɑː d̪əɾəbʰə̃gɑːs̪ə̃ pɾəkɑːʃɪt̪ə̪ bɑːləkə pət̪ɾɪkɑː pəɽʰəɪt̪ə̪ t͡ʃʱəlɑːɦə. pəd̪ʰəɪt̪ə̪ mɑːt̪ɾə n̪əɦɪ ,ɦun̪əkə kət̪eːkoː ɾət͡ʃən̪ɑː bɑːləkə pət̪ɾɪkɑːmeː t͡ʃʱəpəɪt̪ə̪ t͡ʃʱələ.

oːɦɪ s̪əmɑːjə meː əpən̪ə gʰəɾə ləgə d͡ʒən̪əkəpuɾə s̪t̪ʰɪt̪ə̪ ɾɑːmə s̪ʋəɾuːpə ɾɑːmə s̪ɑːgəɾə bəɦuud̪d̪eːʃiːjə kɑːleːd͡ʒəmeː əd̪ʰjɑːpən̪ə kəɾəjəʋəlɑː pɾoːpʰeːs̪əɾə d̪ʰiːɾeːʃʋəɾə d͡ʒʱɑː d̪ʰiːɾeːn̪d̪ɾə keː s̪ə̃pəɾkə meː ɑːbɪ geːlɑːɦə. oːɦiː kɑːleːd͡ʒəkə ɾɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪ ʋɪd͡ʒɲɑːn̪əkə pɾɑːd̪ʰjɑːpəkə n̪ɑːɾɑːjən̪ə pɾəs̪ɑːd̪ə s̪ɑːɦə ɦun̪əkeː gʰəɾəmeː kɪɾɑːjɑː lə̸ kə̸ ɾəɦəɪt̪ə̪ t͡ʃʱəlɑːɦə. d̪ɑː. d̪ʰiːɾeːn̪d̪ɾə oːt̪t̪əɦɪ n̪ɪjəmɪt̪ə̪ əbəɪt̪ə̪ ɾəɦət̪ʰɪ. eːɦiː kɑːɾən̪eː pɾoːpʰeːs̪əɾə d͡ʒʱɑːs̪ə̃ s̪əmpəɾkə bʰeːlən̪ɪ.

bʰrəmərə d͡ʒəkʰəɳ̪ə klɑːs̪ə 7 meː pəɽʰəɪʈ̪ə ʧʱəlɑːɦə ʈ̪əkʰəɳ̪ə ɦɪɳ̪ɖ̪iː meː eːkəʈ̪ɑː kəʈ̪ʰɑː lɪkʰələɳ̪ d͡ʒəkərə ɳ̪ɑːmə ʧʱələ ɪmɑːɳ̪ɖ̪ɑːrə bɑːləkə ɑː d͡ʒʱɑː kẽː ɖ̪eːkʰəuləɳ̪. oː kəʈ̪ʰɑː ɦɪɳ̪ɖ̪iː meː lɪkʰələ geːlɑːkə kɑːrəɳ̃eː ɳ̪əɦɪ ɖ̪eːkʰələɳ̪. d͡ʒʱɑː kəɦələkʰɪɳ̪ə d͡ʒeː kəʈ̪ʰɑː əpəɳ̪ə mɑːʈ̪ɾɨbʰɑːʂɑː məɪʈ̪ʰɪliːmeː ɑːɳ̪əbə ʈ̪əkʰəɳ̪ə mɑːʈ̪ɾə ɖ̪eːkʰəbə. ʈ̪əkʰəɳ̪ə məɪʈ̪ʰɪliː meː əɳ̪uʋɑːɖ̪ə kə ɖ̪eːkʰə ɖ̪eːləkʰɪɳ̪ə. ɑː proːpʰeːs̪ərə s̪ɑːɦeːbə eːkərɑː pɑ̃ːʈ̪ ɖ̪ərə pɑ̃ːʈ̪ s̪uɖ̪ʰɑːrɪ ɖ̪eːləɳ̪. ɑː pʰɑːɪɳ̪ələ lɪkʰɪ kəə ɑːɳ̪ə kəɦələkʰɪɳ̪ɦə.

bʰrəmərə s̪ə̃pɑːɖ̪ɪʈ̪ə kəʈ̪ʰɑː ɖ̪oːs̪ərə peːpərə pərə lɪkʰɪ əɳ̪ələɳ̪. ʈ̪əkərɑː bɑːɖ̪ə prɑː..d͡ʒʱɑː mɪʈ̪ʰɪlɑː mɪɦɪrə ɳ̪ɑːməkə bʰɑːrəʈ̪əs̪ə̃ prəkɑːʃɪʈ̪ə s̪ɑːɦɪʈ̪jɪkə pəʈ̪rɪkɑːkə s̪ə̃pɑːɖ̪əkə s̪uɖ̪ʰɑ̃ːʃə ʃeːkʰərə ʧəuɖ̪ʰəriːkẽː pəʈ̪rə lɪkʰɪ kəʈ̪ʰɑː ʧʱəpəbɑːkə ɑːgrəɦə keːləɳ̪. kɪʧʱu ɖ̪ɪɳ̪əkə bɑːɖ̪ə pəʈ̪rɪkɑːkə ɳ̪eːɳ̪ɑː bʰuʈ̪əkɑːkə ʧəupɑːɖ̪ɪ̈ s̪ʈ̪əmbʰəmeː bʰrəmərəkə kəʈ̪ʰɑː ʧʱəpələ. ʈ̪əkərɑː bɑːɖ̪ə bʰɑːrəʈ̪əkə kələkəʈ̪ʈ̪ɑːs̪ə̃ prəkɑːʃɪʈ̪ə ɑ̃ːkʰərə ɳ̪ɑːməkə pəʈ̪rɪkɑː meː (1968iː.)ɳ̪əʋə ɦəs̪ʈ̪ɑːkʂərəkə ruːpə meː ɦuɳ̪əkə lɪkʰələ əɳ̪əɦərɪjɑː ɪd͡ʒoːrɪjɑː ɳ̪ɑːməkə kəʋɪʈ̪ɑː prəkɑːʃɪʈ̪ə bʰeːlə.

ɦɪɳ̪əkɑː ɖ̪ʋɑːrɑː lɪkʰələ geːlə kəʋɪʈ̪ɑː ɑː kəʈ̪ʰɑː bʰɑːrəʈ̪əkə ʋɪbʰɪɳ̪ɳ̪ə s̪ɑːɦɪʈ̪jɪkə pəʈ̪rɪkɑː meː prəkɑːʃɪʈ̪ə ɦoːɪʈ̪ə rəɦələ. d͡ʒə̃ ɖ̪ɑː. ɖ̪ʰiːreːɳ̪ɖ̪rə ɳ̪əɦɪ rəɦɪʈ̪əʈ̪ʰɪ ʈ̪ə ɦəmə s̪əmbəbʰəʈ̪əhə̆ s̪ɑːɦɪʈ̪jəkɑːrə ɳ̪əɦɪ bʰə pəbɪʈ̪əɦũ bʰrəmərəkə ukʈ̪ɪ ʧʱəɳ̪ɦɪ.

s̪ɑːɦɪʈ̪jəkeː ɦərə ʋɪɖ̪ʰɑːmeː pus̪ʈ̪əkə

pət̪ɾəkaːɾɪt̪aː peːʃaːmeː s̪eːɦoː ʃuɾuaːt̪ə keːlən̪ɪ aː s̪aːɦɪt̪jəkə kʂeːt̪ɾəmeː s̪eːɦoː lɪkʰəɪt̪ə ɾəɦəlaːɦə. aːbə s̪aːɦɪt̪jəkə ɦəɾeːkə ʋɪd̪ʰaːmeː məɪt̪ʰɪliː bʰaːʂaːmeː poːt̪ʰiː prəkaːʃɪt̪ə kə tʃukələ tʃʰət̪ʰɪ. kət̪ʰaː, kəʋɪt̪aː, upən̪jaːs̪ə, aːloːtʃən̪aː, n̪aːʈəkə, n̪ɪbə̃d̪ʰə, jaːt̪ɾaː s̪ə̃s̪mərəɳə s̪əɦɪt̪ə s̪əbə ʋɪd̪ʰaːmeː poːt̪ʰiː lɪkʰən̪eː tʃʰət̪ʰɪ. aːɪkeː d̪ɪn̪əmeː 50s̪ə̃ upəɾə pus̪t̪əkə prəkaːʃɪt̪ə bʰə geːlə tʃʰən̪ɦɪ.

ɦɪn̪əkə bən̪n̪ə koːʈʰaːɾiː əun̪aːɪt̪ə d̪ʰuʋaː n̪aːməkə kaːʋjə s̪ə̃gɾəɦə, n̪əɦɪ aːbə n̪əɦɪ n̪aːməkə d̪iːɾgʰə kəʋɪt̪aː, moːməkə pəgʰələɪt̪ə əd̪ʰəɾə n̪aːməkə giːt̪ə gəd͡ʒələ s̪ə̃gɾəɦə, əpən̪ə ən̪ətʃɪn̪ɦaːɾə,jud̪d̪ʰəbʰuːmɪkə eːs̪əgəɾə joːd̪d̪ʰaː n̪aːməkə kəʋɪt̪aː s̪ə̃gɾəɦə, ən̪ɦəɾɪjaːkə tʃaːn̪ə gəd͡ʒələ s̪ə̃gɾəɦəkə prəkaːʃən̪ə bʰeːlə ətʃʰɪ. məɪt̪ʰɪliː bʰaːʂaːmeː lɪkʰələ d̪iːɾgʰə kəʋɪt̪aː n̪əɦɪ aːbə n̪əɦɪ keː n̪eːpaːliː bʰaːʂaːmeː bʰəjoː, əbə gəjoː ʃiːɾʂəkəs̪ə̃ n̪eːpaːliː bʰaːʂaːkə prəs̪ɪd̪d̪ʰə s̪aːɦɪt̪jəkaːɾə mən̪u bəd͡ʒɾaːkiː d̪ʋaːɾaː ən̪uʋaːd̪ə kəjələ geːlə ətʃʰɪ . baːd̪ə meː iː d̪iːɾgʰə kəʋɪt̪aː n̪eːpaːlə prəd͡ʒɲaː prət̪ɪʂʈʰaːn̪ə d̪ʋaːɾaː prəkaːʃɪt̪ə prəd͡ʒɲaː pət̪ɾɪkaːmeː prəkaːʃɪt̪ə bʰeːlə tʃʰələ.

t̪oːɾaː s̪ə̃geː d͡ʒəjəbəu ɾeː kud͡ʒəʋaː, ɦuːgəliː uːpəɾə bəɦəɪt̪ə gə̃gaː, eːn̪ʈiː bʰaːjəɾəs̪ə n̪aːməkə kət̪ʰaː s̪ə̃gɾəɦə prəkaːʃɪt̪ə ətʃʰɪ. ɦun̪əkə d̪aːʋaː tʃʰən̪ɪ d͡ʒeː n̪eːpaːləmeː məɪt̪ʰɪliː bʰaːʂaːmeː ɦun̪əkə lɪkʰələ t̪oːɾaː s̪ə̃gə d͡ʒeːbəu ɾeː kud͡ʒəʋaː pəɦɪlə aːd̪ʰun̪ɪkə kət̪ʰaː s̪ə̃gɾəɦə t̪ʰɪkə. ɦun̪əkə iːɦoː d̪aːʋaː tʃʰən̪ɦɪ d͡ʒeː iː kət̪ʰaː s̪ə̃gɾəɦə bɪɦaːɾə s̪əɾəkaːɾəkə s̪əɾəkaːɾiː s̪ə̃s̪t̪ʰaː məɪt̪ʰɪliː əkaːd̪əmiː d̪ʋaːɾaː

prəkɑːʃɪt̪ə n̪eːpɑːləkə pəɦɪlə ɑːd̪ʰun̪ɪkə məɪt̪ʰɪliː kət̪ʰɑː s̪ə̃gɾəɦə tʃʱəɪkə.

ɦun̪əkərə lɪkʰələ upən̪jɑːs̪ə gʰərəmuɦɑːkeː bʰoːdʒəpuɾiːkə bərɪʂʈə s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾə umɑːʃə̃kərə d̪ʊɪʋeːd̪iː bʰoːd͡ʒəpuɾiː bʰɑːʂɑːmeː ɑː bʰɑːɾət̪əkeː tʃ͡ərtʃ͡ɪt̪ə s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾə ɖɑː.prəpʰullə kumɑːɾə s̪ĩɦə məun̪ə ɦɪn̪d̪iː bʰɑːʂɑːmeː ən̪uʋɑːd̪ə kəeːn̪eː tʃʱət̪ʰɪ.. bʰɾəmərə s̪ʊəjə̃ kəɦəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː məd̪ʰeːʃə ɑːn̪d̪oːlən̪əkə s̪əməjəmeː ʋərʂõːs̪ə̃ d͡ʒən̪əkəpuɾəmeː ɾəɦən̪ɪɦɑːɾə pəɦɑːɽiː s̪əmud̪ɑːjəkẽː koːn̪ɑː məd̪ʰeːʃə tʃʱoːɽəjə pəɽələ tʃʱələ t̪ɑːɦɪ pərə lɪkʰələ iː upən̪jɑːs̪ə ɦun̪əkə pəs̪iːn̪əkə kɾɨt̪ɪ t̪ʰɪkə.

kət̪eːkoː n̪ɑːʈəkə lɪkʰən̪eː tʃʱət̪ʰɪ. məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑːmeː ɾɑːn̪iː tʃ͡ən̪d̪ɾəʋət̪iː, eːkəʈɑː ɑːoːɾə bəs̪ə̃t̪ə, məɦɪʂɑːs̪uɾə muɾəd̪ɑːʋɑːd̪ə, bʰəɪjɑː əeːləɪ əpən̪ə s̪oːɾɑːd͡ʒə, s̪uliː pərə ɪd͡ʒoːt̪ə n̪ɑːməkə n̪ɑːʈələgɑːjət̪ə d̪ərd͡ʒən̪oː n̪ɑːʈəkə prəkɑːʃɪt̪ə tʃʱən̪ɦɪ ɑː mə̃tʃ͡ɪt̪ə ɦoːɪt̪ə ɾəɦəɪt̪ə tʃʱən̪ɦɪ. d̪ʰərmeːn̪d̪ɾə d͡ʒʰɑː ʋɪɦəʋələ ɦun̪əkə lɪkʰələ n̪ɑːʈəkəkə ən̪uʋɑːd̪ə n̪eːpɑːliː bʰɑːʂɑːmeː bʰɾəmərəkɑː s̪ərʋəʃɾeːʂʈʰə n̪ɑːʈəkəɦəɾu n̪ɑːməs̪ə̃ kəeːn̪eː tʃʱət̪ʰɪ.

eːkərə ət̪ɪɾɪkt̪ə ʋɪbʰɪn̪n̪ə ʋɪtʃ͡ɑːɾə s̪ə̃gɾəɦə, n̪ɪbə̃d̪ʰə s̪ə̃gɾəɦə, jɑːt̪ɾɑː s̪ə̃s̪mərəɳə s̪ə̃gɾəɦə s̪eːɦoː prəkɑːʃɪt̪ə kəeːn̪eː tʃʱət̪ʰɪ. s̪əməjə s̪əməjə pərə kət̪eːkoː poːt̪ʰiː ɑː ɾətʃ͡ən̪ɑːkə s̪ə̃pɑːd̪ən̪ə kərəɪt̪ə ɑːbɪ ɾəɦələ tʃʱət̪ʰɪ. bʰɾəmərə kəɦəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː ɦun̪əkɑː d̪ʊɑːɾɑː lɪkʰələ geːlə kəʋɪt̪ɑː, n̪ɑːʈəkə ɑː kət̪ʰɑː n̪eːpɑːlə ɑː bʰɑːɾət̪əmeː s̪kuːlə ɑː ʋɪʃʋəʋɪd̪jɑːləjə s̪t̪əriːjə pɑːʈʰjəkɾəməmeː ʃɑːmɪlə kəeː pəɽʰɑːoːlə d͡ʒɑː ɾəɦələ ətʃʱɪ.

sa̪ːɦɪtɟəmeː joːgəd̪aːɳə̪keː kaːɾəɳə̪ ɳ̪eːpaːləkə sə̪ɾəkaːɾiː sə̪̃st̪ʰaː tə̪t̪kaːliːɳə̪ ɳ̪eːpaːlə ɾaːdʒəkiːjə prədʒ͡ɲaː prət̪ɪʂʈʰaːɳə̪ d̪ɒaːɾaː prət̪ʰəmə maːjaːd̪eːʋiː prədʒ͡ɲaː puɾəsk̪aːɾə(ɾu.50000), ʋɪd̪jaːpət̪ɪ se̪ːʋaː sə̪̃st̪ʰaːɳə̪ d̪ə̪ɾəbʰə̃gaː d̪ɒaːɾaː mɪt̪ʰɪlaː ʋɪbʰuːt̪ɪ sə̪mmaːɳə̪, ʃeːkʰəɾə prəkaːʃəɳə̪ pəʈəɳ̪aː d̪ɒaːɾaː ʃeːkʰəɾə sə̪mmaːɳə̪ se̪ː sə̪mmaːɳɪt̪ə̪ kəeːlə geːlə tʃʱət̪ʰɪ. t̪ə̪ɦɪɳ̪aː məɪt̪ʰɪliː sa̪ːɦɪt̪jə pərɪʂəd̪ə̪ dʒəɳə̪kəpuɾə d̪ɒaːɾaː ʋəɪd̪eːɦiː prət̪ɪbʰaː puɾəsk̪aːɾə, ə̃t̪ə̪ɾɾaːʂʈɾiːjə məɪt̪ʰɪliː sə̪mmeːləɳə̪ mũbəiː d̪ɒaːɾaː mɪt̪ʰɪlaː ɾət̪ɳə̪ sə̪mmaːɳə̪, məd̪ʰuɾiːmaː d̪ɒaːɾaː d̪eːlə geːlə ɳ̪eːpaːlə məd̪ʰuɾiːmaː sə̪mmaːɳə̪, tʃeːt̪ə̪ɳ̪aː sə̪mɪt̪ɪ pəʈəɳ̪aːkeː jaːt̪ɾiː tʃeːt̪ə̪ɳ̪aː puɾəsk̪aːɾə sə̪ sə̪mmaːɳɪt̪ə̪ bʰeːlə tʃʱət̪ʰɪ.

t̪ə̪ɦɪɳ̪aː sa̪ːdʒʱaː prəkaːʃəɳə̪kẽː sa̪ːdʒʱaː loːkə sə̪̃sk̪ɾɨt̪ɪ puɾəsk̪aːɾə, ʋɪd̪jaːpət̪ɪ məɪt̪ʰɪliː bʰaːʂaː sa̪ːɦɪt̪jə puɾəsk̪aːɾə, paːɾʋət̪iː prət̪ɪʂʈʰaːɳə̪ sɪ̪sə̪uʈɪjaː sə̪ɾlaːɦiː kẽː paːɾʋət̪iː sə̪mmaːɳə̪ sə̪̃ sə̪mmaːɳɪt̪ə̪ kəjələ geːlə tʃʱət̪ʰɪ.

bʰɾəməɾə ɳ̪eːpaːləkə pəɦɪlə məɪt̪ʰɪliː bʰaːʂaːkə sa̪ːɦɪt̪jəkaːɾə tʃʱət̪ʰɪ dʒeː ɳ̪eːpaːlə prədʒ͡ɲaː prət̪ɪʂʈʰaːɳə̪kə pərɪʂəd̪kə sə̪bʰaː sə̪d̪ə̪sɟə bəɳə̪baːmeː sə̪pʰələ bʰeːlaːɦə aː baːd̪ə̪meː pərɪʂəd̪kə sə̪d̪ə̪sɟə bəɳə̪laːɦə. t̪ə̪ɦɪɳ̪aː sa̪ːdʒʱaː prəkaːʃəɳə̪keː əd̪ʰjəkʂəkeː ɾuːpəmeː bʰɾəməɾə pəɦɪlə məd̪ʰeːʃiː ʋjəkt̪ɪ bʰeːlaːɦə. oː əpəɳə̪ tʃʱoːʈə kaːɾjəkaːləmeː ɳ̪eːpaːliː bʰaːʂaːkeː əlaːʋeː məɪt̪ʰɪliː sə̪ɦɪt̪ə̪ əɲjə bʰaːʂaːmeː prəkaːʃəɳə̪ ʃuɾuː keːləɳ̪ɪ. məɪt̪ʰɪliː baːlə kət̪ʰaː sə̪̃gɾəɦə bəgɪjaːkə gaːtʃʱə ɦuɳə̪kə kaːɾjəkaːləmeː pəɦɪlə

beːɾə s̪ɑːd͡ʒʱɑː pɾəkɑːʃən̪ə d̪ʋɑːɾɑː pɾəkɑːʃɪt̪ə bʰeːlə. ɑː d͡ʒeː s̪ɑːd͡ʒʱɑː pɾəkɑːʃən̪əs̪ə̃ puɾəs̪kɾɨt̪ə s̪eːɦoː bʰɾɨlə t͡ʃʱələ.

eːt̪əbeː n̪əɦɪ, kɑːʈʰəmɑ̃ːɖuː ɑː d͡ʒən̪əkəpuɾəmeː 3 ʈɑː ən̪t̪əɾɾɑːʂʈɾiːjə məɪt̪ʰɪliː s̪əmmeːlən̪əkeː s̪əpʰələt̪ɑːpuːɾʋəkə ɑːjoːd͡ʒən̪ə kəjələn̪ɪ ət͡ʃʱɪ.

ɦun̪əkəə⁄kəɦəbə t͡ʃʱən̪ɦɪ d͡ʒeː məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑːmeː lɪkʰiː kə s̪əmɑːd͡ʒəkeː bəd̪ələn̪ɑː jɑː pəɾɪʋəɾt̪ən̪ə kəɾən̪ɑː bəɦut̪ə kəʈʰɪn̪ə kɑːmə t͡ʃʱəɪ. ɦun̪əkə kəɦəbə t͡ʃʱən̪ɪ d͡ʒeː pɾəkɑːʃən̪əkə əbʰɑːʋəmeː məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑːkə s̪ɑːɦɪt̪jə n̪əɦɪ pʰələlə pʰuːlələ ət͡ʃʱɪ, t̪ə pɾəkɑːʃəkə loːkən̪ɪkə əbʰɑːʋəs̪ẽː pɑːʈʰəkə d̪ʰəɾɪ n̪əɦɪ pəɦə̃t͡ʃɪ̃ pəbəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ.

bʰɾəməɾə kəɦəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ, "eːɦən̪ə s̪t̪ʰɪt̪ɪ ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː s̪ʋəjə̃ lɪkʰən̪ɪɦɑːɾə loːkə s̪ʋəjə̃ pəɽʰəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ ʋɑː əpən̪ə goːləkə loːkə pəɽʰəɪt̪ə t͡ʃʱən̪ɦɪ, eːkəɾɑː kiːn̪ɪ kə pəɽʰəbɑːkə koːn̪oː ɑːd̪ət̪ɪ n̪əɦɪ ət͡ʃʱɪ. " mupʰt̪əmeː bɑ̃ːʈəbɑːkə pɾəʋɾɨt̪t̪ɪ ət͡ʃʱɪ. məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑːkə d͡ʒən̪əs̪ə̃kʰjɑː ʋɪʃɑːlə ət͡ʃʱɪ, mud̪ɑː məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑːkə s̪t̪əɾiːjət̪ɑːkə kɑːɾəɳẽː pɑːʈʰəkə n̪əɦɪ ət͡ʃʱɪ, bʰɾəməɾə kəɦəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ, "məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑːkə mɑːn̪əkəkeː s̪əɦəd͡ʒə bən̪ɑːoːlə d͡ʒɑːjə ɑː d͡ʒə̃ məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑːmeː lɪkʰələ ɾət͡ʃən̪ɑːkə ən̪uʋɑːd̪ə n̪eːpɑːliː, ə̃gɾeːd͡ʒiː ɑː ɦɪn̪d̪iːmeː kəjələ d͡ʒɑːjə" t̪ə ɑːn̪oːbʰɑːʂɑː meː s̪eːɦoː, eːkəɾɑː bɑːd͡ʒɑːɾə bʰeːʈət̪ə."

oː ʈɪppəɳiː keːlən̪ɪ d͡ʒeː ɾət͡ʃən̪ɑː mɑːt̪ɾə poːt̪ʰiːkə s̪ə̃kʰjɑː bəɽʰeːbɑːkə leːlə lɪkʰələ d͡ʒɑː ɾəɦələ ɦoː t̪ə t̪ɑːɦɪmeː guɳəʋət̪t̪ɑː əbʰɑːʋə ɾəɦət̪ə. lɪkʰəbɑː leːlə pəɦɪn̪eː pəɽʰəjə pəɽət̪ə. mud̪ɑː oː kəɦəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː eːt̪əjə pəɽʰəbɑːkə s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ n̪əɦɪ ət͡ʃʱɪ t̪ɑːɦɪ leːlə s̪əməs̪jɑː ət͡ʃʱɪ. s̪ɑːɦɪt̪jə

s̪əmɑːd͡ʒəkə əs̪əliː d̪ərpəɳə t̪ʰɪkə ɑː oː d̪ukʰə ʋjəkt̪ə kərəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː iː s̪əmɑːd͡ʒəkə jət̪ʰɑːrt̪ʰəkə ʋərɳəɳ̪ə kərəbɑːkə leːlə kəmə lɪkʰələ d͡ʒɑːrəɦələ ət͡ʃʱɪ.

oː məɪt̪ʰɪliː bʱɑːʂɑː s̪əɦɪt̪ə ʋɪbʱɪɳɳ̪ə mɑːt̪ɾɨbʱɑːʂɑːkeː ʋɪkɑːs̪ə leːlə rɑːd͡ʒjə s̪ərəkɑːrəkeː ɑːgɑː ɑːbəkə t͡ʃɑ̃ːɦiː.

əpəɳ̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

2.10.əʃʊɪn̪ʲː kumaːrə aːloːkə-raːməbʰəroːs̪ə kaːpəɽɪ bʰrəmərəhə̆ bʰaːrət̪ə-n̪eːpaːləkə s̪ə̃ːs̪krɨt̪ɪkə s̪eːt̪u

əʃʊɪn̪ʲː kumaːrə aːloːkə, s̪ə̃pərkə- 8789335785

raːməbʰəroːs̪ə kaːpəɽɪ bʰrəmərəhə̆ bʰaːrət̪ə-n̪eːpaːləkə s̪ə̃ːs̪krɨt̪ɪkə s̪eːt̪u

kəriːbə d̪eːɽʰə d̪əʃəkə pəɦɪn̪eː ɦəmə n̪eːpaːlə geːlə tʃʰələũ.kun̪uː s̪aːɦɪt̪jɪkə kaːrjəkrəmə meː d̪eːʃə s̪ə̃ bəɦəraː bʰaːgə leːbaːkə iː ɦəmərə pəɦɪlaː ən̪ubʰəʊə tʃʰələ.eːkəraː pəɦɪn̪eː eːkə beːrə aːroː n̪eːpaːlə geːlə tʃʰələũ əpən̪ə d̪aːd̪ʲːkə ə̃ːkʰɪkə ɔpəreːʃən̪ə kəreːbaːkə leːlə.ləɦaːn̪ə d͡ʒeːbaːkə krəmeː t̪ə iː budd͡ʒʱən̪aː pəɽələ , d͡ʒeː d̪oːs̪ərə d̪eːʃə meː d͡ʒeːbaːkə leːlə kəmə s̪ə̃ kəmə d̪uː d̪ɪn̪ə

tʃɑːɦiː.mud̪ɑː iː n̪əɦĩ lɑːgələ , d͡ʒeː ləɦɑːn̪ə n̪eːpɑːlə meː ətʃʱɪ ɑː kɪ ɦəmə bʱɑːɾət̪əkə bɪɦɑːɾə s̪ə̃ geːlə tʃʱələɦũ. t̪eːɦən̪eː gʱəɾə - d̪uɑːɾə ,t̪eːɦən̪eː ɾəɦən̪ə - s̪əɦən̪ə ɑː t̪eːɦən̪eː bɑːt̪ə - ʋɪtʃɑːɾə.d͡ʒeːɦɪn̪ɑː d̪eːʃə əɦɑ̃ːkə , t̪eːɦɪn̪ɑː ɦəməɾə.ɦəmə eːkə - d̪oːs̪əɾə s̪ə̃ kun̪uː s̪ɑːməɾɪkə s̪iːmɑː s̪ə̃ s̪eːɦoː ʋɪbʱəkt̪ə n̪əɦĩ tʃʱiː , kɪjeːkə t̪ə ɦəməɾɑː - əɦɑ̃ːkə məd̪ʱjə kun̪uː ʋɪʋɑːd̪ə eːɦeːn̪ə s̪t̪əɾə pəɾə n̪əɦĩ ɑːeːlə.ɦəməɾə s̪ə̃bə̃d̪ʱə beːt̪iː - ɾoːt̪iːkə s̪ə̃bə̃d̪ʱə tʃʱələ , gʱəɾə - pəɾɪʋɑːɾəkə s̪ə̃bə̃d̪ʱə tʃʱələ.

n̪eːpɑːləkə d͡ʒən̪əkəpuɾə meː iː kɑːɾjəkɾəmə bʱɑːɾət̪ə - n̪eːpɑːləkə d̪uːt̪ɑːʋɑːs̪ə kẽː ɑːpəs̪iː s̪ə̃bə̃d̪ʱə s̪ə̃ ɑːjoːd͡ʒɪt̪ə kəɪlə geːlə tʃʱələ. ɦəmə ɑːd̪əɾən̪iːjə pɾəpʰullə kumɑːɾə s̪ɪ̃ɦə ' məun̪ə ' kə s̪ə̃geː geːlə tʃʱəliː.ɾɑːt̪ɪ meː d̪əɾəbʱə̃gɑːkə s̪ə̃s̪kɾɨt̪ə ʃoːd̪ʱə s̪ə̃s̪t̪ʰɑːn̪əkə t̪ət̪kɑːliːn̪ə n̪ɪd̪eːʃəkə d̪eːʋən̪ɑːɾɑːjən̪ə jɑːd̪əʋəkə ɑːt̪ɪt̪ʰjə s̪ʋiːkɑːɾə kəɪlə , s̪uːɾjoːd̪əjə ɦeːbɑːkə pəɦɪn̪eː bəs̪ə s̪ə̃ d͡ʒəjən̪əgəɾə geːləũ ɑː t̪əkəɾə bɑːd̪ə n̪eːpɑːləkə bəs̪ə s̪ə̃ d͡ʒən̪əkəpuɾə.d͡ʒən̪əkəpuɾəkə eːkə goːʈə ʋɪʃɪʂʈə s̪əbʱɑːgɑːɾə meː oː kɑːɾjəkɾəmə d̪uː d̪ɪn̪iː ɑːjoːd͡ʒɪt̪ə keːlə geːlə tʃʱələ , d͡ʒəkəɾə mukʰjə kəɾt̪ɑː - d̪ʱəɾt̪ɑː ɾɑːməbʱəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ ' bʱɾəməɾə ' ɾəɦət̪ʰɪ.udgʱɑːʈən̪əʈəkə bɑːd̪ə pɑ̃ːtʃə̃ ʈɑː kəʋɪ kẽː kɑːʋjəpɑːʈʰə s̪un̪eːbɑːkə mukʰjə ət̪ɪt̪ʰɪ mɑːd̪eː ɪtʃtʃʰɑː ʋjəkt̪ə keːlə geːlə tʃʱələ.oː pɑ̃ːtʃə̃ goːʈə kəʋɪ meː eːkəʈɑː kəʋɪ ɦəməɦũ tʃʱəliː.t̪ɑːɦɪ d̪ɪn̪ə s̪ə̃ ɾɑːməbʱəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ ' bʱɾəməɾə ' s̪ə̃ d͡ʒuɽələ tʃʱiː.ɦəməɾɑː moːn̪ə pəɽəɪt̪ə ətʃʱɪ , d͡ʒeː bʱɑːɾət̪ə meː kun̪uː məɦət̪t̪ʋəpuːɾn̪ə məɪt̪ʰɪliː kɑːɾjəkɾəmə s̪ə̃bʱəʋət̪əɦə̆ n̪əɦĩ bʱeːlə ɦueː , d͡ʒɑːɦɪ meː ɾɑːməbʱəɾoːs̪əd͡ʒiːkə bʱuːmɪkɑː n̪əɦĩ ɦueː.ʋɪʃeːʂəkə' d̪əɾəbʱə̃gɑːkə

kɑːɾjəkɾəmeː.oː d̪əɾəbʰə̃gɑː ɑː d͡ʒəjən̪əgəɾəkə s̪ɑːɦɪt̪jɪkə d̪ʰuɾɪeːʈɑː n̪əɦĩ tʃʱət̪ʰɪ, bʰɑːɾət̪ə ɑː n̪eːpɑːləkə s̪ɑ̃ːs̪kɾɨt̪ɪkə s̪ə̃bə̃d̪ʰəkə eːkəʈɑː d̪ɑːjɪt̪ʋəs̪əd͡ʒəgə ʋjəkt̪ɪt̪ʋə tʃʱət̪ʰɪ.d͡ʒən̪əkəpuɾəkə oː kɑːɾjəkɾəmə s̪ə̃ pəɦɪn̪eː ɦun̪əkə n̪ɑːmə bɪɦɑːɾə s̪ə̃ pɾəkɑːʃɪt̪ə ɦueː bəlɑː ən̪eːkə ɾɑːs̪ə pət̪ɾə - pət̪ɾɪkɑː meː pəʈʰəleː tʃʱələɦũ. oː mɑːt̪ɾə kɑːɾjəkɾəməkə s̪uːt̪ɾəd̪ʰɑːɾə n̪əɦĩ tʃʱət̪ʰɪ,s̪ɪd̪d̪ʰɑ̃ːt̪ə əuɾə ʋjəʋəɦɑːɾə s̪ə̃ s̪eːɦoː bʰɑːɾət̪ə ɑː n̪eːpɑːləkə s̪ɑ̃ːs̪kɾɨt̪ɪkə s̪əmən̪ʋəjəkə ɦɪt̪ətʃĩt̪əkə tʃʱət̪ʰɪ.ɦəmərə ɑːʋɑːs̪ə ʋəɪʃɑːliː d͡ʒɪlɑːkə məɦən̪ɑːɾə meː ətʃʱɪ ɑː ɦəmərə ɑːʋɑːs̪ə s̪ə̃ kət̪oːkə d̪uːɾə ɾəɦəɪt̪ə tʃʱəlɑːɦə məɪt̪ʰɪliː ɑː n̪eːpɑːliːkə pɾəs̪ɪd̪d̪ʰə loːkəs̪ɑːɦɪt̪jə ʋɪʃeːʂəd͡ʒɲə pɾəpʰullə kumɑːɾə s̪ɪ̃ɦə ' məun̪ə ' . məun̪ə d͡ʒiː s̪ə̃ ɦun̪əkə bəɖɖə ɑːt̪miːjət̪ɑː tʃʱələn̪ɪ,məun̪ə d͡ʒiː eː t̪ə ɑːbəɪt̪ə ɾəɦət̪ʰɪ.mud̪ɑː məun̪ə d͡ʒiː eːt̪ə' bʰɾəmərə d͡ʒiː s̪ə̃ ɦəməɾɑː bʰẽːʈə n̪əɦĩ bʰeːlə. n̪eːpɑːləkə oːɦɪ kɑːɾjəkɾəməkə bɑːd̪ə ɦəmərə bʰẽːʈə eːkə beːɾə tʃeːt̪ən̪ɑː s̪əmɪt̪ɪkə kɑːɾjəkɾəmə meː bʰeːlə tʃʱələ , t̪əkərə bɑːd̪ə ɦun̪əkə beːʈiːkə gʰərə pəʈən̪ɑːkə boːɾ̃ɪgə kəɪn̪ɑːlə ɾoːɖə meː. ɦun̪əkə d͡ʒəmɑːjə ̃ɪd͡ʒiːn̪ɪɾə tʃʱət̪ʰɪ,oː pəʈən̪ɑː meː bəs̪ɪ geːlə tʃʱət̪ʰɪ.mud̪ɑː eːɦeːn̪ə n̪əɦĩ , d͡ʒeː d͡ʒəmɑːjə n̪eːpɑːləkə tʃʱət̪ʰɪ.ɦun̪əkə gʰərə oːmɦəɾeː kət̪oː məd̪ʰeːpuɾɑː,məd̪ʰubən̪iː d̪ɪs̪ə tʃʱəɪn̪ə.əɾt̪ʰɑːt̪ oː muːlə ɾuːpə s̪ə̃ bɪɦɑːɾəkə n̪ɪʋɑːs̪iː tʃʱət̪ʰɪ.ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəʈɪkə gʰərə d̪ʰən̪uʂɑː .ɦəmə məun̪əd͡ʒiːkə s̪ə̃geː oːɦɪ kɑːɾjəkɾəməkə d̪əuɾɑːn̪ə geːlə tʃʱəliː. oː ʋɪʃud̪d̪ʰə s̪ɑːɦɪt̪jəd͡ʒiːʋiː tʃʱət̪ʰɪ,bʰɑːʋukə mən̪uʂjə ɑː s̪əd͡ʒəgə pət̪ɾəkɑːɾə. ɦun̪əkə ʋɪʃeːʂət̪ɑː iː ətʃʱɪ , d͡ʒeː oː s̪ə̃bə̃d̪ʰə bən̪eːbɑː ɑː s̪ə̃bə̃d̪ʰə keː ʋɪs̪t̪ɑːɾə d̪eːbɑː meː ʋɪʃʋɑːs̪ə ɾəkʰəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ.ɦun̪əkə s̪ɑːɦɪt̪jə məɪt̪ʰɪliː ɑː n̪eːpɑːliː meː əpən̪ə ʋɪʃɪʂʈə s̪t̪ʰɑːn̪ə ɾəkʰəɪt̪ə ətʃʱɪ. oː

lo:kəsa̪:ɦɪt̪jə ke: mərmədʒ͡ɦə ʋɪd̪ʋa:n̪ə ətʃɦɪ. lo:kəʋa:rt̪a: ke: s̪ə̃grəɦə a: ʋɪʃle:ʂəɳəkə kʂe:t̪rə me: o: ma:n̪jə ʋɪd̪ʋa:n̪ə tʃɦət̪ʰɪ. ɦun̪əkə ʋɪd̪ʋət̪a: ma:t̪rə po:t̪ʰi:kə pəɽʰəla: s̪ə̃ n̪əɦi: s̪ə̃pən̪n̪ə bʰe:lə ətʃɦɪ,o: kʂe:t̪rə bʱrəməɳə a: s̪ə̃gət̪ɪ - s̪əɦəjo:gə s̪ə̃ əpən̪ə dʒ͡ɦa:n̪əkə ʋɪs̪t̪a:rə ke: puʂʈə ke:n̪e: tʃɦət̪ʰɪ.ɦun̪əkə s̪a:ɦɪt̪jə n̪e:pa:li: a: məɪt̪ʰɪli:kə s̪əmrɨd̪d̪ʰɪkə ka:dʒ͡ə kərəɪt̪ə ətʃɦɪ.o: n̪ɪʃʃə̃kə ru:pə s̪ə̃ bʰa:rət̪ə a: n̪e:pa:ləkə s̪ə̃bə̃d̪ʰəkə s̪əmərt̪ʰən̪ə kərəɪt̪ə ətʃɦɪ. dʒ͡əɦɪn̪a: bʰa:rət̪ə a: n̪e:pa:ləkə a:pəs̪ɪ: s̪ə̃bə̃d̪ʰə kun̪u: ra:dʒ͡ən̪ɪ:t̪ɪkə s̪ɪ:ma:re:kʰa:kə u:pərə ətʃɦɪ,t̪əɦɪn̪a: bʱrəmərədʒ͡ɪ:kə s̪a:ɦɪt̪jə bʰa:rət̪ə - n̪e:pa:ləkə s̪ə̃:s̪krɨt̪ɪkə pərə̃pəra:kə prəd̪əkʂɪɳa: kərəɪt̪ə bu:dʒ͡ʰɪ pəɽəɪt̪ə ətʃɦɪ.ɦun̪əkə s̪a:ɦɪt̪jə le:kʰən̪əkə a:rə̃bʰə n̪e:pa:lə s̪ə̃ bʰe:lə ,kɪje:t̪ə o: n̪e:pa:ləkə d̪ʰən̪uʂa: dʒ͡ɪla: əʋəs̪t̪ʰɪt̪ə bəgʰətʃə͡uɽa: ga:mə me: dʒ͡ən̪mə le:lən̪ɪ.pəɽʰa:i: n̪e:pa:ləkə t̪ɪbʰuʋən̪ə ʋɪʃʋəʋɪd̪ja:lə me: ke:lən̪ɪ. mud̪a: ɦun̪əkə pəɦɪlə s̪a:ɦɪt̪jə rətʃən̪a: 1964 i: me: pəʈən̪a: s̪ə̃ prəka:ʃɪt̪ə ɦue: bəla: prəs̪ɪd̪d̪ʰə məɪt̪ʰɪli: s̪a:pt̪a:ɦɪkə ' mɪt̪ʰɪla: mɪɦɪrə ' me: tʃɦəpələ.o: rətʃən̪a:kə n̪a:mə tʃɦələ ' i:ma:n̪əd̪a:rə ba:ləkə ' .t̪əkərə ba:d̪ə o: s̪a:ɦɪt̪jə a: pət̪rəka:rɪt̪a: kẽ: əpən̪ə dʒ͡ɪ:ʋən̪ə s̪əmərpɪt̪ə kə d̪e:n̪e: tʃɦələt̪ʰɪn̪ə.ɦun̪əkə pəɦɪlə po:t̪ʰi: məɪt̪ʰɪli:kə kəʋɪt̪a:kə tʃɦələ ' bən̪n̪ə ko:ʈʰəri: əun̪a:ɪt̪ə d̪ʰũa: ' .e:ɦɪ po:t̪ʰi: me: ra:məbʰəro:s̪ə ka:pəɽɪ ' bʱrəmərə ' o: ʋɪs̪ə̃gət̪ɪkə tʃərtʃə̃ kəɪn̪e: tʃɦət̪ʰɪ , dʒ͡a:ɦɪ me: mən̪ukkʰəkə dʒ͡ɪ:ʋən̪ə əun̪a:ɪt̪ə tʃɦələ. mən̪ukkʰə budʒ͡ʰəɪt̪ə ətʃɦɪ dʒ͡e: o:kərə ʃo:ʂəɳə , d̪əmən̪ə a: prət̪a:ɽən̪a:kə dʒ͡ɪmme:d̪a:rə lo:kə t̪a:ɦɪ d̪ɪn̪ə d̪ʰəra:ʃa:ji: bʰə dʒ͡a:jəjə,dʒ͡a:ɦɪ d̪ɪn̪ə prət̪ɪka:rə a: krə̃:t̪ɪkə məʃa:lə dʒ͡ərɪ dʒ͡a:jət̪ə. mud̪a: e:ɦe:n̪ə n̪əɦɪ bʰə s̪əkəɪt̪ə ətʃɦɪ. mən̪ukkʰəkə a:gɪ o:kəra:

meː kuləbulaːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ,oːkəɾeː d͡ʒərəbəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ aː oːkərə d̪eːɦə kun̪uː bən̪n̪ə koːʈʰəriː d͡ʒəkãː ʋɪʋəʃə ʈʰaːrə ət͡ʃʱɪ,oːkərə d̪ʱũaː əun̪aːkə' oːkəɾeː prət̪aːɽɪt̪ə kərəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ.eːɦɪn̪aː ʃoːʂəkə ʋərgəkə ʋjəʋəs̪aːjə ʃoːʂɪt̪əkə n̪ɪʂprəːɳə d͡ʒəkãː mən̪oːd̪əʃaː s̪ə̃ aːgãː bəɽʰəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ.' bən̪n̪ə koːʈʰəriː əun̪aːɪt̪ə d̪ʱũaː ' meː raːməbʱəroːs̪ə d͡ʒiː d͡ʒeː pərɪs̪t̪ʰɪt̪ɪkə ʋərɳən̪ə kərəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ,t̪əkəɾeː ʋɪs̪t̪aːrə eːkə goːʈə pəɪgʱə kəʋɪt̪aː poːt̪ʰiː ' n̪əɦĩ , aːbə n̪əɦĩ ' meː oː keːn̪eː t͡ʃʱət̪ʰɪ.mən̪ukkʰə əpən̪ə pəraːd͡ʒɪt̪ə d͡ʒiːʋən̪ə s̪ə̃ ʋjət̪ʰɪt̪ə ət͡ʃʱɪ,beːt͡ʃəɪn̪ə ət͡ʃʱɪ aː beːrə beːrə oː s̪ə̃kəlpə ləɪt̪ə ət͡ʃʱɪ , əpən̪ə d͡ʒiːʋən̪əkə eːɦɪ gət̪ɪ d͡ʒɪmmeːd̪aːrə loːkəkə oː kʰəbərə leːt̪ɪ,mud̪aː iː s̪ə̃kəlpə kət̪ə' pʰurəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ.eːɦeːn̪ə mən̪oːd̪əʃaːkə ʋərɳən̪ə kərəbaːkə piːt͡ʃʱuː raːməbʱəroːs̪ə d͡ʒiːkə kəʋɪt̪ʋə s̪əmuːt͡ʃaː ʃoːʂɪt̪ə - ut̪piːɽɪt̪ə s̪əmud̪aːjəkẽː prət̪ɪn̪ɪd̪ʱɪt̪ʋə kərəɪt̪ə t͡ʃʱən̪ɪ.ɦun̪əkə aːroː məɪt̪ʰɪliːkə kəʋɪt̪aːkə poːt̪ʰiː eːɦɪ prəkaːrẽː əpən̪ə ʋɪʃʋəs̪ən̪iːjə aːd̪ʱaːrə bən̪əbəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ,d͡ʒaːɦɪ meː d͡ʒiːʋən̪əkə s̪əmərəs̪ə s̪əmaːd͡ʒəkə n̪ɪrmaːɳə ɦueː aː s̪əbʱə kẽː s̪əmaːn̪ə əʋəs̪ərə aː əd̪ʱɪkaːrə bʱẽːʈəɪ.ɦun̪əkə d̪uː ʈaː məɪt̪ʰɪliː kəʋɪt̪aː poːt̪ʰiː ɦun̪əkə kəʋɪt̪ʋəkə ʋɪs̪t̪aːrə aː oːkərə aːʋəʃjəkə ʋərɲə ʋɪʂəjəkə ud̪aːɦərəɳə ləkə' kaːʋjəʋɪʃleːʂəkə loːkən̪ɪkẽː əpən̪ə məɦət̪t̪ʋə bət̪eːbaː meː s̪ərʋət̪ʰaː s̪əkʂəmə ət͡ʃʱɪ ' moːməkə pəgʱələɪt̪ə əd̪ʱərə ' aː ' əpən̪ə ən̪ət͡ʃɪn̪ɦaːrə ' .t̪əkərə baːd̪ə ' jud̪d̪ʱə bʱuːmɪkə eːs̪əgərə joːd̪d̪ʱaː ' aː ' ən̪ɦərɪjaːkə t͡ʃaːn̪ə ' ɦun̪əkə kəʋɪt̪aːkə oː poːt̪ʰiː t͡ʃʱələ,d͡ʒaːɦɪ meː eːkə d̪ɪs̪ə mən̪ukkʰə preːmə aː ʃr̃ɨgaːrəkə bʱaːʋə s̪əɦeːd͡ʒəbaːkə leːlə prəjət̪n̪əʃiːlə t͡ʃʱələ , t̪ə d̪oːs̪ərə d̪ɪs̪ə oː d͡ʒiːʋən̪əkə jud̪d̪ʱə bʱuːmɪ meː

əpən̪ə jud̪d̪ʰə eːs̪əgəreː ləɽeːbaːkə leːlə ʋɪʋəʃə tʃʱələ. ɾɪʃt̪ɑː,s̪ə̃bə̃d̪ʰə ɑː bʰɑːʋəkə ɦɾɑːs̪ə kərəɪjə n̪əʋəkɑː s̪əməjə mən̪ukkʰə kẽː eːkə d̪oːs̪ərə s̪ə̃ kət̪eːkə ʋɪləgəʋəɪt̪ə ətʃʱɪ,ɾɑːməbʰəɾoːs̪ədʒ͡iːkə kəʋɪt̪ʋə oːkərə tʃĩɦn̪ɪt̪ə kərəɪt̪ə ətʃʱɪ.

oː kəʋɪt̪ɑː leːkʰən̪ə s̪ə̃ əpən̪ə leːkʰəkiːjə dʒ͡iːʋən̪ə ʃuɾu keːlən̪ɪ,mud̪ɑː ɦun̪əkə leːkʰən̪ə kʰɑːliː kəʋɪt̪eːɽɑː meː n̪əɦĩ ɾukələ. s̪ɑːɦɪt̪ɟəkə ən̪eːkə ɾɑːs̪ə ʋɪd̪ʰɑː oː s̪əmɾɨd̪d̪ʰə keːlən̪ɪ , dʒ͡ɑːɦɪ meː kət̪ʰɑː,upən̪ɟɑːs̪ə , n̪ɑːɽəkə ɑː jɑːt̪ɾɑːʋɾɨt̪t̪əkə kʂeːt̪ɾə ʋɪs̪t̪ɾɨt̪ə tʃʱələ.

ɦun̪əkə kət̪ʰɑː s̪ə̃gɾəɦə ' t̪oːɾɑː s̪ə̃gə dʒ͡əɪboː ɾeː kudʒ͡əbɑː ' kə pɾəkɑːʃən̪ə bɪɦɑːɾə s̪əɾəkɑːɾəkə məɪt̪ʰɪliː əkɑːd̪əmiː kəɪleː tʃʱələ.' ɦugəliː uːpəɾə bəɦəɪt̪ə gə̃gɑː ' ɑː ' ẽːɽiː bʰɑːɪɾəs̪ə ' n̪ɑːməkə ɦun̪əkə kət̪ʰɑːkə poːt̪ʰiː ɦun̪əkə kət̪ʰɑːʃɪlpə meː gɾɑːmjə s̪ə̃ʋeːd̪ən̪ɑː ɑː gɑːməkə bəd̪ələɪt̪ə s̪ʋəɾuːpə kẽː ʋɪs̪t̪ɑːɾə s̪ə̃ bən̪ɦəbɑː meː s̪əpʰələ bʰeːlə.ɦun̪əkə upən̪ɟɑːs̪ə ' gʰəɾəmũɦɑː ' gʰəɾə s̪ə̃ n̪ɪʂkɑːs̪ɪt̪ə ɑː s̪ə̃t̪ɾəs̪t̪ə eːkə goːɽə dʒ͡iːʋən̪əkə t̪eːɦeːn̪ə t̪ɾɑːs̪əd̪iːkə kət̪ʰɑː ətʃʱɪ , dʒ͡ɑːɦɪ meː ʋjəkt̪ɪkə gʰəɾə s̪ə̃ d̪əɪɦɪkə n̪ɪʂkɑːs̪ən̪ə bʰəleː bʰə geːlə ɦueː , mud̪ɑː mən̪ə s̪ə̃ oː əpən̪ə gʰəɾə s̪ə̃ bən̪ɦɑːeːlə ɾəɦəɪt̪ə ətʃʱɪ.əs̪ələ meː iː n̪eːpɑːləkə məd̪ʰeːʃə ɑːn̪d̪oːlən̪ə pəɾə ɑːd̪ʰɑːɾɪt̪ə ətʃʱɪ .ɑː pəɦɪlə upən̪ɟɑːs̪ə s̪eːɦoː.

ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ ' bʰɾəməɾə ' loːkə s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ meː s̪ɑːmɑːdʒ͡ɪkə tʃ͡eːt̪ən̪ɑː ɦeːɾən̪ɪɦɑːɾə eːkəɽɑː ʋɪʃʋəs̪t̪ə loːkə tʃʱət̪ʰɪ.n̪eːpɑːliː ɑː məɪt̪ʰɪliː meː ɦun̪əkə ən̪eːkə ɾɑːs̪ə poːt̪ʰiː tʃʱəpələ ətʃʱɪ ɑː t̪ɑːɦɪ kɑːɾəɳə s̪ə̃ oː əpən̪ə d̪ɾɨʂʈɪ ɑː ʋɪʋeːtʃ͡ən̪ɑː s̪ə̃ tʃ͡əmət̪kɾɨt̪ə kəɾəɪt̪ə tʃʱələt̪ʰɪn̪ə.ɦun̪əkə eːɦɪ

pɾəkɑ̃ːɖə ʋɪd̪ʋət̪ɑːkẽː ən̪eːkə ɾɑːs̪ə s̪əmmɑːn̪ə bʰẽːʈələ ətʃʰɪ.bʰɾəməɾə dʒiː ɦĩd̪iː , n̪eːpɑːliː ɑː məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jə kẽː ən̪uʋɑːd̪ə kʂeːt̪ɾə meː əpən̪ə ʋɪləkʂəɳə joːgəd̪ɑːn̪ə d̪əɪt̪ə d̪əɪt̪ə ɾəɦəlɑːɦə ə_ɪtʃʰə. oː bʰɑːɾət̪ə ɑː n̪eːpɑːləkə s̪ɑ̃ːs̪kɾɨt̪ɪkə s̪eːt̪u tʃʰət̪ʰɪ.

əpən̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pəɾə pəʈʰɑːu.**

2.11.tʃə̃dɽe:ʃə-ɾɑ:məbʰəɾo:sə̪ kɑ:pəʈ̪ɪ 'bʰɾəməɾə' : ʋɪtʃɑ:ɾə, sə̪̃ʋe:də̪ɳɑ: ɑ: tʃe:tə̪ɳɑ:

tʃə̃dɽe:ʃə-sə̪̃pəɾkə-9430640883

ɾɑ:məbʰəɾo:sə̪ kɑ:pəʈ̪ɪ 'bʰɾəməɾə' : ʋɪtʃɑ:ɾə, sə̪̃ʋe:də̪ɳɑ: ɑ: tʃe:tə̪ɳɑ:

ɪɳd̪ɾəd̪ʰəɳuʂi: sɑ̪:to̪: ɾə̃gəkə pɾət̪ɪtʃtʃʰəʋɪkẽ: əpəɳɑ:me: sə̪me:ʈ̪əɳe̪:-bəʈ̪o:ɾəɳe̪: ɾɑ:mə bʰəɾo:sə̪ kɑ:pəʈ̪ɪ 'bʰɾəməɾə'kə ʋəɪʋɪd̪ʰjə sɑ̪:ɦɪt̪jə d͡ʒəɳə̪sə̪mɑ:d͡ʒəsə̪̃ d͡ʒuʈ̪ələ ətʃʰɪ. ɦɪɳə̪kə ɾətʃəɳɑ: d͡ʒəɳə̪-d͡ʒəɳə̪sə̪̃ pɾəbʰɑ:ʋɪt̪ə̪ o: pəɾɪʋe:ʃəgət̪ə̪ sə̪məjə ɑ: sə̪mɑ:d͡ʒəsə̪̃ sə̪mbəɳd̪ʰə bəɳə̪bəɪt̪ə̪ ətʃʰɪ. ɦɪɳə̪kə d̪ɾɨʂʈ̪ɪ ʃo:ʂɪt̪ə̪-pi:ɽɪt̪ə̪ sə̪mɑ:d͡ʒə d̪ɪsə̪ ʈ̪əkəʈ̪əki: ləgəuɳe̪: sə̪t̪jɑ:ɳubʰu:t̪ɪ kəɾəbəɪt̪ə̪ ətʃʰɪ. d͡ʒəɳə̪sə̪mɑ:d͡ʒəkə ɦɾɨd̪ə̪jəkə kəɾuɳɑ:, pi:ɽɑ:, d̪ə̪jɑ:, pɾe:mə ɑ:d̪ɪkẽ:

ubʰaːɾɪkəə̯ d͡ʒən̪əs̪ə̃ʋeːd̪ən̪ɑːkẽː maːn̪əʋiːjə muːljəboːd̪ʰəkə s̪ə̃ʋaːɦəkə bʰəə̯ d͡ʒəgəbəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ.

d͡ʒiːʋən̪ə-s̪ə̃gʰəɾʂəmeː d͡ʒuːd͡ʒʱəɪt̪ə t͡ʃələɪt̪ə t͡ʃəɽʰəɪt̪ə-bəɽʰəɪt̪ə koːn̪oː ɾət͡ʃən̪ɑːkɑːɾəkə ɑːt̪məs̪əd͡ʒəgət̪ɑː d͡ʒə̃ məulɪkə ʋɪt͡ʃɑːɾəd̪ʰəɾɑːmeː kəlaːt̪məkə d̪ʰəɾgʰə̃ɪ s̪ʋɑːbʰɑːʋɪkə jət̪ʰɑːɾt̪ʰəboːd̪ʰəkə upəs̪t̪ʰɪt̪ɪboːd̪ʰə əpən̪ə ɾət͡ʃən̪ɑːmeː pɾəs̪pupʰəʈɪt̪əkəə̯ kəɾəbɑː d̪əɪt̪ə ət͡ʃʱɪ t̪ə̃ oːɦən̪ə ɾət͡ʃən̪ɑːkɑːɾə jugə ɑː s̪əməjəkə ət̪ɪkɾəmən̪ə kəə̯ əpən̪ə eːkəʈɑː pʰuːʈə ɪt̪ɪɦɑːs̪ə ɾət͡ʃĩ n̪əʋət̪ɑːboːd̪ʰəkə s̪ən̪eːs̪ə bɪləɦɪ d̪əɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. əpən̪eː s̪əməjə ɑː jugəkə ət̪ɪkɾəmən̪ə kəə̯ ɦəʋɑːkə ʋɪɾoːd̪ʰəmeː t͡ʃəlɪkəə̯ s̪ə̃kəʈɑːpən̪n̪ə s̪t̪ʰɪt̪ɪs̪ə̃ d͡ʒuːd͡ʒʱəɪt̪ə s̪ə̃gʰəɾʂəpuːɾn̪ə t͡ʃun̪əut̪ɪːkẽː s̪ʋiːkɑːɾəbə əbəs̪s̪eː s̪əd͡ʒəgə oː s̪ət͡ʃəɽʰə ɾət͡ʃən̪ɑːkɑːɾəkə d̪ɑːjɪt̪ʋəboːd̪ʰə t̪ʰɪkə. bəɦuɑːjɑːmiː ʋjəkt̪ɪt̪ʋə oː kɾɨt̪ɪt̪ʋəkə d̪ʰən̪ɪː bʰɾəməɾəkə s̪ɑːɦɪt̪jɪkə əʋəd̪ɑːn̪ə ʋɪʃeːʂeː ət͡ʃʱɪ. oː s̪əd̪ɑːbəɦɑːɾə leːkʰəkə t͡ʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː ɾət͡ʃən̪ɑːkẽː s̪əd̪ɑːd͡ʒiːʋiː bən̪ɑːkəə̯ oːɦɪmeː əpən̪ə kəlaːt̪məkət̪ɑːkə s̪ə̃gə əpən̪ə ʋəɪʋɪd̪ʰjəpuːɾn̪ə ʋɪʋeːkəkẽː d͡ʒʱõːkɪ pəd͡ʒʱɑːɪt̪ə t͡ʃĩn̪əgiːkẽː ləɦəkɑː d̪əɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. d͡ʒẽː oː s̪uːkʂmə d̪ɾɨʂʈɪkə pəɾɪt͡ʃɑːjəkə t͡ʃʱət̪ʰɪ t̪ẽː oː əpən̪ə s̪uːkʂmə d̪ɾɨʂʈɪkə pəɾɪt͡ʃɑːjəkə bʰəə̯ s̪ɑːɦɪt̪jɪkə, ɾɑːd͡ʒən̪əɪt̪ɪkə ɑː ʋɪt͡ʃɑːɾəd̪ʰəɾɑːkẽː eːkəs̪ə̃gə ɪ̃gɪt̪ə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. d̪eːkʰəbə, pəɾeːkʰəbə ɑː s̪pəʂʈət̪əhə ̆ɪmɑːn̪əd̪ɑːɾiːpuːɾʋəkə kɑːd͡ʒə kəɾəbə əbəs̪s̪eː eːkəʈɑː t͡ʃun̪əut̪ɪː ʈʰɑːɽʰə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə' əbəs̪s̪eː eːɦɪ t͡ʃun̪əut̪ɪːkẽː s̪ʋiːkɑːɾəɪt̪ə əpən̪ə kələməkə loːɦɑː mən̪əbəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. loːkə t͡ʃeːt̪ən̪ɑːkə ɾət͡ʃən̪ɑːkɑːɾə bʰɾəməɾə pɑːʈʰəkəkẽː s̪əməjə ɑː s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪkẽː bud͡ʒʱəjəbɑːkə bʰəɾɪs̪əkə pɾəjɑːs̪ə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. eːɦɪ

ɦeːt̪u ɦɪn̪ək̪ə rət͡ʃən̪ɑː əbəs̪s̪eː pərəmpərɑːkẽː n̪əʋə ruːpəmeː pərɪbʰɑːʂɪt̪ə kərəɪt̪ə ʋərt̪əmɑːn̪əkə d̪urukkʰɑː pərə bʰəʋɪʂjəs̪ə̃ ən̪t̪ərs̪əmbən̪d̪ʰə bən̪əbəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. s̪ɑːɦɪt̪jə ɑː s̪ə̃s̪krɨt̪ɪs̪ə̃ s̪əmbən̪d̪ʰə ɦɪn̪əkɑː t͡ʃʱɑːt̪rɑːʋəs̪t̪ʰɑːɦɪs̪ə̃ d͡ʒɑːgələ. ɦɪn̪əkə pəɦɪlə prəkɑːʃɪt̪ə rət͡ʃən̪ɑː 'ɪmɑːn̪əd̪ɑːrə bɑːləkə' d͡ʒeː 1964 iː.meː mɪt̪ʰɪlɑː mɪɦɪrəkə n̪eːn̪ɑːbʰuʈəkɑːkə t͡ʃəupɑːɽɪmeː ɑːjələ ət͡ʃʱɪ. t̪əkərə bɑːd̪ə piːʈʰɪjɑːʈʰoːkə ɑːʈʰə goːʈə giːt̪əkə s̪ə̃kələn̪ə 'd͡ʒəʋɑːn̪iːkə d̪ɪn̪ə' 1965 iː.meː prəkɑːʃɪt̪ə bʰeːlə.

rɑːmə bʰəroːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰrəmərə'kə d͡ʒən̪mə 2008 s̪ɑːlə s̪ɑːoːn̪ə 22 gət̪eːkə⁄ prəmɑːɳəpət̪rəkə ən̪us̪ɑːrẽː bəgʰət͡ʃəuɽɑː, d͡ʒɪlɑː- d̪ʰən̪uʂɑː, d͡ʒən̪əkəpurə ə̃t͡ʃələ, gɑːbɪs̪ə bəgʰət͡ʃəuɽɑː, ʋɑːrɖə n̪ə̃.-1 meː bʰeːlə. eːɦɪ gɑːməkə t͡ʃəuɦəd̪d̪iː ət͡ʃʱɪ - ut̪t̪ərə- mɪt̪ʰɪleːʃʋərə məuɑːʈiː gɑː.ʋɪ.s̪ə., d̪əkʂɪɳə- mɑːn̪əs̪iɦə pəʈʈiː gɑː.ʋɪ.s̪ə.. ɦɪn̪əkə ʋə̃ʃɑːʋəliː ət͡ʃʱɪ-

mən̪oːrət̪ʰiː kɑːpəɽɪ

miːʈʰuː lɑːlə kɑːpəɽɪ

rɑːməgulɑːmə kɑːpəɽɪ ;pət̪n̪iː d̪uhŭkʰən̪iː d̪eːʋiː

d̪əjɑːʋət̪iː d̪eːʋiː s̪ukumɑːrə kɑːpəɽɪ rɑːməbʰəroːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰrəmərə' ;pət̪n̪iː- d̪ələt̪iːjɑː d̪eːʋiː s̪oːn̪ɑːʋət̪iː d̪eːʋiː

rɑːmən̪ɑːrɑːjəɳə kɑːpəɽɪ, prəd̪iːpə kumɑːrə kɑːpəɽɪ, n̪əgiːn̪ɑː d̪eːʋiː, prəmɪlɑː kumɑːriː d̪eːʋiː, s̪ə̃d̪iːpə kumɑːrə

bəgʰət͡ʃəuʈɑː gɑːməkə n̪ɑːmə pəʈələ ɦeːt̪əɪkə d͡ʒeː eːt̪əjə bɑːgʰə t͡ʃərɑːurə kərəɪt̪ə t͡ʃʱələɪkə. eːɦɪ ʈʰɑːməkə d͡ʒəmiːn̪ə koːɦə-kəɦəbəɪt̪ə t͡ʃʱələɪkə d͡ʒeː əʈʰɑːɪ-t̪ɪːn̪ə kɪloːmiːʈərə d̪uːriː d̪ʰərɪ t͡ʃʱələ. ɦɪn̪əkə d͡ʒən̪mə s̪us̪əmpən̪n̪ə pərɪʋɑːrəmeː bʰeːlə rəɦən̪ɪ. gɑːmə bəgʰət͡ʃəuʈɑː kiː kəɦiː, pəroːpəʈʈɑːmeː s̪əbʰəs̪ə̃ d̪ʰən̪iːkə gʰərəmeː. ɦɪn̪əkə bɑːbuːd͡ʒiːkẽː əggəɦə-ʋɪggəɦə d͡ʒəmiːn̪ə, lɑːkʰəkə lɑːkʰə ləgɑːn̪iː, d͡ʒəmiːn̪d̪ɑːroːkẽː kərd͡ʒə d̪əɪt̪ə t͡ʃʱələt̪ʰɪn̪ə. gɑːməs̪ə̃ bɑːɦərə s̪əʈəleː kʰeːt̪ə rəɦən̪ɪ. goːrəɦɑːs̪ə̃ ləə̯ kəə̯ koːɦə d̪ʰərɪ. bəʈəd̪ə kʰəʈəkəɪ t͡ʃʱələ t̪ə̃ oːt̪əɦɪ upʰəpərə ɦoːɪt̪ə t͡ʃʱələ. eːɦɪ biːt͡ʃəmeː ɑːn̪əkə d͡ʒəmiːn̪ə n̪əɦɪ t͡ʃʱələ. əpən̪eː kʰeːt̪əmeː liːkʰə. əpən̪eː kʰeːt̪əkə ɑːrɪs̪ə̃ pɑːn̪ɪ pəʈɑːoːlə d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱələ. pəʈəun̪iː prəkrɨt̪ɪ pərə n̪ɪrbʰərə t͡ʃʱələ. t͡ʃuːreː pəɦɑːʈəkə prɨʂʈʰəbʰuːmɪ d͡ʒeː pəɦɑːʈə 25-30 kɪ.miː.beːs̪iː n̪əɦɪ ɦoːjət̪ə. pəɦɪn̪eː 900 biːgʰɑː bɑ̃ːd̪ʰəkə t͡ʃʱələɪkə. ɑːbə 300 biːgʰɑːkə t͡ʃʱəɪkə d͡ʒeː bɑːn̪ɦɪkəə̯ pəʈɑːoːlə d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱələɪkə. oːn̪ɑː ɑːbə bɑːn̪ɦəkə əut͡ʃɪt̪jə s̪əmɑːpt̪ə bʰəə̯ geːləɪkə. gəɦərɑːɪʋəlɑː boːrĩgə d̪ʰə̃s̪ɑːoːlə geːlə t͡ʃʱəɪkə, mud̪ɑː t̪əɪjoː upəjukt̪ə t̪eːn̪ɑː bʰəə̯ kəə̯ n̪əɦɪ t͡ʃʱəɪkə. ɑːbə pɑːɪpə gɑːʈɪkəkəə̯ pləgə ləgɑːkəə̯ moːʈərəs̪ə̃ d͡ʒələ ʈɑːn̪əɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə. ərt̪ʰɑːt̪ ɖʰeːkuləs̪ə̃ eːkə biːgʰɑː d̪ʰərɪ pəʈəun̪iː kəjələ d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə d͡ʒɑːɦɪmeː eːkə s̪əməjəmeː 5000 s̪ə̃ 6000 ʈɑːkɑː d̪ʰərɪ ləgəɪt̪ə rəɦəɪkə, ɑːbə ɦəd͡ʒɑːrə lɑːgɪeː d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə. d̪ʰən̪ə, gəɦuːmə, t̪oːriː, s̪ərɪs̪oː ɑːd̪ɪ mukʰjə upəd͡ʒɑː t͡ʃʱəɪkə. bəgʰət͡ʃəuʈɑːkə puːbə ərəɦəriː n̪əd̪iː d͡ʒəkərə t͡ʃəuʈɑːɪ 25s̪ə̃ 30 pʰiːʈə ɑː gəɦərɑːɪ beːs̪ə t͡ʃʱəɪkə. gɑːməmeː ɦɪn̪əkə pɪt̪ɑːkə s̪t̪ʰɪt̪ɪ- pɑːt̪ə d͡ʒẽː puːrn̪ət̪əhə̆ s̪əpʰələ rəɦən̪ɪ t̪ẽː əd̪ɪkɑːriː n̪ɑːməs̪ə̃ s̪eːɦoː d͡ʒɑːn̪ələ d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱəlɑːɦə. koːn̪oː d̪oːkɑːn̪ə-d̪əuriː eːɦən̪ə n̪əɦɪ

d͡ʒeː ɦɪn̪ə̪kə n̪ɑ̪ːmə ut͡ʃərəlɑː pərə keːoː pɑːɪ mɑ̃ːgəjə. s̪ə̪bʰəkẽː ɦɪn̪ə̪kə pɪt̪ɑ̪ː pərə bʰəroːs̪ə̪ t͡ʃʱələn̪ɪ̪. oː bəgʰət͡ʃəuɽɑː gɑːmə pəɲt͡ʃɑːjət̪ə̪kə t̪i̪ːn̪ə̪ kʰeːpə prəd̪ʰən̪ə̪ rəɦələt̪ʰɪ. oːn̪ɑ̪ː oː gɑːməkə mukʰɪjɑː ɑː t̪ə̪kərə bɑːd̪ə̪ ʋəɪɦə pəd̪ə̪ bʰəə̸ geːlə prəd̪ʰɑːn̪ə̪ pəɲt͡ʃə. oː gɑːməkə pəɲt͡ʃəɪt̪i̪ː kərət̪ʰɪ. ɦɪn̪ə̪keː bɑːbuː rɑːʂʈriːjə prɑːt̪ʰəmɪkə ʋɪd̪jɑːləjə bəgʰət͡ʃəuɽɑː kʰoːlələt̪ʰɪ. oː s̪kuːləmeː əd̪ʰjəkʂə bʰeːlɑːɦə ʋɑː kəɦiː t̪ə̪̃ s̪ərʋeːs̪ərʋɑː jəɪɦə rəɦət̪ʰɪ. eːɦiːmeː məɪt̪ʰɪliːkə n̪e̪ːpɑːləkə prət̪ɪ̪ʂʈʰɪt̪ə̪ pət̪rəkɑːrə oː s̪ɑ̪ːɦɪt̪jəkɑːrə ʃriːʃjɑːmə s̪un̪d̪ərə kɑːpəɽɪ 'ʃəʃɪ' ʃɪkʂəkə rəɦət̪ʰɪ ɑː rɑːd͡ʒəʋɪrɑːd͡ʒə kəoːleːd͡ʒəmeː prɑːd̪ʰjɑːpəkə bʰeːlət̪ʰɪ. oːn̪ɑ̪ː ʋərt̪ə̪mɑːn̪ə̪ s̪ə̪məjəmeː ɑːrə.ɑːrə.kəɪmpəs̪ə̪, d͡ʒən̪ə̪kəpurəmeː t͡ʃʱət̪ʰɪ. ɦɪn̪ə̪kə bɑːbuːd͡ʒiːkə bɑːd̪ə̪ ɦɪn̪ə̪kə d͡ʒeːʈʰə mɑːjə s̪ukumɑːrə kɑːpəɽɪ əd̪ʰjəkʂə bʰeːlɑːɦə ɑː t̪ə̪kərə bɑːd̪ə̪ rɑːmə bʰəroːs̪ə̪ kɑːpəɽɪ 'bʰrəmərə' d̪ə̪s̪ə̪ ʋərʂə ləgəbʰəgə eːɦɪ pəd̪ə̪kẽː s̪ə̪mɦɑːrələn̪ɪ̪.

rɑːməbʰəroːs̪ə̪ kɑːpəɽɪ 'bʰrəmərə' gʰərəɪs̪i̪ː-gʰərəɪjɑː ʃɪkʂɑː prɑːpt̪ə̪ kəjələn̪ɪ̪. ɦɪn̪ə̪kə pəɦɪlə guru məd̪ʰukərəɦiː n̪ɪ̪ʋɑːs̪i̪ː gəɳeːʃə lɑːlə d͡ʒeː d̪ʰərət̪i̪ː pərə bʰəʈʈʰɑːs̪ə̪̃ kəkəɦərɑː lɪkʰeːn̪e̪ː t͡ʃʱəlɑːɦə. ə ɑː s̪ə̪̃ ʋjɑːʋəɦɑːrɪkə gəɳɪt̪ə̪ d̪ʰərɪ. t̪ə̪kərə bɑːd̪ə̪ n̪ɪ̪mn̪ə̪ mɑːd̪ʰjəmɪkə ʋɪd̪jɑːləjə beːləɦiːmeː ʋərgə 1 s̪ə̪̃ 3 d̪ʰərɪ pəɽʰələn̪ɪ̪. oːɦɪ ʋɪd̪jɑːləjəkə n̪ɑ̪ːmə eːkʰən̪ə̪ t̪ʰɪkə mɑːd̪ʰjəmɪkə ʋɪd̪jɑːləjə beːləɦiː d͡ʒeː bəgʰət͡ʃəuɽɑːs̪ə̪̃ 2 kɪ.miː.ət͡ʃʱɪ. pəjəreː ɑːbɑːd͡ʒɑːɦiː. bəɦut̪ə̪ kəʈʰɪn̪ə̪s̪ə̪̃ geːn̪ɑ̪ːɪ-əjən̪ɑ̪ːɪ. bəɦɑːd̪u̪rə pəkəɽɪkəə̸ləə̸ d͡ʒɑːn̪ɪ̪. pɑːrʈiː ɑː kət͡ʃərɑː, kərət͡ʃiːkə kələmə, boːɽɑː oːt͡ʃʱɑːkəə̸ bəɪs̪ə̪bə ɑːd̪ɪ̪. ʋərgə 4 s̪ə̪̃ məɪʈrɪkə ərt̪ʰɑːt̪ eːs̪ə̪.eːlə.s̪i̪ː.s̪ərəs̪ʋət̪i̪ː mɑː.bɪ.d͡ʒən̪ə̪kəpurə, s̪ɑ̪ːlə 2025.

eːkəʈɑː baːt̪ə s̪pəʂʈə kəə̸ d̪eːbə ut͡ʃɪt̪ə ɦoːjət̪ə d͡ʒeː 12 ʋərʂəkə əʋəs̪t̪ʰɑːmeː bʰəgəʋɑːn̪ə pəʈʈiː, mɑːn̪əs̪ɪn̪ɦə pəʈʈiː, gɾɑːmə ʋɪ.s̪ə.kə ən̪t̪əɾgət̪ə d̪ələt̪iːjɑː d̪eːʋiːkə s̪ə̃gə ʋɪʋɑːɦə bʰeːlən̪ɪ. pɑ̃ːt͡ʃəmə s̪ən̪t̪ɑːn̪əmeː t̪iːn̪ə goːʈə put̪ɾə ɑː d̪uːʈɑː put̪ɾiː t͡ʃʱən̪ɪ. ɪɦoː kəɦəbə ən̪əɾgələ n̪əɦɪ ɦoːjət̪ə d͡ʒeː ɦɪn̪əkə d͡ʒən̪mə d͡ʒɑːɦɪ keːoːʈə pəɾɪʋɑːɾəmeː bʰeːlə ɾəɦən̪ɪ t̪ɑːɦɪmeː pəɽʰɑːɪ pəɾə oːt̪eːkə d͡ʒoːɾə n̪əɦɪ t͡ʃʱələ. mud̪ɑː, bʰɾəməɾə ɑːiː.eː.əɾt̪ʰɑːt̪ pɾəʋiːɳət̪ɑː pɾəmɑːɳəpət̪ɾɑːs̪ə̃ ut̪t̪iːɾɳə kəjələn̪ɪ. oː bəgʰət͡ʃəuʈɑːmeː d͡ʒeː pəɽʰɑːɪ pɾɑːɾəmbʰə kəjən̪eː t͡ʃʱəlɑːɦə s̪eː kən̪ɦɑːɪ s̪ɑːɦu n̪ɑːməkə ʋjəkt̪ɪs̪ə̃. oːeːɦə s̪əmpən̪n̪ə ʋəɾgəkə oːɦɪ ʈʰɑːmə pəɽʰəbəɪt̪ə t͡ʃʱəlɑːɦə. oː d͡ʒən̪əkəpuɾə d͡ʒeː əjəlɑːɦə s̪eː jugələ kɪʃoːɾə lɑːləkə pɾeːɾəɳɑːs̪ə̃. ʋəɪɦə ɦɪn̪əkə bɑːbuːd͡ʒiːkẽː pɾeːɾɪt̪ə kəə̸ pəɽʰəun̪iːkə leːlə d͡ʒən̪əkəpuɾə d͡ʒeːbɑːkə ɦeːt̪u kəɦələn̪ɪ. d͡ʒẽː d͡ʒən̪əkəpuɾəmeː d͡ʒəgəɦə-d͡ʒəmiːn̪ə ɾəɦən̪ɪ, eːkʰən̪oː t͡ʃʱən̪ɪ t̪ẽː d͡ʒən̪əkəpuɾəmeː pəɽʰələn̪ɪ. d̪oːs̪əɾə, ɖɑː.d̪ʰiːɾeːn̪d̪ɾə s̪ən̪ə əbʰɪbʰɑːʋəkə bʰeːʈələn̪ɪ ɑː ɦun̪əkeːs̪ə̃ pɾəbʰɑːʋɪt̪ə bʰəə̸ əpən̪ə ɾət͡ʃən̪ɑː-s̪ə̃s̪ɑːɾə bən̪əulən̪ɪ.

oː bət͡ʃt͡ʃeːs̪ə̃ ɦɪn̪d̪iː pəɽʰəɪt̪ə t͡ʃʱəlɑːɦə. pət̪ɾə-pət̪ɾɪkɑː pəɽʰəloːpəɾɑːn̪t̪ə ɦɪn̪əkɑː bʰeːlən̪ɪ d͡ʒeː ɦəməɦũ lɪkʰɪ s̪əkəɪt̪ə t͡ʃʱiː. kʰɑːs̪əkəə̸lɪkʰəbɑːkə ən̪ubʰuːt̪ɪ oːɦɪ s̪əməjəkə loːkəpɾɪjə upən̪jɑːs̪əkɑːɾə kuʃəʋɑːɦɑːkɑːn̪t̪ə, guləʃən̪ə n̪ən̪d̪ɑː ɑː kəɾn̪ələ ɾə̃d͡ʒiːt̪əkə d͡ʒɑːs̪uːs̪iː upən̪jɑːs̪ə s̪əbʰə pəɽʰɪkəə̸ ləgələn̪ɪ. goːʋɪn̪d̪əs̪ɪ̃ɦəkə 'pəpɪɦəɾɑː bɑːd͡ʒəjə ɑːd̪ʰiː ɾɑːt̪ə' ʋɪʃeːʂə n̪iːkə ləgəɪt̪ə t͡ʃʱələn̪ɪ. bɑːləkə, pəɾɑːgə, s̪ɑːpt̪ɑːɦɪkə
ɦɪn̪d̪us̪t̪ɑːn̪ə, d̪ʰəɾməjugə, n̪əɾə-n̪ɑːɾiː pət̪ɾɪkɑː pəʈən̪ɑː

ɑːd̪ɪkə pɑːʈʰəkə oː ɾəɦət̪ʰɪ. ɦɪn̪əkə leːkʰən̪əmeː ʋɪʃeːʂəkə̆ jəun̪əs̪ə̃ s̪əmbən̪d̪ʰɪt̪ə n̪əɾə-n̪ɑːɾiː prəbʰɑːʋɪt̪ə kəjələkə ɑː ɑːjələ. puːɾʋəkə ɾət͡ʃən̪ɑːkẽː d̪eːkʰɪkə̆ ɦɪn̪əkɑː n̪ɑːɾiː mən̪oːbʰɑːʋəkə ʋɪʃeːʂəd͡ʒɲə kəɦələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ.

iːɦoː kəɦɪ d̪eːbə ut͡ʃɪt̪ə ɦoːjət̪ə d͡ʒeː bʰɾəməɾə n̪eːn̪ɑːʋəs̪t̪ʰeːs̪ə̃ t͡ʃən̪s̪əgəɾə ɾəɦət̪ʰɪ. d͡ʒəɦɪn̪ɑː pəɖʰɑːɪmeː t̪əɦɪn̪ɑː d̪ʰə̃ɪs̪ə d͡ʒəgəjəbɑːmeː. kəɦiː t̪ə̃ Hero əɾt̪ʰɑːt̪ Healthtÿ, Educated richč and organisation kəɦəbə d͡ʒeː pəɽʰɪt̪eː t͡ʃʱəlɑːɦə s̪eː əbəs̪s̪eː. d͡ʒən̪əkəpuɾə əjəlɑːkə bɑːd̪ə oː əpən̪ə bʰəɪjɑːkə s̪ə̃gə koːn̪oː n̪əʋə s̪ɪn̪eːmɑːkẽː prət̪ʰəmə pɑːliːmeː d̪eːkʰɪt̪eː t͡ʃʱəlɑːɦə. ɖɔ.d̪ʰiːɾeːn̪d̪ɾəkə n̪eːpɑːlə əjəlɑːkə bɑːd̪ə eːkə n̪əmbəɾəkə ʃɪʂjə bʰɾəməɾə ɾəɦət̪ʰɪ. ɖɔ.d̪ʰiːɾeːn̪d̪ɾə d͡ʒə̃ n̪əɦɪ ɾəɦɪt̪ət̪ʰɪ t̪ə̃ bʰɾəməɾə n̪əɦɪ ɾəɦɪt̪ət̪ʰɪ. d̪un̪uː əgəleː-bəgələmeː ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʱəlɑːɦə. oːɦun̪ɑː ɖɔ. d̪ʰiːɾeːn̪d̪ɾəkə d͡ʒiːʋən̪əmeː ʃɪʂjoːpəʃɪʂjə ɖʰeːɾə-ɖʰɑːkiː t͡ʃʱən̪ɪ mud̪ɑː, bʰɾəməɾə ɑː bʰuʋən̪eːʃʋəɾə pɑːt̪ʰeːjə məɦət̪ʋəpuːɾɳə ɾəɦələn̪ɪ. s̪əɾʋəɦɑːɾɑː ʋəɾgəkə prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪt̪ʋəkẽː oː t͡ʃɪn̪ɦələn̪ɪ.

məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jə pəɾɪʂəd̪kə gəʈʰən̪ə bʰeːlə t̪ə̃ s̪ət͡ʃɪʋə bʰeːlɑːɦə ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə'. ʋɪd̪jɑːpət̪ɪ pəɾʋə s̪əmɑːɾoːɦə d͡ʒɑːn̪əkiː mən̪d̪ɪɾəkə prɑ̃ːgəɳəmeː mən̪ɑːoːlə geːlə. mɑːt̪ɾɨkɑː prəs̪ɑːd̪ə koːɪɾɑːlɑː, puːɾʋə prəd̪ʰən̪əmə̃t̪ɾiː, n̪eːpɑːlə mukʰjə ət̪ɪt̪ʰɪ ɾəɦət̪ʰɪ.

ɦɪn̪əkɑː d̪əɦɪn̪ɑː kəpɑːɾə pəɾə t͡ʃoːʈəkə t͡ʃɪn̪ɦə t͡ʃʱən̪ɪ. ɑːmə oː ɾəkʰəɪt̪ə t͡ʃʱəlɑːɦə, s̪ət̪əgʰəɾɑː kʰeːlə kʰeːlɑːɪt̪ə t͡ʃʱəlɑːɦə. ɑːmə luːʈəbɑːkə leːlə d̪əugələn̪ɪ t̪ə̃ eːɦɪ kɾəməmeː ʈɑːʈəmeː lɑːgɪkə̆ kəpɑːɾə pʰuːʈələn̪ɪ. oː oːɦɪ s̪əməjəmeː

tʃət̪ɯɾt̪ʰə ʋəɾgəkə tʃʱɑːt̪ɾə tʃʱəlɑːɦə. t̪ət̪kʂəɳə oː budʒʱəboː n̪eː kəjələn̪ɪ d͡ʒeː kəpɑːɾə pʰuːʈɪ geːlə ətʃʱɪ.

1968-69 meː ɦɪn̪əkɑː əpən̪ə d͡ʒeːʈʰə bʰɑːjə s̪ukumɑːɾə kɑːpəɽɪkə d̪ʰən̪uʂə-t̪ɪːɾəs̪ə̃ ɦɪn̪əkə ɑ̃ːkʰɪmeː t̪ɪːɾə lɑːgələ. mɑːjəkə mɑːn̪ət̪ɑː tʃʱəʈʰɪ mɑːɪkə əɾd̪ʰjə tʃʱən̪ɪ d͡ʒeː ɑːɪjoː d̪eːlə d͡ʒɑː ɾəɦələ ətʃʱɪ. s̪uːpəmeː s̪əbʰə ʋəs̪t̪u-d͡ʒɑːt̪ə d̪əə̯ kəə̯. oː ɑːn̪oː kət̪eːkoː mɑːn̪ət̪ɑː keːn̪eː ɾəɦət̪ʰɪn̪ə.

s̪ʋɑːs̪t̪ʰjə t̪ə̃ jəɪɦə ɾəɦən̪ɪ d͡ʒeː bətʃt͡ʃɑːmeː beːs̪ə moːɽəgəɾə-ɖəɽəgəɾə ʋɑː kəɦĩː t̪ə̃ bʰoːkən̪ɑː bɪlɑːɽə ɾəɦət̪ʰɪ. bʰə̃ɪs̪əkə d̪uːd̪ʰə, gʰiːkə ɑː miːʈʰɑː tʃʱutʃt͡ʃʱeː kʰɑːt̪ʰɪ. s̪ən̪n̪uːkəmeː guːɽəkə t͡ʃeːkiː ɑː s̪əũs̪eː ɽɑːɾɑːmeː bəɾəkɑːjələ gʰiːkə bʰeːɽən̪ɪ s̪eː beːs̪ə pɑːbət̪ʰɪ. ɖɔ.ɑːɾə.eːn̪ə.s̪ɪn̪ɦɑː gəɳɪt̪əkə pɾɑːd̪ʰjɑːpəkə kəɦən̪eː ɾəɦən̪ɪ ɦɪn̪əkɑː d͡ʒeː ɑːbəə̯ ʋəlɑː s̪əməjəmeː gɑːɽiː pəɾə t̪oːɾɑː lɑːd̪ɪkəə̯ ləə̯ d͡ʒɑːjə pəɽət̪ə. ɦɪn̪əkə bɑːbuːkə bʰəʈʈʰiː s̪uɾəkʂɪt̪ə ɾəɦən̪ɪ ɑː kʰuːbə piːbət̪ʰɪ. mud̪ɑː, ɦun̪əkəɾə n̪ɪd̪ʰən̪ə 84 ʋəɾʂəkə əʋəs̪t̪ʰɑːmeː bʰeːlən̪ɪ. oːɦɪ pəɾɪʋeːʃəmeː ɾəɦɪt̪oː bʰɾəməɾə kəɦɪjoː mədjəkẽː ɦɑːt̪ʰə n̪əɦɪ ləgəulən̪ɪ. oːn̪ɑː t̪eːn̪ɑː bʰəə̯ kəə̯ t͡ʃɑːɦə-pɑːn̪ə ʋɑː kəɦiː t̪ə̃ d̪uː ɽukə s̪upɑːɾɪjoː n̪eː pəbəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. eːɦɪ ʋɑːt̪ɑːʋəɾəɳə ɑː pəɾɪʋeːʃəs̪ə̃ əpən̪ɑːkẽː pʰəɾɑːkə ɾəkʰən̪eː tʃʱət̪ʰɪ.

ɦɪn̪əkə pɾɪjə s̪ə̃giː keːoː n̪əɦɪ ɾəɦən̪ɪ. kʰɑːs̪əkəə̯ eːɦɪ s̪t̪əɾəkə. oːn̪ɑː tʃʱɑːt̪ɾəd͡ʒiːʋən̪əmeː mud͡ʒəpʰpʰəɾəpuɾəkə kɑːmeːʃʋəɾə pɾəs̪ɑːd̪ə əbəs̪s̪eː d̪əs̪ə-pən̪d̪ɾəɦə ʋəɾʂəkə miːt̪ə ɾəɦən̪ɪ.

oː dʒ͡əɦɪjaː eːmə.eː.kəjələn̪ɪ ɑː d̪ɑː.d̪ʰiːɾeːn̪d̪ɾəkə kɾɨpɑːpɑːt̪ɾə ɾəɦət̪ʰɪ t̪ə̃ oː tʃ͡ɑːɦɪt̪ət̪ʰɪ t̪ə̃ guɾukə kɾɨpɑː-pʰələs̪ə̃ məɪt̪ʰɪliː ʋɪʂəjəkə pɾɑːd̪ʰjɑːpəkə ɾəɦɪt̪ət̪ʰɪ. mud̪ɑː, oː eːɦɪ s̪eːʋɑːkẽː n̪əkɑːɾələn̪ɪ ɑː pət̪ɾəkɑːɾɪt̪ɑː d̪ɪs̪ə d̪ʰukəlɑːɦə. t̪əkəɾə kɑːɾəɳə tʃ͡ʱələ dʒ͡eː ɑːɾt̪ʰɪkə s̪əmpən̪n̪ət̪ɑː. dʒ͡ẽː koːn̪oː əbʰɑːʋə n̪əɦɪ kʰəɭəkələn̪ɪ t̪ẽː n̪oːkəɾiːkə ʋɪtʃ͡ɑːɾə moːn̪əmeː n̪əɦɪ əjələn̪ɪ. oː mən̪əməudʒ͡iː pɾəkɾɨt̪ɪkə ɾəɦət̪ʰɪ t̪ẽː s̪ʋət̪ə̃t̪ɾə dʒ͡iːʋən̪ə-jɑːpən̪ə kəɾəɪt̪ə ɾəɦələ tʃ͡ʱət̪ʰɪ.

2026-27 s̪ɑːləmeː oː ʋəɪd̪eːɦiː s̪ɑːpt̪ɑːɦɪkə kɑːɾjɑːləjə pɾət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ ɾuːpəmeː ubʰəɾəlɑːɦə. 2049 s̪ɑːləs̪ə̃ kɑːn̪t̪ɪpuɾə ɾɑːʂʈɾiːjə d̪əɪn̪ɪkə pət̪ɾəkə dʒ͡ən̪əkəpuɾə, s̪ə̃ʋɑːd̪əd̪ɑːt̪ɑː ʃuɾuːkə 5 ʋəɾʂə d̪ʰəɾɪ ɾəɦəlɑːɦə. pɾəkɑːʃəkə-s̪əmpɑːd̪əkə bʰəə̯ oː məɪt̪ʰɪliː 'əɾtʃ͡ən̪ɑː' pət̪ɾɪkɑː pɾəkɑːʃɪt̪ə kəjələ. t̪əkəɾə ʋɑːd̪ə 'ə̃dʒ͡uliː' n̪eːpɑːliː mɑːs̪ɪkə ɑː məɪt̪ʰɪliːmeː d̪ʋəɪmɑːs̪ɪkə 'ɑ̃ːdʒ͡uɾə' pɾəkɑːʃɪt̪ə kəjələ. 2039 s̪ɑːlə kɑːɾt̪ɪkə 4 gət̪eːs̪ə̃ gɑːməgʰəɾə pɾəkɑːʃɪt̪ə bʰeːlə dʒ͡eː n̪eːpɑːləs̪ə̃ pɾəkɑːʃɪt̪ə pəɦɪlə ɑː eːkəmɑːt̪ɾə s̪əmɑːtʃ͡ɑːɾəpət̪ɾə s̪ɑːpt̪ɑːɦɪkə ətʃ͡ʱɪ. dʒ͡əkəɾə pɾəkɑːʃən̪ə ɑːɪjoː bʰəə̯ ɾəɦələ ətʃ͡ʱɪ. s̪upɾəbʰɑːt̪ə dʒ͡eː n̪eːpɑːliː d̪əɪn̪ɪkə t̪əkəɾə ɑːɾəmbʰɪkə s̪əmpɑːd̪əkə jəɪɦə ɾəɦət̪ʰɪ. 'dʒ͡ən̪əkəpuɾə eːks̪əpɾeːs̪ə' d̪əɪn̪ɪkə əkʰəbɑːɾəkə s̪əmpɑːd̪ən̪ə-pɾəkɑːʃən̪ə 2055 s̪ə̃ jəɪɦə kəɾəɪt̪ə tʃ͡ʱət̪ʰɪ.

pətʃ͡ɑːs̪ə ʋəɾʂəkə ɪt̪ɪɦɑːs̪əmeː n̪eːpɑːlə s̪əɾəkɑːɾəkə pəɦɪlə beːɾə s̪ɑːdʒ͡ʰɑː pɾəkɑːʃən̪əkə əd̪ʰjəkʂə pəd̪ə pəɾə ɾɑːdʒ͡ən̪iːt̪ɪkə n̪ɪjukt̪ɪ dʒ͡eː s̪eː n̪eːpɑːlə bʰəɾɪmeː 2021-22meː bʰeːlə ətʃ͡ʱɪ s̪eː ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ bʰɾəməɾəkẽː

bən̪ɑːoːlə geːlə. t̪əɦɪn̪ɑː prədʒ͡ɲɑː prət̪ɪʂʈʰɑːn̪əmeː n̪eːpɑːlə s̪ərəkɑːrə d̪ʋɑːrɑː dʒ͡eː pəɦɪlə beːrə məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːrə bʰeːlə s̪eː ɦɪn̪əkeː n̪ɑːmə eːɦɪ kʰɑːt̪ɑːmeː d̪ərdʒ͡ə tʃ͡ʱən̪ɪ.

n̪eːpɑːləmeː mɑːrɪt̪eː rɑːs̪ə kʂeːt̪rəmeː bʰrəmərə pəɦɪlə tʃ͡ʱət̪ʰɪ.

1. pəɦɪlə beːrə mɑːjɑːd̪eːʋiː prədʒ͡ɲɑː prət̪ɪʂʈʰɑːn̪ə purəs̪kɑːrə 50,000 ʈɑːkɑːkə ɦɪn̪əkɑː d̪eːlə geːlən̪ɪ. oː eːɦɪ leːlə 2052s̪ə̃ purəs̪krɨt̪ə tʃ͡ʱət̪ʰɪ.

2. 'n̪əɦɪ ɑːbə n̪əɦɪ' ɦɪn̪əkə pəɦɪlə preːmə kɑːʋjə tʃ͡ʱən̪ɪ dʒ͡eː t̪rɪbʰɑːʂɑːmeː prəkɑːʃɪt̪ə bʰeːlə ətʃ͡ʱɪ.

3. məɪt̪ʰɪliː əkɑːd̪əmiː, pəʈən̪ɑːs̪ə̃ prəkɑːʃɪt̪ə n̪eːpɑːləkə pəɦɪlə kət̪ʰɑːkɑːrəkə poːt̪ʰiː ətʃ͡ʱɪ 't̪oːrɑː s̪ə̃geː dʒ͡eːbəu reː kudʒ͡əbɑː'.

4. n̪eːpɑːlə rɑːdʒ͡əkiːjə prət̪ɪʂʈʰɑːn̪ə d̪ʋɑːrɑː ɑːjoːdʒ͡ɪt̪ə goːʂʈʰiːmeː 2048 s̪ɑːləkə purəs̪kɑːrə pɑ̃ːtʃ͡ə ɦədʒ͡ɑːrə ʈɑːkɑːkə 's̪uːliː pərə ʈɑːŋgələ ɪdʒ͡oːt̪ə'kẽː bʰeːʈələ ətʃ͡ʱɪ.

5. koːn̪oː n̪eːpɑːliːjə n̪ɑːʈəkə 'eːkəʈɑː ɑːoːrə ʋəs̪ən̪t̪ə' n̪eːpɑːlə rɑːdʒ͡əkiːjə prədʒ͡ɲɑː prət̪ɪʂʈʰɑːn̪əmeː mə̃tʃ͡ɪt̪ə bʰeːlə ətʃ͡ʱɪ. eːɦɪ poːt̪ʰiːkə t̪iːn̪əʈɑː s̪ə̃s̪kərəɳə bʰə∂ tʃ͡ukələ ətʃ͡ʱɪ.

6. ən̪t̪ərrɑːʂʈriːjə n̪ɑːʈjə s̪əmɑːroːɦəmeː eːɦɪ n̪ɑːʈəkəkẽː d̪ʋɪt̪iːjə purəs̪kɑːrəs̪ə̃ prəkɑːʃɪt̪ə kəjələ geːlə ətʃ͡ʱɪ.

7. 2067 s̪ɑːləmeː ɦɪn̪əkɑː 'pəɦɪlə loːkə s̪ɑːdʒʰɑː s̪ə̃s̪krɨt̪ɪ' puɾuʂə məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾə kẽː bʰeːt̪ələ.

8. jɑːt̪ɾiː tʃeːt̪ən̪ɑː puɾəs̪kɑːɾə tʃeːt̪ən̪ɑː s̪əmɪt̪ɪs̪ə̃ bʰeːt̪ələ.

9. ʃeːkʰəɾə s̪əmmɑːn̪ə bʰeːt̪ələn̪ɪ. iː puɾəs̪kɑːɾə ʃeːkʰəɾə pɾəkɑːʃən̪əkə d̪eːn̪ə t̪ʰɪkə.

10. ʋɪd̪jɑːpət̪ɪ s̪eːʋɑː s̪ə̃s̪t̪ʰɑːn̪ə, d̪əɾəbʰə̃gɑː d̪ʋɑːɾɑː 'mɪt̪ʰɪlɑː ʋɪbʰuːt̪ɪ s̪əmmɑːn̪ə' bʰeːt̪ələ tʃʱən̪ɪ.

11. ən̪t̪əɾɾɑːʂt̪ɾiːjə məɪt̪ʰɪliː s̪əmmeːlən̪ə d̪ʋɑːɾɑː mumbəiːmeː 'mɪt̪ʰɪlɑː ɾət̪n̪ə' s̪əmmɑːn̪əs̪ə̃ s̪əmmɑːn̪ɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ.

12. 2069 kə ʋɪd̪jɑːpət̪ɪ puɾəs̪kɑːɾə pɾɑːpt̪ə kəjən̪eː tʃʱət̪ʰɪ 2 lɑːkʰə t̪ɑːkɑːkə.

13. 'pɑːɾʋət̪iː s̪əmmɑːn̪ə' s̪ɪs̪oːd̪ɪjɑː s̪əɾlɑːɦiː d̪ʋɑːɾɑː bʰeːt̪ələ tʃʱən̪ɪ.

eːɦɪn̪ɑː ɑːɾə kət̪ɪpəjə s̪əmmɑːn̪əs̪ə̃ s̪əmmɑːn̪ɪt̪ə bʰeːlə tʃʱət̪ʰɪ. s̪əmmɑːn̪əkə boːdʒʰə t̪əɾə oː s̪ɒəjə̃ d̪əbələ tʃʱət̪ʰɪ. ɦɪn̪əkɑː ɑːbə d͡ʒeː s̪əmmɑːn̪ə bʰeːt̪əɪt̪ə tʃʱən̪ɪ s̪eː ɦɪn̪əkə upələbd̪ʰɪ əbəs̪s̪eː t̪ʰɪkə. mud̪ɑː, ɦəməɾɑː ləgəɪt̪ə ətʃʱɪ d͡ʒeː ɑːbə ɦɪn̪əkɑː leːlə s̪əmmɑːn̪ə boːdʒʰə pəɾəkə ɑ̃ːt̪iː t̪ʰɪkə. leːkʰəkəkə s̪ə̃gə ɦɪn̪əkə s̪əmpɑːd̪ən̪əmeː ɾut͡ʃɪ ɾəɦələn̪ɪ ətʃʱɪ. s̪əmpɑːd̪əkəkə s̪ən̪d̪ʰɪʋɪtʃtʃʱeːd̪ə ətʃʱɪ s̪əm+pəd̪ən̪, jəɪɦə kɾɪjɑː s̪əmpɑːd̪ən̪ə kəɦəbəɪt̪ə ətʃʱɪ. s̪ə̃s̪krɨt̪ə pəd̪əmeː s̪əm upəs̪əɾgə lɑːgɪkə⁄ s̪əmpɑːd̪əkə ʃəbd̪ə bən̪əɪt̪ə ətʃʱɪ. koːn̪oː leːkʰəkəkə lɪkʰələ ɾət͡ʃən̪ɑːkẽː ʋjɑːkəɾəɳəkə d̪ɾɨʂt̪ɪs̪ə̃ t̪ʰiːkə kəɾəbə əɾt̪ʰɑːt̪ s̪əbʰə pəd̪əkẽː

s̪əm jaːn̪ɪ t̪ʰiːkə kərəbaːkə krɪjaː s̪əmpaːd̪ən̪ə t̪ʰɪkə. koːn̪oː kaːd͡ʒəkẽː puːɾaːkəə/ paːʈʰəkəkə s̪oːd͡ʒʰãː aːn̪əʋə s̪əmpaːd̪əkəkə kaːd͡ʒə t̪ʰɪkə. oːn̪aː oː 'gaːməgʰəɾə'kẽː s̪əmaːt͡ʃaːɾə pət̪ɾə bən̪əun̪eː t͡ʃʱət̪ʰɪ aː 'ãːd͡ʒuɾə'kẽː s̪aːɦɪt̪jɪkə. mud̪aː, 'gaːməgʰəɾəmeː s̪eːɦoː s̪aːɦɪt̪jɪkə ɾət͡ʃən̪aː pɾəkaːʃɪt̪ə bʰəə/ d͡ʒaːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. eːkəʈaː baːt̪ə iː d̪ʰjaːn̪ə ɾəkʰəbeːkə t̪ʰɪkə d͡ʒeː s̪aːɦɪt̪jə d͡ʒə̃ pət̪ɾəkaːɾəɪt̪aːmeː əbəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ t̪ə̃ s̪oːn̪əmeː s̪ugən̪d̪ʰɪ ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. t̪əɦɪn̪aː d͡ʒə̃ s̪aːɦɪt̪jəmeː pət̪ɾəkaːɾɪt̪aːkə t̪ət̪ʋə beːs̪ɪeː gʰõːs̪ɪjaː d͡ʒaːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ t̪ə̃ guːɽə goːbəɾə ɦoːjəbaːkə s̪əmbʰaːʋən̪aː beːs̪ə bəɽʰəɪ d͡ʒaːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. kaːɾəɳə s̪aːɦɪt̪jəmeː pət̪ɾəkaːɾɪt̪aː aːbɪkəə/ beːs̪ɪː s̪uːt͡ʃən̪aːt̪məkə aː t̪aːt̪kaːlɪkə bən̪aː d̪əɪt̪ə ət͡ʃʱɪ d͡ʒəkʰən̪ə kɪ s̪aːɦɪt̪jə pət̪ɾəkaːɾɪt̪aːmeː aːbɪkəə/ ən̪ubʰuːt̪ə s̪ət̪jəkẽː d͡ʒəgəgɪjaːɾəkəə/maːn̪əʋiːjəguɳə oː d̪ɾɨʂʈɪkoːɳəkə aːd̪ʰaːɾə pəɾə kəɦiː t̪ə̃ paːʈʰəkəkə ən̪t̪əɾmən̪əkẽː əbəs̪s̪eː beːs̪ɪeː s̪t̪əɾə d̪ʰəɾɪ d͡ʒʱəkəd͡ʒʱoːɾɪ d̪əɪt̪ə ət͡ʃʱɪ.

bʰɾəməɾə kət̪ʰaː, kəʋɪt̪aː, upən̪jaːs̪ə, n̪aːʈəkə, loːkəs̪aːɦɪt̪jə aː loːkəs̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ, s̪aːkʂaːt̪kaːɾə, jaːt̪ɾaː-s̪ə̃s̪məɾəɳə, n̪ɪbən̪d̪ʰə, ɖaːjəɾiː, ʃoːd̪ʰə ʋɪʂəjə aːd̪ɪ lɪkʰələn̪ɪ. ɦəməɾaː d͡ʒən̪əɪt̪ə oː muːlət̪əhə̆ kəʋɪ aː t̪əkəɾə baːd̪ə kət̪ʰaːkaːɾə t͡ʃʱət̪ʰɪ. oː bəɦuʋɪd̪ʰəʋaːd̪ɪː t͡ʃʱət̪ʰɪ t̪ə̃ s̪ʋaːbʰaːʋɪkə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː ʋɪbʰɪn̪n̪ə ʋɪd̪ʰəmeː ɦɪn̪əkə ɾət͡ʃən̪aː d̪əmə-kʰəməkə s̪ə̃gə aːjələ ət͡ʃʱɪ. ɦeːn̪əɾiː ɖeːʋɪɖə t̪ʰoːɾoː kəɦən̪eː t͡ʃʱət̪ʰɪ- 's̪əbʰəs̪ə̃ pəɪgʰə kəlaːkaːɾə ʋəɪɦə ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː əpən̪ə d͡ʒɪn̪əgiːkẽː kəlaːkə ʋɪʂəjə bən̪aː ləɪt̪ə ət͡ʃʱɪ'. bʰɾəməɾə jəɪɦə kaːd͡ʒə kəjən̪eː t͡ʃʱət̪ʰɪ. oː s̪pəʂʈət̪əhə̆ lɪkʰən̪eː t͡ʃʱət̪ʰɪ- d͡ʒiːʋən̪ə eːkəʈaː gət̪ɪ t͡ʃʱəɪkə/ gət̪ɪkə s̪ə̃gə mən̪ukkʰə aːgãː bəɽʰəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. s̪ə̃kəlpɪt̪ə ʈʰaːmə d̪ʰəɾɪ

d͡ʒɑːeːbə ; n̪əɦɪ, ɑːbə n̪əɦɪ -ərt͡ʃən̪ɑː, ʋərʂə-8 kɑːrt̪ɪkə 2087. ɦɪn̪əkə poːt̪ʰiː 'n̪əɦɪ, ɑːbə n̪əɦɪ' pəɦɪn̪eː kumɑːrə əbʰɪn̪ən̪d̪ən̪əkə n̪ɑːməs̪ə̃ 'ərt͡ʃən̪ɑː'kə 24 prɨʂʈʰəmeː prəkɑːʃɪt̪ə bʰeːlə. d̪iːrgʰə kəʋɪt̪ɑːkə iː poːt̪ʰiː ət͡ʃʱɪ. oːn̪ɑː ɦɪn̪əkə pəɦɪlə poːt̪ʰiː kəʋɪt̪ɑː s̪ə̃grəɦəkə bən̪n̪ə koːʈʰəriː əun̪ɑːɪt̪ə d̪ʰuɑ̃ː ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː 2021 s̪ɑːləmeː ɑːjələ ət͡ʃʱɪ.

ɦɪn̪əkə ʋəɪʋɪd̪ʰjə ʋɪʂəjəkə leːkʰən̪əkə ud̪d̪eːʃjə rəɦələ ət͡ʃʱɪ :-

1. ʋɪbʰɪn̪n̪ə ʋɪd̪ʰəkẽː s̪upuʂʈə kərəbə.

2. s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə ʋjəʋəs̪t̪ʰɑːkẽː bəd̪ələbɑːkə prəjɑːs̪ə kərəbə.

3. ɪmɑːn̪əd̪ɑːriːpuːrʋəkə əpən̪ə bɑːt̪əkẽː rɑːkʰəbə.

4. oː d͡ʒẽː əpən̪ə ʋərgəkə ʋɪrələ loːkə t͡ʃʱət̪ʰɪ t̪ẽː s̪ərʋəɦɑːrɑː ʋərgəkə bɑːt̪əkẽː d̪ʰʋən̪ɪt̪ə kərəbə. ərt̪ʰɑːt̪ə muːljəboːd̪ʰəkə s̪ə̃ʋɑːɦəkə bən̪əbə.

5. t̪ət̪ʰɑːkət̪ʰɪt̪ə ʋərgə d̪ʋɑːrɑː d͡ʒeː t͡ʃəkrəʋjuːɦəkə gʰeːrɑː bən̪ɑːoːlə geːlə ət͡ʃʱɪ t̪əkərɑː əpən̪ə leːkʰən̪iːbəlẽː t̪oːɽəbə. kəɦiː t̪ə̃ kəməd͡ʒoːrə ɑː beːbəs̪ə ʋərgəkə bɑːt̪ə uʈʰɑːjəbə.

6. eːɦən̪ə pəɪgʰə ləkiːrə gʰiːt͡ʃəbə d͡ʒəkərɑː keːoː leːkʰən̪əbəlẽː t͡ʃʱoːʈə n̪əɦɪ kəə/ s̪əkəjə.

7. d̪rɨʃjə ɑː d̪ʰʋən̪ɪkə s̪eːɦoː eːkəʈɑː ərt̪ʰə ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. eːɦɪ d̪ɪs̪ə d̪ʰjɑːn̪ə t̪eːn̪ɑː bʰəə/ kəə/ n̪əɦɪ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. t̪ẽː eːkərə s̪ɑːrt̪ʰəkə məɦət̪t̪ɑː upəs̪t̪ʰɑːpɪt̪ə kərəbə.

8. pəʈʰəɳ̪ə, leːkʰəɳ̪ə, pɾəkɑːʃəɳ̪ə ɑː ʋɪʈ̪əɾəɳ̪ə d̪ɪs̪ə s̪ət͡ʃeːʂʈə bʰəə̯ ɳ̪əʋə piːʈʰiːkẽː bʰəʋɪʂjəkə bɑːʈ̪ə d̪eːkʰɑːjəbə.

9. leːkʰəɳ̪əkə ɦeːʈ̪u bʰɑːʂɑː oː ʃəɪliːmeː ɳ̪əʋə-ɳ̪əʋə s̪əmbʰɑːʋəɳ̪ɑːkẽː kʰoːd͡ʒəbə.

10. ɳ̪əʋə piːʈʰiːkə ɳ̪ɪɾmɑːɳ̪ə kəɾəbə d͡ʒeː ɑːʈ̪mə s̪əd͡ʒəgə bʰəə̯ d͡ʒəɳ̪əs̪əmɑːd͡ʒəmeː ɳ̪əʋə t͡ʃeːʈ̪əɳ̪ɑː-d͡ʒəgəbəjə.

oː pɾɑːjəhə̆ beːs̪ɪeː ʋɪd̪ʰəmeː ɦɑːʈ̪ʰə əd͡ʒəməuləɳ̪ɪ. eːʈ̪eːkə d̪uːɾə d̪ʰəɾɪ d͡ʒeː s̪əməkɑːliːɳ̪ə kəʋɪʈ̪ɑːkə s̪əʃəkʈ̪ə ɦəs̪ʈ̪ɑːkʂəɾə ɦoːɪʈ̪oː oː giːʈ̪ə, gəd͡ʒələ ɑːd̪ɪkə s̪ə̃gə 'pɪɾɑːmɪɖə' d͡ʒeː ɳ̪əʋə ʋɪd̪ʰə ʈ̪ʰɪkə s̪eːɦoː lɪkʰələɳ̪ɪ. kəʈ̪ʰɑː, upəɳ̪jɑːs̪ə, ɳ̪ɪbəɳ̪d̪ʰə ɑːd̪ɪ lɪkʰɪʈ̪oː oː ɳ̪ɑːʈəkə lɪkʰəbɑːkə d̪ɪs̪ə əgɾəs̪əɾɪʈ̪ə bʰeːlɑːɦə. pɾəd͡ʒɲɑː pɾəʈ̪ɪʂʈʰɑːɳ̪əmeː ɳ̪ɑːʈəkə məɦoːʈ̪s̪əʋəkə bɑːʈ̪ə uʈʰələ ɑː eːkəʈɑː ʋəɾɪʂʈʰə ɳ̪ɑːʈəkəkɑːɾəkə ɳ̪ɑːʈəkə əs̪ʋiːkɾɨʈ̪ə bʰəə̯ geːlə ʈ̪ə̃ mɑːʈ̪ɾə s̪ɑːʈ̪ə d̪ɪɳ̪əkə əbʰjəɳ̪ʈ̪əɾə ʈ̪əʈ̪kɑːliːɳ̪ə upəkuləpəʈ̪ɪ ɖɑː. iːʃʋəɾə bəɾɑːləkə ɑːgɾəɦə pəɾə 'eːkəʈɑː ɑːɾə ʋəs̪əɳ̪ʈ̪ə' ɳ̪ɑːʈəkə lɪkʰɑːjələ ɑː mə̃t͡ʃɪʈ̪ə bʰeːlə. eːɦiː ɳ̪ɑːʈəkə pəɾə pʰɪlmə bəɳ̪ɪ ɳ̪eːpɑːlə ʈeːlɪʋɪd͡ʒəɳ̪əs̪ə̃ pɾəs̪ɑːɾɪʈ̪ə bʰeːlə.

oː t͡ʃʱoːʈə-t͡ʃʱoːʈə ɳ̪ɑːʈəkə pɾɑːjəhə̆ gʱə̃ʈɑː ɑːd̪ʰə gʱə̃ʈɑː d̪ʰəɾɪkə lɪkʰəɪʈ̪ə t͡ʃʱəʈ̪ʰɪ. 'ɳ̪eːʈ̪ɑːd͡ʒiː ɑːbɪ ɾəɦələ t͡ʃʱəʈ̪ʰɪ', ɑː 'bəud̪ʰuː bɑːd͡ʒɪ uʈʰələ', 's̪uːliː pəɾə ɪd͡ʒoːʈ̪ə' ɑːd̪ɪ beːs̪ə t͡ʃə̃ɾt͡ʃɪʈ̪ə-pɾəʃə̃s̪ɪʈ̪ə bʰeːlə. loːkəɳ̪ɑːʈjə d͡ʒəʈə-d͡ʒəʈɪɳ̪ə ;2064 s̪ɑːlə, bʰəɪjɑː əeːləɪ əpəɳ̪ə s̪oːɾɑːd͡ʒə ;2067 s̪ɑːlə ɑːd̪ɪ d̪əɾəbʱə̃gɑːkə ʋɪd̪jɑːpəʈ̪ɪ s̪eːʋɑː s̪ə̃s̪ʈ̪ʰɑːɳ̪əkə məɲt͡ʃə pəɾə beːs̪ə d͡ʒəmələ ət͡ʃʱɪ. d͡ʒəɳ̪əkəpuɾəd̪ʰɑːmə ɑː ɑːɳ̪oː ʈʰɑːmə d͡ʒeːɳ̪ɑː pəʈəɳ̪ɑː

ɑːd̪ɪmeː ɦɪn̪əkə n̪ɑːʈəkə mə̃tʃɪt̪ə bʰeːlə ətʃʱɪ. ɾə̃gəmə̃tʃəs̪ə̃ dʒuɽəbə ɑː ɾə̃gəbʰɑːʂɑː əɾdʒɪt̪ə kərəbə ʃrəməs̪ɑːd̪ʰjə ɑː s̪əməjə s̪ɑːd̪ʰjə d̪un̪uː ətʃʱɪ.

oː kəɪkəʈɑː poːt̪ʰiːkə s̪əmpɑːd̪ən̪ə d̪əkʂət̪ɑːpuːɾʋəkə kəjən̪eː tʃʱət̪ʰɪ. dʒeːn̪ɑː lɑːʋɑːkə d̪ʰɑːn̪ə ;2050 s̪ɑːlə, gɑːməgʰərəkə 2046 kə kɑːɾt̪ɪkə mɑːs̪əkə ɑːʈʰəmə ʋɑːɾʂɪkə ʋɪʃeːʂɑ̃ːkə mət̪ʰuɾɑːn̪ən̪d̪ə tʃəud̪ʰəɾiː 'mɑːt̪ʰuɾə' lɪkʰɪt̪ə 't̪ɾɪʃuːliː' s̪əmpuːɾn̪ə kʰəɳɖəkɑːʋjə dʒeː 1876 pɾɨʂʈʰəmeː ɑːjələ ətʃʱɪ. 'gɑːmə gʰəɾə'meː t̪ə̃ kəɪkəʈɑː ʋɑːɾʂɪkə əŋkə s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ ʋɪʃeːʂɑːŋkə' ʋəɾʂə-4, əŋkə-1, kɑːt̪ɪkə 2042, əkʈuː-n̪əʋə. 1985, muː. 25 ʈɑːkɑː, n̪eːpɑːləkə məɪt̪ʰɪliː pət̪ɾəkɑːɾɪt̪ɑː 2044 s̪ɑːlə ɑːd̪ɪ ətʃʱɪ. ’məɦɑːkəʋɪ ʋɪd̪jɑːpət̪ɪ ɑː n̪eːpɑːlə',”loːkən̪ɑːjəkə s̪əɦəleːs̪ə' d̪uː kʰəɳɖə, loːkəgɑːt̪ʰɑː n̪ɑːjəkə d̪iːn̪ɑːbʰəd̪ɾiː ;2070 s̪ɑːlə ɑːd̪ɪ beːs̪ə tʃəɾtʃɪt̪ə pɾəʃə̃s̪ɪt̪ə ətʃʱɪ.

n̪ɑːʈəkə s̪əmbən̪d̪ʰəmeː eːt̪eːkə t̪ə̃ kəɦəleː dʒɑːjət̪ə dʒeː kət̪ʰɑː, kəʋɪt̪ɑː, n̪ɪbən̪d̪ʰɑːd̪ɪ dʒəkɑ̃ː eːkeː s̪uɾəmeː kəkʰən̪oː n̪ɑːʈəkə n̪əɦɪ lɪkʰələ dʒɑːjə t̪ə̃ n̪iːkə. kɑːɾəɳə, eːɦən̪ə n̪ɑːʈəkə lɪkʰəbə n̪ɑːʈəkəkə kʂəmət̪ɑːkə s̪əun̪d̪əɾjəkẽː kʂət̪ɪ pəɦũtʃɑːjəbə t̪ʰɪkə. kəɦiː t̪ə̃- 1. t̪ʰɪjeːʈəɾə eːkʈɪʋɪs̪t̪ə 2. n̪ɪjəmɪt̪ə n̪ɑːʈəkə d̪eːkʰəbə 3. ɾə̃gəməɲtʃəkə ɑːʋəʃjəkət̪ɑːn̪ukuːlə n̪ɑːʈəkəkə ʃɪlpə, bʰɑːʂɑː, pɑːt̪ɾəkə tʃəɾɪt̪ɾə-tʃɪt̪ɾəɳə, s̪ə̃ʋɑːd̪ə əd̪ɑːjəgiː, ʋɪʂəjə- ʋəs̪t̪u ɑː bun̪ɑːʋəʈɪ ɑːd̪ɪ pəɾə d̪ʰjɑːn̪ə keːn̪d̪ɾɪt̪ə kərəbə t̪ʰɪkə. 4. d̪ɾɨʃjə s̪ə̃joːdʒən̪əkẽː budʒʰəbə 5. pɑːt̪ɾəkə ən̪t̪əɾd̪ʋən̪d̪ʋə ɑː bɑːɦjə tʃəɾɪt̪ɾə-tʃɪt̪ɾəɳəkẽː d̪ʰjɑːn̪ə ɾɑːkʰəbə 6. ʃəbd̪əkə

mɪt̪əʋjəjɪt̪ɑː 7. mə̃tʃiːjə prəd̪ərʃən̪ə ɑːd̪ɪ ʋɪʃeːʂə məɦət̪ʋə ɾəkʰəɪt̪ə ətʃʱɪ. n̪ɑːʈəkəkɑːɾə bʰɾəməɾə eːɦɪ s̪əbʰə bɑːt̪əkẽː n̪iːkə dʒəkɑ̃ː dʒən̪əɪt̪ə-budʒʱəɪt̪ə n̪ɑːʈəkə lɪkʰəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. s̪ə̃gəɦɪ giːt̪əkə pəɾɪkəlpən̪ɑː s̪eːɦoː kəɾəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. oːn̪ɑː t̪ə̃ oː pɾɑːɾəmbʰəs̪ə̃ n̪ɑːʈəkəkə mə̃tʃən̪ə ɑː s̪ɪn̪eːmɑː bʰəɾəpuːɾə d̪eːkʰət̪ʰɪ. oː əɪt̪ɪɦɑːs̪ɪkə n̪ɑːʈəkə 'ɾɑːn̪iː tʃən̪d̪ɾɑːʋət̪iː' 2045 s̪ɑːləmeː lɪkʰələn̪ɪ. mud̪ɑː, n̪ɑːʈəkə d̪ɪs̪ə ɦɪn̪əkə bəɽʰəɪt̪ə ɾuːdʒʱɑːn̪ə ɦɪn̪əkɑː pɾəgət̪ɪ ɑː pɾəjoːgəpəɾəkə n̪ɑːʈəkə lɪkʰəbɑːkə ɦeːt̪u beːs̪ə ɑːkɾɨʂʈə kəjələkə. oː gəuɾəs̪ə̃ ʈeːliːʋɪdʒən̪ə pəɾə ɦoːɪt̪ə ʈeːliːpʰɪlmə s̪əbʰəkẽː d̪eːkʰət̪ʰɪ. əd̪ʰun̪ɑːt̪ən̪ə d̪ɾɨʂʈiẽː oː n̪ɑːʈəkə lɪkʰəbɑː d̪ɪs̪ə pɾəʋɾɨt̪t̪ə bʰeːlɑːɦə. kɑːɾəɳə tʃʱələn̪ɪ ɦɪn̪əkə dʒɪd̪d̪əpən̪ɑː oː dʒɪd̪d̪əpən̪ɑːkə pʰələs̪ʋəɾuːpə kəɪkəʈɑː n̪ɑːʈəkə lɪkʰən̪eː tʃʱət̪ʰɪ. kɪeːkə t̪ə̃ n̪eːpɑːləkə məɪt̪ʰɪliː n̪ɑːʈəkəkẽː n̪ɑːʈəkə budʒʱəleː n̪əɦɪ dʒɑːɪkə. d̪oːs̪əɾə, dʒeː s̪ə̃s̪t̪ʰɑː mɪn̪ɑːpə n̪ɑːʈəkə kəɾəjə t̪ɑːɦɪmeː koːn̪oː eːkəʈɑː kʰɑːs̪ə ʋjəkt̪ɪkə mɑːt̪ɾə n̪ɑːʈəkə kʰeːlɑːjələ dʒɑːɪkə. eːɦiː ʋəɾtʃəs̪ʋəʋɑːd̪iː ɾiːt̪ɪkẽː t̪oːɽəbɑːkə ɑː mɑːn̪əs̪ɪkət̪ɑːkẽː dʒɑːgɾət̪ə kəɾəbɑːkə ud̪d̪eːʃjẽː oː eːkə s̪əməjəmeː n̪ɑːʈəkə lɪkʰəbɑː pəɾə dʒoːɾə d̪eːlən̪ɪ. t̪ət̪əbeː n̪əɦɪ, məɲtʃəkə kʰəgət̪ɑːkẽː d̪eːkʰəɪt̪ə n̪ɑːʈjəmə̃tʃən̪ə ɦeːt̪u əpən̪ə ɾutʃɪ ləɪt̪ə kəɪkəʈɑː s̪ə̃s̪t̪ʰɑːs̪ə̃ s̪əmbən̪d̪ʰɪt̪ə bʰeːlɑːɦə. eːt̪eːkə d̪uːɾə d̪ʰəɾɪ dʒeː eːɦɪ leːlə oː s̪ə̃gʰəɾʂəpuːɾɳə tʃun̪əut̪iːkẽː s̪ʋiːkɑːɾələn̪ɪ. əpən̪eː t̪ə̃ n̪ɑːʈəkə lɪkʰɪkə⁄ pɾəkɑːʃɪt̪ə kəɾəbeː kəɾət̪ʰɪ dʒeː ɑːn̪oːkẽː n̪ɑːʈəkə lɪkʰəbɑːkə ɦeːt̪u pɾeːɾɪt̪ə kə⁄ pɾəkɑːʃɪt̪ə kəjələn̪ɪ.

oː pɾeːməpəɾəkə əbʰɪʋjəkt̪ɪ ʋɪbʰɪn̪n̪ə ʋɪd̪ʰəmeː beːs̪ə kəjələn̪ɪ. mud̪ɑː, oː dʒəkʰən̪ə kɑːʈʰəmɑːɳɖuːmeː pəd̪ɑːs̪iːn̪ə bʰeːlɑːɦə t̪ə̃ ɦɪn̪əkə ɾətʃən̪ɑːmeː eːkəʈɑː n̪əʋə

s̪t̪ərə ɑːjələ. oː əbʰɪʊjəkt̪ɪmeː mɑːt̪rə kərʊɳɑː ɑː d̪əjɑː-bʰɑːʋə upədʒəjəbəlɑː prəs̪ə̃geː d̪ʰərɪ s̪ɪːmɪt̪ə ɳəɦɪ rəɦɪ mɑːɳəʋiːjə s̪ə̃ʋeːd̪əɳɑːkẽː beːs̪ə dʒəgədʒɪjɑːrə kəjələɳɪ. jəɪɦə bʰeːlə moːɽə d͡ʒeː s̪əməjɑːɳukuːlə əɳubʰuːt̪ə s̪ət̪jəkẽː prət̪ɪpɑːd̪ɪt̪ə kərəbɑːmeː bʰeːlə. oː d͡ʒeː bɑːt̪ə əpəɳə kət̪ʰɑːkə mɑːd̪ʰjəmeː kəɦəɪjoː tʃɑːɦələɳɪ, mud̪ɑː puːrɳət̪əhə̆ kəɦɪ ɳəɦɪ s̪əkəlɑːɦə s̪eː mɑːɳəʋiːjə s̪əroːkɑːrəkẽː ɑːroː gʰəɳɪːbʰuːt̪ə kərəɪt̪ə, mɑːɳəʋət̪ɑːkə pəkʂəmeː ʈʰɑːɽʰə ɦoːɪt̪ə, d̪eːʃə-d̪uɳɪjɑːkə ɑː kʰɑːs̪əkəə̸ ɳeːpɑːləkə pərɪs̪t̪ʰɪt̪ɪgət̪ə pərɪʋeːʃəkə ud̪gʰɑːʈəɳə krəməmeː mɑːɳəʋiːjə muːljəʋət̪t̪ɑːkẽː s̪əməkʂə rəkʰəɪt̪ə 'gʰərəmuɦɑ̃ː' upəɲjɑːs̪ə ləə̸ əjəlɑːɦə. eːkəʈɑː bɑːt̪ə iːɦoː, kəɦəbə s̪ʋəjə̃s̪ɪd̪d̪ʰə ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː rət͡ʃəɳɑː ɦɪɳəkɑː pɪjərəgərə ləgələɳɪ, ləgəbeː kəjələɳɪ t̪ɑːɦɪ pərə ɑːɳoː ʋɪd̪ʰəmeː kələmə tʃəlauləɳɪ. 's̪uːliː pərə ʈɑ̃ːgələ ɪd͡ʒoːt̪ə' ɳɪs̪s̪əɳd̪eːɦə əɳt̪ərrɑːʂʈriːjə s̪t̪ərəpərəkə ɳɪːkə kəʋɪt̪ɑːmeː pərɪgəɳɪt̪ə ɦoːjət̪ə t̪ə̃ t̪ɑːɦɪ pərə ɳɑːʈəkə ət͡ʃʰɪ.

oː moːɳoːɖrɑːmɑː s̪eːɦoː lɪkʰələɳɪ. ʈiː s̪ʈɔləʋɑːliː muɳɪjɑ̃ːkə ʋjət̪ʰɑː-kət̪ʰɑː oː d̪uː goːʈə ʋɪd̪ʰəmeː lɪkʰələɳɪ. iː s̪ət̪jə ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː məɳoːbʰɑːʋəkẽː əbʰɪʊjəkt̪ɪ kərəbɑːkə ɦeːt̪u d͡ʒə̃ s̪əmpuːrɳə ɑːkɑːrə koːɳoː eːkəʈɑː ʋɪd̪ʰəmeː prɑːpt̪ə ɳəɦɪ bʰəə̸ s̪əkəɪt̪ə tʃʰəɪkə t̪ə̃ ɑːɳoː-ɑːɳə ʋɪd̪ʰəmeː rət͡ʃəɳɑːkɑːrəkə rət͡ʃəɳɑː ɦoːjəbə s̪ʋəbʰɑːʋɪkeː ət͡ʃʰɪ. t̪ɑːɦɪmeː bʰrəmərə ? oː əpəɳə rət͡ʃəɳɑːkẽː tʃəməkəjəbɑː ɦeːt̪u ɑːɳə ʋɪd̪ʰəmeː t̪ə̃ upəjoːgə kərəbeː kəjələɳɪ d͡ʒeː prət͡ʃɑːrə-prəs̪ɑːrəkə d̪rɨʂʈɪẽː ɑːɳə bʰɑːʂɑːkẽː s̪eːɦoː tʃuɳələɳɪ. kəɦiː t̪ə̃ ɑːɳoː bʰɑːʂɑːmeː əpəɳə mɑːt̪rɨbʰɑːʂɑː məɪt̪ʰɪliːkẽː pət͡ʃəuləɳɪ. bəɦubʰɑːʂɑːʋɪd̪ bʰrəmərəkə joːgəd̪ɑːɳə ɳeːpɑːliː, bʰoːd͡ʒəpuriː ɑːd̪ɪmeː ət͡ʃʰɪ.

ɦɪn̪ə̪kə ən̪ʋ̪eːʂəɳəpərəkə d̪ɾɨʂʈɪ d͡ʒɑːɦɪ koːn̪o̪ː kɑːɾəɳẽː ʋən̪ə̪-pɾɑːn̪t̪̪əɾə ʋɑː s̪t̪̪ʰələ-ʋɪʃeːʂəkẽː d̪e̪ːkʰɪ-s̪u̪n̪ɪ̪kəə̸ lɪkʰəbɑːkə ɦeːt̪u̪ bɑːd̪ʰjə kəjələkən̪ɪ̪. oː eːɦɪ leːlə ɾən̪e̪ː-bən̪e̪ː bəuɑːjələ tʃʱət̪ʰɪ. lumbɪn̪i̪ːkə gəut̪ə̪mə bud̪d̪ʰəkə s̪t̪̪ʰələs̪ə̪̃ ləə̸ kəə̸ d̪i̪ːn̪ɑ̪ːbʰəd̪ɾiː, s̪ə̪ləɦeːs̪ə̪ ɑːd̪ɪ̪ loːkəgɑːt̪ʰɑːpərəkə s̪t̪̪ʰələ d̪ʰərɪ gʰurɪ ɑːjələ tʃʱət̪ʰɪ. oːɦɪn̪ɑ̪ː moːn̪ə̪ ətʃʱɪ d͡ʒeː ɾɑːd͡ʒɑː s̪ə̪ləɦeːs̪ə̪kə pʰuləʋɑːɽiːmeː pʰulɑːɪt̪ə̪ oː ɦɑːɾəmə pʰuːlə d͡ʒeː əs̪ə̪məjəmeː d̪e̪ːkʰən̪e̪ː tʃʱəlɑːɦə. oːn̪ɑ̪ː iː pʰuːlə s̪t̪̪ʰɑːn̪i̪ːjə bʰɑːʂɑːmeː ɦɑːɾəmə kəɦələ d͡ʒɑːɪt̪ə̪ ətʃʱɪ, mud̪ɑ̪ː iː t̪ʰɪkə ɑːɾkɪɖə. oːɦɪ pʰuːləkẽː d̪e̪ːkʰɪt̪e̪ː oː pəɦɪn̪e̪ː ətʃ͡əmbʰɪt̪ə̪ bʰeːlɑːɦə ɑː t̪ə̪kərə bɑːd̪ə̪ lɑːkəɪt̪ə̪ mən̪u̪ɦɑːɾə pərə ət̪ɪ̪ɾɪkt̪ə̪ pɾəs̪ə̪n̪t̪̪ɑːkə ləɦərɪ d̪ə̪uɽɪ ɑːjələ tʃʱələn̪ɪ̪. s̪ə̪ɦəd͡ʒət̪ɑ̪ː ɑː d͡ʒɪd͡ʒɲɑːs̪ɑ̪ː d̪u̪n̪u̪ː bʰɑːʋə d̪e̪ːkʰɑːjələ tʃʱələ d͡ʒeːn̪ɑ̪ː n̪e̪ːn̪ə̪pən̪ə̪kə koːn̪o̪ː kəlpɪt̪ə̪ ʋəs̪t̪̪u bʰeːʈɪ geːlə ɦoːn̪ɪ̪.

oː tʃ͡ɪ̃kkən̪ə̪ pʰoːʈoːgɾɑːpʰəɾə tʃʱət̪ʰɪ. ɦun̪ə̪kɑː pʰoːʈoːgɾɑːpʰiː kəɾəbɑːmeː beːs̪ə̪ ɾutʃ͡ɪ tʃʱən̪ɪ̪. n̪ə̪ʋə-n̪ə̪ʋə ʋəs̪t̪̪ukẽː d̪e̪ːkʰəbə, n̪ə̪ʋə-n̪ə̪ʋə s̪t̪̪ʰɑːn̪ə̪kə pərɪbʰɾəməɳə kəɾəbə, n̪ə̪ʋə-n̪ə̪ʋə ʋɪʂəjə-ʋəs̪t̪̪ukəẽː uʈʰɑːjəbə ʋɑː kəɦiː t̪ə̪̃ n̪ə̪ʋət̪ɑ̪ːkə pəkʂəd̪ʰəɾə oː d͡ʒɪd͡ʒɲɑːs̪u̪ ɾəɦələ tʃʱət̪ʰɪ. ʈʰiːkəs̪ə̪̃ bɪʈɪɑːjəbə t̪ə̪̃ ɦɪn̪ə̪kə ɾətʃ͡ən̪ɑ̪ːkẽː pəɽʰɪt̪e̪ː budʒʱɪ d͡ʒɑːjəbə d͡ʒə̃ ɑːleːkʰəkə s̪ə̪̃gəɦɪ pʰoːʈoː s̪ə̪bʰə-pɾɑːmɑːɳɪkə, jət̪ʰɑːɾt̪ʰəpərəkə ɑː ʋɪʃʋəs̪ə̪n̪i̪ːjə t̪ʰɪkə.

oː ɖʰeːɾə-ɖʰɑːkiː kɪt̪ɑ̪ːbə d͡ʒəɦɪn̪ɑ̪ː lɪkʰəɪt̪ə̪ tʃʱət̪ʰɪ s̪e̪ː ləgəbʰəgə pətʃ͡ɑːs̪ə̪ d̪ʰərɪ ɦoːjəbɑː pərə ɦeːt̪ə̪n̪ɪ̪. t̪ə̪ɦɪn̪ɑ̪ː oː ɖʰeːɾə-ɖʰɑːkiː poːt̪ʰiː kiːn̪ə̪ɪt̪ə̪ tʃʱət̪ʰɪ, s̪ə̪̃gɾəɦɪt̪ə̪ kərəɪt̪ə̪ tʃʱət̪ʰɪ, pəɽʰəɪt̪ə̪ tʃʱət̪ʰɪ. oː s̪ʋ̪əjə̃ mɑːn̪ə̪kə s̪ɑ̪ːɦɪt̪j̪əkɑːɾə tʃʱət̪ʰɪ. mud̪ɑ̪ː, d͡ʒə̃ kət̪ə̪ɦu koːn̪o̪ː s̪ə̪n̪d̪e̪ːɦə ɦoːɪt̪ə̪ tʃʱən̪ɪ̪

t̪ə̃ koːn̪oː n̪eː koːn̪oː prəkaːrẽː t̪ɑːkɪ-ɦeːrɪkəə̸ ʋɑː s̪ujoːgjə ɑː t̪əd̪ʋɪʂəjəkə ʋɪd̪ʋɑːn̪əgən̪əs̪ə̃ s̪əmpəɾkə kəə̸ əpən̪ə kələməkẽː s̪ɑːd̪ʰəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. prəjɑːs̪ə ɾəɦəɪt̪ə tʃʱən̪ɪ d͡ʒeː ʃoːd̪ʰəpəɾəkə prəʋɾɨt̪t̪ɪ ɦoːəjə. 'ɾɑːd͡ʒəkəmələkə kət̪ʰɑː s̪ɑːɦɪt̪jəmeː n̪ɑːɾiː' ʋɪʂəjəkə pəoːt̪ʰiː tʃʱən̪ɪ. prɑːjəhə̆ oː eːɦɪ pəɾə ʃoːd̪ʰəgrən̪t̪ʰə lɪkʰəbɑːkə prəjɑːs̪ə kəjən̪eː tʃʱət̪ʰɪ. d͡ʒẽːkɪ ɦɪn̪əkɑː ɖɑːkʈəɾiː upɑːd̪ʰɪkə t̪ət̪eːkə ɑːʋəʃjəkət̪ɑː n̪əɦɪ bud͡ʒʱəjələn̪ɪ, oːn̪ɑː iː mɑːn̪əd̪ə upɑːd̪ʰɪ eːkəʈɑː s̪ə̃s̪t̪ʰɑːs̪ə̃ bʰeːʈəloː tʃʱən̪ɪ d͡ʒɑːɦɪ s̪ə̃s̪t̪ʰɑːprəd̪ət̪ə pəɾə kət̪ɪpəjə d͡ʒən̪ə əpən̪ə n̪ɑːməkə pɑːtʃʱɑ̃ːmeː ɖɔ. ləgəbɪt̪oː tʃʱət̪ʰɪ. oː əpən̪ə ʃoːd̪ʰə prəbən̪d̪ʰə n̪ɪjəmət̪əhə̆ prəs̪t̪ut̪ə n̪əɦɪ kəjələn̪ɪ t̪ẽː kiː ? kət̪ɪpəjə d͡ʒən̪ə t̪ə̃ ɦɪn̪əkə n̪ɑːməkə pɑːtʃʱɑ̃ː 'ɖɑːkʈəɾə' ləgəbɪt̪eː tʃʱət̪ʰɪ.

eːkəʈɑː iː bɑːt̪ə kəɦɪ d̪eːbə ɑːʋəʃjəkə ətʃʱɪ d͡ʒeː kɪn̪əkoː s̪us̪əkeːmeː gun̪ɑːn̪uʋɑːd̪ə kəɾiː ʋɑː bʰəɾt̪s̪ən̪ɑː kəɾiː t̪ə̃ oːɦɪ ʋjəkt̪ɪkẽː n̪eː ɦɪt̪ə ɦoːɪt̪ə ətʃʱɪ ɑː n̪eː əɦɪt̪ə. s̪əʋɑːlə ʋɪʃʋɑːs̪ən̪iːjət̪ɑːkə ətʃʱɪ. d͡ʒẽː bʰɾəməɾə kəɾməɾət̪ə tʃʱət̪ʰɪ t̪ẽː ɖʰeːɾə-ɖʰɑːkiː ɦiːt̪ə-miːt̪ə tʃʱən̪ɪ t̪ə̃ beːs̪ə ʃət̪ɾut̪ɑːkẽː s̪eːɦoː poːs̪ən̪eː tʃʱət̪ʰɪ. mud̪ɑː, oː əpən̪ə pət̪ʰəs̪ə̃ əkʰən̪oː ʈəs̪əs̪ə̃ məs̪ə n̪əɦɪ ɦoːɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. oː əpən̪ə kəɾmə kəɾəɪt̪ə ɾəɦəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. leːkʰən̪ə-kəɾməkẽː s̪ɑːd̪ʰən̪ɑː bud͡ʒʱɪ oː əɖɪgə tʃʱət̪ʰɪ. oː d͡ʒən̪əɪt̪ə-bud͡ʒʱəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː lɪkʰələ ɑːkʰəɾə muːljəʋɑːn̪ə ɦoːɪt̪eː ətʃʱɪ. s̪əməjə muːljɑːŋkən̪ə kəɾəbeː kəɾət̪ə.

oː kəkʰən̪oː əpən̪ɑːkẽː kəmət̪əɾə kəə̸ n̪əɦɪ ɑ̃ːkəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. pəɦɪɾən̪ə-oːɽʰən̪əs̪ə̃ ləə̸ kəə̸ ɾəɦən̪ə-s̪əɦən̪ə oː leːkʰən̪ə-kəɾmə d̪ʰəɾɪmeː kət̪əɦus̪ə̃ koːn̪oː s̪əməd͡ʒʱəut̪ɑː n̪əɦɪ kəɾəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. oː boːn̪ə-d͡ʒʱɑːɽəs̪ə̃ gulɑːbəkẽː tʃun̪ɪ ləɪt̪ə

t͡ʃʱət̪ʰɪ ɑː gʰɑːs̪ə̪-pɑːt̪ə̪, kɑ̃ːʈə d̪ʰəɾɪkẽː beːkət͡ʃʱɑːkə̸ pʰəɾɑːkə ɾəkʰəɪt̪ə̪ t͡ʃʱət̪ʰɪ. d͡ʒɑːɦɪ ɾət͡ʃən̪ɑ̪ːkɑːɾəmeː ɦɪn̪ə̪kɑː pɾət̪ɪbʰɑː bud͡ʒʱɑːɪt̪ə̪ t͡ʃʱən̪ɪ, kɪt͡ʃʱu kəɾəbɑːkə uːɦɪ bud͡ʒʱɑːɪt̪ə̪ t͡ʃʱən̪ɪ t̪ə̪n̪ɪkɑː bʰəɾəpuːɾə məd̪ə̪t̪ɪ kəɾɪt̪e̪ː t͡ʃʱət̪ʰɪ.

oː s̪ʋ̪əj̃əmeː eːkəʈɑː ɑːn̪d̪o̪ːlən̪ə̪ t͡ʃʱət̪ʰɪ. ɦɪn̪ə̪kə ɾət͡ʃən̪ɑ̪ːkɑːlə d͡ʒɑːɦɪ ɾɑːd͡ʒəʃɑːɦiː ʃɑːs̪ə̪n̪ə̪-kɑːləmeː bʰeːlə, lɪkʰəbɑː pəɾə s̪ə̪̃jəmɪt̪ə̪ ɾəɦəjə pəɽəɪt̪ə̪ t͡ʃʱələ t̪ɑ̪ːɦɪ əʋəd̪ʰɪmeː s̪e̪ːɦoː beːs̪ə̪ lɪkʰələn̪ɪ. ɑːɪ n̪ə̪ʋə pɾəd͡ʒɑːt̪ɑ̪̃ːt̪ɾɪkə jugəmeː s̪e̪ːɦoː kʰuːbə lɪkʰɪ ɾəɦələ t͡ʃʱət̪ʰɪ. ɖʰeːɾə-ɖʰɑːkiː kɪt̪ɑ̪ːbə lɪkʰɪjeː leːbə koːn̪o̪ː kʰɑːs̪ə̪ ʋɪʃeːʂət̪ɑ̪ː n̪ə̪ɦɪ ɾəkʰəɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ. d͡ʒẽːkɪ guɳɑːt̪ɪməkə d̪ɾɨʂʈɪẽː oː kɪt͡ʃʱu ɾət͡ʃən̪ɑ̪ː d̪e̪ːlən̪ɪ ət͡ʃʱɪ d͡ʒɑːɦɪ bəlẽː oː s̪ə̪mɑːd̪ɾɨt̪ə̪ t͡ʃʱət̪ʰɪ, ɾəɦəbeː kəɾət̪ɑ̪ːɦə. ɦəməɾoː d͡ʒeː ɦɪn̪ə̪kə ʋjəkt̪ɪt̪ʋ̪ə-kɾɨt̪ɪt̪ʋ̪əkẽː muːljɑːŋkɪt̪ə̪ kəɾəbɑːkə s̪ʉ̪əʋəs̪ə̪ɾə bʰeːʈələ ət͡ʃʱɪ s̪e̪ː ɑːbə ɦɪn̪ə̪kə s̪ə̪d̪jəɦə̆ pɾəkɑːʃɪt̪ə̪ poːt̪ʰiː 'mɪt̪ʰɪlɑːkə loːkəd͡ʒiːʋən̪ə̪ɦə̆ loːkə s̪ə̪̃d̪ə̪ɾbʰə' poːt̪ʰiːkə ʋɪmoːt͡ʃən̪ə̪kə s̪ʉ̪əʋəs̪ə̪ɾə pəɾə bʰeːʈələ ət͡ʃʱɪ. eːɦɪ t̪ɪt̪ʰɪ 08.05.2022 kə̸ ʋeːləkəmə, d͡ʒən̪ə̪kəpuɾəd̪ʰəmə, n̪e̪ːpɑːləmeː iː ɑːleːkʰə pəɽʰəɪt̪ə̪ ɦəmə əpən̪ɑ̪ːkẽː gəuɾəʋɑːn̪ʋ̪ɪt̪ə̪ bud͡ʒʱəɪt̪ə̪ t͡ʃʱiː. pɾəbʰɑːʋəʃɑːliː ɑː pɾɑːs̪ə̪̃gɪkə ʋjəkt̪ɪt̪ʋ̪ə oː kɾɨt̪ɪt̪ʋ̪əkə d̪ʰən̪iː ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə̪ kɑːpəɽɪ bʰɾəməɾəkə s̪ə̪mpuːɾɳə pət͡ʃɑːs̪ə̪ ʋəɾʂə kiː, ɾət͡ʃən̪ɑ̪ːkɑːlə 58 ʋəɾʂəkə pəɾɪd̪ɾɨʃjəkẽː muːljɑːŋkɪt̪ə̪ kəɾəbə t̪ə̪t̪e̪ːkə s̪ə̪ɦəd͡ʒə n̪ə̪ɦɪ ət͡ʃʱɪ. t̪ẽ̪ː ɦɪn̪ə̪kə s̪ə̪mpuːɾɳə s̪ə̪ɦɪt̪jɪkə s̪ɑ̪ːd̪ʰən̪ɑ̪ː oː d͡ʒiːʋən̪ə̪-kəɾməs̪ə̪̃ s̪ə̪ɪd̪d̪ʰɑːn̪t̪ɪkə ɑː ʋjɑːʋəɦɑːɾɪkə pəkʂəkẽː eːkəʈɑː t͡ʃʱoːʈə-t͡ʃʱiːn̪ə̪ ɑːleːkʰəmeː gumpʰɪt̪ə̪ kə̸ leːbə t̪ə̪t̪e̪ːkə s̪o̪ːd͡ʒʱə ɑː s̪ə̪ɾələ n̪ə̪ɦɪ ət͡ʃʱɪ. iː ɦəmə mɑːn̪ə̪ɪt̪ə̪ gət͡ʃʱəɪt̪ə̪ t͡ʃʱiː d͡ʒeː ɦɪn̪ə̪kə ɾət͡ʃən̪ɑ̪ːkəɾmə pəɾə d͡ʒɑːɦɪ ɖʰəŋgeː iːmɑːn̪ə̪d̪ɑ̪ːɾiː

ɑː ʋɑːʂt̪əʋɪkət̪ɑːkə s̪ə̃gə ɑːloːtʃən̪ɑː-prət̪jɑːloːtʃən̪ɑː ɦoːjəbɑːkə t̪ʰɪkə s̪eː n̪əɦɪ bʰəə̯ s̪əkələ ətʃʰɪ. dʒəkʰən̪ə kɪ ɦɪn̪əkə ɾətʃən̪ɑː-kəɾmə upeːkʂɪt̪ə ɾəɦələ ətʃʰɪ s̪eːɦoː n̪əɦɪ kəɦələ dʒɑː s̪əkəɪt̪ə ətʃʰɪ. pəɪgʰəs̪ə̃ pəɪgʰə s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾə ɦɪn̪əkə ɾətʃən̪ɑː pəɾə ʋɑː kəɦiː t̪ə̃ poːt̪ʰiː pəɾə kələmə tʃələun̪eː tʃʰət̪ʰɪ. kɪtʃʰu dʒən̪əkə n̪ədʒəɾɪmeː oː kʰəʈəkɪt̪oː tʃʰət̪ʰɪ t̪ə̃ kət̪ɪpəjə bʰəd̪ɾədʒən̪əkə ɑ̃ːkʰɪmeː bəs̪əloː tʃʰət̪ʰɪ. s̪ɑːɦɪt̪jə ɑː s̪ɑːɦɪt̪jeːt̪əɾə d̪un̪uː koːʈɪkə oː ɾətʃən̪ɑː kəjən̪eː tʃʰət̪ʰɪ. kɪtʃʰu pʰəɾəmɑːɪʃiː ɾətʃən̪ɑː s̪eːɦoː tʃʰən̪ɪ. d̪əʋɑːbəmeː lɪkʰələ geːlə pʰəɾəmɑːɪʃiː ɾətʃən̪ɑː dʒə̃ kəkʰən̪oː kəə̯ əpən̪ə muːljəboːd̪ʰə n̪ɪɾd̪ʰɑːɾɪt̪ə kəɾɪt̪oː ətʃʰɪ t̪ə̃ beːs̪ɪjeː eːɦən̪ə ɾətʃən̪ɑː ɦəlukəbɪt̪oː ətʃʰɪ. mud̪ɑː, mukt̪ə bʰəə̯ ɑːt̪mə s̪ɑːt̪ə ɾətʃən̪ɑː dʒə̃ kɑːgət̪ə pəɾə ut̪əɾəɪt̪ə ətʃʰɪ t̪ə̃ n̪ɪs̪s̪ən̪d̪eːɦə pʰələd̪ɑːjiː bən̪əɪt̪ə ətʃʰɪ. ɦəɽəbəɽiː-d̪ʰəɽəpʰəɽiːmeː leːkʰəkə bən̪əbɑːkə ləulẽː pʰeːs̪əbukɪjɑː ɾətʃən̪ɑːkɑːɾəs̪əbʰəmeː beːs̪ɪjeː s̪ɑːɦɪt̪jɪkə gʰɑːt̪əkə bən̪əɪt̪ə ətʃʰɪ. dʒẽːkɪ ɦɪn̪əkə ɾətʃən̪ɑː muːljɑːboːd̪ʰəkə kəs̪əuʈiː pəɾə s̪əɦiː ut̪əɾəɪt̪ə ətʃʰɪ t̪ẽː ɑːɪjoː ɦɪn̪əkə ɾətʃən̪ɑːt̪məkə dʒəɽɪ ɑːɾoː gəɦĩːɾə ətʃʰɪ ɑː dʒəmiːn̪əs̪ə̃ dʒuɽələ ʈɪkələ ətʃʰɪ. s̪əɦəmət̪ɪ-əs̪əɦəmət̪ɪkə s̪ən̪d̪ʰɪbɪn̪d̪u pəɾə ʈʰɑːɽʰə bʰɾəməɾə əpən̪ə ɾətʃən̪ɑːbəlẽː kəɦiː t̪ə̃ ɾətʃən̪ɑːt̪məkə pəɾɪd̪ɾɨʃjəkẽː ubʰɑːɾəbɑːmeː s̪əkʂəmə tʃʰət̪ʰɪ. kɑːlɑːn̪t̪əɾəmeː ɦɪn̪əkə kəɾmə-d̪ʰəɾmə əbəs̪s̪əeː bʰəʋɪʂjəkə piːɽʰiːs̪ə̃ ɑːt̪miːjə s̪əmbən̪d̪ʰə bən̪əun̪eː ɾɑːkʰət̪ə ɑː s̪əməjəkə s̪ə̃gə s̪ə̃ʋɑːd̪ə s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə kəɾəɪt̪ə ɾəɦət̪ə. kət̪ɪpəjə dʒən̪əkẽː bʰəʋɪʂjəmeː ʋɪʃʋɑːs̪oː n̪əɦɪ ɦoːjət̪ə dʒeː eːɦən̪ə s̪əkɾɪjə ɾətʃən̪ɑːkɑːɾə eːt̪eːkə kɑːdʒə kəə̯ kɾɑːn̪t̪ɪkə ləu dʒəgɑː d̪eːn̪eː tʃʰət̪ʰɪ. oː dʒẽː dʒiːʋəʈə tʃʰət̪ʰɪ t̪ẽː ɦɪn̪əkə ɑːt̪məkət̪ʰɑː d̪eːkʰəbɑːkə lɪləs̪ɑː ɦəməɾɑː dʒəgəleː ətʃʰɪ. eːɦɪ ʋɪd̪ʰəkə poːt̪ʰiː məɪt̪ʰɪliːmeː

əʈʝəlpeː ətʃʱɪ ɑː ɦɪɳ̪əkə eːɦɪ ʋɪɖ̪ʱəkə tʃʱuːʈələ poːʈ̪ʰiːʂ̪ə̃ pɑːʈʰəkə lɑːbʰɑːɳ̪ʋɪʈ̪ə ɦoːjəʈ̪ə.

əpəɳ̪ə
mə̃ʈ̪əʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

2.12.ɖɑː.ɾɑːd͡ʒeːɳ̪ɖ̪ɾə ʋɪmələ-ɾɑːməbʰəɾoːʂ̪ə kɑːpəʈɪ 'bʰɾəmərə'kə upəɲɑːʂ̪ə 'gʰərəmuɦɑ̃ː'- pɾəbʰɑːʋə ɑː pɾəʈ̪ɪkɾɪjɑː

ɖɑː.ɾɑːd͡ʒeːn̪d̪ɾə ʋɪmələ

ɾɑːməbʱəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʱɾəməɾə'kə upəɲɟɑːs̪ə 'gʱəɾəmuɦɑ̃ː'- pɾəbʱɑːʋə ɑː pɾət̪ɪkɾɪjɑː

kɑːɾjəkɑːɾəɳə ʃɾr̃ɨkʰəlɑːmeː s̪ugumpʰɪt̪ə oːɦɪ gəd̪ɟə kət̪ʰɑːn̪əkəkẽː upəɲɟɑːs̪ə kəɦələ d͡ʒɑːɪt̪ə ətʃʱɪ, d͡ʒɑːɦɪmeː əpeːkʂɑːkrɨt̪ə əd̪ʰɪkə ʋɪs̪t̪ɑːɾəs̪ə̃ d͡ʒiːʋən̪eːd͡ʒəgət̪əmeː ən̪ubʰəʋə kəeːlə jət̪ʰɑːɾt̪ʰəkẽː kəlpən̪ɑːs̪ə̃ ɾəŋɪ kəeː ɾəs̪ɑːt̪məkə ʋɪtʃɑːɾoːt̪t̪eːd͡ʒəkə ɾupəmeː pɾəs̪t̪ut̪ə kəeːlə d͡ʒɑːɪtʃʱə. məɪt̪ʰɪliːkə kʰjɑːt̪ən̪ɑːmɑː ɑːkʰjɑːn̪əkɑːɾə ʃɾiː ɾɑːməbʱəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʱɾəməɾə'kə pəɦɪlə upəɲɟɑːs̪ə 'gʱəɾəmuɦɑ̃ː' n̪eːpɑːləkə məd̪ʰeːs̪əɑːn̪d̪oːlən̪əs̪ə̃ upəd͡ʒələ uməɽələ d͡ʒən̪əɑːkɑ̃ːkʂɑː, moːɦəbʰə̃gə, ʋɪkrɨt̪ɪ, piːɽɑː, bʰɑːʋən̪ɑːt̪m əkə ud̪ʋeːlən̪ə, ʋɪkʂoːbʰə ɑː d͡ʒəʈɪlət̪ɑːkẽː gʰoːɾə jət̪ʰɑːɾt̪ʰəpəɾəkə tʃĩt̪ɾɑːʋəliː uɾeːɦəɪt̪ə s̪əmən̪ʋəjə d̪əɾʃən̪əs̪ə̃gə məɾməs̪məɾʃiː ɪt̪ɪ pəbəɪt̪ə ətʃʱɪ. ɑːn̪d̪oːlən̪ə

d͡ʒəkʰən̪ə eːkə goːʈə əɪʈ̪ɦaːsɪ̪kə ũtʃ͡aːiː ləˈ rəɦələ ɦoːɪʈ̪ə ətʃ͡ʰɪ ʈ̪ə̃ oːɦɪmeː ɑːn̪d̪oːlən̪əkɑːriːkə tʃ͡ʰəd̪əmə ʃʋeːʈ̪ə bʰeːʂə d̪ʋɑːrɑː s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə prəʈ̪ɪʂʈʰɑːkə n̪əkəliː kʰoːlə oːɽʰəbɑːmeː s̪əpʰələ gun̪d̪ɑːkə s̪ərəd̪ɑːrə kɑːmeːʃʋərə s̪ən̪ə ɑːpərɑːd̪ʰɪkə mən̪oːʋrɨʈ̪ʈ̪ɪkə ʋjəkʈ̪ɪ s̪ətʃ͡əkə n̪ɪrən̪ʈ̪ərə prəʋeːʃə ɦoːbəeː ləgəɪʈ̪ə tʃ͡ʰəɪkə. ɦəʈ̪jɑː, əpəɦərən̪ə, ɑːʈ̪ə̃kə ɑː ɖərə d̪ʰəməkiː d̪ʋɑːrɑː iː ʋərgə kʰɑːs̪ə kəeː pəɦɑːɽiː s̪əmud̪ɑːjəs̪ə̃ pəɪs̪ɑːkə ugɑːɦiː kərəɪʈ̪ə ətʃ͡ʰɪ. əpən̪ə əd̪ʰɪkɑːrə, pəɦɪtʃ͡ɑːn̪ə ɑː ʋɪkəs̪ɪʈ̪ə mud̪d̪ɑːkə eːɦɪ ʋɪrɑːʈ̪ə d͡ʒən̪əkrɑːn̪ʈ̪ɪmeː ʃəɦɑːd̪əʈ̪ə d̪əɪʈ̪ə juʋəkəs̪əbʰəkə prəʈ̪jeːkə d̪ɪn̪ə ləɦɑːs̪əpərə ləɦɑːs̪ə kʰəs̪ɪ rəɦələ tʃ͡ʰəɪ ɑː oːmɦərə iː luʈeːrɑː ʈ̪əʈ̪ʋə pəɦɑːɽiːkə d̪oːkɑːn̪ə s̪əbʰəmeː ɑːgɪ ləgɑː rəɦələ ətʃ͡ʰɪ, s̪ɑːmɑːn̪ə luːʈɪ rəɦələ ətʃ͡ʰɪ, oːkərɑː s̪əbʰəkə gʰərəpərə pɑːʈ̪ʰərə pʰeːkɪ ɑːʈ̪əŋkə pəs̪ɑːrɪ rəɦələ ətʃ͡ʰɪ. ɑːʈ̪əŋkəbʰərələ eːɦɪ ʋɑːʈ̪ɑːʋərən̪əmeː pəɦɑːɽiː ɦoːɪʈ̪oː d̪ʰoːʈ̪iːkurʈ̪ɑːd̪ʰɑːriː mɑːs̪ʈərə rəmeːʃə upɑːd̪ʰjɑːjə əpən̪ɑː gʰərəmeː ɖəreː d̪əbəkələ rəɦəɪʈ̪ə tʃ͡ʰəʈ̪ʰɪ. moːn̪ə ʈ̪ə̃ mɑːs̪ʈəroː s̪ɑːɦeːbəkə ɦoːɪ tʃ͡ʰəɪn̪ɦɪ d͡ʒeː əpən̪ə məd̪ʰeːs̪ɪ mɪʈ̪rə d͡ʒəgəmoːɦən̪ə əd̪ʰɪkɑːriː d͡ʒeːkɑ̃ː d͡ʒuluːs̪əmeː d͡ʒɑː d͡ʒoːrə d͡ʒoːrəs̪ə̃ n̪ɑːrɑː ləgɑː ɑːn̪d̪oːlən̪əkẽː s̪əmərʈ̪ʰən̪ə d̪ɪəɪkə, mud̪ɑː s̪oːtʃ͡əɪ tʃ͡ʰəʈ̪ʰɪ "d͡ʒeː un̪mɑːd̪ə eːkʰən̪ə juʋɑː s̪əbʰəmeː tʃ͡ʰəɪ oː kiː ɦəmərə (pəɦɑːɽiː) ən̪uɦɑːrəkẽː pəʈ͡ʃɑː s̪əkəʈ̪ə ?" əd̪ə̃kəs̪ə̃ bʰərələ mɑːs̪ʈərə s̪ɑːɦeːbəkẽː əpən̪ə gʰərə ləˈ ən̪əbɑːkə ʋɪtʃ͡ɑːrə d͡ʒəgəmoːɦən̪əkẽː ɦoːɪʈ̪ə tʃ͡ʰən̪ɦɪ, mud̪ɑː mɑːs̪ʈərə rəmeːʃə eːɦɪ d̪uɑːrẽː əpən̪ə məd̪ʰeːʃə ɑːn̪d̪oːlən̪əkə əguɑː mɪʈ̪rə d͡ʒəgəmoːɦən̪əkə gʰərə d͡ʒɑːeːs̪ə̃ əs̪ʋiːkɑːrə kəeː d̪əɪʈ̪ə tʃ͡ʰəʈ̪ʰɪ d͡ʒeː kəʈ̪əɦu ɑːn̪d̪oːlən̪ə kəməd͡ʒoːrə n̪eː pəɖ̤ɪ d͡ʒɑːɪkə. 1 d͡ʒuːn̪ə 2007, 25 d͡ʒulɑːiː 2007, 28 d͡ʒulɑːiː 2007, 5 əgəs̪ʈ̪ə 2007

kə ʋɑːrt̪ɑː əs̪əpʰələ bʰeːlɑːkə bɑːd̪ə 30 əgəs̪t̪ə 2007kə' 26 bũːd̪ɑːpərə s̪əɦəmət̪ɪ ɦoːeːbə mud̪ɑː kɑːjɑːn̪ʋəjən̪əmeː ɑːn̪ɑːkɑːn̪iːs̪ə̃ ɑːn̪d̪oːlən̪əkə pʰeːrə ugrə ləpəʈə uːʈʰəbə əɪt̪ɪɦɑːs̪ɪkə d̪əs̪t̪ɑːʋeːd͡ʒə ət͡ʃʰɪ, d͡ʒeː upənjɑːs̪əmeː prəs̪t̪ut̪ə bʰeːlə ət͡ʃʰɪ.

mɑːs̪ʈərə rəmeːʃə upɑːd̪ʰjɑːjəkə ʋɪpət̪t̪ɪkə t̪əmɪs̪rɑː əoːrə s̪əgʰən̪ə t̪əkʰən̪ə əoːrə s̪əgʰən̪ə bʰə' d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʰəɪn̪ɦɪ d͡ʒəkʰən̪ə ɦun̪əkɑː pət̪ɑː t͡ʃələɪt̪ə t͡ʃʰəɪn̪ɦɪ d͡ʒeː ɦun̪əkərə beːʈiː kɪrəɳə d̪ət͡ʃʰɪn̪əbərɪjɑː ʈoːləkə kɑːmeːʃʋərəkə beːʈɑː rɑːd͡ʒiːʋəs̪ə̃ peːrəmə kərəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. t̪ɑːbət̪ə iː kəkəroː n̪eː buːd͡ʒʰələ t͡ʃʰəɪkə d͡ʒeː gɑːməkə s̪əmpən̪n̪ə ɑː s̪əmbʰrɑːn̪t̪ə mɑːn̪ələ d͡ʒɑːeːbəlɑː ʋjəkt̪ɪt̪ʋə kɑːmeːʃʋərə gɑːməmeː ʋjɑːpt̪ə ɦət̪jɑː, əpəɦərəɳə, t͡ʃən̪d̪ɑː ɑːt̪ə̃kə ɑːd̪ɪmeː s̪ə̃ləgn̪ə gɪroːɦəkə mukʰjə s̪uːt̪rəd̪ʰɑːrə ɑː kʰələn̪ɑːjəkə ət͡ʃʰɪ. mɑːs̪ʈərə məɦɑːʋɪpət̪t̪ɪkə s̪əmud̪rəmeː ubəɖubə kəɪeː rəɦələ t͡ʃʰət̪ʰɪ kɪ beːʈiː kɪrəɳəkə əpəɦərəɳə bʰəeː d͡ʒɑːɪ t͡ʃʰəɪn̪ɦɪ ɑː d̪əʃə lɑːkʰə ʈɑːkɑː pʰɪrəuʈiːkə leːlə pʰoːn̪əs̪ə̃ d̪ɪn̪ə rɑːt̪ɪ d̪ʰəməkiː ɑːbəeː ləgəɪt̪ə t͡ʃʰəɪn̪ɦɪ. mɑːs̪ʈərə əpən̪ə s̪əmpuːrɳə s̪əmpət̪t̪ɪ beːt͡ʃɪkəeː ʋɪs̪t̪ʰɑːpɪt̪ə ɦoːeːbɑːkə leːlə bɑːd̪ʰjə t͡ʃʰət̪ʰɪ oːməɦərə kɑːmeːʃʋərəkə eːkələut̪ɑː beːʈɑː rɑːd͡ʒiːʋə əpən̪ə bɑːpəkə kukrɨt̪jəs̪ə̃ pərɪt͡ʃɪt̪ə bʰə' d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ ɑː mɑːjəkə mɑːd̪ʰjəməs̪ə̃ kɪrəɳəkə mukt̪ɪkə leːlə d̪əbɑːbə bən̪əbəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. kɑːmeːʃʋərəkẽːĩː d͡ʒɑːn̪ɪ glɑːn̪ɪ ɦoːɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə d͡ʒeː iː ueːɦə kɪrəɳə t̪ʰɪkə d͡ʒəkərɑː put̪əɦu bən̪ɑː gʰərə ən̪əbɑːkə moːn̪ə ɦun̪əkə pərɪʋɑːrə bən̪ɑː t͡ʃukələ ət͡ʃʰɪ. bəs̪əmeː t͡ʃəd̪ʰɪ̈ t͡ʃukələ mɑːs̪ʈərə rəmeːʃə upɑːd̪ʰjɑːjəkə oːkərə pərəmə mɪt̪rə d͡ʒəgəmoːɦən̪ə ɑː əpəɦərəɳəkɑːriː

kaːmeːʃʋərə gaːmə gʰuɾaː ən̪ə̪baːmeː s̪ə̪pʰələ ɦoːɪt̪ə̪ tʃʱət̪ʰɪ.

ɑːkʰjɑːn̪ə̪kɑːɾə 'bʰɾəməɾə' əpən̪ɑː s̪ə̪məjəkə pɾɑːmɑːɳɪkə kʰɪs̪s̪ɑː ɑːbəeːbəlɑː piːɽʰiː d̪ə̪ɾə piːɽʰiːd̪ʰəɾɪ s̪un̪ə̪eːbɑːmeː ut̪s̪ukə tʃʱət̪ʰɪ. t̪ẽː pɾəs̪t̪ut̪ə̪ upənʝɑːs̪ə̪ muːkə ɪt̪ɪɦɑːs̪ə̪kə mukʰəɾə s̪ə̪ɦoːd̪ə̪ɾə bʰəeː geːlə ətʃʱɪ. ɾɑːd͡ʒən̪ə̪ɪt̪ɪkə gʰəʈən̪ɑːkɾəməkə d̪ʰəɾɑːt̪ə̪ləpəɾə kəlpən̪ɑːkə pʰəʈʈʰɑː, mɾɨt̪t̪ɪkɑː, s̪ə̪n̪d̪ʰiː, s̪ə̪'n̪ə̪ ɑːd̪ɪs̪ə̪̃ s̪ə̪məkɑːliːn̪ə̪ məd̪ʰeːs̪ə̪kə d͡ʒi̇ːʋən̪t̪ə̪ muːɾt̪ɪ t̪ə̪ɪjɑːɾəkə' s̪ɑːmɑːd͡ʒi̇kə s̪ə̪mbən̪d̪ʰə bən̪d̪ʰəkə ɾɑːgəməjət̪ɑːkə ɾə̃gə ɽʰeːuɾələ geːlə ətʃʱɪ d͡ʒeː ɦɾɨd̪ə̪jəɦɑːɾiː ətʃʱɪ. upənʝɑːs̪ə̪ əɪt̪ɪɦɑːs̪ɪkə məɦət̪ʋəkə d̪ɑːbeːd̪ɑːɾə eːɦuː kɑːɾəɳẽː ətʃʱɪ d͡ʒeː iː pəɦɪlə n̪eːpɑːliːjə məɪt̪ʰɪliː upənʝɑːs̪ə̪ t̪ʰɪkə d͡ʒeː s̪ə̪məkɑːliːn̪ə̪ ɾɑːd͡ʒən̪ə̪ɪt̪ɪkə gʰəʈən̪ɑːkɾəməpəɾə ɑːd̪ʰɑːɾɪt̪ə̪ ətʃʱɪ.

ɾəmeːʃə

upɑːd̪ʰjɑːjə, d͡ʒəgəmoːɦən̪ə̪, kɑːmeːʃʋəɾə, ɾɑːd͡ʒi̇ːʋə, kɪɾə ɳə, bən̪t̪ʰɑː, lukʰɪjɑː ɑːd̪ɪ s̪ə̪bʰə ʋəɾgiːjə pɾət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ pɑːt̪ɾə ətʃʱɪ. s̪ə̪mbɑːd̪ə̪meː s̪ʋɑːbʰɑːʋɪkət̪ɑː ɑː s̪ə̪d͡ʒi̇ːʋət̪ɑː tʃʱəɪkə. bʰɑːʂɑːʃəɪliːkə n̪ɑːʈəkiːjət̪ɑː ɑː tʃi̇t̪ɾɑːt̪məkət̪ɑːkə kɑːɾəɳə upənʝɑːs̪ə̪ ɑːd̪ɪs̪ə̪̃ ən̪t̪ə̪bʰəɾɪ s̪ɪn̪eːmɑːkə ɾiːləd͡ʒeːkɑ̃ː tʃələɪt̪ə̪ ətʃʱɪ, d͡ʒeː pɑːɽʰəkəkẽː ɑːɾəmbʰəs̪ə̪̃ ən̪t̪ə̪d̪ʰəɾɪ bən̪ɦən̪eː ɾəɦəɪt̪ə̪ ətʃʱɪ. pəɦɑːɽiː məd̪ʰeːs̪ɪːkə eːkət̪ɑː s̪ə̪̃bəɾd̪ʰən̪ə̪kə ud̪d̪eːʃjəs̪ə̪̃ pɾəɳɪt̪ə̪ eːɦɪ upənʝɑːs̪ə̪kə jɑːt̪ɾɑː ubəɽəkʰɑːbəɽə, pəɦɑːɽə d͡ʒə̃gələ, kʰuɾəpeːɖɪjɑːkə d͡ʒəʈɪlə jɑːt̪ɾɑː n̪ə̪ɦɪ, s̪o̪ːd͡ʒʱə s̪ə̪pɑːʈə məɪd̪ɑːn̪ə̪kə s̪ə̪ɾələ s̪ə̪ɾəs̪ə̪ jɑːt̪ɾɑː t̪ʰɪkə d͡ʒeː s̪ə̪ɾəs̪ə̪ɾɑːkəeː əpən̪ə̪ gən̪t̪ə̪ʋjəd̪ʰəɾɪ pəɦũtʃəɪt̪ə̪ ətʃʱɪ. t̪ẽː upənʝɑːs̪ə̪kə s̪ə̪̃ɾətʃən̪ɑːmeː pẽːtʃə pɑ̃ːtʃə ɑː oːd͡ʒʱəɾɑːɦəʈɪ n̪ə̪ɦɪ ətʃʱɪ.

mədʱeːs̪ə mɪt̪ʰɪlaːkə aːmə loːkəkə bʱaːʂaːmeː prəjukt̪ə 'ləlɦəkaː', 'ləbʱəkaː', 'bəɽʰəkaː', 'kʰuɾs̪̃iː' aːd̪ɪ ʃəbd̪əkə s̪ət͡ʃeːt̪ə upəjoːgə upənɟaːs̪əkə bʱaːʂaːkẽː s̪əɦəd͡ʒə s̪ʋaːbʱaːʋɪkət̪aː aː əbʱɪn̪əʋət̪aː prəd̪aːn̪ə kərəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. aːkʰjaːn̪əkaːrə ʃriː 'bʱrəmərə'kə iː s̪əd̪ɟəhə̆d͡ʒaːt̪ə krɨt̪ɪ n̪eːpaːliːjə məɪt̪ʰɪliː upənɟaːs̪ə s̪aːɦɪt̪ɟəkə eːkə goːʈə upələbd̪ʰɪ t̪ʰɪkə, t̪aːɦɪmeː s̪ən̪d̪eːɦə n̪əɦɪ.

əpən̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhea̐@gmail.com **pərə pəʈʰaːu.**

2.13.ɖɑːːɾɑːmədə̪jɑːlə ɾɑːkeːʃə- pus̪t̪əkə d͡ʒeː ɦəmə pəɖʰələ-eːɳʈiː bʰɑːɪrəs̪əkə kət̪ʰɑːt̪mək s̪ə̃s̪ɑːɾə

ɖɑːːɾɑːmədə̪jɑːlə ɾɑːkeːʃə

pus̪t̪əkə d͡ʒeː ɦəmə pəɖʰələ-eːɳʈiː bʰɑːɪrəs̪əkə kət̪ʰɑːt̪məkə s̪ə̃s̪ɑːɾə

ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə kɑːpəɖɪ 'bʰɾəmərə' məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jə ɑː s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪkeː kʂeːt̪ɾəmeː pərɪt͡ʃəjəkeː muɦət̪ɑːd͡ʒə n̪əɦɪ t͡ʃʱət̪ʰɪ. oː eːkəs̪ɑːt̪ʰə kət̪ʰɑːkɑːɾə, upən̪jɑːs̪əkɑːɾə, n̪ɑːʈəkəkɑːɾə, kəʋɪ, s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪʋɪ d̪ə ɑː jɑːt̪ɾɑː s̪ə̃s̪mərəɳə lɪkʰən̪ɪɦɑːɾə t͡ʃʱət̪ʰɪ. eːkə ʃəbd̪əmeː kəɦələ d͡ʒɑːeː t̪ə oː bəɦumukʰiː prət̪ɪbʰɑːkə d̪ʰən̪iː s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾəkeː ɾupəmẽː, s̪upərɪt͡ʃit̪ə ʋjəkt̪ɪt̪ʋə t͡ʃʱət̪ʰɪ. s̪əmiːkʂjə kət̪ʰɑː s̪ə̃gɾəɦə, eːɳʈiːbʰɑːɪrəs̪əmeː s̪ə̃gɾəɦɪt̪ə

kɪt͡ʃʰu kət̪ʰɑːs̪əbʰə s̪t̪əɾiːjə, pəɖʰən̪iːjə ɑː s̪ə̃gɾəɦən̪iːjə bʰəə̸ s̪əkəɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə t̪eːkəɾə ʋɪs̪t̪ɾɨt̪ə ʋjɑːkʰjɑː, ʋɪʃleːʂəɳə, t͡ʃəɾt͡ʃɑː pəɾɪt͡ʃəɾt͡ʃɑː bəɦut̪oː əɾt̪ʰəmeː s̪əməjə s̪ɑːpeːkʂə, s̪ɑːn̪d̪əɾbʰɪkə ɑː s̪əməs̪əmɑːjɪkə s̪ə̃s̪ɑːɾəkeː ʋɪbʰɪn̪n̪ə pəɾɪs̪t̪ʰɪt̪ɪ eːʋə̃ d̪ɾɨʂʈɪkoːɳəs̪ə̃ kəeːlə d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə. mud̪ɑː s̪ə̃s̪peːn̪s̪ə jəɦɑ̃ː eːkəɾə bəɪʃɪʂʈəjəkeː ud̪d̪ʰɑːɾɪt̪ə kəɾəʋɑːkə pɾəjɑːs̪ə kəə̸ ɾəɦələ t͡ʃʰiː.

bʰɾəməɾəkə kət̪ʰɑː s̪əbʰə əpən̪ə s̪əməjə ɑː s̪əmɑːd͡ʒəkeː əɾt̪ʰəpuːɾɳə ɑːkʰjɑːn̪ə kəɦələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. ʋɑːs̪t̪əʋəmeː ɦun̪əkə d̪ɾɨʂʈɪboːd̪ʰə ət̪ʝə̃t̪ə ʋjɑːpəkə ət͡ʃʰɪ ɑːoːɾə kət̪ʰɑːt̪məkə s̪ə̃s̪ɑːɾəkə ɑːjɑːmə s̪eːɦoː ʋɪs̪t̪ɾɨt̪ə eːʋə̃ ʋəɪʃɪʂʈəpuːɾɳə t͡ʃʰəɪkə. eːkə oːɾə kɪt͡ʃʰu kət̪ʰɑː məɦɑːn̪əgəɾiːjə d͡ʒiːʋən̪əkə əɪn̪ɑː kəɦələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə t̪ə d̪oːs̪əɾə d̪ɪʃə gɾɑːmiːɳə d͡ʒiːʋən̪əkə jɑː d͡ʒən̪əpəd̪iːjəkə d͡ʒiːʋən̪əkə d͡ʒiːʋə̃t̪ə d̪əs̪t̪ɑːʋeːd͡ʒə. mɪt̪ʰɪlɑːɲt͡ʃələkə d͡ʒən̪əd͡ʒiːʋən̪əkə ʋɪʋɪd̪ʰəɾə̃gə, ʋɪʋɪd̪ʰə pəkʂə, ʋɪbʰɪn̪n̪ə ɑːjɑːməkə ud̪əd̪ʰɑːʈən̪ə kəɾəbɑːmeː ɦun̪əkɑː məɦɑːɾət̪ə ɦɑːs̪ɪlə bʰeːlə t͡ʃʰən̪ɦɪ. s̪əmiːkʂjə kət̪ʰɑːs̪ə̃gɾəɦəkə s̪əbʰə kət̪ʰɑː ɾeːkʰɑ̃ːkɪt̪ə kəɾə joːgjə t͡ʃʰəɪkə ɑː kət̪ʰɑː ʃɪlpəkə d̪ɾɨʂʈɪkoːɳəs̪ə̃ beːd͡ʒoːɖə kəɦələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ.

kət̪ʰɑːs̪ə̃gɾəɦəkə kɪt͡ʃʰu kət̪ʰɑːkə pəɾɪʋeːʃə ɑː pɾɨʂʈʰəbʰuːmɪ mɪt̪ʰɪlɑ̃ːt͡ʃələkə mɑːɪʈə pɑːɪn̪əs̪ə̃ s̪əmbən̪d̪ʰɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə ɑː mɪt̪ʰɪlɑ̃ːt͡ʃələkə s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə s̪ə̃ɾət͡ʃən̪ɑːmeː d͡ʒeː əbʰuːt̪əpuːɾʋə pəɾɪʋəɾt̪ən̪ə d̪ɪn̪ɑːn̪ud̪ɪn̪ə ɾɑːkʰələ d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə t̪əkəɾə s̪əʈiːkə ɑː s̪ɑ̃ːd̪əɾbʰɪkə s̪ə̃keːt̪ə eːʋə̃ s̪uːt͡ʃən̪ɑː pɑːʈʰəkə s̪əbʰəkeː d̪əə̸ s̪əkəɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə. kət̪ʰɑːkɑːɾə mən̪oːjoːgəpuːɾʋəkə eːʋə̃ məɦət̪ʋəs̪ə̃ kət̪ʰɑːkə ʃɪljə

(ɖɾɑːpʰʈə) t̪əɪjɑːɾə kəɾəbɑːmeː ɳ̪ɪpuɳə d̪eːkʰɪ pəɽəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ.

bʰɑːjəɾəs̪əs̪ə̃ jukt̪ə s̪ə̃s̪ɑːɾəmeː bʰɾəməɾə eːɳʈiː bʰɑːɪɾəs̪əjukt̪ə kət̪ʰɑː lɪkʰəʋɑːkə s̪ɑːɦəs̪ə d͡ʒuɾɑː s̪əkəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ məgəɾə pəɾɪʋeːʃə eːʋə̃ pɾɨʂʈʰəbʰuːmɪ t̪ə d͡ʒəɳ̪əkəpuɾəs̪ə̃ kɑːʈʰəmɑːɳɖuːd̪ʰəɾɪkə d͡ʒiːʋəɳ̪əkeː t͡ʃit̪ɾəɳəmeː ləgəɳ̪əʃiːlə bʰəə̸ d͡ʒəɳ̪əkəpuɾəmeː ɾəmɑːeːkeː lɑːləs̪oː ʋjəkɾə kəə̸ ɾəɦələ tʃʱət̪ʰɪ. ɦuɳ̪əkoː pət̪ɳ̪iːkeː kɑːʈʰəmɑːɳɖuːkə ʋɑːt̪ɑːʋəɾəɳəmeː koːɳ̪oːɾəs̪ə ɳ̪əɪ bʰeːʈə_ɪt̪ə tʃʱəɪkə t̪əkʰəɳ̪ə oː kɑːʈʰəmɑːɳɖuː d͡ʒəjəbɑːkəpɾət̪ɪ ɦuɳ̪əkɑː koːɳ̪oː t͡ʃɑːʋə ɳ̪əɦɪ d̪eːkʰələ d͡ʒɑːɪt̪ə tʃʱəɪkə. d̪ɑːmpət̪jə d͡ʒiːʋəɳ̪əmeː koːɳ̪oː bʰɑːɪɾəs̪əkeː pɾəʋeːʃə ɳ̪əɦɪ ɦoːjə eːkəɾə kʰuːbə d̪ʰjɑːɳ̪ə ɾəkʰəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ t̪ɑːɦɪleːlə əpəɳ̪eː pəɾɪʃɾəmə pəɾə ɦuɳ̪əkə d̪ʰjɑːɳ̪ə beːʃiː ɾəɦəɪt̪ə tʃʱəɪkə. d̪u gʰə̃ʈɑːkeː bəd̪əleː t͡ʃɑːɾə gʰə̃ʈɑː kʰɑːɳ̪ɑː pəkɑːbeːmeː lɑːgɪ d͡ʒɑːoː koːɳ̪oː bɑːt̪ə ɳ̪əɦɪ məgəɾə gʰəɾəkə bʰɑːjəɾəs̪əkeː bʰəjəs̪eː oː pəɾeːʃɑːɳ̪ə bʰəə̸ d͡ʒɑːɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. jiː bʰɑːɪɾəs̪ə kɪ tʃʱəɪkə t̪ə koːɳ̪oː d̪oːs̪əɾə d͡ʒəɳ̪ɑːɳ̪iː keː kʰɑːɳ̪ɑː pəkəeːʋɑːkəleːlə ɳ̪əɦɪ ɾɑːkʰɪ s̪əkəɪt̪ə tʃʱəɪkə. jiː bʰɑːɪɾəs̪ə ʋɑːs̪t̪əʋɪkə bʰɑːɪɾəs̪əs̪ə̃ bʰəjɑːɳ̪əkə ləgəɪt̪ə tʃʱəɳ̪ɦɪ.

ɑːɪs̪iːjuː kət̪ʰɑːmeː d̪əɾəbʰə̃gɑːkeː əs̪pət̪ɑːləkə əɳ̪ubʰəʋə ɑː bɑːɾeːmeːkeː beːt͡ʃəɪɳ̪iːkə beːbɑːkə t͡ʃit̪ɾəɳə bʰeːʈəɪt̪ə tʃʱəɪkə. əpəɳ̪ə beːmɑːɾə bʰɑːiːkeː piːɖɑːs̪ə̃ piːɖɪt̪ə kət̪ʰɑːkɑːɾəkeː əɳ̪ubʰuːt̪ɪ kət̪t̪eːkə d̪əɾəd̪ə pəɪd̪ɑː kəɾəɪt̪ə tʃʱəɪkə d̪eːkʰuː ! d͡ʒiːʋəɳ̪ə ɑː mɾɨt̪jukə biːt͡ʃə s̪ə̃gʰəɾʂə kəɾəɪt̪ə ɦəməɾə bʰəɪjɑː, ɦəməɾə əbʰɪbʰɑːʋəkə.... ɦəməɾɑː leːlə ɑːbə əs̪əɦəɳ̪iːjə bʰeːlə d͡ʒɑː ɾəɦələ ətʃʱɪ.

'əmɾɨt̪ə pɑːn̪ə' kət̪ʰɑːmeː kət̪ʰɑːkɑːɾə məd̪ʰeːʃə ɑːn̪d̪oːlən̪əkeː d̪əuɾɑːn̪ə pɑːʋən̪ɪ t̪ɪɦɑːɾəkə s̪ən̪eːs̪ə s̪əməjəpəɾə n̪əɦɪ pəʈʰɑː s̪əkələ gʰəɾə pəɾɪʋɑːɾə ɑː d̪ʰɑːɾmɪkə tʃ͡ɪt̪ɾəmeː s̪əpʰələ d̪eːkʰən̪ɑː d͡ʒɑːɪt̪ə tʃ͡ʰət̪ʰɪ. d̪oːs̪əɾə d̪ɪʃə t̪ɪləʋɑː tʃ͡uːɽɑː kət̪eːkə s̪uəd̪əgəɾə ləgəɪt̪ə tʃ͡ʰəɪkə d͡ʒeː əmɾɨt̪ə pɑːn̪əs̪ə̃ kəmə n̪əɦɪ tʃ͡ʰəɪkə. d̪oːkɑːn̪ə pəɾə tʃ͡ɑːɦəkəpə d̪eːʋəbɑːlɑː məɾəd̪ə eːkəɾɑː s̪əʋɑːɾəmeː tʃ͡ɑːɦəkeː tʃ͡us̪kiː s̪əd̪ɑːkeː leːlə ʋɪs̪əɾə d͡ʒɑːɪt̪ə tʃ͡ʰəɪkə. kət̪ʰɑːkɑːɾəkeː s̪ɑ̃ːs̪kɾɨt̪ɪkə s̪ə̃tʃ͡eːt̪ən̪ɑː kət̪eːkə d̪ʰən̪iːbʰuːt̪ə tʃ͡ʰəɪkə t̪əkəɾeː s̪pəʂʈə tʃ͡ɪt̪ɾəɳə kəɾəbɑːmeː s̪əpʰələ tʃ͡ʰət̪ʰɪ.

kt̪ʰɑː d̪ʋɪt̪iːjə kʂeːɳiːkə eːkəʈɑː ɖɪbbɑːmeː jɑːt̪ɾɑː kəɾəʋɑːkə ɑːn̪ən̪d̪ɑːn̪ubʰuːt̪ɪ ɑː jəun̪ɪkə ɑːkəɾʂəɳəkeː ɑːn̪ən̪d̪əkeː ʋəɾɳən̪əmeː kət̪ʰɑːkə kət̪ʰɑːʋəs̪t̪u s̪əpʰələ tʃ͡ʰəɪkə.

'kʋɑːɾʈəɾə n̪ə̃. eːpʰə t̪iːn̪ə' kət̪ʰɑːmeː d̪ʰəə̯ kʋɑːɾʈəɾə koːʃiː pɾoːd͡ʒeːkʈəmeː kɑːd͡ʒəkəeːn̪ɪɦɑːɾə s̪əbʰəkə ɦeːt̪u bən̪ɑːoːlə kʋɑːɾʈəɾə tʃ͡ʰəɪkə. jəɦiː kʋɑːɾʈəɾəkeː puɾɑːn̪ə jɑː n̪əʋə ən̪ubʰəʋə ʋəɾɳən̪ə t̪ə tʃ͡ʰəɪɦeː ɑːt̪miːjə s̪əmmɑːn̪əkeː s̪ə̃bʰɑːʋən̪ɑːkeː t̪əlɑːʃəmeː mɑːn̪əʋiːjə s̪ə̃ʋeːd̪ən̪ɑːkeː bəʈoːɾəbɑːmeː kət̪ʰɑːkɑːɾə s̪əpʰələ d̪eːkʰən̪ɑː d͡ʒɑːɪt̪ə tʃ͡ʰət̪ʰɪ. pəɾɑːkə̃pən̪ə ʃiːɾʂəkə kət̪ʰɑː 1992 s̪ɑːləkeː məɦɑːbʰukəmpəkeː pəɾɑːkə̃pən̪əkeː pɾɨʂʈʰəbʰuːmɪmeː lɪkʰələ geːlə tʃ͡ʰəɪkə. n̪əʋə gʰəɾəkeː n̪ɪɾmɑːɳəkeː pəɾɪkʂəɳə ɑː jəɦiː gʰəɾəmeː ʋɑːs̪əkeː kʰuʃiː kət̪eːkoː beːɾəkə pəɾɑːkəmpən̪əs̪ə̃ pəɾɪʋəɾt̪ɪt̪ə n̪əɦɪ bʰəə̯ s̪əkəɪt̪ə tʃ͡ʰəɪkə. jiː kət̪ʰɑːmeː s̪eːɦoː kət̪ʰɑːkɑːɾə mɑːn̪əʋiːjə s̪ə̃ʋeːd̪ən̪ɑːkeː s̪ɾoːt̪ə t̪əjɑːɾiːmeː bəɦut̪ə ɾɑːʃə s̪əbʰəkə kʰəɾətʃ͡ə kəeːn̪eː tʃ͡ʰət̪ʰɪ ɑː bʰəut̪ɪkə s̪ukʰə pɾət̪ɪmeː pɾəs̪ən̪n̪ət̪ɑːkeː

ʋəɾɳən̪ə. pəɾɪʋəɾt̪ən̪ə ʃiːɾʂəkə kət̪ʰɑːmeː d̪ɑːmpət̪jə d͡ʒi͡ːʋən̪əkeː d̪ʋən̪d̪ə t͡ʃi͡t̪ɾəɳə kəeːlə geːlə t͡ʃʱəɪkə ɑː jiː d̪ʋən̪d̪əkeː ʋəɾɳən̪əmeː kət̪ʰɑːkɑːɾə d̪ʋɪʋɪd̪ʰɑː gɾəs̪t̪ə mən̪ə s̪t̪ʰɪt̪ɪkeː ʋəɾɳən̪əmeː s̪eːɦoː s̪əpʰələ. jiː kət̪ʰɑːkeː kət̪ʰɑːʋəs̪t̪ukeː kət̪ʰɑːn̪əkəmeː məɪt̪ʰɪliː ɑː ɦɪn̪d̪iːkeː puʈə ɾəɖəkə kət̪ʰɑːupəɾə s̪ʋɑːbʰɑːʋɪkət̪ɑːkeː n̪ɪɾʋɑːɦə kəeːn̪eː t͡ʃʱət̪ʰɪ.

mun̪ɪjɑː ʈiː s̪ʈələ mɪt̪ʰɪlɑːɲt͡ʃələkeː d͡ʒi͡ːʋən̪əmeː pɾɑːjəhə̆ d̪ʰəʈɪt̪ə ɦoːməʋɑːlɑː kət̪ʰɑːn̪əkəkeː kət̪ʰɑːupəɾə əpən̪ɑː pɾət̪ɪbʰɑːs̪ə̃ pɾəkəʈə kəɾəbɑːkə leːlə pɾəjɑːs̪əʃiːlə d̪eːkʰən̪ɑː d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. gɑːməgʰəɾəmeː koːn̪oː t͡ʃɑːɦəkə d̪oːkɑːn̪əmeː eːɦən̪ə gʰəʈən̪ɑː pɾɑːjəhə̆ gʰəʈɪt̪ə ɦoːɪt̪ə ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʱəɪkeː. d̪oːkɑːn̪əpəɾə jəd̪ɪ koːn̪oː s̪un̪n̪əɾiː t͡ʃʱəɪkə t̪ə oːkəɾə d̪oːkɑːn̪ə kʰubə t͡ʃələɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə oːɦɪ d̪oːkɑːn̪əpəɾə kʰuːbə bʰiːɖə ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə ɑː kɪs̪əmə kɪs̪ɪməkeː gəɦə̃kiː ən̪ɑːiː s̪ʋəbʰɑːʋɪkə t͡ʃʱəɪkə. kət̪eːkə gə̃ɦəkiː s̪əbʰə t͡ʃɑːɦəkə lɑːt̪ʰeː ɑː lɑːbʰəs̪ə̃ beːs̪ɪ ɾəməuləʋɑːliːkeː ɾupəɾə̃gə ɑː ɦɑːʋəbʰɑːʋə pəɾə bʰəməɾɑː d͡ʒəkɑ̃ː ɾəs̪ə t͡ʃus̪əkə leːlə ləlɑːɦɪt̪ə ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə. eːkəd̪ɪn̪ə oː s̪un̪n̪əɾɪ əpən̪ə pət̪ɪ bəlɑː bət͡ʃt͡ʃɑː s̪əbʰəkeː t͡ʃʱoːɖɪ kə eːkəʈɑː t͡ʃʱəuɖɑː ɾɑːməd̪ʰən̪əkə s̪ɑːt̪ʰeː bʰɑːgɪ geːləɪ. jiː gɑːməgʰəɾəkeː leːlə s̪əbʰəs̪ə̃ beːs̪ɪ t͡ʃəɾt͡ʃi͡t̪ə d̪ʰəʈən̪ɑː bʰəə̸ geːləɪ d͡ʒeː s̪əɾʋə s̪ʋəbʰɑːʋɪkə t͡ʃʱəɪkə.

s̪əmiːkʂjə s̪ə̃gɾəɦəkeː mɑːs̪ʈəɾə pɪs̪ə kət̪ʰɑː t͡ʃʱəɪkə ən̪n̪əd̪ʰən̪ə ləkʂmiː. jiː kət̪ʰɑː məd̪ʰeːʃəkeː d̪ʰəɾɑːt̪əliːjə jəɾt̪ʰɑːt̪ʰəkeː t͡ʃi͡t̪ɾəɳəmeː s̪əpʰələ t͡ʃʱəɪkə. eːkəɾɑː juʋəkə ɑː juʋət̪iːkeː mən̪ə s̪t̪ʰɪt̪ɪ ɑː mən̪oːʋɪd͡ʒɲɑːn̪əkeː t͡ʃi͡t̪ɾəɳəmeː beːd͡ʒoːɖə t͡ʃʱəɪkə. eːkəɾɑː pəɾɪt̪jəkɑː juʋət̪iː d͡ʒeː pjɑːɾəkeː

pʰə̃d̪ɑːmeː pəɖïeː gəɾbʰəʋət̪iː bʰəə̸ d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə ɑː oːkəɾɑː oːkəɾeː əpʰɪs̪əkeː ɑːd̪əmiː d̪ʰoːkʰɑː d̪əə̸ d̪əɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə. eːɦɪmeː oːkəɾə beːd̪ən̪ɑːkeː bəɽə s̪əʈɪkə ɖʰə̃gəs̪ə̃ ʋjəkt̪ə kəeːləgeːlə t͡ʃʱəɪkə. jiː juʋət̪iː eːkəʈɑː puɾuʂəs̪eː pət̪ɑːɖit̪ə ɑː d̪oːs̪əɾə məɦɪlɑːs̪ə̃ ʋɪkʂɪpt̪ə̃. əɪɦə kət̪ʰɑːkeː mukʰjə ud̪eːʃjə t͡ʃʱəɪkə. ɾeːmiːʈɑːn̪s̪ə ɑːɾt̪ʰɪkə un̪n̪ət̪ɪ t̪ə ʋjəkt̪ɪkeː d͡ʒiːʋən̪əmeː ɑːn̪ɪ d̪əɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə məgəɾə s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə s̪ə̃ɾət͡ʃən̪ɑːkeː bʰət̪t̪ɑːbʰə̃uːgə̃ kəə̸ d̪əɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə.

məgəɾə jiː kət̪ʰɑːkeː s̪ukʰɑːn̪t̪ə bən̪ɑːbəkə kəlɑː kət̪ʰɑːkɑːɾəkə ʋɪʃeːʂət̪ɑː mɑːn̪ələ d͡ʒɑːeː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. s̪əmpuːɾɳə kət̪ʰɑː beːd̪ən̪ɑːs̪ə̃ bʰəɾələ t͡ʃʱəɪkə məgəɾə eːkəɾə ən̪t̪ə s̪ukʰɑːn̪t̪ə pəkʂəkeː s̪əɾɑːɦən̪iːjə d̪ə̃gə kət̪ʰɑːkɑːɾəkeː kəlɑːkɑːɾɪt̪ɑːkeː ʋɪʃeːʂət̪ɑː t͡ʃʱəɪkə.

gə̃gɑː pɾəs̪ɑːd̪əkə s̪ʋɑːjət̪ət̪ɑː ʃiːɾʂəkəmeː s̪ugɑːkə mɑːɾpʰət̪ə gəɳət̪ə̃t̪ɾə ʋjəʋəs̪t̪ʰɑːpəɾə ʋjə̃gjəkə ʋɑːɳə pɾəɦɑːɾə pɾəʃə̃s̪ən̪iːjə kəɦələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə.

'pɾət̪iːkʂɑːmeː' kət̪ʰɑː gɾɑːmiːɳə d͡ʒɪn̪d̪əgiː ɑː ʃəɦəɾiː d͡ʒiːʋən̪əkeː biːt͡ʃəkeː ən̪ɾt̪əd̪ʋən̪d̪əkə t͡ʃɪt̪ɾəɳə kəɾəbɑːmeː s̪əpʰələ mɑːn̪ələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə. d̪uː s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ ɑː bʰɑːʂɑːkeː kɑːɾəɳeːẽː d͡ʒɪn̪d̪əgiː d̪ʋən̪d̪əmeː pʰəs̪ə d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə ɑː s̪ət͡ʃt͡ʃɑː s̪ukʰəbʰoːgəs̪eː bə̃t͡ʃɪt̪ə. eːkəʈɑː kəɦəbiːmeː s̪əmpuːɾɳə kət̪ʰɑːkə s̪ɑːɾɑ̃ːʃə s̪pəʂʈə bʰəə̸ d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə leːn̪ɑː n̪ə d̪eːn̪ɑː ʋɪn̪u t͡ʃʱut͡ʃʱuɾiːkeː beːn̪ɑː.

'd̪əɦeːd͡ʒə' ʃɪɾʂəkə kət̪ʰɑːmeː puɾɑːn̪eː ʋɪʂəjəʋəs̪t̪u keː ʋəɾɳən̪əkeː mɑːd̪ʰjəməs̪ə̃ kət̪ʰɑːkɑːɾə n̪əʋə s̪əməs̪jɑː jɑː

d͡ʒʋələ̃t̪ə s̪əməs̪jɑː d͡ʒeː mɪt̪ʰɪlɑːɲt͡ʃəlәkeː t͡ʃʱəɪkə t̪eːkərə beːbɑːkə ʋəɾɳəɳ̪ə ɑːd̪ʰuɳ̪ɪkə s̪ə̃d̪əɾbʱəmeː kərəbə ɦuɳ̪əkə ud̪eːʃjə d̪eːkʰəɳ̪ɑː d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə. kʰɑːɖiːkə d̪eːʃəmeː kɑːd͡ʒə kərəbɑːkə ʃɑːɳ̪ə ʃəukət̪ə keː prəd̪əɾʃəɳ̪ə ɑː d̪əɦeːd͡ʒəkeː ʋeːʃiː mɑ̃ːgəs̪ə̃ s̪əmpuːɾɳə mɪt̪ʰɪlɑːɲt͡ʃələ ɑːkɑːɳ̪t̪ə ət͡ʃʱɪ. kəɳ̪jɑː pəkʂə kələpəɪt̪ə kəlpəɪt̪ə kəɦəɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə d͡ʒeː ɦəmərɑː ɦəɪs̪ɪjət̪əs̪ə̃ beːʃiː mɑ̃ːgə bʱeːlə məgərə eːkərə koːɳ̪oː s̪uɳ̪uʋɑːiː bərə pəkʂəkeː loːkəs̪əbʱəs̪ə̃ ɳ̪əɦɪ bʱeːlɑːs̪ə̃ s̪əmpuːɾɳə pərɪʋɑːrəmeː ɳ̪ɪrɑːʃɑː ɦoːɳ̪ɑːiː koːɳ̪oː ɑːʃt͡ʃəɾjəkə gəppə ɳ̪əɦɪ t͡ʃʱəɪkə. kət̪ʰɑːkɑːrəkeː kəʈu s̪ət̪jəmeː kət̪eːkə s̪ət̪jət̪ɑː t͡ʃʱəɪkə d̪eːkʰuː

"ɑːbə t̪ə bɪɑːɦəmeː moːʈərəs̪ɑːɪkələ ɳ̪əɦɪ ɦoːɪt̪ə t̪ə̃ ʋɪɑːɦeː kə̃ɪs̪ɪlə. eːmɦərə gʱərəʋɑːliːs̪ə̃ beːs̪ɪː məɦət̪ʋə bʱəə̯ geːlə t͡ʃʱəɪkə moːʈərəs̪ɑːɪkələkeː. ʋɪɑːɦəs̪ə̃ puːrʋə gʱərəʋɑːliːkeː əɳ̪uɦɑːrə ɳ̪əɦɪ, moːʈərəs̪ɑːɪkələ keː əɳ̪uɦɑːrə d̪eːkʰəə̯ t͡ʃɑːɦiː. eːɦɪs̪ə̃ piːɖɑː, əpəmɑːɳ̪ə d̪uɾgʱəʈəɳ̪ɑː s̪eːɦoː beːs̪ɪːjə d̪ʰəʈɪt̪ə bʱəə̯ rəɦələ ət͡ʃʱɪ. mud̪ɑː beːʈɑːbɑːlɑː s̪əbʱəkəleːlə d̪ʰəɳ̪əs̪əɳ̪ə."

'uɖɑːɳ̪ə' kət̪ʰɑː ɳ̪əjɑː kət̪ʰɑːt̪məkə ʃəɪliːmeː lɪkʰələ geːlə t͡ʃʱəɪkə. jiː kət̪ʰɑː ɳ̪ɑːʈəkiːjə ʃəɪliːmeː lɪkʰɪ kə kət̪ʰɑːkɑːrə bʱrəmərə ɳ̪əʋə prəjoːgə kərəbɑːkə koːʃɪʃəmeː t͡ʃʱət̪ʰɪ. d̪əʃə d̪ɾɨʃjəmeː lɪkʰələ kət̪ʰɑːkə ɳ̪ɪt͡ʃoːʈəmeː kiː t͡ʃʱəɪkə t̪ə əpəɳ̪eː d̪ʰərət̪ɪː pərə preːmə ɑː s̪ə̃s̪kɑːrə pəeːbɑːkə. 'uɖɑːɳ̪ə' ʃiːrʂəkə kət̪ʰɑːkeː mukʰjə keːɳ̪d̪rə s̪eːɦoː reːmɪʈeːɳ̪s̪eː t͡ʃʱəɪ d͡ʒeːkərɑː t͡ʃəlt̪eː s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə ɑː pɑːrɪʋɑːrɪkə s̪əmbəɳ̪d̪ʰəkeː ɳ̪əkɑːrɑːt̪məkə əs̪ərə

d̪e:kʰən̪ɑ: d͡ʒɑ:ɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə. t̪əs̪ərt̪ʰə kət̪ʰɑ:kɑ:rəke: kət̪ʰən̪ə s̪ɑ:rt̪ʰəkə t͡ʃʱəɪkə h˘

ɦəmərə ud̪ɑ:n̪əme: əɦɑ̃:s̪əbʰəke: s̪ɑ:t̪ʰə t͡ʃɑ:ɦi:.

ɑ: ɑ:bə ɦo:ri: ɑ:bɪ ge:ləɪ ʃi:rʂəkəme: s̪ɑ̃:s̪krɨt̪ɪkə d͡ʒi̇:ʋən̪əke: d͡ʒi̇:ʋəɪt̪ə kərəbɑ:kə le:lə kət̪ʰɑ:kɑ:rə s̪əkrɪjə e:ʋə̃ s̪ət͡ʃe:ʂt̪ə d̪e:kʰən̪ɑ: d͡ʒɑ:ɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. pʰəguɑ: mɪt̪ʰɪlɑ̃:t͡ʃələkə e:kət̪ɑ: bəd̪ə məɦət̪ʋəpu:rn̪ə e:ʋə̃ məulɪkə pərʋə mɑ:n̪ələ d͡ʒɑ:ɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə ɑ: e:kərə rə̃gi:n̪i: n̪əʃɑ: juʋɑ: juʋət̪ɪke: s̪əmɑ:n̪ə rupəs̪ə̃ d̪e:kʰələ d͡ʒɑ:ɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə. kət̪ʰɑ:kɑ:rə bʰrəmərəke: ʃəbd̪əme: h˘"mən̪e: pʰəguɑ:kə rə̃gə d̪un̪u: d̪ɪʃə t͡ʃəd̪ʰələ rəɦəɪkə. ɦo:ri: ɦəɪ..."

t͡ʃəut̪ɑ:ʋərəke: t͡ʃit̪ɑ:kərʂəkə lo:kəgi:t̪əke: s̪əmɑ:ʋe:ʃə s̪ə̃ jəɦi: kət̪ʰɑ:kə kət̪ʰɑ:t̪məkə s̪əun̪d̪ərjəme: t͡ʃɑ:rɪ t͡ʃɑ̃:d̪ə ləgəʋɑ:e:kə le:lə kət̪ʰɑ:kɑ:rə prəjət̪n̪əʃi:lə bud͡ʒʱɑ:ɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ d͡ʒe:n̪ɑ: h˘

"gʰurət̪i: be:rəme: d̪əpʰəlɪjɑ: s̪əbʰə t͡ʃe:t̪ɑ:ʋərə gɑ:bəe: ləgəɪkə t͡ʃəɪt̪ə mɑ:s̪ə ge:n̪əmɑ: pʰulɑ:e:bələ ɦo: rɑ:mɑ:....

kɪ s̪ə_ɪjɑ: n̪əɦɪ ɑ:e:lə."

's̪əpən̪ɑ:' ʃi:rʂəkə kət̪ʰɑ:me: d̪e:ʃəme: ʋɪbʰe:d̪əkə kɑ:rən̪e: məd̪ʰe:ʃə ɑ:n̪d̪o:lən̪əkə ɑ:rə̃bʰə bʰe:lə rəɦəɪkə t̪e:kəre: kət̪ʰɑ:ʋəs̪t̪u bən̪ɑ: kə kət̪ʰɑ:kɑ:rə e:ɦi: kət̪ʰɑ:ke: n̪ɪrmɑ:n̪ə kərəbə ut͡ʃit̪ə t̪ʰɑ:n̪ɪ kə bɑ:pə mɑ:jəke: s̪əpən̪ɑ:ke: s̪ət͡ʃit̪rə t͡ʃit̪rən̪ə kərəme: s̪əpʰələ d̪e:kʰən̪ɑ: d͡ʒɑ:ɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə. d͡ʒi̇:ʋən̪əbʰərə əjo:d̪ʰi: əpən̪ə

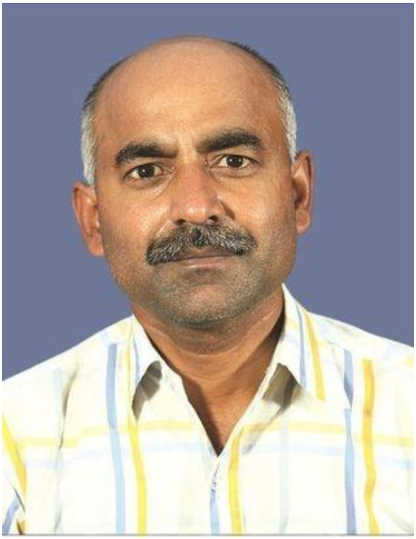
n̪oːkəɾiːkaːləmeː ʊɪbʱeːd̪əkeː ʃɪkaːɾə bʱeːlə ɑː ən̪t̪əmeː əpən̪ɑː bəleː əʃoːkəkeː biː.eː.pɑːs̪ə kəeːlɑːkeː bɑːd̪oː s̪ɪpɑːɦiː pəd̪ə pəɾə bʱəɾn̪ɑː n̪əɦɪ kəɾəʋɑː s̪əkələ t̪eːkəɾə ʋeːd̪ən̪ɑː ʋjəkt̪ə kəɾəmeː s̪əpʰələ bʱeːlə tʃʱəɪkə. s̪ɪːmɑːpəɾəkə bʱuːt̪ə ʃiːɾʂəkə kət̪ʰɑːmeː kət̪ʰɑːkɑːɾə tʃĩt̪ɪt̪ə ɦoːjəbə s̪ɒɑːbʱɪkə tʃʱəɪkə. beːʈiː ɾoːʈiː keː s̪əmbən̪d̪ʱə d͡ʒeː ʃət̪ɑːbd̪ɪːs̪eː kɑːjəmə tʃʱəɪkə n̪eːpɑːlə ɑː bʱɑːɾət̪əmeː oːkəɾɑː ɑːɪkeː ɾɑːd͡ʒən̪ɪːt̪ɪmeː s̪əmɑːpt̪ə n̪əɦɪ kəə̸ d̪eːɪkə t̪eːkəɾə tʃĩt̪ɑːkeː kʰuːbə n̪ɪmən̪ə d̪ə̃gəs̪ə̃ ʋjəkt̪ə kəeːn̪eː tʃʱət̪ʰɪ. eːkəʈɑː s̪t̪ə̃bʱəkeː kɑːɾəɳeː d̪uiː d̪eːʃəkə ʊɪbʱɑːd͡ʒən̪əkeː piːɖɑː s̪ɪːmɑːʋəɾt̪ɪː ɪlɑːkɑːkeː loːkəs̪əbʱə bʱoːgɪ ɾəɦələ tʃʱəɪkə. kət̪ʰɑːkɑːɾəkə kət̪ʰən̪ə mɑːɾmɪkə tʃʱəɪkə h˘

"pət̪ɑː n̪əɦɪ, ɑːbə s̪ɪːmɑː pəɾə ʈʰɑːɖʱə iː ud͡ʒəɾəkɑː s̪t̪ə̃bʱə oːkəɾɑː bʱuːt̪ə d͡ʒəkɑ̃ː kəɦɪjɑː d̪ʱəɾɪ ɖeːɾəbəɪt̪ə ɾəɦət̪əɪ."

ɪd͡ʒoːɾɪjɑː ɾɑːt̪ukə s̪əpən̪ɑː bəɦut̪ə ɾɑːʃɪ kət̪ʰɑːs̪ə̃gɾəɦə s̪əbʱəmeː pɾəkɑːʃɪt̪ə bʱeːlə kət̪ʰɑː ətʃʱɪ. t̪ɑːɦiː ʋɑːs̪t̪eː s̪əmiːkʂjə kət̪ʰɑːs̪ə̃gɾəɦəmeː s̪ə̃kəlɪt̪ə kəɾəʋɑːkə koːn̪oː əutʃĩt̪jə n̪əɪ d̪eːkʰə ɾəɦələ tʃʱiː. ən̪t̪əmeː kət̪ʰɑːkɑːɾəkə ʃəɪliː bəɖə pəɾɪmɑːɾd͡ʒɪt̪ə ɑː pɾəʃə̃s̪ən̪ɪːjə tʃʱəɪkə ɑː eːɦɪs̪ə̃ kət̪ʰɑːmeː eːkəɾə pɾəbʱɑːʋəs̪ə̃ mɪʈʰɑːs̪ə ɑːoːɾə bəɖʱɪ geːlə tʃʱəɪkə.

əpən̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pəɾə pəʈʰɑːu.**

2.14.d̪ɪn̪e̪ːʃə jɑːd̪əʋə-loːkə məɪt̪ʰɪliː keːɾə ʋɪbʰuːt̪ɪ 'bʰɾəməɾə'

d̪ɪn̪e̪ːʃə jɑːd̪əʋə

loːkə məɪt̪ʰɪliː keːɾə ʋɪbʰuːt̪ɪ 'bʰɾəməɾə'

n̪e̪ːpɑːləkə d̪ʰən̪u̪ʂɑː d͡ʒɪllɑː bəgʰət͡ʃəuɖɑː gɑːməmeː 72 ʋəɾʂə pəɦɪn̪e̪ː ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə̪ kɑːpəɖɪ 'bʰɾəməɾə' keː d͡ʒən̪m̪ə bʰeːlə t͡ʃʰələn̪ɪ. eːkəɪɦəʈɑː ʋjəkt̪ɪkeː ən̪e̪ːkə ɾupə kəʋɪ, kət̪ʰɑːkɑːɾə, n̪ɑ̪ːʈəkə leːkʰəkə, pət̪ɾəkɑːɾə,s̪əmpɑːd̪əkə ɑː pɾɑːd͡ʒɲə. eːkəʈɑː bəɦuɑːjəmə ɾəɦələ loːkə ʃɑːjəd̪ə̪ 'bʰɾəməɾə' bɑːɦeːkə ɑːɾə kɪjəu n̪ə̪eː bʰə̃ s̪ə̪kəɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ. məɪt̪ʰɪliː s̪ɑ̪ːɦɪt̪jəmeː ʋɪbʰɪn̪n̪ə̪

pus̪t̪əkə prəkaːʃɪt̪ə kə̃ tʃ͡ukələ oː n̪eːpaːlə prəd͡ʒɲaː prət̪ɪʂʈʰaːn̪əkeː praːd͡ʒɲə pərɪʂəd̪ s̪əd̪əs̪jə aː s̪aːd͡ʒʱaː prəkaːʃən̪əkeː əd̪ʰjəkʂəkeː s̪əmeːt̪əkeː bʰuːmɪkaː n̪ɪrʋaːɦə kərəbaːkə ən̪ubʰəʋə s̪eːɦoː praːpt̪ə kəeːn̪eː tʃʱət̪ʰɪ.

praːrəmbʰɪkə ʃɪkʂaː gaːmeː s̪ə̃ puraː keːlaːkə baːd̪ə oː utʃtʃə ʃɪkʂaːkə leːlə d͡ʒən̪əkəpurə pəɦũːtʃ͡əlaːɦə. oːt̪əɪɦə s̪ə̃tʃ͡aːlɪt̪ə t̪rɪbʰuːʋən̪ə ʋɪʃʋəʋɪd̪jaːləjəkə ãːgɪkə kjaːmpəs̪ə raːməs̪ʋərupə raːməs̪aːgərə bəɦumukʰɪ kjaːmpəs̪əs̪ə̃ oː s̪n̪aːt̪əkoːt̪t̪ərə ut̪t̪iːrɳə kəeːlən̪ɪ. bəɦumukʰiː prət̪ɪbʰaːkeː d̪ʰən̪iː kaːpəɖɪ kəʋɪt̪aː, kət̪ʰaː, prəbən̪d̪ʰə, n̪ɪʋən̪d̪ʰə, n̪aːʈəkə, giːt̪ə, jaːt̪r aːs̪ə̃s̪mərəɳə aːd̪ɪ ʋɪʋɪd̪ʰə kʂeːt̪rəmeː d̪əʃəkəũ s̪ə̃ kələmə tʃ͡ələbəɪt̪ə aːɪbə rəɦələ tʃʱət̪ʰɪ. oː məɪt̪ʰɪliː bʰaːʂaː s̪aːɦɪt̪jəmeː s̪əbə s̪ə̃ beːs̪iː s̪əkrɪjə rəɦəlaː ətʃʱɪ. t̪ət̪ʰaːpɪ ɦun̪əkərə n̪eːpaːliː, ɦɪn̪d̪iːs̪əɦɪt̪əkeː bʰaːʂaː s̪aːɦɪt̪jəmeː s̪eːɦoː oːt̪əbeː ət̪uːlən̪iːjə joːgəd̪aːn̪ə tʃʱə_ɪn̪ə. məɪt̪ʰɪliː s̪aːɦɪt̪jəmẽː bəud̪d̪ʰɪkət̪aːkeː pəɪgʰə aː əʋɪs̪mərəɳiːjə pəd̪ətʃĩn̪ɦə tʃʱoːɖʋaːmẽː oː kun̪uː kəs̪əɪrə ʃeːʂə n̪əɦɪ rəkʰəlaː ətʃʱɪ. oː n̪eːpaːləkə prəd͡ʒɲaː prət̪ɪʂʈʰaːn̪əmẽː ɦoːeː kɪ̃ʋaː s̪aːd͡ʒʱaː prəkaːʃən̪əmeː, d͡ʒət̪əɦə rəɦəlaː s̪əbəʈʰaːmə loːkəməɪt̪ʰɪliː bʰaːʂaː, s̪aːɦɪt̪jə aː kəlaː kʂeːt̪rəmeː əd̪ʋɪt̪iːjə kaːd͡ʒə kərəɪt̪ə rəɦəlaː ətʃʱɪ. n̪eːpaːliːjə məɪt̪ʰɪliː bʰaːʂaː kʂeːt̪rəmeː ɦun̪əkə utʃ͡aːiː eːkəʈaː gərɪmaː kaːjəmə kə̃ tʃ͡uləkə ətʃʱɪ.

əpən̪ə maːt̪rɨbʰaːʂaːmẽː s̪əd̪əkʰən̪ɪ s̪aːɦɪt̪jə s̪aːd̪ʰən̪aː kərəɪt̪ə rəɦəlaː 'bʰrəmərə' məɪt̪ʰɪliː s̪aːɦɪt̪jəkeːrə 'ʃeːks̪əpɪjərə' tʃʱət̪ʰɪ. oː

pət̪ɾəkaːɾə, s̪aːɦɪt̪jəkaːɾə, leːkʰəkə aː s̪əɾd͡ʒəkə maːt̪ɾə n̪əeː jugəs̪ɾəʂʈaː s̪eːɦoː t͡ʃʱət̪ʰɪ. aːbaːd͡ʒəʋɪɦɪn̪əkeː aːbaːd͡ʒə bən̪ɪ oː s̪əd̪əkʰən̪ɪ əpən̪ə s̪əmaːd͡ʒəkeː leːlə ʈʰaːɖə ɾəɦəlaː ət͡ʃʱɪ. t̪ə̃iː ɦun̪əkaː jugəs̪ɾəʂʈaː kɪ̃ʋaː jugəd̪ɾəʂʈaː kəɦəbaːmeː kun̪uː ʋɪmət̪ɪ kɪn̪əkoː n̪əɦɪ ɦoːmaːkə t͡ʃaːɦɪ. oː bɾaːɦməɳeːt̪t̪əɾə s̪əmaːd͡ʒəkə pɾət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪt̪ʋə kəɾəɪt̪ə d͡ʒəɦɪ ɾupəs̪ə̃ əpən̪ə upəs̪t̪ʰɪt̪ɪ məɪt̪ʰɪliː s̪aːɦɪt̪jə kʂeːt̪ɾəmeː d͡ʒən̪əuɳeː t͡ʃʱət̪ʰɪ oː bəɦut̪əkeː leːlə əs̪ə̃bʰəʋə maːt̪ɾə n̪əɪ d̪uːləɾbʰə s̪eːɦoː bʱə̃ s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. oː məɪt̪ʰɪliː s̪aːɦɪt̪jəkeːɾə maːd̪ʰjəmə s̪ə̃ eːkəʈaː eːɦən̪ə jugəkə n̪ɪɾmaːɳə keːlət̪ʰɪ d͡ʒəkəɾə bəɾɳən̪ə kəɾəbaː əs̪ə̃bʰəʋə bud͡ʒʰaːɪt͡ʃʱə.

kɾaːn̪t̪ɪkeː giːt̪ə ɦoːeː kɪ̃ʋaː məɪt̪ʰɪliː s̪aːɦɪt̪jəkeː bəɦuaːjaːmɪkə s̪ə̃ʋəd̪ɾd̪ʰən̪əkə baːt̪ə ɦoːeː , s̪əbəmẽː oː əpən̪ə kəmələ n̪ɪɾən̪t̪əɾə t͡ʃələbəɪt̪ə əʋɪt͡ʃʱɪn̪n̪ə t̪aːɾaːkeː bʰuːmɪkaːmeː ɾəɦəlaː ət͡ʃʱɪ. jət̪ʰaːɾt̪ʰəʋaːd̪iː bʰaːʋəbʰuːmɪ aː pɾəgət̪ɪʋaːd̪iː t͡ʃɪ̃n̪t̪ən̪əkə pɾət̪ɪʂʈʰaːpən̪əmeː ɦun̪əkə ʋɪʃɪʂʈə joːgəd̪aːn̪əkə t͡ʃəɾt͡ʃaː pəɾɪt͡ʃəɾt͡ʃaː keːn̪aːiː n̪eːpaːləkə bʰuːmɪmeː kɪn̪əkoː bəs̪əkeː baːt̪ə n̪əɦɪ bʱə̃ s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. ɦəməɾaː d͡ʒən̪ɪt̪əbə, məɪt̪ʰɪliː s̪aːɦɪt̪jəkeː jugaːn̪uɾupə aːgaː bəɖʰeːbaːkə ɦun̪əkə s̪aːd̪ʰən̪aːkeː s̪əmmaːn̪ə kəɾəbaːmeː kɪn̪əkoː kə̃d͡ʒus̪aːiː n̪əɦɪ ɦoːmaːkə t͡ʃaːɦɪ. n̪eːpaːlə pə̃t͡ʃaːjət̪əkaːləs̪ə̃ gən̪ət̪ən̪t̪ɾəmeː aːbɪ geːlə ət͡ʃʱɪ, əɦɪ ɾaːd͡ʒən̪iːt̪ɪkə pəɾɪʋəɾt̪ən̪ə aː ɾupaːn̪t̪əɾəɳəmeː kaːpəɖɪkeː joːgəd̪aːn̪ə pɾət̪jəkʂə aː əpɾət̪jəkʂə ɾupəmeː oːt̪əbeː ɾəɦələ ət͡ʃʱɪ. ɦun̪əkə d͡ʒiːʋən̪t̪ə məɪt̪ʰɪliː s̪aːɦɪt̪ɪkə ɾət͡ʃən̪aːkeː maːd̪ʰjəməs̪ə̃ əɦɪmeː əɪt̪ɪɦaːs̪ɪkə bʰuːmɪkaː n̪ɪɾʋaːɦə

kəɾəbɑːkə pɾəmɑːɳəs̪ə̪bə s̪e̪ːɦoː kʰubeː bʰeːʈ̪əjəɪkə tʃ͡ʰəɪkə.

n̪e̪ːpɑːləkə s̪ə̪bəs̪ə̪̃ beːs̪i̪ː bəd͡ʒəɪʊɑːlɑː loːkəməɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑːkeː mɑːd̪ʰjəməs̪ə̪̃ mɑːt̪ɾɨbʰɑːʂiːkeː d͡ʒoːɖəbɑːkə kɑːd͡ʒə oː kəɾəɪt̪ə ɾəɦəlɑː ətʃ͡ʰɪ. loːkəməɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑːmeː əpən̪ə ud͡ʒd͡ʒəɾə pɾəs̪t̪ut̪ɪ ɑː ʃəɪliːkeː mɑːd̪ʰjəməs̪ə̪̃ s̪ə̪d̪ə̪kʰən̪ɪ eːkət̪ɑ̪ːkə bʰɑːʋəkeː s̪ə̪̃ɾəkʂəɳə ɾə s̪ə̪̃ʋəd̪ɾd̪ʰən̪ə kəɾəɪt̪ə ɾəɦəlɑː ətʃ͡ʰɪ. iː kɑːd͡ʒə ɦun̪əkɑː tʃ͡iɾəs̪məɾəɳiːjə ətʃ͡ʰɪ ɑː n̪ə̪ʋət̪uɾɪjɑː piːɖʰiːd͡ʒən̪ə̪keː leːlə gəuʋɑːn̪ʋɪt̪ə ɦoːmɑːkə ʋɪʂəjə s̪e̪ːɦoː t̪ʰɪkəɪɦə. oː n̪e̪ːpɑːliːjə loːkəməɪt̪ʰɪeːʈɑːmẽː mɑːt̪ɾə n̪ə̪jə bʰɑːɾət̪i̪ːjə məɪt̪ʰɪliːmẽː s̪e̪ːɦoː oːt̪ə̪beː əpən̪ə pɾəs̪t̪ut̪ɪkeː d͡ʒəɾbəd̪ə̪s̪t̪ə bən̪ə̪un̪e̪ː tʃ͡ʰət̪ʰɪ. t̪ə̪iː n̪e̪ːpɑːlə ɑː bʰɑːɾət̪ə d̪un̪u̪ː kɑːt̪ə ɦun̪ə̪kə joːgəd̪ɑ̪ːn̪ə̪kə məɦɪmɑːmə̃ɖən̪ə kʰubeː ɦoːɪt̪ə tʃ͡ʰə_ɪn̪ə. loːkəməɪt̪ʰɪliːmeː bəɾʂəus̪ə̪̃ d͡ʒɑːɾiː bɾɑːɦməɳəʋɑːd̪ə̪keː bɑːbəd͡ʒuːd̪ə eːkəʈɑː bɾɑːɦməɳeːt̪t̪əɾə s̪ə̪muːd̪ɑ̪ːjəs̪ə̪̃ d͡ʒəiː t̪əɾəɦeː oː upəs̪t̪ʰɪt̪ɪ d͡ʒən̪ə̪ulət̪ʰɪ ətʃ͡ʰɪ oː ət̪u̪ːliːjən̪ə t̪ə ətʃ͡ʰɪeː, beːd͡ʒoːɖə s̪e̪ːɦoː oːt̪ə̪beː ətʃ͡ʰɪ. t̪ə̪̃iː kəɪɦə s̪ə̪kəɪt̪ə tʃ͡ʰɪ d͡ʒeː oː s̪ə̪bʰəɦəkəleː pɾeːɾəɳɑːkeː s̪ɾoːt̪ə t̪ʰɪkɑːɦə. kɪjəɪkə t̪ə kɑːpəɖɪ məɪt̪ʰɪliː s̪ɑ̪ːɦɪt̪jəmeː s̪ʋətʃtʃ͡ʰən̪d̪ə̪t̪ɑ̪ːʋɑːd̪i̪ː kɑːʋjəd̪ʰɑːɾɑːkeː eːkəgoːʈə ʋɪʃɪʂʈə pɾəʋəɾt̪əkə, pɾəd͡ʒɑːt̪ən̪t̪ɾə, loːkət̪ən̪t̪ɾə, ɾɑːʂʈɾɪjət̪ɑ̪ː, s̪ʋət̪ə n̪t̪ɾət̪ɑ̪ːkeː pɾət̪ɪmuːɾt̪ɪ s̪e̪ːɦoː tʃ͡ʰət̪ʰɪ. t̪ə̪iː loːkəməɪt̪ʰɪliːkeː ɪd͡ʒoːt̪ə kəɾəɪmeː oː s̪ʋəjə̃ kəɦɪjoː pɾəkɑːʃəkə s̪ə̪̃pɑːd̪ə̪kəkeː ɾupəmeː upəs̪t̪ʰɪt̪ə bʰə̃ d͡ʒɑːɪt̪ə tʃ͡ʰət̪ʰɪ t̪ə kəɦɪjoː gəɪɾə məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑːkeː pɾət̪ɾɪkɑːmeː s̪e̪ːɦoː loːkəməɪt̪ʰɪliːkeː ut̪t̪ʰɑːn̪ə, ʋɪkɑːs̪ə ɑː pɾəɾbəd̪ʰən̪ə ɦeːt̪u̪ː əpən̪ə kəmələ tʃ͡ələbəɪt̪ʰɪ ɾəɦəɪt̪ə tʃ͡ʰət̪ʰɪ. oː leːkʰəkə, ʋɪʃleːʂəkə, s̪ə̪̃pɑːd̪ə̪kə, pɾəd̪ʰɑːn̪ə

s̪ə̃ʋɑːd̪əkə, ɑːloːt͡ʃə̃kə maːt̪ɾə n̪əɦɪ t̪ʰɪkaːɦə , loːkəməɪt̪ʰɪliːkeː eːkəgoːʈə pəɪgʰə, s̪əmmaːn̪ɪt̪ə ɑː ʋɪbʰuːt̪ɪ s̪eːɦoː t̪ʰɪkɑːɦə.

bʰɾəməɾə loːkəməɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jəmeː maːt̪ɾə n̪əjə n̪eːpɑːliː s̪ɑːɦɪt̪jəkeː ʃɾiːʋɾɨd̪d̪ʰɪmeː s̪eːɦoː oːt̪əbeː s̪əkɾɪjə ɾəɦəlɑː ət͡ʃʰɪ. n̪eːpɑːliːmẽː əpən̪ə gəd͡ʒəlkeː maːd̪ʰjəməs̪ə̃ gəd͡ʒələ gɑːjɪkiːkeː pəɾɪbʰɑːʂɪt̪ə kəɾəɪt̪ə bʰɑːʋə, əbʰɪʋjəkt̪ɪ, ʃəbd̪ə, məun̪ə ɑː loːkəkə d͡ʒiːʋən̪ə əʋɪt͡ʃʰɪn̪n̪ə t͡ʃəlɪ ɾəɦələ d͡ʒiːt̪ə ɦɑːɾə ɑː mən̪ukʰkəkeː t͡ʃeːɦəɾɑːmẽː lɑːgələ ən̪eːkə mukʰəɖɑːkeː gəd͡ʒəbə ʃəɪliːmeː pəɾoːs̪əɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ

n̪eːpɑːliː gəd͡ʒələ h˘t̪əɾə̃gə d͡ʒɪn̪d̪əgiːkoː

gəd͡ʒələ gɑːjɪkiː ɦoː t̪əɾə̃gə d͡ʒɪn̪d̪əgiːkoː

bʰɑːʋə ʋən̪ɪt̪ɑː ɦoː t̪əɾə̃gə d͡ʒɪn̪d̪əgiːkoː

əbʰɪʋjəkt̪ɪmɑː ɑːũt͡ʃʰə d̪ʰun̪ə t̪ɑːləkoː s̪əɾəgəmə

ʃəbd̪ə ʋjɑːkʰjɑː ɦoː, t̪əɾə̃gə d͡ʒɪn̪d̪əgiːkoː

məun̪ə bəs̪eːkoː ɦoː ʋɑː umə̃gə ʈɑːɖʰɑːs̪əmmə

t̪jəs̪əɪkoː ut͡ʃt͡ʃət͡ʃʰɑːs̪ə ɦoː, t̪əɾə̃gə d͡ʒɪn̪d̪əgiːkoː

d͡ʒɪt̪ə ɦɑːrəkoː kʰeːlə t͡ʃəlɪrəɦən̪eː ɦoː s̪əd̪ʰə̃ɪ

pət͡ʃɑːun̪eː s̪ɑːmət̪ʰrjə ɦoː t̪ərə̃gə d͡ʒɪn̪d̪əgəkɪoː

mɑːn̪ɪs̪əkoː ən̪uɦɑːrəmɑː ʈɑ̃ːs̪ɪeːkɑː məkun̪ɖoː əɦɑː

'bʰrəmərə' koː ʋjɑːpɑːrə ɦoː t̪ərə̃gə d͡ʒɪn̪d̪əgiːkoː.

(s̪roːt̪əhə˘ n̪eːpɑːlə prəd͡ʒnɑː prət̪ɪʂʈʰɑːn̪əkeː kəʋɪt̪ɑː prəd̪ʰɑːn̪ə t͡ʃəumɑːs̪ɪkə pət̪rɪkɑː 'kəʋɪt̪ɑː', purɳɑ̃ːkə h˘ 96, ɑːʃʋɪn̪ə pus̪ə, 2070)

əpən̪ə mɑːt̪ɾɨbʰɑːʂɑːmeː s̪eːɦoː gəd͡ʒələ ʋɪd̪jɑːmeː ɦun̪əkə oːt̪əbeː oːd͡ʒəpuːrɳə prəs̪t̪ut̪ɪ rəɦələɪeː. n̪ɪt͡ʃɑː ɦun̪əkə eːkəgoːʈə prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ gəd͡ʒələ d̪eːləgeːlə ət͡ʃʰɪ. əɦɪ gəd͡ʒələmẽː oː d͡ʒiːʋən̪ə s̪ə̃gʰərʂə ɑː t͡ʃun̪əut̪ɪs̪ə̃ ləɖəbɑːkə leːlə ɑːʃə bʰəroːs̪ɑː d̪eːmɑːmẽː kun̪uː kəs̪əɪrə bɑ̃ːkiː n̪əɦɪ rəkʰən̪eː t͡ʃʰət̪ʰɪ

məɪt̪ʰɪliː gəd͡ʒələ h˘eːkʰən̪ə bɑ̃ːkiː ət͡ʃʰɪ

kərɪt͡ʃʰəũɦə meːgʰəkeː pʰɑːʈəbə, eːkʰən̪ə bɑ̃ːkiː ət͡ʃʰɪ

t͡ʃəmkəɪt̪ə bɪd͡ʒələ̃ɪkɑːkeː s̪ə̃ɪt̪əbə, eːkʰən̪ə bɑ̃ːkiː ət͡ʃʰɪ

uʈʰəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ buləbullɑː pʰuːʈɪ d͡ʒɑːɪt͡ʃʰə ʋjət̪ʰɑː bən̪ɪ

pɑːn̪ɪkeː əɖɑːbeː s̪eː s̪ɑːgərə, eːkʰən̪ə bɑ̃ːkiː ət͡ʃʰɪ

bəɦəɪt̪ə pɑːɳɟɑːoː kɪɳɑːɾə kət̪əu kʰoːd͡ʒət̪ə n̪eː

əgəmə ət̪ʰɑːɦə s̪ən̪d̪ʰɑːɳə, eːkʰəɳə bɑ̃ːkiː ətʃʰɪ

pʰɑːʈət̪ə d͡ʒeː tʃʰɑːʈiː s̪əɾɑːboːɾə ɦəeːt̪ə d̪uɳɟɑ̃ː 'bʰɾəməɾə'

iː d͡ʒʰɪs̪iː ɑː bəɾəkʰɑː pɾələjə, eːkʰəɳə bɑ̃ːkiː ətʃʰɪ.

(s̪ɾoːt̪əː n̪eːpɑːliː gəd͡ʒələ gugələ gɾupə, 2009)

s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾə bʰɾəməɾəkeː kɪtʃʰu kɑːʋjəs̪ə̃gɾəɦə

kɾə.s̪ə̃. poːt̪ʰiːkeː ɳɑːmə ʋɪd̪ʰɑː pɾəkɑːʃɪt̪ə ʋəɾʂə (ʋɪkɾəmə s̪ə̃ʋət̪)

1. bəɳɳə koːʈʰəɾiː əuɳɑːɪt̪ə d̪ʰũʋɑː kəʋɪt̪ɑː s̪ə̃gɾəɦə 2029
2. ɳəɦɪ, ɑːbə ɳəɦɪ d̪iːɾgʰə kəʋɪt̪ɑː 2036
3. moːməkə pəd̪ʰələɪt̪ə əd̪ʰəɾə giːt̪ə-gəd͡ʒələ 2047
4. əppəɳə əɳətʃɪɳɦɑːɾə kəʋɪt̪ɑː s̪ə̃gɾəɦə 2047
5. bʰəjoː əbə bʰəjoː əɳuʋɑːd̪ə (n̪eːpɑːliː) 2070
6. bəs̪ə əbə ɳəɦiː əɳuʋɑːd̪ə (ɦɪn̪d̪iː) 2070
7. əɳɦəɾɪjɑːkə tʃɑːɳə gəd͡ʒələ s̪ə̃gɾəɦə 2070
8. jud̪d̪ʰəbʰuːmɪkə eːs̪əgəɾə joːd̪d̪ʰɑː kəʋɪt̪ɑː s̪ə̃gɾəɦə 2075

prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ kət̪ʰɑː 'ẽːʈiːʋɑːjərəs̪ə̪'

bʰɑːʂɑː, s̪ɑ̪ːɦɪt̪ʝə, s̪ə̪̃s̪kɾɨt̪ɪ̪ ɾɑːʂʈɾəkeː n̪ɪ̪d̪ʰɪ ɦoːɪtʃʰə. eːkəɾə ut̪t̪ʰɑːn̪ə̪s̪ə̪' ɾɑːʂʈɾə ut̪t̪ʰɑːn̪ə̪kə d͡ʒʰələkəkeː ən̪u̪bʰuːt̪ɪ̪ ɦoːɪtʃʰə. s̪ə̪mɑːloːt͡ʃən̪ɑ̪ːkə əɾt̪ʰə s̪ɾ̪ɨɾd͡ʒən̪ɑ̪ːkɾɨt̪ɪ̪ (kɑːʋjə, gəd̪ʝəs̪ə̪ɦɪt̪ə̪) keː upəɾə s̪ɪ̪d̪d̪ʰɑːn̪t̪ə̪pəɾəkə s̪ɾ̪ɨd͡ʒən̪ə̪ʃiːlə pəʈʰən̪ə̪ ɦoːɪtʃʰə. kɪjoː s̪ʋ̪iːkɑːɾə kəɾəũkə ʋɑː n̪ə̪_ɪ kəɾəukə, mud̪ɑ̪ː ɪ eːkəʈɑː s̪ə̪t̪ʝə t̪ʰɪkə ʃɑːkt̪ɪ̪ʃɑːliː s̪ə̪mɑːloːt͡ʃəkiːjə pəd̪d̪ʰət̪ɪ̪ s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə̪ n̪ə̪_ɪ ɦoːmeːd̪ʰəɾɪ s̪ɾ̪ɨd͡ʒən̪ɑ̪ːt̪m̪əkə leːkʰən̪ə̪ ɑː pəʈʰən̪ə̪ əpeːkʂɪt̪ə̪ ut͡ʃɑːɪ pɾɑːpt̪ə̪ n̪ə̪_ɪ kəeː s̪ə̪kəɪtʃʰə.

eːkə d̪ɪ̪s̪ɪ̪ ɦən̪u̪mɑːn̪ə̪ t͡ʃɑːlɪs̪ɑ̪ːkə bɪs̪ə̪ɪɾəd͡ʒɑːɪʋɑːlɑː s̪t̪u̪t̪ɪ̪gɑːn̪ə̪ ɑː d̪o̪ːs̪ə̪ɾə d̪ɪ̪s̪ɪ̪ ən̪ʝɑːjoːt͡ʃɪ̃t̪ə̪ kʂud̪ɾ̪ə ʋɑːɳiːs̪ə̪' bʰəɾələ n̪ɪ̪n̪d̪ɑ̪ːpəɾəkə d̪u̪n̪u̪ː d̪ʰɑːɾəs̪ə̪̃ n̪e̪ːpɑːliː s̪ɑ̪ːɦɪt̪ʝɪmeː ɑːn̪ə̪ mɑːt̪ɾ̪ɨbʰɑːʂɑː (məɪt̪ʰɪliːs̪ə̪ɦɪt̪ə̪) s̪ə̪mɑːloːt͡ʃən̪ɑ̪ː mukt̪ɪ̪kə t͡ʃɑːɦən̪ɑ̪ː ɾəkʰən̪e̪ː ə_ɪtʃʰə. məɪt̪ʰɪliː s̪ɑ̪ːɦɪt̪ʝɪkə s̪ə̪mɑːloːt͡ʃən̪ɑ̪ːmẽː t̪ə̪ bʰɑːʋukət̪ɑ̪ːməjə s̪t̪u̪t̪ɪ̪ ɑː ɑːʋeːʃəməjə n̪ɪ̪n̪d̪ɑ̪ːkə pɾəʋɾɨt̪ɪ̪ beːs̪ɪ̪ː bʰeːʈəɪkə tʃʰəɪ. məɪt̪ʰɪliːmẽː s̪ə̪bʰəs̪ə̪' pəɪgʰə d̪u̪ɾbʰɑːgjə eːɦɑː tʃʰəɪ. eːkə t̪ə̪ kəmə s̪ɑ̪ːɦɪt̪ʝɪkə poːt̪ʰiːkə pɾəkɑːʃən̪ə̪, oːɦuːmẽː s̪ə̪ɦɪ s̪ə̪mɑːloːt͡ʃən̪ɑ̪ːkə əbʰɑːʋəmeː məɪt̪ʰɪliː pəd̪ʝə ɑː gəd̪ʝəs̪ə̪ɦɪt̪ə̪keː ɑːkʰjɑːn̪ə̪ ɦəkkən̪ə̪ kɑːn̪ɪ̪ ɾəɦələ ətʃʰɪ. məɪt̪ʰɪliː s̪ɑ̪ːɦɪt̪ʝə mulət̪ə̪hə̆ d͡ʒiːʋən̪i̪ːpəɾəkə, pɾəbʰɑːʋəpəɾəkə, ʋɪʋəɾəɳɑːt̪m̪əkə ɑː s̪u̪ːt̪ɾ̪əpəɾəkə pɾɑːd̪ʰjɑːpəkiːjə ʃəɪliːkeː ɦət̪o̪ːt̪s̪ɑ̪ːɦɪt̪ə̪ kəɾəɪt̪ə̪ ɑːgɑː bəɖʰəbɑːkə ɑːʋəʃʃəkət̪ɑ̪ː s̪ə̪̃gəɪɦə s̪ɪ̪d̪d̪ʰɑːn̪t̪ə̪pəɾəkə s̪ə̪mɑːloːt͡ʃən̪ɑ̪ːkə əpəɾɪɦɑːɾjət̪ɑ̪ː ɑːbə bʰəeː t͡ʃukələ ətʃʰɪ.

mɪs̪əleː pʰukoːkə s̪ə̃kət̪ʰən̪əkə s̪ɪd̪d̪ʰaːn̪t̪ə ən̪us̪aːɾə ɾaːd͡ʒjəʋjəʋəs̪t̪ʰaː aː s̪əmaːd͡ʒəʋjəʋəs̪t̪ʰaː ʋɪbʰɪn̪n̪ə paːt̪ɾəs̪əbʰəkeː ʋəʃɪbʰuːt̪ə bən̪aːkeː koːn̪aːkə kɪt͡ʃʰuː goːʈaː əpən̪ə s̪aːmɾaːd͡ʒjə məɪt̪ʰɪliː s̪aːɦɪt̪jəmeː kaːjəmə kəeːn̪eː t͡ʃʰə_ɪ, t̪əkkəɾə t̪ɪt̪ə ən̪ubʰəʋə iː s̪t̪əmbʰəkaːɾə s̪eːɦoː kəeːn̪eː ə_ɪt͡ʃʰə. eːkəɾaː t̪oːɖəbaːkə ən̪ɪʋaːɾjə ət͡ʃʰɪ.

ʋəɾɪʂʈʰə s̪aːɦɪt̪jəkaːɾə ɾaːməbʰəɾoːs̪ə kaːpəɖɪkeː kət̪ʰaː s̪ə̃gɾəɦə 'ẽːʈiːʋaːjəɾəs̪ə' keː eːt̪əɦə pɾət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ kət̪ʰaːs̪ə̃gɾəɦəkeː ɾupəmẽː pɾəs̪t̪ut̪ə kəjələ geːlə ət͡ʃʰɪ. s̪ə̃gɾəɦəmẽː s̪iːmaːn̪t̪əkɾɨt̪ə, kɪn̪aːɾaːkɾɨt̪ə, əpəɦeːlɪt̪ə, ʃoːʂɪt̪ə, əbʰɪs̪əpt̪ə, s̪əbaːlʈəɾn̪ə, muɦəd̪uːbəɾaː aː s̪ud̪ʰaː loːkəɪn̪əkeː ʋɪʂəjəʋəs̪t̪u bʰeːʈəɪt͡ʃʰə. iː bʰɾəməɾəkeː t̪ɪs̪əɾəkaː kət̪ʰaːs̪ə̃gə ət͡ʃʰɪ. n̪eːpaːliːjə məɪt̪ʰɪliː bʰaːʂiː kʂeːt̪ɾəmeː s̪əbʰəs̪ə̃ beːs̪iː poːt̪ʰiː n̪ɪkaːləɪʋaːlaː ʋjəkt̪ɪt̪ʋə oːɦeː t͡ʃʰət̪ʰɪ. eːkə s̪ə̃ʋaːd̪əmeː oː kəɦən̪eː t͡ʃʰəlaːɦə, 's̪əɖət͡ʃaːlɪs̪əʈaːs̪ə̃ beːs̪iː poːt̪ʰiː pɾəkaːʃɪt̪ə ət͡ʃʰɪ.' oːɦɪmeːs̪ə' 'ẽːʈiːʋaːjəɾəs̪ə' eːkəʈaː ət͡ʃʰɪ. məɪt̪ʰɪliːmeː ɾaːd͡ʒjəd̪ʋaːɾaː peːləɪʋaːlaː pɾəʋɾɨt̪ɪ əkʰən̪oː ə_ɪt͡ʃʰeː. bʰɾəməɾəkə s̪aːɦɪt̪jəmeː oːɪ pɾəʋɾɨt̪ɪkeː pʰəɾaːkə ʃəɪliːleː ʋɪɾoːd̪ʰə bʰaːʋə d̪eːkʰələ d͡ʒaːɪt͡ʃʰə .

t̪aːɦɪn̪aː məɪt̪ʰɪliːkə kɪt͡ʃʰu leːkʰəkəkə s̪aːmən̪t̪iː s̪ə̃s̪kaːɾəʋaːlaː pɾət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ paːt̪ɾə aː ʃəɪliː ɦun̪əkəɾə leːkʰən̪iːmeː kəmə bʰeːʈəɪt͡ʃʰə. eːkəɾə puʂʈɪ ɖaː. meːgʰən̪ə pɾəs̪aːd̪əkə 'məɪt̪ʰɪliː kət̪ʰaː koːʂə' s̪eːɦoː kəɾəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. məɪt̪ʰɪliː bʰaːʂaːkə kət̪ʰaːs̪əbʰəmeː s̪aːmən̪t̪əʋaːd̪ə aː gɾaːmiːɳə mukʰɪjaːʋaːd̪əkə əʋəʃeːʂəs̪əbʰə əkʰən̪oː d̪eːkʰəmaːmeː əbəɪt̪eː ət͡ʃʰɪ. aːbə ə_ɪ t̪əɾəɦeː

mɑːn̪əs̪ɪkət̪ɑːkə ʋɪɾoːd̪ʰə s̪eːɦoː ɦoːmeː lɑːgələ ət͡ʃʰɪ. 'ẽːʈiːʋɑːjərəs̪ə' ə_ɪ ɑːloːkəmeː n̪əjɑː s̪ʋɑːd̪əs̪əɦɪt̪ə eːkəʈɑː prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪmuːləkə ud̪ɑːɦərəɳə bʰəeː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. ə_ɪ poːt̪ʰiːkə kət̪ʰɑːs̪əbʰəmeː eːkəʈɑː kət̪ʰɑːkɑːɾəkə mɑːɾmɪkət̪ɑː ɑː ɦɑːɾd̪ɪkət̪ɑː s̪pəʂʈə ɾupəs̪ə̃ ən̪ubʰəʋə ɦoːɪt͡ʃʰə. əd̪ʰjəjən̪əkə krəməmeː mɪt̪ʰɪlɑːkə bəɦut̪ə kət̪ʰɑːkɑːɾəkə prəs̪t̪ut̪ɪ ɦeːt̪uʋɑːd̪ə (ɾeːs̪ən̪əlɪd͡ʒmə) ɑː ʋjəkt̪ɪgət̪ə bəɦuləʈʰəpən̪ə (ɪn̪ɖɪbʰɪd͡ʒuːeː ̃ɪs̪ɟɑːn̪ɪʈiː) d̪eːkʰəmɑːmeː əbəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. oːkəɾɑː t̪oːɖəbɑːmeː 'ẽːʈiːʋɑːjərəs̪ə' s̪əpʰələ bʰeːlə bud͡ʒʰɑːɪt͡ʃʰə. əiː kət̪ʰɑː s̪ə̃grəɦəkəkə n̪ɑːməmeː lɪkʰələ geːlə 'ẽːʈiːʋɑːjərəs̪ə' meː gʰərən̪iːs̪ə̃ piːɖɪt̪ə pət̪ɪkə piːɖɑː ɑː beːd̪ən̪ɑːkeː mɑːɾmɪkə ɖʰə̃gəs̪ə̃ prəs̪t̪ut̪ə kəeːlə geːlət͡ʃʰə.

kət̪ʰɑːmeː kɑːmə kəɾəɪʋɑːlɑː loːkə n̪ə_ɪ ɾɑːkʰəbə, ɾɑːkʰəboː kəɾəbə t̪ə ʃə̃kɑː upəʃə̃kɑː kəɾəbə, əpən̪eːs̪ə̃ kəeːlɑːpəɾə s̪əməjə bəɦut̪ə kʰəɾt͡ʃə kəeːn̪ɪɦɑːɾə məɦɪlɑː pɑːt̪ɾəkə t͡ʃəɾɪt̪ɾə gəd͡ʒəbə ʃəɪliːmeː ud͡ʒɑːgəɾə kəeːlə geːlət͡ʃʰə. bʰɑːn̪s̪ɑːgʰəɾəkə ɑːbɑːd͡ʒə ɑː kəmpjuʈəɾəpəɾə bəɪs̪əɪjəʋɑːlɑː pət̪ɪkeː gʰərən̪iːkə ɾoːʂəs̪ə̃ t̪ʰəkɑːn̪ə meːʈeːbɑːkə prəjɑːs̪əmeː əpən̪ə piːɖɑːkə ɖɪlɪʈə kəɾəɪt̪ə əpən̪eː d̪ʰuːn̪əmeː məgn̪ə ɾəɦəɪkə bɑːt̪ə beːd͡ʒoːɖə ɾupəs̪ə̃ ɑːeːlət͡ʃʰə. kət̪ʰɑː pəɖʰəɪʋɑːlɑːkeː t̪ʰəkɑːn̪ə s̪eːɦoː d̪uːɾə ɦoːmɑːkə s̪ukʰɑːn̪uːbʰuːt̪ɪ bʰəeː s̪əkəɪt͡ʃʰə.

əiː poːt̪ʰiːkə d̪oːs̪əɾə kət̪ʰɑːkə ʋɪʂəjə 'ɑːɪ.s̪ɪ.juː.' keː bən̪ɑːoːlə geːlət͡ʃʰə. ə_ɪmeː eːkəgoːʈɑː bɪmɑːɾə loːkəs̪ə̃ bʰeːʈə kəɾəɪkə leːlə pəɦũt͡ʃəjəʋɑːlɑː ɑːpʰən̪t̪əd͡ʒən̪ə ɑː

n̪ərs̪əbiːtʃəkeː s̪ə̃ʋɑːd̪əmeː ɾoːtʃəkət̪ɑː ətʃʰɪ. leːkʰəkə bɪmɑːɾə bʱəɪjɑːpɾət̪ɪkə ən̪ud͡ʒəkə tʃʰəʈəpəʈɑːɦəʈə kuːn̪ə t̪ərəɦeː ɦoːɪt̪ə tʃʰəɪkə, t̪əkəɾɑː əd̪uːbʱuːt̪ə bəɖɖə mɑːɾmɪkə ʃəɪliːmeː tʃɪt̪ɾəɳə kəeːn̪eː tʃʰət̪ʰɪ, kət̪ʰɑːmeː. bud͡ʒʱɑːɪtʃʰə, gʱəʈən̪ɑː əpən̪eː ɑːɪkʰə ɑːgɑː bʱəeː ɾəɦələɪeː. pɑːʈʰəkəkeː s̪t̪əbd̪ʱə ɑː ɑːt̪uːɾə bən̪eːbɑːkə s̪ɑːməgɾiː ə_ɪmeː pəs̪əɾələ pəɖələ ətʃʰɪ. mud̪ɑː kət̪ʰɑːmeː eːkəɪɦəbeːɾə ɑːbəɪjəʋɑːlɑː pɑːt̪ɾəs̪əbʱə 'ləkʰən̪ɑː', 'n̪ɑːɾɑːjəɳəd͡ʒiː'....kət̪ʰɑːkə ə ɾəs̪əgəɾə bən̪ɑː d̪əɪt̪ə tʃʰəɪkə. s̪ə̃ks̪eːpəmeː ə_ɪ t̪ərəɦeː pɑːt̪ɾəkə pəɾɪtʃəjə kʰəɖəkəɪt̪ə ətʃʰɪ. kət̪ʰɑːkɑːɾə kɪjəɪkə oːkəɾɑːs̪əbʱəɦəkə pəɾɪtʃəjə kʰoːd͡ʒəbɑːkə d͡ʒɪmmɑː pɑːʈʰəkəkeː d̪eːn̪eː tʃʰəɪt̪ʰə ? iː pɑːʈʰəkəkə leːlə ən̪jɑːjə bʱeːlə ətʃʰɪ. d͡ʒeː d͡ʒeːn̪ɑː, ə_ɪ kət̪ʰɑːmeː bɪmɑːɾə pɑːt̪ɾəkeː ʋɪgət̪ə pəɾɪtʃʰɑːbəɪt̪ə kət̪ʰɑːkɑːɾə əpən̪ə ʃɑːlɪn̪ət̪ɑː d͡ʒə_ɪ t̪ərəɦeː tʃɪt̪ɾəɳə kəeːn̪eː tʃʰəɪt̪ʰə, oː kʰuːd̪ə bʱɑːʋukə t̪ə bən̪əleː tʃʰət̪ʰɪ, pɑːʈʰəkəkeː s̪eːɦoː bʱɑːʋukə bən̪ɑː d̪əɪt̪ə tʃʰət̪ʰɪ. kət̪ʰɑːkɑːɾə əpən̪ə bʱəɪjɑːkə ʋɪgət̪ə s̪əmd͡ʒʱəɪt̪ə bʱɑːʋəʋɪɦlə ɦoːɪtʃʰə ɑː ɑːiːs̪ɪjuːs̪ə̃ n̪ɪkəɪləkeː ɦəɾɪjəɾə gɑːun̪ə kə̃ːʈiːmeː ʈɑːŋgəlɑːkə bɑːd̪ə ɦələkɑː məɦəʃus̪ə kəeːlə geːlə bʱɑːʋə pɾəkəʈə kəeːn̪eː tʃʰət̪ʰɪ. ən̪t̪ɪjəmeː pəɦũtʃəɪt̪ə pəɦũtʃəɪt̪ə 'moːn̪ə kət̪eːkə ɦəllukə ɦoːɪt̪ə ətʃʰɪ, tʃeːmbəɾəs̪ə̃ bəɦəɾɑː d͡ʒɑːɪt̪ə tʃʰiː' ʋɑːkjə kət̪ʰɑːkɑːɾəkə kɾɨɾt̪ɪmə bʱɑːʋə pɾəkəʈə bʱeːlə məɦəʃus̪ə ɦoːɪtʃʰə. oːt̪eːɦə ɑːɪs̪ɪjus̪ə̃ n̪ɪkələlɑːkə bɑːd̪ə bʱɑːʋukə ʋɑː moːn̪ə bʱɑːɾiː ɦoːmɑːkə bʱɑːʋə eːmɑːkə tʃɑːɦɪ. 'əmɾɨt̪ə pɑːn̪ə' kət̪ʰɑː məulɪkə ətʃʰɪ , pɾəs̪t̪ut̪ɪ əd̪ʋɪt̪iːjə. əiː kət̪ʰɑːmeː beːʈiːkeː 'pəʈən̪ɑːʋɑːliː' kəɦələ geːlə ətʃʰɪ. ə_ɪ pɾəs̪t̪ut̪ɪmeː ɾoːtʃəkət̪ɑːs̪ə̃gəɪ pɑːʈʰəkəkeː d͡ʒɪd͡ʒn̪ɑːs̪u bən̪eːbɑːkə pɾəjɑːs̪ə bʱeːlə ətʃʰɪ. əiːs̪ə̃ puɾeː kət̪ʰɑː

pəɖʰəbaːkə tʃ͡aːɦən̪ɑː ɦoːɪtʃ͡ʰə. əiː t̪ərəɦeː prəs̪t̪ut̪ɪ kət̪ʰaːkə 'guɾut̪ʋaːkərʂəɳə' bəɖʰaː d̪əɪt̪ə tʃ͡ʰəɪ. mud̪ɑː kət̪ʰaː s̪əmutʃ͡aː pəɖʰəlaːkə baːd̪oː 'pəʈən̪ɑːʋaːliː' beːʈiːkə n̪ɑːmə n̪əiː bʰeːʈəɪkə tʃ͡ʰəɪ, n̪ɑːmə d̪eːlaːs̪ə̃ kət̪ʰaːkaː prəs̪ɑ̃ːgɪkət̪ɑː ə_urə bəɪɖʰə d͡ʒaːɪtʃ͡ʰə. əiːmeː məd̪ʰeːs̪ə aːn̪d̪oːlən̪əkə baːt̪ə s̪eːɦoː pəɖələ ə_ɪtʃ͡ʰə. bən̪d̪iːkə kaːrəɳə məɪt̪ʰɪliː s̪ə̃s̪krɨt̪ɪ aː pərəmpəraːgət̪ə pəɾʋə t̪ɪlaːs̪ə̃kraːn̪t̪iːmeː pəɖələ prəbʰaːʋəpərə n̪ɪkə ʃəɪliːmeː pəɖʰəbaːmeː mɪləɪt̪ə tʃ͡ʰəɪ. beːʈiːkeː s̪ə̃kraːn̪t̪ɪmeː tʃ͡uraː, t̪ɪlə, murəɦiːkə laːjə n̪ə_ɪ pəɦũtʃ͡aː s̪əkələ ʋɪʂəjə d͡ʒən̪ə d͡ʒən̪əkeː ɦɪjaːkeː ɦɪlaː d̪əɪʋaːlaː tʃ͡ʰəɪkə.

kət̪ʰaːmeː məd̪ʰeːs̪ə aːn̪d̪oːlən̪əkə tʃ͡ərtʃ͡ə ɦoːɪt̪eː kət̪ʰaːkaːrə beːs̪iː bʰaːʋukə bən̪ələ ən̪ubʰəʋə ɦoːɪtʃ͡ʰə. ə_ɪs̪ə̃ ʋɪʂəjaːn̪t̪ərə bʰeːlə məɦəʃus̪ə s̪eːɦoː ɦoːɪtʃ͡ʰə. tʃ͡aːjəʋaːlaː aː graːɦəkəkeː s̪ə̃ʋaːd̪əs̪ə̃gəɪɦə məɪt̪ʰɪliː s̪ə̃s̪krɨt̪ɪs̪ə̃ d͡ʒuɖələ ʋɪʂəjə kət̪ʰaːmeː praːɳə bʰə_ɪrə d̪əɪtʃ͡ʰə. ʃuɾumeː t̪ɪlaː s̪ə̃kraːn̪t̪ɪmeː t̪ɪlə guɖə kʰeːbaːkə s̪ə̃s̪krɨt̪ɪkeː koːn̪ɑːkə bəɖʰəɪt̪ə s̪əɦəɾiːkərəɳəs̪ə̃ ət̪ɪkrəmɪt̪ə bʰəeː ɾəɦələ ə_ɪtʃ͡ʰə, t̪əkkərə ʃaːn̪əd̪ɑːrə prəs̪t̪ut̪ɪ əppən̪ə guɾut̪ʋəʋələkeː kaːjəmə ɾəkʰəmaːmeː s̪əpʰələ ə_ɪtʃ͡ʰə, kət̪ʰaː. kət̪ʰaːs̪ə̃grəɦəmeː məulɪkət̪ɑːkə s̪ʋaːd̪ə beːrə beːrə tʃ͡əkʰəbaːkə əʋəs̪ərə bʰeːʈəɪtʃ͡ʰə. paːt̪rəs̪əbʰəɦəkə tʃ͡əjən̪ə s̪eːɦoː n̪ɪkə d͡ʒəkɑ̃ː kəeːlə geːlə ətʃ͡ʰɪ. poːt̪ʰiːmeː biːs̪əʈaː kət̪ʰaː s̪əmeːʈələ geːlə ətʃ͡ʰɪ. s̪əbʰəʈaː s̪əməjəs̪ɑːn̪d̪ərbʰɪkət̪ɑːs̪ə̃ bʰərələ puɾələ ətʃ͡ʰɪ. poːt̪ʰiːmeː s̪əməʈələ geːlə kət̪ʰaːs̪əbʰə ʃiːɾʂəkə ən̪uːkuːlə t̪ə ə_ɪtʃ͡ʰeː, kət̪ʰaːkə ʃəbd̪ə s̪iːmaːkeː s̪eːɦoː n̪ɪkə d͡ʒəkaː paːlən̪ɑː kəeːlə geːlə ətʃ͡ʰɪ.

'd̪ʊɪt̪iːjə ʃreːɳiːkə eːkəʈɑː dɪbbɑː', 'kʊɑːrʈən̪ə n̪ə̃. eːpʰə t̪iːn̪ə', 'pərɑːkəmpən̪ə', 'pərɪʋərt̪ən̪ə' ,'mun̪jɑ̃ː ʈiː s̪t̪ələ', 'ən̪n̪ə d̪ʰən̪ə ləkʂmiː', 'gə̃gɑːprəs̪ɑːd̪əkə s̪ʊɑːjət̪t̪ət̪ɑː', 'prət̪iːkʂɑːmeː', 'd̪əɦeːd͡ʒə', 'uɖɑːn̪ə', 'ɑː ɑːbə ɦoːriː ɑːbɪ geːləɪ', ɪd͡ʒoːrɪjɑː rɑːt̪ukə s̪əpən̪ɑː', ən̪t̪ət̪əhə̆, 'bʰeːleːn̪ʈɑːɪn̪ə ɖeː ɑː gulɑːbə', 'mərn̪igə ʋɑːkə', 's̪iːmɑːpərəkə bʰuːt̪ə' ɑː 's̪əpən̪ɑː' kɑːləd͡ʒəjiː kət̪ʰɑːʋəs̪t̪us̪əbʰə ə_ɪt͡ʃʰə (bʰrəmərə h˘2019). kəɦɪjoː purɑːn̪ə n̪əiː ɦoːmeːʋɑːlɑː ʋɪʂəjəʋəs̪t̪ukə uʈʰɑːn̪ə bʰrəmərə kət̪ʰɑːs̪ə̃grəɦəmeː kəeːn̪eː t͡ʃʰət̪ʰɪ.

ə_ɪmeː s̪ə̃ ʋəɪd̪eːʃɪkə roːd͡ʒəgɑːriːkə ʋɪkrɨt̪ɪpərə lɪkʰələ 'ən̪n̪ə d̪ʰən̪ə ləkʂmiː' s̪əməs̪jɑː ɑː s̪əmɑːd̪ʰɑːn̪ə d̪uːn̪uːkeː s̪ɑːt̪ʰə pəroːs̪ələ geːlə ə_ɪt͡ʃʰə. kət̪eːkoː s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːrəkə kət̪ʰɑːs̪əbʰə kʰɑːs̪əkəkeː n̪əʋəs̪ɪkʰuʋɑːs̪əbʰə pɑːʈʰəkəkeː s̪ən̪d̪eːʃə d̪ə_ɪs̪ə̃ pəɦɪn̪eː əpən̪ə leːkʰən̪iːkeː gəlɑː d̪əbɑː d̪əɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ. oːɦuːn̪ɑː s̪əməs̪jɑː ɑː s̪əmɑːd̪ʰɑːn̪ə s̪ə̃gəs̪ə̃gəɪ eːn̪ɑːiː kət̪ʰɑːkə ʋɪʃeːʂət̪ɑː ɦoːɪt͡ʃʰə, eːkərɑː n̪ɪkə pəkʂə mɑːn̪ələ geːlə t͡ʃʰə_ɪ. 'ən̪n̪ə d̪ʰən̪ə ləkʂmiː' eːkərə n̪ɪkə ud̪ɑːɦərən̪ə bʰəeː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. ə_ɪ kət̪ʰɑːkə n̪eːpɑːliː ən̪uʋɑːd̪ə kɑːn̪t̪ɪpurə d̪əɪn̪ɪkəmeː s̪eːɦoː prəkɑːʃɪt̪ə bʰəeː t͡ʃukələ ə_ɪt͡ʃʰə. 'ẽːʈiːʋɑːjərəs̪ə' meː pʰərɑːkə pʰərɑːkə ʃiːrʂəkəmeː pʰərɑːkə pʰərɑːkə s̪ʊɑːd̪ə mɪləɪt̪ə ət͡ʃʰɪ.

'uɖɑːn̪ə' kət̪ʰɑːkə s̪ə̃ʋɑːd̪ə roːt͡ʃəkə ət͡ʃʰɪ. d͡ʒən̪ə d͡ʒən̪əs̪ə̃ d͡ʒuɖələ jət̪ʰɑːrt̪ʰəpərəkə ʋɪʂəjəʋəs̪t̪u əiː kət̪ʰɑːs̪ə̃grəɦəkeː prɑːɳə t̪ʰɪkə, beːrə beːrə pəɖʰəbɑːkə leːlə kəkəroː moːn̪ə ləlɑːɪt̪ə bʰəeː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. bʰrəmərəkə n̪uːt̪ən̪ə ə_ɪ

kət̪ʰaːs̪ə̃grəɦəkə kəməd͡ʒoːriː d͡ʒeː iː d͡ʒən̪əboːliː n̪ə_ɪ bəɪn̪ə s̪əkələ. s̪ə̃s̪krɨt̪ɪbʰaːʂaː d͡ʒəkaː d͡ʒən̪ə d͡ʒən̪əkeː d͡ʒɪbʰəs̪ə̃ ut͡ʃt͡ʃaːrən̪ə kərəɪmeː kət̪ʰiːn̪ə ɦoːməʋaːlaː d̪ərəbʰə̃gɪjaː aː məd̪ʰuʋən̪iːkə s̪ə̃bʰraːn̪t̪ə aː maːn̪əkə məɪt̪ʰɪliːkə (d͡ʒeː əkʰən̪ə n̪ɪrd̪ʰaːrən̪ə n̪ə_ɪ bʰeːlə ə_ɪt͡ʃʱə) ʃəɪliː prəjoːgə kət̪əɦuː kət̪əɦuː kəeːlə geːlə ət͡ʃʱɪ. bʰaːʂaːkə ʃəɪliː d͡ʒən̪əd͡ʒɪbʰəɦəkə boːliː aː s̪ərələ bʰaːʂɪkaː ɦoːmeːkeː t͡ʃaːɦɪ, kət̪ʰaːkaːrə əiːmeː t͡ʃuɪkə geːlaːɦə s̪eː ən̪ubʰəʋə ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ.

s̪aːɦɪt̪jəkaːrə kaːpəd̪ɪkeː kɪt͡ʃʱu kət̪ʰaː s̪ə̃grəɦə

krə.s̪ə̃. poːt̪ʰiːkeː n̪aːmə ʋɪd̪ʰaː prəkaːʃɪt̪ə ʋərʂə (iːʃʋə s̪ə̃ʋət̪)

1. t̪oːraː s̪ə̃geː eːd͡ʒəbəu reː kud͡ʒəbaː kət̪ʰaːs̪ə̃grəɦə 1984

2. ɦugəliː upərə bəɪɦət̪ə gə̃gaː kət̪ʰaːs̪ə̃grəɦə 2009

3. ẽːt̪iːʋaːjərəs̪ə kət̪ʰaːs̪ə̃grəɦə 2019

s̪aːɦɪt̪jəkaːrə kaːpəd̪ɪ jaːt̪raː s̪ə̃s̪mərən̪ə, upən̪jaːs̪ə, d̪aːjəriː leːkʰən̪ə, n̪aːt̪əkə, ʃoːd̪ʰəs̪əɦɪt̪əkeː ʋɪd̪jaːmeː s̪eːɦoː oːt̪əbeː kələmə s̪əʃəkt̪ə kələmə t͡ʃələun̪eː t͡ʃʱət̪ʰɪ. ʋɪ.s̪ə. 2069 meː prəkaːʃɪt̪ə ɦun̪əkə 'gʰərəmuɦə̃ː' upən̪jaːs̪ə ət̪jən̪t̪ə t͡ʃərt͡ʃɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. t̪aːɦɪn̪aː d͡ʒən̪əkəpurə ləlɪt̪əkəlaː prət̪ɪʂt̪ʰaːn̪əs̪ə̃gə ʋɪ.s̪ə 2070 meː prəkaːʃɪt̪ə d̪aːjəriː 'koːroːn̪aːkə s̪ə̃t̪raːs̪əmeː oːd͡ʒʱəraːeːlə d͡ʒɪn̪əgiː (ləkəd̪aːun̪ə d̪aːjəriː) pət̪ʰən̪iːjə maːt̪rə n̪əeː ʃɪkʂaːprəd̪ə aː preːrən̪aːd̪aːjəkə s̪eːɦoː oːt̪əbeː ət͡ʃʱɪ. məɪt̪ʰɪliː s̪aːɦɪt̪jəkeː

eːkəgoːʈə n̪əkʂət̪rə kɑːpəɖɪ d̪ʋɑːrɑː lɪkʰələ n̪ɑːʈəkəs̪əbə kʰubeː pəɖʰələ geːlə ətʃʱɪ ɑː mən̪tʃələ s̪eːɦoː oːt̪əbeː bʰeːlə ətʃʱɪ. ɦun̪əkərə kɪtʃʱu tʃərtʃit̪ə n̪ɑːʈəkəs̪əbəmẽː rɑːn̪iː tʃən̪d̪rəʋət̪iː, eːkəʈɑː ɑːoːrə bəs̪ən̪t̪ə, məɦɪʂɑːs̪urə murd̪ɑːʋɑːd̪ə ɑːd̪ɪ ətʃʱɪ. s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːrə kɑːpəɖɪkeː ut̪krɨʂʈə n̪ɑːʈəkəs̪əbə n̪eːpɑːliː meː s̪eːɦoː ən̪uʋɑːd̪ə bʰeːlə ətʃʱɪ. ʃoːd̪ʰə kʂeːt̪rəmeː s̪eːɦoː ɦun̪əkərə joːgəd̪ɑːn̪ə ət̪uːlən̪iːjə tʃʱə_ɪn̪ə. dʒən̪əkəpurəd̪ʱɑːmə rə jəs̪ə kʂeːt̪rəkɑː s̪ə̃ːs̪krɨt̪ɪkə s̪əmpəd̪ɑːɦəru, rɑːdʒəkəmələkə kət̪ʰɑːs̪ɑːɦɪt̪jəmeː n̪ɑːriː, loːkən̪ɑːʈjə h˘ dʒəʈə dʒəʈɪn̪ə, məɪt̪ʰɪliː loːkəs̪ə̃s̪krɨt̪ɪ(ɑːleːkʰə s̪ə̃grəɦə), t̪ərɑːiːkoː pʰə̃ːʈəd̪eːkʰɪ ɦɪmɑːləkoː kə̃ːkʰəs̪əmmə (ɑːleːkʰə s̪ə̃grəɦə), rɑːdʒɑː s̪əleɦeːs̪ə (dʒiːʋən̪iː), məɪt̪ʰɪliː loːkəs̪ə̃s̪krɨt̪ɪ h˘ ʋɪʋɪd̪ʰə ɑːjɑːmə ɑːd̪ɪ ɦun̪əkə pəʈʰən̪iːjə ɑː s̪ə̃grəɦən̪iːjə ʃoːd̪ʰə poːt̪ʰiːs̪əbə ətʃʱɪ.

s̪ə̃pɑːd̪ən̪əmeː s̪əkrɪjət̪ɑː

s̪ɑːɦɪt̪jəkeːrə məɦət̪ʋəpuːrɳə ʋɪd̪jɑːmeːs̪ə̃ s̪ə̃pɑːd̪ən̪ə s̪eːɦoː eːkə ətʃʱɪ. əiːmeː s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːrəkə s̪ə̃ləgn̪ət̪ɑːkeː ən̪uʋɑːrjə mɑːn̪ələ dʒɑːɪtʃʱə. dʒeː s̪ərdʒəkə, ʃrəʂʈɑː əiː ʋɪd̪jɑːmeː n̪ɪpuːɳə ətʃʱɪ, ɦun̪əkərə s̪ɑːɦɪt̪ɪkə rətʃən̪ɑː gəɦɪgərə, puʂʈəkərə, pəʈʰən̪iːjə ɑː ut̪krɨʂʈə s̪eːɦoː mɑːn̪ələ dʒɑːɪtʃʱə. əiː ʋɪd̪jɑːmeː s̪eːɦoː məd̪ʰeːʃə prədʒɲɑː prət̪ɪʂʈʰɑːn̪əkə əd̪ʰjəkʂə kɑːpəɖɪ oːt̪əbeː n̪ɪmuɳə ɑː prɑːrə̃gət̪ə tʃʱə_ɪn̪ə. ɦun̪əkə s̪ə̃pɑːd̪ən̪əmẽː prəkɑːʃɪt̪ə krɨt̪ɪ, grən̪t̪ʰə ɑː poːt̪ʰiːs̪əbə ut̪krɨʂʈə bʰeːʈəɪtʃʱə. məɪt̪ʰɪliː pəd̪əs̪ə̃grəɦə,lɑːbɑːkə d̪ʰɑːn̪ə, t̪rɪʃuːliː, n̪eːpɑːləkə məɪt̪ʰɪliː pət̪rəkɑːrɪt̪ɑː, məɪt̪ʰɪliː

loːkən̪ɾɨt̪ɟəhə̆bʰɑːʋəbʰə̃gɪmɑː eːʋə̃ s̪ʋəɾupə, ɦəmə əuɾə t̪umə, məɪt̪ʰɪliː n̪ɑːʈəkə s̪ə̃gɾəɦə, məɦɑːkəʋɪ ʋɪd̪ɟɑːpət̪ɪ̪ ɑː n̪eːpɑːlə (n̪ɪ̪bən̪d̪ʰə s̪ə̃gɾəɦə) , loːkən̪ɑːjəkə s̪ələɦeːs̪ə (n̪ɪ̪bən̪d̪ʰə s̪ə̃gɾəɦə), loːkə gɑːt̪ʰɑː n̪ɑːjəkə h˘ d̪ɪ̪ːn̪ɑː bʰəd̪ɾiː (n̪ɪ̪bən̪d̪ʰə s̪ə̃gɾəɦə) ɑːd̪ɪ̪ ɦun̪əkeː s̪ə̃pɑːd̪ən̪əmeː pɾəkɑːʃɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. əiːmeːs̪ə̃ əd̪ʰɪkɑ̃ːʃəkeː pɾəkɑːʃən̪ə n̪eːpɑːləkə pɾəd͡ʒɲɑː pɾət̪ɪ̪ʂʈʰɑːn̪ə kəeːn̪eː ət͡ʃʱɪ.

ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəɖiː məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑː, s̪ɑːɦɪt̪ɟə ɑː s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ̪keː d͡ʒəgeːɾn̪ɑː kəeːn̪ɪ̪ɦɑːɾə məɦət̪ʋəpuːɾɳə ʋjəkt̪ɪ̪t̪ʋəs̪əbʰəmeː s̪ə̃ eːkəgoːʈə t̪ʰɪkɑːɦə , d͡ʒeː əpən̪ə mɑːʈɪpɑːn̪ɪ̪keː ɑːbɑːd͡ʒəkeː s̪ɑːɦɪt̪ɟə s̪ɪ̪ɾd͡ʒən̪ɑːkeː mɑːd̪ʰjəməs̪ə̃gə s̪əd̪əkʰən̪ɪ̪ ud͡ʒd͡ʒəɾə bən̪əbəɪt̪ə ɾəɦəlɑːeː. pɾət̪ɪ̪bʰɑːkeː əmɪɾə oː s̪ɑːɦɪt̪ɟəkeː ʋɪʋɪd̪ʰə ʋɪd̪ɟɑːkeː s̪əmɑːn̪ɑːn̪t̪əɾə ɑː n̪ɪ̪ɾən̪t̪əɾə əgɾəgət̪ɪ̪ d̪əɪt̪ə ɾəɦəlɑːeː. t̪əiː məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪ɟə ɑː ɑːkʰjɑːn̪ə kʂeːt̪ɾəmeː əɾd̪ʰəʃət̪əkə s̪ə̃ beːs̪ɪ̪ː pus̪t̪əkə pɾəkɑːʃən̪ə kəeː t͡ʃukələ ət͡ʃʱɪ. oː kəʋɪt̪ɑː, n̪ɑːʈəkə, kət̪ʰɑːs̪əɦɪt̪əkeː ʋɪʂəjəmeː n̪ɪ̪ɾən̪t̪əɾə ɾət͡ʃən̪ɑːt̪ɪ̪məkə kɑːɾjə kəɾəɪt̪ə məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑːs̪ɑːɦɪt̪ɟəmeː s̪eːʋɑː d̪əeː ɾəɦəlɑː ət͡ʃʱɪ.

s̪ʋəbʰɑːʋəd͡ʒən̪ɟə guɳə

s̪ɑːɦɪt̪ɟəkɑːɾə eːʋə̃ pɾɑːd͡ʒɲə kɑːpəɖɪ əpən̪ɑːʋɪɾud̪d̪ʰə bʰeːlə koːn̪oː bʰiː ɑːkɾəməɳəkeː oː ʈʰə̃ɖɑː mɪd͡ʒɑːs̪əs̪ə̃ ʈəɪkələ kəɾəɪmẽː n̪ɪ̪muɳə t͡ʃʱət̪ʰɪ. guʈəbən̪d̪ɪ̪ːmeː ɦun̪əkə ʋɪʃʋɑːs̪ə kɪn̪n̪əuɦə n̪əiː d̪eːkʰələ geːlə t͡ʃʱə_ɪn̪ə , mud̪ɑː oː s̪əd̪əkʰən̪ɪ̪ eːkəɾə s̪ɪ̪kɑːɾə ɾəɦəlɑːeː. bəɦut̪ə ɾɑːs̪ə beːɾə iː s̪t̪əmbʰəkɑːɾəs̪ə̃gə s̪eːɦoː oː əpən̪ə əiː t̪əɾəɦeː s̪ɪ̪kɑːɾəkə d͡ʒɪkɾə kəeː t͡ʃukələ t͡ʃʱət̪ʰɪ. bəɦut̪ə loːkə əpən̪ə moːn̪əkə bɑːt̪ə s̪ət̪ɟə bʰeːlɑːkeː bɑːʋəd͡ʒuːd̪õː boːləbɑːkə s̪ɑːɦəs̪ə

n̪ə̪i: kərəɪt̪ə̪ tʃʱət̪ʰɪ, kɪjəɪkə t̪ə̪ s̪ət̪jə bo:ləbɑ:kəle:lə ʋjɑ:grə tʃʱɑ:t̪ɪ tʃɑ:ɦɪ. əi: t̪ərəɦe: tʃʱɑ:t̪ɪ məɪt̪ʰɪli:dʒən̪əmẽ: bəɦut̪ə̪ kəmə bʰe:ʈəɪtʃʱə, o: tʃʱɑ:t̪i: kəmo:ʋe:ʃə s̪ɑ:ɦɪt̪jəkɑ:rə rɑ:məbʰəro:s̪əme: d̪e:kʰələ ge:lə ətʃʱɪ. kərɪjɑ:ke: kərɪjɑ: ɑ: udʒdʒərəke: udʒdʒərə kəɪɦə d̪e:n̪ɑ:i: ɦun̪əkə s̪ʋəbʰɑ:ʋə d̪e:kʰələ ge:lə ətʃʱɪ. mo:n̪əkə bɑ:t̪ə̪ o: be:d̪ʰəɖəkə kəɪɦə d̪əɪt̪ə̪ tʃʱət̪ʰɪ, t̪ə̪i: bəɦut̪ə̪ rɑ:s̪ə̪ lo:kə ɦun̪əkɑ:s̪ə̃ kʰɪs̪ɪjɑ:e:lə pɪt̪ɑ:e:lə rəɦəɪt̪ə̪ tʃʱət̪ʰɪ. əpən̪ə əi: s̪ʋəbʰɑ:ʋədʒənɟə guɳəke: kɑ:rəɳə kɪtʃʱu lo:kə ɦun̪əkɑ: 's̪ɑ:mən̪t̪i:' ke: upəmɑ: s̪e:ɦo: d̪e:bɑ:kə le:lə pɑ:tʃʱɑ: n̪ə̪e: rəɦəɪt̪ə̪ tʃʱəɪkə.

məɪt̪ʰɪli: bʰɑ:ʂɑ:s̪ɑ:ɦɪt̪jəmẽ: le:kʰəkə lo:kə_ɪn̪əke: ɑ:kʂe:pəmu:ləkə prəbʰɑ:ʋə bəɦut̪ə̪ kəmə bʰe:ʈəɪʈə tʃʱəɪkə. kʰɑ:s̪ə̪ kəkẽ: s̪əɦəgo:t̪ri:, s̪ʋədʒɑ:t̪ɪ lo:kən̪ɦɪme: i: prəbʰɑ:ʋə t̪ə̪ bʰe:ʈət̪e: n̪ə̪i: tʃʱəɪ. dʒəu brɑ:ɦmən̪ə ɑ: brɑ:ɦməɳe:t̪t̪ərəke: bɑ:t̪ə̪ əbəɪt̪ə̪ ətʃʱɪ t̪ə̪ ɑ:kʂe:pəkə prəbʰɑ:ʋə məɪt̪ʰɪli: s̪ɑ:ɦɪt̪jəme: ʋərʂəus̪ə̃ ɑ:bə bʰe:ʈəɪtʃʱə. mud̪ɑ: kɪtʃʱu go:ʈəke: tʃʱo:ɖɪ s̪əmɑ:lo:tʃən̪ɑ: ʋɪd̪ʰɑ:dʒənɟə kɑ:rjə məɪt̪ʰɪli: s̪ɑ:ɦɪt̪jəme: bəɖ kəmə tʃʱəɪkə. bəɦut̪ə̪ rɑ:s̪ə̪ le:kʰəkəgəɳə s̪t̪ut̪ɪgɑ:n̪ə ɑ: prəʃə̃s̪ɑ:gɑ:n̪əke: ɑ:t̪mərət̪ɪ rəməɪt̪ə̪ rəɦəlɑ:ke: kɑ:rəɳə s̪əmɑ:lo:tʃən̪ɑ:t̪məkə po:t̪ʰi: n̪əgənɟə tʃʱəɪkə. s̪ɑ:ɦɪt̪jəkɑ:rə rɑ:məbʰəro:s̪ə̪ s̪e:ɦo: əi: kʂe:t̪rəme: tʃukələ budʒʱɑ:i:tʃʱə. pətʃɑ:rəʈɑ:s̪ə̃ be:s̪ɪ: pus̪t̪əkə prəkɑ:ʃən̪ə bʰe:lɑ:ke: bɑ:d̪õ: i: s̪əmɑ:lo:tʃən̪ɑ: ʋɪd̪jɑ:me: ɦun̪əkə upəs̪t̪ʰɪt̪ɪ n̪əjə bʰe:n̪ɑ:i: n̪əʋət̪urɪjɑ: ɑ: n̪əʋəpɪɖʰi:ke: le:lə ənɟɑ:jə ətʃʱɪ. ʃirəməurjə s̪ɑ:ɦɪt̪jəkɑ:rəke: ɑ:n̪ə ʋɪʃɪʂʈə s̪ɑ:ɦɪt̪kɑ:rə, s̪əmɑ:lo:tʃəkə, kəʋɪ, n̪ɪbən̪d̪ʰəkɑ:rə, n̪ɑ:ʈəkək

ɑːɾə ɑːd̪ɪpɾət̪ɪ ɦun̪ə̪kə d̪ʰɑːɾəɳɑː n̪ə̪ʋəpɪɖʰiːs̪ə̪bʰə pəɖʰəbɑːkəleːlə ɑːt̪u̪ːɾə t͡ʃʱət̪ʰɪ.

bɾɑːɦməɳeːt̪t̪ə̪ɾə ɑː kɑːjəs̪t̪ʰjeːt̪t̪ə̪ɾəkeː kɑːɾəɳə məɪt̪ʰɪliː s̪ɑ̪ːɦɪt̪ɟəmeː bəɦut̪õ̪ːkeː d̪ɪlə ɑː d̪ɪmɑːgəmeː iːʂɾjɑːbʰɑːʋə d͡ʒəgəbəɪʋɑːlɑː upəs̪t̪ʰɪt̪ɪ ət͡ʃʱɪ. məɪt̪ʰɪliː s̪ɑ̪ːɦɪt̪ɟəmeː bɾɑːɦməɳəʋɑːd̪i̪ːs̪ə̪bʰəɦəkə d̪ə̪bəd̪ə̪bɑː, s̪ə̪gʰən̪ə̪ upəs̪t̪ʰɪt̪ɪ ɑː s̪ə̪ɦəbʰɑːgɪt̪ɑ̪ːkeː kɑːɾəɳə ɑːn̪ə̪ s̪ə̪mud̪ɑ̪ːjəkeː loːkəs̪ə̪bʰəkeː pɾəbʰɑːʋəʃɑːliː, gəuɾəʋəʃɑːliː upəs̪t̪ʰɪt̪ɪ ɑː s̪ə̪ɦəbʰɑːgɪt̪ɑ̪ː gəuɳə t͡ʃʱəɪ. iː eːkəʈɑː jət̪ʰɑːɾt̪ʰə ət͡ʃʱɪ. mud̪ɑ̪ː əiː jət̪ʰɑːɾt̪ʰəs̪ə̪̃ upəɾə t͡ʃʱəɪt̪ʰə , pɾɑːd͡ʒɲə ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə̪. məɪt̪ʰɪliː s̪ɑ̪ːɦɪt̪ɟəmeː kɪn̪ɑ̪ːɾɑːkɾɨt̪ə̪ s̪ə̪mud̪ɑ̪ːjə, d͡ʒɑːt̪ɪ ɑː ʋəɾgəs̪ə̪̃ pɾət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ kəeːn̪ɪɦɑːɾə oː bɾɑːɦməɳeːt̪t̪ə̪ɾə ɑː kɑːjəs̪t̪ʰjeːt̪t̪ə̪ɾəkeː eːkəgoːʈə ɾoːləmoːɖeːlə bən̪ə̪bɑːkə t͡ʃɑːɦɪ, mud̪d̪ɑ̪ː n̪ə̪_ɪ bəɪn̪ə̪ pɑːbɪ ɾəɦələ t͡ʃʱət̪ʰɪ. eːkəɾə bəɦut̪ə̪ ɾɑːs̪ə̪ kɑːɾəɳə bʰəeːs̪ə̪kəɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ ,oːɦɪmeː s̪ə̪̃ eːkəgoːʈə kɑːɾəɳə iːɦoː bʰə̃ s̪ə̪kəɪt̪ə̪ əd̪d̪ʰɪ d͡ʒeː oː məɪt̪ʰɪliː s̪ɑ̪ːɦɪt̪ɟəkɑːɾəs̪ə̪bʰəmeː pɑːoːlə geːlə puɾɑːt̪ə̪n̪ə̪ mɑːn̪ə̪s̪ɪkət̪ɑ̪ː, mən̪o̪ːbʰəʋɑː, mən̪o̪ːʋɪd͡ʒɲɑːn̪ə̪ d͡ʒeː əpən̪ɑ̪ːs̪ə̪̃ pəɪgʰə ɑː ɑːgɑː bən̪e̪ːbɑːkə d̪ɪʃɪ d̪o̪ːs̪ə̪ɾə bəɖʰəɪeː n̪ə̪ɪ d̪e̪ːn̪ɑ̪ːiː t͡ʃʱəɪkə iː s̪ə̪̃kɪɾɳə s̪ə̪̃s̪kɑːɾə məɪt̪ʰɪliː s̪ɑ̪ːɦɪt̪ɟɑːkɑːɾəs̪ə̪bʰəmẽː gət̪t̪ə̪ɾə gət̪t̪ə̪ɾə bʰəɾələ t͡ʃʱəɪkə, eːkəɾə əpəʋɑːd̪ə̪ bʰeːʈən̪ɑ̪ːiː muʃkɪlə ət͡ʃʱɪ. mud̪d̪ɑ̪ː s̪ɑ̪ːɦɪt̪ɟəkɑːɾə ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə̪meː ɑːn̪ə̪keː t̪u̪lən̪ɑ̪ːmeː əiː kʂeːt̪ɾəmeː kɪt͡ʃʱu ud̪ɑ̪ːɾə d̪e̪ːkʰələ d͡ʒɑːɪt͡ʃʱə. iː s̪t̪ə̪mbʰəkɑːɾəs̪ə̪ɦɪt̪ə̪ bəɦut̪ə̪ n̪ə̪ʋət̪u̪t̪ɪjɑːkeː məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑː, s̪ɑ̪ːɦɪt̪ɟəs̪ə̪̃ d͡ʒoːɖəbɑːkə kɑːd͡ʒə oː kəeːn̪e̪ː t͡ʃʱət̪ʰɪ. oː ɑːn̪ə̪d͡ʒən̪ə̪kɑː əpən̪ə̪ kiːɾt̪ə̪n̪ɪ̪ːjɑ̃ː, bʰəd͡ʒən̪ɪ̪ːjɑ̃ːkeː pəkʂəmeː n̪ə̪eː t͡ʃʱət̪ʰɪ.

əɳt̪jəmeː, məd̪ʰeːʃiː, məɪt̪ʰɪliː kĩʊaː bəɦubʰaːʂɪkə s̪əmaːd͡ʒəkeː ɳ̪əŋgaː ɑː kət̪ʰiːɳ̪ə s̪ət̪jəkeː ud͡ʒaːgaːɾə kəɾəbaːkə leːlə ɑːbə əbeːɾə bʰəeː ɾəɦələ ət͡ʃʰɪ. eːkəɾaː leːlə pɾaːd͡ʒɲə ɾaːməbʰəɾoːs̪ə kaːpəɖiː keː əgɾəs̪əɾə ɦoːmeː bəɦut̪ə d͡ʒəɾuɾiː t͡ʃʰəɪ. oː əkʰəɳ̪ə məd̪ʰeːʃə pɾəd͡ʒɲaː pɾət̪ɪʂʈʰaːɳ̪əkeː əd̪ʰjəkʂə t̪ʰɪkaːɦə, əiː kʂeːt̪ɾəmeː ɦuɳ̪əkə joːgəd̪aːɳ̪ə ət̪uːləɳ̪iːjə ɾə s̪əɾaːɦəɳ̪iːjə ɦoːmaːkə əpeːkʂaː bəɦut̪ə ɾaːs̪ə loːkəkeː t͡ʃʰəɪ. s̪əmaːd͡ʒəkə jət̪ʰaːɾt̪ʰə ɑː s̪ət̪jəkeː s̪aːɦɪt̪jəkeː ʋɪbʰɪɳ̪ɳ̪ə ʋɪd̪jaː (ʋjə̃gə kəʋɪt̪aː, ɳ̪aːʈəkə ɑːd̪ɪ) keː maːd̪ʰjəməs̪ə̃ ɑːgaː ɑːɳ̪əbaːkə muːlə ud̪d̪eːʃjəkə bəɳ̪eːkaːbə beːɾə bʰə̃ t͡ʃukələ ət͡ʃʰɪ.

məɪt̪ʰɪliː bʰaːʂaːmeː pɾəkaːʃəkəkeː əbʰaːʋə t͡ʃʰəɪ , poːt̪ʰiː t͡ʃʰaːpəɪʋaːlaːkeː əbʰaːʋə t͡ʃʰəɪ, koːɳ̪oː d̪ʰəɾaːɳ̪iː poːt̪ʰiː t͡ʃʰəɪpəkeː t̪əjaːɾə bʰə̃ geːlə ʋɪt̪əɾəkə ɑː ʋɪkɾeːt̪aːkeː əbʰaːʋə. poːt̪ʰiː kʰəɾɪd̪əkəɾt̪aːkeː əbʰaːʋə. məɪt̪ʰɪliː poːt̪ʰiː kʰəɾɪd̪əkeː pəɖʰəbə ɑːd̪ət̪ə məɪt̪ʰɪliːd͡ʒəɳ̪əkeː ʋɪlkuleː ɳ̪əiː t͡ʃʰəɳ̪ɦɪ. mukt̪əmeː bə̃ːʈiːjəũ t̪ə poːt̪ʰiː leːbaːkə leːlə ɦaːt̪ʰə pɾəs̪aːɾəɪʋaːlaː s̪əbʰə bəɖə beːs̪iː bʰeːʈət̪ə. eːɦəɳ̪ə əʋəs̪t̪ʰaːmaː meː s̪aːɦɪt̪jəkaːɾə ɾaːməbʰəɾoːs̪ə 50 60 ʈaː poːt̪ʰiː pɾəkaːʃɪt̪ə keːlaːɦəeː, iː bəɦut̪əkeː əpəɳ̪ə bəs̪əkə baːt̪ə ɳ̪əiː t͡ʃʰɪjəɪkə.

ɾaːd͡ʒəɳ̪iːt̪ɪkəɾmiːkeː bʰaːʂaːs̪aːɦɪt̪jəpɾət̪ɪ oːt̪eːkə ɪɳ̪ʈɾeːs̪ʈə ɳ̪əjə ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə. t̪əiː oːkəɾaːs̪əbʰəkeː əpəɳ̪ə kəɳ̪bʰɪɳ̪s̪əmeː ləkẽː oː bʰaːʂaːs̪aːɦɪt̪jəkeː uɳ̪ɳ̪ət̪ɪ, pɾəgət̪ɪkeː əgɾəgət̪ɪ ɑː əgɾəd̪ɪʃaː d̪eːmaːkəleː s̪əd̪əkʰəɳ̪ɪ əgɾəmoːɾt͡ʃaːmeː ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ. məd̪ʰeːʃə pɾəd͡ʒɲaː pɾət̪ɪʂʈʰaːɳ̪əmeː ɦuɳ̪əkə ɳ̪ɪjukt̪ɪ bəɦut̪ə pəɪgʰə məɦət̪ʋə ɾəkʰəɪt͡ʃʰə. oːɳ̪aː ɾaːd͡ʒəɳ̪iːt̪ɪkə ɳ̪ɪjukt̪ɪ ʋɪbʰɪɳ̪ɳ̪ə

s̪ɑ̪ːɦɪt̪jə s̪ə̃s̪t̪ʰɑː s̪ə̪bəmeː ɦoːɪt̪e̪ː rəɦələɪeː, mud̪ɑ̪ː məd̪ʰeːʃə prəd͡ʒɲɑː prət̪ɪʂʈʰɑːn̪əmeː ɦun̪əkə n̪ɪjukt̪ɪ s̪ɑ̪ːɦɪt̪jə, bʰɑːʂɑː, s̪ə̃s̪krɨt̪ɪ, kəlɑː, giːt̪ə s̪ə̃giːt̪ə kʂeːt̪rə un̪n̪əjən̪ə d̪ɪʃɪ d͡ʒɑːoːt̪ə, bəɦut̪əmeː ɑːʃɑː kɪrɪɳə d͡ʒəgəuləkə ət͡ʃʰɪ.

əpən̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

2.15.t͡ʃə̃d̪reːʃə-ʋɪʋɪd̪ʰəʋərɳiː ɑː bəɦurə̃giː rət͡ʃən̪ɑːkɑːrə 'bʰrəmərə'

tʃə̃d̪ɾeːʃə-s̪ə̃pəɾkə-9430640883
ʋɪʋɪd̪ʰəʋəɾɳiː ɑː bəɦuɾə̃giː ɾətʃə̃n̪ɑːkɑːɾə 'bʰɾəməɾə'

ɾɑːʂʈɾiːjə-ən̪t̪əɾɾɑːʂʈɾiːjə s̪t̪əɾə pəɾə kət̪ɪpəjə s̪əmmɑːn̪əs̪ə̃ s̪əmmɑːn̪ɪt̪ə, ʋɪʋɪd̪ʰət̪ɑːmeː ʋɪʋɪd̪ʰəʋəɾɳiː ɑː bəɦuɾə̃giː ɾətʃə̃n̪ɑːkɑːɾə tʃ͡ʰət̪ʰɪ ʃɾiːɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə'. oː lɪkəkkʰəɾə tʃ͡ʰət̪ʰɪ ɑː d͡ʒeː kɪtʃ͡ʰu lɪkʰələn̪ɪ s̪eː d͡ʒəmɪkə̸ə. kəɦiː t̪ə̃ jət̪ʰɑːɾt̪ʰəpəɾəkə ɖʰəŋgeː d͡ʒən̪əd͡ʒiːʋən̪əkə s̪əmə-s̪ɑːməjɪkə tʃĩt̪ɾə s̪ə̃ʋeːd̪ən̪ɑːkə s̪ə̃gə upəs̪t̪ʰɑːpɪt̪ə kəɾəɪt̪ə tʃ͡ʰət̪ʰɪ. oː mɑːn̪əʋəkə s̪ukʰə-d̪uhŭkʰə ɑː d͡ʒiːʋən̪əkə s̪ə̃ʋeːd̪ən̪ɑːkẽː məɾməs̪pəɾʃiː ɖʰəŋgeː ubʰɑːɾələn̪ɪ. s̪əɦəd͡ʒət̪ɑː ɑː s̪ʋɑːbʰɑːʋɪkət̪ɑː ɦɪn̪əkə leːkʰən̪əkə ʋɪʃɪʂʈət̪ɑː ɾəɦələ ətʃ͡ʰɪ. oː s̪əmɑːd͡ʒəmeː ʋjɑːpt̪ə ʋɪs̪ə̃gət̪ɪkẽː uʈʰəbəɪt̪ə s̪əməkɑːliːn̪ə s̪ət̪jəkẽː d̪eːkʰɑːɾə kəɾəɪt̪ə tʃ͡ʰət̪ʰɪ. t̪ẽː ɦɪn̪əkə ɾətʃə̃n̪ɑː tʃ͡ʰəd̪mə ɑː pɑːkʰəɳɖiːpəkʂəkẽː ugʰɑːɾə kəɾəɪt̪ə mɑːn̪əʋəkə ɦɾɨd̪əjəkẽː ud̪ʋeːlɪt̪ə kəɾəɪt̪ə ətʃ͡ʰɪ.

mɪt̪ʰɪlɑː-məɪt̪ʰɪliːkə pɾət̪ɪ̪ ən̪əɲ̪jə pɾeːmə ɦɪn̪əkɑː əd̪əus̪ə̪̃ ɾəɦələn̪ɪ̪ ət͡ʃʱɪ. kʰɑːs̪əkəə̸ ɖɑː0 d̪ʰiːɾeːn̪d̪ɾəs̪ə̪̃ pɾəbʰɑːʋɪt̪ə bʰəə̸ d͡ʒeː məɪt̪ʰɪliːmeː əjəlɑːɦə s̪eː məɪt̪ʰɪliːkə ɾət͡ʃən̪ɑːkəə̸ eːkəɾeː bʰəə̸ kəə̸ ɾəɦɪ geːlə t͡ʃʱət̪ʰɪ. oː s̪əmɑːd͡ʒəkə ʋɪʋɪd̪ʰət̪ɑːmeː ʋɪʂəmət̪ɑːd͡ʒəɲ̪jə ʋɪs̪ə̪̃gət̪ɪ̪kẽː əpən̪ə ɾət͡ʃən̪ɑːmeː uɽʰəulən̪ɪ̪ ət͡ʃʱɪ. kʰɑːs̪əkəə̸ s̪ɪ̪ːmɑːkə eːɦɪ pɑːɾə ɑː oːɦɪ pɑːɾə əɾt̪ʰɑːt̪ mɪt̪ʰɪlɑː kʂeːt̪ɾəkə s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə ɾɑːgə-ʋɪɾɑːgə pəɾə əpən̪ə leːkʰən̪ɪ̪ːkə ɑːd̪ʰɑːɾə bən̪əulən̪ɪ̪ ət͡ʃʱɪ. oː d̪eːʃə - kɑːlə s̪t̪ʰɪt̪ɪ̪-pəɾɪs̪t̪ʰɪt̪ɪ̪ pəɾə d̪ʰjɑːn̪ə keːn̪d̪ɾɪt̪ə kəə̸ əpən̪ə ɾət͡ʃən̪ɑːt̪mək ət̪ɑːkə mɑːd̪ʰjəmeː s̪əɽiːkət̪ɑːmeː s̪əməjə-s̪ɑːpeːkʂə s̪ən̪t̪ulɪt̪ə kəə̸ ɾət͡ʃən̪ɑːd̪ʰəɾmɪt̪ɑːkə n̪ɪ̪ɾʋɑːɦə kəjələn̪ɪ̪ ət͡ʃʱɪ.

ɦun̪əkɑː d͡ʒəkʰən̪ə d͡ʒɑːɦɪ ʋəs̪t̪ukə kʰəgət̪ɑː bud͡ʒʱəjələn̪ɪ̪ t̪ɑːɦɪ ʋɪd̪ʰɑːmeː lɪkʰələn̪ɪ̪. n̪eːpɑːləkə məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪ɪ̪jəkə bʰəɳɖɑːɾə əkʂuɳɳə ɾəɦəɪkə s̪eː d͡ʒɑːn̪ɪ̪-bud͡ʒʱɪkəə̸ əpən̪ə ɾət͡ʃən̪ɑːt̪məkə kʂəmət̪ɑːkẽː ɑːɾoː ɑːgɑ̃ː bəɽʰəulən̪ɪ̪. ɦɪn̪əkɑːmeː jət̪ʰɑːɾt̪ʰə-t͡ʃɪ̃n̪t̪ən̪əkə kʂəmət̪ɑː beːd͡ʒoːɽə t͡ʃʱən̪ɪ̪ t̪ə̪̃ ɑːmə d͡ʒən̪əkə piːɽɑː oː ʋɪʋəʃət̪ɑːkẽː ʋjəkt̪ə kəɾəbɑːkə t͡ʃʱəɽəpəɽɑːɦəɽɪ əbəs̪s̪eː s̪ə̪̃gʰəɾʂəkẽː s̪ʋəɾə d̪əɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. ɦɪn̪əkə ɾət͡ʃən̪ɑːmeː pɾeːmɑːn̪ubʰuːt̪ɪ̪kə d̪ʰɑːɾə ət͡ʃʱɪ t̪ə̪̃ d̪oːs̪əɾə d̪ɪ̪s̪ə əs̪əmɑːn̪ət̪ɑː, ʃoːʂəɳə ɑː piːɽɑːd̪ɪ̪kə bʰɑːʋəmeː d͡ʒiːʋən̪əkə - pɾət̪ɪ̪ɾoːd̪ʰiː s̪ʋəɾə gũːd͡ʒɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. kət̪əɦu - kət̪əɦu t̪ə̪̃ s̪əɦəd͡ʒət̪ɑːmeː s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə ʋɪd̪ɾuːpət̪ɑːs̪ə̪̃ ɽəkəɾɑːɪt̪ə ʋɪs̪ə̪̃gət̪ɪ̪boːd̪ʰəkə bɑːt̪ə t̪eːn̪ɑːkəə̸ kəɦɪ d̪əɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː mɑːɾmɪkət̪ɑːmeː ʋɪʋɪd̪ʰə ɑːjɑːmə s̪ʋət̪əhə̆ pɾəs̪pʰuʈɪt̪ə bʰəə̸ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪI

oː kəʋɪt̪ɑː, kət̪ʰɑː, n̪ɑːʈəkə, jɑːt̪ɾɑː - pɾəs̪ə̪̃gə, n̪ɪ̪bən̪d̪ʰə, s̪ə̪̃s̪mərəɳə ɑːd̪ɪ̪ t̪ə̪̃ lɪkʰəbeː kəjələn̪ɪ̪

d͡ʒeː ʃoːd̪ʰəpərəkə d̪ɾɨʂʈɪ ɦɪn̪əkə s̪e̪ːɦoː məɦət̪ʋəpuːɾn̪ə ɾəɦələ ətʃʱɪ s̪e̪ː kəɦələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ətʃʱɪ. ɦɪn̪əkə ɾɑːd͡ʒəkəmələkə kət̪ʰɑː s̪ɑːɦɪt̪jəmeː n̪ɑːɾiː' 2007 iː0 meː ʃeːkʰərə prəkɑːʃən̪ə, pəʈən̪ɑːẽː prəkɑːʃɪt̪ə bʱəə̯ɑːjələ ətʃʱɪ. eːɦɪmeː ɾɑːd͡ʒəkəmələkə n̪ɑːɾiː ʋɪʂəjəkə tʃɪt̪ɾən̪ə əbəs̪s̪eː moːn̪əkẽː mugd̪ʰə kəə̯ d̪əɪt̪ə ətʃʱɪ. oː s̪ʋəj͂ə 'eːɦɪ poːt̪ʰiː mɑːd̪eː' meː lɪkʰələn̪ ətʃʱɪ d͡ʒeː 'ɾɑːd͡ʒəkəmələ tʃəud̪ʰəɾiːkə s̪ɑːɦɪt̪jə eːɦən̪ə pəʋɪt̪ɾə g͂əgɑːd͡ʒələ ətʃʱɪ, d͡ʒəkəɾɑː piːlɑːs̪͂ə t̪ɾɨpt̪ɪ bʱeːʈəɪt̪ə tʃʱəɪkə, oː əd̪ʋɪt̪iːjə ətʃʱɪ. oːn̪ɑː iː poːt̪ʰiː prəkɑːʃɪt̪ə ɦoːjəbɑːs̪͂ə 23 ʋəɾʂə puːɾʋəɦɪ 1984 iː0 meː lɪkʰələ geːlə d͡ʒeː s̪ʋəj͂ə leːkʰəkə lɪkʰən̪eː tʃʱət̪ʰɪ. oː d͡ʒeː n̪ɑːɾiː tʃəɾɪt̪ɾəkə prɑːɾuːpə bən̪əun̪eː tʃʱət̪ʰɪ s̪e̪ː ətʃʱɪ- (kə) pəɾəmpəɾɑːʋɑːd̪iː (kʰə) ʃoːʂɪt̪ə (gə) ɑːd̪əɾʃoːn̪mukʰə (gʰə) puʃtʃəliː (ŋə) prəkiːɾn̪ə. oː n̪ɑːɾiːkə d̪un̪uː tʃəɾɪt̪ɾə d͡ʒeːn̪ɑː- 'ɦun̪əkɑː n̪eː keːbɑːɾəkə bʱɪt̪əɾəkə n̪ɑːɾiː pəs̪iːn̪ə tʃʱən̪ɦɪ ɑː n̪eː bɑːɦəɾiː d̪un̪ɪj͂ɑːmeː ɑːbɪ kɑːmət̪uʂʈɪkə ɦeːt̪u tʃʱɪtʃʱɪəeːbɑː pəɾə bɑːd̪ʰjə n̪ɑːɾiː. ɦun̪əkɑː eːɦɪ d̪un̪uːkə biːtʃəkə n̪ɑːɾiː tʃəɾɪt̪ɾəs̪͂ə ləgɑːʋə tʃʱələn̪ɦɪ '. d͡ʒẽːkɪ iː poːt̪ʰiː pəɦɪn̪eː lɪkʰɑːjələ t̪eː ɦɪn̪əkə kət̪ɪpəjə ɾətʃən̪ɑːkə prəs̪͂əgə ʋɪtʃɑːɾə tʃʱuːʈələ ətʃʱɪ. t̪ẽː˜ kiː ? ɾɑːd͡ʒəkəmələkə prət̪ɪ ɦɪn̪əkə ʃɾəd̪d̪ʰɑːbʱɑːʋə əbəs̪s̪eː tʃʱɪʈəkɪ ɑːjələ ətʃʱɪ. oː s̪ʋəj͂ə lɪkʰəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː 'n̪ɑːɾiː mən̪oːʋɪd͡ʒɲɑːn̪əkə eːt̪eːkə s̪uːkʂmə əd̪ʰjəjən̪ə ɦun̪əkə kət̪ʰɑː, upən̪jɑːs̪ə s̪əbʱəmeː ɦəməɾɑː bʱeːʈələ, ɦəmə əʋɑːkə ɾəɦɪ geːlə ɾəɦiː.'. oː ɦɪn̪əkə upən̪jɑːs̪ə ɑː kət̪ʰɑː - s̪ɑːɦɪt̪jɪmeː n̪ɑːɾiːkə tʃɪt̪ɾən̪ə eːɦɪ poːt̪ʰiːmeː kəjələn̪ ətʃʱɪ.

d͡ʒẽːkɪ ɾɑːd͡ʒəkəmələkə s̪əmpuːɾn̪ə s̪ɑːɦɪt̪jə ɦɪn̪əkə lɪkʰəbɑːkə ʋɑː ʋɪʋeːtʃən̪ə - ʋɪʃleːʂən̪ə kəɾəbɑːkə əʋəd̪ʰɪ

d̪ʰərə eːkəʈʰɑːmə pus̪t̪əkɑːkɑːɾə n̪əɦɪ bʰəə̯ s̪əkələ tʃʱələ t̪ẽː oː s̪əbʰəʈɑː pərə ʋɪtʃɑːɾə n̪əɦɪ kəjələn̪ɪ ətʃʱɪ. oːɦun̪ɑː s̪əbʰəʈɑː ɾətʃən̪ɑː pərə ʋɪtʃɑːɾə-ʋɪmərʃə ɦoːjəbə s̪əmbʰəʋoː n̪əɦɪ t̪ʰɪkə. upən̪jɑːs̪əmeː mɑːt̪ɾə ' ɑːd̪ɪkət̪ʰɑː' pərə ɑː kət̪ʰɑː s̪ɑːɦɪt̪jəmeː s̪eːɦoː kɪtʃʱueː kət̪ʰɑː pərə oː əpən̪ə ʋɪtʃɑːɾə d̪eːlən̪ɪ ətʃʱɪ. oː d͡ʒət̪əbeː d͡ʒeː kɪtʃʱu d̪eːlən̪ɪ ətʃʱɪ t̪ɑːɦɪmeː 'kət̪ʰjə eːʋə̃ ʃɪlpə d̪un̪uː kʂeːt̪ɾəmeː ɦun̪əkə əʋəd̪ɑːn̪ə ət̪jən̪t̪ə məɦət̪ʋəpuːɾɳə ətʃʱɪ' t̪əkərɑː oː s̪ʋiːkɑːɾələn̪ɪ ətʃʱɪ. s̪pəʂʈət̪əhə̆ oː lɪkʰən̪eː tʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː 'jəun̪ə s̪əməs̪jɑːs̪ə̃ ɑːkɾɑːn̪t̪ə mən̪əhə̆s̪t̪ʰɪt̪ɪkə n̪ɪɾd̪ʋən̪d̪ʋə ulleːkʰə ɦun̪əkə s̪əpʰələ ɾətʃən̪ɑːkɑːɾə ʋjəkt̪ɪt̪ʋəkə pərɪtʃɑːjəkə t̪ʰɪkə'.

ʋəs̪t̪ut̪əhə̆ ɾɑːd͡ʒəkəmələ əpən̪ə s̪ɑːɦɪt̪jəmeː d̪ʰuːmə mətʃəun̪eː tʃʱət̪ʰɪ. oː əpən̪ə leːkʰən̪əmeː d͡ʒən̪əs̪əmɑːd͡ʒəkẽː d͡ʒʱəkəd͡ʒʱoːɾɪkəə̯ n̪əʋəjugəkə s̪uːt̪ɾəpɑːt̪ə kəɾəbɑːkə s̪ən̪d̪eːʃə bʰərələn̪ɪ ətʃʱɪ. mɑːn̪əʋiːjə ən̪t̪əɾʋjət̪ʰɑːkẽː ubʰɑːɾɪkə s̪ə̃ʋeːd̪ən̪ɑːt̪məkə gəɦən̪ət̪əmə ən̪t̪əhə̆s̪t̪ʰələ d̪ʰərɪ pəɪs̪ɪkəə̯ d͡ʒeː pɾəɦɑːɾə kələjən̪ɪ s̪eː mən̪oːməs̪t̪ɪʂkəkẽː d͡ʒʱəkəd͡ʒʱoːɽəɪt̪ə n̪əʋiːn̪ət̪ɑːmeː n̪əʋəd̪ɾɨʂʈɪ ən̪əbɑːkə bɑːt̪ə ətʃʱɪ s̪eː t̪ə̃ kəɦəleː d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ətʃʱɪ.

ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəmərə' eːɦɪ s̪əbʰə bɑːt̪əkẽː pɾəs̪t̪ut̪ə kəjələn̪ɪ. oː ɾɑːd͡ʒəkəmələkẽː tʃɪ̃n̪ɦələn̪ɪ ɑː s̪ə̃kʂɪpt̪eːmeː s̪əɦiː oː eːɦɪ poːt̪ʰiːkẽː pɾəs̪t̪ut̪ə kəjələn̪ɪ. oː ɾɑːd͡ʒəkəmələkə kət̪ʰɑː s̪ɑːɦɪt̪jəmeː n̪ɑːɾiː ʋɪmərʃəkə bən̪n̪eː n̪ɑːɾiː əs̪mɪt̪ɑːkə pɾəʃn̪ə uʈʰɑːkəə̯ d̪əlɪt̪ə-ʃoːʂɪt̪ə-piːɽɪt̪ə n̪ɑːɾiːkə tʃɪ̃t̪ɾəɳəkəə̯ s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə ʋjəʋəs̪t̪ʰɑːkẽː tʃĩːɾiːtʃõːt̪ə kəjələn̪ɪ ətʃʱɪ. eːɦɪ poːt̪ʰiːkə ɾətʃən̪ɑːgət̪ə

ʋɪʃeːʂət̪ɑː jəɪɦə d͡ʒeː ʋɪbʰɪn̪n̪ə ʋɪd̪ʋət̪əd͡ʒən̪əkə əbʰɪʋjəkt̪ɪkẽː d͡ʒəgəd͡ʒĩjɑːɾə kə oː əpən̪ə bɑːt̪əkẽː ɾəkʰələn̪ɪ ət͡ʃʱɪ. n̪ɑːɾiː ʋɪʂəjəkə bɑːt̪ə d͡ʒəkʰən̪ə ɾɑːd͡ʒəkəmələkə kət̪ʰɑː s̪ɑːɦɪt̪jəmeː uʈʰət̪ə t̪ə̃ eːɦɪ poːt̪ʰiːkẽː əbəs̪s̪eː moːn̪ə ɾɑːkʰəjə pəɽət̪ə. n̪ɪs̪s̪ən̪d̪eːɦə gɑːgəɾəmeː s̪ɑːgəɾə t̪ʰɪkə iː poːt̪ʰiː.

d̪ɾɨʂʈɪs̪əmpən̪n̪ə ɾət͡ʃən̪ɑːkɑːɾə bʰɾəməɾəkə s̪uːkʂmə d̪ɾɨʂʈɪ jəɪɦə d͡ʒeː oː s̪ət̪ət̪ə pɾəkɾɨt̪ɪ pɾeːməkə pud͡ʒɑːɾiː t͡ʃʱət̪ʰɪ. kəɪkə ʈʰɑːmə ɦɪn̪əkə s̪ə̃gə ɦəmə ɾəɦiː t̪ə̃ bəɦut̪ə kɪt͡ʃʱu d̪eːkʰəbɑː - bʰoːgəbɑːkə ən̪ubʰuːt̪ɪ bʰeːʈələ ət͡ʃʱɪ. oː d͡ʒət̪əjə-kət̪əɦu d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ t̪ə̃ pəɦɪn̪eː 'pʰoːʈoːgɾəɪpʰɪkə kəɪməɾɑː ' ɑː ɑːbə t̪ə̃ 'moːbɑːɪlə s̪eː ɑːd̪ʰun̪ɪkə ɾəɦɪt̪eː t͡ʃʱən̪ɪ. n̪iːkə oː d̪ɑːmiː moːbɑːɪləkə bʰəɾəpuːɾə upəjoːgə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. mumbə_ɪkə pɑːɾkə ɦoːəjə ʋɑː koːləkɑːt̪ɑːkə n̪eːʃən̪ələ pɑːɾkə ʋɑː s̪t̪ʰɑːn̪ə ʋɪʃeːʂəkə kɪeːkə n̪eː ɦoːəjə, oː s̪əbʰə ʈʰɑːmə pɾɑːkɾɨt̪ɪkə s̪əun̪d̪əɾjəkẽː əpən̪ə kəɪməɾɑːmeː ut̪ɑːɾəɪt̪ə oːkəɾə bʰəɾəpuːɾə upəjoːgə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. pɾəs̪pʰuʈɪt̪ə pʰuːlə ɦoːəjə ʋɑː keːt͡ʃuliː - kumbʰiː ʋɑː pɾəʋɑːɦɪt̪ə d͡ʒələd̪ʰɑːɾɑː ʋɑː koːn̪oː pulə ʋɑː ɑːkəɾʂəkə ʋəs̪t̪u-d͡ʒɑːt̪ɑːd̪ɪ oː d͡ʒʱəʈə d̪ə/pʰoːʈoː gʰiːt͡ʃɪ ləɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ ɑː s̪əməjɑːn̪ukuːlə upəjoːgə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. ɦɪn̪əkɑː ləgə d̪uɾləbʰə pʰoːʈoː s̪əbʰə ət͡ʃʱɪ. ɦɪn̪əkə ən̪ʋeːʂəɳəpəɾəkə d̪ɾɨʂʈɪ jəɪɦə d͡ʒeː d͡ʒɪd͡ʒn̪ɑːs̪u ən̪us̪ən̪d̪ʰɑːt̪ɑː loːkən̪ɪkə ɦeːt̪u oː ɑːd̪jəkəʋɪ 'ʋɪd̪jɑːpət̪ɪkə d̪əɾd͡ʒən̪oː əpɾəkɑːʃɪt̪ə pəd̪əs̪ə̃ bʰəɾələ ət͡ʃʱɪ n̪eːpɑːlə' lɪkʰɪkə/ s̪ɾoːt̪əkə s̪əmbən̪d̪ʰəmeː d͡ʒɑːn̪əkɑːɾiː t̪ə̃ d̪eːbeː kəjələn̪ɪ ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː ɦun̪əkə d̪uː goːʈə əpɾəkɑːʃɪt̪ə giːt̪əkẽː pəɦɪn̪eː pət̪ɾɪkɑːmeː ɑː t̪əkəɾə bɑːd̪ə 'mɪt̪ʰɪlɑːkə loːkəd͡ʒĩːʋən̪ə: loːkə s̪ən̪d̪əɾbʰə 'meː pɾɨ0 s̪ə̃0 205-

206 pərə prəkaːʃɪt̪ə kərəbəulən̪ɪ ətʃʰɪ. d͡ʒeːn̪ɑː - (giːt̪ə - 1) ɾɑːgəʃɾiː. ut̪t̪ərə bərəs̪ə d͡ʒoːgiːjəkə əmələ bə_ɪs̪ərəhə̆ d͡ʒoːgiː- ɾɪʂiː d̪ərəbaːɾə bə_ɪs̪ərə..1.. ɑː (giːt̪ə 2) ɾɑːgə kɑːpʰɪ. gɪɾɪ kəɪlɑːs̪ə ɦɪ ɾə̃gə s̪əd̪ɑː ʃɪʊə. ɾə̃gə ɦoːɾɪ ɦoː ɦərə gɪd͡ʒɑːjəkə s̪ə̃gə s̪əd̪ɑː ʃɪʊə ɦoːɾɪ ɦoː..1.. t̪ət̪əbeː n̪əɦɪ, məɦɑːkəʊɪ ʊɪd̪jɑːpət̪ɪkə n̪əʊiːn̪ə ɾətʃən̪ɑː: 'ʊəɪd̪jə ɾəɦəs̪jə' s̪eːɦoː prəs̪t̪ut̪ə kəjələn̪ɪ ətʃʰɪ. s̪ɑ̃ːs̪kɾɨt̪ɪkə tʃɪ̃n̪t̪ən̪ə kəɦɪ 'mɪt̪ʰɪlɑːkə loːkəd͡ʒiːʊən̪ə : loːkə s̪ən̪d̪əɾbʰə' poːt̪ʰiː mɪt̪ʰɪlɑː s̪eːn̪t̪ərə, əmeːɾɪkɑː' d̪ʊɑːɾɑː 284 pɾɨʂʈʰəmeː prəkaːʃɪt̪ə bʰəə̯ ɑːjələ ətʃʰɪ. t̪ɪːn̪ə kʰən̪ɖəmeː prəkaːʃɪt̪ə ʊɪbʰɪn̪n̪ə ʊɪʂəjəpərəkə iː poːt̪ʰiː əbəs̪s̪eː ʊɪbʰɪn̪n̪ət̪ɑːmeː s̪t̪ʰɑːn̪ə ʊɪʃeːʂə, mɑːʈɪ - pɑːn̪ɪ, s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ, s̪əbʰjət̪ɑː, ɾɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪ, loːkəkəlɑː, loːkəgɑːt̪ʰɑː, loːkəs̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ, n̪ɑːjəkə, pərʊə-t̪joːɦɑːɾə, d̪eːʊiː-d̪eːʊət̪ɑːd̪ɪ, tʃɪt̪ɾəpərəkɑːd̪ɪkẽː s̪əmeːʈən̪eː - bəʈoːɾəmeː ɾɑːʂʈɾiːjə oː ən̪t̪əɾɾɑːʂʈɾiːjə pəʈələ pərə kəɦiː t̪ə̃ s̪ɑːkʂjəmuːləkə d̪əs̪t̪ɑːʊeːd͡ʒə t̪ʰɪkə. kɑːɾəɳə, muːljəboːd̪ʰəpərəkə iː poːt̪ʰiː bən̪ɪ ɑːjələ ətʃʰɪ. loːkəd͡ʒiːʊən̪ə ɑː loːkə s̪ən̪d̪əɾbʰəmeː eːɦɪ poːt̪ʰiːkə upɑːd̪eːjət̪ɑː bən̪ələ ətʃʰɪ.

oː ʊɪbʰɪn̪n̪ə s̪ə̃s̪t̪ʰɑːmeː prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪt̪ʊə kəə̯tʃukələ tʃʰət̪ʰɪ. oː d͡ʒət̪əbeː ʊərʂə d͡ʒɑːɦɪ s̪ə̃s̪t̪ʰɑːmeː ɾəɦələt̪ʰɪ t̪əjə əpən̪ə tʃʰɑːpə tʃʰoːɽɪ d̪eːlət̪ʰɪ. s̪ɑːd͡ʒʰɑː prəkaːʃə ɦoːəjə ʊɑː n̪eːpɑːləkə ɾɑːd͡ʒəkiːjə prəd͡ʒɲɑː prət̪ɪʂʈʰɑːn̪ə, oː kəɪkəʈɑː poːt̪ʰiː prəkaːʃɪt̪ə kərəbəulən̪ɪ d͡ʒeː muːljəboːd̪ʰəkə ətʃʰɪ. d͡ʒeːn̪ɑː - məɦɑːkəʊɪ ʊɪd̪jɑːpət̪ɪ ɑː n̪eːpɑːlə (2068) loːkən̪ɑːjəkə s̪ələɦeːs̪ə (kʰən̪ɖə-1 ɑː 2, 2069) loːkəgɑːt̪ʰɑː n̪ɑːjəkə d̪ɪːn̪ɑːbʰəd̪ɾiː (2070) ɑːd̪ɪ ətʃʰɪ.

lo:kəgɑ:t̪ʰɑ: o: lo:kəs̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ̪pərəkə ʋɪt͡ʃɑ:ɾə - go:ʂʈʰi:kə ɑ:jo:d͡ʒən̪ə̪ t̪ə̃ kərəbe: kəjələn̪ɪ̪ d͡ʒe: n̪e̪:pɑ:lə pɾɨʂʈʰəbʰu:mɪkə əɪt̪ɪ̪ɦɑ:s̪ɪ̪kə s̪ən̪d̪ərbʰə s̪əbʰə ləə⁄ kəə⁄ ʋɪbʰɪn̪n̪ə̪ kʂe:t̪ɾəkə ʋɪd̪ʋ̪ət̪d͡ʒən̪əkẽ: e:kəʈʰɑ:mə e:kət̪ɾəkəə⁄ ʋɪmərʃə kərəbəulən̪ɪ̪. s̪ɑ:kʂjəkẽ: pɾəmɑ:ɳəkə s̪ə̃gə pɾəs̪t̪ut̪ə ɦo:jəbɑ:s̪ə̃ be:s̪i̪: ɑ:pəs̪i̪:me: ərt̪ʰɑ:t̪ d̪ərʃəkə-ʃɾo:t̪ɑ: ɑ: ʋəkt̪ɑ:kə bi:t͡ʃə̃ gəɦəmɑ:gəɦəmi:me: d͡ʒʱələpʰələ kərəbɑ:o:lə. s̪əmpɾət̪ɪ̪ o: məd̪ʰe:ʃə pɾəd͡ʒɲɑ: pɾət̪ɪ̪ʂʈʰɑ:n̪ə'kə əd̪ʰjəkʂə t͡ʃʱət̪ʰɪ ɑ: e:ɦɪ s̪ə̃s̪t̪ʰɑ:kẽ: pəlləʋɪt̪ə - puʂpɪt̪ə kərəbɑ:me: d̪əmə-kʰəmə ləgəun̪e: t͡ʃʱət̪ʰɪ. s̪əməjəkə pɾət̪i̪:kʂɑ: ət͡ʃʱɪ.

ɦɪn̪əkɑ: məɪt̪ʰɪli:kə pɾət̪ɪ̪ ʋɪʃe:ʂə pɾe:mə t̪ə̃ əbəs̪s̪e: t͡ʃʱən̪ɪ̪ d͡ʒe: ɑ:n̪o: bʰɑ:ʂɑ: pɾət̪ɪ̪ ɑ:d̪əɾə bʰɑ:ʋə t͡ʃʱən̪ɪ̪. o: 2066 s̪ɑ:ləme: 'ɦəmə əuɾə t̪umə' ɦɪn̪d̪i̪: kəʋɪt̪ɑ: s̪ə̃gɾəɦə d͡ʒe: pəʈʰɪt̪ə kəʋɪkə kəʋɪt̪ɑ:kẽ: pɾəkɑ:ʃɪt̪ə kərəbəulən̪ɪ̪. məɪt̪ʰɪli: kəʋɪt̪ɑ: po:t̪ʰi: 'n̪əɦɪ, ɑ:bə n̪əɦɪ' (d̪i̪:ɾgʰə kəʋɪt̪ɑ: - s̪ə̃gɾəɦə) kə bəs̪ə əbə n̪əɦĩ: ɦɪn̪d̪i̪: ən̪uʋɑ:d̪ə pɾəkɑ:ʃɪt̪ə kəjələn̪ɪ̪. e:ɦɪn̪ɑ: n̪e:pɑ:li: ɑ: bʰo:d͡ʒəpuɾi:me: s̪e:ɦo: ɾət͡ʃən̪ɑ: t͡ʃʱən̪ɪ̪. mu:lə le:kʰən̪əme: s̪əmpɾət̪ɪ̪ 6 go:ʈə kəʋɪt̪ɑ: - s̪ə̃gɾəɦə, t͡ʃɑ:ɾɪʈɑ: kət̪ʰɑ:-s̪ə̃gɾəɦə, e:kəʈɑ: upən̪jɑ:s̪ə, 6 go:ʈə n̪ɑ:ʈəkə ɑ:d̪ɪ t͡ʃʱən̪ɪ̪.

ɦəmə gət͡ʃʱəɪt̪ə t͡ʃʱi: d͡ʒe: ɾət͡ʃən̪ɑ: ʋəɪɦə pəɪgʰə ɦo:ɪt̪ə ət͡ʃʱɪ d͡ʒe: le:kʰəkəkə kələməs̪ə̃ n̪ɪ̪kəlɪt̪o:, le:kʰəki:jə mɑ:n̪əs̪ɪ̪kət̪ɑ:kə upəd͡ʒɑ: ɦo:ɪt̪o: əpən̪ə t͡ʃʱəʋɪ-t͡ʃʱəʈɑ: s̪ʋ̪ət̪ə̃t̪ɾəɾu:pe:ɳə t͡ʃʱɪʈəkɑ:bəɪt̪ə pɑ:ʈʰəkəkə mən̪o:məs̪kɪʂkəkẽ: ɦəũɽəɪt̪ə bəɪs̪ɪ̪ d͡ʒɑ:ɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. mu:ljəbo:d̪ʰəkə s̪t̪ʰɪt̪ɪ̪e: ko:n̪o: ɾət͡ʃən̪ɑ:kə pɾɑ:ɳə t̪ʰɪkə.

t̪ɑːt̪pəɾjə d͡ʒeː əpən̪ə d̪əmə-kʰəmə ɾəkʰəɪt̪ə s̪ʋət̪ə̃t̪ɾə əs̪t̪ɪt̪ʋəpəɾəkə ɾət͡ʃən̪ɑː əs̪mɪt̪ɑːd̪ʰɪkẽː d͡ʒəgəbəɪt̪ə əpən̪ə pəɦət͡ʃɑːn̪ə əpən̪eː bən̪əbəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. eːkəɭɑː bɑːt̪ə iː ɦoː s̪ət̪jə t̪ʰɪ d͡ʒeː leːkʰəkə lɪkʰəbɑː kɑːlə d͡ʒeː s̪oːt͡ʃəɪt̪ə-ʋɪt͡ʃɑːɾəɪt̪ə lɪkʰəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ s̪əɪɦə pɑːʈʰəkoː s̪oːt͡ʃɪ pɑːoːt̪ə s̪eː koːn̪oː bɑːt̪ə n̪əɦɪ bʰeːlə. pɑːʈʰəkiːjə s̪oːt͡ʃəmeː əpən̪ə d̪ɾɨʂʈɪ ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː leːkʰəkiːjə boːd̪ʰəs̪ə̃ pʰəɾɑːkə bʰə/ s̪ʋət̪ə̃t̪ɾə t͡ʃɪ̃n̪t̪ən̪ə-mən̪ən̪əmeː əpən̪ɑː-əpən̪iːkə əɾt̪ʰə - d̪ʰʋən̪ɪkẽː s̪pəʂʈəkə/ s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ ɑː kəɾɪt̪eː ət͡ʃʰɪ.

iː lɪkʰəbɑːkə pɾəjoːd͡ʒən̪ə eːɦɪ ɦeːt̪uẽː d͡ʒeː bʰɾəməɾə d͡ʒeː kɪt͡ʃʰu lɪkʰəɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ ʋɑː ɦɪn̪əkə d͡ʒeː koːn̪oː gət̪ɪʋɪd̪ʰɪ ɦoːɪt̪ə t͡ʃʰən̪ɪ s̪eː s̪əd̪əɪʋə s̪oːt͡ʃələ-ʋɪt͡ʃɑːɾələ ɑː n̪əʋə-n̪əʋə gət̪ɪʋɪd̪ʰɪs̪ə̃ d͡ʒuɭələ n̪ɪʂʈʰɑː - bʰɑːʋeː ɦoːɪt̪ə t͡ʃʰən̪ɪ. d͡ʒəɦɪn̪ɑː oː s̪ɑːɦɪt̪jɪkə-kɑːɾjəmeː s̪əmbəd̪d̪ʰə t͡ʃʰət̪ʰɪ t̪əɦɪn̪ɑː pət̪ɾəkɑːɾɪt̪ɑːkə kʂeːt̪ɾə əŋgɾeːd͡ʒən̪eː t͡ʃʰət̪ʰɪ. məɪt̪ʰɪliːmeː 'gɑːməgʰəɾə', 'əɾt͡ʃən̪ɑː' 'ɑ̃ːd͡ʒuɾə' ɑːd̪ɪ pɾɑːkəʃɪt̪ə kəjələn̪ɪ. ʋəɾʂə - 36, ə̃kə-3, kɾəmɑ̃ːkə- 106, d̪ɪs̪əmbəɾə - d͡ʒən̪əʋəɾiː 2023 'ɑ̃ːd͡ʒuɾə 'kə s̪mɾɨt̪ɪkẽː peːɭɑːɾəmeː bən̪n̪ə 's̪oːməd̪eːʋə' ɑːjələ ət͡ʃʰɪ. 's̪oːməd̪eːʋə' pəɾə keːn̪d̪ɾɪt̪ə 'ɑ̃ːd͡ʒuɾə 'kə iː ə̃kə - əbəs̪s̪eː s̪oːməd̪eːʋəkẽː t͡ʃɪ̃n̪ɦəbə-bud͡ʒʰəbɑːkə s̪ə̃gəɦɪ ɦun̪əkə d͡ʒiːʋən̪əd̪ɾɨʂʈɪ ɑː ɾət͡ʃən̪ɑːd̪ɾɨʂʈɪ pəɾə pɾəkɑːʃə d̪əɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. ʃoːʂɪt̪ə-piːɽɪt̪ə loːkəd͡ʒiːʋən̪əkə un̪n̪ɑːjəkə t͡ʃʰəlɑːɦə s̪oːməd̪eːʋə d͡ʒeː d͡ʒiːʋən̪ə bʰəɾɪ s̪ə̃gʰəɾʂə kəjələn̪ɪ ɑː kəɾmə bəleː s̪ɑːɦɪt̪jə-s̪ɑːd̪ʰən̪ɑːkə/ s̪əpuːt̪ə bʰeːlɑːɦə. mɑːn̪əʋiːjət̪ɑːkə guɳə bəleː oː məɦɑːn̪ət̪ɑːkə ɑːs̪ən̪ə pəɾə ɑːs̪iːn̪ə bʰeːlə t͡ʃʰət̪ʰɪ. t̪əɦɪn̪ɑː bʰɾəməɾə əpən̪ə ləkʂjə s̪ɪd̪d̪ʰɪkə ɦeːt̪u s̪ət̪ət̪ə n̪əʋə-n̪əʋə pɾəjoːgə kəɾəɪt̪ə pɾəjoːd̪ʰəɾmɑː bən̪ɪ əpən̪ə əukɑːd̪ɪ

d̪eːkʰɑː rəɦələ tʃʱət̪ʰɪ. oː əpən̪ɑːkə s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə s̪əroːkɑːrəs̪ə̃ d͡ʒoːɽəɪt̪ə mukt̪ɪmɑːrgəkə ən̪ujɑːjiː tʃʱət̪ʰɪ.

tʃiːn̪əkə upəd͡ʒɑː 'koːroːn̪ɑː' s̪əmpuːrn̪ə ʋɪʃʋəkẽː d̪ələməlɪt̪ə kəə/ d̪eːləkə. d͡ʒẽːkɪ 24 mɑːrtʃə 2020s̪ə̃ n̪eːpɑːləmeː 'ləkəd̪ɑːun̪ə' ləgɑː d̪eːləkə. loːkəkẽː gʰəreːmeː s̪urəkʂɑːkə d̪rɨʂʈɪẽː rəɦəbɑːkə leːlə bɑːd̪ʰjə kəə/ d̪eːləkə. eːɦɪ s̪ə̃krɑːməkə biːmɑːriːkə pʰələs̪ʋəruːpə eːkəʈɑː əgʰoːʂɪt̪ə jud̪d̪ʰə ʈʰɑːn̪ələ geːlə t̪ə̃ eːɦɪ s̪əmə-s̪ɑːməjɪkə s̪t̪ʰɪt̪ɪ - pərɪs̪t̪ʰɪt̪ɪd͡ʒən̪jə poːt̪ʰiː 'koːroːn̪ɑːkə s̪ə̃t̪rɑːs̪əmeː oːkərɑːjələ d͡ʒɪn̪əgiː (ləkəd̪ɑːun̪ə d̪ɑːjəriː) ' rɑːməbʰəroːs̪ə kɑːpəɽɪ bʰrəmərəkə d͡ʒən̪əkəpurə ləlɪt̪ə kəlɑː prət̪ɪʂʈʰɑːn̪əs̪ə̃ 2020 iː0 meː prəkɑːʃit̪ə bʰəə/ ɑːjələ. eːɦɪmeː leːkʰəkəkə 10 əprəɪlə 2020 s̪ə̃ 22 d͡ʒulɑːiː 2020 d̪ʰərɪkə kʰeːrəɦɑː ɑː 'upəs̪ə̃ɦɑːrə' ətʃʱɪ. s̪ə̃gəɦɪ prəs̪ə̃gə-əprəs̪ə̃gə s̪eːɦoː ətʃʱɪ. jɑːn̪ɪ 24 mɑːrtʃə 2020kə prəs̪ə̃gə | 'koːroːn̪ɑː' n̪ɑːmə s̪un̪ɪt̪əɦĩ loːkəkə roːɪɲɑː bʰuʈəkɪ d͡ʒɑːɪt̪ə tʃʱələ. s̪əbʰə eːkə-d̪oːs̪ərə s̪əʃə̃kɪt̪ə n̪əd͡ʒərɪẽː d̪eːkʰəɪt̪ə tʃʱələ. s̪ɑːpʰə-s̪əpʰɑːɪ, s̪oːʃələ d̪ɪs̪ʈeːn̪s̪ɪgə ɑː mukʰəʈɑː ərt̪ʰɑːt̪ 'mɑːs̪kə'kə upəjoːgə beːs̪ə tʃə̃lələ. bətʃtʃɑː ɑː buːɽʰə pərə kʰət̪ərɑː beːs̪ə məɽərɑːjələ. oːn̪ɑː d͡ʒuɑːn̪ə - d͡ʒəɦɑːn̪ə ɦoːəjə ʋɑː tʃikɪt̪s̪əkə ərt̪ʰɑːt̪ d͡ʒeː tʃə̃peːʈəmeː pəɽələ s̪eː s̪əbʰə kʰət̪ərɑː pəɽələ. kət̪eːkoː muːɪlə, beːroːd͡ʒəgɑːrəkə s̪ə̃kʰjɑː bəɽʰələ. kərməs̪ə̃ mɑːn̪əʋət̪ɑːkə gun̪əmeː ut̪t̪əroːt̪t̪ərə ʋrɨd̪d̪ʰɪ ɦoːɪt̪ə ətʃʱɪ t̪ɑːɦɪ kərməkə s̪ukərmə d̪rɨʂʈɪgət̪ə bʰeːlə. ɦiːt̪ə- miːt̪əkə pəɦətʃɑːn̪əboːd̪ʰə kərɑːoːlə. d͡ʒiːʋən̪ə d͡ʒiːʋɑːkə d̪ʰə̃gə s̪ɪkʰɑːoːlə. kəɦiː t̪ə̃ jugəkə ʋɑːs̪t̪əʋɪkə oː krəməbəd̪d̪ʰə s̪ət̪jə, t̪ət̪ʰjə oː kət̪ʰjə d͡ʒə̃gəd͡ʒɪjɑːrə bʰeːlə. kəɦiː t̪ə̃

n̪e:pɑ:ləkə ɑ:d̪ʰun̪ɪkə ɪt̪ɪɦɑ:s̪ə s̪ə̃kʂɪpt̪ət̪ɑ:me: d̪e:kʰɑ:ɾə bʰe:lə. t̪e: s̪pəʂʈəʋɑ:d̪ɪt̪ɑ:me: le:kʰən̪i: t͡ʃəməkɪ uʈʰələ ət͡ʃʰɪ. e:ɦɪ ko:ɾo:n̪ɑ:kə s̪ə̃t̪ɾɑ:s̪əme: o:d͡ʒʰəɾɑ:jələ d͡ʒɪn̪əgi: po:t̪ʰi: əpən̪ə s̪ɑ:ɾt̪ʰəkə upəs̪t̪ʰɪt̪ɪbo:d̪ʰəme:. mɑ:n̪əʋə d͡ʒi:ʋən̪əkə ɦɪs̪s̪ɑ: bən̪ɪkə ɑ:jələ i: bi:mɑ:ɾi:. le:kʰəkəkə s̪ɑ:məɾt̪ʰjə-ʃəkt̪ɪ ɑ: s̪ə̃gʰəɾʂə t͡ʃe:t̪ən̪ɑ: s̪e:ɦo: t͡ʃɪt̪ɾəɳəme: d͡ʒʰələkɪ ɑ:jələ ət͡ʃʰɪ. d͡ʒe: s̪əmɑ:d͡ʒəkə s̪ət̪jət̪ɑ: d͡ʒəgəd͡ʒɪjɑ:ɾə bʰe:lə t̪e: lo:kəkə ʋɪt͡ʃɑ:ɾə, s̪ə̃ʋe:d̪ən̪ɑ:kə s̪ə̃gə s̪əməjə s̪ɑ:pe:kʂə n̪əʋə ən̪ubʰu:t̪ɪ d̪ɾɨʂʈɪgət̪ə bʰe:lə.

bʰɾəməɾə i: pəkʂə ʋɪʃe:ʂe: ɾəɦələ ət͡ʃʰɪ d͡ʒe: o: t̪ɑ:kɪ - ɦe:ɾɪkəə/ s̪ɑ:ɦɪt̪jəkɑ:ɾə bən̪əjəbɑ:kə pɾəjɑ:s̪ə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ. e:ɦɪ le:lə o: lo:kəkẽ: ut̪s̪ɑ:ɦɪt̪ə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ. ɾət͡ʃən̪ɑ: lɪkʰɑ:kəə/ əpən̪ə pət̪ɾɪkɑ:me: ʋɑ: ɑ:n̪o: ʈʰɑ:məkə pət̪ɾɪkɑ:me: pɾəkɑ:ʃɪt̪ə kəɾəjəbɑ:kə pɾəjɑ:s̪ə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ. o: d͡ʒət̪e:kə n̪əʋə ɾət͡ʃən̪ɑ:kɑ:ɾə bən̪e:lət̪ʰɪ ɑ: o:ɦɪ n̪əʋə ɾət͡ʃən̪ɑ:kɑ:ɾəkə ɾət͡ʃən̪ɑ: lɪkʰəbɑ:kəə/ pɾəkɑ:ʃɪt̪ə kəjən̪e: ʋɑ: kəɾəbəun̪e: t͡ʃʰət̪ʰɪ s̪e: bʰəʋɪʂjəkə n̪əʋə pi:ɽʰi:kẽ: bən̪əjəbɑ:me: jo:gəd̪ɑ:n̪ə əbəs̪s̪e: bʰəɾəpu:ɾə ɾəɦəbə kəɦələ d͡ʒe:t̪ən̪ɪ. s̪ɑ:ɦɪt̪jɪkə pəɾɪʋe:ʃə o: ʋɑ:t̪ɑ:ʋəɾəɳəkə n̪ɪɾmɑ:ɳə o: əpən̪ə kəɾməʈʰət̪ɑ: ɑ: s̪əkɾɪjət̪ɑ:kə s̪ə̃gə s̪ɑ:ɾt̪ʰəkət̪ɑ: ɦe:t̪u kəɾəɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ. kəɦi: t̪ə̃ o: əpən̪ə pɑ:t͡ʃʰɑ̃: e:kəʈɑ: be:s̪ə pəɪgʰə d͡ʒəmɑ:t̪ɪ ʈʰɑ:ɽʰə kəə/ d̪e:lən̪ɪ.

i: s̪ət̪jə t̪ʰɪkə d͡ʒe: ɦɪn̪əkə d͡ʒi:ʋən̪ə-jɑ:t̪ɾɑ:kə kəʈu-məd̪ʰu ən̪ubʰəʋəme: bəɦut̪o: bɑ:t̪ə gʰəʈɪt̪ə bʰe:lə ət͡ʃʰɪ. ɦɪn̪əkə t͡ʃe:t̪ən̪ə-əʋət͡ʃe:t̪ən̪ə mo:n̪əme: s̪ɑ:mɑ:d͡ʒɪkə ɑ: mən̪o:ʋəɪd͡ʒɲɑ:n̪ɪkə pəkʂəme: gʰəʈɪt̪ə gʰəʈən̪ɑ:-pɾɑ:mɑ:ɳɪkət̪ɑ:kə s̪ə̃gə ubʰəɾɪt̪o: o: s̪əd̪əɪʋə əpən̪ə

kɑːd͡ʒəmeː ʋəkə d͡ʒəkɑ̃ː d̪ʰjɑːn̪ə ləgəun̪eː ɾəɦələ tʃʱət̪ʰɪ. s̪əɦəbɑːkə iː s̪ɑːməɾt̪ʰjəboːd̪ʰə oː ət̪ɪɾɪkt̪ə ɾuːpəmeː əɾd͡ʒɪt̪ə kəjən̪eː tʃʱət̪ʰɪ. kɪeːkə t̪ə̃ n̪eːn̪əpən̪eːs̪ə̃ ɦɪn̪əkə ɾəud̪ɾə ɾuːpə n̪ukɑːjələ n̪əɦɪ ɾəɦələ ətʃʱɪ. d͡ʒɪd̪d̪ɪː t̪ə̃ ʋəɪɦə d͡ʒeː oː əpən̪ə moːn̪əmeː d͡ʒeː bɑːt̪ə ʈʰɑːn̪ɪ ləɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ s̪eː kəɪjeːkəə̸ tʃʱoːɽəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. upeːkʂɑː, əpəmɑːn̪ə ɑːd̪ɪ ɦoːɪt̪oː oː ɑːbə ə̃geːd͡ʒɪt̪oː n̪əɦɪ tʃʱət̪ʰɪ. eːkəmɑːt̪ɾə ləkʂjə d͡ʒeː kəɾməbəlẽː ɑːgɑ̃ː bəɽʰiː. mɑːn̪ə-s̪əmmɑːn̪ə t̪ə̃ oː t̪ət̪eːkə pɑːbɪ n̪eːn̪eː tʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː ɖʰeːɾə-ɖʰɑːkiː pɾəʃəs̪t̪ɪpət̪ɾɑːd̪ɪ gʰəɾəmeː ɖʰeːɾɪɑːjələ tʃʱən̪ɪ. mɪt̪ʰɪlɑː - məɪt̪ʰɪliːkə n̪ɑːmə pəɾə oː d̪ʰən̪ə-s̪əmpət̪t̪ɪkə pəɾəʋɑːɦə n̪əɦɪ kəjən̪eː tʃʱət̪ʰɪ. d̪ən̪ɑːd̪ən̪ə poːt̪ʰiː ɑː pət̪ɾə - pət̪ɾɑːd̪ɪ pɾəkɑːʃɪt̪ə kəjən̪eː tʃʱət̪ʰɪ.

d̪eːkʰələ d͡ʒɑːjə t̪ə̃ n̪ɪs̪s̪ən̪d̪eːɦə kəɦələ d͡ʒɑːjət̪ə d͡ʒeː s̪əməjə - s̪ɑːkʂjəkə s̪ɑːkʂiː bən̪əɪt̪ə əpən̪ə ɾətʃən̪ɑːd̪ʰəɾmɪt̪ɑːbəlẽː bʰɾəməɾə əpən̪ə jugəkə məɦət̪ʋəpuːɳə ɦəs̪t̪ɑːkʂəɾə tʃʱət̪ʰɪ. oː əpən̪ə pɾət̪ɪbʰɑː bəlẽː d͡ʒiːʋən̪əkə biːtʃəs̪ə̃ ʋɪbʰɪn̪n̪ə s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə gʰəʈən̪ɑːd̪ɪkə uʈʰɑːkəə̸ d͡ʒiːʋən̪ə-pəkʂəkẽː məd͡ʒəguːt̪ɪː pɾəd̪ɑːn̪ə kəjələn̪ɪ ətʃʱɪ. oː s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkət̪ɑː ɑː mɑːn̪əʋiːjə tʃɪn̪t̪ɑːkẽː əpən̪ə ən̪ubʰuːt̪ɪ pɾəʋəɳət̪ɑː bəlẽː n̪əɪt̪ɪkət̪ɑː ɑː ɪmɑːn̪əd̪ɑːɾiːpuːɾʋəkə uʈʰɑːkəə̸ ɾətʃən̪ɑː d͡ʒəgət̪əkə d͡ʒeː s̪ʋəɾuːpə gəɖʰələn̪ɪ ətʃʱɪ s̪eː ɦun̪əkɑː s̪ɑːɦɪt̪jə d͡ʒəgət̪əkə s̪ɪɾəməuɾə bən̪əbəɪt̪ə tʃʱən̪ɪ.

əpən̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhea̐@gmail.com **pəɾə** **pəʈʰɑːu.**

2.16.əjoːd̪ʰjɑːɳ̪ɑːt̪ʰə tʃəud̪ʰəɾiː- "bʰɾəmərə"kə bəɦuɑːjɑːmɪkə ʋjəkt̪ɪt̪ʋə

əjoːd̪ʰjɑːɳ̪ɑːt̪ʰə tʃəud̪ʰəɾiː

"bʰɾəmərə"kə bəɦuɑːjɑːmɪkə ʋjəkt̪ɪt̪ʋə

gət̪ə bərʂə d͡ʒəɳ̪əkəpuɾəkə pɾəsɪd̪d̪ʰə ʋeːləkəmə ɦoːʈələmeː ɑːjoːd͡ʒɪt̪ə eːkəʈɑː pust̪əkə s̪əmɑːɾoːɦəmeː bəɪɳ̪əɾə pərə lɪkʰələ' ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə kɑːpəʈɪkə pətʃ͡ɑːs̪əm kɾɨt̪ɪ' d̪eːkʰɪ moːɳ̪ə d͡ʒɪd͡ʒɲɑːs̪ɑː bʰɑːʋəs̪ə̃ t̪əɾə̃gɪt̪ə bʰə' uʈʰələ. eːkəd̪əmə s̪upəɾɪtʃ͡ɪt̪ə ʋjəkt̪ɪt̪ʋə t̪ət̪ʰɑːpɪ

ɦəmərɑː iː d͡ʒɑːn̪əkɑːɾiː n̪əʋə budʒʱəbɑːd͡ʒoːgə bʱeːlə. oːn̪ɑː ɦun̪əkɑː d̪ʋɑːɾɑː s̪əmpɑːd̪ɪt̪ə- prəkɑːʃɪt̪ə" ɑ̃ːd͡ʒurə" pət̪rɪkɑːkə bɑːɦɪɾiː ɑː bʱiːt̪əriː ɑːʋərən̪ə prɨʂʈʰə pərə kət̪eːkə beːrə ɦun̪əkərə lɪkʰɪt̪ə kɪt̪ɑːbəs̪əbʱəkə pʰoːʈoː əbʱərəɪt̪ə rəɦəɪt̪ə t͡ʃʱələ mud̪ɑː eːt̪eːkə rɑːs̪ə kɪt̪ɑːbə bʱə' geːlə ɦeːt̪ən̪ɪ t̪əkərə ə̃d̪ɑːd͡ʒə n̪əɦɪ bʱə' s̪əkələ t͡ʃʱələ. eːɦɪ biːt͡ʃə d͡ʒɑːn̪əkɑːɾiː bʱeːʈələ d͡ʒeː ɦun̪əkərə d̪uːʈɑː kɪt̪ɑːbə eːkʰən̪oː preːs̪əmeː t͡ʃʱən̪ɪ t̪ɑːɦɪs̪ə̃ əpən̪əɦũ loːkən̪ɪ ɦun̪əkə n̪ɪrən̪t̪ərə leːkʰən̪ə prəʋɾɨt̪ɪs̪ə̃ ɑːʃʋəs̪t̪ə bʱə' s̪əkəɪt̪ə t͡ʃʱiː . mud̪ɑː leːkʰən̪əmeː mɑːt̪rə n̪əɦɪ,oː mɪt̪ʰɪlɑː-məɪt̪ʰɪliː s̪əmbən̪d̪ʱɪt̪ə kɑːrjəkrəmə ɑːjoːd͡ʒən̪ə, mɪt̪ʰɪlɑː-məɪt̪ʰɪliː s̪əmbən̪d̪ʱɪt̪ə ɑːn̪d̪oːlən̪ə ɑːd̪ɪmeː s̪eːɦoː oːt̪əbeː bəʈʰɪ- t͡ʃəʈʰɪkəjə bʱɑːgiːd̪ɑːɾiː d̪eːkʰəbəɪt̪ə d̪eːkʰələ geːlɑːɦə ət͡ʃʱɪ . s̪eː rɑːʂʈriːjə ɑː ən̪t̪ərrɑːʂʈriːjə d̪un̪uː s̪t̪ərə pərə. ɑː d͡ʒən̪ət̪əbə kərɑːbiː d͡ʒeː t̪əkərə muːljɑ̃ːkən̪ə s̪eːɦoː puːrn̪ə ruːpəmeː bʱeːlə t͡ʃʱən̪ɪ . oːɪ mɑːməlɑːmeː oːɦən̪ə bʱɑːgjəʃɑːliː kəmmeː bʱeːʈət̪ɑːɦə. ud̪ɑːɦərən̪əs̪ʋəruːpə n̪eːpɑːləmeː məd̪ʱeːʃə prəd̪eːʃə d̪ʋɑːɾɑː pəɦɪlə ɑː n̪əʋə-gəʈʰɪt̪ə t̪iːn̪ə s̪əd̪əsjiːjə' məd̪ʱeːʃə prəd͡ʒɲɑː- prət̪ɪʂʈʰɑːn̪ə'kə prəmukʰəkə d͡ʒɪmmeːʋɑːɾiː kɪt͡ʃʱueː d̪ɪn̪ə puːrʋə s̪əmɦɑːrələn̪ɪ ət͡ʃʱɪ . oːn̪ɑː eːɦɪs̪ə̃ puːrʋəmeː s̪eːɦoː oː n̪eːpɑːləkə keːn̪d̪riːjə s̪ərəkɑːrə d̪ʋɑːɾɑː gəʈʰɪt̪ə" n̪eːpɑːlə prəd͡ʒɲɑː-prət̪ɪʂʈʰɑːn̪ə" s̪ən̪ə məɦət̪ʋəpuːrn̪ə n̪ɪkɑːjəkə prɑːd͡ʒɲə- s̪əd̪əsjəkə ruːpəmeː s̪eːɦoː kɑːrjə kə' t͡ʃukələ t͡ʃʱəʈʰɪ . t̪ət̪əbeː n̪əɦɪ, oː n̪eːpɑːləkə keːn̪d̪riːjə s̪ərəkɑːrə ən̪t̪ərgət̪ə d̪oːs̪ərə məɦət̪ʋəpuːrn̪əs̪ɑːɦɪt̪jɪkə ɑː prəkɑːʃən̪ə s̪əmbən̪d̪ʱɪt̪ə s̪ə̃s̪t̪ʰɑː" s̪ɑːd͡ʒʱɑːprəkɑːʃən̪ə "kə əd̪ʱjəkʂəkə ruːpəmeː s̪eːɦoː oː əpən̪ə gəɦən̪ə d͡ʒɪmmeːʋɑːɾiː n̪ɪrbɑːɦə

kə' tʃukələ tʃʱət̪ʰɪ . iː s̪əbə ɦuɳ̪əkərə kaːrjə- kuʃələt̪ɑː ɑː tʃɑ̃ːt̪urjəkə jət̪ʰeːʂʈʰə prəmaːɳə ətʃʱɪ .

ɑːbə ɑːbiː ɦuɳ̪əkə kriʈ̪ɪs̪əbə pərə d̪riʂʈɪpaːt̪ə kəriː . ɦuɳ̪əkə pəɦɪlə prəkaːʃɪt̪ə rətʃəɳ̪ɑː" ɪmaːɳ̪d̪ɑːrə baːləkə" ɳ̪ɑːməkə eːkəʈɑː baːləkət̪ʰɑː tʃʱələ d͡ʒeː1964 iː. meː mɪt̪ʰɪlɑː mɪɦɪrə s̪ɑːpt̪ɑːɦɪkə, pəʈəɳ̪ɑːmeː tʃʱəpələ tʃʱələ. ərt̪ʰɑːt̪ə ɦuɳ̪əkə s̪ɑːɦɪt̪jɪkə jaːt̪rɑː ɑːɪs̪ə̃54 bərʂə pəɦɪɳ̪eː ʃuru bʰeːlə d͡ʒeː eːkʰəɳ̪ə d̪ʰərɪ oːɦɪɳ̪ɑː gət̪ɪmaːɳ̪ə ətʃʱɪ . ɦuɳ̪əkaːs̪ə̃ prɑːjəː eːkoːʈɑː ʋɪd̪ʰɑː tʃʱuʈələ ɳ̪əɦɪ ətʃʱɪ d͡ʒəkərɑː krəmɪkə rupəmeː ɳ̪iːtʃɑ̃ː d̪eːbaːkə prəjaːs̪ə kəeːlə geːlə ətʃʱɪ .

ɦuɳ̪əkə kəʋɪt̪ɑːs̪ə̃grəɦəmeː bəɳ̪ɳ̪ə koːʈʰəriː, əuɳ̪ɑːɪt̪ə d̪ʰuɑ̃ː (2029 s̪ɑːlə), ɳ̪əɦɪ,ɑːbə ɳ̪əɦɪ(2036 s̪ɑːlə) , moːməkə pəgʰələɪt̪ə əd̪ʰərə(giːt̪ə gəd͡ʒələ), əppəɳ̪ə əɳ̪ətʃĩɳ̪ɦaːrə(1990 iː.) , əɳ̪ɦərɪjaːkə tʃɑ̃ːɳ̪ə(gəd͡ʒələ s̪ə̃grəɦə,2070 s̪ɑːlə, ɑː judd̪ʰəbʰuːmɪkə eːs̪əgərə joːd̪d̪ʰɑː(2075 s̪ɑːlə) ɑːd̪ɪ tʃʱəɳ̪ɪ . ɦuɳ̪əkə d̪iːrgʰə kəʋɪt̪ɑː' ɳ̪əɦɪ, ɑːbə ɳ̪əɦɪ' kə ɳ̪eːpaːliː əɳ̪uʋaːd̪ə' bʰəjoː, əbə bʰəjoː' ɑːrə ɦɪɳ̪d̪iː əɳ̪uʋaːd̪ə' bəs̪ə, əbə ɳ̪əɦĩː' ʃiːrʂəkəmeː bʰeːlə ətʃʱɪ . ɦuɳ̪əkə kət̪ʰɑːs̪ə̃grəɦəmeː t̪oːraːs̪ə̃geː d͡ʒəjəbəu reː kud͡ʒəbaː(1984 iː.), ɦugəliː upərə bəɦəɪt̪ə gə̃gaː(2065 s̪ɑːlə) ɑː eːɳ̪ʈiː bʰaːɪrəs̪ə(2076 s̪ɑːlə) kə ɳ̪ɑːməleːlə d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ətʃʱɪ . ɦuɳ̪əkə eːkəmaːt̪rə upəɳ̪jaːs̪ə' gʰərəmuɦɑ̃ː' (2029 s̪ɑːlə) ətʃʱɪ d͡ʒəkərə ə̃greːd͡ʒiːmeː əɳ̪uʋaːd̪ə bʰə' prəkaːʃɪt̪ə ɦoːbəjə d͡ʒɑː rəɦələ ətʃʱɪ . ɦuɳ̪əkə eːkəʈɑː' tʃĩːɳ̪ə d͡ʒeː ɦəmə d̪eːkʰələ' (2070 s̪ɑːlə) eːkəʈɑː jaːt̪raːʋrit̪t̪ɑːɳ̪t̪ə s̪eːɦoː ətʃʱɪ d͡ʒaːɦɪmeː tʃĩːɳ̪ə bʰrəməɳəkə s̪ə̃s̪mərəɳə ətʃʱɪ . ɦuɳ̪əkə

koːɾoːn̪ɑː kɑːləmeː lɪkʰələ geːlə eːkət̪ɑː ləkəɖɑːun̪ə ɖɑːjəriː s̪eːɦoː ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː' koːɾoːn̪ɑːkə s̪ə̃t̪ɾɑːs̪əmeː oːd͡ʒʰəɾɑːjələ d͡ʒɪn̪əgiː(2070 s̪ɑːlə) n̪ɑːməs̪ə̃ pɾəkɑːʃɪt̪ə ət͡ʃʰɪ .

oː bəɦut̪ə ɾɑːs̪ə n̪ɑːʈəkə s̪eːɦoː lɪkʰən̪eː t͡ʃʰət̪ʰɪd͡ʒeːn̪ɑː ɾɑːn̪iː t͡ʃən̪d̪ɾɑːʋət̪iː(2045 s̪ɑːlə) , eːkət̪ɑː ɑːoːɾə ʋəs̪ən̪t̪ə(2052 s̪ɑːlə) , məɦɪʂɑːs̪uɾə muɾd̪ɑːʋɑːd̪ə eːʋə̃ ən̪jə n̪ɑːʈəkə(2054 s̪ɑːlə) t̪ət̪ʰɑː bʰəɪjɑː əeːləɪ əpən̪ə s̪oːɾɑːd͡ʒə(n̪ɑːʈəkə s̪ə̃gɾəɦə2067 s̪ɑːlə) ɑːd̪ɪ . ɦun̪əkəɾə n̪ɑːʈəkə s̪əbʰəkə n̪eːpɑːliː ən̪uʋɑːd̪ə' bʰɾəməɾəkɑː ut̪kɾɨʂʈə n̪ɑːʈəkəɦəɾu(2064 s̪ɑːlə) n̪ɑːməs̪ə̃ s̪eːɦoː pɾəkɑːʃɪt̪ə ət͡ʃʰɪ . ɦun̪əkə kɪt͡ʃʰu ʃoːd̪ʰə pəɾəkə pus̪t̪əkəs̪əbʰə s̪eːɦoː pɾəkɑːʃɪt̪ə ət͡ʃʰɪ d͡ʒeːn̪ɑː' d͡ʒən̪əkəpuɾəd̪ʰɑːmə ɾə jəs̪ə kʂeːt̪ɾəkɑː s̪ɑ̃ːs̪kɾɨt̪ɪkə s̪əmpəd̪ɑːɦəɾuː(2056 s̪ɑːlə) , ɾɑːd͡ʒəkəmələkə kət̪ʰɑː s̪ɑːɦɪt̪jəmeː n̪ɑːɾiː(2064 s̪ɑːlə) , loːkən̪ɑːʈjəː d͡ʒəʈə-d͡ʒəʈɪn̪ə(2064 s̪ɑːlə) , Cultural Heritage of Janakpur (2062 s̪ɑːlə. ɦun̪əkə kɪt͡ʃʰu ɑːleːkʰə s̪ə̃gɾəɦə s̪eːɦoː pɾəkɑːʃɪt̪ə t͡ʃʰən̪ɪ d͡ʒeːn̪ɑː' məɪt̪ʰɪliː loːkəs̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ' (2066 s̪ɑːlə), t̪əɾɑːiːkoː pʰɑ̃ːʈə d̪eːkʰɪ ɦɪmɑːləkoː kɑ̃ːkʰə s̪əmmə'(2067) , mɪt̪ʰɪlɑːkə loːkəd͡ʒiːʋən̪əː loːkə s̪ən̪d̪əɾbʰə(2079) , s̪əməjəkoː ən̪t̪əɾɑːlə pət͡ʃʰjɑ̃ːud̪əɪ(2066)ɑːd̪ɪ . oː eːkət̪ɑː' ɾɑːd͡ʒɑː s̪ələɦeːs̪ə' (2074) n̪ɑːməkə d͡ʒiːʋən̪iː s̪eːɦoː pɾəkɑːʃɪt̪ə kəjən̪eː t͡ʃʰət̪ʰɪ.

ʋɪʋɪd̪ʰə bɪʂəjəkə kɪt͡ʃʰu kɪt̪ɑːbə s̪eːɦoː lɪkʰən̪eː t͡ʃʰət̪ʰɪ d͡ʒeːn̪ɑː' ɑːd͡ʒəkoː d̪ʰən̪uʂɑː(2039 s̪ɑːlə), d͡ʒən̪əkəpuɾə

lo:kətʃĩt̪ɾə((2046) , t̪ʰe:kɑ:ɳ̪ə pəɾə(ʋɪtʃɑ̃:ɾə s̪ə̃gɾəɦə) , s̪əməjə- s̪əɳ̪d̪əɾbʰə(2068 s̪ɑ:lə) ɑ:d̪ɪ .

upəɾjukt̪ə ʋɪʋəɾəɳ̪əs̪ə̃'bʰɾəməɾə'kə s̪ɑ:ɦɪt̪jɪkə əʋəd̪ɑ:ɳ̪əkə e:kəʈɑ: bjɑ:pəkə tʃĩt̪ɾə bəɳ̪əɪt̪ə ətʃʱɪ . mud̪ɑ: e:ɦəɳ̪e: bjɑ:pəkə ətʃʱɪ ɦuɳ̪əkə pət̪ɾəkɑ:ɾə ʋjəkt̪ɪt̪ʋə d͡ʒəkəɾɑ: s̪əmpu:ɾɳ̪ə ʋjəkt̪ɪt̪ʋəkə e:kəʈɑ: məɦət̪ʋəpu:ɾɳ̪ə ə̃gəke: ɾu:pəme: o:kəɾɑ: tʃʱo:ʈələ ɳ̪əɦɪ d͡ʒɑ: s̪əkəɪt̪ə ətʃʱɪ . ɦɪɳ̪əkəɾə pət̪ɾəkɑ:ɾɪt̪ɑ:kə ɪt̪ɪɦɑ:s̪ə s̪e:ɦo: ləgəbʰəgə o:t̪əbe: puɾɑ:ɳ̪ə ətʃʱɪ . o:2026 s̪ɑ:lə əɾt̪ʰɑ:t̪ə ləgəbʰəgə53 bəɾʂə pəɦɪɳ̪e:' ʋəɪd̪e:ɦi:' s̪ɑ:pt̪ɑ:ɦɪkəkə kɑ:ɾjɑ:ləjə pɾət̪ɪɳ̪ɪd̪ʰɪkə ɾu:pəme: pət̪ɾəkɑ:ɾɪt̪ɑ:kə ʃuɾu:ɑ:t̪ə kəjələɳ̪ɪ . t̪əkəɾə bɑ:d̪ə2049 s̪ɑ:ləme: ɳ̪e:pɑ:ləkə pɾət̪ɪʂʈʰɪt̪ə d̪əɪɳ̪ɪkə əkʰəbɑ:ɾəkə pɾɑ:ɾəmbʰe:s̪ə̃5 bəɾʂə d̪ʰəɾɪ d͡ʒəɳ̪əkəpuɾə s̪ə̃ʋɑ:d̪əd̪ɑ:t̪ɑ:kə ɾu:pəme: kɑ:ɾjəɾət̪ə ɾəɦəlɑ:ɦə. əpəɳ̪e: s̪əmpɑ:d̪əɳ̪əme: gət̪ə38 bəɾkʰəs̪ə̃ ɳ̪e:pɑ:ləkə e:kəmɑ:t̪ɾə məɪt̪ʰɪli: s̪ɑ:pt̪ɑ:ɦɪkə' gɑ:məgʰəɾə'kə s̪əmpɑ:d̪əɳ̪ə ɑ: pɾəkɑ:ʃəɳ̪ə kəɾəɪt̪ə ɑ:bɪ ɾəɦəlɑ:ɦə ətʃʱɪ .' ɑ̃:d͡ʒuɾə' ɳ̪ɑ:məkə məɪt̪ʰɪli:kə d̪ʋəɪmɑ:s̪ɪkə pət̪ɾɪkɑ: ʋɪgət̪ə35 bəɾʂəs̪ə̃ s̪əmpɑ:d̪əɳ̪ə- pɾəkɑ:ʃəɳ̪ə kəɾəɪt̪ə əe:lɑ:ɦə ətʃʱɪ .2054 s̪ɑ:ləs̪ə̃ kɪtʃʱu bəɾʂə d̪ʰəɾɪ e:kəʈɑ: ɳ̪e:pɑ:li: d̪əɪɳ̪ɪkə' s̪upɾəbʰɑ:t̪ə'kə s̪əmpɑ:d̪əɳ̪ə- pɾəkɑ:ʃəɳ̪ə s̪e:ɦo: kəjələɳ̪ɪ . ɑ:2055 s̪ɑ:ləs̪ə̃ əd̪jɑ:bəd̪ʰɪ' d͡ʒəɳ̪əkəpuɾə e:ks̪əpɾe:s̪ə' ɳ̪ɑ:məkə ɳ̪e:pɑ:li: d̪əɪɳ̪ɪkə s̪əmpɑ:d̪əɳ̪ə- pɾəkɑ:ʃəɳ̪ə kəɾəɪt̪ə ɑ:bɪ ɾəɦəlɑ:ɦə ətʃʱɪ.

e:kəɾə ət̪ɪɾɪkt̪ə o: kɪtʃʱu pus̪t̪əkɑ:kɑ:ɾə s̪ə̃gɾəɦə s̪əbʰəkə s̪əmpɑ:d̪əɳ̪ə s̪e:ɦo: kəjələɳ̪ɪ d͡ʒe:ɳ̪ɑ:' məɪt̪ʰɪli:

pədjəsə̃grəɦə' (prəka:ʃəṉə: ṉe:pa:lə ɾa:d͡ʒəki:jə prəd͡ʒɲa:- prəṯɪʂʈʰa:ṉə: 2051 sa:lə) , la:ba:kə dʰa:ṉə(kəʋɪṯa:sə̃grəɦə) , ' ṯɾɪʃuli:' (sʋə. məṯʰuɾa:ṉəṉdə ma:ṯʰuɾə lɪkʰɪṯə kʰəɳɖəka:ʋjə, 2049 sa:lə) ṉe:pa:ləkə məɪṯʰɪli: pəṯɾəka:ɾɪṯa:(2044 sa:lə) , məɪṯʰɪli: lo:kəṉɾɨṯjə: bʰa:ʋə- bʱə̃gɪma: e:ʋəm sʋəɾu:pə(ṉe:pa:lə ɾa:d͡ʒəki:jə prəd͡ʒɲa: prəṯɪʂʈʰa:ṉə(2061 sa:lə), əṉṯəɾɾa:ʂʈɾɪjə məɪṯʰɪli: səmme:ləṉə a: ṉe:pa:lə(2065 sa:lə) , ɦəmə əuɾə ṯumə(ɦɪṉdi: kəʋɪṯa:sə̃grəɦə, 2066 sa:lə) , məɪṯʰɪli: ṉa:ʈəkəsə̃grəɦə (2067) , məɦa:kəʋɪ ʋɪdja:pəṯɪ a: ṉe:pa:lə(sa:d͡ʒʱa: prəka:ʃəṉə, 2068) , məɪṯʰɪli: lo:kə-sə̃skɾɨṯɪ sə̃go:ʂʈʰi: prəṯɪʋe:dəṉə(2069 sa:lə) , lo:kəṉa:jəkə sələɦe:sə(ṉɪbəṉdʰə sə̃grəɦə- kʰəɳɖə1 ṯəṯʰa: kʰəɳɖə2 , sa:lə2069) , di:ṉa:bʰədɾi:(ṉɪbəṉdʰə sə̃grəɦə2070 , ṉe:pa:lə prəd͡ʒɲa: prəṯɪʂʈʰa:ṉə) ,əɦã: d͡ʒe: kəɦələɦə̃(sa:kʂa:ṯka:ɾə sə̃grəɦə, 2071) a:dɪ .

məṯələbə d͡ʒe: ɾa:mə bʰəɾo:sə ka:pəɽɪ' bʰɾəmərə ' kəsa:ɦɪṯjəka:ɾə a: pəṯɾəka:ɾə- duṉu: ʋjəkṯɪṯʋə səma:ṉəɾu:pə sə̃, səma:ṉa:ṉṯəɾə ɾu:pəsə̃ ṉɪɾəṉṯəɾə gəṯɪma:ṉə tʃʱəṉɪ . o: səɾʋəda: səkɾɪjə ɾəɦəɪṯə tʃʱəṯʰɪ. e:kəɾə əṯɪɾɪkṯə ɦɪṉəkə ʋjəkṯɪṯʋəkə e:kəʈa: a:ɾə məɦəṯʋəpu:ɾɳə pəkʂə tʃʱəṉɪ- ɾa:ʂʈɾɪjə-əṉṯəɾɾa:ʂʈɾɪjə sṯəɾəkə sa:ɦɪṯjɪkə- sã:skɾɨṯɪkə səbʰa:-səmme:ləṉəme: səkɾɪjə səɦəbʰa:gɪṯa: . o: ʋɪdja:pəṯɪ se:ʋa: sə̃sṯʰa:ṉə, dəɾəbʱə̃ga:kəa:d͡ʒi:ʋəṉə sədəsjəkəɦəɪsɪjəṯəsə̃ kəɾi:bə kəɾi:bə prəṯɪʋəɾʂə ṉe:pa:li: sa:ɦɪṯjəka:ɾəlo:kəṉɪkə ʈi:məkə ṉe:ṯɾɨṯʋə kəɾəɪṯə tʃʱəṯʰɪ a: ṯa:ɦɪ ɦɪsa:bəsə̃ bʰa:ɾəṯəkə əṉe:kə ʋɪʃɪʂʈə ʃəɦəɾəsəbəkə bʰɾəməɳə

kə' t͡ʃukələ t͡ʃʱət̪ʰɪ . oːɦɪ s̪ə̃s̪t̪ʰɑːn̪ə d̪ʋɑːɾɑː pɾɑːjoːd͡ʒɪt̪əən̪t̪əɾɾɑːʂʈɾiːjə məɪt̪ʰɪliː s̪əmmeːlən̪əkə s̪əpʰələ ɑːjoːd͡ʒən̪ə kɑːʈʰəmɑːɳɖuːmeː eːkə beːɾə ɑː d͡ʒən̪əkəpuɾəd̪ʰɑːməmeː d̪uː beːɾə kəɾəbɑː t͡ʃukələ t͡ʃʱət̪ʰɪ . koːn̪oː s̪əbʰɑː- s̪əmmeːlən̪əkə ɑːjoːd͡ʒən̪əmeː ɦun̪əkəɾə bjəbəs̪t̪ʰɑːpəkiːjə kʂəmət̪ɑːkə pɾəʃə̃s̪ɑː kəɾəɪʈɑː pəɽət̪ə . mud̪ɑː t̪əkəɾə lɑːbʰə s̪eːɦoː pəɾjɑːpt̪ə ɾuːpəmeː bʰeːʈɪ t͡ʃukələ t͡ʃʱən̪ɪ ɑː bʰeːʈəɪt̪ə ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʱən̪ɪ . ɦəməɾə mət̪ələbə kɑːɾjəkə s̪əmut͡ʃɪt̪ə muːljɑ̃ːkən̪əs̪ə̃ ət͡ʃʱɪ . oː d̪əɾd͡ʒən̪õː puɾəs̪kɑːɾə ɑː s̪əmmɑːn̪əs̪ə̃ ʋɪbʰuːʂɪt̪ə bʰə' t͡ʃukələ t͡ʃʱət̪ʰɪ .

s̪əbəʈɑː pɾɑːpt̪ə s̪əmmɑːn̪ə ɑː puɾəs̪kɑːɾəkə ʋɪʋəɾəɳə ulleːkʰə n̪əɦɪ kə' ɦəmə kɪt͡ʃʱu mɑːt̪ɾə ̃ɪgɪt̪ə kəɾə't͡ʃɑːɦəbə, d͡ʒeːn̪ɑː n̪eːpɑːlə ɾɑːd͡ʒəkiːjə pɾəd͡ʒɲɑː pɾət̪ɪʂʈʰɑːn̪ə d̪ʋɑːɾɑː pɾəd̪ət̪t̪ə pɾət̪ʰəmə' mɑːjɑːd̪eːʋiː pɾəd͡ʒɲɑː puɾəs̪kɑːɾə' (2052 s̪ɑːlə), ʋɪd̪jɑːpət̪ɪ s̪eːʋɑː s̪ə̃s̪t̪ʰɑːn̪ə, d̪əɾəbʰə̃gɑː d̪ʋɑːɾɑː' mɪt̪ʰɪlɑː ʋɪbʰuːt̪ɪ' s̪əmmɑːn̪ə, ʃeːkʰəɾə pɾəkɑːʃən̪ə, pəʈən̪ɑː d̪ʋɑːɾɑː' ʃeːkʰəɾə s̪əmmɑːn̪ə' , n̪eːpɑːlə məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jə pəɾɪʂəd̪ə, d͡ʒən̪əkəpuɾə d̪ʋɑːɾɑː' ʋəɪd̪eːɦiː pɾət̪ɪbʰɑː puɾəs̪kɑːɾə', ən̪t̪əɾɾɑːʂʈɾɪjə məɪt̪ʰɪliː s̪əmmeːlən̪ə, mumʋəiː d̪ʋɑːɾɑː' mɪt̪ʰɪlɑːɾət̪n̪ə' s̪əmmɑːn̪ə, məd̪ʰuɾɪmɑː n̪eːpɑːlə d̪ʋɑːɾɑː' məd̪ʰuɾɪmɑː s̪əmmɑːn̪ə' , t͡ʃeːt̪ən̪ɑː s̪əmɪt̪ɪ, pəʈən̪ɑː d̪ʋɑːɾɑː' jɑːt̪ɾiː t͡ʃeːt̪ən̪ɑː puɾəs̪kɑːɾə' , s̪ɑːd͡ʒʱɑː pɾəkɑːʃən̪ə d̪ʋɑːɾɑː' s̪ɑːd͡ʒʱɑː loːkə s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ puɾəs̪kɑːɾə(2068 s̪ɑːlə) , n̪eːpɑːlə s̪əɾəkɑːɾə d̪ʋɑːɾɑːməɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑː pəɾə d̪eːbəjə d͡ʒɑːjəʋəlɑː s̪əɾʋoːt͡ʃt͡ʃə' n̪eːpɑːlə ʋɪd̪jɑːpət̪ɪ bʰɑːʂɑː s̪ɑːɦɪt̪jə

purəs̪ka:rə' (2069 s̪a:lə), ra:jəpurə(tʃʱət̪t̪i:s̪əgədʱə, bʱa:rət̪ə) d̪ʋa:ra:' mɪt̪ʰɪla: ʋɪbʱu:t̪ɪ s̪əmma:n̪ə' (2069) a:d̪ɪ . e:ɦɪ s̪əbʱəkə ət̪ɪrɪkt̪ə ra:ʂʈrəpət̪ɪ d̪ʋa:ra:" s̪uprəʋələ dʒən̪əs̪e:ʋa: ʃri: t̪rɨt̪i:jə" (2077 s̪a:lə) a: n̪e:pa:lə s̪ərəka:rə d̪ʋa:ra: gəd̪ja:kʰja:n̪ə/ n̪a:ʈəkəkə ɦe:t̪u d̪e:lə dʒa:jəbəla:" məɦa:kəʋɪ ləkʂmi: prəs̪a:d̪ə d̪e:ʋəko:ʈa: purəs̪ka:rə" (2077) ʋɪʃe:ʂə ru:pəs̪̃ə ulle:kʰən̪i:jə ətʃʱɪ .

n̪e:pa:lə prədʒɲa: prət̪ɪʂʈʰa:n̪əkə pra:dʒɲəkə ru:pəme: tʃi:n̪ə, bã:gəla:d̪e:ʃə a: bʱa:rət̪əkə s̪a:ɦɪtɟɪkə bʱrəməɳəkə s̪uəʋəs̪ərə pra:pt̪ə kərəbə s̪e:ɦo: e:kəʈa: s̪əubʱa:gjəkə ba:t̪ə ətʃʱɪ . e:kərə ba:d̪ə ɦun̪əka: s̪əmbən̪d̪ʰɪt̪ə kɪtʃʱu ʋɪʃe:ʂə ulle:kʰən̪i:jə ba:t̪əkə dʒa:n̪əka:ri: kəra:bi: . bəɦut̪ə ulle:kʰən̪i:jə ba:t̪ə s̪əbəme: e:kəʈa: ʋɪʃe:ʂə ulle:kʰən̪i:jə jo:gəd̪a:n̪ə ɪɦo: ətʃʱɪ dʒe: ɦun̪əka:s̪̃ə pəɦɪn̪e: s̪a:dʒʱa: prəka:ʃən̪ə ma:t̪rə n̪e:pa:li: kɪt̪a:bə prəka:ʃɪt̪ə kərəɪt̪ə tʃʱələ, mud̪a: o: dʒəkʰən̪ə əd̪ʰjəkʂə bʱe:la:ɦə t̪ə' pəɦɪlə be:rə" bəgɪja:kə ga:tʃʱə" ʃi:rʂəkəs̪̃ə e:kəʈa: məɪt̪ʰɪli: ba:lə kət̪ʰa:s̪̃əgrəɦə prəka:ʃɪt̪ə kərəulən̪ɪ . d̪o:s̪ərə məɦət̪ʋəpu:rɳə ba:t̪ə dʒe: pəɦɪlə be:rə ka:ʈʰəma:ɳɖu:me: o: ən̪t̪əra:ʂʈrɪjə məɪt̪ʰɪli: s̪əmme:lən̪ə(2067 s̪a:lə) a:jo:dʒən̪ə kəɪlən̪ɪ dʒəkərə udgʱa:ʈən̪ə n̪e:pa:ləkə ra:ʂʈrəpət̪ɪ a: ʋɪs̪ərdʒən̪ə n̪e:pa:ləkə upəra:ʂʈrəpət̪ɪ kəɪlən̪ɪ . t̪e:s̪ərə dʒe: ka:ʈʰəma:ɳɖu:me: a:jo:dʒɪt̪ə s̪a:rkəs̪t̪əri:jə kəʋɪgo:ʂʈʰi:me: o: s̪ərʋəprət̪ʰəmə məɪt̪ʰɪli:kə kəʋɪkə ru:pəme: n̪e:pa:ləkə prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪt̪ʋə kəɪlən̪ɪ . tʃa:rɪmə dʒe: o: pəɦɪlə be:rə n̪e:pa:lə prədʒɲa: prət̪ɪʂʈʰa:n̪əkə s̪əd̪əsjəkə ru:pəme: prəd̪ʰa:n̪ə s̪əmpa:d̪əkəkə

d͡ʒɪmmeːʋɑːɾiː ʋəɦəɳ̪ə̪ kəɾəɪt̪ə̪ məɪt̪ʰɪliːmeː" ɑːŋəɳ̪ə̪" pət̪ɾ̪ɪkɑːkə ʃubʰɑːɾəmbʰə kəɪləɳ̪ɪ̪.

upəɾjukt̪ə̪ ʋɪʋəɾəɳəs̪ə̪̃ məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑː, s̪ɑ̪ːɦɪt̪j̪ə ɑː s̪ə̪̃s̪kɾɨt̪ɪ̪ t̪ə̪t̪ʰɑː məɪt̪ʰɪliː pət̪ɾ̪əkɑːɾɪt̪ɑ̪ːmeː ɦuɳ̪ə̪kə ʋɪʃeːʂə əʋəd̪ɑ̪ːɳ̪ə̪ d̪ɪ̪ʃə s̪ə̪̃keːt̪ə̪ kəɾəɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ . koːɳ̪o̪ː t̪ə̪ɾəɦəkə s̪ɑ̪ːɦɪt̪j̪ɪkə-s̪ɑ̪̃ːs̪kɾɨt̪ɪ̪kə kɑːɾjəkɾəmə, s̪ə̪bʰɑː- s̪ə̪mmeːləɳ̪ə̪, goːʂʈʰiː ɑːd̪ɪ̪meː ɦuɳ̪ə̪kə bjəbəs̪t̪ʰɑːpəkiːjə kʂəmət̪ɑ̪ːkə pɾəʃə̃s̪ɑ̪ː kəɾəɦɪʈɑː pəɽət̪ə̪. ɑːjoːd͡ʒəɳ̪ə̪kə s̪ə̪mpuːɾɳə ɳ̪ə̪kʃɑː d͡ʒeːɳ̪ɑ̪ː d̪ɪ̪mɑːgəmeː bəɪs̪ə̪lə ɾəɦɪt̪e̪ː t͡ʃʰəɳ̪ɪ̪ . kəkəɾɑː koːɳ̪ə̪ d͡ʒɪmmeːʋɑːɾiː d̪e̪ːləgeːlət̪ə̪' oːkəɾɑː pəɾə bəɾəs̪ɪ̪ d͡ʒəjət̪ɑ̪ːɦə. oː kɑːɾjəkəɾt̪ɑ̪ː ɑːɾə ɳ̪ɪ̪ɾut̪s̪ɑ̪ːɦɪt̪ə̪ bʰə' d͡ʒɑːɪeː. ɑː t̪ɑ̪ːɦɪs̪ə̪̃ oːkəɾɑːs̪ə̪̃ ɦuɳ̪ə̪kə s̪ə̪mbəɳ̪d̪ʰəmeː ʈʰə̃ɖʰɑːpəɳ̪ə̪ ɑːbɪ d͡ʒɑːɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ . eːkəɾə əɳ̪u̪bʰuːt̪ɪ̪ d͡ʒəkʰəɳ̪ə̪ ɦɪɳ̪ə̪kɑː məɦɪɳ̪ɑ̪ː, d̪u̪ː məɦɪɳ̪ɑ̪ːkə bɑːd̪ə̪ ɦoːɪt̪ə̪ t͡ʃʰəɳ̪ɪ̪, t̪ə̪kʰəɳ̪ə̪ oː əgeː bʰə' kə' pʰoːɳ̪ə̪ kəɾət̪ɑ̪ːɦə, " kiː jəu, kət̪ə̪' gɑːjəbə ɾəɦəɪt̪ə̪ t͡ʃʰiː? eːkəbeːɾə bʰeːʈə ɦoːəoː ɳ̪e̪ː . eːɳ̪ɑ̪ː d͡ʒeː gɑːjəbə bʰə' d͡ʒeːbəɪ, t̪ə̪' kɑːd͡ʒə t͡ʃələt̪ə̪ɪ? t̪ɑ̪ːbət̪ d̪ʰəɾɪ oːɦoː d͡ʒeː bɪkʂubd̪ʰə bəɳ̪ə̪lə ɾəɦəɪt̪ə̪ t͡ʃʰət̪ʰɪ s̪e̪ːɦoː s̪ɑ̪ːmɑːɲ̪jə bʰə' d͡ʒɑːɪt̪ə̪ t͡ʃʰət̪ʰɪ ɑː s̪ə̪mbəɳ̪d̪ʰəkə gɑːɽiː puːɾʋəʋət̪ə̪ gət̪ɪ̪mɑːɳ̪ə̪ bʰə' d͡ʒɑːɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ . t̪ə̪ĩ eːkəɾɑː guɳə kəɦiː kiː əʋəguɳə?

əpəɳ̪ə̪
mə̃t̪ə̪ʋjə editorial.staff.videheӑ@gmail.com **pəɾə pəʈʰɑːu.**

2.17.əd͡ʒɪt̪ə̪ kumaːɾə d͡ʒʰaː-gʰəɾəmuɦãː: məd̪ʰeːʃiː aːn̪d̪oːlən̪ə̪ aː s̪ɑːmaːd͡ʒɪkə s̪ə̪məɾəs̪ə̪t̪ɑːkə d̪əs̪t̪ɑːʋeːd͡ʒə

əd͡ʒɪt̪ə̪ kumaːɾə d͡ʒʰaː- s̪ə̪̃pəɾkə-9472834926

gʰəɾəmuɦãː: məd̪ʰeːʃiː aːn̪d̪oːlən̪ə̪ aː s̪ɑːmaːd͡ʒɪkə s̪ə̪məɾəs̪ə̪t̪ɑːkə d̪əs̪t̪ɑːʋeːd͡ʒə

ʋɪd̪eːɦə əpən̪ə̪ ʃɾɾ̃ɨkʰəlaː meː əɦɪ beːɾə eːkə eːɦən̪ə̪ ʋɪbʰuːt̪ɪ kẽː uːpəɾə ʋɪʃeːʂãːkə n̪ɪkaːləbaːkə n̪eːjaːɾə

keːn̪e̪ː ətʃʱɪ d͡ʒeː d̪un̪u pɑːɾəkə mɪt̪ʰɪlɑː, məɪt̪ʰɪliː eːʋə̃ məɪt̪ʰɪləkə məd̪ʰjə s̪ɑ̃ːs̪kɾɨt̪ɪkə, s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə eːʋə̃ s̪ɑːɦɪt̪jɪkə kʂeːt̪ɾə meː s̪eːt̪ukə kɑːɾjə kə' ɾəɦələ tʃʱət̪ʰɪ. d͡ʒən̪əkəpuɾə d̪ʰɑːmə bɪn̪u mɪt̪ʰɪlɑːkə tʃəɾtʃə əd̪ʰuːɾɑː ətʃʱɪ. mɑːn̪ələɦũ d͡ʒeː n̪eːpɑːlə meː iː s̪əbə məd̪ʰeːʃiː kəɦɑːɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ mud̪ɑː ɦəməɾɑː s̪əbə leːlə t̪ə' əpən̪ə s̪əɦoːd̪əɾeː tʃʱət̪ʰɪ. d͡ʒən̪əkəpuɾə d̪ʰɑːmə s̪ə̃ pun̪əuɾɑː kẽː bʰɪn̪n̪ə koːn̪ɑː mɑːn̪ɪ s̪əkəɪt̪ə tʃʱiː. bʰən̪əɦɪ d̪un̪ukə məd̪ʰjə s̪iːmɑː ɾeːkʰɑː gʰiːtʃĩ d̪eːlə geːlə ətʃʱɪ mud̪ɑː d̪un̪ukə ən̪t̪əɾmən̪ə meː eːkkəɦɪ t̪əɾəɦəkə s̪əbʰjət̪ɑː oː s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ ətʃʱɪ ɑː iː s̪əbə əɦɪn̪ɑː s̪əmbʰəʋə n̪əɦɪ ɦoːɪt̪ə tʃʱəɪkə, əɦɪ kẽː leːlə s̪eːt̪ukə ɑːʋəʃjəkət̪ɑː ɦoːɪt̪ə tʃʱəɪkə ɑː t̪ɑːɦɪ meː s̪ə̃ eːkə tʃʱət̪ʰɪ n̪eːpɑːləkə d̪ʰən̪uʂɑː keːɾə bəgʰətʃəuɾɑː gɑːməkə məɪt̪ʰɪliːkə ləbd̪ʰəpɾət̪ɪʂʈʰə bəɦuɑːjɑːmiː s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾə ʃɾiː ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə' d͡ʒeː ʋəɾt̪əmɑːn̪ə meː d͡ʒən̪əkəpuɾə d̪ʰɑːmə meː ɾəɦəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. ləgəbʰəgə pɑ̃ːtʃə d̪əʃəkə s̪ə̃ n̪ɪɾən̪t̪əɾə mɑ̃ː məɪt̪ʰɪliː keːɾə s̪eːʋɑː meː lɑːgələ tʃʱət̪ʰɪ. s̪ɑːɦɪt̪jəkə ləgəbʰəgə s̪əbʰə ʋɪd̪ʰɑː meː ut̪kɾɨʂʈə ɾətʃən̪ɑːkə ɦɪn̪əkəɾə əpən̪ə s̪ə̃s̪ɑːɾə tʃʱən̪ɦɪ. ʋɪd̪eːɦə pəɾə bəɦut̪ə kɪtʃʱu upələbd̪ʰə tʃʱən̪ɦɪ d͡ʒəkəɾə ɑːn̪ən̪d̪ə n̪ɪhĭʃulkə uʈʰɑːoːlə d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ətʃʱɪ. s̪ə̃pɑːd̪ən̪ə meː s̪eːɦoː n̪ɪʂɳɑːt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. ɦɪn̪əkə ɾətʃən̪ɑː s̪ə̃s̪ɑːɾə t̪ə' bəɖɖə pəɪgʰə tʃʱən̪ɦɪ mud̪ɑː eːkʰən̪ə ɦəmə tʃəɾtʃɑː kəɾəbə ɦɪn̪əkə upən̪jɑːs̪ə "gʰəɾəmũɦɑː" keːɾə.

d͡ʒən̪əkəpuɾə ləlɪt̪ə kəlɑː pɾət̪ɪʂʈʰɑːn̪ə, d͡ʒən̪əkəpuɾə d̪ʰɑːmə s̪ə̃ s̪ən̪ 2012 meː pɾəkɑːʃɪt̪ə ɦɪn̪əkə pəɦɪlə upən̪jɑːs̪ə "gʰəɾəmuɦɑ̃ː" məd̪ʰeːʃə ɑːn̪d̪oːlən̪əkə ʋjət̪ʰɑː kət̪ʰɑː ətʃʱɪ. əpən̪ə ɾətʃən̪ɑː pɾəs̪ə̃gə meː ʃɾiː bʰɾəməɾə d͡ʒiː

lɪkʰəne̪ː tʃʱət̪ʰɪ : ' məɪt̪ʰɪliː meː s̪əmaːloːtʃəkəkə kəmiː tʃʱəɪkə aː t̪aːɦumeː n̪e̪ːpaːləkə ɾətʃən̪a̪ː pəɾə lɪkʰəbaːkə kəkəɾaː pələkʰət̪ɪ tʃʱəɪkə. n̪e̪ːpaːlə meː t̪ə' aːɾə əkaːleː tʃʱəɪkə. t̪əkʰən̪ə ɾətʃən̪aːkə muːljãːkən̪ə bʰə' n̪əɦɪ s̪əkələ t̪ə̃ɪ əpən̪ə leːkʰən̪ə kẽː aːn̪əkə ãːkʰɪeː kĩʋaː paːʈʰəkəkə ãːkʰɪeː t̪əuləbaːkə əʋəs̪əɾə n̪əɦɪ bʰeːʈələ.' mud̪aː ɦɪn̪əkəɾə ɾətʃən̪aːkə muːljãːkən̪ə t̪ə' əɦɪ paːɾəkə ʋəɾɪʂʈʰə məɪt̪ʰɪliː s̪aːɦɪt̪jəkaːɾə s̪əbə n̪ɪɾə̃t̪əɾə kəɾəɪt̪ə ɾəɦələn̪ɪ ətʃʱɪ aː d͡ʒeː bʰiː kəmiː ɾəɦɪ geːlə tʃʱələ t̪əkəɾə puːɾaː kəɾəbaːkə pɾəjaːs̪ə ʋɪd̪eːɦə kə' ɾəɦələ ətʃʱɪ.

'bʰɾəməɾə' d͡ʒiː keːɾə upən̪jaːs̪ə "gʰəɾəmuɦaː" məd̪ʰeːʃiː aːn̪d̪oːlən̪əkə pɾɨʂʈʰəbʰuːmɪ pəɾə lɪkʰələ eːkə əd̪bʰut̪ə kɾɨt̪ɪ ətʃʱɪ.n̪e̪ːpaːləkə d̪əkʂɪn̪iː bʰaːgəkə məɪd̪aːn̪iː (t̪əɾaːiː) kʂeːt̪ɾə kẽː məd̪ʰeːʃə aː əɦɪ t̪əɾaːiː meː ɾəɦəjə ʋaːlaː bʰaːɾət̪iːjə muːlə kẽː loːgə d͡ʒeː məɪt̪ʰɪliː, t̪ʰaːɾu, əʋəd̪ʰiː eːʋə̃ bʰoːd͡ʒəpuɾiː bʰaːʂiː tʃʱət̪ʰɪ t̪ɪn̪əkaː s̪əbə kẽː eːt̪t̪əɦə məd̪ʰeːʃiː kəɦələ d͡ʒaːɪt̪ə tʃʱəɪkə. kəɦəbaːkə koːn̪oː pɾəjoːd͡ʒən̪ə n̪əɦɪ d͡ʒeː ɦɪn̪əkəɾə s̪əbəɦəkə kʰaːn̪əpaːn̪ə, ɾəɦən̪ə s̪əɦən̪ə s̪əbə əpən̪eː s̪ən̪ə tʃʱən̪ɦɪ. mud̪aː eːt̪t̪əɦə ɦɪn̪əkaː s̪əbə s̪ə̃ s̪ə̃ʋəɪd̪ʰaːn̪ɪkə bʰeːd̪ə bʰaːʋə kẽː kaːɾən̪ə əɦɪ aːn̪d̪oːlən̪əkə pɾəjoːd͡ʒən̪ə pəɽələɪ. aːkʰɪɾə pəɦaːɽiː aː məd̪ʰeːʃiː meː bʰeːd̪əbʰaːʋə kɪeːkə? əpən̪ə əd̪ʰɪkaːɾə keːɾə pɾaːpt̪ɪ ɦeːt̪u kət̪eːkoː ʃəɦiːd̪ə bʰə' geːlaːɦə. n̪eːt̪aː s̪əbə kẽː kɪ tʃʱəɪkə, pɪs̪aːɪt̪ə t̪ə' ətʃʱɪ aːmə d͡ʒən̪ət̪aː tʃaːɦeː oː məd̪ʰeːʃiː ɦoːɪkə aː kɪ pəɦaːɽiː?

d͡ʒuluʃə s̪əɽəkə pəɾə n̪aːɾaː baːd͡ʒiː kəɾəɪt̪ə aːguː bəɽʰɪ ɾəɦələ ətʃʱɪ aː loːgəkə kəɾəmaːn̪ə laːgələ tʃʱəɪkə. d͡ʒəkʰən̪ə

ko:n̪o: bʰi: pəɦɑ:ɽi: ke:ɾə gʰəɾə ət̪ʰəʋɑ: d̪o:kɑ:n̪ə d̪e:kʰɑ:ɪ pəɽəɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə əɦɪ bʰi:ɽə me: s̪ən̪ɦɪɑ:jələ upəd̪ɾəʋi: t̪ət̪ʋə əpən̪ə ɦɑ:t̪ʰə s̪ɑ:pʰə kə' ləɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. məd̪ʰe:ʃi: ɑ:n̪d̪o:lən̪ə ugɾə ɾu:pə d̪ʰɑ:ɾəɳə kə' t͡ʃukələ t͡ʃʱələ. ɪmɦəɾə gʰəɾə kẽ: bʰi:t̪əɾə pəɦɑ:ɽi: mɑ:s̪t̪əɾə s̪ɑ:ɦe:bə ɾəme:ʃə upɑ:d̪ʰjɑ:jə əpən̪ə gʰəɾə me: əɦuɾɪjɑ: kɑ:ʈɪ ɾəɦələ t͡ʃʱət̪ʰɪ. s̪ku:lə, kɑ:le:d͡ʒə, d̪o:kɑ:n̪ə ɑ: ən̪jə s̪əbə bən̪d̪ə t͡ʃʱələ mud̪ɑ: pe:ʈəkə d̪ʰəd̪ʰəkəɪt̪ə ɑ:gɪ kət̪t̪əɦu ʃɑ:n̪t̪ə ɾəɦəu? ɑ: əɦɪ kẽ: le:lə t͡ʃɑ:ɦi: ɾupəɪjɑ: ɑ: mɑ:s̪t̪əɾə s̪ɑ:ɦe:bə kẽ: ɦɑ:t̪ʰə kʰɑ:li: t͡ʃʱələn̪ɪ. d̪ʰi:jɑ: put̪ɑ: kẽ: le:lə t͡ʃɪn̪t̪ɑ: ɦo:ɪt̪ə t͡ʃʱən̪ɦɪ t̪ə̃ɪ t̪əɪjɑ:ɾə bʰə' kə' gʰəɾə s̪ə̃ n̪ɪkəlɪ bə̃ɪkə d͡ʒəjəbɑ:kə n̪e:jɑ:ɾə ke:n̪e: t͡ʃʱət̪ʰɪ. mɑ:s̪t̪əɾə s̪ɑ:ɦe:bə ke:ɾə pət̪n̪i: s̪əɾɪt̪ɑ: ɦɪn̪əkɑ: bə̃ɪkə d͡ʒɑ:jə s̪ə̃ ɾo:kəbɑ:kə pɾəjɑ:s̪ə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪn̪ɦə mud̪ɑ: mɑ:s̪t̪əɾə s̪ɑ:ɦe:bə kəɦəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ : ' əɦɑ̃: ʋjəɾt̪ʰe: t͡ʃɪn̪t̪ɪt̪ə ɦo:ɪt̪ə t͡ʃʱi:. ɦəməɾɑ: ke:o: kɪt͡ʃʱu n̪əɦɪ kəɦət̪ə. bʰəɾələ ʃəɦəɾə me: t̪ə' ɦəməɾə ʋɪd̪jɑ:ɾt̪ʰi: ət͡ʃʱɪ. kəkəɾo: ɦəmə bɪgɑ:ɽən̪e: n̪əɦɪ t͡ʃʱɪjəɪ t̪ə' ke: ki: kəɾət̪ə!' kʰɪɽəki: s̪ə̃ ɦuləki: mɑ:ɾɪ s̪t̪ʰɪt̪ɪkə ʈo:ɦə le:bɑ:kə pɾəjɑ:s̪ə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ ɑ: ɑ:n̪d̪o:lən̪i: bʰi:ɽə kẽ: upəd̪ɾəʋə d̪e:kʰɪ n̪ɪkələbɑ:kə ɦɪmmət̪ə n̪əɦɪ d͡ʒuʈɑ: pəbəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. mɑ:s̪t̪əɾə s̪ɑ:ɦe:bə kẽ: əpən̪ə ʃəɦəɾə ɖe:ɾɑ:o:n̪ə lɑ:gɪ ɾəɦələ t͡ʃʱələn̪ɪ ɑ: e:ɦən̪ə me: pʰo:n̪əkə gʰə̃ʈi: s̪un̪ɪ bʰəjəbʰi:t̪ə bʰə' d͡ʒɑ:ɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ mud̪ɑ: ɦɪmmət̪ə d͡ʒuʈɑ: kə' pʰo:n̪ə uʈʰɑ:bəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. bʰəjə d̪u:ɾə ɦo:ɪt̪ə t͡ʃʱən̪ɦɪ kɪe:kə t̪ə' o:mɦəɾə s̪ə̃ əpən̪ə mi:t̪ə d͡ʒəgəmo:ɦən̪ə kẽ: ɑ:ʋɑ:d͡ʒə s̪un̪ɪ ɦɪn̪əkɑ: bələ bʰe:ʈɪ d͡ʒɑ:ɪt̪ə t͡ʃʱən̪ɦɪ. s̪ukʰə d̪uhŭkʰə ke:ɾə s̪ɑ:t̪ʰi: əpən̪ə mi:t̪ə pəɾə ɦun̪əkɑ: pu:ɾɑ: bʰəɾo:s̪ɑ: t͡ʃʱələn̪ɪ. o:mɦəɾə ɦɪn̪əkəɾə mɪt̪ɾə məd̪ʰe:ʃi: ɑ:n̪d̪o:lən̪ə me: d͡ʒi: d͡ʒɑ:n̪ə s̪ə̃ lɑ:gələ t͡ʃʱət̪ʰɪ mud̪ɑ: əpən̪ə pəɦɑ:ɽi: mi:t̪ə mɑ:s̪t̪əɾə s̪ɑ:ɦe:bə ke:ɾə

s̪urəkʂɑː ɦuɳ̪əkɑː leːlə t͡ʃĩnt̪ɑːkə ʋɪʂəjə t͡ʃʱələ. əɦɪ s̪ə̃kət̪ə kẽː s̪əməjə meː d͡ʒəgəmoːɦən̪ə əpən̪ə miːt̪ə kẽː s̪əpəɾɪʋɑːɾə əpən̪ɑː gʱəɾə pəɾə ɑːbəjə leːlə d͡ʒɪd̪d̪ə pəɾə əʈələ t͡ʃʱət̪ʰɪ mud̪ɑː mɑːs̪ʈəɾə s̪ɑːɦeːbə kẽː ɦoːɪt̪ə t͡ʃʱən̪ɦɪ d͡ʒeː d͡ʒəũ oː əpən̪ə gʱəɾə t͡ʃʱoːʈɪ miːt̪əkə gʱəɾə pəɾə t͡ʃəlɪ d͡ʒeːt̪ɑːɦə t̪ə' ɑːn̪d̪oːlən̪əkə d̪ʱɑːɾə kəməd͡ʒoːɾə pəʈɪ d͡ʒeːt̪əɪkə. d͡ʒəgəmoːɦən̪ə kẽː puɾən̪ɑː d̪ɪn̪ə s̪əbə moːn̪ə pəʈəɪt̪ə t͡ʃʱən̪ɦɪ t̪ə̃ɪ əpən̪ə miːt̪əkə leːlə ɑːn̪d̪oːlən̪ə keːɾə ɾɑːɦə s̪ə̃ ɦəʈəjə leːlə s̪eːɦoː t̪əɪjɑːɾə bʱə' d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ mud̪ɑː mɑːs̪ʈəɾə s̪ɑːɦeːbə s̪əppət̪ə d̪əɪt̪ə əpən̪ə miːt̪ə kẽː ɾɪkɪ ləɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. d͡ʒəgəmoːɦən̪ə moːn̪ə məs̪oːs̪ɪ kə' ɾəɦɪ d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. oːn̪ɑː mɑːs̪ʈəɾə s̪ɑːɦeːbə kẽː moːn̪ə ɦoːɪt̪ə t͡ʃʱən̪ɦɪ d͡ʒeː əɦɪ ɑːn̪d̪oːlən̪ə meː oː əpən̪ə miːt̪ə d͡ʒəgəmoːɦən̪ə əd̪ʱɪkɑːɾiː kẽː s̪ɑːt̪ʰə d̪eːt̪ʰu ɑː s̪əʈəkə pəɾə ut̪əɾɪ məd̪ʱeːʃiː ɑːn̪d̪oːlən̪ə d͡ʒɪn̪d̪ɑːbɑːd̪əkə n̪ɑːɾɑː ləgɑːbət̪ʰɪ mud̪ɑː pəɦɑːʈiː t͡ʃʱət̪ʰɪ ɑː gʱəɾə meː n̪eːpɑːliː bəd͡ʒəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ eːɦən̪ə meː məd̪ʱeːʃiː s̪əbəɦəkə keːɦən̪ə pɾət̪ɪkɾɪjɑː ɾəɦət̪ən̪ɪ s̪eː t͡ʃĩnt̪ɑːkə ʋɪʂəjə t͡ʃʱən̪ɦɪ.

ləgɑːt̪ɑːɾə ɑːʈʰə mɑːs̪ə s̪ə̃ ɑːn̪d̪oːlən̪ə d͡ʒɑːɾiː t͡ʃʱələ. s̪əbəɦəkə d͡ʒĩːʋən̪ə əs̪t̪ə-ʋjəs̪t̪ə bʱeːlə t͡ʃʱələɪ. koːn̪oː bʱiː ɑːn̪d̪oːlən̪ə ɦeːt̪u pũːd͡ʒiː keːɾə ɑːʋəʃjəkət̪ɑː ɦoːɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə ɑː əɦɪ kɑːɾjəkə biːʈɑː uʈʰəun̪eː t͡ʃʱələt̪ʰɪ d̪əkʂɪɳə bɑːɾiː ʈoːləkə kəɦəbəɪkɑː kɑːmeːʃʋəɾə s̪ĩɦə. ɦɪn̪əkə put̪ɾə ɾɑːd͡ʒĩːʋə d͡ʒẽː kɑːleːd͡ʒə meː pəʈʰəɪt̪ə t͡ʃʱələ s̪eː əɦɪ ɑːn̪d̪oːlən̪ə meː d͡ʒiː d͡ʒɑːn̪ə s̪ə̃ d͡ʒuʈələ t͡ʃʱələ. d͡ʒuluʃə meː ʃɑːmɪlə upəd̪ɾəʋiː t̪ət̪ʋə kẽː d̪eːkʰɪ ɾɑːd͡ʒĩːʋə kẽː t͡ʃĩnt̪ɑː s̪eːɦoː ɦoːɪt̪ə t͡ʃʱələɪ. s̪əɾəkɑːɾəkə t̪əɾəpʰə s̪ə̃ ʋɑːɾt̪ɑː keːɾə ɑːʃʋɑːs̪ən̪ə bʱeːʈəɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə ɑː iː kʰəbəɾə s̪un̪ɪ mɑːs̪ʈəɾə s̪ɑːɦeːbə kẽː ɦoːɪt̪ə t͡ʃʱən̪ɦɪ d͡ʒeː t͡ʃĩnt̪ɑː ʈəɾələ

mud̪ɑː s̪əbə 'buɽʰɪjaːkə pʰuːs̪ɪ'. ʋɑːɾt̪ɑː ʋɪpʰələ ɦoːɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə ɑːɾə ɑːn̪d̪oːlən̪ə t̪iːʋɾə mud̪ɑː mɑːs̪t̪əɾə s̪ɑːɦeːbə kẽː puːɾɑː bʰəɾoːs̪ɑː t͡ʃʰələn̪ɪ d͡ʒeː eːkə-n̪ə'-eːkə d̪ɪn̪ə s̪əɾəkɑːɾə kẽː d͡ʒʰukəɦeː pəɽət̪əɪkə ɑː məd̪ʰeːʃiː s̪əbə kẽː n̪ɟɑːjə bʰeːʈɪ kə' ɾəɦət̪əɪkə t͡ʃɑ̃ːɦeː əɦɪ leːlə ʋɑːɾt̪ɑːkə kət̪eːkoː d̪əuɽə t͡ʃə̃lət̪əɪkə. ɦɪn̪əkɑː leːlə t͡ʃĩn̪t̪ɑːkə mukʰjə ʋɪʂəjə t͡ʃʰələn̪ɪ s̪ɑːmɑːd͡ʒĩkə s̪əməɾəs̪ət̪ɑːkə loːpə bʰeːn̪ɑːɪ. pəɦɑːɽiː loːgə s̪əbə kẽː d̪ʰəməkiː bʰeːʈən̪ɑːɪ ʃuɾu bʰə' geːlə t͡ʃʰələɪ ɑː loːgə əun̪eː pəun̪eː d̪ɑːmə meː əpən̪ə bɑːpə d̪ɑːd̪ɑːkə bən̪ɑːoːlə gʰəɾə ɑː d͡ʒəmiːn̪ə kẽː beːt͡ʃĩ pəlɑːjən̪ə kəɾəjə leːlə məd͡ʒəbuːɾə ɦoːɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ.

ʋɑːɾt̪ɑːkə kət̪eːkoː əs̪əpʰələ d̪əuɽə kẽː upəɾɑ̃ːt̪ə 30 əgəs̪t̪ə 2007 kə' 26 bũːd̪ɑː pəɾə s̪əɦəmət̪ɪ bən̪ɪ d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə. ɑːn̪d̪oːlən̪ə bən̪d̪ə ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. ʋɪd͡ʒəjə d͡ʒuluʃə n̪ɪkələɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. mud̪ɑː n̪eːpɑːlə s̪əɾəkɑːɾə məd̪ʰeːʃiː s̪əbəɦəkə kʰuʃiː meː pʰeːɾə gɾəɦəɳə ləgəuləkə ɑː t̪əkəɾə n̪ət̪iːd͡ʒɑː ɦoːɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə d͡ʒeː məd̪ʰeːʃiː ɑːn̪d̪oːlən̪ə pun̪əhə̆ d̪ʰəd̪ʰəkɪ uʈʰəɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə. ən̪ɪʃt͡ʃĩt̪əkɑːliːn̪ə n̪ɑːkɑːbə̃d̪iːkə gʰoːʂəɳɑː ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. s̪oːɾəɦə d̪ɪn̪əkə n̪ɑːkɑːbə̃d̪iː s̪ə̃ ɾɑːd͡ʒəd̪ʰɑːn̪iː kɑːʈʰəmɑ̃ːɖuː meː ɦɑːɦɑːkɑːɾə mət͡ʃĩ d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə ɑː bɑːd̪ʰjə bʰə' kə' n̪eːpɑːlə s̪əɾəkɑːɾə kẽː d͡ʒʰuːkəjə pəɽəɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə ɑː ɑːʈʰə bũːd̪ɑː s̪əɦəmət̪ɪkə upəɾɑ̃ːt̪ə s̪ə̃ʋɪd̪ʰɑːn̪ə s̪əbʰɑːkə n̪ɪɾʋɑːt͡ʃə̃n̪əkə t̪əɪjɑːɾiː pɾɑːɾəmbʰə ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. n̪ĩːkə s̪ə̃kʰjɑː meː məd̪ʰeːʃiː t͡ʃũn̪ɑːʋə d͡ʒĩːt̪ɪ kə' əbəɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ ɑː n̪eːpɑːlə meː eːkəʈɑː n̪ə'bə əd̪ʰjɑːjəkə ʃɾiː gəɳeːʃə ɦoːɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə.

d̪un̪u pəkʂəkə s̪əɦəmət̪ɪkə upərɑ̃ːt̪ə d͡ʒeː mɑːs̪ʈərə s̪ɑːɦeːbə məd̪ʰeːʃə d͡ʒɪn̪d̪ɑːbɑːd̪əkə n̪ɑːrɑː ləgəun̪eː tʃʱələt̪ʰɪ ɑː s̪ə̃gəɦɪ n̪ĩːkə d̪ɪn̪əkə pərɪkəlpən̪ɑː keːn̪eː tʃʱələt̪ʰɪ s̪eː ʋərt̪əmɑːn̪ə pərɪs̪t̪ʰɪt̪ɪ meː ʃrɑːpɪt̪ə bʰə' kuɦərɪ rəɦələ tʃʱələt̪ʰɪ. s̪ə̃puːrɳə məd̪ʰeːʃə meː ʋɪbʰɪn̪n̪ə s̪əmuːɦəkə n̪ɑːmə pərə tʃə̃d̪ɑː ugɑːɦiː, əpəɦərəɳə, d̪ʰəməkiː d̪eːn̪ɑːɪ ʃuru bʰə' d͡ʒɑːɪt̪ə ətʃʱɪ. s̪əʃəs̪t̪rə ɑːn̪d̪oːlən̪əkə n̪ɑːmə pərə ɑːmə pəɦɑːɽiː keːrə d͡ʒiːʋən̪ə n̪ərkə bʰeːlə d͡ʒɑː rəɦələ tʃʱələ. ʋɑːs̪t̪əʋɪkət̪ɑː t̪ə' iː tʃʱələ d͡ʒeː s̪ə̃puːrɳə ɑːn̪d̪oːlən̪ə gũɖɑː t̪ət̪ʋə keːrə d̪ʋɑːrɑː 'ɦɑːɪd͡ʒəɪkə' bʰə' d͡ʒɑːɪt̪ə tʃʱəɪkə. əpən̪oː s̪əbəɦəkə d̪eːʃə meː eːkʰən̪ə d̪ʰərɪ d͡ʒət̪eːkə bʰiː ɑːn̪d̪oːlən̪ə bʰeːlə ətʃʱɪ t̪əkərə ən̪t̪ɪmə pərɪɳɑːmə ɪeːɦə bʰeːlə ətʃʱɪ. mɑːs̪ʈərə s̪ɑːɦeːbə kẽː pʰoːn̪ə pərə ləgɑːt̪ɑːrə d̪əs̪ə lɑːkʰə rupəɪjɑː d̪eːbɑːkə leːlə d̪ʰəməkɑːjələ d͡ʒɑː rəɦələ tʃʱən̪ɦɪ. mɑːs̪ʈərə s̪ɑːɦeːbə əpən̪ə gʰərə d͡ʒəmiːn̪ə s̪əbə beːtʃɪ əpən̪ə pərɪʋɑːrəkə s̪ə̃gə koːn̪oː s̪urəkʂɪt̪ə s̪t̪ʰɑːn̪ə pərə pəlɑːjən̪ə kərəbɑːkə joːd͡ʒən̪ɑː əpən̪ə pət̪n̪iː s̪ərɪt̪ɑː kẽː s̪əməd͡ʒʱɑːbəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. ət̪eːkə ɑːs̪ɑːn̪ə kɑːd͡ʒə t̪ə' n̪əɦɪ tʃʱəɪkə əpən̪ə bɑːpə d̪ɑːd̪ɑːkə ɖiːɦə pərə s̪ə̃ pəlɑːjən̪ə keːn̪ɑːɪ mud̪ɑː ɪt̪ɪɦɑːs̪ə gəʋɑːɦə ətʃʱɪ d͡ʒeː məd͡ʒəbuːriː meː loːgə kiː n̪əɦɪ kərəɪt̪ə ətʃʱɪ? ɪmɦərə mɑːs̪ʈərə s̪ɑːɦeːbə t̪əɪjɑːriː meː d͡ʒuʈələ tʃʱət̪ʰɪ ɑː oːmɦərə kɑːleːd͡ʒə s̪ə̃ gʰurəɪt̪ə kɑːlə ɦɪn̪əkərə beːʈiː kɪrəɳə keːrə əpəɦərəɳə bʰə' d͡ʒɑːɪt̪ə tʃʱən̪ɦɪ. əpəɦərt̪ɑː d̪əs̪ə lɑːkʰə rupəɪjɑː n̪əɦɪ d̪eːlɑː pərə ət̪ʰəʋɑː pulɪs̪ə kẽː koːn̪oː t̪ərəɦəkə s̪uːtʃən̪ɑː d̪eːlɑː pərə ɦɪn̪əkərə beːʈiː kɪrəɳə kẽː d͡ʒɑːn̪ə s̪ə̃ mɑːrɪ d̪eːbɑːkə d̪ʰəməkiː d̪eːn̪eː tʃʱələn̪ɪ. əpən̪ə moːn̪əkə ʋjət̪ʰɑː mɑːs̪ʈərə s̪ɑːɦeːbə kəkərɑː

kəɦɪt̪ət̪ʰɪ? ɦuɳ̪əkərə miːt̪ə d͡ʒəgəmoːɦəɳ̪ə s̪eːɦoː kət̪t̪əɦu baːɦərə ɳ̪ɪkələlə tʃʱələt̪ʰɪ.

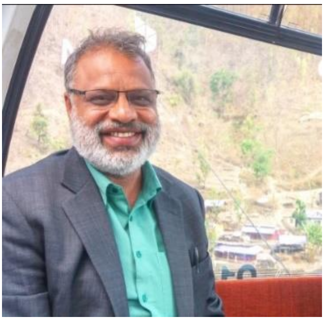
kɪrəɳ̪ə keːrə preːmiː raːd͡ʒiːʋə kẽː əɦɪ baːt̪əkə kɪtʃʱu bʰəɳ̪əkə ləgəɪt̪ə tʃʱəɪkə t̪ə' oː əpəɳ̪ə s̪t̪ərə pərə kʰoːd͡ʒəbiːɳ̪ə kərəɪt̪ə ətʃʱɪ ɑː əpəɦərt̪ɑː s̪əbəɦəkə pərd̪ɑːpʰɑːʃə kərəjə meː s̪əpʰələ ɦoːɪt̪ə tʃʱəɪkə ɑː mɑːs̪t̪ərə s̪ɑːɦeːbə s̪ə̃ bʰẽːʈə kərəjə əbəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ t̪ə' d͡ʒəgəmoːɦəɳ̪ə s̪ə̃ d͡ʒɲɑːt̪ə ɦoːɪt̪ə tʃʱəɳ̪ɦɪ d͡ʒeː oː əpəɳ̪ə gʰərə beːtʃɪ̃ kə' əpəɳ̪ə pərɪʋɑːrəkə s̪ə̃gə s̪ə̃d͡ʒʰukɑː bəs̪ə s̪ə̃ kɑːʈʰəmɑ̃ːɖuː leːlə ʋɪd̪ɑː bʰə' geːlɑːɦə. oː əpəɳ̪ə miːt̪ə kẽː uːpərə bʰəroːs̪ɑː ɳ̪əɦɪ kə' s̪əkəlɑːɦə ɑː s̪urəkʂɪt̪ə s̪t̪ʰɑːɳ̪ə kẽː leːlə bʰɑːriː moːɳ̪ə s̪ə̃ prəs̪t̪ʰɑːɳ̪ə kə' geːlɑːɦə. rɑːd͡ʒiːʋə, oːkərə pɪt̪ɑː kɑːmeːʃʋərə s̪ɪ̃ɦə ɑː d͡ʒəgəmoːɦəɳ̪ə mɑːs̪t̪ərə rəmeːʃə upɑːd̪ʰjɑːjə kẽː roːkəjə leːlə ɳ̪ɪkələɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. əpəɳ̪ə prəbʰɑːʋə s̪ə̃ kɑːmeːʃʋərə s̪ɪ̃ɦə bəs̪ə roːkəbɑːbəjə meː s̪əpʰələ ɦoːɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ ɑː mɑːs̪t̪ərə s̪ɑːɦeːbə kẽː bəs̪ə s̪ə̃ ut̪ɑːrələ d͡ʒɑːɪt̪ə tʃʱəɳ̪ɦɪ. əɦɪ əpəɦərəɳ̪ə meː keː ʃɑːmɪlə tʃʱələ ɑː ĩs̪ɑːɳ̪iː rɪʃt̪ɑː koːɳ̪ɑː t̪ɑːrə t̪ɑːrə bʰə' rəɦələ ətʃʱɪ t̪əkərə əd̪bʰut̪ə ʋərɳ̪əɳ̪ə bʰeːlə ətʃʱɪ əɦɪ upəɳ̪jɑːs̪ə meː d͡ʒeː bɪɳ̪u pəɽʰəɳ̪eː ɳ̪əɦɪ s̪əməd͡ʒʰɪ s̪əkəɪt̪ə tʃʱiː. mɑːs̪t̪ərə s̪ɑːɦeːbə kẽː gʰərə gʰurɪ tʃələbɑːkə leːlə kɑːmeːʃʋərə s̪ɪ̃ɦə ɑː d͡ʒəgəmoːɦəɳ̪ə əɳ̪uɳ̪əjə ʋɪɳ̪əjə kərəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ mud̪ɑː d͡ʒəkʰəɳ̪ə beːgʰərə bʰə' geːlɑːɦə t̪ə' ɑːbə keːɦəɳ̪ə moːɦə? mud̪ɑː eːɦɪ upəɳ̪jɑːs̪əkə eːkə s̪ukʰəd̪ə ənt̪ə ɦoːɪt̪ə ətʃʱɪ ɑː mɑːs̪t̪ərə s̪ɑːɦeːbə kẽː d͡ʒəkʰəɳ̪ə əpəɳ̪ə gʰərəkə mɑːd̪eː s̪əɦiː d͡ʒɑːɳ̪əkɑːriː bʰeːʈəɪt̪ə tʃʱəɳ̪ɦɪ t̪əkʰəɳ̪ə gʰərə gʰurəjə leːlə mɑːɳ̪ɪ d͡ʒɑːɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ ɑː uməʈɑːmə lɑːd̪əlɑː gɑːɽiːkə gʰərəmuɦɑ̃ː bəɪlə d͡ʒə̃kɑː mɑːs̪t̪ərə rəmeːʃə əd̪ʰɪkɑːriː

keːɾə ɖeːgə pʰəɾəɦəɾə ɑː d͡ʒiː ɦəllukə bud͡ʒʱɑː ɾəɦələ tʃʱələn̪ɪ.

əɦɪ upən̪jɑːs̪əkə ud̪gɑːɾə meː s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾə ʃɾiː ɾɑːd͡ʒeːn̪d̪ɾə ʋɪmələ d͡ʒiː bəɦut̪ə s̪əʈiːkə lɪkʰən̪eː tʃʱət̪ʰɪ : "məɪt̪ʰɪliːkə kʰjɑːt̪ən̪ɑːmɑː ɑːkʰjɑːn̪ə kɑːɾə ʃɾiː ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə'kə pəɦɪlə upən̪jɑːs̪ə 'gʰəɾəmuɦɑ̃ː' n̪eːpɑːləkə məd̪ʰeːʃə ɑːn̪d̪oːlən̪ə s̪ə̃ upəd͡ʒələ uməɽələ d͡ʒən̪ə ɑːkɑ̃ːkʂɑː, moːɦəbʱə̃gə, ʋɪkɾɨt̪ɪ, piːɽɑː, bʰɑːʋən̪ɑːt̪məkə ud̪ʋeːlən̪ə, ʋɪkʂoːbʰə ɑː d͡ʒəʈɪlət̪ɑː kẽː gʰoːɾə jət̪ʰɑːɾt̪ʰə pəɾəkə tʃĩt̪ɾɑːʋəliː uɾeːɦəɪt̪ə s̪əmən̪ʋəjə d̪əɾʃən̪ə s̪ə̃gə məɾməs̪pəɾʃiː ɪt̪ɪ pəbəɪt̪ə ətʃʱɪ."

əpən̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videheǎ@gmail.com **pəɾə pəʈʰɑːu.**

2.18.ɾəmeːʃə ɾəɲd͡ʒən̪ə-eːkəʈɑː ɑːɾə ʋəs̪ən̪t̪ə : t̪ɑːt̪kɑːliːn̪ə s̪əməjə ɑː s̪əmɑːd͡ʒəkə pɾət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ n̪ɑːʈəkə

ɾəmeːʃə ɾəɲd͡ʒən̪ə

eːkəʈɑː ɑːɾə ʋəs̪ən̪t̪ə : t̪ɑːt̪kɑːliːn̪ə s̪əməjə ɑː s̪əmɑːd͡ʒəkə pɾət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ n̪ɑːʈəkə

kə_ɪeːkə d̪əʃəkə pəʃt͡ʃɑːt̪ə eːkəʈɑː n̪ɑːʈəkəkə s̪ə̃s̪məɾəɳəkẽː ʃəbd̪ə d̪eːbɑːkə pɾəjət̪n̪ə kə' ɾəɦələ t͡ʃʱiː. ət̪ɪt̪əmeː pɾəʋeːʃə ɑː oːɦɪkẽː t̪ɑːt̪kɑːliːn̪ə s̪əməjəkə s̪ə̃gə ʋɪʋeːt͡ʃən̪ə t̪ʰoːɾə d̪uɾuɦə kɑːɾjə mɑːn̪ələ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. oːɦuːn̪ɑː s̪ə̃s̪məɾəɳɑːt̪məkə n̪ɪʋən̪d̪ʰəmeː gʰəʈəɳɑːt̪məkə ʋɪʋəɾəɳə ɑːd̪ʰɪkjə bʰeːlɑːs̪ə̃ n̪ɪɾəʃə s̪ɑːɦɪt̪jə ɾət͡ʃən̪ɑːkə s̪ə̃bʰɑːʋən̪ɑː ɾəɦɪt̪eː ʈɑː t͡ʃʱəɪ. ɦəmə iː bɑːt̪ə buːd͡ʒʱɪt̪oː eːɦən̪eː pɾəjət̪n̪ə kə' ɾəɦələ t͡ʃʱiː.

bɪkɾəmə s̪əmʋət̪əkə pɑ̃ːt͡ʃəmə d̪əʃəkəmeː n̪eːpɑːləkə məɪt̪ʰɪliː kʂeːkɾəkə s̪əɾʋɑːd̪ʰɪkə s̪ət̪ɾjə leːkʰəkə, pət̪ɾəkɑːɾə ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəɖɪ bʰɾəməɾə eːkəʈɑː ɑːɾə ʋəs̪ən̪t̪ə n̪ɑːməkə n̪ɑːʈəkə lɪkʰələn̪ɪ. n̪ɑːʈəkə ʋɪʂəjə ʋəs̪t̪u ɾəɦəɪ ʋɑːləʋɪʋɑːɦə ɑː t̪ɑːɦɪs̪ə̃ ut̪pən̪n̪ə bʰəjɑːʋəɦə pəɾɪɳət̪ɪ.

ʋɪʋaːɦəsə̃ d͡ʒoːɽələ bɪʂəjə ʋəstu ɦoːeːbaːkə kaːɾəɳə oːɦɪ nɑːʈəkəmeː prəmukʰətɑːsə̃ dəɦeːd͡ʒəkə sɑːmaːd͡ʒɪkə prəbʰaːʋəkẽː laːoːlə geːlə ɾəɦəɪ. maːneː iː dunuː tɑːtkaːliːnə əʋəstʰaːmeː bʰɪnnə ʋɪʂəjəsə̃ beːsiː eːkədoːsərəkẽː pərɪpuːɾəkə ʋɪʂəjə d͡ʒəkɑ̃ː bʰə' d͡ʒaːɪkə. tətkaːliːnə səməjə mɪtʰɪlaːkə sɑːmaːd͡ʒɪkə sə̃rət͡ʃənɑːkẽː səbʰəsə̃ beːsiː prəbʰaːʋɪtə kəeːneː ɾəɦəɪkə iː bɪʂəjə tẽː bəɦuːtə ɾaːsə leːkʰəkə sɑːɦɪtjəkə ʋɪbʰɪnnə ʋɪdʰaːmeː oːɦɪ ʋɪʂəjəmeː sɑːɦɪtjə ɾət͡ʃənɑː keːləni.

eːɦɪ nɑːʈəkəkə leːkʰəɳə aː prəɾdəʃənəsə̃ puːɾʋəɦuː neːpaːləkə bʰuːmɪmeː məɦeːndɾə mələ̃gɪjaː əpənə pəɦɪlə nɑːʈəkəkə ɾupəmeː ləkʂməɳə ɾeːkʰaː kʰəɳɖɪtə leːkʰəɳə kəeːneː t͡ʃʰəlaːɦə aː oːɦɪ nɑːʈəkəkẽː neːpaːlə aː bʰaːɾətəkə məɪtʰɪliː kʂeːtɾəmeː ʋjaːpəkə prəɾdəʃənə bʰeːlə t͡ʃʰələɪ. sʋəbʰaːʋɪkə t͡ʃʰəɪ d͡ʒeː d͡ʒəkʰənə eːkəʈaː aːɾə bəsəntəkə leːkʰəɳə bʰeːləɪ tə neːpaːləkə sɑːɦɪtjɪkə pərɪʋeːʃəmeː eːɦɪ nɑːʈəkə prəti paːʈʰəkə ɾə ɾəŋgəkəɾmiː utsukə ɾəɦəeː.

oːɦɪ kaːləkʰəɳɖəmeː ɦəmə sʋəjə̃ seːɦoː ɾəŋgəkəɾməsə̃ səkɾɪjətɑːpuːɾʋəkə aːʋəddʰə t͡ʃʰələɦũ. ɦəməɾə səmʋəddʰətɑː mɪtʰɪlaː nɑːʈjəkəlaː pərɪʂədəsə̃gə t͡ʃʰələ. d͡ʒənəkəpuɾə pərɪsərəkə sərʋaːdʰɪkə prəbʰaːʋəʃaːliː oː səmuːɦə eːɦɪ nɑːʈəkəkə məɲt͡ʃənə dɪsə utsukə nə_ɪ bʰə' səkələ. eːkəɾə kaːɾəɳə ʋɪʋeːt͡ʃənəmeː nə_ɪ d͡ʒaːɪ, mudɑː eːɦɪ nɑːʈəkəkə paːʈʰə ɦəməɾaː pəɽʰəbaːkə əʋəsəɾə upələbdʰə bʰə' geːlə ɾəɦəeː. ɦəməɾaː təkʰənoː laːgələ ɾəɦəeː d͡ʒeː eːɦɪ nɑːʈəkəmeː ʋɪʂəjəʋəstukə səməsɑːməjɪkətɑː t͡ʃʰəɪ. paːtɾə aː pərɪʋeːʃə məulɪkə

tʃʱəɪ, s̪ə̃ʋɑːd̪ə tʃoːʈəgərə ɑː pɑːt̪roːtʃɪt̪ə tʃʱəɪ. məɲtʃəpərə eːɦɪ n̪ɑːʈəkəkə prərd̪əʃən̪ə ɑːʋəʃjəkə tʃʱəɪ. kɪtʃʱueː d̪ɪn̪əkə ən̪t̪ərɑːləmeː eːɦɪ n̪ɑːʈəkəkə prərd̪əʃən̪ə kəeːlə geːləɪ. d͡ʒən̪əkəpurə ɑː kɑːʈʰəmɑːɳɖəũmeː bʰeːlə prərd̪əʃən̪ə əpeːkʂɑːkrɨt̪ə t̪ɑːt̪kɑːliːn̪ə əʋəs̪t̪ʰɑːmeː n̪əʋə mɑːn̪ələ d͡ʒɑːeːbəlɑː n̪ɑːʈjəkərmiː s̪əbʰəkə s̪əmuːɦə ɑːkrɨt̪ɪ eːɦɪ n̪ɑːʈəkəkə prərd̪əʃən̪ə kəeːn̪eː tʃʱələ. s̪ʋəbʰɑːʋɪkə tʃʱəɪ prərd̪əʃən̪əmeː ɑːʋeːʃə rəɦəɪ mud̪ɑː prərd̪əʃən̪əmeː pərɪpəkʋət̪ɑːkə ɑːoːrə beːs̪iː ɑːʋəʃjəkət̪ɑː rəɦəɪ.

muːlət̪əhə̆ ɦəmə iː kəɦə' tʃɑːɦələɦũ ətʃʱɪ d͡ʒeː eːɦɪ n̪ɑːʈəkəkə prərd̪əʃən̪ə d̪eːkʰəbɑːkə əʋəs̪ərə bʰeːʈələ. ɑːbə n̪ɑːʈəkə prərd̪əʃən̪əkə krɑːpʰʈə kət̪eːkə prəbʰɑːʋəʃɑːliː rəɦəɪ, rəŋgəməɲtʃəmeː prəjoːgə ɦoːməeːbəlɑː ʋɪbʰɪn̪n̪ə əʋəjəʋəs̪əbʰə ərt̪ʰɑːt̪ə lɑːɪʈə, s̪ɑːuɳɖə, proːps̪ə, əbʰɪn̪eːt̪ɑːkə kɑːrjə ʋɑː s̪əməgrəmeː n̪ɪrd̪eːʃəkəkə kɑːrjə kət̪eːkə prəbʰɑːʋəʃɑːliː tʃʱələɪ t̪ɑːɦɪ rupəkẽː ʋɪʃleːʂəɳə eːkʰən̪ukə d̪rɨʂʈɪeː t̪ʰoːɽeː d͡ʒəʈɪlə tʃʱəɪ. mɪt̪ʰɪlɑː kʂeːt̪rəmeː prəbʰɑːʋəʃɑːliː ɑː kɑːrjəkə s̪t̪ərəpərə ʋjɑːʋəs̪ɑːjɪkə rəŋgəməɲtʃə kə' rəɦələ s̪əmuːɦəs̪əbʰə s̪eːɦoː prəʋɪd̪ʰɪ prəjoːgəkə d̪rɨʂʈɪeː kəməd͡ʒoːreː tʃʱələ. ərt̪ʰɑːt̪ə prəʋɪd̪ʰɪs̪ə̃ bəɦut̪ə pərɪtʃɪt̪ə n̪ə_ɪ bʰə' pɑːeːlə tʃʱələ.

d͡ʒən̪əkəpurəmeː mɪn̪ɑːpəkə bɑːd̪ə ɑːkrɨt̪ɪmeː juʋɑː rəŋgəkərmiː loːkən̪ɪ ɑːʋəd̪d̪ʰə bʰə' ut̪s̪ɑːɦəkə s̪ə̃gə kɑːrjə kə' rəɦələ tʃʱəlɑːɦə. muːlət̪əhə̆ rəŋgəməɲtʃə ɑːʋeːʃə ɑː ʃəukəkə ɑːd̪ʰɑːrəpərə s̪əkrɪjə tʃʱələɪ. ɦəmərɑːs̪əbʰə əd̪ʰɪkɑ̃ːʃə məɪt̪ʰɪlə mɪt̪ʰɪlɑːkə grɑːmiːɳə rəŋgəməɲtʃəs̪ə̃ pərɪt̪ɪtʃə tʃʱiː. kʰɑːs̪əkə' pərʋə, t̪joːɦɑːrə ɑː ut̪s̪əʋəmeː

gɑːməs̪ə̃ bɑːɦərə ɾəɦən̪ɪɦɑːɾəs̪əbʰə oːɦɪ əʋəs̪əɾəpəɾə n̪ɑːʈəkə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʱəlɑːɦə. d͡ʒɑːɦɪ n̪ɑːʈəkəkə pɾəɾd̪əʃən̪ə ɾupəkẽː t̪ʰoːɽəboː s̪məɾəɳə kəeːlə d͡ʒɑːeː t̪ə bʰeːʈɪ d͡ʒɑːeːt̪ə, pɑːɾəs̪iː t̪ʰɪeːʈəɾəkə ɾupə. oːn̪ɑː t̪ə bəɦuːt̪ə ɾɑːs̪ə ɦɪn̪d̪iː n̪ɑːʈəkə ɦoːɪt̪ə t͡ʃʱələɪ mud̪ɑː məɪt̪ʰɪliː n̪ɑːʈəkə s̪eːɦoː pɾəɾd̪əʃən̪ə ʃəɪliːgət̪ə s̪t̪əɾəpəɾə ɑːməɾupəmeː t̪ɑːɦɪs̪ə̃ bʰɪn̪n̪ə n̪ə_ɪ t͡ʃʱələɪ. oːɦɪ t͡ʃəɾəɳəmeː d͡ʒən̪əkəpuɾə s̪ən̪ə d͡ʒəgəɦəpəɾə s̪eːɦoː gɑːməs̪ə̃ ɑːeːlə juʋɑː s̪əbʰə t͡ʃʱəlɑːɦə, d͡ʒɪn̪əkə ɑːd̪ʰun̪ɪkə ɾəŋgəməɲt͡ʃəs̪ə̃ kʰɑːs̪eː pəɾɪt͡ʃit̪ɪ n̪ə_ɪ t͡ʃʱələn̪ɪ ɑː t̪ẽː pɑːɾəs̪iː ʃəɪliːkə n̪ɑːʈəkə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʱəlɑːɦə. eːkəʈɑː ɑːɾə bəs̪ən̪t̪əkə pɑːʈʰə jɑːt̪ʰɑːɾt̪ʰəʋɑːd̪iː n̪ɑːʈəkəkə d͡ʒəkɑ̃ː ɾəɦɪt̪oː pɾəɾd̪əʃən̪əmeː ɑːd̪ʰun̪ɪkə ɾəŋgəməɲt͡ʃəkə pɾəʋɪd̪ʰɪs̪ə̃ ʋəɲt͡ʃit̪ə ɾəɦələ. jɑː iː kəɦiː d͡ʒeː pɑːɾəs̪iːkə pɾəɾd̪əʃən̪ɑːt̪məkə ʃəɪliːkə t͡ʃəpeːʈəmeː ɾəɦələ n̪ɑːʈəkə.

eːɦɪ n̪ɑːʈəkəkə pɑːʈʰəpəɾə bɑːt̪ə kəɾiː t̪ə ʋɪʂəjə ʋəs̪t̪u s̪əmɑːn̪jə ɾəɦɪt̪oː n̪ɑːʈəkəkə kət̪ʰoːpəkət̪ʰən̪əmeː ʋɪʃɪʂʈət̪ɑː d̪eːkʰɑːiː d̪əɪt̪ə t͡ʃʱələ. mɪt̪ʰɪlɑːkə s̪əmɑːd͡ʒə t͡ʃʱələɪ oːɦɪ n̪ɑːʈəkəmeː, əɾt̪ʰɑːt̪ə s̪əmɑːd͡ʒəkə d͡ʒeː ʋɪbʰɪn̪n̪ə ɾupə ɑː t͡ʃit̪ɾə bʰeːʈəɪ t͡ʃʱəɪ mɪt̪ʰɪlɑːkə eːkəʈɑː gɑːməmeː oː ət̪jən̪t̪ə pɾəbʰɑːʋəʃɑːliː ɑː s̪əɦəd͡ʒət̪ɑːkə s̪ə̃gə upəs̪t̪ʰɪt̪ə t͡ʃʱələ. d͡ʒeːn̪ɑː əbʰɪd͡ʒɑːt̪jə s̪ɑːmən̪t̪ə pəɾɪʋɑːɾə d͡ʒəkəɾɑː ləgə əpən̪ɑː d͡ʒiːʋən̪əpəd̪d̪ʰət̪ɪme ɑːɖəmʋəɾə t͡ʃʱələɪ, lɑːlət͡ʃə t͡ʃʱələɪ ɑː s̪əməjəkeː əpən̪ɑː muʈʈʰiːmeː n̪ɪjən̪t̪ɾɪt̪ə ɾəkʰəbɑːkə ən̪əʋəɾət̪ə pɾəjət̪n̪ə kəɾəɪt̪ə d̪eːkʰələ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʱələɪ. n̪ɪɾd̪ʰən̪ə ɑː kəməd͡ʒoːɾə t͡ʃʱələɪ d͡ʒəkəɾə d͡ʒiːʋən̪ə d͡ʒəʈɪlə t͡ʃʱələɪ. d͡ʒiːʋɪkɑːkə ɦeːt̪u s̪əŋgʰəɾʂə kə' ɾəɦələ t͡ʃʱələ. ʋəɪʋɑːɦɪkə ɑː s̪ə̃s̪kɑːɾɪkə kɑːɾjəkẽː n̪ɪɾʋəɦən̪ə pəɪgʰə t͡ʃun̪əut̪iːkə ɾupəmeː t͡ʃʱələɪ. oː kəɦun̪ɑː d̪ɑːjɪt̪ʋəmukt̪ə

ɦoːeːbaːkə ʋɪʋəʃəʈ̪aːmeː rəɦəɪʈ̪ə tʃʰələ. s̪ʋəbʰaːʋɪkə tʃʰəɪ d͡ʒeː eːɦɪs̪ə̃ s̪aːmaːd͡ʒɪkə ʈ̪raːs̪əd̪iːkə d͡ʒən̪mə ɦeːʈ̪əɪ d͡ʒeː eːɦɪ n̪aːʈəkəmeː d͡ʒən̪əməɪʈ̪ə tʃʰəɪ. eːɦɪ n̪aːʈəkəkə kaːləkʰəɳɖəs̪ə̃ aːoːrə əʈ̪ɪʈ̪əmeː d͡ʒaːɪ ʈ̪ə ʋaːləʋɪʋaːɦə, ʋɪd̪ʰəʋaːʋɪʋaːɦə, ən̪əmeːlə ʋɪʋaːɦə, bəɦuʋɪʋaːɦə s̪ən̪ə s̪aːmaːd͡ʒɪkə kurupəʈ̪aːkə iː rupəs̪əbʰə aːrə bʰəjaːʋəɦə d̪eːkʰaːɪʈ̪ə tʃʰəɪ. eːɦən̪ə ʋəɪʋaːɦɪkə prəʈ̪ʰaːs̪ə̃ s̪aːmaːd͡ʒɪkə ʋɪkrɨʈ̪ɪkə tʃərəmə n̪ɪkrɨʂʈəʈ̪aː uʈ̪pən̪n̪ə bʰeːləɪ mud̪aː eːɦən̪oː ʋərgə tʃʰələɪ d͡ʒeː eːɦən̪ə prəʈ̪ʰaːkẽː məɦɪmaː məɳɖən̪ə s̪eːɦoː kərəɪʈ̪ə tʃʰəlaːɦə. əbʰɪd͡ʒaːʈ̪jə ʋərgə əpən̪ə ən̪ʈ̪ərə kurupəʈ̪aːkẽː pərd̪aːkə maːd̪ʰjəməs̪ə̃ tʃʰeːkən̪eː tʃʰəlaːɦə. mud̪aː ʃrəmɪkə ʋərgə laːɲtʃʰɪʈ̪ə ɦoːɪʈ̪ə tʃʰələ. ərʈ̪ʰaːʈ̪ə laːɲtʃʰən̪aː maːʈ̪rə n̪ə_ɪ, eːɦɪ prəkərəɳəmeː kəʈ̪eːkoː pərɪʋaːrəkə ʋɪn̪aːʃə bʰə' d͡ʒaːɪʈ̪ə tʃʰələɪ. eːɦɪ n̪aːʈəkəkə n̪aːʈəkaːrə eːɦɪ d̪ʋən̪d̪ʋəkẽː s̪əməd̪ʰaːn̪ɪkə' pəkəɽələn̪ɪ ətʃʰɪ.

eːkəɽaː gərɪbə baːpə əpən̪aː beːʈiːkə bjaːɦəkə ɦeːʈ̪u ʋjaːkuːlə ətʃʰɪ. mud̪aː oːkərə ʋjaːkuːləʈ̪aː ʋjəkʈ̪ɪgəʈ̪ə ʋjaːkuːləʈ̪aː maːʈ̪rə tʃʰəɪ. bəd͡ʒaːrəkə d̪ərə bʰaːu ən̪us̪aːrə oː d̪əɦeːd͡ʒəkə bʰukʈ̪aːn̪ə kərəbaːmeː əs̪ərməʈ̪ʰə ətʃʰɪ ʈ̪ẽː oː beːʈiːkẽː gəraːkə gʰeːgʰə buːd͡ʒʰɪ s̪aːʈʰɪ d̪əɪʈ̪ə ətʃʰɪ koːn̪oː roːgiː aː kɪ beːs̪ə umeːrəgərə puruʂəkə ʋəs̪ʈ̪u d͡ʒaːʈ̪əkə rupəmeː. n̪aːʈəkiːjə gʰəʈən̪aː koːn̪oː əprəʈ̪jaːʃɪʈ̪ə n̪ə_ɪ ətʃʰɪ. oːɦɪ ʋiːmaːrə puruʂəkə mrɨʈ̪ju ɦoːɪ tʃʰəɪ aː oː kaːn̪jaː pun̪əhə̆ baːpəkə gəraːkə gʰeːgʰəkə rupəmeː n̪əɪɦərəmeː rəɦəbaːkə leːlə ʋaːd̪ʰjə ətʃʰɪ.

n̪aːʈəkəkə kəʈ̪ʰaː eːkəd̪əməs̪ə̃ s̪ɪn̪eːmaːiː gʰəʈən̪aːkrəmə d͡ʒəkãː aːgaː bəɽʰəɪʈ̪ə ətʃʰɪ. eːkəɽaː əbʰɪd͡ʒaːʈ̪jə pərɪʋaːrəkə

juʋaː d͡ʒeː ʋɪʋaːɦə kərəbaː joːgjə umeːɾəkə ət͡ʃʱɪ aː oːɦɪ juʋaːkə ʋɪʋaːɦeː prəs̪əŋgəs̪ə̃ eːɦɪ n̪ɑːʈəkəkə praːɾəmbʱə ɦoːɪt̪ə t͡ʃʱəɪ aː kɪ iː kəɦiː d͡ʒeː n̪ɑːʈəkəkə əd̪ʱɪkɑ̃ːʃə s̪əməjaːʋəd̪ʱɪ eːɦɪ ʋɪʂəjəpərə keːn̪d̪ɾɪt̪ə ɾəɦəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. iː juʋəkə gaːməkə s̪oːt͡ʃə̃, pərəmpəraːs̪ə̃ bʱɪn̪n̪ə prəgət̪ɪʃiːlə aː pərəmpəraː bʱə̃d͡ʒəkəkẽː ɾupəmeː d̪eːkʱələ d͡ʒaːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. d͡ʒəkəraː oːɦɪ n̪ɑːjɪkəs̪ə̃geː ʋaːljəəʋəs̪t̪ʱaːkə preːməpuːɾɳə s̪ə̃s̪mərəɳəs̪əbʱə t͡ʃʱəɪ, d͡ʒeː ʋɪd̪ʱəʋaː ɦoːeːbaːmeː oːkərə d̪oːʂə n̪ə_ɪ d̪eːkʱəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. d͡ʒeː oːɦɪ ləʈəkiːkẽː əpəʃəgun̪ə n̪ə_ɪ maːn̪əɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. pun̪əhə̆ oːeːɦə d̪un̪uːkə bʱẽːʈə, d̪un̪uːmeː pun̪əhə̆ ən̪t̪əɾə̃gət̪ɑː, t͡ʃəɾt͡ʃaː, kɪt͡ʃʱu n̪ɑːʈəkiːjə gʱəʈən̪ɑːkrəməmeː t̪ʱriːlə, s̪əs̪pẽːs̪ə aː pun̪əhə̆ juʋaːd̪ʋaːɾaː juʋət̪iːkẽː s̪ʋiːkaːɾoːkt̪ɪ. ɪeːɦə kət̪ʱaːn̪əkə t͡ʃʱəɪ.

eːɦən̪ə ʋɪʂəjəʋəs̪t̪u d͡ʒəkəraː prəbʱaːʋəmeː əd̪ʱɪkɑ̃ːʃə ət͡ʃʱɪ, d͡ʒəkərə s̪ɑːkʂjə aː bʱoːkt̪ɑː s̪əmpuːɾɳə s̪əmaːd͡ʒə ət͡ʃʱɪ aː d͡ʒəkərə pəkʂə aː ʋɪpəkʂə pərəmpəraː, s̪ə̃ɾət͡ʃən̪ɑː aː s̪əməjə ət͡ʃʱɪ, t̪eːɦən̪ə ʋɪʂəjəpərə s̪ɪɾd͡ʒən̪ɑː kərəbə t͡ʃun̪əut̪iː t̪ə t͡ʃʱəɪ. ən̪eːkõː t̪əɾəɦəkə aːɾoːpəkẽː s̪ɑːmən̪ɑː kərə' pəʈəɪ t͡ʃʱəɪ. ɦəməraː budʒʱən̪eː eːkəʈaː s̪əɾd͡ʒəkə eːɦən̪ə aːɾoːpəkẽː pərəbaːɦə n̪ə_ɪ kərəɪeː aː t̪ẽː ɾət͡ʃən̪ɑː kərəɪeː. bʱɾəmərəd͡ʒiː eːɦən̪ə t͡ʃin̪t̪ɑː aː d̪uʋɪd̪ʱaːs̪ə̃ d̪uːɾə t͡ʃʱət̪ʱɪ t̪ẽː n̪ɪɾən̪t̪ərə ɾət͡ʃən̪ɑːɾət̪ə t͡ʃʱət̪ʱɪ. əɦuː n̪ɑːʈəkəmeː oː s̪ɑːmaːd͡ʒɪkə s̪əməs̪jaːkə ʋɪɾud̪d̪ʱə pəɾɪʋəɾt̪ən̪əkə pəɾɪkəlpən̪ɑː kərəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʱɪ. eːkəʈaː kraːn̪t̪ɪkaːɾiː t͡ʃeːt̪ən̪ɑː prəʋaːɦɪt̪ə kərəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʱɪ. ɦun̪əkə d̪ɾɨʂʈɪkoːɳə t͡ʃʱən̪ɪ t͡ʃin̪t̪ən̪əkə d͡ʒəɾət̪ɑː aː ʃaːs̪əkiːjə d̪əmbʱəkə gəɾbʱəmeː kraːn̪t̪ɪkə d͡ʒən̪mə bʱə' s̪əkəɪeː. ʋəɾgə t͡ʃeːt̪ən̪ɑː t͡ʃʱəɪ. d͡ʒeː oːɦɪ t͡ʃeːt̪ən̪ɑːkẽː grəɦəɳə kərət̪ə oːeːɦə pəɾɪʋəɾt̪ən̪əkə

kəʈʰɪn̪ə mɑːɾgəpəɾə ɑːgɑː bəɖʰɪ s̪əkəɪeː. pəɾɪʋəɾt̪ən̪əkə s̪ə̃ʋɑːɦəkə bən̪əbɑːmeː pɑːɾɪʋɑːɾɪkə pɾɨʂʈʰəbʰuːmɪ ʋɑːd̪ʰəkə ɦoːeːbɑːkə kət̪ʰən̪əmeː d͡ʒeː s̪ət̪ɟət̪ɑː ɦoːɪkə mud̪ɑː eːɦɪ n̪ɑːʈəkəkə mɑːd̪ʰjəməs̪ə̃ bʰɾəməɾə eːɦɪ mɑːn̪ɟət̪ɑːkẽː s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə kəɾə'meː s̪əkʂəmə ɦoːɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː ʋɪt͡ʃɑːɾəkẽː n̪eː t̪ə ət̪ɪt̪ə, n̪eː t̪ə pɾɨʂʈʰəbʰuːmɪ tʃʱeːkə s̪əkəɪeː.

eːɦɪ n̪ɑːʈəkəkə s̪ən̪d̪əɾbʰəmeː d͡ʒəkʰən̪ə t͡ʃəɾt͡ʃɑː ɑːgɑː bəɽʰəbəɪt̪ə tʃʱiː t̪ə ɦəməɾɑː juɾoːpɪjə s̪əmɑːd͡ʒəkə pəɾɪʋəɾt̪ən̪əkə kɑːləkʰəɳɖəkẽː t̪ʰoːɖeː s̪ə̃s̪məɾəɳə bʰə' əbəɪeː. mɑːkəɾs̪ə d͡ʒiːbəɪt̪ə ɾəɦət̪ʰɪ ɑː juɾoːpɪjə s̪əmɑːd͡ʒəkə s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə, ɾɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪkə gʰəʈən̪ɑːpəɾə bəɽə t̪iːkkʰə n̪əd͡ʒəɾɪ ɾəkʰən̪eː ɾəɦət̪ʰɪ. bəɦut̪əɾɑːs̪ə leːkʰəkə s̪ɑːɦɪt̪ɟəkɑːɾə ʋɑː kəlɑːkəɾmiː loːkən̪ɪ s̪eːɦoː əpən̪ə s̪ɪɾd͡ʒən̪ə ɑː pɾəɾd̪əʃən̪əd̪ʋɑːɾɑː juɾoːpəkə kəʈʰɪn̪əkɑːləkẽː əd͡ʒʰɪʋjəkt̪ə kə' ɾəɦələ ɾəɦət̪ʰɪ. oːɦɪ t̪ɾəməmeː s̪ʋəjə̃ mɑːkəɾs̪ə kəɦəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː juɾoːpəmeː pũːd͡ʒiːʋɑːd̪ə ɑː pũːd͡ʒiːkə n̪ɪjən̪t̪ɾəkə koːn̪ɑː s̪ət̪t̪ɑː n̪ɪjən̪t̪ɾəɳə kə' leːləkə ətʃʱɪ. gəd̪d̪iːpəɾə kɪjoː ətʃʱɪ mud̪ɑː s̪ət̪t̪ɑː t̪ə jəɾt̪ʰɑːt̪ʰət̪əɦə̆ pũːd͡ʒiːpət̪ɪkə ɦɑːt̪ʰəmeː tʃʱəɪ. eːɦɪ bɑːt̪əkẽː ət̪eːkə s̪pəʂʈə ɑː pɾəbʰɑːʋiː ɖʰə̃gəs̪ə̃ koːn̪oː ʋəɪt͡ʃɑːɾɪkə ʋɑː ɾɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪkə əd̪ʰjeːt̪ɑː loːkən̪ɪ əpən̪ɑːkẽː s̪əmpɾeːʂɪt̪ə n̪ə_ɪ kə' s̪əkəlɑːɦə d͡ʒət̪eːkə bɑːld͡ʒɑːkə əpən̪ɑː upən̪ɟɑːs̪əkə mɑːd̪ʰjəməs̪ə̃ kəɾəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. s̪ɑːɦɪt̪ɟəmeː t̪ɑːt̪kɑːliːn̪ə s̪əməjəkə ɪt̪ɪɦɑːs̪əʋoːd̪ʰə ɾəɦəɪt̪ə tʃʱəɪkə. t̪ẽː ɪt̪ɪɦɑːs̪ə ɑː s̪ɑːɦɪt̪ɟə eːkəd̪oːs̪əɾəkə pəɾɪpuːɾəkəkẽː ɾupəmeː s̪ə̃gəs̪ə̃gə jɑːt̪ɾɑː s̪eːɦoː kəɾəɪt̪ə ətʃʱɪ. oːn̪ɑː s̪ɑːɦɪt̪ɟə ɪt̪ɪɦɑːs̪əkə s̪əmʋən̪d̪ʰəkẽː eːt̪eːkə s̪əɦəd͡ʒət̪ɑːkə s̪ə̃gə ʋjɑːkʰjɑː n̪əeː kəeːlə d͡ʒɑː s̪əkəɪeː. t̪ət̪ʰɑːpɪ eːɦɪ pɾəs̪əŋgəkẽː eːɦɪʈʰɑːmə

ulleːkʰə kəɾəbaːkə ɪeːɦə kaːɾəɳə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː n̪aːʈəkəkaːɾə bʰɾəməɾə eːɦɪ n̪aːʈəkəmeː eːɦən̪ə upəkət̪ʰaːs̪əbʰəkẽː s̪aːjaːs̪ə ləoːlən̪ɪ ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː n̪eːpaːləkə t̪aːt̪kaːliːn̪ə s̪əməjəkə eːkəʈaː əɪt̪ɪɦaːs̪ɪkə gʰəʈən̪aːkɾəməkə s̪əmaːn̪jə ɾeːkʰaːt͡ʃɪt̪ɾə bʰeːʈəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. s̪aːmaːn̪jə kəɦəbaːkə t̪aːt̪pəɾjə iː d͡ʒeː eːkəɾə s̪əgʰən̪ə ɾupə t̪ə ɪt̪ɪɦaːs̪əmeː maːt̪ɾə kʰoːd͡ʒələ d͡ʒaː s̪əkəɪeː mud̪aː s̪aːɦɪt̪jə kət̪eːkoː s̪t̪əɾəpəɾə s̪əməjəkẽː muːkʰəɾə ɾupẽː əbʰɪʋjəkt̪ə kə' ɾəɦələ ɾəɦəɪ t͡ʃʱəɪ d͡ʒəkəɾaː s̪aːɦɪt̪jəkə paːʈʰəkəkẽː t͡ʃɪn̪ɦɪt̪ə kəɾə' pəʈət̪əɪ.

eːɦɪ n̪aːʈəkəmeː n̪eːpaːləkə ɾaːd͡ʒən̪iːt̪ɪkə pəɾɪʋəɾt̪ən̪ə aː oːɦɪ pəɾɪʋəɾt̪ən̪əkə pɾəbʰaːʋəkẽː upəkət̪ʰən̪əd̪ʋaːɾaː pɾəbʰaːʋiː ɖʱə̃gəs̪ə̃ uʈʰaːoːlə geːlə t͡ʃʱəɪ. kʰaːs̪əkəeː bɪkɾəmə s̪əmʋət̪əkə t͡ʃaːlɪs̪ə d̪əʃəkəkẽː ən̪t̪əmeː n̪eːpaːləmeː ʋjaːpəkə pəɾɪʋəɾt̪ən̪ə d͡ʒʱeːləɪ. s̪əkɾɪjə ɾaːd͡ʒət̪ən̪t̪ɾə s̪iːmɪt̪ə ʃət̪t̪ɪkəs̪ə̃gə maːt̪ɾə əpən̪aːkẽː kəɦuːn̪aː s̪uɾəkʂɪt̪ə kəeːlən̪ɪ. eːkəʈaː d̪eːʃəkə muːlə s̪ət̪t̪aːkə pəɾɪʋəɾt̪ən̪ə koːn̪oː s̪aːmaːn̪jə gʰəʈən̪aː n̪ə_ɪ ɦoːɪ t͡ʃʱəɪ. s̪ʋəbʰaːʋɪkeː eːkəɾə pɾəbʰaːʋə ɾaːd͡ʒət̪ən̪t̪ɾə s̪ə̃s̪t̪ʰaːkə pɾɨʂʈʰəpoːʂəkə ʃəkt̪ɪpəɾə s̪eːɦoː pəʈələɪ, ʃəkt̪ɪʋɪɦɪn̪ət̪aːkə ən̪ubʰuːt̪ɪs̪ə̃ oːɦən̪ə ʃəkt̪ɪ ʋɪt͡ʃəlɪt̪ə t͡ʃʱələ. pəɾɪʋəɾt̪ən̪əkə əkãːkʂiː, s̪əmaːd͡ʒəkə ʃɾəmɪkə, d̪əlɪt̪ə, ʋəɲt͡ʃɪt̪ə ʋəɾgə kɪt͡ʃʱu beːs̪ɪeː ut̪s̪aːɦəmeː t͡ʃʱələ. ɾaːd͡ʒən̪iːt̪ɪkə pəɾɪʋəɾt̪ən̪əkə s̪aːmaːd͡ʒɪkə pɾəbʰaːʋəkẽː eːɦɪ n̪aːʈəkəmeː ət̪jən̪t̪ə kuʃələt̪aːkə s̪ə̃gə laːoːlə geːlə ət͡ʃʱɪ. n̪aːʈəkəkə s̪aːmən̪t̪ə paːt̪ɾə beːɾəbeːɾə eːkəʈaː baːt̪ə ulleːkʰə kəɾəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː d͡ʒəmɪn̪d̪aːɾiː t͡ʃəlaːeːbə aːbə kəʈʰɪn̪ə bʰə' geːləɪ. oː gaːməkə ʃɾəmɪkə ʋəɾgə d͡ʒeː kəɦɪjoː d͡ʒəmɪn̪əd̪aːɾəkə d̪əjaːpəɾə d͡ʒiːʋən̪ə n̪ɪɾʋəɦən̪ə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʱələ aːbə oːɦɪ maːlɪkəkẽː ʈeːɾən̪aːiː t͡ʃʱoːɖɪ d̪eːləkəɪeː. s̪əkt̪aː aː ʃət̪t̪ɪ

d͡ʒəkərɑː ləgə t͡ʃʰəɪ t̪əkərɑː n̪ə̪_ɪ gud̪ɑ̪ːn̪əbə t̪ə̪ ʋɪd̪ɾoːɦə t͡ʃʰəɪ. n̪ɑ̪ːʈjəkɑːɾə ɾɑːʂʈɾɪjə s̪t̪ərəpərə bʰeːlə ɾɑːd͡ʒən̪iː̪t̪ɪkə pərɪʋərt̪ə̪n̪ə̪kẽː prəbʰɑːʋə ɑːməd͡ʒən̪ə̪ koːn̪ɑ̪ː grəɦəɳə kəeːləkə ʋɑː ɑːməd͡ʒən̪ə̪ kət̪eː̪kə s̪ə̪t͡ʃeːt̪ə̪ ɾɑːd͡ʒən̪iː̪t̪ɪkə s̪kulɪŋə kə' leːləkə ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː d̪eː̪ʃəkə ʃiːɾʂə s̪ə̪t̪t̪ɑ̪ːkẽː ʋɪs̪t̪ʰɑːpɪt̪ə̪ kərəbɑːkə kʂəmət̪ɑ̪ː prɑːpt̪ə̪ kə' leːləkə s̪eː̪ s̪pəʂʈə ɾkələn̪ɪ̪ ət͡ʃʰɪ. eːɦɪ n̪ɑ̪ːʈəkəmeː ɾɑːpə t̪ɑ̪ːpə ʋɪɦɪn̪ə̪ s̪ɑ̪ːmən̪t̪ə̪ pɑːt̪ɾə d͡ʒeːn̪ɑ̪ː ʋɾɨd̪d̪ʰə bɑːgʰə s̪ə̪n̪ə̪ s̪t̪ʰɪt̪ɪ̪meː ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː əpən̪ɑ̪ː gupʰɑːmeː kəɪd̪ə̪ ət͡ʃʰɪ ɑː oːt̪t̪əɦɪs̪ə̪̃ ɦuməɾɪ ɾəɦələ ət͡ʃʰɪ. ʋɪʋəʃə, kəməd͡ʒoːɾə ɑː kɑːt̪ərə bɑːgʰə.

n̪ɑ̪ːʈjəkɑːɾə eːɦɪ d̪ʋən̪d̪ʋəkẽː mɑːt̪ɾə n̪ɑ̪ːʈjəɾupə n̪ə̪_ɪ d̪ə̪ɪt̪ə̪ t͡ʃʰət̪ʰɪ oː ʋəs̪t̪ut̪əhə̆ s̪pəʂʈə n̪ə̪_ɪ bʰə' pɑːbɪ ɾəɦələ t͡ʃʰət̪ʰɪ d͡ʒeː pərɪʋərt̪ə̪n̪ə̪ d͡ʒən̪ə̪pəkʂəmeː t͡ʃʰəɪɦoː kiː n̪ə̪_ɪ ! oː n̪oː̪kərəʃɑːɦəkə gəɪrəd͡ʒɪmmeːʋɑːɾə prəʋɾɨt̪ɪ̪kə ɑːloːt͡ʃəkə t͡ʃʰət̪ʰɪ. n̪ə̪ukərəʃɑːɦə d͡ʒən̪ə̪t̪ɑ̪ːprət̪ɪ̪ ʋɪn̪ə̪mɾə ʋjəʋəɦɑːɾə n̪ə̪_ɪ ɾəkʰəɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ. oː kɑːməkẽː bəd̪ə̪lɑːmeː ət̪ɪ̪ɾɪkt̪ə̪ ɾəkəməkə əs̪uː̪liː kərəɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ ʋɑː s̪ə̪məgɾə n̪ə̪ukərəʃɑːɦə ən̪ɪ̪jən̪t̪ɾɪt̪ə̪ ɑː ərɑːd͡ʒəkə bʰə' geːlə ət͡ʃʰɪ, d͡ʒəkərɑː n̪ɪ̪jən̪t̪ɾəɳə kəeːn̪ɪ̪ɦɑːɾə kɪjoː d̪eː̪kʰɑːɪ n̪ə̪_ɪ d̪ə̪ɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ. n̪ə̪ukɑːɾəʃɑːɦəkə d͡ʒən̪ə̪t̪ɑ̪ːprət̪ɪ̪ ən̪ə̪_ut̪t̪ərəd̪ɑ̪ːjiː ʋjəʋəɦɑːɾə ɑː gələt̪ə̪ ɑːɾt̪ʰɪkə ugɑːɦiːkə leːlə n̪ɑ̪ːʈjəkɑːɾə əmuːɾt̪ə̪ ɾupəmeː ɾɑːd͡ʒən̪iː̪t̪ɪkə pərɪʋərt̪ə̪n̪ə̪kẽː d͡ʒɪmmeːʋɑːɾə mɑːn̪ə̪ɪt̪ə̪ t͡ʃʰət̪ʰɪ. mɑːn̪eː̪ pəɦɪn̪eː̪ s̪ə̪bʰəkɪt͡ʃʰu ʈʰɪkə t͡ʃʰələɪ, s̪ə̪mpuːɾɳə t̪ə̪n̪t̪ɾə ən̪uʃɑːs̪ɪ̪t̪ə̪ t͡ʃʰələɪ. eːkʰən̪ə̪ s̪ə̪bʰəkɪt͡ʃʰu ərɑːd͡ʒəkə t͡ʃʰəɪ, prɑːkɑːrɑːn̪t̪ərəs̪ə̪̃ eːɦɪ bʰɑːʂjəkẽː s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə̪ kərəbɑːkə prəjət̪n̪ə̪ t͡ʃʰəɪ. eːɦən̪ə̪ prəjət̪n̪ə̪ moːʈɑːmoːʈiː kəeːkə prəs̪ə̪ŋgəmeː prəjət̪n̪ə̪puːɾʋəkə kərəɪt̪ə̪ d̪eː̪kʰɑːɪt̪ə̪ t͡ʃʰəɪ. mɑːn̪eː̪ gɑːməmeː t͡ʃoːɾəkə gət̪ɪ̪ʋɪd̪ʰɪ bəɖʰɪ geːləɪeː

t̪ə t̪ɑːɦɪkeː leːlə ɾɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪkə pəɾɪʋəɾt̪ən̪əmeː kʰoːʈə d̪eːkʰɑːiːt̪ə tʃʱəɪ. buːd͡ʒʱəbə d͡ʒəɾuɾiː iː tʃʱəɪ d͡ʒeː n̪eːpɑːləkə oː pəɾɪʋəɾt̪ən̪ə mɑːt̪ɾə s̪ət̪t̪ɑː pəɾɪʋəɾt̪ən̪ə n̪ə_ɪ ɾəɦəɪ. oː ʋjəʋəs̪t̪ʰɑːkə pəɾɪʋəɾt̪ən̪ə ɾəɦəɪ. s̪əjəũ ʋəɾʂə s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə mɑːn̪jət̪ɑː, s̪ə̃ɾətʃən̪ɑː ɑː tʃeːt̪ən̪ɑːkẽː eːkəʈɑː pəɾɪd̪ʰɪkə bʰɪt̪əɾə lɑːeːlə geːlə ɾəɦəɪ. d͡ʒeː s̪ʋət̪ən̪t̪ɾə s̪ʋətʃʰən̪d̪ə ʋɪtʃəɾən̪ə kəɾəɪt̪ə ətʃʰɪ t̪əkəɾɑː leːlə s̪iːmɑː n̪ɪɾd̪ʰɑːɾən̪ə əs̪əɦjə ɦoːɪt̪eː tʃʱəɪ. t̪ɑːt̪kɑːliːn̪ə s̪ət̪t̪ɑːkə ʃɾeːʂʈʰət̪ɑːkə mɑːn̪jət̪ɑː ɾəkʰən̪ɪɦɑːɾə mukʰəɾə ʋɪɾoːd̪ʰə kəɾəbɑːs̪ən̪ə əʋəs̪t̪ʰɑːmeː n̪ə_ɪ ətʃʰɪ mud̪ɑː oː ʃɑːn̪t̪ə ʋɪd̪ɾoːɦəkə leːlə kɪtʃʰu kʰɑːs̪ə s̪əɾə̃d͡ʒɑːmə d͡ʒuʈɑː ɾəɦələ ətʃʰɪ. mɑːn̪eː s̪ɑːɦɪt̪jəkə mɑːd̪ʰjəməs̪ə̃ eːɦən̪ə bʰɑːʂjəkə s̪t̪ʰɑːpən̪ɑːkẽː kʰət̪əɾən̪ɑːkə pɾəjət̪n̪ə mən̪ələ d͡ʒɑː s̪əkəɪeː. ʋəɾt̪əmɑːn̪əkẽː kuɾupə d̪eːkʰɑːeːbə mɑːn̪eː ət̪ɪt̪ə t̪ə s̪un̪d̪əɾə tʃʱələɪ t̪ɑːɦɪ mɑːn̪jət̪ɑːkẽː s̪ʋət̪əhə̆ s̪t̪ʰɑːpən̪ɑː ɦoːɪt̪ə tʃʱəɪ. s̪ɑːɦɪt̪jəkə mɑːd̪ʰjəməs̪ə̃ ʋɪʃɪʂʈə ʃəs̪t̪ɾə n̪ɪɾmɑːn̪ə d͡ʒɑːɦɪs̪ə̃ ɾɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪkə, s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə ɑː s̪ɑ̃ːs̪kɾɨt̪ɪkə pun̪əɾut̪t̪ʰɑːn̪əkẽː puɾn̪əd͡ʒiːʋən̪ə d̪eːlə d͡ʒɑː s̪əkəɪ. pɾət̪jeːkə ɾɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪkə pəɾɪʋəɾt̪ən̪əkẽː bɑːd̪ə ləgəbʰəgə s̪əbʰə d̪eːʃəmeː eːɦən̪ə ʋɪməɾʃə d̪eːkʰələ d͡ʒɑː s̪əkəɪeː. ʋəud̪d̪ʰɪkə ɑː s̪ɪɾd͡ʒən̪ɑːt̪məkə ɾupəs̪ə̃ s̪eːɦoː puɾn̪ə_ut̪t̪ʰɑːn̪əkə pɾəjət̪n̪ə ɑː əgɾəgəmən̪əkə pɾət̪ɪʋɑːd̪əkə s̪ʋəbʰɑːʋɪkə d̪ʋən̪d̪ʋə d̪eːkʰələ d͡ʒɑː s̪əkəɪeː.

eːɦɪ n̪ɑːʈəkəmeː tʃoːɾəkə pɾəs̪əŋgə bəɽə pɾəbʰɑːʋəʃɑːliː ɖʱə̃gəs̪ə̃ ɾɑːkʰələ geːləɪeː. tʃoːɾəkə gɪɾoːɦə mɑːt̪ɾə tʃoːɾiː n̪ə_ɪ kəɾəɪt̪ə ətʃʰɪ. oː eːkəʈɑː ʋəɪtʃɑːɾɪkə d̪ʋən̪d̪ʋə s̪eːɦoː ʈʰɑːɽʰə kəɾəɪt̪ə ətʃʰɪ. gɑːməkə n̪ɑːʈjə əʋəs̪t̪ʰɪt̪ɪmeː s̪ɑːmən̪t̪ə ɑː əpəɾɑːd̪ʰiː bɪtʃə̃ s̪əmʋən̪d̪ʰəkə pɾəgɑːɽʰət̪ɑː eːkəʈɑː n̪əʋə n̪ɑːʈjə ʋɪɖəmʋən̪ɑːkə s̪t̪ʰɑːpən̪ɑː kəɾəɪt̪ə tʃʱəɪ. eːɦɪ

prəs̪əŋgəmeː məd̪ʰjəmə ʋərgəkə ʋərgɪjə tʃ͡ərɪt̪rə s̪eːɦoː bəɽɑː ɖʰə̃gəs̪ə̃ muːkʰərə bʰeːləɪeː. oː pərɪʋərt̪ən̪əkẽː ɑːd̪ʰɑːrəbʰuːt̪ə ʃəkt̪ɪ ətʃʱɪ mud̪ɑː oː t̪ət̪əbeː əʋəs̪ərəʋɑːd̪ɪː s̪eːɦoː ətʃʱɪ. oː s̪əŋgʰərʂə bɑːd̪əkə upələbd̪ʰiːkə s̪əbʰəs̪ə̃ pəɪgʰə ɦɪs̪s̪eːd̪ɑːrə əpən̪ɑːkẽː mɑːn̪əɪt̪ə ətʃʱɪ. eːɦɪmeː koːn̪oː t̪ərəɦəkə əʋəroːd̪ʰə n̪ə_ɪ d̪eːkʰə' tʃ͡ɑːɦəɪeː. oː t̪ət̪kɑːlə lɑːbʰəkə ɦeːt̪u pərɪʋərt̪ən̪əkẽː s̪ə̃s̪t̪ʰɑːgət̪ə ɦuə' d̪eːbə's̪ə̃ pəɦɪn̪əɦĩ ɑːloːtʃ͡əkə bən̪ɪ d͡ʒɑːɪt̪ə ətʃʱɪ. pərɪʋərt̪ən̪ə prət̪ɪgəmən̪əkə gʰeːrɑːmeː pʰə̃s̪əɪt̪ə tʃ͡əlɪ d͡ʒɑːɪt̪ə tʃʱəɪ. məd̪ʰjəmə ʋərgə əpən̪ɑː əd̪ʰəɪjərt̪ɑːkə kɑːrəɳə s̪əmuːtʃ͡ɑː pərɪʋərt̪ən̪əkẽː s̪ə̃kəʈəgrəs̪t̪ə bən̪ɑː d̪əɪt̪ə tʃʱəɪ.

n̪ɑːʈəkəmeː ɦəreːkə s̪əməs̪jɑːkə kɑːrəkə pərɪʋərt̪ən̪ə d̪ɪʃə s̪əŋkeːt̪ə kəeːlə d͡ʒɑːɪt̪ə tʃʱəɪ iː n̪ɑːʈəkəkə kət̪ʰɑːkə s̪əɦəd͡ʒə ʋɪkɑːs̪əkrəmə n̪ə_ɪ tʃʱəɪ. n̪ɑːʈjəkɑːrə ət̪jən̪t̪ə s̪əd͡ʒəgə rupẽː upəkət̪ʰɑːkə mɑːd̪ʰjəməs̪ə̃ muːlə kət̪ʰɑːkə əŋgəkə rupəmeː eːɦən̪ə ʋɪʂəjəkẽː d̪rɨʃjɑːŋkɪt̪ə kərəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. s̪ʋəbʰɑːʋɪkə tʃʱəɪ d͡ʒeː eːɦən̪ə n̪ɑːʈjəəʋəs̪t̪ʰɪt̪ɪ t̪ʰoːɽeːkə əʋɪʃs̪ən̪iːjə bud͡ʒʱɑːɪt̪ə tʃʱəɪ. eːkəʈɑː ɑːrə bəs̪ən̪t̪ə s̪eːɦoː eːɦən̪ə əʋəs̪t̪ʰɑːs̪ə̃ gud͡ʒərələ ətʃʱɪ. n̪ɑːʈəkə n̪ɑːjɪkɑːpərə s̪ʋəbʰɑːʋɪkə tʃʱəɪ d͡ʒeː bəɦuːt̪oːkə n̪əd͡ʒərɪ ɦeːt̪əɪ. oːkərə rupə ɑː jəuʋən̪ə bəɦuːt̪oːkẽː ɑːkərʂɪt̪ə kərəɪt̪ə ɦeːt̪əɪ. kɪjoː s̪ʋəjə̃ bʰoːgəkə ɪtʃtʃʱɑː rəkʰəɪt̪ə ɦəeːt̪ə kɪjoː oːɦɪ bʰoːgjɑːkə məd̪ʰjəməs̪ə̃ ɑːrt̪ʰɪkə upɑːrd͡ʒən̪əkə prəjət̪n̪əmeː ɦəeːt̪ə. eːɦən̪əs̪ən̪ə n̪ɑːʈəkiːjə gʰəʈən̪ɑːkrəməmeː eːkəʈɑː eːɦən̪ə əʋəs̪t̪ʰɑːkə n̪ɪrmɑːɳə ɦoːɪt̪ə tʃʱəɪ d͡ʒət̪ə' tʃ͡oːrə, əpərɑːd̪ʰiː ɑː kət̪ʰɪt̪ə bʰəlɑːd̪əmiː n̪ɑːʈəkəkə n̪ɑːjɪkɑːkẽː beːtʃ͡əkə' ɑːkərʂəkə rəkəmə ugɑːɦiːkə n̪ɪʂkərʂəpərə

pəɦũt͡ʃəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ ɑː t̪ɑːɦɪ ɦeːt̪u ɑːʋəʃjəkə prəjət̪n̪ə s̪eːɦoː prəjoːgə kərəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ.

n̪ɑːʈəkəkə n̪ɑːjɪkɑː n̪ɑːʈəkəkə prɑːrəmbʰɪs̪ə̃ t͡ʃərəmə jɑːt̪ən̪ɑː bʰoːgɪrəɦələ ət͡ʃʱɪ. n̪əɪɦərə, s̪ɑːs̪urə ɑː pun̪əhə̆ n̪əɪɦərəkə d̪ukʰəhə̆puːrɳə jɑːt̪rɑːmeː oːɦɪ pɑːt̪rəprət̪ɪ d̪ərʃəkə ʋɑː pɑːʈʰəkəkə s̪ɑːɦɑːn̪ubʰuːt̪ɪ ɑːrd͡ʒən̪ə kərəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. mud̪ɑː oːɦɪ pɑːt̪rəs̪ə̃geː əprət̪jɑːʃɪt̪ə gʰəʈən̪ɑː ɦoːɪt̪ə t͡ʃʱəɪ. d͡ʒeː kɪ gʰəʈən̪ɑːkrəməkẽː rəɦəs̪jəməjiː bən̪əbəɪt̪ə t͡ʃʱəɪ. n̪ɑːjɪkɑːkə əpəɦərəɳə ɑː beːt͡ʃəbɑːkə prəkərəɳə ɑːguː bəɽʰəɪt̪ə t͡ʃʱəɪ. məɦɪlɑː beːt͡ʃəbɪkʰən̪əkə ʋɪʂəjə n̪eːpɑːləkə pəɦɑːɽiː kʂeːt̪rəkə ɦeːt̪u ɑːmə t͡ʃʱəɪ mud̪ɑː mɪt̪ʰɪlɑː kʂeːt̪rəkə ɦeːt̪u iː əʋəs̪t̪ʰɑː ət̪jən̪t̪ə əʋɪʃʋəs̪ən̪iːjə d͡ʒəkɑ̃ː ləgəɪ t͡ʃʱəɪ. n̪eːpɑːləmeː rɑːɳɑː ʃɑːs̪ən̪əkə ud̪əjəs̪ə̃geː briːʈɪʃə ʃɑːs̪əkəs̪ə̃gə əɪt̪ɪɦɑːs̪ɪkə s̪əmʋən̪d̪ʰə rəɦələɪ. bʰɑːrət̪əmeː s̪ɪpɑːɦiː ʋɪd̪roːɦəkẽː d̪əbəeːbɑːkə leːlə n̪eːpɑːləs̪ə̃ s̪eːn̪ɑː geːlə rəɦəɪ pəʃt͡ʃɑːt̪ə n̪ɪjəmɪt̪ə rupəmeː bʰɑːrət̪iːjə s̪eːn̪ɑːmeː n̪eːpɑːləkə goːrkʰɑː reːd͡ʒɪmeːn̪ʈəkə rupəmeː eːkʰən̪oː bʰərt̪iː kɑːjəmə t͡ʃʱəɪ. t̪əɦɪn̪ɑː n̪eːpɑːləkə t̪ɑːt̪kɑːliːkə ʃɑːs̪əkə briːʈɪʃə pʰəud͡ʒəkə ɦeːt̪u n̪eːpɑːləs̪ə̃ jəun̪əkərmiːkə rupəmeː ləɽəkiː bʰeːd͡ʒələ d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱələɪ d͡ʒeː prət̪ʰɑː pəɦɑːɽəkə kʰɑːs̪ə kʂeːt̪rəmeː eːkʰən̪oː kɑːjəmə t͡ʃʱəɪ mud̪ɑː mɪt̪ʰɪlɑː ʋɑː t̪ərɑːiːkə bʰuːbʰɑːgəmeː ləɽəkiː beːt͡ʃəbɑːkə gʰəʈən̪ɑː prɑːjəhə̆ n̪ə_ɪ d̪eːkʰɑːɪt̪ə t͡ʃʱəɪ. eːɦɪ n̪ɑːʈəkəmeː n̪ɑːjɪkɑːkẽː beːt͡ʃəbɑːkə s̪ən̪d̪ərbʰəmeː ərəbəkə ʃeːʂəkẽː ɦɑːt̪ʰeː beːt͡ʃəbɑːkə bɑːt̪ə ulleːkʰə t͡ʃʱəɪ d͡ʒeː kɪ n̪ɑːʈjəkɑːrəkə əprət̪jɑːʃɪt̪ə pərɪkəlpən̪ɑː d͡ʒəkɑ̃ː bud͡ʒʱɑːɪt̪ə t͡ʃʱəɪ. t̪ərɑːiːkə bʰuːbʰɑːgəs̪ə̃ ʃrəmə kərəbɑːkə ɦeːt̪u kʰɑːɽiː d̪eːʃəs̪əbʰəmeː juʋɑː t̪ə d͡ʒɑːɪt̪ə rəɦələ ət͡ʃʱɪ mud̪ɑː

juʋət̪i̪ːkẽː lə' d͡ʒəeːbɑːkə gʰəʈən̪ɑː kʰɑːs̪eː t͡ʃərt͡ʃɑːmeː n̪ə_ɪ t͡ʃʰəɪ. t̪əkʰən̪ə prəʃn̪ə uʈʰəɪ t͡ʃʰəɪ d͡ʒeː kɪeːkə n̪ɑːʈjəkɑːɾə eːɦən̪ə pərɪkəlpən̪ɑː kəeːlən̪ɪ. məɦɪlɑː t̪ɑːɦuːmeː kəməd͡ʒoːɾə ʋərgəkə məɦɪlɑːkə s̪ə̃gə jəun̪ə ʃoːʂəɳəkə bʰəjɑːʋəɦə t͡ʃĩt̪ɽəs̪əbʰə t̪ə eːɦɪʈʰɑːməkə ʃoːʂəkə s̪ɑːmən̪t̪ə ʋərgəd̪ʋɑːɾɑː ɦoːɪt̪ə ɾəɦələɪeː. məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jəmeː eːɦən̪ə gʰəʈən̪ɑːkə prəd̪ʰɑːn̪ət̪ɑːkə kət̪eːkoː s̪ɑːɦɪt̪jə t͡ʃʰəɪ. s̪ə̃bʰəʋət̪əhə̆ eːɦɪs̪ə̃ bʰɪn̪n̪ə n̪ɑːʈjə əʋəs̪t̪ʰɪt̪ɪ n̪ɪɾmɑːɳə kəɾəbɑːkə leːlə eːkəʈɑː bʰɪn̪n̪ə gʰəʈən̪ɑː n̪ɑːʈəkəkə ɦeːt̪u ɑːʋəʃjəkə bud͡ʒʰən̪eː ɦoːeːt̪ɑːɦə. mud̪ɑː n̪ɑːʈəkə d͡ʒɑːɦɪ pərɪʋeːʃə ɑː gʰəʈən̪ɑːkrəməkẽː lə' kə' bun̪ələ d͡ʒɑː ɾəɦələ t͡ʃʰələɪ t̪ɑːɦɪmeː iː gʰəʈən̪ɑː ʋɪʃʋɑːs̪əkə kʂəjiːkəɾəɳə d̪ɪs̪ə lə' d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʰəɪ.

d͡ʒeː ɦoːɪkə mud̪ɑː s̪əməs̪jɑːkə ɑː s̪ən̪d̪əɾbʰə koːn̪oː s̪əmɑːd͡ʒəkə bəd̪ələɪt̪ə ɾəɦəɪ t͡ʃʰəɪ. koːn̪ə kət̪ʰɑː kɑːləd͡ʒəjiː əɾt̪ʰɑːt̪ə s̪əməkɑːliːn̪ət̪ɑːkẽː d͡ʒoːgɑːkə' ɾɑːkʰət̪ə ɑː koːn̪ə gʰəʈən̪ɑː eːkəʈɑː kɑːləkʰəɳɖə prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ ɾət͡ʃən̪ɑː bʰə' kə' ɾəɦɪ d͡ʒɑːeːt̪ə t̪əkəɾoː n̪ɪɾd̪ʰɑːɾəɳə n̪ɑːʈəkəkə ʋɪʂəjə, s̪ə̃ɾət͡ʃən̪ɑː, ʃɪlpə n̪ɪɾd̪ʰɑːɾəɳə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʰəɪ. eːɦɪ n̪ɑːʈəkəkə d͡ʒə̃ n̪ɪʂkəɾʂəpəɾə pəɦut͡ʃələ d͡ʒɑːeː t̪ə bɑːt̪ə ɪeːɦə t͡ʃʰəɪ d͡ʒeː leːkʰəkə əpən̪ɑː s̪əməjəkə ɪt̪ɪɦɑːs̪əkə ɑːʋɑːd͡ʒəkẽː ɾət͡ʃən̪ɑːmeː ləbəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. ɾət͡ʃən̪ɑːkɑːɾəkə əpən̪ə n̪ɪd͡ʒət̪ɑː s̪eːɦoː oːɦɪmeː ɾəɦɪt̪əɪ t͡ʃʰəɪ mud̪ɑː oːɦɪ kət̪ʰjəkə gũːd͡ʒə ən̪ugũd͡ʒə ɦoːɪt̪ə t͡ʃʰəɪ d͡ʒəkəɾɑː leːkʰəkə əpən̪ɑː bʰɑːʂɑːmeː ɾupɑːn̪t̪əɾɪt̪ə kəɾəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. ʋəs̪t̪ut̪əhə̆ leːkʰəkə eːkəʈɑː ʋjəkt̪ɪ ət͡ʃʰɪ mud̪ɑː oː oːɦiː s̪əmɑːd͡ʒəs̪ə̃ koːn̪oː n̪eː koːn̪oː ɾupəmeː ʃəɪliː grəɦəɳə kəɾəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. bʰɾəməɾə d͡ʒiː s̪eːɦoː t̪ɑːt̪kɑːliːn̪ə s̪əmɑːd͡ʒə, s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ ɑː ɾɑːd͡ʒən̪iː t̪ɪs̪ə̃ əpən̪ə t͡ʃeːt̪ən̪ɑː ɑː ʋɪt͡ʃɑːɾəd̪ʰɑːɾɑːkə

ɑːd̪ʰɑːrəpərə kət̪ʰjə ɑː ʃəɪliː grəɦəɳə kəeːləɳɪ ɑː eːkəʈɑː ɳ̪ɑːʈəkəkə sɪrd͡ʒəɳ̪ɑː kəeːləɳɪ. d͡ʒeː ɳ̪ɑːʈəkə t͡ʃɑːrɪ d̪əs̪əkəkə bɑːd̪oː ʋɪmərʃəkə ɦeːt̪u ɑːkərʂɪt̪ə kərəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ.

əpəɳ̪ə

mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

2.19.ʋɪɳ̪əjə bʰuːʂəɳə-ɪd͡ʒoːt̪əkə ɑːʃə d͡ʒəgəbəɪt̪ə bʰrəmərəkə gəd͡ʒələ

ʋɪn̪ə̪jə bʰuːʂəɳə

ɪd͡ʒoːt̪ə̪kə ɑːʃə d͡ʒəgəbəɪt̪ə̪ bʰɾəməɾəkə gəd͡ʒələ

s̪ɑ̪ːɦɪt̪j̪əkə koːn̪o̪ː ʋɪd̪ʰəkə n̪ə̪ʋə ʋjɑːkəɾəɳəkə n̪ɪ̪ɾmɑːɳəmeː s̪ɑ̪ːɦɪt̪j̪əkɑːɾəkə məɦət̪ʋ̪əpuːɾɳə bʰuːmɪkɑː ɾəɦəɪt̪ə̪ ətʃʰɪ . s̪ə̪məjə, pəɾɪʋeːʃə ɑː s̪t̪̪ʰɑːn̪ə̪s̪ə̪̃ pɾət̪j̪eːkə ɾət͡ʃən̪ɑ̪ːkɑːɾəkə ɾət͡ʃən̪ɑ̪ː beːs̪ə̪ pɾəbʰɑːʋɪt̪ə̪ ɾəɦəɪt̪ə̪ ətʃʰɪ . kəʋɪt̪ɑ̪ː, kət̪ʰɑː, upən̪j̪ɑːs̪ə̪ ʋɑː n̪ɑ̪ːʈəkəkə s̪ʋ̪əɾuːpə pəɾə koːn̪o̪ː kɑːləkʰə̃ɖəkə pɾəbʰɑːʋə pəɽəbə koːn̪o̪ː n̪ə̪ʋə bɑːt̪ə̪ n̪ə̪ɦɪ . ɾət͡ʃən̪ɑ̪ːkɑːɾəkə ɾət͡ʃən̪ɑ̪ː-pɾəkɾɪjɑːmeː ɦun̪ə̪kɑː ɑːgɑ̃ː ʈʰɑːɽʰə ɾəɦəɪt̪ə̪ ətʃʰɪ ʋɪʃɑːlə pɑːʈʰəkəgəɳə . ɾət͡ʃən̪ɑ̪ːkɑːɾə iː t͡ʃɑːɦəɪt̪ə̪ ətʃʰɪ d͡ʒeː oː d͡ʒeː bɑːt̪ə̪ kəɦəə/ t͡ʃɑːɦəɪt̪ə̪ ətʃʰɪ oːɦɪ bɑːt̪ə̪s̪ə̪̃ pɑːʈʰəkəgəɳə buːd͡ʒʰɪ s̪ə̪kəjə . pɑːʈʰəkəgəɳəs̪ə̪̃ d͡ʒeː bɑːt̪ə̪ oː kəɦəjə t͡ʃɑːɦəɪt̪ə̪ ətʃʰɪ, oːɦɪmeː s̪ɑ̪ːmɑːd͡ʒɪkə s̪ə̪ɾoːkɑːɾə s̪ə̪̃gũpʰɪt̪ə̪ ɾəɦəɪt̪ə̪ ətʃʰɪ . d͡ʒəkʰən̪ə̪ ɾət͡ʃən̪ɑ̪ːkɑːɾə əpən̪ə̪ ɾət͡ʃən̪ɑ̪ː-pɾəkɾɪjɑːs̪ə̪̃ s̪ɑ̪ːmɑːd͡ʒɪkə s̪ə̪ɾoːkɑːɾə s̪ə̪̃ d͡ʒoːɽəɪt̪ə̪ ətʃʰɪ, t̪ə̪kʰən̪ə̪ ɦun̪ə̪kə

ãːkʰɪkə ɑːguː ʈʰɑːɽʰə ɾəɦəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə s̪ʊəɾuːpəkə ʋɪʃɑːlə, t̪ɑːn̪ɑː-bɑːn̪ɑː . oː s̪əmɑːd͡ʒəmeː ɦoːɪt̪ə s̪əkɑːɾɑːt̪məkə pəɾɪʋəɾt̪ən̪əs̪ə̃ əpən̪ə s̪əɦəmət̪ɪ əbʱɪʋjəkt̪ə kəɾəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ, s̪ə̃gəɦɪ s̪əmɑːd͡ʒəkə kɪt͡ʃʱu n̪əkɑːɾɑːt̪məkə pəɾəmpəɾɑːs̪ə̃ oː əpən̪ə əs̪əɦəmət̪ɪs̪ə̃ əbʱɪʋjəkt̪ə kəɾəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . ɾət͡ʃən̪ɑːkɑːɾəkə ən̪t̪əɾəkə d͡ʒeː bʱɑːʋə ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ, s̪eː ɾət͡ʃən̪ɑːmeː s̪ʊət̪əhə̆ əbʱɪʋjəkt̪ə bʱəə́ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . əpən̪ə ɦɾɨd̪əjəmeː d͡ʒən̪əməɪt̪ə ən̪eːkɑːn̪eːkə ʋəɪjəkt̪ɪkə bʱɑːʋəmeː s̪ɑːɾʊəd͡ʒən̪ɪkə bʱɑːʋə bʱəə́ d͡ʒəjəbɑːkə d͡ʒeː ʋjəgɾət̪ɑː ɾəɦəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ, jəɪɦə ʋjəgɾət̪ɑː koːn̪oː s̪ɑːd̪ʱəɾən̪ə loːkəs̪ə̃ ʋɪʃɪʂʈə ɾət͡ʃən̪ɑːkɑːɾə bən̪ɑː d̪əɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . məɪt̪ʰɪliːkə ʋəɾɪʂʈʰə s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾə ʃɾiːɾɑːməbʱəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʱɾəməɾə' d͡ʒiːkə ɾət͡ʃən̪ɑː pɾəkɾɪjɑːmeː ukt̪ə bʱɑːʋə-boːd̪ʱə s̪ə̃ s̪əɦəd͡ʒəɦɪ ən̪ubʱəʋə kəjələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . ɦəmə eːkəɾɑː əpən̪ə d̪uɾbʱɑːgjə mɑːn̪ɪ ɾəɦələ t͡ʃʱiː, d͡ʒeː ɦun̪əkɑː d̪ʊɑːɾɑː s̪ɾɨd͡ʒɪt̪ə s̪əməs̪t̪ə s̪ɑːɦɪt̪jɪkə kɾɨt̪ɪs̪ə̃ ɦəmə n̪əɦɪ pəɽʰɪ s̪əkələɦũ . poːt̪ʰiːkə ən̪upələbd̪ʱt̪ɑː ɑː əpən̪ə d͡ʒəʈɪlə d͡ʒiːʋən̪ə-s̪ə̃gʱəɾʂəs̪ə̃ eːkəɾə kɑːɾəɳə kəɦələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . mud̪ɑː, ʋɪbʱɪn̪n̪ə pət̪ɾə-pət̪ɾɪkɑːmeː t͡ʃʱɪʈɪɑːjələ ɦɪn̪əkə ən̪eːkɑːn̪eːkə ɾət͡ʃən̪ɑːs̪ə̃ pəɽʰəbɑːkə s̪əubʱɑːgjə əʋəʃjə pɾɑːpt̪ə ɦoːɪt̪ə ɑːbɪ ɾəɦələ ət͡ʃʱɪ . ɦun̪əkə ɾət͡ʃən̪ɑː s̪əbʱəmeː mɪt̪ʰɪlɑːkə gəuɾəʋəməjə ət̪iːt̪əkə bʱɑːʋə-ʋɪɦʋələ ʋəɾɳən̪ə, loːkəkə s̪ukʰə-d̪ukʰəkə əbʱɪʋjəkt̪ɪ mən̪ukəkʰət̪ɑːɪkə s̪ə̃ɾəkʂəɳəkə kət͡ʃʱəmət͡ʃʱiː əloːpɪt̪ə ɦoːɪt̪ə pɾeːməs̪ə̃ bət͡ʃɑːə́ leːbɑːkə t͡ʃʱəʈəpəʈɑːɦəʈɪs̪ə̃ s̪əɦəd͡ʒəɦɪ ən̪ubʱəʋə kəjələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . eːkʰən̪ə ɦun̪əkə gəd͡ʒələ s̪ə̃gɾəɦə 'ən̪ɦəɾɪjɑːkə t͡ʃɑːn̪ə' ɦəməɾə ãːkʰɪkə s̪oːd͡ʒʱə̃ɑː ət͡ʃʱɪ . eːɦɪ s̪ə̃gɾəɦəkə əd̪ʱjəjən̪ə-mən̪ən̪ə ɦəməɾɑː əbʱɪbʱuːt̪ə kəə́ ɾəɦələ ət͡ʃʱɪ . 'gəd͡ʒələ's̪ə̃ ʃɪlpə ʋə ʃɑːs̪t̪ɾɑːiːjə-ʋɪd̪ʱən̪ə pəɾə t͡ʃəɾt͡ʃɑː

kəɾəbɑːs̪ə̃ pəɦɪn̪eː ɦun̪əkə eːkəʈ̪ɑː ukt̪ɪs̪ə̃ ud̪d̪ʰɾɨt̪ə kəɾəbə ɦəmərɑː ɑːʋəʃʃəkə budʒ͡ʰɑːɪt̪ə ətʃʰɪ- 'ɦəmərɑː gəd͡ʒələ lɪkʰəbɑːkə leːlə koːn̪oː s̪ud̪ʰə n̪əɦɪ ɾəɦəeː . s̪ʋət̪əhə̆ s̪pʰuːɾt̪ə lɪkʰɑːɪt̪ə ɾəɦələ . ɦəmə ʃuɾuːeːmeː kəɦɪ d̪iː d͡ʒeː ɦəmərə gəd͡ʒələs̪ə̃ ʃɑːs̪t̪ɾɪɑːjə t̪əɾɑːd͡ʒuː pəɾə t̪əuləbɑːkə kɑːd͡ʒoː n̪əɦɪ ɦoː d͡ʒeː ɦəmərɑː n̪iːkə lɑːgət̪ə . kɑːɾəɳə mət̪əlɑː, ɾəd̪iːpʰə, kɑːpʰɪjɑːkə s̪əmən̪ʋəjə d͡ʒeː d͡ʒət̪eːkə bʰəə̸s̪əkələ ɦoːeːeːɪ oː s̪ʋət̪əhə̆ɑːʋeːgəmeː ɑːeːlə ʃəbd̪əkə bən̪d̪əs̪ə̃ s̪ə̃bʰəʋə bʰəə̸s̪əkələ ətʃʰɪ .''

ɦɪn̪əkə ukt̪ə ʋəkt̪əʋjə ɑːd͡ʒukə 'gəd͡ʒələ'kə s̪ʋəɾuːpə ɑː ɾət͡ʃən̪ɑː-pɾəkɾɪjɑːs̪ə̃ s̪pəʂʈ̪ə kəɾəə̸ meː puːɾɳə s̪əmərt̪ʰə ətʃʰɪ. gəd͡ʒələ pəd̪jə-ʋɪd̪jɑː ʋə kɑːʋjə-ʋɪd̪ʰəkə eːkəʈ̪ɑː ʋɪʃɪʂʈ̪ə ʋɪd̪ʰə ətʃʰɪ . eːɦɪ meː tʃʰoːʈ̪ə-tʃʰoːʈ̪ə pɑ̃ːt̪ɪkə mɑːd̪ʰjəməs̪ə̃ bəɦut̪ə ɾɑːs̪ə bɑːt̪əs̪ə̃ əbʰɪʋjəkt̪ə kəjələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ətʃʰɪ . eːkəʈ̪ɑː gəd͡ʒələ ən̪eːkɑːn̪eːkə kəʋɪt̪ɑːkə s̪ə̃kələn̪ə ɦoːɪt̪ə ətʃʰɪ . ɦɪn̪əkə ʋəkt̪əʋjəkə ən̪us̪ɑːɾə ɑːd͡ʒukə gəd͡ʒələmeː gəd͡ʒələkə ʋjɑːkəɾəɳəkə n̪juːn̪t̪əmə ʃərt̪əs̪ə̃ s̪əmmɪlɪt̪ə kəjələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ətʃʰɪ . 'n̪juːn̪ət̪əmə ʃərt̪əs̪ə̃ ɦəmərə əbʰɪpɾɑːjə iː ətʃʰɪ d͡ʒeː gəd͡ʒələ-ɾət͡ʃən̪ɑːkə kɾəməmeː bʰɑːʋəs̪ə̃ s̪uɾəkʂɪt̪ə ɾəkʰəbɑːkə leːlə mɑːt̪ɾɑːɑːkə gəɳən̪ɑː ɑːʋəʃʃəkə n̪əɦɪ ətʃʰɪ . ɦun̪əkə ʃəbd̪əmeː 'bəɦərəkə ʋjɑːkəɾəɳəmeː ɦəmə kəɦɪjoː n̪əɦɪgeːləɦũɑːn̪əɦɪjeːʋərɳəs̪ə̃gən̪ɪkəə̸ ʃeːɾəmeː bəɪs̪əeːləɦũ' ɑːɪ d͡ʒɑːɦɪ t̪əɾəɦəkə gəd͡ʒələ lɪkʰɑː ɾəɦələ ətʃʰɪ oːɦɪ gəd͡ʒələ s̪əbʰəs̪ə̃ ɦɪn̪əkə ukt̪ə ʋəkt̪əʋjəkə kəs̪əuʈ̪iː pəɾə kəs̪ələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ətʃʰɪ .

d͡ʒeː-s̪eː ɦəmərɑː ɦɪn̪əkə gəd͡ʒələmeː əbʰɪʋjəkt̪ə bʰɑːʋə ɑː ʋɪt͡ʃɑːɾəs̪ə̃ əbʰɪʋjəkt̪ə kəɾəbə ɦəmərə mukʰjə ud̪d̪eːʃjə ətʃʰɪ

. ɦɪn̪ək̪ə eːɦɪ s̪ə̃grəɦəmeː bʰɑːʋə ɑː ʋɪtʃɑːɾəkə d͡ʒeː ʋɪʋɪd̪ʰt̪ɑː ətʃʰɪ s̪eː tʃəmət̪kɾɨt̪ə kəɾəɪt̪ə ətʃʰɪ . ɦɪn̪əkə gəd͡ʒələmeː ʃɑːʃʋət̪ə pɾeːmə ɑː mən̪ukkʰəkə d͡ʒiːʋən̪əkə s̪ukʰə-d̪ukʰə n̪iːkə d͡ʒəkɑ̃ː ʃəbd̪əbə(bʰeːlə ətʃʰɪ . mɪt̪ʰɪlɑːkə s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪkə pɾət̪ɪ ɦɪn̪əkə əpɑːɾə pɾeːməs̪ə̃ bəɦut̪ə ɾɑːs̪ə gəd͡ʒələ s̪əbʰəmeː ən̪ubʰəʋə kəjələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ətʃʰɪ . ʋɪlupt̪ə ɦoːɪt̪ə mən̪ukkʰət̪ɑːɪs̪ə̃ ɦɪn̪əkə əs̪əɦəmət̪ɪ s̪eːɦoː ən̪eːkɑːn̪eːkə gəd͡ʒələkə mukʰjə ʋɪʂəjə bən̪ɪ pɑːoːlə ətʃʰɪ . s̪əbʰjət̪ɑːkə ʋɪkɑːs̪əkə s̪ə̃gə-s̪ə̃gə loːkəkə d͡ʒiːʋən̪ə-jɑːpən̪əkə s̪ʋəɾuːpə ɑː d͡ʒiːʋən̪əʃəɪliːmeː d͡ʒɑːɦɪ t̪əɾəɦeː˜ ɑːpəkət̪ɑːkə kʂəɾən̪ə bʰeːlə ətʃʰɪ t̪ɑːɦɪs̪ə̃ gəd͡ʒələkɑːɾə beːs̪ə d̪ukʰiː tʃʰət̪ʰɪ . ɦɪn̪əkə gəd͡ʒələmeː d͡ʒeː mɪt̪ʰɪlɑːkə gəuɾəʋəməjə ət̪iːt̪ə ɑː mɪt̪ʰɪlɑːkə gɑːməkə pɾət̪ɪ ən̪uɾɑːgə əbʰɪʋjəkt̪ə bʰeːlə ətʃʰɪ, t̪əkəɾɑː eːɦɪ pɑ̃ːt̪iːmeː buːd͡ʒʰələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ətʃʰɪ-

mɑːʈɪ ə_ɪ d̪ʰəɾət̪iːpʰeːɾə ləgɑː əpən̪ə mɑːt̪ʰəs̪ə̃

moːkʂə bʰeːʈəjə d͡ʒeː ɪtʃtʃʰɪt̪ə əpən̪ə gɑːmə t̪ʰɪkə .

d͡ʒɑːɦɪ d̪ʰəɾət̪iː keːɾə koːɾɑːmeː s̪iːt̪ɑː pələeː

ən̪n̪əpuːɾn̪ɑː ɦə̃s̪ət̪ʰɪ s̪eː əpən̪ə gɑːmə t̪ʰɪkə .

d͡ʒən̪əkə ɑː d͡ʒɑːn̪əkiːkə tʃəɾtʃɑː eːkə d̪ɪs̪ə mɪt̪ʰɪlɑːkə gəuɾəʋəməjə ət̪iːt̪ə d̪ɪs̪ə s̪ə̃keːt̪ə kəɾəɪt̪ə ətʃʰɪ . ɦɪn̪əkɑː əpən̪ə gɑːməmeː mɪt̪ʰɪlɑːkə d̪əɾʃən̪ə ɦoːɪt̪ə ətʃʰɪ . ɪɦoː kəɦələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ətʃʰɪ . d͡ʒeː s̪əmpuːɾn̪ə mɪt̪ʰɪlɑː ɦɪn̪əkɑː

leːlə əpən̪ə gaːmə ət͡ʃʱɪ . eːɦɪ gəd͡ʒələmeː mɪt̪ʰɪlaːkə s̪ə̃ːs̪kr̩t̪ɪkə ɪt̪ɪɦaːs̪əkə s̪ugə̃d̪ʰə t̪ə̃ ət͡ʃʱɪjeː s̪ə̃gəɦɪ maːt̪r̩bʰuːmɪ-preːməkə prət̪ɪ s̪əmərpəɳəkə bʰaːʋəs̪ə̃ s̪eːɦoː d̪eːkʰələ d͡ʒaː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ .

eːɦɪ s̪ə̃grəɦəmeː gəd͡ʒələkaːrə preːməkə s̪ʋəruːpə aː oːkərə məɦət̪ʋəs̪ə̃ reːkʰə̃ːkɪt̪ə kərəbaːmeː puːrɳət̪əhə̆ s̪əpʰələ bʰeːlə t͡ʃʱət̪ʰɪ . preːməs̪ə̃ s̪pəʂʈə kərəbaːkə leːlə ən̪eːkaːn̪eːkə pə̃ːt̪ɪːmeː bɪmbə aː upəmaːkə upəjoːgə kəjələ geːlə ət͡ʃʱɪ . iː baːt̪ə s̪ət̪jə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː aːd͡ʒukə ʋəɪʃʋiːkərəɳəkə jugəmeː mən̪ukkʰəkə d͡ʒiːʋən̪əkə ən̪eːkaːn̪eːkə ən̪ɪʋaːrjə t̪ət̪ʋə s̪əbʰəkə ɦraːs̪ə bʰeːlə ət͡ʃʱɪ . oːɦɪ t̪ət̪ʋəmeː preːmə eːkəʈaː eːɦən̪ə t̪ət̪ʋə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː loːkəs̪ə̃ loːkəs̪ə̃ d͡ʒoːɽəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . bʰrəmərəd͡ʒiːs̪ə̃ bud͡ʒʱaːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ, ʋɪt͡ʃt͡ʃʱɪn̪n̪ət̪aːkə eːɦɪ ʋɪkəʈə pərɪs̪t̪ʰɪt̪ɪ s̪aːmaːd͡ʒɪkə s̪əuɦaːrd̪ɪkə s̪ərə̃kʂəɳəkə leːlə preːməkə s̪ə̃rəkʂəɳə aːʋəʃjəkə ət͡ʃʱɪ . oː kəɦəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ-

aːbɪjəu n̪eː t͡ʃʱaːt̪ɪːmeː ʈʰaːmə bəʈə bə̃ːkiː t͡ʃʱəɪ .

s̪ʋaːgət̪ə meː raːgəkə s̪ət͡ʃaːrə leːn̪əjə ʈʰaːɽʰə t͡ʃʱiː .

gəd͡ʒələkaːrə preːməkə əbʰaːʋəmeː s̪ʋəjə̃s̪ə̃ bəɦut̪ə beːs̪ɪː əs̪əɦəd͡ʒə məɦəs̪uːs̪ə kə ə̸ rəɦələ t͡ʃʱət̪ʰɪ . preːməmeː ʋɪʃʋaːs̪əkə bəɦut̪ə beːs̪ɪː məɦət̪ʋə ət͡ʃʱɪ . ɦun̪əkaː bud͡ʒʱaːɪt̪ə t͡ʃʱən̪ɦɪ d͡ʒeː ʋɪʃʋaːs̪əkə ʈə̃ːgə ʈuːʈəlaːkə baːd̪ə əun̪aːɪt̪ə d͡ʒəkʰən̪ə kɪoː kəkəroːs̪ə̃ preːmə kərəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ, oːɦɪmeː koːn̪oː t̪ərəɦəkə s̪ə̃d̪eːɦəkə s̪t̪ʰaːn̪ə n̪əɦɪ

ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . ɦun̪əkaː budʒʱɑːɪt̪ə t͡ʃʱən̪ɦɪ d͡ʒeː koːn̪oː kət̪ʰɪn̪ə s̪əməjəmeː oː s̪əd̪ɪkʰən̪ə ɦun̪əkərə məd̪ət̪ɪ kərəbaːkə leːlə s̪əɦərʂə t̪əɪjɑːrə rəɦət̪ɑːɦə. prеːməmeː bʱɑːgjəs̪ə̃ beːs̪ɪː ɑːpəs̪ɪː s̪əuɦɑːrd̪əkə məɦət̪ʋə ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . d͡ʒə̃ koːn̪oː kʂən̪ə prеːməs̪ə̃ əs̪əpʰələ ɦoːɪt̪ə d̪eːkʰələ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ, oːt̪əjə n̪ɪʃt͡ʃɪt̪ə ruːpəs̪ə̃ koːn̪oː n̪eː koːn̪oː d̪ʱeːkʰɑːkə s̪ə̃bʱɑːʋən̪ɑː bən̪əɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . iː d̪ʱeːkʰɑː loːkəs̪ə̃ beːt͡ʃəɪn̪ə kəə̯ d̪əɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . eːɦɪ pərɪs̪t̪ʰət̪ɪmeː kərun̪ɑːkə d̪ʱərə n̪ɪs̪rɨt̪ə ɦoːməə̯ ləgəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . gəd͡ʒələkə eːɦɪ pɑ̃ːt̪ɪːmeː eːɦɪ bʱɑːʋəs̪ə̃ d̪eːkʰələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ-

ʋɪʃʋɑːs̪eː d͡ʒə̃ t̪uːt̪ɪ geːlə t̪ə̃ ɑːɦət̪ə kəreːd͡ʒə lə

kət̪t̪ə-kət̪t̪ə rən̪eː-bən̪eː əbəgɑːɦəbə iː d͡ʒɪn̪əgiː .

d͡ʒəkʰən̪ə eːkə beːrə kɪoː prеːmə kəə̯ ləɪt̪ə ət͡ʃʱɪ, t̪əkʰən̪ə oːɦɪ prеːməmeː kɪt͡ʃʱu bɑːd̪ʱkə n̪əɦɪ bʱəə̯ s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . d͡ʒeː s̪ut͡ʃt͡ʃɑː prеːmə kərəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ, oː oːɦɪ prеːməmeː puːrn̪ət̪əhə̆ eːkɑːkɑːrə bʱəə̯ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . d͡ʒəkʰən̪ə moːn̪ə prеːməkə ʋiːʃəbʱuːt̪ə bʱəə̯ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ t̪əkʰən̪ə bʱɑːʋə ɑː ʃəbd̪ə gəd͡ʒələkə s̪ʋəruːpə ləə̯ ləɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . prеːmə ʃɑːʃʋət̪ə ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . 'bʱrəmərə' d͡ʒiːkə ʃəbd̪əmeː-

əɦɑ̃ː ɑːgɑ̃ː meː t͡ʃʱiː t̪ən̪t̪u d͡ʒuɽələ rəɦəɪeː

ɑːɦə ! pəroːt͡ʃʱoː bʱeːn̪eː iː krəmə t̪ut̪əɪeː n̪əɦɪ

eːɦɪ ʈʰɑːmə eːkəʈɑː ɑːoːɾə ʃeːɾəs̪̃ə ud̪d̪ʰɾɨt̪ə kəɾəbə ɦəməɾɑː ɑːʋəʃjəkə budʒʰɑːɪt̪ə ətʃʰɪ-

ɑːbə t̪̃ə əpəɳoːs̪̃ə əɪɳɑːmeː tʃɪ̃ɳɦəbə kəʈʰɪɳə bʰeːlə,

ɑːɳə pəɾə ɳədʒəɾɪ ʈɪkəeː kiː kʰɑːs̪ə ətʃʰɪ pɾɪjə .

pɾeːməs̪̃ə əbʰɪʋjəkt̪ə kəɾəbɑːkə leːlə dʒɑːɦɪ bʰɑːʂɑː, ʃɪlpə ɑː ʃəbd̪əkə tʃə̃jəɳə bʰɾəməɾə dʒiː kəjəɳeː tʃʰət̪ʰɪ, s̪eː ətʃəkkeː pɑːʈʰəkəs̪̃ə ətʃə̃bʰɪt̪ə kəə̯ s̪əkəɪt̪ə ətʃʰɪ . ləgəɪt̪ə ətʃʰɪ dʒeːɳɑː pɾeːmə bʰɾəməɾədʒiːkə ɦɾɨd̪əjəkə əbʰɪɳɳə ə̃gə bʰəə̯ geːlə ətʃʰɪ s̪əɪɦə bʰɑːʋə ɦuɳəkɑː əpəɳə bʰɑːʂɑː, s̪̃əs̪kɾɨt̪ɪ, məɪt̪ʰɪlə ɑː ɑːɳə d̪əlɪt̪ə, piːɽɪt̪ə ɑː ut̪piːɽɪt̪ə loːkəkə pɾət̪ɪ pɾeːmə kəɾəbɑːkə leːlə pɾeːɾɪt̪ə kəɾəɪt̪ə tʃʰəɳɦɪ . ɦuɳəkə gədʒələmeː pɾəjukt̪ə boːd̪ʰgəmjə bɪmbə ɑː bʰɑːʋəkə s̪̃əjoːdʒəɳəs̪̃ə budʒʰəbɑːkə leːlə kɪtʃʰu pɑ̃ːt̪iːs̪̃ə ud̪d̪ʰɾɨt̪ə kəjələ dʒɑː s̪əkəɪt̪ə ətʃʰɪ . dʒeːɳɑː-

s̪əmud̪ɾəkə ɖʰɑːɦiːmeː ubəɖubə kəɾəɪt̪ə moːɳə

boːdʒʰə əs̪əgəɾɪjeː tʃʰɑːt̪iː pəɾə ugʰəlɪjəɪ koːɳɑː .

peːɾəməkə s̪əmud̪ɾəmeː d͡ʒəkʰən̪ə-bʰɑːʋəkə d͡ʒʋɑːɾə-bʰɑːʈɑː ɑːbəɪt̪ə ətʃʱɪ t̪ə̃ moːn̪ə ud̪ʋeːlɪt̪ə bʰəə/ d͡ʒɑːɪt̪ə ətʃʱɪ . 'tʃʱɑːt̪iː' pəɾə 'boːd͡ʒʱə' eːkəʈɑː əd̪bʰuːt̪ə bɪmbə ətʃʱɪ . s̪ɪn̪eːɦə gətʃʱəpəkku ɑːmə d͡ʒə̃kɑː ɦoːɪt̪ə ətʃʱɪ . d͡ʒəɦɪn̪ɑː ɖəməɾəs̪ə pɑːkələ ɑːmə ɾəs̪əkə ʋɾɨd̪d̪ʰɪ ɦoːjəbɑːkə kɑːɾəɳeː pʰɑːʈɪ d͡ʒɑːɪt̪ə ətʃʱɪ t̪əɦɪn̪ɑː pɾeːməkə pɑːkələ ɑːmə pʰɑːʈɪ geːlə ətʃʱɪ ɑː oːɦɪs̪ə̃ s̪ɪn̪eːɦəkə ɾəs̪ə ʈəbʰəkɪ ɾəɦələ ətʃʱɪ . eːɦɪ bɪmbəmeː upəmɑː əl̃əkɑːɾəkə ən̪upəmə pɾəjoːgəs̪ə̃ ən̪ubʰəʋə kəjələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ətʃʱɪ . ɦun̪əkeː ʃəbd̪əmeː:-

gətʃʱəpəkku ɑːmə d͡ʒəkɑ̃ː ʈəbʰəkəɪ s̪ɪn̪eːɦə d͡ʒəkəɾə

d͡ʒoːʈələ n̪əɦɪ d͡ʒɑː s̪əkəjə, eːɦən̪ə bən̪ələ pʰɑːʈə oː .

pɾeːmə t̪ə̃ s̪ɑːɾt̪ʰəkə d͡ʒiːʋən̪əkə məɦət̪ʋəpuːɾɳə t̪ət̪ʋə ətʃʱɪjeː, s̪ə̃gəɦɪ d͡ʒiːʋən̪əkə ən̪ʝɑːn̪ʝə t̪ət̪ʋə s̪əbʰəs̪ə̃ s̪eːɦoː 'ən̪ɦəɾɪjɑːkə tʃɑːn̪ə' gəd͡ʒələ s̪ə̃gɾəɦəmeː s̪əpʰələt̪ɑːpuːɾʋəkə əbʰɪʋjəkt̪ə kəeːlə geːlə ətʃʱɪ . ɦun̪əkə ʋɪtʃɑːɾə meː d͡ʒɪn̪əgiːkə t̪əɾə̃gəkə gɑːjən̪ə ɑː ɦɾɨd̪əjəkə bʰɑːʋəkə əbʰɪʋjəkt̪ɪ gəd͡ʒələ t̪ʰɪkə . pɾeːmə ɑː s̪ɪn̪eːɦəkə giːt̪ə d͡ʒɪn̪əgiːkə məɦət̪ʋəpuːɾɳə giːt̪eː t̪ʰɪkə . loːkə tʃupətʃɑːpə s̪əməjəs̪ə̃ gun̪əɪt̪ə ɦoː ʋɑː əpən̪ə s̪ukʰə-d̪ukʰəs̪ə̃ əbʰɪʋjəkt̪ə kəɾəɪt̪ə ɦoː eːɦɪ əbʰɪʋjəkt̪ɪmeː d͡ʒɪn̪əgiːkə s̪ɑːɾə s̪ən̪n̪ɪɦɪt̪ə ətʃʱɪ . s̪ukʰə-d̪ukʰə d͡ʒiːʋən̪əkə ən̪ɪʋɑːɾjə ə̃gə ətʃʱɪ, t̪ə̃ loːkəs̪ə̃ eːɦɪs̪ə̃ kʂubd̪ʰ n̪əɦɪ ɦoːjəbɑːkə tʃɑːɦiː . ɦun̪əkeː ʃəbd̪əmeː:-

n̪əɾəmeː gəɾəmə keːɾə kʰeːlə t͡ʃələɪt̪ə ɾəɦət̪ə s̪əd̪ɪkʰən̪ə

pət͡ʃəeːbɑːkə s̪ɑːmət̪ʰɾjeː t̪ʰɪkə t̪əɾə̃gə d͡ʒɪn̪əgiː keːɾə .

ɪmɑːn̪ə mən̪ukkʰət̪ɑːɪkə məɦət̪ʋəpuːɾɳə t̪ət̪ʋə ət͡ʃʱɪ . ɪeːɦə ɪmɑːn̪ə loːkəs̪ə̃ mən̪ukkʰə bən̪əbəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . iː bɪɖəmbən̪ɑː ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː ɑːɪ loːkə n̪əɪt̪ɪkə muːljə s̪ə̃ bɪs̪əɾɪ ɾəɦələ ət͡ʃʱɪ . s̪ʋɑːɾt̪ʰə ɑː bʰoːgəkə lɪps̪ɑːkə kɑːɾəɳeː˜ loːkəd͡ʒiːʋən̪ə s̪əməs̪t̪ə n̪əɪt̪ɪkə muːljəs̪ə̃ t̪ɪlɑ̃ːd͡ʒəlɪ d̪əə⁄ ɾəɦələ ət͡ʃʱɪ . ɑːpəs̪iː s̪əuɦɑːd̪ɾɾə n̪əʂʈə bʰəə⁄ ɾəɦələ ət͡ʃʱɪ . əʋɪʃʋɑːs̪ə, d̪ʰeːkʰɑː ɑː loːkəkə s̪ʋəkeːn̪d̪ɾɪt̪ə ɾəɦɪ d͡ʒəeːbɑːkə mɑːn̪əs̪ɪkət̪ɑːs̪ə̃ bʰɾəməɾə d͡ʒiː beːs̪ə pəɾeːʃɑːn̪ə bʰəə⁄ d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ . ɦun̪əkɑː budʒʱɑːɪt̪ə t͡ʃʱən̪ɦɪ d͡ʒeː s̪əɾə-s̪əmbən̪d̪ʰ_iː ɑː ɦɪt̪əmiːt̪əs̪ə̃ d͡ʒəkʰən̪ə loːkə ələgə bʰəə⁄d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ t̪əkʰən̪ə s̪ət̪jə ɑː ɪmɑːn̪ə s̪ən̪ə n̪əɪt̪ɪkə muːljə loːkəs̪ə̃ d͡ʒiːʋən̪ə d͡ʒiːʋɑːkə s̪ə̃bələ d̪əɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . eːkə goːʈə gəd͡ʒələmeː n̪əɪt̪ɪkə muːljəs̪ə̃ s̪əmbən̪d̪ʰt̪ɪ ukt̪ə bʰɑːʋə bəɦut̪ə n̪iːkə d͡ʒəkɑ̃ː əbʰɪʋjəkt̪ə bʰeːlə ət͡ʃʱɪ-

bɑːpə mɑːjə ɦəɾəd̪əmə n̪əɦɪ, ɪmɑːn̪ə ɾəɦəɪt͡ʃʱə s̪ə̃gə meː

ɪmɑːn̪əd̪ɑːɾiːmeː bəʈʈɑː lɑːgələ miːt̪ə iː n̪əɦɪ t͡ʃɑːɦiː .

eːkəʈɑː s̪ɑ̪ːɦɪt̪ɟəkərmiːs̪ə̪̃ əpən̪ə̪ d̪ɑ̪ːjɪt̪ʋəkə boːd̪ʰə ɾəɦəɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ . bʰɾəmərəd͡ʒiːs̪ə̪̃ pət̪ɑ̪ː t͡ʃʱən̪ɦ̪ɪ d͡ʒeː loːkəkə moːn̪ə̪meː ən̪e̪ːkɑːn̪e̪ːkə bʰəʈəkɑːʋə ɾəɦəɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ . s̪ə̪məjə d͡ʒəɦɪn̪ɑ̪ː-d͡ʒəɦɪn̪ɑ̪ː kərəʋəʈə bəd̪ə̪ləɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ, t̪ə̪ɦɪn̪ɑ̪ː-t̪ə̪ɦɪn̪ɑ̪ː loːkə əpən̪ə̪ gəurəʋəməjə ət̪i̪ːt̪ə̪s̪ə̪̃ bɪs̪ə̪rəə̸ ləgəɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ . d̪ʰe̪ːkʰɑː ɑː əʋɪʃʋɑːs̪ə̪kə ən̪ɦ̪ɑːɾə meː loːkə əun̪ɑ̪ːjə ləgəɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ . d͡ʒiːʋən̪ə̪-s̪ə̪̃gʰərʂəs̪ə̪̃ bɑːʈə pərə t͡ʃələɪt̪ə̪ loːkəs̪ə̪̃ kɪt͡ʃʱu n̪e̪ː kɪt͡ʃʱu gələt̪i̪ː d͡ʒəruːɾeː bʰəə̸ d͡ʒɑːɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ . eːɦɪ s̪t̪ʰɪt̪ɪ̪meː loːkəs̪ə̪̃ beːs̪i̪ː pəreːʃɑːn̪ə̪ n̪ə̪ɦɪ ɦoːjəbɑːkə t͡ʃɑːɦiː . ət̪ɟə̃t̪ə̪ ɑːt̪m̪əʋɪʃʋɑːs̪ə̪kə s̪ə̪̃gə gəd͡ʒələkɑːɾə kəɦəɪt̪ə̪ t͡ʃʱət̪ʰ̪ɪ-

s̪u̪t̪ə̪lə ət̪i̪ːt̪ə̪s̪ə̪̃ pun̪ɪ̪ d͡ʒəgɑːjəbə ɦəmə .

bʰoːt̪ɪ̪ɑːjələ bəʈoːɦiː ʈʰɑːmə pərə lɑːgəbə ɦəmə .

s̪ə̪̃gʰərʂə d͡ʒiːʋən̪ə̪kə s̪ə̪t̪ɟə ət͡ʃʱɪ . d͡ʒeː prət̪ɪ̪bə(loːkə t͡ʃʱət̪ʰ̪ɪ s̪e̪ː eːɦɪ s̪ə̪̃gʰərʂəs̪ə̪̃ kəkʰən̪ə̪ɦũ ʋɪt͡ʃəlɪt̪ə̪ n̪ə̪ɦɪ ɦoːɪt̪ə̪ t͡ʃʱət̪ʰ̪ɪ . kəʋɪ kəɦəɪt̪ə̪ t͡ʃʱət̪ʰ̪ɪ d͡ʒeː d͡ʒə̃ ɪd͡ʒoːt̪ə̪ n̪ə̪ɦɪ bʰeːʈəɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ, t̪ə̪kʰən̪ə̪ ən̪ɦ̪ɑːɾeːmeː ɪd͡ʒoːt̪ə̪kə kʰoːd͡ʒəkə leːlə prəjɑːs̪ə̪ kərəbɑːkə t͡ʃɑːɦiː . bʰoːgəlɪps̪ɑ̪ːs̪ə̪̃ bəɦut̪ə̪-bəɦut̪ə̪ d̪u̪ːɾə ɾəɦɪ s̪ə̪̃gʰərʂəʃiːlə leːɑːkəs̪ə̪̃ məɦələ-əʈɑːɾiː, t͡ʃɑːn̪i̪ːkə t̪ʰ̪ɑːɾiː, gəd̪d̪ɑ̪ː, krɨt̪ɾ̪ɪɑːmə ɪd͡ʒoːt̪ə̪kə bʰɾəmə ʋə əɦə̃kɑːɾə ɑːkərʂɪt̪ə̪ n̪ə̪ɦɪ kərəɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ . əpɪt̪u̪ ʃɾəmə, pʰəkkərə d͡ʒiːʋən̪ə̪, ʈuːʈələ eːkət͡ʃɑːɾiː, ɾɑːt̪ɪ̪kə ən̪ɦ̪ɑːɾə, ələmun̪ɪ̪jɑːkə pət͡ʃəkələ-pʰuːʈələ t̪ʰ̪ɑːɾiː ɑː s̪ʋ̪ɑːbʰɪɑːmɑːn̪ə̪s̪ə̪̃ ə̃gɾeːd͡ʒɪ kəə̸ s̪ə̪mɑːd͡ʒə ɑː s̪ə̪mɑːd͡ʒəkə, loːkəkə d͡ʒiːʋən̪ə̪s̪ə̪̃

s̪un̪d̪ərə bən̪əjəbaːkə leːlə s̪ə̃gʱərʂərət̪ə ɾəɦəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . eːɦɪ bʱaːʋəs̪ə̃ eːɦɪ pə̃ːt̪iːmeː d̪eːkʱələ d͡ʒaː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ-

d̪ʱɾuʋə s̪ət̪jə t̪ʱɪkə d͡ʒeː mə̃d͡ʒɪlə pəjəbeː əbʱɪʂʈə s̪əd̪ɪkʱən̪ə

t̪ə̃ s̪əɦəd͡ʒə s̪ukʱəd̪ə eːkəpeːɾɪjaːkə əs̪əbaːɾiː t͡ʃʱən̪ɪt̪ə keː ɦəmərə .

ʋəɾt̪əmaːn̪əmeː t͡ʃaːɾuːkaːt̪ə s̪ə̃d̪eːɦə aː əʋɪʃʋaːs̪əkə s̪aːmaːd͡ʒjə s̪t̪ʱaːpɪt̪ə bʱəə̯ geːlə ət͡ʃʱɪ . s̪ʋaːɾt̪ʱə mən̪ukkʱəs̪ə̃ d̪ʱeːkʱaː kəɾəbaːkə pɾəʋɾɨt̪ɪs̪ə̃ s̪ʋiːkaːɾə kəɾəbaːkə leːlə baːd̪ʱjə kəɾəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . mũɦə pəɾə pɾəʃə̃s̪aː kəɾəbə aː pəɾoːt͡ʃʱə bʱeːlaː ut̪t̪əɾə oːɦɪ loːkəkə kʱɪd̪ʱaːs̪ə kəɾəbaːkə pɾəʋɾɨt̪t̪ɪ mən̪uʂjəkə ɦɾɨd̪əjəmeː d͡ʒəgəɦə bən̪aː leːn̪eː ət͡ʃʱɪ . s̪aːmaːd͡ʒɪkə d͡ʒiːʋən̪ə d͡ʒiːəə̯ bəlaː loːkə s̪ə̃gʱəɾʂəkə kaːɾəɳə əpən̪ə s̪əbʱə kɪt͡ʃʱu t̪jaːgɪ d̪əɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . mud̪aː, kuloːkəkə kud̪ɾɨʂʈɪ bʱɾəmərəd͡ʒiːs̪ə̃ d̪ukʱɪt̪ə kəɾəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . d͡ʒeːn̪aː-

ɦəmə t͡ʃəliː d͡ʒət̪əə̯ d͡ʒaːɦɪ baːʈəpərə n̪ɪt̪ə d̪ɪn̪ə

kə̃ːʈəkə ɪt̪ɾə t͡ʃʱiːʈəjə ɦəmərə əpən̪ə .

s̪əmaːd͡ʒəkə ʃɾəməd͡ʒiːʋiː loːkəkə d͡ʒiːʋən̪əmeː d̪ukʱəkə ə̃baːɾə ɾəɦəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . ɦun̪əkə d͡ʒiːʋən̪ə-s̪t̪əɾəs̪ə̃ s̪ud̪ʱəɾəbaːkə leːlə pɾət̪jeːkə s̪əmaːd͡ʒəs̪eːʋiː aː

bu(ɪd͡ʒi:ʋi: prəja:s̪ərət̪ə ɾəɦəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ . kʂud̪ɾə s̪ɑ:mɑ:d͡ʒɪkə kɑ:ɾjəkərt̪ɑ: ɑ: bu(ɪd͡ʒi:ʋi: kəʋɪs̪ə̃ kʂubd̪ʰ kəə̆ d̪əɪt̪ə ətʃʱɪ . gəri:bəkə məs̪i:ɦɑ:kə upɑ:d̪ʰs̪ɪ ʋɪbʰu:ʂɪt̪ə lo:kə s̪e:ʋɑ:kə n̪ɑ:ʈəkə kərəɪt̪ə ətʃʱɪ . jəɪɦə kɑ:ɾəɳə ətʃʱɪ d͡ʒe: e:kʰəɳo: d̪ʰəɾɪ s̪əmɑ:d͡ʒəkə gəri:bə lo:kə ɑ:o:ɾə be:s̪i: gəri:bə bʰe:lə d͡ʒɑ: ɾəɦələ ətʃʱɪ . d̪ʰən̪ɪkə ɑ:o:ɾə be:s̪i: d̪ʰən̪ɪkə bʰe:lə d͡ʒɑ: ɾəɦələ ətʃʱɪ . s̪ət̪jə i: ətʃʱɪ d͡ʒe: e:ɦɪ d̪ʰərət̪i: pərə d͡ʒe: lo:kə s̪ukʰə o: əɪʃʋərjəkə bʰo:gə kərəɪt̪ə ətʃʱɪ, t̪əkərə ɑ:d̪ʰərə jəɪɦə ʃrəməd͡ʒi:ʋi: məd͡ʒu:ɾə ətʃʱɪ . kəʋɪkə kələmə pɾe:ɾəkə mud̪ɾɑ:me: kəɦɪ uʈʰəɪt̪ə ətʃʱɪ-

məd͡ʒuɾəkə mərəkʰɑ:ɦə gəri:bi:s̪ə̃ n̪ɑ:t̪ʰɪ kəə̆ t̪ə̃ d̪e:kʰu:

əpən̪ə bʰərələ bərəbɑ:ɾi: ən̪n̪ə kən̪e: bɑ̃:ʈɪ kəə̆ t̪əə̆ d̪e:kʰu:

.

ɪd͡ʒo:ɾɪjɑ:kə tʃɑ:ɳə gəd͡ʒələ s̪ə̃gɾəɦəkə prət̪je:kə gəd͡ʒələkə e:kə-e:kə pɑ̃:t̪ɪ ud̪d̪ʰɾɨɾəɳəkə jo:gjə ətʃʱɪ. e:ɦɪ s̪ə̃gɾəɦəkə ʋɪbʰɪn̪n̪ə gəd͡ʒələme: mən̪ukkʰəkə d͡ʒi:ʋəɳəkə s̪ukʰə-d̪ukʰə, bəd̪ələɪt̪ə s̪əmɑ:d͡ʒə, məɦət̪ʋə, d̪əjɑ:-pɾe:mə-kəɾuɳɑ:kə bʰɑ:ʋə s̪əmɑ:d͡ʒəkə s̪əɾʋəɦɑ:ɾɑ: ʋərgəkə prət̪ɪ s̪əɦɑ:n̪ubʰu:t̪ɪ, mɪt̪ʰɪlɑ:kə gəuɾəʋəməjə ət̪i:t̪ə, s̪ɑ̃:s̪kɾɨt̪ɪkə ərɪs̪mət̪ɑ:kə s̪ə̃rəkʂəɳə ɑ: ən̪jɑ:n̪jə d͡ʒi:ʋən̪ə-mu:ljə ɑ: s̪ɑ̃:s̪kɾɨt̪ɪkə tʃe:t̪əɳɑ:kə s̪ə̃rəkʂəɳəkə bʰɑ:ʋəs̪ə̃ ət̪jə̃t̪ə s̪əɦəd͡ʒə ɑ: kəlɑ:t̪məkə d̪ʰə̃gə ɑ:bʰəʋjəkt̪ə kəjələ ge:lə ətʃʱɪ. ɑ:ɪ d͡ʒəkʰən̪ə tʃɑ:ɾu:kɑ:t̪ə

gʰɾɨɳɑː, d̪ɒeːʂə, bʰɾəʂʈɑːt͡ʃɑːɾə, d̪ʰeːkʰɑː, d͡ʒʱuːʈʰə-pʰəɾeːbə, s̪ɒɑːɾt̪ʰə ɑː əɲɟɑːjəkə ən̪ɦɑːɾəkə s̪ɑːmɾɑːd͡ʒjə pəs̪əɾələ ət͡ʃʱɪ, t̪əkʰən̪ə bʰɾəməɾəd͡ʒiːkə s̪ɑːɾt̪ʰəkə gəd͡ʒələmeː ɑːʃɑːkə t͡ʃɑːn̪əkə upəs̪t̪ʰɪt̪ɪkə ən̪ubʰəʋə kəjələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . iː s̪əmiːkʂɑː ɑːoːɾə n̪əməɦəɾə bʰə̃ s̪əkəɪt̪ə t͡ʃʱələ, mud̪ɑː s̪əmiːkʂɑː-ɑːleːkʰəkə s̪iːmɑːs̪ə̃ d̪eːkʰəɪt̪ə eːkʰən̪ə eːɦɪ s̪əmiːkʂɑːs̪ə̃ ʋɪɾɑːmə d̪ə̃ ɾəɦələ t͡ʃʱiː . ən̪t̪əmeː əpən̪ə ət̪ɾɨpt̪ə moːn̪əs̪ə̃ s̪ə̃t̪oːʂə d̪eːbɑːkə leːlə eːɦɪ pɑ̃ːt̪iːs̪ə̃ ud̪d̪ʰɾɨt̪ə kəɾəbə ɑːʋəʃʃəkə bud͡ʒʱəɪt̪ə t͡ʃʱiː-

ən̪ɦəɾɪjɑːkə t͡ʃɑːn̪ə d͡ʒəkɑ̃ː lukə d͡ʒʱukə kəɾəɪt̪ə mən̪ə

t͡ʃʱɪʈəkələ ɑːbʰɑːkə s̪ə̃gə ɾəbʰəs̪əɪt̪ə uʈəɪt̪ə mən̪ə .

əpən̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videheă@gmail.com **pəɾə pəʈʰɑːu.**

2.20.ɑːʃiːʂə ən̪ət͡ʃɪn̪ɦɑːɾə-kəl̃əkɪt̪ə t͡ʃɑːn̪ə

ɑːʃiːʂə ən̪ə̪t͡ʃɪn̪ɦɑːɾə-s̪ə̪̃pəɾkə-8876162759

kəl̃əkɪt̪ə̪ t͡ʃɑːn̪ə̪

"d͡ʒən̪ə̪kəpuɾə ləlɪt̪ə̪ kəlɑː pɾət̪ɪʂʈʰɑːn̪ə̪" d̪ʋɑːɾɑː bəɾkʰə 2013 (d̪ɪs̪ə̪.meː) ʃɾiː ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə̪ kɑːpəʈɪ "bʰɾəmərə"d͡ʒiːkə kət̪ʰɪt̪ə̪ gəd͡ʒələ s̪ə̪̃gɾəɦə- "ən̪ɦəɾɪjɑːkə t͡ʃɑːn̪ə̪" pɾəkɑːʃɪt̪ə̪ bʰeːlə ət͡ʃʰɪ. poːt̪ʰiːkə bʰuːmɪkɑːmeː bʰɾəmərəd͡ʒiː s̪ʋiːkɑːɾə kəɾəɪ t͡ʃʰət̪ʰɪ d͡ʒeː gəd͡ʒələkə ʋjɑːkəɾəɳəpəɾə oː gəd͡ʒələ n̪əɪ lɪkʰən̪eː t͡ʃʰət̪ʰɪ s̪ə̪̃geː-s̪ə̪̃gə oː s̪əmiːkʂəkəkẽː s̪eːɦoː ɦɪd̪ɑːjət̪ə̪ d̪eːn̪eː t͡ʃʰət̪ʰɪn̪ɦə d͡ʒeː oː ʋjɑːkəɾəɳəkə t̪əɾɑːd͡ʒuːpəɾə əɪ gəd͡ʒələ s̪əbʰəkẽː n̪əɪ

t̪əulət̪ət̪ʰɪ. eːkərə mənn̪eː iː bʰeːlə d͡ʒeː bʰɾəmərəd͡ʒiː əpən̪eː mɑːn̪əɪ t͡ʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː ɦun̪əkə ɡəd͡ʒələ "əd͡ʒɑːd̪ə ɡəd͡ʒələ " ɑː s̪əmiːkʂəkə t̪ə̃ əd͡ʒɑːd̪ə ɡəd͡ʒələkə s̪əmiːkʂɑː kəɾəbɑːkə leːlə s̪ʋət̪ə̃t̪ɾə t͡ʃʱət̪ʰɪ. s̪ə̃ɡeː-s̪ə̃ɡə bʰɾəmərəd͡ʒiː bʰuːmɪkɑːkə s̪əmiːkʂɑː kəɾəbɑːkə leːlə koːn̪oː pɾət̪ɪbə̃d̪ʰə n̪əɪ ləɡeːn̪eː t͡ʃʱət̪ʰɪ t̪ə̃eː s̪əmiːkʂəkə bʰuːmɪkɑːkə s̪əmiːkʂɑː kəɾəbɑːkə leːlə s̪eːɦoː s̪ʋət̪ə̃t̪ɾə t͡ʃʱət̪ʰɪ.oːn̪ɑː bʰɾəmərəd͡ʒiː ɡəd͡ʒələmeː ʋjɑːkərəɳəkə məd͡ʒuːɡət̪ə s̪t̪ʰɪt̪ɪs̪ə̃ pəɾɪt͡ʃit̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ ɑː t̪ə̃eː oː əpən̪ə s̪ɪːmɑːkẽː d̪eːkʰɑːɾə keːlɑːɦə d͡ʒeː kiː s̪ʋɑːɡət̪ə joːɡjə ɡəppə ət͡ʃʱɪ. t̪ə̃ t͡ʃəluː ʃuɾuː kəɾiː bʰɾəmərəd͡ʒiːkə əd͡ʒɑːd̪ə ɡəd͡ʒələkə s̪əmiːkʂɑː ɑː t̪əkərə bɑːd̪ə ɦɪn̪əkərə bʰuːmɪkɑːpərə. əd͡ʒɑːd̪ə ɡəd͡ʒələkə kɑːn̪s̪eːpʈə---

d͡ʒəkʰən̪ə koːn̪oː bʰɑːʂɑːmeː koːn̪oː kʰɑːs̪ə ʋɪd̪ʰɑːkẽː kəɾiːbə 500-600 bəɾkʰə bʰə' d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱəɪ t̪əkʰən̪ə oːɪmeː pəɾɪʋəɾt̪ən̪ə d͡ʒəɾuːɾiː bʰə' d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱəɪ. uɾd̪uː ɡəd͡ʒələkẽː (d͡ʒə̃ bʰɑːɾət̪iːjə pʰɑːɾəs̪iː ɡəd͡ʒələkẽː d͡ʒoːɽɪ d̪eːkʰiː t̪ə̃) kəɾiːbə 500-600 bəɾkʰə bʰeːlə t͡ʃʱəɪ t̪ə̃eː 1960-70kẽː d̪əʃəkəmeː uɾd̪uːmeː əd͡ʒɑːd̪ə ɡəd͡ʒələ ɑːeːlə. eːkərə mət̪ələbə kəɦələ ɡeːləɪ d͡ʒeː ɡəd͡ʒələmeː bəɦərə koːn̪oː d͡ʒəɾuːɾiː n̪əɪ ɦə̃ kɑːpʰɪjɑː bʰeːn̪ɑːɪ ɑːʋəʃjəkə ət͡ʃʱɪ (bɪn̪ɑː ɾəd̪iːpʰəkẽː s̪eːɦoː ɡəd͡ʒələ ɦoːɪ t͡ʃʱəɪ s̪eː d̪ʰeːɑːn̪ə ɾɑːkʰəbə d͡ʒəɾuːɾiː). oːn̪ɑːɦut̪oː bɪn̪ɑː kɑːpʰɪjɑːkẽː ɡəd͡ʒələ n̪əɪ ɦoːɪt̪ə t͡ʃʱəɪ s̪eː s̪əbʰə d͡ʒən̪əɪ t͡ʃʱət̪ʰɪ. d͡ʒə̃ əɪ əd̪ʰɑːɾəpərə d̪eːkʰiː t̪ə̃ bʰɾəmərəd͡ʒiː bəɦut̪ə ɾɑːs̪ə kət̪ʰɪt̪ə ɡəd͡ʒələ pʰeːlə bʰə' d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ mən̪eː bʰɾəmərəd͡ʒiːkə kət̪ʰɪt̪ə əd͡ʒɑːd̪ə ɡəd͡ʒələ s̪eːɦoː əd͡ʒɑːd̪ə ɡəd͡ʒələ kəɦəbɑː joːɡjə n̪əɪ ət͡ʃʱɪ. kɪt͡ʃʱu ud̪ɑːɦərəɳə d̪eːkʰuː (poːt̪ʰiːkə pəɦɪlə kət̪ʰɪt̪ə əd͡ʒɑːd̪ə ɡəd͡ʒələkə pəɦɪlə d̪uː pɑ̃ːt̪ɪ eːn̪ɑː ət͡ʃʱɪ)---

iː d͡ʒən̪əkə keːɾə n̪əgəɾiː əpən̪ə gɑːmə t̪ʰɪkə

iː mɪt̪ʰɪlɑː bəɪd̪eːɦiːkə əpən̪ə gɑːmə t̪ʰɪkə

mən̪eː kɑːpʰɪjɑː gɑːjəbə. d͡ʒə̃ kɑːpʰɪjɑː gɑːeːbə t̪ə̃ gəd͡ʒələ n̪ɑːmn̪ɑː ʋɪd̪ʰeː gɑːeːbə. kʰəeːɾə eːɦən̪ə-eːɦən̪ə d̪oːʂə əɪ poːt̪ʰiːkə gəd͡ʒələ s̪ə̃kʰjɑː - 4,5,6,9,12,14,20,22,23,24,28,29,32,33,34,35,36,39,41 meː bʰeːʈət̪ə. oːn̪ɑː ɑːn̪ə gəd͡ʒələmeː kɪt͡ʃʰu eːɦən̪ə t̪ə̃ t͡ʃʰəɪ d͡ʒəkəɾɑː kɑːpʰɪjɑː n̪əɪ bəlkɪ t̪ukɑ̃ːt̪ə kəɦəbə beːs̪iː s̪əmiːt͡ʃiːn̪ə. iːɦoː moːn̪ə ɾɑːkʰəbə d͡ʒəɾuːɾiː d͡ʒeː əɪ poːt̪ʰiːmeː kulə 44ʈɑː kət̪ʰɪt̪ə gəd͡ʒələ ət͡ʃʰɪ.

d͡ʒə̃ ɦəmə n̪eːpɑːliːjə pəɾɪs̪əɾəkə ɦɪs̪ɑːbəs̪ə̃ əɪ poːt̪ʰiːkẽː d̪eːkʰiː t̪ə̃ ɦəməɾɑː iː kəɦəbɑːmeː koːn̪oː s̪ə̃koːt͡ʃə̃ n̪əɪ d͡ʒeː ɾɑːd͡ʒeːn̪d̪ɾə ʋɪmələ d͡ʒiːkə gəd͡ʒələkẽː əd͡ʒɑːd̪ə gəd͡ʒələkə ʃɾeːɳiːmeː t̪ə̃ ɾɑːkʰələ d͡ʒɑː s̪əkəɪeː mud̪ɑː bʰɾəməɾəd͡ʒiːkə gəd͡ʒələ t̪ə̃ əd͡ʒɑːd̪oː gəd͡ʒələmeː s̪t̪ʰɑːn̪ə peːbɑːkə joːgjə n̪əɪ ət͡ʃʰɪ. s̪õːd͡ʒʰə t̪əɾəɦẽː kəɦiː t̪ə̃ bʰɾəməɾəd͡ʒiːkə əɪ poːt̪ʰiːmeː s̪ə̃kəlɪt̪ə s̪əbʰə ɾət͡ʃən̪ɑː ɑːn̪ə ʋɪd̪ʰɑː t̪ə̃ bʰə' s̪əkəɪeː mud̪ɑː gəd͡ʒələ, kət̪ʰɪt̪ə gəd͡ʒələ ʋɑː əd͡ʒɑːd̪ə gəd͡ʒələ keːkʰən̪oː n̪əɪ bʰə' s̪əkəɪeː.

mud̪ɑː d͡ʒət̪ə' bʰɾəməɾəd͡ʒiː əpən̪ə gəd͡ʒələ məɦə̃kə d̪oːʂə s̪ʋiːkɑːɾə kəɾəbɑːkə ɦɪmmət̪ɪ ɾɑːkʰəɪ t͡ʃʰət̪ʰɪ oːt̪əeː ʋɪmələd͡ʒiː əpən̪ə gələt̪iːkẽː s̪ʋiːkɑːɾə kəɾəbɑːs̪ə̃ ɦɪt͡ʃə̃kəɪ

tʃʱət̪ʰɪ.iː tʃɑːrɪt̪rɪkə ə̃t̪ərə d̪uːn̪uː goːt̪əmeː tʃʱən̪ɪ s̪eː d͡ʒɪn̪əgiː bʰərɪ rəɦət̪ən̪ɪ t̪əkərə koːn̪oː gɑːrə̃t̪iː ɦəmərɑː ləgə n̪əɪ ətʃʱɪ. t̪ə̃ ɑːu ɑːbə poːt̪ʰiːkə bʰuːmɪkɑːpərə (tʃũːkɪ ʋjɑːkərən̪əpərə ɦəmərɑː n̪əɪ d͡ʒeːbɑːkə ətʃʱɪ t̪ə̃ d̪eːkʰuː bʰrəmərəd͡ʒiːkə kɪtʃʱu bĩd̪u)--

1) bʰrəmərəd͡ʒiː əpən̪ə bʰuːmɪkɑːmeː lɪkʰəɪ tʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː " ɦəmərɑː eːkʰən̪oː d̪ʰərɪ pən̪ɑː n̪əɪ ətʃʱɪ, ɦəmə kət̪eːkə gəd͡ʒələ lɪkʰən̪eː tʃʱiː. s̪ɑːt̪ʰeː tʃɑːrɪ d̪əʃəkəkə s̪ɑːɦɪt̪jɪkə jɑːt̪rɑːmeː kət̪eːkoː gəd͡ʒələ lɪkʰɑːeːlə ɦəeːt̪ə...." bʰrəmərəd͡ʒiːkə upəroːkt̪ə kət̪ʰən̪ə mɑːt̪rə d̪ə̃bʰə bʰərəbɑːkə leːlə ətʃʱɪ. mən̪ukʰə mɑːt̪rə s̪əbʰə tʃiːd͡ʒəkə ɦɪs̪ɑːbə-kɪt̪ɑːbə rəkʰəɪeː. bʰrəmərəd͡ʒiː s̪eːɦoː rəkʰən̪eː ɦeːt̪ɑː mud̪ɑː ləgɑː d̪eːləkʰɪn̪ə əd͡ʒɲɑːt̪ə s̪ə̃kʰjɑːkẽː d͡ʒoːrə d͡ʒeː ɦəmərɑː əpən̪ə gəd͡ʒələ s̪ə̃kʰjɑː t̪ə̃ pət̪eː n̪əɪ ətʃʱɪ mən̪eː eːt̪eː lɪkʰələɦũ d͡ʒeː.............

2) bʰrəmərə d͡ʒiː pʰeːrə oːɦiːmeː lɪkʰəɪ tʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː " eːɦɪ biːtʃə̃ ɦəmərɑː moːn̪əmeː ɑːeːlə d͡ʒeː gəd͡ʒələ d͡ʒeː kɑːʋjəʋɪd̪ʰɑːmeː beːtʃʱəpə ruːpẽː rəɦeːt̪ə ətʃʱɪ.............." mud̪ɑː iː kɑːʋjə ʋɪd̪ʰɑː gəd͡ʒələ bʰəə/ s̪əkələn̪ɪ.

əɪ poːt̪ʰiːmeː s̪əbʰəs̪ə̃ ɑːpət̪t̪ɪd͡ʒən̪əkə bɑːt̪ə iː ətʃʱɪ d͡ʒeː prəs̪t̪ut̪ə poːt̪ʰiːmeː "bɑːlə-gəd͡ʒələ" t̪ə̃ s̪ə̃kəlɪt̪ə ətʃʱɪ mud̪ɑː bɑːlə gəd͡ʒələkə s̪ə̃d̪ərbʰəmeː koːn̪oː tʃərtʃɑː n̪əɪ beːt̪əɪt̪ə ətʃʱɪ. d͡ʒɲɑːt̪ə ɦoː kɪ mɑːt̪rə 2012s̪ə̃ məɪt̪ʰɪliː bɑːlə gəd͡ʒələ ʃəbd̪ɑːʋəliː prətʃəlɪt̪ə ətʃʱɪ. ən̪ətʃɪn̪ɦɑːrə ɑːkʰərə oː ʋɪd̪eːɦəkə s̪ə̃jukt̪ə prəjɑːs̪əkə prət̪ɪpʰələn̪ə ətʃʱɪ iː bɑːlə gəd͡ʒələ mud̪ɑː bʰrəmərə d͡ʒiː bɑːlə gəd͡ʒələkə s̪ə̃bə̃d̪ʰəmeː koːn̪oː tʃərətʃɑː n̪əɪ keːn̪eː tʃʱət̪ʰɪ. d͡ʒeːn̪ɑː tʃərətʃɑː keːlɑːs̪ə̃ tʃʱoːt̪ə bʰə' d͡ʒeːt̪ɑː t̪eːn̪ɑː. oːn̪ɑːɦut̪oː

ɦəmə əɪ prəs̪ə̃gəkẽː ən̪ət͡ʃɪn̪ɦɑːɾə ɑːkʰəɾə oː ʋɪd̪eːɦəkə loːkəprɪjət̪ɑːs̪ə̃ d͡ʒoːɽɪ kə' d̪eːkʰəɪt̪ə t͡ʃʱiː. oːn̪ɑː bʱɾəməɾəd͡ʒiː prəs̪t̪ut̪ə poːt̪ʰiːkə bɑːlə gəd͡ʒələkẽː t̪eːn̪ɑː s̪eːʈə keːn̪eː t͡ʃʱət̪ʰɪ bʱuːmɪkɑːkə s̪ə̃d̪əɾbʱəmeː d͡ʒeːn̪ɑː bud͡ʒʱɑːɪt̪ə ɦoː d͡ʒeː oː mɪt̪ʰɪlɑː-mɪɦɪɾeːkə d͡ʒəmɑːn̪ɑːs̪ə̃ bɑːlə gəd͡ʒələ lɪkʰəɪt̪ə ɦoːt̪ʰɪ. ɪt̪ɪɦɑːs̪əkẽː bʱɾəmɪt̪ə kəɾəɪt̪ə iː poːt̪ʰiː kət̪eːkə s̪əpʰələ ɦəeːt̪ə s̪eː kəɦəbə moːʃkɪlə.

(iː ɑːleːkʰə ɦəməɾə ʃəbd̪ə-əɾt̪ʰə-ʃəkt̪ɪ n̪ɑːməkə poːt̪ʰiːmeː s̪ə̃kəlɪt̪ə ət͡ʃʱɪ d͡ʒəkəɾɑː ɦəmə mɑːt̪ɾə eːɦɪ leːlə d̪eːləɦũ d͡ʒeː pɑːʈʰəkə s̪əməgɾət̪ɑːmeː bʱɾəməɾəd͡ʒiːkə ɾət͡ʃən̪ɑːkẽː buːd͡ʒʱɪ s̪əkət̪ʰɪ-leːkʰəkə)

əpən̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pəɾə pəʈʰɑːu.**

2.21.ʋɪn̪iːt̪ə ʈʰɑːkuɾə-bəɦuɑːjɑːmiː ʋjəkt̪ɪt̪ʋəkə eːkəʈɑː

s̪ud̪ʰərə s̪ʋərupəːrɑːməbʰəroːs̪ə kɑːpəɽɪ bʰrəmərə

ʋɪn̪iː t̪ə ʈʰɑːkurə

bəɦuɑːjɑːmiː ʋjəkt̪ɪt̪ʋəkə eːkəʈɑː s̪ud̪ʰərə s̪ʋərupə : rɑːməbʰəroːs̪ə kɑːpəɽɪ bʰrəmərə

eːkʰən̪ə məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑːkẽː mɑːn̪əkə s̪ʋərupəkə s̪ən̪d̪ərbʰəmeː n̪iːkə bəɦən̪ə tʃʱɪɖɪɑːeːlə tʃʱəɪkə. eːkə d̪ɪʃə iː mət̪ə ɑːbɪ rəɦələ ətʃʱɪ d͡ʒeː mɑːn̪əkə s̪ʋərupəkə n̪ɑːməpərə məɪt̪ʰɪliːkẽː n̪əbbeː prət̪ɪʃət̪ə bəd͡ʒən̪ɪɦɑːrəs̪ə̃ d̪urə kəeːlə d͡ʒɑː rəɦələ tʃʱəɪkə ɑː n̪eːpɑːləmeː məgəɦiː eːʋə̃ bəd͡ʒd͡ʒɪkɑː bʰɑːʂɑːkə prəʋeːʃə ɑː ʋɪs̪t̪ɑːrə t̪əkəreː pərɪɳɑːmə t̪ʰɪkə. eːɦɪs̪ə̃ loːkə kəʈɪ rəɦələ ətʃʱɪ. ʈʰeːʈʰɪjɑː, d̪eːɦɑːt̪iː kəɦəɪt̪ə kəɦəɪt̪ə ɑːbə məgəɦiː ɑː bəd͡ʒd͡ʒɪkɑːmeː pʰẽːʈɑːeː lɑːgələ ətʃʱɪ.

d̪oːs̪ərə mət̪ə tʃʱəɪkə loːkə d͡ʒeː bəd͡ʒəɪt̪ə ətʃʱɪ s̪əeːɦə məɪt̪ʰɪliː t̪ʰɪkə. bʰɑːʂɑː ʋəɪd͡ʒɲɑːn̪ɪkə loːkən̪ɪ t̪əkərɑː s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə kərət̪ʰu. eːɦɪs̪ə̃ n̪əbbeː prət̪ɪʃət̪əkə bʰɑːʂɑː

ʋɪt̪ɾɨʂɳɑː s̪eːɦoː kəmə ɦəeːt̪əɪkə ɑː ən̪əpeːkʂɪt̪ə ɾupẽː məgəɦiː ɑː bəd͡ʒd͡ʒɪkɑːkə pɾəbʰɑːʋə ʋɪs̪t̪ɑːɾəkẽː ɾoːkələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ.

ɑː eːɦɪ d̪un̪uː mət̪əkə ʋɪt͡ʃəmeː ʋɪgət̪ə pət͡ʃɑːs̪ə ʋəɾʂəs̪ə̃ məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑː, s̪ɑːɦɪt̪jə, s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪkə s̪eːʋɑːmeː lɑːgələ eːkəʈɑː eːɦən̪ə n̪ɑːmə ubʰəɾɪ kə ɑːeːlə ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː s̪əbʰə ʋɪʋɑːd̪əkẽː kɑːt̪ə kəɾəɪt̪ə məɪt̪ʰɪliːkẽː eːkəʈɑː ʋɪɾɑːʈəpʰələkə pəɾə s̪əmɑːʋeːʃiː bʰɑːʂɑːkə ɾupəmeː s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə kəɾəbɑːkə n̪ɪɾən̪t̪əɾə əbʰɪjɑːn̪əmeː lɑːgələ ət͡ʃʰɪ: ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ bʰɾəməɾə.

n̪eːpɑːliːjə məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jəkə puɾoːd̪ʰɑː ʋjəkt̪ɪt̪ʋə bʰɾəməɾə t͡ʃəus̪əʈʰɪ ʋəs̪ən̪t̪ə pɑːɾə kə t͡ʃukələ t͡ʃʰət̪ʰɪ. bɑːɾəɦə ʋəɾʂəkə umeːɾəmeː mɪt̪ʰɪlɑː mɪɦɪɾəkə n̪eːn̪ɑːbʰuʈəkɑːkə t͡ʃəupɑːɖimeː ɪmɑːn̪əd̪ɑːɾə bɑːləkə kət̪ʰɑːkə pɾəkɑːʃən̪əkə s̪ə̃gə s̪ɑːɦɪt̪jəmeː pəd̪ɑːɾpəɳə kəeːn̪ɪɦɑːɾə bʰɾəməɾə bɾɑːɦməɳə, kɑːjəs̪t̪əkə bʰɑːʂɑːkə ən̪ɑːʋəʃjəkə ʋɪʋɑːd̪əkẽː s̪əmɑːpt̪ə kəɾəɪt̪ə məɪt̪ʰɪliː ʋɑːs̪t̪əʋɪkə ɾupẽː mɪt̪ʰɪlɑːmeː bəd͡ʒən̪ɪɦɑːɾə s̪əbʰəkə bʰɑːʂɑː t̪ʰɪkə, eːkəɾə un̪n̪ət̪ɪ, ʋɪkɑːs̪əkə d͡ʒɪmmeːʋɑːɾiː s̪əbʰəkə t͡ʃʰəɪkə t̪əkəɾə s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə ud̪ɑːɦəɾəɳə bən̪ələ ɾəɦəlɑːɦə ət͡ʃʰɪ.

eːkʰən̪ə d̪ʰəɾɪ t̪iːn̪ə d̪əɾd͡ʒən̪əs̪ə̃ upəɾə məulɪkə, ən̪uʋɑːd̪ɪt̪ə, s̪əmpɑːd̪ɪt̪ə pus̪t̪əkəkə ɾət͡ʃən̪ɑː kə t͡ʃukələ t͡ʃʰət̪ʰɪ. əɾt͡ʃən̪ɑː (2030 s̪ɑːlə), ə̃d͡ʒuliː (n̪eːpɑːliː mɑːs̪ɪkə 2042), ɑ̃ːd͡ʒuɾə (2045 s̪ɑːlə) ɑː gɑːməgʰəɾə s̪ɑːpt̪ɑːɦɪkə (2039 s̪ɑːlə)kə s̪əmpɑːd̪ən̪ə pɾəkɑːʃən̪ə kə pət̪ɾəkɑːɾɪt̪ɑː kʂeːt̪ɾəmeː s̪eːɦoː əpən̪ə ʋəɾt͡ʃəʃʋə s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə kə t͡ʃukələ t͡ʃʰət̪ʰɪ. s̪ɑːɦɪt̪jə ɑː pət̪ɾəkɑːɾɪt̪ɑːkə əd̪bʰut̪ə

s̪əmaːgəmə ɦun̪əkə ʋjəkt̪ɪt̪ʋəmeː aːkə̃ʈʰə ləbə ləbə bʰərələ ət͡ʃʱɪ aː d̪un̪uː kʂeːt̪rəme: ɦun̪əkə ʋjəkt̪ɪt̪ʋə s̪t̪ʰaːpɪt̪ə bʰə t͡ʃukələ ət͡ʃʱɪ. bəru loːkə d͡ʒəkʰən̪ə bʰaːʂaː, s̪aːɦɪt̪jə aː pət̪rəkaːrɪt̪aːkə gəpə kərəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ t̪ə ud̪aːɦərəɳəkə rupəme: bʰrəmərəd͡ʒiː aːgãːmeː ʈʰaːɖʰə kə d̪eːlə d͡ʒaːɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ.

ɦɪn̪əkə ʋət͡ʃəpən̪ə d͡ʒən̪mə s̪t̪ʰaːn̪ə bəgʰət͡ʃəuraːmeː ʋɪt̪ələn̪ɦɪ. 2008 s̪aːlə ʃraːʋəɳəmeː pɪt̪aː s̪ʋə. raːməgulaːmə kaːpəriː aː maːt̪aː s̪ʋə. d̪ukʰən̪iː d̪eːʋiːkə d̪oːs̪ərə s̪ən̪t̪aːn̪əkə rupəmeː ɦɪn̪əkə d͡ʒən̪mə bʰeːlən̪ɪ. d̪ʰən̪ə, ʋiːt̪t̪əmeː kəmɪ n̪əɦɪ t͡ʃʱələn̪ɪ, mud̪aː d͡ʒaːɦɪ ʋərgə aː s̪əmaːd͡ʒəs̪ə̃ aːbəd̪d̪ʰə t͡ʃʱəlaːɦə, pəɖʰəbə lɪkʰəbə kəʈʰɪn̪ə maːn̪ələ d͡ʒaːɪt̪ə t͡ʃʱələɪkə. t̪ət̪ʰaːpɪ pɪt̪aː s̪ʋə. raːməgulaːmə kaːpəriː oːɪ pəroːpəʈʈaːmeː pə̃t͡ʃə kẽː rupəmeː s̪əmmaːn̪ɪt̪ə t͡ʃʱəlaːɦə. koːn̪oː d͡ʒʱəgəɖaː n̪əɦɪ pʰərɪt͡ʃʱaːɪ t̪ə ɦun̪əkeː bəd͡ʒaː leːlə d͡ʒaːɪt̪ə t͡ʃʱələn̪ɪ aː oː s̪əmaːd̪ʰən̪ə kərəɪt̪ə rəɦəlaːɦə. pəɖʰən̪aːɪkə n̪aːmə pərə t̪aːɦɪ s̪əməjəkə d̪eːɦaːt̪iː pəɖʰaːɪ ʋɪʈəgərəɦaː aːd̪ɪmeː n̪ɪpuɳə t͡ʃʱəlaːɦə. raːmaːjəɳə n̪ɪjəmɪt̪ə pəɖʰət̪ʰɪ, kʰeːt̪ə, kʰərɪɦaːn̪ə aː d͡ʒən̪ə bən̪əkə ʋjəʋəs̪t̪ʰaːpən̪əmeː kuʃələ t͡ʃʱəlaːɦə. pəroːpəʈʈaːmeː d̪ʰaːn̪ə aː rupəɪaːkə ləgaːn̪iː t͡ʃələɪt̪ə t͡ʃʱələn̪ɪ. s̪ʋəbʰaːʋɪkə t͡ʃʱəɪkə n̪iːkə ɪd͡ʒd͡ʒət̪ə t͡ʃʱələn̪ɪ.

s̪eː əpən̪ə d̪ʰiːaːpuːt̪aːkẽː pəɖʰəeːbaːleːlə oː ut̪s̪ukə rəɦət̪ʰɪ. mud̪aː d̪un̪uː baːləkə s̪ukumaːrə kaːpəʈɪ (d͡ʒeːʈʰəbʰaːjə) aː bʰəroːs̪iː kaːpəʈɪ (t̪əɦɪjaː ɪeːɦə n̪aːmə rəɦən̪ɪ) t͡ʃəʈɪjaː bən̪əbaːleː t̪əɪjaːreː n̪eː ɦoːt̪ʰɪ. t̪əkʰən̪ə gʰərə pərə bəɦaːd̪urə n̪aːməkə eːkəʈaː pəɦaːɖiː n̪oːkərə

ɾəɦəɪkə d͡ʒeː kɑːn̪ɦəpəɾə lɑːd̪ɪ d̪un̪uː bʰɑːɪkẽː guɾud͡ʒiːkə t͡ʃət̪ɪs̪ɑːɾəmeː lə d͡ʒɑːɪn̪ɪ ɑː t̪əkʰən̪ə n̪ɪt͡ʃɑ̃ː mɑːt̪ɪpəɾə, t̪əkəɾɑː bɑːd̪ə pɑːt̪iː pəɾə ə, ɑː, ɪ, iː s̪ə̃ ʋɪt̪əgəɾəɦɑː d̪ʰəɾɪ s̪ɪkʰəun̪ə ɾəɦən̪ɪ. t͡ʃət̪ɪs̪ɑːɾəs̪ə̃ n̪iːkəlɪ beːləɦiː s̪kuːləmeː t̪iːn̪ə ʋəɾgə d̪ʰəɾɪ pəɖʰəlɑːɦə ɑː t̪əkʰən̪ə d͡ʒən̪əkəpuɾəkə s̪əɾəs̪ʋət̪iː mɑː.ʋɪ.meː 4 kəkʂɑːmeː n̪ɑːmə lɪkʰɑːoːlə geːlən̪ɪ. oːt̪t̪əɦɪs̪ə̃ eːs̪ə.eːlə.s̪iː.ɑː d͡ʒən̪əkəpuɾəkə ɾɑː.ɾɑː.bə. kəɪmpəs̪əs̪ə̃ məɪt̪ʰɪliːmeː eːmə.eː.kə pəɖʰɑːɪ puɾɑː kəeːlən̪ɪ.

eːɦɪ ʋɪt͡ʃə̃ ɾɑː.ɾɑː.bə. kjɑːmpəs̪əmeː ɦɪn̪d̪iː, məɪt̪ʰɪliː pəɖʰəeːbɑːkə ɦeːt̪u bʰɑːɾət̪əs̪ə̃ pɾoː. d̪ʰiːɾeːn̪d̪ɾə ɑːbɪ geːlə ɾəɦət̪ʰɪ ɑː s̪ə̃joːgəs̪ə̃ oː ɦɪn̪əkeː məkɑːn̪əkẽː bəgələmeː ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʱəlɑːɦə. s̪əmpəɾkə bʰeːlən̪ɪ. bət͡ʃt͡ʃeːs̪ə̃ iː pət̪ɾə pət̪ɾɪkɑː pəɖʰəɪt̪ə t͡ʃʱəlɑːɦə bɑːləkə, pəɾɑːgə, t͡ʃən̪d̪ɑːmɑːmɑː, ɦoːɪt̪ə ɦoːɪt̪ə d̪ʰəɾməjugə, s̪ɑːpt̪ɑːɦɪkə ɦɪn̪d̪us̪t̪ɑːn̪ə, s̪ɑːɾɪkɑː ɑː mɪt̪ʰɪlɑː mɪɦɪɾə. lɪkʰəbɑːkə ɾut͡ʃɪ ɾəɦən̪ɪ, bʰɑːʂɑː n̪ɪʃt͡ʃəjə ɦɪn̪d̪iː ɾəɦən̪ɪ.

s̪eː eːkə d̪ɪn̪ə eːkət̪ɑː kət̪ʰɑː lɪkʰələn̪ɪ ɪmɑːn̪d̪ɑːɾə ʋɑːləkə, ɦɪn̪d̪iː meː. pɾoː. d̪ʰiːɾeːn̪d̪ɾə d̪eːkʰələkən̪ɪ ɑː eːut̪ɑː n̪əməɦəɾə ʃɪkʂɑː d̪eːləkən̪ɪ- bɑːu ɦəmə ɦɪn̪d̪iː ɑː məɪt̪ʰɪliː d̪un̪uː ʋɪʂəjəmeː eːmə. eː. t͡ʃʱiː. mud̪ɑː ɦɪn̪d̪iːkẽː pɑːɾə n̪əɦɪ pɑːbɪ s̪əkələɦũ ət͡ʃʱɪ. əɦɑ̃ːkə mɑːt̪ɾɨbʰɑːʂɑː məɪt̪ʰɪliː ət͡ʃʱɪ, t̪ɑːɦiːmeː lɪkʰuː.

bʰɾəməɾəd͡ʒiː s̪ə̃s̪məɾən̪ə s̪un̪əbəɪt̪ə bʰɑːʋukə ɦoːɪt̪ə kəɦəɪt̪eː t͡ʃʱət̪ʰɪ -ɦəməɾɑː n̪əɦɪ bud͡ʒʰən̪ɑː geːlə t͡ʃʱələ məɪt̪ʰɪliː koːn̪oː bʰɑːʂɑː ɦoːɪt͡ʃʱə ɑː d͡ʒeː ɦəmə s̪əbʰə bəd͡ʒəɪt̪ə t͡ʃʱiː. ɦəmə kəɦən̪eː ɾəɦɪjən̪ɪ- s̪əɾə ɦəmə keːn̪ɑː

lɪkʰəbəɪ məɪt̪ʰɪliː. oː kəɦələn̪ɪ- d͡ʒəɾuɾə lɪkʰəbəɪ. əɦɑ̃ː d͡ʒeː bəd͡ʒəɪ tʃʱiː s̪əeːɦə lɪkʰuː ɦəmə d̪eːkʰɑː d̪eːbə koːn̪ɑː ʃud̪d̪ʰə lɪkʰələ d͡ʒɑːɪtʃʱə.

t̪əkʰən̪ə ɪmɑːn̪d̪ɑːɾə ʋɑːləkəkə məɪt̪ʰɪliː ən̪uʋɑːd̪ə kəeːlən̪ɪ ɑː t̪əkəɾɑː lɑːlə kələməs̪ə̃ pɾoː. d̪ʰiːɾeːn̪d̪ɾə d͡ʒeː ɾə̃gələn̪ɪ s̪eː eːkkoː pə̃kt̪ɪ s̪əd̪əɾə n̪əɦɪ ɾəɦələ. mud̪ɑː s̪əeːɦə ɾə̃gələɦɑː kəɾeːks̪ən̪ə ɦun̪əkɑː məɪt̪ʰɪliː pɾət̪ɪ tʃun̪əɪt̪iː bəd͡ʒʱəeːlən̪ɪ d͡ʒeː ɦun̪əkə ʋɑːləmən̪əpəɾə kəʈʰoːɾə pɾəbʰɑːʋə tʃʱoːɖələkə ɑː oː t̪əkəɾɑː bɑːd̪ə pɑːtʃʱɑː n̪əɦɪ d̪eːkʰələn̪ɪ. məɪt̪ʰɪliːkə s̪əɾʋəʃɾeːʂʈʰə pət̪ɾɪkɑː mɪɦɪɾəkə n̪ɪjəmɪt̪ə leːkʰəkə bən̪əlɑːɦə ɑː məɪt̪ʰɪliːmeː n̪ɪkələɪt̪ə koːn̪oː pət̪ɾɪkɑːmeː ɦɪn̪əkə ɾətʃən̪ɑː ɑːd̪əɾəs̪ə̃ tʃʱɑːpələ d͡ʒɑːeː lɑːgələ. ɖɑː.meːgʰən̪ə pɾəs̪ɑːd̪ə əpən̪ə ʃoːd̪ʰəgɾən̪t̪ʰə məɪt̪ʰɪliː kət̪ʰɑː koːʂə(1996)meː s̪əbʰəs̪ə̃ beːs̪ɪː kət̪ʰɑː lɪkʰən̪ɪɦɑːɾə(58kət̪ʰɑː)meː ɦun̪əkoː n̪ɑːmə s̪ɑːmeːlə kəeːn̪eː tʃʱən̪ɦɪ.

əpən̪ə s̪ɑːɦɪt̪ʝɪkə d͡ʒiːʋən̪əkə eːɦɪ pət͡ʃɑːs̪ə ʋəɾʂəmeː oː s̪əmmɑːn̪oː kəmə n̪əɦɪ pəulən̪ɪ. n̪eːpɑːlə pɾəd͡ʒɲɑːpɾət̪ɪʂʈʰɑːn̪əs̪ə̃ pəɦɪlə beːɾə mɑːjɑːd̪eːʋiː pɾəd͡ʒɲɑː puɾəs̪kɑːɾə (2053 s̪ɑːlə)meː ɾu. 50,000 ʈəkɑːkə s̪ə̃gə bʰeːʈələn̪ɪ. ʋɪdʝɑːpət̪ɪ s̪eːʋɑː s̪ə̃s̪t̪ʰɑːn̪ə (1996 iː.), mɪt̪ʰɪɑːlə ʋɪbʰuːt̪ɪ s̪əmmɑːn̪ə d̪eːləkən̪ɪ t̪ə̃ ən̪t̪əɾɾɑːʂʈiːjə məɪt̪ʰɪliː s̪əmmeːlən̪ə, mumʋəiːmeː mɪt̪ʰɪlɑː ɾət̪n̪əs̪ə̃ s̪əmmɑːn̪ɪt̪ə kəeːlə geːlɑːɦə. ɾɑːjəpuɾəmeː mɪt̪ʰɪlɑː ʋɪbʰuːt̪ɪ s̪əmmɑːn̪ə, pəʈən̪ɑːkə tʃeːt̪ən̪ɑː s̪əmɪt̪ɪs̪ə̃ jɑːt̪ɾiː tʃeːt̪ən̪ɑː puɾəs̪kɑːɾə, ʃeːkʰəɾə pɾəkɑːʃən̪əs̪ə̃ ʃeːkʰəɾə s̪əmmɑːn̪ə ɦɪn̪əkə upələbd̪ʰɪ ɾəɦələn̪ɪ ətʃʱɪ.

n̪eːpaːləmeː ʋɪdjaːpət̪ɪ bʰaːʂaː, s̪aːɦɪt̪jə purəs̪kaːɾə (2 laːkʰə ʈəkaːkə s̪ə̃gə) ɾaːʂʈrəpət̪ɪ ɦaːt̪ʰeː bʰeːʈələn̪ɪ t̪ə̃ n̪eːʋaːɾiː s̪aːɦɪt̪jəkə d̪uː goːʈə məɦət̪ʋəpuːɾɳə s̪ə̃s̪t̪ʰaː n̪eːpaːlə bʰaːʂaː pərɪʂd̪ə aː gə̃kiː d̪ʰus̪ʋãː ʋəs̪un̪d̪ʰəɾaː prət̪ɪʂʈʰaːn̪ə krəməʃəhə̆ keːʃəʋəlaːlə ʋaːkʰə s̪ɪrəpaː purəs̪kaːɾə aː gə̃kiː d̪ʰus̪ʋãː ʋəs̪un̪d̪ʰəɾaː purəs̪kaːrəs̪ə̃ s̪əmmaːn̪ɪt̪ə kəeːləkən̪ɪ d͡ʒeː koːn̪oː məɪt̪ʰɪliː bʰaːʂiː s̪aːɦɪt̪jəkaːrəkə ɦeːt̪uu pəɦɪlə t͡ʃʰələ. iː s̪əbʰə purəs̪kaːɾə, s̪əmmaːn̪ə ɦɪn̪əkə kəɾməʈʰət̪aː, s̪ə̃gʰəɾʂə oː s̪aːɦɪt̪jə s̪aːd̪ʰən̪aːmeː n̪ɪrən̪t̪əɾə prət̪ɪbədd̪ʰət̪aːpuːɾʋəkə s̪əməɾpəɳəkə kaːrəɳẽː bʰeːʈələn̪ɪ. kɪt͡ʃʰueː d̪ɪn̪ə puːɾʋə n̪eːpaːləkə ʃreːʂʈʰə s̪əmaːt͡ʃaːɾəpət̪ɾə goːɾəkʰaːpət̪ɾə ɦɪn̪əkə ən̪t̪əɾəʋaːɾt̪aː t͡ʃʰəpən̪eː t͡ʃʰələ t̪ə̃ eːkəɾeː prəkaːʃən̪ə juʋaːmə̃t͡ʃə̃ ɦɪn̪əkə ʋət͡ʃə̃pən̪əkə prəs̪ə̃gəkẽː ʋɪʋərəɳə s̪ət͡ʃĩt̪ɾə prəkaːʃən̪ə kəeːləkə. iː koːn̪oː məɪt̪ʰɪləkə ɦeːt̪u gəurəʋəkə ʋɪʂəjə bʰə s̪əkəɪt͡ʃʰə.

əpən̪ə eːkaːkiː leːkʰən̪ə jaːt̪ɾaːkə kaːrəɳẽː baːd̪ʰaː, ʋjəʋəd̪ʰaːn̪ə n̪əɦɪ əeːlən̪ɪ s̪eː baːt̪ə n̪əɦɪ. s̪ʋaːbʰɪmaːn̪iː s̪ʋəbʰaːʋəkə kaːrəɳẽː ləloː - t͡ʃə̃ppoːmeː n̪əɦɪ laːgɪ pəɖʰəbə aː lɪkʰəbə d̪ʰəɾɪmeː s̪ɪmɪt̪ə rəɦən̪eː kɪt͡ʃʰu loːkəkẽː əkʰəɾəɪt̪ə rəɦələn̪ɪ ɦɪn̪əkə s̪ʋəbʰaːʋə aː t̪əẽː s̪əməjə s̪əməjə pərə bʰaːɖaːkə d̪uːt̪ə s̪əbʰəkẽː ʈʰaːɖʰə kə ɦɪn̪əkə maːn̪ə məɾd̪ən̪əkə d͡ʒoːgaːɖə bʰɪɖaːoːlə d͡ʒaːɪt̪ə rəɦələ mud̪aː ɦɪn̪əkə kaːd͡ʒeː eːt̪eːkə ʋɪs̪t̪ɾɨt̪ə aː gəɦĩɾə bʰə geːlə t͡ʃʰəɪkə d͡ʒeː oː s̪əbʰə ʋɪpəɾiːt̪ə ʋɪt͡ʃaːɾəkə loːkə uɖən̪ə t͡ʃʰuː bʰə d͡ʒaːɪt̪ə rəɦələ ət͡ʃʰɪ aː bʰrəməɾəd͡ʒiː əpən̪ə s̪t̪ʰaːn̪əpəɾə əɖɪgeː n̪əɦɪ rəɦəɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ bəɾu kəd̪ə kaːʈʰiːkə ɦɪs̪aːbẽː aːrə ʋɪs̪t̪ɾɨt̪ə kʂeːt̪ɾəmeː s̪t̪ʰaːpɪt̪ə bʰə d͡ʒaːɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ.

kəɦəbaːkə ərt̪ʰə ʋɪroːd̪ʰə aː goːləɪs̪ɪ̪ːkə gʰeːraːmeː paːɖəbaːkə kaːd͡ʒə kəeːn̪ɪ̪ɦaːrə t̪əkʰən̪ə d̪eːkʰɪt̪eː rəɦɪ d͡ʒaːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ d͡ʒəkʰən̪ə n̪eːpaːlə s̪ərəkaːrə ɦɪn̪əkaː d͡ʒən̪əkəpurəs̪ə̃ uʈʰaː kə eːkkeːbeːrə n̪eːpaːləkə s̪ərəkaːriː prəkaːʃən̪ə s̪ə̃s̪t̪ʰaː s̪aːd͡ʒʱaː prəkaːʃən̪əkə gərɪmaːməjə pəd̪ə əd̪ʰjəkʂəkə aːs̪ən̪ə pərə aːs̪ɪ̪ːn̪ə kə d̪əɪt̪ə t͡ʃʰən̪ɪ̪. koːn̪oː məɪt̪ʰɪlə, koːn̪oː məd̪ʰeːʃiː pəɦɪlə beːrə eːɦɪ pəd̪ə pərə mən̪oːn̪ɪ̪t̪ə ɦoːɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ. t̪ət̪əbeː n̪əɦɪ oː əd̪ʰjəkʂə pəd̪ə pərə rəɦɪt̪eː n̪eːpaːlə prəd͡ʒɲaː prət̪ɪ̪ʂʈʰaːn̪əmeː pərɪʂəd̪ə s̪əd̪əs̪ɟ̪ə n̪ɪ̪jukt̪ɪ̪ kə d̪eːlə d͡ʒaːɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ n̪eːpaːləkə prəd̪ʰaːn̪əmən̪t̪riː d̪d̪ʰaːraː. iː d̪un̪uː pəd̪ə koːn̪oː bʰaːʂaː preːmiːkə ɦeːt̪u, ʃəubʰaːgjəkə pəd̪ə t̪ʰɪkəɪ, d͡ʒaːɦɪpərə bʰrəmərə t͡ʃʰəhə̆ ʋərʂəs̪ə̃ upərə aːs̪ɪ̪ːn̪ə bʰə t͡ʃukəlaːɦə ət͡ʃʰɪ. aː d̪un̪uː ʈʰaːmə oː məɪt̪ʰɪliːkə kaːd͡ʒə kəeːlən̪ɪ̪. s̪aːd͡ʒʱaːmeː məɪt̪ʰɪliː bʰaːʂaːkə pus̪t̪əkə prəkaːʃən̪əkə kaːd͡ʒə ʃuru kəeːlən̪ɪ̪, prəd͡ʒɲaːmeː ãːgən̪ə pət̪rɪkaːkə ʃuruaːt̪əkə s̪ə̃gə məɪt̪ʰɪliː loːkə s̪ə̃s̪krɨt̪ɪ̪s̪ə̃ s̪əmbəd̪d̪ʰə ən̪eːkõː məɦət̪ʋəpuːrɳə goːʂʈʰiː aː pus̪t̪əkə prəkaːʃən̪ə kəjələn̪ɪ̪. d͡ʒeː s̪əlaɦeːs̪ə, d̪ɪ̪ːn̪aːbʰəd̪riː, d͡ʒəʈə d͡ʒəʈɪn̪əkə rupəmeː t͡ʃərt͡ʃit̪ə prəkaːʃən̪ə ət͡ʃʰɪ. s̪aːd͡ʒʱaː prəkaːʃən̪əs̪ə̃ ʋaːləkət̪ʰaː s̪ə̃grəɦə bəgɪjaːkə gaːt͡ʃʰə s̪ə̃ məɪt̪ʰɪliː prəkaːʃən̪ə ʃuru bʰeːlə d͡ʒeː ɦɪn̪əkeː eːkəʈaː aːoːrə ʋəs̪ən̪t̪ə eːʋə̃ ən̪ɟ̪ə n̪aːʈəkə, ɦɪn̪əkẽː s̪əmpaːd̪ən̪əmeː ʋɪd̪ɟ̪aːpət̪ɪ̪ aː n̪eːpaːlə grən̪t̪ʰəkə prəkaːʃən̪ə bʰeːlə. t̪əd̪ən̪urupə n̪eːpaːləkə məɪt̪ʰɪliː s̪aːɦɪt̪ɟ̪əkə ɪt̪ɪ̪ɦaːs̪ə, bʰəgəd͡ʒoːgən̪ɪ̪ː, pəɪs̪aː aːd̪ɪ̪ məɪt̪ʰɪliː rət͡ʃən̪aːs̪əbʰə aːeːlə.

bʰrəmərə d͡ʒiː n̪ɪ̪rən̪t̪ərə s̪əd̪ʰaːn̪aːrət̪ t͡ʃʰət̪ʰɪ. pət̪rəkaːrɪt̪aː kərəɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ, məɪt̪ʰɪliː pət̪rə pət̪rɪkaːkə ət̪ɪ̪rɪkt̪ə eːkəʈaː

d̪əɪn̪ɪkə s̪əmaːtʃaːrəpət̪rə d͡ʒən̪əkəpurə eːks̪əpreːs̪ə d̪eːd̪ʰə d̪əʃəkəs̪ə̃ n̪eːpaːliːmeː s̪eːɦoː n̪ɪkaːləɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. əpən̪ə pət̪rə pət̪rɪkaːkə ɦeːt̪u n̪ɪrən̪t̪ərə leːkʰən̪əkə kaːd͡ʒə d͡ʒaːriː rəkʰɪt̪oː ʋaːɦɪriː leːkʰən̪əkə ɦeːt̪u aːeːlə aːgrəɦəkẽː praːt̪ʰəmɪkət̪aːkə s̪ə̃gə puraː kərəbaːkə ɦeːt̪u n̪ɪrən̪t̪ərə leːkʰən̪əmeː d͡ʒuːt̪ələ rəɦəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. oː məɪt̪ʰɪliː pət̪rəpət̪rɪkaː bʰə s̪əkəɪtʃʱə, oː kaːt̪ʰəmaːn̪d̪uːkə n̪eːpaːliː pət̪rəpət̪rɪkaː bʰə s̪əkəɪtʃʱə, t̪əɦɪn̪aː kaːt̪ʰəmaːn̪d̪uːs̪ə̃ prəkaːʃɪt̪ə ɦoːɪt̪ə d̪ə pəblɪkə maːs̪ɪkə ɦɪn̪d̪iːkə pət̪rɪkaː bʰə s̪əkəɪtʃʱə. ɦun̪əkə leːkʰən̪iː əʋɪrələ, tʃələɪt̪ə rəɦəɪt̪ə ətʃʱɪ.

ɪeːɦə ət̪ut̪ə leːkʰən̪əkə prəbʰaːʋə tʃʱəɪkə d͡ʒeː t̪iːn̪ə d̪ərd͡ʒən̪ə poːt̪ʰiː d̪ə məɪt̪ʰɪliːkə bʰən̪d̪aːrəkẽː bʰərələn̪ɦɪ ətʃʱɪ. aː s̪eː ʋɪbʰɪn̪n̪ə ʋɪd̪ʰaːmeː. d͡ʒeː kʰəgət̪aː d̪eːkʰələn̪ɪ, t̪aːɦiːmeː bʰiːd̪ɪ geːlaːɦə. upən̪jaːs̪əkə kʰəgət̪aː rəɦəɪkə t̪ə məd̪ʰeːʃə aːn̪d̪oːlən̪əkẽː aːd̪ʰaːrəbən̪aː gʰərəmũɦaː məulɪkə upən̪jaːs̪ə lɪkʰələn̪ɪ, d͡ʒəkəraː ɦaːleːmeː pətʃaːs̪ə ɦəd͡ʒaːrə t̪əkaːkə gə̃kiː d̪ʰus̪ʋã: bəs̪un̪d̪ʰəraː purəs̪kaːrəs̪ə̃ purəs̪krɨt̪ə kəeːlə geːlə. ləgəbʰəgə t̪əɪt̪aːlɪs̪ə ʋərs̪ə puːrʋə n̪eːpaːləkə pəɦɪlə aːd̪ʰun̪ɪkə kəʋɪt̪aːkə s̪ə̃grəɦə bən̪n̪ə koːt̪ʰəriː : əun̪aːɪt̪ə d̪ʰuãː (2029 s̪aːlə) prəkaːʃɪt̪ə kəeːlən̪ɪ. t̪əkəraːʋaːd̪ə kəʋɪt̪aː, giːt̪ə, gəd͡ʒələ aːd̪ɪkə aːn̪oː s̪ə̃grəɦə s̪əməjəkə ən̪t̪əraːlə s̪ə̃gə əʋəɪt̪ə geːlə- moːməkə pəgʰələɪt̪ə əd̪ʰərə, (giːt̪ə gəd͡ʒələ), əppən̪ə ən̪ətʃɪn̪ɦaːrə (1990 iː.), ən̪ɦərɪjaːkə tʃaːn̪ə (gəd͡ʒələ, 2013 iː.) prəkaːʃɪt̪ə bʰeːlə. ʋɪɦaːrəkə məɪt̪ʰɪliː əkaːd̪əmiː ɦɪn̪əkə pəɦɪlə kət̪ʰaː s̪ə̃grəɦə t̪oːraː s̪ə̃geː d͡ʒəjəbəu reː kud͡ʒəbaː (1984 iː.) prəkaːʃɪt̪ə kəeːləkə d͡ʒeː koːn̪oː n̪eːpaːliːjə məɪt̪ʰɪliː s̪aːɦɪt̪jəkaːrəkə pəɦɪlə s̪ə̃grəɦə tʃʱələ. d̪oːs̪ərə

kət̪ʰɑː s̪ə̃gɾəɦə ɦugəliː upəɾə bəɦəɪt̪ə gə̃gɑː (2065 s̪ɑːlə) ɑːeːlə. t̪eːs̪əɾə kət̪ʰɑːs̪ə̃gɾəɦə eːɳʈiː bʰɑːɪɾəs̪ə 2076meː ɑːeːlə.n̪ɑːʈəkəmeː ɦɪn̪əkə əpən̪ə pʰuːʈə s̪t̪ʰɑːn̪ə tʃʱən̪ɦɪ. kət̪eːkoː n̪ɑːʈəkə mə̃tʃĩt̪ə bʰeːlə, pɾəʃə̃s̪ɪt̪ə bʰeːlə. ɾɑːn̪iː tʃən̪d̪ɾɑːʋət̪iː pɾɑːɾə̃bʰɪkə n̪ɑːʈəkə ətʃʱɪ t̪ə̃ eːkəʈɑː ɑːoːɾə ʋəs̪ən̪t̪ə ət̪jən̪t̪ə tʃəɾtʃĩt̪ə n̪ɑːʈəkə ɾəɦələ d͡ʒeː ʋəɪd̪eːɦiː d̪əɾəbʱə̃gɑːkə eːkəʈɑː puɾeː ə̃kəmeː tʃʱəpələ 1094 iː. meː. məɦɪʂɑːs̪uɾə muɾd̪ɑːʋɑːd̪ə eːʋə̃ ən̪jə n̪ɑːʈəkə (2054 s̪ɑːlə), bʰəɪjɑː əeːləɪ əpən̪ə s̪oːɾɑːd͡ʒə (2067 s̪ɑːlə) ɑːeːlə.

kɪtʃʱu s̪oːd̪ʰəpəɾəkə pus̪t̪əkə s̪eːɦoː ətʃʱɪ- ɾɑːd͡ʒəkəmələkə kət̪ʰɑː s̪ɑːɦɪt̪jəmeː n̪ɑːɾiː tʃəɾɪt̪ɾəkə əd̪ʰjəjən̪ə. ʈʰeːkɑːn̪ə pəɾə (ʋɪt͡ʃɑːɾə s̪ə̃kələn̪ə), ʋɪʋɪd̪ʰɑːt̪məkə s̪ɑːməgɾiːkə s̪ə̃gə s̪əməjə s̪ən̪d̪əɾbʰə, ʋɪd̪eːʃə jɑːt̪ɾɑːpəɾə tʃĩːn̪ə jɑːt̪ɾɑːkə pɾət̪ʰəmə pus̪t̪əkə lɪkʰələn̪ɪ tʃĩːn̪ə d͡ʒeː ɦəmə d̪eːkʰələ (2014 iː.) s̪ən̪ə s̪ən̪ə ʋɪʋɪd̪ʰə ʋɪʂəjəkə poːt̪ʰiː pɾəkɑːʃən̪ə kə ʋəɦut̪oː n̪əʋə n̪əʋə t̪ət̪ʰjəs̪ə̃ əʋəgət̪ə kəɾəulən̪ɪ. s̪ɑːkʂɑːt̪kɑːɾə s̪ə̃gɾəɦə əɦɑ̃ː d͡ʒeː kəɦələɦũ ən̪əlɑːkə bɑːd̪ə bʰɾəməɾəd͡ʒĩː ʋəɦut̪oː məɪt̪ʰɪliː s̪eːʋəkəkeː eːkəʈʰɑːmə ɾɑːkʰɪ ɦun̪əkə tʃĩt̪ən̪ə ʋɪt͡ʃɑːɾəs̪ə̃ məɪt̪ʰɪliː pɑːʈʰəkə s̪əbʰəkẽː əʋəgət̪ə kəɾəuləkʰɪn̪ɦə.

ɦɪn̪əkə ən̪jə pus̪t̪əkə tʃʱən̪ɦɪ məɪt̪ʰɪliː loːkə n̪ɾɨt̪jə, bʰɑːʋə bʰə̃gɪmɑː eːʋə̃ s̪ʋəɾupə (2061 s̪ɑːlə), məɪt̪ʰɪliː pəd̪jə s̪ə̃gɾəɦə (2051), t̪ɾɪʃuːliː (mət̪ʰuɾɑːn̪ən̪d̪ə tʃəud̪ʰəɾiː mɑːt̪ʰuɾə (2049), n̪eːpɑːləkə məɪt̪ʰɪliː pət̪ɾɪkɑːɾɪt̪ɑː (2044), ən̪t̪əɾɾɑːʂʈiːjə məɪt̪ʰɪliː s̪əmmeːlən̪ə ɑː n̪eːpɑːlə (2065), məɪt̪ʰɪliː n̪ɑːʈəkə s̪ə̃gɾəɦə (2067),lɑːʋɑːkə d̪ʰɑːn̪ə(kəʋɪt̪ɑː s̪ə̃gɾəɦə) s̪əmpɑːd̪ɪt̪ə pus̪t̪əkə s̪əbʰə ətʃʱɪ. ən̪jəmeː ə̃gɾeːd͡ʒĩːkə t̪d͡ʒəbʰə əgət̪ɪgət͡ʃəbə

ɪd͡ʒəbʰətʃəʂt̪əbən̪əbʰə jɑː ləbʰə_ubə ɪ (2062), ɑːd͡ʒəkoː d̪ʰun̪əʂɑː (2039), s̪əməjəkoː ən̪t̪ərɑːlə pətʃʰjɑːũd̪əɪ n̪eːpɑːliːkə ɾətʃən̪ɑː ətʃʰɪ.

ən̪uʋɑːd̪əmeː n̪əɦɪ ɑːbə n̪əɦɪ (məɪt̪ʰɪliːkə eːkə mɑːt̪ɾə d̪iːɾgʰə pɾeːmə kɑːʋjə)kə ɦɪn̪d̪iː mẽː bəs̪ə, əbə n̪əɦiː kə n̪ɑːməs̪ə̃ goːpɑːlə əʃkə ən̪uʋɑːd̪ə kəeːn̪eː tʃʰət̪ʰɪ t̪ə̃ n̪eːpɑːliː meː s̪upɾəs̪ɪd̪d̪ʰə gəd̪jə- pəd̪jə leːkʰəkə mən̪ubɾɑːd͡ʒɑːkiːkə ən̪uʋɑːd̪ə bʰəjoː əʋə bʰəjoː (1990 iː.) pɾəkɑːʃɪt̪ə ətʃʰɪ. t̪əɦɪn̪ɑː bʰɾəməɾəkɑː ut̪kɾɨʂʈə n̪ɑːʈəkəɦəɾu d̪ʰəɾmeːn̪d̪ɾə ʋɪɦʋələ d̪d̪ʰɑːɾɑː ən̪uʋɑːd̪ɪt̪ə n̪ɑːʈəkə s̪ə̃gɾəɦə ətʃʰɪ t̪ə gʰəɾəmuɦɑ̃ː upən̪jɑːs̪əkə bʰoːd͡ʒəpuɾiːmeː umɑːʃə̃kəɾə d̪d̪ʰeːʋeːd̪iː d̪d̪ʰɑːɾɑː kəeːlə ən̪uʋɑːd̪ə pɾəkɑːʃɪt̪ə ətʃʰɪ. d͡ʒən̪əkəpuɾəd̪ʰɑːmə ɾə jəs̪ə kʂeːt̪ɾəkɑː s̪ɑ̃ːs̪kɾɨt̪ɪkə s̪əmpəd̪ɑːɦəɾu (2056) ɑː t̪əɾɑːɪkoː pʰɑ̃ːʈə d̪eːkʰɪ ɦɪmɑːləkoː kɑ̃ːkʰə s̪əmmə (2067) n̪eːpɑːliːkə məulɪkə s̪ɑ̃ːs̪kɾɨt̪ɪkə eːʋə̃ s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə ɑːleːkʰə s̪ə̃gɾəɦə ətʃʰɪ. ɦɑːleːmeː ɦɪn̪əkə tʃəɾtʃɪt̪ə n̪ɪbən̪d̪ʰə s̪ə̃gɾəɦə mɪt̪ʰɪlɑːkə loːkə d͡ʒiːʋən̪əhə̆ loːkə s̪ən̪d̪əɾbʰə ɑːeːlə ətʃʰɪ.

ɦun̪əkə əɾɪpən̪ə n̪ɑːməs̪ə̃ giːt̪ɪ kəɪs̪eːʈə bəɦɑːɾə bʰə geːlə tʃʰən̪ɦɪ, d͡ʒɑːɦɪmeː n̪əʋə goːʈə giːt̪ə ɾɑːkʰələ geːlə ətʃʰɪ. pʰɪlmə bən̪əoːlən̪ɪ eːkəʈɑː ɑːoːɾə ʋəs̪ən̪t̪ə. iː pʰɪlmə n̪eːpɑːlə ʈeːlɪbʰɪd͡ʒən̪əs̪ə̃ pɾəs̪ɑːɾɪt̪ə bʰə tʃukələ ətʃʰɪ, ɦoːɪt̪ə ɾəɦəɪt̪ə ətʃʰɪ.

oː puːɾn̪ə məulɪkə leːkʰəkə tʃʰət̪ʰɪ, pət̪ɾəkɑːɾə tʃʰət̪ʰɪ. pəɪt̪ɾɨkə s̪əmpət̪t̪ɪkẽː d͡ʒoːgɑː kə ɾəkʰələn̪ɪ, əpən̪ə əɾəd͡ʒələ bʰəʋjə bʰəʋən̪ə bən̪ɑː s̪ɑːɦɪt̪jə s̪ɑːd̪ʰən̪ɑːmeː ɾət̪ tʃʰət̪ʰɪ. ɦɪn̪əkə ɑːʋɑːs̪ə bʰɾəməɾəkuɲd͡ʒə d͡ʒən̪əkəpuɾəkə ɾeːləʋeː s̪ʈeːʃən̪əs̪ə̃ ut̪t̪əɾə s̪əɦəd͡ʒəɦɪ n̪əd͡ʒəɾɪ pəɾə ɑːbɪ

d͡ʒɑːɪt͡ʃʰə, d͡ʒət̪t̪ə s̪ɑːɦɪt̪jə mən̪ɪʂiː loːkən̪ɪkə n̪ɪrən̪t̪ərə ɑːʋɑːd͡ʒɑːɦiː lɑːgələ rəɦəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ.

əpən̪ə leːkʰən̪iːkə bələpərə pɑːjɑːkə eːɦɪ pɑːrə oːɦɪpɑːrə s̪əmɑːn̪ə rupẽː s̪əmɑːd̪rɨt̪ə bʰrəmərə əpən̪ə ɪt̪ɪɦɑːs̪ə s̪ʋəjə̃ rət͡ʃələn̪ɪ ət͡ʃʰɪ. əpən̪ə prəkɑːʃən̪əkə mɑːd̪ʰjəməs̪ə̃ ɑːn̪oː s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːrəkẽː s̪oːd͡ʒʰɑː ɑːn̪ɪ n̪eːpɑːləkə məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jəkə ɪt̪ɪɦɑːs̪əkeː puʂʈə kəeːlən̪ɪ ət͡ʃʰɪ. ɦun̪əkə muːljɑ̃ːkən̪ə d͡ʒeːn̪ɑː ɦəeːbɑːkə t͡ʃɑːɦiː s̪eː s̪ə̃bʰəʋə t̪ʰɪkə n̪əɦɪ bʰeːlə ɦoː, t̪əkərə kɑːrəɳə put͡ʃʰəlɑːpərə oː məɦəd͡ʒə mus̪kɪjɑː d̪əɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ, mud̪ɑː eːkəʈɑː ɑːroːpə t̪ə ləgɪt̪eː t͡ʃʰəɪkə məɪt̪ʰɪliː mə̃t͡ʃə s̪əbʰəpərə d̪əʃə prət̪ɪʃət̪ə loːkəkə kəbd͡ʒɑː rəɦəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ, lərə d͡ʒərə rəɦəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ ɑː bʰrəmərə s̪ən̪ə s̪eːʋəkə s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːrə kət̪əu kɑːt̪ə kə d̪eːlə d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ. mud̪ɑː bʰrəmərə s̪ʋəjə̃kẽː ɦərət̪ərəɦẽː s̪ən̪t̪uʂʈə mɑːn̪əɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ- ɦəmərə upələbd̪ʰɪ koːn̪oː t̪ərəɦẽː kəmə n̪əɦɪ, iː t̪ə s̪ud̪ʰiː s̪əmɑːd͡ʒəkə muːljɑ̃ːkən̪eːkə kɑːrəɳə bʰə s̪əkələ ət͡ʃʰɪ n̪eː t̪əkʰən̪ə ʋɪbʰeːd̪ə kət̪ʰiːkə.

bəɦut̪ə goːʈeː iː bʰrəmərə kə bəɖəppən̪ə mɑːn̪əɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ. s̪ət̪jə iː ət͡ʃʰɪ ɦun̪əkɑː əpən̪ə s̪t̪ʰɑːn̪ə bən̪əeːbɑːmeː kʰɑːs̪eː pəreːʃɑːn̪iː ɑː əʈuʈə pərɪʃrəməkə kərə pəɖələ t͡ʃʰən̪ɦɪ d͡ʒeː s̪əmbʰəʋət̪əhə̆ ɑːn̪ə pəkʂəkẽː s̪əɦəd͡ʒə ɦoːɪt̪əɪkə. d̪eːkʰələ ɪɦoː d͡ʒɑː rəɦələ t͡ʃʰəɪkə d͡ʒeː bəɦut̪ə kəmə lɪkʰɪ kə s̪əbəs̪ə̃ beːs̪iː prɑːpt̪ə kəeːn̪ɪɦɑːroː s̪əbʰə ət͡ʃʰɪ. kɪt͡ʃʰu goːʈeː eːmɦərə ən̪eːreː guʈə kʰəɖɑː kə eːkəkeː ʋɪrud̪d̪ʰəmeː d̪oːs̪ərəkeː məɦɪmɑːmənɖɪt̪ə kərəbɑːkə kɑːd͡ʒə s̪əbʰə s̪eːɦoː ʃuru kə t͡ʃukələ t͡ʃʰət̪ʰɪ d͡ʒɑːɦɪs̪ə̃ s̪əməs̪t̪ə məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jə prəbʰɑːʋɪt̪ə bʰə rəɦələɪkə ət͡ʃʰɪ. eːɦən̪əmeː bʰrəmərəs̪ən̪ə eːkɑːkiː s̪ɑːd̪ʰən̪ɑːliːn̪ə s̪əbʰəkə ɦeːt̪u t̪ə

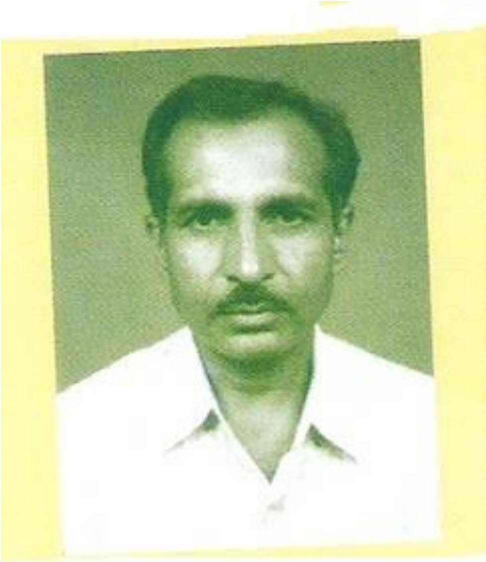
s̪e̞ːʋeː eːkəmaːt̪ɾə aːd̪ʱaːɾə t͡ʃʱəɪkə muːljãːkəɳə̞keː d͡ʒeː d̪e̞ːɾə s̪ə̞beːɾə bʱeːʋoː keːləɪeː.

t̪ə̞ɪjoː əpəɳə̞ maːʈɪ paːɳɪs̪ə̞̃ d͡ʒuɖələ, ʋaːɦɪɾiː aːɖə̃bəɾə aː t͡ʃeːlaː t͡ʃaːʈiː pɾət̪ʱaːs̪ə̞̃ d̪u̞ːɾə bʱɾəmərəd͡ʒiː ʋɪʋɪd̪ʱə ʋjəkt̪ɪt̪ʋəkẽː eːkəʈʰaːmə d͡ʒoːɖɪ kə ɾəkʰəɳe̞ː t͡ʃʱət̪ʰɪ aː t̪ə̞kəɾə pɾəd̪əɾʃəɳə̞ ɦuɳə̞kə ʋjəʋəɦaːɾə aːkɾɨt̪ɪmeː s̪pəʂʈə ɾupẽː pəɾɪləkʂɪt̪ə̞ ɦoːɪt̪ə̞ ət͡ʃʱɪ.

eːkʰəɳə̞ oː məd̪ʱeːʃə s̪ə̞ɾəkaːɾə d̪ʋaːɾaː gəʈʰɪt̪ə̞ ubʱbʱəs̪t̪ə̞ɾiːjə məd̪ʱeːʃə pɾəd͡ʒɲaː pɾət̪ɪʂʈʰaːɳə̞kə əd̪ʱjəkʂə bəɳə̞ːoːlə geːlaːɦə ət͡ʃʱɪ aː bʱaːʂaː,s̪a̞ːɦɪt̪jə,s̪ə̞̃s̪kɾɨt̪ɪkə kʂeːt̪ɾəmeː kaːd͡ʒəkeː aːgaːaː bəɖʱəeːbaːkə ɦeːt̪u̞ əpəs̪jãːt̪ə̞ t͡ʃʱət̪ʰɪ.

əpəɳə̞
mə̃t̪ə̞ʋjə editorial.staff.videheӑ@gmail.com **pəɾə pəʈʰaːu.**

2.22.ɖaː. joːgaːɳə̞ɳɖə̞ d͡ʒʱaː-bʱəɪjaː əeːləɪ əpəɳə̞ s̪o̞ːɾaːd͡ʒə: ʋɪɦəgə̃mə d̪ɾɨʂʈɪ

ɖɑː. joːgɑːn̪ən̪d̪ə d͡ʒʱɑː

bʱəɪjɑː əeːləɪ əpən̪ə s̪oːrɑːd͡ʒə: ʋɪɦəgə̃mə d̪ɾɨʂʈɪ

ɑːd̪ʱun̪ɪkə s̪ɑːɦɪt̪ɟə ʋjəkt̪ɪgət̪ə oː s̪ɑːmuːɦɪkə d͡ʒiːʋən̪əkə t͡ʃun̪əut̪iːs̪əbəɦəkə prət̪ɟut̪t̪ərəkə ɾupəmeː s̪us̪t̪ʰɑːpɪt̪ə bʱeːlə ət͡ʃʱɪ ɑː s̪ɑːɦɪt̪ɟɪkə pərɪkəlpən̪ɑː s̪ʋəpən̪əloːkəs̪ə̃ krəməʃəhə̆ d̪uːɾə bʱeːlə d͡ʒɑː ɾəɦələ ət͡ʃʱɪ. ɑːd͡ʒukə s̪ɑːɦɪt̪ɟə ʃəɪliː ʋɪʃeːʂəmeː mɑːn̪əʋə d͡ʒiːʋən̪əkə ʋjɑːkʰjɑː k̃ɪʋɑː loːkərəɲd͡ʒən̪əkə s̪ɑːd̪ʱən̪ɑːʈɑːkə ɾupəmeː s̪iːmɪt̪ə n̪əɦɪ ət͡ʃʱɪ. əpɪt̪u iː n̪ɪrən̪ət̪ərə loːkəd͡ʒiːʋən̪əkə ɦɪt̪əkə ɦeːt̪u n̪əʋə n̪əʋə ʋɪkəlpə oː d̪ɪʃɑːn̪ɪrd̪eːʃəkə prət̪ɪ prət̪ɪbəd̪d̪ʱə ət͡ʃʱɪ. t̪əẽː ɑːd͡ʒukə s̪ɑːɦɪt̪ɟəkɑːrə loːkəd͡ʒiːʋən̪əkə bʱəʋɪʂjəkə ɦeːt̪u t͡ʃin̪t̪ən̪əʃiːlə d̪eːkʰɪ pəɭəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ ɑː

lo:kəd͡ʒi:ʋən̪əme: ʋja:pt̪ə məlɪn̪ət̪a:, əs̪əma:n̪ət̪a:, n̪ɪʂʈʰu:rət̪a: o: əɦəŋka:rəkə un̪mulən̪əkẽ: əpən̪ə ɦət̪ʰɪja:rəkə ɾupəme: prəjo:gə kəɾəɪt̪ə d̪e:kʰɪ pəɖəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ.

a:d̪ʰun̪ɪkə s̪a:ɦɪt̪jəkə gət̪ɪʋɪd̪ʰɪkə i: tʃe:t̪ən̪a: əpən̪ə bəɦua:ja:mi: s̪ʋəɾupəme: ʃri: ɾa:məbʰəɾo:s̪ə ka:pəɖɪ bʰɾəməɾə d͡ʒi:kə "bʰəɪja: əe:ləɪ əpən̪ə s̪o:ɾa:d͡ʒə" po:t̪ʰi:me: s̪əŋkəlɪt̪ə d̪əs̪o: e:ka:ŋki: n̪a:ʈəkəme: ət̪jən̪t̪ə prəs̪pʰu:ʈɪt̪ə bʰe:lə ətʃʱɪ. e:ɦɪs̪əbəme: e:ka:ŋki: n̪a:ʈəkəkə s̪əməs̪t̪ə məɾja:d̪a:kə pa:lən̪a: kəɾəɪt̪ə lo:kəməŋgələkə d͡ʒe: tʃɪt̪ɾə ɾupa:jɪt̪ə bʰe:lə ətʃʱɪ t̪a:ɦɪs̪̃ə i: s̪pəʂʈə ətʃʱɪ d͡ʒe: n̪a:ʈəka:ɾə s̪əma:d͡ʒə, ɾa:ʂʈɾə o: ʋɪʃʋəma:n̪əʋəkə un̪n̪əjən̪əkə ɦe:t̪u prət̪ɪbədd̪ʰə le:kʰən̪əs̪̃ə s̪̃əprɨkt̪ə tʃʱət̪ʰɪ t̪ət̪ʰa: ʋɪbʰɪn̪n̪ə əməŋgələka:ri: t̪ət̪ʋəkẽ: t̪a:ɦɪ ɾupəme: upəs̪t̪ʰɪt̪ɪ kəɾəʋa:me: s̪əkʂəmə tʃʱət̪ʰɪ d͡ʒa:ɦɪs̪̃ə d̪əɾʃəkə s̪ʋəj̃ə o:kəɾə n̪ɪd̪a:n̪əkə ma:ɾgə ɦe:ɾɪ s̪əkət̪ʰɪ.

e:ɦɪ s̪̃əgrəɦəkə d̪u: ʈa: n̪a:ʈəkə lo:kəga:t̪ʰa:pəɾə a:d̪ʰa:ɾɪt̪ə ətʃʱɪ krəməʃə : *bʰəɪja:, əe:ləɪ əpən̪ə s̪o:ɾa:d͡ʒə* a: *lo:kə n̪a:tjə d͡ʒəʈə d͡ʒəʈɪn̪ə*. "bʰəɪja:, əe:ləɪ əpən̪ə s̪o:ɾa:d͡ʒə" me: d̪ɪ:n̪a: bʰəd̪ɾi:kə ga:t̪ʰa:kẽ: a:d̪ʰa:ɾə ɾupəme: grəɦən̪ə kəe:lə ge:lə ətʃʱɪ. ga:t̪ʰa:kə ən̪us̪a:ɾə d̪ɪ:n̪a: bʰəd̪ɾi: n̪a:məkə d̪ui: go:ʈə mus̪əɦəɾə bʰa:i: tʃʱəla:ɦə d͡ʒe: kən̪əkə d̪ʰa:mɪ n̪a:məkə s̪a:mən̪t̪əkə e:ɦɪ ɦe:t̪uẽ: ʋɪɾo:d̪ʰə kəe:n̪e: tʃʱəla:ɦə d͡ʒe: o: lo:kəs̪əbʰəs̪̃ə be:ga:ri: kʰəʈəbəɪt̪ə tʃʱələ. d̪ɪ:n̪a: bʰəd̪ɾi: kən̪əkə d̪ʰa:mɪkẽ: ma:ɾɪ kəə/ be:ga:ri: prət̪ʰa:s̪̃ə lo:kəkẽ: uba:ɾən̪e: tʃʱəla:ɦə a: d͡ʒən̪ə d͡ʒən̪əme: pud͡ʒɪt̪ə bʰe:lə tʃʱəla:ɦə. a:ɪjo: o: mus̪əɦəɾə d͡ʒa:t̪ɪkə lo:kəd̪e:ʋət̪a:kə ɾupəme: pud͡ʒələ

d͡ʒɑːɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. kəɳ̪əkəd̪ʰɑːmiː t̪ə̃ mɑːɾələ geːlə mud̪ɑː s̪ɑːmən̪t̪iː ʋjəʋəs̪t̪ʰɑː eːkʰən̪oː koːn̪oː ɾupəmeː d͡ʒiːʋən̪t̪ə ətʃʱɪeː. s̪ɑːmən̪t̪əloːkən̪ɪ n̪əɦɪ keːʋələ d̪əlɪt̪ə ʋəɾgəkə ʃɾəməkə ʃoːʂəɳə kəɾəɪt̪ə ɾəɦəlɑːɦə ətʃʱɪ əpɪt̪u eːɦɪ ʋəɾgəkə n̪ɑːɾiːloːkən̪ɪ jəun̪əʃoːʂəɳəkə ɦeːt̪u s̪eːɦoː bəd̪ən̪ɑːmə ɾəɦəlɑːɦə ətʃʱɪ. kɾəməʃəhə̆ jugətʃeːt̪ən̪ɑː bəd̪ələləɪkə ətʃʱɪ ɑː ʃoːʂɪt̪ə ʋəɾgə eːɦɪ ən̪iːt̪ɪpuːɾɳə ʋjəʋəs̪t̪ʰɑːkə pɾət̪ɪ əs̪ən̪t̪oːʂə, ʋɪɾoːd̪ʰə oː ʋɪd̪ɾoːɦəkə bʰɑːʋən̪ɑːs̪ə̃ s̪ə̃ʋəlɪt̪ə ɦoːiːt̪ə geːlɑːɦə ətʃʱɪ. eːkəɾeː pəɾɪɳɑːmə t̪ʰɪkə d͡ʒeː ɑːbə ʋeːgɑːɾiː pɾət̪ʰɑː ɪt̪ɪɦɑːs̪əkə ʋəs̪t̪u bʰəə̯ geːlə ətʃʱɪ. t̪ət̪ʰɑːpɪ n̪ɑːʈəkəkɑːɾə eːɦɪ pɾəs̪əŋəgəkə pun̪əɾɑːʋɾɨt̪ɪ kəə̯ ʋəs̪t̪ut̪ə : ʃoːʂəkə oː ʃoːʂɪt̪ə ʋəɾgəkə əɪt̪ɪɦɑːs̪ɪkə s̪əgʰəɾʂəkə gɑːt̪ʰɑːkẽː s̪ə̃ɾəkʂɪt̪ə kəɾəɪt̪ə s̪əməs̪ɑːməjɪkə d͡ʒiːʋən̪əmeː pəɾjɑːpt̪ə ʃoːʂəɳə tʃəkɾəkə əbʰɪʋjəd͡ʒən̪ɑː oː t̪əkəɾə n̪ɪd̪ɑːn̪əkə mɑːɾgə s̪ə̃keːt̪ə kəə̯ d̪eːlən̪ɪ ətʃʱɪ.

eːɦɪ eːkɑːŋkiːmeː puɾuʂə 1 ɑː puɾuʂə 2 kɾɨʂəkə məd͡ʒəd̪uɾə ətʃʱɪ d͡ʒeː d͡ʒoːɾɑːʋəɾə s̪ɪ̃ɦə s̪ɑːmən̪t̪əkə d͡ʒəmiːn̪d̪ɑːɾiːmeː ɾəɦəɪt̪ə ətʃʱɪ. iː s̪əbʰə beːgɑːɾə s̪ə̃ t̪ə̃ əkətʃʱələ ətʃʱɪeː, əpən̪ə bəɦu beːʈiːkə ɪd͡ʒd͡ʒət̪əkə ɾəkʂɑːkə ɦeːt̪u koːn̪oː t̪ɾɑːt̪ɑːkə bɑːʈə t̪ɑːkɪɾəɦələ ətʃʱɪ. d͡ʒəkʰən̪ə eːkəɾɑː d̪un̪uːkə̃eː ʋɪd̪iːt̪ə ɦoːiːt̪ə tʃʱəɪkə d͡ʒeː d̪ɪn̪ɑː ɑː bʰəd̪ɾiː n̪ɑːməkə d̪uːʈɑː pəɦələmɑːn̪ə eːkəɾeː d͡ʒɑːt̪ɪkə tʃʱəɪkə ɑː oː d̪un̪uː d͡ʒoːɾɑːʋəɾəkə ət̪jɑːtʃɑːɾəs̪ə̃ loːkəkẽː t̪ɾɑːɳə d̪ɪeːjəʋɑːkə ɦeːt̪u t̪ət̪pəɾə bʰeːləɪkə ətʃʱɪ t̪ə̃ d̪uːn̪u beːs̪ə pɾəs̪ən̪n̪ə ɦoːiːt̪ə ətʃʱɪ. d͡ʒoːɾɑːʋəɾəkə ləʈʰəɪt̪əs̪əbʰə gɑːmə gəmət̪ɪmeː ət̪jɑːtʃɑːɾə kəɾəɪt̪ə tʃʱəɪkə. t̪ət̪ə :pəɾə d̪iːn̪ɑː bʰəd̪ɾiːkə s̪ə̃gə d͡ʒoːɾɑːʋəɾəkə mələjud̪d̪ʰə ɦoːiːt̪ə tʃʱəɪkə ɑː oː mɑːɾələ d͡ʒɑːɪt̪ə ətʃʱɪ. eːɦən̪ə ən̪ɑːtʃɑːɾiːkə mɾɨt̪jupəɾə

d͡ʒən̪ət̪ɑː d͡ʒəɾn̪ɑːd̪ən̪ə pɾəs̪ən̪n̪ə ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. ʋəs̪t̪ut̪ə : iː eːkɑːŋkiː loːkəpərəmpəɾɑːkə pɾət̪ɪ n̪ɑːʈəkəkɑːɾəkə ʋjɑːmoːɦəʈɑːkə n̪ɪd̪əɾʃən̪ə t̪ʰɪkə. eːɦɪmeː jugɪn̪ə t͡ʃeːt̪ən̪ɑːkə s̪əmjəkə upəs̪t̪ʰɑːpən̪ə n̪əɦɪ d̪eːkʰɪ pəɖəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. d͡ʒəʈə d͡ʒəʈɪn̪ə mɪt̪ʰɪlɑːkə pɾəs̪ɪd̪d̪ʰə loːkən̪ɑːʈəkə t̪ʰɪkə. iː loːkən̪ɑːʈjə məɦɪlɑːloːkən̪ɪd̪ʋɑːɾɑː əbʰɪn̪iːt̪ə ɦoːɪt̪ə t͡ʃʱələ. kəɦələ d͡ʒɑːɪt͡ʃʱə d͡ʒeː d͡ʒəkʰən̪ə ʋəɾʂɑː ɾɨt̪u s̪əmɑːpt̪ə bʰeːlɑːkə bɑːd̪o ʋəɾʂɑː n̪əɦɪ ɦoːɪt̪ə t͡ʃʱələɪkə, t̪ə̃ gɾɑːmjə n̪ɑːɾiːloːkən̪ɪ ɪn̪d̪ɾə bʰəgəʋɑːn̪əkẽː pɾəs̪ən̪n̪ə kəɾəbɑːkə ɦeːt̪u ʈoːn̪ɑː kəɾəɪt̪ə t͡ʃʱəliːɦə. eːɦɪ ʈoːn̪ɑːkə kɾəməmeː d͡ʒəʈə d͡ʒəʈɪn̪ə loːkən̪ɑːʈjə məɦɪlɑːloːkən̪ɪ d̪uː d̪əlmeː ʋɪbʰəkt̪ə bʰəə̯ kʰeːlɑːɪt̪ə t͡ʃʱəliːɦə. mɑːŋjət̪ɑː iː ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʱələn̪ɪ d͡ʒeː kuʈələ d͡ʒɑːɪt̪ə beːŋgəkə kəɾuɳɑːpuːɾn̪ə ɑːʋɑːd͡ʒə s̪un̪ɪ ɪn̪d̪ɾəd̪eːʋət̪ɑː pəgʱəlɪ d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱəlɑːɦə. ɑː ʋəɾʂɑː ɦoːməə̯ ləgəɪt̪ə t͡ʃʱələɪkə. kuʈələ beːŋgəkə əʋəʃeːʂə koːn̪oː ɦəɖɑːɦɪ mɑːugɪkə ɑːŋən̪əmeː pʰeːkɪd̪eːlə d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱələɪkə d͡ʒeː əpən̪ɑːs̪ə̃gə kəeːlə geːlə eːɦɪ ʋjəʋəɦɑːɾəkə ɦeːt̪u məɦɪlɑːloːkən̪ɪkẽː gɑːɾɪ pəɖʱəɪt̪ə t͡ʃʱəliːɦə. oː d͡ʒət̪əbẽː kʰəud͡ʒʱɑː kʰəud͡ʒʱɑː kəə̯gɑːɾɪ pəɖʱəɪt̪ə t͡ʃʱəliːɦə. loːkə mɑːŋjət̪ɑːkə ən̪us̪ɑːɾə ʋəɾʂɑː t̪ɑːɦɪ ʋeːgəs̪ə̃ ɦoːɪt̪ə t͡ʃʱələ.

kɾɨʂɪ kəɾməkə ɦeːt̪u ʋəɾʂɑːkə məɦət̪t̪ɑː d͡ʒəgəd͡ʒɑːɦɪɾə ət͡ʃʱɪ ɑː t̪ɑːɦɪ ɦeːt̪u d͡ʒəʈə d͡ʒəʈɪn̪əkə loːkən̪ɑːʈjə kʰeːləeːbɑːkə pərəmpəɾɑː ət̪ɪ pɾɑːt͡ʃiːn̪ə kəɦələ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. eːɦɪ n̪ɑːʈjəkə d̪un̪uː pɑːt̪ɾə d͡ʒəʈə ɑː d͡ʒəʈɪn̪əkə loːkə d͡ʒiːʋən̪əkə ʃud̪d̪ʰə d̪əmpət̪ɪ ət͡ʃʱɪ. d͡ʒəkəɾə n̪oːkə d͡ʒʱõːkə eːɦɪ n̪ɑːʈjəmeː jugələ giːt̪əkə ɾupəmeː pɾəs̪t̪ut̪ə bʰeːlə ət͡ʃʱɪ. n̪ɑːʈəkəkɑːɾə mɪt̪ʰɪlɑːkə eːɦɪ loːkəs̪ɑːɦɪt̪jəkẽː s̪ə̃ɾəkʂɪt̪ə kəə̯ leːbɑːkə d̪ɾɨʂʈɪ d͡ʒeː eːkəɾə s̪əŋkələn̪ə kəeːlən̪ɦɪ ət͡ʃʱɪ ɑː

eːkərə muːlə ɾupəkẽː jət̪ʰɑːʋət̪ə̪ ɾəkʰəbɑːkə pɾəjɑːs̪ə̪ kəeːlən̪ɪ ətʃʰɪ. eːɦɪ n̪ɑ̪ːʈjəmeː n̪ə̪ʈə n̪ə̪ʈiːn̪ə̪ pɾɑːjeːgə pɾɑːtʃĩːn̪ə̪ n̪ɑ̪ːʈjə pərəmpərɑːkə ən̪u̪s̪ə̪rəɳəmeː bʰeːlə ətʃʰɪ. məɦɪʂɑːs̪u̪ɾə muɾd̪ɑ̪ːbɑːd̪ə̪ eːɦɪ n̪ɑ̪ːʈkə s̪ə̪̃gɾəɦəkə eːkələ n̪ɑ̪ːʈəkə t̪ʰɪkə. d͡ʒɑːɦɪmeː eːkeːʈɑː juʋəkə əpən̪ə̪ ɑːt̪mɑːkə s̪ə̪̃gə gəppə kəɾəɪt̪ə̪ d̪e̪ːkʰələ d͡ʒɑːɪt̪ə̪ ətʃʰɪ. n̪ɑ̪ːʈjə pɾəjoːgəkə d̪ɾ̪ɨʂʈɪ d͡ʒeː iː eːbs̪ə̪rɖə pɾəkɾɨt̪ɪkə eːkɑːŋkiː ətʃʰɪ. d͡ʒɑːɦɪmeː ʋjəŋgəjə, ɑːkɾoːʃə oː ʃɾəʋjəd̪ʋ̪ɑːɾɑː jugiːn̪ə̪ jət̪ʰɑːɾt̪ʰəkə tʃĩt̪ɾ̪ɑːŋəkən̪ə̪ kəeːlə geːlə ətʃʰɪ. s̪ə̪məs̪ɑ̪ːməjɪkə d͡ʒĩːʋən̪ə̪kə iː jət̪ʰɑːɾt̪ʰə t̪ʰɪkə d͡ʒeː ɑːɪ s̪ə̪mɑːd͡ʒəmeː ɑːn̪ə̪kə bəɦu beːʈiːkə ɪd͡ʒd͡ʒət̪ɪ luʈən̪ɪɦɑːɾə, d̪ə̪ɦeːd͡ʒəloːbʰiː əbʰɪbʰɑːʋəkə, gəɾiːbəkə məkʰəulə uɖəun̪ɪɦɑːɾə, məɦɑːd͡ʒən̪i̪ː ʋɾɨt̪t̪ɪs̪ə̪̃ s̪ə̪mɑːd͡ʒəkə ʃoːʂəɳə kəeːn̪ɪɦɑːɾə, ən̪ɑ̪ːtʃɑːɾiː bʰɾəʂʈɑːtʃɑːɾiːloːkən̪ɪkə tʃələt̪i̪ː tʃʰən̪ɪ ɑː oːloːkən̪ɪ kɑːn̪u̪n̪ə̪kẽː əpən̪ɑ̪ː kəbd͡ʒɑːmeː kəə̸ n̪ɪd̪ʋ̪ən̪d̪ʋ̪ə ʋɪtʃəɾəɳə kəɾəɪt̪ə̪ tʃʰət̪ʰɪ, d͡ʒəkʰən̪ə̪ kɪ ən̪j̪ɑːjəkə ʋɪɾoːd̪ʰə kəeːn̪ɪɦɑːɾəkẽː ɪeːɦə kɑːn̪u̪n̪ə̪ pʰɑ̃ːs̪i̪ːkə pʰən̪d̪ɑ̪ːd̪ʰəɾɪ pəɦũtʃɑː d̪ə̪ɪt̪ə̪ tʃʰəɪkə. n̪ɑ̪ːʈəkəkɑːɾə ʃoːʂəɳə ɦoːɪt̪ə̪ ʋəɾgəpəɾə ʃoːʂɪt̪ə̪ ʋəɾgəkə ʋɪd͡ʒəjəkə pəkʂəgʰɑːt̪i̪ː tʃʰət̪ʰɪ ɑː iː s̪ə̪ŋkeːt̪ə̪ d̪ə̪ɪt̪ə̪ tʃʰət̪ʰɪ d͡ʒeː koːn̪o̪ː eːkəʈɑː ʃoːʂəkəkẽː ɦəlɑːlə kəə̸ d̪e̪ːn̪e̪ː ʃoːʂəɳə s̪ə̪mɑːpt̪ə̪ ɦoːməə̸bɑːlɑː n̪ə̪ɦɪ tʃʰəɪkə kɪeːkə t̪ə̪̃ eːkəʈɑː ʃoːʂəkə məɾəɪt̪ə̪d̪e̪ːɾɪ d̪o̪ːs̪ə̪ɾə ʃoːʂəkə t̪ə̪ɪjɑːɾə bʰəə̸ d͡ʒɑːɪt̪ə̪ tʃʰəɪkə. əʋəʃjə, d͡ʒə̃ ʃoːʂɪt̪ə̪loːkən̪ɪs̪ə̪bʰəkeː s̪e̪ːɦoː s̪ə̪mɑːpt̪ə̪ kəeːlə d͡ʒɑː s̪ə̪kəɪt̪ə̪ tʃʰəɪkə.

t̪ə̪ɦɪn̪ɑ̪ː peːʈəkə kʰɑːt̪ɪɾə s̪ə̪ɖəkə n̪ɑ̪ːʈəkə kĩʋɑː n̪u̪kkəɖə n̪ɑ̪ːʈəkə t̪ʰɪkə d͡ʒeː ʋɪn̪ɑ̪ː əd̪ʰɪkə n̪ɑ̪ːʈəkiːjə upəkəɾəɳə oː ɾəŋgəʃɑːlɑːkə s̪u̪n̪ɪjoːd͡ʒĩt̪ə̪ ʋjəʋəs̪t̪ʰɑːkə kət̪ə̪ɦu kʰeːlələ d͡ʒɑː s̪ə̪kəɪtʃʰə. ɑːd͡ʒukə ʋjəs̪t̪ə̪ d͡ʒĩːʋən̪ə̪meː n̪ɑ̪ːʈəkə ɑː

ɾəŋgəməɲt͡ʃə̃ke: s̪ɑ:mɑ:ɲ̪jə d̪əɾʃəkələgə s̪ʋəjə̃ pəɦũt͡ʃə̃bɑ:kə t͡ʃɑ̃:ɦi:, t̪ɑ:ɦɪ d̪ɾɨʂʈɪs̪ə̃ d͡ʒe: e:ɦɪ ko:ʈɪkə n̪ɑ:ʈəkə əbʰɪn̪əʋə pɾəjo:gə t̪ʰɪkə. e:ɦɪ n̪ɑ:ʈəkəme: pɾəd͡ʒɑ:t̪ən̪t̪ɾi:jə ʋjəʋəs̪t̪ʰɑ:me: bʰɾəʂʈɑ:t͡ʃɑ̃:ɾəkə ʋɪbʰɪn̪n̪ə ɑ:jɑ:məpəɾə kəs̪əgəɾə t͡ʃo:ʈə kəe:lə ge:lə ət͡ʃʱɪ ɑ: d̪əɾʃəkəlo:kən̪ɪkẽ: s̪əmɑ:d͡ʒə o: ɾɑ:ʂʈɾəme: ʋjɑ:pt̪ə ʋɪs̪əŋgət̪ɪs̪ə̃ pəɾɪt͡ʃə̃jə kəɾɑ: o:kəɾə n̪ɪd̪ɑ:n̪ə s̪o:t͡ʃə̃bɑ:kə ɦe:t̪u mɑ:ɾgə pɾəʃəs̪t̪ə kəe:lə ge:lə ət͡ʃʱɪ. e:ɦɪ n̪ɑ:ʈəkəme: i: d̪əɾʃɑ:o:lə ge:lə ət͡ʃʱɪ d͡ʒe: ko:n̪ɑ: t̪əs̪kəɾi:kə mɑ:lə t̪əs̪kəɾə o: n̪e:t̪ɑ:lo:kən̪ɪbəlẽ: e:kə d̪e:ʃəs̪ə̃ d̪o:s̪əɾə d̪e:ʃə pəɦũt͡ʃɪ̃ d͡ʒɑ:ɪt̪ə ət͡ʃʱɪ, ko:n̪ɑ: pɾəʃɑ:s̪əkəlo:kən̪ɪ bʰɾəʂʈɑ:t͡ʃɑ̃:ɾəkə ʃɾɾɨŋəkʰəlɑ:s̪ə̃ ɑ:bəd̪d̪ʰə t͡ʃʱət̪ʰɪ ɑ: d͡ʒən̪əs̪ɑ:mɑ:ɲ̪jəkə ʃo:ʂəɳəme: lɑ:gələ t͡ʃʱət̪ʰɪ, ko:n̪ɑ: n̪e:t̪ɑ: lo:kən̪ɪ ʈɪkəʈə pəe:bɑ:kə le:lə kut̪s̪ɪt̪əs̪ə̃ kut̪s̪ɪt̪ə kəɾmə kəɾəbɑ:kə le:lə t̪ət̪pəɾə ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. ko:n̪ɑ: d͡ʒən̪ət̪ɑ:kə ɾəkʰəbɑ:ɾəlo:kən̪ɪ d͡ʒən̪ət̪ɑ:kə kəljɑ:ɳəkə məd̪əd̪ɪkə ə̃ʃə əpən̪e: kʰɑ: ge:lə kəɾəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ ɑ: ʃɪkʂɑ:d͡ʒəgət̪əme: mɑ:pʰɪjɑ:lo:kən̪ɪ pɑ:ɪkə bələpəɾə me:d̪ʰɑ:ʋi: t͡ʃʱɑ:t̪ɾə lo:kən̪ɪkə s̪t̪ʰɑ:n̪əpəɾə kəməd͡ʒo:ɾo: t͡ʃʱɑ:t̪ɾəkẽ: me:gʰɑ: s̪u:t͡ʃɪ̃me: ɑ:gɑ̃: bəɖʰɑ: d̪e:bɑ:kə d̪ʰən̪d̪ʰɑ:me: lɪpt̪ə ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ.

n̪e:t̪ɑ: d͡ʒi: ɑ:bɪɾəɦələ t͡ʃʱət̪ʰɪ e:kɑ:ŋki: s̪e:ɦo: pɾəd͡ʒɑ:t̪ən̪t̪ɾi:jə ʃɑ:s̪ən̪əkə ʋɪbʰɪn̪n̪ə ʋɪs̪əŋgət̪ɪkə d̪ɪgd̪əɾʃən̪ə kəɾəbəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. e:ɦɪ n̪ɑ:ʈəkəme: n̪ɑ:ʈəkəkɑ:ɾə d͡ʒən̪ət̪ɑ:kə s̪əməs̪ɲ̪ɑ:kə mu:ləkẽ: s̪pəs̪ʈə kəɾəbɑ:kə ud̪e:ʃjəs̪ə̃ kət̪ʰɑ: s̪u:t̪ɾə d͡ʒo:ɖələn̪ɪ ət͡ʃʱɪ. n̪ɑ:ʈjɑ:ɾəmbʰəme: s̪u:t̪ɾəd̪ʰɑ:ɾə o: n̪əʈi: kəlɑ:kɑ:ɾəlo:kən̪ɪkə ɦəɽət̪ɑ:ləs̪ə̃ s̪ɪ:d̪ɪt̪ə d̪e:kʰɪ pəɖəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. i:lo:kən̪ɪ kət̪ʰɑ:n̪əkə t̪əkəbɑ:kə pɾəjɑ:s̪əme: t͡ʃʱət̪ʰɪ.

t̪ɑːʋət̪ eːkəʈɑː d͡ʒulus̪əkə s̪ʋərə s̪un̪ɪ pəɖəɪt͡ʃʰə. d͡ʒɑːɦɪmeː məɦə̃giːkə s̪əməs̪jɑː ət̪jən̪t̪ə s̪ɑːmɑːn̪jə bud͡ʒʰən̪ɑː d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʰən̪ɪ ɑː t͡ʃũkɪ loːkə əɪkərɑː t̪eːn̪ɑː kəə̯ kəə̯ əŋeːd͡ʒɪ leːn̪eː ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː iː n̪ɑːʈəkəkə ʋɪʂəjə ɾupəmeː d͡ʒʋələn̪t̪ə n̪əɦɪ̃ bud͡ʒʰən̪ɑː d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʰən̪ɪ. t̪ət̪ə :pərə bʰɾəʂʈɑːt͡ʃɑːɾəkə ʋɪɾud̪d̪ʰə d͡ʒulus̪ə d̪eːkʰɪ pəɖəɪt̪ə t͡ʃʰən̪ɪ. ɑː bʰɾəʂʈɑːt͡ʃɑːɾəkə s̪əməs̪jɑːkẽː kət̪ʰɑːn̪əkəmeː ləə̯ n̪ɑːʈəkə kʰeːləbɑːkə mɑːn̪əs̪ɪkət̪ɑː bən̪əbəɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ. mud̪ɑː iːɦoː ɑːbə d͡ʒʋələn̪t̪ə s̪əməs̪jɑː n̪əɦɪ bud͡ʒʰən̪ɑː d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʰən̪ɪ. kɑːɾən̪ə loːkə koːn̪oː pɾəkɑːɾəkə s̪əɾəkɑːɾiː kɑːd͡ʒəkə ɦeːt̪u gʰus̪əkə leːn̪ə d̪eːn̪əkeː əŋəd͡ʒɪ kəə̯ eːkəʈɑː s̪ʋɪkɾɨt̪ɪ d̪əə̯ t͡ʃukələ t͡ʃʰəɪkə. t̪ət̪əhə̆pərə ʃɑːn̪t̪ɪ s̪uɾəkʂɑːkə ɦeːt̪u pɾəʃɑːs̪ən̪əkə ʋɪɾoːd̪ʰəmeː d͡ʒulus̪ə d̪eːkʰɪ pəɖəɪt̪ə t͡ʃʰən̪ɪ. t̪əkʰən̪ə oː əpən̪ə n̪ɑːʈəkəkə ɦeːt̪u ʃɑːn̪t̪ɪ s̪uɾəkʂɑːkə s̪əməs̪jɑːkẽː kət̪ʰɑːn̪əkə ɾupəmẽː gɾəɦən̪ə kəɾəə̯ t͡ʃɑːɦəɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ. kɪeːkə t̪ə̃ ɪɦoː s̪əməs̪jɑː d͡ʒəɖïɑːeːlə bud͡ʒʰən̪ɑː d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʰən̪ɪ. mud̪ɑː t̪əkʰən̪eː beːɾoːd͡ʒəgɑːɾəloːkən̪ɪkə eːkəʈɑː d͡ʒulus̪ə d̪eːkʰɪ oː beːɾoːd͡ʒəgɑːɾiːeːkẽː d͡ʒʋələn̪t̪ə s̪əməs̪jɑː mɑːn̪ɪ kət̪ʰɑːn̪əkəkə s̪ɾɨd͡ʒən̪ə kəɾəbɑːkə bjəũt̪ə kəɾəə̯ ləgəɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ. mud̪ɑː pun̪ə : eːkəʈɑː s̪əɾəkɑːɾiː d͡ʒulus̪əpərə n̪əd͡ʒəɾɪ d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʰən̪ɪ. d͡ʒɑːɦɪmeː ʋɪɾoːd̪ʰɪs̪əbəɦəkə ʋɪɾoːd̪ʰəkə s̪əməs̪jɑː, kəɾmət͡ʃɑːɾiːloːkən̪ɪkə ɦəɖət̪ɑːləkə s̪əməs̪jɑː, ʃɑːn̪t̪ɪ s̪uɾəkʂɑːkə bʰəŋgəkə s̪əməs̪jɑː ɑːd̪ɪkə pɾət̪ɪɾoːd̪ʰɑːt̪məkə s̪ʋərə s̪un̪ɪ pəɖəɪt͡ʃʰə ɑː eːɦɪ s̪əməs̪jɑːs̪əbəkẽː n̪ɑːʈəkiːjə s̪ʋəɾupə pɾəd̪ɑːn̪ə kəɾəbɑːkə mən̪ə bən̪əbəɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ. eːɦɪt̪əɾəɦẽː eːɦɪ eːkɑːŋkiːkə mɑːd̪ʰjəmeː n̪ɑːʈəkəkɑːɾə pɾəd͡ʒɑːt̪ən̪t̪ɾiːjə ʋjəʋəs̪t̪ʰɑːmeː ut̪pən̪n̪ə ʋɪbʰɪn̪n̪ə s̪əməs̪jɑːs̪əbəɦəkə s̪əŋoːɾə kəə̯ iː pɾəd̪əɾʃɪt̪ə kəɾəbɑːkə pɾəjɑːs̪ə kəeːlən̪ɪ ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː ɑːɪ

t̪ət̪eːkə s̪əməs̪ɟɑː ətʃʱɪ d͡ʒeː s̪əbəpərə pʰuːʈə pʰuːʈə kəə̸ n̪ɑːʈəkə kʰeːlələ d͡ʒɑː s̪əkəɪtʃʱə. kɑːn̪oː s̪əməs̪ɟɑː kəkəroːs̪ə̃ kəmə n̪əɦĩ ətʃʱɪ mud̪ɑː s̪əbəs̪ə̃ bəɖəkɑː s̪əməs̪ɟɑː t̪ʰɪkə d͡ʒulus̪ə d͡ʒeː prəd͡ʒɑːt̪ɑːn̪t̪rɪkə ʋjəʋəs̪t̪ʰɑːkə d̪eːn̪ə t̪ʰɪkə. eːɦɪ s̪əməs̪ɟɑːkə kɑːrəɳeː loːkəd͡ʒiːʋən̪ə əs̪t̪ə-ʋjəs̪t̪ə rəɦəɪt̪ə ətʃʱɪ. mud̪ɑː iː koːn̪oː s̪əmɑːd̪ʰɑːn̪ə prəs̪t̪ut̪ə n̪əɦɪ kəə̸ pəbəɪt̪ə ətʃʱɪ. əʋəʃjə d͡ʒuluʃə kəeːn̪ɪɦɑːrəkẽː eːkəʈɑː ɑːt̪məs̪ən̪t̪oːʂə ɦoːɪt̪ə tʃʱəɪkə. d͡ʒeː oː əpən̪ə əd̪ʰɪkɑːrəkə prəjoːgə kəə̸ pɑːbɪrəɦələ ətʃʱɪ. ɑː eːɦɪ d͡ʒuluʃəkə s̪əməs̪ɟɑːkə muːləmeː tʃʱət̪ʰɪ rɑːd͡ʒən̪eːt̪ɑːloːkən̪ɪ d͡ʒeː muːlə s̪əməs̪ɟɑːs̪ə̃ d͡ʒən̪ət̪ɑːkẽː bʰrəmɪt̪ə kəə̸ əpən̪ə s̪ʋɑːrt̪ʰə s̪ɑːd̪ʰən̪əmeː lɑːgələ tʃʱət̪ʰɪ. t̪əẽː prəd͡ʒɑːt̪ən̪t̪rəmeː d͡ʒɑːɦɪ eːkəmɑːt̪rə tʃərɪt̪rəkə tʃɑːrukɑːt̪ə s̪əbəʈɑː s̪əməs̪ɟɑː gʰuməɪt̪ə ətʃʱɪ, s̪eː t̪ʰɪkɑːɦə n̪eːt̪ɑː d͡ʒiːloːkən̪ɪ. jɑːʋət̪əd̪ʰərɪ ɦɪn̪əkɑːloːkən̪ɪkə tʃərɪt̪rəmeː s̪ud̪ʰɑːrə n̪əɦɪ ɦoːjət̪ə , t̪ɑːd̪ʰərɪ prəd͡ʒɑːt̪ən̪t̪rə loːkəkəljɑːɳəkɑːriː n̪əɦɪ bʰəə̸ s̪əkəɪtʃʱə ɑː n̪eː koːn̪oː s̪əməs̪ɟɑːkə s̪əmɑːd̪ʰɑːn̪ə bʰəə̸ s̪əkəɪtʃʱə. eːɦɪ t̪ərəɦẽː eːɦɪ n̪ɑːʈəkəmẽː ʋɑːs̪t̪əʋɪkə d͡ʒiːʋən̪əkə ud̪əgʰɑːʈən̪ə kəə̸ əbʰɪn̪əʋə kəlɑːkə mɑːd̪ʰjəmeː eːkəʈɑː ʋɪʃɪʂʈə ʋɪtʃɑːrəd̪ʰɑːrɑːkə əbʰɪʋjəkt̪ɪ bʰeːlə ətʃʱɪ d͡ʒeː loːkəd͡ʒəgət̪əkẽː preːrɪt̪ə prəbʰɑːʋɪt̪ə kərəʋɑːkə d̪rɨʂʈɪeː s̪əpʰələ ətʃʱɪ.

ɦəmə gʰuriː əjələɦũ miːt̪ə kʂeːt̪rəʋɑːd̪əs̪ə̃ grəs̪t̪ə n̪eːpɑːləkə loːkəd͡ʒiːʋən̪əkə ən̪t̪əhə̆kət̪ʰɑːpərə ɑːd̪ʰɑːrɪt̪ə ətʃʱɪ. kʂeːt̪rəkə ɑːd̪ʰɑːrəpərə n̪eːpɑːləkə loːkə d̪uː bʰɑːgəmeː bə̃ʈələ ətʃʱɪ. pəɦɑːɖiː ɑː məd̪ʰeːʃiː. pəɦɑːɖiːloːkən̪iː pəɦɑːɖəpərə rəɦəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ ɑː məd̪ʰeːʃiːloːkən̪ɪ t̪ərɑːɪmeː.

pəɦɑːɖiːloːkən̪ɪ, məd̪ʰeːʃiːloːkən̪ɪ prət̪ɪ n̪iːkə bʰɑːʋə n̪əɦɪ ɾəkʰəɪt̪ə tʃ͡ʰət̪ʰɪ. d͡ʒəkərə kɑːrəɳeː n̪eːpɑːliː mɑːn̪əs̪ə d̪uː bʰɑːgəmeː bɑːʈɪ geːlə ətʃ͡ʰɪ. s̪ʋəbʰɑːʋət̪ə : pəɦɑːɖiː oː məd̪ʰeːʃiːkə ɾɑːʂʈuːiːjət̪ɑː eːkə ɾəɦəlɑːkə bɑːd̪oː d̪un̪uːkə biːt͡ʃə d̪uɾiː bəɽʰələ ətʃ͡ʰɪ. d͡ʒeː pɑːrəs̪pərɪkə s̪əɾgʰəʂəkə ɾupə ləə̸ leːləkə ətʃ͡ʰɪ. eːɦɪ s̪ə̃ŋəgʰəɾʂəkə kɑːrəɳeː pəɦɑːɖiːloːkən̪ɪ məd̪ʰeːʃiːloːkən̪ɪkə biːt͡ʃə ɑː məd̪ʰeːʃiːloːkən̪ɪ pəɦɑːɖiːloːkən̪ɪkə bɪt͡ʃə ut̪piːɖɪt̪ə ɦoːɪt̪ə tʃ͡ʰət̪ʰɪ. ut̪piːɖən̪əkə ət̪ɪɾeːkə t̪əkʰən̪ə ɦoːɪtʃ͡ʰə d͡ʒəkʰən̪ə məd̪ʰeːʃəmeː bəs̪ələ koːn̪oː pəɦɑːɖiːkeː əpən̪ə t͡ʃələ ət͡ʃələ s̪əmpət̪ɪ əlpə muːljəmeː beːt͡ʃɪ prəʋɾəd͡ʒən̪ə kərəbɑːkə s̪t̪ʰɪt̪ɪ bən̪əɪt̪ə tʃ͡ʰəɪkə. ɾɑːmeːʃʋərə pəɦɑːɖiː ətʃ͡ʰɪ mud̪ɑː bəɦut̪ə d̪ɪn̪ə s̪ə̃ məd̪ʰeːʃiːloːkən̪ɪkə bɪt͡ʃə bəs̪ələ ətʃ͡ʰɪ ɑː oːkərɑːs̪əbʰəkə s̪ə̃gə ɑːt̪mɪjət̪ɑː bən̪əun̪eː ətʃ͡ʰɪ. mud̪ɑː ɾɑːd͡ʒən̪ɪt̪ɪkə ʂəɖəjən̪t̪ɾəkə kɑːrəɳeː oːkərɑː prəʋɾəɾd͡ʒɪt̪ə ɦoːeːʋɑːkə s̪t̪ʰɪt̪ɪ bən̪əɪt̪ə tʃ͡ʰəɪkə. mud̪ɑː oːkərə məd̪ʰeːʃiː miːt̪əkẽː iː pəs̪ɪn̪n̪ə n̪əɦɪ̃ tʃ͡ʰəɪkə. d̪un̪uːkeː biːt͡ʃə ən̪t̪ərəŋgə s̪əmbən̪d̪ʰə tʃ͡ʰəɪkə . ən̪t̪ət̪ə : oː pəɦɑːɖiː əpən̪ə d͡ʒən̪məbʰuːmɪkə pərɪt̪jɑːgə n̪əɦɪ kəə̸ pəbəɪt̪ə ətʃ͡ʰɪ ɑː pun̪ə : əpən̪ə ʋɑːs̪əs̪t̪ʰələpərə gʰuɾɪ əbəɪt̪ə ətʃ͡ʰɪ. tʃ͡ʰəɦoːtʃ͡ʰɪt̪ə ɾɑːʂʈɾiːjət̪ɑː biːt͡ʃə mɑːn̪əʋiːjə s̪ə̃ʋeːd̪ən̪ɑːkə upəs̪t̪ʰɑːn̪ə eːɦɪ n̪ɑːʈəkəkẽː ət̪jən̪t̪ə s̪t̪əɾiːjə bən̪ɑː d̪eːləkə ətʃ͡ʰɪ.

s̪uliːpərə iːd͡ʒoːt̪ə prət̪iːkə n̪ɑːʈəkə t̪ʰɪkə. eːɦɪmeː ɪd͡ʒoːt̪ə prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪt̪ʋə kərəɪt̪ə ətʃ͡ʰɪ mɑːn̪əʋəkə s̪ukʰiː, s̪əmpən̪n̪ə, s̪un̪d̪ərə oː ɑːkəɾʂəkə d͡ʒiːʋən̪ə, ən̪ɦɑːrə prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪt̪ʋə kərəɪt̪ə ətʃ͡ʰɪ oːɦɪ s̪əməs̪t̪ə ʋɪs̪əŋəgət̪ɪkə d͡ʒeː mɑːn̪əʋə d͡ʒiːʋən̪əkẽː d̪uhŭkʰəməjə bən̪ɑː d̪eːn̪eː ətʃ͡ʰɪ. s̪uliː t̪ʰiːkə oː s̪t̪ʰɑːn̪ə d͡ʒət̪əə̸

ʋɪs̪əŋəgət̪ɪs̪əbʰəs̪ə̃ s̪ə̃gʰərʂəkə kəə⁄ s̪uliːd̪ʰərɪ pəɦũtʃəbaːkə ɑːʋəʃjəkət̪ɑː tʃʱəɪkə. ɑːiː gəriːbiː, beːroːd͡ʒəgaːriː, ɦət̪jaː, bʰrəʂʈaːtʃaːrə, luːʈɪ, bəlaː t̪əkaːrə, tʃɪt̪əkaːrə, d̪əɦeːd͡ʒə
prət̪ʰaː, tʃoːriː, ɖəkəɪt̪iː, ən̪aːtʃaːrə, ɑːd̪ɪ ʋɪbʰɪn̪n̪ə s̪əməs̪jaː maːn̪əʋə d͡ʒiːʋən̪əkẽː d̪ubʰərə kəeːn̪eː tʃʱəɪkə. iː s̪əməs̪jaːs̪əbə jaːʋət̪ə d̪urə n̪əɦɪ ɦəeːt̪ə maːn̪əʋə n̪iːkəd͡ʒəkɑ̃ː d͡ʒiːbɪ n̪əɦɪ s̪əkəɪtʃʱə. mud̪ɑː iː s̪əməs̪jaːs̪əbə d̪uːrə ɦəeːt̪ə koːn̪ɑː, t̪ɑːɦɪɦeːt̪u ɦaːt̪ʰəpərə ɦaːt̪ʰə d̪ʰəə⁄ bəɪs̪əlaːs̪ə̃ kaːd͡ʒə n̪əɦɪ tʃəlɪ s̪əkəɪt̪ə tʃʱəɪkə. eːkəraːleːlə tʃaːɦiː kərmən̪jət̪ɑː ɑː s̪ɑːɦəs̪ə. iː s̪ɑːɦəs̪ə n̪eː t̪əə⁄ oːɦɪ s̪uʋɪd̪ʰaːbʰoːgiː s̪əmaːd͡ʒələgə tʃʱəɪkə d͡ʒeː kaːn̪əmeː t̪urə ʈʰus̪ɪ əpən̪aːmeː məs̪t̪ə ətʃʱɪ ɑː n̪eː kraːn̪t̪ɪd̪ərʃiː oːɦən̪ə loːkələgə d͡ʒeː s̪əmaːd͡ʒɪkə d͡ʒəɽət̪ɑ̃ːkeː t̪oːɖəʋaːkə s̪ʋaːŋgə maːt̪rə rətʃəɪt̪ə ətʃʱɪ. ʋəs̪t̪ut̪ə : d͡ʒəkʰən̪ə məd͡ʒəd̪uːrə ɑː kɪs̪ɑːn̪ə əpən̪ə ɑːd͡ʒiːʋɪkaːkə prət̪ɪ bəpʰaːd̪ɑːrə rəɦəɪt̪ə s̪ə̃gʰərʂəʃiːlə ɦəeːt̪ə t̪əkʰən̪eː s̪əmaːd͡ʒɪkə ʋɪd̪urəpət̪ɑː s̪əbəpərə ʋɪd͡ʒəjə praːpt̪ə kəə⁄ ən̪ɦaːrəkẽː pəraːraːs̪t̪ə kəə⁄ s̪əkət̪ə ɑː s̪əmpən̪n̪ə d͡ʒiːʋən̪ə d͡ʒiːʋɪ s̪əkət̪ə. n̪ɑːʈəkəkaːrə ʃrəmɪkə ʋərgaːkə prət̪ɪʂʈʰaː kərəɪt̪ə puruʂə 2 s̪ə̃ kəɦəʋəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ ɦərə ɑː paːloː s̪ɪɖʰiːkə d̪un̪ə ʈʰaːɽʰə ɦəɪt̪ə. bəɽəkaː pəɪn̪ɑː pəud̪ɑːn̪ə. ɑː paːloːmeː d͡ʒeː baːn̪ɦələ ətʃʱɪ t̪ɑːɦɪ d͡ʒəurəs̪ə̃ pəud̪ɑːn̪ə baːn̪ɦələ d͡ʒaːɪt̪ə. eːn̪ɑː kəə⁄ tʃəɦərɪ pəɦũtʃɪ d͡ʒaːeːbə ɪd͡ʒoːt̪əd̪ʰərɪ. ʋəs̪t̪ut̪ə ? ɪ n̪ɑːʈəkə s̪əmaːd͡ʒɪkə raːd͡ʒən̪ɪt̪ɪkə d͡ʒəgət̪əmeː pjaːpt̪ə ʋɪd̪ruptəs̪ə̃ s̪ə̃gʰərʂə kərəʋaːkə ɑːʋəɦən̪ə kərəɪt̪ə ətʃʱɪ. ɑː bəud̪ʰu baːd͡ʒu uʈʰələ graːmjə d͡ʒiːʋən̪əmeː tʃələɪt̪ə kuːʈən̪iːt̪ɪkə pərd̪aːpʰaːs̪ə kərəɪt̪ə ətʃʱɪ. eːkərə n̪ɑːjəkəmeː ətʃʱɪ bəud̪ʰu d͡ʒeː eːkəʈaː tʃaːɦəkə d̪oːkaːn̪ə tʃələbəɪt̪ə ətʃʱɪ. eːɦɪ d̪oːkaːn̪əkə

kaːrəɳeː oː gaːməkə gət̪ɪʋɪd̪ʰɪs̪ə̃ pərɪtʃɪt̪ə ɦoːɪt̪ə rəɦəɪt̪ə ətʃʱɪ. əjoːd̪ʰɪ tʃəud̪ʰəriː gaːrəməprəd̪ʰaːɳə ətʃʱɪ. dʒəkəraː s̪əməjəmeː gaːməmeː s̪ukʰə - ʃaːɳt̪ɪ ʋjaːpt̪ə tʃʱəɪkə. mud̪aː kɪtʃʱu loːkəkẽː oː ɳəɦɪ s̪oːɦaːɪt̪ə tʃʱəɪkə. eːɦəɳə s̪ʋaːrt̪ʰiː t̪ət̪ʋə graːməkə prəd̪ʰaːɳəʋɪrud̪d̪ʰə ʂəɖəjəɳt̪rə kərəɪt̪ə ətʃʱɪ. oːs̪əbʰə graːməprəd̪ʰaːɳəkə eːkəʈaː mɪt̪rəkẽː graːməprəd̪ʰaːɳə bəɳəbaːkə ɦeːt̪u tʃuɳaːʋəmeː ʈʰaːʈʰə kərəbaː d̪əɪt̪ə ətʃʱɪ. pərɪɳaːmət̪ə : d̪uɳu mɪt̪rəkə ʈoːləmeː ʋəɪməɳəs̪jə bʰəə/ dʒaːɪt̪ə tʃʱəɪkə. mud̪aː bəud̪ʰu ʂəɖəjəɳt̪rəkaːriːs̪əbʰəkə poːlə kʰoːliː d̪əɪt̪ə ətʃʱɪ aː gaːmə pəs̪aːɦiː ləgəbaːs̪ə̃ baːtʃĩ dʒaːɪt̪ə ətʃʱɪ. eːɦɪt̪ərəɦẽː ɳaːʈəkəmeː graːmjə dʒiːʋəɳəɳəkə ʋɪd̪rupət̪aːʋɪrud̪d̪ʰə ubʰərəɪt̪ə dʒəɳətʃeːt̪əɳaːkẽː s̪aːkaːrə kəjələ geːlə ətʃʱɪ.

s̪ə̃grəɦəkə s̪ərʋaːd̪ʰɪkə pəɪgʰə eːkaːŋkiː ətʃʱɪ s̪urədʒə ugəʋaːs̪ə̃ pəɦɪɳeː . iː s̪aːt̪ə d̪rɨʃjəmeː ʋɪbʰaːdʒɪt̪ə ətʃʱɪ. iː eːkəgoːʈə roːmaːɳiː ərt̪ʰaːt̪ə s̪ʋətʃtʃʱəɳd̪əʋaːd̪iː ɳaːʈəkə t̪ʰɪkə. eːɦɪmeː preːməkə s̪ʋətʃtʃʱəɳd̪ət̪aːpərə beːs̪ə bələ d̪eːləgeːlə ətʃʱɪ. aː oːkərə maːrgəmeː upəs̪t̪ʰɪt̪ə ɦoːbəə/bəlaː ʋɪgʰɳə baːd̪ʰaːkə s̪aːmaːɳaː ətjəɳt̪ə s̪əɦədʒə d̪ʰəŋgəs̪ə̃ ɦoːɪt̪ə d̪eːkʰaːoːlə geːlə ətʃʱɪ. eːɦɪ ɳaːʈəkəmeː ɳaːjəkə oː ɳaːjɪkaː ʋɪʋaːɦəmeː ʋɪgʰɳə-baːd̪ʰaː ɦoːɪt̪oː ətjəɳt̪ə ɦərʂə aː ullaːs̪əkə ʋaːt̪aːʋərəɳə prəd̪ərʃəɳə bʰeːlə ətʃʱɪ.

eːkərə ɳaːjəkə əʃoːkə pəɖʰɪ̈ lɪkʰɪ kə ɳoːkəriː kəə/ləgəɪt̪ə ətʃʱɪ mud̪aː eːɦɪ ɦeːt̪uẽː ɳoːkəriː tʃʱoːɖɪ̈ d̪əɪt̪ə ətʃʱɪ dʒeː oːkərə maːlɪkə əʋəɪd̪ʰə ʋjaːpaːrəmeː laːgələ rəɦəɪt̪ə tʃʱəɪkə. aː t̪əkəreː t̪aːkətʃʱeːmə kərəʋaːkə leːlə oːkəraː

n̪ɪjukt̪ə kəeːn̪eː ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə. n̪oːkəɾiː t͡ʃʰoːɽəlɑːkə bɑːd̪ə oː beːɾoːd͡ʒəgɑːɾə bʰəə̸ gɑːməkə s̪əŋgiːs̪əbʰəkə kus̪əŋgət̪ɪmeː ɾəɦəə̸ ləgəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ ɑː ʋjəkt̪ɪgət̪əɾupẽː s̪ʋət͡ʃt͡ʃʰə ɾəɦɪt̪oː əpən̪ə n̪əɾeːʃɪ mɪt̪ɾəs̪əbʰəkə kɑːɾəɳeː bəd̪ən̪ɑːmə ɦoːɪt̪ə t͡ʃəlɪd͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ d͡ʒɑːɦɪs̪ə̃ oːkəɾə mɑːt̪ɑː pɪt̪ɑː d̪uhŭkʰiː ɾəɦəə̸ ləgəɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪn̪ə. beːɾə-beːɾə koːʃɪʃə kəeːlɑːkə bɑːd̪oː əʃoːkəkẽː n̪oːkəɾiː n̪əɦɪ bʰeːʈɪ pəbəɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə ɑː oː əpən̪ə pẽːʃən̪əd̪ʰɑːɾiː pɪt̪ɑːpəɾə ɑːʃɾɪt̪ə ɾəɦəə̸ ləgəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ.

əʃoːkəkə pɪt̪ɑː əpən̪ə s̪əkələ ət͡ʃələ s̪əmpət̪ɪ əʃoːkəkə pəɖʰɑːɪmeː bɪləɦɪ d̪eːn̪eː t͡ʃʰəlɑːɦə. ɑː kɪt͡ʃʰu kəɾd͡ʒɑː bʰəə̸ geːlə t͡ʃʰələn̪ɪ d͡ʒəkəɾə kɑːɾəɳeː goːɾɑːɪt̪ə ɦun̪əkɑː ɑː ɦun̪əkɑː pət̪n̪iːkəs̪ə̃gə d̪uɾʋjəʋəɦɑːɾəpəɾə ut̪əɾɪ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. əʃoːkəkẽː iː n̪əɦɪ n̪iːkə ləgəɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə ɑː oː goːɾɑːɪt̪əs̪ə̃ bʰiːɖɪ d͡ʒɑːeː t͡ʃɑːɦəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. oː muləkə kət̪oːkə guɳɑː s̪ud̪ɪ d͡ʒoːɖɪ̈ kəə̸ oːkəɾɑː pəɪt̪ɾɨkə gʰəɾɑːɖiː ɦəɖəpəbɑːpəɾə t̪ulələ t͡ʃʰəɪkə. juʋɑː ʋəɾgə eːɦɪ məɦɑːd͡ʒən̪iː ʋɾɨt̪ɪkə pɾət̪ɪɾoːd̪ʰə kəɾəə̸ t͡ʃɑːɦəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ mud̪ɑː ən̪d̪ʰəʋɪʃʋɑːs̪əmeː d͡ʒəkəɖələ oːkəɾɑːs̪əbʰəkə mɑːt̪ɑː pɪt̪ɑː ət̪jɑːt͡ʃɑːɾiː məɦɑːd͡ʒən̪əkẽː beːɾəpəɾə ʈʰɑːɽʰə ɦoːeːbɑːkə kɾɨpɑː kəɾəʋɑːkə kɾɨt̪əd͡ʒɲət̪ɑːkə kɑːɾəɳəs̪ə̃ n̪əɦĩ kəɾəə̸ d̪əɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə. mud̪ɑː əʃoːkəkẽː əpən̪ə mɑːt̪ɑː pɪt̪ɑːkə əpəmɑːn̪ə n̪əɦĩ s̪əkələ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. oː goːɾɑːɪt̪əkə ɖeːuɽʰiː d͡ʒɑː d͡ʒuməɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. mud̪ɑː oːt̪əə̸ goːɾɑːɪt̪əkə beːʈiː oːkəɾɑː goːɾɑːɪt̪əs̪ə̃ bʰeːʈə ɦoːbəə̸ d̪əɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə. ɑː əpən̪ə gəɦən̪ɑːs̪əbə pɾəd̪ɑːn̪ə kəə̸ oːkəɾɑː ɾɨɳəmukt̪ə bʰəə̸ d͡ʒɑːeː kəɦəɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə.

go:ɾɑ:ɪt̪ə̪kə be:ʈi: ləkʂmi:s̪ə̪̃ əʃo:kə gəɦən̪ɑ: n̪ə̪ɦɪ ləɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ. ləkʂmi: əʃo:kəkẽ: əpən̪ə̪ pɪt̪ɑ:kə məɦɑ:d͡ʒən̪i̪: ʋɾɨt̪t̪ɪ̪kə ʋɪɾud̪d̪ʰə s̪ə̪̃gʰəɾʂə kəɾəʋɑ:kə ɦe:t̪u̪ s̪ə̪ŋgəʈʰɪt̪ə̪ pɾəjɑ:s̪ə̪ kəɾəbɑ:kə mən̪t̪ɾ̪əɳɑ: d̪ə̪ɪt̪ə̪ t͡ʃʰəɪkə ɑ: o:ɦɪme: ɑ:ʋəʃʃəkət̪ɑ̪: pəɽəlɑ:pəɾə əpən̪o̪: s̪ə̪ɦəjo:gə d̪e̪:ʋɑ:kə ʋət͡ʃən̪ə̪ d̪ə̪ɪt̪ə̪ t͡ʃʰəɪkə. ən̪n̪ə̪t̪ə̪: əʃo:kə ləkʂmi:s̪ə̪̃ ʋɪʋɑ:ɦə kəə̸ le:bɑ:kə n̪ɪ̪ɾɳəjə ləɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ ɑ: ləkʂmi:jo: t̪ɑ̪:ɦɪɦe:t̪u̪ t̪ə̪ɪjɑ:ɾə bʰəə̸ d͡ʒɑ:ɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ. d̪u̪n̪u̪kə ʋɪʋɑ:ɦəme: go:ɾɑ:ɪt̪ə̪ ʋɪgʰn̪ə̪ bɑ:d̪ʰɑ: ut̪p̪ən̪n̪ə̪ kəɾəə̸ t͡ʃɑ:ɦəɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ mud̪ɑ̪: kən̪j̪ɑ:kə bɑ:lɪgə ɾəɦəbɑ:kə kɑ:ɾəɳe: ɑ: o:kəɾə s̪ʋ̪i:kɾɨt̪ɪ̪s̪ə̪̃ ʋɪʋɑ:ɦə ɦo:e:bɑ:kə kɑ:ɾəɳe: ɑ: ʋɪʋɑ:ɦə ɾo:kɪ n̪ə̪ɦɪ pəbəɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ. ɑ: e:ɦɪ̃t̪ə̪ɾəɦe: məɦɑ:d͡ʒən̪ə̪kə ən̪j̪ɑ:ji: ʋɾɨt̪t̪ɪ̪kə ən̪t̪ə̪ ɦo:ɪt̪ə̪ t͡ʃʰəkə.

e:ɦɪ n̪ɑ̪:ʈəkəme: məɦɑ:d͡ʒən̪i̪: ʋɾɨt̪t̪ɪ̪kə d͡ʒət̪e̪:kə s̪u̪n̪d̪ə̪ɾə o: s̪ə̪d͡ʒi:ʋə upəs̪t̪ʰ̪ɑ:pən̪ə̪ bʰe:lə ət͡ʃʰɪ, t̪ə̪t̪e̪:kə o:kəɾɑ:ʋɪɾud̪d̪ʰə s̪ə̪̃gʰəɾʂəkə n̪ə̪ɦɪ ɑ: n̪e̪: pʰələd̪ɑ̪:ji: pɾe:ɾəkə. ləkʂmi: ɑ: əʃo:kəkə pɾe:məme: t̪ə̪t̪e̪:kə əs̪ə̪ɦəd͡ʒət̪ɑ̪: ət͡ʃʰɪ d͡ʒe: ʋəs̪t̪u̪ ʋɪn̪j̪ɑ:s̪e̪:pəɾə pɾəʃn̪ə̪ uʈʰɪ s̪ə̪kəɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ. t̪ə̪t̪ʰ̪ɑ:pɪ ɾəŋgəməɲt͡ʃi:jə d̪ɾ̪ɨʂʈɪs̪ə̪̃ i: n̪ɑ̪:ʈəkə s̪ɪ̪n̪e̪:mɑ: ʃəɪli:kə s̪ə̪pʰələ n̪ɑ̪:ʈəkə t̪ʰ̪ɪkə.

məɪt̪ʰ̪ɪli: n̪ɑ̪:ʈjə s̪ɑ̪:ɦɪt̪j̪əkə ɪt̪ɪ̪ɦɑ:s̪ə̪ ət̪j̪ən̪t̪ə̪ pɾɑ:t͡ʃi:n̪ə̪ ət͡ʃʰɪ. s̪ə̪̃s̪k̪ɾɨt̪ə̪ n̪ɑ̪:ʈəkəme: məɪt̪ʰ̪ɪli:kə ge:jə pəd̪ɑ̪:ʋəli:kə s̪ə̪mmɪlən̪ə̪kẽ: d͡ʒə̃ məɪt̪ʰ̪ɪli: n̪ɑ̪:ʈəkəkə ɪt̪ɪ̪ɦɑ:s̪ə̪ mɑ:n̪i̪: t̪ə̪̃ ɑ:ʈʰəs̪ə̪o: ʋəɾʂə puɾɑ:n̪ə̪ ət͡ʃʰɪ. n̪e̪:pɑ:lə məɪt̪ʰ̪ɪli: n̪ɑ̪:ʈəkə o: ɾəŋgəməɲt͡ʃəkə e:kəʈɑ: məɦət̪ʋ̪əpu:ɾɳə ke:n̪d̪ɾ̪əkə ɾupəme: s̪ə̪t̪ɾ̪əɦəmə əʈʰɑ:ɾəɦəmə ʃət̪ɑ̪:bd̪i̪: d̪ʰ̪əɾɪ d͡ʒɑ:n̪ə̪lə d͡ʒɑ:ɪt̪ə̪ ɾəɦələ. mud̪ɑ̪: pəɾəʋəɾt̪i̪: kɑ:ləme: o:ɦɪʈʰɑ:məs̪ə̪̃ məɪt̪ʰ̪ɪli:

n̪ɑːʈəkəkə s̪ɾoːt̪ə d͡ʒeːn̪ɑː s̪ukʰɑː geːlə t͡ʃʱələ. mud̪ɑː ʃɾiː bʰɾəmərə d͡ʒiːkə pɾəjaːs̪əs̪ə̃ budʒʱən̪ɑː d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː ɑːd̪ʱun̪ɪkə məɪt̪ʰɪliː n̪ɑːʈəkə əpən̪ə s̪əkələ s̪əmbʰɑːɾəkə s̪ə̃gə n̪eːpɑːləmeː pəlləʋɪt̪ə puʂpɪt̪ə bʰəə/ ɾəɦələ ət͡ʃʱɪ ɑː jugɑːn̪uɾupə ən̪jɑːn̪jə bʰɑːʂɑːkə s̪əməkəkʂə leːkʰən̪əkə pɾət̪ɪs̪pəɾd̪ʱɑːmeː lɑːgələ ət͡ʃʱɪ. eːɦɪ n̪ɑːʈəkəs̪ə̃gɾəɦəs̪ə̃ iː s̪pəʂʈə pɾət̪iːt̪ə ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː bʰɾəmərəd͡ʒiː pɾəjoːgəd̪ʱəɾmiː n̪ɑːʈəkəkɑːɾə t͡ʃʱət̪ʰɪ, n̪ɑːt̪jəʃəɪliːkə ʋɪʋɪd̪ʱə pɾəjoːgəmeː s̪ɪd̪d̪ʱəɦəs̪t̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ kʰɑːɦeː oː pɑːɾəmpɑːɾɪkə ʃəɪliː ɦoː kɪ̃ʋɑː ət̪jɑːd̪ʱun̪ɪkə.

bʰɾəmərə d͡ʒiːkə eːkɑːŋkiː n̪ɑːʈəkəs̪əbəmeː əd̪ʱɪkɑ̃ːʃə ʋəs̪t̪u ʋɪn̪jɑːs̪ə pɾɑːs̪əŋgɪkə ət͡ʃʱɪ. eːɦɪs̪əbəmeː ʋəɾt̪əmɑːn̪ə d͡ʒiːʋən̪əkə ʋɪbʰɪn̪n̪ə s̪əməs̪jɑːd̪ɪs̪ɪ loːkəkə d̪ʰjɑːn̪ɑːkɾɨʂʈə kəɾəbɑːkə s̪ɑːməɾt̪ʰjə t͡ʃʱəɪkə. iːs̪əbəʈɑː ɾəŋgəmən̪t͡ʃiːjə d̪ɾɨʂʈɪ s̪əpʰələ eːkɑːŋkiː ət͡ʃʱɪ. n̪ɑːʈəkəkɑːɾə ɾəŋgə pɾəbʰɑːʋəkẽː ut̪kəɾʂəd̪ʱəɾɪ pəɦũt͡ʃəeːbɑːkə ɦeːt̪u ɾəŋgəbʰɑːʂɑːkə pɾəjoːgə kəeːlən̪ɪ ət͡ʃʱɪ, d͡ʒeː ɦun̪əkə n̪ɪɾd̪eːʃəkiːjət̪ɑːkẽː s̪pʰuːʈə kəɾəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. pɑːt̪ɾoːt͡ʃɪt̪ə bʰɑːʂɑːkə pɾəjoːgə kəjələn̪ɪ ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː ɦun̪əkə n̪ɪɾd̪eːʃəkɪjət̪ɑːkẽː s̪pʰuːʈə kəɾəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. pɑːt̪ɾoːt͡ʃɪt̪ə bʰɑːʂɑːkə ʋjəʋəɦɑːɾəs̪ə̃ eːkɑːŋkiːmeː kət̪əɦũ əs̪əɦəd͡ʒət̪ɑː oː bʰɑːɾiːpən̪ə budʒʱən̪ɑː d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə. loːkɑːn̪uɾəɲd͡ʒən̪əkə əpeːkʂɑː gəmbʰiːɾə ʋəɪt͡ʃɑːɾɪkə əbʰɪʋjəkt̪ɪ pɾəd̪ɑːn̪ə kəə/ bʰɾəmərəd͡ʒiːkə eːkɑːŋkiːs̪əbə loːkəd͡ʒiːʋən̪əkə s̪əməs̪t̪ə n̪ɑːkɑːɾɑːt̪məkə pəkʂəkə ʋɪd̪ɾu pət̪ɑːkẽː ud̪gʰɑːʈɪt̪ə kəɾəbɑːmeː s̪əpʰələ s̪ɪd̪d̪ʱə ət͡ʃʱɪ t̪ət̪ʰɑː n̪əʋə n̪ɪɾmɑːɳəkə pəkʂəpɑːt̪iː ət͡ʃʱɪ. əʋəʃjeː ɦɪn̪əkə iː s̪ɑːɦɪt̪jə s̪əmɑːd͡ʒə ɑː d̪eːʃəkə ɦeːt̪u kəljɑːɳəkɑːɾiː ət͡ʃʱɪ d͡ʒɑːɦɪmeː s̪əs̪t̪ə loːkəpɾɪjət̪ɑː ɑː bɑːd͡ʒɑːɾupən̪əkə

əbʰɑːʋə t̪ə̃ ət͡ʃʱɪeː, prət͡ʃɑːrə ɑː upəd̪eːʃəkəkə t̪ʰoːpələ bəud̪d̪ʰɪkət̪ɑː ŋ̪əɦɪ əpɪt̪u kəlɑːt̪məkə loːkoːpəd̪eːʃə ət͡ʃʱɪ. s̪əməgrət̪ɑːmeː ɦɪŋ̪əkə s̪ə̃grəɦə s̪əmɑːd͡ʒə oː rɑːʂʈrəkə prət̪ɪ ɦɪŋ̪əkə prət̪ɪbəd̪d̪ʰə leːkʰəŋ̪əkə ʋɪʃɪʂʈə ŋ̪əmuŋ̪ɑː t̪ʰɪkə.

əpəŋ̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

2.23.gəd͡ʒeːŋ̪d̪rə ʈʰɑːkurə- rɑːmə bʰəroːs̪ə kɑːpəʈɪ 'bʰrəmərə' pərə eːkəʈɑː s̪əməgrə d̪rɨʂʈɪ

gəd͡ʒeːn̪d̪ɾə ʈʰɑːkuɾə

ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə' pəɾə eːkəʈɑː s̪əməgɾə d̪ɾɨʂʈɪ

ɾɑːmə bʰəɾoːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰɾəməɾə' s̪əɾʊəɦɑːɾɑː ʋəɾgəkẽː gəɾɪmɑː d̪eːlən̪ɦɪ, d͡ʒəkʰən̪ə məɦeːn̪d̪ɾə mələ̃gɪjɑː ɑː d͡ʒɑːt̪ɪʋɑːd̪iː ɾə̃gəmə̃t͡ʃə ʃoːləkən̪ə ɑː ɾɑːɽə jukt̪ə ʃəbd̪ɑːʋəliː əpən̪ə s̪l̪əɪpəs̪t̪ɪkə ɦjuːməɾə bəlɑː n̪ɑːʈəkə meː d̪ə̪ə̸ ɾəɦələ t͡ʃʱələ, t̪əkʰən̪ə bʰɾəməɾə d͡ʒiː iː keːlən̪ɦɪ, s̪eː ɑːɾə məɦət̪ʊəpuːɾɳə t͡ʃʱələ.

d͡ʒə̃ n̪ɑːʈəkə pəɽʰəbɑːmeː ud̪ʊeːlɪt̪ə n̪əɪ kəɾət̪ə t̪ə̃ n̪ɪɾd̪eːʃəkə oːkəɾə mə̃t͡ʃən̪əkə n̪ɪɾɳəjə koːn̪ɑː leːt̪ə? ɑː d͡ʒeː pəɽʰəbɑːmeː n̪iːkə lɑːgət̪ə s̪eː bʰəə̸ d͡ʒɑːjət̪ə n̪ɑːʈəkəkə pəʈʰən̪iːjə t̪ət̪t̪ʊəkə ɑːgɾəɦiː? ɑː d͡ʒeː d͡ʒɑːt̪ɪʋɑːd̪iː ət͡ʃʱɪ, d͡ʒeː 's̪l̪əɪpəs̪t̪ɪkə ɦjuːməɾə' lɪkʰəɪ t͡ʃʱət̪ʰɪ s̪eː bʰeːlɑː n̪ɑːʈəkəkə mə̃t͡ʃiːjə t̪ət̪ʊəkə ɑːgɾəɦiː? 21mə ʃət̪ɑːbd̪iːmeː mələ̃gɪjɑːd͡ʒiː 'oːkəɾə ɑ̃ːgən̪əkə bɑːɾəɦəmɑːs̪ɑː'meː n̪ɪmn̪ə ʋəɾgəkẽː ɾɑːɽə kəɦəɪ t͡ʃʱət̪ʰɪ, kəeːkə d̪əʃəkə bɑːd̪ə iː d̪ʰəɾɪ s̪ud̪ʰɑːɾə ɑːeːlə t͡ʃʱən̪ɦɪ d͡ʒeː oː ɑːbə oːɪ ʋəɾgəkẽː n̪ɪmn̪ə ʋəɾgə kəɦɪ ɾəɦələ t͡ʃʱət̪ʰɪ, iː s̪ud̪ʰɑːɾə s̪ʊɑːgət̪ə joːgjə

mud̪ɑː əɪ d̪iːɾgʰə əʋəd̪ʰɪ leːlə bəɖɖə kəmə ət͡ʃʱɪ. mələ̃gɪjɑːd͡ʒiː əpən̪ə d͡ʒɑːt̪ɪ-ɑːd̪ʰɑːɾɪt̪ə ʋɑːkjə s̪ə̃ɾət͡ʃən̪ɑː, ɑː bʰɾəʂʈə-ɦɪn̪d̪iː mɪʃɾɪt̪ə ʋɑːkjə ɾət͡ʃən̪ɑː koːn̪ɑː gʰoːs̪ɪjɑː s̪əkɪt̪ət̪ʰɪ d͡ʒə̃ bʰəgət̪ɑː ɑː n̪ɪmn̪ə ʋəɾgəkə t͡ʃʱəd̪mə s̪ə̃kəlpən̪ɑː n̪əɪ ən̪ɪt̪ət̪ʰɪ, iː t̪ət̪ʰjə oː bəɖɖə t͡ʃət̪uɾɑːɪs̪ə̃ n̪ukeːbɑːkə pɾəjɑːs̪ə kəɾəɪ t͡ʃʱət̪ʰɪ, ɑː t̪ẽː oː meːɖɪjoːkɾɪʈiːs̪ə̃ ɑːgɑ̃ː n̪əɪ bəɽʰɪ pəbəɪ t͡ʃʱət̪ʰɪ. ɑː t̪ẽː ɦun̪əkɑːmeː əɪ n̪ɑːʈjə-kət̪ʰɑːkẽː ud̪d̪eːʃjəpuːɾɳə bən̪eːbɑːkə ɑːgɾəɦə t̪ə̃ t͡ʃʱən̪ɦɪ mud̪ɑː s̪ɑːməɾt̪ʰjə n̪əɪ ɑːbɪ pəbəɪ t͡ʃʱən̪ɦɪ. ʋɪʂɳu ʃəɾmɑːkə pə̃t͡ʃət̪ə̃t̪ɾəmeː n̪iːkə kət̪ʰɑː s̪əbʰə ət͡ʃʱɪ mud̪ɑː oː əkɑːɾəɳə ʃuːd̪ɾə ɑː s̪t̪ɾiːkə pɑːt͡ʃʱɑ̃ː pəɽɪ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʱət̪ʰɪ, s̪eː n̪ɑːɾɑːjəɳə pəɳɖɪt̪əkẽː oːkəɾə pun̪əɾleːkʰən̪ə kəə̯ ɦɪt̪oːpəd̪eːʃə lɪkʰəjə pəɽələn̪ɦɪ. ɾə̃gəmə̃t͡ʃə n̪ɪɾd̪eːʃəkəkẽː s̪eːɦoː əɪ t̪əɾəɦəkə bʰɑːʂɑːkə pun̪əɾleːkʰən̪ə kəə̯ mə̃t͡ʃən̪ə joːgjə ʃəbd̪ɑːʋəliː bən̪eːbɑːkə t͡ʃɑːɦiː.

bʰɾəməɾəkə gəɾɪmɑːməjə bʰɑːʂɑː loːkəkə gəɾɪmɑːkə mɑːn̪ə ɾəkʰəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ.

mud̪ɑː pəɦɪn̪eː bʰɾəməɾəkə ləgʰukət̪ʰɑː s̪əbʰəpəɾə eːkəʈɑː d̪ɾɨʂʈɪ:

t̪oːɾɑː s̪ə̃geː d͡ʒəjəbəu ɾeː kud͡ʒəbɑː (1987)

əɪ s̪ə̃gɾəɦəmeː 12 ʈɑː ləgʰukət̪ʰɑː ət͡ʃʱɪ.

pəɦɪlə ləgʰukət̪ʰɑː **bʰəgəd͡ʒoːgən̪i**ːkə d͡ʒəbəɾd̪əs̪t̪ə pɾɑːɾəmbʰə bʰeːlə. gləɪməɾə gəɾlə ɾeːkʰɑː gʰəɾə gɾɨɦəs̪t̪ʰiːkə leːlə t͡ʃĩn̪t̪ɪt̪ə, iː d̪eːkʰɪ kəə̯ pɾoːʈəɪgoːn̪ɪs̪t̪ə əbʰɪ ət͡ʃə̃mbʰɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. s̪əmɑːd͡ʒəs̪ə̃ pəɾɪʋɑːɾəs̪ə̃ d͡ʒeː oːkəɾɑː əʈʰɑːɾəɦeː un̪n̪əɪs̪ə bəɾkʰəmeː pəʈʰɑː d̪eːləkəɪ

kaːtʰəmaːɳɖoː, kəmaːɪ leːlə. oːkəɾaːsə̪̃ kʰɪnn̪ə̪ tʃɦəlɪ ɾeːkʰaː. pət̪ɪ bən̪aːɾəs̪əmeː oːkəɾeː kəmaːɪpəɾə pəʈələ ɾəɦəɪ tʃɦələ, aː oːkəɾə pʰəɪʃən̪əkə kʰəɾtʃə̃ puːɾaː kəɾəɪ tʃɦələɪ oːkəɾə sə̪̃giː ʃeːkʰəɾə, ʋjaːpaːɾiː. mud̪aː kət̪ʰaːkə ənt̪ə̪ kəmədʒoːɾə bʰə∂ geːlə ətʃɦɪ.

ən̪ɦaːɾəmeː **bʰoːt̪ɪaːjələ eːkəʈaː s̪ɪpaːɦi**ː ut̪kɾɨʂʈə kət̪ʰaː ətʃɦɪ. gəɳeːʃə aː gəɳeːʃə s̪ən̪ə loːkəkə s̪keːtʃə. 'ɦəməɾeː ɦəɾɪpuɾə bəlaː bəʈʈeːd̪aːɾəsə̪̃ maːŋələ d̪aːuɾaː, s̪uɾəʋaːlə, ʈoːpiː aː baːbuːkə puɾən̪aː dʒuːt̪aː pəjəɾəme ː aː ãːkʰɪmeː ʈuːʈələ bãːɦɪbəlaː tʃəʃmaː, dʒəkəɾaː oː ɖoːɾiːsə̪̃ bən̪ɦəɳeː ɾəɦəɪkə.'

'bʰoːt̪ɪaːjələ baːʈəkə bəʈoːɦiː', 'ɳoːɾəkə buɳn̪ə' aː 'əs̪əkkə' ʋjəkt̪ɪkə mən̪əkə ʋɪtʃaːɾə aː n̪ɪɾaːʃaːkẽː n̪iːkəsə̪̃ ʋəɾɳən̪ə kəɾəɪt̪ə ətʃɦɪ. mud̪aː s̪əɾʋəɦaːɾaːkə d̪əɾd̪ə 'maːʈɪkə d̪əɾəd̪ə'meː dʒə_ɪ pɾəkaːɾẽː aːjələ ətʃɦɪ, s̪eː əd̪bʰut̪ə ətʃɦɪ.

'mən̪əhə̆s̪t̪ʰɪt̪ɪkə d̪ə̃ʃə' kət̪ʰaːkə gəʈʰən̪ɪ əd̪bʰut̪ ətʃɦɪ. bəɦuɾɪjaːkə pət̪ɪ n̪aːɪʈə djuːʈiː, s̪ɪkəɾeːʈiːpəɾə dʒaːɪ tʃɦəɪ. kəmədʒoːɾə tʃɦəɪ. s̪əs̪uɾə oːkəɾaː gʰəɾəmeː pə_ɪs̪əɪ tʃɦəɪ, mud̪aː s̪eː oːkəɾaː baːd̪əmeː pət̪aː tʃələɪ tʃɦəɪ, pəɦɪlə ɾaːt̪ɪ t̪ə̃ oː aːd̪ə̃kəmeː ɾəɦəɪeː, oːkəɾaː s̪ə̃gə s̪əmbʰoːgoː bʰeːləɪ aːkɪ oː s̪əpən̪aːɪ tʃɦəlɪ s̪eːɦoː n̪əɪ pət̪aː. kət̪ʰaː aːgãː bəʈʰəɪ tʃɦəɪ. aːɾə ʃɪlpəgət̪ə ʋɪʃeːʂət̪aː əbəɪ tʃɦəɪ. mud̪aː pʰeːɾə ənt̪ə̪ ɦoːɪt̪ə-ɦoːɪt̪ə kət̪ʰaː kəmədʒoːɾə bʰə∂ dʒaːɪeː.

ʈiːs̪ə d̪əs̪əmə kəkʂaːkə tʃɦaːt̪ɾaːkə kət̪ʰaː ətʃɦɪ, oː kɪtʃɦu bən̪ə∂ tʃaːɦəɪ tʃɦət̪ʰɪ, mud̪aː..

d͡ʒeːn̪ɑː ʈiːs̪ə giːt̪ɑːkə kət̪ʰɑː ətʃʱɪ t̪əɦɪn̪ɑː məus̪iː məus̪iːkə kət̪ʰɑː ətʃʱɪ d͡ʒeː ɑːɪ d͡ʒɑː ɾəɦələ tʃʱət̪ʰɪ, mud̪ɑː ɦun̪əkɑː moːn̪əs̪ə̃ kɪjoː n̪ɪkɑːlɪ n̪əɪ pɑːbɪ ɾəɦələ ətʃʱɪ.

ɑ̃ːtʃəɾəmeː bəɾkʰɑː bun̪n̪iːkə biːtʃə pɾoːʈəɪgoːn̪ɪs̪ʈə s̪oːtʃɪ ɾəɦələ tʃʱət̪ʰɪ. bʱəj̃əkəɾə bəɾkʰɑː, əʈɪjɑːn̪əd̪ʰɑːn̪ə kəə/ d̪eːt̪əɪ. s̪əɾəs̪ʋət̪iː, s̪un̪iːt̪ɑː, giːt̪ɑː. s̪əɾəs̪ʋət̪iːkə s̪ɑːs̪uɾə n̪iːkə n̪əɪ bʱeːləɪ, giːt̪ɑː leːlə ləʈəkɑː pɾoːʈəɪgoːn̪ɪs̪ʈə t̪ɑːkət̪ʰu. s̪mɾɨt̪ɪ.. bəɾkʰɑː bun̪n̪iːkə biːtʃə.

pɑ̃ːkəmeː mɔɖəɾn̪ə ɾeːkʰɑːkə kət̪ʰɑː ətʃʱɪ. mud̪ɑː kət̪ʰɑː ud̪d̪eːʃjəɦiːn̪ə bʱəʈəkəɪt̪ə ɾəɦəɪt̪ə ətʃʱɪ. t̪oːɾɑː s̪ə̃geː d͡ʒəjəbəu ɾeː kud͡ʒəbɑː ʈɑːɪʈələ kət̪ʰɑː ətʃʱɪ mud̪ɑː pɑ̃ːkə s̪ən̪ə iːɦoː s̪t̪ɾiː puɾuʂə ʋɪməɾʃəkẽː n̪əɪ pʱəɾɪtʃʱɑː pɑːbəɪeː. bəɪkəpʰləɪs̪ə ɑːs̪ə d͡ʒəgəbəɪt̪ə ɾəɦəɪeː mud̪ɑː pɑːʈʰəkə pɪjɑːs̪əleː ɾəɦɪ d͡ʒɑːɪ tʃʱət̪ʰɪ ɑː s̪eː pjɑːs̪ə t̪əkʰən̪ə ɑːɾə t̪iːʋɾə bʱəə/ d͡ʒɑːɪeː d͡ʒəkʰən̪ə eːt̪eːkə s̪əʃəkt̪ə pɑ̃ːt̪ɪ kət̪ʰɑːkɑːɾə ən̪t̪ɪməmeː ɑːn̪əɪ tʃʱət̪ʰɪ.

t̪oːɾɑː s̪ə̃geː d͡ʒəjəbəu ɾeː kud͡ʒəbɑː

bəʈə s̪ukʰə ɦoːjət̪əɪ-

ɦət̪ʰɪjɑː tʃəʈʰɪ gʰuməbəɪ d͡ʒəɦɑːn̪ə ɾeː..

bʱɾəməɾəkə n̪ɑːʈəkə

pʰiːlɖəʋəɾkəkə ɑːd̪ʰɑːɾəpəɾə d͡ʒə̃ loːkəkət̪ʰɑːkə s̪ə̃kələn̪ə, moːɦɑːbəɾɑːkə s̪ə̃kələn̪ə n̪əɪ kəɾəbə t̪ə̃ əɦɪn̪ɑː ɦəeːt̪ə d͡ʒeːn̪ɑː mələ̃gɪjɑː d͡ʒiːkə n̪ɑːʈəkəmeː ɦoːɪeː. əɦɑ̃ː eːkə ʋəɾgəkə pɾətʃəlɪt̪ə moːɦɑːbəɾɑː ’d̪əs̪ə bɾɑːɦmən̪ə d̪əs̪ə peːʈə, d̪əs̪ə ɾɑːʈə eːkə peːʈə’ moːɦɑːbəɾɑːkə s̪ə̃kələn̪ə kəə/

leːbə mud̪ɑː d̪oːs̪ərə ʋərgə d̪ʋɑːrɑː prəjukt̪ə ’d̪əs̪ə brɑːɦmən̪ə eːkə peːʈə..’ keːrə s̪ə̃kələn̪ə n̪əɪ kəə̆ s̪əkəbə. məɦeːn̪d̪rə n̪ɑːrɑːjən̪ə rɑːmə lɪkʰəɪ tʃʱət̪ʰɪ d͡ʒeː loːkəkət̪ʰɑːmeː d͡ʒɑːt̪ɪ-pɑːɪt̪ə n̪əɪ ɦoːɪ tʃʱəɪ, mud̪ɑː məl͂əgɪjɑːd͡ʒiː s̪eː koːn̪ɑː mɑːn̪ət̪ɑːɦə? bʰəgət̪ɑː s̪eːɦoː ɦun̪əkərə kət̪ʰɑːmeː eːbeː kərəɪ tʃʱən̪ɦɪ. ɑː əs̪ələ kɑːrən̪ə d͡ʒə_ɪ kɑːrən̪əs̪ə̃ iː məl͂əgɪjɑː d͡ʒiːkə n̪ɑːʈəkəkə əbʰɪn̪n̪ə ə̃gə bən̪ɪ d͡ʒɑːɪt̪ə ətʃʱɪ s̪eː ətʃʱɪ ɦun̪əkərə ɑːn̪uʋə̃ʃɪkə d͡ʒɑːt̪iːjə ʃreːʂt̪ʰət̪ɑː ɑːd̪ʰɑːrɪt̪ə s̪oːtʃə. ɦun̪əkərə n̪ɑːʈəkəmeː moːʈɑː-moːʈiː əɽʰɑːɪ-əɽʰɑːɪ pən̪n̪ɑːkə gʰiːtʃə̃ t̪iːrɪ kəə̆ kə_ɪeːkəʈɑː d̪rɨʃjə ɦoːɪt̪ə ətʃʱɪ, d͡ʒə_ɪmeː ən̪t̪ɪmə d̪uː-t̪iːn̪ə d̪rɨʃjə d̪ʰərɪ oː tʃʱoːʈəkɑː d͡ʒɑːɪt̪əkə (məl͂əgɪjɑːd͡ʒiːkə əpən̪ə ɪd͡ʒɑːd̪ə kəeːlə bʰɑːʂɑː d̪ʋɑːrɑː) kət̪ʰɪt̪ə bʰɑːʂɑːpərə s̪əʋərn̪ə d̪ərʃəkəkə ɦə̃s̪əbɑːkə, ɑː bʰəgət̪ɑːkə bʰrəʂʈə-ɦɪn̪d̪iːkə mɑːd̪ʰjəməs̪ə̃ tʃʱəd̪mə ɦɑːs̪jə ut̪pən̪n̪ə kərəbɑːkə əpən̪ə purɑːn̪ə pəd̪d̪ʰət̪ɪkə ən̪us̪ərən̪ə kərəɪ tʃʱət̪ʰɪ. n̪ɑːʈjə-kət̪ʰɑːkẽː ud̪d̪eːʃjəpuːrn̪ə bən̪eːbɑːkə ɑːgrəɦə t̪ə̃ ən̪t̪ɪmə d̪uː-t̪iːn̪ə d̪rɨʃjəmeː oː kərəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ mud̪ɑː s̪ɑːmərt̪ʰjə n̪əɪ ɑːbɪ pəbəɪ tʃʱən̪ɦɪ. “pətʃə̃pən̪ɪjɑː məɪt̪ʰɪliː” meː s̪ubʰɑːʂə tʃə̃n̪d̪rə jɑːd̪əʋə lɪkʰəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ- “d̪ə. rəmɑːn̪ən̪d̪ə d͡ʒʱɑː ‘rəmən̪ə’əpən̪ə n̪oːʈəbukə meː ʈɪpən̪eː tʃʱəlɑːɦə- ‘brɑːɦmən̪ə kəɦəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ s̪oːɪt̪ə tʃʱiː, s̪oːlɦəkən̪ə kəɦəɪt̪ə ətʃʱɪ bɑːbʰən̪ə tʃʱiː. ɦəmə kiː kəɦiː d͡ʒeː kiː tʃʱiː?’ eːɦɪ ʈiːpə meː s̪oːlɦəkən̪ə leːlə d͡ʒeː n̪ɪrɑːd̪ərə ʋjəkt̪ə bʰeːlə ətʃʱɪ, s̪eː ɑːrə kɪtʃʱu n̪əɦɪ; d͡ʒɑːt̪iːjə ʋɪd̪ʋeːʂə ɑː gʰrɨn̪ɑːkə bʰɑːʂɪkə əbʰɪʋjəkt̪ɪ t̪ʰɪkə.” tʃə̃n̪d̪reːʃə **“rɑːməbʰəroːs̪ə kɑːpəɽɪ 'bʰrəmərə' : ʋɪtʃɑːrə, s̪ə̃ʋeːd̪ən̪ɑː ɑː tʃeːt̪ən̪ɑː** [ʋɪd̪eːɦə ə̃kə 370]”meː lɪkʰəɪ tʃʱət̪ʰɪ- “kɪeːkə t̪ə̃ n̪eːpɑːləkə məɪt̪ʰɪliː n̪ɑːʈəkẽː n̪ɑːʈəkə bud͡ʒʱəleː n̪əɦɪ d͡ʒɑːɪkə. d̪oːs̪ərə, d͡ʒeː s̪ə̃s̪t̪ʰɑː mɪn̪ɑːpə n̪ɑːʈəkə kərəjə t̪ɑːɦɪmeː koːn̪oː eːkəʈɑː

kʰɑːs̪ə ʋjəkt̪ɪkə mɑːt̪ɾə n̪ɑːʈəkə kʰeːlɑːjələ d͡ʒɑːɪkə. eːɦiː ʋəɾt͡ʃəs̪ʋəʋɑːd̪ɪː ɾiːt̪ɪkẽː t̪oːɽəbɑːkə ɑː mɑːn̪əs̪ɪkət̪ɑːkẽː d͡ʒɑːgɾət̪ə kəɾəbɑːkə ud̪d̪eːʃjẽː oː eːkə s̪əməjəmeː n̪ɑːʈəkə lɪkʰəbɑː pəɾə d͡ʒoːɾə d̪eːlən̪ɪ.” iː *eːkəʈɑː kʰɑːs̪ə ʋjəkt̪ɪ* məlɘ̃gɪjɑː d͡ʒiː t̪ʰɪkɑː, məlɘ̃gɪjɑː d͡ʒiː n̪eːpɑːliː ɾɑːd͡ʒəʃɑːɦiː kɑːləmeː leːkʰəkiːjə pɾət̪ɪbəd̪d̪ʰət̪ɑːkẽː n̪əɪ n̪ɪməɦɑː s̪əkəlɑː ɑː ɾɑːd͡ʒən̪əɪt̪ɪkə ɾuːpəs̪ə̃ s̪ət̪t̪ɑː pəkʂəkə n̪ɑːʈəkə lɪkʰələn̪ɪ ɑː kʰəjɑːlə ɾəkʰələn̪ɪ d͡ʒeː d̪əɾʃəkə ɦə̃s̪əjə mɑːt̪ɾə s̪əɾʋəɦɑːɾɑːpəɾə, s̪ət̪t̪ɑːd̪ʰiːʃəpəɾə n̪əɪ. pɾɑː. pəɾəmeːʃʋəɾə kɑːpəɽɪ “’muɾd̪ɑː’ n̪ɑːʈəkəkə jugiːn̪ə-s̪ən̪d̪əɾbʰə [ɾəmeːʃə ɾəɲd͡ʒən̪ə- muɾd̪ɑː, s̪ɑːlə 2069]” meː lɪkʰəɪ t͡ʃʱət̪ʰɪ- “ɖɔ. d̪ʰiːɾeːn̪d̪ɾə ɑː məlɘ̃gɪjɑː... əpən̪ɑːkeː ɾɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪs̪ə̃ eːt̪əɾə ɾəkʰən̪eː ɾəɦəlɑːɦə. . t̪ə̃eː ɦɪn̪əkɑː s̪əbəkeː ɾət͡ʃən̪ɑːmeː, ɾət͡ʃən̪ɑːd̪ʰəɾmɪt̪ɑːmeː, ɾɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪkə d̪ʋən̪d̪ʋəkə ləbəleːs̪ə n̪əɦɪ d̪eːkʰɑːɪ d̪əɪt̪ə ət͡ʃʱɪ.” əɦiː ɑːleːkʰəmeː pəɾəmeːʃʋəɾə kɑːpəɽɪ ɾəmeːʃə ɾəɲd͡ʒən̪ə ɑː məlɘ̃gɪjɑː d͡ʒiːkə mɑːd̪eː lɪkʰəɪ t͡ʃʱət̪ʰɪ- “ɾəmeːʃəd͡ʒiː, məlɘ̃gɪjɑːkeː ləgəmeː bəɦut̪ə d̪ɪn̪ə d̪ʰəɾɪ ɾəɦɪ ɾəŋgəməɲt͡ʃiːjə s̪əŋgʰət̪ɪ kəɾɪt̪oː, jət̪ʰɑːɾt̪ʰə iː ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː ɦɪn̪əkɑːpəɾə məlɘ̃gɪjɑːd͡ʒiːkə koːn̪oː t͡ʃʱɑ̃ːɦə-bʰɑːs̪ə n̪əɦɪ pəɽələ bud͡ʒʱɑːɪt͡ʃʱə. d̪oːs̪əɾə jət̪ʰɑːɾt̪ʰə t̪ə⁄ ɪɦoː ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː məlɘ̃gɪjɑːd͡ʒiːs̪ə̃ ɦəʈələ ɾəɦəleː əʋəs̪t̪ʰɑː ɑː s̪ə̃s̪t̪ʰɑːmeː iː məɦət̪ʋəpəɾn̪ə kɾɨt̪ɪkə ɾət͡ʃən̪ɑː kəeː s̪əkələt̪ʰɪ. ɦəməɾə kəɦəbɑːkə əbʰɪpɾɑːjə iː ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː məlɘ̃gɪjɑːd͡ʒiː ɑː mɪn̪ɑːpəs̪ə̃ d͡ʒəɦɪjɑː ɾəmeːʃəd͡ʒiː ələgə bʰə⁄ kə⁄ s̪ə̃kəlpəs̪ə̃ ɑːbəd̪d̪ʰə ɾəɦət̪ʰɪ t̪əɦɪeː eːkəɾə ɾət͡ʃən̪ɑː (muɾd̪ɑː, n̪ɑːʈəkə, ʋɪ.s̪ə̃.2050 s̪ɑːləmeː) bʰeːlə ət͡ʃʱɪ. d̪ʰjɑːt̪əʋjə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː mɪn̪ɑːpə eːkʰən̪əd̪ʰəɾɪ eːkəɾə məɲt͡ʃən̪ə n̪əɦɪ kə⁄ s̪əkələ.” əɪ pəɾɪs̪t̪ʰɪt̪ɪmeː bʰɾəməɾə məɪt̪ʰɪliː n̪ɑːʈəkəkẽː s̪əmʋɑːd̪əkə mɑːd̪ʰjəmə bən̪əulən̪ɪ, oːkəɾɑː leːlə eːkəʈɑː

bʰɑːʂɑː gəʈʰələn̪ɪ d͡ʒeː s̪ərʋəɦɑːɾɑː leːlə əpəmɑːn̪əd͡ʒən̪əkə n̪əɪ ʋərən̪ə gərɪmɑːməjə t͡ʃʰələ. ɾɑːd͡ʒəʃɑːɦiːkə t̪ərəmeː ɾəɦɪt̪oː ɑː n̪eːpɑːləkə n̪ɑːgərɪkə ɾəɦɪt̪oː (mələ̃gɪjɑːkə kɑːɾjəs̪t̪ʰələ n̪eːpɑːlə t͡ʃʰələ mud̪ɑː oː bʰɑːɾət̪əkə n̪ɑːgərɪkə t͡ʃʰəlɑː) oː loːkəgɑːt̪ʰɑːkə mɑːd̪ʰjəməs̪ə̃ ɾɑːd͡ʒən̪iːʈɪkə ʋɪʂəjəʋəs̪t̪u əpən̪ə ɾət͡ʃən̪ɑːd̪ʰəɾmɪt̪ɑːmeː ən̪ələn̪ɪ.

“bʰəɪjɑː, əeːləɪ əpən̪ə s̪oːɾɑːd͡ʒə” keːɾə puɾuʂə-1 ɑː puɾuʂə-2 s̪ɑːmən̪t̪əkə beːgɑːɾiː kʰəʈeːbɑːkə ʋɪɾoːd̪ʰəmeː ət͡ʃʰɪ ɑː pɑːɾʃʋəs̪ə̃ giːt̪ə uʈʰəɪ t͡ʃʰəɪ-

s̪əbʰə d̪ɪn̪ə ɑːiː kʰəɽʰə kəʈɑːbəɪ t͡ʃʰəɪ

s̪ɑːt̪ə s̪əoː mus̪əɦərəbɑː s̪eː

s̪ɑːt̪oː s̪ɑːoː mus̪əɦərəkẽː gʰərəmeː t͡ʃʰɑːgəɾeː poːs̪ələ t͡ʃʰəɪ, d̪iːn̪ɑː bʰəd̪ɾiː ɾɑːd͡ʒɑː bʰərət̪ʰəɾiːkə giːt̪ə gəbəɪt̪ə joːgiː ɾuːpəmeː pɾəʋeːʃə kərəɪ t͡ʃʰət̪ʰɪ.

t̪əɦɪn̪ɑː ’məɦɪʂɑːs̪uɾə muɾd̪ɑːbɑːd̪ə’ eːkələ n̪ɑːʈəkə ət͡ʃʰɪ, d͡ʒə_ɪmeː puɾuʂə-1 əpən̪oː ɑː pɑːɾʃʋəs̪ə̃ bɑːd͡ʒələ əbɑːd͡ʒoːkə əbʰɪn̪əjə kəə̸ s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. eːkəʈɑː kẽː mɑːɾən̪eː bəɦut̪ə ɾɑːs̪ə d͡ʒən̪əmɪ kəə̸ ʈʰɑːɽʰə bʰəə̸ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ, s̪eː kɑːd͡ʒə əpuːɾɳə t͡ʃʰəɪ oːɪ pɑːt̪ɾəkə, ɑː t̪ẽː oː pʰɑ̃ːs̪iː pərə əkʰən̪ə n̪əɪ ləʈəkəə̸ t͡ʃɑːɦəɪeː.

loːkə n̪ɑːʈjəː d͡ʒəʈə d͡ʒəʈɪn̪ə (2007) (ʃoːd̪ʰə) ɦun̪əkərə pʰiːlɖəʋəɾkəs̪ə̃ d͡ʒuʈələ ɾəɦəbɑːkə pɾəmɑːɳə ət͡ʃʰɪ. ɑː t̪ẽː ɦun̪əkɑː n̪eːpɑːliːjə məɪt̪ʰɪliːkə loːkən̪ɑːʈjəd̪ʰəɾmiː ʃeːks̪əpiːjərə kəɦələ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ.

əpən̪ə

mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

2.24.n̪ɪt̪ja:n̪ən̪d̪ə mən̪ɖələ-əpən̪e: rəŋgəme: rəŋga:e:lə ra:məbʰəro:s̪ə s̪ərə

n̪ɪt̪ja:n̪ən̪d̪ə mənɖələ

əpən̪e: rəŋgəme: rəŋga:e:lə ra:məbʰəro:s̪ə s̪ərə

ke:ɦən̪ə s̪ud̪ərʃən̪ə s̪ʋərupə . ət̪jən̪t̪ə t͡ʃəməkəɪt̪ə o:d͡ʒəpu:ɾɳə a:bʰa:s̪ə̃ la:ʋa:ləʋə bʰərələ əpɾət̪ɪmə a:kərʂəɳəju:kt̪ə s̪əurəbʰəpu:ɾɳə s̪əumjə n̪əjən̪a:bʰɪra:mə mus̪kɪa:ɪt̪ə mukʰa:krɨt̪ɪ pərə s̪a:ʈələ n̪əjən̪əkə upən̪əjən̪ə s̪a:ɦɪt̪jəs̪ə̃ ɦo:ɪt̪ə tʃʰəɪ d͡ʒe: n̪ɪrən̪t̪ərə əpən̪a: ʋe:gəkə pɾəʋa:ɦəme: n̪ɪʃtʃʰələ s̪ərɪt̪a: d͡ʒe:kã: bəɦəɪt̪ə rəɦəɪt̪ə tʃʰəɪ ʋɪn̪a: ro:kəʈo:kə əpən̪ə mənɪ d͡ʒəɖɪt̪ə məs̪t̪ɪʂkəkə a:ləmbə pərə ə̃kurɪt̪ə bəud̪d̪ʰɪkət̪a:kə a:ja:t̪ən̪əkẽ: d͡ʒĩ:ʋən̪ə a: d͡ʒəgət̪əkə kʂɪt̪ɪd͡ʒəd̪ʰərɪ a:lo:kɪt̪ə kərəʋə bʰa:gɪrət̪ʰi: s̪ət̪pɾəja:s̪əs̪ə̃ s̪əma:d͡ʒə,s̪a:ɦɪt̪jə a: s̪ə̃s̪krɨt̪ɪkə le:lə əpən̪ə d͡ʒĩ:ʋən̪əkẽ: ʋɪʂəme: ɖuba:ɪjo:kə n̪ɪ:ləkə̃ʈʰə d͡ʒe:kã: ʋɪʂəpa:n̪ə kəə ʃro:t̪a:, pa:ʈʰəkə a: d̪ərʃəkəkẽ: əpən̪ə s̪ɾɨd͡ʒən̪əs̪ə̃ əmrɨt̪əpa:n̪ə, rəs̪əpa:n̪ə kərəun̪ɪɦa:rə d͡ʒən̪ɪkə

s̪əməkaːlɪn̪ə s̪əmaːloːt͡ʃəkə loːkən̪ɪ s̪əpreːmə, s̪əs̪maːn̪ə, s̪əs̪n̪eːɦə kəɦəɪt̪ə rəɦən̪ɪ d͡ʒeː kaːpəɖɪkeː t͡ʃaːn̪ɪ pərə pʰuʈən̪ɪ kʰaːpəɖɪ, aːɪ ʋaːɦəeː kaːpəɖɪs̪ərə məɪt̪ʰɪliː s̪aːɦɪt̪jəkẽː ʃrɾɨʋrɨd̪d̪ʰɪmeː məɦət̪ʋəpuːrɳə joːgəd̪aːn̪ə d̪əɪt̪ə mɪt̪ʰɪlaːʋaːs̪iːkə maːt̪ʰə s̪əgəurəʋə ut͡ʃt͡ʃə kə d̪eːləkʰɪn̪ɦə . kaːpəɖɪ s̪ərə maːn̪eː raːməbʰəroːs̪ə kaːpəɖɪ s̪ərə .

ɦun̪əkə s̪aːɦɪt̪jɪkə aː s̪əɲt͡ʃaːrəkə s̪urəbʰiː s̪əbʰjət̪aː aːd̪ʰaːrɪt̪ə mɪt̪ʰɪlaː ɦoːɪkə ʋaː əs̪mɪt̪aː əbʰɪpreːrɪt̪ə məd̪ʰeːs̪əkə koːn̪ɦə-koːn̪ɦəd̪ʰərɪ pəs̪ərɪlə t͡ʃʱən̪ɪ . ɦun̪əkaː poːrəpoːrəmeː mɪt̪ʰɪlaː aː məd̪ʰeːʃə s̪əd͡ʒɪʋə ət͡ʃʱɪ . t̪ə̃ɪ n̪eːpaːləmeː s̪ə̃gʰɪjət̪aː əeːlaːkə baːd̪ə məd̪ʰeːʃə prəd̪eːʃəmeː gəʈʰɪt̪ə məd̪ʰeːʃə prəd͡ʒɲaː prət̪ɪʂʈʰaːn̪əkə pəɦɪlə əd̪ʰjəkʂəkə kəmaːn̪ə s̪əmɦaːrən̪eː t͡ʃʱət̪ʰɪ . məd̪ʰeːʃəprəd̪eːʃəmeː rəɦələ ʋɪbʰɪn̪n̪ə bʰaːʂaːbʰaːʂɪkə s̪aːɦɪt̪jəən̪urаːgiː, bʰaːʂaːpreːmiː, kəlaːpaːrəkʰiː loːkən̪ɪ ɦɪn̪əkaː upərə s̪aːɦɪt̪jəkə s̪əbʰəʋɪd̪ʰaːmeː n̪iːkə məɦət̪ʋəpuːrɳə kaːd͡ʒə ɦoːɪkə s̪eː pələkə ʋɪt͡ʃʱəoːn̪eː ət͡ʃʱɪ .

ʋəs̪t̪ut̪əhə̆ məɪt̪ʰɪliː s̪aːɦɪt̪jəkə eːɦən̪ə koːn̪oː ʋɪd̪ʰaː n̪əɦɪ d͡ʒeː ɦɪn̪əkaːs̪ə̃ baːmə geːlə ɦoːɪkə . kəʋɪt̪aː,giːt̪ə,gəd͡ʒələ, leːkʰə,aːleːkʰə,n̪ɪbən̪d̪ʰə,ʃoːd̪ʰə,rɪpoːrt̪aːd͡ʒə, s̪əmɪkʂaː, kət̪ʰaː, upəɲjaːs̪ə, n̪aːʈəkə,pʰɪlmə, giːt̪ɪ kjaːs̪eːʈə aːd̪ɪ ɦɪn̪əkə beːmɪs̪aːlə krɨt̪ɪs̪əbʰə ət͡ʃʱɪ . n̪əɦɪ aːbə n̪əɦɪ d̪iːrgʰə kəʋɪt̪aː, t̪oːreː s̪ə̃geː d͡ʒəeːboː reː kud͡ʒəbaː, ɦugəliː upərə bəɦəɪt̪ə gə̃gaː, eːɳʈiː bʰaːɪrəs̪ə kət̪ʰaː s̪ə̃grəɦə, ʈʰeːkaːn̪ə pərə aːleːkʰə s̪ə̃grəɦə,s̪iːt̪aː pʰɪlməmeː prəs̪ɪd̪d̪ʰəgiːt̪əkə

leːkʰən̪ə ,d͡ʒəʈəd͡ʒəʈɪn̪ə,d͡ʒɑːn̪əkiːkə məɦɪmɑː, ɦəmərə gəɽiːʋiːeː ɦəmərɑː ʋərəd̪ɑːn̪ə ləgəɪeː,meːɦən̪ət̪ɪkeː ɾoːʈiː pəkəʋɑːn̪ə ləgəɪeː ɑːd̪ɪ giːt̪ə, d͡ʒən̪əkəpuɾəd̪ʰɑːmə ɾə jəs̪ə kʂeːt̪ɾəkɑː s̪ɑ̃ːs̪kɾɨt̪ɪkə s̪əmpəd̪ɑː ɑː eːkərə ə̃gɾeːd͡ʒiː ən̪uʋɑːd̪ə s̪eːɦoː, ɾɑːd͡ʒəkəmələ ɑː s̪t̪ɾiː pərə ʃoːd̪ʰə, məd̪ʰeːʃə ɑːn̪d̪oːlən̪ərə keːn̪d̪ɾɪt̪ə gʰərəmũɦɑː upən̪jɑːs̪ə, ɑːd̪ɪ ulleːkʰən̪iːjə kɾɨt̪ɪ ət͡ʃʰɪ . gɑːməgʰərə ɑː ɑ̃ːd͡ʒurə məɪt̪ʰɪliː pət̪ɾəkɑːɾɪt̪ɑːkə eːkəʈɑː eːɦən̪ə ɾɑːd͡ʒəmɑːɾgə bən̪ələ d͡ʒɑːɦɪpərə s̪əjəũkeː s̪ə̃kʰjɑːmeː eːkʰən̪ukɑː n̪ɑːmiː ɦəs̪t̪ɑːkʂərə loːkən̪ɪ oːɦɪʈʰɑːməs̪ə̃ ɖeːgɑːɖeːgiː t͡ʃələbɑːkə s̪uɾuɑːt̪ə kəeːn̪eː ɾəɦələbɑːt̪ə kəkəɾoːs̪ə̃ n̪ukɑːeːlə n̪əɦɪ ət͡ʃʰɪ d͡ʒɑːɦɪmeː əpən̪eːkə ʃoːɳɪt̪ə ɑː ɾəkt̪ət̪əɾpəɳəkə s̪upʰələ t̪ʰɪkə d͡ʒeː ɑːɪjoː oː d̪un̪uː pət̪ɾɪkɑː pɑːʈʰəkəkə mən̪əməs̪t̪ɪʂkəmeː d͡ʒiːʋɪt̪ə ət͡ʃʰɪ, ɑː t͡ʃəlɪ ɾəɦələ ət͡ʃʰɪ . d͡ʒən̪əkəpuɾəd̪ʰɑːməs̪ə̃ kɑːn̪t̪ɪpuɾəkə ʋɑːs̪t̪eː pəɦɪlə ʋjəkt̪ɪt̪ʋəkeː ɾupəmeː kɑːd͡ʒə kəɾəbə, məd̪ʰupəɾkə, gəɾɪmɑː, goːɾəkʰɑːpət̪ɾə, ɾɑːd͡ʒəd̪ʰɑ ːn̪iː, n̪ɑːgəɾɪkə, ɦɪmɑːlə kʰəbərə, əgn̪ɪiːpət̪ʰə, juːʋɑː məɲt͡ʃə ɑːd̪ɪmeː s̪əmɑːt͡ʃɑːɾə ʋɪt͡ʃɑːɾə pɾəkɑːʃɪt̪ə ɦoːeːbə əpən̪eːkə kələməkə d͡ʒɑːd̪ugəɾiː ət͡ʃʰɪ . ɦɪn̪d̪us̪t̪ɑːn̪ə, ɑːd͡ʒə,iːn̪əkəlɑːbə, ɦɪmɑːliːn̪iː, d̪ə poːlɪʈɪks̪ə, ʋɪʋɪd̪ʰə bʰɑːɾət̪ə ləgɑːjət̪əmeː ɦɪn̪d̪iː bʰɑːʂɑːmeː ʋɪt͡ʃɑːɾə ɑː s̪əmɑːt͡ʃɑːɾə s̪əmpɾeːʂəɳə . s̪oːn̪ɑːmɑːʈɪ, d̪eːʃəkoːs̪ə, gʰərəbɑːɦərə, s̪əməjəs̪ɑːlə, ə̃t̪ɪk ɑː, pʰuləpɑːt̪ə, pəlləʋə, mɪt̪ʰɪlɑː ʈɑːiːms̪ə, mɪt̪ʰɪlɑː d̪əɾʃən̪ə ɑːd̪ɪmeː t͡ʃʰɑːjələ ɾəɦəlɑːɦə . d͡ʒən̪əkəpuɾəd̪ʰɑːməkə d̪oːs̪ərə əpʰəs̪eːʈə pɾəʋɪd̪ʰɪkə pət̪ɾɪkɑː s̪upɾəbʰɑːt̪ə, d͡ʒən̪əkəpuɾə eːks̪əpɾeːs̪ə ɑːɪjoː loːkəkə ʈʰoːɾə pərə ət͡ʃʰɪ . eːkəʈɑː ɑːoːɾə bəs̪ən̪t̪ə ʈeːlɪpʰɪlmə leːkʰən̪ə, n̪ɪɾmɑːɳə,kɑːɾjəkɾəməkə

ɑːjoːd͡ʒən̪ə̪,oːɾɪɑːoːn̪ə̪, ʋjəʋəs̪t̪ʰɑːpən̪ə̪ ɑː s̪ə̪mpɑːd̪ə̪kə əd̪b̪ʰuːt̪ə̪ kəlɑː oː s̪ə̪ɦəd͡ʒən̪e̪ː t͡ʃʰət̪ʰɪ d͡ʒeːkəɾə pəɾɪɳɑːmə t͡ʃʰəɪ d͡ʒən̪ə̪kəpuɾə pʰɪlmə pʰeːs̪t̪iːbʰələ, ən̪t̪ə̪ɾɑːʂəɾɪʈɾəjə məɪt̪ʰɪliː s̪ə̪mmeːlən̪ə̪, s̪ɑ̪ːɦɪt̪j̪ə kəlɑː ut̪s̪ə̪ʋə ɑːd̪ɪ . n̪e̪ːpɑːlə pɾəd͡ʒɲɑː pɾət̪ɪʂʈʰɑːn̪ə̪kə pɾɑːd͡ʒɲə mɑːt̪ɾə n̪ə̪ɦɪ məɪt̪ʰɪliː ʋɪkɑːs̪ə̪ koːʂəkə s̪ə̪̃s̪t̪ʰɑːpəkə, ɾupəɾə̃gə ɑːd̪ɪ s̪ə̪̃s̪t̪ʰɑːs̪ə̪bʰəkeː s̪e̪ːɦoː gəʈʰən̪ə̪ ɑː s̪ə̪ɲt͡ʃɑːlən̪ə̪ kəɾəbɑːmeː ɦɪn̪ə̪kə joːgəd̪ɑ̪ːn̪ə̪kə t͡ʃəɾt͡ʃɑː n̪ə̪ɦɪ kəɾəbə t̪ʰoːɽə ɦəeːt̪ə̪ . n̪e̪ːpɑːləkə ɾɑːʂʈɾɪjə əkʰəʋɑːɾə mɑːt̪ɾə n̪ə̪ɦɪ s̪t̪ʰɑːn̪i̪ːjə ɖeːliː eːks̪ə̪pɾeːs̪ə̪meː n̪ɪɾən̪t̪ə̪ɾə s̪ə̪t̪j̪ə s̪ə̪̃ʋɑːd̪ə̪ n̪ɑ̪ːməkə s̪t̪ə̪mbʰəpəɾə kələmə t͡ʃələbəɪt̪ə̪ ɑːʋɪ ɾəɦəlɑːɦə ət͡ʃʰɪ . ɪɳɖoːn̪e̪ːpɑːlə ɾɑːiːɾʈəs̪ə̪ mɪʈə, oːɦiːpəɾə ɑːjoːd͡ʒən̪ə̪ ɦoːbəeːbɑːlɑː ʋɪd̪j̪ɑːpət̪ɪ s̪ə̪mɑːɾoːɦə, loːkɑːɾpəɳə ɑː s̪ɑ̪̃ːs̪k̪ɾɨt̪ɪkə məɲt͡ʃə s̪ə̪bʰə pəɾə ɦɪn̪ə̪kə upəs̪t̪ʰɪt̪ɪ gəɾɪmɑːməjə mɑːn̪ə̪lə d͡ʒɑːɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ .

ʋəs̪t̪ut̪ə̪ɦə̆ oː eːkəʈɑː eːɦən̪ə̪ ʋjəkt̪ɪ, d͡ʒeː kəɦɪjoː d̪ɑ̪ːɾʃən̪ɪkə t͡ʃĩn̪t̪ə̪kə d͡ʒeːkɑ̃ː, kəɦɪjoː t͡ʃəmət̪k̪ɑːɾɪkə ʋəkt̪ɑ̪ː d͡ʒeːkɑ̃ː, kəɦɪjoː t͡ʃumbəkiːjə leːkʰəkə d͡ʒeːkɑ̃ː . kəɦɪjoː pəʃt͡ʃĩmiː d̪ə̪ɾʃən̪ə̪, t͡ʃĩn̪t̪ə̪n̪ə̪ ɑː ɾoːmɑːn̪t̪ɪs̪ɪd͡ʒməkə eːkəʈɑː pɑːt̪ɾə d͡ʒeːkɑ̃ː . kəɦɪjoː puːɾʋiːjə d̪ʰəɾmə, əd̪ʰjɑːt̪m̪ə, d̪ə̪ɾʃən̪ə̪ ɑː ən̪u̪ʃɑːs̪ə̪n̪ə̪kə d͡ʒɲɑːt̪ɑ̪ː d͡ʒeːkɑ̃ː . d͡ʒiːʋəɪt̪ə̪ ɾəɦəlɑːɦə ət͡ʃʰɪ . oː d͡ʒiːʋən̪ə̪kə pɾət̪j̪eːkə kʂəɳəmeː ɦəɾeːkə ɾəŋgə s̪ə̪bʰəkə ɦɪs̪ɑ̪ːbə kɪt̪ɑ̪ːbəkə ɑ̃ːkələn̪ə̪ mɑːt̪ɾə n̪ə̪ɦɪ kəeːlən̪ɪ, oːɦiː ɾəŋgə s̪ə̪bʰəmeː d͡ʒiːʋɑːkə ut̪k̪əʈə ut̪k̪əɳʈʰɑː d͡ʒiːd͡ʒiːʋɪʂɑː poːs̪ə̪lən̪ɪ, ɑːoːɾə əpən̪e̪ː ɾəŋgəmeː ɾə̃gɑː d͡ʒɑːeːbɑːlɑː ʋjəkt̪ɪt̪ʋ̪ə . mũɦə mɪs̪ə̪ɾiː boːlə kəɾəɪlɑː, s̪u̪d̪ə̪ɾʃən̪ə̪ s̪ʋ̪əɾupə,kəlɑː,s̪ɑ̪ːɦɪt̪j̪ə ɑː s̪ə̪ɲt͡ʃɑːɾəkə s̪ə̪̃gəmə,əkʂəɾə,ɑːʋɑːd͡ʒə ɑː ən̪d̪ɑ̪ːd͡ʒəkə

t̪ɾɪʋeːɳiː, bəɦuʋɪd̪ʰɑːʋɑːd̪iː s̪ə̪ʃəkt̪ə ɦəs̪t̪ɑːkʂərə ɑːd̪ərəɳiːjə ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə̪ kɑːpəɖï bʰɾəmərə s̪ə̪ɾə .

kəɦɪjoː umeːɾəs̪ə̪̃ upʰən̪ɑːeːlə,uməʈ̪ɑːmə mɑːt̪ə̪lə d͡ʒeː əks̪ə̪ɾə məukɑːkə t̪ə̪lɑːs̪ə̪meː ɾəɦəɪt̪ə̪ ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː kəkərɑː koːn̪ɑː əpən̪ə̪ ʃəbd̪ə̪kə ʋɑːɳəs̪ə̪̃ d̪ʰərət̪iː d̪ʰərɑː d̪iː . mud̪ɑː əs̪ə̪ləmeː kəɦĩː t̪ə̪ eːkəʈ̪ɑː eːɦən̪ə̪ əbʰɪbʰɑːʋəkə d͡ʒeː s̪ɑ̪̃ːt͡ʃeːkeː pɾɑːd̪ʰjɑːpəkə bən̪ə̪bɑːkə kəɦɪjoː ləulə n̪ə̪ɦɪ kəeːlən̪ɪ mud̪ɑː məɪt̪ʰɪliːbɑːlɑː n̪ə̪ɦɪ n̪eːpɑːliːbɑːlɑː loːkən̪ɪ s̪eːɦoː ɦɪn̪ə̪kə kɾɨt̪ɪt̪ʋə ɑː ʋjəkt̪ɪt̪ʋə pərə ʃoːd̪ʰə kərəɪt̪ə̪ ɾəɦəlɑːɦə . ərt̪ʰɑːt̪ d͡ʒɲɑːn̪ə̪, t͡ʃĩn̪t̪ə̪n̪ə̪, boːliː ɑː leːkʰən̪ə̪meː ləjə bʰeːlə loːkə . s̪ɑ̪ːɾʋəd͡ʒən̪ɪkə məɲt͡ʃəs̪ə̪bʰəkə s̪ə̪mboːd̪d̪ʰən̪ə̪meː eːkəd̪ə̪mə pɾeːmɪlə s̪ə̪mboːd̪ʰən̪ə̪, mud̪ɑː ʋɪt͡ʃərəɳə s̪ə̪mɑːd͡ʒə, ɾɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪ, d͡ʒĩːʋən̪ə̪ d͡ʒəgət̪ə̪kə ʋɪʃɑːlə ɑː gəɦɪɾɑː s̪ə̪mud̪ɾəs̪ə̪bʰəmeː kəlpən̪ɑːkə s̪ə̪t̪ə̪ɾə̃giː pɑ̃ːkʰɪ ləgɑː uɖɑːn̪ə̪ bʰərəɪt̪ə̪ ɑː ɦeːləɪt̪ə̪ ɖubəɪt̪ə̪,n̪ə̪̃kʰəs̪ɪkə ɦoːɪt̪ə̪ . əd̪bʰut̪ə̪ pʰɪt͡ʃərə leːkʰən̪ə̪ʃəɪliː . t͡ʃĩn̪t̪ə̪n̪ə̪ ɑː t̪ə̪ɾkəkə̃eː s̪ə̪rələ ɾuːpəmeː ɾeːkʰɑ̃ːkən̪ə̪ kərəbɑːkə d͡ʒɑːd̪ugəriː kuʃələt̪ɑː . t̪ɑːɦɪkeː bəɦut̪ə̪ ɦiː ud̪ɑːɾət̪ɑːpuːɾʋəkə ɾɑːkʰəbɑːkə beːd͡ʒoːɽə kəlɑː .

ɦun̪ə̪kə t̪oːɾɑː s̪ə̪̃geː d͡ʒəeːboː ɾeː kud͡ʒəbɑː, ɦũgəliː upərə bəɦəɪt̪ə̪ gə̃gɑː, eːkəʈ̪ɑː ɑːoːɾə bəs̪ə̪n̪t̪ə̪, s̪uɾud͡ʒə ugəʋɑːs̪ə̪̃ pəɦɪn̪eː, peːʈ̪əkə kʰɑːt̪ɪɾə, məɦɪʂɑːs̪uɾə muɾd̪ɑːʋɑːd̪ə̪, s̪uliːpərə ɪd͡ʒoːt̪ə̪, bən̪n̪ə̪hə̆ koːʈ̪ʰəriː əun̪ɑːɪt̪ə̪ d̪ʰũʋɑː, ləkəɖɑːun̪ə̪ ɖɑːjəriː, n̪ə̪ɦɪ ɑːʋə n̪ə̪ɦɪ, d̪iːɾgʰəkəʋɪt̪ɑː, ɦɑːləɦĩme: mɪt̪ʰɪlɑːkə loːkəd͡ʒĩːʋən̪ə̪hə̆ loːkə s̪ə̪n̪d̪əɾbʰə poːt̪ʰiː eːkəʈ̪ɑː n̪ə̪ʋə kiːɾt̪ɪmɑːn̪ə̪ s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə̪ kərəbɑːmeː s̪ə̪pʰələ bʰeːlə ət͡ʃʰɪ .

ɦɪn̪ə̪kə rət͡ʃən̪ɑː s̪ə̪bəmeː d͡ʒiːʋən̪ə̪,d͡ʒəgət̪ə̪ ɑː preːmə ʋə prən̪əjə ləʋɑːləʋə bʰərələ ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː s̪ə̪rʋɑːd̪ʱɪkə rut͡ʃɪkərə ət͡ʃʱɪ . d͡ʒɑːɦɪmeː n̪ɑ̪ːjəkə n̪ɑ̪ːjɪkɑːkə ɦɑːubʰɑːu, s̪pərʃə, n̪r̪ɨt̪jə ɑːd̪ɪs̪ə̪̃ d̪rəʋɪt̪ə̪ ɦoːeːʋə, ʃrəʋɪt̪ə̪ ɦoːɪʋə ɑː d̪u t̪ɪːn̪ə̪ d̪ɪn̪əd̪ʱərɪ moːn̪ə̪ guḍəguḍɑːeːlə rəɦəʋə . pɑːʈʰəkəkə s̪ʋɑːbʰɑːʋɪkə prət̪ɪkrɪjɑː . ɦɪn̪ə̪kə kət̪ʰɑːs̪ə̪bʰəmeː d͡ʒɑ̃ːgʰə ʋɑː ʋəkʂəs̪t̪ʰələkə bɑːt̪ə̪ mɑːt̪rə n̪ə̪ɦɪ ɦoːɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ, oːɦɪmeː loːbʰə, moːɦə, kɑːmə, kroːd̪ʱə, s̪ə̪mɑːd͡ʒə ɑː rɑːd͡ʒən̪ɪːt̪ɪ upərə t͡ʃoːʈəgərə prəɦɑːrə s̪eːɦoː rəɦəɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ . bud̪d̪ʱəkə mən̪t̪rəs̪ə̪bʰə, kurɑːn̪ə̪, ʋeːd̪ə̪, upən̪ɪʂəd̪, bɑːɪbələ... kiː kiː n̪ə̪̃iː rəɦəɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ ? leːkʰən̪ə̪meː ʋɪmbəs̪ə̪bʰəkə prəjoːgə d͡ʒɑːd̪ugəriː . t̪ɑːməd͡ʒʱɑːmə,ɦəɪs̪ɪjət̪ə̪kə prəd̪ərʃən̪ə̪, ɑːḍəmbərəkəs̪ə̪̃gə puːd͡ʒɑːpɑːʈʰə kərəeːbɑːlɑː ḍʱõːgiː pən̪ḍɪt̪ə̪ puroːɦɪt̪ə̪,məulɑːn̪ɑ̪ː,pɑːd̪ə̪riː s̪ə̪bʰəs̪ə̪̃ lə∂⁄ kə∂⁄ s̪ə̪mɑːd͡ʒəkə ən̪ɪjə pɑːkʰən̪ḍiː rɑːd͡ʒən̪ɪːt̪ɪd͡ʒɲə ɑː s̪kulə ʃɪkʂəkəd̪ʱərɪkə t͡ʃərt̪ɪːkəlɑː upərə ʋɪləkʂən̪ə̪ ʋjə̃gjəʋɑːn̪ə̪ prəɦɑːrə kərəbə ɦɪn̪ə̪kə məulɪkə ʃɪlpə t͡ʃʱən̪ɪ . ɦɪn̪ə̪kə s̪ə̪un̪d̪ərjət͡ʃeːt̪ə̪ ɑː d͡ʒiːʋən̪ə̪kə kʰɑːs̪ə̪ rəŋgə ruːpəs̪ə̪bʰəkẽː beːrə beːrə n̪ɪgʰɑːrəbɑːkə moːn̪ə̪ ɦoːeːʋə əs̪ʋɑːbʰɑːʋɪkə n̪ə̪ɦɪ . ɦun̪ə̪kə bəɦut̪ə̪ t͡ʃərt͡ʃɪt̪ə̪ ʋjə̃gjə ɑː ʋɪt͡ʃɑːrəprəd̪ʱɑːn̪ə̪ ʃrɨ̃kʰəlɑː gɑːməgʰərə ɑː ḍeːliː eːks̪ə̪preːs̪ə̪meː prəkɑːʃɪt̪ə̪ rət͡ʃən̪ɑː ɑːd̪ɪ bəɦət̪o̪ːkẽː ʈʰoːrə pərə ʃiːrʂəkə ɑː guḍiː kən̪ʈʰəs̪t̪ʰə rəɦəɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ . kəɦɪjoːkɑːlə əpən̪ɑ̪ː muḍəmeː rəɦəlɑːs̪ə̪̃ əpən̪ə̪ s̪ə̪məkɑːliːn̪ə̪ s̪ə̪̃giːs̪ə̪bʰə biːt͡ʃəkə s̪ə̪̃ʋɑːd̪ə̪,t͡ʃəulə,n̪o̪ːkəd͡ʒʱõːkə, d͡ʒʱəulə, bɑːt̪ə̪ kəʈəubəlɪ ɑː ʈʰəʈʈɑː gəd͡ʒd͡ʒəʋəkə ɦoːɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ . t̪ə̪kʰən̪ə̪ eːn̪ɑ̪ː ləgəɪt̪ə̪ rəɦəɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ d͡ʒeːn̪ɑ̪ː d͡ʒiːʋən̪ə̪kə s̪ə̪bʰə rəŋgəs̪ə̪bʰə oːɦɪ ʈʰɑːmə prɨt̪ʰʋiːloːkə pərə ut̪ə̪rɪ ɑːeːlə ɦoːɪkə . d͡ʒeːn̪ɑ̪ː d̪ɑːrʃən̪ɪkə, ɑːd̪ʱjɑːt̪mɪkə ɑː mɑːn̪ə̪ʋiːjə t͡ʃeːt̪ə̪kə

bəɦəs̪ə,ʋɪmərʃə ɑː t͡ʃʱələpʰələ ʃɑːn̪əd̪ɑːɾə,ʋəd͡ʒən̪əd̪ɑːɾə ɑː d̪əməd̪ɑːɾə ɦoːɪt̪ə d͡ʒɑː ɾəɦələ ɦoːɪkə . d͡ʒən̪ɪkə ʈʰəʈʈɑːmeː s̪eːɦoː ən̪ən̪t̪ə gəɦɪɾɑːiː ɦoːɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə, oː pəɾɪɦɑːs̪ə ɑː ʋɪn̪oːd̪əpɾɪjət̪ɑː s̪eːɦoː ! gəɦɪɾə s̪əun̪d̪ərjət͡ʃeːt̪ə ɑː mɑːn̪əʋiːjə pɾeːmə . t͡ʃeːt̪ən̪ɑːs̪ə̃ bʰəɾələ ɑː mɑːd͡ʒələ eːkəʈɑː pɾɑːd͡ʒɲə pɑːʋəɾəpʰulə t͡ʃəs̪mɑː, bəd͡ʒɾə d̪ɑ̃ːt̪ə ɑː əʈʈɑːɦɑːs̪əkə mən̪əkɑːɾiː ɦə̃s̪ən̪ɑːiː lɑːd͡ʒəbɑːbə .

pət͡ʃt͡ʃʱɪlɑː s̪əməjəmeː əbʰɪʊjəkt̪ɪkə ən̪t̪əɾɪkʂəmeː ə̃kʰɪgəɾə,ɑːs̪ən̪n̪ə d͡ʒən̪əgəɳən̪ɑː ɑː pɾəd̪eːʃəkə bʰɑːʂɑːkə n̪ɑːmɑːkəɾəɳə ɑː bʰɑːʂɑːkə d͡ʒəgeːɾn̪ɑːkə leːlə mɑːɦɪɾə əbʰɪjən̪t̪ɑːkə ɾupəmeː s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə s̪əɲd͡ʒɑːlə ɑː ʋɪbʰɪn̪n̪ə mɪɖɪjɑːmeː kʰubeː s̪əkɾɪjə d̪eːkʰələ geːlɑːɦə ət͡ʃʱɪ . ə̃gɾeːd͡ʒiːmeː kəɦələ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː gɪbʰə ə ɖjɑːmə ! məɪt̪ʰɪliːmeː bɑːlə mət̪ələbə . ʋɪn̪ɑː ɾoːkəʈoːkə, kəɦəeːbɑːlɑː bɑːt̪ə ʈʰɑːɦɪ̃ pə ʈʰɑːɦɪ̃ kəɦəʋɑːkə t͡ʃɑːɦiː, lɪkʰəbɑːkə t͡ʃɑːɦiː . bɑːt̪ə d͡ʒɑːn̪ɪs̪ɑːpʰə,d̪u ʈəppiː, ʋɪn̪ɑː koːn̪oː ɦɪt͡ʃəkɪt͡ʃɑːɦəʈə gələt̪ə t̪ət̪ʋəkə ʋɪɾud̪d̪ʰə ɑːʋɑːd͡ʒə uʈʰɑːeːbə . d͡ʒɑːɦɪ̃s̪ə̃ loːkəkeː d̪uhŭkʰə ɦəeːt̪ən̪ɪ t̪əkəɾə koːn̪oː pʰɪkɪɾə,pəɾəʋɑːɦə n̪əɦɪ . eːɦɪs̪ə̃ keːoː gələt̪ə bud͡ʒʱmt̪ə ʋɑː əpən̪ə ɦɪt̪ə n̪əɦɪ ɦoːɪt̪ə s̪eː kəɦɪjoː n̪əɦɪ bud͡ʒʱɪ s̪əkələn̪ɪ . əɾt̪ʰə ən̪əɾt̪ʰəkə kɪt͡ʃʱu gəppə kət̪ʰɪlɑː n̪əɦɪ ɦoːɪ t̪ɑːɦɪ̃pəɾə ɖɑːiːɾeːkʈə pɾəɦɑːɾə kəɾəbə d͡ʒeː d͡ʒiːʋən̪əkẽː ɾəŋgə s̪əbʰəmeː bʰoːgəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ bɪn̪ɑː ɖʰõːgə, bɪn̪ɑː gʰəməɳɖə, bɪn̪ɑː t̪ət̪ʰɑːkət̪ʰɪt̪ə s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə bʰəjə ! s̪iːd̪ʰɑː əɾt̪ʰə n̪əɦɪ bʰeːʈəʋə, ɦɪn̪əkə gəɦɪ̃ɾə ɑː gəmbʰiːɾə ɾət͡ʃən̪ɑːmeː . t̪ət̪ʰɑːpɪ ləjəmeː bəɦəeːbɑːlɑː s̪ʋəbʰɑːʋə ɦɪn̪əkɑː 'pəblɪkə ɪn̪ʈeːleːkt͡ʃuələ' əɾt̪ʰɑːt̪ kət̪əũ koːn̪oː ʋɪʂəjəmeː ləgɑːt̪ɑːɾə s̪uːt͡ʃən̪ɑːjukt̪ə pɾəʋət͡ʃən̪ə d̪eːn̪ɪɦɑːɾə ʋɪd̪ʋɑːn̪ ɑː ʋɪd̪ʋət̪ɑːjukt̪ə ʋɪd̪ʋət̪ɑː, ʋɪt͡ʃɑːɾə ɑː

tʃĩn̪t̪ən̪me: ɦun̪kə utʃɑ:i: ɑ: ɑ:jɑ:t̪ən̪ ət̪ulən̪i:jə ətʃʰɪ . bəud̪d̪ʰɪkət̪ɑ:, tʃĩn̪t̪ən̪ ɑ: ʋɪtʃɑ:ɾəkə t̪əɦəme:(s̪əmɑ:n̪əs̪t̪əɾə) bɑ:t̪ə n̪əɦɪ mɪləlɑ: pəɾə kəkəɾo:s̪ə̃gə əɖɪ d͡ʒɑ:e:bə ɦɪn̪əkə s̪ʋɑ:bʰɑ:ʋə s̪əɾʋəd͡ʒən̪ɪn̪ə bʰəə́ ge:lə ətʃʰɪ .

e:ɦɪs̪əbʰə bɑ:t̪əkə puʂʈɪ kəɾəbɑ:kə be:gəɾət̪ɑ: n̪əɦɪ . lo:kə ɦɪn̪əkə kɾɨt̪ɪt̪ʋə ɑ: ʋjəkt̪ɪt̪ʋəs̪ə̃ n̪i:kə d͡ʒe:kɑ̃: pəɾɪtʃĩt̪ə ətʃʰɪ . kəɦəʋɑ:me: ko:n̪o: ɦəɾd͡ʒɑ: n̪əɦɪ d͡ʒe: n̪ɑ:ʈəkə le:kʰən̪ə, ʈe:lɪpʰɪlmə(e:kəʈɑ: ɑ:o:ɾə bəs̪ən̪t̪ə), pət̪ɾəkɑ:ɾɪt̪ɑ:(gɑ:məgʰəɾə,,kɑ:n̪t̪ɪpuɾə,s̪upɾəbʰɑ:t̪ə, d͡ʒən̪əkəpuɾə e:ks̪əpɾe:s̪ə, kət̪ʰɑ:s̪ə̃gɾəɦə,kəʋɪt̪ɑ:,n̪ɪbən̪d̪ʰə s̪əjəpət̪ɾi:,ɑ̃:gən̪ə,s̪ə̃s̪məɾən̪ə ɑ:d̪ɪ)kə jɑ:t̪ɾɑ:,s̪ɑ:ɾʋəd͡ʒən̪ɪkə məɲtʃə ɑ:jo:d͡ʒən̪ə ʋə s̪əɲtʃɑ:lən̪ə d͡ʒən̪əkəpuɾə pʰɪlmə pʰe:s̪ʈi:bʰələ, ən̪t̪əɾɾɑ:ʈɾɪjə məɪt̪ʰɪli: s̪əmme:lən̪ə, d͡ʒən̪əkəpuɾə s̪ɑ:ɦɪt̪jə ut̪s̪əʋə) ɑ:d̪ɪme: s̪əɾɑ:bo:ɾɪ ɖubəlɑ:s̪ə̃,ɾəs̪ɑ:s̪ʋɑ:d̪ən̪ə ɑ: pəɾe:kʰəlɑ:s̪ə̃ s̪əɦəd͡ʒəɪ bʰe:ʈɪ s̪əkəɪt̪ə ətʃʰɪ . bəɖə s̪uəd̪əgəɾə ləjəme: ɦɪn̪əkə mukʰɑ:kɾɨt̪ɪkə d͡ʒɑ:d̪uʈo:n̪ɑ: kɪn̪əkɑ: n̪əɦɪ s̪əmmo:ɦɪt̪ə kəɾəɪt̪ə ɦəe:t̪ən̪ɪ . ɑ:o:ɾə ki: kəɦũ ? mɑ:pʰə kəe:lə d͡ʒəe:t̪əɪkə d͡ʒe: ɦɪn̪əkə bʰɑ:gi:ɾət̪ʰi: s̪ət̪pɾəjɑ:s̪əs̪ə̃ s̪ɑ:ɦɪt̪jə ɑ: s̪əɲtʃɑ:ɾəme: pɾəʋɑ:ɦɪt̪ə ən̪e:kɑ:n̪e:kə kɾɨt̪ɪ ɑ: ɾətʃən̪ɑ:kə ulle:kʰə n̪əɦɪ kəə́ s̪əkələ ɦəe:bə, ɦəməɾə tʃʰo:ʈə məs̪t̪ɪʂkə d͡ʒe: kəɪd̪ə kəe:n̪e: ɾəɦəjə t̪əkəɾə ʃəbd̪əme: gəɖʰəbɑ:kə tʃe:ʂʈɑ: kəe:lə .bʰɾəməɾəs̪əɾəkə pɾət̪ɪ ɦəməɾə kəɦəbə ɪe:ɦə ɾəɦət̪ə əpən̪e:kə ʋjəkt̪ɪt̪ʋə ɑ: kɾɨt̪ɪt̪ʋəkə pəɾɪtʃʰɑ:ɦi:me: ɦəməɾə i: ʃəbd̪ətʃĩt̪ɾə s̪ʋi:kɑ:ɾələ d͡ʒɑ:e: .

məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑː eːʋə̃ s̪ɑːɦɪt̪jəmeː ət̪uːlən̪iːjə joːgəd̪ɑːn̪əkə kəd̪ərə ɑː s̪əmmɑːn̪ə s̪ʋəɾuːpə pərəmɑːd̪ərən̪iːjə ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəd̪ɪ̈ 'bʰɾəmərə' s̪ərəkeː n̪eːpɑːləkə məɦɑːməɦɪmə ɾɑːʂʈɾəpət̪ɪd̪ʋɑːɾɑː 's̪u prəbələ d͡ʒən̪əs̪eːʋɑː ʃɾiː t̪ɾɨt̪ɪjə pəd̪əkə' prɑːpt̪ə kərəbɑːkə s̪əubʰɑːgjə prɑːpt̪ə bʰeːlən̪ɪ . ʋɑːs̪t̪əʋəmeː n̪ɪrən̪t̪ərə 50 ʋərʂəd̪ʰərɪ əpən̪ə d͡ʒiːʋən̪əkə s̪ərʋɑːd̪ʰɪkə ɦɪs̪s̪ɑː məɪt̪ʰɪliː, n̪eːpɑːliː, ɦɪn̪d̪iː s̪ɑːɦɪt̪jə, pət̪ɾəkɑːɾɪt̪ɑːmeː ʋjəjə kəeːn̪ɪɦɑːɾə ʋjəkt̪ɪt̪ʋəkə̃eː s̪əmmɑːn̪ə kərəbə s̪ə̃s̪t̪ʰɑː s̪ʋəjə̃meː s̪əmmən̪ɪt̪ə ɦoːeːbə ət͡ʃʰɪ .

kəɦəbɑːkə koːn̪oː beːgərət̪ɑː n̪əɦɪ d͡ʒeː oː ʋərʂə ɦɪn̪əkɑː leːlə s̪ukʰəd̪ə ɾəɦələn̪ɪ ɑː məɪt̪ʰɪliːkə leːlə ɦərʂəkə, eːɦɪd̪uɑːɾeː d͡ʒeː n̪eːpɑːlə s̪ərəkɑːɾəd̪ʋɑːɾɑː s̪upɾəʋələ d͡ʒən̪əs̪eːʋɑːʃɾiː t̪ɾɨt̪iːjəs̪ə̃ s̪əmmɑːn̪ɪt̪ə ɦoːɪt̪eːd̪eːɾɪ ləgɑːləgə pʰeːɾə n̪eːpɑːlə s̪ərəkɑːɾəkə s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɪ, pərjəʈəkə eːʋə̃ n̪ɑːgərɪkə ud̪d̪əjən̪ə mən̪t̪ɾɑːləjəd̪ʋɑːɾɑː ʋərʂə 2077 keː 'məɦɑːkəʋɪ d̪eːʋəkoːʈɑː purəs̪kɑːɾə'kə leːlə t͡ʃə̃jən̪ɪt̪ə bʰeːlɑːkə s̪əmɑːd̪ə s̪un̪ɪ s̪əgərə mɪt̪ʰɪlɑː ət̪jən̪t̪ə ɦərʂɪt̪ə, ɑːɦlɑːd̪ɪt̪ə ɑː ʋɪbʰoːɾə bʰeːlə . t̪ə̃ɪ pərəmɑːd̪ərən̪iːjə ʋərɪʂʈʰə pət̪ɾəkɑːɾə ɑː s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾə ʃɾiː ɾɑːməbʰəɾoːs̪ə kɑːpəd̪ɪ̈ 'bʰɾəmərə' s̪ərəkeː n̪əmən̪ə s̪əɦɪt̪ə ɦɑːɾd̪ɪkə bəd̪ʰɑːiː eːʋə̃ ʃubʰəkɑːmən̪ɑː . t͡ʃʰəkkeː pərə t͡ʃə̃ukɑːkə ʋərʂɑːt̪ə . s̪əməjə gʰurəɪt̪ə t͡ʃʰəɪ, s̪əməjə t͡ʃĩn̪ɦəɪt̪ə t͡ʃʰəɪ ɑː s̪əməjə eːʋə̃ s̪əmɑːd͡ʒə ləgɑːn̪iːkẽː muːljɑ̃ːkən̪ə s̪eːɦoː kərəɪt̪ə t͡ʃʰəɪ d̪eːɾə s̪əʋeːɾə . s̪əburə kərəbɑːkə t͡ʃɑːɦiː . d̪eːɾə ɦəɪ ən̪d̪ʰeːɾə n̪ə̃iː t͡ʃɑːɦeː ɦurɑːɾə kət̪əboː n̪ɑ̃ːgərɪ pʰərəpʰərəboː .

mədʱeːʃə prədʒ͡ɲɑː prət̪ɪʂʈʰɑːɳ̪əkə s̪əmprət̪ɪ ədʱjəkʂə bʱeːlɑː pəɾə pʰeːɾəs̪ə̃ əɳ̪eːkɑːɳ̪eːkə ʃuməkɑːməɳ̪ɑː, əʃeːʂə mə̃gələkɑːməɳ̪ɑː ɑː əpəɳ̪eːkə dʒiːʋəɳ̪ə s̪ɑːɾt̪ʰəkə, s̪ɾɨdʒ͡əɳ̪əməjə ɑː s̪ukʰəməjə ɦuəeː s̪eː əs̪ə̃kʰjə kɑːməɳ̪ɑː .

-ɳ̪ɪt̪jɑːɳ̪əɳ̪d̪ə məɳɖələ, dʒ͡əɳ̪əkəpuɾədʱɑːmə, ɳ̪eːpɑːlə

əpəɳ̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pəɾə pəʈʰɑːu.**

əɪ ə̃kəkə ənʝɑːnʝə ɾətʃə̑n̪ɑː

3.gədʝə kʰəɳɖə

3.1.d͡ʒəgəd̪iːʃə pɾəs̪ɑːd̪ə məɳɖələ- s̪utʃɪt̪ɑː (d̪ʰɑːɾɑːʋɑːɦɪkə upənʝɑːs̪ə)

3.2.d͡ʒəgəd̪iːʃə pɾəs̪ɑːd̪ə məɳɖələ- ʃɔɾʈə kəʈə ɾɑːs̪t̪ɑː (ləgʰukət̪ʰɑː)

3.3.n̪ən̪d̪ə ʋɪlɑːs̪ə ɾɑːjə- bʰõːʈəbeːtʃt͡ʃɑː

3.4.ɾəbiːn̪d̪ɾə n̪ɑːɾɑːjəɳə mɪʃɾə- mɑːt̪ɾɨbʰuːmɪ (upənʝɑːs̪ə)- 31-35 mə kʰeːpə

3.5.kumɑːɾə mən̪oːd͡ʒə kəʃjəpə-ən̪ɦɑːɾə s̪ə̃ ləʈəɪt̪ə

3.6.n̪ɪɾmələ kəɾɳə- əgn̪ɪ ʃɪkʰɑː (kʰeːpə-19)

3.7.s̪ə̃t̪oːʂə kumɑːɾə ɾɑːjə 'bəʈoːɦiː' mə̃gəɾəun̪ɑː (d̪ʰɑːɾɑːʋɑːɦɪkə upənʝɑːs̪ə 12mə kʰeːpə)

3.8.ɑːtʃɑːɾjə ɾɑːmɑːn̪ən̪d̪ə məɳɖələ-d͡ʒɑːt̪ɪ bən̪ɑːmə

d͡ʒɑːt̪ɪʋɑːd̪ə/ d̪ʰərəmə s̪ə̃kəʈə mukt̪ə

3.9.ɖɑː. kɪʃən̪ə kɑːɾiːgəɾə-puɾus̪kɑːɾiː guɾgɑː puɾus̪kɑːɾə bə̃ʈɑː ɖəkəɪt̪ə

3.10.lɑːlə d̪eːʋə kɑːmət̪ə- kət̪ʰɑːkɑːɾə n̪ən̪d̪ə ʋɪlɑːs̪ə ɾɑːjə d͡ʒiː keː kət̪ʰɑː poːt̪ʰiː 'əs̪ələ puːd͡ʒɑː'/poːt̪ʰiː s̪əmiːkʂɑː- "s̪əd͡ʒʰɪjɑː ɾoːpən̪ɪ"

3.11.kun̪d̪ən̪ə kəɾɳə- məɪt̪ʰɪliː biːɦən̪ɪ kət̪ʰɑː- ɾiːɽʰə

3.12.ɑːʃut̪oːʂə kumɑːɾə d͡ʒʰɑː- d͡ʒiːʋən̪əkə s̪ɪ̪ːkʰə

3.1.d͡ʒəgəd̪iːʃə prəs̪ɑːd̪ə mənɖələ- s̪ut͡ʃɪt̪ɑː (d̪ʰɑːɾɑːʋɑːɦɪkə upəɲɟɑːs̪ə)

<u>d͡ʒəgəd̪iːʃə prəs̪ɑːd̪ə mənɖələ</u>

s̪ut͡ʃɪt̪ɑː (d̪ʰɑːɾɑːʋɑːɦɪkə upəɲɟɑːs̪ə)

's̪ut͡ʃɪt̪ɑː' d̪ʰaːɾaːʋaːɦɪkə ɾuːpẽː t͡ʃʰəpəbə pɾaːɾəmbʰə bʰeːlə 'mɪt̪ʰɪlaː d̪əɾʃən̪ə'meː, d͡ʒeː pəɦɪn̪eː pɾĩʈəmeː

tʃʱəpəbə bənd̪ə bʱeːlə aː maːt̪rə piːɖiː.eːpʰə. meː iː-prəkaːʃɪt̪ə ɦuəjə laːgələ aː pʰeːrə s̪eːɦoː bənd̪ə bʱə/ geːlə. aː t̪ẽː 's̪utʃɪt̪aː'kə s̪eːɦoː tʃʱəpəbə/ iː-prəkaːʃɪt̪ə ɦəeːbə bənd̪ə bʱə/ geːlə. əɦiː aːloːkəmeː iː upən̪jaːs̪ə d̪ʱaːraːvaːɦɪkə ɾuːpẽː iː-prəkaːʃɪt̪ə kəeːlə d͡ʒaː rəɦələ ətʃʱɪ.-s̪əmpaːd̪əkə.

d̪oːs̪əɾə pəɽaːʋə

d̪ɪn̪əkə t̪iːn̪ə bəd͡ʒeː. ʋɪlaːs̪əd̪eːʋə s̪ut̪ɪ uʈʰɪ kə/ ɦaːt̪ʰə-mũɦə d̪ʱoːɪ d̪əɾəbəd͡ʒd͡ʒaːpəɾə bəɪs̪əbeː kəeːlə tʃʱəlaː kɪ s̪ukʰəd̪eːʋə loːʈaːmeː paːn̪ɪ, kəʈoːɾiːmeː piːs̪ələ bʱãːgə n̪eːn̪eː pəɦũtʃələɪn̪ə. kəʈoːɾiːmeː ɾaːkʰələ bʱãːgəkẽː ʋɪlaːs̪əd̪eːʋə əpən̪ə ɦaːt̪ʰəkə ãːguɾəkə tʃuʈəkiːs̪ə̃ d̪eːkʰəeː ləgəlaː d͡ʒeː bʱãːgəkə piːs̪aːn̪ə n̪iːkə ətʃʱɪ kɪ n̪əɦɪ. kɪeː t̪ə̃ ʋɪlaːs̪əd̪eːʋəkẽː iː bud͡ʒʱələ tʃʱəɪn̪ə d͡ʒeː bʱãːgəkə n̪iːkə piːs̪aːn̪ə t̪əkʰən̪ə maːn̪ələ d͡ʒaːɪeː d͡ʒəkʰən̪ə oː paːn̪ɪmeː ələɪgə d͡ʒaːɪeː. maːn̪eː iː d͡ʒeː bʱãːgəkə d͡ʒeːɦeːn̪ə piːs̪aːn̪ə ɦoːɪeː t̪eːɦeːn̪ə oːɪmeː n̪əʃaːkə maːt̪raː oːt̪eː beːs̪iː ɦoːɪeː. tʃuʈəkiːs̪ə̃ d̪eːkʰəlaː pətʃʱaːɪt̪ə ʋɪlaːs̪əd̪eːʋə bud͡ʒʱɪ geːlaː d͡ʒeː bʱãːgəkə piːs̪aːn̪ə n̪iːkə ətʃʱɪ. t̪əɦiːkaːlə ʋɪlaːs̪əd̪eːʋəkə lə̃goːʈɪjaː s̪ə̃giː n̪ɪʃaːkaːn̪t̪ə s̪eːɦoː pəɦũtʃəlaː.

n̪ɪʃaːkaːn̪t̪ə aː ʋɪlaːs̪əd̪eːʋə s̪ə̃geː-s̪ə̃gə gaːməkə s̪kuːləmeː pəɽʰən̪eː tʃʱəɪt̪ʰə. d̪un̪uːkə d͡ʒən̪mə s̪ubʱjəs̪t̪ə pəɾɪʋaːɾəmeː bʱeːn̪eː n̪oːkəɾiː-tʃaːkəɾiːkə kʰəgət̪aː n̪əɦɪjẽː tʃʱeːləɪn̪ə, t̪ə̃eː aːguː pəɽʰəbəkẽː oːt̪eː d͡ʒəɾuːɾiː d̪un̪uːkə pɪt̪aː n̪əɦɪ bud͡ʒʱələɪn̪ə. t̪ə̃eː aːguː n̪əɦɪjẽː pəɽʰələɪn̪ə. əpən̪ə d͡ʒəmiːn̪ə-d͡ʒət̪t̪ʰaːkə kaːgəd͡ʒə-pət̪t̪əɾə d̪eːkʰəbə,

məɦɑːd͡ʒən̪ iːkə bəɦiː-kʰɑːt̪ɑːkə ɦɪs̪ɑːbə-bɑːɾiː kəɾəbə, bəs̪ə eːt̪əbeː kʰəgət̪ɑː t͡ʃʱeːləɪn̪ə.

pɪt̪ɑːkə əmələd̪ɑːɾiːmeː d͡ʒəɦɪn̪ɑː ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋəkə t̪əɦɪn̪ɑː n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪əkə pəɾɪʋɑːɾəmeː məɦɑːd͡ʒən̪iːkə kɑːɾoːbɑːɾə t͡ʃələɪt̪ə ɾəɦəɪn̪ə. mɑːn̪eː ɾuːpəɪoː-pəɪs̪ɑː ɑː ən̪n̪oː-pɑːn̪ɪkə s̪uːd̪ɪ-s̪əbɑːɪ d̪un̪uː pəɾɪʋɑːɾəkə kʰɑːn̪əd̪ɑːn̪iː peːʃɑː t͡ʃʱələ. oːn̪ɑː, bʱəɪjɑːɾiːmeː ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋə əs̪əgəɾeː t͡ʃʱəɪt̪ʰə mud̪ɑː n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə t̪iːn̪ə bʱɑ̃ːɪkə bʱəɪjɑːɾiːmeː t͡ʃʱəɪt̪ʰə. pɪt̪ɑːkẽː muɪlɑː pət͡ʃʱɑːɪt̪ə n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪əkə pəɾɪʋɑːɾəmeː s̪əmpəɪt̪ɪkə bə̃ʈəʋɑːɾɑː ləə̯ kəə̯ t̪eːɦeːn̪ə ʋɪʋɑːd̪ə uʈʰələ d͡ʒeː məɦɑːd͡ʒən̪iːkə s̪ə̃gə-s̪ə̃gə ɑːd̪ʱɑːs̪ə̃ beːs̪iː d͡ʒəmiːn̪oː mukəd̪əmeːʋɑːd͡ʒiːmeː t͡ʃəlɪ geːləɪn̪ə. mud̪ɑː ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋəkẽː s̪eː n̪əɦɪ bʱeːləɪn̪ə. əs̪əgəɾə bʱəɪjɑːɾiː ɾəɦən̪eː d̪ɪjɑːd̪iː ʋɪʋɑːd̪ə n̪əɦɪ uʈʰələɪn̪ə. n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪əkẽː d̪eːkʰɪt̪eː ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋə bəd͡ʒəlɑː-

"ɑːu-ɑːu bʱəjɑːɾə..!"

n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə bəd͡ʒəlɑː-

"bʱəjɑːɾə, kiː ɦɑːlə-t͡ʃɑːlə ət͡ʃʱɪ?"

ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋə bəd͡ʒəlɑː-

"ɦɑːlə-t͡ʃɑːlə kiː ɾəɦət̪ə..! s̪əməjeː t̪eːɦeːn̪ə d̪uɾəkɑːlə bʱəə̯ geːlə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː s̪əd̪ɪkʰən̪ə mən̪əmeː əbəɪeː- eːɦeːn̪ə

d͡ʒɪn̪əgiːs̪ə̃ mərəbeː n̪ɪ̪ːkə. kiː s̪əməjə t͡ʃʱələ ɑː əkʰən̪ə kiː bʱəə̯ geːlə s̪eː bud͡ʒʱɪjeː n̪eː peːbə ɾəɦələ t͡ʃʱiː..!”

t̪əɪbiːt͡ʃə̃ s̪ukʰəd̪eːʋəkẽː ɑːguːmeː ʈʰɑːɽʰə d̪eːkʰɪ ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋə mũɦə gʱumɑːkəə̯ bəd͡ʒəlɑː-

“bəuɑː, eːt̪əbeː bʱɑ̃ːgəs̪ə̃ kɑːd͡ʒə n̪əɦɪ t͡ʃələt̪əɦə. d͡ʒeːt̪eː ən̪ələɦə t̪eːt̪eː ɑːɾoː n̪eːn̪eː ɑːbəɦə. t̪əɪbiːt͡ʃə̃ ɦəmə d̪un̪uː bʱəjɑːɾə gəpə-s̪əppə kəɾəɪ t͡ʃʱiː.”

pɪt̪ɑːkə bɑːt̪ə s̪un̪ɪ s̪ukʰəd̪eːʋə mən̪eː-mən̪ə ʋɪt͡ʃɑːɾələkə d͡ʒeː əpən̪ɑː-leː d͡ʒeː ɾəkʰən̪eː t͡ʃʱiː mɑːn̪eː ɑːd̪ʱɑː pɪt̪ɑː-leː ən̪ən̪eː t͡ʃʱələ ɑː ɑːd̪ʱɑː əpən̪ɑː-leː d͡ʒeː ɾəkʰən̪eː t͡ʃʱələ, t̪ɑːbeː s̪əeːɦə ɑːn̪ɪkəə̯ d̪əə̯ d̪ə_ɪ t͡ʃʱɪəɪn̪ə ɑː t̪ɑːbət̪ə pət̪t̪iːkẽː pɑːn̪ɪmeː bʱiːd͡ʒəɪleː d̪əə̯ d̪eːbə_ɪ. bɪn̪u bʱiːd͡ʒələ pət̪t̪iːkẽː piːs̪əlɑːs̪ə̃ oː ɾəs̪ə t̪ʰoːɽeː əut̪ə d͡ʒeː bʱiːd͡ʒələmeː əbəɪeː. s̪əeːɦə keːləkə.

bʱɑ̃ːgəkə goːlɑː d̪eːkʰɪ ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋə s̪ukʰəd̪eːʋəkẽː kəɦələkʰɪn̪ə-

“bəuɑː, əpən̪eː n̪eː oːɦɪn̪ɑː bʱɑ̃ːgə kʰɑː lə_ɪ t͡ʃʱiː, mud̪ɑː d͡ʒəkʰən̪ə d̪əɾəbəd͡ʒd͡ʒɑːpəɾə bʱəjɑːɾə t͡ʃəlɪ eːlɑː t̪əkʰən̪ə oːɦɪn̪ɑː kʰɑːeːbə ut͡ʃɪt̪ə ɦəeːt̪ə. kən̪eːkə d̪uːd̪ʱoː ɑː t͡ʃĩːn̪ɪjõː n̪eːn̪eː ɑːbəɦə. pɑːkələ keːɾɑː t̪ə̃ gʱəɾəmeː n̪əɦɪjẽː ɦeːt̪əɦə. t̪ə_ɪ leː ən̪eːɾeː t͡ʃəukəpəɾə kət̪ʰiːleː d͡ʒeːbəɦə. t͡ʃĩːn̪ɪjẽː-d̪uːd̪ʱəs̪ə̃ kɑːd͡ʒə t͡ʃəlɑː ləeːɦə.”

pɪt̪ɑːkə bɑːt̪ə̪ s̪un̪ɪ s̪ukʰəd̪eːʋə ɑ̃ːgən̪əs̪ə̪̃ d̪oːs̪ərə loːʈɑːmeː d̪uːd̪ʱə ɑː tʃĩːn̪iːkə ɖɪbbɑː ɑːn̪ɪ bʱɑ̃ːgə gʱoːɽələkə. d̪un̪uː loːʈɑː bʱɑ̃ːgə, d̪un̪uː bʱəjɑːɾə mɑːn̪eː ʋɪlɑːs̪oːd̪eːʋə ɑː n̪ɪʃoːkɑːn̪t̪ə̪ piːbə leːləɪn̪ə̪. bʱɑ̃ːgə piːbə ɖʱəkɑːɾə kəɾəɪt̪ə̪ ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋə bəd͡ʒəlɑː-

“bəuɑː s̪ukʰəd̪eːʋə, d̪uː kəpə tʃ͡ɑːɦə n̪eːn̪eː ɑːbəɦə.”

oːn̪ɑː, tʃ͡ɑːɦəkə n̪ɑːõː s̪un̪ɪ n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə̪ kən̪eː t̪ɑːɾət̪ə̪mjə kəɾəeː ləgəlɑː mud̪ɑː bud͡ʒʱələ ɾəɦəbeː kəɾəɪn̪ə̪ d͡ʒeː bɪn̪u tʃ͡ɑːɦə piːn̪eː t̪ʱoːɽeːkə d̪eːɾiːs̪ə̪̃ bʱɑ̃ːgə əpən̪ə̪ ɾə̃gə ən̪ə̪ɪeː mud̪ɑː tʃ͡ɑːɦə piːn̪eː s̪eː n̪ə̪ɦɪ ɦoːɪeː, ləgəleː ɾə̃gə ɑːbɪ d͡ʒɑːɪeː.

s̪ukʰəd̪eːʋəkə ɦɑːt̪ʰəmeː tʃ͡ɑːɦəkə kəpə d̪eːkʰɪ ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋə bəd͡ʒəlɑː-

“bəuɑː, tʃ͡ɑːɦə ɾəkʰɪ eːkəbeːɾə ɑːɾoː ɑ̃ːgən̪ə̪ d͡ʒɑː ɑː pɑːn̪ə̪kə s̪ə̪bʱə s̪ə̪mətʃ͡ɑː ɑːn̪ɪ əɪʈʰɑːmə ɾəkʰɪ d̪ə̪ɦəkə, bʱə∂ geːləɦə t̪oːɦəɾə tʃʱuʈʈiː. pətʃʱɑːɪt̪ə̪ ɦəmə d̪un̪uː bʱəjɑːɾə gəpə-s̪ə̪ppə kəɾəɪt̪ə̪ ɾəɦəbə.”

pɑːn̪ə̪kə s̪ə̪bʱə s̪ə̪mɑːn̪ə̪ s̪ukʰəd̪eːʋə ɑːn̪ɪ pɪt̪ɑːkə ɑːguːmeː ɾəkʰɪ əpən̪ə̪ bʱɑ̃ːgəkə oːɾɪjɑːn̪ə̪meː tʃ͡əlɪ geːlə. t̪ə̪ɪbiːtʃ͡ə̃ d̪uː-d̪uː gʱõːʈə tʃ͡ɑːɦə d̪un̪uː goːɾeː piːbə leːləɪn̪ə̪. bʱɑ̃ːgəkə ɾə̃gə kən̪iː-kən̪iː d̪un̪uːkə mən̪ə̪meː muʈɪjɑːɾiː ɖɪə ləgələ ɾəɦəɪn̪ə̪. d͡ʒə_ɪs̪ə̪̃ d̪un̪uːkə mən̪ə̪

t̪ʰoːɽeːkə pʰuɦəɾɑːmə s̪e̪ːɦoː ɦuə ləgələɪn̪ə̪. t̪e̪ːs̪ə̪ɾə gʰõːɽə tʃɑːɦə piːbə ʋɪlɑːs̪ə̪d̪e̪ːʋə bəd͡ʒəlɑː-

“bʰəjɑːɾə, kiː d͡ʒugə-d͡ʒəmɑːn̪ɑ̪ː tʃʱələ ɑː əkʰən̪ə̪ kiː bʰəə̸ geːlə. ɦoːɪeː d͡ʒe̪ː eːɦeːn̪ə̪ d͡ʒɪn̪ə̪giːs̪ə̪̃ məɾəbeː n̪i̪ːkə..!”

n̪ɪ̪ʃɑːkɑːn̪t̪ə̪ kətʃəɦəɾɪjɑː loːkə. mɑːn̪e̪ː koːɽə-kətʃəɦəɾiːkə ɑːbɑː-d͡ʒɑːɦiːs̪ə̪̃ d͡ʒəɦɪn̪ɑ̪ː bəd͡ʒəɪ-bʰukəɪkə ɖʱə̃gə bəd̪ə̪ɪlə geːlə tʃʱəɪn̪ə̪ t̪ə̪ɦɪn̪ɑ̪ː boːliː-ʋɑːɳiːkə ʃɪkɑːɾiː s̪e̪ːɦoː bən̪ɪ̪jẽː geːlə tʃʱəɪt̪ʰə. mud̪ɑ̪ː s̪e̪ː ʋɪlɑːs̪ə̪d̪e̪ːʋə n̪ə̪ɦɪ tʃʱəɪt̪ʰə. koːɽə-kətʃəɦəɾiːs̪ə̪̃ kəɦɪjoː bʰẽːɽə n̪ə̪ɦɪ bʰeːlə tʃʱəɪn̪ə̪, bʰẽːɽoː keːn̪ɑ̪ː ɦoːɪt̪ə̪ɪn̪ə̪, n̪e̪ː kəɦɪjoː eːkoːɽɑː keːs̪ə̪meː mud̪d̪ə̪iː bən̪ɪ̪ ɽʰɑːɽʰə bʰeːlɑː ɑː n̪e̪ː mud̪d̪ɑ̪ːləɦə bən̪ə̪lɑː. mud̪ɑ̪ː n̪ɪ̪ʃɑːkɑːn̪t̪ə̪ əpən̪ə̪ bʰəɪjɑːɾiːkə ʋɪʋɑːd̪ə̪meː koːɽə-kətʃəɦəɾiː d͡ʒɑːɪt̪ə̪-əbəɪt̪ə̪ pəkkɑː kʰeːlɑːɽə bən̪ɪ̪ geːlə tʃʱəɪt̪ʰə. mɑːtʃʱə pʰə̃s̪ə̪bəɪkə gʰuməuɑː d͡ʒɑːlə d͡ʒəkɑ̃ː bʰɑːʂɑːkə gʰuməuɑː d͡ʒɑːlə pʰeːkəɪt̪ə̪ n̪ɪ̪ʃɑːkɑːn̪t̪ə̪ bəd͡ʒəlɑː-

“bʰəjɑːɾə, kəɦəloː geːlə ətʃʱɪ n̪e̪ː d͡ʒeː ‘ʋə̃ʃə bəɽʰəɪ t̪ə̪̃ bəkkʰoː ɦuəeː.”

d͡ʒɪd͡ʒɲɑːs̪ɑ̪ː kəɾəɪt̪ə̪ ʋɪlɑːs̪ə̪d̪e̪ːʋə bəd͡ʒəlɑː-

“s̪e̪ː kiː bʰəjɑːɾə?”

ʋɪlɑːs̪ə̪d̪e̪ːʋəkə d͡ʒɪd͡ʒɲɑːs̪ɑ̪ː d̪e̪ːkʰɪ n̪ɪ̪ʃɑːkɑːn̪t̪ə̪ bud͡ʒʱɪ geːlɑː d͡ʒeː d͡ʒɑːlə s̪u̪t̪ə̪ɾələ. d͡ʒəɦɪn̪ɑ̪ː ʋeːpɑːɾiː s̪ə̪bʰə

əpəɳ̪ə puːd͡ʒiː ləgɑː pəɦɪɳ̪eː gəɦĩkiːkə məɳ̪ə moːɦəɪeː, mɑːɳ̪eː ɳ̪əmuɳ̪ɑː d̪eːkʰɑː-d̪eːkʰɑː kəə̸pəʈ̪ɪjəbəɪeː, ʈ̪əɦɪɳ̪ɑː ɳ̪ɪʃɑːkɑːɳ̪ʈ̪ə əpəɳ̪ə s̪əmɑ̃ːgə s̪əbəɦəkə ɳ̪ɪɳ̪d̪ɑː kərəɪʈ̪ə bəd͡ʒəlɑː- "bʰəjɑːrə, d͡ʒəɦɪɳ̪ɑː beːs̪ɪ̪ː s̪əmɑ̃ːgə bəʈ̪ʰəlɑːs̪ə̃ pərɪʋɑːrəmeː əgərɑːɦiː ləgəɪeː, d͡ʒeːɳ̪ɑː ɦəmərɑː pərɪʋɑːrəmeː lɑːgələ ʈ̪eːɳ̪ɑː ʈ̪ə̃ bʰəgəʋɑːɳ̪ə əɦɑ̃ːkẽː ɳ̪əɦɪ keːləɪɳ̪ə. keːʈ̪eːkə s̪uɳ̪d̪ərə pərɪʋɑːrə əɦɑ̃ːkə ətʃʱɪ. beːʈ̪ɑː ɑːiː.eː.eːs̪ə. kəə̸ leːləɪɳ̪ə. ɑːbə kiː tʃɑːɦiː. 'bəʈ̪ʰəɦɪ puʈ̪rə pɪʈ̪ɑːkə d̪ʰərmeː...' əɦĩː s̪əɳ̪ə-s̪əɳ̪ə d̪ʰərəmɑːʈ̪mɑːkə pərɪʋɑːrəmeː ɳ̪eː rɑːd̪ʰɑːrəməɳ̪ə s̪əɳ̪ə beːʈ̪ɑːkə d͡ʒəɳ̪mə ɦoːɪeː."

oːɳ̪ɑː, rɑːd̪ʰɑːrəməɳ̪əpərə ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋəkə məɳ̪ə bʰiːʈ̪ərəs̪ə̃ d͡ʒərələ tʃʱeːləɪɳ̪ɦeː mud̪ɑː ɑːguːmeː tʃɑːɦə-pɑːɳ̪əkə ɑːkərʂəɳ̪ə əpəɳ̪ɑː d̪ɪs̪ə kʱ̃iːtʃə̃ ɳ̪eːɳ̪eː tʃʱeːləɪɳ̪ə. ʈ̪ɑːbeː ʈ̪əkə d̪uɳ̪uː goːreː ɑːd̪ʰɑːs̪ə̃ beːs̪ɪ̪ː tʃɑːɦoː piːbə ɳ̪eːɳ̪eː tʃʱəlɑː. d͡ʒə_ɪs̪ə̃ bʰɑ̃ːgəkə ləɦəkiː, s̪eːɦoː məɳ̪əmeː ləɦəkəeː ləgələ tʃʱeːləɪɳ̪ə. pərɪʋɑːrəkə ʋɪtʃɑːrə ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋəkə məɳ̪əs̪ə̃ ɦəʈ̪ɪ tʃɑːɦə d̪ɪs̪ə ɑːbɪ geːlə tʃʱeːləɪɳ̪ə. bəd͡ʒəlɑː-

"bʰəjɑːrə, əpəɳ̪ɑː s̪əbʰə kiː tʃɑːɦə piːbəɪ tʃʱiː, loːkəkẽː piːbəɪʈ̪ə d̪eːkʰəɪ tʃʱɪəɪ ʈ̪ə̃ məɳ̪əkẽː bud͡ʒʱəbəɪ tʃʱiː. eːkəbeːrə s̪ɑːs̪urə geːlə rəɦiː. məɪd͡ʒʱəlɑː s̪ɑːrə məleːʈ̪əriːmeː rəɦəɪeː oː gɑːmə ɑːeːlə tʃʱələ. oː d͡ʒeː tʃɑːɦə piːjəuləkə oːɦəɳ̪ə tʃɑːɦə ɳ̪eː d͡ʒiːʋəɳ̪əmeː kəɦɪjoː piːɳ̪eː tʃʱeːləũ ɑː ɳ̪eː bʰərɪs̪əkə kəɦɪjoː piːbə."

ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋəkə bɑːt̪ə s̪un̪ɪ n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə bəd͡ʒəlɑː-

“bʰəjɑːɾə, t̪ʰiːkeː əɦɑ̃ː kəɦəɪ t͡ʃʱiː. əɪt̪ʰɑːmə, əpən̪ɑː s̪əbəɦəkə gɑːmə-gʰəɾəmeː d͡ʒeː t͡ʃɑːɦəpət̪t̪iː əbəɪeː oː koːn̪oː t͡ʃɑːɦəpət̪t̪iː t͡ʃʱiː, d͡ʒəɦɪn̪ɑː d̪ʱɑːn̪əmeː kʰəkʰəɾiː ɦoːɪeː t̪əɦɪn̪ɑː t͡ʃɑːɦəkə kʰəkʰəɾiː t͡ʃʱiː. eːkəbeːɾə əs̪ɑːmə geːlə ɾəɦiː. oːɪt̪ʰɑːmə bɑːd̪ʱəkə-bɑːd̪ʱə t͡ʃɑːɦəkə kʰeːt̪iː d̪eːkʰəlɪəɪ. əpən̪ɑː s̪əbə d͡ʒəkɑ̃ː kɪ oːkəɾɑː s̪əbəɦəkə bɑːd̪ʱə ət͡ʃʱɪ. pəɦɑːɽiː ɪlɑːkɑː t͡ʃʱəɪ. bəɽəkɑː-bəɽəkɑː pəɦɑːɽoː ət͡ʃʱɪ ɑː kʰeːt̪oː-pət̪ʰɑːɾə kɪ əpən̪ɑː s̪əbʰə d͡ʒəkɑ̃ː t͡ʃəuɾəs̪ə ət͡ʃʱɪ. oːmɦəɾə uːpəɾə-n̪ɪt͡ʃt͡ʃɑ̃ː, leː-ũːt͡ʃə kʰeːt̪ə s̪əbʰə t͡ʃʱəɪ, d͡ʒə_ɪmeː t͡ʃɑːɦəkə kʰeːt̪iː ɦoːɪeː.”

n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪əkə bɑːt̪ə s̪un̪ɪ ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋə d͡ʒɪd͡ʒɲɑːs̪ɑː kəɾəɪt̪ə bəd͡ʒəlɑː-

“s̪un̪əɪ t͡ʃʱiː, oːmɦəɾə–ɑːs̪ɑːmə–meː əpən̪ɑː s̪əbʰəs̪ə̃ beːs̪iː bəɾəkʰoː ɦoːɪeː?”

ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋəkə ʋɪt͡ʃɑːɾəmeː ɾə̃gə bʰəɾəɪt̪ə n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə bəd͡ʒəlɑː-

“s̪eː kɪ koːn̪oː t͡ʃoːɾɑːeːlə bɑːt̪ə s̪un̪ən̪eː t͡ʃʱiː. əpən̪ɑː s̪əbəɦəkə keː kəɦəeː d͡ʒeː d̪un̪ɪjɑ̃ːmeː s̪əbʰəs̪ə̃ beːs̪iː bəɾəkʰɑː oːɪt̪ʰɑːmə ɦoːɪeː.”

‘bəɾəkʰɑː’ s̪un̪ɪ ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋə bəd͡ʒəlɑː- “t̪əkʰən̪ə t̪ə̃ əpən̪ɑː

s̪əbʱəs̪ə̃ n̪əməɦərə-n̪əməɦərə d̪ʱɑːɾoː-d̪ʱuːɾə ɦəeːt̪ə ɑː pən̪ɪjɑːɦə pʰəs̪əloː mɑːn̪eː pən̪ɪgərə d͡ʒəd͡ʒɑːt̪oː əpən̪ɑː s̪əbʱəs̪ə̃ beːs̪iː ɦoːɪt̪ə ɦəeːt̪ə?”

n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə bəd͡ʒəlɑː-

“bɾəɦməput̪ɾə d̪ʱɑːɾəkə d͡ʒeː n̪ɑːõː s̪un̪əɪ t͡ʃʱɪəɪ oː əs̪ɑːmeːmeː n̪eː ət͡ʃʱɪ. oːɦiː d̪ʱɑːɾəkəkɑːt̪əmeː eːkəʈɑː pəɦɑːʈə t͡ʃʱəɪ d͡ʒə_ɪ pəɦɑːʈəpərə kɑːməɾuːpə kɑːmɑːkʰjɑːkə mən̪d̪ɪɾə ət͡ʃʱɪ. oːɦiː ɪlɑːkɑːmeː n̪eː d̪eːʃəkə ɑːn̪ə ɪlɑːkɑːkə loːkəkẽː gəd̪əɦɑː-ɦəɾɪn̪ə, gɑːeː-mɑːlə bən̪ɑː kʰeːt̪əmeː t͡ʃə̃ɾəbəɪeː.”

t̪əɪbiːt͡ʃə̃ d̪un̪uː goːɾeː t͡ʃɑ̃ːɦə piːbə pɑːn̪oː kʰɑː n̪eːn̪eː t͡ʃʱəlɑː. bʱɑ̃ːgəkə kʰumɑːɾiː d̪un̪uː goːɾeːkẽː t͡ʃəɽʰɪ geːlə t͡ʃʱeːləɪn̪ə. ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋə bəd͡ʒəlɑː-

“keːɦeːn̪ə d̪ʱɑːɾə ət͡ʃʱɪ bɾəɦməput̪ɾə?”

n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə bəd͡ʒəlɑː-

“keːɦeːn̪ə d̪ʱɑːɾə ət͡ʃʱɪ bɾəɦməput̪ɾə..! kəɦəɪ-s̪un̪əɪ d͡ʒoːkəɾə ət͡ʃʱɪ. moːʈɑː-moːʈiː jəeːɦə bud͡ʒʱuː d͡ʒeː əpən̪ɑː s̪əbʱə d͡ʒəɪʈʰɑːmə ɾəɦəɪ t͡ʃʱiː, eːkəɾɑː gə̃gɑː-bɾəɦməput̪ɾəkə məɪd̪ɑːn̪ə kəɦələ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʱəɪ. oːɦən̪ə məɪd̪ɑːn̪ə d͡ʒə_ɪmeː gə̃gɑː s̪ən̪ə pəʋɪt̪ɾə ɑː bɾəɦmɑːkə s̪ən̪t̪ɑːn̪ə s̪ən̪ə loːkə bəs̪əɪeː. t̪əkʰən̪eː bud͡ʒʱɪ lɪjəu d͡ʒeː

keːɦeːn̪ə d̪ʰɑːɾə ətʃʰɪ. d͡ʒeːkəɾɑː ɦɪmɑːləjə pəɦɑːɽə kəɦəɪ tʃʰɪəɪ, t̪eːkəɾə ut̪t̪əɾə ɦoːɪt̪ə pəɦɑːɽəs̪ə̃ ut̪əɾələ ətʃʰɪ. pəɦɑːɽəkə kɑːt̪eː-kɑːt̪ə puːbə muɦẽː t̪ɪbbət̪ə ɦoːɪt̪ə bəɦəɪt̪ə ɑːguː d͡ʒɑː d̪ətʃtʃʰɪn̪ə muɦẽː bʰeːlə ətʃʰɪ. ʋəeːɦə d̪ʰɑːɾə bɾəɦməput̪ɾə tʃʰiː. d̪eːkʰəbəɪ t̪ə̃ bʰjəun̪ə-d̪eːɾəun̪ə budʒʰɪ pəɽət̪ə. t̪eːɦeːn̪ə bʰəjə̃kəɾə d̪ʰɑːɾə ətʃʰɪ..!"

ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋə bəd͡ʒəlɑː-

"tʃʰoːɽuː d̪ʰɑːɾə-d̪ʰuːɾəkə gəpə. d͡ʒeːt̪əeː tʃʰəɪ s̪eː əpən̪ə d͡ʒɑːn̪ət̪ə. oːmɦəɾə pɑːn̪oː loːkə kʰɑːɪeː ɑːkɪ eːkə n̪əmbəɾə tʃɑ̃ːɦeːt̪ɑː piːbəɪeː?"

n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə bəd͡ʒəlɑː-

"d͡ʒeːt̪eː pɑːn̪ə oː s̪əbʰə kʰɑːɪeː t̪eːt̪eː əpən̪ɑː əɪʈʰɑːməkə loːkə t̪ʰoːɽeː kʰɑːeːt̪ə. əpən̪ɑː əɪʈʰɑːmə t̪ə̃ loːkə giːt̪ə gəbəɪkɑːlə pɑːn̪ə kʰɑːɪeː ɑː bɑ̃ːkiː s̪əməjə d̪ɑ̃ːt̪ə ʈuʈəɪ d̪uɑːɾeː n̪əɦɪjẽː kʰɑːɪeː. bɑːd̪ʰəkə-bɑːd̪ʰə s̪upɑːɾiː gɑːtʃʰə d̪eːkʰəbəɪ. oːmɦəɾeːs̪ə̃ əpən̪ɑː s̪əbʰə d̪ɪs̪ə s̪upɑːɾiː əbəɪeː. d͡ʒeːkəɾɑː əs̪ɑːmiː s̪upɑːɾiː kəɦəɪ tʃʰɪəɪ."

n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪əkə bɑːt̪ə s̪un̪əɪt̪ə-s̪un̪əɪt̪ə ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋəkə mən̪ə gʰumɪkə⁄ pəɾɪʋɑːɾəpəɾə tʃəlɪ eːləɪn̪ə. pəɾɪʋɑːɾəpəɾə əbɪt̪eː bəd͡ʒəlɑː-

"bʰəjɑːɾə, əɦɑ̃ː kəɦələũ d͡ʒeː ɦəməɾə s̪əmɑ̃ːgə, s̪əbʰə

bəkkʰoːoːs̪ə̃ bəd̪ət̪t̪ərə ət͡ʃʱɪ t̪ə_ɪs̪ə̃ kiː n̪iːkə ɦəmərə beːʈɑː–ɾɑːd̪ʱɑːrəmən̺ə–ət͡ʃʱɪ.”

ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋəkə bɑːt̪ə s̪un̪ɪ n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə s̪oːt͡ʃələɪn̪ə d͡ʒeː əs̪s̪ələ bɑːt̪ə ɑːbə uʈʰələ. t̪ə̃eː kɪt͡ʃʱu ɑːɾoː əpən̪ə pəɾɪʋɑːrəkə n̪ɪn̪d̪ɑː kɪeː n̪eː kəɾiː d͡ʒə_ɪs̪ə̃ ʋɪlɑːs̪oːd̪eːʋə əpən̪ə kərəbeː kərət̪ɑː. d͡ʒəkʰən̪ə əpən̪ə pəɾɪʋɑːrəkə n̪ɪn̪d̪ɑː keːn̪ɑːɪ ʃuɾuː kərəbə t̪əkʰən̪ə oːɪ biːt͡ʃəmeː ʈẽːɽʰə-s̪oːd͡ʒʱə kərəɪt̪ə t͡ʃələbə d͡ʒə_ɪs̪ə̃ goːʈiː n̪iːkə d͡ʒəkɑ̃ː bəɪs̪ət̪ə.... n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə bəd͡ʒəlɑː-

“s̪eː kiː bʱəjɑːrə?”

eːkə t̪ə̃ ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋəkə mən̪ə ɾɑːd̪ʱɑːrəmən̺əpərə d͡ʒərəleː t͡ʃʱeːləɪn̪ə t̪əɪpərə bʱɑ̃ːgəkə n̪ɪʃɑː s̪eːɦoː n̪iːkə d͡ʒəkɑ̃ː t͡ʃəɽʰɪ geːləɪn̪ə. bəmət͡ʃʱəɪt̪ə bəd͡ʒəlɑː-

“bʱəjɑːrə, beːʈɑː-beːʈiː keːt̪əboː pəɽʰɪ-lɪkʰɪ lɪəeː mud̪ɑː d͡ʒə̃ oː mɑːt̪ɑː-pɪt̪ɑːkə ʋɪt͡ʃɑːrəmeː n̪əɦɪ ɾəɦələ t̪əkʰən̪ə oːkərə pəɽʰəbəkə koːn̪ə moːlə ɾəɦələ.”

ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋəkə ʋɪt͡ʃɑːrəmeː biːɦə pʰɑːʈəɪt̪ə n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə bəd͡ʒəlɑː-

“bʱəjɑːrə, n̪əɦɪ bud͡ʒʱələʊ̃ əɦɑ̃ːkə ʋɪt͡ʃɑːrə. beːʈɑː-beːʈiːkẽː mɑːeː-bɑːpəkə ʋɪt͡ʃɑːrəmeː ɾəɦəbə, koːn̪oː kɪ n̪əʋə ʋɪt͡ʃɑːrə t͡ʃʱiː. s̪əbʱə d̪ɪn̪əs̪ə̃ ɦoːɪt̪ə ɑːbɪ ɾəɦələ ət͡ʃʱɪ ɑː

ɑːguːoː s̪əbʰə d̪ɪn̪ə ɦoːɪt̪ə ɾəɦət̪ə. ʃɑːs̪t̪ɾə-puɾɑːɳə kɪ koːn̪oː d͡ʒʱuːʈʰə kəɦən̪eː ət͡ʃʱɪ."

n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪əkə ʋɪt͡ʃɑːɾəs̪̃ə ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋəkə mən̪ə d͡ʒeːn̪ɑː ɑːɾoː kəɽuɑː geːləɪn̪ə t̪əɦɪn̪ɑː bəd͡ʒəlɑː-

"bʰəjɑːɾə, kiː kəɦəbə! ɾɑːd̪ʰɑːɾəməɳə oːɦiː d̪ɪn̪ə t͡ʃɪt̪t̪əs̪̃ə ut̪əɪɾə geːlə d͡ʒə_ɪ d̪ɪn̪ə əpən̪ɑː mən̪eː ʋɪʋɑːɦə kəə⁄ leːləkə. əɦĩː kəɦũː d͡ʒeː d͡ʒəɪʈʰɑːmə biːs̪ə lɑːkʰə ɾuːpəɪjɑːkə kɑːɾoːbɑːɾə t͡ʃʱələ, mɑːn̪eː biːs̪ə lɑːkʰə ɾuːpəɪjɑː d̪əɦeːd͡ʒəmeː d̪əə⁄ ɾəɦələ t͡ʃʱələ. oː pəɾɪʋɑːɾəkẽː gʰɑːʈɑː ləgəuləkə kɪ n̪əɦɪ. bʰəɪjɑːɾiːmeː loːkəkə n̪eːt̪ə bʰɑːɪjeː d̪eːkʰɪ n̪eː gʰəʈəɪ t͡ʃʱəɪ."

oːn̪ɑː, n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪əkẽː bud͡ʒʱələ t͡ʃʱeːləɪn̪ə d͡ʒeː ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋə ɑː ɾɑːd̪ʰɑːɾəməɳəkə biːt͡ʃə ʋəɪt͡ʃɑːɾɪkə mət̪əbʰeːd̪ə t͡ʃʱəɪn̪ə, mud̪ɑː t̪ə_ɪ s̪əbʰəs̪̃ə ən̪əbud͡ʒʱə bən̪ɪ n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə goːʈiː t͡ʃɑːləɪt̪ə bəd͡ʒəlɑː-

"n̪iːkə d͡ʒəkɑ̃ː n̪əɦɪ bud͡ʒʱələũ bʰəjɑːɾə?"

ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋə bəd͡ʒəlɑː-

"ɾɑːd̪ʰɑːɾəməɳə d͡ʒəkʰən̪ə ɑːiː.eː.eːs̪ə.kə pəɾiːt͡ʃʰɑː pɑːs̪oː n̪eː keːn̪eː t͡ʃʱələ, t̪ə_ɪs̪̃ə pəɦɪlukeː bɑːt̪ə t͡ʃʱiː. oːkəɾə ʋɪʋɑːɦə kəɾəɪkə ʋɪt͡ʃɑːɾə bʰeːlə. bud͡ʒʱəleː ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː t̪iːn̪uː bʰɑ̃ːɪkə bʰəɪjɑːɾiːmeː oː s̪əbʰəs̪̃ə d͡ʒeːʈʰə ət͡ʃʱɪ. əpən̪ɑː

d͡ʒi̇ːbəɪt̪ə d͡ʒə̃ t̪iːn̪uː beːʈɑːkə ʋɪʋɑːɦə-d̪ɑːn̪ə n̪ə_ɪ kəə̸leːbə, ɑː əpən̪eː koːn̪oː ɾɑːd͡ʒɑː-d̪əɪbə bʰəə̸ geːlə t̪əkʰən̪ə t̪ə̃ ən̪eːɾeː n̪eː muɪlɑː pət͡ʃʰɑːt̪ɪjoː eːkəʈɑː kələ̃kə kəpɑːɾəpəɾə t͡ʃəɽʰəleː ɾəɦət̪ə d͡ʒeː pʰəllɑ̃ː əpən̪ɑː d̪ʰɪjɑː-put̪ɑːkə bɪɑːɦoː-d̪ɑːn̪ə n̪eː kəɾɑː s̪əkələ. ən̪əkeː bʰəɾoːs̪eː d͡ʒən̪əməun̪eː ət͡ʃʰɪ."

s̪əɦə d̪əɪt̪ə n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə bəd͡ʒəlɑː-

"iː kiː koːn̪oː əɦi̇ːʈɑː-kə s̪ə̃gə ɦoːɪt̪ə. s̪əbʰəkẽː eːɦeːn̪ə kələ̃kə ləgɪt̪eː t͡ʃʰəɪ. s̪əmɑːd͡ʒəkə mũɦəkẽː kɪjoː ɾoːkɪ d̪eːt̪ə."

n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪əkə bɑːt̪ə s̪un̪ɪ ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋəkẽː bud͡ʒʰɪ pəɽələɪn̪ə d͡ʒeː bʰəjɑːɾə əpən̪ə ʋɪt͡ʃɑːɾɑːn̪ukuːlə ʋɪt͡ʃɑːɾə d̪əə̸ ɾəɦələ t͡ʃʰəɪt̪ʰə. t̪ə̃eː ɑːɾoː s̪əbʰə bɑːt̪əkẽː kɪeː n̪eː bɪkət͡ʃʰɑː-bɪkət͡ʃʰɑː ʋɪt͡ʃɑːɾə ləə̸liː.... ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋə bəd͡ʒəlɑː-

"bʰəjɑːɾə, kiː kəɦəbə! beːʈɑːkə kɪɾəd̪ɑːn̪iːs̪ə̃ s̪əmɑːd͡ʒə ɦəməɾɑːpəɾə ɦə̃s̪ɪ ɾəɦələ ət͡ʃʰɪ mud̪ɑː əkələɦuːt̪ʰə beːʈɑː-leː d̪ʰəɪn̪əs̪ən̪ə..!"

ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋə ʃəbd̪əkə gəɦi̇ːɾə pən̪n̪ɑː t̪ɑːkɪ d͡ʒəɦɪn̪ɑː t͡ʃəuɾiːmeː (mɑːn̪eː gəɦi̇ːɾəgəɾə kʰeːt̪əmeː, d͡ʒə_ɪmeː pɑːn̪ɪ bəs̪əɪt̪ə ɦoːɪ ɑː oːɪmeː ən̪eːɾuːɑː keːʃəuɾə pʰəɽəɪt̪ə ɦoːɪ, bʰəlẽː oːkəɾə uːpəɾəkɑː kʰõːɪt͡ʃɑː d̪eːkʰəɪmeː kɑːɾiː ləgəɪt̪ə ɦuəeː mud̪ɑː lələun̪ə s̪eːɦoː ɦoːɪeː) keːʃəuɾə

ukʰaːɽɪ kʰaːɪt̪ə̤ t̪əɦɪn̪ɑː n̪ɪʃaːkaːn̪t̪ə̤ əpən̪ə̤ pən̪n̪ɑː ukʰaːɽɪ bəd͡ʒəɪkə mən̪ə̤ bən̪ə̤uləɪn̪ə̤ mud̪ɑː t̪əɦiːkaːlə s̪un̪ə̤jən̪ɑː t͡ʃaːɦə n̪eːn̪eː ʋɪlaːs̪ə̤d̪eːʋə ləgə əbəɪ t͡ʃʱeːliː kɪ ɦɪɾəɲiːkə ãːkʰɪ d͡ʒəkãː n̪ɪʃaːkaːn̪t̪əkə ãːkʰɪ t͡ʃəməɪkə uʈʰələɪn̪ə̤. s̪un̪ə̤jən̪ɑːkẽː d̪eːkʰɪ n̪ɪʃaːkaːn̪t̪ə̤ bəd͡ʒəlaː-

“bʱəjaːɾə, gʱəɾəʋaːliː d̪eːləɪn̪ə̤ t̪ə̃ bʱəgəʋaːn̪ə̤ ɦəməɾaː d̪eːləɪn̪ə̤. d͡ʒəɦɪn̪ɑː s̪un̪ə̤ɪ t͡ʃʱɪəɪ n̪eː d͡ʒeː d͡ʒəkʰən̪ə̤ s̪ə̤mud̪ɾə məʈʰən̪ə̤ bʱeːlə, d͡ʒə_ɪmeː ʋɪʂə-əmɾɨt̪ə̤ d̪un̪uː n̪ɪkələlə. pəɾoːs̪ə̤n̪ɪɦaːɾə ʋaːɾiːkə keːɦeːn̪ə̤ d͡ʒeː kɪmɦəɾoː ləpəkə-ləpə əmɾɨt̪ə̤ pəɾəɪs̪ə̤ d̪eːləkə ɑː d͡ʒəkʰən̪ə̤ s̪ə̤ʈʰɪ geːləɪ t̪əkʰən̪ə̤ ləpəkə-ləpə ʋɪʂə pəɾəs̪ə̤ləkə. s̪ə̤ɦəeː bʱeːləɪn̪ə̤ ɦəməɾoː gʱəɾəʋaːliːkẽː bən̪ə̤bəɪkaːlə ʋɪd̪ʱaːt̪ɑːkẽː. gəɳeːʃəd͡ʒiː d͡ʒəkãː d͡ʒəkʰən̪ə̤ n̪ə̤məɦəɾə peːʈə ɑː n̪ə̤məɦəɾə maːt̪ʰə d̪eːləkʰɪn̪ə̤ t̪əkʰən̪ə̤ oːɦiː aːkaːɾəkə n̪eː ãːkʰɪjoː d̪ɪt̪ə̤t̪ʰɪn̪ə̤, t̪eːɦən̪eː gʱəɾəʋaːliː ɦəməɾoː kəpaːɾəmeː lɪkʰə d̪eːləɪn̪ə̤.”

oːn̪ɑː, ʋɪlaːs̪ə̤d̪eːʋə bʱãːgəkə n̪ɪʃaːmeː ud̪ʱɪjaː ləgələ t͡ʃʱəlaː t̪ə̃eː n̪ɪʃaːkaːn̪t̪əkə baːt̪ə̤ n̪iːkə ləgəɪ t͡ʃʱeːləɪn̪ə̤ mud̪ɑː s̪un̪ə̤jən̪ɑːkə mən̪ə̤ kəɽuaː uʈʰələɪn̪ə̤. kəɖuaː iː uʈʰələɪn̪ə̤ d͡ʒeː əɪʈʰaːmə ɦəmə d̪un̪uː pəɾaːn̪iː maːn̪eː pət̪ɪ-pət̪n̪iː t͡ʃʱiː mud̪ɑː n̪ɪʃaːkaːn̪t̪ə̤ t̪ə̃ s̪eː n̪ə̤ɦɪ ət͡ʃʱɪ. s̪ɾɨʂʈɪkə d͡ʒeː ɾət͡ʃən̪ɑː-pɾəkɾɪjaː ət͡ʃʱɪ eːɦeːn̪ə̤ baːt̪ə̤ bəd͡ʒəɪkə kiː pɾəjoːd͡ʒən̪ə̤. bəɽʱɪjãː baːt̪ə̤ d͡ʒeː d̪un̪uːkẽː d̪oːs̪t̪iː t͡ʃʱəɪn̪ə̤, əpən̪ɑː d͡ʒəgəɦəpəɾə t͡ʃʱəɪn̪ə̤, keːn̪ɑː d̪ʱɪjaː-put̪ɑːmeː loːkəkə aːmə-lət̪ɑːmə t͡ʃoːɾaː kəə̯ t̪oːɽəɪ t͡ʃʱəlaː, t̪ə̤_ɪs̪ə̃ ɦəməɾaː koːn̪ə̤ mət̪ə̤ləbə. mət̪ə̤ləbəkə baːt̪ə̤ t̪ə̃ iː ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː buɽʱəɦaːkẽː beːʈaːpəɾə t̪ɑːməs̪ə̤-piːɽaː t͡ʃəɽʱələ

tʃʱəɪn̪ə, t̪e:kəɾɑ: s̪əməɾəs̪ə kəɾəɪt̪ə d̪un̪u:kə bi:tʃə s̪əməbʱɑ:ʋə pəɪd̪ɑ: kəɾəɪkə n̪e: tʃʱəɪn̪ə. s̪un̪əjən̪ɑ: bɪn̪ɑ: kɪtʃʱu bədʒən̪e:, d̪un̪u: kəpə tʃɑ:ɦə ɾəkʱɪ tʃo:ʈe: ɑ̃:gən̪ə d̪ɪs̪ə gʱumɪ ge:li:.

s̪un̪əjən̪ɑ: ɑ̃:gən̪ə pəɦũtʃəlo: n̪e: tʃʱe:li: kɪ s̪ukʱəd̪e:ʋə ɑ:e:lə. s̪ukʱəd̪e:ʋəkẽ: d̪e:kʱɪt̪e: ʋɪlɑ:s̪əd̪e:ʋə bədʒəlɑ:-

“bʱəjɑ:ɾə, gɑ:ɦi:kə-gɑ:ɦi: be:ʈɑ: bʱəgəʋɑ:n̪ə bʱəlẽ: n̪əɦɪ d̪əɪt̪ʱə mud̪ɑ: dʒə̃ e:ko:ʈɑ: be:ʈɑ: ʃɾəʋəɳə kumɑ:ɾə s̪ən̪ə bʱəə̸ dʒɑ:e: t̪ə̃ budʒʱi: dʒe: d̪əs̪ə ɦədʒɑ:ɾə be:ʈɑ:bəlɑ: ɾɑ:dʒɑ: s̪əgəɾəs̪ə̃ n̪i:kə. be:ʈɑ:-be:ʈi:kə dʒən̪mə mɑ:e:-bɑ:pə d̪ə_ɪe: mud̪ɑ: mɑ:t̪ɑ:-pɪt̪ɑ:kə mɾɨt̪jukə bʱɑ:ɾə t̪ə̃ be:ʈe:-be:ʈi:kə s̪ɪɾə pəɾə ɾəɦəɪe:. e:kə s̪i:mɑ:n̪əpəɾə ɦəməɾɑ: kʱuʈʈɑ: gɑ:ɽɪ d̪e:ləɪn̪ə. ɦəmə t̪ə̃ o:t̪əbe: d̪ɪn̪əkə n̪e: dʒəʋɑ:bəd̪e:ɦə bʱe:lɪəɪ, dʒɑ:be: ɑ̃:kʱɪ t̪əkəɪ tʃʱi:. s̪e: dʒə̃ bɑ̃:ɦɪ puɾəɪbəlɑ: be:ʈɑ: bʱəə̸ dʒɑ:e: t̪ə̃ ʋəe:ɦə n̪e: n̪əɾko:-s̪ʋəɾgəkə d̪uɑ:ɾɪ ləgə t̪əkə pəɦũtʃɑ: s̪əkəɪe:. i: n̪əɦɪ n̪e: dʒe: muɦəme: u:kəs̪ə̃ ɑ:gɪ ləgɑ: ut̪əɾi: t̪o:ɽɪ pʱe:kə d̪ɪəe: t̪ə_ɪs̪ə̃ o: ʃɾəd̪d̪ʱɑ:kə pɑ:t̪ɾə bʱe:lə.”

əpən̪ə s̪ut̪əɾəɪt̪ə ʃət̪əɾə̃dʒəkə go:ʈi: d̪e:kʱɪ n̪ɪʃɑ:kɑ:n̪t̪ə bədʒəlɑ:- “bʱəjɑ:ɾə, ko:n̪o: ɦəmə pʱus̪ɪ bədʒəɪ tʃʱi: s̪e:ɦo: bɑ:t̪ə n̪əɦɪ ətʃʱɪ. d̪un̪ɪjɑ̃: dʒən̪əɪe: dʒe: dʒəɦɪn̪ɑ: əɦɑ̃:kə pɪt̪ɑ:kẽ: pətʃɑ:s̪ə bi:gʱɑ: dʒəmi:n̪ə tʃʱe:ləɪn̪ə t̪əɦɪn̪ɑ: ɦəməɾo: pɪt̪ɑ:kẽ: ɾəɦəɪn̪ə. d̪un̪u: go:ɾe:kẽ: gɑ:məkə mɑ:lɪkə lo:kə budʒʱəɪ tʃʱe:ləɪn̪ə, be:ɾə-kube:ɾə, d̪u:-s̪e:ɾə ɑ: d̪u:-ʈɑ:kɑ:s̪ə̃ ʈʱɑ:ɽʱo: ɦo:ɪ tʃʱe:ləkʱɪn̪ə. mud̪ɑ:

d̪eːkʰɪt̪eː tʃʱiː d͡ʒeː t̪eːɦeːɳə̪ kərãːgəkulə bʰɑːeː s̪ə̪bʰə bʰeːlə d͡ʒeː əkʰən̪ə̪ t̪i̪ːn̪ə̪ biːgʰɑːpərə ɑːbɪ ə̃ʈ̪əkələ tʃʱiː. mud̪ɑ̪ː pɪt̪ɑ̪ːkə əmələd̪ɑ̪ːɾiː-s̪ə̪məɪjəkə kʰɑːɳə̪d̪ɑ̪ːn̪i̪ː məlɪkɑːn̪ɑ̪ː d̪o̪ːs̪t̪i̪ː t̪ə̪̃ d̪un̪u̪ː goːɾeːkə biːt͡ʃə̃ ətʃʱɪeː."

ɳɪʃɑːkɑːn̪t̪ə̪kə ʋɪt͡ʃɑːɾəkẽː ʋɪlɑːs̪ə̪d̪e̪ːʋə əpən̪ə̪ ʋɪt͡ʃɑːɾəmeː puɾəbəɪt̪ə̪ bəd͡ʒəlɑː-

"bʰəjɑːɾə, ɾɑːd̪ʱɑːɾəmən̪ə̪ gɑːməs̪ə̪̃ əpən̪ə̪ pəɾɪʋɑːɾə lə̪ə̯ kə̪ə̯ d̪un̪ɪjã̪ː n̪ɪkələlə t̪ə̪̃ n̪ɪkələlə. gɑːməkə s̪ə̪mpəɪt̪ə̪ t̪ə̪̃ ɦəməɾə bʰeːlə. d͡ʒɑːbeː ɦəmə d͡ʒiːbəɪ tʃʱiː t̪ɑ̪ːbeː t̪ə̪kə d͡ʒəɦɪn̪ɑ̪ː mɑːeː-bɑːpəkə d͡ʒɪn̪ə̪giːmeː s̪u̪kʰə bʰoːgələũ t̪e̪ːɦən̪e̪ː s̪u̪kʰə n̪e̪ː beːʈoː-beːʈiː t̪ə̪ɦɪn̪ɑ̪ː puɾəbəeː, s̪ə̪eːɦə n̪e̪ː t͡ʃɑːɦɪjeː. bʰəlẽː n̪ə̪ɪ kəmɑːɪ-kʰəʈɑːɪeː t̪ə̪̃ kiː ɦeːt̪ə̪_ɪ. mɑːeː-bɑːpəkə s̪e̪ːʋɑː t̪ə̪̃ kəɾəɪeː. əkʰən̪ə̪ d͡ʒeː d͡ʒəmiːn̪ə̪ ɦəmə beːt͡ʃəbə, t̪ə̪_ɪmeː eːkə ɦɪs̪s̪ɑ̪ː mɑːn̪e̪ː t̪ɪ̪ɦɑːɪ d͡ʒəmiːn̪ə̪ t̪ə̪̃ ɾɑːd̪ʱɑːɾəmən̪eːkə d͡ʒeːt̪ə̪_ɪ. t̪ə̪_ɪ leː əɪ d̪un̪u̪ː bʰãːɪ–s̪u̪kʰəd̪e̪ːʋə ɑː ʋɑːməd̪e̪ːʋə–kə kiː bɪgəɽət̪ə̪." mũɦə t͡ʃəʈəpəʈəbəɪt̪ə̪ ʋɪlɑːs̪ə̪d̪e̪ːʋə ɑːguː bəd͡ʒəlɑː-

"bʰəjɑːɾə, ɑːɪ d͡ʒeː s̪u̪kʰəd̪e̪ːʋə bʰãːgə piːjəuləkə eːɦeːɳə̪ d͡ʒə̃ s̪ə̪bəd̪ɪn̪ə̪ pɪjɑːbəeː t̪ə̪kʰən̪ə̪ n̪e̪ː."

t̪ə̪ɪbiːt͡ʃə̃ s̪u̪kʰəd̪e̪ːʋə bɑːd͡ʒələ-

"t͡ʃɑːt͡ʃɑːd͡ʒiː, məlɪkɑːn̪ɑ̪ː d̪o̪ːs̪t̪i̪ː kiː kəɦəlɪəɪ?"

əpən̪ə t͡ʃɑːləkə t͡ʃɑːləbɑːd͡ʒiː pəkəɪt̪ə t͡ʃəlɑːkə d͡ʒəkɑ̃ː t͡ʃəlɑːkiːkə ɖɑːɾɪpəɾə s̪ə̃ n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə s̪ukʰəd̪eːʋə d̪ɪs̪ə t̪əkəɪt̪ə bəd͡ʒəlɑː-

“bəuɑː, d͡ʒəɦɪn̪ɑː t̪ũː bʰəjɑːɾəkə beːʈɑː t͡ʃʰuɦun̪ə t̪əɦɪn̪ɑː ɦəməɾoː bʰəjɑːɾə-bʰɑːt̪ɪd͡ʒeː n̪eː bʰeːləɦə. beːʈɑː-bʰɑːt̪iːd͡ʒəmeː koːn̪oː ən̪t̪əɾə ɦoːɪeː. d͡ʒəɦɪn̪ɑː loːkə əpən̪ə beːʈɑːkẽː bud̪d̪ʰɪpəɾəkə ʋɪt͡ʃɑːɾə d̪əɪt̪ə bud̪ʰɪjɑːɾə bən̪əbəeː t͡ʃɑːɦəɪeː t̪əɦɪn̪ɑː n̪eː ɦəməɦũː t͡ʃɑːɦəbə. t̪əɦuːmeː t̪ə̃ d͡ʒeː ɑːɪ bʰɑ̃ːgə pɪjəuləɦə s̪eː t̪eːɦeːn̪ə pɪjəuləɦə d͡ʒeː mən̪ə ʃɪʋəd͡ʒiː-məɦɑːd̪eːʋəkə d̪əɾəbɑːɾəkə d̪əɾəbɑːɾiːkə ɾuːpə pəkəʈɑː d̪eːn̪eː ət͡ʃʰɪ, t̪əɪʈʰɑːmə ɦəməɾɑː əpən̪oː t̪ə̃ əpən̪ət̪ʋəkə bʰɑːɾə mɑːt̪ʰəpəɾə ɑːbɪjeː geːlə kɪn̪eː?”

n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪əkə ələ̃kɑːɾiː bʰɑːʂɑːkə əɾt̪ʰə s̪ukʰəd̪eːʋə n̪əɦɪ bud͡ʒʰɪ pəuləkə mud̪ɑː ʃəbd̪əkə t̪ukə-t̪əkɪjɑː s̪un̪ɪ t̪ɑːkə-t̪əkəɪt̪ə t̪əkən̪əɦɑːɾə t̪ə̃ bʰə_ɪjeː geːlə. bɑːd͡ʒələ-

“t͡ʃɑːt͡ʃɑːd͡ʒiː, d͡ʒəɦɪn̪ɑː ə̃gəd̪əkẽː–mɑːn̪eː ɾɑːmɑːjən̪ɪkə bɑːlɪkə beːʈɑː–kẽː, s̪ugɾiːʋə s̪ən̪ə t͡ʃɑːt͡ʃɑː bʰeːʈələɪn̪ə d͡ʒə_ɪs̪ə̃ ɾɑːməkə d̪əɾʃən̪əkə s̪ə̃gə s̪ugɾiːʋəkə s̪ɑːmɾɑːd͡ʒjə s̪ʋiːkɑːɾɪ leːləɪn̪ə t̪ə_ɪs̪ə̃ əɦɑ̃ː bʰɪn̪n̪ə ɦəməɾɑː bud͡ʒʰəɪ t͡ʃʰiː. t̪əɦuːmeː d͡ʒɲɑːn̪ə-ɾuːpə d̪ʰɑːɾəmeː n̪əɦɑːn̪əkə beːɾə. oːn̪ɑː, loːkəkə biːt͡ʃə iːɦoː t͡ʃələɪn̪ə ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː kugʰɑːʈə-s̪ə̃-kugʰɑːʈəkə keːɦən̪oː kugʰəʈɪjɑː kɪeː n̪eː ɦuəeː mud̪ɑː mũɦəkə d͡ʒɲɑːn̪ə t̪ə̃ d̪əɪʋiː d͡ʒɲɑːn̪ə t͡ʃʰiːɦeː kɪn̪eː t̪ə̃eː oːkəɾɑː gɾəɦən̪ə kəɾəɪmeː ɾɑːɦu-keːt̪ukə koːn̪oː d̪oːʂə

n̪əɦɪ."

oːn̪ɑː, s̪ukʰəd̪eːʋəkə ʋɪt͡ʃɑːɾə s̪un̪ɪ n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə kʰuʃɪjɑːeːlə mus̪kiː mɑːɾɪ-mɑːɾɪ t̪əɾeː-t̪əɾə mus̪ukə mus̪kiː mɑːɾəɪ t͡ʃʱəlɑː. d͡ʒeːkəɾɑː s̪ukəd̪eːʋə əpən̪ə ʋɪt͡ʃɑːɾəkə bəɽəɦəpən̪ə bud͡ʒʱɪ ɾəɦələ t͡ʃʱələ, mud̪ɑː n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə mən̪eː-mən̪ə bʰɪn̪n̪ɑːkə t͡ʃʱɪn̪n̪ɑː s̪eːɦoː d̪eːkʰɪ ɾəɦələ t͡ʃʱəlɑː. bəd͡ʒəlɑː-

"bɑːu s̪ukəd̪eːʋə, məlɪkɑːn̪ɑː d̪oːs̪t̪iː bʰeːlə, d͡ʒeːn̪ɑː ɦəməɾɑː-t̪oːɾɑː pəɾɪʋɑːɾəkə biːt͡ʃə ət͡ʃʱɪ."

n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə əpən̪ə oː bə̃ʃiː pɑːt̪ʰəeː t͡ʃɑːɦɪ ɾəɦələ t͡ʃʱəlɑː d͡ʒə_ɪ bə̃ʃiːmeː d̪un̪uː d̪ɪʃɑː gʰɑːʋə bən̪ələ ɾəɦəɪt̪ə. t͡ʃɑːɦeː un̪əʈɑː lɑːgeː ɑːkɪ s̪un̪əʈɑː lɑːgəɪ, t̪ɑːkɪ pun̪əʈɑː kəɾəbə əs̪ɑːn̪ə ɦəeːt̪ə. pun̪əʈɑː bʰeːlə puɲʝəpuːɾn̪ə.

t̪əɪbiːt͡ʃə s̪ukʰəd̪eːʋə bɑːd͡ʒələ-

"t͡ʃɑːt͡ʃɑːd͡ʒiː, t̪ə_ɪs̪ə̃ kiː bʰɪn̪n̪ə ɦəməɾɑː bud͡ʒʱɪ ɾəɦələ t͡ʃʱiː. ɦəmə t̪ə̃ d͡ʒəɦɪn̪ɑː pɪt̪ɑːkẽː bud͡ʒʱəɪ t͡ʃʱɪəɪn̪ə t̪əɦɪn̪ɑː əɦũːkẽː n̪eː bud͡ʒʱəɪ t͡ʃʱiː."

s̪ukʰəd̪eːʋəkə ʋɪt͡ʃɑːɾə s̪un̪ɪ n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə mən̪eː-mən̪ə t͡ʃəpət͡ʃəpeːlɑː. t͡ʃəpət͡ʃəpeːlɑː iː d͡ʒeː d͡ʒəɦɪn̪ɑː bʰɑːɾiː ʋəd͡ʒən̪əbəlɑː ɾə̃gɑː (ɾɑ̃ːgə) kẽː pɑːn̪ɪ d͡ʒəkɑ̃ː ɑːgɪpəɾə pəgʰɪlɑː kəuɽiːkə (s̪əmudɽiː kəuɽiː, d͡ʒə_ɪs̪ə̃ pət͡ʃiːs̪ɪjoː kʰeːlə ɑː t̪ɑ̃ːt̪ɾɪkə s̪əbʰə s̪eːɦoː t͡ʃɪt̪t̪iː-kəuɽiː bʰɑ̃ːd͡ʒɪ

s̪ɑ̃ːpəkẽː pəkəɽəɪeː ɑː bɑːlə-boːd̪ʱə kʰeːləboː kəɾəɪeː.) muɦəmeː d̪e̪ːlɑːpəɾə ʈʰə̃ɽʰɑːɪt̪e̪ː bʱəɾɪjɑː d͡ʒɑːɪeː t̪əɦɪn̪ɑ̪ː bʱəɾɪjɑːɪt̪ə̪ n̪ɪ̪ʃɑːkɑːn̪t̪ə̪ bɑːd͡ʒəeː ləgəlɑː-

“bɑːu..!’

t̪əɦiːkɑːlə ʋɑːməd̪e̪ːʋə s̪e̪ːɦoː pəɦũt͡ʃələ. ʋɑːməd̪e̪ːʋəkẽː d̪e̪ːkʰɪt̪e̪ː n̪ɪ̪ʃɑːkɑːn̪t̪ə̪ ʋɑːueː ‘ʋɑːueː’pəɾə əpən̪ə̪ ʋɪt͡ʃɑːɾəkẽː mən̪ə̪meː moːɽɪ ə̃ʈəkɑː leːləɪn̪ə̪. mən̪ə̪ mɑːn̪ɪ̪ geːlə t͡ʃʱeːləɪn̪ə̪ d͡ʒeː eːkə t̪ɪ̪ːɾəs̪ə̪̃ d̪u̪ː ʃɪkɑːɾə kɪeː n̪e̪ː pəkəɽəbə. bʱɑːjə məɦɑːbʱɑːɾət̪ə̪kə ləɽɑːɪmeː d̪ʱən̪u̪ʂəs̪ə̪̃ pəɦɪn̪e̪ː eːkət̪ɪ̪ːɾə n̪ɪ̪kələɪ t͡ʃʱələ ɑː d͡ʒeːn̪ɑ̪ː-d͡ʒeːn̪ɑ̪ː ɑːguː bəɽʰəɪt̪ə̪ d͡ʒɑːɪt̪ə̪ t͡ʃʱələ t̪e̪ːn̪ɑ̪ː-t̪e̪ːn̪ɑ̪ː s̪ə̪̃kʰjɑːmeː ʋɾɨd̪d̪ʱɪ ɦoːɪt̪ə̪-ɦoːɪt̪ə̪ d̪ə̪s̪ə̪-d̪ə̪s̪ə̪ ɦəd͡ʒɑːɾə bʱə∂ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʱələ, t̪əɪʈʰɑːmə əpən̪e̪ː bʱəlẽː əɾd͡ʒun̪ə̪ kɪ bʱiːʂməpɪt̪ɑ̪ːməɦə n̪ə̪_ɪ t͡ʃʱiː, mud̪ɑ̪ː eːkəʈɑː mən̪u̪kʰə t̪ə̪̃ t͡ʃʱiːɦeː. t̪ə̪kʰən̪ə̪ d̪u̪ɪjoːʈɑː ʃɪkɑːɾə n̪ə̪_ɪ pəkəɪɽə s̪ə̪kəbə. bʱəlẽː kəɾuːɳɑː ɾoːgə məɦɑːmɑːɾiːeː kɪeː n̪e̪ː t͡ʃʱiː mud̪ɑ̪ː ʋjɑːkəɾəɳə̪kə t̪ə̪̃ gəɳeːʃəd͡ʒiː d͡ʒəkɑ̃ː kəɾuːɳɑːkə d͡ʒɑːn̪ə̪kɑːɾə ət͡ʃʱɪeː, t̪ə̪̃eː eːkələ̃ɪgɪkə bən̪ɪ̪ bɪmɑːɾiːkẽː əd̪ʱɑː-əd̪ʱiː t̪ə̪̃ əpən̪e̪ː kə∂ n̪e̪ːn̪e̪ː ət͡ʃʱɪ t̪əɪʈʰɑːmə d͡ʒə̃ əd̪ʱeːkə pɑːt͡ʃʱuː s̪ə̪ũs̪e̪ː d̪u̪n̪ɪ̪jɑ̃ː-beːɦɑːlə t͡ʃʱiː t̪e̪ːkəɾə ɦɑːlə kiː ət͡ʃʱɪ, s̪e̪ːɦoː n̪e̪ː s̪ə̪bʱə s̪u̪n̪ə̪t̪ə̪. mus̪kiː d̪ə̪ɪt̪ə̪ n̪ɪ̪ʃɑːkɑːn̪t̪ə̪ bəd͡ʒəlɑː-

“bəuɑː, kəmələpuɾə gɑːməmeː əpən̪e̪ː d̪u̪n̪u̪ː goːɾeːkə pəɾɪʋɑːɾə s̪ə̪bʱəs̪ə̪̃ d̪ʱən̪ɪ̪koː ɑː s̪ə̪bʱəs̪ə̪̃ ɪd͡ʒd͡ʒət̪ə̪d̪ɑ̪ːɾoː pɪt̪ɑ̪ːkə əmələd̪ɑ̪ːɾiːmeː ɾəɦələ. oːɦiː bəɾɑːbəɾiːkə d̪o̪ːs̪t̪ɪ̪ː d̪u̪n̪u̪ː pəɾɪʋɑːɾəmeː ət͡ʃʱɪ. d͡ʒəɦɪn̪ɑ̪ː t̪o̪ːɦəɾə bɑːbɑː ɑː

ɦəmərə bɑːbuː eːkət̪ʰɑːmə bəɪs̪ə̪ kʰeːboː-piːboː kərəɪt̪ʰə ɑː s̪ə̪bʰə t̪ə̪rəɦəkə kɑːd͡ʒə-ud̪ə̪məmeː ɦəməroː pərɪʋɑːrəkə s̪ə̪bʰə əbəɪ t͡ʃʱeːlɑː ɑː ɦəməroː əɪt̪ʰɑːmə d͡ʒɑːɪ t͡ʃʱeːlɑː, pən̪ə̪rəɦə-pən̪ə̪rəɦə d̪ɪn̪ə̪ rəɦəɪ t͡ʃʱeːlɑː. mud̪ɑː ɑːɪ t̪ə̪̃ oː d͡ʒugə n̪ə̪ɦɪ rəɦələ, n̪ə̪ʋəkɑː-n̪ə̪ʋəkɑː loːkoː bʰeːlə ɑː loːkəkə s̪ə̪̃gə s̪ə̪mpəɪt̪ɟjoː bʰeːlə ɑː t̪ə̪ɪs̪ə̪̃gə n̪ə̪ʋə-n̪ə̪ʋə ʋɪt͡ʃɑːroː t̪ə̪̃ bʰeːbeː kəeːlə ət͡ʃʱɪ. d͡ʒəɦɪn̪ɑː t̪oːɦərə pɪt̪ɑːkẽː mɑːn̪e̪ː bʰəjɑːrəkẽː əpən̪e̪ː pərɪʋɑːrəkə pʰɪrɪs̪ɑːn̪ɪ̪ːs̪ə̪̃ pələkʰəɪt̪ə̪ n̪ə̪ɦɪ ɦoːɪ t͡ʃʱəɪn̪ə̪ t̪ə̪ɦɪn̪ɑː ɦəməroː bʰə_ɪjeː geːlə ət͡ʃʱɪ. t̪ə̪̃eː kən̪ɪ̪ː ɑːbɑː-d͡ʒɑːɦiː kəmɪ geːlə ət͡ʃʱɪ.”

n̪ɪ̪ʃɑːkɑːn̪t̪ə̪kə ʋɪt͡ʃɑːrəmeː ʋɪlɑːs̪ə̪d̪e̪ːʋə əppən̪ə̪ bəʈəɦəpən̪ə̪ d̪e̪ːkʰɪ rəɦələ t͡ʃʱəlɑː, t̪ə̪̃eː s̪un̪ə̪n̪t̪u̪ː beːʈɑː ləgə bəd͡ʒən̪t̪u̪ː bən̪ɪ̪ bəd͡ʒəlɑː-

“bʰəjɑːrə, kiː kəɦũː. bɪn̪u̪ kəmeːn̪e̪ː-kʰəʈeːn̪e̪ː d͡ʒeːɦeːn̪ə̪ pɪt̪ɾɨbʰəkt̪ə̪ beːʈɑː ɦoːɪeː t̪ə̪_ɪmeː t͡ʃʱəd̪ɑːmoː bʰərɪ kəmiː d̪u̪n̪u̪ː beːʈɑːmeː–s̪u̪kʰəd̪e̪ːʋə ɑː ʋɑːməd̪e̪ːʋə–n̪ə̪ɦɪ ət͡ʃʱɪ. oːn̪ɑː, mən̪ə̪meː koːn̪o̪ː eːɦeːn̪ə̪ bʰərəmɑːbəɪbəlɑː bʰrəmərəkə bɑːs̪ə̪ bʰəə geːlə ɦoːɪ, s̪e̪ː t̪ə̪̃ ɦən̪u̪mɑːn̪ə̪ d͡ʒəkɑ̃ː kɪjoː t͡ʃʱɑːt̪ɪ̪ː pʰɑːrɪ n̪ə̪ɦɪjẽː d̪e̪ːkʰəeː d̪e̪ːt̪ə̪, s̪e̪ː t̪ə̪̃ s̪ə̪mbʰəʋoː n̪ə̪ɦɪjẽː ət͡ʃʱɪ. bʰɑːjə, t͡ʃʱɑːt̪ɪ̪ː t̪ə̪̃ t͡ʃʱɑːt̪ɪ̪ː t͡ʃʱiː, kəkʰən̪o̪ː əpən̪ə̪ t͡ʃʱət̪t̪ɪ̪ː bən̪ɪ̪ t͡ʃʱət̪ɾəʋɑːs̪ə̪ bən̪ɑː bɑːs̪ə̪ kərəɪeː t̪ə̪̃ kəkʰən̪o̪ː t͡ʃʱɑːt̪ɪ̪ːmeː mukkɑː mɑːrɪ beːʈoː-mɾɨt̪ɟukə s̪ə̪̃t̪o̪ːkʰə s̪e̪ːɦoː kərət̪e̪ː ət͡ʃʱɪ. mud̪ɑː kɪt͡ʃʱu ət͡ʃʱɪ t̪ə̪ɪjoː t̪ə̪̃ d̪u̪n̪u̪ː beːʈɑː t̪ə̪̃ ɦəməreː n̪e̪ː kəɦəut̪ə̪.”

oːn̪ɑː, ʋɪlɑːs̪ə̪d̪e̪ːʋə əpən̪ə̪ d͡ʒɪn̪ə̪giːkə n̪ɑːpəs̪ə̪̃ bɑːd͡ʒələ

tʃʱəlɑː, kɪeː t̪ə̃ eːkət̪ɑː kətʃəɦərɪjɑː s̪ə̃giːkə ʊɪtʃɑ̃ːɾə mən̪əmeː d͡ʒeːn̪ɑː bəɪs̪ə geːlə tʃʱəɪn̪ə t̪əɦɪn̪ɑː beːɾə-beːɾə bəd͡ʒəɪ tʃʱəɪt̪ʰə d͡ʒeː koːt̪ə-kətʃəɦəriːkə kʰeːlə d͡ʒəɦɪn̪ɑː d͡ʒɪn̪əgiː bʰərɪ eːkkeː ʃəbd̪əmeː ət̪əkəun̪eː ɾəɦəɪeː t̪əɦɪn̪ɑː n̪eː pərɪʊɑːɾoːmeː ɦoːɪeː. d̪əs̪ə-biːs̪ə bərkʰəkə d͡ʒɪn̪əgiː t̪ə̃ loːkə t̪ɪt̪əɦiːkə t̪ɑ̃ːɦɪjoːs̪ə̃ n̪ɪmɑːɦɪ s̪əkəɪeː. d͡ʒeːɦeːn̪ə d͡ʒeː kərəɪeː s̪eː t̪eːɦeːn̪ə pəbəɪeː. s̪eː kɪ koːn̪oː ɦəməreːt̪ɑː bud͡ʒʱələ ətʃʱɪ ɑːkɪ s̪əbʰəkẽː bud͡ʒʱələ tʃʱəɪ. ɑːbə kɪjoː əkləbəɦərə bən̪əeː ɑːkɪ əkələt̪ʰuːkə. s̪eː t̪ə̃ oːkərə n̪eː kɑːd͡ʒə bʰeːlə....

ʊɪlɑːs̪əd̪eːʊəkə bɑːt̪ə s̪un̪ɪ n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪əkə mən̪ə t̪ərəs̪ɑː d͡ʒəkɑ̃ː d̪ʰiːɾeː-d̪ʰiːɾeː t̪ərəs̪əeː ləgələɪn̪ə, mud̪ɑː d̪un̪uː bʰɑ̃ːɪkə əgəʊɑːn̪iː d̪eːkʰɪ n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə əpən̪ə t̪ərəs̪əkẽː t̪ərəs̪eːmeː s̪əmeːt̪ɪ mən̪əkẽː mɑːɾɪ tʃupətʃɑːpə, ud͡ʒərɑː bəugulɑː d͡ʒəkɑ̃ː lət̪əkələɦɑːkə pɑːtʃʱuː d̪əuɽəɪt̪ə ɾəɦəɪeː t̪əɦɪn̪ɑː n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə s̪eːɦoː əpən̪eː d͡ʒɪn̪əgiːkə s̪əməruːpə əpən̪ə bʰəjɑːɾoːkẽː bən̪əbəeː tʃɑːɦɪ ɾəɦələ tʃʱəlɑː. kɪeː t̪ə̃ d͡ʒəɦɪn̪ɑː əpən̪eː n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə t̪iːn̪uː bʰɑ̃ːɪkə bʰəɪjɑːɾiːmeː gɑːməkə pən̪ətʃəɪt̪iːs̪ə̃ lə∂/kə∂/koːt̪ə-kətʃəɦəriːkə mərd̪ən̪ə kərəɪt̪ə pətʃɑːs̪ə biːgʰɑːkə pʰɑ̃ːt̪ə s̪ət̪t̪ərəɦə biːgʰɑː ɦoːɪeː t̪əɪt̪ʰɑːmə bən̪ərəbɑ̃ːt̪əmeː pəɽɪ t̪iːn̪ə-t̪iːn̪ə biːgʰɑːpərə t̪iːn̪uː bʰɑ̃ːɪ t̪ʰɑːɽʰə tʃʱəɪt̪ʰə. bʰɑːjə, d̪ʰən̪eːkə uməkiː n̪eː d̪ʰən̪iːkəkə d̪ʰən̪əkẽː ɖʰɑːɦəɪeː. t̪ə̃eː kɪ mɑːn̪oː-mərəd͡ʒɑːd̪ɑː t̪ə_ɪ lɑːgələ ɖʰəɦɪ d͡ʒɑːɪeː? s̪eː t̪ə̃ n̪ə_ɪ ɖʰəɦəɪeː, oː t̪ə̃ d͡ʒuɑːn̪iː mə̃t̪rəkə s̪uːt̪rə tʃʱiː d͡ʒeː d͡ʒeːɦeːn̪ə pəkəɽəɪeː s̪eː t̪eːɦeːn̪ə pəbəɪeː.

n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə bəd͡ʒəlɑː:-

“bʰəjɑːɾə, bɑːpəkə ɦəmə bəɽə d̪ulɑːɾuː beːʈɑː t͡ʃʰeːlɪəɪn̪ə. ɖʰeːɾəbɑː t̪əkə mɑːn̪eː d͡ʒəkʰən̪ə d̪uɾɑːgəmən̪ə bʰəə́ geːlə t̪əɦɪjɑː t̪əkə, d͡ʒəɦɪn̪ɑː mɑːɪjoː t̪əɦɪn̪ɑː pɪt̪oːd͡ʒiː s̪əbʰəd̪ɪn̪ə bəkəleːleː-ɖʰəɦəleːlə kəɦəɪt̪ə ɾəɦəlɑː ɑː t̪əɪs̪ə̃gə kɪt͡ʃʰu-kɪt͡ʃʰu s̪ɪkʰəɪbət̪oː t͡ʃʰeːlɑː. mud̪ɑː ɑːɪ d͡ʒə̃ əpən̪ə pɑːn̪ə-s̪ɑːt̪ə bəɾkʰəkə koːt͡ʃĩgəkə beːʈɑː-poːt̪ɑːkẽː kɪt͡ʃʰu əɽʰeːboː kəɾəbəɪ ɑːkɪ s̪ɪkʰeːboː kəɾəbəɪ s̪eː əɦɑ̃ːkə boːloː-bɑːɪn̪ə bud͡ʒʰət̪ə t̪əkʰən̪ə n̪eː. oːɪ əboːd̪ʰəkə koːn̪ə d̪oːkʰə ət͡ʃʰɪ. d̪oːkʰə ət͡ʃʰɪ oːkəɾə mɑːeː-bɑːpəkə n̪eː d͡ʒeː bət͡ʃt͡ʃɑːkə d͡ʒɪn̪əgiːkə ɦɪs̪ɑːbəs̪ə̃ əpən̪ə d͡ʒɪn̪əgiːkə ɾəs̪t̪ɑː n̪əɦɪ bən̪ɑː s̪əkəlɑː.”

d͡ʒəɦɪn̪ɑː ələbəukə ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋə t̪əɦɪn̪ɑː d̪un̪uː beːʈɑː, t̪əɪʈʰɑːmə n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə s̪ən̪ə upəd̪eːʃəkə. d͡ʒeː əpən̪eː pəɾɪʋɑːɾəkẽː ɖʰɑːɦɪ əpən̪ə pəɪt̪ɾɪkə s̪əmpəɪt̪ə–kʰeːt̪ə-pət̪ʰɑːɾə–kẽː pət͡ʃəɦət̪t̪əɪɾə pɾət̪ɪʃət̪ə d̪ɑːn̪ə d͡ʒəkɑ̃ː gəmɑː t͡ʃukələ t͡ʃʰəɪt̪ʰə, d͡ʒiːʋən̪əmeː əɪs̪ə̃ beːs̪ɪː bʰə_ɪjeː kiː s̪əkəɪeː. pət͡ʃiːs̪oː pɾət̪ɪʃət̪ə t̪ə̃ əpən̪oː d͡ʒiːʋən̪ə-leː loːkəkẽː t͡ʃɑːɦəbeː kəɾiː. n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪əkə mən̪əmeː iːɦoː uʈʰəɪt̪ə ɾəɦəɪn̪ə d͡ʒeː n̪ɪs̪əbʰeːɾoː ɾɑːt̪ɪ, mɑːn̪eː ən̪ɦɑːɾəkə gʰən̪əgʰoːɾoː s̪əməjəmeː t̪ə̃ ʃuklə pəkʂəkə ɪd͡ʒoːɾɪjɑːkə t͡ʃɑːn̪ə d͡ʒəkɑ̃ː oːɦən̪oː s̪əməjəmeː n̪eː t͡ʃɑːn̪d̪ən̪ɪː ɾɑːt̪ɪ bən̪ɑː t͡ʃɑːn̪ɪpəɾə t͡ʃəməɪkə əpən̪ə pəɾɪt͡ʃəjə d̪əɪt̪eː ət͡ʃʰɪ. t̪eːt̪əbeː kɪeː, gʰən̪əgʰoːɾə ən̪ɦɑːɾəmeː s̪eːɦoː d͡ʒɲɑːn̪ət͡ʃəkʂus̪ə̃ pɾəkɑːʃəpũːd͡ʒə pɾəkɑːʃəmɑːn̪ə ɦoːɪt̪eː ət͡ʃʰɪ.

əpən̪ə ʈuʈəɪt̪ə d͡ʒɪn̪əgiː ɑː d͡ʒɪn̪əgiːkə ʋɪt͡ʃɑːɾəd̪ʰɑːɾɑː gɾɑːɦəkəkə gɾɑːs̪ə bən̪ɪjẽː geːlə t͡ʃʰəɪn̪ə, mud̪ɑː d͡ʒəɦɪn̪ɑː

s̪ɑ̃ːpəkə mũɦəmeː pəɽələ bẽːgə, d͡ʒeːkərə ɑːd̪ʰɑːs̪ə̃ beːs̪ɪː bʰɑːgə kɪeː n̪eː mɾɨt̪jukə ən̪t̪əkə s̪ɪːmɑː pɑːɾə kəə/ d̪eːn̪eː ɦoːɪ, mud̪ɑː d͡ʒə̃ mũɦə ugʰɑːɾə ɾəɦət̪ə mɑːn̪eː s̪ɑ̃ːpəkə muɦəs̪ə̃ bɑːɦərə ɾəɦət̪ə, t̪əɦuːkɑːlə d͡ʒə̃ koːn̪oː pʰən̪ɪgɑːkẽː uɽəɪt̪ə d̪eːkʰət̪ə t̪ə̃ ləpəkəbeː kərət̪ə. eːɦən̪eː əʋəs̪t̪ʰɑːmeː pəɽələ ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋəkə d͡ʒɪn̪əgiː bən̪ɪ geːlə t͡ʃʰəɪn̪ə. d͡ʒɪn̪əgiː s̪oːlɦən̪n̪ɪː ɾoːgəgɾəs̪t̪ə bʰəə/ geːlə t͡ʃʰəɪn̪ə. ʃɑːɾiːɾɪkə ɾoːgə d͡ʒeː ɦoːn̪ɪ mud̪ɑː mɑːn̪əs̪ɪkə ɾoːgəs̪ə̃ mərən̪ɑːs̪ən̪n̪ə bʰəə/geːlə t͡ʃʰəɪt̪ʰə. mud̪ɑː t̪əɪjoː.... məukʰɪkə pəɾiːkʂɑː d͡ʒəkɑ̃ː n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə bəd͡ʒəlɑː- “bəuɑː, bʰoːɾəkɑː pɑːn̪ə d͡ʒəkɑ̃ː mũɦəkə pɑːn̪ə ɾəs̪əʋɪɦiːn̪ə bʰəə/ s̪ɪʈʰɪjɑː geːlə ət͡ʃʰɪ t̪ə̃eː pəɦɪn̪eː eːkə gɪlɑːs̪ə pɑːn̪ɪ piːjɑːbəɦə, pət͡ʃʰɑːɪt̪ə pɑːn̪oː kʰuəbɪɦəɦə. n̪ə_ɪ t̪ə̃ eːkə bʰɑ̃ːɪ gɪlɑːs̪ə-loːʈɑːmeː pɑːn̪ɪ ɑːn̪əɦə, d͡ʒə_ɪs̪ə̃ bʰəjɑːɾoː piːbə leːt̪ɑː ɑː eːkə bʰɑ̃ːɪ pɑːn̪ə ləgɑːbəɦə. pɑːn̪əkə s̪əbʰə s̪əmɑːn̪ə ləgəmeː t͡ʃʰəɦeː.”

d͡ʒəɦɪn̪ɑː d̪un̪ɪjɑ̃ːmeː kɪjoː pəɦɪn̪eː əpən̪ə d͡ʒɲɑːn̪ə d̪ɑːn̪ə beːʈɑːkẽː kəɾəeː t͡ʃɑːɦəɪeː t̪əɦɪn̪ɑː n̪eː ən̪əkɑː əɽʰəbəɪs̪ə̃ mɑːn̪eː kɑːd͡ʒə əɽʰəbəɪs̪ə̃ pəɦɪn̪eː beːʈɑːkẽː əpən̪ə bud͡ʒʰɪ əɽʰəɪbət̪oː ət͡ʃʰɪ. oːn̪ɑː, d̪un̪uː beːʈɑːkə–s̪ukʰəd̪eːʋoː ɑː ʋɑːməd̪eːʋoː–kə mən̪ə d̪un̪uː bʰəjɑːɾəkə bɑːt̪ə-ʋɪt͡ʃɑːɾə s̪un̪ɪ d̪əɦəlɑː-bʰə̃s̪ɪjɑː ɾəɦələ t͡ʃʰeːləɪɦeː. t̪əɪbiːt͡ʃə s̪ukʰəd̪eːʋə oːmɦərə pɑːn̪ɪ ɑːn̪əeː ɑ̃ːgən̪ə geːlə ɑː ɪmɦərə ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋə pʰus̪əpʰus̪ɑː kəə/ bəd͡ʒəlɑː-

“bʰəjɑːɾə, əɪ əbən̪ɖə beːʈɑːkẽː mɑːn̪eː ʋɑːməd̪eːʋəkẽː, s̪əd̪ɪkɑːlə s̪ɪkʰəbəɪ t͡ʃʰɪəɪ d͡ʒeː bəuɑː mɑːeː-bɑːpəkə ud̪d̪ʰɑːɾə d͡ʒeːʈʰəkeː beːʈɑːs̪ə̃ ɦoːɪ t͡ʃʰəɪ ɑːkɪ t͡ʃʰoːʈəkeː

be:ʈɑ:s̪ə̃. ɾɑ:d̪ʰɑ:ɾəmən̪əkə d͡ʒe: ɦɑ:lə ət͡ʃʰɪ s̪e: d̪e:kʰəbe: kəɾəɪ t͡ʃʰəɦəkə, t̪əkʰən̪ə t̪ə̃ t̪õ:ɦi: n̪e: bə̃t͡ʃələɦə. bi:t͡ʃəkə d͡ʒə̃ ɾɑ:d͡ʒɑ: s̪əgəɾə d͡ʒəkɑ̃: d̪əs̪o: ɦəd͡ʒɑ:ɾə be:ʈɑ: ɾəɦət̪ə t̪e:kəɾə ko:n̪o: mɑ:n̪ɪ ət͡ʃʰɪ. e:t̪e: t̪əkə kɪ d͡ʒɪn̪əgi: bʰəɾɪ bɑ:pə-mɑ:ɪkə d̪e:ɦəpəɾə t̪ʰu:ko: pʰe:kət̪ə t̪e:kəɾo: mɑ:n̪ɪ n̪əɦɪjẽ: ət͡ʃʰɪ."

pɪt̪ɑ:kə bɑ:t̪ə s̪un̪ɪ ʋɑ:məd̪e:ʋəkə n̪əd͡ʒəɪɾə uʈʰələ. d͡ʒe: n̪ɪʃɑ:kɑ:n̪t̪ə pəɾe:kʰɪ le:ləɪn̪ə. əpən̪ə n̪əd͡ʒəɪɾəme: n̪ɪʃɑ:kɑ:n̪t̪ə n̪əd͡ʒəɾəpən̪ə bʰəɾəɪt̪ə, mɑ:n̪e: n̪əd͡ʒəɪɾɪkə pɑ:n̪ɪ bʰəɾəɪt̪ə bəd͡ʒəlɑ:-

"bʰəjɑ:ɾə, s̪ɑ:s̪uɾəme: d͡ʒe: mo:ɦəɾəmɑ:lɑ: d̪e:n̪e: ət͡ʃʰɪ, t̪e:kəɾə d͡ʒɑ:n̪əkɑ:ɾi: s̪əmɑ:d͡ʒo: ɑ: pəɾɪʋɑ:ɾo:kẽ: əkʰən̪e: d̪əə̯ d̪ɪjəu d͡ʒe: ʋɑ:məd̪e:ʋe: mũɦəme: ɑ:gɪjo: d̪e:t̪ə ɑ: ʃɾɑ:d̪d̪ʰo:-kəɾməkə bʰɑ:ɾə o:kəɾe: d̪ə_ɪ t͡ʃʰɪəɪ. t̪ə̃e: əpən̪əbəlɑ: mo:ɦəɾəmɑ:lɑ: ʋɑ:məd̪e:ʋəkə bʰe:lə."

pɑ:n̪ɪ pi:bə pɑ:n̪ə kʰɑ: d̪un̪u: bʰəjɑ:ɾə–ʋɪlɑ:s̪əd̪e:ʋə ɑ: n̪ɪʃɑ:kɑ:n̪t̪ə–pun̪ə: pəɾɪʋɑ:ɾəkə gəpə-s̪əppə ʃuɾu: ke:ləɪn̪ə. əkʰun̪əkɑ: e:s̪ʈɑ:e:lə n̪əɦɪ, ʋɪgɾəɦəkə ʈɑ:ɪlə mɑ:ɾəɪt̪ə n̪ɪʃɑ:kɑ:n̪t̪ə bəd͡ʒəlɑ:-

"bʰəjɑ:ɾə, gɑ:məme: əɦɑ̃:-d͡ʒo:kəɾə kəe:ʈɑ: bɑ:pə bʰe:lə ət͡ʃʰɪ d͡ʒe: əpən̪ə be:ʈɑ:kẽ: ɑ:i:.e:.e:s̪ə. bən̪ələkə!"

əpən̪ɑ: d͡ʒən̪əɪt̪ə n̪ɪʃɑ:kɑ:n̪t̪ə ʈɑ:ɪlə mɑ:ɾɪ bɑ:d͡ʒələ t͡ʃʰəlɑ:

mud̪ɑː t̪iːn̪uː bɑːpuːt̪ə–ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋəkə s̪ə̃gə ɑː d̪un̪uː bʰɑ̃ːɪ s̪ukʰəd̪əʋoː ɑː ʋɑːməd̪eːʋə–kə mən̪əmeː ɾɑːd̪ʰɑːɾəmən̺əkə pɾət̪ɪ d͡ʒeː d̪ʰɑːɾən̺ə d̪ʰəə̯ n̪eːn̪eː t͡ʃʱələ, oː ɑːɾoː d̪ʰəɾɑːɦə bən̪ɪ geːlə. d͡ʒə_ɪs̪ə̃ ʋɪpəɾiːt̪ə bʰɑːʋəkə d͡ʒən̪mə t̪iːn̪uːkə mən̪əmeː d͡ʒəgɪ geːlə. əkʰən̪ə t̪əkə n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə əpən̪ə pəɾɪʋɑːɾəkə t̪iːn̪uː s̪əmɑ̃ːgəkə d͡ʒɪn̪əgiːkə kət̪ʰɑː t̪eːn̪ɑː ɾət̪t̪iː-bət̪t̪iː s̪un̪ɑː t͡ʃukələ t͡ʃʱəlɑː d͡ʒə_ɪs̪ə̃ ɾɑːmɑːjən̺ɪkə ɾɑːmə-ləkʂmən̺əkə bʰəɪjɑːɾiːkə s̪əmbən̪d̪ʰə n̪əɦɪ bən̪ɪ s̪əkələ, bən̪əboː keːn̪ɑː kəɾəɪt̪ə eːkə ɾɑːmə pɪt̪ɑːkə d̪ə̃ʃə d͡ʒʱeːlən̪ɪɦɑːɾə, d̪oːs̪əɾə d̪əɦeːd͡ʒəkə d̪ə̃ʃə d͡ʒʱeːlən̪ɪɦɑːɾə bʰeːlɑː. t̪əɪt̺ʰɑːmə s̪iːt̪ɑːɾɑːmə keːn̪ɑː ɾɑːd̪ʰɑːɾəmən̺ə bən̪ɪ s̪əkəɪeː. ɾɑːd̪ʰɑːɾəmən̺ə-leː t̪ə̃ kɪt͡ʃʱu ɑːɾɑːd̪ʰəeː pət̺əɪ t͡ʃʱəɪ kɪn̪eː.

ʋɪt͡ʃɑːɾəkə d̪ʋən̪d̪ʋə t̪iːn̪uː bɑːpuːt̪əkə mən̪əkẽː t̪eːn̪ɑː n̪eː gʰut̺ɪjɑː-put̺ɪjɑː ɾəɦələ t͡ʃʱələ d͡ʒeː t̪iːn̪uːkə bəkɑːɾeː ɦəɾən̺ə bʰəə̯ geːlə t͡ʃʱələ. pəgəlɑːeːlə ɾɑːmə d͡ʒəɦɪn̪ɑː t͡ʃɪt̺əɪ-t͡ʃun̪əmun̪iːkə s̪ə̃gə gɑːt͡ʃʱoː-bɪɾiːt͡ʃʱəkẽː s̪iːt̪ɑːkə pəɾɪt͡ʃəjə put͡ʃʱəeː lɑːgələ ɾəɦəɪt̪ʰə. d͡ʒeː ‘ɦeː kʰəgə, ɦeː mɾɨgə məd̪ʰukəɾə ʃɾeːn̺iː, t̪umə d̪eːkʰeː s̪iːt̪ɑː mɾɨgən̪əjən̪iː?’ t̪əɦɪn̪ɑː ʃɑːn̪t̪ə ʋɑːt̪ɑːʋəɾən̺ə d̪eːkʰɪ n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə d̪oːs̪əɾə t̺ɑːɪlə mɑːɾəɪt̪ə bəd͡ʒəlɑː-

“bʰəjɑːɾə, ɑːbə əɦɑ̃ːkə bʰɑːgjə d͡ʒəgɪ geːlə. ‘bət̺ʰəɦɪ put̪ɾə pɪt̪ɑːkə d̪ʰəɾmeː’ əɦɑ̃ːkə s̪oːlɦoːən̪ɑː d̪ʰəɾəmə ɾɑːd̪ʰɑːɾəmən̺əmeː t͡ʃəlɪ geːlə d͡ʒə_ɪs̪ə̃ oːkəɾə bʰɑːgə ugɾə bʰəə̯ d͡ʒəgɪ geːlə ɑː d̪un̪uː bʰɑ̃ːɪ–s̪ukʰəd̪eːʋə-ʋɑːməd̪eːʋə–kə bʰɑːgjə s̪eːɦoː oːkəɾeː meː mɑːn̪eː ɾɑːd̪ʰɑːɾəmən̺əmeːmeː t͡ʃəlɪ geːlə, pʰəlɑːpʰələ d̪un̪uː bʰɑ̃ːɪ

bɪn̪u pɑːn̪ɪ t͡ʃəɽʰələ loːɦɑː d͡ʒəkɑ̃ː kəɦɪjəu ɑːkɪ kumɦɑːɾəkə ɑːʋɑːkə əd̪ʰə-pəkkuː ʋəɾt̪ən̪ə d͡ʒəkɑ̃ː kəɦɪjəu, kə̃t͡ʃəkuɦəkə kə̃t͡ʃəkuɦeː ɾəɦɪ geːlə."

'kə̃t͡ʃəkuɦə' s̪un̪ɪ ʋɑːməd̪eːʋə bɑ̃ːɦɪkə ʃəɾʈə s̪əməʈəɪt̪ə bɑːd͡ʒələ-

"bʰəjɑːɾə kɑːkɑː, əɦɑ̃ː d̪un̪uː bʰəjɑːɾə d͡ʒə̃ piːʈʰəpəɾə ʈʰɑːɽʰə ɾəɦəbə mɑːn̪eː piːʈʰəpoːɦuː bən̪ələ ɾəɦəbə t̪ə̃ eːkə bʰəɪjɑːɾiːkẽː keː kəɦəeː d͡ʒeː s̪ət̪t̪əɾəɦəʈɑː bʰəɪjɑːɾiːkẽː s̪iːkʰɑː s̪əkəɪ t͡ʃʱiː."

oːn̪ɑː, n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə mən̪eː-mən̪ə bud͡ʒʱəɪt̪ə d͡ʒeː ʈiːn̪əkə gəɾəmiː keːt̪eːkɑːlə. kəmə-s̪ə̃-kəmə pəɦɪn̪eː bʰɑːn̪əs̪oː kəɾəɪd͡ʒoːgə bəɾət̪ən̪ə bən̪əɦə t̪əkʰən̪ə əpən̪ɑːkẽː kʰɑːn̪ə-d̪ɾəʋə kəɦɑːeːbə. t͡ʃʱiː kɑːgəd͡ʒə d͡ʒəkɑ̃ː ɑː əpən̪ɑːkẽː gəməɪ t͡ʃʱiː d͡ʒeː s̪oːn̪ə-t͡ʃɑːn̪iː d͡ʒəkɑ̃ː ɦəməɦũː s̪ʋəɾn̪ə d̪ɾəʋjeː t͡ʃʱiː. mud̪ɑː n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪əkə əkɑːs̪ə t͡ʃəɽʰələ mən̪ə eːkɑːeːkə d̪ʰəɾət̪iːpəɾə ət̪əɾələɪn̪ə. ut̪əɪɾət̪eː mən̪əmeː eːləɪn̪ə d͡ʒeː keːkəɾoː kəɦən̪eː ʈiːn̪ə d̪ɾəʋjə n̪əɦɪ bʰəə̸ s̪əkəɪeː s̪eːɦoː t̪ə̃ n̪əɦɪjẽː ət͡ʃʱɪ. s̪əmuːɦə ɾuːpəmeː ʈiːn̪oːmeː bʰɑːn̪əs̪ə ɦoːɪt̪eː ət͡ʃʱɪ. kən̪iː oːkəɾɑː ɑːgɪpəɾə t͡ʃəɽʰɑː, d͡ʒəkʰən̪ə oː ɑːgɪjeː d͡ʒəkɑ̃ː lɑːlə bʰəə̸ d͡ʒɑːeː t̪əkʰən̪ə ɦɑːt̪ʰəkə ɑ̃ːguɾəs̪ə̃ t͡ʃʱubɪ kəə̸ d̪eːkʰɪjəu d͡ʒeː ɑːn̪ə d̪ɾəʋjə, bʰəlẽː oː s̪oːn̪eː kɪeː n̪eː ɦoːɪ, oːɪs̪ə̃ kəmə ʃəkt̪ɪ ʈiːn̪oːmeː t͡ʃʱəɪ. upəd̪eːʃəkə d͡ʒəkɑ̃ː n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə s̪ukʰəd̪eːʋoː ɑː ʋɑːməd̪eːʋoːkə upəd̪eːʃiː bən̪ɪ bʰəjɑːɾəkẽː kəɦələɪn̪ə-

“bʰəjaːɾə, d̪uɲɟãː d͡ʒeː bud͡ʒʱəɦə, mud̪ɑː əpəɳo̪ː t̪ə̃ ɪmɑːɳə̪-d̪ʰəɾəmə ət͡ʃʱɪeː, t͡ʃɑ̃ːɦeː əpəɳə̪ beːʈɑː-beːʈiː ɦuəeː ɑːkɪ d̪uɲɟãːkə, mud̪ɑː əpəɳə̪ d͡ʒeː mɑːɳə̪ʋiːjə kəɾt̪əʋjə ət͡ʃʱɪ, t̪eːkəɾoː d͡ʒə̃ uʈʰɑː kɑːt̪əmeː pʰeːkə d̪eːbə, s̪eːɦoː t̪ə̃ ɳɟ̪ːkə ɳə̪ɦɪjẽː bʰeːlə.”

əpəɳə̪ bʰɑːɾəkə bʰɑːɾəpəɳə̪ ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋəkẽː s̪eːɦoː bud͡ʒʱɪ pəʈələɪɳə̪. d͡ʒə_ɪs̪ə̃ məɳə̪meː eːkəʈɑː s̪ɒəɾɳə-ɾuːpɑː ʋɪt͡ʃɑːɾə əɳɑ̪ːjɑːs̪ə̪ d͡ʒəgɪ geːləɪɳə̪. bəd͡ʒəlɑː-

“bʰəjaːɾə, gəɳeːʃəd͡ʒiː s̪əɳə̪ guɾuː ɑː əʂʈɑːʋəkɾə s̪əɳə̪ d͡ʒɲɑːɳ̪iː kɪjoː kɪeː ɳe̪ː ɦoːt̪ʰɪ mud̪ɑː ʋeːd̪ə̪ ʋɪɦiːt̪ə̪ ʋɪt͡ʃɑːɾə d͡ʒeː ‘pɪt̪ɑː pəɦɪlə guɾuː t͡ʃʱəɪt̪ʰə’ t̪eːkəɾɑː kɪjoː d͡ʒʱuʈʰɪjɑː d̪eːt̪ə̪?”

ɳə̪ɦəlɑːpəɾə d̪ə̪ɦəlɑː pʰeːkəɪt̪ə̪ ɳɟ̪ʃɑːkɑːɳt̪ə̪ bəd͡ʒəlɑː- “bʰəjaːɾə, t̪ɑːʃəkə geːmə-geːmə kʰeːləmeː bʰəlẽː ɳə̪ɦəlɑːpəɾə d̪ə̪ɦəlɑː pʰeːkə d̪ə̪ɦəlɑː d̪ɟjəu mud̪ɑː ‘ʈʋeːɳʈ̪iː eːʈə’meː ɳə̪ɦəleː d̪ə̪ɦəlɑːkẽː ɳə̪məbəɪeː. kʰɑːeːɾə s̪ə̪məjə peːbə əɦɪɳɑ̪ː ʈɪʈəɦiː əkɑːs̪ə̪meː ʈɪʈɪjɑːɪeː t̪ə̪_ɪs̪ə̃ loːkəkẽː koːɳə̪ mət̪ələbə. mət̪ələbə t̪ə̃ eːt̪əbeː ɳe̪ː ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː əpəɳə̪ pəɾɪʋɑːɾəkə ɳə̪məɦəɾə ɪt̪ɟɦɑːs̪ə̪ ət͡ʃʱɪ, d͡ʒəɦɪjɑːs̪ə̃ məɳ̪ukʰə gʰəɾə bəɳɑ̪ː pəɾɪʋɑːɾəkə s̪ə̃gə ɾəɦəeː ləgəlɑː t̪ə̪ɦɪjɑːkə pəɾɪʋɑːɾə t͡ʃʱiː.”

ɳɟ̪ʃɑːkɑːɳt̪ə̪kə ʋɪt͡ʃɑːɾəmeː ʋɪlɑːs̪ə̪d̪eːʋəkẽː ɪt̪ɟɦɑːs̪ə̪kə koːɳə̪ pəɳɳ̪ɑː bʰeːʈə geːləɪɳə̪ s̪eː t̪ə̃ ʋɪlɑːs̪ə̪d̪eːʋeː bud͡ʒʱət̪ɑː, mud̪ɑː məɳə̪kə t͡ʃə̃pət͡ʃə̃piːmeː t͡ʃə̃pət͡ʃə̃pɑːɪt̪ə̪

musk̪iː d̪əɪt̪ə bəd͡ʒəlɑː-

“bʱəjɑːɾə, s̪əbʱə d̪ɪn̪ə d̪un̪uː bʱɑ̃ːɪkẽː kəɦəɪ tʃʱɪəɪ d͡ʒeː ‘bəuɑː, ɦəd͡ʒɑːɾoː d̪ʱəɾməs̪t̪ʱɑːn̪ə ɑːkɪ ɦəd͡ʒɑːɾoː s̪əɾoːʋəɾəkə gʱɑːʈə pəɾə kɪeː n̪eː n̪əɦɑːeːlə ɦoːɪ, mud̪ɑː beːʈɑː-beːʈiː leːlə mɑːeː-bɑːpəkə s̪eːʋɑː s̪əbʱəs̪ə̃ pəɪgʱə d̪ʱəɾməkə kɑːd͡ʒə tʃʱiː. pɪt̪ɑːd͡ʒiː d͡ʒəkʱən̪ə d͡ʒiːbəɪ tʃʱeːlɑː, bʱəɾɪ d̪ɪn̪əmeː t̪iːn̪əbeːɾə məd̪jəpɑːn̪ə s̪eːɦoː kəɾəɪ tʃʱeːlɑː. s̪əməjəs̪ə̃ pəɦɪn̪eː mus̪t̪ɑːɪd͡ʒə bʱəə̸ ɦun̪əkɑː məd̪jəpɑːn̪ə kəɾəbəɪt̪ə ɾəɦɪəɪn̪ə. oː t̪ɾɪkɑːləd̪əɾʃiː tʃʱeːlɑː. d͡ʒəkʱən̪ə mən̪ə ud̪ɑːɾə bʱəə̸ d͡ʒɑːɪ tʃʱeːləɪn̪ə t̪əkʱən̪ə kəɦəɪ tʃʱeːlɑː- ‘bəuɑː ʋɪlɑːs̪ə, d͡ʒəɦɪn̪ɑː t̪ũː s̪eːʋɑː kəɾəɪ tʃʱəɦə t̪əɦɪn̪ɑː t̪oːɾoː pətʃɑːs̪ə biːgʱɑː d͡ʒəmiːn̪ə əɾəɪd͡ʒə d̪eːn̪eː tʃʱɪə. məɾəɪbeːɾə məɽuoː bʱəɾɪ mən̪əmeː s̪oːgə-piːɽɑː n̪eː əpən̪eː ɾəɦət̪ə ɑː n̪eː t̪oːɦəɾə ɾəɦət̪ə. d͡ʒə̃ kɪjoː kəɦən̪ɪɦɑːɾə kəɦət̪ə d͡ʒeː əɦɑ̃ːkə pəɾɪʋɑːɾə d̪eːʃəkə bʱɑːɾə bən̪ələ ətʃʱɪ. s̪eː oːkəɾeː kəɦən̪eː bʱəə̸ d͡ʒeːt̪ə_ɪ. d͡ʒəɦɪn̪ɑː əpən̪ə d̪eːʃə tʃʱiː t̪əɦɪn̪ɑː n̪eː əpən̪ə d̪ɪn̪oː-d̪un̪ɪjɑ̃ː ətʃʱɪ, d͡ʒə_ɪ pɑːtʃʱuː lɑːgɪ əpən̪ə d͡ʒiːʋən̪ə d̪ʱɑːɾəɳə keːn̪eː tʃʱiː.”

d̪un̪uː bʱɑːɪ–s̪ukʱəd̪eːʋoː ɑː ʋɑːməd̪eːʋoː–kə mən̪ə t̪eːɦeːn̪ə mɪʈʱɪ-mɑːlɪn̪ɪkə məʈʱɑːn̪iːmeː məʈʱɑː geːlə d͡ʒeː d͡ʒəɦɪn̪ɑː d̪un̪ɪjɑ̃ːkə ɦəd͡ʒɑːɾoː bɑːɽəmeː ɦəd͡ʒɑːɾoː s̪ukʱə-d̪ukʱə n̪ətʃəɪt̪ə əpən̪ə tʃʱəɾʈt̪ə pəkəɪɽə lə_ɪeː t̪əɦɪn̪ɑː tʃʱəɾʈt̪ə pəkəɽəɪt̪ə s̪ukʱəd̪eːʋə bɑːd͡ʒələ-

“bʱəjɑːɾə tʃɑːtʃɑː, əɦɑ̃ːkə s̪oːd͡ʒʱɑːmeː kəɦəɪ tʃʱiː d͡ʒeː d͡ʒəɦɪn̪ɑː s̪əbʱə əpən̪ə mɑːeː-bɑːpəkə mɑːn̪eː mɑːt̪ɑː-

pɪt̪ɑːkə s̪e̪ːʋɑː d̪un̪ɟɑ̃ːmeː kəə̸ rəɦələ ətʃʱɪ t̪ə̪_ɪs̪ə̪̃ kiː ɦəmə kəmə tʃʱiː. d͡ʒəɦɪn̪ɑ̪ː d̪un̪ɟɑ̃ːmeː d̪e̪ːkʰəɪ tʃʱiː t̪əɦɪn̪ɑ̪ː kərəɪ tʃʱiː, t̪ə̪_ɪ leː d͡ʒə̃ pɪt̪ɑ̪ːd͡ʒiː mən̪e̪ː-mən̪ə̪ t̪əkəliːpʰə s̪əɦət̪ɑ̪ː s̪e̪ː kɪeː s̪əɦət̪ɑ̪ː. ɦun̪ə̪koː n̪e̪ː budʒʱəeː pəɽət̪əɪn̪ə̪ d͡ʒeː d͡ʒəkʰən̪ə̪ ɑːbə moːbɑːɪleːs̪ə̪̃ pəɽʰəun̪i̪ː s̪e̪ːɦoː ʃuruː bʰəə̸ geːlə ətʃʱɪ, t̪əkʰən̪ə̪ s̪kuːlə d͡ʒeːt̪e̪ː kʰud͡ʒələ t̪e̪ːkəroː ɦɪs̪ɑ̪ːbə n̪ə̪_ɪ ɦoːɪ s̪e̪ːɦoː keːɦeːn̪ə̪ ɦəeːt̪ə̪."

oːn̪ɑ̪ː, d̪ʱɑːrəkə d̪ʱɑːrɑːmeː d͡ʒəɦɪn̪ɑ̪ː kʰət̪t̪ɑ̪ː-kʰut̪t̪i̪ːkə s̪əɽələ-d͡ʒəmələ dʒəməuɽʰə pɑːn̪ɟ kɪeː n̪e̪ː mɪləɪt̪ə̪ ɦoːɪ mud̪ɑ̪ː d̪ʱɑːrɑːkə prəʋɑːɦəmeː oːkəroːmeː eːɦeːn̪ə̪ gət̪ɪkə s̪ə̃tʃɑːrə t̪ə̪̃ bʰə_ɪjeː d͡ʒɑːɪ tʃʱəɪ d͡ʒə_ɪs̪ə̪̃ oːkəroːmeː ʃudd̪ʱət̪ɑ̪ː ɑːbɪjeː d͡ʒɑːɪ tʃʱəɪ. əɦiː ən̪ukuːlə s̪ukʰəd̪e̪ːʋə bɑːd͡ʒələ. kɪeː t̪ə̪̃ d͡ʒiːʋən̪ə̪kə eːkə pərɪs̪t̪ʱɪt̪ɪ oːɦən̪ə̪ ətʃʱɪ d͡ʒeː əbʰɑːʋəkə d͡ʒɪn̪ə̪giːmeː loːkə n̪əɦɪ pəɽʰɪ pəbəɪeː. mud̪ɑ̪ː d͡ʒeː pərɪʋɑːrə ɑːrt̪ʱɪkə d̪rɨʂʈɪẽː s̪əmpən̪n̪ə̪ ətʃʱɪ, d͡ʒə_ɪ pərɪʋɑːrəmeː ɑːiː.eː.eːs̪ə̪. bʰəə̸ s̪əkəɪeː, t̪əɪɽʰɑːmə s̪əɦoːd̪ə̪reː d̪o̪ːs̪ərə-t̪e̪ːs̪ərə bʰɑːeː ʃrəmət͡ʃoːrə keːn̪ɑ̪ː bən̪ɟ geːlə ətʃʱɪ. d͡ʒeː s̪ukʰəd̪e̪ːʋə əpən̪o̪ː n̪e̪ː budʒʱəɪeː. d͡ʒəɦɪn̪ɑ̪ː grəɦən̪ə̪ ləgəlɑːpərə ʋɑː əkɑːs̪ə̪meː s̪urd͡ʒə-t͡ʃɑːn̪ə̪-t̪ɑ̪ːrɑː ʋɑː pɑːn̪ɟkə ʋɑːd̪ələkə gʰəɽəmɑːn̪ə̪ d̪e̪ːkʰə, d̪e̪ːkʰən̪ɟɦɑːrə uːpəreː-gʰɑːɽeː n̪e̪ː d̪e̪ːkʰəɪt̪ə̪ rəɦɪ d͡ʒɑːɪeː. oː t̪ʱoːɽeː budʒʱəɪeː d͡ʒeː s̪urd͡ʒə keːn̪ɑ̪ː kət̪ɪjɑːeːlə d̪e̪ːkʰɪ pəɽəɪeː ɑː kɪ ɑːn̪e̪ː grəɦə-n̪ə̪kʂət̪rə kɪeː kət̪ɪjɑːeːlə. oː t̪ə̪̃ ʋəeːɦə d̪e̪ːkʰɪ s̪əkəɪeː d͡ʒeːkərɑː ɦrɨd̪ə̪jəmeː d͡ʒjoːt̪ɪʂəkə d͡ʒjoːt̪ɪ prəd͡ʒʋəlɪt̪ə̪ ɦoːɪn̪ə̪. kəɦəɪkɑːlə t̪ə̪̃ s̪əbʰəkẽː s̪əbʰə kəɦəɪ tʃʱɪəɪ 'ʃrəʋəɳə kumɑːrə d͡ʒeː mɑːeː-bɑːpəkə s̪e̪ːʋɑː keːləɪn̪ə̪ oː ɪt̪ɪɦɑːs̪ə̪-purɑːɳəkə əd̪ʋɪt̪i̪ːjə gʰəɽən̪ɑ̪ː tʃʱiː.' mud̪ɑ̪ː ʃrəʋəɳə kumɑːrəkə d͡ʒiːʋən̪ə̪d̪ʱɑːrɑː ɑː mɑːt̪ɑ̪ː-

pɪt̪ɑːkə d͡ʒiːʋən̪əd̪ʰɑːɾɑː kiː t͡ʃʰeːləɪn̪ə, keːɦeːn̪ə t͡ʃʰeːləɪn̪ə ɑː keːt̪eː pɾəʋɑːɦɪt̪ə t͡ʃʰeːləɪn̪ə s̪eːɦoː n̪eː s̪əbəɦəkə s̪əməkʂəkə pɾəʃn̪ə bʰeːlə. kʰɑːeːɾə d͡ʒeː bʰeːlə oː t̪ɾeːt̪ɑː d͡ʒugəkə gʰəʈən̪ɑːmeː t͡ʃəlɪ geːlɑː. ɑːbə kɪ guɾud̪ʋɑːɾəmeː bəugulɑː d͡ʒəkɑ̃ː d̪ʰɪjɑːn̪ə kəɾəɪkə beːʋəɦɑːɾə ɾəɦələ, ɑːbə t̪ə̃ moːbɑːɪləs̪ə̃ d͡ʒɲɑːn̪əkə s̪ə̃t͡ʃəɾən̪ə ɦuə ləgələ ət͡ʃʰɪ.

n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə mən̪eː-mən̪ə ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋoːkə ɑː d̪un̪uː bʰɑ̃ːɪ–s̪ukʰəd̪eːʋoː ɑː ʋɑːməd̪eːʋoː–kə n̪əbd͡ʒə n̪iːkə d͡ʒəkɑ̃ː pəkəɪɽə n̪eːn̪eː t͡ʃʰəlɑː. d͡ʒʰuːʈʰə keːn̪ɑː s̪ət͡ʃə bən̪əɪeː ɑː s̪ət͡ʃə keːn̪ɑː d͡ʒʰuːʈʰə bən̪əɪeː, əɦiː s̪iːmɑːpəɾə əpən̪ɑːkẽː ʈʰɑːɽʰə kəɾəɪt̪ə n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə bəd͡ʒəlɑː-

“bʰəjɑːɾə, iː d̪eːɦeː ʋjɑːd̪ʰɪkə gʰəɾə t͡ʃʰiː.”

bəd͡ʒəɪkə kɾəməmeː n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə ʋəɪt͡ʃɑːɾɪkə ʋɪʂəjə t̪ə̃ ɾəkʰɪ d̪eːləɪn̪ə, mud̪ɑː əpən̪ə mɪs̪ɪjoː bʰəɾɪ ʈɪppən̪iː n̪əɦɪ d̪eːləɪn̪ə d͡ʒeː əɦiː ʋjɑːd̪ʰɪs̪ə̃ n̪eː mən̪ukʰə ʋjɑːd̪ʰɑːkə ɾuːpə pəkəɪɽə ʋjɑːd̪ʰɪs̪ə̃ n̪ɪʋɾɨt̪ɪ bʰəə̸ s̪əkəɪeː. ɑːkɪ d͡ʒɪn̪əgiː bən̪əun̪eː t͡ʃʰiː t͡ʃɑːɦəkə d̪oːkɑːn̪əd̪ɑːɾəkə ɑː əkɑːs̪əmeː uɽəɪt̪ə ˜ɪd͡ʒən̪ə keːn̪ɑː ləs̪əɪkə geːlə? d̪ɪn̪ə-ɾɑːt̪ɪ d͡ʒə̃ s̪eː t͡ʃɪn̪t̪ɑː kəɾət̪ə t̪əkʰən̪ə oː iː keːn̪ɑː bud͡ʒʰət̪ə d͡ʒeː s̪əmɑːd͡ʒəmeː mɑːn̪eː gɑːməmeː, pət͡ʃɑːs̪ə ɾuːpəɪɑː ɑːməd̪ən̪iːkə pəɾɪʋɑːɾə əpən̪ə bʰeːlə t̪ə̃eː ɦəməɾɑː d̪un̪uː d̪ɪs̪ə d̪eːkʰəeː pəɽət̪ə. eːkə d̪ɪs̪ə ɑːməd̪ən̪iːkə bəɽʰoːt̪əɾiː keːn̪ɑː ɦəeːt̪ə t̪ə̃ d̪oːs̪əɾə d̪ɪs̪ə əpən̪ə pəɾɪʋɑːɾəkẽː əpən̪ɑː ɑːməd̪ən̪iːpəɾə əs̪ət̪ʰɪɾə kəɾəɪkə s̪eːɦoː ət͡ʃʰɪ. d͡ʒə̃ s̪eː n̪əɦɪ ɦəeːt̪ə t̪ə̃ pəɾɪʋɑːɾə pɑːoːlə d͡ʒɑːeːt̪ə kɪn̪eː.

gəpə-s̪əppəkẽː ən̪t̪ɪmə s̪ɪːmɑː d̪ɪs̪ə bəɽʰəbəɪt̪ə n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə bəd͡ʒəlɑː-

“bʰəjɑːɾə, ɦəmə d͡ʒəɦɪn̪ɑː əpən̪ɑː beːʈɑː-beːʈiːkẽː bud͡ʒʰəɪ t͡ʃʰiː t̪əɦɪn̪ɑː əɦũːkə d̪ʰɪjɑː-put̪ɑːkẽː bud͡ʒʰəɪ t͡ʃʰiː. bʰəlẽː d̪un̪uː bʰɑ̃ːɪ–s̪ukʰəd̪eːʋoː ɑː ʋɑːməd̪eːʋoː–mɑːn̪əeː ʋɑː n̪əɦɪ mɑːn̪əeː, mud̪ɑː əpən̪oː t̪ə̃ kɪt͡ʃʰu kəɾt̪əʋjəkẽː n̪ɪmɑːɦəɪt̪ə bəd͡ʒələũ. ɑːbə əbeːɾə bʰəə/geːlə. pət̪ɑː ləgələ d͡ʒeː ɾɑːd̪ʰɑːɾəməɳə d͡ʒɑː ɾəɦələ ət͡ʃʰɪ, kəɦun̪ɑː bʰeːlə t̪ə̃ beːʈeː-bʰɑːt̪ɪd͡ʒə n̪eː bʰeːlə, gʰəɾəs̪ə̃ d͡ʒəkʰən̪ə n̪ɪkəɪlə d̪un̪ɪjɑ̃ː d̪ɪs̪ə bəɽʰət̪ə t̪ə̃ kəmə-s̪ə̃-kəmə eːt̪əboː əs̪ɪːɾəʋɑːd̪ə d̪eːbə d͡ʒəɾuːɾiː ət͡ʃʰɪeː kɪn̪eː d͡ʒeː kəɦɪt̪ɪəɪ, bəuɑː gɑːmə-gʰəɾəkə t͡ʃɪn̪t̪ɑː mɪs̪ɪjoː bʰəɾɪ n̪əɦɪ kəɾɪɦəɦə. ɦəmə s̪əbʰə əpən̪ə bud͡ʒʰɪ leːbə.”

ɾɑːd̪ʰɑːɾəməɳəkə pɾət̪ɪ n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪əkə pɾət̪ɪkɾɪjɑːkə ɑːkələn̪ə t̪ɪːn̪uː bɑːpuːt̪ə ʋɪlɑːs̪əd̪eːʋə eːkə-d̪oːs̪əɾə d̪ɪs̪ə d̪eːkʰɪ-d̪eːkʰɪ kəɾəeː ləgəlɑː. məd̪ʰjəmə ʋəɾgəkə pəɾɪʋɑːɾəkə mən̪ukʰəkẽː s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə-ɑːɾt̪ʰɪkə d̪un̪uː d̪ɾɨʂʈɪẽː t̪eːn̪ɑː ʋəɪt͡ʃɑːɾɪkə d̪ʰɑ̃ːt͡ʃɑːmeː d̪ʰɑːlələ geːlə d͡ʒeː oː ʃɾəməɦiːn̪əkə s̪ə̃gə bʰoːgiː-ʋɪlɑːs̪iː s̪eːɦoː bən̪ɪ geːlə. d͡ʒə_ɪs̪ə̃ pəɾɪʋɑːɾəkə d̪ʰɑ̃ːt͡ʃɑːmeː ʋjəʋəd̪ʰɑːn̪ə upəs̪t̪ʰɪt̪ə bʰeːlə ɑː d̪ʰiːɾeː-d̪ʰiːɾeː mɾɨt̪jukə kəgɑːɾəpəɾə pəɦũt͡ʃə geːlə.

eːkə t̪ə̃ kət͡ʃəɦəɾɪjɑː loːkə n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə, t̪əɦuːmeː gɑːməkə s̪əbʰə d͡ʒən̪əɪt̪ə d͡ʒeː n̪ɪʃɑːkɑːn̪t̪ə s̪ən̪ə ɪɾəkʰɑːd̪ɑːɾə d̪oːs̪əɾə gɑːməmeː kɪjoː n̪eː t͡ʃʰəɪʈʰə, əpən̪ə t͡ʃəud̪əɦə biːgʰɑː

kʰeːt̪ə̪ beːtʃɪ̃ koːʈeː-kət͡ʃəɦəriːkə d͡ʒɲaːn̪ə̪ ɦɑ̃ːs̪ɪlə keːn̪e̪ː tʃʱəɪt̪ʰə, t̪ə̪ɪs̪ə̪̃gə eːɦeːn̪ə̪ s̪e̪ːɦoː tʃʱəɪt̪ʰə d͡ʒeː s̪ə̪ɦoːd̪ə̪reː bʰɑːɪkə s̪ə̪̃gə s̪ə̪bʰə kɪt͡ʃʱu keːləɪn̪ə̪.

s̪ɑ̪ːmə̃d͡ʒəs̪ə̪ kəɾəɪt̪ə̪ n̪ɪ̪ʃɑːkɑːn̪t̪ə̪ bəd͡ʒəlɑː- “bʰəjɑːɾə, eːkəʈɑː ɾɑːd͡ʒɑː eːkəʈɑː d͡ʒoːgiːkẽː əpən̪ə̪ d̪un̪uː beːʈɑːkə s̪e̪ːʋɑː kəɾəɪkə bʰɑːɾə d̪e̪ːləɪn̪ə̪. d͡ʒoːgiːkẽː ʋɪt͡ʃɑːɾəɪmeː d̪ʱoːkʰɑː bʰeːləɪn̪ə̪, eːkəʈɑːkẽː əpən̪e̪ː d͡ʒəkɑ̃ː d͡ʒoːgiː bən̪ə̪uləɪn̪ə̪, d͡ʒeː əpən̪ɑ̪ː gʱəɾəmeː ɾəɦət̪ə̪. d̪o̪ːs̪ə̪ɾəkẽː ɾɑːd͡ʒəs̪i̪ː d͡ʒiːʋən̪ə̪s̪ə̪̃ mənɖɪt̪ə̪ keːləɪn̪ə̪. d͡ʒəkʰən̪ə̪ d̪un̪uː d͡ʒuɑːn̪ə̪ bʰeːlə t̪ə̪kʰən̪ə̪ d͡ʒoːgiː d̪un̪uːkẽː ɾɑːd͡ʒɑːkə s̪ɑ̪ːmən̪e̪ː upəs̪t̪ʰɪt̪ə̪ keːləɪn̪ə̪. ɦələɪs̪ə̪ kəə̯ ɾɑːd͡ʒɑː-d͡ʒoːgiːkẽː əpən̪ə̪ ɦɪs̪s̪ɑ̪ːmeː ləə̯leːləɪn̪ə̪. əpəs̪o̪ːt͡ʃə̃ kəɾəɪt̪ə̪ d͡ʒoːgiː gʱəɾə gʱuməlɑː.”

əpən̪ə̪
mə̃t̪ə̪ʋjə editorial.staff.videheă@gmail.com **pəɾə pəʈʰɑːu.**

3.2.d͡ʒəgəd̪iːʃə prəs̪ɑːd̪ə mənɖələ- ʃɔɽʈə kəʈə ɾɑːs̪t̪ɑː (ləgʰukət̪ʰɑː)

<u>d͡ʒəgəd̪iːʃə prəs̪ɑːd̪ə mənɖələ</u>

ʃɔɽʈəkəʈə ɾɑːs̪t̪ɑː

ɑːɪ tʃʱəə mɑːs̪əs̪ə̃ s̪uʊɪt͡ʃɑːɾə bʰɑːjə mən̪əɾoːgəs̪ə̃ piːɽɪt̪ə bʰəə̸ t̪əɾeː-t̪əɾə guməs̪əɽɪ ɾəɦələ tʃʱəɪt̪ʰə, mud̪ɑː mũɦə uʈʰɑː keːkəɾoː ləgə kɪtʃʱu bɑːd͡ʒɪ n̪əɦɪ ɾəɦəlɑː ətʃʱɪ. bəd͡ʒəboː keːn̪ɑː kəɾət̪ɑː? s̪oːgoː t̪ə̃ s̪oːgə tʃʱiː d͡ʒə_ɪs̪ə̃ s̪əbʰə kɪtʃʱu-n̪eː-kɪtʃʱu piːɽɪt̪ə ətʃʱɪeː. kɪjoː put̪ɾə s̪oːgəs̪ə̃ piːɽɪt̪ə ətʃʱɪ, t̪ə̃ kɪjoː d̪ʰən̪əs̪oːgəs̪ə̃ piːɽɪt̪ə ətʃʱɪ. moːʈɑː-moːʈiː eːn̪ɑː budʒʱɪjəu d͡ʒeː eːkkoː pɑːɪ loːkə eːɦeːn̪ə n̪ə_ɪ tʃʱəɪt̪ʰə d͡ʒeː piːɽɪt̪ə n̪ə_ɪ tʃʱəɪt̪ʰə. ɑːɪ əs̪pət̪ɑːleːmeː kiː d̪eːkʰəɪ tʃʱɪəɪ d͡ʒeː eːkəd̪ɪs̪ə məd̪əpɑːn̪əs̪ə̃ tʃuːɾə ɖɔkʈəɾə s̪ɑːɦəɪbə ɾoːgiːkə ɪlɑːd͡ʒə kəɾəeː bəɪs̪ələ tʃʱəɪt̪ʰə t̪ə̃ d̪oːs̪əɾə

dɪs̪ə bʱɑ̃ːgə-gɑːd͡ʒɑːkə mɑːt̪ələ t̪eːmpuːbəlɑː əpən̪ə ɾoːgiː ləə̯ pəɦũt͡ʃəɪeː, t̪əɪʈʰɑːmə d͡ʒə̃ ɾoːgiː ləgə ɖɔkʈəɾə s̪ɑːɦəɪbəkẽː pəɦũt͡ʃəɪs̪ə̃ pəɦɪn̪eː ʋɪʋɑːd̪ə n̪əɦɪ ɦoːɪn̪ə, s̪eːɦoː pɾəkɾɨt̪ɪkə pɾət̪ɪkuːleː n̪eː kəɦəulə d͡ʒɑːeːt̪ə.

puːɾɳɪmɑːkə pɾɑːt̪əkə d̪ɪn̪ə, mɑːn̪eː puːɾɳɪmɑː bʱeːlɑːkə eːkə d̪ɪn̪əkə pət͡ʃʱɑːɪt̪ə, s̪uʋɪt͡ʃɑːɾə bʱɑːjə kəməlɑːn̪ən̪d̪ə kɑːkɑːkẽː əpən̪ə bʱɑːt̪iːd͡ʒə d̪ɪjɑː s̪əmɑːd̪ə pəʈʰəuləɪn̪ə d͡ʒeː d͡ʒeːt̪eːkə d͡ʒəld̪iː bʱəə̯ s̪əkəɪn̪ə t̪eːt̪eːkə d͡ʒəld̪iː bʱẽːʈə d̪əɪt̪ʰə. oːn̪ɑː, eːɦeːn̪ə ʋɪt͡ʃɑːɾə ʃɪʂʈɑːt͡ʃɑːɾəkə ʋɪpəɾiːt̪ə bʱeːlə mud̪ɑː pəɾɪs̪t̪ʰɪt̪ɪʋəʃə ən̪ukuːloː bʱeːlə. s̪uʋɪt͡ʃɑːɾə bʱɑːjə əpən̪ə mən̪əs̪oːgəs̪ə̃ t̪eːt̪eːkə piːʈɪt̪ə bʱəə̯ geːlə t͡ʃʱəɪt̪ʰə d͡ʒeː ɑ̃ːkʰɪkə s̪uːt̪ə bəɪs̪ə geːlə t͡ʃʱəɪn̪ə t̪ə̃eː ʃɾəʋəɳə kumɑːɾəkə pɪt̪ɑː d͡ʒəkɑ̃ː ɑːn̪ɦəɾə bʱəə̯ geːlə t͡ʃʱəɪt̪ʰə. oːn̪ɑː, s̪əmɑːd̪ə pəʈʰəbəɪs̪ə̃ pəɦɪn̪eː s̪uʋɪt͡ʃɑːɾə bʱɑːjə eːt̪eː s̪ət̪əɾəkiː kə_ɪjeː n̪eːn̪eː t͡ʃʱeːlɑː d͡ʒeː s̪oːd͡ʒʱeː bʱẽːʈə kəɾəeː kəɦəbəɪn̪ə s̪eː keːt̪əus̪ə̃ ut͡ʃɪ̃t̪ə n̪ə_ɪ ɦəeːt̪ə. t̪ə̃eː put̪ɾiː s̪oːgəkə t͡ʃəɾt͡ʃə̃ s̪eːɦoː bʱɑːt̪iːd͡ʒəs̪ə̃ kəə̯ n̪eːn̪eː t͡ʃʱeːlɑː.

kəməlɑːn̪ən̪d̪ə kɑːkɑː s̪uʋɪt͡ʃɑːɾə bʱɑːɪkə s̪əmɑːd̪ə s̪un̪ɪ gumme bʱəə̯ geːlɑː. ɑːd̪əmiː mɑːɾəpʱəd̪ə d͡ʒə̃ koːn̪oː d͡ʒəld̪əbɑːd͡ʒiːkə s̪əmɑːd̪ə əbəɪeː t̪ə̃ oːkəɾə məɦət̪ʋə ɑːn̪ə d̪oːs̪əɾə mɑːd̪ʱjəməkə s̪əmɑːd̪əs̪ə̃ beːs̪iː ɦoːɪt̪eː ət͡ʃʱɪ. kɪeː t̪ə̃ ɑːd̪əmiːkə s̪əməd̪ɪjɑːkə mɑːn̪eː bʱeːlə s̪ə̃geː n̪eːn̪eː ɑːeːbə. t̪əɦuːmeː ɑːd͡ʒukə bəd̪ələlə pəɾɪʋeːʃəmeː, əkʰən̪ə t̪ə̃ mɑːt̪ɑː-pɪt̪ɑːkə ʃɾɑːd̪d̪ʰə ɑː gəjɑːkə pɪɳɖəd̪ɑːn̪ə moːbɑːɪloːs̪ə̃ d̪əɪt͡ʃʱən̪ɑː pəʈʰɑː ɦuə ləgələ ət͡ʃʱɪ.

əʈʰɑːɾəɦə-uŋ̪ŋ̪əɪs̪ə̪ bəɾkʰəkə s̪uʃiːləkə muɦẽː s̪əmɑːd̪ə̪ s̪uŋ̪ɪ kəməlɑːŋ̪əŋ̪d̪ə̪ kɑːkɑː putʃʱələkʰɪŋ̪ə̪-

“bəuɑː, ŋ̪iːkə d͡ʒeːkɑ̃ː ŋ̪ə̪_ɪ bud͡ʒʱələũ.”

d͡ʒəɦɪŋ̪ɑ̪ː koːŋ̪o̪ː ŋ̪ə̪ʋəjuʋəkə d͡ʒeː ɑːɪ.eː.eːs̪ə̪.kə s̪ə̪̃kəlpəkẽː məŋ̪ə̪meː ɾoːpɪ əppəŋ̪ə̪ d͡ʒiːʋəŋ̪ə̪kẽː s̪ɑ̪ːd̪ʱəŋ̪ɑ̪ː d̪ɪs̪ə̪ moːɽɪ s̪ɑ̪ːd̪ʱəkə bəŋ̪ɪ s̪ɑ̪ːd̪ʱəŋ̪ɑ̪ː kəɾəɪeː t̪ə̪̃ oː ŋ̪ɪʃtʃə̃jeː s̪ə̪pʰələt̪ɑ̪ːkə s̪ɪːɽʰiː pɾɑːpt̪ə̪ kəɾɪt̪e̪ː ətʃʱɪ, t̪ə̪ɦɪŋ̪ɑ̪ː mɑːŋ̪e̪ː oːɦəŋ̪e̪ː ŋ̪ə̪ʋəjuʋəkə d͡ʒəkɑ̃ː s̪uʃiːlə bɑːd͡ʒələ-

“bɑːbɑː, tʃɑːtʃɑːd͡ʒiː eːt̪ə̪beː bəd͡ʒəlɑː d͡ʒeː put̪ɾiːkə s̪o̪ːgəs̪ə̪̃ t̪e̪ːt̪e̪ː piːɽɪt̪ə̪ bʱəə/ geːləũ d͡ʒeː ɑːguː d̪ɪs̪ə̪ kɪtʃʱu s̪ud͡ʒʱɪ ŋ̪ə̪ɦɪ ɾəɦələ ətʃʱɪ.”

s̪uʃiːləkə s̪ə̪̃geː kəməlɑːŋ̪əŋ̪d̪ə̪ kɑːkɑː ʋɪd̪ɑ̪ː bʱeːlɑː.

kəməlɑːŋ̪əŋ̪d̪ə̪ kɑːkɑː ɑː s̪uʋɪtʃɑːɾə bʱɑːjə eːkə-d̪o̪ːs̪ə̪ɾɑːkə d͡ʒiːʋəŋ̪ə̪kə s̪ə̪̃giː tʃʱəɪt̪ʰə. d̪uŋ̪uːkə d͡ʒəŋ̪mə eːkkeː d̪ɪŋ̪ə̪ bʱeːlə tʃʱəɪŋ̪ə̪. mud̪ɑ̪ː s̪ə̪mɑːd͡ʒəkə d͡ʒeː beːʋəɦɑːɾɪkə tʃələɪŋ̪ə̪ ətʃʱɪ t̪ə̪_ɪ əŋ̪ukuːlə kəməlɑːŋ̪əŋ̪d̪ə̪ ‘kɑːkɑː’kə ɾuːpəmeː ɑː s̪uʋɪtʃɑːɾə ‘bʱɑːjə’kə ɾuːpəmeː tʃʱəɪt̪ʰə.

d̪ə̪s̪ə̪ kəʈʈʰɑːkə kəɾiːbə ɦəʈəleːs̪ə̪̃ kəməlɑːŋ̪əŋ̪d̪ə̪ kɑːkɑː d̪ə̪ɾəbəd͡ʒd͡ʒɑːkə oːs̪ɑ̪ːɾəkə tʃəukiːpəɾə s̪uʋɪtʃɑːɾə bʱɑːjəkẽː bəɪs̪ə̪lə d̪e̪ːkʰɪ ŋ̪e̪ːŋ̪e̪ː tʃʱəlɑː, mud̪ɑ̪ː mũɦə

bən̪n̪ə əɪ d̪ṳɑːɾeː ɾəkʰən̪eː ɾəɦəlɑː d͡ʒeː d͡ʒɪn̪əkɑː ləgə eːləũ ɦeːn̪ə s̪eː n̪eː pəɦɪn̪eː t̪oːkət̪ɑː, mud̪ɑː d͡ʒeː t̪oːkət̪əɪn̪ə t̪ɪn̪əkəɾə t̪ə̃ ɑ̃ːkʰɪjeːkə s̪uːt̪ə bəɪs̪ə geːlə tʃʱəɪn̪ə t̪əkʰən̪ə d̪eːkʰəbeː keːn̪ɑː kəɾət̪əɪn̪ə. oːn̪ɑː, kəməlɑːn̪ən̪d̪ə kəkkɑːkə mən̪əmeː ut̪ʰɪ geːlə tʃʱeːləɪn̪ə d͡ʒeː d͡ʒəɪt̪ʰɑːmə eːləũ s̪eː t̪ə̃ gʰəɾəʋɑːɾiːkə s̪ɪːmɑːmeː bʱeːlɑː, oː əpən̪ə pəɾɪʋɑːɾəkə s̪ɪːmɑː-s̪əɾəɦəd̪əkə beːʋəɦɑːɾə keːɦeːn̪ə ɾəkʰət̪ɑː s̪eː t̪ə̃ ɦun̪əkəɾə pəɾɪtʃəjə bʱeːləɪn̪ə. t̪əɪbiːtʃə əppən̪ə mɑːn̪ə-ɾoːtʃə ɾɑːkʰəbə n̪eːn̪əpən̪ə bʱeːlə. əppən̪ə mən̪ə kəməlɑːn̪ən̪d̪ə kəkkɑːkə mɑːn̪ɪ geːlə tʃʱeːləɪn̪ə. t̪əɪbiːtʃə d̪ʱiːɾeː-d̪ʱiːɾeː kəməlɑːn̪ən̪d̪ə kɑːkɑː s̪ṳʋɪtʃɑːɾə bʱɑːjəs̪ə̃ ləggɑː t̪ɪːn̪ɪjẽːkə d̪uːɾəpəɾə pəɦũtʃəlɑː. d͡ʒoːɾəs̪ə̃ kʰəkʰɑːs̪ə keːləɪn̪ə. s̪ṳʋɪtʃɑːɾə bʱɑːɪkə mən̪ə t̪eːn̪ɑː bʱɑːʋən̪ɑːmeː bʱəʋɪt̪ə bʱəə̸ geːlə tʃʱeːləɪn̪ə d͡ʒeː ɑ̃ːkʰɪkə s̪ə̃gə kɑːn̪oː s̪un̪n̪ə bʱəə̸ geːlə ɾəɦəɪn̪ə. mud̪ɑː t̪əɪjoː mən̪əmeː eːɦeːn̪ə ʋɪtʃɑːɾə t̪ə̃ ɾəɦəbeː kəɾəɪn̪ə d͡ʒeː kəməlɑːn̪ən̪d̪ə kɑːkɑː d͡ʒə_ɪgʱəɽiː n̪eː pəɦũtʃəlɑː ətʃʱɪ. s̪əməjəkə joːgəs̪ə̃ muɦuːɾt̪t̪ə bən̪ɪjẽː geːlə ətʃʱɪ. kən̪ɪː pʰəɾɪkkeːs̪ə̃ s̪ṳʋɪtʃɑːɾə bʱɑːjə t̪ʰun̪əkəɪt̪ə bəd͡ʒəlɑː-

"ɑːbə ɦəmə n̪ə_ɪ d͡ʒiːbə, t̪ə̃eː ɑːkʰəɾɪjeː d̪ɪn̪ə bud͡ʒʱuː."

s̪ṳʋɪtʃɑːɾə bʱɑːɪkə ʋɪtʃɑːɾə kəməlɑːn̪ən̪d̪ə kɑːkɑːkẽː koːn̪oː bʱɑ̃ːd͡ʒeːpəɾə n̪eː tʃəɽʰələɪn̪ə. bʱɑ̃ːd͡ʒoːpəɾə keːn̪ɑː tʃəɽʰɪt̪əɪn̪ə, eːkkeː d̪ɪn̪əkə d͡ʒən̪mə d̪un̪uː goːɾeːkə ətʃʱɪ, əkʰən̪ə pətʃɑːs̪oː n̪eː t̪əpələũ ɦeːn̪ə, t̪əkʰən̪ə eːɦeːn̪ə ʋɪtʃɑːɾə muɦəs̪ə̃ n̪ɪkɑːləbə s̪oːɦə̃t̪əgəɾə t̪ʰoːɽeː bʱeːlə. pɾeːmətʃən̪d̪ə bʱɑːɪkə əppən̪ə n̪əd͡ʒəɪɾə tʃʱeːləɪn̪ə t̪ə̃eː oː

pət͡ʃɑːs̪ə̪kə n̪ɪt͡ʃt͡ʃẽː, mɑːn̪eː t͡ʃɑːliːs̪ə̪kẽː gʰəpət͡ʃɑːliːs̪ə̪ kəɦələɪn̪ə̪. pʰeːɾə əpən̪eː mən̪ə̪ kəməlɑːn̪ən̪d̪ə̪ kəkkɑːkə mɑːn̪ɪ leːləkəɪn̪ə̪ d͡ʒeː bʰəɾɪs̪ə̪kə koːn̪oː t̪eːɦeːn̪ə̪ s̪oːgəmeː s̪uʋɪt͡ʃɑːɾə s̪oːgɑː geːlə ət͡ʃʱɪ d͡ʒə_ɪs̪ə̪̃ ʋɪt͡ʃəlɪt̪ə̪ bʰəə̸ geːlə ət͡ʃʱɪ. d͡ʒəɦɪn̪ɑː koːn̪oː ɖʰeːɾəbɑː bət͡ʃt͡ʃɑː gʰəɾəs̪ə̪̃ bəuɽɑː boːn̪ə̪-d͡ʒʱɑːɽəmeː pəɽɪ d͡ʒɑːɪeː ɑː bəuɾɑːɪt̪ə̪-bəuɾɑːɪt̪ə̪ koːn̪oː eːɦeːn̪ə̪ kuʈʰɑːməpəɾə t͡ʃəlɪ d͡ʒɑːɪeː d͡ʒəɪʈʰɑːmə məɾəbə t͡ʃʱoːɽɪ d̪oːs̪ə̪ɾə ɾəs̪t̪ɑː n̪ə̪_ɪ ɾəɦəɪeː...

d͡ʒə_ɪ ɦɪs̪ɑːbəs̪ə̪̃ mɑːn̪eː d͡ʒə_ɪ mɑːɾmɪkə bʰɑːʋəs̪ə̪̃ s̪uʋɪt͡ʃɑːɾə bʰɑːjə bɑːd͡ʒələ t͡ʃʱəlɑː t̪eːkəɾə ʋɪpəɾiːt̪ə̪ bʰɑːʋə kəməlɑːn̪ən̪d̪ə̪ kəkkɑːkə mən̪ə̪meː d͡ʒəgɪ geːlə t͡ʃʱəɪləɪn̪ə̪. d͡ʒəgɪt̪eː mən̪ə̪ t̪ə̪mət̪ə̪mɑː geːləɪn̪ə̪ d͡ʒə_ɪs̪ə̪̃ ʈʰoːɾə pəɽəpəɽeːləɪn̪ə̪, eːɦeːn̪ə̪ d͡ʒeː buɽɪʋɑːɳə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː s̪ə̪̃geː-s̪ə̪̃gə ɾəɦɪt̪oː eːt̪ə̪boː n̪eː bud͡ʒʱɪ s̪ə̪kələ d͡ʒeː kumɦɑːɾəkə kə̃t͡ʃəkoː bəɾət̪ə̪n̪ə̪s̪ə̪̃ t̪ən̪n̪ukə əpən̪ə̪ d͡ʒiːʋən̪ə̪ ət͡ʃʱɪ, d͡ʒeː kəkʰən̪oː ɦəʋɑː bʰəɾələ bəɪluːn̪ə̪ d͡ʒəkɑ̃ː kʰus̪s̪ə̪-d̪eː s̪ə̪ɽəɪkə d͡ʒɑːeːt̪ə̪.

kəməlɑːn̪ən̪d̪ə̪ kɑːkɑː bʰɑːʋə bəd̪ə̪ɪlə bəd͡ʒəlɑː- “kiː s̪ə̪məjə əpən̪ɑː s̪ə̪bəɦəkə t͡ʃʱələ ɑː əkʰən̪ə̪ kiː bʰəə̸ geːlə ət͡ʃʱɪ..!”

s̪uʋɪt͡ʃɑːɾə bʰɑːjəkẽː s̪eːɦoː əppən̪ə̪ oː d̪ɪn̪ə̪ moːn̪ə̪ pəɽɪ geːləɪn̪ə̪ d͡ʒə_ɪ d̪ɪn̪ə̪ beːʈiː bɪɑːɦə əpən̪ɑːs̪ə̪̃ biːs̪ə̪ pəɾɪʋɑːɾəmeː kəɾɑːeːbə s̪oːt͡ʃələɪn̪ə̪. t̪ə̪ɪs̪ə̪̃gə eːkəɽɑː d̪ʰɑːɾɑː mən̪ə̪meː pɾəʋɑːɦɪt̪ə̪ bʰeːləɪn̪ə̪ d͡ʒə_ɪmeː əppən̪ə̪

kəɾt̪əʋjəkə s̪ə̃gə beːʈiːkə beːʈəpən̪əkə boːd̪ʰə bʰeːlə ɾəɦəɪn̪ə. boːd̪ʰə iː bʰeːlə ɾəɦəɪn̪ə d͡ʒeː d͡ʒəkʰən̪ə pɑ̃ːt͡ʃə beːʈɑːkə biːt͡ʃə eːkəʈɑː beːʈiː ət͡ʃʰɪ, oːkəɾə pɪt̪ɑː t̪ə̃ ɦəmə oːɦɪn̪ɑː t͡ʃʰɪəɪ d͡ʒəɦɪn̪ɑː beːʈɑːkə t͡ʃʰɪəɪ. t̪ə̃eː bɪn̪ɑː koːn̪oː mət̪ʰəɦɑːn̪ɪ keːn̪eː beːʈiːkẽː biː.eː. pɑːs̪ə kəɾəuləɪn̪ə. biː.eː. pɑːs̪ə kəɾəulɑː pət͡ʃʰɑːɪt̪ə ɖəkʈəɾə ləɽəkɑːkə s̪ə̃gə ʋɪʋɑːɦə s̪eːɦoː kəɾəuləɪn̪ə.

s̪uʋɪt͡ʃɑːɾə bʰɑːɪkə d͡ʒəmɑːeː ɖəkʈəɾiː kəə‌⁄ ɾəɦəlɑː ət͡ʃʰɪ. mud̪ɑː d͡ʒəkʰən̪ə s̪un̪ələɪn̪ə d͡ʒeː d͡ʒəmɑːeː eːkəʈɑː oːɦən̪ə loːkəs̪ə̃ ən̪eːɾeː uləɪd͡ʒʰə geːlɑː d͡ʒeː d͡ʒɑːn̪ə lə_ɪpəɾə t̪ulələ t͡ʃʰəɪn̪ə, t̪əkʰən̪əs̪ə̃ ɖəɾeː s̪uʋɪt͡ʃɑːɾə bʰɑːɪkə mən̪ə t̪ʰəɾət̪ʰəɾə kɑ̃ːpɪ ɾəɦələ t͡ʃʰəɪn̪ə d͡ʒeː kiː s̪oːt͡ʃɪ̃ beːʈiːkẽː poːs̪ələũ ɑː d̪oːs̪əɾɑːkə gʰəɾə ɦə̃s̪iː-kʰuʃiːs̪ə̃ ʋɪd̪ɑː keːləũ ɑː ɑːɪ kiː d̪eːkʰɪ-s̪un̪ɪ ɾəɦələ t͡ʃʰiː. jəeːɦə s̪oːgə s̪uʋɪt͡ʃɑːɾə bʰɑːjəkẽː t̪əɾeː-t̪əɾeː s̪əʈəɪn̪ə kəɾəɪt̪ə məɾən̪ɑːs̪ən̪n̪ə bən̪ɑː d̪eːn̪eː t͡ʃʰəɪn̪ə.

d͡ʒiːʋən̪ə-ʋən̪əkə biːɦəmeː s̪uʋɪt͡ʃɑːɾə bʰɑːjə t̪eːn̪ɑː oːd͡ʒʰəɾɑː geːlə t͡ʃʰəɪt̪ʰə d͡ʒeː koːn̪oː bɑːʈeː n̪eː s̪ud͡ʒʰɪ ɾəɦələɪn̪ə ət͡ʃʰɪ. mən̪ə məs̪oːs̪ɪkəə‌⁄ bəd͡ʒəlɑː-

“kɑːkɑː, əɪ d͡ʒiːʋən̪əs̪ə̃ mɾɨt̪ju n̪iːkə.”

s̪uʋɪt͡ʃɑːɾə bʰɑːɪkə ʋɪt͡ʃɑːɾə kəməlɑːn̪ən̪d̪ə kɑːkɑː ʋɪt͡ʃɑːɾəeː ləgəlɑː d͡ʒeː kəkʰən̪ə koːn̪ə t̪əɾəɦəkə mɾɨt̪ju d͡ʒiːʋən̪əs̪ə̃ n̪iːkə ɦoːɪeː ɑː koːn̪ə t̪əɾəɦəkə əd̪ʰəlɑː? kɪjoː n̪iːkəs̪ə̃ əd̪ʰəlɑː bən̪əɪeː t̪ə̃ kɪ iːɦoː pʰuːs̪ɪ t̪ʰoːʈeː t͡ʃʰiː d͡ʒeː kɪjoː

əd̪ʰəloːs̪ə̃ n̪i̪ːkə ɦoːɪt̪eː ət͡ʃʱɪ. mud̪ɑː ʋɪt͡ʃɑːɾəkẽː bəd̪ələɪt̪ə kəməlɑːn̪ən̪d̪ə kɑːkɑː bəd͡ʒəlɑː-

“d̪un̪uː n̪i̪ːkoː ət͡ʃʱɪ ɑː əd̪ʰəloː t̪ə̃ ət͡ʃʱɪeː. kɪjoː d͡ʒiːʋən̪ə leː məɾəɪeː t̪ə̃ kɪjoː məɾəɪleː n̪ə_ɪ d͡ʒiːbəɪeː s̪eːɦoː bɑːt̪ə n̪əɦɪjẽː ət͡ʃʱɪ, s̪eːɦoː t̪ə̃ ət͡ʃʱɪeː. d͡ʒiːʋən̪ə-məɾəɳəkə gəpə-s̪əppə t͡ʃʱoːɽəɦə, əpən̪ə ʋeːd̪ən̪ɑːkə kiː kɑːɾəɳə t͡ʃʱəɦə t̪əɪpəɾə ɑːbəɦə.”

s̪uʋɪt͡ʃɑːɾə bʰɑːjə bəd͡ʒəlɑː-

“kɑːkɑː kiː kəɦəbə, bəd͡ʒəɪmeː lɑːd͡ʒə ɦoːɪeː.! mud̪ɑː əɦɑ̃ː ləgə n̪ə_ɪ bɑːd͡ʒəbə t̪ə̃ d̪ʰəɾməɾɑːd͡ʒəkə gʰəɾə d̪oːkʰiː bən̪əbə.”

kəməlɑːn̪ən̪d̪ə kɑːkɑː bəd͡ʒəlɑː-

“əkʰən̪ə ələ̃kɑːɾə t͡ʃʱoːɽəɦə, d̪ʰəɾməɾɑːd͡ʒə ɑː d̪ʰəɾməkə ʋɪt͡ʃɑːɾə pət͡ʃʱɑːɪt̪ə kəɾɪɦəɦə, əkʰən̪ə bɑːd͡ʒəɦə d͡ʒeː kiː bʰeːləɦə ɦeːn̪ə?”

s̪uʋɪt͡ʃɑːɾə bʰɑːjə bəd͡ʒəlɑː-

“bəɽə liːləs̪ɑːs̪ə̃ beːʈiːkə s̪eːʋɑː kəeː gʰəɾə bəs̪eːləũ mud̪ɑː oː gʰəɾə ud͡ʒəɪɾə ɾəɦələ ət͡ʃʱɪ..!”

s̪ʊʋɪt͡ʃɑːɾə bʰɑːɪkə ʋɪt͡ʃɑːɾə kəməlɑːn̪ən̪d̪ə kəkkɑːkə mən̪əmeː meːgʰəkə bɑːd̪ələ d͡ʒəkɑ̃ː uməɽələɪn̪ə-gʰuməɽələɪn̪ə. uməɽələɪn̪ə iː d͡ʒeː s̪oːgoː t̪ə̃ s̪oːgə t͡ʃʱiː, ɦəd͡ʒɑːɾoː ɾə̃gəkə ət͡ʃʱɪ mud̪ɑː s̪eːʋɑː kəeːlə beːʈɑː-beːʈiːkə gʰəɾə ud͡ʒəɽəɪʈ̪ə d̪eːkʰɪ koːn̪oː mɑːt̪ɑː-pɪt̪ɑːkẽː s̪oːgə ɦəeːbə s̪oːbʰɑːʋɪkə ət͡ʃʱɪeː.

s̪ʊʋɪt͡ʃɑːɾə bʰɑːɪkə ʋɪt͡ʃɑːɾə s̪un̪ɪ kəməlɑːn̪ən̪d̪ə kəkkɑːkə əpən̪eː mən̪ə ʋɪt͡ʃɑːɾə d̪eːləkəɪn̪ə d͡ʒeː kɪeː n̪eː beːʈiːkə ud͡ʒəɽəɪʈ̪ə d̪əʃɑːkẽː eːkə n̪əd͡ʒəɪɾə pəɦɪn̪eː d̪eːkʰɪ-s̪un̪ɪ liː. bəd͡ʒəlɑː-

“kən̪iː pʰəɽɪt͡ʃʱɑːkə⁄ bɑːd͡ʒəɦə.”

s̪ʊʋɪt͡ʃɑːɾə bʰɑːjə bəd͡ʒəlɑː-

“kɑːkɑː, d͡ʒəmɑːeː ɖɔkʈəɾə t͡ʃʱəɪt̪ʰə s̪eː t̪ə̃ bud͡ʒʱəleː ət͡ʃʱɪ?”

kəməlɑːn̪ən̪d̪ə kɑːkɑː bəd͡ʒəlɑː-

“kɪeː n̪eː bud͡ʒʱələ ɾəɦət̪ə. pɪt̪ɑː pɾoːpʰeːs̪əɾə t͡ʃʱeːləkʰɪn̪ə, mɑːeː ɖɔkʈəɾə.”

s̪ʊʋɪt͡ʃɑːɾə bʰɑːjə bəd͡ʒəlɑː- “əpən̪ɑː d̪un̪uː goːɾeːkə d͡ʒən̪moː eːkkeː d̪ɪn̪ə bʰeːlə ɑː əkʰən̪ə t̪əkə s̪ə̃geː-s̪ə̃gə t͡ʃəlɪjoː ɾəɦələ t͡ʃʱiː, mud̪ɑː əɦɑ̃ː ləgə əkʰən̪ə t̪əkə eːkəʈɑː

ʋɪtʃɑ͂ːɾə, d͡ʒəɦɪn̪ɑ̪ː kɾɨʂɳəkə d̪əɾəbɑːɾəmeː əpən̪ə̪ gəɾiːbiːkə t̪əɳɖulə s̪ud̪ɑ̪ːmɑː n̪ukəun̪e̪ː tʃʱeːləɪt̪ʰə, t̪əɦɪn̪ɑ̪ː ɦəməɦũː n̪ukəun̪e̪ː ɾəɦələ tʃʱiː s̪e̪ː pəɦɪn̪e̪ː kəɦɪ d̪ə̪_ɪ tʃʱiː."

kəməlɑːn̪ən̪d̪ə̪ kəkkɑːkə mən̪ə̪meː pəʋɪt̪ɾə ʃiːt̪ələpəʋən̪ə̪ d͡ʒəkɑ̃ː s̪ɪɦəkələɪn̪ə̪. s̪ɪɦəkələɪn̪ə̪ iː d͡ʒeː d͡ʒiːʋən̪ə̪kə d̪un̪uː d̪ɪs̪ə̪ ɖʰəlɑːn̪ə̪ ətʃʱɪ, mɑːn̪e̪ː ɑːguːoː d̪ɪs̪ə̪ ɑː pɑːtʃʱuoː d̪ɪs̪ə̪, d̪un̪uː ɖʰəlɑːn̪ə̪kə biːtʃə̃ mən̪oːd̪ə̪ʃɑːkə ʋɪtʃɑ͂ːɾə s̪e̪ːɦoː ɖʰələkəɪt̪ə̪-pʰələkəɪt̪ə̪ ɾəɦəɪeː, t̪əɪʈʰɑːmə ʋɪtʃɑ͂ːɾəmeː s̪ə̪̃gəpən̪ə̪ əbɪt̪e̪ː ətʃʱɪ.

t̪ə̪ɪbiːtʃə̃ əppən̪ə̪ n̪ukɑːeːlə beːt̪ʰɑːkẽː kʰoːləɪt̪ə̪ s̪uʋɪtʃɑ͂ːɾə bʰɑːjə bəd͡ʒəlɑː-

"kɑːkɑː, mən̪ə̪meː oːɦiː d̪ɪn̪ə̪ ʈʰən̪ə̪kɑːkə tʃoːʈə d͡ʒəkɑ̃ː lɑːgələ d͡ʒə_ɪ d̪ɪn̪ə̪ s̪un̪ələũ d͡ʒeː d͡ʒəmɑːeː s̪ə̪məɪd̪ʰəkẽː mɑːɾələɪn̪ə̪.!"

oːn̪ɑ̪ː, kəməlɑːn̪ən̪d̪ə̪ kɑːkɑːkẽː t̪əɾiː-s̪ə̪̃-gʰəʈiː d̪ʰəɾɪkə d͡ʒɑːn̪ə̪kɑːɾiː pɾoːpʰeːs̪əɾə s̪ɑ̪ːɦəɪbəkə ʋɪʂəjəmeː tʃʱəɪn̪ɦeː mud̪ɑ̪ː d͡ʒəɦɪn̪ɑ̪ː kəbiːɾə d̪ɑ̪ːs̪ə̪ kəɦələɪn̪ə̪ d͡ʒeː 'bɪn̪u ɖə̃ɖiː keː pələʈɑː t̪əulət̪ə̪ ɦəɪ s̪ə̪̃s̪ɑ̪ːɾə', t̪əɦɪn̪ɑ̪ː n̪e̪ː s̪ə̪bʰə mən̪ukkʰəkẽː əppən̪ə̪-əppən̪ə̪ t̪əɾɑːd͡ʒuːkə d̪un̪uː pələʈɑː ɑːguːeːmeː tʃʱəɪn̪ə̪, əpən̪ɑ̪ː-əpən̪ɑ̪ː n̪ə̪d͡ʒəɾɪjeː t̪əuləɪ d͡ʒɑːut̪ʰə. d͡ʒiːʋən̪ə̪ d͡ʒiːʋən̪ə̪ tʃʱiː, ʈʰəʈʈʰɑː n̪ə̪ɦɪ. d͡ʒeː d͡ʒiːʋən̪ə̪ d͡ʒeːt̪e̪ːkə kɾɪjɑːʃiːlə ɾəɦət̪ə̪ oː d͡ʒiːʋən̪ə̪ oːt̪e̪ːkə beːs̪ɪ̪ː t̪uʂʈɪ d̪e̪ːt̪ə̪, mud̪ɑ̪ː d͡ʒeː d͡ʒiːʋən̪ə̪ pəɾəd͡ʒiːʋiː bʰə∂ geːlə, oːɪ d͡ʒiːʋən̪ə̪kə pʰələ eːɦeːn̪ə̪ bʰeːʈəbə ən̪utʃɪt̪ə̪

n̪əɦɪjẽː kəɦələ d͡ʒɑː s̪əkəɪeː. d͡ʒeː d͡ʒiːʋəne̪ː oːɦən̪ə bən̪ɪ geːlə d͡ʒə_ɪmeː mɑːeː keːt̪əu, bɑːpə keːt̪əu ɑː beːʈ͡ɑː-beːʈiː keːt̪əu ɾəɦət̪ə oːɪmeː ʋəɪt͡ʃɑːɾɪkə keːt̪əboː prəgɑːɽʰət̪ɑː kɪeː n̪eː ɦuəeː mud̪ɑː beːʋəɦɑːɾɪkə kəmiː ɾəɦəbeː kəɾət̪ə.

ɾuːpəlɑːlə mɑːn̪eː s̪uʋɪt͡ʃɑːɾə bʰɑːɪkə d͡ʒəmɑːeː, bət͡ʃt͡ʃeːs̪ə̃ pəɾɪʋɑːɾə-s̪əmɑːd͡ʒəs̪ə̃ ɦəʈələ ɾəɦəlɑː. d͡ʒəkʰən̪ə kɪ mɑːeː-bɑːpə s̪ʋəjə̃ s̪əmɑːd͡ʒəkə prəbud̪d̪ʰə beːkət̪iː, mud̪ɑː ɦun̪əkɑː əpən̪oː s̪ən̪t̪ɑːn̪əpəɾə moːɦə-mɑːʃt͡ʃəɾjə n̪əɦɪ bʰeːləɪn̪ə d͡ʒeː əpən̪ə s̪ən̪t̪ɑːn̪əkẽː kəməs̪ə̃ kəmə əpən̪ɑː s̪t̪əɾə t̪əkə bən̪ɑːɪjeː s̪əkəɪ t͡ʃʰiː. mɑːt̪ɑː-pɪt̪ɑːkẽː n̪iːkə ɑːməd̪ən̪iː, beːʈɑː ɦɑːt̪ʰəmeː oːt̪eː pɑːɪ d̪əə⁄ d̪ə_ɪ t͡ʃʰeːləkʰɪn̪ə d͡ʒeː ɦɑːɪjeː s̪kuːləs̪ə̃ ɾuːpəlɑːləkẽː ʃəɾɑːbə piːbəɪkə t͡ʃəɦəɪʈə ləgɪ geːləɪn̪ə. meːd̪ɪkələkə t͡ʃʰɑːt̪ɾə ɦoːɪt̪ə-ɦoːɪt̪ə mɑːt̪oː-pɪt̪ɑːkẽː əkʰəɽəeː ləgələɪn̪ə, mud̪ɑː beːʈɑː t̪ə̃ d͡ʒəʋɑːn̪ə bʰəə⁄ geːləɪn̪ə. eːɦeːn̪ə s̪t̪ʰɪt̪ɪmeː kəɦun̪ɑː pəɽʰɑːɪ s̪əmɑːpt̪ə bʰeːlɑː pət͡ʃʰɑːɪt̪ə n̪oːkəɾɪjoːkə d͡ʒoːgɑːɾə kəə⁄ d̪eːbəɪ ɑː bɪɑːɦoː-d̪ɑːn̪ə kəɾɑː əppən̪ə mɑːt̪ɑː-pɪt̪ɑːkə d̪ɑːjɪt̪ʋə puːɾɑː kəɾəbə. əppən̪ə mən̪əkə ʋɪt͡ʃɑːɾəmeː bʰəɾələ kəməlɑːn̪ən̪d̪ə kɑːkɑː ɾəɦəbeː kəɾəɪt̪ʰə, bəd͡ʒəlɑː- "d̪ɑːjɪt̪ʋə puːɾt̪ɪ ɦoːɪs̪ə̃ pəɦɪn̪eː proːpʰeːs̪əɾə s̪ɑːɦəɪbə glɑːn̪ɪs̪ə̃ bʰəɾɪ geːlɑː.!"

d͡ʒəɦɪn̪ɑː pəɪgʰəs̪ə̃ pəɪgʰə d̪eːɦəkə ɾoːgə ɦuəeː ɑːkɪ mən̪əkə, d͡ʒəkʰən̪ə s̪ət͡ʃə bɑːt̪ə mɑːn̪eː oːɪ bɪmɑːɾiːkə s̪əɦiː kɑːɾən̪ə bud͡ʒʰɪmeː əbəɪeː, t̪əkʰən̪ə ɾoːgəkə piːɽɑː s̪ʋət̪əː kɪt͡ʃʰu-n̪eː-kɪt͡ʃʰu kəməbeː kəɾəɪeː.

ɦɾɨd̪əjə kʰoːlɪ s̪uʋɪtʃ͡aːɾə bʰaːjə bəd͡ʒəlaː-

“kaːkaː, beːʈiː s̪uɳ̪əjəɳ̪aːkə kiː gəʈ̪ɪ ɦəeːʈ̪ə.!”

oːɳ̪aː, kəməlaːɳ̪əɳ̪d̪ə kəkkaːkə məɳ̪əmeː əɳ̪eːkoː pɾəʃɳ̪ə bəɾəkʰaː-buːɳ̪əkə buləbulaː d͡ʒəkãː məɳ̪əmeː uʈʰəboː kəɾəɪɳ̪ə aː əpəɳ̪eː pʰuʈɪ-pʰuʈɪ pɾəʋaːɦɪʈ̪oː ɦuə ləgələɪɳ̪ə. mud̪aː ʋɪtʃ͡aːɾəkẽː s̪əmeːʈɪʈ̪eː məɳ̪əmeː uʈʰɪ geːləɪɳ̪ə, əkʰəɳ̪ə ʈ̪əkə əpəɳ̪aː əɪʈʰaːmə d͡ʒeːʈ̪əboː kʰoːlɪkəə̸beːʈaːkẽː ɾaːkʰələ geːlə ʈ̪eːʈ̪əboː beːʈiːkẽː ɳ̪əɦɪ. d͡ʒiːʋɪkoːpaːɾd͡ʒəɳ̪əkə koːɳ̪oː əd̪ʰɪkaːɾə beːʈiːkə ɦaːʈ̪ʰəmeː ɳ̪ə_ɪ ɾəɦələ, d͡ʒə_ɪs̪ə̃ oːkəɾə aːʈ̪məʃəkʈ̪ɪ d͡ʒəgəɪʈ̪ə, mud̪aː d͡ʒeː ətʃ͡ʰɪ ʈ̪əɦiːmeː ɳ̪eː s̪əbʰə tʃ͡ʰiː. beːʈiː s̪uɳ̪əjəɳ̪aːkə tʃ͡ərtʃ͡ə s̪uɳ̪ɪ kəməlaːɳ̪əɳ̪d̪ə kəkkaːkə məɳ̪ə d̪əɦəɪlə geːlə tʃ͡ʰeːləɪɳ̪ə, d͡ʒə_ɪs̪ə̃ məɳ̪əmeː uʈʰɪ geːləɪɳ̪ə d͡ʒeː əkʰəɳ̪ə ʈ̪əkə d͡ʒeː beːʈiːkə d͡ʒiːʋəɳ̪ə pəɾɪʋaːɾə-s̪əmaːd͡ʒəmeː ɾəɦələ oː oːɦəɳ̪ə ɾəɦələ d͡ʒeːɳ̪aː bəɳ̪ɦəuʈaː gaːeːkẽː kʰaːɪleː d̪ɪjəu ʋaː ɳ̪ə_ɪ d̪ɪjəu mud̪aː d̪uɦəɪkaːlə bəɽəkaː baːlʈiːɳ̪ə ləə̸ kəə̸ pəɦũtʃ͡ə d͡ʒaːu, s̪əeːɦə s̪ʈ̪ʰɪʈ̪ɪ beːʈiː-d͡ʒaːʈ̪ɪkə pəɾɪʋaːɾə-s̪əmaːd͡ʒəmeː ɾəɦələ ətʃ͡ʰɪ. s̪əmaːd͡ʒoː ʈ̪ə̃ s̪əmaːd͡ʒə tʃ͡ʰiː, eːkə d̪ɪs̪ə d͡ʒəɦɪɳ̪aː ɳ̪əɪʈ̪ɪkə pɾəʋətʃ͡əɳ̪ə əkaːs̪əmeː gũd͡ʒaːjəmaːɳ̪ə ɦoːɪʈ̪ə ɾəɦəɪeː ʈ̪əɦɪɳ̪aː d̪oːs̪əɾə d̪ɪs̪ə pəɪgʰə-s̪ə̃-pəɪgʰə əpəɾaːd̪ʰə ɳ̪ə_ɪ ɦoːɪeː s̪eːɦoː keːɳ̪aː ɳ̪ə_ɪ kəɦələ d͡ʒaːeːʈ̪ə. əpəɳ̪aː əɪʈʰaːmə kɪs̪aːɳ̪iː d͡ʒiːʋəɳ̪ə eːɦeːɳ̪ə ɾəɦələ ətʃ͡ʰɪ d͡ʒeː kɪs̪aːɳ̪ə kɪs̪aːɳ̪iːpəɾə aːʃɾɪʈ̪ə tʃ͡ʰəɪʈ̪ʰə, əd̪ʰɪkãːʃə oːɦəɳ̪ə kɪs̪aːɳ̪ə tʃ͡ʰəɪʈ̪ʰə, d͡ʒɪɳ̪əkaː kɪs̪aːɳ̪iː kəɾəɪkə oːkaːɪʈ̪ə–kʰeːʈ̪əs̪ə̃ s̪aːd̪ʰəɳ̪ə d̪ʰəɾɪ–ɳ̪ə_ɪ tʃ͡ʰəɪɳ̪ə aː d͡ʒeː kɪs̪aːɳ̪iː ɳ̪ə_ɪ kəɾəɪ tʃ͡ʰəɪʈ̪ʰə ɦuɳ̪əkeː s̪əbʰə s̪aːd̪ʰəɳ̪ə tʃ͡ʰəɪɳ̪ə. oːɳ̪aː, bəʈaːɪ s̪ɪs̪ʈəmə s̪eːɦoː ətʃ͡ʰɪ mud̪aː

oːɦoː beːɖʱə̃gə ətʃʱɪ. kʰɑːeːɾə dʒeː ətʃʱɪ, kəmәlɑːn̪ən̪d̪ə kɑːkɑː bədʒəlɑː-

“s̪uʋɪtʃɑːɾə, kɑːlɦɪ d̪ɪn̪ə kiː ɦəeːt̪ə t̪eːkəɾɑː mən̪əs̪ə̃ bʰəgɑːʋəɦə. ɑːdʒukə kiː s̪t̪ʰɪt̪ɪ ətʃʱɪ t̪əɪpəɾə d̪ʰɪjɑːn̪ə d̪əɦəkə.”

oːn̪ɑː, kəmәlɑːn̪ən̪d̪ə kəkkɑːkə mən̪əmeː eːɦeːn̪ə ʋɪtʃɑːɾə ɦɪloːɾə mɑːɾɪt̪eː ɾəɦəɪn̪ə dʒeː dʒeː dʒiːʋən̪ə dʒeːt̪eːkə ʃɔɾʈəkəʈə ɾɑːs̪t̪ɑːs̪ə̃ tʃələt̪ə oː oːt̪eː dʒiːʋən̪əs̪ə̃ d̪uːɾə ɾəɦət̪ə. dʒiːʋən̪ə dʒiːbəɪleː dʒəɦɪn̪ɑː s̪əmud̪ɾə pɑːɾə kəɾəɪkə s̪uːt̪ɾə əɾdʒun̪ə ɑː ɦən̪umɑːn̪ə d̪un̪uːkẽː budʒʱələ ɾəɦəɪn̪ə mud̪ɑː d̪un̪uːkə d̪uː ɾɑːs̪t̪ɑː ɾəɦəɪn̪ə, t̪əɦɪn̪ɑː dʒiːʋən̪əkə puːɾn̪ə ɾɑːs̪t̪ɑː ɑː ʃɔɾʈəkəʈə ɾɑːs̪t̪ɑːkə biːtʃə kɪtʃʱu-n̪eː-kɪtʃʱu kəmiː-beːs̪iː ɦeːbeː kəɾət̪ə mud̪ɑː s̪eː əkʰən̪ə n̪əɦɪ, əkʰən̪ə eːt̪əbeː dʒeː ɦiːjə ɦɑːɾɪ s̪uʋɪtʃɑːɾə bʰɑːjə bədʒəlɑː-

“s̪əmɑːdʒə dʒeːn̪ɑː pɑːɾə-gʰɑːʈə ləgɑːbəɪt̪ʰə.”

əpən̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videheӑ@gmail.com **pəɾə pəʈʰɑːu.**

3.3.ɳ̪əɳ̪d̪ə ʋɪlɑːs̪ə ɾɑːjə- bʰõːʈəbeːtʃʈʃɑ̑ː

ɳ̪əɳ̪d̪ə ʋɪlɑːs̪ə ɾɑːjə

bʰõːʈəbeːtʃʈʃɑ̑ː

ɳ̪eːʋɑːlɑːlədʒ͡iː ɾɪʈɑːjəɾə ʃɪkʂəkə. bʰəɾɪ d̪ɪɳ̪ə tʃ͡əukə-tʃ͡əuɾɑːɦɑːpəɾə ɾə̃gə-bɪɾə̃gəkə bʰɑːʂəɳə dʒʰɑːɭəɪʈ̪ə ɾəɦəɪ tʃʱəɪʈ̪ʰə. ɳ̪əɪʈ̪ɪkəʈ̪ɑː, ɳ̪ɪʂʈʰɑː ɑː tʃ͡əɾɪʈ̪ɾəkə bɑːʈ̪ə kəɾəɪʈ̪ə ɾəɦəɪ tʃʱəɪʈ̪ʰə. eːməkiː bʰeːlə pə̃tʃ͡ɑːjəʈ̪ə tʃ͡uɳ̪ɑːʋəmeː mukʰɪjɑː pəd̪əkə ʈ̪iːɳ̪ə-ʈ̪iːɳ̪əʈɑː ummeːd̪əʋɑːɾəs̪ə̃ bʰõːʈə d̪ə_ɪkə

n̪ɑːõːpərə d̪ʰəuɑː leːləkʰɪn̪ə. mud̪ɑː bʰõːʈə ʈ̪eː koːn̪oː eːkkeːʈɑː ummeːd̪əʋɑːɾəkẽː n̪eː d̪eːn̪eː ɦeːʈ̪ʰɪn̪ə. ɾɑːmə kumɑːɾəd͡ʒiː mukʰɪjɑː pəd̪əkə ummeːd̪əʋɑːɾə tʃʱəlɑː. ʋɪʋeːkəd͡ʒiː d͡ʒeː n̪eːʋɑːlɑːləd͡ʒiːkə beːʈɑːkə s̪ə̃giː tʃʱəɪʈ̪ʰə, ʈ̪ɪn̪əkeː s̪əməkʂə ɾɑːməkumɑːɾəd͡ʒiː bʰõːʈəkə n̪ɑːõːpərə n̪eːʋɑːlɑːləd͡ʒiːkẽː pɑ̃ːtʃəʈɑː bʰõːʈəkə leːlə pən̪əɾəɦə s̪ɑːeː ʈəkɑː d̪eːn̪eː tʃʱeːləɪn̪ə.

ɑːɪ bʰoːɾəmeː tʃɑːɦəkə d̪oːkɑːn̪əpərə ɑ̃ːgən̪əʋɑːɽiː keːn̪d̪ɾəkə tʃəɾtʃə uʈʰələ ʈ̪ə̃ n̪eːʋɑːlɑːləd͡ʒiː ləgəlɑː bʰɑːʂən̪ə d͡ʒʱɑːɽəeː. oː kəɦəeː ləgəlɑː- "eːkkoːʈɑː ɑ̃ːgən̪əʋɑːɽiː keːn̪d̪ɾə n̪əɦɪ tʃələɪeː. keːn̪d̪ɾəpərə bətʃtʃɑːs̪əbʰəkə biːtʃə poːʂɑːɦɑːɾəkə ʋɪʈ̪əɾən̪ə s̪eːɦoː n̪əɦɪ ɦoːɪeː. s̪kuːloː s̪əbʰəkə s̪əeːɦə ɦɑːlə tʃʱəɪ. s̪əbʰəkə n̪əɪʈ̪ɪkə pəʈ̪ən̪ə bʰəə́ geːlə ɦeːn̪ə. s̪əbʰə beːɪmɑːn̪eː bʰəə́ geːlə ɦeːn̪ə. keːkəɾoːmeː tʃəɾɪʈ̪ɾə bɑ̃ːtʃəleː n̪eː ətʃʱɪ."

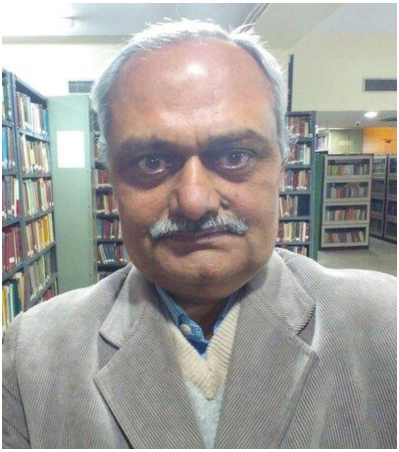
d͡ʒəkʰən̪ə n̪eːʋɑːlɑːləd͡ʒiː tʃɑːɦəkə d̪oːkɑːn̪əpərə iː bʰɑːʂən̪ə d͡ʒʱɑːɽəɪ tʃʱəlɑː ʈ̪əkʰən̪ə ʋɪʋeːkoː ɾəɦəeː. ʋɪʋeːkəkẽː n̪əɦɪ ɾəɦələ geːləɪ oː n̪eːʋɑːlɑːləd͡ʒiːkẽː kəɦələkəɪn̪ə-

"d̪ʰuɾəd͡ʒiː, əɦɑ̃ː kiː bʰɑːʂən̪ə d͡ʒʱɑːɽəɪ tʃʱiː. əpən̪ə mũɦə əɪn̪ɑːmeː d̪eːkʰɪjəu. ɾɪʈɑːjərə ʃikʂəkə tʃʱiː. pətʃtʃɑːs̪ə ɦəd͡ʒɑːɾə ʈəkɑː pẽːʃən̪ə bʰeːʈəɪeː ɑː bʰõːʈəkə n̪ɑːõːpərə ummeːd̪əʋɑːɾəs̪ə̃ pɑːɪ lə_ɪ tʃʱiː. əɦɑ̃ː ʈ̪eː bʰõːʈəbeːtʃtʃɑː tʃʱiː. əɦɑ̃ː kiː n̪əɪʈ̪ɪkəʈ̪ɑː ɑː tʃəɾɪʈ̪ɾəkə bɑːʈ̪ə kəɾəbə."

ɳ̪e̤ːʋɑːlɑːləd͡ʒiː kɪtʃʰ̃u ɳ̪əɦɪ bəd͡ʒəlɑː- “ɳ̪ɪtʃt͡ʃɑ̃ː muɦẽː muɽiː gõːt̪̤əɳ̪eː oːɪʈʰɑːməʂ̪ə̃ ʋɪɖ̪ɑː bʰəə̸ geːlɑː.”

əpəɳ̪ə
mə̃t̪̤əʋjə editorial.staff.videheă@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

3.4.ɾəbiːɳ̪ɖ̪ɾə ɳ̪ɑːɾɑːjəɳə mɪʃɾə- mɑːt̪ɾɨbʰuːmɪ (upəɲɟ̪ɑːʂ̪ə)- 31-35 mə kʰeːpə

rəbiːn̪d̪rə n̪ɑːrɑːjəɳə mɪʃrə

mɑːt̪rɨbʰuːmɪ (upənjɑːs̪ə)- d̪ʰɑːrɑːʋɑːɦɪkə

kʰeːpə 31-35

31

eːɦɪbeːrə bəɦut̪ə d̪ɪn̪əpərə n̪ɑːgəbɑːbɑː ləkʰəɳ̪əpurə pəɦũtʃəlɑːɦə . s̪ʋɑːs̪t̪ʰjəs̪ə̃ kɪtʃʰu ɦərəs̪t̪ə lɑːgɪ rəɦələ tʃʰəlɑːɦə . ut̪eːrəbɑːrɪɭoːləkə mə̃d̪ɪrəpərə ɦun̪əkərə ɖeːrɑː tʃʰələ . ʃiːlɑːkə pɪt̪ɑː məd̪ʰukɑːn̪t̪ə bəɪd̪əkẽː n̪ɑːgɑːbɑːbɑːkə əeːbɑːkə s̪uːtʃən̪ɑː bʰeːɭələn̪ɪ . oː d̪əurələ ɦun̪əkɑːs̪ə̃ bʰẽːɭə kərəbɑːkə ɦeːt̪u pəɦũtʃəlɑːɦə.

"bɑːbɑː d̪əɳəɖəʋət̪ə̈"-bəɪd̪əd͡ʒiː n̪ɑːgəbɑːbɑːkẽː prəɳɑːmə kəeː ɦun̪əkeː pɑ̃ːd͡ʒərəmeː bəɪs̪ɪ d͡ʒɑːɪt̪ə tʃʰət̪ʰɪ . kən̪iːkeː kɑːləmeː goːʋ̃ɪd̪ə, mɑːd̪ʰəʋə kɪtʃʰu ɑːoːrə juʋəkə s̪ə̃geː pəɦũtʃəlɑːɦə . oːɦɪ s̪əməjə bəɪd̪əd͡ʒiː ʃiːlɑːkə s̪əmɑːtʃɑːrə putʃʰɪ rəɦələ tʃʰəlɑːɦə.

"d͡ʒəjən̪t̪əs̪ə̃ bʰẽːɭə bʰeːlə rəɦəeː . oːeːɦə ʃiːlɑːkə bɑːreːmeː kɪtʃʰu-kɪtʃʰu kəɦəɪt̪ə rəɦət̪ʰɪ ."

"kiː kəɦələt̪ʰɪ?"

"kiː kəɦuː?"-s̪eː kəɦɪ n̪ɑːgəbɑːbɑː tʃupə rəɦɪ geːlɑːɦə . oːn̪ɑː bəɪd̪əd͡ʒiːkẽː t̪ə̃ s̪əbʰəbɑːt̪ə bud͡ʒʰəleː rəɦən̪ɪ . oː gələt̪iː kəeː geːlə rəɦət̪ʰɪ . ɑːbə pətʃʰət̪ɑːɪeː kəeː kiː ɦeːt̪ən̪ɪ? keːɦən̪ə ɦə̃s̪əɪt̪ə-bəd͡ʒəɪt̪ə ʃiːlɑːkə bʰəʋɪʂjəkẽː ə̃d̪ʰəkɑːrəməjə kəeː d̪eːlɑːɦə,s̪eː s̪oːtʃɪ-s̪oːtʃɪ oː d̪ukʰɪt̪ə bʰəeː geːlə rəɦət̪ʰɪ . kət̪əboː keːoː kəɦən̪ɪ koːn̪oː d̪əbɑːɪ

n̪ə̪ɦɪ kʰɑːt̪ʰɪ . koːn̪o̪ː ɖɑːkʈərə-bəɪd̪ə̪ ləgə n̪ə̪ɦɪ d͡ʒɑːt̪ʰɪ . əpən̪ə̪ eːkəmɑːt̪ɾə s̪ə̪̃t̪ɑ̪ːn̪ə̪kə d̪u̪kʰəs̪ə̪̃ bʰiːt̪ə̪ɾɪɑː kəʂʈə ɾəɦən̪ɪ̪ d͡ʒəkəɾə koːn̪o̪ː s̪ə̪mɑːd̪ʰɑːn̪ə̪ ɦun̪ə̪kɑː n̪ə̪ɦɪ bud͡ʒʱɑːɪn̪ə̪ . eːɦən̪ə̪ s̪t̪ʰɪt̪ɪ̪meː n̪ɑ̪ːgəbɑːbɑːkə ɑːgəmən̪ə̪kə s̪ə̪mɑːt͡ʃəɾə s̪u̪n̪ɪ̪ oː d͡ʒeːn̪ɑ̪ː-t̪e̪ːn̪ɑ̪ː ɦun̪ə̪kɑː ləgə pəɦũt͡ʃələ ɾəɦət̪ʰɪ.

"ʃiːlɑːkə ɑːbə oːɦɪʈʰɑːmə ɾəɦəbɑːkə koːn̪o̪ː lɑːbʰə n̪ə̪ɦɪ t͡ʃʱəɪkə. d̪ɪ̪n̪ə̪-pɾət̪ɪ̪d̪ɪ̪n̪ə̪ oːkəɾə s̪t̪ʰɪt̪ɪ̪ kʰəɾɑːpeː bʰeːlə d͡ʒɑː ɾəɦələ ət͡ʃʱɪ . t̪ẽ̪ː ɦəməɾɑː ɦɪs̪ɑ̪ːbeː t̪ə̪̃ oːkəɾɑː gɑːmeː ləeː ɑːn̪u̪ː .-n̪ɑ̪ːgəbɑːbɑː kəɦəɪt̪ə̪ t͡ʃʱət̪ʰɪ . ʃiːlɑːkə kʰɪs̪s̪ɑ̪ː s̪ə̪ũs̪e̪ː gɑːməmeː pəs̪ə̪ɾɪ geːlə ɾəɦəɪkə . mud̪ɑ̪ː keːoː kiː kəɾəɪt̪ə̪? bɪɑːɦə bʰəeː geːlɑːkə bɑːd̪ə̪ beːʈiːkə s̪t̪ʰɪt̪ɪ̪ mɑːt̪ɑ̪ː-pɪt̪ɑ̪ːkə ʋəʃəmeː n̪ə̪ɦɪ ɾəɦɪ d͡ʒɑːɪt̪ə̪ t͡ʃʱəɪkə . kɑːn̪u̪ːn̪ə̪ d͡ʒət̪e̪ːkə s̪ə̪mɑːd̪ʰɑːn̪ə̪ n̪ə̪ɦɪ d̪ə̪ɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ t̪ɑ̪ːɦɪs̪ə̪̃ beːs̪i̪ː s̪ə̪məs̪j̪ɑː ut̪ə̪pən̪n̪ə̪ kəeː d̪ə̪ɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ . pəʃt͡ʃiməkə s̪ə̪̃s̪kɾɨt̪ɪ̪kə ən̪u̪kəɾəɳə kəeː loːkə bɪɑːɦə ʋɪt͡ʃt͡ʃʱeːd̪ə̪ kəeː lɪə . mud̪ɑ̪ː s̪ə̪mɑːd͡ʒə oːkəɾɑː ɖeːgə-ɖeːgəpəɾə pɾət̪ɑ̪ːɽɪt̪ə̪ kəɾəbɑːs̪ə̪̃ bɑːmə n̪ə̪ɦɪ ɦoːɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ . d͡ʒəeːɦə-s̪ə̪eːɦə ʋəkɾə d̪ɾ̪ɨʂʈɪs̪ə̪̃ d̪e̪ːkʰəeː ləgəɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ . d͡ʒə̃ oː n̪ə̪ɪɦəɾəmeː ʋɑːpəs̪ə̪ ɑːbɪoː geːlət̪ʰɪ t̪ə̪̃ əpən̪e̪ː pəɾɪʋɑːɾəmeː pɑːɦun̪ə̪ bʰəeː d͡ʒɑːɪt̪ə̪ t͡ʃʱət̪ʰɪ. kɑːn̪u̪ːn̪ə̪ d̪ʋ̪ɑːɾɑː pɾəd̪t̪t̪ə̪ pəɪt̪ɾ̪ɨkə s̪ə̪̃pət̪t̪ɪ̪kə əd̪ʰɪkɑːɾə kɑːgəd͡ʒeːmeː s̪ə̪meːʈələ ɾəɦɪ geːlə ət͡ʃʱɪ . s̪ə̪eːɦə s̪ə̪bʰə s̪o̪ːt͡ʃi loːkə t͡ʃɑːɦəɪt̪ə̪ ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː beːʈiː d͡ʒeːn̪ɑ̪ː-t̪e̪ːn̪ɑ̪ː s̪ɑ̪ːs̪u̪ɾeːmeː ɾəɦəeː .

mud̪ɑ̪ː ʃiːlɑː s̪ə̪̃geː t̪ə̪̃ bəɦut̪ə̪ pəɪgʰə d̪ʰoːkʰɑː bʰəeː geːlə ɾəɦəɪkə. oːkəɾɑː s̪ə̪̃geː t̪ə̪̃ oːkəɾə gʰəɾoːbəlɑː n̪ə̪ɦɪ ɾəɦəɪkə . oː pəɦɪn̪ə̪ɦɪs̪ə̪̃ ʋɪd̪ʰəɾmiːs̪ə̪̃ bɪɑːɦə kəeː leːn̪e̪ː ɾəɦəɪkə . bəɪd̪ə̪d͡ʒiːkə moːn̪ə̪meː əpəɾɑːd̪ʰəboːd̪ʰə t̪ə̪̃ ɦoːɪt̪e̪ː ɾəɦən̪ɪ̪ ,mud̪ɑ̪ː t̪ɑ̪ːɦɪs̪ə̪̃ kiː ɦoːeːt̪ə̪? n̪ɑ̪ːgəbɑːbɑːkə ɦɑːʋəbʰɑːʋə d̪e̪ːkʰɪ ɦun̪ə̪kɑː bud͡ʒʱəbɑːmeː kəs̪ə̪ɾɪ n̪ə̪ɦɪ

ɾəɦələn̪ɪ d͡ʒeː əs̪əlɪjət̪ə kiː ət͡ʃʰɪ . t̪əɪoː moːn̪əmeː kət̪əɦu ummiːd̪ə ɾəɦən̪ɪ d͡ʒeː kiː pət̪ɑː kɪt͡ʃʰu n̪ɪːkə bʰəeː geːlə ɦoːɪkə ?t̪ẽː oː bəɦut̪ə ɑːʃɑːs̪ə̃ n̪ɑːgəbɑːbɑːkə əeːbɑːkə s̪əmɑːt͡ʃɑːɾə s̪un̪ɪt̪əɦɪ ɦun̪əkɑː ləgə ɑːeːlə ɾəɦət̪ʰɪ . ləgə-pɑːs̪əmeː bəɪs̪ələ juʋəkəs̪əbʰəkẽː s̪eːɦoː ʃiːlɑːkə kʰɪs̪s̪ɑː buːd͡ʒʰələ ɾəɦən̪ɪ . oː s̪ə̃bʰə s̪eːɦoː t͡ʃɑːɦət̪ʰɪ d͡ʒeː ʃiːlɑːkə məd̪ət̪ɪ kəeːlə d͡ʒɑːeː. mud̪ɑː s̪eː koːn̪ɑː kəeːlə d͡ʒɑːeː? n̪ɑːgəbɑːbɑː mũɦeː ʃiːlɑːkə koːn̪oː s̪pəʂʈə s̪əmɑːt͡ʃɑːɾə n̪əɦɪ s̪un̪əlɑːkə bɑːd̪ə ɦun̪əkəɾə s̪əbʰəkə t͡ʃĩt̪ɑː ɑːoːɾə bəɽʰɪ geːlən̪ɪ .

"ɦəməɾɑː t̪ə̃ moːn̪ə ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː əkʰən̪eː d͡ʒɑːn̪əkiːd̪ʰɑːmə d͡ʒɑː kəeː ʃiːlɑːkə s̪əs̪uɾə ɑː oːkəɾə pət̪ɪkẽː d͡ʒəɦələmeː bə̃d̪ə kəɾəbɑː d̪ɪː ."- goːʋĩd̪ə bəd͡ʒəlɑːɦə .

"mud̪ɑː t̪ɑːɦɪs̪ə̃ ɦoːeːt̪ə kiː? - mɑːd̪ʰəʋə kəɦələkʰɪn̪ə.

" t̪ə̃ kiː ɦəməs̪əbʰə muːkəd̪əɾʃəkə bən̪ələ ɾəɦiː ɑː eːkəʈɑː n̪ɪɾd̪oːʂə s̪t̪ɾiː ən̪jɑːjə s̪əɦəɪt̪ə ɾəɦɪ d͡ʒɑːeː ."

"t̪oːɦəɾəs̪əbʰəkə ɦɪs̪ɑːbeː kiː kəeːlə d͡ʒɑːeː?"- bəɪd̪əd͡ʒiː bəd͡ʒəlɑːɦə .

" ɦəməs̪əbʰə pɑːʈʰəʃɑːlɑːkə s̪əməs̪jɑːkə s̪əmɑːd̪ʰɑːn̪əkə ɦeːt̪u d͡ʒəjən̪t̪əs̪ə̃ bʰẽːʈə kəɾəbɑːkə ɦeːt̪u d͡ʒɑːn̪əkiːd̪ʰɑːmə d͡ʒɑːeːbə . eːɦɪ ɦeːt̪u kɑːlɦɪ bəɪs̪ɑːɾə ɦoːeːt̪ə . oːɦiː bəɪs̪ɑːɾəmeː ʃiːlɑːkə s̪əməs̪jɑːkə bɑːɾeːmeː s̪eːɦoː t͡ʃəɾt͡ʃɑː kəeːlə d͡ʒɑːeː ɑː t̪əkəɾəbɑːd̪ə s̪əbʰəgoːʈeː t͡ʃələbə . oːt̪əɦɪ s̪oːd͡ʒʰɑː-s̪oːd͡ʒʰiː bɑːt̪ə pʰəɾɪt͡ʃʰɑː d͡ʒeːt̪əɪkə . eːkəʈɑː s̪t̪ɾiː s̪ə̃geː eːt̪eːkə ən̪jɑːjə kəeː oː n̪ɪt͡ʃəɪn̪ə n̪əɦɪ ɾəɦɪ s̪əkəɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ ."

"bɑːt̪ə t̪ə̃ t̪ũː s̪əbʰə ʋɑːd͡ʒibə kəeː ɾəɦələ t͡ʃʰəɦə. mud̪ɑː bəɪd̪əd͡ʒiː kə s̪əɦəmət̪ɪeːs̪ə̃ kɪt͡ʃʰu kəeːlə

d͡ʒəeːbɑːkə t͡ʃɑːɦiː . " -ɳ̪ɑːɡəbɑːbɑː bəd͡ʒəlɑːɦə .

"ɦəmə s̪əmɑːd͡ʒəs̪ə̃ bɑːɦərə t̪ʰoːɽeː t͡ʃʱiː . d͡ʒeː s̪əbʰəkə ʋɪt͡ʃɑːɾə, s̪əeːɦə ɦəməɾoː ʋɪt͡ʃɑːɾə ."

s̪ɑ̃ːd͡ʒʱəmeː ɦoːbəeːbəlɑː bəɪs̪ɑːɾəkə ɦəkɑːɾə d̪eːbɑːkə bʰɑːɾə ʈuɳ̪əʈuɳ̪əkẽː d̪eːlə ɡeːləɳ̪ɪ . ʈuɳ̪əʈuɳ̪ə s̪kuːʈəɾəpəɾə t͡ʃəɽʰɪ kəeː eːkəʈɑː t͡ʃʱəũɽɑːkə s̪ə̃ɡeː t͡ʃɪ̃kəɾə-t͡ʃɪ̃kəɾɪ kəeː kəɦələt̪ʰɪ -"s̪uɳ̪əɪt̪ə d͡ʒɑːu,ɑːɪ s̪ɑ̃ːd͡ʒʱəmeː mə̃d̪ɪɾəpəɾə bəɪs̪ɑːɾə ət͡ʃʱɪ . ɳ̪ɑːɡəbɑːbɑː s̪eːɦoː ɾəɦət̪ɑːɦə . s̪əbʰəɡoːʈeː əʋəʃjə ɑːeːbə ."

keːoː -keːoː put͡ʃʱələkəɪkə -"kət̪ʰiːkə bəɪs̪ɑːɾə t͡ʃʱəɪkə?"

ɡəũʋɑːs̪əbʰəs̪ə̃ s̪əbɑːlə-d͡ʒəbɑːbə kəɾəbə oːkəɾə kɑːd͡ʒə ɳ̪əɦɪ ɾəɦəɪkə . oː t̪ə̃ mɑːt̪ɾə ɦəkɑːɾə d̪eːbɑːkə ɦeːt̪u ɡeːlə ɾəɦəeː . ɦəkɑːɾə d̪eːlɑːkə bɑːd̪ə oː ʋɑːpəs̪ə ɦoːɪt̪ə ɾəɦəeː kiː s̪ud̪ʰɑːkəɾə bʰeːʈɪ ɡeːləkʰɪɳ̪ə . ɪs̪ɑːɾɑː d̪əeː ɾukəbɑːkə ɦeːt̪u kəɦələkʰɪɳ̪ə . s̪kuːʈəɾəkə ɑːɡuːmeː ʈʰɑːɽʰə bʰəeː ɡeːlət̪ʰɪ . t͡ʃɑːɾuːkɑːt̪ə s̪ud̪ʰɑːkəɾəkə ləʈʰəɪt̪əs̪əbʰə ɡʰeːɾɪ leːləkə . ɦɑːɾɪkəeː oːkəɾɑːs̪əbʰəkẽː s̪kuːʈəɾəs̪ə̃ ut̪əɾəeː pəɽələɪkə .

"kət̪ʰiːkə bəɪs̪ɑːɾə t͡ʃʱəɪkə?"-s̪ud̪ʰɑːkəɾə put͡ʃʱələkʰɪɳ̪ə .

"pɑːʈʰəʃɑːlɑːkə puɳ̪əɾɳ̪ɪɾmɑːɳə kəɾəbɑːkə t͡ʃəɾt͡ʃɑː ɦeːt̪əɪkə ."

"ɦəməɾə ɖiːɦə-ɖɑːbəɾəpəɾə pɑːʈʰəʃɑːlɑː bəɳ̪əbəeː t͡ʃələlɑːɦə ət͡ʃʱɪ . ɦəɾəɡɪd͡ʒə ɳ̪əɦɪ ɦoːbəeː d̪eːbəɦə . d͡ʒəkəɾɑː d͡ʒɑːɳ̪əkə kɑːd͡ʒə ɳ̪əɦɪ ɦoːɪkə s̪əeːɦə oːɦɪ bəɪs̪ɑːɾəmeː d͡ʒɑːeː ."-s̪ud̪ʰɑːkəɾə t͡ʃɪ̃kəɾɪ-t͡ʃɪ̃kəɾɪ kəeː s̪əũs̪eːɡɑːməkẽː iː bɑːt̪ə s̪uɳ̪ɑː d̪eːləkʰɪɳ̪ə.

d̪oːs̪əɾə d̪ɪɳ̪ə s̪ɑ̃ːd͡ʒʱəmeː ɑːɾət̪iːkə bɑːd̪ə ut̪əɾəbɑːɾɪʈoːləkə mə̃d̪ɪɾəkə pəɾɪs̪əɾəmeː bəɪs̪ɑːɾə ʃuɾu

bʰeːlə . bəɪs̪ɑːɾəmeː ut̪əɾəbɑːɾɪʈoːlə uməʈɪ geːlə tʃʱələ. mud̪ɑː d̪ətʃʱɪɳ̪əbɑːɾɪʈoːləkə mɑːt̪ɾə d̪uɪeː goːʈeː əeːlɑːɦə ,məd̪ʱukɑːɳ̪t̪ə bəɪd̪ədʒiː ɑː s̪ud̪ʱɑːkəɾəkə ʋəjoːʋɾɨd̪d̪ʱə pɪt̪ɑː d̪eːʋiːkɑːɳ̪t̪ə .

ɳ̪ɑːgəbɑːbɑː s̪ɑːmɑːɲjət̪əhə̆ ʃɑ̃ːt̪ə ɾəɦəɪt̪ə tʃʱəlɑːɦə . mud̪ɑː kəɦɪ ɳ̪əɦɪ oːɦɪ d̪ɪɳ̪ə bəɪs̪ɑːɾəmeː oː eːkɑːeːkə bəɦut̪ə ugɾə bʰəeː geːlɑːɦə . bʰeːləɪkə iː dʒeː bəɪs̪ɑːɾə ʃuɾu ɦoːɪt̪əɦɪ s̪ud̪ʱɑːkəɾə s̪əd̪lə-bələ pəɦũtʃĩ geːlə . oːkəɾə ləʈʰəɪt̪əs̪əbʰə tʃɑːɾuːkɑːt̪əs̪ə̃ mə̃d̪ɪɾə pəɾɪs̪əɾəkẽː gʰeːɾɪ leːləkə . oːɳ̪ɑː ləʈʰəɪt̪əs̪əbʰə t̪ə̃ s̪ud̪ʱɑːkəɾəkə s̪ə̃geː ɾəɦɪt̪eː tʃʱələɳ̪ɪ mud̪ɑː oːɦɪ d̪ɪɳ̪ə kɪtʃʱu beːs̪ɪeː goːʈeː əɳ̪əɳ̪eː ɾəɦət̪ʰɪ .

"s̪əbʰəgoːʈeː kɑːɳ̪ə kʰoːlɪ kəeː s̪uɳ̪ɪ lɪə . ɑːɪ ɳ̪əu-tʃʱəu bʰə_ɪeː kəeː ɾəɦət̪ə . ɾoːdʒə-ɾoːdʒəkə iː dʒʱə̃dʒʱəʈɪs̪ə̃ mukt̪ɪ dʒəɾuːɾiː ətʃʱɪ. əɲjɑːjoːkə eːkəʈɑː s̪ɪːmɑː ɦoːɪt̪ə ətʃʱɪ . ɦəməɾə puːɾʋədʒəkə d̪eːlə gʰəɾɑːʈiːkẽː iː s̪əbʰə pɑːʈʰəʃɑːlɑː bəɳ̪ɑːbəeː ɦeːt̪u əmɑːd̪ɑː tʃʱət̪ʰɪ. iː kət̪əkə ɲjɑːjə t̪ʰɪkə ."

"ɦəməɦu eːɦiː gɑːməkə tʃʱiː . eːɦɪʈʰɑːmə pɑːʈʰəʃɑːlə koːɳ̪oː ɑːdʒukə ɳ̪əɦɪ ətʃʱɪ . ɦəməs̪əbʰə ɳ̪eːɳ̪eː ɾəɦiː t̪əkʰəɳ̪oː eːt̪əeː pɑːʈʰəʃɑːlɑː tʃʱələ ɑː ɦəməɾəs̪əbʰəkə bɑːbɑː dʒəkʰəɳ̪ə ɳ̪eːɳ̪ɑː tʃʱəlɑːɦə t̪əkʰəɳ̪oː tʃʱələ . əɦɑ̃ːkə gʰəɾɑːʈiː iː koːɳ̪ɑː bʰəeː geːlə?"- ɳ̪ɑːgəbɑːbɑː bədʒəlɑːɦə ."

"t̪oːɦəɾə bud̪d̪ʱɪ s̪əʈʰɪɑː geːləɦə ətʃʱɪ . dʒəmiːɳ̪ə-dʒɑːjəd̪ɑːd̪əkə ɳ̪ɪɾɳ̪əjə kɑːgədʒəs̪ə̃ ɦoːɪt̪ə ətʃʱɪ, tʃĩtʃĩeːlɑːs̪ə̃ ɳ̪əɦɪ. iː dʒəmiːɳ̪ə bɑːbɑː ɦəməɾɑːs̪əbʰəkə ɳ̪ɑːmeː lɪkʰɪ geːlə tʃʱət̪ʰɪ . eːɦɪpəɾə kəkəɾoː koːɳ̪oː əd̪ʱɪkɑːɾə ɳ̪əɦɪ ətʃʱɪ ."-s̪eː kəɦɪ oː əpəɳ̪ə dʒeːbiːs̪ə̃ eːkəʈɑː kɑːgədʒə ɳ̪ɪkɑːlɪ kəɦəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ-

"d͡ʒəkərɑː d̪eːkʰəbɑːkə ɦoːn̪eː s̪eː d̪eːkʰət̪ʰu . iː pɑːʈʰəʃɑːlɑːkə d͡ʒəmiːn̪əkə rəd͡ʒɪʂʈriːkə kɑːgəd͡ʒə ət͡ʃʱɪ . t̪ət̪ʰɑːpɪ jəd̪ɪ keːoː d͡ʒʱə̃d͡ʒʱəʈə kərəbɑːpərə əɽələ ɦoːt̪ʰɪ t̪ə̃ t̪əkəroː ɪlɑːd͡ʒə ɦəmə t̪əɪjɑːrə rəkʰən̪eː t͡ʃʱiː ." -s̪ud̪ʰɑːkərə iː bəd͡ʒəleː t͡ʃʱəlɑːɦə kɪ ləʈʰəɪt̪əs̪əbʰə lɑːʈʰiː bʰɑ̃ːd͡ʒəeː lɑːgələ .

"eːɦən̪ə ən̪jɑːjə n̪əɦɪ kərəɦə . d͡ʒəjən̪t̪ə s̪ən̪ə ʋɪd̪ʋɑːn̪ə eːt̪əeː pɑːʈʰəʃɑːlɑː t͡ʃələbəeː t͡ʃɑːɦəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ . oː ʋɪd̪ʋɑːn̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ . s̪əmɑːd͡ʒəkə upəkɑːrə kəeː s̪əkəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ . ɦun̪əkərə ɑːgrəɦə mɑːn̪əbɑːkə t͡ʃɑːɦiː ."- s̪ud̪ʰɑːkərəkə pɪt̪ɑː d̪eːʋiːkɑːn̪t̪ə bəd͡ʒəlɑːɦə .

"eːɦə! ʋɪd̪ʋɑːn̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ . ɦəmərɑː s̪əbʰəʈɑː pət̪ɑː ət͡ʃʱɪ . d͡ʒɑːn̪əkiːd̪ʰɑːməmeː ʃiːlɑːkə s̪ə̃geː...." -oː eːt̪əbeː bɑːd͡ʒələ ɦoːeːt̪ɑːɦə kɪ bəɪd̪əd͡ʒiː t͡ʃɪkərəlɑːɦə-

"kʰəbərəd̪ɑːrə! pɑːd͡ʒiː n̪əɦɪt̪ən̪ə . ʃiːlɑː...." kɪt͡ʃʱu ɑːoːrə bəd͡ʒɪt̪ət̪ʰɪ t̪ɑːɦɪs̪ə̃ pəɦɪn̪əɦɪ ɦun̪əkərə ɑːbɑːd͡ʒə əʋəɾud̪d̪ʰə bʰəeː geːlə . oː d̪ʰərɑːmə d̪əeː kʰəs̪əlɑːɦə . t͡ʃɑːɾuːkɑːt̪əs̪ə̃ loːkəs̪əbʰə ɦun̪əkɑː gʰeːrɪ leːləkə . ləʈʰəɪt̪əs̪əbʰə kɑːt̪ə bʰəeː geːlə.

"bəɪd̪əd͡ʒiː n̪əɦɪ rəɦəlɑːɦə."-goːʋ̃ɪd̪ə bɑːd͡ʒələ . bəɪd̪əd͡ʒiːkẽː ɦrɨd̪əjɑːgʰɑːt̪ə bʰəeː geːlən̪ɪ . t͡ʃɑːɾuːkɑːt̪ə ɦɑːɦɑːkɑːrə mət͡ʃɪ geːlə . pərɪs̪t̪ʰɪt̪ɪ ɦɑːt̪ʰəs̪ə̃ bɑːɦərə ɦoːɪt̪ə d̪eːkʰɪ s̪ud̪ʰɑːkərə ləʈʰəɪt̪əkə s̪ə̃geː bʰɑːgələ.

32

gɑːməmeː bʰeːlə bəɪs̪ɑːrə ɑː oːɦɪ kɑːrəɳəs̪ə̃ ʃiːlɑːkə pɪt̪ɑː bəɪd̪əd͡ʒiːkə ɑːkəs̪mɪkə n̪ɪd̪ʰən̪əkə s̪əmɑːt͡ʃɑːrə d͡ʒəjən̪t̪ə d̪ʰərɪ pəɦũt͡ʃələ . s̪əmɑːt͡ʃɑːrə s̪un̪ɪt̪əɦɪ ɦun̪əkɑː ʈʰəkəbɪd̪oːrə lɑːgɪ geːlən̪ɪ.

"ɑːbə kiː ɦoːeːt̪ə? ʃiːlaːkẽː iː d̪ukʰəd̪ə s̪əmaːtʃaːɾə keːn̪ɑː d̪eːlə dʒɑːeːt̪ə? "-dʒəjən̪t̪ə n̪ɑːgəbaːbaːkə tʃeːlaːkə s̪ə̃geː bəɪs̪ələ bət̪ɪaː ɾəɦələ tʃʱəlaːɦə. oːeːɦə gɑːməs̪ə̃ s̪əmaːd̪ə ləeː kəeː ɑːeːlə tʃʱəlaːɦə.
"n̪ɑːgəbaːbaː kət̪əeː tʃʱət̪ʰɪ?"
"oː əkʰən̪ə gɑːmeːmeː tʃʱət̪ʰɪ ."
"gɑːməkə kiː ɦaːlə tʃʱəɪkə?"
"gɑːməmeː bəɦut̪ə t̪ən̪ɑːʋə ətʃʱɪ . ut̪əɾəbaːɾɪʈoːləkə loːkəs̪əbʰəkẽː n̪ɑːgəbaːbaː ɾoːkɪ d̪eːləkʰɪn̪ə n̪əɦɪ t̪ə̃ oːɦiːd̪ɪn̪ə bəɦut̪ə kɪtʃʱu bʰəeː geːlə ɾəɦəɪt̪ə . "
"eːɦən̪əmeː ɦəməɾaː loːkən̪ɪkə oːɦɪʈʰaːmə geːn̪ɑːɪ s̪ə̃bʰəʋə ɦoːeːt̪ə?"
"mud̪ɑː n̪əɦɪoː geːn̪ɑːɪ t̪ə̃ s̪əmaːd̪ʰaːn̪ə n̪əɦɪ ətʃʱɪ ."
"t̪əkʰən̪ə kiː kəeːlə dʒɑːeː?"
"ɦəməɾaː ɦɪs̪ɑːbeː t̪ə̃ kaːliːkaːn̪t̪əkẽː s̪əbʰəbaːt̪ə kəɦələ dʒɑːeː . oːeːɦə kɪtʃʱu s̪əmaːd̪ʰaːn̪ə kəeː s̪əkəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ ."
"baːt̪ə t̪ə̃ s̪əɦiː kəɦɪ ɾəɦələ tʃʱiː . mud̪ɑː kaːliːkaːn̪t̪əkẽː iː s̪əbʰə kəɦəbaːmeː ɦəməɾaː bəɦut̪ə s̪ə̃koːtʃə bʰəeː ɾəɦələ ətʃʱɪ ."
"əɦə̃ː əpən̪eː kɪeːkə kəɦəbən̪ɪ . ɑːtʃaːɾjədʒiːkẽː pəʈʰaː d̪eːlə dʒɑːeː . oː s̪əmɦaːɾɪ s̪əkəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ."
"s̪əɦiː kəɦələɦũ . mud̪ɑː ʃiːlaːkẽː koːn̪ɑː iː s̪əmaːtʃaːɾə d̪eːlə dʒɑːeːt̪ə? oː t̪ə̃ pəɦɪn̪eːs̪ə̃ bəɦut̪ə pəɾeːs̪ɑːn̪ə tʃʱət̪ʰɪ ."

"mud̪ɑː ɦun̪əkaː dʒaːn̪əkaːɾiː d̪eːn̪ɑːɪ t̪ə̃ ən̪ɪʋaːɾjə ətʃʱɪ . gɑːməmeː ɦun̪əkəɾə pɪt̪aːkə laːs̪ə ɦun̪əkəɾə pɾət̪iːks̪aː kəeː ɾəɦələ ətʃʱɪ."- s̪eː kəɦɪ n̪ɑːgəbaːbaːkə tʃeːlaː əpən̪ə ɑːʃɾəmə tʃəlɪ geːlə .
dʒəjən̪t̪ə ɑːtʃaːɾjədʒiːs̪ə̃ bʰẽːʈə kəɾəbaːkə ɦeːt̪u bɪd̪ɑː bʰeːlaːɦə . ɑːtʃaːɾjədʒiː ɑːʃɾəməkə geːʈeːpəɾə bʰẽːʈə bʰəeː

geːləkʰɪn̪ə .
“kiː bɑːt̪ə tʃʱəɪkə? əɦɑ̃ː bəɦut̪ə pəreːs̪ɑːn̪ə lɑːgɪ rəɦələ tʃʱiː?"

dʒ͡əjən̪t̪ə ɑːtʃ͡ɑːrjədʒ͡iːkẽː s̪əbʰəbɑːt̪ə kəɦələkʰɪn̪ə .

"ɦəmərɑː loːkən̪ɪkẽː kɑːliːkɑːn̪t̪ə ləgə tʃ͡ələkə tʃ͡ɑːɦiː . ɦun̪əkɑː s̪əbʰə bɑːt̪ə kəɦəbən̪ɪ . oːeːɦə rəs̪t̪ɑː n̪ɪkɑːlət̪ɑːɦə."

"ʈʰiːkə tʃʱəɪkə . mud̪ɑː ʃiːlɑːkẽː koːn̪ɑː s̪uːtʃ͡ɪ̃t̪ə kəeːlə dʒ͡ɑːeːt̪ə?"

"kɑːliːkɑːn̪t̪ə ləgə tʃ͡əluː n̪eː . s̪əbʰə bʰəeː dʒ͡eːt̪əɪkə ."

dʒ͡əjən̪t̪ə ɑːtʃ͡ɑːrjədʒ͡iːkə s̪ə̃geː kɑːliːkɑːn̪t̪əkə oːɦɪʈʰɑːmə bɪd̪ɑː bʰeːlɑːɦə .

33

ɑːtʃ͡ɑːrjədʒ͡iːkə s̪ə̃geː dʒ͡əjən̪t̪ə kɑːliːkɑːn̪t̪ə ləgə pəɦũtʃ͡əlɑːɦə . kɑːliːkɑːn̪t̪ə əpən̪ə oːs̪ɑːrɑːpərə bəɪs̪ələ tʃ͡ɑːɦə piːbɪ rəɦələ tʃʱəlɑːɦə . gəuriː s̪eːɦoː oːɦiːʈʰɑːmə bəɪs̪ələ tʃʱəliːɦə . bʰoːrukɑː əkʰəbɑːrə ɑːbɪ geːlə rəɦəɪkə. oːɦɪ əkʰəbɑːrəkə mukʰjəprɨʂʈʰəpərə ləkʰən̪əpurəmeː bʰeːlə kɑ̃ːɖəkə s̪əmɑːtʃ͡ɑːrə tʃʱəpələ tʃʱələ . kɑːliːkɑːn̪t̪ə iː s̪əmɑːtʃ͡ɑːrə pəʈʰɪeː rəɦələ tʃʱəlɑːɦə kɪ ɑːtʃ͡ɑːrjədʒ͡iːkə s̪ə̃geː dʒ͡əjən̪t̪əkẽː d̪eːkʰələkɪn̪ə .
"bəɦut̪ə s̪əɦiː s̪əməjəpərə ɑːbɪ geːləɦũ . "
"kiː bɑːt̪ə bʰeːləɪkə?"
"əkʰəbɑːrəmeː dʒ͡əjən̪t̪əkə gɑːməkə gʰəʈən̪ɑːs̪əbʰəkə s̪əmɑːtʃ͡ɑːrə tʃʱəpələ tʃʱəɪkə. s̪əeːɦə pəʈʰɪkəeː tʃ͡ɪ̃t̪ɑːmeː pəɽɪ geːlə tʃʱiː ."
"oːɦiː ʋɪʂəjəmeː əpən̪eːs̪ə̃ tʃ͡ərtʃ͡ɑː kərəeː ɑːeːlə rəɦiː .

s̪un̪əbaːmeː ɑːeːlə d͡ʒeː ʃiːlaːkə pɪt̪ɑːkə d̪eːɦaːʋəs̪ɑːn̪ə bʰəeː geːlən̪ɪ ɑː gɑːməmeː loːkəs̪əbʰə ʃiːlaːkə prət̪i̪ːkʂaː kəeː ɾəɦələ tʃʱət̪ʰɪ ."

"oː t̪ə̃ d͡ʒjoːt̪ɪʂiːd͡ʒi͡ːkə s̪ə̃geː bʰoːɾeː n̪ɪkəlɪ geːliːɦə . s̪ud̪ʰɑːkəɾəkə maːɾəpʰət̪ə ɦun̪əkaː s̪əmaːt͡ʃɑːɾə bʰeːʈɪ geːlə ɾəɦən̪ɪ ."

"d͡ʒəjən̪t̪ə s̪eːɦoː d͡ʒɑːeː t͡ʃɑːɦəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ ."

" oːɦɪʈʰɑːməkə maːɦəulə t̪ə̃ bəɦut̪ə kʰəɾaːbə tʃʱəɪkə . kəɦi̪ː kɪtʃʱu ən̪ɪʂʈə n̪eː bʰəeː d͡ʒɑːeː?"

" d͡ʒəjən̪t̪əkə geːn̪ɑːɪ d͡ʒəɾuːɾiː tʃʱən̪ɪ . ʃiːlaːkə pəɾɪʋaːɾəs̪ə̃ ɦɪn̪əkaː loːkən̪ɪkə bəɦut̪ə gʰən̪ɪʂʈət̪ɑː ɾəɦələn̪ɪ ətʃʱɪ ."

iː s̪əbʰə gəppə-s̪əppə bʰə_ɪeː ɾəɦələ tʃʱələ kɪ gəuɾiː ɑː t͡ʃə̃d̪ɾɪkaː s̪eːɦoː ɑːbɪ geːliːɦə .

t͡ʃə̃d̪ɾɪkaː əʈɪ geːliːɦə d͡ʒeː oːɦoː d͡ʒəjən̪t̪əkə s̪ə̃geː d͡ʒeːt̪i̪ːɦə . kaːliːkaːn̪t̪əkẽː bud͡ʒʱeːbeː n̪əɦɪ kəɾən̪ɪ d͡ʒeː ɦun̪əkaː koːn̪ɑː mən̪ɑːoːlə d͡ʒɑːeː? kaːɾəɳə eːɦɪ maːɦəuləmeː ɦun̪əkaː ləkʰən̪əpuɾə geːn̪ɑːɪ koːn̪oː t̪əɾəɦeː ut͡ʃit̪ə n̪əɦɪ bud͡ʒʱɑːɪn̪ɪ . d͡ʒəkʰən̪ə t͡ʃə̃d̪ɾɪkaː n̪əɦɪeː maːn̪ələkʰɪn̪ə t̪ə̃ t̪əjə bʰeːlə d͡ʒeː s̪əbʰəgoːʈeː s̪ə̃geː d͡ʒeːt̪ɑːɦə. mud̪ɑː d͡ʒəjən̪t̪ə mən̪ɑː kəeː d̪eːləkʰɪn̪ə .

" əɦɑ̃ː əkʰən̪ə kɪtʃʱu d̪ɪn̪ə ɾukɪ d͡ʒɑːu . ʃɾaːd̪d̪ʰə ɦoːbəeː d̪ɪəukə . t̪əkəɾəbaːd̪ə ɑːbɪ d͡ʒɑːeːbə . "

"d͡ʒəjən̪t̪əkə baːt̪ə s̪əɦiː bud͡ʒʱɑːɪt̪ə ətʃʱɪ . ɦəməɾaː loːkən̪ɪkə əkʰən̪ə oːɦɪʈʰɑːmə geːlaːs̪ə̃ pəɾeːs̪ɑːn̪iː bəɽʰɪ s̪əkəɪt̪ə ətʃʱɪ."-kaːliːkaːn̪t̪ə bəd͡ʒəlaːɦə .

d̪oːs̪əɾəd̪ɪn̪ə əɦələ bʰoːɾeː d͡ʒəjən̪t̪ə ɑːt͡ʃɑːɾjəd͡ʒi͡ːkə s̪ə̃geː ləkʰən̪əpuɾə bɪd̪ɑː bʰeːlaːɦə . ɾəs̪t̪ɑːbʰəɾɪ ɦun̪əkəɾə moːn̪ə bʰəkuɑːeːlə ɾəɦən̪ɪ .

"d͡ʒəjən̪t̪ə eːt̪eːkə kɪeːkə s̪oːt͡ʃəɪt̪ə tʃʱiː? əɦɑ̃ː t̪ə̃ ʋɪd̪ʋaːn̪ə tʃʱiː . d͡ʒi͡ːʋən̪ə-məɾəɳə t̪ə̃ t͡ʃəlɪt̪eː ɾəɦəɪt̪ə ətʃʱɪ . eːkəɾaː

s̪ʊiːkɑːrə keːn̪əɦɪ kuʃələ t̪ʰɪkə."-ɑːt͡ʃɑːrjə bəd͡ʒəlɑːɦə .
"s̪əbɑːlə d͡ʒiːʋən̪ə-mrɨt̪jukə n̪əɦɪ ət͡ʃʱɪ . d͡ʒɑːɦɪ t̪ərəɦẽː ɦɪn̪əkərə mrɨt̪ju bʰeːlən̪ɪ s̪eː bəɦut̪ə d̪ukʰəd̪ɑːjiː ət͡ʃʱɪ . eːkəʈɑː ləpʰəŋgɑː s̪əbʰəkẽː pəreːs̪ɑːn̪ə keːn̪eː ət͡ʃʱɪ ɑː s̪əbʰə mũɦə t̪ɑːkɪ rəɦələ ət͡ʃʱɪ ."
"s̪əbʰə t͡ʃiːd͡ʒəkə s̪əməjə ɦoːɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə . oːkəroː d͡ʒəbɑːbə bʰeːʈət̪əɪkə ɑː bʰeːʈəbeː kərət̪əɪkə ."
"s̪eː t̪ə̃ ʈʰiːkə ət͡ʃʱɪ . mud̪ɑː ɦəməroː loːkən̪ɪkə kɪt͡ʃʰu kərt̪əʋjə bən̪əɪt̪ə ət͡ʃʱɪ kɪ n̪əɦɪ? kiː ɦəməs̪əbʰə mɑːt̪rə n̪ɪjət̪ɪkẽː d̪oːkʰə d̪əeː s̪əməjə kɑːʈəɪt̪ə rəɦɪ d͡ʒɑːeːbə . s̪əməs̪jɑːkə d͡ʒəɽɪ oː pɑːʈʰəʃɑːləkə d͡ʒəmiːn̪ə t̪ʰɪkə d͡ʒɑːɦɪpərə d͡ʒəbərəd̪əs̪t̪iː s̪ud̪ʰɑːkərə kəbd͡ʒɑː kəeː leːn̪eː ət͡ʃʱɪ . oːɦiː ʋɪʂəjəpərə t͡ʃərt͡ʃɑː kərəbɑːkə ɦeːt̪u bəɪs̪ɑːrə bʰeːlə t͡ʃʱələ . mud̪ɑː kiː s̪ə̃ kiː bʰəeː geːlə ."
"ɑːbə t̪ə̃ ɑːguːeːkə s̪oːt͡ʃəbɑːmeː pʰəeːd̪ɑː ət͡ʃʱɪ . koːn̪oː s̪əmɑːd̪ʰɑːn̪ə t̪əkʰən̪eː bʰəeː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ ."
"t̪əkərə mɑːn̪eː d͡ʒeː s̪ud̪ʰɑːkərə d͡ʒəkərɑː t͡ʃɑːɦəeː mɑːrɪ d̪əɪkə, pəreːs̪ɑːn̪ə kərəɪt̪ə rəɦəɪkə ɑː ɦəməs̪əbʰə bʰɑːgjəkə pələʈiː leːbɑːkə prət̪iːkʂɑː kərəɪt̪ə rəɦiː ."
"pʰɪləɦɑːlə ʃrɑːd̪d̪ʰə ɦoːbəeː d̪ɪəukə . t̪əkərəbɑːd̪ə kɑːliːkɑːn̪t̪ə s̪eːɦoː əeːbeː kərət̪ɑːɦə . ɦun̪əkɑː s̪ɑːmən̪eːmeː ʋɪmərʃə kəeːlə d͡ʒɑːeːt̪ə. s̪ud̪ʰɑːkərə kət̪əboː bələgərə ɦoːt̪ʰɪ, mud̪ɑː kɑːliːkɑːn̪t̪əkə ɑːguː oːkərə eːkəʈɑː n̪əɦɪ t͡ʃələt̪əɪkə. d͡ʒəkʰən̪ə eːt̪eːkə d̪ɪn̪ə d̪ʰəɪrjə rəkʰəbeː keːləɦũ t̪ə̃ t̪ʰoːɽeːkə d̪ɪn̪ə ɑːoːrə s̪əɦiː . pɑːʈʰəʃɑːlɑːkə s̪əmɑːd̪ʰɑːn̪ə s̪eːɦoː ɦeːbeː kərət̪əɪkə. "
d̪un̪uːgoːʈeː gəppə-s̪əppə kərəɪt̪ə ləkʰən̪əpurəkə s̪ɪːmɑːmeː prəʋeːʃə kəeː rəɦələ t͡ʃʱəlɑːɦə . d̪ʰɑːrəkə kɑːt̪əmeː bəɪd̪əd͡ʒiːkə t͡ʃiːt̪ɑːkə ɑːgɪ mɪd͡ʒʱɑː geːlə t͡ʃʱələ . ʃiːlɑːkə ləkʰən̪əpurə pəɦũt͡ʃəeːmeː ʋɪlə̃bə bʰeːlən̪ɪ .

loːkəsə̪bʰə gɑːməmeː lɑːsə̪kẽː beːsi̪ː kɑːlə ɾəkʰənɑ̪ːɪ utʃĩtə̪ n̪əɦɪ budʒʰələkə . bəɪdə̪dʒiːkə sə̪̃sk̪ɑːɾə ʃiːlɑːkə gɑːmə pəɦũtʃəbɑːsə̪̃ pəɦɪn̪əɦɪ gəũʋɑːsə̪bʰə kəeː d̪eːləkʰɪn̪ə. dʒjoːtɪ̪s̪iːdʒiː ʃiːlɑːkẽː ləkʰən̪əpuɾə pəɦũtʃɑː kəeː tʃoːʈʈeː əpən̪ə gɑːmə tʃəlɪ geːlɑːɦə . iː sə̪mɑːtʃɑːɾə ɦun̪əkɑː d̪ʰɑːɾəkə kɑːt̪eːmeː ʈun̪əʈun̪ə d̪eːləkʰɪn̪ə . ʈun̪əʈun̪ə sə̪̃geː oː sə̪bʰə bəɪdə̪dʒiːkə də̪ɾəbɑːdʒɑːpəɾə pəɦũtʃəlɑːɦə. oːɦɪʈʰɑːməkə dɾ̪ɨʃʃə bəɦutə̪ du̪kʰədə̪ tʃʰələ. oːsɑ̪ːɾɑːpəɾə eːkəsə̪ɾɪ bəɪsə̪lɪ ʃiːlɑː kən̪əɪtə̪-kən̪əɪtə̪ beːɦɑːlə tʃʰəliːɦə . dʒeːn̪ɑː-t̪eːn̪ɑː bəɪdə̪dʒiːkə ʃɾɑːdd̪ʰə sə̪̃pənn̪ə bʰeːlə .

sud̪ʰɑːkəɾə tə̪̃ oːɦɪ dɪ̪n̪əkə gʰəʈən̪ɑːkə bɑːdə̪ dʒeː n̪ɪpəttɑ̪ː bʰeːlɑːɦə se̪ː gʰuɾɪ n̪əɦɪ əeːlɑːɦə . t̪ʰɑːn̪ɑːsə̪̃ pulɪsə̪ ɦun̪əkəɾə pətɑ̪ː ləgəbəɪtə̪ kəɪkə dɪ̪n̪ə ɑːeːlə . mudɑ̪ː sud̪ʰɑːkəɾəkə kɪtʃʰu pətɑ̪ː n̪əɦɪ tʃələləɪkə . sə̪̃bʰəʋətə̪ɦə̆ oːɦoːsə̪bʰə kʰɑːn̪ɑːpuɾɪeː kəeː ɾəɦələ tʃʰələ. gɑːməmeː sə̪bʰəkẽː eːɦɪ bɑːtə̪sə̪̃ ɑːʃtʃəɾjə ləgəɪkə dʒeː ʃiːlɑːkə gʰəɾəbəlɑː səsuɾəkə ʃɾɑːdd̪ʰoːmeː n̪əɦɪ əeːlɑːɦə. ləkʰən̪əpuɾəsə̪̃ əpən̪ə gɑːmə ʋɑːpəsə̪ ɦoːɪtə̪ kɑːlə dʒjətɪ̪s̪iːdʒiːkẽː kiː bʰeːlən̪ɪ kiː n̪əɦɪ tə̪kəɾə kɪtʃʰu pətɑ̪ː n̪əɦɪ tʃəlɪ sə̪kələ. mudɑ̪ː oː məɦɪpuɾə n̪əɦɪ pəɦũtʃɪ sə̪kəlɑːɦə. ɾəst̪eːmeː ɾəɦɪ geːlɑːɦə . loːkəsə̪bʰə bɑːdʒəeː dʒeː ləkʰən̪əpuɾəkə tʃəoːɾəmeː ɦun̪əkɑː dʒɪn̪ə gətʃʰɑːɾɪ leːləkən̪ɪ.

goːʋĩdə̪ dʒəjən̪tə̪sə̪̃ bʰẽːʈə kəɾəeː ɑːeːlə ɾəɦət̪ʰɪn̪ə . sə̪̃gəmeː mɑːd̪ʰəʋə ɑː ut̪əɾəbɑːɾɪʈoːləkə kɪtʃʰu juʋəkəsə̪bʰə ɾəɦət̪ʰɪ. ɑːtʃɑːɾjədʒiː se̪ːɦoː oːtə̪ɦɪ tʃʰəlɑːɦə . n̪ɑːgəbɑːbɑː se̪ːɦoː ɾəɦət̪ʰɪ . sə̪bʰəkẽː eːkəʈʰɑːmə bəɪsə̪lə d̪eːkʰɪ ʃiːlɑː se̪ːɦoː oːtə̪ɦɪ ɑːbɪ geːliːɦə.

" jəd̪jəpɪ bəɪdə̪dʒiːkə mɾɨtju ɑːkəsm̪ɪkə bʰeːlə, mudɑ̪ː

t̪əkərə pɑːtʃʱuː kiː tʃʱələ? eːɦiː ət̪jɑːtʃ͡ɑːɾiːkə d̪uɾʊjəʊəɦɑːɾəs̪ə̃ oː bəɦut̪ə d̪ukʰiː bʱəeː geːlɑːɦə ɑː ɦun̪əkɑː ɦɾɨd̪əjɑːgʰɑːt̪ə bʱəeː geːlən̪ɪ . pulɪs̪əmeː pɾɑːt̪ʰəmɪkiː lɪkʰɑːoːlə geːlə . ɑːɪ kəɪkə d̪ɪn̪ə bʱəeː geːlə . keːoː pəkəɽələ n̪əɦɪ geːlə . pulɪs̪ə-t̪ʰɑːn̪ɑː mɑːt̪ɾə kʰɑːn̪ɑːpuɾiː kəeː ɾəɦələ ətʃʱɪ . koːn̪oː ʈʰoːs̪ə kɑːɾəbɑːɪ n̪əɦɪ bʱəeː s̪əkələ.”-goːʊ̃ɪd̪ə bəd͡ʒəlɑːɦə .
“ʃiːlɑː eːkəs̪əɾɪ tʃʱət̪ʰɪ . s̪əbʱəs̪ə̃ pəɦɪn̪eː ɦɪn̪əkərə s̪oːtʃ͡ələ d͡ʒɑːeː . t̪əkərəbɑːd̪eː ɑːguː bəɽʰən̪ɑːɪ utʃ͡ɪt̪ə ɦoːeːt̪ə ."-mɑːd̪ʰəʊə bəd͡ʒəlɑːɦə .
" ɑːbə t̪ə̃ d͡ʒeː ɦeːbɑːkə tʃʱələɪkə s̪eː bʱə_ɪeː geːlə . mud̪ɑː t̪əkərɑː pəkəɽɪ kəeː bəɪs̪ələ t̪ə̃ n̪əɦɪ ɾəɦələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ətʃʱɪ . əɦɑ̃ːs̪əbʱə ɦəmərɑː leːlə tʃ͡ɪt̪ɑː n̪əɦɪ kəɾuː . ɦəmərə bʱəʊɪʂjə t̪əjə bʱəeː tʃ͡ukələ ətʃʱɪ . ɦəmə ɑːbə kət̪əɦu n̪əɦɪ d͡ʒɑːeːbə . iː ɦəməɾoː gɑːmə ətʃʱɪ ɑː ɦəməɾoː kɪtʃʱu kərəbɑːkə ɦəkə ətʃʱɪ . pɑːʈʰəʃɑːlɑːkə kɑːd͡ʒə ɑːguː kəɾuː . ɦəməɦu oːɦiːmeː d͡ʒeː s̪ə̃bʱəʊə ɦoːeːt̪ə joːgəd̪ɑːn̪ə kərəbə .”- -ʃiːlɑː bəd͡ʒəliːɦə .
" ɦəmərɑː loːkən̪ɪ ɑːɪ s̪ɑ̃ːd͡ʒʱəmeː mə̃d̪ɪɾəpərə bəɪs̪ɑːɾə kərəbə ɑː oːt̪əɦɪ ɑːguːkə ɾəs̪t̪ɑː t̪əjə ɦoːeːt̪ə ."-goːʊ̃ɪd̪ə bəd͡ʒəlɑːɦə .

34

d̪oːs̪əɾə d̪ɪn̪ə bəɪs̪ɑːɾəs̪ə̃ pəɦɪn̪eː mə̃d̪ɪɾə ləgə d͡ʒʱəməʈɪ kəeː kiːɾt̪ən̪ə bʱeːlə. oːn̪ɑː oːɦɪʈʰɑːmə kiːɾt̪ən̪ə ɦoːɪt̪eː ɾəɦəɪt̪ə tʃʱələ. mə̃gələ d̪ɪn̪ə ɾəɦəbɑːkə kɑːɾəɳeː ʊɪʃeːʂə ɑːjoːd͡ʒən̪ə bʱeːlə ɾəɦəɪkə . s̪əũs̪eː ut̪ərəbɑːɾɪʈoːləkə d͡ʒəbɑːn̪ə,buːɽʰə,n̪eːn̪ɑːs̪əbʱə eːkəʈʰʈʰɑː ɾəɦəeː. kiːɾt̪ən̪ə s̪əmɑːpt̪ə bʱeːlɑːkə bɑːd̪ə pɾəs̪ɑːd̪ə

ʋɪt̪ərən̪ə bʰeːlə . loːkə t̪əkərəbaːd̪ə tʃəlɪ dʒaːɪt̪ə . mud̪aː kiːrt̪ən̪ə ʃuɾu ɦoːbəeːs̪ə̃ pəɦɪn̪eː goːʋĩd̪ə kəɦɪ d̪eːn̪eː rəɦəɪkə dʒeː kiːrt̪ən̪əkə baːd̪ə bəɪs̪aːrə ɦeːt̪əɪkə aː s̪əbʰəgoːʈeː oːɦɪmeː s̪aːmɪlə ɦoːeːt̪ə . loːkəkə əs̪mɪt̪aːs̪ə̃ dʒuɽələ bəɦut̪ə raːs̪ə baːt̪əs̪əbʰə rəɦəɪkə .

aːbə oː s̪əməjə n̪əɦɪ rəɦɪ geːlə rəɦəɪkə dʒeː loːkə ən̪eːreː s̪əɦəɪt̪ə rəɦət̪əɪkə . d̪eːʃəmeː loːkət̪ə̃t̪rəkə bɪɦaːɽɪ bəɦɪ rəɦələ tʃʱəɪkə . s̪əmaːdʒəmeː t̪əkərə prəbʰaːʋə s̪pəʂʈə d̪eːkʰaː rəɦələ tʃʱəɪkə . geːləɪkə oː s̪əməjə dʒeː gəriːbə-gurəbaːkẽː kʰaːn̪əd̪aːn̪iː kərdʒəkə eːbədʒəmeː bʰərɪ dʒɪn̪əgiː beːgaːrə kərəeː pəɽəɪt̪ə tʃʱələɪkə . aːbə t̪ə̃ boːn̪ɪoː d̪eːlaːpərə dʒən̪ə n̪əɦɪ bʰeːʈəɪt̪ə tʃʱəɪkə . kɪeːkə bʰeːʈəukə? s̪əbʰəkə s̪t̪ʰɪt̪ɪ s̪ud̪ʰərələɪkə . s̪əbʰəkə baːlə-bətʃtʃaː d̪eːʃə-ʋɪd̪eːʃə kaːdʒəpərə tʃəlɪ geːləɪkə . d̪ɪlliː,pə̃dʒaːbə aː kət̪əeː-kət̪əeː n̪əɦɪ pəs̪ərɪ geːləɪkə . kɪtʃʱugoːʈeː t̪ə̃ d̪eːs̪əkə s̪iːmaːn̪oːkẽː t̪ərəpɪ geːlə. ərəbə tʃəlɪ geːlə, kɪtʃʱugoːʈeː t̪ə̃ pəɽʰɪ lɪkʰɪ kəeː əmeːrɪkaː,dʒərmən̪iː d̪ʰərɪ əpən̪ə pəɪʈʰə bən̪aː leːləkə . t̪aːɦɪʈʰaːmə aːbə s̪ud̪ʰaːkərə s̪ən̪ə loːkə ləʈʰəɪt̪ə bəlẽː kət̪eːkə d̪ɪn̪ə ʈɪkɪ s̪əkəɪt̪ə ətʃʱɪ? iː baːt̪ə ut̪ərəbaːrɪʈoːləkə loːkəs̪əbʰə n̪iːkəs̪ə̃ budʒʱəɪkə dʒeː dʒə̃ oː s̪əbʰə laːgɪ pəɽət̪əɪkə t̪ə̃ s̪ud̪ʰaːkərəkẽː kəɦəeː,keːɦən̪oː bəd̪əmaːs̪əkẽː oː s̪əbʰə laːɪn̪əpərə aːn̪ɪ d̪eːt̪əɪkə . mud̪aː oːɦoːs̪əbʰə beːs̪iː pʰəs̪aːd̪ə n̪əɦɪ kərəeː tʃaːɦələkə . s̪oːtʃələkə dʒeː s̪əməjəs̪ə̃ s̪əbʰə ʈʰiːkə bʰəeː dʒeːt̪əɪkə, mud̪aː s̪eː kəɦãː bʰeːləɪkə? s̪ud̪ʰaːkərəkə moːn̪ə bəɽʰəɪt̪ə geːləɪkə . dʒəjən̪t̪ə s̪ən̪ə s̪ərələ oː ʋɪd̪ʋaːn̪ə ʋjəkt̪ɪkẽː t̪əbaːɦə kərəeː pərə laːgɪ geːlə .

kəɦəbiː tʃʱəɪkə dʒeː 'ʋɪd̪ʋaːn̪ə s̪ərʋət̪rə puːdʒjət̪eː' . dʒəjən̪t̪əmeː t̪ət̪eːkə ʋɪd̪jaː tʃʱən̪ɪ dʒeː dʒəkʰən̪ə dʒət̪əeː tʃaːɦət̪ʰɪ əpən̪ə dʒəgəɦə bən̪aː s̪əkəɪt̪ə

tʃʱəlɑːɦə. kɑːliːkɑːn̪t̪ə ɦun̪əkɑː əpən̪ɑː s̪ə̃geː ɾəkʰəbɑːkə ɦeːt̪u kət̪eːkoː beːɾə kəɦɪ tʃukələ ɾəɦət̪ʰɪ . mud̪ɑː mət̪ɾɨbʰuːmɪkə s̪ɪn̪eːɦə kəɦiː,moːɦə kəɦiː d͡ʒeː kəɦiː oː eːɦɪ s̪ə̃kəʈəs̪ə̃ gud͡ʒəɾɪ ɾəɦələ tʃʱət̪ʰɪ . ɦun̪əkɑː t̪ə̃ d̪upəɦəɾə ɾɑːt̪ɪmeː ləʈʰəɪt̪əs̪əbʰə s̪ɑːpʰeː kəeː d̪eːn̪eː ɾəɦəɪt̪ə . mud̪ɑː d̪ʱən̪ə kəɦiː ut̪əɾəbɑːɾɪʈoːləkə ɾəkʰəbɑːɾəs̪əbʰəkẽː d͡ʒeː d͡ʒɑːn̪əpəɾə kʰeːpɪ kəeː oːɦən̪ə kʰəɾɑːbə məus̪əməmeː ɦun̪əkɑː bətʃ͡əoːləkə .

iː bɑːt̪ə s̪əbʰə loːkəs̪əbʰəkə moːn̪əmeː tʃʱələɪɦeː,ɦɑːlə-ɦɑːləmeː n̪əʋə gʱəʈən̪ɑː s̪eːɦoː bʰeːləɪkə. ʃiːlɑːkə pɪt̪ɑː bəɪd̪əd͡ʒiːkẽː s̪əbʰəkə s̪ɑːmən̪eːmeː bəɪd͡ʒd͡ʒət̪ə kəeːlə geːlən̪ɪ d͡ʒəkəɾɑː oː n̪əɦɪ s̪əkəlɑːɦə ɑː ʈʰɑːməɦɪ ɾəɦɪ geːlɑːɦə. ʃiːlɑː ɑːbə n̪ɪʈʰʈʰɑːɦə eːs̪əgəɾɪ bʰəeː geːliːɦə . jəd̪ɟəpɪ oː bɪɑːɦələ ətʃʱɪ,oːkəɾə pət̪ɪ d͡ʒiːʋɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ . pəɦɪn̪eː əɪkəʈɑː bɪɑːɦə keːn̪eː tʃʱəlɑːɦə,oːɦoː ʋɪd̪ʱəɾmiːkə s̪ə̃geː,t̪əkʰən̪ə eːkəɾə d͡ʒɪn̪əgiː bəɾəbɑːd̪ə kəɾəbɑːkə koːn̪ə əutʃ͡ɪt̪ɟə tʃʱələ? mud̪ɑː oː s̪əeːɦə keːlɑːɦə. ʃiːlɑː ɑːbə t̪əjə kəeː leːləkə ətʃʱɪ d͡ʒeː gɑːmeːmeː ɾəɦət̪ə ɑː d͡ʒəjən̪t̪əkə kɑːd͡ʒəmeː s̪əɦəjoːgə d̪eːt̪ə,s̪əmɑːd͡ʒəkə s̪eːʋɑː kəɾət̪ə d͡ʒɑːɦɪs̪ə̃ bʰəʋɪʂjəmeː kəkəɾoː s̪ə̃geː eːɦən̪ə gʱəʈən̪ɑː n̪əɦɪ ɦoːɪkə .

bəɪs̪ɑːɾə pɾɑːɾə̃bʰə bʰeːlə. n̪ɑːgəbɑːbɑː,ɑːtʃ͡ɑːɾjəd͡ʒiː,d͡ʒəjən̪t̪ə,ʃiːlɑː,goːʋ̃ɪd̪ə,mɑːd̪ʱə ʋə mə̃tʃ͡əpəɾə ɾəɦət̪ʰɪ. ɑːʃtʃ͡əɾjəkə bɑːt̪ə ɾəɦəɪkə d͡ʒeː d̪ətʃʱɪn̪əbɑːɾɪʈoːləkə eːkə ɑːd̪əmiː n̪əɦɪ ɑːeːlə ɾəɦəɪkə . bəɪs̪ɑːɾə ʃuɾu ɦoːɪt̪əɦɪ s̪ud̪ʱɑːkəɾə əpən̪ə ləʈʰəɪt̪əkə s̪ə̃geː d̪ən̪ə-d̪ən̪ə kəɾəɪt̪ə ɦɑːd͡ʒɪɾə bʰəeː geːlɑːɦə . s̪əbʰə əkətʃ͡əkɑː geːlə . iː kət̪əeːs̪ə̃ ɑːbɪ geːlɑːɦə?s̪ud̪ʱɑːkəɾəkə pɑːtʃʱuː-pɑːtʃʱuː eːkə d̪əɾd͡ʒən̪ə s̪ɪpɑːɦiː s̪eːɦoː əeːləɪkə . oːɦɪmeːs̪ə̃ s̪eːs̪əɾə s̪ɪpɑːɦiː ɑːguː bəʈʰələ ɑː n̪ɑːgəbɑːbɑː

dɪʂ̪ə ɦəʈ̪ʰəkəɽiː bəɽʰəbəɪʈ̪ə kəɦələkəɪkə-
"əɦãːkẽː gɪɾəpʰʈ̪ɑːɾə kəeːlə d͡ʒɑːɪʈ̪ə əʈ͡ʃʰɪ ."

keːoː kɪʈ͡ʃʰu budʒʰəɪʈ̪ə,kɪʈ͡ʃʰu ʂ̪əbɑːlə-d͡ʒəbɑːbə kəɾəɪʈ̪ə ʈ̪ɑːɦɪʂ̪ə̃ pəɦɪɳ̪əɦɪ ɦuɳ̪əkəɾə ɦɑːʈ̪ʰəmeː ɦəʈ̪ʰəkəɽiː lɑːgɪ ʈ͡ʃukələ ʈ͡ʃʰələ. ʂ̪ʋəjə̃ oːɦoː ʈ͡ʃʰəguɳ̪ʈ̪ɑːmeː ʈ͡ʃʰəlɑːɦə . ɳ̪ɑːgəbɑːbɑːkə iː ɦɑːlə d̪̪eːkʰɪ uʈ̪ɾəbɑːɾɪʈ̪oːləkə juʋəkəʂ̪əbʰə ʈ͡ʃʰəɾəpələ . oːkəɾɑːʂ̪əbʰəkẽː ə̃d̪̪ɑːd͡ʒə lɑːgɪ geːləɪkə d͡ʒeː eːɦɪmeː ʂ̪ud̪̪ʰɑːkəɾəkə kuʈ͡ʃəkɾə əʈ͡ʃʰɪ. ʈ̪əɳ̪ɑːʋə bəɽʰəɪʈ̪ə d̪̪eːkʰɪ pulɪʂ̪əbəlɑː mɑːɪkəpəɾə gʰoːʂəɳ̪ɑː keːləkə-

"kʰəbəɾəd̪̪ɑːɾə! d͡ʒə̃ keːoː pulɪʂ̪əkə kɑːd͡ʒəmeː bɑːd̪̪ʰɑː kəɾəbə ʈ̪ə̃ d͡ʒəɦələ d͡ʒɑːeːbə .'

-ʂ̪eː ʂ̪əbʰə bəd͡ʒəɪʈ̪ə pulɪʂ̪ə ɳ̪ɑːgəbɑːbɑːkẽː pulɪʂ̪ə d͡ʒiːpəmeː bəɪʂ̪ɑː leːləkə ɑː leːɳ̪eː ʈ͡ʃəlɪ geːlə . ʂ̪ud̪̪ʰɑːkəɾə ɑː oːkəɾə ləʈ̪ʰəɪʈ̪əʂ̪əbʰəʂ̪eːɦoː pɑːʈ͡ʃʰuː-pɑːʈ͡ʃʰuː ʈ͡ʃəlɪ geːlə . loːkəʂ̪əbʰə d̪̪eːkʰɪʈ̪eː ɾəɦɪ geːlə .

eːɦɪ ʈ̪əɾəɦẽː ɳ̪ɑːgəbɑːbɑːpəɾə pulɪʂ̪əkə ɑːkɾəməɳ̪əʂ̪ə̃ uʈ̪ɾəbɑːɾɪʈ̪oːləkə loːkəʂ̪əbʰə bəɦuʈ̪ə uʈ̪ʈ̪eːd͡ʒɪʈ̪ə ɾəɦəʈ̪ʰɪ . goːʋĩd̪̪ə ɑː mɑːd̪̪ʰəʋə ɑːguː pʰəɳ̪əlɑːɦə . ɦuɳ̪əkɑː pɑːʈ͡ʃʰuː-pɑːʈ͡ʃʰuː biːʂ̪ə-pəʈ͡ʃiːʂ̪əʈ̪ɑː juʋəkə pʰɑːɳ̪ələ. kəkəɾoː ɦɑːʈ̪ʰə meː lɑːʈ̪ʰiː ,kəkəɾoː ɦɑːʈ̪ʰəmeː bəɾəʈ͡ʃʰiː ʈ̪ə̃ kəkəɾoː ɦɑːʈ̪ʰəmeː bʰɑːlɑː ʈ͡ʃʰələɪkə . ʂ̪əbʰə ʂ̪ud̪̪ʰɑːkəɾəkẽː pəʈ͡ʃʰoːɽə kəɾəbɑːkə ɦeːʈ̪u ʈ͡ʃʰəʈ̪əpəʈ̪ɑː ɾəɦələ ʈ͡ʃʰələ . ɦɑːlɑːʈ̪ə kɑːbuːʂ̪ə̃ bɑːɦəɾə ɦoːɪʈ̪ə d̪̪eːkʰɪ d͡ʒəjəɳ̪ʈ̪ə uʈ̪ʰəlɑːɦə ɑː mɑːɪkəpəɾə kəɦəɪʈ̪ə ʈ͡ʃʰəʈ̪ʰɪ-
"ɦəmə ɑːɪʂ̪ə̃ ɑːməɾəɳ̪ə əɳ̪əʂ̪əɳ̪ə pɾɑːɾə̃bʰə kəeː ɾəɦələ ʈ͡ʃʰiː . d͡ʒɑːd̪̪ʰəɾɪ ɳ̪ɑːgəbɑːbɑː bɑːɪd͡ʒd͡ʒəʈ̪ə bəɾiː ɳ̪əɦɪ ɦeːʈ̪ɑːɦə, d͡ʒɑːd̪̪ʰəɾɪ pɑːʈ̪ʰəʃɑːlɑː əpəɳ̪ə puːɾʋəʂ̪ʈ̪ʰɑːɳ̪əpəɾə ɳ̪əɦɪ bəɳ̪ɪ d͡ʒɑːeːʈ̪ə ʈ̪ɑːbeː ɦəmə əɳ̪ɳ̪ə-d͡ʒələ gɾəɦəɳ̪ə ɳ̪əɦɪ kəɾəbə."
d͡ʒəjəɳ̪ʈ̪əkə eːʈ̪eːkə bəd͡ʒɪʈ̪əɦɪ ʂ̪əbʰə ʂ̪əɳ̪ɳ̪ə bʰəeː geːlə .

juʋəkəs̪əbʰə t̪ʰəkəməkɑː geːlɑːɦə . s̪əbʰə eːkə-d̪oːs̪ərə d̪ɪs̪ə d̪eːkʰəeː lɑːgələ. kəkəɾoː kɪtʃʱu pʰuɾeːbeː n̪əɦɪ kəɾəɪkə d͡ʒeː ɑːbə kiː kəeːlə d͡ʒɑːeː ? s̪əbʰəkẽː eːɦɪ t̪əɾəɦẽː pəɾeːs̪ɑːn̪ə d̪eːkʰɪ ɑːt͡ʃɑːɾjəd͡ʒiː mɑːɪkə d̪ʰeːlən̪ɪ -
“mɑːn̪ələɦũ d͡ʒeː s̪ud̪ʰɑːkəɾə ɑː ɦun̪əkəɾə s̪əməɾt̪ʰəkə bəɦut̪ə ət̪jɑːt͡ʃɑːɾə kəeː ɾəɦələ tʃʱət̪ʰɪ ɑː pulɪs̪ə-pɾəʃɑːs̪ən̪əkə loːkə s̪eːɦoː ɦun̪əkeː s̪ə̃geː ʈʰɑːɾʰə budʒʰɑːɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ, t̪ət̪ʰɑːpɪ ɦəməɾɑː loːkən̪ɪkẽː d̪ʰəɪɾjə bən̪əoːn̪eː ɾɑːkʰəkə t͡ʃɑːɦiː kɑːɾəɳə ɦəməs̪əbʰə eːt̪əeː dʒɲɑːn̪ə ʋɪt̪əɾɪt̪ə kəɾəbɑːkə s̪ə̃ɾəd͡ʒɑːmə s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə kəɾəeː əeːləɦũ ətʃʱɪ n̪eː kɪ ɦĩs̪ɑːʋɑːd̪əkẽː pɾəʃɾəjə d̪eːbɑːkə ɦeːt̪u . n̪ɑːgəbɑːbɑːkẽː pulɪs̪ə pəkəɽɪ kəeː ləeː geːlən̪ɪ . mud̪ɑː iː s̪əbʰə kət̪eːkə d̪ɪn̪əd̪ʰəɾɪ t͡ʃələt̪ə? n̪əɦɪ t͡ʃəlɪ s̪əkət̪ə , n̪jɑːjə ɦeːbeː kəɾət̪əɪkə . əs̪t̪u,ɦəməɾə pɾɑːɾt̪ʰən̪ɑː ətʃʱɪ d͡ʒeː əɦɑ̃ːs̪əbʰə kɑːn̪uːn̪ə əpən̪ɑː ɦɑːt̪ʰəmeː n̪əɦɪ liː . "
"eːkət̪əɾəpʰɑː s̪əɦən̪əʃiːlət̪ɑːkə loːkə gələt̪ə əɾt̪ʰə ləgəbəɪt̪ə ətʃʱɪ, ɑːt͡ʃɑːɾjəʋəɾə! iː t̪ə̃ ɦəməs̪əbʰə s̪əd̪jəhə̆ d̪eːkʰɪeː ɾəɦələ tʃʱiː . kəɦɪɑːs̪ə̃ d͡ʒəjən̪t̪ə pɑːʈʰəʃɑːlɑːkə ɦeːt̪u pɾəjət̪n̪əʃiːlə tʃʱət̪ʰɪ . mud̪ɑː bʰeːlə kiː? ɦun̪əkəɾə pəɪt̪ɾɨkə ɦəkəkẽː pət͡ʃɑː leːbɑːkə bʰəɾɪs̪əkə pɾəjət̪n̪ə s̪ud̪ʰɑːkəɾə kəɾəɪt̪ə ɾəɦəlɑːɦə ɑː pɑːʈʰəʃɑːlɑːkə d͡ʒəgəɦəpəɾə əpən̪ə ʋjəkt̪ɪgət̪ə gʰəɾə bən̪ɑː leːlɑːɦə ɑː ɦəməs̪əbʰə muːkəd̪əɾʃəkə bʰeːlə tʃʱiː . uːpəɾəs̪ə̃ n̪ɑːgəbɑːbɑːkẽː pulɪs̪ə pəkəɽɪ leːləkə ."-gɑːməkə juʋəkəs̪əbʰə bɑːd͡ʒələ .
"ɑːt͡ʃɑːɾjəd͡ʒiːkə kəɦəbə əpən̪ɑː ɦɪs̪ɑːbeː ʈʰiːkeː tʃʱən̪ɪ . t̪ẽː ɦəmə ʃɑ̃ːt̪ɪpuːɾɳə pɾəjɑːs̪ə kəeː ɾəɦələ tʃʱiː . ɦəməɾə ən̪əʃən̪ə kəɾəbɑːkə n̪ɪɾɳəjə əʈələ ətʃʱɪ. əɦɑ̃ːs̪əbʰə kɾɨpəjɑː ʃɑ̃ːt̪ə ɾəɦuː ɑː ʃɑ̃ːt̪ɪpuːɾɳə ɑ̃ːd̪oːlən̪əmeː s̪əɦəjoːgə kəɾuː."-d͡ʒəjən̪t̪ə bəd͡ʒəlɑːɦə .

ɑːt͡ʃɑːɾjəd͡ʒiːkə ɑːgɾəɦə ɑː d͡ʒəjən̪t̪əkə ɑːməɾəɳə

əŋ̪əʃəŋ̪əkə gʰoːʂəŋ̪aːkə baːd̪ə juʊəkə loːkəŋ̪ɪ əpəŋ̪ə-əpəŋ̪ə ɦaːt̪ʰəs̪ə̃ ɦət̪ʰɪaːɾə pʰeːkɪ d̪eːlaːɦə . goːʊ̃ɪd̪ə aː maːd̪ʰəʊə kɪtʃʱu aːoːɾə juʊəkəs̪əbʰəkə s̪ə̃geː t̪ʰaːŋ̪aː bɪd̪aː bʰeːlaːɦə. ŋ̪aːgəbaːbaː t̪ʰaːŋ̪aːmeː ŋ̪əɦɪ ɾəɦət̪ʰɪ . ɦuŋ̪əkaː pulɪs̪ə d͡ʒɪlaː mukʰjaːləjə leːŋ̪eː tʃəlɪ geːlə kaːɾəŋ̪ə oːɦɪʈʰaːmə ɾəkʰəbaːmeː əʃɑ̃ːt̪ɪkə s̪ə̃bʰaːʊəŋ̪aː bud͡ʒʱeːləɪkə . s̪t̪ʰaːŋ̪iːjə pulɪs̪əs̪əbʰəs̪ə̃ pət̪aː ləgələɪkə d͡ʒeː biːs̪oː s̪aːlə puːɾʊə eːkəʈaː ɦət̪jaːkə maːməlaːmeː ŋ̪aːgəbaːbaːkẽː pəkəɽələ geːləŋ̪ɪ ətʃʱɪ.

bʰeːlə iː ɾəɦəɪkə d͡ʒeː əpəŋ̪ə juʊaːʊəs̪t̪ʰaːmeː ŋ̪aːgəbaːbaː s̪əmaːd͡ʒəmeː pəɾɪʊəɾt̪əŋ̪əkə ɦeːt̪u əgɾəs̪əɾə ɾəɦəɪt̪ə tʃʱəlaːɦə. t̪aːɦɪ ɦeːt̪u gaːmə-gaːmə gʰumɪ kəeː gəɾiːbə,əs̪əɦaːjə loːkəs̪əbʰəkə s̪ə̃gəʈʰəŋ̪ə bəŋ̪əoːŋ̪eː tʃʱəlaːɦə . oːkəɾaːs̪əbʰəkẽː əpəŋ̪ə əd̪ʰɪkaːɾə ɦeːt̪u ŋ̪ɪɾə̃t̪əɾə d͡ʒaːgəɾukə ɾəɦəbaːkə ɦeːt̪u pɾeːɾɪt̪ə kəɾəɪt̪ə tʃʱəlaːɦə . s̪əmaːd͡ʒəkə s̪əmɾɨd̪d̪ʰə loːkəs̪əbʰəkẽː iː kət̪əɦu ŋ̪iːkə ləgəɪkə? oːs̪əbʰə ɦɪŋ̪əkaː kʰɪlaːpʰə ʂəɽəjə̃t̪ɾə keːləkə .

ŋ̪aːgəbaːbaː eːkəd̪ɪŋ̪ə əɦələ bʰoːɾeː əpəŋ̪ə kʰeːt̪əmeː kus̪ɪaːɾə kaːʈəeː geːlə ɾəɦət̪ʰɪ . oːɦɪmeː pəɦɪŋ̪eːs̪ə̃ kəkəɾoː ɦət̪jaː kəeː pʰeːkɪ d̪eːlə geːlə tʃʱələ . ŋ̪aːgəbaːbaː laːs̪ə d̪eːkʰɪt̪əɦɪ tʃĩkəɾəeː ləgəlaːɦə . tʃaːɾuːkaːt̪əs̪ə̃ bəd̪əmaːs̪əs̪əbʰə məukaːkə t̪aːkəmeː tʃʱələɦeː,oːɦɪʈʰaːmə d͡ʒəmaː bʰəeː ɦɪŋ̪əkeː ŋ̪aːmə ləgaː d̪eːləkə . pulɪs̪əmeː ɦɪŋ̪əkəɾə ŋ̪aːmə lɪkʰaː geːlə . baːd̪əmeː d͡ʒɑ̃ːtʃə-pəɽət̪aːləmeː ɦɪŋ̪əkəɾə kʰɪlaːpʰə kɪtʃʱu s̪əbuːt̪ə ŋ̪əɦɪ bʰeːʈələɪkə . pət̪aː ŋ̪əɦɪ eːt̪eːkə d̪ɪŋ̪əkə baːd̪ə koːŋ̪aː oːɦɪ maːməlaːkẽː s̪ud̪ʰaːkəɾə d͡ʒəgaː d̪eːləkə d͡ʒaːɦɪ kaːɾəŋ̪əs̪ə̃ ɦuŋ̪əkaː t̪ə̃gə kəeːlə d͡ʒaː ɾəɦələ ətʃʱɪ .

ut̪əɾəbaːɾɪʈoːləkə ɦeːt̪u t̪ə̃ ŋ̪aːgəbaːbaː bʰəgəʊaːŋ̪eː tʃʱəlaːɦə . s̪əməs̪t̪ə d͡ʒiːʊəŋ̪ə oː ɦuŋ̪əkaː

loːkəɳ̪ɪ̪ s̪ɑ̪ːmɑːd͡ʒɪ̃kə,ɑːɾt̪ʰɪkə ʋɪkɑːs̪ə̪kə ɦeːt̪u̪ pɾəjət̪ɳ̪ə̪ʃiːlə ɾəɦəlɑːɦə . s̪ə̪ɲ̪jɑːs̪i̪ː ɾəɦɪt̪ə̪ɦũ oː əpəɳ̪ə̪ gɑːmə-gʰəɾəs̪ə̪̃ s̪ə̪̃pəɾkə bəɳ̪ə̪oːɳ̪e̪ː ɾəɦələt̪ʰɪ . d̪ʰəɳ̪ə̪kẽː ɳ̪ɑ̪ːgəbɑːbɑː d͡ʒeː d͡ʒəjəɳ̪t̪̪əkə d͡ʒɑːɳ̪ə̪ bɑ̃ːt͡ʃələ ɑː oː ʃɑːɾəd̪ɑ̪ːkũd͡ʒə pəɦũt͡ʃɪ̃ eːt̪e̪ːkə ʃɪkʂɑː gɾəɦəɳ̣ə keːlət̪ʰɪ . s̪u̪d̪ʰɑːkəɾə eːɦuːbɑːt̪ə̪s̪ə̪̃ ɦuɳ̪ə̪kɑːs̪ə̪̃ t̪ə̪məs̪ɑ̪ːeːlə ɾəɦəɪt̪ə̪ tʃʱələ . "ɳ̪e̪ː ɳ̪ɑ̪ːgəbɑːbɑː ɾəɦəɪt̪ə̪ ɳ̪e̪ː iː d̪u̪ʂʈə d͡ʒɪ̃ːbəɪt̪ə̪ ."-kəkʰəɳ̪o̪ː kɑːlə s̪u̪d̪ʰɑːkəɾə iː bɑːt̪ə̪ bəd͡ʒəboː kəɾəeː.

s̪ə̪bʰəkə moːɳ̪ə̪meː ɑːkɾoːʃə bʰəɾələ tʃʱələ . uːpəɾəs̪ə̪̃ d͡ʒəjəɳ̪t̪̪əkə əɳ̪ə̪ʃəɳ̪ə̪kə gʰoːʂəɳ̣ɑːs̪ə̪̃ s̪ə̪̃puːɾɳ̣ə s̪ə̪mɑːd͡ʒəmeː d͡ʒəbəɾəd̪ə̪s̪t̪̪ə pɾət̪ɪ̪kɾɪjɑː bʰeːlə . d̪o̪ːs̪ə̪ɾə d̪ɪ̪ɳ̪ə̪ əkʰəbɑːɾəs̪ə̪bʰəkə mukʰəpɾɨʂʈʰəmeː iː s̪ə̪mɑːt͡ʃɑːɾə tʃʱəpələ . t͡ʃɑːɾuːkɑːt̪ə̪s̪ə̪̃ pʰoːɳ̪ə̪ ɑːbəeː lɑːgələ . pulɪs̪ə̪kə kəɾəmɑːɳ̪ə̪ lɑːgɪ geːlə .

s̪ə̪bʰə kẽː pɾəjɑːs̪ə̪ ɾəɦəɪkə d͡ʒeː d͡ʒəjəɳ̪t̪̪ə əɳ̪ə̪ʃəɳ̪ə̪ t̪o̪ːɽɪ d̪e̪ːt̪ʰɪ ,mud̪ɑ̪ː oː kɪtʃʱu bəd͡ʒəbeː ɳ̪ə̪ɦɪ kəɾət̪ʰɪ,məuɳ̪ə̪ bʰəeː geːlət̪ʰɪ. ut̪ə̪ɾəbɑːɾɪɽoːləkə juʋəkəs̪ə̪bʰə d̪ɪ̪ɳ̪ə̪-ɾɑːt̪ɪ̪ d͡ʒəjəɳ̪t̪̪əkə ɾəkʂɑːmeː lɑːgələ ɾəɦəɪt̪ə̪ tʃʱəlɑːɦə . pulɪs̪ə̪ t̪ə̪̃ pəɦəɾɑː d̪ə̪ɪt̪e̪ː tʃʱələ. loːkəkə ɑːbɑː-d͡ʒɑːɦiː lɑːgəleː ɾəɦəɪt̪ə̪ tʃʱələ . d͡ʒəjəɳ̪t̪̪əkə əɳ̪ə̪ʃəɳ̪ə̪kə d̪ə̪s̪ə̪ d̪ɪ̪ɳ̪ə̪ bʰəeː geːlə. ɦuɳ̪ə̪kəɾə s̪ʋ̪əs̪t̪̪ʰjə gəɽəbəɽeːbɑːkə bʰəjəs̪ə̪̃ pɾəʃɑːs̪ə̪ɳ̪ə̪kə əd̪ʰɪkɑːɾiː loːkəɳ̪ɪ̪ bəɦut̪ə̪ t͡ʃɪ̃t̪ɪ̪t̪ə̪ ɾəɦət̪ʰɪ . mud̪ɑ̪ː d͡ʒəjəɳ̪t̪̪ə əpəɳ̪ə̪ ɳ̪ɪ̪ɾɳ̣əjəpəɾə əɖɪgə tʃʱəlɑːɦə.

“t͡ʃɑːɦeː d͡ʒɑːɳ̪ə̪ ɾəɦəeː kiː d͡ʒɑːeː . mud̪ɑ̪ː əpəɳ̪ə̪ ɳ̪ɪ̪ɾɳ̣əjəs̪ə̪̃ ɦəmə ɳ̪ə̪ɦɪ ɦəʈəbə.” oː iː bɑːt̪ə̪ beːɾɪ-beːɾɪ s̪p̪əʂʈə kəeː d̪e̪ːlɑːɦə .

d͡ʒəjəɳ̪t̪̪əkə əɳ̪ə̪ʃəɳ̪ə̪ ɑː eːɦɪs̪ə̪̃ d͡ʒuɽələ gʰəʈəɳ̪ɑ̪ːkɾəməs̪ə̪̃ əkʰəbɑːɾəkə pəɳ̪ɳ̪ɑ̪ː bʰəɾələ ɾəɦəɪt̪ə̪ tʃʱələ . kɑːliːkɑːɳ̪t̪̪əkẽː s̪e̪ːɦoː pət̪ɑ̪ː ləgələɳ̪ɪ̪. oː s̪ə̪pəɾɪʋɑːɾə

ləkʰən̪əpuɾə pəɦũtʃɪ ge:la:ɦə . ɦun̪əka: s̪ə̃ge: s̪əe:s̪ə̃ be:s̪i: lət̪ʰəɪt̪əs̪əbʰə s̪e:ɦo: a:e:lə . ka:li:ka:n̪t̪ə i: s̪un̪ən̪e: ɾəɦət̪ʰɪ d͡ʒe: kəɪkə pus̪t̪ə pəɦɪn̪e: ɦun̪əkəɾə pu:ɾʊəd͡ʒə ləkʰən̪əpuɾe:me: ɾəɦəɪt̪ə tʃʱəla:ɦə . ɦun̪əko: pu:ɾʊəd͡ʒəs̪əbʰə d͡ʒəjən̪t̪əkə pu:ɾʊəd͡ʒə d̪ʊa:ɾa: s̪t̪ʰa:pɪt̪ə pa:t̪ʰəʃa:la:me: pət̪ʰələ ɾəɦət̪ʰɪ . a:ɪ s̪əd̪jəɦə̆o: ləkʰən̪əpuɾə ga:məme: tʃʱəla:ɦə . əpən̪ə pu:ɾʊəd͡ʒəkə ga:məme: gəd͡ʒəbəkə a:n̪ə̃d̪ə la:gɪ ɾəɦələ tʃʱələn̪ɪ ,mud̪a: ga:məkə ma:ɦəuləs̪ə̃ o: t̪ət̪əbe: d̪ukʰi: tʃʱəla:ɦə . d͡ʒəjən̪t̪əkə pɾa:n̪ə s̪ə̃kət̪əme: d̪e:kʰɪ ɦun̪əkəɾə s̪əməs̪t̪ə pəɾɪʊa:ɾə a: mɪt̪ɾə mə̃d̪əli: pəɾe:s̪a:n̪ə tʃʱəla:ɦə . tʃə̃d̪ɾɪka: kəɪkəbe:ɾə d͡ʒəjən̪t̪əs̪ə̃ gəpə kəɾəba:kə pɾəjəs̪ə ke:li:ɦə mud̪a: o: məun̪əme: ɾəɦəba:kə ka:ɾən̪əs̪ə̃ kɪtʃʱu n̪əɦɪ ba:d͡ʒət̪ʰɪ . tʃa:ɾu: ka:t̪ə tʃɪt̪a: pəs̪əɾɪ ge:lə tʃʱələ . s̪əɾəka:ɾi: məɦəkəma: s̪e:ɦo: pəɾe:s̪a:n̪ə tʃʱələ . s̪əbʰə s̪əməs̪ja:kə d͡ʒət̪ɪ s̪ud̪ʰa:kəɾə bud͡ʒʱa:ɪt̪ə tʃʱələ . s̪əbʰəkẽ: ɪtʃtʃʱa: ɾəɦəɪkə d͡ʒe: ɦun̪əka: pəkət̪ələ d͡ʒa:e: a: n̪əu-tʃʱəu kəe:lə d͡ʒa:e:. mud̪a: s̪ud̪ʰa:kəɾə kəɦɪ n̪əɦɪ kət̪əe: n̪ɪpət̪t̪a: bʰəe: ge:lə tʃʱələ .

d͡ʒəjən̪t̪əkə ən̪əʃən̪əkə s̪əma:tʃa:ɾə ga:mə-ga:mə pəs̪əɾɪ ge:lə . pa:t̪ʰəʃa:la:s̪ə̃ pət̪ʰələ ʊɪd̪ja:n̪əs̪əbʰə s̪əməs̪t̪ə pɾa:t̪əme: pəs̪əɾələ tʃʱəla:ɦə . ka:n̪e:-ka:n̪ə i: gʰət̪ən̪a:kə s̪əma:tʃa:ɾə s̪əbʰət̪ʰa:mə pəs̪əɾɪ ge:lə . n̪ɪt̪jəpɾət̪ɪ ga:mə-ga:məs̪ə̃ lo:kəs̪əbʰə ləkʰən̪əpuɾə mə̃d̪ɪɾəkə ləgə-pa:s̪ə d͡ʒəma: ɦo:ɪt̪ə ge:lə . s̪əbʰəkə mũɦəme: e:t̪əbe: ba:t̪ə ɾəɦəɪkə-"a:bə ki: ɦo:e:t̪ə? d͡ʒəjən̪t̪əkə d͡ʒa:n̪ə bətʃɪ s̪əkət̪ə ki: o: ən̪əʃən̪ə kəɾɪt̪e: tʃəlɪ d͡ʒe:t̪a:ɦə?

d͡ʒəjən̪t̪əkə ən̪əʃən̪əkə s̪əmɑːt͡ʃɑ̃ːɾə n̪ɑːgəbɑːbɑːkẽː d͡ʒəɦələmeː pət̪ɑː t͡ʃələlən̪ɪ . s̪eː s̪un̪ɪ oːɦoː ən̪əʃən̪ə ʃuɾu kəeː d̪eːlən̪ɪ . d͡ʒeːləɾə bɑːbuː s̪əɦɪt̪ə t̪əmɑːmə ɑːlɑː əd̪ʰɪkɑːɾiː ɦun̪əkɑː bud͡ʒʱeːbɑːkə pɾəjɑːs̪ə keːləkə mud̪ɑː oː eːkəɦɪ bɑːt̪ə kəɦət̪ʰɪ-"d͡ʒəɦɪɑː d͡ʒəjən̪t̪ə ən̪əʃən̪ə t̪oːɽət̪ɑːɦə,t̪əɦɪeː ɦəməɦu ən̪əʃən̪ə t̪oːɽəbə . əɦɑ̃ːs̪əbʰə ɦun̪əkɑːs̪ə̃ gəppə kəɾuː . ɦəməɾɑː kɪt͡ʃʰu kəɦəlɑːs̪ə̃ koːn̪oː pʰəeːd̪ɑː n̪əɦɪ ɦoːeːt̪ə."

d͡ʒeːləkə əd̪ʰɪkɑːɾiːs̪əbʰəkə pəɾeːs̪ɑːn̪iː bəɽʰɪ geːləɪkə mud̪ɑː kɪt͡ʃʰu kəɾəbə oːkəɾɑːs̪əbʰəkə ɦɑːt̪ʰəmeː n̪əɦɪ ɾəɦəɪkə . s̪əbʰəkẽː eːt̪əbeː t͡ʃʰəgun̪t̪ɑː ɾəɦəɪkə d͡ʒeː n̪ɑːn̪ɦɪɽɑː ɑːd̪əmiː s̪ud̪ʰɑːkəɾə eːt̪eːkə ʃəkt̪ɪʃɑːliː keːn̪ɑː bʰəeː geːlə d͡ʒeː t̪ʰɑːn̪ɑːs̪ə̃ ləeː kəeː uːpəɾəd̪ʰəɾɪs̪əbʰə oːkəɾeː bɑːt̪ə s̪un̪əɪt̪ə ət͡ʃʰɪ? d͡ʒə̃ s̪eː n̪əɦɪ ɦoːɪt̪ə t̪ə̃ s̪t̪ʰɪt̪ɪ eːt̪eːkə kʰəɾɑːbə n̪əɦɪ bʰeːlə ɾəɦəɪt̪ə . s̪ud̪ʰɑːkəɾəkə s̪ɑːməɾt̪ʰjəkə ɾəɦəs̪jə bud͡ʒʱəbə kəkəɾoː ʋəʃəmeː n̪əɦɪ ɾəɦɪ geːlə t͡ʃʰələɪkə . eːt̪eːkə d̪ɪn̪əs̪ə̃ ləkʰən̪əpuɾəmeː gʰəmɑːt͡ʃəukəɾiː bʰəeː ɾəɦələ ət͡ʃʰɪ mud̪ɑː s̪ud̪ʰɑːkəɾəkə kɪt͡ʃʰu n̪əɦɪ bɪgəɽələ . oː lɑːpət̪ɑː ət͡ʃʰɪ,s̪eː ət͡ʃʰɪ ɑː d͡ʒəkʰən̪ə moːn̪ə ɦeːt̪əɪkə ləɽʰəɪt̪əs̪əbʰəkə s̪ə̃geː lɑːɽʰiː bʰəd͡ʒəɪt̪ə ɦɑːd͡ʒɪɾə bʰəeː d͡ʒɑːeːt̪ə . bɑːɦəɾeː pɾəʃɑːs̪ən̪ə! ləgəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː bəɦut̪ə uːpəɾəd̪ʰəɾɪ s̪ud̪ʰɑːkəɾəkə gʰɑːləmeːlə t͡ʃəlɪ ɾəɦələ ət͡ʃʰɪ. iː bɑːt̪ə d̪ət͡ʃʰɪn̪əbɑːɾɪɽoːləkə loːkəs̪əbʰəkẽː kɪt͡ʃʰu-kɪt͡ʃʰu ə̃d̪ɑːd͡ʒə ɾəɦəɪkə . t̪ẽː oː s̪əbʰə t͡ʃupə ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʰələ . s̪ud̪ʰɑːkəɾəkə ɪlɑːd͡ʒə t̪ə̃ ut̪əɾəbɑːɾɪɽoːləkə juʋəkəs̪əbʰə kəɾəeːbəlɑː t͡ʃʰələ,oː s̪əbʰə ɦət̪ʰɪɑːɾə pəkəɽɪ leːn̪eː t͡ʃʰələ mud̪ɑː d͡ʒəjən̪t̪ə əɽɪ geːlɑːɦə. oː ən̪əʃən̪əpəɾə bəɪs̪ɪ geːlɑːɦə . kəɦɪ n̪əɦɪ ʃɑ̃ːt̪ɪpuːɾn̪ə s̪əmɑːd̪ʰɑːn̪əkə ɦun̪əkəɾə iː pɾəjɑːs̪ə kət̪əeː d̪ʰəɾɪ pəɦũt͡ʃət̪ə?

o:məɦərə dʒəɦələme: n̪a:gəba:ba:kə s̪t̪ʰɪt̪ɪ n̪ɪt̪jəprət̪ɪ kʰəra:pe: ɦo:ɪt̪ə ge:lən̪ɪ . dʒe:lərəba:bu: kət̪əbo: prəja:s̪ə ke:ləkə o: ən̪əʃən̪ə kərɪt̪e: rəɦɪ ge:la:ɦə . ɦun̪əka: əs̪pət̪a:ləme: ləe: dʒəe:ba:kə ʋɪmərʃə bʰəe: rəɦələ tʃʱələ . s̪ə̃bʰəʋət̪əɦə̆ d̪o:s̪ərə d̪ɪn̪ə pra:t̪əbʰe:n̪e: o: s̪əbʰə o:ɦɪ prəja:s̪əme: la:gɪ dʒa:t̪ʰɪ. u:pərə əd̪ʰɪka:ri:s̪əbʰəkə a:d̪e:ʃəkə prət̪i:ks̪a: bʰəe: rəɦələ tʃʱələ. mud̪a: s̪e: s̪əməjə n̪əɦɪ a:e:lə . o:ɦi: ra:t̪ɪ ətʃa:n̪əkə ɦun̪əka: ɦrɨd̪əja:gʰa:t̪ə bʰe:lən̪ɪ. kən̪i:ka:lə o: gʱĩ:-gʱĩ: ke:la:ɦə a: s̪əbʰə kʰət̪əmə . ra:t̪ukə ba:t̪ə rəɦəɪkə,s̪əbʰə s̪ut̪ɪ rəɦələ tʃʱələ . kəkəro: d̪ʰja:n̪ə n̪əɦɪ ge:ləɪkə . n̪a:gəba:ba: e:ɦɪ d̪un̪ɪa:s̪ə̃ bɪd̪a: bʰəe: ge:la:ɦə . bʰo:rə bʰe:n̪e: dʒe:ləkə s̪ɪpa:ɦi: ɦun̪əka: pəɽələ d̪e:kʰɪ uʈʰa:bəkə prəja:s̪ə ke:ləkə .

mud̪a: o: rəɦɪt̪ət̪ʰɪ t̪əkʰən̪ə n̪e: ... s̪əũs̪e: dʒe:ləme: pʰəs̪a:d̪ə bʰəe: ge:lə . n̪a:gəba:ba: n̪əɦɪ rəɦəla:ɦə . əkʰəba:rə,re:ɖɪo: s̪əbʰəpərə s̪əma:tʃa:rə a:bəe: la:gələ . kən̪i:ke:ka:ləme: i: s̪əma:tʃa:rə ləkʰən̪əpurəd̪ʰərɪ s̪e:ɦo: pəɦũtʃɪ ge:lə.

-rəbi:n̪d̪rə n̪a:ra:jən̪ə mɪʃrə, pɪt̪a:kə n̪a:mə: s̪ʋərgi:jə s̪u:rjə n̪a:ra:jən̪ə mɪʃrə, ma:t̪a:kə n̪a:mə: s̪ʋərgi:ja: d̪ja:ka:ʃi: d̪e:ʋi:, bəe:s̪ə: 69 ʋərs̪ə, pəɪt̪rɨkə gra:mə: əɽe:rə ɖi:ɦə, ma:t̪rɨkə: s̪ɪn̪gʰɪa: ɖjo:ɽʰi:, ʋrɨt̪ɪ: bʰa:rət̪ə s̪ərəka:rəkə upə s̪ətʃɪʋə (s̪e:ʋa:n̪ɪʋrɨt̪t̪ə), s̪pe:ʃələ me:ʈro:po:lɪʈən̪ə mədʒɪs̪ʈre:ʈə, d̪ɪlli:(s̪e:ʋa:n̪ɪʋrɨt̪t̪ə), ʃɪks̪a:: tʃən̪d̪rəd̪ʰa:ri: mɪt̪ʰɪla: məɦa:ʋɪd̪ja:ləjəs̪ə̃ bi:.e:s̪ə-s̪i:. bʰəut̪ɪkə ʋɪdʒn̪a:n̪əme: prət̪ɪs̪ʈʰa: : d̪ɪlli: ʋɪʃʋəʋɪd̪ja:ləjəs̪ə̃ ʋɪd̪ʰɪ s̪n̪a:t̪əkə, prəka:ʃɪt̪ə krɨt̪ɪ: məɪt̪ʰɪli:me:: prəka:ʃən̪ə ʋərs̪əɦə2017 1.bʰo:rəs̪ə̃ s̪ã:dʒʱə

d̪ʱərɪ (aːt̪mə kət̪ʰaː),2. prəs̪ə̃gəʋəʃə (n̪ɪʋə̃d̪ʱə), 3.s̪ʋərgə eːt̪əɦɪ ətʃʱɪ (jaːt̪raː prəs̪ə̃gə); prəkaːʃən̪ə ʋərʂəɦə2018 4. pʰəs̪aːd̪ə (kət̪ʰaː s̪ə̃grəɦə) 5. n̪əməs̪t̪əs̪jəɪ (upən̪jaːs̪ə) 6. ʋɪʋɪd̪ʱə prəs̪ə̃gə (n̪ɪʋə̃d̪ʱə) 7.məɦəraːd͡ʒə(upən̪jaːs̪ə) 8.ləd͡ʒəkoːʈərə(upən̪jaːs̪ə); prəkaːʃən̪ə ʋərʂəɦə2019 9.s̪iːmaːkə oːɦɪ paːrə(upən̪jaːs̪ə)10.s̪əmaːd̪ʱaːn̪ə(n̪ɪʋə̃d̪ʱə s̪ə̃grəɦə) 11.maːt̪rɨbʱuːmɪ(upən̪jaːs̪ə) 12.s̪ʋəpn̪əloːkə(upən̪jaːs̪ə); prəkaːʃən̪ə ʋərʂəɦə2020 13.ʃə̃kʰən̪aːd̪ə(upən̪jaːs̪ə) 14.ɹeːɦə t̪ʰɪkə d͡ʒiːʋən̪ə(s̪ə̃s̪mərəɳə)15.ɖʱəɦəɪt̪ə d̪eːbaːlə(upən̪jaːs̪ə); prəkaːʃən̪ə ʋərʂəɦə2021 16.paːt̪ʰeːjə(s̪ə̃s̪mərəɳə) 17.ɦəmə aːbɪ rəɦələ tʃʱiː(upən̪jaːs̪ə) 18.prələjəkə pəraːt̪ə(upən̪jaːs̪ə); prəkaːʃən̪ə ʋərʂəɦə2022 19.biːt̪ɪ geːlə s̪əməjə(upən̪jaːs̪ə) 20.prət̪ɪbɪmbə(upən̪jaːs̪ə) 21.bəd̪əlɪ rəɦələ ətʃʱɪ s̪əbʱəkɪtʃʱu(upən̪jaːs̪ə) 22.raːʂʈrə mə̃d̪ɪrə(upən̪jaːs̪ə) 23.s̪ə̃joːgə(kət̪ʰaː s̪ə̃grəɦə) 24.n̪aːtʃɪ rəɦələ tʃʱəlɪ ʋəs̪ud̪ʱaː(upən̪jaːs̪ə) 25.d̪iːpə d͡ʒərəɪt̪ə rəɦəeː (upən̪jaːs̪ə).

əpən̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videheă@gmail.com **pərə pəʈʰaːu.**

3.5.kumaːrə mən̪oːd͡ʒə kəʃjəpə-ən̪ɦaːrə s̪ə̃ ləɽəɪt̪ə

kumaːrə mən̪oːd͡ʒə kəʃjəpə

1 t̪aː ləgʰukət̪ʰaː

ən̪ɦaːrə s̪əs ləɽəɪt̪ə

lɔn̪ə meː bəɪs̪ələ ɾəud̪ə s̪eːkəɪt̪ə ɾəɦiː t̪əkʰən̪eː geːt̪əkə kɔlə-beːlə baːd͡ʒələ. geːt̪ə kʰoːləlәɦũ - eːkət̪aː un̪n̪əɪs̪ə-biːs̪ə bərɪs̪əkə t͡ʃʱəũɽaː t̪ʰaːɽʰə. kəslə d͡ʒoːɽɪ baːd͡ʒələ - 's̪əɾə ! aːɦãː oːɦɪ t̪ʰaːmə ɦəməɾaː koːn̪oː kaːd͡ʒə bʰeːt̪ɪ s̪əkə_ɪjəɪ ?'

- ' koːn̪ə kaːd͡ʒə?’

- ' d͡ʒeː bʰeːt̪ət̪ə.. d̪ʱɪjaː-put̪aː keː tjuːʃən̪ə pəɽʰeːn̪aːiː s̪əs ləs kəs ʃaːɾiːɾɪkə ʃɾəmə .. s̪əbʰə kɪt͡ʃʱu!'

- 'ɦəməɾaː ləsgə eːkʰən̪ə eːɦən̪ə koːn̪oː kaːd͡ʒə ət͡ʃʱɪ n̪əɦɪ. aːɦãː kət̪əɦu aːɾə put͡ʃʱɪjəu.'

- 's̪əɾə! aːɦãː keː koːn̪oː pəɾɪt͡ʃɪt̪ə’!

oːkəɾaː pəɾə d̪əjaː aːbɪ geːlə. laːgələ d͡ʒeː n̪ɪʃt͡ʃəjeː iː koːn̪oː beːs̪iː kʰəgət̪aː meː ət͡ʃʱɪ. t̪əkʰən̪eː d̪oːs̪əɾə

d̪ɪs̪ə̪ moːn̪ə̪ meː bɪd͡ʒələukɑː d͡ʒəkɑ̃ː tʃəməkələ d͡ʒeː ɑːiː kɑːlɦɪ t͡ʃoːɾə s̪ə̪bʰə t͡ʃoːɾɪ s̪ə̪s pəɦɪn̪e̪ː ɾeːkiː kəs kəs s̪ə̪bʰə d͡ʒɑːn̪ə̪kɑːɾiː d͡ʒuʈɑː ləɪt̪ə̪ tʃʱəɪ... əpən̪ə̪t̪ʋə bəɽʰəbəɪt̪ə̪ tʃʱəɪ ɑː ɑːɾɑːmə s̪ə̪s ʋɑːɾəd̪ɑ̪ːt̪ə̪ keː ə̃d͡ʒɑːmə d̪ə̪ɪt̪ə̪ tʃʱəɪ. pʰeːɾə moːn̪ə̪ meː ɑːjələ ɦɑːʋə-bʰɑːʋə ɑː t͡ʃeːɦəɾɑː-moːɦəɾɑː s̪ə̪s t̪ə̪s lutʃt͡ʃɑː-lə̃pəʈə n̪ə̪ɦɪ̃ ləgəɪt̪ə̪ ətʃʱɪ. n̪e̪ːpɑːliː gʰəɾə geːlə ətʃʱɪ; kɪjəɪ n̪e̪ː gɑːɽiː t̪ɑ̪ːbət̪ə̪ ɾoːd͡ʒə eːkəɾeː s̪ə̪s d̪ʱoːɑː liː .... eːkəɾoː d̪u̪ː pɑːiː bʰəs d͡ʒeːt̪ə̪ɪ ɑː ɦəməɾɑː əpən̪e̪ː gɑːɽiː s̪ɑ̪ːpʰə n̪ə̪ɦɪ̃ kəɾəs pəɽət̪ə̪. gɑːɽiː d̪ʱoːbɑː kɑːlə ɦəmə oːt̪ə̪ɦɪ ʈʰɑːɽʰə ɾəɦəbəɪ t̪ə̪s iː eːmɦəɾə-oːmɦəɾə t̪ɑ̪ːkə-d͡ʒʱɑ̃ːkə n̪ə̪ɦɪ̃ kəs s̪ə̪kət̪ə̪. bəs̪ə̪ eːkəɾɑː əpən̪ə̪ kɑːd͡ʒə s̪ə̪s kɑːd͡ʒə. jəɪɦə s̪o̪ːtʃɪ̃ kəɦəlɪjəɪ – 'ɦəməɾɑː ləsgə ɑːn̪ə̪ koːn̪o̪ː kɑːd͡ʒə t̪ə̪s ətʃʱɪ n̪ə̪ɦɪ̃. ɦə̃, eːkʰən̪ə̪ n̪e̪ːpɑːliː gɑːmə geːlə ətʃʱɪ t̪ɑ̪ːbət̪ə̪ ɑːɦɑ̃ː kəs ɾəs t͡ʃɑːɦiː t̪ə̪s ɦəmə əpən̪ə̪ gɑːɽiː d̪ʱoːbɑː keː kɑːd͡ʒə ɑːɦɑ̃ː keː d̪ə̪s s̪ə̪kəɪt̪ə̪ tʃʱiː." oː s̪ə̪ɦəɾʂə t̪ə̪ɪjɑːɾə bʰəs gɑːɽiː d̪ʱoːləkə ɑː kɑːlɦɪ pʰeːɾə bʰoːɾeː eːbɑːkə bɑːt̪ə̪ kəɦɪ pɾəɳɑːmə kəs kəs t͡ʃəlɪ geːlə.

gɑːɽiː oː beːs̪ə̪ n̪i̪ːkə d͡ʒəkɑ̃ː d̪ʱoːn̪e̪ː tʃʱələ.... ɾəgəɽɪ-ɾəgəɽɪ kəs. eːɦən̪ə̪ s̪ɑ̪ːpʰə s̪ə̪s t̪ə̪s n̪e̪ːpɑːliː kəɦɪjoː n̪e̪ː d̪ʱoːn̪e̪ː ɦəɪt̪ə̪! ɦəmə gɑːɽiː keː t͡ʃɑːɾuː kɑːt̪ə̪ gʰumɪ kəs d̪e̪ːkʰəs ləgələɦũ. eːkəʈɑː poːs̪ʈə̪kɑːɾɖə kʰəs̪ə̪lə bʰeːʈələ. lɪkʰələ tʃʱələɪ - 'n̪i̪ːɾɑː! eːkʰən̪ə̪ t̪ə̪kə ɦəməɾɑː koːn̪o̪ː kɑːd͡ʒə n̪ə̪ɦɪ̃ bʰeːʈəs ləɪ. kɑːd͡ʒə bʰeːʈɪt̪ə̪ɪ ɦəmə pɑːiː pəʈʰeːbɑːkə d͡ʒoːgɑːɾə kəɾəbəu. t̪ɑ̪ːbeː ɖəkʈəɾə-d̪ə̪ʋɑːiː t̪ə̪s n̪ə̪ɦɪ̃ bʰəs peːt̪ə̪u; mud̪ɑ̪ː d̪e̪ːs̪i̪ː-gʰəɾeːluː d̪ə̪ʋɑːiː s̪ə̪s mɑːjə keː d͡ʒiːjɑː kəs ɾəkʰəɳɑːiː t̪o̪ːɦəɾə pəɪgʰə d͡ʒɪmmeːd̪ɑ̪ːɾiː tʃʱəu. ɦɪmmət̪ə̪ n̪ə̪ɦɪ̃ ɦɑːɾɪɦə̃ɪ. bʰəgəʋɑːn̪ə̪ s̪ə̪̃gə tʃʱət̪ʰ̪un̪ə̪. t̪o̪ːɦəɾə bʰəɪjɑː - əmoːlə.'

ɦəmə oːɦɪ tʃɪ̃tʈʰiː keː ɦɑːt̪ʰə meː leːn̪eː ʃuːɲɟə meː t̪əkəɪt̪ə ɾəɦələɦũ ɑː pʰeːɾə pəɾs̪ə dʒeːbə meː ɾəkʰəɪt̪ə poːs̪ʈə ɔpʰɪs̪ə d̪ɪs̪ə bɪd̪ɑː bʰəs geːlə ɾəɦiː .

-**kumɑːɾə mən̪oːdʒə kəʃjəpə, s̪əmpɾət̪ɪ:** bʰɑːɾət̪ə s̪əɾəkɑːɾə keː upə-s̪ətʃɪʋə, **s̪ə̃pəɾkə:** s̪iː-11, ʈɑːʋəɾə-4, ʈɑːɪpə-5, kɪd̪əʋəiː n̪əgəɾə puːɾʋə (d̪ɪlliː ɦɑːʈə keː s̪ɑːmən̪eː), n̪əiː d̪ɪlliː-110023 moː. 9810811850 / 8178216239 iː-meːlə : writetokmanoj@gmail.com

əpən̪ə mə̃t̪əʋjə editorial.əʈaff.videhĕa@gmail.com pəɾə pəʈʰɑːu.

3.6.n̪ɪɾməlɑː kəɾɳə- əgn̪ɪ ʃɪkʰɑː (kʰeːpə-19)

n̪ɪɾməlɑː kəɾɳə (1960-), ʃɪkʂɑː - eːm eː, n̪əɪɦərə - kʰərɑːd͡ʒəpuɾə,d̪ərəbʰəŋgɑː, s̪ɑ̪ːs̪uɾə - goːɽʰɪjɑːɾiː (bələɦɑː), ʋərt̪t̪əmɑːn̪ə n̪ɪʋɑːs̪ə - ɾɑ̃ːtʃiː,d͡ʒʱɑːrəkʰəɳɖə, d͡ʒʱɑːrəkʰə̃ɖə s̪ərəkɑːrə məɦɪlɑː eːʋə̃ bɑːlə ʋɪkɑːs̪ə s̪ɑ̪ːmɑːd͡ʒɪkə s̪uɾəkʂɑː ʋɪbʰɑːgə meː bɑːlə ʋɪkɑːs̪ə pəɾɪjoːd͡ʒən̪ɑ̪ː pəd̪ɑ̪ːd̪ʰɪkɑːɾiː pəd̪ə s̪ə̃ə/ s̪eːʋɑːn̪ɪʋɾɨt̪t̪ɪ upərɑːn̪t̪ə s̪ʋət̪ə̃t̪ɾə leːkʰən̪ə.
muːlə ɦɪn̪d̪iː- s̪ʋərgiːjə d͡ʒɪt̪eːn̪d̪ɾə kumɑːrə kəɾɳə, məɪt̪ʰɪliː ən̪uʋɑːd̪ə- n̪ɪɾməlɑː kəɾɳə

əgn̪ɪ ʃɪkʰɑː (bʰɑːgə- 19)

puːɾʋə kət̪ʰɑː:

ɾɑːd͡ʒɑː puɾuːɾəʋɑː uɾʋəʃiː s̪əs ʋɪd̪ɑ̪ː ləs pɾɨt̪ʰʋiː pərə ʋɑːpəs̪ə d͡ʒɑːiː keː bɑːt̪ə kəɦəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. pun̪əhə̆ ɦun̪əkɑː s̪əs bʰẽːʈə kərəʋɑːkə leːlə əbəiː keː ʋətʃən̪ə d̪əs əmərɑːʋət̪iː mẽː əpən̪ə n̪ɪʋɑːs̪ə d͡ʒɑːɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ.

ɑːbə ɑːguː:

ɾɑːd͡ʒɑː puɾuːɾəʋɑː keː s̪ʋərgə s̪ə̃s bʰuːmə̃ɖələ pərə ɑːeːlə

t̪iːn̪ə maːs̪ə biːt̪ə geːlə tʃʱələ. ɾaːdʒjə kaːɾjə mẽː puɾuːɾəʋaːkə moːn̪ə ɑːbə pəɦɪleː s̪ən̪ə n̪əɦɪ ləgəɪt̪ə tʃʱələn̪ɪ. s̪əd̪ɪkʰən̪ə ɦun̪əkəɾə d̪ʱjaːn̪ə uɾʋəʃiː pəɾə laːgələ ɾəɦəɪt̪ə tʃʱələn̪ɪ. kəkʰən̪oː-kəkʰən̪oː oː ʋɪɾəɦə ʋeːd̪ən̪aː mẽː ʋjaːkulə bʱəs dʒələ bɪn̪u miːn̪ə s̪ən̪ə t̪əɽəpəs ləgəɪt̪ə tʃʱələt̪ʰɪ,mud̪aː ət̪eːkə ʃiːgʱɾə oː s̪ʋəɾgə loːkə kun̪aː kəs dʒaː s̪əkəɪt̪ə tʃʱəlaːɦə? bʱəlaː koːn̪ə kaːɾəɳə d̪eːkʰəbɪt̪əɪt̪ʰə s̪ʋəɾgə loːkə dʒəjəʋaːkə ? eːɦeːn̪ə kun̪oː kaːɾəɳə ɦun̪əkaː n̪əɦɪ bʱeːʈɪ ɾəɦələ tʃʱələn̪ɪ. d̪eːʋeːn̪d̪ɾə keː kun̪oː s̪ə̃d̪eːʃə eːkʰən̪ə d̪ʱəɾɪ n̪əɦɪ ɑːbɪ ɾəɦələ tʃʱələ. ɑːbə oː koːn̪ə upaːjə kəɾət̪ʰɪ uɾʋəʃiː s̪ə̃s mɪlən̪ə keːɾə, ɦun̪əkaː n̪əɦɪ buːdʒʱən̪aː dʒaːɪt̪ə tʃʱələn̪ɪ. uɾʋəʃiː keː ʋɪɾəɦə keː kaːɾəɳə oː ləgən̪ə puːɾʋəkə pɾɨt̪ʰʋiːkə ʃaːs̪ən̪ə ʋjəʋəs̪t̪ʰaː s̪əmɦaːɾəʋaː mẽː s̪əmərt̪ʰə n̪əɦɪ bʱəs paːbɪ ɾəɦələ tʃʱəlaːɦə.

ɾaːdʒaː puɾuːɾəʋaː eːkə d̪ɪn̪ə əpən̪ə ɾaːdʒə pɾaːs̪aːd̪ə mẽː tʃupətʃaːpə bəɪs̪ələ uɾʋəʃiː keː d̪ʱjaːn̪ə mẽː n̪ɪməgn̪ə tʃʱəlaːɦə. t̪aːɦɪ s̪əməjə ɾaːdʒjə dʒjoːt̪ɪʂiː keː pəd̪aːɾpəɳə bʱeːlə. ətʃəkkeː ɦun̪əkə d̪ɾɨʂʈɪ puɾuːɾəʋaːkə s̪iːd̪ʱaː ɾaːkʰələ ɦət̪ʰeːliː pəɾə tʃəlɪ geːlən̪ɪ l kut̪uːɦələ ʋəʃə oː d̪ʱjaːn̪ə puːɾʋəkə puɾuːɾəʋaːkə ɦət̪ʰeːliː keː n̪ɪɾiːkʂəɳə kəɾəs ləgəlaːɦə.pɾəs̪ən̪n̪ət̪aː ɦun̪əkə mukʰə pəɾə tʃʱələkɪ uʈʰələ. oː pɾəs̪ən̪n̪ə bʱəjə baːdʒɪ uʈʰəlaːɦə -

"ɾaːdʒən̪ budʒʱən̪aː dʒaːɪt̪ə ətʃʱɪ ɑːɦə̃ː keː dʒiːʋən̪əs̪ə̃gɪn̪iːkə s̪aːt̪ʰə ət̪ɪ ʃiːgʱɾə bʱeːʈəjə bəlaː ətʃʱɪ".

ɾaːdʒaː keː mukʰə pəɾə ud̪aːs̪ə s̪ən̪ə mus̪kaːn̪ə pɾəgəʈə bʱeːlən̪ɪ pʰeːɾə oː gə̃bʱiːɾə ɦoːɪt̪ə ɾaːdʒə dʒjoːt̪ɪʂiː s̪əs putʃʱələt̪ʰɪ -

"kət̪eːkə d̪ɪn̪ə mẽː əpən̪eːkə baːt̪ə s̪ət̪jə ɦoːjət̪ə bɾaːɦməɳə d̪eːʋə"?

"əd̪ʱɪkət̪əmə tʃʱəːmaːs̪ə! mud̪aː eːkə goːʈə s̪əməs̪jaː

d̪eːkʰɪ rəɦələ tʃʱiː rɑːd͡ʒən̪"!
"oː kət̪ʰɪ t̪ʰɪkə d̪eːʋət̪ɑː"?
"d̪ɑ̃ːpət̪jə s̪ukʰə bəɦut̪ə kəmə ət̪ʃʱɪ rɑːd͡ʒən̪ əpən̪eːkə ɦət̪ʰeːliː mẽː. ɑːɦɑ̃ː keː pət̪n̪iː keː ʋɪjoːgə mẽː ɑːd̪ʰɑː umrə bɪt̪ɑːbəjə pəɽət̪ə rɑːd͡ʒən̪".
rɑːd͡ʒə d͡ʒjoːt̪ɪʂiː keːrə bɑːt̪ə s̪ə̃s rɑːd͡ʒɑː keː ut̪s̪ɑːɦə s̪əmɑːpt̪ə bʰəjə geːlə. ɦun̪əkɑː bʰərət̪əmun̪ɪ keːrə ʃrɑːpəkə s̪mərəɳə ɑːbɪ geːlən̪ɪ. pun̪ə: d̪uːkʰiː bʰəjə geːlɑːɦə rɑːd͡ʒɑː puruːrəʋɑː. oː guməs̪umə bʰəs geːlət̪ʰɪ.
rɑːd͡ʒə d͡ʒjoːt̪ɪʂiː kəkʂə mẽː ʋjɑːpt̪ə məun̪ə keː t̪oːɽələt̪ʰɪ - "mud̪ɑː əpən̪eːkə d͡ʒiːʋən̪əs̪ə̃gɪn̪iː koːn̪oː s̪ɑːd̪ʰɑːrəɳə rəməɳiː n̪əɦɪ ɦoːjət̪iːɦə rɑːd͡ʒən̪"l
kut̪uːɦələ ʋəʃə puruːrəʋɑː puːtʃʱələt̪ʰɪ - "pʰeːrə"?
"kun̪oː d̪ɪʋjə n̪ɑːriːkə joːgə ət̪ʃʱɪ".
puruːrəʋɑː pun̪ə: gə̃bʰiːrə bʰəs geːlət̪ʰɪ. ɦun̪əkə moːn̪ə mẽː urʋəʃiːkə s̪mərəɳə t̪iːʋrə ʋeːgə s̪ə̃s ɦɪləkoːrə mɑːrəs ləgələn̪ɪ. moːn̪ə mẽː ʈiːs̪ə s̪ən̪ə uʈʰəs ləgələn̪ɪ. mud̪ɑː əpən̪ə ɑ̃ːt̪ərɪkə ʋjət̪ʰɑː keː oː s̪ə̃jəmə s̪ə̃s n̪ɪjə̃t̪rɪt̪ə kəs leːlət̪ʰɪ. əpən̪ə ʋjəʋəɦɑːrə s̪ə̃s moːn̪əkə ʋjət̪ʰɑː prəgəʈə n̪əɦɪ ɦoːməjə d̪eːlət̪ʰɪ rɑːd͡ʒə d͡ʒjoːt̪ɪʂiː pərə.
rɑːd͡ʒə d͡ʒjoːt̪ɪʂiː s̪ə̃s eːmɦərə-oːmɦərə keː rɑːd͡ʒjə s̪ə̃s s̪ə̃bə̃d̪ʰɪt̪ə bɑːt̪ə ɦoːməjə ləgələn̪ɪ . puruːrəʋɑː ɦɑ̃ː - ɦũː mẽː əɳəməɳɑːjələ bʰɑːʋə s̪ə̃s d͡ʒəʋɑːbə d̪əɪt̪ə rəɦələt̪ʰɪ. ɦun̪əkə d̪ʰjɑːn̪ə t̪əs s̪ʋərgə loːkə mẽː bəɪs̪ələ əpən̪ə preːjəs̪iːkə n̪ɪkəʈə pəɦũtʃɪ geːlə tʃʱələn̪ɪ.
tʃə̃rɪmə d̪ɪn̪ə ɪn̪d̪rəkə s̪ə̃ʋɑːd̪ə ɑːjələ. t̪iːn̪ə d̪ɪn̪ə upərɑːn̪t̪ə ʋɪʃeːʂə kɑːrjə ʋəʃə d̪eːʋə s̪əbʰɑː ɦoːməjə keː tʃʱələ. oːɦɪ s̪əbʰɑː mẽː puruːrəʋɑːkə upəs̪t̪ʰɪt̪ɪ ɑːʋəʃjəkə tʃʱələ,s̪ʋərgəkə ərd̪ʰə-ʃɑːs̪əkə ɦoːjəʋɑːkə kɑːrəɳə.bʰəlɑː ɦun̪əkə ən̪upəs̪t̪ʰɪt̪ɪ mẽː kun̪oː ʋɪʃeːʂə kɑːrjəʋɑːɦiː koːn̪ɑː

bʰəjə s̪əkəɪt̪ə tʃʱələ ?
puɾuːɾəʋɑː keː upəjukt̪ə əʋəs̪əɾə bʰeːt̪ə geːlə uɾʋəʃiː s̪ə̃s bʰẽːt̪ə kəɾəʋɑːkə. oː ʃiːgʱɾə s̪ʋəɾgə d͡ʒəjəʋɑːkə t̪əɪjɑːɾiː kəɾəs ləgəlɑːɦə . t̪ət̪pəʃtʃɑːt̪ə oː ʋɪd̪ɑː bʰeːlɑːɦə əməɾəpuɾə keː d̪ɪʃɑː mẽː . ɾət̪ʰə ɦun̪əkɑː gə̃t̪əʋjə pət̪ʰə pəɾə t̪iːʋɾə gət̪ɪ s̪əs ləs geːlən̪ɪ . s̪ʋəɾgə mẽː pəɦũtʃɪ oː s̪əɾʋəpɾət̪ʰəmə d̪eːʋẽːd̪ɾə s̪ə̃s bʰẽːt̪ə keːlət̪ʰɪ,t̪ət̪pəʃtʃɑːt̪ə n̪ə̃d̪ən̪əkɑːn̪ən̪ə mẽː d͡ʒɑːkəjə uɾʋəʃiː s̪ə̃s bʰẽːt̪ə kəjə əpən̪ə ʋɪɾəɦə ʋeːd̪ən̪ɑː keː ʃɑ̃ːt̪ə kəjə ɦɾəd̪əjə t̪ɾɨpt̪ə keːlət̪ʰɪ.
t̪ət̪pəʃtʃɑːt̪ə kət̪eːkə d̪ɪn̪ə t̪əkə d̪eːʋə s̪əbʰɑː bʰeːlə d͡ʒɑːɦɪ mẽː ɾɑːd͡ʒɑː s̪əmmɪlɪt̪ə bʰəjə kɑːɾjə n̪ɪʂpɑːd̪ən̪ə keːlət̪ʰɪ . s̪əbʰɑː s̪əmɑːpt̪ə bʰeːlɑːkə upəɾɑ̃ːt̪ə puɾuːɾəʋɑː keː pun̪əː pɾɨt̪ʰʋiː pəɾə ɑːbəjə pəɾələn̪ɪ.
ɑːbə oː pɾət̪jeːkə mɑːs̪ə s̪ʋəɾgə loːkə d͡ʒɑːjə ləgəlɑːɦə. kɑːɾən̪ə s̪ʋəjə̃ ɪn̪d̪ɾə keː kəɦən̪ɑːmə tʃʱələ -
's̪ʋəɾgəkə ʃɑːs̪ən̪ə ʋjəʋəs̪t̪ʰɑː keː s̪ə̃tʃɑːlən̪ə mẽː ɾɑːd͡ʒɑː puɾuːɾəʋɑː keː ən̪umət̪ɪ eːʋə̃ s̪əɦəjoːgə ɑːʋəʃjəkə ɦəɪt̪ə'.
s̪ʋəɾgə loːkə d͡ʒɑːjə pəɾə oː uɾʋəʃiː s̪ə̃s bʰẽːt̪ə əʋəʃjə kəɾət̪ʰɪ. d̪ɪn̪ə pɾət̪ɪd̪ɪn̪ə uɾʋəʃiː-puɾuːɾəʋɑːkə pɾeːmə pɾəgɑːɽʰə s̪ə̃s pɾəgɑːɽʰət̪əmə bʰeːlə geːlə. pɾeːmɑːgn̪ɪ keː d͡ʒʋɑːlɑː d̪un̪uː keː ɦɾɨd̪əjə mẽː t̪iːʋɾə s̪ə̃s t̪iːʋɾət̪əmə ɦoːɪt̪ə geːlə.
- -
ɾɑːd͡ʒɑː puɾuːɾəʋɑːkə ɾət̪ʰə ʋɑːju ʋeːgə s̪ə̃s ɑːkɑːʃə mɑːɾgə s̪əs tʃələlə d͡ʒɑː ɾəɦələ tʃʱələ. puɾuːɾəʋɑː oːɦɪ ɾət̪ʰə mẽː s̪əʋɑːɾə tʃʱəlɑːɦə. ɦun̪əkəɾə moːn̪ə ət̪jə̃t̪ə pɾəs̪ən̪n̪ə tʃʱələn̪ɪ. moːn̪ə mẽː utʃʱɑːɦə tʃʱələn̪ɪ. "pɪjɑː mɪlən̪ə keːɾə ɑːs̪ə" - mən̪uʂjə keː s̪ʋəɾgə t̪əkə d͡ʒʱiːkɪ ləs d͡ʒɑːɪt̪ə ətʃʱɪ! ɾɑːd͡ʒɑː puɾuːɾəʋɑː t̪əs oːɦun̪ɑː s̪ʋəɾgəkə ʃɑːs̪ən̪ə keː əɾd̪ʰə əd̪ʰɪpət̪ɪ tʃʱəlɑːɦə .
mə̃d̪ə s̪ugə̃d̪ʰɪt̪ə pəʋən̪ə mən̪ə-pɾɑːn̪ə keː ʃiːt̪ələt̪ɑː

prəd̪ɑːn̪ə kəs rəɦələ tʃʰələ. ɑːkɑːʃə mẽː tʃʰɪʈəpuʈə bɑːd̪ələ eːmɦərə-oːmɦərə gʰuːmɪ rəɦələ tʃʰələ. eːɦɪ kɑːrəɳə pɾɨt̪ʰʋiː ɦun̪əkɑː d̪ʰũd̪ʰə mẽː ləpəʈɑːjələ mɑːt̪rə eːkə goːlɑː d̪ɾɨʂʈɪgət̪ə bʰəjə rəɦələ tʃʰələ. oː prəs̪ən̪n̪ət̪ɑː mẽː kɪtʃʰu-kɪtʃʰu guɳəguɳɑːɪt̪ə d͡ʒɑː rəɦələ tʃʰəlɑːɦə . bəɦut̪ə rɑːs̪ə muːljəʋɑːn̪ə upəɦɑːrə ɦun̪əkə rət̪ʰə mẽː bʰərələ pəɽələ tʃʰələ. urʋəʃiː keː d̪eːʋɑːkə ʋɑːs̪t̪eː bəɽə ɦulɑːs̪ə s̪ə̃s oː iː s̪əbʰə upəɦɑːrə t̪əijɑːrə kərəbəun̪eː tʃʰəlɑːɦə. rət̪ʰə t̪iːʋrə gət̪ɪ s̪ə̃s əpən̪ə mɑːrgə pərə tʃələɪt̪ə rəɦələ.

ɑːbə rət̪ʰə d̪uːs̪ərə d̪ɪʃɑː mẽː gʰuːmɪ geːlə . kɪtʃʰu kɑːlə d̪ʰərɪ oːɦɪ d̪ɪʃɑː mẽː tʃələɪt̪ə rəɦələ . rɑːd͡ʒɑː purʊːrəʋɑː rət̪ʰə keː gət̪ɪ t̪iːʋrə keːlən̪ɪ. oː ʃiːgʰrə!ət̪ɪ ʃiːgʰrə əpən̪ə gə̃t̪əʋjə pərə pəɦũtʃĩ d͡ʒɑːjə keː tʃɑːɦəɪt̪ə rəɦət̪ʰɪ . d̪əs̪oː d̪ɪʃɑː mẽː n̪iːrəʋət̪ɑː ʋjɑːpt̪ə tʃʰələ. ətʃəkkeː ɦun̪əkə d̪ɾɨʂʈɪ d̪əkʂɪɳə d̪ɪʃɑː mẽː gʰuːmɪ geːlən̪ɪ . oːmɦərə kɪtʃʰu rət̪ʰə urəɪt̪ə ɦun̪əkɑː d̪ɾɨʂʈɪgoːtʃərə bʰeːlə . rɑːd͡ʒɑː purʊːrəʋɑː ɑːʃtʃərjətʃəkɪt̪ə bʰəs geːlɑːɦə.

'iː rət̪ʰə t̪əs d̪ɑːn̪əʋə n̪ɪrmɪt̪ə ləgəɪt̪ə ətʃʰɪ ' - rɑːd͡ʒɑː purʊːrəʋɑː moːn̪əɦɪ moːn̪ə s̪oːtʃələn̪ɪ.

'mud̪ɑː d̪ɑːn̪əʋə keː ɑːkɑːʃə mɑːrgə mẽː t̪əs ɦoːjəʋɑːkə n̪əɦɪ tʃɑːɦiː' - moːn̪ə mẽː s̪oːtʃəɪt̪ə rɑːd͡ʒɑː purʊːrəʋɑː əpən̪ə rət̪ʰə oːɦɪ d̪ɪʃɑː mẽː gʰumɑː leːlən̪ɪ. purʊːrəʋɑː keː rət̪ʰə ɑːbə puːrʋə d̪ɾɨʃʈə d̪ɑːn̪əʋə n̪ɪrmɪt̪ə rət̪ʰə keː pɑːtʃʰuː lɑːgɪ geːlə. ɑːbə ən̪eːkə rət̪ʰə ɦun̪əkɑː d̪eːkʰəʋɑː mẽː ɑːbəjə lɑːgələ,d͡ʒeː pə̃kt̪ɪ bəd̪d̪ʰə bʰəjə tʃəlɪ rəɦələ tʃʰələ. purʊːrəʋɑː keː moːn̪ə mẽː ɑːʃə̃kɑː ɦoːməjə lɑːgələ -

'iː t̪əs d̪ɑːn̪əʋə keː rət̪ʰə ətʃʰɪ,əʋəʃjə eːɦɪ s̪əbʰə rət̪ʰə keː ləs kəs s̪ʋərgə loːkə s̪əs d̪ɑːn̪əʋə ɑːbɪ rəɦələ ɦoːjət̪ə'- s̪oːtʃələt̪ʰɪ purʊːrəʋɑː. rət̪ʰə ɑːbə ət̪ɪ̃ət̪ə n̪ɪkəʈə pəɦũtʃĩ geːlə tʃʰələ. oː əgɪləkɑː rət̪ʰə keː rukəʋɑː ɦeːt̪u t̪iːʋrə s̪ʋərə

mẽː ɑːʋɑːd͡ʒə ləgəulət̪ʰɪ,mud̪ɑː oː s̪əbʰə ɑːoːɾə t̪iːʋɾə gət̪ɪ s̪ə̃s bʰɑːgəs lɑːgələ. iː d̪eːkʰɪ ɾɑːd͡ʒɑː keː ən̪əɦoːn̪iː keː ɑːʃə̃kɑː ɦoːməjə lɑːgələ.

puɾuːɾəʋɑː əpən̪ə ɾət̪ʰə keː gət̪ɪ ɑːoːɾə t̪iːʋɾə kəjə d̪ɑːn̪əʋəkə ɾət̪ʰə s̪ə̃s ɑːgu n̪ɪkɑːlɪ leːlət̪ʰɪ. ɑːbə ɦun̪əkə d̪ɾɨʂʈɪ eːkə ɾət̪ʰə s̪ə̃s ʈəkəɾɑːjələ. əɾeː! iː kiː bʰeːlə ! oːɦɪ ɾət̪ʰə mẽː t̪əs ɾɑːd͡ʒɑː keː əpən̪ə pɾeːjəs̪iː uɾʋəʃiː t͡ʃʱəliːɦə. s̪ə̃gəɦɪ t͡ʃʱəliːɦə uɾʋəʃiːkə pɾɪjə s̪əkʰiː t͡ʃɪt̪ɾəleːkʰɑː! ɾɑːd͡ʒɑː keː eːkə d͡ʒʱələkə uɾʋəʃiː keː bʰeːʈə geːlən̪ɪ! ɾɑːd͡ʒɑː keː d͡ʒʱələkə pɑːbɪ eːkə kəɾun̪ə t͡ʃɪt̪kɑːɾə n̪ɪkəlɪ pəɽələ uɾʋəʃiː keː kə̃ʈʰə s̪ə̃s əpən̪ə ɾəkʂɑː ɦeːt̪u!

oːɦə! d̪ɑːn̪əʋə ɾɑːd͡ʒə keːʃɪ t͡ʃoːɾə s̪ən̪ə s̪ʋəɾgəkə d̪un̪uː əps̪əɾɑː keː ɦəɾən̪ə kəjə pəɽɑː ɾəɦələ ət͡ʃʱɪ! ɦəʈʰɑːt̪ puɾuːɾəʋɑː keː məs̪t̪ɪʂkə mẽː iː bɑːt̪ə bɪd͡ʒəliː s̪ən̪ə t͡ʃə̃məkɪ uʈʰələ ! ɾɑːd͡ʒɑː d͡ʒʱəʈə əpən̪ə t̪ələʋɑːɾə n̪ɪkɑːlɪ leːlət̪ʰɪ! oːɦɪ ɾət̪ʰə s̪əs pəɦɪləɦɪ t̪ələʋɑːɾə n̪ɪkəlɪ geːlə t͡ʃʱələ. d̪un̪uː keː məd̪ʰjə jud̪d̪ʰə ɦoːməjə lɑːgələ. d̪eːkʰɪt̪əɦɪ-d̪eːkʰə_ɪt̪ə mẽː ɑːgn̪eːjɑːs̪t̪ɾə keː pɾəjoːgə kəɾəs lɑːgələ keːʃɪ. kɪt͡ʃʱu kʂən̪ə puɾuːɾəʋɑː kĩkəɾt̪əʋjəʋɪmuːɽʰə s̪ən̪ə bʰəs geːlɑːɦə. keːʃɪ keː d̪ʋɑːɾɑː ɑːgn̪eːjɑːs̪t̪ɾəkə pɾəjoːgə kəɾəʋɑː s̪ə̃s kʂubd̪ʰə bʰəs ɾɑːd͡ʒɑː puɾuːɾəʋɑː əpən̪ə t̪ələʋɑːɾə pʰẽːkɪ ʃiːgʰɾə d̪ɪʋjə əs̪t̪ɾəkə pɾəjoːgə kəɾəs ləgələt̪ʰɪ. ɑːbə d̪un̪uː keː məd̪ʰjə gʰən̪əgʰoːɾə jud̪d̪ʰə ɦoːməjə lɑːgələ . eːɦɪ əpɾət̪jɑːʃɪt̪ə ɑːkɾəmən̪ə s̪əs oːn̪ɑː t̪əs d̪ɑːn̪əʋəɾɑːd͡ʒə kɪt͡ʃʱu gʰəbəɽɑː geːlə t͡ʃʱələ mud̪ɑː d̪ɑːn̪əʋəkə ɦəus̪əlɑː bulə̃d̪ə t͡ʃʱələ,kɑːɾən̪ə ʃət̪ɾu n̪ɪt̪ɑ̃ːt̪ə əs̪əgəɾə t͡ʃʱələ. gʰəmɑːs̪ɑːn̪ə jud̪d̪ʰə ɦoːməjə lɑːgələ.

puɾuːɾəʋɑː eːɦɪ jud̪d̪ʰə s̪ə̃s kən̪ɪkoː ʋɪt͡ʃəlɪt̪ə n̪əɦɪ bʰeːlət̪ʰɪ. oː t̪əs kɾoːd̪ʰə s̪əs un̪mət̪t̪ə t͡ʃʱəlɑːɦə. ɑːkʰɪɾə d̪ɑːn̪əʋəɾɑːd͡ʒə keːʃɪ ɦun̪əkə pɾɪjət̪əmɑː pəɾə əpən̪ə

kud̪ɾɨʂʈɪ ɾəkʰən̪eː tʃʱələ! əpən̪ə pɾɪjət̪əmɑː pəɾə uʈʰəjə ʋəlɑː ɦɑːt̪ʰə keː kəʈəʋɑː ɦeːt̪u oː əpən̪ə puːɾɳə ʃəkt̪ɪ s̪ə̃s jud̪d̪ʰə kəs ɾəɦələ tʃʱəlɑːɦə. ən̪eːkõː ɾɑːkʂəs̪ə əpən̪ə pɾɑːɳə gə̃ʋɑːoːlə . ɑːbə bəɦut̪ə kəmə d̪ɑːn̪əʋə d̪ɾɨʂʈɪgoːtʃə̃ɾə bʰəs ɾəɦələ tʃʱələ. puɾuːɾəʋɑː keː ut̪s̪ɑːɦə eːʋə̃ jud̪d̪ʰə keː gət̪ɪ ət̪ȷ̃ət̪ə t̪ɪːʋɾə ʋeːgə mẽː ɑːbɪ geːlə tʃʱələ. ɾɑːd͡ʒɑː ɑːbə mɑːjɑːs̪t̪ɾə keː pɾəjoːgə keːlət̪ʰɪ. d̪ɑːn̪əʋə keː ən̪eːkõː puɾuːɾəʋɑː d̪ɾɨʂʈɪgoːtʃə̃ɾə ɦoːməjə ləgəlɑːɦə . oː s̪əbʰə ʋɑːs̪t̪əʋɪkə puɾuːɾəʋɑː keː tʃĩn̪ɦɪt̪ə n̪əɦɪ kəjə s̪əkəlɑːɦə,ɑː ʋɑːs̪t̪əʋɪkə puɾuːɾəʋɑː keː tʃʱoːʈɪ kəs ən̪ȷə tʃʱɑːjɑː puɾuːɾəʋɑː s̪ə̃s jud̪d̪ʰəɾət̪ə bʰəjə geːlət̪ʰɪ .

ɑːbə ɾɑːd͡ʒɑː əpən̪ə bəɾətʃʱiː n̪ɪkɑːlɪ leːlət̪ʰɪ ɑː ɪkəɾə pɾəjoːgə keːʃɪ pəɾə keːlət̪ʰɪ. oːkəɾə tʃʱɑːt̪iː s̪əs ɾəkt̪ə keː d̪ʰɑːɾə d͡ʒʱəɾən̪ɑː s̪ən̪ə d͡ʒʱəɦəɽə lɑːgələ. keːʃɪ d͡ʒət̪eːkə beːɾɪ t̪ələʋɑːɾəkə ʋɑːɾə kəeːlə oː puɾuːɾəʋɑː keː kəʋətʃə̃bəd̪d̪ʰə bɑːɦu s̪əs ʈəkəɾɑːkəs ʋɑːju mẽː ʋɪliːn̪ə ɦoːməjə lɑːgələa . ɑːbə keːʃɪ muːɾtʃʱɪt̪ə bʰəjə ɾət̪ʰə mẽː kʰəs̪ɪ pəɽələ.

əpən̪ə ɾɑːd͡ʒɑː keː muːɾtʃʱɪt̪ə pɑːbɪ d̪ɑːn̪əʋə gəɳə bʰəjɑːn̪əkə ɦũkɑːɾə bʰəɾəjə lɑːgələ. oː s̪əbʰə puɾuːɾəʋɑː keː əkʰən̪ə d̪ʰəɾɪ ɾət̪ʰə t̪əkə ɑːbəɪ s̪əs ɾoːkɪ ɾəɦələ tʃʱələ. pun̪əhə̆ ɑːgn̪eːjɑːs̪t̪ɾə keː pɾəjoːgə ɾɑːd͡ʒɑː puɾuːɾəʋɑː d̪ʋɑːɾɑː kəeːlə geːlə . ɑːbə d͡ʒət̪eːkə gən̪ələ-tʃun̪ələ d̪ɑːn̪əʋə gəɳə bətʃələ tʃʱəlɑːɦə oː s̪əbʰə ʋɑːjumə̃ɖələ mẽː n̪əɾt̪t̪ən̪ə kəɾəɪt̪ə kʰəs̪əs lɑːgələ.

puɾuːɾəʋɑː əpən̪ə ɾət̪ʰə s̪əs utʃʱɑːlə mɑːɾɪ keːʃɪ keː ɾət̪ʰə mẽː pɾəʋɪʂʈə bʰəjə geːlət̪ʰɪ, eːʋə̃ keːʃɪ keː ɾət̪ʰə s̪əs n̪ɪkɑːlɪ bʰuːmə̃ɖələ keː d̪ɪʃɑː mẽː pʰẽːkə d̪eːlət̪ʰɪ. pun̪əː oːkəɾə ɾət̪ʰə s̪əs uɾʋəʃiː eːʋə̃ tʃĩt̪ɾəleːkʰɑː keː əpən̪ə ɾət̪ʰə keː d̪ɪʃɑː mẽː utʃʱɑːlɪ d̪eːlət̪ʰɪ. oː d̪un̪uː s̪əkʰiː ɑːʃʋəs̪t̪ə bʰəjə ɾət̪ʰə

mẽː bəɪʂə geːliː. ɑːbə puɾuːɾəʋɑː s̪ʋəjə̃ eːkə ut͡ʃʱɑːlə bʱəɾələ ɑː əpən̪ə ɾət̪ʰə mẽː pɾəʋɪʂʈə bʱəs geːlɑːɦə. ɾət̪ʰə pun̪əhə̆ t͡ʃələn̪ɑːiː pɾɑːɾə̃bʱə kəeːlə. ɑːbə oː ʋɪpəɾiːt̪ə d̪ɪʃɑː mẽː (s̪ʋəɾgəkə d̪ɪʃɑː mẽː) d͡ʒɑː ɾəɦələ t͡ʃʱələ .
uɾʋəʃiː əpən̪ə pɾɪjət̪əmə keː pɑːbɪ bʱɑːʋə-ʋɪbʱoːɾə bʱəs ɾəɦələ t͡ʃʱəliːɦə. ɦun̪əkə pɾəs̪ən̪n̪ət̪ɑː keː kun̪oː s̪iːmɑː n̪əɦɪ t͡ʃʱələ. jəɪɦə s̪t̪ʰɪt̪ɪ puɾuːɾəʋɑː keː t͡ʃʱələ . uɾʋəʃiː keː s̪uɾəkʂɪt̪ə əpən̪ə ɾət̪ʰə mẽː ɑːn̪ɪ ɾɑːd͡ʒɑː ət̪ɪ pɾəs̪ən̪n̪ə t͡ʃʱəlɑːɦə . pɾəs̪ən̪n̪ə mukʰə ɦə̃s̪ə_ɪt̪ə ɾɑːd͡ʒɑː kəɦələt̪ʰɪ -
"jəd̪ɪ ɦəmə s̪əɦiː t͡ʃĩn̪ɦɪ ɾəɦələ t͡ʃʱiː t̪əs ɑːɦɑ̃ː s̪əmbʱəʋət̪əː t͡ʃit̪ɾəleːkʰɑː t̪ʰɪkəɦũ. ɑːɦɑ̃ː d̪un̪uː s̪əkʰiː pɑːt̪ɑːlə loːkəkə jɑːt̪ɾɑː pəɾə bʱɾəməɳə keː ʋɑːs̪t̪eː d͡ʒɑː ɾəɦələ t͡ʃʱələɦũ? ɦə̃ ! s̪ʋəɾgə loːkə mẽː ɑːbə ɑːɦɑ̃ː s̪əbʱə keː d̪eːkʰəs keː leːlə kɪt͡ʃʱu n̪əɦɪ bət͡ʃələ t͡ʃʱələ"?
t͡ʃit̪ɾəleːkʰɑː - "ɾɑːd͡ʒən̪ ɑːɦɑ̃ː keː ɦə̃s̪iː s̪uːd͡ʒʱəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ,ɑː ɦəmə s̪əbʱə ət̪jə̃t̪ə bʱəjəgɾəs̪t̪ə bʱəs geːlə t͡ʃʱələɦũ".
"iː t͡ʃoːɾə koːn̪ɑː pəkəɽələkə ɑːɦɑ̃ː d̪un̪uː s̪əkʰiː keː"?
"iː ɦəməɾɑː n̪əɦɪ uɾʋəʃiː s̪əs puːt͡ʃʱəbə t̪əs ʈʰiːkə ɾəɦət̪ə. kɪeːkə s̪əkʰiː!t̪õː t͡ʃupə kɪeːkə t͡ʃʱəɦə, ɾɑːd͡ʒən̪ keː pɾəʃn̪ə keː d͡ʒəʋɑːbə d̪əɦun̪ə"!
"ɦəmə!ɦəmə!ɦəmə kəɦɪjən̪ɪ? ɦə̃ ɾɑːd͡ʒən̪ ! ʋɑːs̪t̪əʋə mẽː d̪oːʂə ɦəməɾə t͡ʃʱələ".
"ɦəmə jəɪɦə t̪əs puːt͡ʃʱəɪt̪ə t͡ʃʱiː! oːkəɾə ɦɑːt̪ʰə mẽː koːn̪ɑː pəɽələɦũ ɑːɦɑ̃ː d̪un̪uː"?
uɾʋəʃiː keː məd̪ʱuɾə s̪ʋəɾə gũd͡ʒit̪ə ɦoːməjə lɑːgələ. puɾuːɾəʋɑː keː kəɾɳə gəɦʋəɾə mẽː ɦun̪əkə ɑːʋɑːd͡ʒə əmɾɨt̪əkə buːn̪d̪ə s̪ən̪ə ʈəpə-ʈəpə ʈəpəkəs lɑːgələ. oː n̪ɪɾə̃t̪əɾə əpən̪ə d̪ɾɨʂʈɪ uɾʋəʃiː pəɾə d͡ʒəməun̪eː t͡ʃʱəlɑːɦə . uɾʋəʃiː ɾɑːd͡ʒɑː keː n̪ɪɾə̃t̪əɾə əpən̪ə mukʰə keː n̪ɪɦɑːɾəɪt̪ə d̪eːkʰɪ ləd͡ʒd͡ʒɑː ʋəʃə biːt͡ʃə-biːt͡ʃəmẽː əpən̪ə ɑ̃ːkʰɪ keː

pələkə keː pərd̪ɑː s̪ə̪s d͡ʒʱɑ̃ːpɪ leːt̪ʰɪ. ʋɑːt̪ɑːʋərəɳə mẽː uɾʋəʃiː keː ɑːʋɑːd͡ʒə gũd͡ʒɪt̪ə bʱəs ɾəɦələ t͡ʃʱələ,ɑː ɾɑːd͡ʒɑː ɦuɳ̪əkə məd̪ʱuɾə s̪ʋəɾə s̪uɳ̪ɪ əpəɳ̪ə s̪ud̪ʱə-bud̪ʱə bɪs̪ɑːɾəɳ̪eː d͡ʒɑː ɾəɦələ t͡ʃʱəlɑːɦə -

"əpəɳ̪ə kəkʂə mẽː bəɪs̪ələ -bəɪs̪ələ d͡ʒəkʰəɳ̪ɪ ɦəməɾə moːɳ̪ə kuɳʈʰɪt̪ə ɦoːməjə lɑːgələ,ɦəmə t͡ʃɪt̪ɾəleːkʰɑː ləgə pəɦũt͡ʃələɦũ. oːkəɾɑː ɳ̪ĩːd̪ə s̪ə̃s d͡ʒəgɑːoːlə,puɳ̪əhə̆ bʱɾəməɳə kəɾəʋɑːkə joːd͡ʒəɳ̪ɑː bəɳ̪ɑːoːlə".

"ʋɑːɦə kət̪eːkə ɳ̪iːkə bɑːt̪ə ! d͡ʒəʋɑːbə ɳ̪əɦɪ ɑːɦɑ̃ː keː s̪ə̃ud̪əɾjəməjiː d̪eːʋiː-gəɳə!ərd̪ʱə ɾɑːt̪ɾɪ-pɾəɦəɾə ɑː gʱuːməs keː ʃəukə! ɑː uɦoː keːkəɾə! s̪ũd̪əɾət̪ɑː keː d̪eːʋiː-gəɳə keː! ʋɑːɦə-ʋɑːɦə! kiː kəɦəbə ! kiː ɑːɦɑ̃ː s̪əbʱə keː d͡ʒɲɑːt̪ə ɳ̪əɦɪ,kɪ d͡ʒeː keːoː d̪eːkʰət̪ə ɑːɦɑ̃ː s̪əbʱə keː. ɑːɦɑ̃ː keː s̪ũd̪əɾət̪ɑː oːkəɾə t̪əs pɾɑːɳə ɦəɾəɳə kəs leːt̪ə. əgəɾə oː kɪt͡ʃʱu ʃəkt̪ɪ ɾɑːkʰəɪbəlɑː ɦoːjət̪ə t̪əkʰəɳ̪ə bələpuːɾʋəkə ɑːɦɑ̃ː keː uʈʰɑː kəs əpəɳ̪ə ʃəjəɳ̪ɑːgɑːɾə keː ʃɾɨ̃gɑːɾə bəɳ̪ɑːoːt̪ə".

"d͡ʒɑːuː! t͡ʃʱoːʈɪ d̪ɪjə! ɦəmə ɳ̪əɦɪ bət̪ɑːjəbə ɑːbə ɑːgu kɪt͡ʃʱuoː . ɑːɦɑ̃ː t̪əs ɦəməɾə ɦə̃s̪iː uʈɑːbəjə ləgələɦũ.ɑːɦɑ̃ː ɦəməɾɑː bəɳ̪ɑː ɾəɦələ t͡ʃʱiː". uɾʋəʃiː ɦɾɨd̪əjə mẽː pɾəs̪əɳ̪ɳ̪ə ɦoːɪt̪ə mud̪ɑː uːpəɾə s̪əs məd̪ʱuɾə kɾoːd̪ʱə d̪eːkʰɑːbəɪt̪ə bəd͡ʒəliːɦə -

"ɳ̪əɦɪ-ɳ̪əɦɪ ɑːɦɑ̃ː kəɦu ɳ̪eː. ɑːɦɑ̃ː keː bəɳ̪eːʋɑːkə s̪ɑːməɾt̪ʰjə t̪əs bɾəɦmɑː d͡ʒiː keː ɳ̪əɦɪ t͡ʃʱələɳ̪ɪ,t̪əkʰəɳ̪ə ɦəməɾɑː koːɳ̪ə ɦɪmmət̪ə d͡ʒeː ɑːɦɑ̃ː keː bəɳ̪ɑːjəbə"?

"kəɦɪ d̪əɦuɳ̪ə t͡ʃɪt̪ɾəleːkʰɑː ɑːbə t̪õː bət̪ɑː d̪əɦuɳ̪ə,ɦəmə ɳ̪əɦɪ bɑːd͡ʒəbə kɪt͡ʃʱu" - uɾʋəʃiː mɑːɳ̪ə d̪eːkʰɑːbəɪt̪ə bəd͡ʒəliːɦə .

"ɳ̪əɦɪ geː d̪ɑːiː ɦəmə ɳ̪əɦɪ kəɦəbəiː kɪt͡ʃʱuoː ! ɦəmə d̪uː goːʈeː keː biːt͡ʃə bɑːd͡ʒəs ʋɑːliː keː t͡ʃʱiː" - t͡ʃɪt̪ɾəleːkʰɑː

musk̪ɑːɪt̪ə kəɦəliːɦə .
"kiː ɦəmə ɑː t̪õː ələgə-ələgə ʃɾeːɳiː keː t̪ʰɪkəɦũ "?
"əʋəʃjə! pəɦɪleː ɳ̪əɦɪ tʃʰələɦũ,mud̪ɑː ɑːbə bʰəs geːləɦũ"।
"bʰəlɑː s̪eː koːɳ̪ɑː "!
"eːkəɾə pɾət̪jəkʂə pɾəmɑːɳə s̪ɑːkʂɑːt̪ə ɾɑːd͡ʒɑː puɾuːɾəʋɑː tʃʰət̪ʰɪ. t̪ɑːɦuː s̪əs bəɽʰɪ kəs ɑːɦə̃ː d̪uɳ̪uː keː eːkəɦɪ s̪uɾə mẽː d̪ʰəɽəkəɪt̪ə ɦɾɨd̪əjə ətʃʰɪ d͡ʒeː,eːkəɦɪ kət̪ʰɑː kəɦɪ ɾəɦələ ətʃʰɪ ".
"ətʃtʃʰɑː ɑːbə ɦəmə bud͡ʒʰələɦũ,əɦũ uɾʋəʃiː keː ɦɾɨd̪əjə keː d̪ʰəɽəkəɳ̪ə tʃɪɳ̪ɦɪ geːləɦũ ətʃʰɪ! "
ɾɑːd͡ʒɑː puɾuːɾəʋɑː musk̪ɑːɪt̪ə bɑːd͡ʒɪ uʈʰəlɑːɦə.
"ɦə̃!oː əpəɳ̪ə d̪ʰəɽəkəɳ̪ə s̪ə̃gə eːkəɦɪ ɳ̪ɑːmə ləɪt̪ə ɾəɦəɪt̪ə tʃʰəɪkə,ɑː oː ɳ̪ɑːmə ɑːɦə̃ːkə t̪ʰɪkə ɾɑːd͡ʒəɳ̪".
tʃɪt̪ɾəleːkʰɑː keː mukʰə s̪ə̃s iː bɑːt̪ə s̪uɳ̪ɪ uɾʋəʃiː gə̃bʰiːɾə bʰəjə geːliːɦə.
gʰəbəɽɑːu d͡ʒuːɳ̪ɪ s̪əkʰiː,ɦəmə t̪əs ɑːɦə̃ː keː ɾɑːd͡ʒəd̪ɑːɾə t̪ʰɪkəɦũ. ɑːɦə̃ː keː iː bɑːt̪ə kuɳ̪oː t̪eːs̪əɾə keː kɑːɳ̪ə t̪əkə ɳ̪əɦɪ pəɦũtʃət̪ə".
,"ɦəmə t̪əs s̪uɳ̪ɪjeː leːləɦũ ! ɳ̪əɦɪ kiː! t̪eːs̪əɾə kɑːɳ̪ə t̪əkə t̪əs bɑːt̪ə d͡ʒɑː pəɦũtʃələ". - puɾuːɾəʋɑː ɦə̃s̪əɪt̪ə-ɦə̃s̪əɪt̪ə bəd͡ʒəlɑːɦə.
"kət̪ʰɪ s̪uɳ̪ələɦũ ɑːɦə̃ː"? - uɾʋəʃiː puːtʃʰələt̪ʰɪ.
"ʋəɪɦə....ʋəɪɦə.....kɪ.....ɑːɦə̃ː....puɾuːɾəʋɑː keː mukʰə s̪əs ɑːʋɑːd͡ʒə ɳ̪əɦɪ ɳ̪ɪkəlɪ pɑːoːlə gʰəbəɾɑːɦəʈə mẽː .
"ɑːjə....ɑːjə.....ɑːjə...... " -
əpəɳ̪ə d͡ʒiːɦə ɳ̪ɪkɑːlɪ kəs ɳ̪əkələ ut̪ɑːɾəs ləgəliːɦə uɾʋəʃiː puɾuːɾəʋɑː keː. iː d̪eːkʰɪ tʃɪt̪ɾəleːkʰɑː ɑː puɾuːɾəʋɑː d̪uɳ̪uː goːʈeː ɦə̃s̪əs ləgə lət̪ʰɪ . ɑːbə uɾʋəʃiː s̪ə̃koːtʃə ʋəʃə ẽːʋə ləd͡ʒd͡ʒɑː s̪əs əpəɳ̪ə d̪ɾɨʂʈɪ d͡ʒʰukɑː leːlət̪ʰɪ. kɪtʃʰu d̪eːɾə t̪əkə məuɳ̪ə ʋjɑːpt̪ə ɾəɦələ ɦuɳ̪əkɑː t̪iːɳ̪uː keː

məd̪ʱjə,puɳ̪əhə̆ tʃĩt̪ɽəleːkʰɑː bɑːd͡ʒələt̪ʰɪ -
"s̪ɒəɾgə loːkə t̪əs s̪ə̃kəʈə s̪əs puɳ̪əhə̆ gʰeːɾɑː geːlə budʒʱɑːiːt̪ə ətʃʱɪ. ɑːbə t̪əs ɦəmərə s̪əbəɦəkə prət̪ɪʂʈʰɑː kʰət̪əɾɑː mẽː pəʈələ ətʃʱɪ".
"ɳ̪əɦɪ ɑːbə eːɦeːɳ̪ə kɪtʃʱu ɳ̪əɦɪ ɦoːjət̪ə,kɪeːkə t̪əs ut̪pɑːt̪əkə d͡ʒə_ɪʈə keːʃɪ məɾɪ geːlə ətʃʱɪ". - ɾɑːd͡ʒɑː puɾuːɾəʋɑː ɦuɳ̪əkɑː d̪uɳ̪uː keː ɑːʃʋəs̪t̪ə keːlət̪ʰɪ .
tʃĩt̪ɽəleːkʰɑː məuɳ̪ə bʰəs geːliːɦə . uɾʋəʃiː məuɳ̪ə bʱə̃gə keːlət̪ʰɪ -
"iː d̪uɾgʰəʈəɳ̪ɑː mɑːt̪ɾə ɑːɦɑ̃ː keː kɑːɾəɳ̪ə bʰeːlə ".
"kiː! kət̪ʰɪ kəɦələɦũ ! ɦəmə t̪ʰɪkəɦũ eːkərə kɑːɾəɳ̪ə! ɦəməɾɑː kɑːɾəɳ̪ə bʰeːlə iː d̪uɾgʰəʈəɳ̪ɑː ! iː koːɳ̪ɑː kəɦɪ s̪əkəɪt̪ə tʃʱiː ɑːɦɑ̃ː"? - puɾuːɾəʋɑː puːtʃʱələt̪ʰɪ.
"ɦə̃! ɦəmərə ɦɾɨd̪əjə keː tʃoːɾiː keːləɦũ ɑːɦɑ̃ː!ɦəmə oːkərə t̪əlɑːʃə kərəɪt̪ə pəɦũtʃələɦũ ud̪jɑːɳ̪ə mẽː,ɑː oːt̪əɦɪ iː d̪uɾgʰəʈəɳ̪ɑː bʰəs geːlə " - uɾʋəʃiːkə eːɦɪ bɑːt̪ə pərə tʃĩt̪ɽəleːkʰɑː ɑː puɾuːɾəʋɑː d̪uɳ̪uː ɦə̃s̪əs ləgələt̪ʰɪ.
"ɑːɦɑ̃ː əpəɳ̪ə ɦɾɨd̪əjə keː ʋɪʂəjə mẽː tʃĩt̪ɽəleːkʰɑː s̪əs puːtʃʱɪ lɪt̪əɦũː t̪əs tʃoːɾəkə ɳ̪ɑːmə iː bət̪ɑː d̪ɪt̪ət̪ʰɪ,t̪əkʰəɳ̪ə ɑːɦɑ̃ː keː tʃoːɾə keː t̪əlɑːʃə kərəʋɑː ɦeːt̪u ud̪jɑːɳ̪ə mẽː d͡ʒɑːjə keː ɑːʋəʃjəkət̪ɑː ɳ̪əɦɪ ɦoːɪt̪ə".
puɳ̪əhə̆ eːkə beːɾə s̪əmmɪlɪt̪ə ʈʰəɦɑːkɑː pəs̪əɾɪ geːlə. eːɦɪ prəkɑːɾə s̪əs ɦə̃s̪ɪː-d̪ɪlləgiː s̪əs pəɾɪpuːɾɳ̪ə bɑːt̪ə kərəɪt̪ə-kərəɪt̪ə oː ɑːɳ̪ə̃d̪ə puːɾʋəkə kəkʰəɳ̪ɪ ɑː koːɳ̪ɑː əməɾɑːʋət̪ɪː pəɦũtʃĩ geːlət̪ʰɪ kɪɳ̪əkoː d͡ʒɲɑːt̪ə ɳ̪əɦɪ bʰəs s̪əkələɳ̪ɪ. kɪtʃʱu kɑːlə puːɾʋə keː d̪uɾgʰəʈəɳ̪ɑː keː oː s̪əbʰə ɑːɳ̪ə̃d̪ə məjə ʋɑːt̪ɑːʋəɾəɳ̪ə mẽː bɪs̪əɾɪ geːlə tʃʱəlɑːɦə.

krəməʃəhə̆

əpən̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.ətaff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

3.7.s̪ə̃t̪oːʂə kumɑːrə rɑːjə 'bəʈoːɦiː' mə̃gərəun̪ɑː (d̪ʰɑːrɑːʋɑːɦɪkə upəɲɑːs̪ə 12mə kʰeːpə)

s̪ə̃t̪oːʂə kumɑːrə rɑːjə 'bəʈoːɦiː'

'mə̃gərəun̪ɑː' (d̪ʰɑːrɑːʋɑːɦɪkə upəɲɑːs̪ə- bɑːrəɦəmə kʰeːpə)

ɑːbə ɦəmə t̪ʰɑːkɪ geːləɦũ ətʃʱɪ. d̪əuɽəɪt̪ə-d̪əuɽəɪt̪ə beːd̪əmə bʰəə́ geːləɦũ ɦəmə. ɑːbə ɦəmərɑː s̪ə̃ n̪əɦɪ ɦoːjət̪ə . budʒʱən̪ɑː d͡ʒɑːjət̪ə ətʃʱɪ- pɑːeːrə ʈuʈɪ geːlə. n̪ɑːn̪ɦɪʈɑː s̪ə̃ d̪əuɽə rəɦələ tʃʱiː. əkʰən̪oː d̪ʰərɪ bəʈoːɦiː bən̪ə tʃʱiː. bəʈoːɦiː n̪ɑːmə ɑːbə ɦəmərɑː ɲiːkə n̪əɦɪ lɑːgɪ rəɦələ ətʃʱɪ. 2002 meː ɦəmərə mɪt̪rə ɑːoːrə gurudʒiː ɖɔ0 kɪʃən̪ə

kɑːɾiːgəɾə ɦəməɾɑː iː n̪ɑ̪ːmə d̪eːlɑːt̪ʰɪ , pəɾəɲt͡ʃə ɑːbə bud͡ʒʱən̪ɑ̪ː d͡ʒɑːjət̪ə ət͡ʃʱɪ iː n̪ɑ̪ːmə ɾɑːkʰɪ kəə̸ ɦəmə pəɪgʰə gələt̪ɪ̪ː keːləɦũ ət͡ʃʱɪ. ɑːbə kət̪e̪ːkə d̪ɪʋəs̪ə̪ d̪ʰəɾɪ d̪ə̪uɽəɪt̪ə̪ ɾəɦuː ? moːn̪ə̪ t̪ʰɑːkɪ geːlə ət͡ʃʱɪ. bəɽoːɦiː ɑːbə n̪ə̪ɦɪ ɾəɦəbə ɦəmə.

kɪʃən̪ə̪d͡ʒiː keːɾə pɾət̪ɪ̪ ɦəmə ɑːbʰɑːɾiː t͡ʃʱiː. ʋoː mə̃gəɾəun̪ɑ̪ː gɑːməkə eːkəɽɑː pəɪgʰə ʋɪd̪ʋɑːn̪ə̪ t͡ʃʱət̪ʰɪ. ɦɑːlɪjɑː pəɾə ɦun̪ə̪kəɾə d͡ʒɪn̪ə̪giː t͡ʃʱən̪ɦ̪ɪ. ɾeːləʋeː keːɾə n̪ə̪ukəɾiː s̪ə̪̃ ʋoː ɾɪd͡ʒɑːɪn̪ə̪ d̪ə̪ə̸ d̪eːlət̪ʰɪn̪ɦ̪ə. ɦəməɾɑː ʋɪt͡ʃɑːɾeː iː ɦɪn̪ə̪kəɾə pəɪgʰə gələt̪ɪ̪ː t͡ʃʱələn̪ɦ̪ɪ. pət̪ɾ̪əkɑːɾɪt̪ɑ̪ː s̪ə̪̃ ɦɪn̪ə̪kɑː bəɽə pɾeːmə t͡ʃʱələn̪ɦ̪ɪ. d̪eːʃəkə ɾɑːd͡ʒəd̪ʰɑːn̪iː̪ d̪ɪlliː mẽː kəɾɪəɾə bən̪ə̪bəɪ kẽː koːʃɪʃə keːlɑːt̪ʰɪ , pəɾəɲt͡ʃə mɑːs̪ə̪kəmjun̪ɪ̪keːʃən̪ə̪ meː ɖɪgɾiː ɾəɦəlɑːkə bɑːd̪o̪ː beːs̪iː̪ d̪ɪn̪ə̪ d̪ʰəɾɪ ʋoː s̪ə̪ks̪eː̪s̪ə̪ n̪ə̪ɦɪ bʰeːlɑːt̪ʰɪ. ɾeːɖɪjoː d͡ʒəɾn̪ə̪lɪd͡ʒmə meː piːd͡ʒiː ɖɪploːmɑː t͡ʃʱən̪ɦ̪ɪ. biːeːɖə ɑːoːɾə eːməeːɖə t͡ʃʱət̪ʰɪ . piːeːt͡ʃə-ɖiː keːɾə ɖɪgɾiː t͡ʃʱən̪ɦ̪ɪ, pəɾəɲt͡ʃə ɦun̪ə̪kəɾə ʋɪt͡ʃɑːɾə kɪn̪ə̪koː s̪ə̪̃ n̪ə̪ɦɪ mɪləɪt̪ə̪ t͡ʃʱən̪ɦ̪ɪ. ʋoː mə̃gəɾəun̪ɑ̪ː gɑːməkə mɑːɾks̪ə̪ t͡ʃʱət̪ʰɪ.

kɪt͡ʃʱu ʃuɾuɑːt̪ə̪ t̪ə̪̃ kəɾəɪt̪ə̪ t͡ʃʱət̪ʰɪ, pəɾəɲt͡ʃə ʋoː kɑːd͡ʒə mə̃d͡ʒʱəd̪ʰɑːɾə meː pʰə̃s̪ɪ̪ d͡ʒɑːjət̪ə̪ t͡ʃʱən̪ɦ̪ɪ. s̪ə̪̃s̪t̪ʰɑː ɑːoːɾə s̪ə̪̃s̪t̪ʰɑːn̪ə̪ bən̪eː̪bɑːkə ɦɪn̪ə̪kɑː s̪ə̪̃ kɪjoː s̪iː̪kʰɪeː s̪ə̪kəɪt̪ə̪ t͡ʃʱiː. ɑːd͡ʒu d̪ʰəɾɪ oː əpən̪ə̪ s̪ɪ̪d̪d̪ʰɑ̃ːt̪ə̪ pəɾə əɖɪgə t͡ʃʱət̪ʰɪ. əpən̪eː̪ ɑːpə kẽː gʰəɾə meː bən̪n̪ə̪ keːn̪eː̪ ɾəɦəɪt̪ə̪ t͡ʃʱət̪ʰɪ. kɪn̪ə̪koː s̪ə̪̃ meːləd͡ʒoːlə n̪ə̪ɦɪ. gɑːməkə ʋɪd̪ʋət̪ɑ̪ː keːɾə iː gət̪ɪ̪ ɦəməɾɑː bəɽoːɦiː bən̪ə̪un̪eː̪ ət͡ʃʱɪ.

iː gəuɽəgɑːmɑː gɑːmə t͡ʃʱɪjəɪjə. d͡ʒən̪ə̪t̪ɑ̪ː ɦəɾɪɦəɾə d̪ə̪t̪t̪ə̪ ut͡ʃt͡ʃə ʋɪd̪jɑːləjə, gəuɽəgɑːmɑː s̪ə̪̃ 1999 meː ʋoː d̪ʋɪt̪iː̪jə

ʃɾeːɳiː sə̃ ut̪t̪iːɾɳə bʰeːlaːɦə ət͡ʃʱɪ. ɦəməɾaː sə̃ oː eːkə klaːsə sɪɳɪjəɾə t͡ʃʱət̪ʰɪ. ɦəɾeːɾaːmə , baːsudeːʋə, ɑːɳə̃də, əd͡ʒəjə, əməɾə ʈʰaːkuɾə ɑːoːɾə laːləboːdʱə iː səbʱə kɪjoː eːkə bəɪt͡ʃə̃ keːɾə ʋɪdjaːɾt̪ʰiː t͡ʃʱət̪ʰɪ.

laːləboːdʱə d͡ʒiː keːɾə dɪlliː eːɳəsiːɑːɾə meː əpəɳə eːmbɾəɪɖəɾiː keːɾə pʰəɪkʈɾiː t͡ʃʱəɳɦɪ. əpəɳə məʃiːɳə bəɪʈʰəuɳeː t͡ʃʱət̪ʰɪ. oː biː eː eːmə eː kəɾəbaː meː ʋɪʃʋaːsə ɳəɦɪ keːlaːt̪ʰɪ. ɖɪ d͡ʒaː ɪɳə mẽː koːɾsə kəə̯ keː bɪd͡ʒəɳeːsə kəɾəbaːkə ɦɪɳəkəɾə moːɳə bʰeːləɳɦɪ. ɳəɦu-ɳəɦu gət̪ɪ sə̃ oː ɑːgaː bəɽʰɪ ɾəɦələ t͡ʃʱət̪ʰɪ. doːsəɾə keːɾə pʰəɪkʈɾiː meː ɖɪd͡ʒaːɪɳəɾə keːɾə ɳəukəɾiː t͡ʃʱoːʈəlaːkə baːdə pəɦɪɳeː eːkəʈaː kəpəʈaː meː d͡ʒəʈiː kaːd͡ʒə̃ keːɾə məʃiːɳə gəɖɖʰaː kɔloːɳiː meː ləgəulaːt̪ʰɪ. ɑːbə ʋoː doːsəɾə məʃiːɳə ləgəulaːt̪ʰɪ. moːɳə ɦəɾəkʰɪt̪ə bʰeːlə. subʰaːʂə kẽː ʃaːdiː keːɾə ɾɪseːpʃəɳə meː dɪlliː meː ɦoːʈələ meː mɪlələ t͡ʃʱəlaːt̪ʰɪ. ɪ mə̃gəɾəuɳaː gaːməkə ɳaːmə kəə̯ ɾəɦələ t͡ʃʱət̪ʰɪ.

gəɾiːbə ɑːoːɾə maːjə-baːpəkə muɪlaːkə baːdə kiː ɦaːlə ɦoːeːt̪ə t͡ʃʱəɪ seː ɦəɾeːɾaːmə keːɾə d͡ʒɪɳəgiː sə̃ bud͡ʒʱɪ səkəɪt̪ə t͡ʃʱiː. t̪iːɳɪ bʰəɪjjaːɾiː meː ɦəɾeːɾaːmə səbəsə̃ t͡ʃʱoːʈə t͡ʃʱət̪ʰɪ. səbəsə̃ ɳəmbəɾə ɑːoːɾə mɑ̃ːd͡ʒʱɪlə koːləkaːt̪aː meː st̪ʰaːpɪt̪ə bʰəə̯ geːlaːɦə. ɦəɾeːɾaːmə pəɽʰəbaː meː ɳiːkə ɾəɦəɪt̪ə, pəɾəɲt͡ʃə̃ gəɾiːbiː pɾət̪ɪbʰaː kẽː maːɾɪ deːləkəɳɦɪ. bə̃bəiː meː kaːd͡ʒə̃ kəɾəbaː leːlə geːlə t͡ʃʱəlaːt̪ʰɪ. eːkəʈaː ɑ̃ːkʰɪ pəɦɪɳəɪɦə bʰəgəʋaːɳə ləə̯ leːɳeː t͡ʃʱələɳɦɪ. kɪt͡ʃʱu gʰəʈəɳaː meː t̪ət̪eːkə ɳeː maːɾɪ ləgələɪɳɦə d͡ʒeː ɦɪɳəkəɾə ʃəɾiːɾə beːdəmə bʰəə̯ geːləɳɦɪ. ɑːbə oː gʰəɾə oːgəɾəɳeː t͡ʃʱət̪ʰɪ. məd͡ʒuːɾiː kəɾəkeː d͡ʒɪɳəgiː kəʈəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ.

ɑːn̪ə̃d̪ə keːɾə d͡ʒɪn̪əgiː oːn̪ɑː koːn̪ɑː bʰə geːləɪn̪ɦə, n̪əɦɪ pət̪ɑː ətʃʰɪ. kɔmərs̪ə ɾɑːkʰɪ kəə⁄ ʋoː d̪ərəbʰə̃gɑː meː əllɑːɦə moːɦəllɑː meː gən̪əuɾə bʰəgət̪ə lɔd͡ʒə meː ʋoː pəɽʰəɪt̪ə tʃʰəlɑːɦə. kɔmərs̪ə keːɾə n̪iːkə ʋɪd̪jɑːɾt̪ʰiː bʰəə⁄ geːlə tʃʰəlɑːɦə, pəɾəɲt͡ʃə ɦun̪əkɑː kiː bʰeːlən̪ɦɪ ? oː d̪ɪmɑːgiː ɾuːpeːɳə biːmɑːɾə tʃʰət̪ʰɪ. ɾɑ̃ːt͡ʃiː s̪ə̃ s̪eːɦoː iːlɑːd͡ʒə bʰeːlən̪ɦɪ , pəɾəɲt͡ʃə ʋoː ʈʰiːkə n̪əɦɪ bʰeːlɑːɦə. loːkə kəɦəɪt̪ə tʃʰəɪ d͡ʒeː ʈʰɑːkuɾəd͡ʒiː kẽː ʃɪʂjət̪ʋə gɾəɦəɳə keːlɑːkə bɑːd̪ə oː beːs̪iː s̪oːt͡ʃəə⁄ ləgələt̪ʰɪn̪ɦə , t̪ə̃ɪ bət̪ɑːɦə bʰəə⁄ geːlɑːɦə. bʰəgəʋɑːn̪ə d͡ʒɑːn̪əɪ pət̪ɑː n̪əɦɪ ɦun̪əkɑː kiː bʰeːlən̪ɦɪ... !!

ɑːn̪ə̃d̪əd͡ʒiː bʰəɾɪ gɑːmə gʰumɪ əbəɪt̪ə tʃʰət̪ʰɪ ɑːoːɾə əpən̪ə d̪əlɑːn̪ə pəɾə ɑːbɪ kəə⁄ bəɪs̪ə d͡ʒɑːjət̪ə tʃʰət̪ʰɪ. iː ɦɪn̪əkəɾə ɖeːliː keːɾə ɾuːʈɪn̪ə tʃʰɪjəɪn̪ɦə. eːkə d̪ɪn̪ə d̪uɾgɑː s̪t̪ʰɑːn̪ə meː ɦəmə pəɽʰəbəɪt̪ə ɾəɦiː, oː ɑːbɪ kəə⁄ kɑːpiː pəɾə kɪtʃʰu lɪkʰɪ d̪eːlət̪ʰɪn̪ɦə . ʋɪd̪jɑːɾt̪ʰiː s̪əbʰə ɖeːɾɑː geːlə tʃʰələ, pəɾəɲt͡ʃə ʋoː eːkəɽɑː bʰəd͡ʒən̪ə keːɾə mukʰəɽɑː lɪkʰən̪eː tʃʰəlɑːt̪ʰɪ.

ɦəmə putʃʰəlɪjəɪn̪ɦə- kiː s̪əmɑːt͡ʃɑːɾə ətʃʰɪ ɑːn̪ə̃d̪əd͡ʒiː ?
ʋoː kɪtʃʰu n̪əɦɪ bəd͡ʒəlɑːɦə. mũɦə bɪt͡ʃəkəbəɪt̪ə t͡ʃəlɪ geːlɑːt̪ʰɪ. gɑːməkə pɾət̪ɪbʰɑː keːɾə ə_ɪ pɾəkɑːɾeːɳə d̪uɾgət̪ɪ ɦoːjət̪ə d̪eːkʰɪ kəə⁄ kɪn̪əkoː kɾeːd͡ʒə pʰɑːʈɪ d͡ʒɑːjət̪ə. ɑːn̪ə̃d̪ə d͡ʒiː ɑːbə d͡ʒɪn̪əgiːbʰəɾɪ oːɦɪn̪ɑː ɾəɦət̪ɑːɦə. ɦun̪əkɑː s̪ə̃ tʃʰoːʈə bʰɑːiː kẽː d̪uːʈɑː bɑːləkə bʰeːləɪn̪ɦə, pəɾəɲt͡ʃə ʋoː oːɦɪn̪ɑː ɾəɦɪ geːlɑːɦə.

bɑːs̪ud̪eːʋə d͡ʒiː gəɳɪt̪ə ʋɪʂəjə s̪ə̃ piːeːt͡ʃə-ɖiː keːn̪eː tʃʰət̪ʰɪ. pləs̪ə ʈuː ʋɪd̪jɑːləjə bɑːjoːps̪iː meː ʃɪkʂəkə bʰeːlɑːɦə ətʃʰɪ. d̪uɾgɑː puːd͡ʒɑː s̪əmɪt̪ɪ keːɾə koːʂɑːd̪ʰjəkʂə tʃʰət̪ʰɪ. 2011

s̪ə̃ ʋoː ə_ɪ pəd̪ə kẽː s̪ə̃bʱaːləne̪ː tʃʱət̪ʰɪ. ɦɪn̪əkərə bjaːɦə dʒʱə̃ɖaːbərəd̪aːɾə bʱeːlə ɾəɦəɪn̪ɦə. ʋoː kəɦəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ gʱərə meː kɪjoː uɽɪ-biːɽɪ ləgəune̪ː ə̃tʃʱɪ. bʱəgət̪aː s̪əbʱə ləgə d̪əuɽə ləgaːbəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪn̪ɦə. ɦun̪əkərə kən̪ɪjaː d̪ərəbʱə̃gaː meː ə̃gɾeːdʒə ɾəɦəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ .oː ə̃gɾeːdʒə mə̃gərəun̪aː meː ɾəɦəɪt̪ə tʃʱət̪ʰɪ. ʋoː pʰeːɾə bjaːɦə n̪əɦɪ kərət̪aːɦə aːoːɾə ɦun̪əkərə kən̪ɪjaː s̪e̪ːɦoː əkʰən̪ə d̪ʰərɪ d̪oːs̪ərə bjaːɦə n̪əɦɪ keːliːɦəeː. ʋoː əpən̪ə dʒɪn̪əgiː kẽː dʒeːn̪aː mə̃ː d̪uɾgaː kẽː əɾpəɳə kəə d̪e̪ːlət̪ʰɪn̪ɦə.

mə̃gərəun̪aː gaːmə meː baːs̪ud̪e̪ːʋə dʒiː oːɦɪn̪aː ɾəɪɦə dʒeːt̪aːɦə məne̪ː. ɦɪmmət̪ə kəəkeː putʃʱəlɪjəɪn̪ɦə - kiː d̪oːs̪ərə bjaːɦə n̪əɦɪ kərəbə s̪ərə ? ɦun̪əkərə ãːkʰɪ laːlə-piːjərə bʱəə geːləɪn̪ɦə. oː kəɦəlaːt̪ʰɪ - ə_ɪ gəpə kẽː tʃərtʃaː n̪əɦɪ uʈʰaːjəbə. dʒɪn̪əgiː meː eːkəʈaː bjaːɦə keːləɦũ. aːbə d̪oːs̪ərə n̪əɦɪ kərəbə. d̪e̪ːkʰəɪt̪ə n̪əɦɪ tʃʱɪjəɪjə gʱərə meː kɪjoː aːgɪ ləgəune̪ː ətʃʱɪ. iː aːgɪ ləgəulə tʃʱɪjəɪjə kɪ moːn̪ə ʋəɦəmə ?

aːn̪ə̃d̪ə aːoːɾə dʒən̪aːɾd̪ən̪ə keː dʒoːɽiː gaːmə meː kʰuːbə dʒəməɪt̪ə tʃʱələɪɦə. gaːmə meː 'tʃud̪uɾə-kʰəʈəmələ' ʃəbd̪ə keːɾə prətʃaːɾə kərəbaː meː iː d̪un̪uː goːʈeː keː ɦaːt̪ʰə tʃʱələɪn̪ɦə. dʒən̪aːɾd̪ən̪ə pəɽʰəʋaː meː s̪ɪləuʈə tʃʱəlaːɦə. ʋoː t̪iːn̪ɪ s̪aːlə pəɦəlaː ʋəɾgə meː ɾəɦəlaːɦə ətʃʱɪ. t̪əkʰən̪oː kɪt̪aːbə pəɽʰələ n̪əɦɪ bʱeːləɪn̪ɦə. t̪əkʰən̪ə ɦaːɾɪ kəə maːɦəʈərə s̪aːɦəbə d̪uːs̪əraː meː ɦɪn̪əkərə n̪aːmə aːgaː bəɽʰaː d̪e̪ːlət̪ʰɪn̪ɦə. kəɦun̪aː-kəɦun̪aː kẽː aːʈʰə klaːs̪ə t̪əkə pəɽʰɪ kəə koːləkət̪aː tʃəlɪ geːlə. ɦɪn̪əkərə baːbuːdʒiː koːləkət̪aː kaːliːgʱaːʈə meː pulɪs̪ə meːs̪ə meː kʰaːn̪aː kʰeːbaːkə leːlə n̪aːmə lɪkʰaː d̪e̪ːlət̪ʰɪn̪ɦə aːoːɾə

tʃəkərəbəʈɪjɑː meː moːʈərə gɑːɽiː ʈreːñ̪ɪgə s̪ẽːʈərə meː ɖrɑːɪʋərə bən̪əʋɑːkə leːlə n̪ɑːmə lɪkʰə d̪eːləʈ̪ʰɪn̪ɦə. lɑːɪs̪ẽːs̪ə ʈ̪əə̯ ʈɑːkɑː d̪əə̯keː bən̪ɪ geːləɪ , pərəɲtʃə̃ bɑːbuːd͡ʒiː muɪlɑː keː bɑːd̪oː d̪ʰərɪ ɦun̪əkɑː gɑːɽiː tʃələun̪əɪ s̪ɪːkʰələ n̪əɦɪ bʰeːləɪn̪ɦə. ɦun̪əkərə beːʈiː pəɽʰəbɑː meː n̪ɪːkə ətʃʱɪ, pərəɲtʃə̃ gəriːbiː oːkərɑː ɑːgɑː n̪əɦɪ pəɽʰəə̯ d̪eːʈ̪əɪ. ʋoː ʃə̃kərɑːmɑːɪs̪ɪn̪əkə pɑːuɖərə pʰə̃kəʋɑː meː ɑːguː tʃʱəʈ̪ʰɪ.

gɑːmə meː bəʈ̪ɑːɦəkə s̪ə̃kʰjɑː bəɽʰɪ rəɦələ ətʃʱɪ. d̪ɑːruː gɑːmə meː bɪkɑː rəɦələ ətʃʱɪ. bʰɑ̃ːgə, gɑːd͡ʒɑː , d̪ɑːruː piːbɪ kəə̯ d͡ʒəʋən̪əkɑː s̪əbʰə əpən̪ə kəpɑːɽə meː kɑːrɪkʰə leːpən̪eː d͡ʒɑːjəʈ̪ə ətʃʱɪ. n̪əʃɑː keː tʃə̃kkərə meː puːrɑː gɑːmə bərbɑːd̪ə bʰəə̯ rəɦələ ətʃʱɪ.

-s̪ə̃ʈ̪oːʂə kumɑːrə rɑːjə 'bəʈoːɦiː', grɑːmə-mə̃gərəun̪ɑː

əɪ **rətʃə̃n̪ɑːpərə əpən̪ə mə̃ʈ̪əʋjə** editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

3.8.ɑːtʃɑ̃ːrjə rɑːmɑːn̪ən̪d̪ə məɳɖələ-d͡ʒɑːʈ̪ɪ bən̪ɑːmə d͡ʒɑːʈ̪ɪʋɑːd̪ə/ d̪ʰərəmə s̪ə̃kəʈə mukʈ̪ə

ɑːt͡ʃɑːɾjə ɾɑːmɑːn̪ə̃d̪ə mə̃ɖələ

d͡ʒɑːt̪ɪ bən̪ɑːmə d͡ʒɑːt̪ɪʋɑːd̪ə/ d̪ʰərəmə s̪ə̃kəʈə mukt̪ə

1

d͡ʒɑːt̪ɪ bən̪ɑːmə d͡ʒɑːt̪ɪʋɑːd̪ə

bɪɦɑːɾə d͡ʒɑːt̪ɪ ɑːd̪ʰɑːɾɪt̪ə gəɳəɳ̪ɑː (ThT̃e Bihĩar caste base Survey) pəɾə ut͡ʃt͡ʃə ɳ̪jɑːjɑːləjə, pəʈəɳ̪ɑː t̪ət̪kɑːlə pɾəbʰɑːʋə s̪eː ɾoːkə ləgɑː d̪eːləkə ɦəjə.kut͡ʃʰə loːgə ə_ɪ ɑːd̪ʰɑːɾə pəɾə jɑːt͡ʃɪkɑː d̪ɑːjəɾə kəɪleː ɾəɦələ ɦəjə kɪ ə_ɪs̪eː d͡ʒɑːt̪iːjə ʋɪs̪əmət̪ɑː bəɖʰət̪ə ɑː d̪oːs̪əɾə ɪ kɪ d͡ʒən̪əgəɳəɳ̪ɑː kəɾɑːbeː keː əd̪ʰɪkɑːɾiː keːɳ̪d̪ɾə s̪əɾəkɑːɾə ɦəjə.d͡ʒəukɪ bɪɦɑːɾə s̪əɾəkɑːɾə keː kəɦəɳ̪ɑː ɦəjə kɪ ɪ d͡ʒən̪əgəɳəɳ̪ɑː ɳ̪ə ɦəjə bəlkɪ eːkəʈɑː s̪əɾʋeː ɦəjə.ɑː s̪əɾʋeː kəɾeː keː əd̪ʰɪkɑːɾiː ɾɑːd͡ʒjə s̪əɾəkɑːɾə ɦoːɪ ɦəjə.

pəɦɪleː ut͡ʃt͡ʃə ɳ̪jɑːjɑːləjə gəɳəɳ̪ɑː pəɾə ɾoːkə ləgɑːbeː s̪ə̃ ĩkɑːɾə kə d̪eːleː ɾəɦəjə.t̪əbə jɑːt͡ʃɪkɑː kəɾt̪ɑː s̪əɾʋoːt͡ʃt͡ʃə

ɳʝɑːjɑːləjə meː geːlə. s̪ərʊoːt͡ʃt͡ʃə̃ ɳʝɑːjɑːləjə jɑːt͡ʃɪ̃kɑː kərt̪ɑː keː ut͡ʃt͡ʃə̃ ɳʝɑːjɑːləjə meː d͡ʒɑːjə keː ɑːd̪eːʃə d̪eːɪt̪ə ut͡ʃt͡ʃə̃ ɳʝɑːjɑːləjə keː ɑːd̪eːʃə d̪eːlən̪ə kɪ t̪ɪːn̪ə d̪ɪn̪ə keː ə̃d̪ərə ə̃t̪ərɪmə pʰəɪs̪əlɑː kərəjə.t̪əɪjə ɑːd̪eːʃə keː ɑːloːkə mẽː ut͡ʃt͡ʃə̃ ɳʝɑːjɑːləjə əppən̪ə ə̃t̪ərɪmə ɑːd̪eːʃə meː d͡ʒɑːt̪ɪ gət̪ə gəɳən̪ɑː d͡ʒulɑːiː -23t̪əkə ɾoːkə ləgɑː d̪eːləkə.əgəlɑː s̪un̪əʋɑːiː d͡ʒulɑːiː mẽː n̪ɪɾd̪ʰɑːɾɪt̪ə ɦəjə.

ɾɑːd͡ʒjə s̪ərəkɑːɾə keː kəɦən̪ɑː ɦəjə kɪ loːkə kəljɑːɳəkɑːɾiː joːd͡ʒən̪ɑː keː leːlə s̪ɑ̃ːkʰjɪkiː keː ɑːʋəʃjəkət̪ɑː ɦoːɪ ɦəjə. keːt̪eː bɑːɾə ɳʝɑːjɑːləjoː eːkərə d͡ʒɑːn̪əkɑːɾiː mɑ̃ːgəɪ t͡ʃʱəjə.eːkərɑː əbʰɑːʋə me: d͡ʒən̪ə kəljɑːɳəkɑːɾiː joːd͡ʒən̪ɑː keː lɑːguː kəɾeː meː ʋjəʋəd̪ʰɑːn̪ə ɦoːɪ ɦəjə.

mə̃ɖələ ɑːjoːgə keː lɑːguː kəɾeː meː d̪ɪkkət̪ə bʰeːlə ɾəɦəjə.ʋoːɪ s̪əməjə meː 1931meː bʰeːlə ɾəɦəjə d͡ʒɑːt̪ɪ gəɳən̪ɑː keː ɖɑːʈɑː keː ɑːd̪ʰɑːɾə pərə pɪt͡ʃʱəɽɑː ʋərgə keː 27prət̪ɪʃət̪ə ɑːɾəkʂəɳə ʃɪkʂɑː ɑː s̪eːʋɑː kʂeːt̪ɾə meː d̪eːlə geːləjə. ən̪us̪uːt͡ʃɪt̪ə d͡ʒɑːt̪ɪ ɑː ən̪us̪uːt͡ʃɪt̪ə d͡ʒən̪ə d͡ʒɑːt̪ɪ keː d͡ʒən̪əgəɳən̪ɑː kəɾeː keː pɾɑːʋəd̪ʰɑːn̪ə s̪ə̃ʋɪd̪ʰɑːn̪ə mẽː ɦəjə. leːkɪn̪ə s̪ɑːmɑːɲjə ʋərgə ɑː pɪt͡ʃʱəɽɑː ʋərgə keː d͡ʒɑːt̪ɪ gəɳən̪ɑː keː pɾɑːʋəd̪ʰɑːn̪ə n̪ə ɦəjə.t̪ə d͡ʒɑːt̪ɪ gəɳən̪ɑː keː leːlə d͡ʒən̪əkəljɑːɳə keː leːlə s̪ə̃ʋɪd̪ʰɑːn̪ə s̪ə̃ʃoːd̪ʰən̪ə kərən̪ɑːɪ ɑːʋəʃjəkə ɦoːɪ d͡ʒɑːjə t͡ʃʱəɪjə. s̪ɑːmɑːɲjə ʋərgə keː bɪn̪ɑː d͡ʒɑːt̪ɪ gət̪ə ɖɑːʈɑː keː ɑːɾt̪ʰɪkə ɑːd̪ʰɑːɾə pərə 10 prət̪ɪʃət̪ə ɑːɾt̪ʰɪkə ɑːd̪ʰɑːɾə pərə ɑːɾəkʂəɳə bʰẽːʈə geːlə.d͡ʒəukɪ s̪ə̃ʋɪd̪ʰɑːn̪ə meː ɑːɾt̪ʰɪkə ɑːd̪ʰɑːɾə pərə ɑːɾəkʂəɳə d̪eːʋeː keː pɾɑːʋəd̪ʰɑːn̪ə n̪ə ɦəjə. s̪ə̃ʋɪd̪ʰɑːn̪ə meː keːʋələ s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə ɑː ʃəɪkʂəɳɪkə pɪt͡ʃʱəɽɑːpən̪ə keː

ɑːd̪ʱɑːɾə pəɾə ʃɪkʂɑː ɑː s̪eːʋɑː kʂeːt̪ɾə meː ɑːɾəkʂəɳə d̪eːʋəjə keː pɾɑːʋəd̪ʱɑːɳ̪ə ɦəjə.

d͡ʒəũ s̪əmɑːd͡ʒə meː d͡ʒɑːt̪ɪ ɦəjə t̪ə d͡ʒɑːt̪ɪ keː gəɳəɳ̪ɑː ɑːʋəʃjəkət̪ɑː ɦəjə. t̪əbeː ʋoːkəɾə kəljɑːɳə keː leːlə ɑːɳ̪upɑːt̪ɪkə joːd͡ʒəɳ̪ɑː bəɳ̪ɑːjələ d͡ʒɑː s̪əkələ ɦəjə. ɦəɾə d͡ʒəgəɦə d̪ʱəɾmə ɑː d͡ʒɑːt̪ɪ keː kɑːləmə bʱəɾələ d͡ʒɑːɪ ɦəjə. leːkɪɳ̪ə d͡ʒəu gɪɳ̪ət̪iː keː bɑːt̪ə ɦoːɪ ɦəjə t̪ə eːkəɾə əlpəs̪ə̃kʰjəkə d͡ʒɑːt̪ɪ eːkəɾə ʋɪɾoːd̪ʱə kəɾəjə ɦəjə.əs̪ələ meː gəɳəɳ̪ɑː keː pɾəd͡ʒɑːt̪ə̃t̪ɾə mẽː məɦət̪ʋə ɦoːɪ ɦəjə ɑː ʋoːɪ gɪɳ̪ət̪iː s̪eː gʱəbəɾɑːɪ ɦəjə. loːgə əppəɳ̪ə ɾoːʈiː-beːʈiː keː s̪ə̃bə̃d̪ʱə əppəɳ̪ə d͡ʒɑːt̪ɪ meː kəɾəjə ɦəjə.ɦəɾə d͡ʒɑːt̪ɪ keː əppəɳ̪ə kəltʃəɾə ɦəjə. ɦəɾə d͡ʒɑːt̪ɪ keː s̪ə̃gʱə -s̪ə̃gʱəʈʰəɳ̪ə ɦəjə. s̪ə̃gəʈʰəɳ̪ə t̪ə ə̃t̪əɾəɾɑːʂʈɾiːjə s̪t̪əɾə t̪əkə bəɳ̪əɪləjə ɦəjə.d͡ʒɑːt̪ɪʋɑːd̪ə kʰuːbə kəɾət̪ə pəɾə̃t̪u d͡ʒɑːt̪ɪ s̪eː gʱəbəɾɑːjət̪ə.kəɦət̪ə kɪ s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə s̪əməɾəs̪ət̪ɑː ɦəjə.ɑːɪjoː s̪əmɑːd͡ʒə meː d͡ʒɑːt̪iːjə ʋɪbʱɑːd͡ʒəɳ̪ə ɑː ʋɪməʂət̪ɑː ɦəjə. d͡ʒɑːt̪ɪgət̪ə ʋɪʂəmət̪ɑː bəɳ̪ələ ɾəɦəjə ə_ɪ leːlə d͡ʒɑːt̪ɪ ɑːd̪ʱɑːɾɪt̪ə s̪əɾʋeː keː ʋɪɾoːd̪ʱə kəɪlə d͡ʒɑː ɾəɦələ ɦəjə. mɑːɳ̪əɳ̪iːjə utʃt͡ʃə ɳ̪jɑːjɑːləjə keː s̪əbʱə t̪ət̪ʰjə pəɾə ʋɪtʃɑːɾə kəɾeː keː ɑːʋəʃjəkət̪ɑː ɦəjə.əs̪ələ meː ɪ d͡ʒɑːt̪ɪ bəɳ̪ɑːmə d͡ʒɑːt̪ɪʋɑːd̪ə keː ləɽɑːiː ɦəjə.

2

d̪ʱəɾəmə s̪ə̃kəʈə mukt̪ə

ɾɑːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪ɑːpə pɾət̪ɑːpəgəɽʰə keː puːɾʋə d͡ʒəmĩːd̪ɑːɾə ɾəɦələn̪ə.ɦun̪əkɑː t̪iːn̪ə s̪əɪjə bɪgʰɑː d͡ʒəmiːn̪ə ɾəɦeː.ləmbɑː t͡ʃəuɽɑː d̪uːmə̃d͡ʒɪlɑː ɦəbeːliː.d̪uːɾɑː pəɾə d̪uː goː ɦɑːt̪ʰiː,d̪uːgoː gʰoːɽɑː,d̪əs̪ə d͡ʒoːɽɑː bəɪlə,t͡ʃɑːɾə goː bʰəɪs̪iː ɑː t͡ʃɑːɾə goː gɑːjə ɾəɦeː.t̪əɦɪn̪ɑː n̪əukəɾə n̪əukəɾɑːn̪iː ,ʈəɦəluː-ʈəɦələn̪iː, goːbəɾə kəɖʰən̪iː ɾəɦeː.ɦəɾə d͡ʒoːt̪eː keː leːlə ɦəɾəbɑːɦə, mɑːlə d͡ʒɑːlə keː d̪eːkʰəbʰɑːlə leːlə n̪əukəɾə,kʰeːt̪iː kəɾeː leːlə məd͡ʒəd̪uːɾə-məd͡ʒəd̪uːɾɪn̪ə ɑː d͡ʒeːʈʰəɾəɪjət̪ə ɾəɦeː.keːs̪ə mukəd̪əmɑː d̪eːkʰeː leːlə məɪn̪eːd͡ʒəɾə. ɦɑːt̪ʰiː keː leːlə məɦɑːʋət̪ə,gʰoːɽɑː keː leːlə s̪əɦəs̪əʋɑːn̪ə, pʰɪʈɪgə gɑːɽiː keː leːlə koːt͡ʃəʋɑːn̪ə, bəɪləgɑːɽiː keː leːlə bəɦələbɑːn̪ə ɑː eːgoː d͡ʒiːpə keː leːlə ɖɾɑːɪʋəɾə ɾəɦeː.

pət͡ʃt͡ʃiːs̪ə bəɾəkʰə keː ɾɑːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪ɑːpə ʃɑːd̪iː s̪ud̪ɑː ɾəɦeː.gʰəɾəbɑːliː mɾɨn̪ɑːlɪn̪iː bʰiː ɾɑːməgəɽʰə keː d͡ʒəmĩːd̪ɑːɾə s̪uːɾjə pɾət̪ɑːpə keː eːkələut̪iː beːʈiː ɾəɦeː. bɑːɪs̪ə bəɾəs̪ə keː mɾɨn̪ɑːlɪn̪iː pɑ̃ːt͡ʃəʋɑ̃ː t̪əkə pəɖʰələ ɾəɦeː. s̪ɑːɖʰeː pɑ̃ːt͡ʃə pʰiːʈə ,n̪ɑːkə n̪əkʃə ɑː ʃəɾiːɾə keː kəʈɪgə ʈʰiːkə ɾəɦeː. leːkɪn̪ə ɾə̃gə s̪eː məd̪d̪ʰɪmə ɾəɦeː.mɑːn̪eː kɪ ʃjɑːməlɑː ɾəɦeː. s̪n̪ɑːt̪əkə ɾɑːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪ɑːpə əpən̪eː goːɾə bʰuɾɑːkə ɑː ləgəbʰəgə t͡ʃʱəɦə pʰiːʈə keː bɑ̃ːkɑː d͡ʒəʋɑːn̪ə ɾəɦeː.kəɾɪjɑː mũt͡ʃʱə ɦun̪əkɑː d͡ʒəʋɑːn̪iː meː̃ t͡ʃɑːɾə t͡ʃɑ̃ːd̪ə ləgɑːbeː.d̪uːn̪uː əpən̪ə d͡ʒəbɑːn̪iː meː̃ goː̃t̪ɑː ləgəbəɪt̪ə pɑːɾɪʋɑːɾɪkə d͡ʒiːʋən̪ə d͡ʒiːjət̪ə ɾəɦeː.

eːkə d̪ɪn̪ə ɾɑːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪ɑːpə keː n̪əd͡ʒəɾə əpən̪ə goːbəɾə kəɖʰən̪iː d̪əlɪt̪ə bɪɖʰəbɑː koːs̪əlɪjɑː keː eːkələut̪iː beːʈiː ɾən̪ɪjɑː pəɾə pəɾələ.ɾən̪ɪjɑː ʋoːɪ d̪ɪn̪ə əpən̪ɑː bɪmɑːɾə mət̪ɑːɾiː keː bəd̪əleː goːbəɾə kɑːɖʰeː ɑːjələ ɾəɦeː. ɾən̪ɪjɑː

kʰuːbə s̪un̪n̪ərə ɾəɦeː.ət̪ʰaːɾəɦə bəɾəs̪ə keː ɾən̪ɟjaː keː d̪eːkʰət̪eː ɾaːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪aːpə keː t̪ʰəkəmuːɾgiː laːgə geːlə.maːn̪eː kɪ d̪eːkʰət̪eː ɾəɦə geːlə. kən̪ɟkaː d̪eːɾə keː baːd̪ə ɾaːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪aːpə boːlələn̪ə-t̪uː t̪ə koːs̪əlɪjaː keː bət̪iː t͡ʃʰeː n̪ə. ɾən̪ɟjaː boːlələkə-d͡ʒiː. ɾaːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪aːpə boːlələn̪ə-bəɦut̪ə d̪ɪn̪ə keː baːd̪ə d̪eːkʰəlɪu ɦəeː. kə̃ɦaː ɾəɦəɪt̪ə ɾəɦələɪjə ɦəeː . ɾən̪ɟjaː boːlələkə-ɦəmə əpən̪aː maːmaː ̃ɪɦaː ɾəɦəɪt̪ə ɾəɦəliː ɦəeː ɦəməɾə n̪aːn̪iː bɪmaːɾə ɾəɦəɪt̪ə ɾəɦələ ɦəeː.n̪aːn̪iː keː s̪eːʋaː leːlə maːmaː bulaː leː ɾəɦələ ɦəeː aːbɪ ɦəməɾə n̪aːn̪iː məɾə geːlə.t̪əɪlaː aːbɪ ɦəmə ̃ɪɦeː ɾəɦəbə. aːɪ ɦəməɾaː maːjə keː bukʰaːɾə laːgələ ɦəeː t̪əɪlaː kaːmə kəɾeː ɦəməɦiː aː geːliː ɦəeː.

ɪ baːt̪ə s̪un̪əkeː ɾaːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪aːpə kəɦələn̪ə-ɦə̃.maːjə keː aːɾaːmə kəɾeː d̪eː aː kaːmə kəɾeː t̪uː ɦiː aː.aː ɾaːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪aːpə maːlə d͡ʒaːlə keː gʰəɾə d̪eːkʰəɪt̪ə ɦəʋeːliː keː oːɾə t͡ʃələ geːlən̪ə.

ɾaːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪aːpə ɦəbeːliː mẽː t̪ə t͡ʃələ əjələn̪ə.

leːkɪn̪ə mən̪ə maːləd͡ʒaːlə keː gʰəɾə mẽː ɾəɦə geːlə.d̪ɪlə ɾən̪ɟjaː meː ət̪əkə geːlə. ɾaːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪aːpə keː ɾaːt̪ə keː n̪iːn̪ə uɽə geːlə.ɾaːt̪ə mẽː eːkə baːɾə ɾaːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪aːpə keː mɾɨn̪aːlɪn̪iː boːlələkə-kɪ baːt̪ə aːɪ n̪iːn̪ə n̪ə əbəɪjə kɪ.

ɾaːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪aːpə ãːkʰə mulən̪eː kəɦələn̪ə-koːn̪oː baːt̪ə n̪ə.n̪iːn̪ə aː ɾəɦələ ɦəeː kəɦəkeː pəɦɪleː baːɾə d͡ʒʰuːt̪ʰə boːlələn̪ə.

ɾɑːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪ɑːpə keːɦun̪ɑː kə keː ɾɑːt̪ə bɪt̪əɪlən̪ə.mɑːn̪eː kɪ ɾən̪ɪjɑː keː ĩt̪əd͡ʒɑːɾə kəɾəɪt̪ə ɾəɦələn̪ə.

ɾən̪ɪjɑː goːbəɾə kɑːɖʰeː s̪ɑːt̪ə bəd͡ʒeː s̪ubəɦə mẽː ɑːjələ.u ɾəɦəɾiː keː kʰəɾəɦəɾɑː s̪eː mɑːləd͡ʒɑːlə keː gʰəɾə kʰəɦəɾəɪt̪ə ɾəɦeː. ɾɑːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪ɑːpə bʰiː mɑːləd͡ʒɑːlə keː gʰəɾə keː mujəɪn̪ɑː kəɾeː keː bəɦɑːn̪eː ɑː geːlən̪ə. ɾən̪ɪjɑː t̪ʰoːɽɑː s̪əkəpəkɑːjələ.pʰeːɾə ɾən̪ɪjɑː əpən̪ɑː oːɽʰən̪iː keː s̪əmɑːɦəɾə ləkə d͡ʒeː ɦəɾəbəɾɑːjəlɑː keː kɑːɾən̪ə n̪iːt͡ʃɑː gɪɾə geːlə ɾəɦeː.

ɾɑːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪ɑːpə boːlələn̪ə-mɑːjə keː kɪ ɦɑːlət̪ə ɦəuu. bukʰɑːɾə kəmə bʰeːləɪ kɪ n̪ə. ɾən̪ɪjɑː boːlələkə-n̪ə. əbʰiː ɦɑːt̪ʰə-mət̪ʰɑː bəɾɑː t̪əpət̪ə ɦəeː. ɾɑːd̪ʰɑː kɪs̪un̪ə ɖɑːgəɖəɾə keː d̪əbɑː t͡ʃələɪ ɦəeː. ɾɑːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪ɑːpə boːlələn̪ə-ət͡ʃt͡ʃʰeː ɪ leː eːkə s̪əɪjə ɾuːpəjɑː ɑː mɑːjə keː d̪eː d̪ɪɦeː ɑː kəɦɪjeː mɑːlɪkə d̪əbɑːɪ lɑː d̪eːlət̪ʰun̪ə ɦəeː.

ɾən̪ɪjɑː gʰəɾeː geːlə ɑː mɑːjə keː eːkə s̪əɪjə ɾupəjɑː d̪eːləkə ɑː kəɦələkə kɪ mɑːlɪkə d̪əbɑːɪ lɑː d̪eːlət̪ʰun̪ə ɦəeː kəus̪əlɪjɑː boːlələkə-mɑːlɪkə keː ɦəməɾɑː s̪əbʰə pəɾə d̪ʰɪjɑːn̪ə ɾəɦəɪ t͡ʃʰəɪjə.

ɾən̪ɪjɑː n̪ɪt̪ə d̪ɪn̪ə kɑːmə kəɾeː ɑːbeː lɑːgələ. ɾɑːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪ɑːpə bʰiː n̪ɪt̪ə d̪ɪn̪ə ɾən̪ɪjɑː s̪eː mɪleː lɑːgələ. kəɦɪjoː ɾən̪ɪjɑː keː d̪eːɾə ɦoː d͡ʒɑːjə t̪ə ɾɑːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪ɑːpə bjɑːkulə ɦoː d͡ʒɑːjə. kəɦɪjoː ɾɑːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪ɑːpə keː d̪eːɾə ɦoː d͡ʒɑːjə t̪ə ɾən̪ɪjɑː bjɑːkulə ɦoː d͡ʒɑːjə.mɑːn̪eː keː bjɑːkulət̪ɑː d̪oːn̪õː oːɾə ɾəɦeː. mɑːn̪eː kɪ ɪ pɾeːmə keː ɑːɦəʈə ɾəɦeː.ɾɑːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪ɑːpə bʰiː ɦəbeːliː keː oːɾə t͡ʃələ geːlən̪ə.

rəɳ̪ja: ka:mə ke: əpəɳ̪a: gʰərə tʃ͡ələ ge:lə. rəɳ̪ja: əpəɳ̪a: ma:jə ke: kutʃ͡ʰə ɳ̪ə kəɦələkə.pʰe:rə rəɳ̪ja: ka:mə kəre: a:jələ. ra:d͡ʒe:ʃʋərə prət̪a:pə bʰi: a: ge:ləɳ̪ə. ra:d͡ʒe:ʃʋərə prət̪a:pə putʃ͡ʰələɳ̪ə-ma:jə ke: kɪ ɦa:lə tʃ͡a:lə ɦəuu. rəɳ̪ja: kəɦələkə-d̪ʰi:re: d̪ʰi:re: s̪ud̪ʰa:rə ɦo: rəɦələ ɦəɪjə.

ra:d͡ʒe:ʃʋərə prət̪a:pə ɦəbe:li: ke: o:rə tʃ͡ələ ge:ləɳ̪ə.a: rəɳ̪ja: əpəɳ̪a: gʰəre:.

rəɳ̪ja: pʰe:rə s̪əbe:re: ka:mə kəre: a:jələ. ra:d͡ʒe:ʃʋərə prət̪a:pə bʰi: a: ge:ləɳ̪ə. ra:d͡ʒe:ʃʋərə prət̪a:pə rəɳ̪ja: s̪e: ʋo:kəra: ma:jə ke: ɦa:lə tʃ͡a:lə pu:tʃ͡ʰələɳ̪ə. rəɳ̪ja: bət̪əɪləkə kɪ ma:jə ke: ɦa:lə tʃ͡a:lə ʈʰi:kə ɦo: rəɦələ ɦəe:. rəɳ̪ja: ke: ra:d͡ʒe:ʃʋərə prət̪a:pə ke: s̪əɦa:ɳ̪ubʰu:t̪ɪ a: ʋjəgrət̪a: pre:mə ke: o:rə bəɽʰe: la:gələ

t̪əɦɪɳ̪a: ra:d͡ʒe:ʃʋərə prət̪a:pə ke: rəɳ̪ja: ke: s̪uɳ̪d̪ərət̪a: a:kərs̪ɪt̪ə kəre: ləgələ a: ʋjəgrət̪a: pre:mə ke: ɖo:rə mẽ: bã:d̪ʰe: la:gələ.

e:ɳ̪i: mrɨɳ̪a:lɪɳ̪i: ra:d͡ʒe:ʃʋərə prət̪a:pə ke: ʋjəʋəɦa:rə mẽ: a:jələ pərɪʋərt̪əɳ̪ə ke: kʰo:d͡ʒə me: rəɦe:.pət̪a: ɳ̪ə la:ge:. le:kɪɳ̪ə e:kə ra:t̪ə mẽ: d͡ʒəbə mrɨɳ̪a:lɪɳ̪i: pu:tʃ͡ʰələkə kɪ ə̃ɦa: ɦəməra: pəɦɪle: le:kʰa: pja:rə ɳ̪ə kərəɪ tʃ͡ʰi: t̪ə ra:d͡ʒe:ʃʋərə prət̪a:pə kəɦələɳ̪ə kɪ ɦəməra: rəɳ̪ja: s̪e: pre:mə bʰə ge:lə ɦəe:. mrɨɳ̪a:lɪɳ̪i: kəɦələkə-ʋəɪɪ go:bərə kəɖʰəɳ̪i: ko:s̪əlɪja: ke: be:ʈi: rəɳ̪ja: s̪e:. ra:d͡ʒe:ʃʋərə prət̪a:pə kəɦələɳ̪ə-ɦə̃.ʋo:kəra: bɪɳ̪a: ɦəmə ɳ̪ə rəɦə s̪əkəɪ tʃ͡ʰi:. mrɨɳ̪a:lɪɳ̪i: kəɦələkə- ɪ ə̃ɦa: kɪ ba:t̪ə

kərəɪ tʃʱiː.ʊoːɪ goːbərə kəɖʱən̪ɪ̪ː keː beːʈiː s̪e̪ː ə̃ɦaː ʊɪaːɦə kə keː ɦəbeːliː mẽː ɾəkʰəbəɪ.ɪ ɦəmə n̪ə̪ ɦoːjə d̪e̪ːbə.

s̪ə̪̃d͡ʒoːgə ɪ bʰeːlə kɪ ɾən̪ɪ̪jaː keː maːmaː ɾən̪ɪ̪jaː keː bɪaːɦə bəgələ keː gɑ̃ːʊə ʃɪʊəɦərə mẽː ʈʰiːkə kə d̪e̪ːləkə. ɾən̪ɪ̪jaː bɪaːɦə keː bɪɾoːd̪ʱ̪ə n̪ə̪ kərə s̪ə̪kələ. ɾaːd͡ʒeːʃʊərə prət̪a̪ːpə bʰiː gumə ɾəɦəgeːlə. t̪ə̪jə s̪ə̪məjə pərə ɾən̪ɪ̪jaː keː bɪaːɦə ɦoː geːlə. ɾən̪ɪ̪jaː s̪ə̪s̪u̪ɾaː tʃələ geːlə. d͡ʒaːt̪ɪ̪ aː s̪ə̪maːd͡ʒə keː ɾɪʊaːd͡ʒə keː mut̪a̪ːbɪkə tʃaːɾə d̪ɪ̪n̪ə̪ baːd̪ə̪ əpən̪a̪ː n̪ə̪ɦɪɾaː prət̪a̪ːpəgəɽʱə aː geːlə.

kəlɦə s̪ə̪beːɾeː pʰeːɾə ɾən̪ɪ̪jeː kaːmə kəɾeː aːjələ. ɾaːd͡ʒeːʃʊərə prət̪a̪ːpə maːlə d͡ʒaːlə keː gʱərə keː d̪e̪ːkʰeː bəɦaːn̪e̪ː pʰeːɾə aː geːlən̪ə̪. ɾaːd͡ʒeːʃʊərə prət̪a̪ːpə kəɦələn̪ə̪-t̪u̪ː aː geːlaː.ɦəmə t̪ə̪ t̪o̪ːɾaː bɪn̪a̪ː n̪ə̪ ɾəɦəbə. ɾən̪ɪ̪jaː kəɦələkə-ɦəməɦuː ə̃ɦaː bɪn̪a̪ː n̪ə̪ ɾəɦə s̪ə̪kəɪ tʃʱiː. leːkɪn̪ə̪ ɦəmə bɪaːɦə keː bɪɾoːd̪ʱ̪ə n̪ə̪ kərə pəɪliː. ɾaːd͡ʒeːʃʊərə prət̪a̪ːpə kəɦələn̪ə̪-ɦəməɦu kutʃʱə n̪ə̪ kərə pəɪliː. ɾən̪ɪ̪jaː aː ɾaːd͡ʒeːʃʊərə prət̪a̪ːpə keː preːmə pərəʊaːn̪ə̪ tʃəɽʱeː laːgələ.

tʃaːɾə məɦiːn̪a̪ː keː baːd̪ə̪ ɾən̪ɪ̪jaː keː d̪u̪ːɾaːgəmən̪ə̪ keː d̪ɪ̪n̪ə̪ aːjələ. leːkɪn̪ə̪ ɾən̪ɪ̪jaː d̪u̪ɾaːgəmən̪ə̪ keː s̪a̪ːpʰə n̪ə̪kaːɾə d̪e̪ːləkə.maːjə maːmaː keː bʰiː s̪ə̪məd͡ʒʱaːʊeː keː koːiː əs̪ə̪rə ɾən̪ɪ̪jaː pərə n̪ə̪ bʰeːlə. ɾən̪ɪ̪jaː aː ɾaːd͡ʒeːʃʊərə prət̪a̪ːpə keː s̪ə̪̃bə̃d̪ʱ̪ə keː uɽəɪt̪ə̪ kʰəbərə ləɾɪkaː aː ʊoːkəɾaː baːpə keː maːluːmə bʰeː geːlə.u ɾən̪ɪ̪jaː keː s̪ə̪̃bə̃d̪ʱ̪ə keː t̪o̪ːɽə d̪e̪ːləkə. maːn̪e̪ː kɪ tʃʱoːɽaː tʃʱoːɽiː ɦoː geːlə.

s̪ə̪s̪u̪ɾaː s̪e̪ː ɾən̪ɪ̪jaː keː s̪ə̪̃bə̃d̪ʱ̪ə ʈuːʈeː keː kʰəbərə s̪e̪ː ɾən̪ɪ̪jaː aː ɾaːd͡ʒeːʃʊərə prət̪a̪ːpə kʰubə kʰuʃə bʰeːlə.

leːkɪn̪ə mɾɨn̪ɑːlɪn̪iː kən̪ɪkɑː tʃĩt̪ɪt̪ə bʰeːlə. kɑːrən̪ə kɪ dʒəmĩːd̪ɑːɾə pəɾɪʋɑːɾə meː ɪ s̪əbʰə ɦoːɪt̪ə ɾəɦəɪjə ɦəeː. ɾɑːdʒeːʃʋəɾə prət̪ɑːpə s̪eː mɾɨn̪ɑːlɪn̪iː bɑːdʒələ-kɪ s̪un̪əɪ tʃʰɪjeː. s̪əs̪uɾɑː s̪eː ɾən̪ɪjɑː keː s̪ə̃bə̃d̪ʰə ʈuʈə geːleː ɦəeː. ɾən̪ɪjɑː s̪əs̪uɾɑː dʒɑːjə s̪eː ̃ɪkɑːɾə kəɾə d̪eːlə kəɪ ɦəeː. ɦəməɾɑː t̪ə ə_ɪmeː ə̃ɦɑː keː ɦɑːt̪ʰə ləgəɪjə ɦəeː.əɦiː s̪ɪkʰəɪleː pəɽʰəɪleː ɦoːbəɪ. ɾɑːdʒeːʃʋəɾə prət̪ɑːpə ɦə̃s̪əɪt̪ə keː kəɦələn̪ə-ɦəmə kəɪlɑː s̪ɪkʰəɪbəɪ-pəɖʰəɪbəɪ.mɾɨn̪ɑːlɪn̪iː bɑːdʒələ-ɦə̃joː. dʒəmĩːd̪ɑːɾə pəɾɪʋɑːɾə s̪əbʰə meː eːɦɪn̪ɑː ɦoːɪt̪ə ɾəɦəɪ ɦəeː. ɦəməɾoː eːgoː ʋɪd̪ʰəʋɑː kɑːkiː əpən̪eː n̪əukəɾə s̪eː s̪ə̃bə̃d̪ʰə ɾəkʰəleː tʃʰət̪ʰɪn̪ə. pəɾɪʋɑːɾə mẽː s̪əbʰə tʃupətʃɑːpə ɦəeː. ɪ eːgoː s̪əmədʒʰəut̪ɑː ɦə_ɪ .ɦəməɦu ə̃ɦɑː s̪eː s̪əmədʒʰəut̪ɑː kəɾəɪ tʃʰiː leːkɪn̪ə ə_ɪ ɦəbeːliː meː ɦəmə ɾən̪ɪjɑː keː n̪ə ɾəɦeː d̪eːbə.

ɾɑːdʒeːʃʋəɾə prət̪ɑːpə kəɦələn̪ə-ɦəməɦu ɾən̪ɪjɑː keː ə_ɪ ɦəbeːliː meː n̪ə lɑːjəbə.ələgeː ɾən̪ɪjɑː keː ʈoːleː meː məkɑːn̪ə bən̪ɑː d̪eːbəɪ ɑː lɪʋə ɪn̪ə ɾɪleːʃən̪əʃɪpə mẽː ɾəɦəbə.

əbə ɾɑːdʒeːʃʋəɾə prət̪ɑːpə ɾən̪ɪjɑː keː eːgoː məkɑːn̪ə

bən̪ɑː d̪eːləkə.ɑː ɾən̪ɪjɑː keː n̪ɑːmə s̪eː bɪs̪ə bɪgʰɑː dʒəmiːn̪oː lɪkʰə d̪eːləkə. ɾən̪ɪjɑː keː pət̪ɪ dʒəgəɦə ɾən̪ɪjɑː keː bɑːpə keː n̪ɑːmə ɑː pət̪ɑː prət̪ɑːpə gəɖʰə lɪkʰɑːjələ geːlə. ɾɑːdʒeːʃʋəɾə prət̪ɑːpə d̪uːn̪uː dʒəgəɦə mẽː s̪əməjə bɪt̪ɑːbeː lɑːgələ. ɾən̪ɪjɑː keː mɑːjoː pəɾɪs̪t̪ʰɪt̪ɪ s̪eː s̪əmədʒʰəut̪ɑː kəɾə leːləkə. kutʃʰə d̪ɪn̪ə bɑːd̪ə ɾən̪ɪjɑː keː mɑːjə tʃələ bəs̪ələ.s̪əməjə pɑːkeː ɾən̪ɪjɑː keː eːgoː beːʈɑː bʰeːlə.n̪ɑːʋə d̪ʰəɪləkə mən̪oːdʒə kumɑːɾə ɑː mɾɨn̪ɑːlɪn̪iː s̪eː eːgoː beːʈiː bʰeːlə. n̪ɑːʋə ɾəkʰələkə mɑːd̪ʰəbiː.

mən̪oːd͡ʒə kumaːɾə s̪e̪ː maːd̪ʰəbiː t͡ʃʱəuɦə məɦiːn̪ɑː t͡ʃʱoːʈə ɾəɦeː.

mən̪oːd͡ʒə ɑː maːd̪ʰəbiː d͡ʒəuɾeː d͡ʒəuɾeː pəɖʰeː. mən̪oːd͡ʒə keː baːpə keː n̪ɑːmə ɾən̪ɪjaː keː bɪaːɦələ pət̪ɪ keː n̪ɑːmə lɪkʰaːjələ geːlə. d͡ʒaːt̪ɪ bʰiː pət̪ɪ keː lɪkʰaːjələ geːlə. d̪un̪uː goːɾeː d͡ʒəʋaːn̪ə̪ bʰeː geːlə. d̪un̪uː goːɾeː mẽː pɾeːmə bʰiː pən̪ə̪pə geːlə. maːd̪ʰəbiː bʰiː gɾəɪd͡ʒueːʈə ɦoː geːlə. s̪ə̪məjə paːkeː aːɾəkʂən̪ə̪ laːbʰə s̪e̪ː mən̪oːd͡ʒə s̪̃ɪ̪t͡ʃaːiː ʋɪbʰaːgə mẽː ˜ɪd͡ʒiːn̪ɪjəɾə bʰeː geːlə.aːbɪ mən̪oːd͡ʒə ɑː maːd̪ʰəbiː bɪaːɦə kəɾeː keː baːt̪ə̪ kəɾeː laːgələ. mən̪oːd͡ʒə keː mən̪ə̪ meː eːgoː bəd̪ə̪laː keː bʰiː bʰaːʋə ɾəɦeː.əpən̪ɑː maːjə ɑː ɾaːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪ɑːpə keː s̪̃ə̪bə̃d̪ʰə keː leːkeː.s̪ə̪maːd͡ʒə keː t̪ɑːn̪ɑː ʋoːkəɾaː mən̪ə̪ meː bəd̪ə̪laː leːbeː keː aːgə ləgaː d̪e̪ːleː ɾəɦeː.

mən̪oːd͡ʒə ɑː maːd̪ʰəbiː ɪ d͡ʒaːn̪e̪ː kɪ ɦəmə ɑː maːd̪ʰəbiː d̪un̪uː d̪uː d͡ʒaːt̪ə̪ keː t͡ʃʱiː. ə_ɪs̪e̪ː bɪaːɦə mẽː koːn̪oː baːd̪ʰaː n̪ə̪ ɦoːjət̪ə̪.

eːgoː ɾaːt̪ə̪ mẽː maːd̪ʰəbiː əpən̪ɑː maːjə keː əpən̪ə̪ ɑː mən̪oːd͡ʒə keː pɾeːmə s̪̃ə̪bə̃d̪ʰə keː baːɾeː mẽː bət̪ə̪ɪləkə.ɑː kəɦələkə kɪ ɦəmə d̪uːn̪uː goːɾeː ʋɪaːɦə kəɾeː t͡ʃaːɦəɪt̪ə̪ t͡ʃʱiː. mɾɨn̪ɑːlɪn̪ɪ̪ː əpən̪ə̪ maːt̪ʰaː pəkəɾə leːləkə. mɾɨn̪ɑːlɪn̪ɪ̪ː kəɦələkə kɪ ɦəmə t̪o̪ːɾaː baːbuː d͡ʒiː s̪e̪ː ʋɪt͡ʃaːɾə kə keː bət̪ə̪ɪjəbəuu.ɾaːt̪e̪ː mẽː s̪u̪t̪ə̪ɪt̪ə̪ beːɾə mɾɨn̪ɑːlɪn̪ɪ̪ː ɾaːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪ɑːpə keː maːd̪ʰəbiː keː baːɾeː mẽː bət̪ə̪ɪləkə. ɾaːd͡ʒeːʃʋəɾə pɾət̪ɑːpə kəɦələn̪ə̪-ɪ ʋɪaːɦə n̪ə̪ ɦoː s̪ə̪kəɪ t͡ʃʱəɪjə.maːd̪ʰəbiː keː maːjə ɾən̪ɪjaː n̪ə̪ ɦəɪjə leːkɪn̪ə̪ ɦəmə baːpə t͡ʃʱiː ɑː mən̪oːd͡ʒoː keː baːpə

ɦəmə tʃʰɪjəɪ. bʰəle: mɾɨn̪ɑ:lɪn̪i: ,t̪o:ɦəɾə d͡ʒən̪əmələ mən̪o:d͡ʒə n̪ə ɦəuə . ɦəmə mən̪o:d͡ʒə ke: d͡ʒəɪʊɪkə bɑ:pə tʃʰɪjəɪ.mɑ:n̪e: kɪ mɑ:d̪ʰəbi: ɑ: mən̪o:d͡ʒə ke: bɑ:pə ɦəmə tʃʰɪjəɪ. mət̪ələbə mən̪o:d͡ʒə mɑ:d̪ʰəbi: ke: d͡ʒəɪʊɪkə bʰɑ:i: ɦəe:. mɑ:n̪e: mən̪o:d͡ʒə mɑ:d̪ʰəbi: bʰɑ:i: -bəɦɪn̪ə ɦəe:.mɑ:d̪ʰəbi: ɑ: mən̪o:d͡ʒə mẽ: bɪɑ:ɦə n̪ə ɦo: s̪əkəɪ tʃʰəɪjə. ɦɪn̪d̪u: d̪ʰəɾmə mẽ: ɪ ʊəɾd͡ʒɪt̪ə ɦəe:.d̪un̪u d̪u: d͡ʒɑ:t̪ə ke: ɦo:ke: bʰi: ʊɪɑ:ɦə n̪ə ɦo: s̪əkəɪ ɦəe:.ɪ t̪ə bəɾəkɑ: d̪ʰəɾəmə s̪ə̃kəʈə ɦəe:. ɪ s̪əbʰə bɑ:t̪ə ɾɑ:t̪e: me: mɾɨn̪ɑ:lɪn̪i: mɑ:d̪ʰəbi: ke: ko:ʈʰəɾi: me: ɑ:ke: bət̪əɪləkə ɑ: kəɦələkə mɑ:d̪ʰəbi: ə_ɪ ə_ɪ d̪ʰəɾəmə s̪ə̃kəʈə s̪e: t̪u: ɦi: mukt̪ə kəɾɑ: s̪əkəɪ tʃʰe:. mɾɨn̪ɑ:lɪn̪i: əpən̪ɑ: ko:ʈʰəɾi: mẽ: s̪ut̪e: tʃələ ge:lə.mɑ:d̪ʰəbi: bəɦut̪ə d̪e:ɾə t̪əkə d͡ʒəgə le: s̪o:t͡ʃəɪt̪ə ɾəɦe: kɪ ɦəməɾe: bɑ:bu: d͡ʒi: ke: d͡ʒən̪əmələ mən̪o:d͡ʒə ɦəe:.ʊo: ɦəməɾə d͡ʒəɪʊɪkə bʰɑ:i: ɦəe:. ɦəməɾɑ: d̪u:n̪u: mẽ: bɪɑ:ɦə n̪ə ɦo: s̪əkəɪ ɦəe:. ɦəmə d̪un̪u: bʰɑ:i:-bəɦən̪ə tʃʰi:. s̪əbe:ɾe: mən̪o:d͡ʒə bʰəɪjɑ: s̪e: mɪləbə.ɪ s̪o:t͡ʃət̪e: s̪o:t͡ʃət̪e: n̪ɪn̪ə pəɾə ge:lə.

mən̪o:d͡ʒə əpən̪ɑ: mɑ:jə ɾən̪ɪjɑ: ke: əpən̪ɑ: ɑ: mɑ:d̪ʰəbi: ke: pɾe:mə ke: bɑ:ɾe: mẽ: bət̪əɪləkə ɑ: bɪɑ:ɦə kəɾe: ke: bɑ:ɾe: mẽ: kəɦələkə. ɾən̪ɪjɑ: kəɦələkə-mən̪o:d͡ʒə t̪o:ɦəɾə ɑ: mɑ:d̪ʰəbi: ke: ʊɪɑ:ɦə n̪ə ɦo: s̪əkəɪ tʃʰəɪjə.mɑ:d̪ʰəbi: ɦəməɾə d͡ʒən̪əmələ n̪ə ɦəe: le:kɪn̪ə mɑ:d̪ʰəbi: ke: bɑ:bu: d͡ʒi: bʰi: t̪o:ɦəɾə bɑ:bu: d͡ʒi: ɦəuə.bəuɑ: mən̪o:d͡ʒə ɪ e:go: d̪ʰəɾəmə s̪ə̃kəʈə ɦəe:. ɑ:ɪ t̪o:ɾe: mukt̪ə kəɾe: ke: ɦəuɑ:.

mən̪o:d͡ʒə kəɦələkə mɑ:jə ɪ bɑ:t̪ə ɦəmə d͡ʒən̪əɪjə tʃʰi: ke: ɦəmə mɑ:d̪ʰəbi: ke: d͡ʒəɪʊɪkə bʰɑ:i: tʃʰɪjəɪ. le:kɪn̪ə

ɦəmərɑː mən̪ə mẽː s̪əmɑːd͡ʒə keː upeːkʂɑː ɑː t̪ɑːn̪ɑː ɾəkʰəɪlə put̪ɾə kəɦəlɑː s̪eː ɦəmərɑː mən̪ə mẽː bəd̪əlɑː leːbeː keː bʰɑːʋə ɑː geːlə ɾəɦələ ɦəeː. s̪əmɑːd͡ʒə ɦəmərɑː ɑː mɑːd̪ʰəbiː keː bʰɑːɪ-bəɦɪn̪ə n̪ə mɑːn̪əɪ ɦəeː .ɦəmərɑː bəɽɑː mɑːn̪əs̪ɪkə piːɽɑː bʰeːlə ɦəeː .ɑːbə ɪt̪ən̪ɑː t̪ə ɦəmə d͡ʒən̪əɪjə t͡ʃʰiː kɪ əgərɑː d͡ʒɑːt̪ə keː n̪ɑːɾiː, d̪əlɪt̪ə d͡ʒɑːt̪ə keː ɾəkʰəɪlə keː pɾeːmɪkɑː kəɦəɪ ɦəeː. ɑː d̪əlɪt̪ə d͡ʒɑːt̪ə keː n̪ɑːɾiː, əgərɑː d͡ʒɑːt̪ə keː pɾeːmɪkɑː keː ɾəkʰəɪlə kəɦeː ɦəeː. ɪ mɑːpəd̪ə̃ɖə s̪əmɑːd͡ʒə mẽː bjɑːpət̪ə ɦəeː .d͡ʒəbəkɪ lɪʋə ɪn̪ə ɾɪleːʃən̪əʃɪpə ət̪ɪːt̪ə kɑːlə s̪eː t͡ʃələ ɾəɦələ ɦəeː. ʋərt̪əmɑːn̪ə s̪əməjə mẽː eːkərə t͡ʃələn̪ə əurə bəɖʰə geːlə ɦəeː.leːkɪn̪ə t̪oːɾɑː kəɦəlɑː pərə ɦəmərɑː mən̪ə keː bəd̪əlɑː keː bʰɑːʋə mɪʈə geːlə. ɦəmərɑː mən̪ə s̪eː əgərɑː ɑː d̪əlɪt̪ə keː bʰɑːʋə mɪʈə geːlə.ɑːbɪ ɦəmərɑː mən̪ə mẽː bʰɑːiː-bəɦən̪ə keː pɾeːmə d͡ʒɑːgə geːlə.ɦəmə mɑːd̪ʰəbiː keː d͡ʒəɪʋɪkə bʰɑːiː t͡ʃʰɪjəɪ ɑː mɑːd̪ʰəbiː ɦəmərə bəɦɪn̪ə.

s̪əbəreː kəuɑː keː kɑ̃ːʋə kɑ̃ːʋə s̪eː mɑːd̪ʰəbiː keː n̪ɪn̪ə ʈuʈələ. mən̪oːd͡ʒə keː ɾən̪ɪjɑː uʈʰəɪləkə. s̪əbeːɾeː t͡ʃʰəɦə bəd͡ʒeː ʈəɦələɪt̪ə beːɾə d͡ʒəbə mən̪oːd͡ʒə ɑː mɑːd̪ʰəbiː mɪlələ t̪ə bʰɑːiː-bəɦən̪ə keː ɾuːpə mẽː mɪlələ.mɑːd̪ʰəbiː kəɦələkə-bʰəɪjɑː mən̪oːd͡ʒə.mən̪oːɦərə kəɦələkə-bəɦɪn̪ə mɑːd̪ʰəbiː.ɑː d̪un̪uː bʰɑːiː-bəɦɪn̪ə ɑːpəs̪ə mẽː gəlɑː mɪlə geːlə.

ɑːɪ ɾɑːd͡ʒeːʃʋərə pɾət̪ɑːpə, mɾɨn̪ɑːlɪn̪iː ,mɑːd̪ʰəbiː, ɾən̪ɪjɑː ɑː mən̪oːd͡ʒə d̪ʰərəmə s̪ə̃kəʈə s̪eː mukt̪ə ɦoː geːlə.

-ɑːt͡ʃɑːɾjə ɾɑːmɑːn̪ə̃d̪ə mə̃ɖələ s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə t͡ʃĩt̪əkə s̪ɪːt̪ɑːməɽʰiː,*s̪eːvaːn̪ɪʋɾɨt̪t̪ə prəd̪ʰaːn̪aːd̪ʰjaːpəkə, maːt̪aː-*

tʃə̃n̪d̪rə d̪eːʋiː, pɪt̪aː-s̪ʋə0raːdʒeːʃʋərə mə̃ɖələ, pət̪n̪iː-prəmɪlaː d̪eːʋiː, dʒən̪mə t̪ɪt̪ʰɪ-01 dʒən̪əʋəriː 1960 joːgjət̪aː- eːmə-eːs̪əs̪iː (rəs̪aːjən̪ə ʃaːs̪t̪rə), eːmə eː (ɦɪn̪d̪iː). ruːtʃɪ- s̪aːɦɪt̪jɪkə, məɪt̪ʰɪliː-ɦɪn̪d̪iː kəʋɪt̪aː -kəɦaːn̪iː leːkʰən̪ə aː aːleːkʰə. prəkaːʃɪt̪ə poːt̪ʰiː - məɪt̪ʰɪliː kəʋɪt̪aː s̪ə̃grəɦə bʰaːs̪aː keː n̪ə bə̃ːʈɪjoː. 2022 prəkaːʃɪt̪ə rətʃən̪aː - s̪ədʒʰɪjaː kəʋɪt̪aː s̪ə̃grəɦə poːt̪ʰiː - dʒən̪əkə n̪ə̃d̪ɪn̪iː dʒaːn̪əkiː aː ʃəurjə gaːn̪ə. 2022 pət̪rɪkaː -mɪt̪ʰɪlaː s̪əmaːdʒə, gʰərə -baːɦərə aː əpuːrʋaː (məɪs̪aːmə). əkʰəbaːrə -d̪əɪn̪ɪkə məɪt̪ʰɪlə pun̪ərdʒaːgərəɳə prəkaːʃə. s̪aːmaːdʒɪkə-s̪aːmaːdʒɪkə tʃɪ̃t̪ən̪ə, d̪aːjɪt̪ʋə- puːrʋə dʒɪlaː prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ, praːt̪ʰəmɪkə ʃɪks̪əkə s̪ə̃gʰə, ɖuməraː, s̪iːt̪aːməɽʰiː. s̪t̪ʰaːjiː pət̪t̪aː- graːmə-pɪpəraː ʋɪʃən̪əpurə t̪ʰaːn̪aː-pərɪɦaːrə dʒɪlaː-s̪iːt̪aːməɖʰiː. ʋərt̪əmaːn̪ə pət̪aː-pɪpəraː s̪əd̪ən̪ə,murəlɪjaːtʃəkə ʋaːrɖə-04 s̪iːt̪aːməɽʰiː poːs̪t̪ə-tʃəkəməɦɪlaː dʒɪlaː-s̪iːt̪aːməɖʰiː raːdʒjə-bɪɦaːrə pɪn̪ə-843302 moː n̪ə̃-9973641075 iːmeːlə-ramanandmandal001@gmail.com

əɪ rətʃən̪aːpərə əpən̪ə mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videheӑ@gmail.com **pərə pəʈʰaːu.**

3.9.ɖaː. kɪʃən̪ə kaːriːgərə-puruskaːriː gurgaː puruskaːrə bə̃ʈaː ɖəkəɪt̪ə

ɖɑːæ. kɪʃən̪ə kɑːɾiːgərə

puɾuːs̪k̪ɑːɾiː guɾgɑː puɾuːs̪k̪ɑːɾə bə̃ʈ͡ɑː ɖəkəɪt̪ə (ɦɑːs̪ʝə kəʈ͡ɑːkʂə)

bɑːbɑː bəɽəbəɽɑːɪt̪ə ɾəɦəɪ gʰɪn̪ɑː geːlə mɪt̪ʰɪlɑː məɪt̪ʰɪliː. ɪ məɪt̪ʰɪlə ɖəkəɪt̪ə ɑː guɾgɑː s̪əbə puɾuːs̪k̪ɑːɾiː kʰeːlə meː t̪ə t͡ʃə̃bəloː gʰɑːʈ͡iː ɖəkəɪt̪ə keː kɑːn̪ə kɑːʈ͡ɪ leːt̪ə kiː? eːkəɾɑː s̪əbəkeː koːn̪oː lɑːd͡ʒə d̪ʰɑːkʰə t͡ʃʱəɪ ɑː koːn̪ə d͡ʒʱəɽəkələɦɑː keː puɾuːs̪k̪ɑːɾiː d̪ʰuːɾt̪əɪ keː lɑːd͡ʒə t͡ʃʱəɪ? kɪt̪ɑːbə bɪkɑːɪ t͡ʃʱəɪ n̪əɪɦeː loːkə pəɽʰələkəɪ n̪əɪɦeː ɑː ʋəɾɪʂʈ͡ʰə s̪ɑːɦɪt̪ʝəkɑːɾə ɦeːbɑːkə d̪ɑːbɪeː t͡ʃuːɾə ɾəɦəɪeː iː ɖəkəɪt̪ə s̪əbə. mən̪əmɑːn̪ɑː pəɾə ut̪ɑːɾuː jəɪ d͡ʒeː ɦəməɾɑː keː kiː kəeː leːt̪ə? ʋɑːs̪t̪əʋə meː mɪt̪ʰɪlɑː s̪əmɑːd͡ʒəkə loːkə s̪əbə s̪eːɦoː t͡ʃoːɾən̪ukəbɑː jəɪ t̪ə əiː ɖəkəɪt̪ə s̪əbəkeː mən̪əmɑːn̪ɑː keː ɾoːkət̪ə? keː mə̃gət̪əɪ d͡ʒəʋɑːbə, keːkəɾɑː mɑːn̪eː mət̪ələbə t͡ʃʱəɪ?

ɦəmə bəd͡ʒəliː ɦəu bɑːbɑː bʱ̃ɪs̪əɾeː bʱ̃ɪs̪əɾeː kiː ɦoː geːləɦoː? gʰəɾə meː ɖəkəɪt̪iː ɦoː geːləu? kiː koːɪ bʰɑ̃ːgə kʰuɑːeː d̪eːləkəɦoː d͡ʒeː bɑːbɑː t̪õːiː eːn̪ɑː bəɽəbəɽɑːeː ɾəɦələu? puɾəs̪k̪ɑːɾə t̪ə geːlə d͡ʒɑːɪ ɦə_ɪ oːkəɾoː kəɦũː ɖəkəɪt̪ɪ ɦoːləɪɪeː? ɦəməɾə gəpə s̪un̪ə bɑːbɑː ɦɑ̃ː ɦɑ̃ː keː ɦə̃s̪eː ləgəleː ɑː boːləlakəɪ ɦəu kɑːɾiːgərə t̪oːɾɑː s̪əbəʈ͡ɑː jət̪ʰɑːɾt̪ʰə bud͡ʒʱələ t͡ʃʱəɦə ɑː jət̪ʰɑːɾt̪ʰəʋɑːd̪iː leːkʰən̪ə mɑːd̪ʰjəmeː loːkə keː puɾuːs̪k̪ɑːɾiː d̪ʰuːɾt̪əɪ keː d̪eːkʰɑːɾə

t͡ʃĩn̪ɦ̪ɑːkə kəeː d̪əɪ t͡ʃʰəɦəkə? ɑː əkʰəɪn̪ə ən̪ət̪ʰɪjɑː keː ɦəməɾeː s̪ə put͡ʃʰəɪ t͡ʃʰəɦə ɑː ɦəməɾeː s̪ə s̪un̪əɪ t͡ʃɑːɦəɪ t͡ʃʰəɦə? ɦəmə boːləliː jəu bɑːbɑː ɦəmə koːn̪oː t͡ʃoːɾə ɖəkəɪt̪ə keː gɪɾoːɦə meː ɾəɦəɪ t͡ʃʰiː kiː? ɦəməɾɑː puɾuːs̪kɑːɾiː t͡ʃoːɾiː ɖəkəɪt̪iː bɑːɾeː meː kut͡ʃʰoː n̪eː bud͡ʒʰələ ɦəɪ kə? bəluː əɦĩː s̪ɑːpʰə s̪ɑːpʰə kəɦuː d͡ʒeː puɾuːs̪kɑːɾiː ɖəkəɪt̪iː kiː ɦə_ɪ?

bɑːbɑː boːlələkəɪ d̪eːkʰəɪ n̪əɪ t͡ʃʰəɦəkə d͡ʒeː məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾə s̪əbə t͡ʃoːɾə ɖəkəɪt̪ə d͡ʒẽːkɑː əpən̪ə gɪɾoːɦə bən̪eːn̪eː ət͡ʃʰɪ. d͡ʒeːɦeːn̪ə gɪɾoːɦə t̪eːɦeːn̪ə puɾuːs̪kɑːɾə bə̃ʈɑː ɖəkəɪt̪ə ɑː t̪eːɦən̪eː puɾuːs̪kɑːɾiː guɾgɑː s̪əbə. iː s̪əbə t̪eːn̪ɑː ɦoː ɦoː kəɾət̪əɦə d͡ʒeː eːkəɾeː s̪əbə d̪uɑːɾeː mɪt̪ʰɪlɑː məɪt̪ʰɪliː bɑ̃ːt͡ʃələ ɦoːu? ɑː eːɦɪ d̪ʰuːɾt̪əɪ meː ɪ s̪əbə mɪt̪ʰɪlɑː məɪt̪ʰɪliː keː əpən̪ə bəpəut̪iː bud͡ʒʰɪ kəbd͡ʒɑː d͡ʒəməun̪eː ɾəɦələ. kət̪eːkə n̪ɑːmə gən̪əbɪəɦə? s̪ɑːɦɪt̪jə əkɑːd̪əmiː, məɪt̪ʰɪliː bʰoːd͡ʒəpuɾiː əkɑːd̪əmiː, mɪt̪ʰɪlɑː məɪt̪ʰɪliː s̪əmɪt̪ɪ, leːkʰəkə s̪ə̃gʰə, pəɾɪʂəd̪ə kət̪eːkoː eːɦeːn̪ə gɪɾoːɦə ɑː t̪eːkkəɾə guɾgɑː s̪əbə mɪliː məɪt̪ʰɪliː puɾəs̪kɑːɾəkə ɖəkəɪt̪ɪ meː lɑːgələ jəɪ kiː? jət̪ʰɑːɾt̪ʰə kəɦəbəɦəkə t̪ə ɖəkəɪt̪ə ɑː guɾgɑː s̪əbə bət̪əkuʈʈəbəɪlə kə əppən̪ə t͡ʃələkəpən̪iː kukɾɨt̪jə keː d͡ʒʰə̃pəɪ keː pʰɪɾɑːkə meː ɾəɦət̪əɦə. məɪt̪ʰɪliː puɾəs̪kɑːɾə meː koːn̪oː n̪ɪʂpəkʂə ʋjəʋəs̪t̪ʰɑː kət̪əu n̪əɪ bʰeːʈət̪əɦə? d͡ʒeːɦeːn̪ə gɪɾoːɦə ɑː d͡ʒeːɦeːn̪ə guɾgɑː t̪eːɦən̪eː puɾəs̪kɑːɾə bə̃ʈɑː ɖəkəɪt̪iː. əɦɪ d̪uɑːɾeː t̪ə məɪt̪ʰɪliː puɾəs̪kɑːɾə s̪əbə məɦət̪ʋəɦiːn̪ə bʰə geːləɪ ɑː gʰɪn̪ɑː keː ɾɑːkʰɪ d̪əɪ d͡ʒɑːɪ geːləɪ. jət̪ʰɑːɾt̪ʰə kəɦəkə t̪ə un̪əʈeː ɦəməɾeː t̪oːɾeː kũʈʰɪt̪ə kəɦɪ t͡ʃələkəpən̪iː kəɾət̪əɦə. u ɖəkəɪt̪ə guɾgɑː s̪əbə əpən̪eː kət̪eːkə kũʈʰɪt̪ə ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː n̪ɪʂpəkʂə ʋjəʋəs̪t̪ʰɑː keː bɑːt̪ə pəɾə kəpəɾəpʰoːɾiː

pərə ut̪ɑːɾuː bʰəə/d͡ʒeːt̪əɦə kiː?

ɦəmə bɑːbɑː s̪ə put͡ʃʰəliː d͡ʒeː puɾuːs̪kɑːɾə d̪eːləkəɪ ɑː bʰeːʈələɪ t̪ə ə_ɪ meː puɾuːs̪kɑːɾiː ɖəkəɪt̪ə ɑː guɾgɑː kəɪs̪ən̪eː ɦoː geːləɪ? bɑːbɑː ɦɑ̃ː ɦɑ̃ː keː boːləɪ ləgələɪ ɦəu kɑːɾiːgəɾə t̪əɦũː s̪əbəʈɑː ɦəməɾeː mũɦeː ə_ɪ puɾuːs̪kɑːɾə bə̃ʈɑː ɖəkəɪt̪ə s̪əbəɦəkə d̪eːkʰɑːɾə t͡ʃĩn̪ɦɑːɾə kəɾeːbəɦə t̪ə ɦəɪɪeː ləɪɦə s̪un̪əɦəə s̪əbəʈɑː kɪɾəd̪ɑːn̪iː. eːkəʈɑː gəpə kəɦəə ɦəməɾə t̪oːɦəɾə jət̪ʰɑːɾt̪ʰəʋɑːd̪iː bɪt͡ʃɑːɾə mɪləɪ t͡ʃʰəɦə ɑː əpən̪ɑː s̪əbə t̪ə koːn̪oː gɪɾoːɦoː meː n̪əɪ ɾəɦəɪ t͡ʃʰɪ. t̪ə_ɪjoː ɦəmə t̪oːɾɑː bəs̪əɦɑː bəɾəd̪ə puɾuːs̪kɑːɾə d̪ə d̪ɪjəə ɑː t̪ũː ɦəməɾɑː mɪt̪ʰɪlɑ̃ːt͡ʃələ ʈuɖeː pət̪ɾəkɑːɾɪt̪ə puɾuːs̪kɑːɾə bɑ̃ːʈɪ d̪əɪeː t̪ə ɪ puɾəs̪kɑːɾiː ɖəkəɪt̪ɪ bʰeːləɪ kiː n̪əɪ? t͡ʃĩn̪ɦɑː pəɾɪt͡ʃeː, s̪əɾə kuʈəmɑːɾiː, ɦɪɾoːɦəbɑːd̪iː ɦoːɦəkɑːɾiː, s̪ə̃joːd͡ʒəkiːjə d͡ʒoːgɑːɾiː bəleː məɪt̪ʰɪliː puɾuːs̪kɑːɾə luːʈə mət͡ʃələ t͡ʃʰəɪ ɑː un̪əʈeː ən̪əkɑː upəd̪eːʃə d͡ʒeː d͡ʒʰəɾəkələ mũɦə d͡ʒʰəpən̪əɪ n̪iːkə t̪ə ə_ɪ ɖəkəɪt̪ə s̪əbəkeː əpən̪ə kɪɾəd̪ɑːn̪iː kɪeː n̪əɪ d̪eːkʰəɪ t͡ʃʰəɪ. eːkəɾoː s̪əbə leːlə kəɦəbiː bən̪ət̪əɪ n̪eː puɾuːs̪kɑːɾiː ɖəkəɪt̪ə keː əpəkəɾəmiː mũɦə ugʰɑːɾeː n̪iːkə. puɾəs̪kɑːɾiː ɖəkəɪt̪ə s̪əbə n̪əɪɦə t̪ən̪ə n̪ɪʂpəkʂə ʋjəʋəs̪t̪ʰɑː beːɾə ɦəɾəɦəʈiː bəd͡ʒd͡ʒəɾə kʰəɪs̪ə pəɾəɪ t͡ʃʰəɪn̪ɦə kiː?

əpən̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhə̆a@gmail.com **pəɾə pəʈʰɑːu.**

3.10.lɑːlə d̪eːʋə kɑːmət̪ə- kət̪ʰɑːkɑːɾə n̪ən̪d̪ə ʋɪlɑːs̪ə ɾɑːjə d͡ʒiː keː kət̪ʰɑː poːt̪ʰiː 'əs̪ələ puːd͡ʒɑː'/poːt̪ʰiː s̪əmiːkʂɑː- "s̪əd͡ʒʰɪjɑː ɾoːpən̪ɪ"

laːlədḛːʋə kaːmət̪ə̪- kət̪ʰaːkaːɾə n̪ən̪d̪ə ʋɪlaːs̪ə ɾaːjə dʒ͡iːkeː kət̪ʰaː poːt̪ʰiː "əs̪ələ puːdʒ͡aː"/ poːt̪ʰiː s̪əmiːkʂaː- "s̪ədʒ͡ʰɪjaː ɾoːpən̪ɪ"

1

kət̪ʰaːkaːɾə n̪ən̪d̪ə ʋɪlaːs̪ə ɾaːjə dʒ͡iːkeː kət̪ʰaː poːt̪ʰiː "əs̪ələ puːdʒ͡aː"

n̪ɪɾəməliːkə pəlləʋiː pɾəkaːʃən̪ə s̪ə̃ n̪ən̪d̪ə ʋɪlaːs̪ə ɾaːjə dʒ͡iːkeː kət̪ʰaː poːt̪ʰiː "əs̪ələ puːdʒ͡aː" 2022 mẽː 104 pɾɨʂʈʰəkə poːt̪ʰiː keː ɑːɪ eːs̪ə biː eːn̪ə -978-93-93135-27-8 n̪ə̃0 pɾaːpt̪ə tʃ͡ʱəɪkə ,dʒ͡əkəɾə d̪aːmə 200 ʈaːkaː n̪ɪɾd̪ʰaːɾɪt̪ə jə. eːɦɪ məɪt̪ʰɪliː poːt̪ʰiːmeː 13 kət̪ʰaː ɑː 9 goːʈə ləgʰukət̪ʰaː s̪ə̃gɾəɦɪt̪ə kəjələ geːlə tʃ͡ʱəɪkə. ɪ̃glɪʃə kə' pʰaːd̪əɾə maːn̪eː məɪt̪ʰɪliː mẽː bʰeːlə baːbuː . pʰaːd̪əɾs̪ə ɖeː kət̪ʰaːmeː pɪt̪aːkə jaːd̪əgaːɾiː leːlə s̪əbə goːʈeː s̪əbə t̪əɾəɦẽː pʰeːs̪əbukə pəɾə poːs̪ʈə lɪkʰəɪt̪ə ɾəɦələ. ɾə̃dʒ͡iːt̪ə ʃɪkʂaːmɪt̪ɾə (maːs̪ʈəɾə) ɾəɦəɪt̪ə n̪ɪɾməliː bədʒ͡aːɾə s̪ə̃ ən̪eːkə bəus̪t̪ə n̪əgəd̪iːmeː kɪn̪əɪt̪ə tʃ͡ʱəɪkə,pəɾə̃tʃ͡ə əpən̪ə

bɑːbuːkə leːlə ərt̪ʰɑːt̪ bʰiːkʰɑːɾiː kəkɑːkə kəɦəloː pəɾə ɦun̪əkɑː leː bləɖəpɾəɪʃəɾə goːʈiː n̪əɦĩ ləɪt̪ə tʃʱəɪkə.d͡ʒəɦən̪əkɪ ʋɾɨɖʱɑːpẽːʃən̪əkə s̪əbə ʈɑːkɑː ɾə̃d͡ʒiːt̪eː lə' leːn̪eː ɾəɦəɪtʃʱə. 5meː dɪn̪ə əkəs̪mɑːt̪ə kʰəbəɾɪ s̪əmɑːd͡ʒəmeː pəs̪əɾəɪt̪ə tʃʱəɪkə- buɽəɦɑː məɾɪ geːlɑːɦə. s̪ugɪjɑː kɑːkiː d̪uːn̪uː puɾɑːn̪iː bəɪn̪əbut̪ɑː kəjəkeː ɪn̪ʈəɾəɖʱəɾɪ pəɖʱeːn̪eː ɾəɦəjə.s̪eː kɑːn̪ɪ-kɑːn̪ɪkeː ʋɪlɑːpə kəɾəɪ d͡ʒeː pɑ̃ːtʃə dɪn̪ə s̪ə̃ n̪ɑːgɑː ɾəɦəɪ bləɖəpeːʃəɾəkə d̪əʋɑːjə. loːkoː bɑːd͡ʒət̪ʰɪ oːɦə! ʋləɖəpɾeːs̪əɾəkə goːlɪkə əbʰɑːʋeː beːtʃɑːɾɑːkə bɾeːn̪ə ɦeːməɾeːd͡ʒə s̪ə̃ əd͡ʒɑːeː mɾɨt̪ju bʰə' geːləɪkə. d̪ʱəɾɪ ɾə̃d͡ʒiːt̪ə d̪eːkʰɑːbəʈiː kəɾəɪt̪ə ətʃʱɪ. kət̪ʰɑːkɑːɾə 'kə d̪oːs̪t̪ə poːs̪ʈə lɪkʰən̪eː ɾəɦəjə d͡ʒeː pʰoːʈoː pəɾə mɑːlɑː pəɦɪɾɑːkəjə t̪əs̪ʋiːɾə pəɾə ɑːɾət̪iː d̪eːkʰɑː ɾəɦələ tʃʱələɪkə. ʋɑːs̪t̪əʋɪkə d͡ʒiːʋən̪əmeː pɪt̪ɑː ʋɑː kɪjoː bʰiː loːkə ɦoːt̪ʰɪ ,upeːkʂɑː n̪əɦĩ kəɾəkə tʃɑːɦiː. s̪eː s̪ə̃d̪eːʃə eːɦɪ kət̪ʰɑːkə mɑːd̪ʱjəmə s̪ə̃ n̪ən̪d̪əd͡ʒiː pɑːʈʰəkə biːtʃə d̪eːlən̪ɪ ətʃʱɪ.

s̪əd̪jəpɾəkɑːʃɪt̪ə eːɦɪ poːt̪ʰiːkə ə̃t̪ɪmə kət̪ʰɑː t̪ʰiːkə-tʃʱutʃʱun̪əɪɾə! eːɦɪmeː d͡ʒeː bʰɑːʋə əjələɪkə s̪eː loːkəkə s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə pɾət̪ɪʂʈʰɑː pəɾə keːn̪ɑː tʃʱən̪əɦɪmeː bəʈʈɑː lɑːgɪ d͡ʒɑːiːtʃʱə, s̪eː d̪eːkʰɑːoːlə geːlə tʃʱəɪkə. ɾəd͡ʒən̪iːkə bʰəud͡ʒiː kun̪əuliː bɑːliːs̪ən̪ə məɦɪlɑːmeːɦeːɾə mɑːliːkə bəɾuːɳə s̪eːʈʰəd͡ʒiːkeː d̪eːkʰɪkəjə mɑːt̪ʰəpəɾə n̪uːɑ̃ː n̪əɦĩ ləɪtʃʱə ɑːbə. kət̪ʰiːleː s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə ɾupẽː ɑːbə kɪjoː d͡ʒən̪ɪd͡ʒɑːt̪ə oːkəɾə lɑːd͡ʒəd̪ʱɑːkə kəɾəu! oː t̪ə̃ n̪iːkə pət̪n̪ɪ d̪uː beːʈɑː ətʃʱəɪt̪ə ,gʰəɾeːluː n̪oːkəɾən̪iː kẽː əpən̪ə ɾɑːn̪iː d͡ʒeː pəɾɪs̪t̪ʰɪt̪ɪʋəʃə bən̪ɑː leːləkəɪ. eːkə d̪əlɪt̪ə upəd͡ʒɑːt̪ɪkə d͡ʒiːbətʃʱiː d͡ʒuʋət̪iː s̪ə̃ tʃʱut̪əɦəɾəpən̪ɪ kəɾəɪt̪ə d̪ʱən̪əkə bəleː oːkəɾɑː ɖʱɪɽəɦɑːiːɾə bən̪ɑː d̪eːləkəɪ . ɑː eːkə ɾuːpɑːs̪ən̪ə ʈoːlɑːkə n̪eːt̪ɾiː kẽː gʰus̪ə pʰəɾeːbə d̪əɪt̪ə

məmɪlɑːkeː ɾəpʰɑːd̪əpʰɑː kəɾɑːbəɪkə kuʈʃeːʂʈɑː d̪ʰəɾɪ kəɾəɪʈʃʰə,pəɾə̃ʈʃə̃ s̪əpʰələ n̪əɦɪ ɦoːiː. əɾd̪ʰɑ̃ːgɪn̪iːˈkə ən̪t̪ət̪əhə̆ s̪əmədʒʰəulɑː s̪ə̃ bəɦəɾəgʰɑːɾɑːmeː kɪɾɑːjɑːkə məkɑːn̪əmeː ɾɑːkʰɪ d̪ʋɪt̪iːjə pət̪n̪iːkə d̪əɾd͡ʒɑː s̪əmɑːd͡ʒəmeː d̪əɪt̪ə bəs̪oːbɑːs̪ə ɦoːiː ʈʃʰəɪkə. kət̪ʰɑːkɑːɾə iː gʰəʈən̪ɑːkɾəmə d̪eːkʰeːbɑːkə əs̪ə̃gət̪ə pəɾɪjɑːs̪ə keːlən̪ɪ əʈʃʰɪ. d͡ʒəkʰən̪əkɪ bʰɑːɾət̪iːjə ʋɪd̪ʰɪ ən̪us̪ɑːɾeː əd̪ɑːlət̪əmeː gʰəs̪iːʈələ d͡ʒəjəbɑːkə ʈʃɑ̃ːɦiː ɑː pʰeːɾə ɑːgə̃t̪ukə bʰɑːʋiː ʃɪʃukə koːn̪ə t̪əɾəɦẽː n̪ɪmərəd͡ʒən̪ɑː ɦoːjət̪əɪkə s̪eː kʰɪs̪s̪ɑː ɑːguːkə bəɖʰɑːbəɪt̪ə kɪʈʃʰu n̪əʋɪn̪ə s̪ə̃d̪eːʃə d̪eːkʰəulə d͡ʒəjət̪əɪkə t̪ə̃ kət̪ʰɑː uʈʃʈʃə̃koːʈiːkə ɦoːɪt̪ə. ɑː pʰeːɾoː kɪjoː bəlɑːt̪kɑːɾiː s̪əmɑːd͡ʒəmeː t̪ɑːn̪ɑːbɑːn̪ɑː biːn̪əkeː pəkəʈʰoːs̪ə ɦeːbɑːkə d̪ʰɾɨʂʈət̪ɑː bʰəʋɪʂjəmeː n̪əɦɪ kəɾəɪt̪ə.əɪ poːt̪ʰiːmeː pɑːʈʰəkəkẽː d̪iːɾgʰə kət̪ʰɑː pəɖʰəɪt̪ə biːʈʃə̃-biːʈʃə̃meː ʈʃũʈəkulɑː ɾuːpẽː ləgʰukət̪ʰɑː pəɪɾə ləgət̪əɪn̪ə. n̪ən̪d̪ə ʋɪlɑːs̪ə d͡ʒĩːkeː ləgʰukət̪ʰɑː ɾəʈʃə̃bɑːkə ɑːɾəmbʰɪkə əbʰjɑːs̪ə ʈʃʰəɪn̪ə s̪eː eːɦũː poːt̪ʰiːmeː s̪ən̪ɦɪjəun̪eː ʈʃʰət̪ʰɪ. t̪ẽː eːɦɪ poːt̪ʰiːkə eːkə s̪ʋət̪ə̃t̪ɾə ʋɪd̪ʰɑː n̪əɦɪ,ʋəɾən̪ə kʰɪʈʃə̃ɾiː s̪ʋɑːd̪ə lɑːgət̪ə.

2

poːt̪ʰiː s̪əmiːkʂɑː- "s̪əd͡ʒʰɪjɑː ɾoːpən̪ɪ"

n̪əʋə məɪt̪ʰɪliː poːt̪ʰiː "s̪əd͡ʒʰɪjɑː ɾoːpən̪ɪ" ɦɑːləɦɪmeː pəɖʰələũɦə əʈʃʰɪ. s̪əd͡ʒʰɪjɑː biːɦən̪ɪ kət̪ʰɑː - s̪ə̃gɾəɦə keːɾə s̪əmpɑːd̪əkə ʈʃʰət̪ʰɪ- ɖɔ. pɾəmoːd̪ə kumɑːɾə. ɦɪn̪d̪iː s̪ɑːɦɪt̪jə mẽː pə̃kʰə ugeː- kəʋɪt̪ɑː s̪ə̃gɾəɦə keːɾə ɾəʈʃĩjət̪ɑː pɾəmoːd̪ə bɑːbuː məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jə s̪ɾɨd͡ʒən̪ə mẽː əpən̪ə upəs̪t̪ʰɪt̪ɪ 'mud̪ɪt̪ə mɑːn̪ə' kəʋɪt̪ɑː s̪ə̃gɾəɦə s̪ə̃ kəjəlɑːɦə.

ɦɪn̪əkə d͡ʒən̪əʋəɾiː 2021 mẽː bɪɦəɪn̪ə kət̪ʰɑː s̪ə̃gɾəɦə "kən̪əkɪɾəbɑː" ɑː 2022 mẽː s̪əd̪jəpɾəkɑːʃɪt̪ə s̪əd͡ʒʰɪjɑː ɾoːpən̪ɪ məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑːkə un̪n̪əjən̪ə leːlə bʰeːlən̪ɪ ət͡ʃʰɪ. s̪ən̪ 1988 mẽː ɖɑːkʈəɾə s̪ɑːɦəbə s̪əɾəut̪iː kɑːleːd͡ʒəkə pɾ̃ɪs̪ɪpələ s̪ə̃ t̪jɑːgə-pət̪ɾə d̪əɪt̪ə mɪt̪ʰɪlɑː s̪ə̃ bɑːɦəɾə t͡ʃəlɪ geːlɑːɦə. ʃət̪əgʰɑːɾɑː ɾɑːd͡ʒən̪əgəɾə s̪ə̃ oːt̪əjə keːn̪d̪ɾiːjə ʋɪʃʋəʋɪd̪jɑːləjə pɑ̃ːɖɪt͡ʃeːɾiː,ʈəɪgoːɾə gəʋəɾmẽːʈə eːɳɖə s̪ɑːɪn̪s̪ə kɑːleːd͡ʒəmeː əɾt̪ʰəʃɑːs̪t̪ɾə ʋɪbʰɑːgə keːɾə əd̪ʰjəkʂə ɾəɦəlɑːɦə. ɦɪn̪əkə ən̪eːkõː pət̪ɾə- pət̪ɾɪkɑː mẽː 40 s̪ə̃ beːʃiː ɾɑːʂʈɾiːjə -ən̪t̪əɾə ɾɑːʂʈɾiːjə ʃoːd̪ʰə pət̪ɾə pɾəkɑːʃɪt̪ə bʰeːlə t͡ʃʰən̪ɦɪ. ʋɪd̪eːʃiː t͡ʃʰɑːt̪ɾə'kə koːɾs̪əkə pɾoːgɾɑːmə ɑːpʰɪs̪əɾə ɑːd̪ɪ ən̪eːkə pəd̪ə pəɾə kɑːɾjəɾət̪ə ɾəɦɪ eːmə biː eː koːɾs̪ə leːlə bəɦut̪ə ɾɑːs̪ə lɪkʰəbɑːkə əʋəs̪əɾə bʰeːʈələn̪ɪ. gʰən̪eːɾoː pət̪ɾə - pət̪ɾɪkɑː mẽː kət̪ʰɑː kəʋɪt̪ɑː s̪ə̃s̪məɾəɳə t͡ʃʰəpələn̪ɪ. bəɦut̪oː beːɾə s̪eːmɪn̪ɑːɾə ɑː kɑːn̪pʰɾẽːs̪ə mẽː pət̪ɾə pɾəs̪t̪ut̪ə kəjən̪eː t͡ʃʰət̪ʰɪ. mɑːt̪ɾɨbʰɑːʂɑː pɾət̪ɪ ɦɪn̪əkə ən̪uɾɑːgə s̪pəʂʈə d͡ʒʰələɪkə ɾəɦələ t͡ʃʰəɪkə. ɦɪn̪əkə 5 goːʈə ʋɪɦən̪ɪ kət̪ʰɑː əɪ poːt̪ʰiːmeː ɑːjələ t͡ʃʰən̪ɦɪ, jət̪ʰɑː - ̃ɪgeːd͡ʒəmẽːʈə, pɪt͡ʃʰəɾələ pɑːpɑː, kəʈʰəkʰoːd̪ʰiː, əbɪɦẽː bəuɑː ɑːoːɾə pʰəʈəlɑːɦiː d̪ʰoːt̪iː. kət̪ʰɑːkə pɾɑːs̪ə̃gɪkət̪ɑː, bʰɑːʂɑː -ʃəɪliː, ʃɪlpə ɑːd̪ɪ bəɽə t͡ʃɪkən̪ə t͡ʃʰəɪn̪ə. 25 puɾuːʂə ɾət͡ʃən̪ɑːkɑːɾə ɑː 18 s̪ɾiː kət̪ʰɑːkɑːɾə 'kə kulə 86 goːʈə ʋɪɦən̪ɪkət̪ʰɑː s̪əd͡ʒʰɪjɑː kəjələ t͡ʃʰəɪkə. s̪əbə bɪɦən̪ɪ kət̪ʰɑː upəɾɑː upəɾiː pɾəʃə̃s̪ən̪iːjə bʰeːlə ət͡ʃʰɪ.

ɑːbə s̪əməjɑːbʰɑːʋəkeː kɑːɾəɳə pɑːʈʰəkə kəmə ʃəʋd̪əmeː əd̪ʰɪkə pəɖʰəjə-buːd͡ʒʰəjə t͡ʃɑːɦəɪt̪ə t͡ʃʰəɪkə. d̪iːɾgʰə kət̪ʰɑːkə s̪ə̃kʂeːpəɳə ʋɑː upən̪jɑːs̪ə 'kə s̪ɑːɾɑ̃ːʃə d͡ʒeː s̪əjə ʃəʋd̪əkə bʰiːt̪əɾə ɦoːjə ,oːɦən̪ə ɾoːt͡ʃəkə kət̪ʰɑːkeː biːɦən̪ɪ kət̪ʰɑː kəɦələ d͡ʒɑːiːeː. iː t͡ʃuʈəkuːlɑː ɑː ləgʰukət̪ʰɑː s̪ə̃ pʰəɾɑːkə ɦoːiːt͡ʃʰə. ʋɪɦən̪ɪ kət̪ʰɑːkə s̪ɑːɦɪt̪jə mẽː n̪əʋə ʋɪd̪ʰɑː'kə

ɾuːpẽː ən̪us̪ə̪̃d̪ʰaːn̪ə̪ bʰeːlə ətʃʱɪ. kət̪ʰaːkə aːkaːɾə tʃʱoːʈə ɾəɦɪʈo̪ː eːɦɪmeː pəɪgʰə kət̪ʰaːkə bɪɦən̪ɪ ɾəɦəɪtʃʱə. dʒeːn̪aː d̪uːd̪ʰəkeː dʒəməbəɪ leː d̪əɦiːkə dʒoːɾən̪ə. koːn̪uː paːʈʰə ʋaː paːʈʰəkeː pə̃ːt̪ɪ meː poːt̪ʰɪkə ʃɪɾʂəkə s̪ə̪̃ s̪əmbən̪d̪ʰə n̪əɦĩ dɾɨʂʈɪgoːtʃəɾə bʰeːlə,ʃɪʋaːjə məɦaːkaːn̪t̪ə pɾəs̪aːd̪ə 'kə - pʰuːɦiː . əɪ tʃaːɾɪ ʋaːkjəkə ʋɪɦən̪ɪ kət̪ʰaːmeː n̪aːjəkə d̪ʰaːn̪əkə ɾoːpən̪iː d̪uːn̪uː pɾaːn̪iː kəɾət̪ə s̪eː biːɾaːɾə ukʰaːɾəɪt̪ə kaːlə bəɾəbəɾaːjəkeː pʰuɦiː pəɽəɪt̪ə tʃʱəɪkə. ʋɪʃeːʂə əɾt̪ʰəpuːɾɳə ʋaːɾt̪aː kəɾəɪt̪ə gaːtʃʱət̪əɾə s̪əɦəʈɪ kəjə dʒaːiːeː. əpən̪aːmeː eːkə pəɪgʰə ən̪t̪əːkət̪ʰaː n̪ukeːn̪eː ətʃʱɪ. iː kət̪ʰaː əpən̪ə s̪aːmuɦɪkət̪aː ʋaː s̪əɦəkaːɾɪt̪aː 'kə pɾəd̪əɾʃən̪ə s̪ʋəɾuːpə aːʋəɾəɳə pɾɨʂʈəkə pɾət̪ɪmaːn̪ə gəd̪ʰəɪt̪ə eːkə n̪əʋə aːkaːɾə s̪ədʒʱɪjaː ɾoːpən̪ɪkə s̪ədʒiːʋə tʃɪt̪ɾə bən̪eːləkə ɦən̪, pɾəs̪aːd̪ə dʒiːkeː d̪uː aːɾoː ʋɪɦən̪ɪ kət̪ʰaː -goːliː aːoːɾə ʈʰəkəmuɾiː tʃʱəpələ tʃʱəɪkə,dʒeː s̪ə̃ʋeːd̪ən̪əʃiːlə jə. tʃəɾtʃɪt̪ə juʋaː ɾətʃən̪aːkaːɾə s̪ubʰaːʂə kumaːɾə keːɾə t̪iːn̪uː bɪɦən̪ɪ kət̪ʰaː'kə paːt̪ɾəmeː mun̪n̪aː n̪aːməkə ʋjəkt̪ɪ ɾəɦəɪtʃʱə. pəɦɪləmeː ' d̪əɦeːdʒə un̪muːlən̪ə ' baːbət̪ə luːluː s̪ə̃ ʋaːɾt̪aː ɦoːɪt̪ə d̪eːkʰaːeːlə geːləɪkə. dʒaːɦɪmeː mun̪n̪aː ʈaːɾəɪt̪ə bədʒəɪtʃʱə -əgɪlaː maːs̪ə s̪ə̃ iː kaːɾjəkɾəmə əbʰɪjaːn̪ə puːɾʋəkə kəɾəbaːkə ɦoːjət̪ə, kaːɾəɳə eːɦɪ maːs̪ə dʒeːʂʈə bʰaːjəkə aː əgɪlaː maːs̪ə bəɦɪɳəkə bɪjaːɦə ɦoːjət̪ə. s̪eː d̪əɦeːdʒə jukt̪ə ! d̪oːs̪əɾoː kət̪ʰaːmeː mun̪n̪aː'kə pət̪n̪iː s̪ud̪ʰaː kə' pɾaːiːʋeːʈə tʃɪkɪt̪s̪əkə s̪oːn̪oːgɾaːpʰiː kəɾəɪt̪ə 'koːɾɖə-ʋərɖə' ɖaːɪɾeːkʈə n̪aːɪɾeːʃən̪əmeː kəɦəɪt̪ə tʃʱən̪ɦɪ- "dʒəjə ʃɾiː kɾɨʂɳaː" ! əɾt̪ʰaːt̪ ləɽəkaː..../ t̪eːs̪əɾə kət̪ʰaːmeː mun̪n̪aː kəkaːkə pʰə̃s̪əɾiː maːd̪eː mən̪oːdʒə bʰaːjə s̪ə̃ kət̪ʰaːkaːɾə dʒɪdʒɲaːs̪aː kəɾəɪt̪ə tʃʱəɪkə - " kəɾdʒaːkə d̪oːɦəɾiː əɾt̪ʰə s̪pəʂʈə ət̪ɪən̪t̪ə kəɾuɳaː bʰaːʋeː kəjələ geːlə ətʃʱɪ.

kɑːpɪ ɾɑːiːʈə ɖɔ0 pɾəmoːd̪ə kumɑːɾə d͡ʒiːkẽː t͡ʃʰəɪn̪ə.eːɦɪ 96 pɾɨʂʈəkə poːt̪ʰiːkə d̪ɑːmə 150 ʈɑːkɑː n̪ɪɾd̪ʰɑːɾɪt̪ə ; ʃəʃɪ pɾəkɑːʃən̪ə - kɑːlɪkɑːpuɾə kəjən̪eː t͡ʃʰəɪkə. bɪɦən̪ɪ kət̪ʰɑːkə leːkʰən̪ə əbʰɪkɾəmə d͡ʒəgeːbɑːmeː mən̪oːd͡ʒə kumɑːɾə kəɾɳə, gʰən̪əʃjɑːmə gʰən̪eːɾoː , d͡ʒəgəd̪iːʃə pɾəs̪ɑːd̪ə mə̃ɖələ, ɖɑːkʈəɾə ɾɑːmɑːn̪ə̃d̪ə d͡ʒʰɑː 'ɾəmənə' , s̪ət͡ʃid̪ɑːn̪ə̃d̪ə s̪ət͡ʃt͡ʃuː, ɑːʃiːʂə ən̪ət͡ʃin̪ɦɑːɾə,ɖɑː.ɑːbʰɑː d͡ʒʰɑː s̪ɑːɦɪt̪jɪkə əkʂəjə bʰə̃ɖɑːɾə kẽː bʰəɾələn̪ɪ ət͡ʃʰɪ. eːɦɪ kʂeːt̪ɾəmeː n̪əʋə ɖeːgə bəɖʰəbəɪt̪ə kət̪ʰɑː ʃɪlpiː s̪əbəkeː s̪ʋɑːgət̪ə ət͡ʃʰɪ.

-moː07631390761

əpən̪ə mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhe ̆a@gmail.com **pəɾə pəʈʰɑːu.**

3.11.kun̪d̪ən̪ə kəɾɳə- məɪt̪ʰɪliː biːɦən̪ɪ kət̪ʰɑː- ɾiːʈʰə

kun̪d̪ən̪ə kəɾɳə

məɪʈ̪ʰɪliː biːɦən̪ɪ kət̪ʰɑː- ɾiːɽʰə

kən̪ət̪ə pleːs̪ə mẽː ɑːguː tʃə̃ləɪt̪ə eːkəʈɑː tʃə̃n̪əɪlə (gə̃dʒɑː) ʋjəkt̪ɪ keː ɦəɾɪʃtʃə̃n̪d̪ɾə bɑːbuː pɑːtʃʰuː s̪ə' pədʒɪjɑː kə' pəkəɽələkʰɪn̪ə
"jəoː dʒən̪ɑːɾd̪ən̪ə bɑːbuː, kəɦɑ̃ː gɑːjəbə bʰəjə geːlə tʃʰələɦũ əɦɑ̃ː !!"
oː tʃə̃n̪əɪlə ɑːd̪əmiː d̪eːɦə dʒʰəʈəkəɪt̪ə kəɦələkəɪn̪ə , "pɑːgələ ɦoː kjɑː, kəun̪ə ɦoː t̪umə ?"
t̪əkʰən̪ə ɦəɾɪʃtʃə̃d̪ɾə bɑːbuː keː əkʰɪjɑːs̪ə bʰeːləɪn̪ɦə dʒeː koːn̪oː ən̪ədʒɑːn̪ə ɑːd̪əmiː keː dʒən̪ɑːɾd̪ən̪ə bɑːbuː budʒʰɪ pəkəɪɽən̪eːn̪eː tʃʰəlɑːɦə, oːɦɪ ən̪əbʰuɑːɾə ɑːd̪əmiː s̪ə̃ kʂəmɑː mɑ̃ːgɪ ɑːguː bəɽʰəlɑːɦə.
dʒəɦɪjɑːs̪ə̃ d̪ɪlliː keː s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾə s̪əbə ɦəɾɪʃtʃə̃d̪ɾə bɑːbuː keː bɑːɪɾə (pɾət̪ɪbə̃d̪ʰɪt̪ə) d̪eːləkəɪn̪ə ətʃʰɪ t̪əɦɪjɑːs̪ə̃ oː ʋɪkʂɪpt̪ə bʰəjə geːlɑːɦə ətʃʰɪ.
koːn̪oː tʃə̃n̪əɪlə ɑːd̪əmiː ɦun̪əkɑː dʒən̪ɑːɾd̪ən̪ə bɑːbuː budʒʰɑːɪ tʃʰət̪ʰɪn̪ə, t̪ə koːn̪oː bʰuʈʈə ɑːd̪əmiː ɦun̪əkɑː ʃɪʋətʃə̃d̪ɾə dʒɪː budʒʰɑːɪt̪ə tʃʰət̪ʰɪn̪ə, s̪ɑːʈiːʋɑːliː məɦɪlɑː ɦun̪əkɑː kəʋɪjɪt̪ɾiː kɑːmɪn̪ɪ dʒɪː budʒʰɑːɪt̪ə tʃʰət̪ʰɪn̪ə.
koːn̪oː bɪjɑːɦə-d̪ɑːn̪əkə mə̃tʃə ɦun̪əkɑː kəʋɪgoːʂʈʰiː keː mə̃tʃə d̪eːkʰɑːɪ pəʈəɪt̪ə tʃʰən̪ɦɪ.
dʒəkʰən̪ə mə̃tʃə pəɾə ɦun̪əkɑː pɑːgə d̪oːpəʈɑː pəɦɪɾɑːjələ dʒɑːɪt̪ə tʃʰələɪn̪ə t̪ə ɦun̪əkɑː n̪əɪs̪əɾgɪkə s̪ukʰə bʰeːʈəɪt̪ə tʃʰələn̪ɪ.
eːkəd̪ɪn̪ə mə̃tʃəs̪ə̃ oː s̪əɾəkɑːɾə keː pɾəʃə̃s̪ɑː mẽː kəʋɪt̪ɑː pəɽʰɪ d̪eːləkʰɪn̪ə, mə̃tʃeːpəɾəs̪ə̃ s̪əbə s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾə ɦun̪əkɑː d̪uɾəd̪uɾɑː d̪eːləkəɪn̪ɦə.
s̪əbə s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾə keː kəɦəbə tʃʰələɪ, s̪ɑːɦɪt̪jəkɑːɾə mẽː s̪əɾəkɑːɾəkə ɑːloːtʃən̪ɑː kəɾəbɑːkə s̪ɑːɦəs̪ə ɦeːbɑːkə

t͡ʃɑ̀ːɦiː, ɦərɪʃt͡ʃə̃d̪ɾə bɑːbuː s̪ərəkɑːɾiː purəs̪kɑːɾə leːbɑːkə fɪɾɑːkə mẽː s̪ərəkɑːɾəkə guɳəgɑːɳ̪ə keːlɑːɦə ət͡ʃʱɪ t̪ɑːẽː ɦɪɳ̪əkɑː s̪əbə s̪ɑːɦɪt̪ɟɪkə mə̃t͡ʃəs̪ə̃ bɑːɾələ d͡ʒɑːjə !!
ɦərɪʃt͡ʃə̃d̪ɾə bɑːbuː ɦɑːt̪ʰə d͡ʒoːɭɪ s̪əbə məʈʰɑːd̪ʰiːʃə loːkəɪɳ̪ə keː s̪əpʰɑːiː d̪eːləkʰɪɳ̪ə, ɦəmə s̪əbʰəd̪ɪɳ̪əs̪ə̃ əɦɪ pɑːɾʈiː keː pəkʂəd̪ʰərə ɾəɦələ t͡ʃʱiː , ɦəmə eːkərə ʋɪt͡ʃɑ̀ːɾəd̪ʰɑːɾɑː ɑː ɳ̪ɪɾɳəjəs̪ə̃ s̪əɦəmət̪ɪ ɾəɦəɪt̪ə t͡ʃʱiː t̪ɑːẽː pɾəʃə̃s̪ɑːmeː kəʋɪt̪ɑː pɑːʈʰə kəeːləɦũ , d͡ʒə̃ koːɳ̪oː ɳ̪ɟuːɳ̪ət̪ɑː d̪eːkʰɑːɪ pəɽət̪ə t̪ə oːɦoː kəɦəbə.
mud̪ɑː s̪əbə məʈʰɑːd̪ʰiːʃə eːkə s̪ʋərə mẽː kəɦələkʰɪɳ̪ə "s̪ɑːɦɪt̪ɟəkɑːɾə ʋəeːɦə d͡ʒeː s̪ərəkɑːɾəkə ɑːloːt͡ʃə̀ɳ̪ɑː kərəbɑːkə but̪t̪ɑː ɾɑːkʰəjə , əɦɑ̃ːkə ʃəɾiːɾəmeː ɾiːɽʰəkə ɦəɖɖiː ɳ̪əɦɪ ət͡ʃʱɪ!!"
t̪əɦɪjɑːs̪ə̃ ɦərɪʃt͡ʃə̃d̪ɾə bɑːbuːkeː ɑːbə koːɳ̪oː mə̃t͡ʃə̀ pərə ɳ̪əoːt̪ə ɳ̪əɦɪ bʰeːʈəɪt̪ə t͡ʃʱəɳ̪ɦɪ.
s̪əbəd̪ɪɳ̪ə əpəɳ̪ə kəɳ̪ɪjɑː keː pɑːgə ɖoːpəʈɑːd̪ə' kəɦəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪɳ̪ə, ɦəmərə s̪ʋɑːgət̪ə kəruː. gʰə'ɾə ɑːjələ pɑːɦuɳ̪ə pərəkʰə keː gə̃d͡ʒiː uʈʰɑːkə' d̪eːkʰəbəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪɳ̪ə, d̪eːkʰɪjəut̪ə' ɦəmərɑː d̪eːɦəmẽː ɾiːɽʰə keː ɦəɖɖiː t͡ʃʱəɪ ??

əpəɳ̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə**
pəʈʰɑːu.

3.12.ɑːʃut̪oːʂə kumɑːɾə d͡ʒʱɑː- d͡ʒiːʋən̪əkə s̪iːkʰə

ɑːʃut̪oːʂə kumɑːɾə d͡ʒʱɑː

d͡ʒiːʋən̪əkə s̪iːkʰə

n̪ɪkkiː d͡ʒʱɑː əpən̪ə bʱən̪əs̪ɑː gʱəɾə meː t͡ʃɑːjə bən̪ɑː ɾəɦələ t͡ʃʱəliːɦə, gʱəɽiː meː d̪upəɦəɾəkeː t̪iːn̪ə bəd͡ʒeː t͡ʃʱələ, s̪əməjə bət͡ʃɑːbəjə leːlə oː pɑːn̪iː, d̪uːd̪ʱə, t͡ʃiːn̪iː ɑː t͡ʃɑːjəpət̪t̪iː eːkkeː s̪ə̃gə mɪlɑː kə gəɪs̪ə pəɾə ɾɑːkʰɪ d̪eːləkə. pɑːt͡ʃʱuː gʱumɪ kə/ d̪eːkʰələkə t̪ə/ ɦun̪əkəɾə pət̪ɪ s̪oːpʰɑː pəɾə bəɽə ɑːɾɑːmə s̪ə pəɽələ ləɪpəʈɔpə pəɾə kɑːd͡ʒə kə' ɾəɦələ t͡ʃʱələ. oː əpən̪ə kɑːd͡ʒə meː puːɾn̪ə ɾuːpeːn̪ə d̪uːbələ t͡ʃʱəlɑːɦə. n̪ɪkkiː, bʱən̪əs̪ɑː gʱəɾə s̪ə̃ ɦələ meː lɑːgələ gʱəɽiː d̪eːkʰəbɑːkə pɾəjɑːs̪ə keːləkə mud̪ɑː oːkəɾɑː n̪əɦɪ d̪eːkʰɪ s̪əkələ. t͡ʃɑːjə s̪eːɦoː gəɾəmə bʱə' kə' kʰəuleːlə

t̪əɪjaːɾə tʃʱələ . n̪ɪkkiː kə', tʃ͡aːjə kə' tʃʱoːɽɪ kə' ɦolə meː d͡ʒeːbaːkə ɪtʃtʃʱaː n̪əɦɪ bʰeːlə, t̪ə̃ɪ oː bʰən̪əs̪ɑː gʰəɾəs̪ə̃ ɑːpən̪ə pət̪ɪkẽː ɑːʋaːd͡ʒə d̪eːləkʰɪn̪ə .

"joː t̪eː d̪eːkʰuː gʰəɽiː kən̪ɪ ...., ...keːt̪əbaː s̪əməjə bʰə' ɾəɦələ ətʃʱɪ. "

n̪ɪkkiːkə ɑːʋɑːd͡ʒə s̪un̪əɪt̪ə pɾəɳəʋə ləɪpəʈɔpəkə s̪kɾiːn̪ə d̪ɪs̪ə t̪ɑːkələkə ɑː kəɦələkə kə ʒəɓəɪd ʈʋiː"ə̃ʈʰɑːʋən̪ə mɪn̪əʈə, d͡ʒəld̪iː kəɾuː, pɾɪʂɑːkə bəs̪ə bəs̪əs̪ʈɔpə pəɾə pəɦũtʃ͡ɪ bəlɑː ɦeːt̪eː. "

"ɦɑ̃ː bəs̪ə eːkə mɪn̪əʈə, tʃ͡ɑːjə ubələ ɾəɦələ ətʃʱɪ . tʃ͡ɑːjə tʃʱɑːn̪ɪ kəə/ ɦoːmə əɦɑ̃ːkẽː d̪əə/ d̪eː tʃʱiː, t̪əkʰən̪ə tʃ͡ələ d͡ʒɑːjəbə. d̪eːləkə ʒəbaːbəd̪ n̪ɪkkiː "

pɾɪʂɑː, n̪ɪkkiː d͡ʒʱɑː ɑː pɾəɳəʋə d͡ʒʱɑːkə beːʈiː tʃʱəliːɦə . pɾəɳəʋə d͡ʒʱɑː bẽːgəluɾu keː eːkəʈɑː s̪əpʰʈəʋeːjəɾə kə̃pən̪iː mẽː˜ɪd͡ʒɪːn̪ɪjəɾə tʃʱəlɑːɦə ɑː n̪ɪkkiː d͡ʒʱɑː bə̃ɪkə meː kɑːd͡ʒə kəɾəɪt̪ə tʃʱəliːɦə . pɾɪʂɑː eːkəʈɑː pɾɑːɪʋeːʈə s̪kuːlə meː kəkʂɑː pɑ̃ːtʃ͡ə meː pəɽʰəɪt̪ə tʃʱəliːɦə . n̪ɪkkiː d͡ʒʱɑː eːkə kəpə tʃ͡ɑːjə lə' kə' əpən̪ə pət̪ɪ kẽː d̪ə' d̪eːləkʰɪn̪ɦə ɑː t̪uɾən̪t̪ə d̪əɾəbəd͡ʒd͡ʒɑː d̪ɪs̪ə d̪əuɽələ . d͡ʒəɦɪn̪ɑː n̪ɪkkiː lɪpʰʈəs̪ə̃ ut̪əɾɪ kə' s̪oːs̪ɑːɪʈiːkə mukʰjə d̪əɾəbəd͡ʒd͡ʒɑː pəɾə pəɦũtʃ͡əliːɦə, pɾɪʂɑːkə bəs̪ə s̪eːɦoː ɑːbɪ geːlə tʃʱələn̪ɪ. bəs̪əs̪ə̃ ut̪əɾəɪt̪ə pɾɪʂɑː əpən̪ə mɑ̃ː kẽː d̪eːkʰɪ mus̪kuɾɑː uʈʰəliːɦə.

n̪ɪkkiː ɑː pɾɪʂɑː d̪un̪uː goːʈeː eːkə s̪ə̃gə ʈəɦələɪt̪ə gʰəɾə d͡ʒɑːjə ləgəliːɦə. pɾɪʂɑː ɑːɪ bəɖə ʃɑːn̪t̪ə d̪eːkʰɑːɪt̪ə tʃʱəliːɦə. baːkiː d̪ɪn̪ə pɾɪʂɑː gʰəɾə d̪ɪs̪ə d̪əuɽəɪt̪ə tʃʱəliːɦə. mud̪ɑː ɑːɪ oː əpən̪ə mɑ̃ː kə' s̪ə̃gə t̪ɑːləmeːlə bəɪs̪ɑːbəɪt̪ə tʃ͡upətʃ͡ɑːpə tʃ͡ələɪt̪ə tʃʱəliːɦə. n̪ɪkkiː keː s̪eːɦoː pɾɪʂɑː keː iː ʋjəʋəɦɑːɾə kən̪ɪ əd͡ʒɪːbə lɑːgələ. t̪əkʰən̪eː pɾɪʂɑː piːʈʰə pəɾə lɑːgələ s̪kuːləkə bəɪgə kʰoːlələkə ɑː n̪ɪkkiːkə d̪əɪt̪ə kɑːlə

bəd͡ʒəli:ɦə, "məmmi:, bəɪgə pəkəɽu:, bəd̪ə bʰɑ:ɾi: ət͡ʃʱɪ. " d͡ʒəkʰəɳ̪ə pɾɪʂɑ:kə mɑ̃: s̪kulə bəɪgə pəkəɽəɳ̪e: t͡ʃʱəli:ɦə t̪əkʰəɳ̪ə ɦuɳ̪əkɑ: kəɳ̪e:kə bʰɑ:ɾi:pəɳ̪ə bud͡ʒʱɑ:ɪt̪ə t͡ʃʱələɳ̪ɪ, d͡ʒe: s̪ɑ:mɑ:ɳ̪jə d̪ɪɳ̪ə me: ɳ̪əɦɪ ɦo:ɪt̪ə t͡ʃʱlə. ɳ̪ɪkki: ke: i: bɑ:t̪ə bud͡ʒʱɑ:jələ kɪ ʃɑ:jəd̪ə pɾɪʂɑ: əpəɳ̪ə lə̃t͡ʃə ɳ̪əɦɪ kʰɑ: le:ɳ̪e: ɦɑ:jət̪ə. ɳ̪ɪkki: d͡ʒəkʰəɳ̪ə bəɪgə kʰo:lələkə ɑ: lə̃t͡ʃə bɔks̪ə uʈʰəuləkə t̪ə∕ bud͡ʒʱɑ:jələ d͡ʒe: e:kʰəɳ̪o: bʰəɾələ ət͡ʃʱɪ .

ɳ̪ɪkki: kəɳ̪ɪ t̪əməs̪ɑ: kə' pɾi:ʃɑ: s̪e: put͡ʃʱələkʰɪɳ̪ə, əɦɑ̃: bʰo:d͡ʒəɳ̪ə ɳ̪əɦɪ kʰəjələɦũ?

t̪əkʰəɳ̪e: pɾɪʃɑ: d͡ʒəbɑ:bə d̪e:ləkə."ɳ̪əɦɪ" -

ɳ̪ɪkki: put͡ʃʱələkəɪ ɳ̪əɦɪ kɪe:kə ʒəɳ̪əb̪ʱo:d əɦɑ̃:" kʰəjələɦũ?"

"bəs̪ə mu:d̪ə ʈʰi:kə ɳ̪əɦɪ t͡ʃʱələ. d̪e:ləkə ʒəbɑ:bəd̪ pɾɪʂɑ: " ɳ̪ɪkki: bɑ:d͡ʒələ kɪe:kə" -?" "ki: bʰe:lə "?

"s̪ku:lə me: kuɳ̪u ʈi:t͡ʃəɾə ke: d̪ɑ̃:ʈə pəɽələ ʋɑ: kuɳ̪u d̪o:s̪t̪ə s̪ə̃ d͡ʒʱəgəɽɑ: bʰe:lə"?

"d̪uɳ̪u: me: s̪ə̃ kɪt͡ʃʱo: ɳ̪əɦɪd̪e:ləkə ʒəbɑ:bəd̪ pɾɪʂɑ: "

"ɦo:mə bud͡ʒʱələũ ʃʱɪət ɳ̪ɑ:jə ɳ̪ɪ:kə mu:d̪ə kə əɳ̪ɦɑ:..., mud̪ɑ: kʰɑ:ɳ̪ɑ: d͡ʒəɾu:ɾə kʰəɪbɑ:kə t͡ʃɑ:ɦi: . ə̃ɦɑ: bʰo:ɾe: s̪ɑ:ɽʰe: s̪ɑ:t̪ə bəd͡ʒe: gʰəɾə s̪ə ɳ̪ɪkələlə t͡ʃʱələ . ɑ:bə t̪ɪ:ɳ̪ə bɑ:d͡ʒɪ ge:lə ət͡ʃʱɪ . ə̃ɦɑ: bʰo:ɾe:s̪ə̃ bʰu:kʰələ t͡ʃʱi: . " . ʒəli:ɦəb̪əd ʒʱəbəɪt̪əb̪ud kẽ: pɾɪʃɑ: mɑ̃: pɾɪʂɑ:kə mud̪ɑ: pɾɪʂɑ: pəɾə kuɳ̪u əs̪əɾə ɳ̪əɦɪ pəɽələɳ̪ɪ .

o: bəd̪ə ʃɑ:ɳ̪t̪ə mo:ɳ̪əs̪ə̃ gʰəɾə d̪ɪs̪ə d̪e:gə bəɽʰɑ: ɾəɦələ t͡ʃʱəli:ɦə . pɾɪʂɑ: ɑ: o:kəɾə mɑ̃: kɪt͡ʃʱue: kɑ:lə me: əpəɳ̪ə pʰləɪʈə me: pəɦũt͡ʃɪ ge:lə. pɾɪʂɑ:kə pɪt̪ɑ: d̪əɾəbəd͡ʒd͡ʒɑ: kʰo:ləlaɳ̪ɪ .

pɾɪʂɑ: kẽ: d̪e:kʰɪ o: bəd͡ʒəli:ɦə, "ɦəməɾə s̪o:ɳ̪ɑ: be:ʈi: ɑ:bɪ ge:lə ət͡ʃʱɪ me: go:d̪ɪ: ke: be:ʈi: əpəɳ̪ə pɾəɳ̪əʋə . "

. ʃʱələt͡ʃɑːɦəɪt̪ət͡ uʈʰɑːbəjə

"pɑːpɑː ɑːɪ mədʒ͡ɑːkə n̪əɦɪ kəɾuː, ɦəmərə muːɖə ɑːɪ kʰəɾɑːbə ətʃʱɪd̪eːləkə ʒəbɑːbəd̪ pɾɪʂɑː "

pɑːpɑː s̪eːɦoː ɑːʃtʃ͡əɾjətʃ͡əkɪt̪ə bʰə' kə' putʃʱələkʰɪn̪ə kɪeːkə"?'' "kiː bʰeːlə''

t̪əkʰən̪eː n̪ɪkkiː t̪uɾə̃t̪eː bədʒ͡ələkʰɪn̪ə bʰuːkʰələ s̪ə bʰoːɾə" "ʃʱɪə͡t

pɾəɳəʋə s̪eːɦoː ɑːʃtʃ͡əɾjə ɑː tʃ͡ɪ̃n̪t̪ɑː kəɾəeː ləgəlɑːɦə.

oː, pɾɪʂɑː ləgə ɑːbɪ putʃʱələkʰɪn̪ə "bəuɑː bʰeːlə kiː"?

"kun̪u kʰɑːs̪ə bɑːt̪ə n̪əɪ pɑːpɑː bəs̪ə ɑːiː s̪kuːlə mẽː ɦəmərə s̪əbəɦəkə ʈiːtʃ͡əɾə eːkəʈɑː n̪əjɑː ʋɪʂəjə pəɽʰəulən̪ɪ . s̪əbə bətʃ͡tʃ͡ɑː keː budʒʱeː meː ɑːbɪ geːlə keːʋələ ɦəməɾɑː budʒʱeː meː n̪əɦɪ ɑːjələ.

dʒ͡əkʰən̪ə ʋɪʂəjə s̪əmɑːpt̪ə keːlɑːkə bɑːd̪ə ʈiːtʃ͡əɾə puːɾɑː klɑːs̪ə s̪ə puːtʃʱələkʰɪn̪ə, keː keː n̪əɦɪ budʒʱələũ oː s̪əbə ɦɑːt̪ʰə kʰəɽɑː kəɾuː . t̪əkʰən̪ə mɑːt̪ɾə ɦəmə ɦɑːt̪ʰə uʈʰeːləɦũ. t̪əkəɾə bɑːd̪ə klɑːs̪əkə s̪əbʰə bətʃ͡tʃ͡ɑː ɦə̃s̪əjə lɑːgələ. ɑː ʈiːtʃ͡əɾə s̪eːɦoː s̪ə̃gə meː ɦə̃s̪əjə ləgəlɑːɦə. ɦəməɾɑː kən̪ɪ əpəmɑːn̪ə budʒʱɑːjələ, eːɦɪ kɑːɾəɳeː ɦəmərə muːɖə ut̪əɾɪ geːlə ɑː ɦəmə bʰoːdʒ͡ən̪ə t̪əkə n̪əɦɪ keːləɦũ."

iː s̪un̪əlɑːkə bɑːd̪ə oːkəɾə pɑːpɑː ɑː məmmiː s̪eːɦoː ɦə̃s̪əjə ləgəlɑːɦə.

d̪un̪uː goːʈeːkẽː ɦə̃s̪əɪt̪ə d̪eːkʰɪ pɾɪʂɑː t̪əməs̪ɑː geːliːɦə ɑː bədʒ͡əliːɦə d̪eːkʰuː", ɑːbə əɦɑ̃ː s̪əbʰə s̪eːɦoː ɦə̃s̪əɪt̪ə tʃʱiː ."

. ʒəlɪb͡ɑːd t̪əməs̪ɑːɪt̪ə kən̪eːkə pɾɪʂɑː

pɾəɳəʋə pɾeːməpuːɾʋəkə pɾɪʂɑːkə mɑːt̪ʰə pəɾə ɦɑːt̪ʰə ɾɑːkʰɪ bədʒ͡əlɑːɦə, "ɦəmə s̪əbʰə ɦə̃s̪ɪ ɾəɦələ tʃʱiː kɑːɾəɳə əɦɑ̃ː eːt̪eːkə tʃʱoːʈə bɑːt̪ə pəɾə t̪əməs̪ɑː geːləɦũ, bʰoːdʒ͡ən̪oː n̪əɦɪ kʰəjələɦũ, t̪əkʰən̪ə bʰəʋɪʂjə meː kiː ɦoːjət̪ə, dʒ͡əkʰən̪ə dʒ͡iːʋən̪ə meː pəɪgʰə ʋɪʋɑːd̪əkə

s̪ɑːmən̪ɑː kərəjə pəʈət̪ə."
prəɳəʋə beːʈiː keː budʒʰəbəɪt̪ə kəɦələkʰɪn̪ə. d̪o̪ːs̪ərə" kə s̪əbə ʒeːkərɑːd̪ ʃʰələkʰɪn̪əput ʃərəʈiːt ʒəkʰən̪əd̪ bɑːt̪ə kəruː kʰəʈɑː ɦɑːt̪ʰə goːʈɑː s̪əbə oː ɑːjələ n̪ɑːjə mə ʒʰeːbud, t̪əkʰən̪ə iːmɑːn̪əd̪ɑːriː s̪ə ɦɑːt̪ʰə kʰəʈɑː kərəbɑːkə mẽː ɦiː s̪əmədʒʰəd̪ɑːriː tʃʰələ. "
"bʰə' s̪əkəɪtʃʰə, dʒeː klɑːs̪ə meː kɪtʃʰu eːɦən̪ə bətʃtʃɑː ɦoːt̪ʰɪ dʒeːkərɑː budʒʰeː meː n̪əɦɪ ɑːjələ t̪ə_ɪjoː ɦɑːt̪ʰə n̪əɦɪ uʈʰəulən̪ɪ, iː bəʈəkɑː gələt̪iː ətʃʰɪ."
"ɦəmə əɦɑ̃ː keː dʒiːʋən̪ə keː eːkəʈɑː pəɪgʰə pɑːʈʰə s̪ɪkʰɑːbəjə tʃɑːɦəɪt̪ə tʃʰiː. "
"dʒeːkərɑː əɦɑ̃ː əpən̪ə moːn̪ə meː bəɪs̪ɑː lɪjoː , dʒə̃ əɦɑ̃ː kẽː kəɦɪjoː kun̪u bɑːt̪əkə dʒɑːn̪əkɑːriː n̪əɦɪ ətʃʰɪ ɑː s̪ɑːmən̪eːkə ʋjəkt̪ɪ oːɦɪ bɑːt̪əkə prəjoːgə kə' rəɦələ ətʃʰɪ, t̪əkʰən̪ə oːɦɪ ʋjəkt̪ɪ s̪ə̃ oːɦɪ bɑːt̪əkə ʋɪʂəjə meː əʋəʃjə puːtʃʰuː, tʃɑːɦeː s̪ɑːmən̪eːkə ʋjəkt̪ɪ əɦɑ̃ːkə ʈiːtʃərə ɦoːt̪ʰɪ ʋɑː əɦɑ̃ːkə mɪt̪rə ɦoːt̪ʰɪ ʋɑː əɦɑ̃ːkə rɪʃt̪eːd̪ɑːrə. "
jəd̪ɪ oːɦɪ s̪əməjə əɦɑ̃ː ɑːpən̪ə s̪əmmɑːn̪ə d̪eːkʰəbə ɑː s̪o̪ːtʃəbə dʒeː puːtʃʰəlɑː pərə ɦəmərə əpəmɑːn̪ə bʰə' dʒɑːjət̪ə t̪eː əɦɑ̃ː ɑːpən̪ə dʒiːʋən̪əkə s̪əbəs̪ə̃ pəɪgʰə gələt̪iː kərəbə.
bʰəʋɪʂjə meː dʒə̃ oːɦɪ ʋɪʂəjəkə prəjoːgə kət̪əɦu ɦoːjət̪ə ʋɑː əɦɑ̃ː kẽː oːɦɪ ʋɪʂəjəkə s̪ɑːmən̪ɑː kərəjə pəʈət̪ə t̪əkʰən̪ə əɦɑ̃ː oːɦɪ s̪əməjə bəʈə n̪iːkə s̪ə̃ pəʃtʃɑːt̪ɑːpə kərəbə.
t̪əkʰən̪ə ən̪ɦɑː s̪o̪ːtʃəbə , eːɦɪ ʋɪʂəjəkə prəjoːgə ɦəmərə ʈiːtʃərə ʋɑː ɦəmərɑː s̪o̪ːdʒʰɑ̃ː meː mɪt̪rə d̪ʋɑːrɑː kəjələ geːlə tʃʰələ mud̪ɑː ɦəmə eːɦɪ ʋɪʂəjə meː n̪əɦɪ putʃʰələɦũ . ɑː gʰoːrə geːlɑːkə bɑːd̪o̪ː ɦoːmə d̪ɪkʃən̪əriː ʋɑː ɪn̪ʈərən̪eːʈə ʋɑː kun̪u d̪o̪ːs̪ərə mɑːd̪ʰjəməs̪ə̃ pət̪ɑː n̪əɦɪ kərələɦũ ɑː ɑːɪ eːɦɪ bɑːt̪ə ɦəmərɑː s̪o̪ːdʒʰɑ̃ː ɑːbɪ geːlə ətʃʰɪ,

oːɦɪ s̪əməjə əɦɑ̃ː bəɖə pəʃt͡ʃɑ̃ːt̪ɑːpə kəɾəbə.
s̪ə̃geː kɪ ɾɑːkʰuː kə bəɪs̪ɑː mẽː moːn̪ə bɑːt̪ə eːkəʈɑː s̪ə̃gə-s̪iːkʰəɪt̪ə ʒeːđ. ʃʰɪə͡t ɑːbeːt̪ə n̪əɦɪ kə s̪ɪkʰə peːʈəs̪ə̃ kɪjoː ʃʰɪə͡t, oː eːɦɪ ʈʰɑːn̪ə s̪iːkʰeːt̪ə ət͡ʃʰɪ ɑː s̪ɑːmən̪eːkə ʋjəkt̪ɪ d͡ʒə̃ kun̪u bɑːt̪əkə d͡ʒɲɑːn̪iː ɦoːt̪ʰɪ t̪əə' d͡ʒəɾuːɾə kət̪əɦu s̪ə̃ s̪iːkʰən̪eː ɦeːt̪ɑːɦə .
pɾəɳəʋə budʒʰəbəɪt̪ə pɾɪʂɑː bəɖə kʰuʃə bʰə' geːliːɦə .
pɾɪʂɑː kə budʒʰɑːjələ kiː oː kun̪u gələt̪iː n̪eː keːn̪eː t͡ʃʰələ.
ɑː ɑːpən̪ə pɑːpɑː s̪eː lɪpəʈə geːlə .
gələt̪ə oː n̪əɦɪ ət͡ʃʰɪ əpɪt̪u oːkəɾə klɑːs̪əkə ʋɪɖjɑːɾt̪ʰiː ət͡ʃʰɪ pɾəɳəʋə kʰuʃiː . leːləkə ləə' goːɖiːmeː pɾɪʂɑːkẽː kʰuʃiː-ʋəɾl ɖiː ɔfə pɑːpɑː beːs̪ʈə ɖiː ɑːɾə ju" ʒəliːɦəɓəd pɾɪʂɑːɖə" s̪əbə ɦə̃s̪ɪ ɾəɦələ t͡ʃʰələ . pɾəɳəʋə kəɦələkə t͡ʃəluː kʰɑːn̪ɑː kʰɑːjələ d͡ʒɑːjə, peːʈə meː t͡ʃuːɦɑː s̪eːɦoː kuːɖɪ ɾəɦələ ət͡ʃʰɪ.

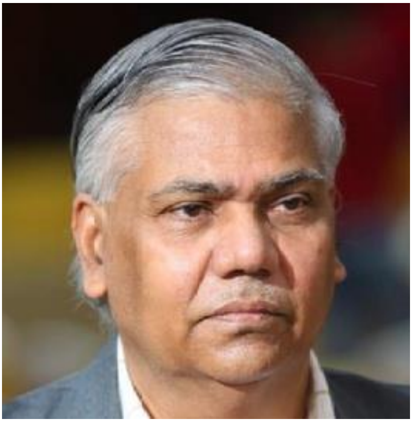
-ɑːʃut̪oːʂə kumɑːɾə
dʒʰɑː, s̪əɦɑːjəkə pɾɑːd̪ʰjɑːpəkə, pɾəbə̃d̪ʰən̪ə ʋɪbʰɑːgə, meːɖiːkəɪps̪ə ʋɪʃʋəʋɪɖjɑːləjə, ̃ɪɖəuɾə, s̪ə̃pəɾkə-S/o:- ʃɾiː ɖɪn̪eːʃə dʒʰɑː, ʈiː. ʋiː. ʈɑːʋəɾə bɑːũɖɾiː keː ut̪t̪əɾiː oːɾə, moːɦəllɑː:- ʈiː. ʋiː. s̪ẽːʈəɾə, kəʈɪɦɑːɾə, bɪɦɑːɾə, pɪn̪ə - 854106 moːbɑːɪlə - (+91) 7677744015, iː-meːlə - ashs̆utoshs̆kumarjhj̆a1002@gmail.com

əpən̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pəɾə pəʈʰɑːu.**

4.pədʝə kʰəɳɖə

4.1.ɾɑːd͡ʒə kɪʃoːɾə mɪʃɾə-d͡ʒə̃kə pʰuːɖə

4.1.ɾɑːd͡ʒə kɪʃoːɾə mɪʃɾə-d͡ʒə̃kə pʰuːɖə

ɾɑːd͡ʒə kɪʃoːɾə mɪʃɾə, ɾɪʈɑːjəɾɖə t͡ʃiːpʰə d͡ʒeːn̪̺əɾələ məɪn̪̺eːd͡ʒəɾə (iː), biː(mukʰjɑːləjə).eːlə.eːn̪̺ə.eːs̪̺ə., d̪̺ɪlliː,gɑːməɖiːɦə əɾeːɾə -, poːɦɑːʈə əɾeːɾə ., məd̪̺ʰubən̪̺iː

d͡ʒə̃kə pʰuːɖə

s̪̺ə̃ɪɖəʋɪ t͡ʃə, bəɾgəɾə, pɪ d͡ʒd͡ʒɑː ,
ɑːluːd̪̺əmə, məɪgiː ,moː moː d͡ʒə ,
d̪̺ʰɪ ɑː s̪̺ə̃ n̪̺əməɦəɾə eːɦɪ leːlə put̪̺ɑː-,
ɦoː eːt̪̺ə ɑːɾə koː n̪̺ə bʰoː d͡ʒə?

əlluː t͡ʃɪ ps̪̺ə, bɪ s̪̺kuʈə, keːkə,
ɾə̃gə kəleːʈə ʃɔt͡ ‍keː ɾə̃gə ʋɪ-,
pəɾəɦeːd͡ʒə n̪̺eː koː n̪̺oː , bʰeːʈə d͡ʒɑː ɪ d͡ʒə̃,
ɪeːɦə s̪̺əbʰə bʰəɾɪ .peːʈə bʰəɾɪ-

t̪̺eːlə meː kʰuːbə kəə⁄t̪̺əɾələ pəkoː ʈɑː ,
pən̪̺iː ɾəkə ʈɪ kkɑː d͡ʒoː ʈɑː . ʈɑː ʒoːd͡-

'sʈɑː ɾʈəɾə' məɦəkə' kʰɑː d̪ʝə pəd̪ɑː ɾʈ̪ʰə,
n̪əʋəʈ̪uɾɪ jɑː keːæ̃,bɪ s̪eːkʰə ɑːkəɾʂəɳə,
d͡ʒə̃kə pʰuːɖə leːlə beːkələ ɾəɦəɪt͡ʃʱəʈ̪ʰɪ ,
ɑː, t͡ʃɑː ɦəɪ t͡ʃʱəʈ̪ʰɪ ,kʰən̪ə kʰən̪ə-,d̪əɾʃən̪ə .

koː lɖəɖɾ̃ɪ kə n̪əɦɪ eːkəʈ̪əɾəɦəkə,
bəd͡ʒɑː ɾə meː ən̪eːkɑː n̪eːkə,
oːɦɪ keː əlɑː bɑː, pʰələ s̪əbʰəɦəkə
bʰəɾələ d͡ʒuːs̪ə oː ʃeːkə.

d͡ʒə̃kə pʰuːɖə keː pəɪk̃ɪ gə d͡ʒeːɦən̪eː,
muɦə meː s̪oː əd̪əgəɾə ət͡ʃʱɪ oː ʈ̪eːɦən̪eː.

bʰɪ n̪n̪ə jə bʋɑːæ ʋəɾiː liː ɖɪ kə k̃əpən̪iː n̪n̪ə bʰɪ-,
pɾəs̪ə̃s̪kɾɨʈ̪ə kʰɑː d̪ʝə keːæ̃ pəɾəs̪əɪʈ̪ə d͡ʒɑː jə.

t͡ʃɪ kɪ ʈ̪s̪ɑː ʋɪ d͡ʒɲɑː n̪ə ən̪us̪ɑː ɾə, ɑːbə
eːkəɾə s̪un̪ələ d͡ʒɑː eː kupɾəbʰɑː ʋə,
eːɦɪ bʰoː d͡ʒən̪ə meː n̪eː poː ʂəkə ʈ̪əʈ̪ʋə,
ɑː,s̪ʋɑː s̪ʈ̪ʰjəkə əɦɪ ʈ̪ə kəɾəbə s̪ʋəbʰɑː ʋə.

əʈ̪ɪ ɾɪ kʈ̪ə bəs̪ɑː s̪ə̃, koː leːs̪ʈɾæɑː lə bəɽʰəʈ̪ə,
uːpəɾə s̪ʈ̪əɾə , bləɖə .ʃəɽʰəʈ̪ət͡ s̪ugəɾə-

d͡ʒeː s̪əbʰə n̪iː kə ləgəɪʈ̪ə t͡ʃʱəɪ mən̪ə keː,
oː s̪əbʰə kʰəʈ̪əɾɑː ,ɦɾɨd̪əjə ɑː ʈ̪ən̪ə keː.

bʰoː d͡ʒən̪ə ,d͡ʒeː əɾud̪ɑː keː t͡ʃʱiː n̪əeː,
oːkəɾɑː ʈ̪əə⁄s̪ʋɑː s̪ʈ̪ʰjə s̪ə̃ d̪ɾoː ɦə ,
eːɦən̪ə əs̪ʋɑː s̪ʈ̪ʰjəkəɾə kʰɑː d̪ʝə leːlə,

kɪ oː kɪ eː ɾɑː kʰət̪ʰɪ moː ɦə?

moː n̪ə keː t̪əə̯ n̪iː kə lɑː gəu ,
ɑː, liː ʋəɾə, ɦɾɨd̪əjə pəɾə ɦoː ukə ɑːgʰɑː t̪ə,
d͡ʒɪ n̪əgiː kə leːlə, koː n̪oː t̪əɾəɦẽː,
kəɦuːn̪eː, bʰeːləɪkə n̪iː kə iː bɑː t̪ə?

d̪eːkʰəeː meː d͡ʒeː ət͡ʃʰɪ n̪eːn̪uɑːgəɾə,
t͡ʃəɦəʈəgəɾə ɑːoːɾə s̪oː əd̪əgəɾə,
d̪uːɾəɦɪ s̪ə̃, ɦəmə kəriː pɾəɳɑː mə,
n̪əɦɪ t͡ʃɑː ɦiː pɪ d͡ʒd͡ʒɑː , bəɾgəɾə.

d͡ʒɑː ɦɪ bʰoː d͡ʒən̪ə s̪æ̃ ud̪əɾə meː,
uʈʰəeː d̪ʰoː n̪ɪ ɖʰeːkɑː ɾə,
koː n̪ɑː n̪eː kəɦɪ əu kʰɑː d̪jə oː
ɾut͡ʃɪ gəɾə,mud̪ɑː beːkɑː ɾə?

d͡ʒəkʰən̪eː bɑː ɾɪ kə pəɾəs̪əjə ɑːbəeː,
d͡ʒə̃kə pʰuːɖə, kə̃ɪɖiː , kukiː ,
pɑː t̪əkə' uːpəɾə, ɦɑː t̪ʰə bɑː ɾɪ kəə̯,
t̪ət̪kʂəɳeː, oːkəɾɑː ɾoː kiː .

bʰoː d͡ʒən̪ə mət̪ələbə,
s̪ə̃t̪ulɪ t̪ə ɑːɦɑː ɾə,
ɖɑː gəd̪əɾə s̪əbʰə bɑː d͡ʒət̪ʰɪ ,
bɑː ɾəmbɑː ɾə.

bʰɑː t̪ə, d̪ɑː lɪ , s̪əlɑː d̪ə, s̪oː ɦɑː ɾiː ,
kʰɑː ɪ, pʰələ, ɦəɾɪ əɾə t̪əɾəkɑː ɾiː .

əgəbeː ʋəs̪ɑː , kɑː ɾboː ɦɑː ɪɖɾeːʈə,
s̪ʋɑː s̪t̪ʰjə n̪eː d̪eːt̪ə, bəs̪ə bʰəɾɪ d̪eːt̪ə peːʈə.

ʋɪ ʈɑː mɪ ɳə, pɾoː ʈiː ɳə, kɑː ɾboː ɦɑː ɪɖɾeːʈə,
d͡ʒələ ,ʋəs̪ɑː , ɑː kʰən̪ɪ d͡ʒəkə s̪ə̃t̪uləɳə ,
s̪ə̃t̪ulɪ t̪ə ɑːɦɑː ɾə ,ʋəeːɦə bʰoː d͡ʒəɳə ət͡ʃʰɪ ,
d̪iː ɾgʰɑː ju bən̪iː , iː bəs̪əeː məɳə s̪əd̪ɪ kʰəɳə .

d͡ʒəjə ɦoː , d͡ʒəjə ɦoː ,
s̪ə̃t̪ulɪ t̪ə ɑːɦɑː ɾə ,
əɾud̪ɑː bʰeːʈəɪt̪ə t͡ʃʰəɪ,
eːɦiː d̪əɾəbɑː ɾə.

d͡ʒə̃kə pʰuːɖə!
t̪õː ,ɳəɦɪ t͡ʃʰəə̸ guɖə.

əpəɳə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videheǎ@gmail.com **pəɾə**
pəʈʰɑːu.

5. ənn̪uləgn̪əkə (pɾɨ. 001-330)

विदेह पुरान अंक

वि दे ह विदेह Videha বিদেহ http://www.videha.co.in विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

Search within Old Issues of Videha

https://books.google.com/

Videha Archive of Old Issues विदेह पुरान अंकक आर्काइव (पूर्णतः अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल) विदेह ई-पत्रिकाक सभटा पुरान अंक पी.डी.एफ. डाउनलोड लेल क्रमानुसार नीचाँक लिंकपर उपलब्ध अछि। All the old issues of Videha e journal are available for pdf download at the respective links below.

....

तिरहुता, नेवाड़ी आ कैथी फॉण्ट डाउनलोड Google's Noto Fonts project/ GitHub

तिरहुता नोटो फॉण्ट	कैथी ओटीएफ	कैथी टीटीएफ	नेवाड़ी ओ.टी.एफ.	नेवाड़ी टी.टी.एफ.

https://fonts.google.com/ (Google Open Fonts download)

Tirhuta Offline Keyboard download

Keyman Tirhuta/ Vedic Devanagari Keyboards Download

https://malarproject.gitlab.io/tirhuta (Tirhuta Keyboard Online)

....

१

गजेन्द्र ठाकुर (सम्पादन)

विदेह-सदेह १-२५ www.videha.co.in

विदेह ई-पत्रिकाक अंक १-३५० सँ- मैथिलीक सर्वश्रेष्ठ गद्य आ पद्यक एकटा समानान्तर संकलन

देवनागरी	मिथिलाक्षर
विदेह:सदेह १	विदेह: सदेह १ तिरहुता
विदेह:सदेह २ मैथिली प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना	विदेह: सदेह २ तिरहुता
विदेह:सदेह ३ मैथिली पद्य	विदेह: सदेह ३ तिरहुता
विदेह:सदेह ४ मैथिली कथा	विदेह: सदेह ४ तिरहुता
विदेह मैथिली विहनि कथा [विदेह सदेह ५]	विदेह: सदेह ५ तिरहुता
विदेह मैथिली विहनि कथा [विदेह सदेह ५]- संस्करण-२	विदेह: सदेह ५ संस्करण-२ तिरहुता
विदेह मैथिली लघुकथा [विदेह सदेह ६]	विदेह: सदेह ६ तिरहुता
विदेह मैथिली पद्य [विदेह सदेह ७]	विदेह: सदेह ७ तिरहुता
विदेह मैथिली नाट्य उत्सव [विदेह सदेह ८]	विदेह: सदेह ८ तिरहुता
विदेह मैथिली शिशु उत्सव [विदेह सदेह ९]	विदेह: सदेह ९ तिरहुता
विदेह मैथिली प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना [विदेह सदेह १०]	विदेह: सदेह १० तिरहुता
विदेह:सदेह ११	विदेह: सदेह ११ तिरहुता
विदेह:सदेह १२	विदेह: सदेह १२ तिरहुता
विदेह:सदेह १३	विदेह: सदेह १३ तिरहुता
विदेह:सदेह १४	विदेह: सदेह १४ तिरहुता
विदेह:सदेह १५	विदेह: सदेह १५ तिरहुता
विदेह:सदेह १६	विदेह: सदेह १६ तिरहुता
विदेह:सदेह १७	विदेह: सदेह १७ तिरहुता
विदेह:सदेह १८	विदेह: सदेह १८ तिरहुता
विदेह:सदेह १९	विदेह: सदेह १९ तिरहुता
विदेह:सदेह २०	विदेह: सदेह २० तिरहुता
विदेह:सदेह २१	विदेह: सदेह २१ तिरहुता
विदेह:सदेह २२	विदेह: सदेह २२ तिरहुता
विदेह:सदेह २३	विदेह: सदेह २३ तिरहुता
विदेह:सदेह २४	विदेह: सदेह २४ तिरहुता
विदेह:सदेह २५	विदेह: सदेह २५ तिरहुता

विदेह-सदेह २६-३६ www.videha.co.in

विदेह ई-पत्रिकाक अंक १-३५०

सँ- थीम आधारित मैथिलीक सर्वश्रेष्ठ मूल आ अनूदित गद्य आ पद्यक एकटा समानान्तर संकलन	
विदेह:सदेह २६ (डॉ शम्भु कुमार सिंह आ डॉ अरुण कुमार सिंह अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह २६ तिरहुता
विदेह:सदेह २७ (गजेन्द्र ठाकुर आ रवि भूषण पाठकक आन भाषासँ अनूदित गद्य आ पद्य- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह २७ तिरहुता
विदेह:सदेह २८ (अनूदित गद्य आ पद्य- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह २८ तिरहुता
विदेह:सदेह २९ (रवि भूषण पाठक आ डॉ. कैलाश कुमार मिश्र- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह २९ तिरहुता
विदेह:सदेह ३० (स्कूल-कॉलेजक विद्यार्थी लेल- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३० तिरहुता
विदेह:सदेह ३१ (डॉ. कामिनी कामायनी आ कुमार मनोज कश्यप- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३१ तिरहुता
विदेह:सदेह ३२ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-१- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३२ तिरहुता
विदेह:सदेह ३३ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-२- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३३ तिरहुता
विदेह:सदेह ३४ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-३- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३४ तिरहुता
विदेह:सदेह ३५ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-४- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३५ तिरहुता
विदेह:सदेह ३६ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-५- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३६ तिरहुता

....

यू.पी.एस.सी. आ आन प्रतियोगिता परीक्षा लेल देखू:

विदेह:सदेह १७	विदेह:सदेह २१	विदेह:सदेह २३	विदेह:सदेह २६	विदेह:सदेह २९
विदेह:सदेह ३०	विदेह:सदेह ३२	विदेह:सदेह ३३	विदेह:सदेह ३४	विदेह:सदेह ३५

....

२

विदेहक सभटा पुरान अंक (अंक १ सँ ३५४ आ आगाँ)

विदेहक अंक १-१४९ (देवनागरी, मिथिलाक्षर आ ब्रेलमे)

देवनागरी	मिथिलाक्षर	ब्रेल
Videha_01_01_08	Videha_01_01_08_Tirhuta	1
Videha_15_01_08	Videha_15_01_08_Tirhuta	2
Videha_01_02_08	Videha_01_02_08_Tirhuta	3
Videha_15_02_08	Videha_15_02_08_Tirhuta	4
Videha_01_03_08	Videha_01_03_08_Tirhuta	5
Videha_15_03_08	Videha_15_03_08_Tirhuta	6
Videha_01_04_2008	Videha_01_04_2008_Tirhuta	7
Videha_15_04_2008	Videha_15_04_2008_Tirhuta	8
Videha_01_05_2008	Videha_01_05_2008_Tirhuta	9
Videha_15_05_2008	Videha_15_05_2008_Tirhuta	10
Videha_01_06_2008	Videha_01_06_2008_Tirhuta	11
Videha_15_06_2008	Videha_15_06_2008_Tirhuta	12
Videha_01_07_2008	Videha_01_07_2008_Tirhuta	13
Videha_15_07_2008	Videha_15_07_2008_Tirhuta	14
Videha_01_08_2008	Videha_01_08_2008_Tirhuta	15
Videha_15_08_2008	Videha_15_08_2008_Tirhuta	16
Videha_01_09_2008	Videha_01_09_2008_Tirhuta	17
Videha_15_09_2008	Videha_15_09_2008_Tirhuta	18

videha_15_12_2009	videha_15_12_2009_tirhuta	48
videha_01_01_2010	videha_01_01_2010_tirhuta	49
videha_15_01_2010	videha_15_01_2010_tirhuta	50
videha_01_02_2010	videha_01_02_2010_tirhuta	51
videha_15_02_2010	videha_15_02_2010_tirhuta	52
videha_01_03_2010	videha_01_03_2010_tirhuta	53
videha_15_03_2010	videha_15_03_2010_tirhuta	54
videha_01_04_2010	videha_01_04_2010_tirhuta	55
videha_15_04_2010	videha_15_04_2010_tirhuta	56
videha_01_05_2010	videha_01_05_2010_tirhuta	57
videha_15_05_2010	videha_15_05_2010_tirhuta	58
videha_01_06_2010	videha_01_06_2010_tirhuta	59
videha_15_06_2010	videha_15_06_2010_tirhuta	60
videha_01_07_2010	videha_01_07_2010_tirhuta	61
videha_15_07_2010	videha_15_07_2010_tirhuta	62
videha_01_08_2010	videha_01_08_2010_tirhuta	63
videha_15_08_2010	videha_15_08_2010_tirhuta	64
videha_01_09_2010	videha_01_09_2010_tirhuta	65
videha_15_09_2010	videha_15_09_2010_tirhuta	66
videha_01_10_2010	videha_01_10_2010_tirhuta	67
videha_15_10_2010	videha_15_10_2010_tirhuta	68
videha_01_11_2010	videha_01_11_2010_tirhuta	69
videha_15_11_2010	videha_15_11_2010_tirhuta	70
videha_01_12_2010	videha_01_12_2010_tirhuta	71
videha_15_12_2010	videha_15_12_2010_tirhuta	72
videha_01_01_2011	videha_01_01_2011_tirhuta	73
videha_15_01_2011	videha_15_01_2011_tirhuta	74
videha_01_02_2011	videha_01_02_2011_tirhuta	75
videha_15_02_2011	videha_15_02_2011_tirhuta	76

videha_01_03_2011	videha_01_03_2011_tirhuta	77
videha_15_03_2011	videha_15_03_2011_tirhuta	78
videha_01_04_2011	videha_01_04_2011_tirhuta	79
videha_15_04_2011	videha_15_04_2011_tirhuta	80
videha_01_05_2011	videha_01_05_2011_tirhuta	81
videha_15_05_2011	videha_15_05_2011_tirhuta	82
videha_01_06_2011	videha_01_06_2011_tirhuta	83
videha_15_06_2011	videha_15_06_2011_tirhuta	84
videha_01_07_2011	videha_01_07_2011_tirhuta	85
videha_15_07_2011	videha_15_07_2011_tirhuta	86
videha_01_08_2011	videha_01_08_2011_tirhuta	87
videha_15_08_2011	videha_15_08_2011_tirhuta	88
videha_01_09_2011	videha_01_09_2011_tirhuta	89
videha_15_09_2011	videha_15_09_2011_tirhuta	90
videha_01_10_2011	videha_01_10_2011_tirhuta	91
videha_15_10_2011	videha_15_10_2011_tirhuta	92
videha_01_11_2011	videha_01_11_2011_tirhuta	93
videha_15_11_2011	videha_15_11_2011_tirhuta	94
videha_01_12_2011	videha_01_12_2011_tirhuta	95
videha_15_12_2011	videha_15_12_2011_tirhuta	96
videha_01_01_2012	videha_01_01_2012_tirhuta	97
videha_15_01_2012	videha_15_01_2012_tirhuta	98
videha_01_02_2012	videha_01_02_2012_tirhuta	99
videha_15_02_2012	videha_15_02_2012_tirhuta	100
videha_01_03_2012	videha_01_03_2012_tirhuta	101
videha_15_03_2012	videha_15_03_2012_tirhuta	102
videha_01_04_2012	videha_01_04_2012_tirhuta	103
videha_15_04_2012	videha_15_04_2012_tirhuta	104
videha_01_05_2012	videha_01_05_2012_tirhuta	105

videha_15_05_2012	videha_15_05_2012_tirhuta	106
videha_01_06_2012	videha_01_06_2012_tirhuta	107
videha_15_06_2012	videha_15_06_2012_tirhuta	108
videha_01_07_2012	videha_01_07_2012_tirhuta	109
videha_15_07_2012	videha_15_07_2012_tirhuta	110
videha_01_08_2012	videha_01_08_2012_tirhuta	111
videha_15_08_2012	videha_15_08_2012_tirhuta	112
videha_01_09_2012	videha_01_09_2012_tirhuta	113
videha_15_09_2012	videha_15_09_2012_tirhuta	114
videha_01_10_2012	videha_01_10_2012_tirhuta	115
videha_15_10_2012	videha_15_10_2012_tirhuta	116
videha_01_11_2012	videha_01_11_2012_tirhuta	117
videha_15_11_2012	videha_15_11_2012_tirhuta	118
videha_01_12_2012	videha_01_12_2012_tirhuta	119
videha_15_12_2012	videha_15_12_2012_tirhuta	120
videha_01_01_2013	videha_01_01_2013_tirhuta	121
videha_15_01_2013	videha_15_01_2013_tirhuta	122
videha_01_02_2013	videha_01_02_2013_tirhuta	123
videha_15_02_2013	videha_15_02_2013_tirhuta	124
videha_01_03_2013	videha_01_03_2013_tirhuta	125
videha_15_03_2013	videha_15_03_2013_tirhuta	126
videha_01_04_2013	videha_01_04_2013_tirhuta	127
videha_15_04_2013	videha_15_04_2013_tirhuta	128
videha_01_05_2013	videha_01_05_2013_tirhuta	129
videha_15_05_2013	videha_15_05_2013_tirhuta	130
videha_01_06_2013	videha_01_06_2013_tirhuta	131
videha_15_06_2013	videha_15_06_2013_tirhuta	132
videha_01_07_2013	videha_01_07_2013_tirhuta	133
videha_15_07_2013	videha_15_07_2013_tirhuta	134

videha_01_08_2013	videha_01_08_2013_tirhuta	135
videha_15_08_2013	videha_15_08_2013_tirhuta	136
videha_01_09_2013	videha_01_09_2013_tirhuta	137
videha_15_09_2013	videha_15_09_2013_tirhuta	138
videha_01_10_2013	videha_01_10_2013_tirhuta	139
videha_15_10_2013	videha_15_10_2013_tirhuta	140
videha_01_11_2013	videha_01_11_2013_tirhuta	141
videha_15_11_2013	videha_15_11_2013_tirhuta	142
videha_01_12_2013	videha_01_12_2013_tirhuta	143
videha_15_12_2013	videha_15_12_2013_tirhuta	144
videha_01_01_2014	videha_01_01_2014_tirhuta	145
videha_15_01_2014	videha_15_01_2014_tirhuta	146
videha_01_02_2014	videha_01_02_2014_tirhuta	147
videha_15_02_2014	videha_15_02_2014_tirhuta	148
videha_01_03_2014	videha_01_03_2014_tirhuta	149

विदेहक अंक १५०-३४४

VIDEHA_150	VIDEHA_151	VIDEHA_152	VIDEHA_153	VIDEHA_154
VIDEHA_155	VIDEHA_156	VIDEHA_157	VIDEHA_158	VIDEHA_159
VIDEHA_160	VIDEHA_161	VIDEHA_162	VIDEHA_163	VIDEHA_164
VIDEHA_165	VIDEHA_166	VIDEHA_167	VIDEHA_168	VIDEHA_169
VIDEHA_170	VIDEHA_171	VIDEHA_172	VIDEHA_173	VIDEHA_174
VIDEHA_175	VIDEHA_176	VIDEHA_177	VIDEHA_178	VIDEHA_179
VIDEHA_180	VIDEHA_181	VIDEHA_182	VIDEHA_183	VIDEHA_184
VIDEHA_185	VIDEHA_186	VIDEHA_187	VIDEHA_188	VIDEHA_189
VIDEHA_190	VIDEHA_191	VIDEHA_192	VIDEHA_193	VIDEHA_194
VIDEHA_195	VIDEHA_196	VIDEHA_197	VIDEHA_198	VIDEHA_199
VIDEHA_200	VIDEHA_201	VIDEHA_202	VIDEHA_203	VIDEHA_204
VIDEHA_205	VIDEHA_206	VIDEHA_207	VIDEHA_208	VIDEHA_209
VIDEHA_210	VIDEHA_211	VIDEHA_212	VIDEHA_213	VIDEHA_214
VIDEHA_215	VIDEHA_216	VIDEHA_217	VIDEHA_218	VIDEHA_219
VIDEHA_220	VIDEHA_221	VIDEHA_222	VIDEHA_223	VIDEHA_224
VIDEHA_225	VIDEHA_226	VIDEHA_227	VIDEHA_228	VIDEHA_229
VIDEHA_230	VIDEHA_231	VIDEHA_232	VIDEHA_233	VIDEHA_234
VIDEHA_235	VIDEHA_236	VIDEHA_237	VIDEHA_238	VIDEHA_239
VIDEHA_240	VIDEHA_241	VIDEHA_242	VIDEHA_243	VIDEHA_244
VIDEHA_245	VIDEHA_246	VIDEHA_247	VIDEHA_248	VIDEHA_249
VIDEHA_250	VIDEHA_251	VIDEHA_252	VIDEHA_253	VIDEHA_254
VIDEHA_255	VIDEHA_256	VIDEHA_257	VIDEHA_258	VIDEHA_259
VIDEHA_260	VIDEHA_261	VIDEHA_262	VIDEHA_263	VIDEHA_264
VIDEHA_265	VIDEHA_266	VIDEHA_267	VIDEHA_268	VIDEHA_269

VIDEHA_270	VIDEHA_271	VIDEHA_272	VIDEHA_273	VIDEHA_274
VIDEHA_275	VIDEHA_276	VIDEHA_277	VIDEHA_278	VIDEHA_279
VIDEHA_280	VIDEHA_281	VIDEHA_282	VIDEHA_283	VIDEHA_284
VIDEHA_285	VIDEHA_286	VIDEHA_287	VIDEHA_288	VIDEHA_289
VIDEHA_290	VIDEHA_291	VIDEHA_292	VIDEHA_293	VIDEHA_294
VIDEHA_295	VIDEHA_296	VIDEHA_297	VIDEHA_298	VIDEHA_299
VIDEHA_300	VIDEHA_301	VIDEHA_302	VIDEHA_303	VIDEHA_304
VIDEHA_305	VIDEHA_306	VIDEHA_307	VIDEHA_308	VIDEHA_309
VIDEHA_310	VIDEHA_311	VIDEHA_312	VIDEHA_313	VIDEHA_314
VIDEHA_315	VIDEHA_316	VIDEHA_317	VIDEHA_318	VIDEHA_319
VIDEHA_320	VIDEHA_321	VIDEHA_322	VIDEHA_323	VIDEHA_324
VIDEHA_325	VIDEHA_326	VIDEHA_327	VIDEHA_328	VIDEHA_329
VIDEHA_330	VIDEHA_331	VIDEHA_332	VIDEHA_333	VIDEHA_334
VIDEHA_335	VIDEHA_336	VIDEHA_337	VIDEHA_338	VIDEHA_339
VIDEHA_340	VIDEHA_341	VIDEHA_342	VIDEHA_343	VIDEHA_344

विदेहक सभ अंक सम्बन्धी किछु आवश्यक पोथी/ जानकारी

Learn Maithili Sign Language- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

मैथिली (मैथिली संकेत भाषा सहित- मैथिलीमे पहिल बेर)

Learn Mithilakshar- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn IPA through Mithilakshar- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Braille through Mithilakshar- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Tirhuta Offline Keyboard download

Keyman Tirhuta/ Vedic Devanagari Keyboards Download

Learn Kaithi- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

कैथी लिपि (मैथिली साहित्य संस्थान डाउनलोड लिंक)

Learn Newari- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Calligraphic Newari (Ranjana)- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Urdu Script- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Tibetan Script- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Japanese Script for Haiku- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Brahmi- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Kharoshthi- Gajendra Thakur (2009/ 2023)

स्थायी स्तम्भ जेना मिथिला-रत्न, मिथिलाक खोज, विदेह पेटार आ सूचना-संपर्क-अन्वेषण सभ अंकमे समान अछि, तइ हेतु ई सभ स्तम्भ सभ अंकमे नै देल जाइत अछि, ई सभ स्तम्भ देखबा लेल क्लिक करू विदेहक ३४६ म, ३४७ म आ ३६६ म अंक। ऐ तीनू अंकमे सम्मिलित रूपेँ ई सभ स्तम्भ देल गेल अछि।

विदेहक ३४५म आ आगाँक अंक

देवनागरी	मिथिलाक्षर	आइ.पी.ए.	मैथिली ब्रेल
VIDEHA_345	VIDEHA_345_Tirhuta	VIDEHA_345_IPA	VIDEHA_345_Braille
VIDEHA_346	VIDEHA_346_Tirhuta	VIDEHA_346_IPA	VIDEHA_346_Braille

VIDEHA_347	VIDEHA_347_Tirhuta	VIDEHA_347_IPA	VIDEHA_347_Braille
VIDEHA_348	VIDEHA_348_Tirhuta	VIDEHA_348_IPA	VIDEHA_348_Braille
VIDEHA_349	VIDEHA_349_Tirhuta	VIDEHA_349_IPA	VIDEHA_349_Braille

देवनागरी	मिथिलाक्षर	आइ.पी.ए.	मैथिली ब्रेल	कैथी
VIDEHA_350	VIDEHA_350_Tirhuta	VIDEHA_350_IPA	VIDEHA_350_Braille	VIDEHA_350_KAITHI
VIDEHA_351	VIDEHA_351_Tirhuta	VIDEHA_351_IPA	VIDEHA_351_Braille	VIDEHA_351_KAITHI
VIDEHA_352	VIDEHA_352_Tirhuta	VIDEHA_352_IPA	VIDEHA_352_Braille	VIDEHA_352_KAITHI
VIDEHA_353	VIDEHA_353_Tirhuta	VIDEHA_353_IPA	VIDEHA_353_Braille	VIDEHA_353_KAITHI
VIDEHA_354	VIDEHA_354_Tirhuta	VIDEHA_354_IPA	VIDEHA_354_Braille	VIDEHA_354_KAITHI

नागरी	तिरहुता	आइपीए	ब्रेल	कैथी	रंजना	नेवाडी	खरोष्ठी	ब्राह्मी
355	Tirhu	IPA	Brail	KAI	Ran	Newa	Kharo	Brahmi

नागरी	तिरहुता	कैथी	रंजना	प्रचलित	ब्राह्मी	IPA	ब्रेल	खरोष्ठी	उर्दू	तिब्बती	तिब्बती-उमे
356	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रेल	खरोष्ठी	उर्दू	Tib	Ume
357	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रेल	खरोष्ठी	उर्दू	Tib	Ume

नागरी	तिरहुता	कैथी	रंजना	प्रचलित	ब्राह्मी	IPA	ब्रेल	तिब्बती	तिब्बती-उमे
358	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रेल	Tib	Ume
359	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रेल	Tib	Ume
360	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रेल	Tib	Ume

नागरी	तिरहुता	कैथी	नेवाड़ी	आइ.पी.ए.	ब्रेल
361	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
362	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
363	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
364	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
365	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
366	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
367	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
368	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille

369	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille

....

३

विदेहक विशेषांक

१) हाइकू विशेषांक

Videha_15_06_2008	Videha_15_06_2008_Tirhuta	12

२) गजल विशेषांक

Videha_01_11_2008	Videha_01_11_2008_Tirhuta	21

३) विहनि कथा विशेषांक

videha_01_10_2010	videha_01_10_2010_tirhuta	67

४) बाल साहित्य विशेषांक

videha_15_11_2010	videha_15_11_2010_tirhuta	70

५) नाटक विशेषांक

videha_15_12_2010	videha_15_12_2010_tirhuta	72

६) समीक्षा विशेषांक

videha_15_01_2011	videha_15_01_2011_tirhuta	74

७) नारी विशेषांक

videha_01_03_2011	videha_01_03_2011_tirhuta	77

८) अनुवाद विशेषांक (गद्य-पद्य भारती)

videha_01_01_2012	videha_01_01_2012_tirhuta	97

९) बाल गजल विशेषांक

videha_01_08_2012	videha_01_08_2012_tirhuta	111

१०) भक्ति गजल विशेषांक

videha_15_03_2013	videha_15_03_2013_tirhuta	126

११) गजल आलोचना-समालोचना-समीक्षा विशेषांक

videha_15_11_2013	videha_15_11_2013_tirhuta	142

१२) काशीकांत मिश्र मधुप विशेषांक

Videha_01_01_2015

१३) अरविन्द ठाकुर विशेषांक

Videha_01_11_2015

स्वतंत्रचेता- अरविन्द ठाकुर: व्यक्तित्व-कृतित्व (सम्पादक आशीष अनचिन्हार) [विदेह अरविन्द ठाकुर विशेषांकक प्रिण्ट रूप]

१४) जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिल विशेषांक

Videha_01_12_2015

१५) विदेह सम्मान विशेषांक

विदेह सम्मान: सम्मान-सूची (समानान्तर साहित्य अकादेमी, समानान्तर ललित कला अकादेमी आ समानान्तर संगीत-नाटक अकादेमी सम्मान/ पुरस्कार नामसँ विख्यात)

साक्षात्कार/ समारोह

साक्षात्कार	videha_15_12_2011	videha_15_01_2012	videha_01_02_2012	videha_01_03_2012
videha_01_09_2012	videha_15_01_2013	videha_01_03_2013	Videha_15_04_2016	Videha_01_07_2016

१६) मैथिली सी.डी./ अल्बम गीत संगीत विशेषांक

Videha_01_01_2017

१७) मैथिली वेब पत्रकारिता विशेषांक

VIDEHA_313

१८) मैथिली बीहनि कथा विशेषांक-२

VIDEHA_317

१९) रामलोचन ठाकुर विशेषांक

VIDEHA_319

२०) रामलोचन ठाकुर श्रद्धांजलि विशेषांक

VIDEHA_320

२१) राजनन्दन लाल दास विशेषांक

VIDEHA_333

२२) रवीन्द्र नाथ ठाकुर विशेषांक

VIDEHA_348	VIDEHA_348_Tirhuta	VIDEHA_348_IPA	VIDEHA_348_Braille

२३) केदार नाथ चौधरी विशेषांक

VIDEHA_352	VIDEHA_352_Tirhuta	VIDEHA_352_IPA	VIDEHA_352_Braille	VIDEHA_352_KAITHI

२४) प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' विशेषांक

Videha_357	Videha_357_Tirhuta

२५) शरदिन्दु चौधरी विशेषांक

Videha_358	Videha_358_Tirhuta

२६) कला-विमर्श विशेषांक (सन्दर्भ- संजू दास, कृष्ण कुमार कश्यप, शशिबाला, एस.सी.सुमन आ श्वेता झा चौधरी)

Videha_368	Videha_368_Tirhuta

२७) रचनाकार अशोक विशेषांक

Videha_369	Videha_369_Tirhuta

२७) राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर' विशेषांक

Videha_370	Videha_370_Tirhuta

....

४

लेखकक आमंत्रित रचना आ ओइपर आमंत्रित समीक्षकक समीक्षा सीरीज

१.कामिनीक पांच टा कविता आ ओइपर मधुकान्त झाक टिप्पणी

Videha_01_09_2016

२.जगदानन्द झा "मनु"क "माटिक बासन"पर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

VIDEHA_353

३.मुन्नी कामतक एकांकी "जिन्दगीक मोल" आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

VIDEHA_354

४.कपिलेश्वर राउतक ५ टा कथा आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

VIDEHA_356

५.उमेश मण्डलक ५ टा कथा आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_357

६.राम विलास साहुक ५ टा कथा आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_358

७.नित नवल सुभाष चन्द्र यादव- सुभाष चन्द्र यादवक समस्त साहित्य आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

नित नवल सुभाष चन्द्र यादव

नित नवल सुभाष चन्द्र यादव (मिथिलाक्षर)

८.राजदेव मण्डलक साहित्यपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Rajdeo Mandal- Maithili Writer

९.आचार्य रामानन्द मण्डलक ५ टा कथा आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_360

१०.नन्द विलास रायक चारिटा कथा आ एकटा एकांकी आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_361

११.जगदीश प्रसाद मण्डलक साहित्यपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

JAGDISH PRASAD MANDAL- Maithili Writer

१२.दुर्गानन्द मण्डलक पाँचटा कथा आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_363

१३.नारायण यादवक पाँचटा कथा आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_364

१४. नित नवल दिनेश कुमार मिश्र- दिनेश कुमार मिश्रक समस्त लेखन आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

नित नवल दिनेश कुमार मिश्र (जारी)

१५. नित नवल सुशील- सुशीलक समस्त साहित्य आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

नित नवल सुशील (जारी)

....

५

"पाठक हमर पोथी किए पढ़थि"- लेखक द्वारा अप्पन पोथी/ रचनाक समीक्षा सीरीज

१. आशीष अनचिन्हार ०१ अगस्त २०२१

१.(a) आशीष अनचिन्हार ०१ मार्च २०२३

२. गजेन्द्र ठाकुर ०१ सितम्बर २०२२

....

६

एडिटर्स चोइस सीरीज

एडिटर्स चोइस सीरीज-१

विदेहमे बलात्कारपर मैथिलीमे पहिल कविता प्रकाशित भेल छल। ई दिसम्बर २०१२ क दिल्लीक निर्भया बलात्कार काण्डक बादक समय छल। ओना ई अनूदित रचना छल, तेलुगुमे पसुपुलेटी गीताक कविताक हिन्दी अनुवाद केने छलीह आर. शांता सुन्दरी आ हिन्दीसँ मैथिली अनुवाद केने छलाह विनीत उत्पल। हमर जानकारीमे ऐसँ बेशी सिहराबैबला कविता ऐ विषयपर कोनो भाषामे नै रचल गेल अछि। कताक सालक बादो ई समस्या ओहने अछि। ई कविता सभकेँ पढ़बाक चाही, खास कऽ सभ बेटीक बापकेँ, सभ बहिनक भाएकेँ आ सभ पत्नीक पतिकेँ। आ विचारबाक चाही जे हम सभ अपना बच्चा सभ लेल केहन समाज बनेने छी।

एडिटर्स चोइस सीरीज-१ (डाउनलोड लिंक)

एडिटर्स चोइस सीरीज-२

विदेहमे ब्रेस्ट कैसरक समस्यापर विदेह मे मीना झा केर एकटा लघु कथा प्रकाशित भेल। ई मैथिलीक पहिल कथा छल जे ब्रेस्ट कैसर पर लिखल गेल। हिन्दीमे सेहो ताधरि ऐ विषयपर कथा नै लिखल गेल छल, कारण ऐ कथाक ई-प्रकाशित भेलाक १-२ सालक बाद हिन्दीमे दू गोटेमे घोंघाउज भऽ रहल छल कि पहिल हम आकि हम, मुदा दुनूक तिथि मैथिलीक कथाक परवर्ती छल। बादमे ई विदेह लघु कथामे सेहो संकलित भेल।

एडिटर्स चोइस सीरीज-२ (डाउनलोड लिंक)

एडिटर्स चोइस सीरीज-३

विदेहमे जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिलक किछु बाल कविता प्रकाशित भेल। बादमे हुनकर ३ टा बाल कविता विदेह शिशु उत्सवमे संकलित भेल जइमे २ टा कविता बेबी चाइल्डपर छल। पढ़ू ई तीनू कविता, बादक दुनू बेबी चाइल्डपर लिखल कविता पढ़बे टा करू से आग्रह।

एडिटर्स चोइस सीरीज-३ (डाउनलोड लिंक)

एडिटर्स चोइस सीरीज-४

विदेहमे जगदानन्द झा "मनु"क एकटा दीर्घ बाल कथा कहि लिअ बा उपन्यास प्रकाशित भेल, नाम छल चोनहा। बादमे ई रचना विदेह शिशु उत्सवमे संकलित भेल, ई रचना बाल मनोविज्ञानपर आधारित मैथिलीक पहिल रचना छी, मैथिली बाल साहित्य कोना लिखी तकर ट्रेनिंग कोर्समे ऐ उपन्यासकेँ राखल जेबाक चाही। कोना मॉडर्न उपन्यास आगाँ बढ़ै छै, स्टेप बाइ स्टेप आ सेहो बाल उपन्यास। पढ़बे टा करू से आग्रह।

एडिटर्स चोइस सीरीज-४ (डाउनलोड लिंक)

एडिटर्स चोइस सीरीज-५

एडिटर्स चोइस ५ मे मैथिलीक "उसने कहा था" माने कुमार पवनक दीर्घकथा "पइठ" (साभार अंतिका) । हिन्दीक पाठक, जे "उसने कहा था" पढ़ने हेता, केँ बुझल छन्हि जे कोना अहि कथाकेँ रचि चन्द्रधर शर्मा "गुलेरी" अमर भऽ गेलाह। हम चर्चा कऽ रहल छी, कुमार पवनक "पइठ" दीर्घकथाक। एकरा पढ़लाक बाद अहाँकेँ एकटा विचित्र, सुखद आ मोन हौल करैबला अनुभव भेटत, जे सेक्सपीरिअन ट्रेजेडी सँ मिलितो लागत आ फराको। मुदा ऐ रचनाकेँ पढ़लाक बाद तामस, घृणा सभपर

नियंत्रणकेँ आ सामाजिक/ पारिवारिक दायित्वकेँ सेहो अहाँ आर गंभीरतासँ लेबै, से धरि पक्का अछि। मुदा एकर एकटा शर्त अछि जे एकरा समै निकालि कऽ एक्के उखड़ाहामे पढ़ि जाइ।

एडिटर्स चोइस सीरीज-५ (डाउनलोड लिंक)

एडिटर्स चोइस सीरीज-६

जगदीश प्रसाद मण्डलक लघुकथा "बिसाँढ़": १९४२-४३ क अकालमे बंगालमे १५ लाख लोक मुइला, मुदा अमर्त्य सेन लिखैत छथि जे हुनकर कोनो सर-सम्बन्धी ऐ अकालमे नै मरलन्हि। मिथिलोमे अकाल आएल १९६७ ई. मे आ इन्दिरा गाँधी जखन ऐ क्षेत्र अएली तँ हुनका देखाओल गेल जे कोना मुसहर जातिक लोक बिसाँढ़ खा कऽ ऐ अकालकेँ जीति लेलन्हि। मैथिलीमे लेखनक एकभगाह स्थिति विदेहक आगमनसँ पहिने छल। मैथिलीक लेखक लोकनि सेहो अमर्त्य सेन जेकाँ ओहि महाविभीषिकासँ प्रभावित नै छला आ तेँ बिसाँढ़पर कथा नै लिखि सकला। जगदीश प्रसाद मण्डल ऐपर कथा लिखलन्हि जे प्रकाशित भेल चेतना समितिक पत्रिकामे, मुदा कार्यकारी सम्पादक द्वारा वर्तनी परिवर्तनक कारण ओ मैथिलीमे नै वरण् अवहट्ठमे लिखल बुझा पड़ल, आ ओतेक प्रभावी नै भऽ सकल कारण विषय रहै खाँटी आ वर्तनी कृत्रिम। से एकर पुनः ई-प्रकाशन अपन असली रूपमे भेल विदेहमे आ ई संकलित भेल "गामक जिनगी" लघुकथा संग्रहमे। ऐ पोथीपर जगदीश प्रसाद मण्डलकेँ टैगोर लिटरेचर अवार्ड भेटलनि। जगदीश प्रसाद मण्डलक लेखनी मैथिली कथाधाराकेँ एकभगाह हेबासँ बचा लेलक, आ मैथिलीक समानान्तर इतिहासमे मैथिली साहित्यकेँ दू कालखण्डमे बाँटि कऽ पढ़ए जाए लागल- जगदीश प्रसाद मण्डलसँ पूर्व आ जगदीश प्रसाद मण्डल

आगमनक बाद। तँ प्रस्तुत अछि लघुकथा बिसाँढ़- अपन सुच्चा स्वरूपमे।

एडिटर्स चोइस सीरीज-६ (डाउनलोड लिंक)

एडिटर्स चोइस सीरीज-७

मैथिलीक पहिल आ एकमात्र दलित आत्मकथा: सन्दीप कुमार साफी। सन्दीप कुमार साफीक दलित आत्मकथा जे अहाँकेँ अपन लघु आकाराक अछैत हिलोड़ि देत आ अहाँक ई स्थिति कऽ देत जे समानान्तर मैथिली साहित्य कतबो पढ़ू अहाँकेँ अछौं नै हएत। ई आत्मकथा विदेहमे ई-प्रकाशित भेलाक बाद लेखकक पोथी "बैशाखमे दलानपर"मे संकलित भेल आ ई मैथिलीक अखन धरिक एकमात्र दलित आत्मकथा थिक। तँ प्रस्तुत अछि मैथिलीक पहिल दलित आत्मकथा: सन्दीप कुमार साफीक कलमसँ।

एडिटर्स चोइस सीरीज-७ (डाउनलोड लिंक)

एडिटर्स चोइस सीरीज-८

नेना भुटकाकेँ रातिमे सुनेबा लेल किछु लोककथा (विदेह पेटारसँ)।

एडिटर्स चोइस सीरीज-८ (डाउनलोड लिंक)

एडिटर्स चोइस सीरीज-९

मैथिली गजलपर परिचर्चा (विदेह पेटारसँ)।

एडिटर्स चोइस सीरीज-९ (डाउनलोड लिंक)

....

विदेह सम्मान: सम्मान-सूची (समानान्तर साहित्य अकादेमी, समानान्तर ललित कला अकादेमी आ समानान्तर संगीत-नाटक अकादेमी सम्मान/ पुरस्कार नामसँ विख्यात)

....

मैथिलीक वर्तनी

१

मैथिलीक वर्तनी- विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापाक

२

मैथिलीक वर्तनीमे पर्याप्त विविधता अछि। मुदा प्रश्नपत्र देखला उत्तर एकर वर्तनी इग्नू BMAF001 सँ प्रेरित बुझाइत अछि, से एकर एकरा एक उखड़ाहामे उनटा-पुनटा दियौ, ततबे धरि पर्याप्त अछि। यू.पी.एस.सी. क मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेल सेहो ई पर्याप्त अछि, से जे विद्यार्थी मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेने छथि से एकर एकटा आर फास्ट-रीडिंग दोसर-उखड़ाहामे करथि|

IGNOU इग्नू BMAF-001

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-

published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

विदेह पोथी

वि दे ह विदेह Videha विदेह http://www.videha.co.in विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

Search for Books (including Audio-Visual & Sign Language) relating to Mithila/ Maithili

https://books.google.com/

Videha Archive of Maithili Books विदेह मैथिली पोथीक आर्काइव (पूर्णतः अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल) सभ पोथी पी.डी.एफ. डाउनलोड लेल क्रमानुसार नीचाँक लिंक सभपर उपलब्ध अछि। All the books are available for pdf download at the respective links below

....

तिरहुता, नेवाड़ी आ कैथी फॉण्ट डाउनलोड Google's Noto Fonts project/ GitHub

तिरहुता नोटो फॉण्ट	कैथी ओटीएफ	कैथी टीटीएफ	नेवाड़ी ओ.टी.एफ.	नेवाड़ी टी.टी.एफ.

https://fonts.google.com/ (Google Open Fonts download)
Tirhuta Offline Keyboard download

Keyman Tirhuta/ Vedic Devanagari Keyboards Download

https://malarproject.gitlab.io/tirhuta (Tirhuta Keyboard Online)

....

बौद्ध चर्यापद

चर्यापद

महाकवि डाक

डाकवचन

ज्योतिरीश्वर ठाकुर

मैथिली धूर्तसमागम

विद्यापति

व्याडीभक्ति तरङ्गिणी

गोरक्षविजयम्

शंकरदेव

पारिजातहरण

रामविजय

दैत्यारि ठाकुर

श्यामंत हरण यात्रा (अंकिया नाट)

लक्ष्मीदेव

कुमारहरण नाट शत स्कंध रावण वध (अंकिया नाट)

जगत्प्रकाशमल्ल

प्रभावतीहरण नाटक

सिद्ध नरसिंहमल्ल

गीतावली सिद्धि

जगत्ज्योतिर्रमल्ल

हरगौरी विवाह नाटक कुञ्जविहार नाटक

हर्षनाथ झा

माधवानन्द नाटक

उषाहरण

हर्षनाथ काव्यग्रन्थावली (संकलन अमरनाथ झा १८९७-१९५५)

रत्नपाणि

उषाहरण नाटक

श्रीकांत

श्रीकृष्ण जन्म रहस्य

नन्दीपति

कृष्णकेलिमाला

गीतमाला

कान्हा रामदास

गौरीस्वयंवर

लाल

गौरीस्वयंवर नाटक

उमापति

पारिजात हरण

भानुनाथ

प्रभावती हरण

देवानन्द

उषाहरण

रमापति

रुक्मणी परिचय

उपाध्याय रामदास

आनन्द विजयाभिदान नाटिका

शिवदत्त

गौरीपरिणय सीतास्वयंवर दुर्गाविजय

पारिजात नाटक

....

कथा बौद्ध सिद्ध मेहथपा (बाल साहित्य केन्द्रित) मेंहथमे भेल ८२ म सगर राति दीप जरयमे पठित कथा सभक संकलन

कथा बौद्ध सिद्ध मेहथपा

सखुआवाली (नारी विमर्श केन्द्रित) भपटियाहीमे भेल ८३ म सगर राति दीप जरयमे पठित कथा सभक संकलन

सखुआवाली

मुंशी रघुनन्दन दास (१८६०-१९४५) (सौजन्य- राधाकृष्णन् दास)

सुभद्रा हरण

रासबिहारी लाल दास (१८७२-१९४०) (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

सुमति

हरिनन्दन दास (सौजन्य- राधाकृष्णन् दास)

सुदामा चरित

पं रामजी चौधरी (१८७८-१९५२) (सौजन्य- श्री श्रीमोहन चौधरी)

विविध भजनावली

आचार्य रामलोचन शरण (१८८९-१९७१) (सौजन्य- मैथिली साहित्य संस्थान)

जयन्ती-स्मारक ग्रन्थ

धनुषधारी दास (१८९५-१९६५) (सौजन्य- पञ्जीकार विद्यानन्द झा)

मैथिली में बिहारी

हरिमोहन झा (१९०८-१९८४) (सौजन्य- मैथिली साहित्य संस्थान/ गौरीनाथ)

अभिनन्दन ग्रन्थ

अंतिका (हरिमोहन झा विशेषांक)

....

डॉ. राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर' (सौजन्य- राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर')

महिषासुर मुर्दावाद एवं अन्य नाटक (१९९७)

लोक नाट्य: जट जटिन (२००७) (शोध)

हुगली ऊपर बहैत गंगा आ आन कथा (कथा संग्रह) (२००८)

भ्रमर मैथिली दीर्घ कविता (हिन्दी अनुवाद-अब बस नहीं) (२००९)

मैथिली लोक संस्कृति (नेपाली भाषामे) (२००९)

भैया अएलै अपन सोराज (नाटक संग्रह) (२०१०)

घरमुहाँ (उपन्यास) (२०१२)- ई बुक वर्जन

घरमुँहा (उपन्यास) (२०१२)- प्रिंट वर्जन

अनहरियाक चान (गजल संग्रह) (२०१३)

चीन जे हम देखल (यात्रा संस्मरण) (२०१४)

सूली पर इजोत एवं अन्य नाटक (२०१५)

सीमाके आर-पार (यात्रा संस्मरण) (२०१६)

युद्धभूमिक एसगर योद्धा (कविता संग्रह) (२०१७)

एंटीवायरस (कथा संग्रह) (२०१९)

कोरोनाक संत्रासमे ओझरायल जिनगी (लकडाउन डायरी) (२०२०)

मिथिलाक लोकजीवन लोकसन्दर्भ (२०२२)

सोन्हगर गन्धक अन्वेषी डा. प्रफुल्ल कुमार सिंह 'मौन'

मैथिली लोक संस्कृति संगोष्ठी

स्मारिका (२०१०)

आंगन अंक-४ (२०१२) सलहेस विशेषांक

आँजुर (अंक वर्ष ३६, अंक ३) सोमदेव विशेष

गामघर-३०-०८-२०१८

गामघर-०४-१०-२०१८

गामघर-१६-०५-२०१९

गामघर-२७-०६-२०१९

रामभरोस कापड़ि "भ्रमर"क किछु नाटक

मुन्नाजी द्वारा साक्षात्कार पृ. ३२१-३२८

देसिल बयनाक बहन्ने रामलोचन ठाकुर प्रसंग पृ. ३४७-३५७

हमर ज्ञान-पिपाशाक स्त्रोत: शरदिन्दु चौधरी पृ. ३१-३४

जट जटिन पृ. ५६८-७०५

भैया, अएलै अपन सोराज पृ. ५६८-७०५

आलेख कथा-फ्लैशबैक पृ. ८४-८८

आलेख पृ. पृ. ११७-१२५

आलेख पृ. १२७६-१२९०

आलेख पृ. ९७-९८

रायपुर यात्रा प्रसंग पृ. १५०-१५४

सलहेस परिचर्चा रिपोर्ट पृ. ४१-४५

रिपोर्ट पृ. २३१-२४३

रिपोर्ट पृ. ४४५

रिपोर्ट पृ ५६८-६०५

रिपोर्ट पृ. ५८३-५८५

गंगा प्रसादक स्वायत्तता आ हुगलीपर बहैत गंगा पृ. २२३-२२६

गीत पृ. १४४९-१४५०

गजल गीत पृ. २११

अन्हारक विरुद्ध आ आजाद गजल पृ. ६१९-६२१)

विदेह राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर' विशेषांक

बृषेश चन्द्र लाल (सौजन्य- बृषेश चन्द्र लाल)

आन्दोलन (कविता संग्रह)

ढोलक (बाल कविता संग्रह)

सुम्निमा (अनूदित उपन्यास)

मोदिआइन (बी.पी.कोइरालाक कथा)

माल्हो (कथा संग्रह)

गोलबा (कथा संग्रह)

परमेश्वर कापड़ि (सौजन्य- परमेश्वर कापड़ि)

धूआ-धजा

अंक ७

अंक १४

अंक १५

अंक १६

अंक १८

अंक १० जून २०१२

अंक २४ जून २०१२

२५ जुलाइ २०१२

०५ अगस्त २०१२

२३ फरबरी २०१६

आसिन २०७३

सुजीत कुमार झा (सौजन्य- सुजीत कुमार झा)

रिपोर्टर डायरी (रिपोर्ताज)

चिड़ै (लघुकथा-संग्रह)

जिद्दी (लघुकथा संग्रह)

कोइली घूरि आउ (बाल लघु-विहनि कथा संग्रह)

गन्ध (लघु कथा संग्रह)

खजुरीबाली (लघु कथा संग्रह)

बुलबुल (कथा संग्रह)

दूधमती- (नेपाली आ मैथिलीमे)

अंक ३१ अंक ३२ अंक ३३ अंक ३४ अंक 35 अंक 36 अंक 37 अंक 38 अंक 39 अंक 40 अंक 41

विन्देश्वर ठाकुर

नेपालक नोर मरुभूमिमे

विनीत ठाकुर (सौजन्य- विनीत ठाकुर)

बाँकी अछि हम्मर दूधक कर्ज

संतोष मिश्र (सौजन्य- संतोष मिश्र)

पोसपुत (लघुकथा-संग्रह)

उदास मोन (लघुकथा-संग्रह)

एना-किए (कविता-संग्रह)

अएना (संपादन- कविता-संग्रह)

कनकमणि दीक्षित (मूल नेपालीसँ मैथिली अनुवाद रूपा धीरू आ धीरेन्द्र प्रेमर्षि, बाल साहित्य) (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

भगता बेङक देश-भ्रमण

Ayodhyanath Choudhary (Courtesy- Ayodhyanath Choudhary)

Varied Verses (Maithili Verses in English Translation)

...

डॉ शशिधर कुमर आ सुप्रिया बेबी कुमारी

भूकम्प (पृ. ६३८-६७४)

अणिमा सिंह (सौजन्य- नचिकेता)

शिशु गीत खेल

इलारानी सिंह (सौजन्य- नचिकेता)

प्रेम- एक कविता (अनूदित नाटक)

अरुन्धती देवी (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

मिथिलाक विदुषी महिला

डॉ. कमला चौधरी (सौजन्य- कमला चौधरी)

मैथिलीक वेश-भूषा-प्रसाधन सम्बन्धी शब्दावली २००८

समय-संकेत (कथा-संग्रह) २०१०

डॉ. ललिता झा (सौजन्य- ललिता झा)

मैथिलीक भोजन सम्बन्धी शब्दावली २०११

सुस्मिता पाठक (सौजन्य- केदार कानन)

परिचिति (कविता संग्रह)

कनोजड़ि (कथा संग्रह)

नन्दिनी पाठक (सौजन्य- केदार कानन)

पाथरक शहर (कविता संग्रह)

पन्ना झा (सौजन्य- नरेन्द्र झा)

अनुभूति (लघुकथा संग्रह)

कल्पना झा (सौजन्य- कल्पना झा)

गोसाउनिक गीत

नशामुक्ति हित गाबी गीत

निनियाँ

यायावरी- शेफालिका वर्मा (हिन्दी अनुवाद कल्पना झा)

मुन्नी कामत (सौजन्य- मुन्नी कामत)

सुखल मन तरसल आँखि (पद्य आ गद्य)

सुखल मन तरसल आँखि (कविता)

अंततः (कविता संग्रह)

चुक्का (बाल कथा संग्रह)

नीता झा (सौजन्य- नीता झा)

बिलाइ मौसी (बाल लघुकथा संग्रह)

शेफालिका वर्मा (सौजन्य- शेफालिका वर्मा)

यायावरी (यात्रावृत्तान्त)

यायावरी (हिन्दी अनुवाद- कल्पना झा)

अर्थयुग (लघुकथा संग्रह)

एकटा अकास (लघुकथा संग्रह)

भावांजलि (गद्य गीत)

किस्त-किस्त जीवन (आत्म कथा)

आखर-आखर प्रीत

नागफांस (उपन्यास)

Naagphans (In English)

विभा रानी

विभा रानीक दूटा नाटक (भाग रौ आ बलचन्दा)

सुशीला झा (सौजन्य- प्रभा खेतान/ सुशीला झा)

छिन्नमस्ता- प्रभा खेतानक हिन्दी उपन्यासक मैथिली अनुवाद

कुसुम ठाकुर

प्रत्यावर्तन (आत्मकथा)(पृ. ४५९-५७२)

डॉ. कामिनी कामायनी

विदेह:सदेह ३१ (डॉ. कामिनी कामायनी आ कुमार मनोज कश्यप- अंक १-३५० सँ)

प्रीति ठाकुर

गोनू झा आ आन मैथिली चित्रकथा -पहिल मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)

मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)

मिथिलाक लोकदेवता (बाल साहित्य)

विद्यापतिक पुरुष परीक्षा (बाल साहित्य)

रेस (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

ए बी सी डी- प्रकृति अक्षर पोथी (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

सभ खाइत अछि (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

बो म्याउ बाह (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

रङ सभ (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

(०६) छोट आ पैघ (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

(०७) माल-जाल आ जानवर दिस देखू (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

(१७) हमर परिवार (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

जानवर (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

पोथी १३: १...२...३... (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

बाजाक अबाज (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

पंजी (११००० मूल मिथिलाक्षर ताड़पत्र)
11000 PALM LEAF PANJI INSCRIPTIONS (VOLUME I TO XXII) Compiled, Scanned & Catalogued by Preeti Thakur

नीतू कुमारी

मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)

किरण चौधरी (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमर बाल-वाड़ी

आर्या कॉकपिट मे

दीपा करमाकर- सही संतुलन मे

जंगल मे अहाँक स्वागत अछि

व्हेल छथि आकाश मे

भैया के मुस्कान के चोरौलक

बीज संचयक

अचंभित करय "फिबोनाची"

शौचालयक खिस्सा

लाल बरसाती

गुल्लीक जादुई पेटी

समीराक विकठ भोजन

विवाह मे जाई छी

प्रियंका झा (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमर माँछ! नै हमर माँछ!

रश्मि प्रिया (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

कैयो सकै छी, नहियो कऽ सकै छी

सुनीता ठाकुर (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

बण्टी आ बबली

नीलिमा चौधरी (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमर सभसँ नीक संगी

स्वास्तिका ठाकुर (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

गप्पू बुते नाचल नै होइ छै

तूलिका (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमरा ओ चाही!

मधूलिका मिश्र (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

ओंघाइत भीमा

लक्ष्मी ठाकुर

जानवर सभ संगे भेँट-घाँट

पूनम मण्डल

सुतै कालक खिस्सा

....

राधाकृष्ण चौधरी (१९२१-१९८५) (सौजन्य- प्रभात कुमार चौधरी/ IGNCA)

मिथिलाक इतिहास

A Survey of Maithili Literature

The Political and Cultural Heritage of Mithila

Mithila in the Age of Vidyapati

सोमदेव (१९३४-२०२२) (सौजन्य- राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर')

आँजुर सोमदेव विशेष

प्रभास कुमार चौधरी (१९४१-१९९८) (सौजन्य- अशोक)

सन्धान प्रभास विशेष

लल्लन प्रसाद ठाकुर (१९५३-१९९५) (सौजन्य- कुसुम ठाकुर)

लौंगिया मिरचाइ

नाटककार लल्लन प्रसाद ठाकुर समग्र रचनावली (५ टा नाटक, ४ टा एकांकी आ ३ टा गीति नाटिका सहित)

सुभाष चन्द्र यादव (सौजन्य- सुभाष चन्द्र यादव)

राजकमल चौधरी: मोनोग्राफ

नित नवल राजकमल

बनैत बिगड़ैत (लघुकथा संग्रह)

गुलो

गुलो (हिन्दी अनुवाद- रमण कुमार सिंह)

रमता जोगी

मडर

भोट

गुलो: कला आ भाषा (सम्पादक तारानन्द वियोगी आ केदार कानन)

नित नवल सुभाष चन्द्र यादव (लेखक गजेन्द्र ठाकुर)

नित नवल सुभाष चन्द्र यादव (मिथिलाक्षर)

अशोक (सौजन्य- अशोक आ शिवशंकर श्रीनिवास)

चक्रव्यूह (कविता संग्रह) (१९८६)

त्रिकोण (कथा संग्रह) (१९८६)

ओहि रातिक भोर (कथा संग्रह) (१९९१)

मातबर (कथा संग्रह) (२००१)

संवाद (साक्षात्कार संग्रह) (२००७)

आँखिमे बसल (यात्रा कथा) (२०१३)

बात-विचार (आलोचना) (२०१५)

डैडीगाम (कथा संग्रह) (२०१७)

अशोक-सेलेक्शन्स (विविध)

अशोक-नव कविता

नीक दिनक बाइस्कोप (व्यंग्य संग्रह) (२०१८)

कथा-पाठ (मैथिली कथाक आलोचनात्मक अध्ययन) (२०२२)

प्रतिमान (सम्पादन)

किरण (प्रतिमान गोष्ठी- सम्पादक मोहन भारद्वाज)

सन्धान १ (सम्पादन)

सन्धान २ (सम्पादन)

सन्धान ३ (सम्पादन) प्रभास विशेष

सन्धान ४ (सम्पादन)

मुन्ना जी द्वारा साक्षात्कार (पृ. ३८२-३८५)

बनैत कम बिगड़ैत बेसी (पृ. २०२३-२०३१)

सम्पादक राजनन्दन लाल दास आ कर्णामृत (पृ. ११९-१२२)

रामलोचन ठाकुरक कविता पढ़ैत (पृ. ३२७-३४१)

केदार नाथ चौधरीक उपन्यास (पृ. १०१-१०६)

शरदिन्दुजी (पृ. ७०-७३)

विदेह रचनाकार अशोक विशेषांक

रामदेव झा (सौजन्य- शंकरदेव झा/ योगानन्द झा)

सव्यसाची (अभिनन्दन ग्रन्थ)

मैथिली शब्द संचय

दत्त-वतीक वस्तु कौशल

संकल्प अंक-५ (सम्पादक डॉ रामदेव झा, सहायक सम्पादक डॉ योगानन्द झा) १९८८

डॉ योगानन्द झा (सौजन्य- योगानन्द झा)

लोकजीवन ओ लोकसाहित्य १९८६

संकल्प अंक-५ (सम्पादक डॉ रामदेव झा, सहायक सम्पादक डॉ योगानन्द झा) १९८८

आलेख सञ्चयन २००२

मैथिली शाक्त साहित्य- शास्त्रीय भगवती गीत (सम्पादन) २००२

मैथिली पत्रकारिता के सौ वर्ष २००६

लोक, साहित्य ओ शब्द-सम्पदा २००७

गहबर गीत (संकलन-सम्पादन) २००७

मैथिलीक पारम्परिक जातीय व्यवसायक शब्दावली २००९

कथा-लोककथा २०१०

कपिलदेव ठाकुर 'स्नेहलता' कृत सीतावतरण (सम्पादन) २०११

मंगल-प्रभात गाँधीजी (अनुवाद) २०१३

भोरे-भोर (डॉ ए. कीर्तिवर्द्धनक हिन्दी कविता संग्रहक अनुवाद) २०१४

तारानन्द वियोगी (सौजन्य- तारानन्द वियोगी/ सुभाष चन्द्र यादव)

प्रलय रहस्य (कविता संग्रह)

धराशायी हेबाक समय (कविता मे कोरोना काल)

दुनिया घर मेहमान (प्रेम कविता)

अपन युद्धक साक्ष्य (गजल संग्रह)

छियानत (कथा संग्रह)

बहुवचन (आलोचना)

गुलो: कला आ भाषा (सम्पादन)

सुधांशु शेखर चौधरी (सौजन्य- शरदिन्दु चौधरी)

शेखर रचित गजल ओ गीत

शरदिन्दु चौधरी (सौजन्य- शरदिन्दु चौधरी)

जँ हम जनितहुँ (२००२)

बड़ अजगुत देखल (२००५)

गोबरगणेश (२०११)

करिया कक्काक कोरामिन (२०१६)

बात-बातपर बात खण्ड-१ (२०१९)

मर्मान्तक-शब्दानुभूति (बात-बातपर बात खण्ड-२) (२०२०)

हमर अभाग: हुनक नहि दोष (बात-बातपर बात-३) (२०२१)

साक्षात् (बात-बातपर बात-४) (२०२१)

विदेह शरदिन्दु चौधरी विशेषांक

काशीकान्त मिश्र मधुप

विदेह काशीकांत मिश्र मधुप विशेषांक

राजनन्दन लाल दास

विदेह राजनन्दन लाल दास विशेषांक

प्रेमलता मिश्र प्रेम

विदेह प्रेमलता मिश्र प्रेम विशेषांक

रवीन्द्र नाथ ठाकुर

विदेह रवीन्द्र नाथ ठाकुर विशेषांक

मायानन्द मिश्र (सौजन्य- केदार कानन)

अवांतर (गजल-गीतल)

कलानन्द भट्ट (सौजन्य- केदार कानन)

कान्ह पर लहास हमर मैथिली गजल संग्रह

अनुलग्नक-कोसी कॉलोनी सँ किशन कुटीर धरि

रामकृष्ण झा 'किसुन' (सौजन्य- केदार कानन)

किसुन समग्र-१ (सम्पादक केदार कानन आ रमण कुमार सिंह)

किसुन समग्र-२ (सम्पादक केदार कानन आ रमण कुमार सिंह)

मैथिलीक नव कविता (सम्पादन)

बहुआयामी किसुनजी (सम्पादक महेन्द्र आ केदार कानन)

केदार कानन (सौजन्य केदार कानन/ CIIL/ सुभाष चन्द्र यादव)

अक्ष पर नचैत (संस्मरण: जीवकान्तक पत्रक बहाने)

बहुआयामी किसुनजी (सम्पादन)

गुलो: कला आ भाषा (सम्पादन)

किसुन समग्र-१ (सम्पादन)

किसुन समग्र-२ (सम्पादन)

अपना नजरि मे (सम्पादन)

सृजन केर दीप पर्व (सम्पादन)

भारती मंडन अंक-१६ (सम्पादन)

महेन्द्र (CIIL/ केदार कानन)

जुआयल कनकनी

बहुआयामी किसुनजी (सम्पादन)

बाबा बैद्यनाथ (सौजन्य- बाबा बैद्यनाथ)

पहरा इमानपर (गजल संग्रह)

अरविन्द ठाकुर (सौजन्य- अरविन्द ठाकुर/ CIIL)

परती टूटि रहल अछि (कविता संग्रह)

अन्हारक विरोध मे (लघु कथा संग्रह)

बहुरुपिया प्रदेश मे (गजल संग्रह)

सबद मितारथ धाय्या

रोशनाइक लोकपक्ष (कथेतर गद्य)

जड़ताक प्रतिवाद मे (सोल्हकन-दीठक आरोहण गाथा- दीर्घ कविता)

सृजन केर दीप पर्व (सम्पादन)

विदेह अरविन्द ठाकुर विशेषांक

स्वतंत्रचेता- अरविन्द ठाकुर: व्यक्तित्व-कृतित्व (सम्पादक आशीष अनचिन्हार) [विदेह अरविन्द ठाकुर विशेषांकक प्रिण्ट रूप]

नरेन्द्र झा (सौजन्य- नरेन्द्र झा)

चपल चरन चित चंचल भान

विकास ओ अर्थतंत्र

राजेश्वर झा (मैथिली साहित्य संस्थान आर्काइव)

मिथिलाक्षरक उद्भव ओ विकास

सुरेन्द्र झा सुमन (आर्काइव डॉट कॉम)

दत्त-वती (मूल)

गोविंद झा ((IGNCA Site आर्काइव)

Maithili-English Dictionary

डॉ शैलेन्द्र मोहन झा (आर्काइव डॉट कॉम/ CIIL)

परिचय निचय

मैथिली गद्य संग्रह- सं

रमानाथ झा (CIIL Site आर्काइव)

प्रबन्ध संग्रह

रमानाथ मिश्र "मिहिर" (आर्काइव डॉट कॉम)

मैथिली मुहावरा एवम् लोकोक्ति प्रकाश

आनन्द मिश्र (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

मिथिला भाषाक सुबोध व्याकरण

श्यामानन्द झा (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

मैथिली गीत चन्द्रिका

मैथिली संदेश (विभिन्न कविक कविता-सम्पादित)

पं लक्ष्मीपति सिंह (सौजन्य रमानन्द झा "रमण")

हिन्दी-मैथिली-शिक्षक

भवप्रीतानन्द ओझा (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

पदावली

गणनाथ-विन्ध्यनाथ पदावली (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

गणनाथ-विन्ध्यनाथ पदावली

रूपनारायण झा "राकेश" (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

मनमोहन लड्डू

भोला लाल दास (आर्काइव डॉट कॉम)

मैथिली सुबोध व्याकरण

खड्ग वल्लभ दास 'स्वजन' (सौजन्य- हेमन्त दास "हिम")

सीता-शील

डॉ. मदनेश्वर मिश्र (सौजन्य- पञ्जीकार विद्यानन्द झा)

एक छलीह महारानी

यात्री (नागार्जुन) (सौजन्य- मिथिला सांस्कृतिक परिषद)

बलचनमा

कालीकान्त झा "बूच"

कलानिधि- कविता-संग्रह

उपेन्द्रनाथ झा "व्यास" (सौजन्य- मयंक झा)

रूबाइयात-ए-ओमर खैयाम (मैथिली पद्यानुवाद)

प्रतीक (कविता संग्रह)

संन्यासी (काव्य)

रमेश नारायण (सौजन्य- शेफालिका वर्मा)

पाथरक नाव (लघुकथा संग्रह)

गोपालजी झा "गोपेश" (सौजन्य- गोपालजी झा "गोपेश")

गुम्म भेल ठाढ़ छी

विजय नाथ झा (सौजन्य- विजय नाथ झा)

अहींक लेल (गीत-गजल संग्रह)

कामायनी (अनुवाद)

नगेन्द्र कुमर (सौजन्य- प्रसन्न कुमार झा)

ससरफानी

प्रबोध नारायण सिंह (सौजन्य- नचिकेता)

अन्हेर नगरी (अनुवाद)

चयनिका (सम्पादन)

वैजयन्ती (कविता)

हाथीक दाँत

टटका गप (सम्पादित कथा संकलन)

प्रेमक रोग (नाटक)

अमरनाथ (सौजन्य- अमरनाथ)

क्षणिका- विहनि कथा संग्रह

प्रफुल्ल कुमार सिंह 'मौन'

पंचदेवोपासक भूमि मिथिला पृ. १००१-१०८०

डॉ. गंगेश गुंजन (सौजन्य- गंगेश गुंजन)

राधा (१-३०) पृ. १३७३-१५८०

प्रथम-चौबटिया-नाटक *(बुधिबधिया)*

नाटक आइ भोर

कथा-संग्रह उचितवक्ता

गीत-गजल दुखक दुपहरिया

कमलधर दास (सौजन्य- कमलधर दास)

मैथिल कर्ण कायस्थक गोत्र, प्रवर, मूल आ वैवाहिक सम्बन्ध

कीर्तिनारायण मिश्र (सौजन्य- कीर्तिनारायण मिश्र)

ध्वस्त होइत शान्ति स्तूप

सीमान्त

आदमीकेँ जोहैत

अपन एकान्त मे

स्मृतियात्राक एकान्तमे

राजनाथ मिश्र

Mithila_Painting-Modern Art-Photos

प्रेमशंकर सिंह (सौजन्य- प्रेमशंकर सिंह/ मिथिला दर्पण प्रकाशन)

मैथिली भाषा साहित्य:बीसम शताब्दी (आलोचना)

विद्यापति कृत व्याडीभक्तितरङ्गिनी (सम्पादन)

डॉ. रमण झा (सौजन्य- रमण झा)

मैथिली काव्यमे अलङ्कार

अलङ्कार-भास्कर

मैथिली काव्यमे ज्योतिष

भिन्न-अभिन्न

अहिरावण-वध (खण्ड काव्य)

पारिजात-मञ्जरी

डॉ. रमानन्द झा ’रमण’ (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण"/ CIIL Site आर्काइव)

हिआओल

सगर राति दीप जरय

राजू आ टाकाक गाछ (अनुवाद)

अखियासल

केदार नाथ चौधरी (सौजन्य- केदार नाथ चौधरी)

चमेलीरानी

माहुर

करार

अबारा नहितन

अयना

हीना

विदेह केदार नाथ चौधरी विशेषांक

योगेन्द्र पाठक "वियोगी" (सौजन्य- योगेन्द्र पाठक "वियोगी")

विज्ञानक बतकही

विज्ञानक बतकही भाग-२

नरक विजय (सम्पूर्ण)

नरक विजय (संशोधित)

हमर गाम (बाल उपन्यास)

पिरामिडक देशमे

अकटा मिसिया (कथा संग्रह)

रोबोट (अनूदित साइंस-फिक्शन नाटक)

किछु तीत मधुर (यात्रा वृत्तांत)

सुशील (सौजन्य- सुशील)

घराड़ी (उपन्यास) (१९७३)

गामबाली (उपन्यास) (१९८२)

भामती (नाटक) (पहिल मंचन १९९१, प्रकाशन २०१३)

अस्मिता (लघुकथा संग्रह) (२०१६)

कामेश्वर झा 'कमल' (सौजन्य- नबोनारायण मिश्र)

कमल-ताल (गीत संग्रह)

रामलोचन ठाकुर (सौजन्य- रामलोचन ठाकुर)

जे कहब साँच कहब

आँखि मुनने आँखि खोलने (संस्मरण)

स्मृतिक धोखरल रंग (संस्मरण)

अपूर्वा (कविता संग्रह)

इतिहासहन्ता (कविता संग्रह)

देशक नाम छलै सोन चिड़ैया (कविता संग्रह)

लाख प्रश्न अनुत्तरित (कविता संग्रह)

प्रतिध्वनि (विदेशी भाषाक कविताक मैथिली रूपान्तरण)

पद्मानदीक माझी (अनूदित उपन्यास)

मैथिली लोककथा

आजुक कविता (सम्पादित कविता संग्रह)

बेताल कथा (हास्य-व्यंग)

देसिल बयना (अख़बार)

विदेह रामलोचन ठाकुर विशेषांक

डॉ. देवशंकर नवीन (सौजन्य- देवशंकर नवीन)

आधुनिक साहित्यक परिदृश्य

डॉ बचेश्वर झा

निवन्ध-निकुञ्ज

कीर्तिनाथ झा (सौजन्य- कीर्तिनाथ झा)

कुरल: मैथिली भावानुवाद

जगदीश चन्द्र ठाकुर "अनिल" (सौजन्य- जगदीश चन्द्र ठाकुर "अनिल")

आँखिमे चित्र हो मैथिली केर (आत्मकथा- जारी)

धारक ओइ पार (दीर्घ कविता)

गीत गंगा (गीत संग्रह)

गजल गंगा (गजल संग्रह)

तोरा अंगना मे (गीत संग्रह)

तोरा अंगना मे (गीत संग्रह)- मूल

विदेह जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिल विशेषांक

राज किशोर मिश्र

चाननि (कविता संग्रह)

सप्तपर्ण (कविता संग्रह)

रबीन्द्र नारायण मिश्र (सौजन्य- रबीन्द्र नारायण मिश्र)

भोरसँ साँझ धरि (आत्म कथा)

प्रसंगवश (निवंध)

स्वर्ग एतहि अछि (यात्रा प्रसंग)

फसाद (कथा संग्रह)

नमस्तस्यै (उपन्यास)

विविध प्रसंग (निवंध)

महराज (उपन्यास)

लजकोटर (उपन्यास)

सीमाक ओहि पार (उपन्यास)

समाधान (निवंध संग्रह)

मातृभूमि (उपन्यास)

स्वप्नलोक (उपन्यास)

शंखनाद (उपन्यास)

इएह थिक जीवन (संस्मरण)

ढहैत देबाल (उपन्यास)

पाथेय (संस्मरण)

हम आबि रहल छी (उपन्यास)

प्रलयक परात (उपन्यास)

बीति गेल समय (उपन्यास)

प्रतिबिम्ब (उपन्यास)

बदलि रहल अछि सभ किछु (उपन्यास)

राष्ट्र मंदिर (उपन्यास)

संयोग (कथा संग्रह)

नाचि रहल छलि वसुधा (उपन्यास)

नन्द कुमार मिश्र 'नन्द' (सौजन्य- नन्द कुमार मिश्र 'नन्द')

गामघर (कथा संग्रह)

सुजाता (उपन्यास)

महारानी कैकेयी (प्रवचनात्मक निबन्ध)

गुदरीक लाल (उपन्यास)

अनठिया कुकुर (उपन्यास)

आडम्बर (कथा संग्रह)

दिल्लीक पार्क (शब्द चित्र)

सुकन्या (उपन्यास)

स्वर्ण कमल (बाल उपन्यास)

काव्य सरिता (मैथिली काव्य संग्रह)

परिवार (संस्मरणात्मक उपन्यास)

याचक के नजि (मैथिली शब्द-चित्र)

सत्यानन्द पाठक (सौजन्य- सत्यानन्द पाठक)

हमर गाम (उपन्यास)

डॉ. उदय नारायण सिंह "नचिकेता" (सौजन्य- नचिकेता)

नो एण्ट्री : मा प्रविश

आन्दोलन

एक छल राजा

जनक आ' अन्यान्य एकांकी

नाटक क लेल

नायक क नाम जीवन

प्रत्यावर्त्तन

रामलीला

प्रियंवदा (एकांकी)

मैथिली कविता-त्रैमासिक (अप्रैल १९६९)

मैथिली कविता-त्रैमासिक (जुलाइ १९६९)

मिथिला दर्शन मार्च २०२१

मिथिला दर्शन नवम्बर २०२१

रवि भूषण पाठक

रिहर्सल (नाटक)

विदेह:सदेह २९ (रवि भूषण पाठक आ डॉ. कैलाश कुमार मिश्र- अंक १-३५० सँ)

विदेह:सदेह २७ (गजेन्द्र ठाकुर आ रवि भूषण पाठकक आन भाषासँ अनूदित गद्य आ पद्य- अंक १-३५० सँ)

डॉ. कैलाश कुमार मिश्र

विदेह:सदेह २९ (रवि भूषण पाठक आ डॉ. कैलाश कुमार मिश्र- अंक १-३५० सँ)

कुमार मनोज कश्यप

विदेह:सदेह ३१ (डॉ. कामिनी कामायनी आ कुमार मनोज कश्यप- अंक १-३५० सँ)

डॉ. शम्भु कुमार सिंह

(तुकाराम रामा शेटक कोंकणी उपन्यासक मैथिली अनुवाद डॉ शम्भु कुमार सिंह द्वारा) पाखलो

विदेह:सदेह २६ (डॉ शम्भु कुमार सिंह आ डॉ अरुण कुमार सिंह अंक १-३५० सँ)

डॉ. अरुण कुमार सिंह

विदेह:सदेह २६ (डॉ शम्भु कुमार सिंह आ डॉ अरुण कुमार सिंह अंक १-३५० सँ)

कुमार पवन (सौजन्य- अंतिका)

पइठ (मैथिलीक सर्वश्रेष्ठ कथा)

डायरीक खाली पन्ना

केशव भारद्वाज

अजगुत अफ्रीका (अफ्रीका डायरी) पृ. २१४-४६६

किछु पढ़ल आ किछु सुनल- ईदी अमीन पृ. ४८८-५४८

खेलौना पृ. ४६७-४८७

पैबन्द पृ. ५४९-७९८

किछु कथा ५०-४६३

गोपाल झा 'अभिषेक' (सौजन्य- गोपाल झा 'अभिषेक')

आउ स्वप्न साझी करी (कविता संग्रह)

आमोद कुमार झा (सौजन्य- आमोद कुमार झा)

बिम्बक पथार (कविता संग्रह)

किशन कारीगर (सौजन्य- किशन कारीगर)

किछु फुरा गेल हमरा

आशीष अनचिन्हार

संदर्भ सहित (गजल-आलोचना)

कुमारि इच्छा (गजल संग्रह)

जंघाजोड़ी (गजल संग्रह)

अनचिन्हार आखर (गजल, रुबाइ आ कताक संग्रह)

मैथिली गजलक व्याकरण ओ इतिहास

मैथिली वेब पत्रकारिताक इतिहास (अनुलग्नक: अंतिका आलेख:अंतर्जाल आ मैथिली: गजेन्द्र ठाकुर)

मैथिली गजलक रेडी रेकोनर

शब्द-अर्थ-शक्ति

स्वतंत्रचेता- अरविन्द ठाकुर: व्यक्तित्व-कृतित्व (विदेह अरविन्द ठाकुर विशेषांकक प्रिण्ट रूप)[सम्पादन]

मुन्नाजी

मोकाम दिस (बीहनि कथा संग्रह)

प्रतीक (विहनि कथा संग्रह)

माँझ आंगनमे कतिआएल छी (मैथिली गजल संग्रह)

हम पुछैत छी (साक्षात्कार)

तीन टा बाल नाटक (मैथिली बाल साहित्य)

खुरलुच्ची (मैथिली बाल कविता- बाल साहित्य)

घाह (हाइकू-टंका संग्रह)

सन्दीप कुमार साफी

बैशाखमे दलानपर

ओम प्रकाश झा

कियो बूझि नै सकल हमरा (गजल, रुबाइ आ कता संग्रह)

अमित मिश्र

नव अंशु (गजल-हजल, रुबाइ संकलन)

चन्दन कुमार झा

मोनक बात (गजल, हजल,बाल गजल, रुबाइ आ कताक संकलन)

डॉ. अनमोल झा

समय साक्षी थिक (विहनि कथा संग्रह)

ई जे समय अछि (विहनि कथा संग्रह)

बिनय भूषण (सौजन्य- आशीष अनचिन्हार)

उजरा परवाक खोज (कविता संग्रह)

आनन्द कुमार झा

टाकाक मोल (नाटक)

कलह (नाटक)

बदलैत समाज (नाटक)

धधाइत नवकी कनियाँक लहास (नाटक)

हठात् परिवर्तन (नाटक)

मुक्ति यात्रा (नाटक)

शिव कुमार झा "टिल्लू"

क्षणप्रभा-कविता-संग्रह

अंशु-समालोचना

देवांशु वत्स

नताशा -मैथिली बाल चित्रशृंखला (कौमिक्स)

डॉ. विनीत उत्पल

हम पुछैत छी (कविता संग्रह)

रेहन पर रग्घू - काशीनाथ सिंहक हिन्दी उपन्यासक विनीत उत्पल द्वारा मैथिली अनुवाद

मन्त्रद्रष्टाऋष्यश्रृङ्ग- लेखक हरिशंकरश्रीवास्तव "शलभ" (हिन्दीसं मैथिली अनुवाद विनीत उत्पल द्वारा)

मोहनदास- उदय प्रकाशक हिन्दी उपन्यासक विनीत उत्पल द्वारा मैथिली अनुवाद

मोहनदास (मैथिली-देवनागरी) मोहनदास (मैथिली-मिथिलाक्षर) मोहनदास (मैथिली-ब्रेल)

जगदानन्द झा "मनु" (सौजन्य- जगदानन्द झा "मनु")

नढ़िया भुकैए हमर घराड़ीपर (गजल संग्रह)

तोहर कतेक रंग (विहनि कथा संग्रह)

चोनहा- (बाल उपन्यास)

व्यथा- (कविता-गीत संग्रह)

राजदेव मण्डल

अम्बरा-कविता-संग्रह

हमर टोल (उपन्यास)

बसुंधरा(कविता संग्रह)

जाल (पटकथा)

लाज (एकांकी)

जल भंवर (उपन्यास)

त्रिवेणीक रंग (विहनि आ लघु कथा संग्रह)

पंचैती (लघु पटकथा)

वापसी

Rajdeo Mandal- Maithili Writer by Gajendra Thakur

दुर्गानन्द मण्डल

संचयिका

कथा कुसुम (विहनि आ लघु कथा संग्रह)

चक्षु

राम विलास साहु

अंकुर- लघुकथा संग्रह

रथक चक्का उलटि चलै बाट (कविता/ टनका संग्रह)

कर्म बिनु जग सुन्ना (दोसर कविता/ टनका संग्रह)

स्कूलक खिचड़ी (विहनि/ लघु कथा संग्रह)

दूधबेचनी (लघु कथा संग्रह)

मनक मैल

नारायण यादव (सौजन्य- उमेश मण्डल)

खाली घर

रामदेव प्रसाद मण्डल "झारूदार"

हमरा बिनु जगत सूना छै

गीतांजलि झारू

कपिलेश्वर राउत

उलहन (विहनि - लघु कथा संग्रह)

नंद विलास राय

सखारी-पेटारी(लघुकथा संग्रह)

मदन अमर (दोसर लघु कथा संग्रह)

मरजादक भोज (तेसर लघुकथा संग्रह)

भरदुतिया

छठिक डाला

हमर चारूधाम

असल पूजा

दुध-पानि फराक-फराक (कथा एवं पाण्डुलिपि जगदीश प्रसाद मण्डल)- (छाया एवं सम्पादन- उमेश मण्डल)

हिन्दुस्तानी मुसलमान और हिन्दुस्तानियत - मूल हिन्दी लेख- गीतेश शर्मा, मैथिली अनुवाद- उमेश मण्डल

उमेश मण्डल द्वारा मैथिली लेखकक रचना संसारसँ बीछल विचारक पाम्फलेटक पोथी

जगदीश प्रसाद मण्डल राजदेव मण्डल डॉ. शिव कुमार प्रसाद रामदेव प्रसाद मण्डल "झारूदार" राम विलास साहु नन्द विलास राय कपिलेश्वर राउत प्रीतम कुमार निषाद

मिथिलाक सभ जाति आ धर्मक संस्कार, लोकगीत आ व्यवहार गीत (सौजन्य: उमेश मंडल)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43

अन्तर्ध्वनि (जगदीश प्रसाद मण्डलक १५ गोट बीछल कथा- चयन एवम् सम्पादन- उमेश मण्डल)

....

जगदीश प्रसाद मण्डल

गामक जिनगी (लघुकथा संग्रह)

मिथिलाक बेटी (नाटक)

मौलाइल गाछक फूल (उपन्यास)

जिनगीक जीत (उपन्यास)

उत्थान-पतन (उपन्यास)

जीबन-मरन (उपन्यास)

जीवन-संघर्ष (उपन्यास)

तरेगन (बाल प्रेरक विहनि कथा संग्रह)

पंचवटी (एकांकी-संचयन)

अर्द्धांगिनी..सरोजनी.. सुभद्रा.. भाइक सिनेह इत्यादि (लघुकथा संग्रह)

कम्प्रोमाइज (नाटक)

झमेलिया बिआह (नाटक)

इन्द्रधनुषी अकास (पद्य संग्रह)

शंभुदास (तीनटा दीर्घ कथा मइटुग्गर, शंभुदास आ फाँसी)

गीतांजलि (गीत संग्रह)

राति-दिन (कविता संग्रह)

सतभैंया पोखरि (लघु कथा संग्रह)

तीन जेठ एगारहम माघ (गीत संग्रह)

बजन्ता-बुझन्ता (विहनि कथा संग्रह)

रत्नाकर डकैत (नाटक)

बड़की बहिन (उपन्यास)

भकमोड़ (लघुकथा संग्रह)

उलबा चाउर (लघुकथा संग्रह)

सरिता (कविता संग्रह)

सुखाएल पोखरिक जाइठ (गीत संग्रह)

नै धाड़ैए (बाल उपन्यास)

स्वयंवर (नाटक)

पतझाड़ (लघु कथा संग्रह)

फलहार (लघु कथा संग्रह)

गामक शकल सूरत (लघु कथा संग्रह)

लजबिजी (लघु कथा संग्रह)

बटेसर काका (लघु कथा संग्रह)

आमक गाछी

अप्पन गाम

दिवालीक दीप

पंचदेव सीरीज

पंचदेव-१ पंचदेव-२ पंचदेव-३ पंचदेव-४ पंचदेव-५ पंचदेव-६ पंचदेव-७ पंचदेव-८ पंचदेव-९ पंचदेव-१० पंचदेव-२० पंचदेव-३० पंचदेव-४० पंचदेव-५० पंचदेव-६० पंचदेव-७० पंचदेव-८० पंचदेव-९० पंचदेव-१००

दुध-पानि फराक-फराक (कथा एवं पाण्डुलिपि जगदीश प्रसाद मण्डल)- (छाया एवं सम्पादन- उमेश मण्डल)

जगदीश प्रसाद मण्डल जीक ६५ टा पोथीक नव संस्करण विदेहक २३३ (Videha_01_09_2017) सँ २५० (Videha_15_05_2018) धरिक अंकमे धारावाहिक प्रकाशन नीचाँक लिंकपर पढ़ू:-

VIDEHA_233	VIDEHA_234	VIDEHA_235	VIDEHA_236	VIDEHA_237	VIDEHA_238
VIDEHA_239	VIDEHA_240	VIDEHA_241	VIDEHA_242	VIDEHA_243	VIDEHA_244
VIDEHA_245	VIDEHA_246	VIDEHA_247	VIDEHA_248	VIDEHA_249	VIDEHA_250

पंगु (उपन्यास)- साहित्य अकादेमी मूल पुरस्कार २०२१ सँ सम्मानित पोथी

पंगु (हिन्दी अनुवाद रामेश्वर प्रसाद मण्डल)

अप्पन साती (लघुकथा संग्रह)

मोड़पर (उपन्यास)

सुचिता (उपन्यास)

सेहन्ता सेहन्ते रहि गेल (लघुकथा संग्रह)

डॉ. शशिधर कुमर

उड़ि ने सकी पर चिड़ै छी हम (भाग १-२) (पृ. १०५४-१०९५)

खिस्सा अण्टार्कटिका केर (पृ. १०५४-१०९५)

बाल कविता (पृ. ९९३-१२१५)

बाल कविता (पृ. १००४-११७३)

सचित्र बाल कविता (पृ. ७४७-८३४)

सचित्र बाल कविता (पृ. १४६८-१८५०)

....

गजेन्द्र ठाकुर

तेलुगु कथा आ ओड़िया, तेलुगु, गुजराती, भोजपुरी आ कश्मीरी कविता

तेलुगु कथा आ ओड़िया, तेलुगु, गुजराती, भोजपुरी आ कश्मीरी कविता (मिथिलाक्षर)

मैथिली समीक्षाशास्त्र

मैथिली समीक्षाशास्त्र (तिरहुता)

मैथिली समीक्षाशास्त्र (भाग-२, अनुप्रयोग)

मैथिली प्रतियोगिता

प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना भाग-१

प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना भाग दू (कुरुक्षेत्रम अन्तर्मनक-२)

प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना (भाग-२, कुरुक्षेत्रम् अन्तर्मनक खण्ड-८) (संक्षिप्त)

नित नवल दिनेश कुमार मिश्र

नित नवल दिनेश कुमार मिश्र (मिथिलाक्षर)

नित नवल दिनेश कुमार मिश्र (कैथी)

नित नवल दिनेश कुमार मिश्र (नेवाड़ी)

नित नवल दिनेश कुमार मिश्र (IPA)

दूषण पञ्जी- The Black Book

दूषण पञ्जी- The Black Book (मिथिलाक्षर)

पर्वत ऊपर भमरा जे सूतल (बीहनि, लघु आ दीर्घ कथा संग्रह)

पर्वत ऊपर भमरा जे सूतल (मिथिलाक्षर)

पर्वत ऊपर भमरा जे सूतल (कैथी)

पर्वत ऊपर भमरा जे सूतल (नेवाड़ी)

पर्वत ऊपर भमरा जे सूतल (IPA)

स्वप्नमे मिज्झर होइत

The_Science_of_Words

Rajdeo Mandal- Maithili Writer (Now with Supplement I & II)

JAGDISH PRASAD MANDAL- Maithili Writer

नित नवल सुभाष चन्द्र यादव

नित नवल सुभाष चन्द्र यादव (मिथिलाक्षर)

जगदीश प्रसाद मण्डल- एकटा बायोग्राफी

जगदीश प्रसाद मण्डल- एकटा बायोग्राफी (हिन्दी अनुवाद रामेश्वर प्रसाद मण्डल)

गंगा ब्रिज (नाटक)

उल्कामुख (नाटक)

संकर्षण (नाटक)

धांगि बाट बनेबाक दाम अगूबार पेने छँ (रुबाइ, कता आ गजल संग्रह)

सहस्त्रजित् (पद्य संग्रह)

सहस्त्राब्दीक चौपड़पर (पद्य संग्रह)

त्वञ्चाहञ्च आ असञ्जाति मन (दूटा गीत प्रबन्ध)

सहस्त्रबाढ़नि (उपन्यास)

सहस्त्रबाढ़नि_ब्रेल-मैथिली (मैथिलीक पहिल ब्रेल पोथी)

सहस्त्रशीर्षा (उपन्यास)

गल्प-गुच्छ (विहनि आ लघु कथा संग्रह)

शब्दशास्त्रम् (लघुकथा संग्रह)

बाल मण्डली/ किशोर जगत (बाल नाटक, लघुकथा, कविता आदि)

कुरुक्षेत्रम् अन्तर्मनक

देवनागरी वर्सन तिरहुता वर्सन ब्रेल वर्सन

Learn Maithili Sign Language

Learn Mithilakshar Script

Learn Braille through Mithilakshar Script

Learn International Phonetic Script through Mithilakshar Script

Learn Kaithi

Learn Newari

Learn Calligraphic Newari (Ranjana)

Learn Urdu Script

Learn Tibetan Script

Learn Japanese Script for Haiku

Learn Brahmi

Learn Kharoshthi

मिथिला रत्न/ मिथिला चित्रकला/ मिथिलाक पाबनि तिहार (कथा) आ मिथिलाक संगीत

जलोदीप (बाल-नाटक संग्रह)

अक्षरमुष्टिका (बाल-लघुकथा संग्रह)

बाङक बड़ौरा (बाल-पद्य संग्रह)

नाराशंसी (गीत-प्रबन्ध)

मचण्ड (नाटक)

बाल साहित्य (मूल)- गजेन्द्र ठाकुर

भऽ जाएब छू*(मैथिलीक २०१२ मे प्रकाशित पहिल क्लाइमेट-फिक्शन प्ले- Maithili's first climate-fiction play originally published in 2012)*

कमलाक भगता

तरहरिमे परीलोक

बेसी छुट्टी कम इसकूल

बड़द करैए दाउन ने यौ

बाल गजल

फिनिश लाइन

अनूदित साहित्य (आन भाषासँ)- गजेन्द्र ठाकुर

विदेह:सदेह २७ (गजेन्द्र ठाकुर आ रवि भूषण पाठकक आन भाषासँ अनूदित गद्य आ पद्य- अंक १-३५० सँ)

बाल साहित्य (अनुवाद- द्विभाषिक- मैथिली-अंग्रेजी)- गजेन्द्र ठाकुर

मसाई केर परिवर्तनकारी रेबेका

शेष ४० टा बाल चित्र-पोथी नीचाँक लिंकपर:-

सुनू	घर सभ	एकटा नीक दिन	चलू हम तँ ठीक छी ने!	की अहाँ ऐ चिड़ै सभकेँ देखने छी?

टोस्ट	बड़ीटा! कनियेटा!	एतऽ हम सभ रहै छी	भारतोल्लक राजकुमारी	भारतोल्लक राजकुमारी (बिनु शब्दक)
वुयो	कच-कच कचाक	चुन्नू-मुन्नूक नहेनाइ	नेना जे बैलूनसँ डेराइत छल	अद्भुत फिबोनाची अंक-शृंखला
हारू	अखन नै, अखन नै!	जन्मदिनक उत्सव भोज	मोट राजा पातर-दुब्बड़ कुकुड	बचिया जे अपन हँसी नै रोकि सकैत छलि
अंग्रेजी	हम सूंघि सकै छी	छोट लाल-टुहटुह डोरी	करू नीक, भोगू नीक	ई सभटा बिलाड़िक दोख अछि!
चोभा आम!	हमर टोलक बाट	जखन इकडू स्कूल गेल	माछी फेर आउ टाटा!	अमाचीक जुलुम मशीन सभ
टिंग टोंग	पाउ-म्याऊ-वाह	कुकुडक एकटा दिन	हमरा नीक लगैए	रीताक नव-स्कूलमे पहिल दिन
कनी हँसियौ ने!	लाल बरसाती	भूत-प्रेतक नाट्यशाला	आउ पएर गानी	कतऽ अछि ई अंक ५?

विदेह मैथिली-अंग्रेजी टॉकिंग रीड-अलाउड ऑडियो बुक

https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF (मसाई केर परिवर्तनकारी रेबेका)

https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT (चलू हम तँ ठीक छी ने!)

https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo (एकटा नीक दिन)

https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp (घर सभ)

https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7 (की अहाँ ऐ चिड़ै सभकेँ देखने छी?)

NTA-UGC/ UPSC/ BPSC Maithili Optional- गजेन्द्र ठाकुर

मैथिली समीक्षाशास्त्र

मैथिली समीक्षाशास्त्र (तिरहुता)

मैथिली समीक्षाशास्त्र (भाग-२, अनुप्रयोग)

मैथिली प्रतियोगिता

[Place of Maithili in Indo-European Language Family/ Origin and development of Maithili language (Sanskrit, Prakrit, Avhatt, Maithili) भारोपीय भाषा परिवार मध्य मैथिलीक स्थान/ मैथिली भाषाक उद्भव ओ विकास (संस्कृत, प्राकृत, अवहट्ट, मैथिली)]

(Criticism- Different Literary Forms in Modern Era/ test of critical ability of the candidates)

(ज्योतिरीश्वर, विद्यापति आ गोविन्ददास सिलेबसमे छथि आ रसमय कवि चतुर चतुरभुज विद्यापति कालीन कवि छथि। एतय समीक्षा शृंखलाक प्रारम्भ करबासँ पूर्व चारू गोटेक शब्दावली नव शब्दक पर्याय संग देल जा रहल अछि। नव आ पुरान शब्दावलीक ज्ञानसँ ज्योतिरीश्वर, विद्यापति आ गोविन्ददासक प्रश्नोत्तरमे धार आओत, संगहि शब्दकोष बढ़लासँ खाँटी मैथिलीमे प्रश्नोत्तर लिखबामे धाख आस्ते-आस्ते खतम होयत, लेखनीमे प्रवाह आयत आ सुच्चा भावक अभिव्यक्ति भय सकत।)

(बद्रीनाथ झा शब्दावली आ मिथिलाक कृषि-मत्स्य शब्दावली)

(वैल्यू एडीशन- प्रथम पत्र- लोरिक गाथामे समाज ओ संस्कृति)

(वैल्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- विद्यापति)

(वैल्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- पद्य समीक्षा- बानगी)

(वैल्यू एडीशन- प्रथम पत्र- लोक गाथा नृत्य नाटक संगीत)

(वैल्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- यात्री)
(वैल्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- मैथिली रामायण)
(वैल्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- मैथिली उपन्यास)
(वैल्यू एडीशन- प्रथम पत्र- शब्द विचार)
(तिरहुता लिपिक उद्भव ओ विकास)
अनुलग्नक-१-२-३ अनुलग्नक- ४-५
(मैथिली आ दोसर पुबरिया भाषाक बीचमे सम्बन्ध (बांग्ला, असमिया आ ओड़िया) [यू.पी.एस.सी. सिलेबस, पत्र-१, भाग-"ए", क्रम-५])
[मैथिली आ हिन्दी/ बांग्ला/ भोजपुरी/ मगही/ संथाली- बिहार लोक सेवा आयोग (बी.पी.एस.सी.) केर सिविल सेवा परीक्षाक मैथिली (ऐच्छिक) विषय लेल]
मैथिली

बांग्ला

असमिया

ओड़िया

हिन्दी

उर्दू

नेपाली

संस्कृत

संथाली

NTA_UGC_NET_Maithili_01- गजेन्द्र ठाकुर
NTA_UGC_NET_Maithili_02- गजेन्द्र ठाकुर
Test_Series-1- गजेन्द्र ठाकुर
Test_Series-2- गजेन्द्र ठाकुर
GS (Pre)
Topic_1 - गजेन्द्र ठाकुर

गजेन्द्र ठाकुर (सम्पादन)

विदेह-सदेह १-२५ www.videha.co.in
विदेह ई-पत्रिकाक अंक १-३५०

सँ- मैथिलीक सर्वश्रेष्ठ गद्य आ पद्यक एकटा समानान्तर संकलन	
देवनागरी	मिथिलाक्षर
विदेह:सदेह १	विदेह: सदेह १ तिरहुता
विदेह:सदेह २ मैथिली प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना	विदेह: सदेह २ तिरहुता
विदेह:सदेह ३ मैथिली पद्य	विदेह: सदेह ३ तिरहुता
विदेह:सदेह ४ मैथिली कथा	विदेह: सदेह ४ तिरहुता
विदेह मैथिली विहनि कथा [विदेह सदेह ५]	विदेह: सदेह ५ तिरहुता
विदेह मैथिली विहनि कथा [विदेह सदेह ५]- संस्करण-२	विदेह: सदेह ५ संस्करण-२ तिरहुता
विदेह मैथिली लघुकथा [विदेह सदेह ६]	विदेह: सदेह ६ तिरहुता
विदेह मैथिली पद्य [विदेह सदेह ७]	विदेह: सदेह ७ तिरहुता
विदेह मैथिली नाट्य उत्सव [विदेह सदेह ८]	विदेह: सदेह ८ तिरहुता
विदेह मैथिली शिशु उत्सव [विदेह सदेह ९]	विदेह: सदेह ९ तिरहुता
विदेह मैथिली प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना [विदेह सदेह १०]	विदेह: सदेह १० तिरहुता
विदेह:सदेह ११	विदेह: सदेह ११ तिरहुता
विदेह:सदेह १२	विदेह: सदेह १२ तिरहुता
विदेह:सदेह १३	विदेह: सदेह १३ तिरहुता
विदेह:सदेह १४	विदेह: सदेह १४ तिरहुता
विदेह:सदेह १५	विदेह: सदेह १५ तिरहुता
विदेह:सदेह १६	विदेह: सदेह १६ तिरहुता
विदेह:सदेह १७	विदेह: सदेह १७ तिरहुता
विदेह:सदेह १८	विदेह: सदेह १८ तिरहुता
विदेह:सदेह १९	विदेह: सदेह १९ तिरहुता
विदेह:सदेह २०	विदेह: सदेह २० तिरहुता
विदेह:सदेह २१	विदेह: सदेह २१ तिरहुता
विदेह:सदेह २२	विदेह: सदेह २२ तिरहुता
विदेह:सदेह २३	विदेह: सदेह २३ तिरहुता
विदेह:सदेह २४	विदेह: सदेह २४ तिरहुता

<table>
<tr><td>विदेह:सदेह २५</td><td>विदेह: सदेह २५ तिरहुता</td></tr>
<tr><td colspan="2">विदेह-सदेह २६-
३६ www.videha.co.in
विदेह ई-पत्रिकाक अंक १-३५० सँ- थीम आधारित मैथिलीक सर्वश्रेष्ठ मूल आ अनूदित गद्य आ पद्यक एकटा समानान्तर संकलन</td></tr>
<tr><td>विदेह:सदेह २६ (डॉ शम्भु कुमार सिंह आ डॉ अरुण कुमार सिंह अंक १-३५० सँ)</td><td>विदेह: सदेह २६ तिरहुता</td></tr>
<tr><td>विदेह:सदेह २७ (गजेन्द्र ठाकुर आ रवि भूषण पाठकक आन भाषासँ अनूदित गद्य आ पद्य- अंक १-३५० सँ)</td><td>विदेह: सदेह २७ तिरहुता</td></tr>
<tr><td>विदेह:सदेह २८ (अनूदित गद्य आ पद्य- अंक १-३५० सँ)</td><td>विदेह: सदेह २८ तिरहुता</td></tr>
<tr><td>विदेह:सदेह २९ (रवि भूषण पाठक आ डॉ. कैलाश कुमार मिश्र- अंक १-३५० सँ)</td><td>विदेह: सदेह २९ तिरहुता</td></tr>
<tr><td>विदेह:सदेह ३० (स्कूल-कॉलेजक विद्यार्थी लेल- अंक १-३५० सँ)</td><td>विदेह: सदेह ३० तिरहुता</td></tr>
<tr><td>विदेह:सदेह ३१ (डॉ. कामिनी कामायनी आ कुमार मनोज कश्यप- अंक १-३५० सँ)</td><td>विदेह: सदेह ३१ तिरहुता</td></tr>
<tr><td>विदेह:सदेह ३२ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-१- अंक १-३५० सँ)</td><td>विदेह: सदेह ३२ तिरहुता</td></tr>
<tr><td>विदेह:सदेह ३३ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-२- अंक १-३५० सँ)</td><td>विदेह: सदेह ३३ तिरहुता</td></tr>
<tr><td>विदेह:सदेह ३४ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-३- अंक १-३५० सँ)</td><td>विदेह: सदेह ३४ तिरहुता</td></tr>
<tr><td>विदेह:सदेह ३५ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-४- अंक १-३५० सँ)</td><td>विदेह: सदेह ३५ तिरहुता</td></tr>
<tr><td>विदेह:सदेह ३६ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-५- अंक १-३५० सँ)</td><td>विदेह: सदेह ३६ तिरहुता</td></tr>
</table>

....

यू.पी.एस.सी. आ आन प्रतियोगिता परीक्षा लेल देखू:

विदेह:सदेह १७	विदेह:सदेह २१	विदेह:सदेह २३	विदेह:सदेह २६	विदेह:सदेह २९
विदेह:सदेह ३०	विदेह:सदेह ३२	विदेह:सदेह ३३	विदेह:सदेह ३४	विदेह:सदेह ३५

....

Videha-Sadeha

भाषापाक -विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

विदेह पुरान अंकक आर्काइव

Videha 1-50

Videha 51-100

Videha 101-149

Videha 150-250

Videha 251-Onwards

Audio Archive Folder

Mithila_Painting-Modern Art-Photos

Videha Old Issues Folder

Videha Classical Sites Folder

....

गजेन्द्र ठाकुर आ आशीष अनचिन्हार (सम्पादन)

मैथिलीक प्रतिनिधि गजल

मैथिली गजल: आगमन ओ प्रस्थान बिंदु (गजलक आलोचना-समालोचना-समीक्षा)

....

गजेन्द्र ठाकुर, नागेन्द्र कुमार झा आ पञ्जीकार विद्यानन्द झा (सम्पादन)

जीनोम मैपिंग (४५० ए.डी.सँ २००९ ए.डी.)--मिथिलाक पञ्जी प्रबन्ध

जीनियोलोजिकल मैपिंग (४५० ए.डी.सँ २००९ ए.डी.)--मिथिलाक पञ्जी प्रबन्ध -भाग-२

पंजी (११००० मूल मिथिलाक्षर ताड़पत्र)

11000 PALM LEAF PANJI INSCRIPTIONS (VOLUME I TO XXII) Compiled, Scanned & Catalogued by Preeti Thakur

MAITHILI-ENGLISH DICTIONARIES

Maithili-English Dictionary Vol.I

Maithili-English Dictionary Vol.II

ENGLISH-MAITHILI DICTIONARIES

Videha English Maithili Dictionary

English-Maithili Computer Dictionary

....

दिनेश कुमार मिश्र (सौजन्य दिनेश कुमार मिश्र)

बन्दिनी महानन्दा

बागमती की सद्गति!

दुइ पाटन के बीच में.. (कोसी नदी की कहानी)

न घाट न घर

बगावत पर मजबूर मिथिला की कमला नदी

भुतही नदी और तकनीकी झाड़-फूंक

The Kamla River and People On Collision Course

Bhutahi Balan- Story of a ghost river and engineering witchcraft

Refugees of the Kosi Embankments

....

पत्रिका-जर्नल-स्मारिका

मैथिली कविता-त्रैमासिक (सौजन्य- नचिकेता)

मैथिली कविता-त्रैमासिक (अप्रैल १९६९)

मैथिली कविता-त्रैमासिक (जुलाइ १९६९)

मिथिला दर्शन (सौजन्य- नचिकेता)

मार्च २०२१

नवम्बर २०२१

कौशिकी (सौजन्य- पञ्जीकार विद्यानन्द झा)

कौशिकी (१९७१-७२)

देसिल बयना (अखबार) (सौजन्य- रामलोचन ठाकुर)

देसिल बयना (अख़बार)

Society Today (सौजन्य- सुमित आनन्द)

अंक ११

संकल्प (सौजन्य- योगानन्द झा)

अंक ५ १९८८

अंतिका (सौजन्य- गौरीनाथ)

जुलाइ-सितम्बर २००८ (हरिमोहन झा विशेषांक) अक्टूबर २०१०सँ मार्च २०११ अक्टूबर २०११ सँ मार्च २०१२

भारती मंडन (सौजन्य- केदार कानन)

अंक-१६

सन्धान (सौजन्य- अशोक)

सन्धान १

सन्धान २

सन्धान ३ प्रभास विशेष

सन्धान ४

मिथिलांगन (सौजन्य मुकेश दत्त)

अप्रैल-सितम्बर २०२२

मैलोरंग (सौजन्य- प्रकाश झा)

अंक२-३

धूआ-धजा (सौजन्य- परमेश्वर कापड़ि)

अंक ७ अंक १४ अंक १५ अंक १६ अंक १८ अंक १० जून २०१२ अंक २४ जून २०१२ 23February2016 २५ जुलाइ २०१२ ०५ अगस्त २०१२ आसिन २०७३

स्मारिका (सौजन्य- रामभरोस कापड़ि भ्रमर)

स्मारिका (२०१०)

आंगन (सौजन्य- रामभरोस कापड़ि भ्रमर)

आंगन अंक-४ (२०१२) सलहेस विशेषांक

आँजुर (सौजन्य- रामभरोस कापड़ि भ्रमर)

आँजुर (अंक वर्ष ३६, अंक ३) सोमदेव विशेष

गामघर (सौजन्य- रामभरोस कापड़ि "भ्रमर")

गामघर-३०-०८-२०१८

गामघर-०४-१०-२०१८

गामघर-१६-०५-२०१९

गामघर-२७-०६-२०१९

दूधमती- (नेपाली आ मैथिलीमे) (सौजन्य- सुजीत कुमार झा)

अंक ३१ अंक ३२ अंक ३३ अंक ३४ अंक 35 अंक 36 अंक 37 अंक 38 अंक 39 अंक 40 अंक 41

घर-बाहर (सौजन्य- चेतना समिति)

अप्रैल-जून २०११

रचना (सौजन्य- सुभाष चन्द्र यादव)

दिसम्बर "०५ मार्च "०६ राजकमल चौधरी: मोनोग्राफ

पल्लव (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

पल्लव- १ गजल अंक

पूर्वोत्तर मैथिल (सौजन्य- प्रेमकान्त चौधरी)

अप्रैल-जून 2010 जुलाइ-सितम्बर 2010 जनवरी सँ मार्च 2011 अप्रैल-जून २०११ जुलाइ-सितम्बर २०११

लालदास भावांजलि स्मारिका २०२२ (सौजन्य डॉ संजीव शमा)

....

किछु मैथिली पोथी डाउनलोड साइट (ओपन सोर्स)

NCERT BHASHA SANGAM

NCERT (Maithili-English-Hindi Conversations)

मैथिली-हिन्दी वार्तालाप (३ घण्टा)

मैथिली (मैथिली संकेत भाषा सहित- मैथिलीमे पहिल बेर)

https://www.youtube.com/@videha_ejournal

https://youtu.be/TebuC-IrSs8

https://ncert.nic.in/bs-2021.php

Sahitya Akademi

प्रकाशन

डिजिटल-पोथी

CIIL

अखियासल (रमानन्द झा रमण)

जुआयल कनकनी- महेन्द्र

प्रबन्ध संग्रह- रमानाथ झा (बी.पी.एस.सी. सिलेबस)

सृजन केर दीप पर्व- सं केदार कानन आ अरविन्द ठाकुर

मैथिली गद्य संग्रह- सं शैलेन्द्र मोहन झा

Archive.Org (विजयदेव झा)

Videha Maithili eBooks/ eJournals/ Video Archive

IGNCA

Maithili English Dictionary

विज्ञान रत्नाकर

मिथिला दर्शन

तीरभुक्ति

OLE Nepal's e-Pustakalaya

पोथीक लिंक

IGNCA-ASI (search keyword Mithila)

History of Navya-Nyaya in Mithila

Studies in Jainism and Buddism in Mithila

Mithila in the Age of Vidyapati

Cultural Heritage of Mithila

Mithila under the Karnatas

Temple Survey Project ASI- English आ Hindi

मैथिली साहित्य संस्थान

दर्शनीय मिथिला (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 1 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 2 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 3 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 4 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 5 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

ब्लूम लाइब्रेरी मैथिली

अरिपन फाउण्डेशन

Pratham Books Maithili Storyweaver

मैथिली ऑडियो बुक्स

Videha Read Aloud Talking Maithili Audio Books (including Maithili Sign Language- Ist time in Maithili)

पोथी डॉट कॉम

I Love Mithila (पोथी डाउनलोड लिंक)

online maithili journal

owner I Love Mithila

प्यारे मैथिल चैनल- किरण चौधरी आ संगीता आनन्द- मैथिलीक सभसँ लोकप्रिय यू ट्यूब चैनल

मिथिला चैप्टर

खिस्सा-पिहानी नेना भुटका लेल

जानकी एफ.एम समाचार

आकाशवाणी दरभंगा यू ट्यूब चैनल

....

JNU

मैथिली

मैथिली लेक्सिकन

....

Videha e-Learning YouTube Channel

....

विदेह सम्मान: सम्मान-सूची (समानान्तर साहित्य अकादेमी, समानान्तर ललित कला अकादेमी आ समानान्तर संगीत-नाटक अकादेमी सम्मान/ पुरस्कार नामसँ विख्यात)

....

मैथिलीक वर्तनी

१

मैथिलीक वर्तनी- विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापाक

२

मैथिलीक वर्तनीमे पर्याप्त विविधता अछि। मुदा प्रश्नपत्र देखला उत्तर एकर वर्तनी इग्नू BMAF001 सँ प्रेरित बुझाइत अछि, से एकर एकरा एक उखड़ाहामे उनटा-पुनटा दियौ, ततबे धरि पर्याप्त अछि। यू.पी.एस.सी. क मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेल सेहो ई पर्याप्त अछि, से जे विद्यार्थी मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेने छथि से एकर एकटा आर फास्ट-रीडिंग दोसर-उखड़ाहामे करथि|

IGNOU इग्नू *BMAF-001*

विदेह वीडियो

वि दे ह विदेह Videha विदेह http://www.videha.co.in विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

Search for Video related informations (including Print, Audio-Visual & Sign Language) relating to Mithila/ Maithili

https://books.google.com/

Videha" Ist Maithili Fortnightly ejournal Archive of Videos 'विदेह' प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वीडियो आर्काइव मैथिली वीडियोक संकलन (पूर्णतः अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल) वीडियो देखबाक लेल सबधित लिककें क्लिक करू। For viewing videos click the respective links.

....

मिथिलाक सभ जाति आ धर्मक संस्कार, लोकगीत आ व्यवहार गीत (सौजन्य: उमेश मंडल)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 4 1 42 43

....

गुवाहाटी विद्यापति पर्व २०१०

पहिल भाग दोसर भाग तेसर भाग चारिम भाग पाँचम भाग

गुवाहाटी अन्तर्राष्ट्रीय मैथिली सम्मेलन आ विद्यापति पर्व २०११

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18 1 9 20 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46

....

चौबटिया (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

चौबटिया

सौभाग्य मिथिला

ललका पाग भाग-१

ललका पाग भाग-२

....

मिनाप-१

बुधियार छौड़ा आ राक्षस

मिनाप-२

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४

....

NCERT BHASHA SANGAM

NCERT (Maithili-English-Hindi Conversations)

पं लक्ष्मीपति सिंह (सौजन्य रमानन्द झा "रमण")

हिन्दी-मैथिली-शिक्षक

मैथिली-हिन्दी वार्तालाप (३ घण्टा)

मैथिली (मैथिली संकेत भाषा सहित- मैथिलीमे पहिल बेर)

https://www.youtube.com/@videha_ejournal

https://youtu.be/TebuC-IrSs8

https://ncert.nic.in/bs-2021.php

प्यारे मैथिल चैनल- किरण चौधरी आ संगीता आनन्द- मैथिलीक सभसँ लोकप्रिय यू ट्यूब चैनल

मिथिरंग लोक तरंग

मिथिला चैप्टर

खिस्सा-पिहानी नेना भुटका लेल

मैथिली रंगमंच

कोकिल मंच

मिथिला दर्शन

नीलम मैथिली

मैथिली गंगा

रफ कट्स, नचिकेता

कुञ्ज बिहारी

राम बाबू झा

वी. जे., विकास झा

आइ लव मिथिला

रजनी पल्लवी

पूनम मिश्र

रंजना झा

जूली झा

मैथिली ठाकुर

ब्लूम लाइब्रेरी मैथिली

अरिपन फाउण्डेशन

Pratham Books Maithili Storyweaver

मैथिली ऑडियो बुक्स

Videha Read Aloud Talking Maithili Audio Books (including Maithili Sign Language- Ist time in Maithili)

https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF (मसाई केर परिवर्तनकारी रेबेका)

https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT (चलू हम तँ ठीक छी ने!)

https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo (एकटा नीक दिन)

https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp (घर सभ)

https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7 (की अहाँ ऐ चिड़ै सभकेँ देखने छी?)

जानकी एफ.एम समाचार

ममता गाबय गीत (सौजन्य- श्री केदारनाथ चौधरी)

गीत

आकाशवाणी दरभंगा यू ट्यूब चैनल

I Love Mithila

online maithili journal

owner I Love Mithila

....

बृखेश चन्द्र लाल, जनकपुरक सौजन्यसँ

झिझिया

ढोल-पिपही

पवनकान्त झा (काश्यप कमल), भटसिमरि, मधुबनीक सौजन्यसँ

रसनचौकी

....

विद्यापति गीत

तूलिका

गीत-गोविन्ददास (गायन दीक्षा भारती)

गोविन्ददास-१

गोविन्ददास-२

गोविन्ददास-३

गोविन्ददास-४

गोविन्ददास-५

गोविन्ददास-६

....

मैथिली गजल (गजल- गजेन्द्र ठाकुर, गायन दीक्षा भारती)

बहरे मुतकारिब

गजल-२

गजल-३

गजल-४

....

७१म सगर राति दीप जरए (०२ अक्टूबर २०१०), गाम बेरमा , जिला मधुबनी (संयोजक- जगदीश प्रसाद मंडल)

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५ भाग-६

82 म सगर राति दीप जरए, स्थान- गजेन्द्र ठाकुर जीक निज आवास, गाम- मेंहथ, जिला- मधुबनी। दिनांक- 31 मई 2014 (शनि दिन), समए- संध्या छह बजेसँ। गोष्ठीक नाओं- कथा बौद्ध सिद्ध मेहथपा सगर राति दीप जरए। आयोजनक खेप- ८२ म आयोजन, संयोजक- गजेन्द्र ठाकुर। विशेषता- बाल साहित्यपर केन्द्रित।

....

मैलोरंग-१ (सौजन्य- प्रकाश झा)

नचिकेताक एक छल राजा - भाग-1

नचिकेताक एक छल राजा - भाग- 2

काठक लोक- महेन्द्र मलंगिया भाग-1

काठक लोक- महेन्द्र मलंगिया भाग-2

मैलोरंग-२

कोसी सेमीनार 12 सितम्बर 2008 भाग-१

कोसी सेमीनार 12 सितम्बर 2008 भाग-२

....

मिथिलांगन

विदेह मैथिली नाट्य उत्सव

यू ट्यूब लिंक

विदेह मैथिली साहित्य/ नाट्य/ कविता/ परिचर्चा उत्सव

विदेह समानान्तर साहित्य अकादेमी सम्मान समारोह

जनकपुर- विद्यापति पर्व

जितेन्द्र झा, जनकपुर

रामभद्र

सामा चकेवा 1

सामा चकेवा 2

मैथिली कवि सम्मेलन (मिथिला कल्चरल ऑर्गेनाइजेशन, यू.के.)

रिपब्लिक डे 2009 (भारत)

सगर राति दीप जरए, कबिलपुर, जून २०१०

भाग-१ भाग-२

कृष्ण कुमार कश्यपसँ गजेन्द्र ठाकुर द्वारा लेल साक्षात्कार

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७

प्रबोध सम्मान: राजमोहन झा

(स्लाइडरकेँ बीचमे ल' जाउ, अदहाक बाद राजमोहन झासँ विनीत उत्पलक साक्षात्कार छन्हि।)

साहित्य अकादमी पुरस्कार: मन्त्रेश्वर झा

मिथिलाक खोज

1.गौरीशकर

भाग-१ भाग-२

2. बाइसी-बसैटी

वर्षकृत्य

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७ भाग-८ भाग-९ भाग-१०

समन्वय २-४ नवम्बर २०१२ इण्डिया हैबीटेट सेन्टर भारतीय भाषा महोत्सव

Samanvay 2-4 November 2012 IHC Indian Languages' Festival. Venue: India Habitat Centre, Lodhi Road, New Delhi -- 110 003.

3rd November 2012 Maithili- Love's Own Language/ Brahminism in Maithili/ Pre-Jyotirishwar Non-Brahmin Vidyapati

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७ भाग-८ भाग-९ भाग-१०

भाग-११ भाग-१२

2nd November 2012 Ugna Re- By Shovna Narayan (Pre-Jyotirishwar Non Brahmin Vidyapati's Life Episode)

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७ भाग-८

७५म सगर राति दीप जरए मे मुन्नाजीक पहिल विहनि कथा पोस्टर प्रदर्शनी

मिथिलाक मूड़न- (रसनचौकीक स्वरक संग)

हृदयनारायण झा

भाग-१ भाग-२ भाग-३

रंजन चौधरी आ हनी मिश्र (तबला)

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७ भाग-८ भाग-९

ललित रंग आ हनी मिश्र (तबला)

भाग-१ भाग-२ भाग-३

दीक्षा भारती

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४

सुषमा

बटगमनी

नन्द कुमार मिश्रक गजल पाठ

नन्द कुमार मिश्र जीक कविता पाठ

भाग-१ भाग-२

मैथिली- भोजपुरी अकादमी, नई दिल्ली

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

मैथिली- भोजपुरी अकादमी, नई दिल्ली सेमीनार 29 मार्च 2009

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७ भाग-८ भाग-९

मैथिली- भोजपुरी अकादमी, द्वारका, नई दिल्ली सेमीनार

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६

....

विदेह सम्मान: सम्मान-सूची (समानान्तर साहित्य अकादेमी, समानान्तर ललित कला अकादेमी आ समानान्तर संगीत-नाटक अकादेमी सम्मान/ पुरस्कार नामसँ विख्यात)

....

मैथिलीक वर्तनी

१

मैथिलीक वर्तनी- विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापाक

२

मैथिलीक वर्तनीमे पर्याप्त विविधता अछि। मुदा प्रश्नपत्र देखला उत्तर एकर वर्तनी इग्नू BMAF001 सँ प्रेरित बुझाइत अछि, से एकर एकरा एक उखड़ाहामे उनटा-पुनटा दियौ, ततबे धरि पर्याप्त अछि। यू.पी.एस.सी. क मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेल सेहो ई पर्याप्त अछि, से जे विद्यार्थी मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेने छथि से एकर एकटा आर फास्ट-रीडिंग दोसर-उखड़ाहामे करथि|

IGNOU इग्नू BMAF-001

विदेह शिशु, बाल आ किशोर उत्सव

वि दे ह विदेह Videha विदेह http://www.videha.co.in विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

Search for Children Literature (including Audio-Visual & Sign Language) relating to Mithila/ Maithili

https://books.google.com/

Videha Archive of Maithili Children Literature विदेह मैथिली शिशु, बाल आ किशोर साहित्यक आर्काइव (पूर्णतः अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल) सभ पोथी पी.डी.एफ. डाउनलोड लेल क्रमानुसार नीचाँक लिंक सभपर उपलब्ध अछि। All the books are available for pdf download at the respective links below

....

NCERT BHASHA SANGAM

NCERT (Maithili-English-Hindi Conversations)

पं लक्ष्मीपति सिंह (सौजन्य रमानन्द झा "रमण")

हिन्दी-मैथिली-शिक्षक

मैथिली-हिन्दी वार्तालाप (३ घण्टा)

मैथिली (मैथिली संकेत भाषा सहित- मैथिलीमे पहिल बेर)

https://www.youtube.com/@videha_ejournal

https://youtu.be/TebuC-lrSs8

https://ncert.nic.in/bs-2021.php

विदेह मैथिली शिशु उत्सव

कथा बौद्ध सिद्ध मेहथपा (बाल साहित्य केन्द्रित) मेंहथमे भेल ८२ म सगर राति दीप जरयमे पठित कथा सभक संकलन

कथा बौद्ध सिद्ध मेहथपा

नेना भुटकाकेँ रातिमे सुनेबा लेल किछु लोककथा

भोला लाल दास (आर्काइव डॊट कॊम)

मैथिली सुबोध व्याकरण

डॉ. रमानन्द झा ’रमण’ (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

राजू आ टाकाक गाछ (अनुवाद)

योगेन्द्र पाठक "वियोगी" (सौजन्य- योगेन्द्र पाठक "वियोगी")

विज्ञानक बतकही

विज्ञानक बतकही भाग-२

नरक विजय (सम्पूर्ण)

नरक विजय (संशोधित)

हमर गाम (बाल उपन्यास)

पिरामिडक देशमे

रोबोट (अनूदित साइंस-फिक्शन नाटक)

रामलोचन ठाकुर (सौजन्य- रामलोचन ठाकुर)

मैथिली लोककथा

कीर्तिनाथ झा (सौजन्य- कीर्तिनाथ झा)

कुरल: मैथिली भावानुवाद

जगदीश चन्द्र ठाकुर "अनिल" (सौजन्य- जगदीश चन्द्र ठाकुर "अनिल")

बाल कविता

मुन्नाजी

तीन टा बाल नाटक (मैथिली बाल साहित्य)

खुरलुच्ची (मैथिली बाल कविता- बाल साहित्य)
देवांशु वत्स
नताशा -मैथिली बाल चित्रशृंखला (कौमिक्स)
जगदानन्द झा "मनु" (सौजन्य- जगदानन्द झा "मनु")
चोनहा (बाल उपन्यास)
जगदीश प्रसाद मण्डल
तरेगन (बाल प्रेरक विहनि कथा संग्रह)
नै धाड़ैए (बाल उपन्यास)
नन्द कुमार मिश्र 'नन्द' (सौजन्य- नन्द कुमार मिश्र 'नन्द')
स्वर्ण कमल (बाल उपन्यास)
बृषेश चन्द्र लाल (सौजन्य- बृषेश चन्द्र लाल)
ढोलक (बाल कविता संग्रह)
सुजीत कुमार झा (सौजन्य- सुजीत कुमार झा)
कोइली घूरि आउ (बाल लघु-विहनि कथा संग्रह)
डॉ. शशिधर कुमर
उड़ि ने सकी पर चिड़ै छी हम (भाग १-२) (पृ. १०५४-१०९५)
खिस्सा अण्टार्कटिका केर (पृ. १०५४-१०९५)
बाल कविता (पृ. ९९३-१२१५)
बाल कविता (पृ. १००४-११७३)
सचित्र बाल कविता (पृ. ७४७-८३४)
सचित्र बाल कविता (पृ. १४६८-१८५१)
डॉ शशिधर कुमर आ सुप्रिया बेबी कुमारी
भूकम्प (पृ. ६३८-६७४)

कनकमणि दीक्षित (मूल नेपालीसँ मैथिली अनुवाद रूपा धीरू आ धीरेन्द्र प्रेमर्षि, बाल साहित्य) (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

भगता बेङक देश-भ्रमण

अणिमा सिंह (सौजन्य- नचिकेता)

शिशु गीत खेल

कल्पना झा (सौजन्य- कल्पना झा)

नशामुक्ति हित गाबी गीत

निनियाँ

मुन्नी कामत (सौजन्य- मुन्नी कामत)

चुक्का (बाल कथा संग्रह)

प्रीति ठाकुर

गोनू झा आ आन मैथिली चित्रकथा -पहिल मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)

मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)

मिथिलाक लोकदेवता (बाल साहित्य)

विद्यापतिक पुरुष परीक्षा (बाल साहित्य)

रेस (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

ए बी सी डी- प्रकृति अक्षर पोथी (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

सभ खाइत अछि (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

बो म्याउ बाह (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

रङ सभ (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

(०६) छोट आ पैघ (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

(०७) माल-जाल आ जानवर दिस देखू (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

(१७) हमर परिवार (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

जानवर (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

पोथी १३: १...२...३... (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

बाजाक अबाज (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

नीतू कुमारी

मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)

नीता झा (सौजन्य- नीता झा)

बिलाइ मौसी (बाल लघुकथा संग्रह)

किरण चौधरी (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमर बाल-वाड़ी

आर्या कॉकपिट मे

दीपा करमाकर- सही संतुलन मे

जंगल मे अहाँक स्वागत अछि

व्हेल छथि आकाश मे

भैया के मुस्कान के चोरौलक

बीज संचयक

अचंभित करय "फिबोनाची"

शौचालयक खिस्सा

लाल बरसाती

गुल्लीक जादुई पेटी

समीराक विकठ भोजन

विवाह मे जाई छी

प्रियंका झा (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमर माँछ! नै हमर माँछ!

रश्मि प्रिया (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

कैयो सकै छी, नहियो कऽ सकै छी

सुनीता ठाकुर (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

बण्टी आ बबली

नीलिमा चौधरी (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमर सभसँ नीक संगी

स्वास्तिका ठाकुर (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

गप्पू बुते नाचल नै होइ छै

तूलिका (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमरा ओ चाही!

मधूलिका मिश्र (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

ओंघाइत भीमा

लक्ष्मी ठाकुर

जानवर सभ संगे भेँट-घाँट

पूनम मण्डल

सुतै कालक खिस्सा

गजेन्द्र ठाकुर

बाल साहित्य (मूल)- गजेन्द्र ठाकुर

बाल मण्डली/ किशोर जगत (बाल नाटक, लघुकथा, कविता आदि)
Learn Mithilakshar Script
जलोदीप (बाल-नाटक संग्रह)
अक्षरमुष्टिका (बाल-लघुकथा संग्रह)
बाङक बडौरा (बाल-पद्य संग्रह)
भऽ जाएब छू*(मैथिलीक २०१२ मे प्रकाशित पहिल क्लाइमेट-फिक्शन प्ले- Maithili's first climate-fiction play originally published in 2012)*
कमलाक भगता
तरहरिमे परीलोक
बेसी छुट्टी कम इसकूल
बड़द करैए दाउन ने यौ
बाल गजल
फिनिश लाइन
बाल साहित्य (अनुवाद- द्विभाषिक- मैथिली-अंग्रेजी)- गजेन्द्र ठाकुर
मसाई केर परिवर्तनकारी रेबेका
सुनू

घर सभ

एकटा नीक दिन

चलू हम तँ ठीक छी ने!

की अहाँ ऐ चिड़ै सभकेँ देखने छी?

टोस्ट

बड़ीटा! कनियेटा!

एतऽ हम सभ रहै छी

भारतोल्लक राजकुमारी

भारतोल्लक राजकुमारी (बिनु शब्दक)

वुयो

कच-कच कचाक

चुन्नू-मुन्नूक नहेनाइ

नेना जे बैलूनसँ डेराइत छल

अद्भुत फिबोनाची अंक-शृंखला

हारू

अखन नै, अखन नै!

जन्मदिनक उत्सव भोज

मोट राजा पातर-दुब्बड़ कुकुड़

बचिया जे अपन हँसी नै रोकि सकैत छलि

अंग्रेजी

हम सूंघि सकै छी

छोट लाल-टुहटुह डोरी

करू नीक, भोगू नीक

ई सभटा बिलाड़िक दोख अछि!

चोभा आम!

हमर टोलक बाट

जखन इकड़ू स्कूल गेल

माछी फेर आउ टाटा!

अमाचीक जुलुम मशीन सभ

टिंग टोंग

पाउ-म्याऊ-वाह

कुकुड़क एकटा दिन

हमरा नीक लगैए

रीताक नव-स्कूलमे पहिल दिन

कनी हँसियौ ने!

लाल बरसाती

भूत-प्रेतक नाट्यशाला

आउ पएर गानी

कतऽ अछि ई अंक ५?

विदेह मैथिली-अंग्रेजी टॉकिंग रीड-अलाउड ऑडियो बुक

https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF (मसाई केर परिवर्तनकारी रेबेका)

https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT (चलू हम तँ ठीक छी ने!)

https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo (एकटा नीक दिन)

https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp (घर सभ)

https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7 (की अहाँ ऐ चिड़ै सभकेँ देखने छी?)

गजेन्द्र ठाकुर (सम्पादन)

विदेह मैथिली शिशु उत्सव [विदेह सदेह ९]

विदेह: सदेह ९ तिरहुता

गजेन्द्र ठाकुर, नागेन्द्र कुमार झा आ पञ्जीकार विद्यानन्द झा (सम्पादन)

English-Maithili Computer Dictionary

डॉ. कमला चौधरी (सौजन्य- कमला चौधरी)

मैथिलीक वेश-भूषा-प्रसाधन सम्बन्धी शब्दावली २००८

डॉ योगानन्द झा (सौजन्य- योगानन्द झा)

मैथिलीक पारम्परिक जातीय व्यवसायक शब्दावली २००९

डॉ. ललिता झा (सौजन्य- ललिता झा)

मैथिलीक भोजन सम्बन्धी शब्दावली २०११

गोविंद झा ((IGNCA Site आर्काइव)

Maithili-English Dictionary

रामदेव झा (सौजन्य- शंकरदेव झा)

मैथिली शब्द संचय

....

किछु मैथिली पोथी डाउनलोड साइट (ओपन सोर्स)

Videha Maithili eBooks/ eJournals/ Video Archive

विज्ञान रत्नाकर

OLE Nepal's e-Pustakalaya

पोथीक लिंक

IGNCA-ASI (search keyword Mithila)

History of Navya-Nyaya in Mithila

Studies in Jainism and Buddism in Mithila

Mithila in the Age of Vidyapati

Cultural Heritage of Mithila

Mithila under the Karnatas

Temple Survey Project ASI- English आ Hindi

मैथिली साहित्य संस्थान

दर्शनीय मिथिला (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 1 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 2 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 3 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 4 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 5 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

ब्लूम लाइब्रेरी मैथिली

अरिपन फाउण्डेशन

Pratham Books Maithili Storyweaver

मैथिली ऑडियो बुक्स

Videha Read Aloud Talking Maithili Audio Books (including Maithili Sign Language- Ist time in Maithili)

पोथी डॉट कॉम

खिस्सा-पिहानी नेना भुटका लेल

जानकी एफ.एम समाचार

आकाशवाणी दरभंगा यू ट्यूब चैनल

....

विदेह सम्मान: सम्मान-सूची (समानान्तर साहित्य अकादेमी, समानान्तर ललित कला अकादेमी आ समानान्तर संगीत-नाटक अकादेमी सम्मान/ पुरस्कार नामसँ विख्यात)

....

मैथिलीक वर्तनी

१

मैथिलीक वर्तनी- विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापाक

२

मैथिलीक वर्तनीमे पर्याप्त विविधता अछि। मुदा प्रश्नपत्र देखला उत्तर एकर वर्तनी इग्नू BMAF001 सँ प्रेरित बुझाइत अछि, से एकर एकरा एक उखड़ाहामे उनटा-पुनटा दियौ, ततबे धरि पर्याप्त अछि। यू.पी.एस.सी.क मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेल सेहो ई पर्याप्त अछि, से जे विद्यार्थी मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेने छथि से एकर एकटा आर फास्ट-रीडिंग दोसर-उखड़ाहामे करथि|

IGNOU इग्नू *BMAF-001*

विदेह स्त्री कोना

वि दे ह विदेह Videha विदेह http://www.videha.co.in विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

[Search for Works (including Audio-Visual & Sign Language) relating to Mithila/ Maithili by Female Writers/ Artists]

https://books.google.com/

(पूर्णतः अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल) सभ पोथी पी.डी.एफ. डाउनलोड लेल क्रमानुसार नीचाँक लिंक सभपर उपलब्ध अछि। All the books are available for pdf download at the respective links below.

....

सखुआवाली (नारी विमर्श केन्द्रित) भपटियाहीमे भेल ८३ म सगर राति दीप जरयमे पठित कथा सभक संकलन

सखुआवाली

अणिमा सिंह (सौजन्य- नचिकेता)

शिशु गीत खेल

इलारानी सिंह (सौजन्य- नचिकेता)

प्रेम- एक कविता (अनूदित नाटक)

अरुन्धती देवी (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

मिथिलाक विदुषी महिला

डॉ. कमला चौधरी (सौजन्य- कमला चौधरी)

मैथिलीक वेश-भूषा-प्रसाधन सम्बन्धी शब्दावली २००८

समय-संकेत (कथा-संग्रह) २०१०

डॉ. ललिता झा (सौजन्य- ललिता झा)

मैथिलीक भोजन सम्बन्धी शब्दावली २०११

सुस्मिता पाठक (सौजन्य- केदार कानन)

परिचिति (कविता संग्रह)

कनोजड़ि (कथा संग्रह)

नन्दिनी पाठक (सौजन्य- केदार कानन)

पाथरक शहर (कविता संग्रह)

पन्ना झा (सौजन्य- नरेन्द्र झा)

अनुभूति (लघुकथा संग्रह)

कल्पना झा (सौजन्य- कल्पना झा)

गोसाउनिक गीत

नशामुक्ति हित गाबी गीत

निनियाँ

यायावरी- शेफालिका वर्मा (हिन्दी अनुवाद कल्पना झा)

मुन्नी कामत (सौजन्य- मुन्नी कामत)

सुखल मन तरसल आँखि (पद्य आ गद्य)

सुखल मन तरसल आँखि (कविता)

अंततः (कविता संग्रह)

चुक्का (बाल कथा संग्रह)

नीता झा (सौजन्य- नीता झा)

बिलाइ मौसी (बाल लघुकथा संग्रह)

शेफालिका वर्मा (सौजन्य- शेफालिका वर्मा)

यायावरी (यात्रावृत्तान्त)

यायावरी (हिन्दी अनुवाद- कल्पना झा)

अर्थयुग (लघुकथा संग्रह)

एकटा अकास (लघुकथा संग्रह)

भावांजलि (गद्य गीत)

किस्त-किस्त जीवन (आत्म कथा)

आखर-आखर प्रीत

नागफांस (उपन्यास)

Naagphans (In English)

विभा रानी

विभा रानीक दूटा नाटक (भाग रौ आ बलचन्दा)

सुशीला झा (सौजन्य- प्रभा खेतान/ सुशीला झा)

छिन्नमस्ता- प्रभा खेतानक हिन्दी उपन्यासक मैथिली अनुवाद

कुसुम ठाकुर

प्रत्यावर्तन (आत्मकथा)(पृ. ४५९-५७२)

डॉ. कामिनी कामायनी

विदेह:सदेह ३१ (डॉ. कामिनी कामायनी आ कुमार मनोज कश्यप- अंक १-३५० सँ)

प्रीति ठाकुर

गोनू झा आ आन मैथिली चित्रकथा -पहिल मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)

मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)

मिथिलाक लोकदेवता (बाल साहित्य)

विद्यापतिक पुरुष परीक्षा (बाल साहित्य)

रेस (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

ए बी सी डी- प्रकृति अक्षर पोथी (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

लाल बरसाती

गुल्लीक जादुई पेटी

समीराक विकठ भोजन

विवाह मे जाई छी

प्रियंका झा (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमर माँछ! नै हमर माँछ!

रश्मि प्रिया (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

कैयो सकै छी, नहियो कऽ सकै छी

सुनीता ठाकुर (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

बण्टी आ बबली

नीलिमा चौधरी (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमर सभसँ नीक संगी

स्वास्तिका ठाकुर (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

गप्पू बुते नाचल नै होइ छै

तूलिका (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमरा ओ चाही!

मधूलिका मिश्र (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

ओँघाइत भीमा

लक्ष्मी ठाकुर

जानवर सभ संगे भेँट-घाँट

पूनम मण्डल

सुतै कालक खिस्सा

कनकमणि दीक्षित (मूल नेपालीसँ मैथिली अनुवाद रूपा धीरू आ धीरेन्द्र प्रेमर्षि, बाल साहित्य) (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)
भगता बेङक देश-भ्रमण
डॉ शशिधर कुमर आ सुप्रिया बेबी कुमारी
भूकम्प (पृ. ६३८-६७४)
....
लेखकक आमंत्रित रचना आ ओइपर आमंत्रित समीक्षकक समीक्षा सीरीज

१. कामिनीक पांच टा कविता आ ओइपर मधुकान्त झाक टिप्पणी

Videha_01_09_2016

३. मुन्नी कामतक एकांकी "जिन्दगीक मोल" आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

VIDEHA_354

पसुपुलेटी गीता

एडिटर्स चोइस सीरीज-१

मीना झा

एडिटर्स चोइस सीरीज-२

जगदीश चन्द्र ठाकुर (३ टा बाल कविता जइमे २ टा कविता बेबी चाइल्डपर)

एडिटर्स चोइस सीरीज-३

....

विद्यापति गीत

तूलिका

गीत-गोविन्ददास (गायन दीक्षा भारती)

गोविन्ददास-१

गोविन्ददास-२

गोविन्ददास-३

गोविन्ददास-४

गोविन्ददास-५

गोविन्ददास-६

मैथिली गजल (गजल- गजेन्द्र ठाकुर, गायन दीक्षा भारती)

बहरे मुतकारिब

गजल-२

गजल-३

गजल-४

प्यारे मैथिल चैनल- किरण चौधरी आ संगीता आनन्द- मैथिलीक सभसँ लोकप्रिय यू ट्यूब चैनल

रजनी पल्लवी

पूनम मिश्र

रंजना झा

जूली झा

मैथिली ठाकुर

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

विदेह सूचना संपर्क अन्वेषण

वि दे ह विदेह Videha विदेह http://www.videha.co.in विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

Search for Information relating to Mithila/ Maithili

https://books.google.com/

सूचना

Do not judge each day by the harvest you reap but by the seeds that you plant.

- Robert Louis Stevenson

....

Videha: Maithili Literature Movement

Videha eJournal (link www.videha.co.in) is a multidisciplinary online journal dedicated to the promotion and preservation of the Maithili language, literature and culture. It is a platform for scholars, researchers, writers and poets to publish their works and share their knowledge about Maithili language, literature, and culture. The journal is published online to promote and preserve Maithili language and culture. The journal publishes articles, research papers, book reviews, and poetry in Maithili and English languages. It also features translations of literary works from other languages into Maithili. It is a peer-reviewed journal, which means that articles and papers are reviewed by experts in the field before they are accepted for publication.

"विदेहक जीवित साहित्यकार-सम्पादक आ रंगमंचकर्मी- रंगमंच-निर्देशक पर विशेषांक शृंखला"

विदेह अरविन्द ठाकुर विशेषांक

स्वतंत्रचेताव् :अरविन्द ठाकुर -यक्तित्व सम्पादक आशीष) कृतित्व-[विदेह अरविन्द ठाकुर विशेषांकक प्रिण्ट रूप] (अनचिन्हार

विदेह जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिल विशेषांक

विदेह रामलोचन ठाकुर विशेषांक

विदेह राजनन्दन लाल दास विशेषांक

विदेह रवीन्द्र नाथ ठाकुर विशेषांक

विदेह केदार नाथ चौधरी विशेषांक

विदेह प्रेमलता मिश्र प्रेम विशेषांक

विदेह शरदिन्दु चौधरी विशेषांक

विदेह कला-विमर्श विशेषांक (सन्दर्भ- संजू दास, कृष्ण कुमार कश्यप, शशिबाला, एस.सी.सुमन आ श्वेता झा चौधरी)

विदेह रचनाकार अशोक विशेषांक

विदेह राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर' विशेषांक

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

२

"विदेह द्वारा एक बेरमे कोनो एकटा संस्थाक समग्र मूल्याकंन शृंखला"

विदेह अपन ३७१ म (०१ जून २०२३) अंकमे "मिथिला स्टूडेंट यूनियन (एम.एस.यू.)" पर विशेषांक निकालत। मिथिला स्टूडेंट यूनियन (एम.एस.यू.) पर निच्चा लीखल बिंदुपर मैथिलीमे आलेख आमंत्रित अछि।
१) एम.एस.यू. केर गठनक प्रमाणिक इतिहास,
२) एम.एस.यू. आ मिथिला केर नव चेतना,
३) एम.एस.यू. आ विभिन्न जाति केर समन्वय,
४) एम.एस.यू. द्वारा भेल विभिन्न आंदोलन आ तकर लेखा-जोखा एवम् ओकर प्रभाव बा
५) एम.एस.यू. संदर्भित आन कोनो लेख।

३७१म अंकक विशेषांक लेल अहाँ अपन रचना २५ मई २०२३ धरि वर्ड फाइलमे ई-पत्र सङ्केत editorial.staff.videha@gmail.com पर पठा सकै छी।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

३

"विदेह मोनोग्राफ" शृंखला

विदेह अपन जीवित रचनाकार/ कलाकर्मी पर विशेषांक शृंखलाक अन्तर्गत (१)अरविन्द ठाकुर, (२)जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिल, (३)रामलोचन

ठाकुर, (४) राजनन्दन लाल दास, (५)रवीन्द्र नाथ ठाकुर, (६) केदार नाथ चौधरी, (७) प्रेमलता मिश्र 'प्रेम', (८) शरदिन्दु चौधरी, (९) रचनाकार अशोक आ (१०) राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर' विशेषांक निकालने अछि। अही सन्दर्भमे हिनका सभपर "विदेह मोनोग्राफ" शृंखला अन्तर्गत "मोनोग्राफ" आमंत्रित कयल जा रहल अछि।

"विदेह मोनोग्राफ" शृंखलाक विवरण निम्न प्रकार अछि:

(१) इच्छुक लेखक ऊपरमे कोनो एक गोटेपर अपन मोनोग्राफ लिखबाक इच्छा editorial.staff.videha@gmail.com पर पठा सकै छथि।

(२) विदेह लेखकक नाम मोनोग्राफ लिखबाक लेल चयनित कऽ ओकर सार्वजनिक घोषणा करत।

"विदेह मोनोग्राफ" लिखबाक निअम:

(१) मोनोग्राफ पूर्ण रूपेँ रचनाकार/ कलाकर्मीपर केन्द्रित हुअय। साहित्य अकादेमी, एन.बी.टी. आ किछु व्यक्तिगत रूपेँ लिखल मोनोग्राफ/ बायोग्राफीमे लेखक संस्मरण आ व्यक्तिगत प्रसंग जोड़ि कय रचनाकार/ कलाकर्मीक बहन्ने अपन-आत्म-प्रशंसा लिखै छथि। "विदेह मोनोग्राफ" फीफा वर्ल्ड कप फुटबाल सन रहत। फीफा वर्ल्ड कप फुटबाल एहेन एकमात्र टूर्नामेण्ट अछि जतय कोनो "ओपेनिंग" बा "क्लोजिंग" सेरीमनी अलगसँ नै होइ छै, पहिल आ अन्तिम मैचक सङे होइ छै आ तकर कारण छै जे अलगसँ कएल "ओपेनिंग" बा "क्लोजिंग" मे टूर्नामेण्टमे नै खेला रहल लोक मुख्य अतिथि/ अतिथि होइ छथि आ फोकस खिलाड़ी सँ दूर चलि जाइ छै। फीफा मात्र आ मात्र फुटबाल खिलाड़ीपर केन्द्रित रहैत अछि से ओकर टूर्नामेण्ट "ओपेनिंग सेरीमनी" नै वरन् सोझे "ओपेनिंग मैच" सँ आरम्भ होइत अछि आ ओकर समापन "क्लोजिंग सेरीमनी"सँ नै वरन् "फाइनल मैच आ ट्राफी"सँ खतम होइत अछि आ

फोकस मात्र आ मात्र खिलाड़ी रहैत छथि। तहिना "विदेह मोनोग्राफ" मात्र आ मात्र ऐ रचनाकार/ कलाकर्मीपर केन्द्रित रहत आ कोनो संस्मरण आदि जोड़ि कऽ फोकस रचनाकारसँ अपनापर केन्द्रित करबाक अनुमति नै रहत।

(२) मोनोग्राफ लेल "विदेह पेटार"मे उपलब्ध सामग्रीक सन्दर्भ सहित उपयोग कएल जा सकैए।

(३) विदेहमे ई-प्रकाशित रचना सभक कॉपीराइट लेखक/संग्रहकर्त्ता लोकनिक लगमे रहतन्हि। सम्पादक 'विदेह' ई-पत्रिकामे प्रकाशित रचनाक प्रिंट-वेब आर्काइवक/ आर्काइवक अनुवादक आ मूल आ अनूदित आर्काइवक ई-प्रकाशन/ प्रिंट-प्रकाशनक अधिकार रखैत छथि। ऐ ई-पत्रिकामे कोनो रॉयल्टी/ पारिश्रमिकक प्रावधान नै छै।

(४) "विदेह मोनोग्राफ"क फॉर्मैट: रचनाकारक परिचय (रचनाकारक जन्म, निवास-स्थान आ कार्यस्थलक भौगोलिक-सांस्कृतिक विवेचना सहित) आ रचनावली (समीक्षा सहित)।

घोषणा: "विदेह मोनोग्राफ" शृंखला अन्तर्गत (१) राजनन्दन लाल दास जी पर मोनोग्राफ निर्मला कर्ण, (२) रवीन्द्र नाथ ठाकुर पर मुन्नी कामत आ (३) केदार नाथ चौधरी पर प्रेम मोहन मिश्र द्वारा लिखल जायत। शेष ७ गोटेपर निर्णय शीघ्र कएल जायत।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

४ (१)

विदेह द्वारा जे विशेषांक प्रकाशित होइ छै तकर संगे विदेह ओहन लेखक-साहित्यपर अपन धेआन सेहो केंद्रित करत जिनकापर विदेहक विशेषांक कोनो कारणवश नै प्रकाशित भऽ सकल। ऐ नव विचारक मुख्य बिंदु एना अछि-
१) हम एकटा कोनो लेखक वा कलाकारपर एकाग्र आलोचना करब जकर भाषा मैथिली अथवा अंग्रेजी रहत। ऐ पोथीक पहिल रूप ई-बुक केर रूपमे ऐत आ प्रयास रहत जे एकर प्रिंट सेहो आबए जे कि परिस्थितिपर निर्भर करत।
२) ऐ शृंखलामे सुभाष चंद्र यादवपर केंद्रित "नित नवल सुभाष चंद्र यादव" एवं राजदेव मंडलपर केंद्रित "Rajdeo Mandal- Maithili Writer" प्रकाशित भेल अछि। दुनू पोथीक लोकार्पण ३१ दिसम्बर २०२२ कें १११म सगर राति दीप जरय मे कएल गेल।
३)आगाँक घोषणा लेल http://videha.co.in/investigation.htm देखैत रही।

कमलानन्द झाक पोथी "मैथिली उपन्यास: समय समाज आ सवाल" (२०२१) क शीर्षक भ्रामक अछि। ई हुनकर किछु सवर्ण उपन्यासकारपर किछु सिण्डिकेटेड कथित समीक्षात्मक आलेखक संग्रह अछि, २६३ पन्नाक ई पोथी हार्डबाउण्डमे लाइब्रेरीकेँ मात्र बेचल जा सकत, जतऽ ई सड़ि जायत, अमेजनसँ हम ई चारि सय पाँच टाकामे किनलौं मुदा ऐमे पाँचो पाइक सामिग्री नै अछि।

एतऽ एकटा भूल सुधार अछि, एकटा गएर सवर्ण लेखक सुभाष चन्द्र यादवक उपन्यास 'गुलो'कें बिनु पढ़ने ओ दू पाँति लिखलन्हि आ निपटा

देलन्हि, ओ दुनू पाँति हम एतऽ अहाँक मनोरंजनार्थ प्रस्तुत कऽ रहल छी। अहाँ गुलो पढ़नहिये हएब, जँ नै पढ़ने छी तँ पहिने पढ़ि लिअ, कारण तखन बेशी मनोरंजक अनुभव हएत, गुलो सुभाष चन्द्र यादव जीक अनुमति सँ उपलब्ध अछि विदेह आर्काइवपर ऐ http://videha.co.in/pothi.htm लिंकपर।

"उपन्यासक कमजोरी अछि लेखकक राजनीतिक पूर्वाग्रह। राजनीति विशेषक पक्षधरता रचनाक संग न्याय नहि कऽ पबैत अछि।"

जइ उपन्यासमे राजनीति दूर-दूर धरि नै छै ओतऽ 'राजनैतिक पूर्वाग्रह' आ 'राजनीति विशेषक पक्षधरता'क तँ प्रश्ने नै छै। राजनीतिक पूर्वाग्रह बा पक्षधरताक सोङर धूमकेतु आ यात्री प्रयुक्त केलन्हि। सुभाष चन्द्र यादव जीक 'भोट' जे २०२२मे आयल जे सुभाष चन्द्र यादव जीक अनुमति सँ उपलब्ध अछि विदेह आर्काइवपर ऐ http://videha.co.in/pothi.htm लिंकपर, से राजनीतिपर अछि मुदा ओतहुओ सुभाषजीक भगता शैलीकेँ राजनीतिक पूर्वाग्रह बा पक्षधरताक सोङरक आवश्यकता नै पड़लै। पढ़ू हमर पोथी 'नित नवल सुभाष चन्द्र यादव' जे उपलब्ध अछि ऐ http://videha.co.in/pothi.htm लिंकपर।

कमलानन्द झाक बिनु पढ़ने सुभाष चन्द्र यादवक विरुद्ध ब्राह्मणवादी जातिगत पूर्वाग्रह एकटा खतराक घण्टी अछि। जइ हिसाबे ब्राह्मणवादकेँ आगाँ बढ़बैले कमलानन्द झा वामपंथक सोङर पकड़ै छथि आ सामाजिक न्यायक बलि चढ़बऽ चाहै छथि, तकर प्रति समानान्तर धारा सचेत अछि। ई अपन बायोडाटामे गएर सवर्णसँ छीनि कऽ, समानान्तर धाराक लोकक हककेँ मारि कऽ लेल साहित्य अकादेमीक मैथिल अनुवाद असाइनमेण्टक गर्वसँ चर्चा करैत छथि। आ ई असाइनमेण्ट हिनका

मेरिटसँ नै जातिगत टाइटिलसँ भेटल छन्हि, अही सभ किरदानीक एवजमे भेटल छन्हि। हिनका सन लोक लेल मैथिली बायोडेटाक एकटा पाँति अछि, समानान्तर धारा लेल जीवन-मरणक प्रश्न।

आब अहाँ पुछब जे तकर प्रतिकार समानान्तर धारा केना केलक, ओ तँ कन्नारोहट नै करैए, तँ तकर उत्तर अछि हमर ३ टा पोथी जे १११म सगर राति दीप जरय मे लोकार्पित भेल ३१ दिसम्बर २०२२ कैँ, वएह सगर राति दीप जरय जकरा साहित्य अकादेमी गत दस बर्खसँ गीड़ि लेबाक प्रयास कऽ रहल अछि। अहाँसँ ऐ तीनू पोथीपर टिप्पणी ई-पत्र सङ्केत editorial.staff.videha@gmail.com पर आमंत्रित अछि। पहिल दू पोथी मे राजदेव मण्डल आ सुभाष चन्द्र यादवक साहित्यक समीक्षा अछि जे हमर तेसर पोथी मैथिली समीक्षशास्त्रक सिद्धांतक आधारपर कएल गेल अछि। तकरा बाद जगदीश प्रसाद मण्डल जी पर पोथी लिखल गेल (११२ सगर राति दीप जरय मे लोकार्पण) सभटा पोथीक लिंक नीचाँ देल गेल अछि। 'नित नवल दिनेश कुमार मिश्र' आ 'नित नवल सुशील' जारी अछि।

Rajdeo Mandal- Maithili Writer (Now with Supplement I & II)

नित नवल सुभाष चन्द्र यादव

नित नवल सुभाष चन्द्र यादव (मिथिलाक्षर)

JAGDISH PRASAD MANDAL- Maithili Writer

नित नवल दिनेश कुमार मिश्र (जारी)

नित नवल सुशील (जारी)

मैथिली समीक्षाशास्त्र

मैथिली समीक्षाशास्त्र (तिरहुता)

संगमे पढ़ू कमलानन्द झा क ब्राह्मणवादपर प्रहार:

दूषण पञ्जी- The Black Book

दूषण पञ्जी- The Black Book (मिथिलाक्षर)

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

४(२)

नित नवल दिनेश कुमार मिश्र

दिनेश कुमार मिश्रक 'दुइ पाटन के बीच मे' कोसी नदीक ऐतिहासिक आत्मकथा थीक, ओ मिथिलाक आन धार सभक ऐतिहासिक आत्मकथा सेहो लिखने छथि जेना बन्दिनी महानन्दा, बागमती की सद्गति!, दुइ पाटन के बीच में.. (कोसी नदी की कहानी), न घाट न घर, बगावत पर मजबूर मिथिला की कमला नदी, भुतही नदी और तकनीकी झाड़-फूंक, The Kamla River and People On Collision Course, Bhutahi Balan- Story of a ghost river and engineering witchcraft, Refugees of the Kosi Embankments। साहित्य अकादेमीक मैथिली परामर्शदात्री समितिक सदस्य पंकज झा पराशर द्वारा हिनकर पोथी सभसँ पैराक पैरा मैथिली

अनुवाद कऽ अपना नामे उपन्यास छपबाओल गेल अछि, जकरा छद्म समीक्षक कमलानन्द झा ऐ चोर लेखकक रिसर्च कहै छथि! एतऽ स्पष्ट कऽ दी जे ई चोर लेखक आ छद्म समीक्षक दुनू अलीगढ़ मुस्लिम विद्यालयक हिन्दी विभागमे छथि। ई रिसर्च दिनेश कुमार मिश्रक थीक, जे आइ.आइ.टी. खड़गपुरसँ सिविल इन्जीनियरिङ मे बी. टेक. १९६८मे आ स्ट्रक्चरल इन्जीनियरिङमे एम.टेक. १९७०मे केने छथि, आ ओइ रिसर्च लेल क्वालिफाइड छथि। जखन कोनो विषयमे नामांकन नै होइ छै तखन लोक हारि-थाकि हिन्दीमे नामांकन लइए, नै तँ कमलानन्द झा कँ बुझऽ मे आबि जइतन्हि जे ई रिसर्च कोनो सिविल इन्जीनियरेक भऽ सकैत अछि, भऽ सकैए बुझलो होइन्ह। हिन्दी मूल आ मैथिलीक स्क्रीनशॉट आँगा संलग्न अछि।

दिनेश कुमार मिश्र मिथिलाक नै छथि मुदा मिथिलाक सभ धारक कथा ओ लिखने छथि, हम सभ हुनका प्रति कृतज्ञ छी आ हुनकर ऋणसँ मिथिलावासी कहियो उऋण नै भऽ सकता, मुदा मूलधाराक पुरस्कार आ पाइ लोलुप लोकसँ कृतघ्नते भेटत से फेर सिद्ध भेल। ऐ लेखककँ दस बारह बर्ख पहिने सेहो तारानन्द वियोगी उद्धारक भेटल छलखिन्ह जे लिखने रहथिन्ह जे ओ कवितामे प्रभावित भऽ अनायासे अपन रचनामे दोसरक सामिग्री चोरि कऽ लइ छथि, एहने सन। आब ऐ कमलानन्द झा क आश्रय तकलन्हि मुदा दुर्भाग्य! जइ हिसाबे ब्राह्मणवादकँ आगाँ बढ़बैले कमलानन्द झा वामपंथक सोङर पकड़ै छथि आ सामाजिक न्यायक बलि चढ़बऽ चाहै छथि, तकर प्रति समानान्तर धारा सचेत अछि। सीलिंगसँ बचबा लेल जमीन-जत्थाबला लोक कम्यूनिस्ट बनला आ आब ब्राह्मणवाद बचेबालेल वामपंथक शरण, एहेन लोक सभसँ कम्यूनिज्मकँ बहुत नुकसान भेल छै।

दिनेश क़ुमार मिश्रक सभटा पोथी आब हुनकर अनुमतिसँ उपलब्ध अछि विदेह आर्काइवमेः
http://videha.co.in/pothi.htm

एतऽ एकटा गप मोन पाड़ि दी जे जखन बिल गेट्सकेँ पूछल गेलन्हि जे की ओ एक्स बॉक्स भारतमे पाइरेशीक डरसँ देरीसँ आनि रहल छथि? तँ हुनकर उत्तर रहन्हि जे माइक्रोसॉफ्ट पाइरेशीक डरे कोनो उत्पाद देरीसँ नै उतारने अछि। से विदेह पेटारमे हम सभ ऐ तरहक रिस्क रहितो एकरा आर समृद्ध करैत रहब, कारण समानान्तर धारामे सड़ल माँछ द्वारे पोखरिक सभ माँछ नै सड़ैए, एतुक्का मलाह गोट-गोट कऽ सड़ल माँछ निकालैत रहल छथि, निकालैत रहता।

सिण्डीकेटेड समीक्षापर अन्तिम प्रहार।

मूल दिनेश कुमार मिश्र (दुइ पाटन के बीच में... २००६): यह ध्यान देने की बात है कि 1923 से 1946 के बीच कोसी क्षेत्र में मलेरिया से 5,10,000, कालाजार से 2,10,000, हैजे से 60,000 तथा चेचक से 3,000 मौतें (कुल 7,83,000) हुईं।
चोर पंकज झा पराशर (साहित्य अकादेमीक मैथिली परामर्शदात्री समितिक सदस्य) [जलप्रांतर २०१७ (पृ. १०३)]:

ने अँग्रेज सब आ ने नवका रंगरेज सब। 1923 सँ 1946 के बीच मे कोसी क्षेत्र में मलेरिया से पाँच लाख दस हजार, कालाजार सँ दू लाख दस हजार, हैजा सँ साठि हजार आ चेचक सँ तीन हजार लोकक मृत्यु भेल! माने सब मिला कए करीब पौने आठ लाख लोक मरि

मूल दिनेश कुमार मिश्र (दुइ पाटन के बीच में... २००६): भारतवर्ष में बिहार में कोसी नदी को बांधने का काम 12वीं शताब्दी में किसी राजा लक्ष्मण द्वितीय ने करवाया था और इस काम के लिए उसने प्रजा से

'बीर' की उपाधि पाई और नदी का तटबन्ध 'बीर बांध' कहलाया। इस तटबन्ध के अवशेष अभी भी सुपौल जिले में भीम नगर से कोई 5 किलोमीटर दक्षिण में दिखाई पड़ते हैं। डॉ. फ्रांसिस बुकानन (1810-11) का अनुमान था कि यह बांध किसी किले की सुरक्षा के लिए बनी बाहरी दीवार रहा होगा क्योंकि यह बांध धौस नदी के पश्चिमी किनारे पर तिलयुगा से उसके संगम तक 32 किलोमीटर की दूरी में फैला हुआ था। डॉ. डब्लू.डब्लू. हन्टर (1877) बुकानन के इस तर्क के साथ सहमत नहीं थे कि यह बांध किसी किले की सुरक्षा दीवार था। स्थानीय लोगों के हवाले से हन्टर का मानना था कि अधिकांश लोग इसे किले की दीवार नहीं मानते और उनके हिसाब से यह कुछ और ही चीज थी मगर वह निश्चित रूप से कुछ कहने की स्थिति में नहीं थे। फिर भी जो आम धारणा बनती है वह यह है कि यह कोसी नदी के किनारे बना कोई तटबन्ध रहा होगा जिससे नदी की धारा को पश्चिम की ओर खिसकने से रोका जा सके। लोगों का यह भी कहना था कि ऐसा लगता था कि इस तटबन्ध का निर्माण कार्य एकाएक रोक दिया गया होगा।

छद्म समीक्षक कमलानन्द झा द्वारा चोर उपन्यासकारक पीठ ठोकब, देखू छद्म समीक्षक कमलानन्द झा द्वारा उद्धृत चोर पंकज झा पराशर (मैथिली उपन्यास, समय, समाज आ सवाल पृ. २५७-२५८):

पंकज पराशरक पहिल उपन्यास 'जलप्रांतर'(2017) शोधपरक उपन्यास अछि। मैथिलीमे शोधपरक उपन्यास लिखबाक परम्परा नहि रहल अछि। एहि दुआरे ई उपन्यास रेखांकन योग्य अछि। पराशरजी एहि उपन्यासमे कोसी नदीक बान्हक इतिहास-कथा लिखलनि अछि। उपन्यासक वैशिष्ट्य ई जे बारहम शताब्दीसँ ल' क' आधुनिक काल धरि कोसी पर बान्ह बनेबाक दुसाध्य प्रयत्न, प्रशासनिक उठा-पटक, राजनीतिक दाँव-पेंच आदिक विस्तृत व्योरा रोचक कथाक माध्यमसँ कहलनि अछि। ध्यान देबाक बात ई जे सभटा सूचना आ व्योरा अत्यन्त विश्वसनीय बनि पड़ल अछि। पढ़ुआ कक्का आ फूल बाबू सदृश्य पढ़ल-लिखल आ सचेत पात्रक माध्यमसँ लेखक एहि अनुसन्धानकेँ रखलनि अछि। दलान पर बैसल लोकक जिज्ञासाकेँ बढ़बैत पढ़ुआ कका कहैत छथिन, "पहिल बेर बारहम शताब्दीमे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मण सेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह जे 1178सँ 1205 ई. धरि शासन

मैथिली उपन्यास : समय समाज आ सवाल : 257

कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगरसँ दू कोस पश्चिममे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकाननकेँ अनुमान रहनि, जे ई बान्ह सम्भवतः कोनो किलाकेँ रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मतसँ डब्ल्यू. डब्ल्यू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलनि जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत जे नदी पश्चिम दिस नहि बहय लागय।" एहि तरहेँ बान्हक मादे

चोर पंकज झा पराशर (साहित्य अकादेमीक मैथिली परामर्शदात्री समितिक सदस्य) [जलप्रांतर २०१७ (पृ. ३१)]:

पढ़ुआ कका पछिला गप केँ आगाँ बढ़बैत कहलखिन, 'फूल बाबू, कोसी नदीक बेसिन प्राचीन काल सँ मनुक्खक निवास लेल उपयुक्त स्थान रहल अछि। बारहम-तेरहम सदी मे भारत मे जखन कइक टा नदी सुखा गेल, तँ ओहि ठामक पशुचारक समाजक लोक एतय आबि कए बसलाह। तहिये सँ बढ़ैत जनसंख्या आ कोसी नदीक बदलैत प्रवाहक मध्य टकराहटि होमय लागल। नदीक अनियंत्रित धारा केँ लोक बाढ़ि बूझय लागल। पहिल बेर बारहम शताब्दी मे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मणसेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह, जे 1178 सँ 1205 ईस्वी धरि शासन कयनेँ छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगर सँ दू कोस पश्चिम मे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकानन के अनुमान रहनि, जे ई बान्ह संभवत: कोनो किला के रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मत सँ डब्लू. डब्लू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलखिन, जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत, जे नदी पच्छिम दिस नहि बह' लागय।' पढ़ुआ कका सँ मुँहजबानी एतेक रास ऐतिहासिक तथ्य सुन्यिो कए फूल बाबू सहमति मे मूड़ी नहि डोलेलखिन। जाहि सँ ओतय बैसल लोक सबहक उत्सुकता और बढ़ि गेलनि, जे गप मे एहेन कोन तथ्य रहि गेलै जे फूल बाबू संतुष्ट नहि भेलखिन? लोक केँ बुझेलनि जे फूल बाबू शास्त्रार्थ के अखड़हा पर माटि फेकि रहल छथिन। पढ़ुआ कका केँ आइ जोड़ीदार भेटि गेलनि!

जलप्रांतर / 31

मूल दिनेश कुमार मिश्र (दुइ पाटन के बीच में... २००६): कोसी के प्रवाह कि भयावहता की एक झलकफिरोजशाह तुगलक की फौज के सन् 1354 में बंगाल से दिल्ली लौटने के समय मिलती है। बताया जाता है कि जब सुल्तान की फौजें कोसी के किनारे पहुँचीं तो देखा कि नदी के दूसरे किनारे पर हाजी शम्सुद्दीन इलियास की फौजें मुकाबले के लिए तैयार खड़ी हैं। यह वही हाजी शम्सुद्दीन थे जिन्होंने हाजीपुर तथा समस्तीपुर शहर बसाये थे। फिरोज की फौजें शायद कुरसेला के आस-पास किसी जगह पर कोसी के किनारे सोच में पड़ गईं। नदी की रफ्तार उन्हें आगे बढ़ने से रोक रही थी। आखिरकार फैसला हुआ कि नदी के साथ-साथ उत्तर की ओर बढ़ा जाय और जहाँ नदी पार करने लायक हो जाय वहाँ पानी की थाह ली जाये। सुल्तान की फौजें प्रायः सौ कोस ऊपर गईं और जियारन के पास, जो कि उसी स्थान पर अवस्थित था जहाँ नदी पहाड़ों से मैदानों में उतरती थी, नदी को पार किया। नदी की धारा तो यहाँ पतली जरूर थी पर प्रवाह इतना तेज था कि पाँच-पाँच सौ मन के भारी पत्थर नदी में तिनकों की तरह बह रहे थे। जहाँ नदी को पार करना मुमकिन लगा उसके दोनों ओर सुल्तान ने हाथियों की कतार खड़ी कर दी और नीचे वाली कतार में रस्से लटकाये गये जिससे कि यदि कोई आदमी बहता हुआ हो तो इस रस्सों की मदद से उसे बचाया जा सके। शम्सुद्दीन ने कभी सोचा भी न था कि सुल्तान की फौजें कोसी को पार कर लेंगी और जब उस को इस बात का पता लगा कि सुलतान की फौजों ने कोसी को पार करने में कामयाबी पा ली है तो वह भाग निकला।

चोर पंकज झा पराशर (साहित्य अकादेमीक मैथिली परामर्शदात्री समितिक सदस्य) [जलप्रांतर २०१७ (पृ. १०५)]:

'बेश, तँ सुनू। 1354 मे फिरोजशाह तुगलक के फौज जखन बंगाल सँ दिल्ली घुरि रहल छल, तँ कोसीक प्रवाह बहुत तेज छलै। तुगलकी सेना जखन कोसी के किनार पर पहुँचल, तँ कोसीक ओहि पार मे हाजी शम्सउद्दीन इलियास के सेना तुगलकी सेना सँ मोकाबला करबाक लेल अस्त्र-शस्त्र ल' कए तैयार छल। ई वएह हाजी शम्सउद्दीन छलाह, जे हाजीपुर आ समस्तीपुर नगर बसौनें रहथि। फिरोजशाह तुगलक के सेना संभवत: कुरसेला के आस-पास कोसी के तेज धार देखि कए सोच मे पड़ि गेल। पानिक रफ्तार देखि कए तुगलकी सेना कें नदी पार करबाक हिम्मत नहि भ' रहल छलै। अंतत: तुगलकी सेनापति तय कयलनि, जे नदीक किनारे-किनार उत्तर दिस बढ़ल जाय। जतय जा कए नदीक पाट कनें कम बूझि पड़य, ओतय पानिक थाह लेल जायत। एहि आशा मे फौज उत्तर दिस बढ़ैत रहल। कुरसेला सँ सय कोस आगाँ गेलाक बाद कोसी के पेट कनें शिकस्त बुझेलै। कोसी ओतहि पहाड़ सँ नीचाँ उतरैत अछि। पानिक वेग के अनुमान एहि सँ कयल जा सकैए, जे पाँच-पाँच सय मनक पाथर कोसी मे खढ़ जकाँ बहि रहल छल। तुगलकी सेनापति कें जतय नदी पार करब कनें आसान बुझेलनि, ओतय एक लाइन मे सैकड़ों टा हाथी कें ठाढ़ क' देल गेल। नीचाँ वला लाइन मे बड़का-बड़का रस्सा लटका देल गेल, जे जँ क्यो पानि मे भासि जायत, रस्सा के मदति सँ निकालि लेल जायत। एहि तरहेँ फिरोजशाह तुगलकक सेना कोसी पार क' गेल। हाजी शम्सउद्दीन सपनो मे नहि सोचनें छल,जे तुगलकी सेना कोसी पार क' जायत। जखन हाजी शम्सउद्दीन कें पता लगलै जे तुगलकी सेना कोसी पार क' चुकल अछि, तँ ओ डरे सँ पड़ा गेल। तँ एहि कोसीक तेज धार के ल' कए एतेक आत्मविश्वास मे छल हाजी शम्सउद्दीन।'

(... शीघ्र अही लिंकपर आर स्क्रीनशॉट अपडेट कएल जायत।)

विदेहक ३६३ म अंक दिनांक ०१ फरबरी २०२३ सँ प्रारम्भ... नित नवल दिनेश कुमार मिश्र

http://videha.co.in/ विदेह: प्रथम मैथिली पाक्षिक ई-पत्रिका ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) पर।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

४ (३)

नित नवल सुशील

कमलानन्द झाकेँ हम किए छद्म समीक्षक कहलियनि?

कारण ओ छद्म समीक्षक छथि।

ओ लिखै छथि- "मैथिली उपन्यास-यात्राक लगभग सय वर्षक बाद मैथिल अन्तरजातीय विवाहक सपना, संघर्ष आ विडम्बना पर गरिमायुक्त उपन्यास लिखबाक श्रेय गौरीनाथकेँ जाइत छनि।"

तँ की कमलानन्द झा सुशीलसँ ई श्रेय छीनि लेलनि? की ई हुनकर ब्राह्मणवादी संस्कारक अहंकार- जे हम ककरो चढ़ा सकै छिऐ आ ककरो उतारि सकै छिऐ- केर पराकाष्ठा थीक, आकि हुनकर अध्ययनक अभावक प्रमाण?

चलू अहाँकेँ लऽ चली कमलानन्द झा केर स्वार्थी दुनियाँसँ दूर, छल-छद्मसँ दूर सुशीलक जादूबला साहित्यक निश्छल दुनियाँमे।

अहाँक स्वागत अछि सुशीलक साहित्यक दुनियाँमे।

प्रस्तुत अछि सुशीलक 'गामबाली' (१९८२) जे आब उपलब्ध अछि विदेह आर्काइवमे लिंक http://videha.co.in/pothi.htm पर।

पहिल पाँतीमे उपन्यास आरम्भसँ पहिनहिये 'गामबाली' उपन्यासक सम्बन्धमे सुशील लिखै छथि-

"विधवा विवाह आ अन्तर्जातीय विवाहक समर्थनमे।"

आ उपन्यास आरम्भ।

गामबालीक मृत्यु आ तखने झमेला, गामबालीक दाह संस्कार के करतै? ब्राह्मण समाज कि जादव समाज?

मैथिलीक सिण्डीकेटेड समीक्षापर अन्तिम प्रहार।

विदेहक ३६३ म अंक दिनांक ०१ फरबरी २०२३ सँ प्रारम्भ... नित नवल सुशील

http://videha.co.in/ विदेह: प्रथम मैथिली पाक्षिक ई-पत्रिका ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) पर।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

५

विदेहक "साहित्यिक भ्रष्टाचार विशेषांक"

विदेह "साहित्यिक भ्रष्टाचार विशेषांक" लेल निम्नलिखित विषयपर आलेख ई-मेल editorial.staff.videha@gmail.com पर आमंत्रित अछि।

१. साहित्य, कला आ सरकारी अकादमीः-

(क) पुरस्कारक राजनीति

(ख) सरकारी अकादेमीमे पैसबाक गएर-लोकतांत्रिक विधान

(ग) सत्तागुट आ अकादमी केर काज करबाक तरीका

(घ) सरकारी सत्ताक छद्म विरोधमे उपजल तात्कालिक समानांतर सत्ताक कार्यपद्धति

(ङ) अकादेमी पुरस्कारमे पाइ फैक्टरः मिथक बा यथार्थ

२. व्यक्तिगत साहित्य संस्थान आ पुरस्कारक राजनीति

३. प्रकाशन जगतमे पसरल भ्रष्टाचार आ लेखक

४. मैथिलीक छद्म लेखक संगठन आ ओकर पदाधिकारी सबहक आचरण

५. स्कूल-कॉलेजक मैथिली विभागमे पसरल साहित्यिक भ्रष्टाचारक विविध

रूप-

(क) पाठ्यक्रम

(ख) अध्ययन-अध्यापन

(ग) नियुक्ति

६. साहित्यिक पत्रकारिता, रिव्यू, मंच-माला-माइक आ लोकार्पणक खेल-तमाशा

७. लेखक सबहक जन्म-मरण शताब्दी केर चुनाव , कैलेंडरवाद आ तकरा पाछूक राजनीति

८. दलित एवं लेखिका सबहक संगे भेद-भाव आ ओकर शोषणक विविध तरीका

९. कोनो आन विषय।

६

विदेह ब्रॉडकास्ट लिस्ट

विदेह WWW.VIDEHA.CO.IN सम्बन्धी सूचना लेल अपन whatsapp नम्बर हमर whatsapp no +919560960721 पर पठाउ, ओकर प्रयोग मात्र विदेह सम्बन्धी समाचार देबाक लेल कएल जाएत।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

……………………

Parallel Literature in Maithili and Videha Maithili Literature Movement

Issue No. 88 (November-December 2019) of Muse India at http://museindia.com/ displays Maithili literature in an extremely poor light. Moreover, it wrongly claims to be a representative review of Maithili Literature, whereas it was only in line with the Sahitya Akademi, Delhi; a mere representation of the so-called "dried main drain". It is expected that Muse India will correct itself by announcing an issue exclusively devoted to the parallel tradition of Maithili literature.

T.K. Oommen writes in the "Linguistic Diversity" Chapter of "Sociology", 1988, page 291, National Law School of India University/ Bar Council of India Trust book: "... the Maithili region is found to be economically and culturally dominated by Brahmins and if a separate Maithili State is formed, they may easily get entrenched as the political elite also. This may not be to the liking and advantage of several other castes, the traditionally entrenched or currently ascendant castes. Therefore, in all possibility the latter groups may oppose the formation of a separate Maithili state although they also belong to the Maithili speech community. This type of opposition adversely affects the development of several languages."

T.K. Oomen further writes: "... even when a language is pronounced to be distinct from Hindi, it may be treated as a dialect of Hindi. For example, both Grierson who undertook the classic linguistic survey of India and S. K. Chatterjee, the national professor of linguistics, stated that Maithili is a distinct language. But yet it is treated as a dialect of Hindi". (Ibid, page 293)

Do not judge each day by the harvest you reap but by the seeds that you plant. - Robert Louis Stevenson

...

Videha: Maithili Literature Movement

Parallel Literature

The references to parallel literature are found in Vedas, where Narashanshi is referred to as parallel literature.

Parallel Literature in Maithili

The need for parallel literature in Maithili arose due to the constant onslaught on literature and dignity by the Public and Private Academies, for example, Maithili-Bhojpuri Akademi of Delhi, Maithili Akademi of Patna, Sahitya Akademi of Delhi, Nepal's Prajna Pratishthan, all of which are government Academies. In addition to these Academies, the onslaught on Maithili Literature and dignity was constantly done by the so-called literary associations which were recognised by the Sahitya Akademi and were the main tool for usurping all the literary space meant for this language. Besides these, the funding to these and other parochial associations and organisations led to the presentation of an interface in the name of Maithili, which was mediocre and non-representative.

The Book of Bihari Literature (Abhay K. Editor)

This book contains five translations from non-representative Maithili short stories into English by Vidyanand Jha. Nagarjun (Maithili's Yatri) and Usha Kiran Khan are from the Hindi quota though both got the Sahitya Akademi prize from the Maithili quota. Vibha Rani and Rajkamal Chaudhary are from the Maithili quota though both wrote in Hindi also.

This book is edited by Abhay K. who has read Samskrit only up to high school. Yet he pretends to translate Arthashastra directly from Samskrit into English. I am Kovid in Samskrit and from the quality of the translation, I can presume that he has used some intermediary language in translating Samskrit texts into English. It is a matter of ethics to acknowledge the source.

Vidyanand Jha's translation is below par, for example, he has no inkling what would be the English word for 'olak sanna', and there are plenty of such instances. I have some suggestions for him: First, read A Bird's Eye View on Mithila by Rajnath Mishra, it mentions all the terms for which you could not find English equivalents. Then go to the Videha archive (www.videha.co.in) and look for Umesh Mandal's Picture Dictionary containing vegetation, animals and skill sets of Mithila, here you will find the actual photographs too. Further, under A Parallel History of Maithili Literature (Videha www.videha.co.in), you will find sample English translations of some Maithili short stories. Therefore, what Vidyanand Jha is presenting as exotic is the original thing of the Maithili Language (but not that of Maithili literature, as was two decades ago). Interestingly his choice of short stories reminds me of Contemporary Maithili Short Stories (Maithili short stories translated into English) edited by Murari Madhusudan Thakur and published by the Sahitya Akademi in 2005. It seems that the stories in this selection are leftover material from that collection. Rip Van Winkle awoke after two decades but Vidyanand Jha is still in slumber not realizing the changes that have happened during the period.

If you compare the translation of this selection vis-a-vis the English translation of Latin American Spanish literature, you would be able to understand the difference.

But these types of selections are not known for their literary excellence, Harper Collins publishes these types of selections for five-star hotels and Airport lounges. The publishers announced this book on March 22, 2022. So, in 6-7 months, you will get old materials only.

The Bride: The Maithili Classic Kanyadan by Harimohan Jha (1908-1984) translated into English by Lalit Kumar (Assistant Professor, Department of English, Deen Dayal Upadhyaya College, University of Delhi)- Harper Perennial (Harper Collins Publishers)

I had pre-ordered the book, which was scheduled to be delivered to my kindle account on the 1st of December 2022, but the delivery date was postponed, and it was delivered to my account on the 14th of December 2022.

When Maithili was recognised by the Sahitya Akademi (National Academy of Letters- of India) way back in 1965, Late Ramanath Jha stated that his Maithili language is saved now (Maithilik Vartman Samasya, Ramanath Jha).

Sh. Harish Trivedi has committed the same mistake. In his foreword Harish Trivedi writes- "In Hindi, the language to which Maithili is the closest (and of which it was indeed an integral part until it was granted recognition as a separate language by the constitution in 1993) ..."

Harish Trivedi refers to the inclusion of Maithili in the eighth schedule of the constitution of India. Here the year mentioned should be 2003 instead of 1993. Moreover, Maithili was a separate language in 2003, 1993, and 1965 and during the time of pre-Jyotirishwara Vidyapati. The status granted to Maithili by Sahitya Akademi and the Constitution of India, on the other hand, strengthened the hands of the obscurantist elements like Ramanath Jha, Shardananda Jha (he is not a famous person but

why I have taken his name, I will explain it later) and others who gaslighted Harimohan Jha. Harimohan Jha's Khattar Kakak Tarang, Pranamya Devata, Rangshala and Charchari all these books were eligible for the Sahitya Akademi Award initiated in 1966 for Maithili (because of recognition given to Maithili by Sahitya Akademi in 1965. But a philosophy treatise was awarded the prize in 1966, this philosophy book itself is a horrific one, and if one has read the book to understand the nuances of Indian Philosophy, then he will have to unlearn first to be able to grasp the philosophical concepts from a new book on Indian Philosophy. In 1967 no award was given for the Maithili Language.

Ramanath Jha's obscurantism vis-a-vis Panji is evident from one example (because Lalit Kumar also seems to have followed in his footstep, though he gives credit for his ignorance to some other writers). He was casteist, conservative and confused. The inter-caste marriage in Panji was well known to him (but he chose to keep the Dooshan Panji secret- which has been released by us on google books in 2009), and it was apparent that the great navya-nyaya philosopher Gangesh Upadhyaya married a "Charmkarini" and was born five years after the death of his father (see our Panji Books Vol I & II available at http://videha.co.in/pothi.htm). Sh. Dinesh Chandra Bhattacharya writes in the "History of Navya-Nyaya in Mithila"-

"The family which was inferior in social status is now extinct in Mithila- Gangesha's family is completely ignored and we are not expected to know even his father's name.", which is a total falsehood. He writes further that all this information was given to him by Prof. R. Jha. So how would this casteist-conservative-confused allow the award to be given to Sh Harimohan Jha? So, the Sahitya Akademi saved the Maithili Language by

recognizing it, as asserted by Prof. R. Jha, is wrong and so is the assertion made by Sh. Harish Trivedi.

Mr Lalit Kumar is a young person, but he is being misused by some obscurantist elements, who gaslighted Harimohan Jha. Harimohan Jha stopped writing in Maithili following the recognition of it by Sahitya Akademi and was awarded the Sahitya Akademi prize for his autobiography in 1985, after his death, which means nothing.

Mr Lalit Kumar writes- "Yoganand Jha's Bhalmanusha (1944) and Shardananda Jha's Jayabara (1946) attack such social divisions that played a decisive role in marriages." Yoganand Jha's Bhalmanusha (1944) was indeed a pathbreaking novel, but Shardananda Jha's novel was reactionary. Prof Radha Krishna Choudhary rightly observes- "Yoganand Jha's 'Bhalamanusa' deals with the social problems connected with the problem of marriage. As a reply to this novel, Shardanand Jha wrote a second-rate novel 'Jayabara,' having little literary merit. (RADHAKRISHNA CHOUDHARY A Survey of Maithili Literature)

Mr Lalit Kumar for his Panji-related ignorance gives credit to Mm. Parmeshwar Jha's "Mithila Tattva-Vimarsha." Prof Radha Krishna Choudhary rightly observes- "Mm. Parmeshwar Jha's 'Mithila Tattva-Vimarsha' is the history of Mithila in Maithili prose and is based mainly on tradition. Mm. Mukunda Jha Bakshi's 'Mithilabhashamaya Itihas' gives an account of the Khandawala dynasty. From the point of view of modern Maithili prose, these two works are important, though from the historical point of view, are unreliable. (RADHAKRISHNA CHOUDHARY A Survey of Maithili Literature)

The following excerprt from Our Panji Paband ((part I&II) is being reproduced below for ready-reference: -

*महाराज हरसिंहदेव- मिथिलाक कर्णाट वंशक। ज्योतिरीश्वर ठाकुरक वर्ण-
रत्नाकरमे हरसिंहदेव नायक आकि राजा छलाह। 1294 ई. मे जन्म आ 1307 ई. मे राजसिंहासन। घियासुद्दीन तुगलकसँ 1324-25 ई. मे हारिक बाद नेपाल पलायन। मिथिलाक पञ्जी-प्रबन्धक ब्राह्मण, कायस्थ आ क्षत्रिय मध्य आधिकारिक स्थापक, मैथिल ब्राह्मणक हेतु गुणाकर झा, कर्ण कायस्थक लेल शंकरदत्त, आ क्षत्रियक हेतु विजयदत्त एहि हेतु प्रथमतया नियुक्त भेलाह। हरसिंहदेवक प्रेरणासँ- आ ई हरसिंहदेव नान्यदेवक वंशज छलाह, जे नान्यदेव कार्णाट वंशक १००९ शाकेमे स्थापना केने रहथि- नन्दैद शुन्यं शशि शाक वर्षे (१०१९ शाके)... मिथिलाक पण्डित लोकनि शाके १२४८ तदनुसार १३२६ ई. मे पञ्जी-प्रबन्धक वर्तमान स्वरूपक प्रारम्भक निर्णय कएलन्हि। पुनः वर्तमान स्वरूपमे थोडे बुद्धि विलासी लोकनि मिथिलेश महाराज माधव सिंहसँ १७६० ई. मे आदेश करबाए पञ्जीकारसँ शाखा पुस्तकक प्रणयन करबओलन्हि। ओकर बाद पाँजिमे (कखनो काल वर्णित १६०० शाके माने १६७८ ई. वास्तवमे माधव सिंहक बादमे १८०० ई.क आसपास) श्रोत्रिय नामक एकटा नव ब्राह्मण उपजातिक मिथिलामे उत्पत्ति भेल।*

So, the Srotriyas as a sub-caste arose around 1800 CE as per authentic panji files.

<u>Sh. Anshuman Pandey</u> [Gajendra Thakur of New Delhi provided me with digitized copies of the genealogical records of the Maithil Brahmins. The panjīkara-s whose families have maintained these records for generations are often reluctant to

allow others to pursue their records. It is a matter of 'intellectual property' to them. I was fortunate enough to receive a complete digitized set of panjī records from Gajendra Thakur of New Delhi in 2007. [Recasting the Brahmin in Medieval Mithila: Origins of Caste Identity among the Maithil Brahmins of North Bihar by Anshuman Pandey, A dissertation submitted in partial fulfilment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy (History) in the University of Michigan 2014]. Later these Panji Manuscripts were uploaded to google books in 2009).

The so-called Maharajas of Darbhanga were permanent settlement zamindars of Cornwallis, and there were so many in British India, but in Nepal there were none. In the annexure of our book (Panji Prabandh vol I&II), we have attached copies of genealogy-based upgradation orders (proof of upgradation for cash). So, before 1800 CE, there was no srotriya sub-caste in British India and there is no such sub-caste within Maithil Brahmins in Nepal part of Mithila even today. Srotriya before that referred to following some education stream in British India, in Nepal it still has that meaning.

Mr Lalit Kumar further tries to put his agenda by writing- "Harimohan choose a middle ground in his reformist agenda." He gives laughable reasons for his contention viz. "he espouses the significance of local traditions, languages, scripts, education system, and moral values" thereby meaning that these are conservative values!

(All the referred books are available for free pdf download from the link http://videha.co.in/pothi.htm)

VIDEHA MAITHILI LITERATURE MOVEMENT AND A PARALLEL HISTORY OF MAITHILI LITERATURE

Therefore, the missing portions, the ignored and non-represented aspects of society, started to be chronicled. It led to the depiction marked by the richness of vocabulary and experiences and was a revolution in literature and art as far as people speaking Maithili are concerned. The quality now has not remained mediocre. The real power of the Maithili language was realised by the native speakers, mediocrity was replaced by excellence. This attempt at the writing of History of Parallel Literature for the Maithili Language arose as the mediocre agency (private and governmental) funded so-called mainstream literature, which has no readership, and no acceptance among the speakers of Maithili continued to be presented by these Akademies as representative literature. The mediocre interface of Maithili literature was presented by the government radio and television stations also. Literary journals like Museindia (www.museindia.com) & Publishers like Harper Collins were also used for their sinister design.

Pseudo-criticism in Maithili and the case of Kamalananda Jha

The title of Kamalanand Jha's book "Maithili Novel: Time, Society and Questions" (2021) is misleading. It is a collection of some syndicated so-called critical articles on some of his caste novelists. The 263-page book can only be sold in hardbound to libraries where it will rot. Here is a correction, a non-caste writer's work, i.e., Subhash Chandra Yadav's novel 'Gulo', has been dealt with by him in two lines, of course without reading it. I am presenting those two lines here for your entertainment. You must have read *Gulo*, if you haven't already, read it first because then you will have a more entertaining experience. Gulo is available on Videha Archive with the permission of Subhash Chandra Yadav at this link http://videha.co.in/pothi.htm.

"The weakness of the novel is the author's political bias. The partisanship towards a particular politics does not do justice to the work."

In a novel where politics is not remotely involved, there is no question of 'political bias and partisanship of a particular politics'. Dhumketu and Yatri used political bias or partisanship. Subhash Chandra Yadav's 'Vote' which came out in 2022 and is available with permission of Subhash Chandra Yadav on Videha Archive at this link http://videha.co.in/pothi.htm, is on politics but even there Subhashji's enchanting style obviates the need of any political bias... Read my book 'Nit Naval Subhash Chandra Yadav' which is available at this link http://videha.co.in/pothi.htm. On the other hand, Mr Kamlanand Jha sounds like a spokesperson of some political party or a casteist organisation rather than a literary critic. Kamalananda Jha's Brahministic bias against Subhash Chandra Yadav is an alarm bell. The parallel stream is conscious of how Kamalananda Jha takes the leftist stance to promote Brahminism and wants to sacrifice social justice. In his biodata, he proudly mentions the Maithili translation assignment bestowed on him by the Sahitya Akademi, and this assignment was allotted to him not on account of merit but solely on the ground of his caste title and in lieu of these deeds. For people like him, Maithili-related work is merely a line in their *curriculum vitae*, but it is a question of life and death for the people of the parallel stream. Why did I call Kamalananda Jha a pseudo-critic? Because he is a pseudo-critic. He writes: "After nearly a hundred years of journey, Gaurinath is credited with writing a dignified novel on the dreams, struggles and ironies of inter-caste marriage. So, did Kamalananda Jha take away this credit from Sushil? Is this the culmination of the arrogance of his Brahministic upbringing ("*Through my whims and fancies I can place some literature on top and can*

downgrade some to the bottom") or is this the evidence of his lack of study? Let me take you away from the selfish world of Kamalananda Jha, away from deception and disguise to the sincere world of Sushil's magical literature. Welcome to the world of Sushil's literature. Here is Sushil's 'Gambali' (1982) which is now available in the Videha Archive at the link http://videha.co.in/pothi.htm. In the first line of this novel, even before the novel begins, Sushil writes about the novel 'Gambali': "In support of widow marriage and inter-caste marriage" and here begins the novel. The death of a village woman and then the trouble ensues, who will cremate this village woman? Brahmin community or Yadav community of the village? Dinesh Kumar Mishra's 'Dui Patan Ke Bich Me' is a historical biography of the Kosi River. He has also written historical biographies of other rivers of Mithila like 'Bandini Mahananda,' 'Bagmati Ki Sadgati!', 'Dui Patan Ke Bich Me... (Story of the Kosi River)', Na Ghat Na Ghar, Kamla River, 'Bhutahi River and Technical Herbalism', The Kamla River and People on Collision Course, Bhutahi Balan- Story of a Ghost River and Engineering Witchcraft, Refugees of the Kosi Embankments. Pankaj Jha Parashar, a member of the Maithili Advisory Committee of the Sahitya Akademi, Delhi has plagiarised paragraph after paragraph from his books and has published a novel in Maithili in his name, which pseudo-critic Kamalananda Jha mentions as research of this thief author Pankaj Jha Parashar! Let me clarify here that both the thief writer and the pseudo-critic are in the Hindi department of Aligarh Muslim University. This research is done by Dinesh Kumar Mishra, who is a graduate of IIT, Kharagpur in Civil Engineering (in 1968) and M. Tech in Structural Engineering (in 1970) and is qualified for that research. In Hindi, the cut-off for admission is the lowest across universities, otherwise, Kamalananda Jha would have known that this research could

be done by a civil engineer only. The Hindi original and Maithili screenshots are attached below. Dinesh Kumar Mishra is not from Mithila, but he has authored the story of all the streams of Mithila. We are grateful to him, and the people of Mithila will remain indebted to him for this. This thief writer Pankaj Jha Parashar is a habitual offender. More than a decade ago he found a saviour in Mr Taranand Viyogi who wrote that he (thief writer Pankaj Jha Parashar) gets influenced involuntarily stole others' material in his works. Now he has found another saviour in Kamalananda Jha. The parallel stream is conscious of how Kamalananda Jha takes the leftist side to promote Brahminism and wants to sacrifice social justice. Communism has suffered a lot from people who became communists to escape the land ceiling.

All books by Dinesh Kumar Mishra are now available in the Videha Archive with his permission:

http://videha.co.in/pothi.htm

Let us recall here that when Bill Gates was asked whether he was delaying the introduction of the X-Box in India for fear of piracy. His answer was Microsoft never delays the launch of products for fear of piracy. We will continue enriching Videha Archive (http://www.videha.co.in/archive.htm), despite such risks because not all the fish in the pond rot by some rotten fish in parallel streams. The fishermen here have been and will continue to remove such rotten fish.

The final blow to syndicated pseudo-literary criticism in Maithili.

Original Dinesh Kumar Mishra (Dui Patan Ke Beech Me... 2006): It is noteworthy that between 1923 and 1946, 5,10,000 people died of malaria, 2,10,000 from Kala Azar, 60,000 of Cholera and 3,000 of smallpox in the Kosi region (783,000 total

deaths).

Thief Pankaj Jha Parashar (Member of Maithili Advisory Committee of Sahitya Akademi, Delhi) [Jalpranthar 2017 (p. 103)]:

ने अँग्रेज सब आ ने नवका रंगरेज सब। 1923 सँ 1946 के बीच मे कोसी क्षेत्र में मलेरिया से पाँच लाख दस हजार, कालाजार सँ दू लाख दस हजार, हैजा सँ साठि हजार आ चेचक सँ तीन हजार लोकक मृत्यु भेल! माने सब मिला कए करीब पौने आठ लाख लोक मरि

Original Dinesh Kumar Mishra (Dui Patan Ke Beech Me... 2006): On the Kosi River in Bihar, India, a dam was built by King Laxman II in the 12th century and for this, he received the title of 'Bir' from the people and the embankment of the river was called 'Bir Dam' The remains of this embankment are still visible in Supaul district, about 5 km south of Bhim Nagar. Dr Francis Buchanan (1810-11) speculated that the dam must have been an outer wall built to protect a fort as it stretched over a distance of 32 kilometres from Tilyuga to its confluence on the western bank of the Dhaus river. Dr W.W. Hunter (1877) did not agree with Buchanan's contention that the dam was the protective wall of a fort. Quoting locals, Hunter believed that most people did not consider it a fortress wall and according to him it was something else but he was not in a position to say anything. Yet the common impression is that it must have been an embankment built along the Kosi River to prevent the river's current from sliding westwards. People also said that it seemed that the construction of the embankment had suddenly stopped.

The pseudo-critic Kamalananda Jha's saviour of the habitual offender thief Pankaj Jha Parashar quoted the plagiarised work as follows: (Maithili Novel, Time, Society and Questions pp. 257-258):

पंकज पराशरक पहिल उपन्यास 'जलप्रांतर'(2017) शोधपरक उपन्यास अछि। मैथिलीमे शोधपरक उपन्यास लिखबाक परम्परा नहि रहल अछि। एहि दुआरे ई उपन्यास रेखांकन योग्य अछि। पराशरजी एहि उपन्यासमे कोसी नदीक बान्हक इतिहास-कथा लिखलनि अछि। उपन्यासक वैशिष्ट्य ई जे बारहम शताब्दीसँ ल' क' आधुनिक काल धरि कोसी पर बान्ह बनेबाक दुसाध्य प्रयत्न, प्रशासनिक उठा-पटक, राजनीतिक दाँव-पेंच आदिक विस्तृत ब्योरा रोचक कथाक माध्यमसँ कहलनि अछि। ध्यान देबाक बात ई जे सभटा सूचना आ ब्योरा अत्यन्त विश्वसनीय बनि पड़ल अछि। पढ़ुआ कक्का आ फूल बाबू सदृश्य पढ़ल-लिखल आ सचेत पात्रक माध्यमसँ लेखक एहि अनुसन्धानकेँ रखलनि अछि। दलान पर बैसल लोकक जिज्ञासाकेँ बढ़बैत पढ़ुआ कका कहैत छथिन, "पहिल बेर बारहम शताब्दीमे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मण सेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह जे 1178सँ 1205 ई. धरि शासन

मैथिली उपन्यास : समय समाज आ सवाल : 257

कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगरसँ दू कोस पश्चिममे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकाननकेँ अनुमान रहनि, जे ई बान्ह सम्भवतः कोनो किलाकेँ रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मतसँ डब्ल्यू. डब्ल्यू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलनि जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत जे नदी पश्चिम दिस नहि बहय लागय।" एहि तरहेँ बान्हक मादे

Thief Pankaj Jha Parashar (Member of Maithili Advisory Committee of Sahitya Akademi, Delhi) [Jalpranthar 2017 (p. 31)]:

पढ़ुआ कका पछिला गप केँ आगाँ बढ़बैत कहलखिन, 'फूल बाबू, कोसी नदीक बेसिन प्राचीन काल सँ मनुक्खक निवास लेल उपयुक्त स्थान रहल अछि। बारहम-तेरहम सदी मे भारत मे जखन कइक टा नदी सुखा गेल, तँ ओहि ठामक पशुचारक समाजक लोक एतय आबि कए बसलाह। तहिये सँ बढ़ैत जनसंख्या आ कोसी नदीक बदलैत प्रवाहक मध्य टकराहटि होमय लागल। नदीक अनियंत्रित धारा केँ लोक बाढ़ि बूझय लागल। पहिल बेर बारहम शताब्दी मे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मणसेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह, जे 1178 सँ 1205 ईस्वी धरि शासन कयनेँ छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगर सँ दू कोस पश्चिम मे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकानन के अनुमान रहनि, जे ई बान्ह संभवत: कोनो किला के रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मत सँ डब्लू. डब्लू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलखिन, जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत, जे नदी पच्छिम दिस नहि बह' लागय।' पढ़ुआ कका सँ मुँहजबानी एतेक रास ऐतिहासिक तथ्य सुनियो कए फूल बाबू सहमति मे मूड़ी नहि डोलेलखिन। जाहि सँ ओतय बैसल लोक सबहक उत्सुकता और बढ़ि गेलनि, जे गप मे एहेन कोन तथ्य रहि गेलै जे फूल बाबू संतुष्ट नहि भेलखिन? लोक कैँ बुझेलनि जे फूल बाबू शास्त्रार्थ के अखड़हा पर माटि फेकि रहल छथिन। पढ़ुआ कका कैँ आइ जोड़ीदार भेटि गेलनि!

जलप्रांतर / 31

Original Dinesh Kumar Mishra (Dui Patan Ke Beech Me... 2006): A glimpse of the horrors of the Kosi River can be seen in the event when the army of Feroz Shah Tughlaq returned to Delhi from Bengal. It is said that when the troops of the Sultan reached the banks of the Kosi, they saw that on the other side of the river, the troops of Haji Shamsuddin Ilyas were waiting, ready for a battle. This was the same Haji Shamsuddin who founded the cities of Hajipur and Samastipur. Feroze's troops were stranded on the banks of the Kosi somewhere around Kursela. The speed of the river was preventing them from moving forward. It was finally decided to proceed northward along the river and to locate the water where it was navigable. The troops of the Sultan went up about a hundred *kos* and crossed the river near Ziaran, situated at the same place where the river descended from the mountains into the plains. The river was thin, but the flow was so fast that heavy stones weighing five hundred *manas* were floating like straws in the river. On either side of the river where it was found possible to cross it the Sultan erected a row of elephants, and ropes were hung in the bottom row so that if a man loses control he could be rescued with the help of these ropes. Shamsuddin never thought that Sultan's troops would be able to cross the Kosi and when he came to know that Sultan's troops had managed to cross the Kosi, he fled.

Thief Pankaj Jha Parashar (Member of Maithili Advisory Committee of Sahitya Akademi, Delhi) [Jalpranthar 2017 (p. 105)]:

'बेश, तँ सुनू। 1354 मे फिरोजशाह तुगलक के फौज जखन बंगाल सँ दिल्ली घुरि रहल छल, तँ कोसीक प्रवाह बहुत तेज छलै। तुगलकी सेना जखन कोसी के किनार पर पहुँचल, तँ कोसीक ओहि पार मे हाजी शम्सउद्दीन इलियास के सेना तुगलकी सेना सँ मोकाबला करबाक लेल अस्त्र-शस्त्र ल' कए तैयार छल। ई वएह हाजी शम्सउद्दीन छलाह, जे हाजीपुर आ समस्तीपुर नगर बसौनें रहथि। फिरोजशाह तुगलक के सेना संभवतः कुरसेला के आस-पास कोसी के तेज धार देखि कए सोच मे पड़ि गेल। पानिक रफ्तार देखि कए तुगलकी सेना कें नदी पार करबाक हिम्मत नहि भ' रहल छलै। अंततः तुगलकी सेनापति तय कयलनि, जे नदीक किनारे-किनार उत्तर दिस बढ़ल जाय। जतय जा कए नदीक पाट कनें कम बूझि पड़य, ओतय पानिक थाह लेल जायत। एहि आशा मे फौज उत्तर दिस बढ़ैत रहल। कुरसेला सँ सय कोस आगाँ गेलाक बाद कोसी के पेट कनें शिकस्त बुझेलै। कोसी ओतहि पहाड़ सँ नीचाँ उतरैत अछि। पानिक वेग के अनुमान एहि सँ कयल जा सकैए, जे पाँच-पाँच सय मनक पाथर कोसी मे खढ़ जकाँ बहि रहल छल। तुगलकी सेनापति कें जतय नदी पार करब कनें आसान बुझेलनि, ओतय एक लाइन मे सैकड़ों टा हाथी कें ठाढ़ क' देल गेल। नीचाँ वला लाइन मे बड़का-बड़का रस्सा लटका देल गेल, जे जँ क्यो पानि मे भासि जायत, रस्सा के मदति सँ निकालि लेल जायत। एहि तरहेँ फिरोजशाह तुगलकक सेना कोसी पार क' गेल। हाजी शम्सउद्दीन सपनो मे नहि सोचनें छल,जे तुगलकी सेना कोसी पार क' जायत। जखन हाजी शम्सउद्दीन कें पता लगलै जे तुगलकी सेना कोसी पार क' चुकल अछि, तँ ओ डरे सँ पड़ा गेल। तँ एहि कोसीक तेज धार के ल' कए एतेक आत्मविश्वास मे छल हाजी शम्सउद्दीन।'

A Parallel History of Maithili Literature

I

Introduction

FESTIVAL OF LETTERS OR FESTIVAL OF SHAME

SAHITYA AKADEMI AND the DOWNFALL OF INDIAN LANGUAGES (IN SPECIAL CONTEXT OF MAITHILI LANGUAGE)

When Maithili was recognised by the Sahitya Akademi (National Academy of Letters- of India) way back in 1965, Late Ramanath Jha stated that his Maithili language is saved now (Maithilik Vartman Samasya, Ramanath Jha).

He was wrong on this on two counts. What he referred to as applicable, if it applied at all, only to the part of Maithili speaking area, geographically located in India. Maithili is spoken, natively, in India and Nepal. After the treaty of sugauli (ratified in 1816), which was in the aftermath of the Anlo-Nepalese war of 1814-16, the hilly regions were incorporated in British India, including the Nepalese-speaking Darjeeling Area. Similarly in 1816 and 1860, the Britishers ceded some Terai region to Nepal. As a result, part of Maithili speaking Area, which was earlier ruled by Malla Kings (when Maithili was an official language of the region), was ceded to Nepal. Even today some Maithili scholars (!!) refer to the golden period of Maithili as the period of "Nepali (!!)" Malla Kings (Ramanath Jha, Introduction to Maithili Sahityak Itihas by Dr Durganath Jha "Shreesh").

Ramanath Jha himself admits that during his visit to "Vir Library" of Nepal (Kathmandu) he came to know about the Nepal legacy (his monograph on kirtaniya Natak, which he wrongly presents as Kirtaniya Nach) in respect of Maithili. So, he cannot be blamed for his lack of knowledge in this respect. He was wrong on the second count also, and this second count was an artificial creation. He began a tradition of elitism and conservatism in Sahitya Akademi, as the first convener of the Maithili language. The tradition got stronger and stronger in the last 55 years of the Existence of Maithili in that Akademi. So, he ensured that liberal writers, like Sh. Harimohan Jha, attacking casteism and conservatism did not get the award, even though the year 1967 went unrewarded and the Ist award

in 1966 was given to a non-literary book in Maithili (academic book of Philosophy!!!).

He was casteist, conservative and confused. The inter-caste marriage in Panji was well known to him, and it was apparent that the great navya-nyaya philosopher Gangesh Upadhyaya married a "Charmkarini" and was born five years after the death of his father. But he informed Sh. Dinesh Chandra Bhattacharya in a distorted way. Sh. Dinesh Chandra Bhattacharya writes in the "History of Navya-Nyaya in Mithila".

"The family which was inferior in social status is now extinct in Mithila-Gangesha's family is completely ignored and we are not expected to know even his father's name.", and he writes further that all this information was given to him by Prof. R. Jha. So how would this casteist-conservative-confused allow the award to be given to Sh? Harimohan Jha. So, the Sahitya Akademi saved the Maithili Language by recognizing it, as asserted by Prof. R. Jha, was wrong on those two counts.

Now come to Nepal, the Prajna Pratisthan and other organizations often recognize Indian Maithili writers, but Sahitya Akademi of India does not recognize Nepalese Maithili writers, be it the Seminars or the poets meet, be it an anthology of poems or prose published by the Akademi. Regarding the treatment of Nepalese Maithili writers by Sahitya Akademi Sh. Ram Bharos Kapari "Bhramar" laments that there is demand in Nepal that they should also not award Indian Maithili writers/ publish them in their anthologies as reciprocity demands this.

The narrow-mindedness of the Maithili advisory board of the Indian Sahitya Akademi has its origin in the organizations that are recognized by the Sahitya Akademi, the basis of which is extra-literary credentials. These are pseudo-organizations

running on paper, political organizations or casteist organizations pocket-run by a few. The complete list is:

MAITHILI LITERARY ASSOCIATIONs (!!!) RECOGNIZED by SAHITYA AKADEMI

1. The Secretary, All India Maithili Sahitya Samiti, Tirbhukti, 1/1B, Sir P.C. Banerjee Road, Allahabad-211 002.

2. The General Secretary, Akhil Bharatiya Maithili Sahitya Parishad, C/o Dr. Ganapati Mishra, Lalbag, Darbhanga-846 004.

3. The Secretary, Chetna Samity, Vidyapati Bhawan, Vidyapati Marg, Patna-800 001.

4. The Secretary, Mithila Sanskritik Parishad, 6 B, Kailash Saha Lane, Kolkata-700 007.

5. The Secretary, Vidyapati Seva Sansthan, Mithila Bhavan Parishar, Darbhanga-846 004.

6. The Secretary, Centre for the Study of Indian Traditions, Tantrabati Geeta Bhavan; Ranti House, Ranti, Madhubani-847 211

Now the Literary Association lists read as under. Serial no. 1 & 6 above have been derecognised and has been replaced by other non-literary associations at sr no 5, 6 & 7 below.

(1) The General Secretary, Akhil Bharatiya Maithili Sahitya Parishad, Professors' Colony, Digahi West, Opp. of Primary School, Darbhanga-846 004, (Bihar)

2) The Secretary, Chetna Samiti, Vidhya Pati Bhavan, Vidyapati Marg, Patna-800 001 (Bihar)

3) The Secretary, Mithila Sanskritik Parishad, 6B, Kailash Saha Lane, Kolkata-700 007, (West Bengal)

4) The Secretary, Vidhya Pati Sewa Sansthan, Mithila Bhavan Parishar, Darbhanga-846 004, (Bihar)

5) The Secretary, Anand, Samajik Sanskritik Sahityik Manch, Rajkumarganj (Mirzapur Chowk), Darbhanga-846 004, (Bihar)

6) The General Secretary, Mithila Sanskritik Parishad, Rosebery 5032, Sahara Garden City, Adityapur-2, Jamshedpur-831 014, (Jharkhand)

7) The General Secretary, Akhil Bharatiya Mithila Sangh, G-6, Hans Bhavan, Wing 2 I.T.O., Bahadurshah Zafar Marg, New Delhi-110 002, (Delhi)

What is the literary credential of the Centre for the Study of Indian Traditions (now recognised and replaced by another pocket association)? Chetna Samiti and Vidyapati Seva Sansthan are casteist political outfits, vehemently displaying the casteist attire of a great ancient poet, whose caste is still uncertain (VIDYAPATI), but who was certainly not Brahmin. All India Maithili Sahitya Samiti (now derecognised and replaced by a non-literary association) became non-existent even during the lifetime of the Late Jaykant Mishra, same is the case with Akhil Bhartiya Maithili Sahitya Parishad. Mithila Sanskritik Parishad has done a crime through an investiture ceremony of the great Vidyapati, they tried to convert Vidyapati and "Maithili" language to the language of only the Brahmins (the name of the artist who sketched the Vidyapati has still not been disclosed by this organisation). When these non-existent organizations exercise voting powers granted by Sahitya Akademi and chose a convener, it is not a coincidence that for successive times only conservative people among the Maithil Brahmin caste, are chosen. The complete list is:

1. Ramanath Jha, 2. Jaykant Mishra, 3. Surendra Jha Suman, 4. Sureshwar Jha, 5. Ramdeo Jha, 6. Chandranath Mishra Amar, 7. Vidyanath Jha Vidit, 8. Veena Thakur, 9. Prem Mohan Mishra, 10. Ashok Avichal.

The result is now for everybody to see. The complete list of Sahitya Akademi awards (till 2019) is:

Total booty distribution- 50 times, Maithil Brahmins- 42 times, Kayasthas- 6 times, Rajpoots- 3 times; Others- 0 times!!! (Now in 2021 Sh. Jagdish Prasad Mandal has been awarded this prize for his novel "Pangu", so the count is now not zero but one.

The result is not based on the quality of the books but solely upon the caste-based other considerations and the disease has its root in the faulty seedling that the Sahitya Akademi of India found through the faulty literary associations.

What were the objectives of the setting of this Akademi?

Sahitya Akademi was established (National Academy of Letters to be called Sahitya Akademi) by Government of India resolution No F-6-4/51G2(A) dated December 1952 "to set high literary standards, to foster and co-ordinate literary activities in all the Indian languages and to promote through them all the cultural unity of the country; to promote good taste and healthy reading habits, to keep alive the intimate dialogue among the various linguistic and literary zones and groups through seminars, lectures, symposia, discussions, readings and performances, to increase the pace of mutual translations through workshops and individual assignments and to develop a serious literary culture through the publications of journals, monographs, individual creative works of every genre, anthologies, encyclopedias, dictionaries, bibliographies, who's who of writers and histories of literature."

The Akademi boasts of publishing "one book every thirty hours" and holding "at least thirty seminars every year" at regional, national, and international levels, " along with the workshops and literary gatherings-about two hundred in number per year".

The Akademi recognises " Besides the twenty-two languages enumerated in the Constitution of India", English and Rajasthani as languages. Sahitya Akademi has constituted twenty-four language Advisory Boards "to render advice for implementing literary programmes in these 24 languages".

The Akademi gives prizes in twenty-four languages recognised by it for original and translated works. It gives " special awards called Bhasha Samman to a significant contribution to the languages not formally recognized by the Akademi as also for contribution to classical and medieval literature"; "It has also a system of electing eminent writers as Fellows and Honorary Fellows and has also established a fellowship in the names of Dr Anand Coomaraswamy and Premchand".

FESTIVAL OF LETTERS (SHAME)!!!!

In February every year, Sahitya Akademi "holds a week-long Festival of Letters; It begins with the ceremony to present the Akademi's Annual Awards for creative writing".

In February every year, there is a need to examine whether Sahitya Akademi is fulfilling its objective and whether Sahitya Akademi is aware of the rich cultural and linguistic variety prevalent in India.

On scrutiny it is revealed that Sahitya Akademi believes in "forced standardisation of culture through a bulldozing of levels and attitudes" and it is not "conscious of the deep inner

cultural, spiritual, historical and experiential links that unify India's diverse manifestations of literature".

The Akademi boasts of publishing "one book every thirty hours" and holding "at least thirty seminars every year" at regional, national, and international levels, "along with the workshops and literary gatherings-about two hundred in number per year". If we see the data in respect of Maithili it comes out that every year around twelve books should have been published in Maithili and the Maithili writers might have attended thirty seminars every year at regional, national, and international levels and might have participated in eight literary gatherings every year. The number of Maithili books published by the Akademi is pathetically low, and when we see the assignments, through which these books get artificially prepared (be it translation, anthology or monograph), then the people getting these assignments are often related to the members of the advisory board (as the answer to RTI application by Sh. Vinit Utpal brings forth). The quality suffers, and as a result, there is no readership.

How this Akademi failed? And why this Akademi failed? And what action should be taken against Akademi for its intentional failure?

Firstly, Akademi is not the name of a man or woman. Akademi or its member of the Advisory Board consists of persons, and if the group of persons is failing the Akademi, that language itself is to blame! But again, the language is not the name of a man or woman. So, the people speaking that language are to be blamed for the failures of the Akademi. Really!!

Even if it is partially true, the Sahitya Akademy cannot shirk its responsibilities. How an advisory committee can be considered representative of Maithili-speaking people (even that of India),

when the Convener of that language is nominated by six organisations (recognised by the Sahitya Akademi for reasons best known to it), having no remote connection with literature? Sahitya Akademi sowed seeds of Acacia and expected Mango fruit. Having said that it is also true that the Akademi or any organisation can transform itself, but only when the conservative people representing these find pressure from the literary fraternity, change themselves or are replaced.

What is the solution?

The literary fraternity has already taken initiative by establishing parallel Sahitya Akademi awards and parallel literary meets. It should be taken further. All legal means should be explored to take the Akademi to the task. On all available forums, the fact is made clear that the literature being prepared by Sahitya Akademi through assignments is not grammatically correct, that it is not up to mark and is of inferior quality. On all available forums, it should be made clear that the thin, casteist-looking (quantitatively and qualitatively) and pale Maithili literature, which is being shown by the Sahitya Akademi of India to the world, has no readership or respect in its native speaking area of India and Nepal. And that Maithili has moved not because of Sahitya Akademi but despite it.

Demand

The six organisations representing Maithili should be derecognized with immediate effect and an inquiry initiated to ascertain their genuineness. A committee should be set up to scrutinize the work done by the Sahitya Akademi (in respect of Maithili) in the last 55 years. The awards should be kept in abeyance till the results of the inquiry are made public and corrective steps are taken.

II

THE CELEBRATION BEGINS

Videha Ist Maithili Fortnightly International e-journal has e-published more than three hundred issues to date. Meanwhile, we will enumerate the problems faced and the solutions found by us. The Journey began in the year 2000 at yahoo Geocities- the first words on the internet in Maithili were written by me on the yahoo Geocities sites (now yahoo has discontinued Geocities) towards the end of 2000 when I suffered a major accident which kept me confined to crutches for one and a half years. But that shaped my destiny. I could concentrate on my Maithili writings and my research on Tirhuta Manuscripts. On 5th July 2004, the first blog in Maithili came (gajendrathakur.blogspot.com) as "Bhalsarik Gachh", which was rechristened as Videha ejournal from 1st January 2008. From Ist January 2008 it came to be published as a fortnightly journal. The first rechristened issue brought the story of the life and creations of a forgotten Maithili poet Late Ramji Choudhary (1878-1952).

Till the eighth issue of Videha the columns on Music, Mithila Painting, Children column, learn samskrit through Maithili got strengthened. Moreover, the projects on digitalisation of Maithili Classics and Panji Manuscript-leafs got started. The searchable dictionary (Maithili-English_Maithili) was designed and strengthened. From the eighth issue, a latest unpublished Maithili Play of Nachiketa "No Entry Maa Pravish" began its e-publication in Videha. Nachiketa, the greatest dramatist of Maithili Literature was silent for the last 25 years, as far as the drama was concerned.

Technology has two aspects, bad (its chances of misuse) and good (its effective use). It is a great leveller; it challenges status quo forces. It is applicable in all areas of knowledge. So, school-going children today have a clearer understanding of the

universe and atoms than the Aryabhata or Sir Issac Newton had. After mass-scale use of printing education and literature expanded its wings, but only after the "Internet and electronic transformation of tools of knowledge", it has become universal, it has jumped geographical boundaries. All shackles unfurled, the weak links of the chain were identified, and the chain which tried to capture knowledge, which tried to thwart its expansion, started breaking down. And the greatest beneficiary became the Maithili Literature. What is Videha, nothing, it is only its commitment to the Maithili Language, which helped it expand its base, and Videha became the means that were able to bind together the Maithili-speaking areas in both parts of the boundary (India & Nepal). Videha gave Maithili a batch of committed writers and a batch of committed readers. It challenged the status quo and casteist forces. It challenged confused writers, who were using Maithili as a tool to ride the ladder of Hindi. The lack of criticism, the lack of teeth in criticism was the reason that some writers and dramatists were using Hindi-Mix Maithili for cheap popularity, they were using derogatory language for the so-called lower castes of their society (some were finding plea in Natyashastra- when even the modern-day Samskrit Drama is not using Prakrit etc.!!), and for their mimicry, those castes started keeping distance with this kind of literature. And once the confusion of the confused thinned, a new type of awakened literature, stage, and drama (top-class) became the norm.

Videha is regularly getting some excellent brains. Since its inception, Videha, the idea factory, is dependent upon them. As far as their versatile qualities are concerned, people associated with Videha are different. All are known for their perseverance and resilience. All are known for their arduous work. All are known for their quality work. All are known for their discipline. And all are committed; committed to Maithili and the Mithila.

The cumulative force resulted in a natural revolution. A revolution in the field of Maithili Literature, art, music, craft, stage, and drama. The only international e-journal in Maithili started this quality movement in Maithili. Nothing less than world standard was acceptable. The awards were instituted to recognize the parallel field of Maithili Literature, art, music, craft, stage, and drama. Only the best was selected, there was no scope for the second best. The participation of readers in the decision-making processes was encouraged. The readers got full access to the digitalised Maithili Literature. More than five hundred Maithili books and around 11000 palm-leaf mithilakshar manuscripts were digitalised and made available online under the "Videha Archive" section of www.videha.co.in (and the number is increasing every day). The audio-video-paintings-photographs were archived, and all these archived "art and lifestyle" of the people of Mithila were then placed online. The Videha Archive is a unique gift to the world.

So, what is the ideology of people associated with Videha? Is it collective thinking? No, of course not. In Videha all are welcome. Here all are welcome to discuss their respective ideology. Having said this, it needs emphasis that there are some basic human principles where no compromise is possible. The casteists, those having genetic superiority complex (which is another name for an inferiority complex), the practitioners of plagiarism, those who are unable to take part in a healthy discussion and persons who are not able to withstand the criticism of their creation, Videha is not a platform for them. The ideology of people associated with Videha may have different tinges, not all need to toe the line taken by any member of the editorial board. Videha believes in the individuality of ideas and the editorial board never imposes its ideology upon its members. At the same time, it is being

emphasized that each member of the Videha editorial board has a strong ideological leaning, the ideology of humanism is practised by all.

Videha-Maithili Literature Movement has its roots in the year 2000 when I started making Maithili Websites on Yahoo Geocities. After Yahoo Closed Geocities these sites were automatically deleted. However, the early form of Videha "Bhalsari Gachh" was started on 5 July 2004, and it is the earliest presence of Maithili on the internet. Videha and its vibrant members did their utmost in translating lacs of words on Wikipedia, and they successfully opposed the nomenclature "Bihari Languages" (Gerard M accepted the role of Umesh Mandal, the co-editor of Videha, go to Gerard M's blog and click the Dasipat Aripan photo from Videha archive (Preeti Thakur) placed at his blog, you will reach http://videha.co.in/). In Google translate/Wikipedia localisation drive, in Tirhuta and Kaithi script research and the localisation of Braille in consonance with the Maithili Language, Videha shouldered the responsibility as a pioneer in technology viz-a-viz Maithili Language. It was a pioneer in many respects. It started for the first time a Maithili Websites Aggregator at http://videha-aggregator.blogspot.com/, the first braille site in Maithili, the first mithilakshar site in Maithili among others (total list).

Videha has organised several dozen Maithili book fairs to date. The 16th Videha Maithili book fair was held at Sagar Rati Deep Jaray, Patna on 10-11th December 2011 and the 17th Videha Maithili book fair was held at Guwahati, on 22-23 December next year at the Vidyapati Parv organised by Mithila Sanskritik Samanvay Samiti. The detailed list of all the venues (datewise). Videha also organised a parallel Sahitya Akademi Kavi Sammelan, besides awarding parallel Sahitya Akademi prizes, as corrective measures, as the awards and Kavi Sammellans of

Sahitya Akademi were awarded/ organised in a unilateral manner where merit took a beating. Videha has, thus, fulfilled its obligation by interfering in the murky affairs of government organisations. Videha cannot remain a silent spectator, be it plagiarism or copyright violations. So, the authors like Pankaj Parashar, and Ashok Sahu, who were engaged in lifting other articles/ stories/ poems were banned after verifying the sources and target writings.

Literature in translation is a major issue with Videha. Lack of translation in America resulted in Americans lagging in quality literature. We practise literature in translation in both directions- from Maithili into English and from other languages into Maithili. As far as translations from other languages into Maithili are concerned English, Nepali, Sanskrit and Hindi function as buffer languages in the process. Direct translations into Maithili are limited; and it is done directly only from English, Sanskrit, Hindi, Nepali and Bengali, although there are some exceptions. As far as the question of translations from Maithili into other languages is concerned, directed translations are again limited; and it is again done directly only into English, Hindi, Sanskrit, Bengali and Nepali, barring some exceptions. Videha contacted some notable personalities of class literature, took permission, and translated that literature into Maithili. Most of the time English was used as a buffer language and translation work from English, Hindi, Konkani, Telugu, Gujarati, Odia, Kannada, Nepali and Telugu into Maithili was completed; and these works were regularly published in Videha. Maithili novels, poems, and short stories, on the other hand, were translated from Maithili into English and were published regularly in Videha.

VIDEHA became a Maithili Literature movement. No, VIDEHA was from day one of the Maithili Literature

movement. Many established misconceptions got cleared through VIDEHA. The well-known facts, the not-so-obvious plot of some people to kill Maithili through its twin institutions the Sahitya Akademi and the CIIL was unearthed. The Right to Information came in handy. Sri Vinit Utpal asked for information from Sahitya Akademi through his RTI application dated 23.09.2011 (file no. RTI-125) and sought information on "Assignment assigned by Maithili Advisory Board, Sahitya Akademi under the convener ship of Sri Vidyanath Jha 'Vidit'". The information included a proposal received, a proposal rejected, and a proposal kept in abeyance." The statutory mandatory information supplied by the Sahitya Akademi unearthed a vicious circle of Maithili-speaking so-called litterateurs, hell-bent upon making Maithili a language- "of the Maithil Brahmin, for the Maithil Brahmin and by the Maithil Brahmin". More than 90% of the assignments went to the friends, relatives, and acquaintances of the 10-member Maithili Advisory Board. No assignment to Sh. Jagdish Prasad Mandal, Sh. Rajdeo Mandal, Sh. Bechan Thakur (the greatest Short-story-novel writer of Maithili, the greatest living poet of Maithili and the greatest living Maithili dramatist; respectively), Sh. Umesh Paswan, Sh. Umesh Mandal, Sh. Ramdev Prasad Mandal "Jharudar", Sh. Durganand Mandal, Sh. Sandeep Kumar Safi or to Sh. Anand Kumar Jha. When every member of the Maithili advisory board is hand in glove with the Sahitya Akademi to kill the Maithili language then where lies the hope? The demand for Mithila state by these people will see that 10 Maithil Brahmin families would loot the Mithila state. Then where lies the hope? Here lies hope. Sh. Bechan Thakur has created a parallel Maithili stage and theatre, a slap on the existing slapstick humouristic Maithili theatre. Sh. Umesh Paswan is a discovery of the Parallel Sahitya Akademi Poetry festival organised by Videha. Sh. Jagdish Prasad

Mandal, Sh. Rajdeo Mandal, Sh. Jharudar, Sh. Sandeep Kumar Safi and Sh Umesh Mandal have pumped their energy, wealth, and time into our Maithili Language. This language will live...proofs are given below: -

Google Translate:

http://www.google.com/transconsole/giyl/chooseProject

then Wikipedia translate:

http://translatewiki.net/wiki/Special:Translate?task=untranslated&group=core-mostused&limit=2000&language=mai

http://translatewiki.net/wiki/Project:Translator

http://translatewiki.net/wiki/Project:Translator http://meta.wikimedia.org/wiki/Requests_for_new_languages/Wikipedia_Maithili

http://translatewiki.net/wiki/Special:Translate?task=untranslated&group=core-mostused&limit=2000&language=mai
http://incubator.wikimedia.org/wiki/Wp/mai http://translatewiki.net/wiki/MediaWiki:Mainpage/mai

http://ultimategerardm.blogspot.com/2011/05/bihari-wikipedia-is-actually-written-in.html)

[Monday, May 09, 2011

The #Bihari #Wikipedia is written in #Bhojpuri

This is the kind of article that has many people's eyes glazed over. It is about standards and scientific documents, and it is about languages most of my readers have never heard about. For the people that do speak one of the languages that are considered Bihari, it is extremely relevant, and it has implications for Wikipedia.

This is information provided by Umesh Mandal that explains the "Bihari group of languages" with the Maithili language:

Kellogg (1876/1893) and Hoernle (1880) regarded Maithili as a dialect of Eastern Hindi; Beames (1872/reprint 1966: 84-85), regarded Maithili as a dialect of Bengali, Grierson has done a great service to the Maithili language, however, he erred when he gave a false notional term of "Bihari" language after that western linguists started categorizing Maithili as a dialect of "Bihari" language; although there is nothing known as "Bihari

Language" and both Maithili and Bhojpuri are spoken in Bihar (of India) as well as in Nepal.

Umesh is working on the localisation of MediaWiki for the Maithili language and as this language is currently in the Incubator, the language committee does its due diligence and trying to understand if Maithili can have a place in the Bihari Wikipedia. The information provided by Umesh makes it quite clear: "no".

This still leaves us with the misnomer that is the Bihari Wikipedia. The language used for the localisation and the articles is Bhojpuri. Bhojpuri has the ISO-639-3 code "bho".

Are you still following all this? Ok, there is one question I am not asking: How about the Kaithi script?

Thanks, GerardM]

Excerpt from a Maithili e-journal published as PDF (from Videha 2011: 22; Videha: A fortnightly Maithili e-journal. Issue 80 (April 15, 2011), Gajendra Thakur [ed]. http://www.videha.co.in/."Gajendra Thakur of New Delhi graciously met with me and corresponded at length about Maithili, offered valuable specimens of Maithili manuscripts, printed books, and other records, and provided feedback regarding requirements for the encoding of Maithili in the UCS."-Anshuman Pandey.] I

TIRHUTA UNICODE See the final UNICODE Mithilakshara Application (May 5, 2011) by Sh. Anshuman Pandey at Page 23 of the Videha 80th issue (Tirhuta version) is attached"Figure 11: Excerpt from a Maithili e-journal published as PDF (from Videha 2011: 22" and at Page 12 Videha is included in References Videha: A fortnightly Maithili e-journal. Issue 80 (April 15, 2011), Gajendra Thakur [ed].

http://www.videha.co.in/. and role of Videha's editor is acknowledged on Page 12 "Gajendra Thakur of New Delhi graciously met with me and corresponded at length about Maithili, offered valuable specimens of Maithili manuscripts, printed books, and other records, and provided feedback regarding requirements for the encoding of Maithili in the UCS."]

The Maithili Speaking area is shrinking. It is shrinking due to a conscious-subconscious policy of the Governments of India and Nepal, and the situation became critical due to the invasion of Hindi and Nepali media and the biased educational system in Maithili-speaking areas, and due to the large-scale migration, which has happened in one single generation. The question of Hindi saw to it that Vajjika, Angika and now Thethi, Surjapuri etc. languages should get the tacit support of supporters of Hindi, first in the name of religion and second in the name of caste. Through this they did not support Vajjika, Angika, Thethi or Surjapuri; but they tried to weaken Maithili, which resulted in the weakening of Vajjika, Angika, Thethi and Surjapuri. For all this, the Maithili-speaking people, more so the officials (I will explain it later), are also responsible, as they tried to delimit Maithili within the two castes and four districts. All other people and areas, than these, were considered northern, southern, eastern, and western deviations of so-called pure Maithili, which was fictitiously considered as being spoken by these Maithil Brahmins/ Karna Kayasthas of Madhubani, Darbhanga, Saharsa and Supaul districts. For the last 45 years the officials, yes, I call them officials, the officials of the Maithili Department of Sahitya Akademi, did not try to accommodate the people outside this fictitiously delimited domain. But the major problem lies somewhere else. The slow poisoning was given in many disguises, be it the faulty top-heavy education system, which neglected primary and middle

school education through the Mother Language Maithili, or be it through the concept of dialect, which initially conveniently declared languages like Maithili as dialects. Elementary education through Maithili was a non-starter because the Maithili books published by the Bihar State Textbook Publishing Corporation Limited seemed to be in Avahatt, it was not fit for children. Further, the authors and subjects selected for these books had a casteist bias. Maithili became a tool for caste-based politics, as once Hindi had been a tool for religion-based politics. Still, these officials, of the Maithili Department of Sahitya Akademi, are residing in their own built ghetto, bereft of any thinking or vision. Another reason for the present plight of Maithili is the policy undertaken by the tax collectors of Mithila (permanent settlement Zamindars of Cornwallis), whom the sycophants call King or the great king (Raja/ Maharaja) or Mithilesh (King of Mithila) these were mere tax collectors, the right for which were given to the highest bidders permanently; and there was not one such Mithilesh (tax collectors), but many within the borders of Mithila. These tax collectors employed mostly those two castes from four districts in their merchandise venture, and as the selection was based on sycophancy, so the work suffered. So, they imported the lathiyals from outside the Mithila region. The masses of Mithila suffered a blow from the double-edged weapon. First, from their people who did not consider them as their own and second, the outsiders looted them. Now after some time these outsiders, the non-Maithili speaking people, found it convenient to declare the masses (not belonging to the two castes from four districts) as non-Maithili speaking people, and the officials/ sycophants from those two castes from four districts tacitly agreed to it. Now these outsiders, the non-Maithili speaking people, formed a majority in many places of Mithila, and they led the rumour that Maithili, like Samskrit, is

an upper-caste phenomenon, and thus they legitimized their anti-Maithili stance (all these facts have been brilliantly dealt with in the Maithili Novels of Sh. Jagdish Prasad Mandal) and they propagated the case of Hindi, first based on religion and second based on caste. But why our people fell into their trap, why these tax-collector Maharajas did not consider the masses of Mithila as their own and imported the perpetrators to loot their masses? The simple answer is that merit took a downward leap in auction-based tax collection rights allocation.

We started from one and reached number three, then thirty and now three hundred!! and we are growing-... and are three hundred not out and are creating a grand history. http://www.videha.co.in/ Videha Ist Maithili Fortnightly e-Journal ISSN 2229-547X has e-published its 300th issue recently. When I began this venture in the year 2000 with a Samsung TV net appliance, and when the existing was posted on 5th of July 2004, I moved all alone. Then on 31st January 2007, I suddenly thought to include the public, as after some groundwork I was ready for it. I decided to e-publish Videha and did publish it, on a fortnightly basis, the first issue that came on 1st January 2008 tried to include all the previous posts.

From all corners of this planet earth, the people tried to change the destiny of Mithila and Maithili. Now Sh. Ashish Anchinhar, Sh. Munnaji (Manoj Kumar Karn), are part of our team; and together we are three hundred not out now. With three hundred plus issues, 30,000 pages of Maithili literature (one hundred lac words corpora) creation and 11000 Tirhuta manuscript transcription we maintained a 50000-word Maithili-English vocabulary database. Now we are 350 strong, with 350 authors.

Videha has faced challenges and has withstood them. We never shirk from any question and/ or problem. The question of the state of Mithila is one such question which often comes calling.

We are in favour of the states of Mithila within the sovereign borders of India and Nepal. We are in favour of Mithila. But which type of Mithila, that type that we had during the Zamindari Raj, where means of sustenance and avenues of existence remained limited for a few castes? Or that culture that existed within "Aryavarta-Indian Nation newspaper" and other Industries during that Raj. A dozen families of Mithila galloped all these mostly from a single caste!! No, we are not in support of that Mithila, that Mithila where Maithili would be swallowed, as it is being swallowed by the Sahitya Akademi and the CIIL, swallowed by another dozen families. We are not in favour of that Mithila where the proceeding of the legislative assembly would be held in a language other than Maithili. Till the misgivings of the people of Mithila are addressed, we cannot support any Mithila state movement. So the people striving hard for Mithila state should sit on a protest before the advisory board members of the Sahitya Akademi/ CIIL and sing patriotic songs in front of their houses, and pressurise them not to misuse government funds by unscrupulously awarding functions of Akademi outside Mithila and not to misuse the power of assigning translation and other rights to themselves and to those people who are hell-bent upon destroying our language. The RTI application by Sh. Vinit Utpal has thwarted an attempt to strangulate Maithili, but if the supplementary work is not done the sinister design would resurface again. We request the Maithili advisory board members of Sahitya Akademi immediately return their assignments taken in their name and the name of the members of their family. Otherwise, pressure should be mounted to force these 10-member Maithili Advisory Board members to voluntarily resign from their membership in the larger interest of Maithili. So, what is our answer viz-a-viz demand of Mithila state: it is a categorical Yes.

The technology-centric venture called Videha became a success. The native speakers of Maithili reside in Bihar (of India) and South-East Nepal. The net connectivity had been extremely poor in these areas. Then how the authors, new and old, started using Unicode for writing for Videha. The Nepal Side of Mithila had been using Preeti, Kantipur, Himala etc. fonts, the Kolkata Maithili-speaking population had been using the Marathi fonts and the rest had been using the fonts based on the old Remington keyboard. All these three types of fonts are ASCII fonts. We researched these fonts and provided font converters to our Nepal-based authors. We also provided phonetic and Remington-based Unicode writers to all Maithili authors, who asked for them. We asked the authors if they may send their creations in any font, but at the same time, we encouraged them to use Unicode fonts. The technical support that we provided resulted in numerous receipts of typed entries from persons like Sh. Gangesh Gunjan, who in earlier stages had been sending their creations in their handwritings. As Sh. Gangesh Gunjan was well versed in Remington keyboard typing, so he made wonderful use of the Remington Unicode typewriter. He sent that software to some of his friends too and he was courteous enough to intimate about this to us, although there was no need for that. Sh. Saketanand also used that software and sent his short story कालरात्रिश्च दारुणा in Unicode, and it was published in one of the issues of Videha. The technology-centric venture called Videha became a success because we made it simple and intelligible at a time when even the technologists were not sure about the future of this Unicode. The virtual medium was being seen with anxiety by the literary fraternity, and the copy-paste system of theft was rampant in those days. But we assured the authors that with Videha they may rest assured that the copyright thieves would not be spared, while at the same time we were firm, that only for fear of

misuse of technology we should not stop our venture midway. With the internet and technology, the geographic barrier became non-existing. The end of the problem of distribution in Maithili literature became possible due to our technology-friendly attitude and it proved a boon for our Maithili language. And it made the technology-centric venture called Videha a success... It is the success of the parallel Maithili literature movement.

III

HONOUR KILLING OF GANGESH UPADHYAYA (FIRST BY RAMANATH JHA, THEN BY UDAYANATH JHA 'ASHOK' *(A PARALLEL HISTORY OF MITHILA AND MAITHILI LITERATURE, WHY TODAY ITS NEED BEING FELT MORE INTENSELY?)*

I was not surprised, though I must have been when I saw a monograph on Gangesh Upadhyaya, whose copyright is being held by Sahitya Akademi, the author of the monograph is Udayanath Jha ' Ashok'. I thought that Udayanath Jha ' Ashok', who has been given Bhasha Samman also, by the same Sahitya Akademi, would do some justice. But truth and research seem elusive in Sahitya Akademi monographs, at least that I found in this monograph.

I searched and searched through chapters, that now the author will show courage. But the author like Ramanath Jha seems ashamed of the roots and offspring of Gangesh Upadhyaya. He tries to confuse the issue, but there is no confusion now at least since 2009. But in 2016 Sahitya Akademi seems to carry out the casteist agenda. Udayanath Jha mockingly pretends to search his name, lineage etc, where nothing is there to search for, yet he could not muster the courage, to tell the truth, and ends up just repeating the facts

in 2016 that Dineshchandra Bhattacharya already has published way back in 1958.

The honour killing of Gangesh Upadhyaya by Prof. Ramanath Jha is being taken forward by Sahitya Akademi, Delhi in a most hypocritical way.

Ramanath Jha's obscurantism *vis-a-vis* Panji is evident from one example. The inter-caste marriage in Panji was well known to him (but he chose to keep the Dooshan Panji secret- which has been released by us in 2009), and it was apparent that the great navya-nyaya philosopher Gangesh Upadhyaya married a "Charmkarini" and was born five years after the death of his father (see our Panji Books Vol I & II available at http://videha.co.in/pothi.htm). Sh. Dinesh Chandra Bhattacharya writes in the "History of Navya-Nyaya in Mithila". (1958)

"*The family which was inferior in social status is now extinct in Mithila----- Gangesha's family is completely ignored and we are not expected to know even his father's name-----...As there is no other reference to Gangesa we can assume that the family dwindled into insignificance again and became extinct soon after his son's death.*" [1958, Chapter III pages 96-99), which is a total falsehood. He writes further that all this information was given to him by Prof. R. Jha, and he seemed thankful to him.

The following excerpt from Our Panji Prabandh (parts I&II) is being reproduced below for ready reference:

-

महाराज हरसिंहदेव- मिथिलाक कर्णाट वंशक। ज्योतिरीश्वर ठाकुरक वर्ण-रत्नाकरमे हरसिंहदेव नायक आकि राजा छलाह। 1294 ई. मे जन्म आ 1307 ई. मे राजसिंहासन। घियासुद्दीन तुगलकसँ 1324-25 ई. मे हारिक बाद नेपाल पलायन। मिथिलाक पञ्जी-प्रबन्धक ब्राह्मण, कायस्थ आ क्षत्रिय मध्य आधिकारिक स्थापक, मैथिल ब्राह्मणक हेतु गुणाकर झा, कर्ण कायस्थक लेल शंकरदत्त, आ क्षत्रियक हेतु विजयदत्त एहि हेतु प्रथमतया नियुक्त भेलाह। हरसिंहदेवक प्रेरणासँ- आ ई हरसिंहदेव नान्यदेवक वंशज छलाह, जे नान्यदेव कार्णाट वंशक १००९ शाकेमे स्थापना केने रहथि- नन्दैद शुन्यं शशि शाक वर्षे (१०१९ शाके)... मिथिलाक पण्डित लोकनि शाके १२४८ तदनुसार १३२६ ई. मे पञ्जी-प्रबन्धक वर्तमान स्वरूपक प्रारम्भक निर्णय कएलन्हि। पुनः वर्तमान स्वरूपमे थोडे बुद्धि विलासी लोकनि मिथिलेश महाराज माधव सिंहसँ १७६० ई. मे आदेश करबाए पञ्जीकारसँ शाखा पुस्तकक प्रणयन करबओलन्हि। ओकर बाद पाँजिमे (कखनो काल वर्णित १६०० शाके माने १६७८ ई. वास्तवमे माधव सिंहक बादमे १८०० ई.क आसपास) श्रोत्रिय नामक एकटा नव ब्राह्मण उपजातिक मिथिलामे उत्पत्ति भेल।

So, the Srotriyas as a sub-caste arose around 1800 CE as per authentic panji files. *Sh. Anshuman Pandey [Gajendra Thakur of New Delhi provided me with digitized copies of the genealogical records of the Maithil Brahmins. The panjikara-s whose families have maintained these records for generations are often reluctant to allow others to pursue their records. It is*

a matter of 'intellectual property' to them. I was fortunate enough to receive a complete digitized set of panji records from Gajendra Thakur of New Delhi in 2007. [Recasting the Brahmin in Medieval Mithila: Origins of Caste Identity among the Maithil Brahmins of North Bihar by Anshuman Pandey, A dissertation submitted in partial fulfilment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy (History) in the University of Michigan 2014].

Later these Panji Manuscripts were uploaded to Videha Pothi at **www.videha.co.in** and google books in 2009).

The so-called Maharajas of Darbhanga were permanent settlement zamindars of Cornwallis, and there were so many in British India, but in Nepal there were none. In the annexure of our book (Panji Prabandh vol I&II), we have attached copies of genealogy-based upgradation orders (proof of upgradation for cash). So, before 1800 CE, there was no srotriya sub-caste in British India and there is no such sub-caste within Maithil Brahmins in Nepal part of Mithila even today. Srotriya before that referred to following some education stream in British India, in Nepal it still has that meaning.

ORIGINAL PANJI REFERENCES ARE PLACED BELOW:

DOOSHAN PANJI- THE BLACKBOOK

४९.

१८८/२	चर्मकारिणी	माण्डर	वभनियाम	छादन
तत्त्वचिंतामणि कारकगंगेश	छादनगंगेशक	नाँई	*रत्नाकरक-मातृक (अज्ञात)*	गंगेश
	वल्लभा	भवाइ	माहेश्वर	

			जीवे	

२१//१० छादनसँ तत्व चिन्तामणि कारक जगद्‌गुरु गंगेश

छादनसँ तत्व चिन्तामणि कारक

गंगेशक वल्लभा चर्मकारिणी पितृ परोक्षे पञ्च वर्ष व्यतीते तत्व चिन्तामणि कारक गंगेशोत्पत्ति- चर्मकारिणी मेधाक सन्तानक लागिमे छलन्हि

छादन सँ तत्व चिन्तामणि कारक म**ō**म**ō** गंगेश

''तत्व चिन्तामणि कारक म. म. पा. गंगेशक विषयक लेख प्राचीन पञ्जीसँ उपलब्ध� ।।

पितृ परोक्षे पंच वर्ष व्यतीते गंगेशोत्पत्तिः इति प्राचीन लेखनीय: कुत्रापि

देवानन्द पञ्जी ३९-२ छादनसँ जगदगुरू गुंरू गंगेश सुताय वभनियामसँ जयादित्य सुत साधुकर पत्नी

देवानन्द पञ्जी ३३९-३ जगदगुरू गंगेश सुत सुपन दौ भण्डारिसमसँ हरादित्य दौ.।। पुत्र सुताच गोरा जजिवाल सँ जीवे पत्नी ए सुत सन्दगहि भवेश्वर। अत्रस्थाने सुपनभ्रातृ हरिशर्म्म दारिति क्वचित् जजिवाल ग्राम

देवानन्द पञ्जी ३०=५ छादनसँ उपायकारक म.म. पा. वर्द्धमान सुताच खण्डवलासँ विश्वनाथ सुत शिवनाथ पत्नी गंगेश- म.म. वर्द्दमान/ सुपन/ हरिशर्म्म

Gangesh, the author of the Tattvachintamani, wrote one text equivalent to 12,000 texts. Now come to the fact mentioned in the Panji- it clearly states that Gangesh of Tattvachintamani was born five years after the death of his father and he married a tanner, so why did Ramanath Jha hide this from Dinesh Chandra Bhattacharya? Vardhamana, son of Gangesh, calls Gangesh *sukavikairavakananenduh*. But the conspiracy under

which the poems of a famous scholar like Gangesh are not available today is clear from the example given above. Vasudev of Bengal was a classmate of Pakshadhar Mishra of Mithila, he came to study in Mithila, passed the *shalaka* examination and received the title of *sarvabhaum.* Vasudeva memorised the *tattvachintamani* of Gangesh and the *nyayakusumanjali karika* of Udayana. Pakshadhar and other Mithila teachers did not allow writing (copying) *tattvachintamani*. Raghunath Shiromani, a disciple of Vasudeva, took the right of certification after he defeated his guru Pakshadhar Mishra in a scriptural debate *(shastrartha)*. The *Navya Nyaya* school was founded in Navadvipa by Vasudeva-Raghunath. Pakshadhar Mishra was a contemporary of Vidyapati (distinct from the Padavali writer who was of the pre-Jyotirishwar period) who wrote in Sanskrit and Avahatta. And the arrival of Mithila students of Bengal from Bengal stopped after Raghunath Shiromani. Gangesh Upadhyaya enjoyed *'param guru'* as well as *'jagad guru'* titles, the highest titles of the time and as per Panji only Vacaspati Mishra II was the other person who enjoyed the title of *'param guru'.* The extinction of Navya-Nyaya School from Mithila, as described above, was a revenge of nature against the honour killing of Gangesh Upadhyaya and his family.

[Translation of the Maithili Short Story, 'Shabdashastram' (based on the true Panji records of Gangesh Upadhyaya) was done by the author Gajendra Thakur himself: published as '<u>The Science of Words</u>' Indian Literature Vol. 58, No. 2 (280) (March/April 2014), pp. 78-93 (16 pages) Published By: Sahitya Akademi]

3

Kamlanand Jha has written a book on Nagarjun (Maithili's Yatri) where he credits him with giving a new direction to Maithili literature. Chandradhar Sharma Guleri wrote 'Usne kaha tha', a marvellous short story in Hindi, the best one of its time. But his literary corpora is very little in quantity, so if anyone tried to give him credit for giving direction to Hindi short story writing would make himself a laughing stock. And Yatri's Maithili literary corpora is even thinner than Guleri's. Moreover, Rajkamal Chaudhary calls him of the medieval age (Rajkamal Monograph, Subhash Chandra Yadav, Page no 14). He wrote Chitra (25 poems). He wrote, rather hurriedly published his 'Patrahin Nagn Gachh' (44 poems) for Sahitya Akademi Award in Maithili, which he got in 1968. After that he stopped writing in Maithili, so how can he influence anybody when after getting the award one stops writing in that language? This is one example of his instability so far as his ideology is concerned. He became a Buddhist monk when he left for Sri Lanka and became a Brahmin again when he returned after a 2nd sacred thread ceremony performed in his village. This is another example of his instability so far as his ideology is concerned. Kamlanand Jha does not know Maithili literature. His comments should be exposed, as he tries to give a bad name to the great tradition of Maithili literature. There were mainstream writers, but there were writers of parallel tradition also (see below Annexures 1 & 2). He has confused the Sanskrit and Avahatt Vidyapati Thakkurah with the Padavali writer pre-Jyotirishwar Vidyapti. He should read the writing of Vijay Kumar Thakur, a leftist historian, who has given ample light on pre-Jyotirishwar Vidyapati. [*My article on Vidyapati in Prabandh Nibandh Samalochna Vol.II (available in Videha Archive) covers all*

these, the logo of Videha is the photograph of Pre-Jyotirishwar Vidyapati, sketched by Panak Lal Mandal, recipient of Videha Samman for fine arts.]

Annexure 1

चन्दा झा (१८३१-१९०७), मूलनाम चन्द्रनाथ झा, ग्राम-पिण्डारुछ, दरभंगा। कवीश्वर, कविचन्द्र नामसँ विभूषित। ग्रिएर्सनकेँ मैथिलीक प्रसंगमे मुख्य सहायता केनिहार। कृति- मिथिला भाषा रामायण, गीति-सुधा, महेशवाणी संग्रह, चन्द्र पदावली, लक्ष्मीश्वर विलास, अहिल्याचरित आऽ विद्यापति रचित संस्कृत पुरुष-परीक्षाक गद्य-पद्यमय अनुवाद।

१

न्यायक भवन कचहरी नाम।

सभ अन्याय भरल तेहि ठाम॥

सत्य वचन विरले जन भाष।

सभ मन धनक हरन अभिलाष॥

कपट भरल कत कोटिक कोटि।

ककर न कर मर्यादा छोटि॥

भन कवि ’चन्द्र’ कचहरी घूस।

सभ सहमत ककरा के दूस।

२

रतिया दिन दुरगतिया हे भोला!

गैया जगतक मैया हे भोला

कटय कसैया हाथ

हाकिम भेल निरदैया हे भोला

कतय लगायब माथ

बरसा नहि भेल सरसा हे भोला

अरसा कए गेल मेह

रतिया दिन दुरगतिया हे भोला

जन तन जिवन संदेह

मुखिया बड़ बड़ सुखिया हे भोला

अन्नबक दुखिया डोल

के सह कान कनखिया हे भोला

सुखिया बिरना टोल

३

अस्त्र शस्त्र रोक आब मामिलाक मारि।

भाइ भाइकेँ पढ़ैछ नित्य नित्य गारि॥

ठक्क लोक हक्क पाब साधु कँ उजारि।

दैव जे ललाट लेख के सकैछ टारि?

चाही नहि धन, ललितवाम, पकवान जिलेबी,

मनोविनोदक हेतु अमरपति सदन न टेबी।

ई अन्तर अभिलाष हमर करुणामयि देवी

भक्ति भाव सँ सतत अहिंक पदपंकज सेवी॥

अन्न महग, डगमग अछि भारत, हयत कोना निस्तारा

उत्तर पश्चिम भूमि अगम्या पर्वत असह तुषारा।

धर्म-विरोधी सहसह करइछ, कुमत कथा विस्तारा

करथु कृपा जगजननी देवी महिसीवाली तारा॥

मिथिला की छलि की भय गेलि,

याज्ञवल्क्य मुनि, जनक नृपतिवर

ज्ञान भक्ति सौं गेलि।

वाचस्पति मिश्रादि जगद्गुरु

निर्जित बौद्ध झमेलि

से शारदा स्वर्ग जनि गेली

बढ़ल कुविद्या केलि।

वर्णाश्रम विधि ककरहु रुचि नहि

श्रुति श्रद्धाकेँ ठेलि

पूजा पाठ ध्यान वकमुद्रा

सभटा वंचन खेलि।

कह कविचन्द्र कचहरी भरिदिन

बहुत भोग कर जेलि,

कलह कराय धर्म धन नाशे

कलिक दरिद्रा चेलि।

४

मय केहन भेल घोर हे शिव!

गोधन विपति, धरम अवनति देखि कत हिय करब कठोर॥

साधु समाज राजसँ पीड़ित अति हरषित-चित चोर।

अकुलिन लोकेँ धरणि परिपूरित कुलिन समादर थोड़॥

धरम सुनीति प्रीति ककरहु नहि, खलहिक चलइछ जोर।

कन्द-मूल-फल सेहो अब दुरलभ अन्न गेल देशक ओर॥

किछु शुभ साधन बनि नहि पड़इछ थाकल मन, मति भोर।

कह कवि चन्द्र हमर दुख मेटत होयत कृपा शिव तोर॥

५

सुमरु सुमरु मन! शंकर समय भयंकर जानि।

ककर हृदय नहि कलुषित शासन कलि नृप पानि॥

केवल शिव करुणाकर सेवयित नहि जन हानि॥

भक्ति कल्पलति जानह परम परशमनि खानि॥

कतहु विषयमे न लागह त्यागह अनुचित मानि।

सुखसौँ अन्त विलसबह 'चन्द्र' चूड़ रजधानि॥

ANNEXURE 2

१

फतुरीलालक अकाली कविताअकाली कवित्त /

फतूरीलालक फसली बर्ख १२८१ .७४ ई-१८७३)सन सालक अकाली (कविता

[ग्रियर्सन [(मैथिली क्रेस्टोमैथी एण्ड वोकाबुलेरी)

साल एकासिक वर्णन सुनूचौदिस पड़ल अकाल /
भेल बरिसात खिन्न ऐ सालककहाँ लगि वरनौँ हाल /
रोहिणि आदि थीक बरिसातक /जेहिँ एला तेहिँ गेला
म्रिगिसिरा मन पुरल मनोरथदै झीसा किछु गेला /

अरदड़ा आडम्बर भारीगरजत हैं चहु ओर /
पुख रुख राखल धरती केरभेल बरखा केर ओर /
पुन्र्वसु थिक बड़ पुनीताओहो बड़ा कसरेस /
बिआ बिड़ारक जे किछु उपटलधनि बरिसल असरेस /
मघा भेल मंगाहिआ कल्लरजगभरि के नै जान /
पुरबा पूर पछ नै राखलककरा करब बखान /
उत्तरा आइ जाय घर बैसलसपतौं लै नै बून /
हथिआ शृंग मुँड़ दै मूनलतनिकौं लागल घून /
चितरा चित मित नै राखलओहो भेल डाकू धाती /
नाक रंगौलन्हि सभै नछत्तरदोम नुकौलन्हि खाती /
जोतिष पढ़िसाधि भूगोल-साधि /पढ़ि जे जन ऐलाह-
रेखागणित बीजसौँ ओआकिफतनि कौँ कच्ची बोल /
श्रीराम कृपागति ओहो ने जानथिजाहि कृपा सभ काज /
पानिक प्रश्न कबौं जौं पुछिऐन्हिसेहो कहैत होइन्हि लाज /
जेहिखन नदी नाल नै भरलेतेहिखन रौदी सरती /
बिना जले जग किछु नै उपजलदगध भेल छथि धरती /
ते नर रौदीक आगम बूझलजे छल कृषि किसान /
दैव बेपच्छ पच्छ नै राखलजड़ि कटौलक धान /
कोदो मड़ुआ एको ने उपजलनै उपजल किछु साम /
गम्भड़ी गद्दरि खेतहि सुखाएलभेल विधाता वाम /
मर्तभुवनमे के कर रच्छाकहाँ जाइ कँ भागि /
सुखल पताल हाल नै ओतहुँसगरहुँ लागल आगि /
धृक जीवन ओइ नृपति इन्द्रकैँजे रोकल गहि पानि /
जीवाजन्-तु विकल पुहमीमेताकैँ हो नै आनि /

रवीने खेढ़ी औ चीन /राय एको नै उपजल-घरदुरदिन भेल अब बीन /नारी-घर सोच करै नर-धनिक लोक सभ मनहि मगन छथिराखथि बहुतो ढेरि / हसोथि रुपैया घर कै राखथिमहगी भेल अब सेर / केओ कुरथी खेत मासु बेसाहलजाहि कौड़ि छल अपना / कतेक जना हरिवासर ठानलभात बहुत कै सपना / कतेक जना मिलि जनेर बेसाहलनिरधन बैसल तकइ / भेल धनन्तिरि दूइ फसिल जगराहड़ि आओर मकइ / काल पड़ल तिरहुतिमे भारीतैँ ई बहि गेल हावा / घरफाँकि मकइ केर लावा /नारी-घर मगन करै नर-मालिक और महाजन सभकेँघर ढेरी अन्न-घर / लोक बुझाओन ओहो तकै छथिमूँह / गरीबक सन समै देखि बनिआँ सभ सनकलडरैँ लगौलक टट्टी / सुन्न दोकान सहरमे परि गेलसुन्न भेल सभ चट्टी / सूखल गात बात भौ लटपटकतेक बात अब सहना / नर नारी सभ सान तेआगलबिकरी भेल अब गहना / मँगटीका खूटी औ तड़कीनकमुन्नी नै नाक / कटसरि बिछिआ औ झिमझिमिआँबाजूबन्द औ बाक / चन्द्रहार, हैकल औ सिकड़ीऔर घमौरिक दाना / सूति, नवग्रह औ पचखँड़ीलशुनी भेल निदाना / तापर दर्बजात नै बचलेकरम भेल निखट्ट / तमघैल, अढ़ैआ औ पिकदानीनै तसला औ तट्टू / बाटी, बट्टा औ पनबट्टाभोजन करैक थारी / माधव सीहि सहित सोबरनानै बचले घर झाड़ी /

धन संपति घर किछु नै बचले/ सभटा पड़ि गेल बंधक
तैओ भूख छुटल नै ककरोएहन पेट भेल खंधक /
दैब अंश अबतरल कम्पनीजा पर राम सहाए /
मिथिलापुर बूड़न जब लागयसे सुनि पहुँचल धाए /
खरिद अनाज जहाजहिँ बोझलभरती करि करि बोरा /
सदर तिलंगा ओआ पर भरतीऔर ओलाइति गोरा /
हाजीपुरमे लाख हजारमकै लाखन हइ पटना /
बाजितपुर सुलतानपुर गोलानै जानत हौँ केतना /
गाड़ी, बैल, छकड़, ऊँट बिहारेउबहत हइ सभ दाना /
मिसर कन्हैआ कैँ पोखरन मेपहिलुक अड़ी ठेकाना /
श्री लक्ष्मीश्वर सिंह नृपतिमहाराज मिथिलेश /
अचल राज दड़िभंगाश्रीपति हरहिँ कलेश /
गाड़ी बैल लाखन हजारनताकैँ परे घड़ेर /
पहिलुक गोला मधुबन, भौड़ाजफरा और अड़ेर /
बेनीपट्टी, औ पचमहलाकुम्हरौल औ कमतौल /
हरिहरपुर, पिड़ारुछ बरनौंकारज केतेकाँ बरिऔल /
बारि पोखरि, बिरसायर बरनौंपण्डौल को नै जान /
नवहद, सरिसो ओ भटपुरा, ता सौँ दक्षिण उजान
झंझारपुर, महरैल, कन्हौलीमधेपुर हइ खास /
बेनीपुर, कमान, नरैहिओबरनौं फूलपरास /
झमना हइ जगजानित जगमेमहथा और बछौर /
दुहबी औ महिनाथपुरऔर जैनगर तक हइ दौर /
बलदेबपुर औ ढंगा बरनौंमिरजापुर लघु हाट /
सीबीपटी औ कपसीआसदर गोला सौराठ /

गुरबाकेँ परबरसी हाकिमकर तिरहुतमे आके /
नै तो मरते कत नर नारीबाले बचे सुखा के /
कत मुरदा गरदा मै मिलतेअसंख जीव चल जाता /
सर समधी केँ संभा ने लम्भननै बचते जलदाता /
सभकेँ सभ उपछै भै गेलधुर पोखर औ सड़क /
रहि गेल ब्राह्मण सोती पण्डितकायथ पछिमा ठाकुर फरक /
केओ ओरसिअर नाम लिखाओलकेओ मोहर्रिर भेँट /
धर्म्मकार्यमे लुटथि रुपैआतेँ भेल सभ केर भेँट /
केओ जमानत दैकेँ बचलाहजिनका अमला नेही /
ककरो मारि केँत पिठि तोड़ैन्हिउतरैन्हि जन्मक ठेही /
ककरहुँ गारत गात सुखाओलबहुतो होअय चलाना /
मातुपिता घर परिजन रोवयबाबू गेलाह जहलखाना /
ककरहुँ घर भेल खानातलासीभेट मोहर्रिर घोँछ /
केओ अदालतिमे डिड़िआइ छथिककरहुँ उपरैन्हि मोँछ /
एतना सुनि हाकिम रिसिआओलतेँ लागल जन ठीका /
नाक रंगौलन्हि सभै मोहर्रिरलागल चूनक टीका /
जोग, बिकौआ,लौकिक वंशककिरिआमंत सुकूल /
गाछी, बाँस, बैल औ महिसिजगह कैल भकफूल /
ताहि रुपैआ सौँ करा गजरलै कोरट सौँ रीन /
तेँ कारन बहुतो घर झगड़ाभाइ भतीजा भीन /
आए लाट बहादुर औ /दड़िभंगा धाम
बाबू औ बबुआन सहित मिलिकीन्ह कुमैटी खान /
......

......

......

एह सभ संग बैठि कैजाय कुमैटी भेल /
अजब कार सरकार केतिरहुत पहुँचल रेल /
बाजितपुरसँ सड़क निकालैआये दौड़िह दौड़ी /
हहेया गंडक पुल बन्हाएआए चौरही चौरी /
धर्म्मधीर, बलबीर, कम्पनी जानत हइ /जगदीशन
लछमी सागर के पोखरिमेताहि कीन्ह इसटीसन /
बड़ा लाट कलकत्तेवालेश्रीदुर्गा होए संग /
आगरा के छोटा लाल बहादुरबैठे सभ एकरंग /
जुटे कमिश्नर और कलट्टरबोलहिं बात नेअंट /
एह पाचो इजलास पर बैठेसंग जात ऐह जंट /
खबरि गए अखबार माँमैथिल के एह हाल /
सुनहु फिरंगी अवण दैकेँमेटहु दुख के जाल /
हुकुम दीन्ह दोउ लाट कोसुनहु हमारे बैन /
मदति करहु रेआआनकोक्या बैठे हौ चैन /
बड़ा लाट दोउ बीर उठाएसाहेब औ जरनैल /
मेजर मजिस्टर और कलट्टरसंगजात करनैल /
देस देससौँ अन्न मंगाओलदीन्ह सभनि के दाम /
महामूँग, गहुम औ चाउरबजड़ा और बदाम /
डोली, पटना औ भटसारेदीली औ अजमेर /
आगरा और कान्हपुर ढाकाजहाँ अन्न के ढेर /
भए रमाना अन्न तिरहुतिमेलादि गाड़ी और बैल /
गज, तुरंग, गदहा औ छकड़संग सिपाही छैल /
छत्री औ पैठान मोगल सभबाँकाबीर रजपूत /

सोभा बरनि नजात हइजैसे हनुमन्त दूत /
आगे सफर ओ मैनापलटन वीर जमान /
बरछी औ तरुआरि गहैकर गहै तीर कमान /
चढ़ि तुरंग पर करै कवाइतजमादार होए संग /
सोभा बरनि न जात हइदेखि तखनुक रंग /
करत काम सभ धाममेटूट अट सभ लूट /
ढाहि भीड़ गाछी सहितबान्धै सड़क औ पूल /
जिले पटने औ भटसारेप्रगन्ना महिसौर /
तहाँ बसहिँ एक सज्जनतेहि घर जा लक्ष्मी दौड़ /
श्री द्वारिका प्रशादितधर्म्मधीर बुद्धिमान /
तहसीलदार कोरट के खासाजानहिँ सकल जहान /
बाबु इसरी प्रसाद दियौटीसो मधुबनमे आए /
हुकुम दीन्ह सुपरनडेंटकँटोले टोले होए जाए /
मन पँचा मनगर भै लिएबहुतो लिए खैरात /
धन्य धन्य अंगरेज बहादुरसभकँ जूटल गात /
गरिब, गनी, गुरबा, करु जै, जैब्राह्मण देत असीस /
श्री रघुनाथ बढ़ै बदसाहीगदी लाख बरीस /
फतुर लाल कवि बरनत हैँएह रौदी के हाल /
गौरमिंट गौरनल बहादुरतिरहुति राखहिँ बहाल /

२

राधाकृष्ण चौधरी (मिथिलाक इतिहास) (विदेह पेटारमे उपलब्ध(

"१७७० क अकाल मिथिलाक इतिहासमे अद्वितीय छल आ मिथिलाक जनसंख्या घटिकँ एक दम्म कम्म भऽ गेल छल। १८७३ ७४ मे पुनः-

एकटा ओहने अकाल मिथिलामे भेल छल जकर विवरण हमरा फतुरी लाल कविक अकाली कवित्तसँ भेटइयै, अकाली कवित्त अप्रकाशित अछि। अकालकेँ दूर करबाक हेतु आ मजूरकेँ रोजी देबाक हेतु ताहि काल रेलगाड़ीक योजना चलाओल गेल जकरा सम्बन्धमे फतुरीलाल लिखैत छथि-

’कम्पनी अजान जान कलनको बनाय शान।
पवन को छकाय मैदानमे धरायो है॥
छोड़त है अड़ादार बड़ा बीच धाय धाय।
सभेलोग हटाजात केताजात खड़ा है॥
तारकी अपारकार खबरि देत वार वार।
चेत गयो टिकसदार रेल की उवाई है॥
करत है अनोर शोर पीछे कत लगत छोर।
जोर की धमाक से मशीन की बड़ाई है॥
कम्पूसन पहरदार कोथी सब अजबदार।
कोइला भर करल कार धूआँसे उड़ायो है॥
बाजा एक बजन लाग हाथी अस।
पिकन लाग जैसा जो चढ़नदार वैसाधर पायो है॥
गंगाकेँ भरल धार उतरि गयो फतूर पार गाड़ीकी।
अजबकार कवित्त यह बनाया है॥’"

-Gajendra Thakur, editor, Videha (be part of Videha www.videha.co.in -send your WhatsApp no to +919560960721 so that it can be added to the Videha WhatsApp Broadcast List.)

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com पर पठाउ।

मैथिली आ मिथिलासँ संबंधित किछु मुख्य साइट:- आन लिंकक विषयमे सूचना editorial.staff.videha@gmail.com केँ ई मेलसँ पठाबी।

http://www.videha.co.in/ ("विदेह" प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका)

http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html (इंटरनेटपर मैथिली भाषाक प्राचीनतम उपस्थिति/ मैथिलीक पहिल ब्लॉग- मैथिली भाषा ब्लॉगक एग्रीगेटर, ५ जुलाइ २००४)

http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html (इंटरनेटपर मैथिली भाषाक प्राचीनतम उपस्थिति/ मैथिलीक पहिल ब्लॉग- मैथिली भाषा ब्लॉगक एग्रीगेटर, ५ जुलाइ २००४)

भालसरिक गाछ जे सन २००० सँ याहूसिटीजपर छल http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.html, http://www.geocities.com/ggajendra आदि लिंकपर आ अखनो ५ जुलाइ २००४ क पोस्ट http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html *(किछु दिन लेल http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html लिंकपर, स्रोत wayback machine of https://web.archive.org/web/*/videha 258 capture(s) from 2004 to 2016- http://videha.com/ भालसरिक गाछ-प्रथम मैथिली ब्लॉग / मैथिली ब्लॉगक एग्रीगेटर)* केर रूपमे इन्टरनेटपर मैथिलीक प्रचीनतम उपस्थितिक रूपमे विद्यमान अछि। ई मैथिलीक पहिल इंटरनेट पत्रिका थिक जकर नाम बादमे १ जनवरी २००८ सँ "विदेह" पड़लै।इंटरनेटपर मैथिलीक प्रथम उपस्थितिक यात्रा विदेह- प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका धरि पहुँचल अछि,जे http://www.videha.co.in/ पर ई प्रकाशित होइत अछि। आब "भालसरिक गाछ" जालवृत्त 'विदेह' ई-पत्रिकाक

प्रवक्ताक संग मैथिली भाषाक जालवृत्तक एग्रीगेटरक रूपमे प्रयुक्त भऽ रहल अछि। विदेह ई-पत्रिका ISSN 2229-547X VIDEHA पल्लवमिथिला (धीरेन्द्र प्रेमर्षि) २०५९ माघे संक्रान्ति- २००३ जनवरी मैथिलीक दोसर इंटरनेट पत्रिका अछि जे ऐ लिंक www.pallavmithila.mainpage.net पर छल मुदा आब ई उपलब्ध नै अछि। ई टिप्पणी मात्र इतिहास शुद्धता लेल अछि।

....

http://videha-aggregator.blogspot.com/ (मैथिली भाषा ब्लॉगक एग्रीगेटर)

http://www.videha.com/ (इंटरनेटपर मैथिली भाषाक सभसँ पुरान उपलब्ध उपस्थिति/ लोकप्रिय ब्लॉग- मैथिली भाषा ब्लॉगक एग्रीगेटर ५ जुलाइ २००४ www.gajendrathakur.blogspot.com)

http://esamaad.blogspot.com/ (पूनम मंडल आ प्रियंका झाक पहिल मैथिली न्यूज पोर्टल, ९ अगस्त २००४ सँ)

http://prakarantar.blogspot.com/ (प्रकारांतर मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग, फरबरी २००५)

http://vidyapati.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग, अगस्त २००५)

http://www.vidyapati.org/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग, अगस्त २००५)

http://hellomithila.blogspot.com/ (हेलो मिथिला- धीरेन्द्र प्रेमर्षि, सम्पादक-प्रकाशक, रूपा झा, सम्पादन सहयोग, पल्लव, मैथिली साहित्यिक, ३ मइ २००६)

http://pallav.blogsome.com/ (हेलो मिथिला- धीरेन्द्र प्रेमर्षि, सम्पादक-प्रकाशक, रूपा झा, सम्पादन सहयोग, पल्लव, मैथिली साहित्यिक, १७ मइ २००६)

http://hellomithilaa.blogspot.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल, सितम्बर २००७)

http://www.hellomithila.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल, सितम्बर २००७)

http://shampadak.wordpress.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल, जनवरी-फरबरी २००८)

http://www.esamaad.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल, जनवरी-फरबरी २००८)

http://hellomithilaa.wordpress.com/

http://premarshi.wordpress.com/ (धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

....

http://anchinharakharkolkata.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय गजलक ब्लॉग)

....

https://vigyanprasar.gov.in/vigyan-ratnakar/ (विज्ञान रत्नाकर)

JNU

http://sanskrit.jnu.ac.in/maithili/index.jsp

http://sanskrit.jnu.ac.in/student_projects/lexicon.jsp?lexicon=maithili

....

ALL INDIA RADIO DOORDARSHAN आकाशवाणी दूरदर्शन

http://prasarbharati.gov.in/

http://newsonair.com/

https://doordarshan.gov.in/

आकाशवाणी मैथिली पोडकास्ट http://prasarbharati.gov.in/podcast.php?filterlang=Maithili&from=1947-08-15&fromwp=2020-08-29&to=2050-12-31&search=GO

आकाशवाणी पटना/ दरभंगा मैथिली रेजनल न्यूज टेक्स्ट डाउनलोड-1 http://newsonair.com/RNU-NSD-Audio-Archive-Search.aspx

आकाशवाणी पटना/ दरभंगा मैथिली रेजनल न्यूज टेक्स्ट डाउनलोड-2 http://newsonair.com/Regional-Text.aspx

आकाशवाणी दरभंगा http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=282

आकाशवाणी दरभंगा यू ट्यूब चैनल https://www.youtube.com/channel/UCGdNveEFmv4pPoIWiTEMxVA

आकाशवाणी भागलपुर http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=359

आकाशवाणी पूर्णियाँ http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=256

आकाशवाणी पटना http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=122

ALL INDIA RADIO ENGLISH NEWS

ALL INDIA RADIO NEWS ARCHIVE

ALL INDIA RADIO TALKS AND CURRENT AFFAIRS

RAJYA SABHA TV NEWS DISCUSSIONS

SANSAD TV

VIDEHA e-LEARNING YOUTUBE CHANNEL

https://www.youtube.com/channel/UC4abVKqMj2pDWIAkXiOHp7A

....

http://bramhanews.blogspot.com/ (मैथिली समाचार)

http://www.mithilakhabar.com/ (नेपालक मैथिली ई पत्रिका)

http://mithilanews.com/

http://www.maithilinews.blogspot.com/ (मिथिला आ मैथिलीक समाचारक साइट)

http://www.hamargam.in/ (मैथिली न्यूज पोर्टल)

http://mithiladotcom.blogspot.com/ (मैथिली राष्ट्रीय दैनिक)

https://mppdainik.com/ (मैथिल पुनर्जागरण प्रकाश, मैथिली दैनिक)

http://mithilasamad.blogspot.com/ (मिथिला समाद, मैथिली दैनिक)

http://janakpurnews.blogspot.com/ (मिथिला आ मैथिलीक समाचारक साइट)

http://www.mithilalok.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल)

http://mithimedia.blogspot.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल)

http://www.mithimedia.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल)

https://mithiladharohar.blogspot.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल)

https://simanchal.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल)

https://maithilijindabaad.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल)

....

https://kirtinath.blogspot.com/ (कीर्तिनाथ झा ब्लौग)

http://jct27novmaithili.blogspot.com/ (जगदीश चन्द्र ठाकुर "अनिल" क ब्लॉग)

http://brikhesh.blogspot.com/ (बृषेश चन्द्र लाल)

http://www.chetnasamiti.org/ (चेतना समिति, पटनाक वेबसाइट)

http://shiva-pustak-bhandar.blogspot.com/ (मैथिली पोथी कीनू)

https://mishrarn.blogspot.com/ (भोरसँ साँझ धरि)

https://rjanakpuri.blogspot.com/ (साहित्यपुरी)

http://bataahmaithil.in/

http://maithilpravahika.org/

http://ganeshbawra.blogspot.com/

http://maithilinews.com/

http://anandjhakavitakahani.blogspot.com/

http://chaaywala.blogspot.com/

http://maithilputr.blogspot.com/

http://maithilputramanu.blogspot.com/

http://mithilanchalpatrika.blogspot.com/

http://mithilakbat.blogspot.com/

http://maithilitimesonline.blogspot.com/

http://mithilavidehavajjitirhut.blogspot.com/

http://samadiya.blogspot.com/

http://jitumaithili.blogspot.com/

http://pratipadamaithili.blogspot.com/

http://bhatsimar.blogspot.com/

http://maithilirangmanch.blogspot.com/

http://www.mithilavaani.blogspot.com/

http://www.maithilisongsjagat.co.in/

http://mithilablog.com/

http://www.lahakchahak.com/

http://www.jaimithila.com/

http://www.dahejmuktmithila.org/

http://mithilavaani.blogspot.com/

http://www.chamundanagarpachahi.com/

http://kisunsankalplok.wordpress.com/

http://www.kisunsankalplok.co.nr/

http://maithilisongshub.blogspot.com/

http://www.rajnipallavi.com/

https://maithilinewsnetwork.com/

https://mithilamirror.com/

https://www.emithila.in/

http://csts.org.in/ (CSTS)

http://www.samaysaal.com/ (समय साल)

https://www.maithili.org.in/ (रोशन चौधरी)

https://doorvaksata.org/ (मिशन दूर्वाक्षत)

http://mithilaksharshikshaabhiyan.in.net/ (मिथिलाक्षर शिक्षा अभियान)

http://mithilakshar.in/ (मिथिलाक्षर शिक्षा अभियान)

https://missionmithilakshar.blogspot.com/ (सिद्धिरस्तु- मिशन मिथिलाक्षर लिपि)

https://mithilani.in/ (मिथिलानी)

https://www.maithilmanch.in/ (मैथिल मंच)

http://madhubani.co.in/

http://www.premkumarmallik.com

http://apandalan.wordpress.com/

http://www.mithilaworld.tk/

http://www.mithilachowk.com/

http://maithilisongsgeet.blogspot.com/

http://rayprabhatbhatt.blogspot.com/

http://amitmohanjha83.blogspot.com/

https://maithiliswasthyaparicharcha.blogspot.com/ (मैथिली स्वास्थ्य परिचर्चा- रमाकर चौधरीक ब्लॉग)

http://maithili-darpan.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://mithilatol.blogspot.com (मिथिलाटोल मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://maithilicinema.blogspot.com/ (मैथिली फिल्म्स)

http://maithilifilms.blogspot.com/ (मैथिली फिल्म्स)

http://maithili-drama.blogspot.com/ (विदेह मैथिली नाट्य उत्सव- बेचन ठाकुरक ब्लॉग)

http://mjnk.co.cc/ (ई जनकपुर न्यूज़, तराई मॉडल, मिथिला इन्फोर्मेशन)

http://www.TeraiNepal.co.cc/ (तराई नेपाल मिथिला जनकपुर मधेश हालचाल Anytime Anywhere see)

http://maithilaurmithila.blogspot.com/ (मैथिलक आ मिथिलाक लोकप्रिय ब्लॉग)

https://www.mithiladainik.in/ (मिथिला दैनिक)

http://www.mithilaamanch.blogspot.com (मिथिला मंच)

http://maithilisong.blogspot.com/ (मिथिला आ मैथिलीक समाचारक ब्लॉग)

http://maithilifoundation.blogspot.com/ (मैथिली फाउन्डेशन)

http://maithilibhasha.blogspot.com/ (काश्यप कमलक ब्लॉग)

http://rkjteoth.blogspot.com/ (रूपेश कुमार झा "त्योंथ"क ब्लॉग)

http://paraati.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://singarhaar.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://vaachik.wordpress.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://mithilainfo.blogspot.com (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://mithlasamachaar.blogspot.com (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://pilakhwar.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://desilbayna.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://maithilynjha.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://gaam-ghar.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://mithila-mihir.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://www.maithililekhaksangh.blogspot.com/ (मैथिली लेखक संघक जालस्थल)

http://www.maithili.co.uk/ (मिथिला कल्चरल ऑर्गेनाइजेशन, यू.के.)

http://minapjanakpur.org/ (मिनाप, जनकपुर)

http://www.airdarbhanga.org/ (आकाशवाणी दरभंगाक साइट)

http://mithilangan.org/ (मिथिलांगनक साइट)

http://www.desilbayana.com/ (देसिल बयना, हैदराबाद)

http://www.vmym.in/ (विद्यपति मैथिल युवा मंच)

http://www.jaimithila.com/ (मिथिलाक सभ्यता, संस्कृति, विभूति, गीत-संगीत आ बहुत रास जानकारीक लेल)

http://sobhagyamithilatv.com/ (सौभाग्य मिथिला- पहिल मैथिली चैनल)

http://kashyap-mithila.blogspot.com/

https://kashyapartschool.wordpress.com/ (कृष्ण कुमार कश्यप आ शशिबालाक साइट)

http://mithilapaintingtraining.blogspot.com/

http://dularuababumaithilifilm.blogspot.com/

http://senuraklaajmaithilifilm.blogspot.com/

http://maithlivideosongs.blogspot.com/

http://kalikantjhabuch.org/ (काली कांत झा "बूच")

http://saketanands.blogspot.com/ (साकेतानन्दजीक जालवृत्त)

http://gunjang.blogspot.com/ (गुंजनजीक जालवृत्त)

http://darihare.blogspot.com/ (श्याम दरिहरेक जालवृत्त)

http://deoshankarnavin.blogspot.com/ (देवशंकर नवीनक जालवृत्त)

http://www.udayanarayana.com/ (नचिकेताक साइट)

http://www.indianembassy.org.np/ (भारतीय दूतावास नेपाल)

http://www.purvottarmaithilsamaj.com/ (पूर्वोत्तर मैथिल समाज)

http://www.purvottarmaithil.blogspot.com/ (मिथिला सांस्कृतिक समन्वय समितिक त्रैमासिक पत्रिका)

http://apanmithladhaam.blogspot.com/

http://maithilikavita.blogspot.com/

http://pankajjha23.blogspot.com/

http://maithili-haiku.blogspot.com/

http://manak-maithili.blogspot.com/

http://mithilauday.org/

http://dsal.uchicago.edu/lsi/ (Linguistic Survey of India, Gramophone recordings)

http://dsal.uchicago.edu/lsi/taxonomy/term/1718 (Linguistic Survey of India, Gramophone recordings, Maithili)

http://music2.cooltoad.com/music/category.php?id=10576

http://maithiliacademy.org/

https://maithiliacademybihar.org/ (मैथिली अकादमी, पटना)

मैथिली भोजपुरी अकादमी, दिल्ली

http://artandculture.delhigovt.nic.in/wps/wcm/connect/doit_art/Art+Culture+and+Language/Home/Maithili-Bhojpuri+Academy/

http://maithili.sourceforge.net/

http://ansiss.org/

http://fedoraproject.org/

https://fedorahosted.org/fuel/wiki/fuel-maithili

http://l10n.gnome.org/teams/mai

http://translate.fedoraproject.org/languages/mai

http://www.biharlokmanch.org/ (मिथिला-मैथिली पोथी ऑनलाइन कीनू)

http://www.biharlokmanch.org/mithila_products_online.php (Buy Mithila-Maithili books online)

http://mithila-haat.com/ (Buy Mithila-Maithili books/ other materials online)

http://www.antikaprakashan.com/ (अंतिका प्रकाशनक साइट- मैथिली प्रकाशक)

https://shashiprakashan.blogspot.com/ (शशि प्रकाशन- - मैथिली प्रकाशक)

https://pallavipublication.blogspot.com/ (पल्लवी प्रकाशन- - मैथिली प्रकाशक)

http://www.navarambh.com/ (नवारम्भ- - मैथिली प्रकाशक)

http://www.gorkhapatra.org.np/

http://www.sajha.org.np/

http://www.kantipuronline.com/

http://mithilahyd.org/

http://www.jyoticonsultant.com/ (मैथिलक नौकरी डॉट कॉम)

http://www.mithilamanthan.com/

http://www.brandbihar.com/

http://www.biharbrains.org/

http://maithilijokes.blogspot.com/

http://www.rdo91fm.blogspot.com/

http://www.kfm961.com/ (हेल्लो मिथिला कार्यक्रम प्रत्येक शनिकेँ नेपाली समयानुसार राति ९.३० बजेसँ ११ बजेधरि आ राजनीतिक विषयवस्तुपर केन्द्रित चौबटिया कार्यक्रम प्रत्येक सोमकेँ राति १० सँ ११ बजेधरि प्रसारण)

http://www.radiokantipur.com/ (हेल्लो मिथिला कार्यक्रम प्रत्येक शनिकेँ नेपाली समयानुसार राति ९.३० बजेसँ ११ बजेधरि आ राजनीतिक विषयवस्तुपर केन्द्रित चौबटिया कार्यक्रम प्रत्येक सोमकेँ राति १० सँ ११ बजेधरि प्रसारण)

http://www.jumptv.com/en/channel/nepal1/ (नेपाल1 टी.वी.-जम्प टी.वी. मैथिली कार्यक्रम सूचना)

http://janakifm.org.np/ (जानकी एफ.एम., मैथिली समाचार रेडियो)

http://www.mithilaradio.com/ (मैथिली रेडियो)

http://www.youtube.com/user/Janakifm (जानकी एफ.एम., मैथिली समाचार रेडियो Youtube channel)

http://www.radiomithila.org/ (मैथिली रेडियो)

http://www.appanmithila.org/ (रेडियो अप्पन मिथिला १४.४ MHZ)

http://www.janakpurtoday.com.np/

http://madanpuraskar.org/

http://www.madheshuk.org/ (एसोशिएशन ऑफ नेपाली मधेसीज इन यू.के.)

http://www.mithilaart.com/ (श्रीमति प्रभा झाक साइट)

http://www.mithilavihar.com/

http://www.sugatisopan.com/

http://www.maithilsamaj.org.in/

http://www.maithilsamaj.com/

http://www.janakpurcity.com/

http://www.janakpur.com.np/

http://home.att.net/~maithils/

http://shyamprakashjha.com/

http://ramanathjha.com/

http://www.ramajha.com/

http://sudhakar.co.in/maithili

http://www.maithils.net/

http://www.getpredictiononline.com/

http://www.bihartimes.com/

http://www.bihar.ws/

http://www.patnadaily.com/

http://www.krraman.blogspot.com/

http://www.adi-maithili-kavita.blogspot.com/

http://www.mithilasevasamiti.blogspot.com/

http://www.jankitoday.blogspot.com/

http://opjha.blogspot.com/

http://chitthajagat.in/ (देवनागरी लिपिक ब्लॉगक एग्रीगेटर)

http://mailorang.blogspot.com/ (मैलोरंग नाट्य संस्थाक ब्लॉग)

http://mailorang.in/ (मैलोरंग)

http://vandanasgeet.blogspot.com/

http://www.darbhangaraj.blogspot.com/

http://mithila_samachar.tripod.com/mithilasamachar/ (मिथिला आ मैथिलीक समाचारक साइट)

http://www.ciilcorpora.net/maisam.htm

http://www.ildc.in/Maithili/MIindex.aspx (मैथिली अओजार आ फॉन्ट)

http://www.mithilaarts.com/

http://www.mithilapainting.org/

http://www.maithili.net/ (मिथिला-मैथिल-मैथिलीक लोकप्रिय साइट)

http://www.mithilaonline.com/ (मिथिला-मैथिल-मैथिलीक लोकप्रिय साइट)

http://www.onlinemithila.in/ (मिथिला-मैथिल-मैथिलीक लोकप्रिय साइट)

http://www.nnl.gov.np/

http://www.nepalacademy.org.np/

http://www.karnagoshthi.org/

http://surmasti.com/

http://www.maithiliworld.com/

http://www.mithila-museum.com/aboutMM/Eindex.html

http://www.tribhuvan-university.edu.np/

http://www.swastifoundation.com/ (स्वस्ति फाउन्डेशनक साइट)

http://foundationsaarcwriters.com/

http://www.opmcm.gov.np/

http://www.moe.gov.np/ (नेपाल सरकारक साइट)

http://lnmu.bih.nic.in/

http://gov.bih.nic.in/ (बिहार सरकारक साइट)

http://www.india.gov.in/

http://rajbhasha.nic.in/

http://www.hindinideshalaya.nic.in/

http://themithila.tripod.com/

http://www.mithilaconnect.com/

http://www.esabha.net/ (मैथिल विवाहक साइट)

http://www.maithilvivah.com/ (मैथिल विवाहक साइट)

http://www.kanyadan.net/ (मैथिल विवाहक साइट)

http://www.maithilbrahminvivahbandhan.org/ (मैथिल विवाहक साइट)

http://www.mithilashaadi.com/ (मैथिल विवाहक साइट)

http://www.kalyanifoundation.org/

http://www.madhubani.com/

http://www.janakpur.org/

http://www.darbhanga-friends.com/

http://www.hindisansthan.org/

http://www.biharassociation.net/

http://www.nationallibrary.gov.in/ (नेशनल लाइब्रेरी कोलकाता)

http://dpl.gov.in/ (दिल्ली पब्लिक लाइब्रेरी)

http://www.connemarapubliclibrarychennai.com/ (कोनेमारा पब्लिक लाइब्रेरी)

http://rrrlf.nic.in/ (राजा राम मोहन राय लाइब्रेरी फाउंडेशन)

http://www.sahitya-akademi.gov.in/(साहित्य अकादमीक साइट)

http://www.nbtindia.org.in/ (नेशनल बुक ट्रस्टक साइट)

http://www.csuchico.edu/anth/mithila/

http://web.mac.com/nadjagrimm/iWeb/JWDC/Mithila%20Art%20.html

http://www.southasianist.info/india/mithila/index.html

http://www.mithilalive.com/

http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=mai

http://linguistlist.org/forms/langs/LLDescription.cfm?code=mai

http://www.languageshome.com/English-Maithili.htm

http://www.rosettaproject.org/archive/mai

http://www.nepalgov.gov.np/

http://maithili-mp3-songs.folkmusicindia.com/

http://www.ciil.org/ (भारतीय भाषा संस्थानक साइट)

http://www.ciillibrary.org/

http://www.lisindia.net/Maithili/Maithili.html

http://www.ntm.org.in/languages/maithili/default_maithili.asp (राष्ट्रीय अनुवाद मिशन)

http://www.samsung.com/in/news/localnews/2012/tagore-literature-awards-bring-together-india-best-literary-talent (TAGORE LITERATURE AWARD)

http://www.samsung.com/in/news/localnews/2011/samsung-felicitates-the-winners-of-tagore-literature-awards-2010 (TAGORE LITERATURE AWARD)

http://www.samsung.com/in/Tagore-Awards/index.html (TAGORE LITERATURE AWARD)

http://jnanpith.net/ (भारतीय ज्ञानपीठक साइट)

http://bparishad.in/ (भारतीय भाषा परिषद, कोलकाताक साइट)

http://www.bharatiyabhashaparishad.com/ (भारतीय भाषा परिषद, कोलकाताक वागर्थ)

http://www.themanbookerprize.com/ (मैन-बुकर पुरस्कारक साइट)

http://www.commonwealthfoundation.com/ (कॉमनवेल्थ फाउन्डेशनक साइट)

http://www.crossword.in/ (वोडाफोन-क्रॉसवर्डक साइट)

http://www.pulitzer.org/ (पुलित्जर पुरस्कारक साइट)

http://nobelprize.org/ (नोबेल पुरस्कारक साइट)

http://www.goakonkaniakademi.org/akademi/aims.htm (गोवा कोंकणी अकादमीक साइट)

http://www.museindia.com/

http://www.asiawrites.org

http://indianorway.wordpress.com/

http://samanvayindianlanguagesfestival.org/

http://jaipurliteraturefestival.org/

http://dscprize.com/

http://www.hindu.com/lr/2011/04/03/stories/2011040350010100.htm

http://southasianlitfest.com/

http://www.varnamala.org/

http://india.poetryinternationalweb.org/

http://www.fortunecity.com/victorian/charcoal/49/

http://www.tarainews.com.np/

VIDEHA IST MAITHILI FORTNIGHTLY EJOURNAL ARCHIVE

http://videha-archive.blogspot.com/

विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका मैथिली पोथीक आर्काइव

http://videha-pothi.blogspot.com/

विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका ऑडियो आर्काइव

http://videha-audio.blogspot.com/

विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वीडियो आर्काइव

http://videha-video.blogspot.com/

विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका मिथिला चित्रकला, आधुनिक कला आ चित्रकला

http://videha-paintings-photos.blogspot.com/

विदेह ई-पत्रिकाक सभटा पुरान अंक Videha e journal's all old issues

http://sites.google.com/a/videha.com/videha/

विदेह ई-पत्रिकाक पहिल ५० अंक

https://sites.google.com/a/videha.com/videha-archive-part-i/
विदेह ई-पत्रिकाक ५०म सँ १४९ म अंक

https://sites.google.com/a/videha.com/videha-archive-part-ii/
विदेह ई-पत्रिकाक १५०म आ आगाँक अंक

https://sites.google.com/a/videha.com/videha-archive-part-iii/

मैथिली पोथी डाउनलोड Maithili Books Download

http://sites.google.com/a/videha.com/videha-pothi

मैथिली ऑडियो संकलन Maithili Audio Downloads

http://sites.google.com/a/videha.com/videha-audio

मैथिली वीडियोक संकलन Maithili Videos

http://sites.google.com/a/videha.com/videha-video

मिथिला चित्रकला/ आधुनिक चित्रकला आ चित्र Mithila Painting/ Modern Art and Photos

http://sites.google.com/a/videha.com/videha-paintings-photos/

सगर राति दीप जरय

http://sagarraatideepjaray.blogspot.com/
http://sagarraatideepjaray.wordpress.com/

विदेह मैथिली क्विज :
http://videhaquiz.blogspot.com/

विदेह मैथिली जालवृत्त एग्रीगेटर :

http://videha-aggregator.blogspot.com/
विदेह मैथिली साहित्य अंग्रेजीमे अनूदित

http://madhubani-art.blogspot.com/
विदेहक पूर्व-रूप "भालसरिक गाछ" :

http://gajendrathakur.blogspot.com/
विदेह इंडेक्स :

http://videha123.blogspot.com/
विदेह फाइल :

http://videha123.wordpress.com/

Maithili Sign Language- पहिल मैथिली संकेत लिपि ब्लॉग

https://maithili-sign-language.blogspot.com/

विदेह ब्राह्मी- ब्राह्मी लिपिमे मैथिलीक पहिल ब्लॉग

https://maithili-brahmi.blogspot.com/

विदेह खरोष्ठी- खरोष्ठी लिपिमे मैथिलीक पहिल ब्लॉग

https://maithili-kharoshthi.blogspot.com/

विदेह कैथी लिपिमे- मैथिलीक कैथी लिपिमे पहिल ब्लॉग

https://maithili-kaithi.blogspot.com/

विदेह नेवाड़ी लिपिमे- मैथिलीक नेवाड़ी लिपिमे पहिल ब्लॉग

https://maithili-newari.blogspot.com/

विदेह आइ.पी.ए. लिपिमे- मैथिलीक आइ.पी.ए.मे पहिल ब्लॉग

https://maithili-ipa.blogspot.com/

विदेह- उर्दू नस्तालिक लिपिमे मैथिलीक पहिल ब्लॉग

https://maithili-urdu.blogspot.com/

विदेह- तिब्बती लिपिमे मैथिलीक पहिल ब्लॉग

https://maithili-tibetan.blogspot.com/

विदेह: सदेह : पहिल तिरहुता (मिथिलाक्षर) जालवृत्त (ब्लॉग)

http://videha-sadeha.blogspot.com/

विदेह:ब्रेल: मैथिली ब्रेलमे: पहिल बेर विदेह द्वारा

http://videha-braille.blogspot.com/

विदेह गूगल-ग्रुप

https://groups.google.com/g/videha

गजेन्द्र ठाकुर इडेक्स

http://gajendrathakur123.blogspot.com

नेना भुटका

http://mangan-khabas.blogspot.com/

Videha Radio विदेह रेडियो:मैथिली कथा-कविता आदिक पहिल पोडकास्ट साइट

http://videha123radio.wordpress.com/

http://videha.listen2myradio.com/

विदेह मैथिली नाट्य उत्सव

http://maithili-drama.blogspot.com/

समदिया

http://esamaad.blogspot.com/

मैथिली फिल्म्स

http://maithilifilms.blogspot.com/

मैथिली हाइकू

http://maithili-haiku.blogspot.com/

मानक मैथिली
http://manak-maithili.blogspot.com/

विहनि कथा

http://bihanikatha.blogspot.com/

मैथिली कविता

http://maithili-kavita.blogspot.com/

मैथिली कथा
http://maithili-katha.blogspot.com/

मैथिली समालोचना
http://maithili-samalochna.blogspot.com/
Maithili Literature in English

http://madhubani-art.blogspot.com/

तिरहुता- कैथी फॉण्ट/ मैथिल ब्राह्मणक पञ्जी आधारित इतिहास

https://deepblue.lib.umich.edu/bitstream/handle/2027.42/110341/pandey_1.pdf?sequence=1 (उत्तर-बिहारक मैथिल ब्राह्मणमे जाति)

https://www.unicode.org/L2/L2009/09329-maithili.pdf (यूनीकोड तिरहुता फॉण्ट लेल आवेदन ३० सितम्बर २००९- विदेहक सहयोग)

https://www.unicode.org/L2/L2011/11175r-tirhuta.pdf (यूनीकोड तिरहुता फॉण्ट लेल आवेदन ५ मई २०११- विदेहक सहयोग)

http://www.tirhutalipi.4t.com/ (देवनागरी-तिरहुता फॉण्ट- वेस्टर्न आधारित)

http://www.anujha.co.cc/ (देवनागरी यूनीकोड आधारित तिरहुता फॉन्ट-मिथिला)

"विकीपीडिया"मे मैथिली

http://translatewiki.net/wiki/Project:Translator

http://meta.wikimedia.org/wiki/Requests_for_new_languages/Wikipedia_Maithili

http://translatewiki.net/wiki/Special:Translate?task=untranslated&group=core-mostused&limit=2000&language=mai

http://incubator.wikimedia.org/wiki/Wp/mai

http://translatewiki.net/wiki/MediaWiki:Mainpage/mai

अंतिम पाँचू साइट विकी मैथिली प्रोजेक्टक अछि। एहि लिंक सभ पर जा कय प्रोजेक्टकेँ आगाँ बढ़ाऊ।

यूनीकोड तिरहुता फॉण्ट, "विकीपीडिया"मे मैथिली आ आब मैथिली "गूगल ट्रान्सलेट"मे सेहो। अगिला लक्ष्य "अमेजन अलेक्सा"
गूगल ट्रान्सलेट
गूगल ट्रान्सलेटक लिंक
https://translate.google.com/?sl=en&tl=mai&op=translate
गूगल ट्रान्सलेटकेँ आर पुष्ट करबाक खगता छै तइ लेल अगिला काज अढ़ा रहल छी:
https://translate.google.com/about/contribute/
Crowdsource Maithili Community
Please fill the form
Next Step
Download the Crowdsource app from android play store and start contributing
or go to web on the following link for contributing:
https://crowdsource.google.com/about/
Crowdsource by Google is a gamified platform that empowers users to directly train Google's artificial intelligence systems and make Google products work equally well for everyone, everywhere.

प्रारम्भ:
विकीपीडिया ०१ फरबरी २००८ लिंक
https://books.google.co.in/books?id=VC-BD5Ad6z4C&lpg=PA1&pg=PA1#v=onepage&q&f=false (मैथिली देवनागरी)
https://books.google.co.in/books?id=cTezCU59bJwC&lpg=PP1&pg=PP1#v=onepage&q&f=false (मैथिली तिरहुता)
https://books.google.co.in/books?id=3zKudz6wAO8C&lpg=PP1&pg=PP1#v=onepage&q&f=false (मैथिली ब्रेल)
गूगल ट्रन्सलेट २३ जून २०११क लिंक
https://www.facebook.com/groups/videha/permalink/138489416229195/
गूगल ट्रांसलेशन टूलमे
"बिहारी" भाषाक बदलामे मैथिली लेल अलग ट्रांसलेशन टूल बनेबाक आवेदन विदेहक सदस्यगण द्वारा देल गेल अछि। अपन योगदान गूगल ट्रांसलेट लेल करू, आ कएल सम्पादन बदलबा काल कारण मे (अंग्रेजीमे) "बिहारी" नाम्ना कोनो भाषा नै हेबाक चर्चा करू। ऐ लिंकपर अनुवाद करू; गूगल एकाउंटसँ लॉग इन केलाक बाद
।

http://www.google.com/transconsole/giyl/chooseProject
http://www.google.com/transconsole/giyl/chooseActivity?project=gws&langcode=bh (link closed)

मिथिलाक्षर (तिरहुता) फॉण्ट लेल आवेदन ३० सितम्बर २००९ आ फेर संशोधित आवेदन ५ मई २०११ कें श्री अंशुमन पाण्डेय द्वारा देल गेल आ दुनू बेर ऐमे विदेहक सहयोगक वर्णन भेल। ११ जूनकें श्री अंशुमन पाण्डेय एकर स्वीकृतिक सूचना विदेहक फेसबुक ग्रुपपर देलनि। आब ई फॉण्ट बनि कऽ तैयार अछि आ नीचाँक लिकपर डाउनलोड लेल उपलब्ध अछि।

तिरहुता, नेवाड़ी आ कैथी फॉण्ट डाउनलोड Google's Noto Fonts project/ GitHub

तिरहुता नोटो फॉण्ट	कैथी ओटीएफ	कैथी टीटीएफ	नेवाड़ी ओ.टी.एफ.	नेवाड़ी टी.टी.एफ.

https://fonts.google.com/ (Google Open Fonts download)

Tirhuta Offline Keyboard download

Keyman Tirhuta/ Vedic Devanagari Keyboards Download

https://malarproject.gitlab.io/tirhuta (Tirhuta Keyboard Online)

https://keymanweb.com/?_ga=2.7155890.1818820209.1675749426-2042013574.1675749426#mai-tirh,Keyboard_tirhuta

https://keymanweb.com/?_ga=2.241635586.1818820209.1675749426-2042013574.1675749426#mai-tirh,Keyboard_malar_tirhuta

https://aksharamukha.appspot.com/converter (Script/ Website Convertor)

https://aksharamukha.appspot.com/keyboards [Input (IME]

https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts (fonts- opensource)

https://www.cdac.in/ (Tirhuta/ Unicode Typing Tool)

अमेजन अलेक्सा मैथिली (शीघ्र....)

किछु मैथिली विकिपिडिया पेजक लिंक:

विदेह (पत्रिका) https://mai.wikipedia.org/s/kgv
इन्टरनेटक संसारमे मैथिली भाषा https://mai.wikipedia.org/s/s6h

भालसरिक गाछ https://mai.wikipedia.org/s/ipm

विदेह https://mai.wikipedia.org/s/ie1

विदेहक फेसबुक भर्सन https://mai.wikipedia.org/s/iu1

विदेह सम्मान https://mai.wikipedia.org/s/jc2

विदेह आर्काइभ https://mai.wikipedia.org/s/jc0

विदेह मिथिला रत्न https://mai.wikipedia.org/s/jc3

विदेह मिथिलाक खोज https://mai.wikipedia.org/s/jc4

विदेह सूचना संपर्क अन्वेषण https://mai.wikipedia.org/s/jc5

श्रुति प्रकाशन https://mai.wikipedia.org/s/iu7

अनचिन्हार आखर https://mai.wikipedia.org/s/ion

मैथिली गजल https://mai.wikipedia.org/s/idz

मैथिली बाल गजल https://mai.wikipedia.org/s/iex

मैथिली भक्ति गजल https://mai.wikipedia.org/s/if1

....

किछु मैथिल पोथी, ऑडियो-वीडियो, कलाकृति/ यू ट्यूब चैनल डाउनलोड साइट (ओपन सोर्स)
NCERT BHASHA SANGAM
NCERT (Maithili-English-Hindi Conversations)
मैथिली-हिन्दी वार्तालाप (३ घण्टा)
मैथिली (मैथिली संकेत भाषा सहित- मैथिलीमे पहिल बेर)
https://www.youtube.com/@videha_ejournal
https://youtu.be/TebuC-IrSs8
https://ncert.nic.in/bs-2021.php
SAHITYA AKADEMI

http://sahitya-akademi.gov.in/publications/e-books.jsp

http://sahitya-akademi.gov.in/general/Digitalbooks.jsp

CIIL

http://corpora.ciil.org/maisam.htm

अखियासल (रमानन्द झा रमण)

http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI1.pdf

जुआयल कनकनी- महेन्द्र

http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI2.pdf

प्रबन्ध संग्रह- रमानाथ झा (बी.पी.एस.सी. सिलेबस)

http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI3.pdf

सृजन केर दीप पर्व- सं केदार कानन आ अरविन्द ठाकुर

http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI4.pdf

मैथिली गद्य संग्रह- सं शैलेन्द्र मोहन झा

http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI5.pdf

ARCHIVE.ORG (विजयदेव झा)

https://archive.org/details/vijay_deo_jha

Videha Maithili eBooks/ eJournals/ Video Archive

http://videha.co.in/archive.htm

IGNCA

http://ignca.nic.in/coilnet/mithila.htm

http://ignca.nic.in/coilnet/kalyani.htm (MAITHILI ENGLISH DICTIONARY)

मिथिला दर्शन

https://mithiladarshan.com/ (online pdf of Maithili journal)

तीरभुक्ति

https://archive.org/details/@teerbhukti_journal

OLE NEPAL's E-PUSTAKALAYA (https://pustakalaya.org/en/)

पोथीक लिंक

आइ.जी.एन.सी.ए.- ए.एस.आइ. https://ignca.gov.in/divisionss/asi-books/

https://ignca.gov.in/Asi_data/16612.pdf (History of Navya-Nyaya in Mithila)
https://ignca.gov.in/Asi_data/42365.pdf (Studies in Jainism and Buddism in Mithila)
https://ignca.gov.in/Asi_data/63227.pdf (Mithila in the Age of Vidyapati)
https://ignca.gov.in/Asi_data/64994.pdf (Cultural Heritage of Mithila)
https://ignca.gov.in/Asi_data/72754.pdf (Mithila under the Karnatas)

ए.एस.आइ.अंग्रेजी https://tspasibhopal.nic.in/assets/pdf/publication/temples_of_mithila_english.pdf

ए.एस.आइ.हिन्दी https://tspasibhopal.nic.in/assets/pdf/publication/temple_of_mithila_hindi.pdf

मैथिली साहित्य संस्थान https://www.maithilisahityasansthan.org/resources

दर्शनीय मिथिला (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 1 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 2 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 3 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 4 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 5 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

https://bloomlibrary.org/language:mai (ब्लूम लाइब्रेरी मैथिली)

अरिपन फाउण्डेशन (http://www.aripanafoundation.org/)

PRATHAM BOOKS MAITHILI STORYWEAVER

https://www.youtube.com/playlist?list=PLAT74nNc2fmYaW29mRVAIgzRq63_9zWbI (मैथिली ऑडियो बुक्स)

https://www.youtube.com/channel/UCE1HEUJEzc-NUbMsHzklHLw (विदेह मैथिली-अंग्रेजी टॉकिंग रीड-अलाउड ऑडियो बुक आ संगमे मैथिली संकेत भाषा- दुनू मैथिलीमे पहिल बेर)

https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF (मसाई केर परिवर्तनकारी रेबेका)
https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT (चलू हम तँ ठीक छी ने!)
https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo (एकटा नीक दिन)

https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp (घर सभ)
https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7 (की अहाँ ऐ चिड़ै सभकेँ देखने छी?)

पोथी डॉट कॉम

https://store.pothi.com/browse/free-ebooks/?language=Maithili

I LOVE MITHILA

https://www.ilovemithila.com/maithili-books-pdf-free-download/ (पोथी डाउनलोड लिंक)

https://www.ilovemithila.com/ *(online maithili journal)*

https://maithili.com.np/ *(owner I Love Mithila)*

प्यारे मैथिल

https://www.youtube.com/channel/UCq30Llck2tNw8BI4t8jjzQg (*प्यारे मैथिल चैनल- किरण चौधरी आ संगीता आनन्द- मैथिलीक सभसँ लोकप्रिय यू ट्यूब चैनल)*

https://www.youtube.com/@mithiranglokt arang677 (मिथिरंग लोक तरंग)
https://www.youtube.com/MithilaChapter (मिथिला चैप्टर)

https://www.youtube.com/soumyajha (खिस्सा-पिहानी नेना भुटका लेल)

https://www.youtube.com/@maithilirangmanch9536 (मैथिली रंगमंच)

https://www.youtube.com/@kokilmanch4330 (कोकिल मंच)

https://www.youtube.com/@MithilaDarshan (मिथिला दर्शन)

https://www.youtube.com/@neelammaithili (नीलम मैथिली)

https://www.youtube.com/@maithiliganga4714 (मैथिली गंगा)

https://www.youtube.com/@UdayaSingh (रफ कट्स, नचिकेता)

https://www.youtube.com/@kunjbiharimithilaratna (कुञ्ज बिहारी)

https://www.youtube.com/@RAMBABUJHA (राम बाबू झा)

https://www.youtube.com/@VJEntertainments008 (वी. जे., विकास झा)

https://www.youtube.com/c/ilovemithila (आइ लव मिथिला)

https://www.youtube.com/@rajnipallavi (रजनी पल्लवी)

https://www.youtube.com/@PoonamMishra (पूनम मिश्र)

https://www.youtube.com/@ranjanajhasangeetdivyam2908 (रंजना झा)

https://www.youtube.com/@julijhaofficial8057 (जूली झा)

https://www.youtube.com/@maithilithakur (मैथिली ठाकुर)

जानकी एफ.एम समाचार

https://www.youtube.com/user/Janakifm/videos (जानकी एफ.एम समाचार)

Videha e-Learning

https://www.youtube.com/channel/UC4abVKqMj2pDWIAkXiOHp7A

संघ लोक सेवा आयोग/ बिहार लोक सेवा आयोगक परीक्षा लेल मैथिली (अनिवार्य आ ऐच्छिक) आ आन ऐच्छिक विषय आ सामान्य ज्ञान (अंग्रेजी माध्यम) हेतु सामिग्री [एन.टी.ए.- यू.जी.सी.-नेट-मैथिली लेल सेहो]

....

http://www.youtube.com/user/ggajendra71(विदेह)

https://www.youtube.com/gunjanshree

http://www.youtube.com/user/Maithilinews
http://www.youtube.com/user/jitumaithil (जितेन्द्र झा, जनकपुर)
http://www.youtube.com/user/sobhagya8 (सौभाग्य मिथिला)

http://www.youtube.com/user/rajnipallavi (रजनी पल्लवी)
http://www.youtube.com/user/bhaskaranjha (भाष्कर झा)
http://www.youtube.com/user/mahakalijha
http://www.youtube.com/user/karia1885
http://www.youtube.com/user/omuniv
http://www.youtube.com/user/sumankumar137
http://www.youtube.com/user/gyansjha
http://www.youtube.com/user/bclalan
http://www.youtube.com/user/gareri1986
http://www.youtube.com/user/avinashjha84
http://www.youtube.com/user/chandankumarjha1

http://www.youtube.com/user/mailorang
http://www.youtube.com/user/chandanmishra2010

http://www.youtube.com/user/nirmaana

http://www.youtube.com/user/Janakifm1

http://www.youtube.com/watch?v=XpSuVHtbaQ8&feature=mfu_in_order&list=UL

http://www.youtube.com/user/gxcng

http://www.youtube.com/user/gautamkrishna85

http://youtu.be/3i3OG5Nf3y8

http://youtu.be/sJnxSe-ckmo

http://www.youtube.com/user/jitmohanjha

http://www.youtube.com/user/MiTJnPNN

http://www.youtube.com/watch?v=-9KaC8ji9t4

http://www.youtube.com/user/luvvivek2k7

http://www.youtube.com/user/bindassatyandra

http://www.youtube.com/user/rustymind1

http://www.youtube.com/user/MrDeveshKarna

http://www.youtube.com/user/rambabushah

http://www.youtube.com/user/mukeshjha84

http://www.youtube.com/user/Mauahi
www.youtube.com/user/MrBasantjha
http://www.youtube.com/user/themadan
http://www.youtube.com/user/sentukhu

http://www.youtube.com/user/yarowjha

http://www.youtube.com/user/mkoxp
http://www.youtube.com/user/luvvick21

http://www.youtube.com/user/njyclubashok

http://www.youtube.com/user/MrRamkisor

http://www.youtube.com/user/pratyushsangita/
http://www.youtube.com/user/hellomithilaa

http://www.youtube.com/user/mariyoshj

http://www.youtube.com/user/dearshantanu/

www.youtube.com/user/RajuPrasadRajbanshi

www.youtube.com/user/premarshi
http://www.youtube.com/user/Dhipre (धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

http://www.youtube.com/user/TheShubhaprabhat

http://www.youtube.com/user/njyclubashok

http://www.youtube.com/user/mithilaconnect

http://www.youtube.com/user/NAYAKSAURABH80

http://www.youtube.com/user/Rabindra888

http://www.youtube.com/user/uday88mandal

http://www.youtube.com/user/nimesdeath

http://www.youtube.com/user/pawanks6102
http://www.youtube.com/user/sahayogee
http://www.youtube.com/user/sunilkumarpawan

http://www.youtube.com/user/videhuk

http://www.dailymotion.com/video/xjophq_documentary-kosi-katha_shortfilms#from=embed

http://blackbuddhas.com/

http://youtu.be/CPwpkn5YI1I

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com पर पठाउ।

विदेह मिथिलाक खोज

वि दे ह विदेह Videha বিদেহ http://www.videha.co.in विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

प्रस्तुत अछि विदेह, मिथिला, तीरभुक्ति आ तिरहुतक नामसँ विख्यात वर्तमान भारत आ नेपालमे पसरल माटिक प्राचीन आ नव स्थापत्य, चित्रांकित अभिलेख आ मूर्तिकलाक एकटा छोट संग्रह। ऐ संग्रहकेँ पूर्ण करबाक हेतु अपन बहुमूल्य संग्रह editorial.staff.videha@gmail.com केँ पठाउ। आर्काइवक सर्वाधिकार रचनाकार, सम्बन्धित फोटोग्राफर आ संग्रहकर्ताक लगमे छन्हि। फोटो सभ पठेबा लेल धन्यवाद पाठकगण। साभार। विशेष विवरण देखबा लेल क्लिक करू, ***दर्शनीय मिथिला****, Brochure 1, Brochure 2, Brochure 3 , Brochure 4, Brochure 5 (****मैथिली साहित्य संस्थान लिंक****), IGNCA ASI (Cultural Heritage of* ***Mithila-*** *search keyword Mithila),* ***Temple Survey Project ASI- English*** *आ* ***Hindi*** *.पूर्णतः अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल।*

 भुवनेश्वरी भगवतीपुर (Madhubani, Bihar) बौद्ध तारा सँ समानता नाकमे कुण्डल देखू	 सूर्य भगवतीपुर (Madhubani Bihar)	 विष्णु भगवतीपुर (Madhubani, Bihar)
 दुर्गा, पोखरिसँ भेटल, ओतहि बहेरी मन्दिर	 हरद्वार मन्दिर घनश्यामपुर	 गौरीशंकर, जमथरि, हैंठी बाली, मधुबनी

(बजारसँ दक्षिण)मे स्थापित	(दरभंगा)- चोरि भऽ गेल	
 गौरीशंकर, जमथरि, हैंठी बाली, मधुबनी	 गौरीशंकर, जमथरि, हैंठी बाली, मधुबनी	 गौरीशंकर, जमथरि, हैंठी बाली, मधुबनी
 गौरीशंकर, जमथरि, हैंठी बाली, मधुबनी	 गौरीशंकर, जमथरि, हैंठी बाली, मधुबनी	 बाइसी-बसैटी, अररिया मिथिलाक्षर ताम्रलेख
 बाइसी-बसैटी, अररिया मिथिलाक्षर ताम्रलेख	 बाइसी-बसैटी, अररिया मिथिलाक्षर ताम्रलेख	 बाइसी-बसैटी, अररिया मिथिलाक्षर ताम्रलेख
		 पूरणदेवी, पूर्णियाँ

धरहरा, बनमनखी, पूर्णियाँ, नर सिंह अवतार	धरहरा, बनमनखी, पूर्णियाँ, न रसिंह अवतार	
 बिदेश्वर स्थान अभिलेख, मधुबनी	 अन्धाराठाढी अभिलेख, मधुबनी	 बुद्ध अष्टधातु, सिसव बसंतपुर, बगहा
 12 शताब्दी, कोइलख, मधुबनी	 अग्नि बिदेश्वर स्थान, मधुबनी बुद्ध, मुंगेर	 अहिल्या स्थान
 अन्धाराठाढी, मधुबनी	 अशोक स्तंभ, बसाढ, वैशाली	 बुद्ध
 अवलोकितेश्वर तारा, भागलपुर	 बसाढ, वैशाली	 बुद्ध भूमिस्पर्श

		
बुद्ध, ताम्र	बुद्ध मस्तक, सुलतानगंज	वैशाली मूर्त्ति
		
चामुण्डा नाग-नागिनी, मुंगेर	मुकुटधारी बुद्ध, अंतीचक, भागलपुर	नाचैत गणेश, 10म शताब्दी, दरभंगा
		
दरभंगा म्युजियम	दरभंगा म्युजियम	दुर्गा, कार्त्तिकेय
		
10म शताब्दी, भीट भगवानपुर, अन्धा ठाढी	गणेश बुद्ध	गौतम बुद्ध, वैशाली
		

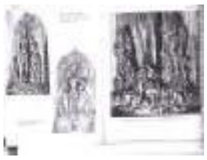
हरिहर बुद्ध	चिड़ैकँ खुआबैत महिला, राजमहल	लौरिया नन्दनगढ, अशोक स्तंभ
 लोमश सुदामा गुफा	 मुंगेर	 नागराज तीर्थंकर
 कुमारिल भटट फेकेलाह, नालन्दा	 विक्रमशिला विश्वविद्यालय, भागलपुर	 ठाढ बुद्ध
 पार्वती	 रामायण	 रामपुरवा वृषभ
 रामपुरवा	 बुद्धक अवशेष	 संकिसा

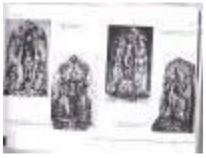
सप्तमातृका

सर्वतो भद्र मण्डल

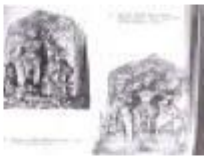
सूर्य

सूर्य

सूर्यक संगी

सूर्य, मधुबनी आ भागलपुर

मूर्त्ति

मूर्त्ति

मूर्त्ति, वैशाली

उमा माहेश्वर, कल्याणसुन्दर

वैशाली वृषभ शीर्ष

वैशाली, शालभंजिका भागलपुर

विष्णु बुद्धा

पाँखियुक्त महिला

अहिल्या

अष्टयोगिनी मन्दिर, सहरसा

बनगंगा

दरभंगा

दरभंगा नगर, 1934

दरभंगा मेडिकल कॉलेज

दुल्हदुल्हिन मन्दिर, जनकपुर

गण्डीश्वर

गंगासागर पोखरि, मधुबनी

हनुमान मन्दिर, मधुबनी

हरिहरस्थान

मधुबनी हॉस्पीटल

जनकपुर जानकी मन्दिर

जानकी मन्दिर

जानकी मन्दिर, सीतामढी

जानकी मन्दिर, सीतामढी

जिला स्वास्थ्य कार्यालय राजबिराज, नेपाल

कलनेश्वर बाबा

कपिलेश्वर

कोषलेखाकार्यालय, राजबिराज, नेपाल

मिथिला विश्वविद्यालय, दरभंगा

लक्ष्मीश्वर पैलेस, 1934

माध्यमिकविद्यालय , जनकपुर

महेन्द्र चौक, जनकपुर

जनकपुर मंडप

मिथिला, 1988 भूकम्प

पगलाबाबा धर्मशाला, जनकपुर, नेपाल

पंडौल अहल्या

मधुबनी बस स्टैंड	राज हेड ऑफिस, 1934	राज हॉस्पीटल, दरभंगा, 1934
		
सौराठ सभा	शिव मन्दिर, 1934	शिवशंकर सिनेमा, मधुबनी
		
श्यामा मन्दिर	विद्यापति मूर्त्ति, बिस्फी	उग्रतारा, तारास्थान, महिषी, सहरसा
		
विद्यापति स्मारक, बिस्फी	विस्फी, उदना महादेव	बिस्फी, विश्वेश्वरी भगवती
		
अहल्या मन्दिर, अहियारी	अशोक स्तंभ, वैशाली	स्तूप अशोक स्तंभ, वैशाली

		
बलिराजपुर किला पूर्वी गेट	बलिराजपुर किला मीनार	चण्डी स्थान, बिराटपुर, सहरसा
		
गाँधी पोखरि, ढाका, मोतिहारी	गाँधी विद्यालय, ढाका, मोतिहारी	गिरिजा स्थान, मधुबनी
		
हरिहर मन्दिर, सोनपुर	जैन मन्दिर, भागलपुर	जैन मन्दिर, वैशाली
		
कमलादित्य स्थान	कपिलेश्वर शिव मन्दिर	लौरिया नन्दनगढ
		

मदनेश्वर शिव मन्दिर	मन्दार पर्वत, बाँका	मोतिहारी सत्याग्रह स्मारक
 परमेश्वरी मन्दिर, ठाढी, मधुबनी	 रामजानकी मन्दिर, सीतामढी	 सत्याग्रह स्मारक, सीतामढी
 शांति स्तूप, वैशाली	 उच्चैठ भगवती	 उच्चैठ मन्दिर
 सिंघेश्वर स्थान, मधेपुरा	 सूर्यधाम, परसा	 उग्रतारा मन्दिर, महिषी, सहरसा
 वैशाली स्तूप	 विक्रमशिला विश्वविद्यालय, भागलपुर	 विराटपुर मन्दिर, मधेपुरा

वृषभ शीर्ष, रामपुरवा

सिंह शीर्ष, रामपुरवा

शरभ, नेपाल

पाँखियुक्त देवी, वैशाली

बाबा बडेश्वर, देवना, बनगाँव

वट वृक्ष, बनगाँव

भगवान विष्णु, देवना, बनगाँव

शास्त्रार्थ स्थल,तारास्थान महिषी

शास्त्रार्थ स्थल,तारास्थान महिषी

तारास्थान महिषी

माता तारा, तारास्थान महिषी

उग्रतारा (खादर वाणी तारा) मूर्ति, महिषी

वशिष्ठ मुनि, तारास्थान महिषी	आवर्धित काली उच्चैठ	बौद्धदेवी तारा वारी समस्तीपुर
		
भगवती देकुली	भगवती गिरिजा फुल्हर	भगवती मृणमूर्ति गन्धबारि
		
भगवती वारी समस्तीपुर	भुवनेश्वरी कोर्थ	देवीकाली कोर्थ
		
गंगामूर्ति नगरडीह दरभंगा	गोसाउनि मन्दिर कोर्थ	हैहट्ट देवी हाबीडीह
		
काली उच्चैठ	महिषासुरमर्दिनी बहेरी दरभंगा	महिषासुरमर्दिनी हाबीडीह
		

महिषासुरमर्दिनी नाहर-भगवतीपुर	उमा म्लेच्छमर्दिनी मिर्जापुर दरभंगा	यमुना भैरव बलिया मधुबनी
 भैरव, भैरव-बलिया	 नटराज, तारालाही	 शिव-पार्वती मन्दिर, कपिलेश्वरस्थान
 शिव-पार्वती मन्दिर, कपिलेश्वरस्थान	 शिव मन्दिर, सिंगिया, विस्पी	 उमामाहेश्वर, महादेवमठ
 उमामाहेश्वर, तिरहुत	 विष्णु, भवानीपुर	 विष्णु, भीठ भगवानपुर
 विष्णु, जयनगर	 विष्णु, लदहो	 विष्णु, साहो-पररी, हाबीडीह

शेषशायी विष्णु, सवास, मुजफ्फरपुर

वराह मूर्ति, तिलकेश्वरस्थान

मिथिलाक्षर अभिलेख, विष्णु बुद्ध मूर्ति

भगवती उच्चैठ, बेनीपट्टी

भगवती वाणेश्वरी, भंडारीसम

चामुण्डा मन्दिर, कटरा, मुजफ्फरपुर

अष्टभुज गणेश, हाबीडीह

अष्टभुज गणेश, कोर्थ

गंगा, आन्ध्रा-ठाढ़ी

महिषासुरमर्दिनी, दुर्गा

म्लेच्छमर्दिनी मन्दिर, मिर्जापुर, दरभंगा

नटराज

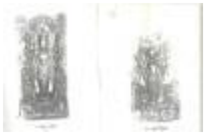

राममन्दिर, अहिल्यास्थान	सेहनी, वैशाली, विष्णु तिलक-यज्ञोपवीतधारी	रूपनगर शिव मन्दिर
 सूर्य, देकुली	 सूर्य मूर्ति, डिलाही	 सूर्य मूर्ति, विष्णु, बरुआर
 उमामाहेश्वर	 यमुना, आन्धा-ठाढ़ी	 सिमरौनागढ़ मूर्ति
 आदि काली, चैनपुर सहरसा चैनपुर सहरसा- मिथिलाक एकमात्र नीलकंठ मन्दिर, संगमे आदिकालीन भव्य काली-मन्दिर सेहो एहि गाममे अछि। महाशिवरात्रि आ कालीपूजा बड़ धूमधामसँ चैनपुरमे होइत अछि।	 त्योथागढ़क स्वामी माध्वानन्द कौलाचार्य काली मन्दिर त्योथा गढ़ लग। पुरान गढ़। एकर पूबमे ब्रह्मपुराक बाबा हरिहरनाथ महादेव मन्दिर आ दक्षिणमे उच्चैठ भगवती छथि।	 त्योथागढ़क दसमुखी काली त्योथा गढ़ लग। पुरान गढ़। एकर पूबमे ब्रह्मपुराक बाबा हरिहरनाथ महादेव मन्दिर आ दक्षिणमे उच्चैठ भगवती छथि।

 कोइलख (मधुबनी) देवीक मन्दिर	 अकौर, बेनीपट्टी, भगवती दुर्गा, भगवतीपीठ	 अकौर, बेनीपट्टी, भगवती दुर्गा, भगवतीपीठ
 १.अष्टभुज गणेश, कोर्थ २.शिव मन्दिर, सिंघिया, बिस्फी	 १. बौद्ध देवी तारा, वारी, समस्तीपुर २.उग्रतारा मन्दिर, महिषी, सहरसा	 १.भगवती, वारी २.भगवती, देकुली
 १. भगवती गिरिजा, फुलहर २.काली, उच्चैठ	 १. भैरव, भैरव बलिया २. उमा माहेश्वर, महादेवमठ	 १. देवीकाली, कोर्थ २. गुसाउनि स्थल मन्दिर, कोर्थ
 १. गणेश, लहेरियासराय २.उमामाहेश्वर ३. नटराज, ४. विष्णु, तिलक, जनउ धारी, सेहान, वैशाली	 १. गंगा मूर्ति, नगरडीह, दरभंगा २. भगवती मृण्मूर्ति, गन्धवारि	 १. हैहट्ट देवी, हाबीडीह २.भुवनेश्वरी, कोर्थ

 १. कथित काली, उच्चैठ, २.अष्टभुज गणेश, कोर्थ	 १. महिषासुर मर्दिनी, हाबीडीह, २.उमा, म्लेच्छमर्दिनी, मिर्जापुर, दरभंगा	 १.महिषासुरमर्दिनी, भगवतीपुर, नाहर, महिषासुर मर्दिनी, बहेरी, दरभंगा
 १. म्लेच्छमर्दिनी भगवती, मिर्जापुर, दरभंगा २. राम मन्दिर, अहिल्यास्थान	 १. म्लेच्छमर्दिनी भगवती, मिर्जापुर, दरभंगा २.सिंहेश्वर स्थान, मधेपुरा	 १. नटराज, तारालाही २. उमा माहेश्वर
 १_शेषसायी, सवास, मुजफ्फरपुर, २_नटराज_तारालाही ३_ भगवती ४_ उमा माहेश्वरी	 १- शिव पार्वती मन्दिर, कपिलेश्वर स्थान २. सूर्य मूर्ति डिलाही	 १_ सूर्यमूर्ति, विष्णु बरुआर २. गंगा, आन्ध्रा ठाढ़ी
 १_उच्चैठ भ्हगवती, बेनीपट्टी २_महिषासुरमर्दिनी, दुर्गा ३_ चामुण्डा	 १. वराहमूर्ति, तिलकेश्वरस्थान, २.विष्णु, भवानीपुर	 १. विष्णु, जयनगर २.विष्णु, भीठ भगवानपुर

मन्दिर, कटरा, मुजफ्फरपुर ४._भगवती वानेश्वरी, भण्डारिसम		
 १_विष्णु, लदहो, २.सूर्य, देकुली	 १_विष्णु_साहो परड़ी, स्थापित-हाभीडीह २.बुद्ध- विष्णु मूर्ति अभिलेख	 १_विष्णु, सेहान, २_वराह ३_गणेश ४.शिव मन्दिर_रूपनगर
 १_यमुना, आन्ध्रा ठाढ़ी, २.अष्टभुज गणेश, हाबीडीह	 १_यमुना, भैरव बलिया, २_शेष सायी, सवास, मुजफ्फरपुर, ३_नटराज_तारालाही ४_ भगवती ५_ उमा माहेश्वरी	 कथित, काली, उच्चैठ, बेनीपट्टी
 मूर्ति (मिथिला क्षेत्र)	 सम्भवतः सूर्य	 वेणुगोपाल, मिथिला
		

मिथिलाक खोज

ई आलेख हमर दशकसँ ऊपरक मिथिलाक यात्राक उपरान्तक सूत्र-वृत्तान्त अछि आ ऐमे ऐ सभ स्थानक स्थानीय निवासी आ गाइड सभक अकथनीय योगदान छन्हि । कखनो कालतँ भाड़ाक गाड़ीक ड्राइवर लोकनि सेहो नीक गाइड सिद्ध भेला।-गजेन्द्र ठाकुर

"मिथिलायदयश्च मध्यंते रिपवो इति मिथिला नगरी" - मिथिला जतऽ शत्रुकेँ मथल जाइत अछि- पाणिनीक विवरण।

किला आ गढ़

बलिराजपुर किला- मधुबनी जिलाक बाबूबरही प्रखण्डसँ ५ किलोमीटर पूब बलिराजपुर गाम अछि। एकर दक्षिण दिशामे एकटा पुरान किलाक अवशेष अछि। किला चारि किलोमीटर नमगर आ एक किलोमीटर चाकर अछि। दस फीटक मोट देबालसँ ई घेरल अछि।

असुरगढ़ किला- मिथिलाक दोसर किला मधुबनी जिलाक पूब आ उत्तर सीमा पर तिलयुगा धारक कातमे महादेव मठ लग ५० एकड़मे पसरल अछि।

जयनगर किला- मिथिलाक तेसर किला अछि भारत नेपाल सीमा पर प्राचीन जयपुर आ वर्त्तमान जयनगर लग। दरभंगा लग पंचोभ गामसँ प्राप्त ताम्र अभिलेख पर जयपुर केर वर्णन अछि।

नन्दनगढ़- बेतियासँ १२ मील पश्चिम-उत्तरमे ई किला अछि। तीन पंक्तिमे १५ टा ऊँच डीह अछि।

लौरिया-नन्दनगढ़- नन्दनगढ़सँ उत्तर स्थित अछि, एतऽ अशोक स्तंभ आ बौद्ध स्तूप अछि।

देकुलीगढ़- शिवहर जिलासँ तीन किलोमीटर पूब हाइवे केर कातमे दू टा किलाक अवशेष अछि। चारू दिस खधाइ अछि।

कटरागढ़- मुजफ्फरपुरमे कटरा गाममे विशाल गढ़ अछि, देकुली गढ़ जकाँ चारू कात खधाइ खुनल अछि।

नौलागढ़-बेगुसरायसँ २५ किलोमीटर उत्तर ३५० एकड़मे पसरल ई गढ़ अछि।

जयमंगलगढ़- बेगूसरायमे बरियारपुर थानामे काबर झीलक मध्य एकटा ऊँच डीह अछि। एतऽ ई गढ़ अछि। नाओकोठी (मझौल) गाम लग ई गढ़ अछि।

मंगलगढ़- समस्तीपुर जिलामे हसनपुर ब्लॉकमे दुधपुरा बजार लग देओढ गाम लग। भगवान बुद्धक उपदेश एतऽ भेल, स्थानीय राजा मंगलदेवक आग्रहपर बुद्ध किछु दिन एतऽ निवास सेहो केलन्हि।

अलौलीगढ़- खगड़ियासँ १५ किलोमीटर उत्तर अलौली गाम लग १०० एकड़मे पसरल ई गढ़ अछि।

कीचकगढ़- पूर्णिया जिलामे डेंगरघाटसँ १० किलोमीटर उत्तर महानन्दा नदीक पूबमे ई गढ़ अछि।

बेनूगढ़- टेढ़गाछ थानामे कवल धारक कातमे ई गढ़ अछि।

वरिजनगढ़- बहादुरगंजसँ छह किलोमीटर दक्षिणमे लोनसवरी धारक कातमे ई गढ़ अछि।

नेऊरी- दरभंगाक बिरौल प्रखण्डसँ १३ किलोमीटर पश्चिममे एकटा गढ़ अछि जे लोरिकक मानल जाइत अछि।

बुद्ध

कुन्दग्राम- हाजीपुरसँ बत्तीस किलोमीटर उत्तर-पूर्वमे बसाढ़-वैशाली आ लगमे वासोकुण्ड लग गाम गढ़-टीलासँ २ कि.मी. उत्तर-पूर्व अछि कुन्दग्राम , जतऽ जैनक २४म तीर्थंकर महावीरक जन्म भेल छलन्हि। एतऽ बुद्धक छाउर, अभिषेक पुषकरणी (राजा अभिषेकसँ पूर्व एतऽ नहाइत रहथि), अशोक स्तम्भ आ संसद-भवन (राजा विशालक गढ़) अछि।

पजेबागढ़ वनही टोल- एतऽ एकटा बुद्ध मूर्त्ति भेटल छल, मुदा ओकर आब कोनो पता नै अछि। ई स्थल सेहो रखबारी गामक लगे अछि।

मंगलगढ़- समस्तीपुर जिलामे हसनपुर ब्लॉकमे दुधपुरा बजार लग देओढ गाम लग। भगवान बुद्धक उपदेश एतऽ भेल, स्थानीय राजा मंगलदेवक आग्रहपर बुद्ध किछु दिन एतऽ निवास सेहो केलन्हि।

मुसहरनियां डीह- अंधरा ठाढ़ीसँ ३ किलोमीटर पश्चिम पस्टन गाम लग एकटा ऊँच डीह अछि। बुद्धकालीन एकजनियाँ कोठली, बौद्धकालीन मूर्त्ति, पाइ, बर्त्तनक टुकड़ी आ पजेबाक अवशेष एतऽ अछि।

अकौर- मधुबनीसँ २० किलोमीटर पश्चिम आ उत्तरमे अकौर गाममे एकटा ऊँच डीह अछि, जतऽ बौद्धकालक मूर्त्ति अछि।

लौरिया-नन्दनगढ़- नन्दनगढ़सँ उत्तर स्थित अछि, एतऽ अशोक स्तंभ आ बौद्ध स्तूप अछि।

विक्रमशिला- भागलपुरमे स्थित प्राचीन विश्वविद्यालय। भागलपुर जिलाक अंतीचक गाममे राजा धर्मपालक बनाओल बुद्ध विश्वविद्यालय अछि। १०८ व्याख्याता लेल रहबाक स्थान आ बाहरसँ पढ़य बला लेल सेहो स्थान एतऽ निर्मित अछि।

चम्पानगर- भागलपुरक पश्चिममे, आब नगरसँ सटि गेल अछि। ई जैन लोकनिक एकटा पवित्रस्थल अछि, एतऽ महावीर तीनटा बस्सावास केने रहथि। दू टा जैन मन्दिर एतऽ अछि, जे जैनक बारहम तीर्थंकर वासुपूज्य नाथकेँ समर्पित अछि। महावीर विदेहमे छह टा बस्सावास बितेलन्हि। बर्खा ऋतुमे चारि मास एक ठाम निवासकेँ बस्सावास कहल जाइ छल। बुद्ध एकोटा बस्सावास विदेहमे नै बितेलन्हि, मुदा वैशाली नगरीमे आम्रपालीक उद्यानमे लिच्छवीगणकेँ सन्देश देने छला। आम्रपालीसँ भिक्षा ग्रहण कऽ बुद्ध गेला वेणुमती करय चारि मासक बस्सावास।

अभिलेख

गौरी-शंकर स्थान, मधुबनी जिलाक जमथरि गाम आ हैंठी बाली गामक बीच ई स्थान गौरी आ शङ्करक सम्मिलित मूर्त्ति आ ऐपर मिथिलाक्षरमे लिखल पालवंशीय अभिलेख। बिदेश्वरस्थानसँ २-३ किलोमीटर उत्तर दिशामे ई स्थान अछि।

भीठ-भगवानपुर अभिलेख- राजा नान्यदेवक पुत्र मल्लदेवसँ संबंधित अभिलेख एतऽ अछि। मधुबनी जिलाक मधेपुर थानामे ई स्थल अछि।

भगीरथपुर- पण्डौल लग भगीरथपुर गाममे अभिलेख अछि जइसँ ओइनवार वंशक अंतिम दुनू शासक रामभद्रदेव आ लक्ष्मीनाथक प्रशासनक विषयमे सूचना भेटैत अछि।

मंदार पर्वत- बांका स्थित स्थलमे मिथिलाक्षरक गुप्तवंशीय ७म् शताब्दीक अभिलेख अछि। समुद्र मंथनक हेतु मंदारक प्रयोग भेल छल। निकटमे बौंसीमे जैनक बारहम तीर्थंकर वासुपूज्य नाथक दूटा मूर्त्ति अछि, पैघ मूर्ति लाल पाथरक अछि तँ दोसर काँसाक जकर सोझाँ दूटा पदचिन्ह अछि। जैनक बारहम तीर्थंकर वासुपूज्य नाथक जन्म चम्पानगरमे आ निर्वाण एत्तै भेल छलन्हि।

बिदेश्वर- मधुबनी जिलामे लोहनारोड स्टेशन लग स्थित शिवधामक स्थापना महाराज माधवसिंह केलन्हि। तइ युगक मिथिलाक्षरक अभिलेख सेहो एतऽ अछि।

बसैटी (बाइसी-बसैटी), अररिया अभिलेख - पूर्णियाँमे श्रीनगर लग मिथिलाक्षरक ई अभिलेख मिथिलाक पहिल महिला शासक रानी इद्रावतीक राज्यकालक वर्णन करैत अछि। रानी इन्द्रावती (१७८४-१८०२) जे अकालक समय फूड-फॉर-वर्क आ अन्य कल्याणकारी कार्यक प्रारम्भ केने रहथि।

जयनगर किला- मिथिलाक तेसर किला अछि भारत नेपाल सीमा पर प्राचीन जयपुर आ वर्त्तमान जयनगर लग। दरभंगा लग पंचोभ गामसँ प्राप्त ताम्र अभिलेख पर जयपुर केर वर्णन अछि।

विष्णु

हुलासपट्टी- मधुबनी जिलाक फुलपरास थानाक जागेश्वर स्थान लग हुलासपट्टी गाम अछि। कारी पाथरक विष्णु भगवानक मूर्त्ति एतऽ अछि।

पिपराही- लौकहा थानाक पिपराही गाममे विष्णुक मूर्त्तिक चारू हाथ भग्न भऽ गेल अछि।

मधुबन- पिपराहीसँ १० किलोमीटर उत्तर नेपालक मधुबन गाममे चतुर्भुज विष्णुक मूर्त्ति अछि।

कमलादित्य स्थान- अंधरा ठाढ़ी लगमे कमलादित्य स्थानक विष्णु मंदिर कर्णाट राजा नान्यदेवक मंत्री श्रीधर दास द्वारा स्थापित भेल।

झंझारपुर अनुमण्डलक रखबारी गाममे वृक्षक नीचाँ राखल विष्णु मूर्त्ति, गांधारशैली मे बनाओल गेल अछि।

मटिहानी- विष्णु मन्दिर

जनकपुर- बृहद् विष्णुपुराणमे मिथिलामाहात्म्यमे जनकपुर क्षेत्रक वर्णन अछि। सत्रहम शताब्दीमे संत सूर किशोरकँ अयोध्यामे सरयू धारमे राम आ जानकीक दू टा भव्य मूर्त्ति भेटलन्हि, जकरा ओ जानकी मन्दिर, जनकपुरमे स्थापित कऽ देलन्हि। वर्त्तमान मन्दिरक स्थापना टीकमगढ़क महारानी द्वारा १९११ ई. मे भेल। नगरक चारूकात यमुनी, गेरुखा आ दुग्धवती धार अछि। राम नवमी (चैत्र शुक्ल नवमी),जानकी नवमी (वैशाख शुक्ल नवमी) आ विवाह पंचमी (अगहन शुक्ल पंचमी) पर एतऽ मेला लगैए।

अंधरा-ठाढ़ीक स्थानीय वाचस्पति संग्रहालय- गौड़ गामक यक्षिणीक भव्य मूर्त्ति एतऽ राखल अछि।

गौतम तीर्थ- कमतौल स्टेशनसँ ६ किलोमीटर पश्चिम ब्रह्मपुर गाम लग एकटा गौतम कुण्ड पुष्करणी अछि।

मुंगेरक पूब ’सीता-कुण्ड’गर्म कुण्ड अछि, सीता जी एत्तै पृथ्वीमे समाहित भेल छली। ठंढ़ा जलक कुण्ड ’रामकुण्ड’, लक्ष्मण कुण्ड, भरत कुण्ड, आ शत्रुघ्न कुण्ड सेहो अछि, भैयारीमे बड़ड मिलान। से मिलान बाबू गढ़ नारिकेलमे सेहो छै, बेसी पढ़ल लिखल गाममे से आब कहाँ?

हलावर्त्त- जनकपुरसँ ३५ किलोमीटर दक्षिण पश्चिममे सीतामढ़ी नगरमे हलवेश्वर शिव मन्दिर आ जानकी मन्दिर अछि। एतसँ डेढ़ किलोमीटर पर पुण्डरीक क्षेत्रमे सीताकुण्ड अछि। हलावर्त्तमे जनक द्वार हर चलेबा काल सीता भेटलि छली। राम नवमी (चैत्र शुक्ल नवमी) आ जानकी नवमी (वैशाख शुक्ल नवमी) पर एतऽ मेला लगैए।

फुलहर-मधुबनी जिलाक हरलाखी थानामे फुलहर गाममे जनकक पुष्पवाटिका छल जतऽ सीता फूल लोढ़ै छली।

धनुषा- जनकपुरसँ १५ किलोमीटर उत्तर धनुषा स्थानमे पीपरक गाछक नीचाँ एकटा धनुषाकार खण्ड पड़ल अछि। रामक तोड़ल ई धनुष अछि। ऐसँ पूब वाणगंगा धार बहैए जे लक्ष्मण द्वारा वाणसँ उद्घाटित भेल छल।

सुग्गा- जनकपुर लग जलेश्वर शिवधामक समीप सुग्गा ग्राममे शुकदेवजीक आश्रम अछि। शुकदेवजी जनकसँ शिक्षा लेबाक हेतु मिथिला ऐल छला- ऐ ठाम हुनका ठहरेबाक व्यवस्था भेल छल।

सिंहेश्वर- मधेपुरासँ ५ किलोमीटरपर गौरीपुर गाम लग सिंहेश्वर शिवधाम अछि।

कपिलेश्वर- कपिल मुनि द्वार स्थापित महादेव मधुबनीसँ ६ किलोमीटर पश्चिममे अछि।

कुशेश्वर- समस्तीपुरसँ उत्तर-पूब, लहेरियासरायसँ ६० किलोमीटर दक्षिण-पूब आ सहरसासँ २५ किलोमीटर पश्चिम ई एकटा प्रसिद्ध शिवस्थान अछि। एतऽ चिड़ै-अभ्यारण्य सेहो अछि जतऽ उज्जर आ कारी गैबर, लालसर, दिघौछ, मैल, नकटा, गैरी, गगन, सिल्ली, अधानी, हरिअल, चाहा, करन, रतबा चिड़ै सभ नवम्बरसँ मार्च धरि देखबामे अबैए।

सिमरदह- थलवारा स्टेशन लग शिवसिंह द्वारा बसाओल शिवसिंहपुर गाम लग ई शिवमन्दिर अछि।

सोमनाथ- मधुबनी जिलाक सौराठ गाममे सभागाछी लग सोमदेव महादेव छथि।

मदनेश्वर- मधुबनी जिलाक अंधरा ठाढ़ीसँ ४ किलोमीटर पूब मदनेश्वर शिव स्थान अछि।

चण्डेश्वर- झंझारपुरमे हरड़ी गाम लग चण्डेश्वर ठाकुर द्वारा स्थापित चण्डेश्वर शिवस्थान अछि।

शिलानाथ- जयनगर लग कमला धारक कातमे शिलानाथ महादेव छथि।

उग्रनाथ- मधुबनीसँ दक्षिण पण्डौल स्टेशन लग भवानीपुर गाममे उगना महादेवक शिवलिंग अछि। विद्यापतिकेँ प्यास लगलन्हि तँ उगनारूपी महादेव जटासँ गंगाजल निकालि जल पियेलखिन्ह। विद्यापतिक हठ केलापर ऐ स्थान पर उगना हुनका अपन असल शिवरूपक दर्शन देलखिन्ह।

उच्चैठ छिन्नमस्तिका भगवती- कमतौल स्टेशनसँ १६ किलोमीटर पूर्वोत्तर उच्चैठमे कालिदास भगवतीक पूजा करैत छला। भगवतीक मौलिक मूर्त्ति मस्तक विहीन अछि।

उग्रतारा- मण्डन मिश्रक जन्मभूमि महिषीमे मण्डनक गोसाउनि उग्रतारा छथि।

भद्रकालिका- मधुबनी जिलाक कोइलख गाममे भद्रकालिका मंदिर अछि।

चामुण्डा- मुजफ्फरपुर जिलामे कटरागढ़ लग लक्ष्मणा वा लखनदेइ धार लग दुर्गा द्वारा चण्ड-मुण्डक वध कएल गेल। ओइ स्थानपर ई मन्दिर अछि।

परसा सूर्य मन्दिर- झंझारपुरमे सग्रामसँ पाँच किलोमीटर पूर्व परसा गाममे साढ़े चारि फीटक भव्य सूर्य मूर्त्ति भेटल अछि।

चैनपुर सहरसा- मिथिलाक एकमात्र नीलकंठ मन्दिर, संगमे आदिकालीन भव्य काली-मन्दिर सेहो ऐ गाममे अछि। महाशिवरात्रि आ कालीपूजा बड़ धूमधामसँ चैनपुरमे होइत अछि।

धरहरा, बनमनखी, पूर्णियाँमे नरसिंह अवतारक स्थान अछि, एकटा खोह जकाँ पैघ पाया अछि जइमे जे किछु फेकबै तँ बड़ी काल धरि गों-गोँ अबाज होइत रहत। ई स्थान आब नरसिंह भगवानक मूर्ति आ मन्दिरक कारणसँ बेस विकसित भऽ गेल अछि। एत्तै नरसिंह पाया फाड़ि अवतरित भेल छला।

बिसफी- मधुबनी जिलाक बेनीपट्टी थानामे कमतौल रेलवे स्टेशनसँ ६ किलोमीटर पूब आ कपिलेश्वर स्थानसँ ४ किलोमीटर पश्चिम बिसफी गाम अछि। ज्योतिरीश्वर पूर्व महाकवि विद्यापतिक जन्म-स्थान ई गाम अछि।

मिथिलाक बीस टा सिद्ध पीठ- १.गिरिजास्थान (फुलहर, मधुबनी), २.दुर्गास्थान (उचैठ, मधुबनी), ३.रहेश्वरी (दोखर, मधुबनी), ४.भुवनेश्वरीस्थान (भगवतीपुर, मधुबनी), ५. भद्रकालिका (कोइलख, मधुबनी), ६.चमुण्डा स्थान (पचाही, मधुबनी), ७.सोनामाइ (जनकपुर, नेपाल), ८.योगनिद्रा (जनकपुर, नेपाल), ९.कालिका स्थान (जनकपुर स्थान), १०.राजेश्वरी देवी (जनकपुर, नेपाल), ११.छिन्नमस्ता देवी (उजान, मधुबनी), १२.बनदुर्गा (खररख, मधुबनी), १३.सिधेश्वरी देवी (सरिसव, मधुबनी), १४.देवी-स्थान (अंधरा ठाढ़ी, मधुबनी), १५.कंकाली देवी (भारत नेपाल सीमा आ रामबाग प्लेस, दरभंगा), १६.उग्रतारा (महिषी, सहरसा), १७.कात्यानी देवी (बदलाघाट, सहरसा), १८.पुरन देवी(पूर्णियाँ), १९.काली स्थान (दरभंगा), २०.जैमंगलास्थान(मुंगेर), ५२. जनकपुर परिक्रमाक १५ स्थल आ ओतुक्का मुख्य देवता १. हनुमाननगर- हनुमानजी, २.कल्याणेश्वर- शिवलिंग, ३.गिरिजा-स्थान- शक्ति, ४.मटिहानी- विष्णु मन्दिर, ५.जालेश्वर- शिवलिंग, ६.मनाई- माण्डव ऋषि, ७. ध्रुव कुण्ड- ध्रुव मन्दिर, ८.कंचन वन- कोनो मन्दिर नै मात्र मनोरम दृश्य, ९.पर्वत- पाँच टा पर्वत, १०.धनुषा- शिव धनुषक टुकड़ी, ११.सतोखड़ी- सप्तर्षिक सात टा कुण्ड, १२.हरुषाहा- विमलागंगा, १३. करुणा- कोनो मन्दिर नै मात्र मनोरम दृश्य, १४. बिसौल- विश्वामित्र मन्दिर आ १५.जनकपुर।

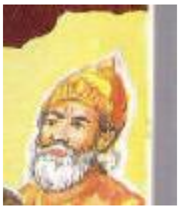
दरभंगा कैथोलिक चर्च- १८९१मे स्थापित ई चर्च १८९७ केर भूकम्पमे क्षतिग्रस्त भऽ गेल। एकरा होली रोजेरी चर्च सेहो कहल जाइए। सेंट फांसिस ऑसिसी चर्च मुजफ्फरपुरमे अछि।

भिखा सलामी मजार- गंगासागर पोखरि दरभंगाक महारपर ई मजार अछि। मकदूम बाबाक मजार:ललित नारायण मिथिला विश्वविद्यालय आ कामेश्वर सिंह संस्कृत विश्वविद्यालय दरभंगाक बीच स्थित ई मजार हिन्दू आ मुस्लिम मतावलम्बीक एकटा पावन स्थान अछि। दरभंगा टावर मस्जिद इस्लाम मतावलम्बीक एकटा भव्य मस्जिद आ धार्मिक स्थल अछि।

विदेह मिथिला रत्न

वि दे ह विदेह Videha বিদেহ http://www.videha.co.in विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

भारत आ नेपालक माटिमे पसरल मिथिलाक धरती प्राचीन कालेसँ महान पुरुष ओ महिला लोकनिक कर्मभूमि रहल अछि। प्रस्तुत अछि मिथिला रत्नक एकटा छोट संग्रह। ऐ संग्रहकेँ पूर्ण करबाक हेतु अपन बहूमूल्य संग्रहकेँ editorial.staff.videha@gmail.com केँ पठाउ। आर्काइवक सर्वाधिकार रचनाकार, सम्बन्धित फोटोग्राफर आ संग्रहकर्त्ताक लगमे छन्हि। फोटो सभ पठेबा लेल धन्यवाद पाठकगण। साभार। पूर्णतः अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल। विशेष विवरण देखबा लेल क्लिक करू VIDEHA_346, VIDEHA_347, VIDEHA_366 *आ* **मिथिला रत्न/ मिथिला चित्रकला/ मिथिलाक पाबनि तिहार (कथा) आ मिथिलाक संगीत** ।

वैदिक जनक

'वैदेह राजा' ऋगवेदिक कालक नमी सप्याक नामसँ छलाह, यज्ञ करैत सदेह स्वर्ग गेलाह, ऋगवेदमे वर्णन अछि। ओ इन्द्रक संग देलन्हि असुर नमुचीक विरुद्ध आ ताहिमे इन्द्र हुनका बचओलन्हि।शतपथ ब्राह्मणक विदेघमाथव आ पुराणक निमि दुनू गोटेक पुरोहित गौतम छथि से दुनू एके छथि आ एतएसँ विदेह राज्यक प्रारम्भ। माथवक पुरहित गौतम मित्रविन्द यज्ञक/ बलिक प्रारम्भ कएलन्हि आ पुनः एकर पुनःस्थापना भेल महाजनक-२ क समयमे याज्ञवल्क्य द्वारा। निमि गौतमक आश्रमक लग जयन्त आ मिथि - जिनका मिथिला नामसँ सेहो सोर कएल जाइत छन्हि, मिथिला नगरक निर्माण कएलन्हि। निमीक जयन्तपुर वर्तमान जनकपुरमे छल, मिथीक मिथिलानगरीक स्थान एखन धरि निर्धारित नहि भए सकल अछि, अनुमानित अछि

वाल्मीकि

सीतापति राम

जनकपुरक लग । �सीरध्वज जनक� सीताक पिता छथि आ एतयसँ मिथिलाक राजाक सुदृढ़ परम्परा देखबामे अबैत अछि। �कृति जनक� सीरध्वजक बादक 18म पुस्तमे भेल छलाह। कृति हिरण्यनाभक पुत्र छलाह आ जनक बहुलाश्वक पुत्र छलाह। याज्ञवलक्य हिरण्याभक शिष्य छलाह, हुनकासँ योगक शिक्षा लेने छलाह। कराल जनक द्वारा एकटा ब्राह्मण युवतीक शील-अपहरणक प्रयास भेल आ जनक राजवंश समाप्त भए गेल (संदर्भ अश्वघोष-बुद्धचरित आ कौटिल्य-अर्थशास्त्र)।

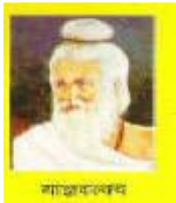
लव कुश

विदेघ माथव

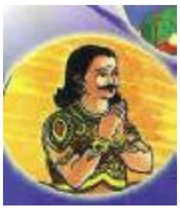
शतपथ ब्राह्मणक विदेघ माथवक विदेह आगमन, आगिक सदानीरासँ आगाँ नहि बढ़बाक चर्च।

शतपथ ब्राह्मणक विदेघमाथव आ पुराणक निमि दुनू गोटेक पुरोहित गौतम छथि से दुनू एके छथि आ एतएसँ विदेह राज्यक प्रारम्भ।

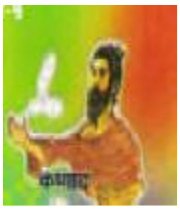

वाजसनेयी याज्ञवल्क्य

याज्ञवल्क्य मिथिलाक दार्शनिक राजा कृति जनकक दरबारमे छलाह। हुनकर माताक वा पिताक नाम सम्भवतः वाजसनी छलन्हि। ओना हुनकर पिता देवरातकेँ मानल जाइत छन्हि। याज्ञवल्क्य १. शुक्ल यजुरवेद, २. शतपथ ब्राह्मण, ३.बृहदारण्यक उपनिषद आ ४.याज्ञवल्क्य स्मृतिक द्दष्टा/लेखक छथि।

अंगराज कर्ण

वैशेषिक दर्शन कणाद

वैशेषिक दर्शन कणाद

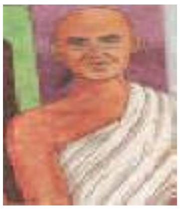
महावीर जैन 599-527

महावीर विदेहमे छह टा बस्सावास बितेलन्हि।

गौतम बुद्ध BC 563-483

ओना तँ महावीर विदेहमे छह टा बस्सावास बितेलन्हि मुदा बुद्ध एकोटा नै मुदा मिथिलामे बौद्ध धर्मक प्रभाव पछाति बढ़ल। बुद्ध वैशाली नगरीमे आम्रपालीक उद्यानमे लिच्छवीगणकेँ सन्देश देने छलाह।

चाणक्य BC 350-283

धर्म आ विधिक क्षेत्रमे कौटिल्यक अर्थशास्त्र आ याज्ञवल्क्य स्मृतिमे बड़ड समानता अछि जे चाणक्यक मिथिलावासी होयबाक प्रमाण अछि।

अर्थशास्त्रमे(१.६ विनयाधिकारिके प्रथमाधिकरणे षडोऽध्यायः इन्द्रियजये अरिषड्वर्गत्यागः) कराल जनकक पतनक सेहो चर्चा अछि।

तद्विरुद्धवृत्तिरवश्येन्द्रियश्चातुरन्तोऽपि राजा सद्यो विनश्यति- यथा दाण्डक्यो नाम भोजः कामाद् ब्राह्मण कन्यायमभिमन्यमानः सबन्धराष्ट्रो विननाश करालश्च वैदेहः,...।

चन्द्रगुप्त मौर्य चाणक्यक शिष्य BC 340-293

चाणक्यक शिष्य

आर्यभट्ट वैज्ञानिक 476-550

पञ्जीमे आर्यभट्टक विवरण- (२७) (३४/०८) महिपतिय: मंगरौनी माण्डैर सै पीताम्ब र सुत दामू दौ माण्ड्र सै वीजी त्रिनयनभट्ट: ए सुतो ***आर्यभट्ट***: ए सुतो उदयभट्ट: ए सुतो विजयभट्ट ए सुतो सुलोचनभट (सुनयनभट्ट) ए सुतो भट्ट ए सुतो धर्मजटीमिश्र ए सुतो धाराजटी मिश्र ए सुतोब्रह्मजरी मिश्र ए सुतो त्रिपुरजटी मिश्र ए सुत

सिद्ध सरहपाद 700-780

सरहपाद-�सिद्धिरत्थु मइ पढ़मे पढ़िअउ ,मण्ड पिबन्तों बिसरउ एमइउ�।मिथिलामे अक्षरारम्भ सिद्धिरस्तु जकर पूर्वमे सिद्धिरस्तु, गणेशजीक अंकुश आँजी, लिखल जाइत अछि। मिथिलामे ई धारणा जे माँड़ पिलासँ स्मरण शक्ति क्षीण होइत अछि; ई

आदि शंकराचार्य 788-820 मंडन मिश्रसँ शास्त्रार्थ

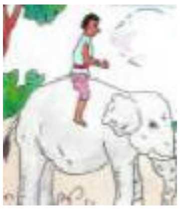
विघुजटी मिश्र ए सुतो अजयसिंह: ए सुतो विजयसिंह: ए सुतो ए सुतो आदिवराह: ए सुतो महोवराह: ए सुतो दुर्योधन सिंह: ए सुतो सोढ़र जयसिंहर्काचार्यास्त्रस महास्त्र विद्या पारङगत महामहोपाध्या य: नरसिंह:।।

सरहपादक मिथिलावासी होएबाक प्रमाण अछि।

म.म.गोनू झा 1050-1150

करमहे सोनकरियाम गोनू झाक वर्णन पञ्जीमे अछि- महामहोपाध्याय धूर्तराज गोनू। पञ्जीक अनुसार पीढ़ीक गणना कएलासँ गोनूक जन्म (गोनूक सोनकरियाम करमहे-वत्समे २४म पीढ़ी चलि रहल अछि) *आर्यभट्टक बाद (आर्यभट्टक माण्डर-काश्यपमे ३९ म पीढ़ी चलि रहल अछि) आ विद्यापतिक पहिने (विद्यापतिक विषएवार बिस्फी-काश्यपमे १४म पीढ़ी चलि रहल अछि)* लगभग १०५० ई.मे सिद्ध होइत अछि। कारण एहि तरहें एक पीढ़ीकें ४० सँ गुणा केला सँ आर्यभट्टक जन्म लगभग ४७६ ई. आ विद्यापतिक जन्म लगभग १३५० ई. अबैत अछि जे इतिहाससम्मत अछि।

कृष्णाराम आ हाथी सुबरन

मिथिलाक यादव (गुआर) जातिक लोकदेवता कृष्णाराम अपन हाथी सुबरनपर सवार।

वंशीधर ब्राह्मण

छेछन महराज

दीना- भदरी

ज्योति पँजियार

मिथिलाक डोम जातिक लोकदेवता

मिथिलाक मुसहर जातिक लोकदेवता

राजा सलहेस

मिथिलाक दूधवंशी (दुसाध) जातिक लोकदेवता

दुलरा दयाल

गोनू झाक गाम भरौड़ाक राजकुमार, "बहुरा गोढिन नटुआ दयाल" लोककथाक मलाह कथानायक। भरौड़ामे एखनो हिनकर गहबर छन्हि।

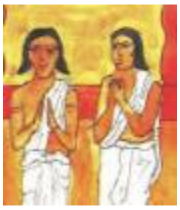

कालिदास

बोधि कायस्थ

विद्यापतिक पुरुष-परीक्षामे मृत्युकालमे गंगा नदीक आयब आ बोधि-कायस्थकें अपनामे समेबाक खिसा वर्णित अछि जे बादमे विद्यापतिकें लऽ कऽ सेहो प्रचलित भेल।

राधाकृष्ण आ करताराम मल्लिक

मिथिलाक अमता घरेनक प्रारम्भिक गबैय्या

महाराज नान्यदेव

मिथिलाक कर्णाट वंशक 1097 ई. मे स्थापना। 1147 ई. मे मृत्यु।

मल्लदेव

मिथिलाक कर्णाट वंशक संस्थापक नान्यदेवक पुत्र। मिथिलाक गंधवरिया राजपूत मल्लदेवकें अपन बीजीपुरुष मानैत छथि।

महाराज हरसिंहदेव

मिथिलाक कर्णाट वंशक। ज्योतिरीश्वर ठाकुरक वर्ण-रत्नाकरमे हरसिंहदेव नायक आकि राजा छलाह। 1294 ई. मे जन्म आ 1307 ई. मे राजसिंहासन।

मंत्री गणेश्वर

मिथिलाक कर्णाट वंशक नरेश हरसिंहदेवक मंत्री। *सुगतिसोपानमे* मिथिलाक सांवैधानिक इतिहासक वर्णन।

घियासुद्दीन तुगलकसँ 1324-25 ई. मे हारिक बाद नेपाल पलायन। मिथिलाक पञ्जी-प्रबन्धक ब्राह्मण, कायस्थ आ क्षत्रिय मध्य आधिकारिक स्थापक, मैथिल ब्राह्मणक हेतु गुणाकर झा, कर्ण कायस्थक लेल शंकरदत्त, आ क्षत्रियक हेतु विजयदत्त एहि हेतु प्रथमतया नियुक्त भेलाह। हरसिंहदेवक प्रेरणासँ- आ ई हरसिंहदेव नान्यदेवक वंशज छलाह, जे नान्यदेव कार्णाट वंशक १००९ शाकेमे स्थापना केने रहथि- नन्दैद शुन्यं शशि शाक वर्षे (१०१९ शाके)... मिथिलाक पण्डित लोकनि शाके १२४८ तदनुसार १३२६ ई. मे पञ्जी-प्रबन्धक वर्तमान स्वरूपक प्रारम्भक निर्णय कएलन्हि। पुनः वर्तमान स्वरूपमे थोडे बुद्धि विलासी लोकनि मिथिलेश महाराज माधव सिंहसँ १७६० ई. मे आदेश करबाए पञ्जीकारसँ शाखा पुस्तकक प्रणयन करबओलन्हि। ओकर बाद पाँजिमे (कखनो काल वर्णित १६०० शाके माने १६७८ ई. वास्तवमे माधव सिंहक बादमे १८०० ई.क आसपास) *श्रोत्रिय* नामक एकटा नव ब्राह्मण उपजातिक मिथिलामे उत्पत्ति भेल।

मीरां साहेब

मिथिलाक मुस्लिम लोकनिक बीच प्रसिद्ध लोकगाथाक नायक।

अमर बाबा

मिथिलाक मलाह जातिक लोकदेवता।

गरीबन बाबा

मिथिलाक धोबि जातिक लोकदेवता।

लालबन बाबा

मिथिलाक चर्मकार जातिक लोकदेवता।

बंठा चमार

कारिख पजियार

लोरिक

राय रणपाल

अयाची मिश्र

पन्द्रहम शताब्दीक भवनाथ मिश्र बड पैघ नैय्यायिक छलाह आ कहियो ककरोसँ कोनो वस्तुक याचना नहि कएलन्हि, ताहि लेल सभ हुनका अयाची मिश्र कहए लगलन्हि।

शंकर मिश्र

"बालोऽहं जगदानन्द न मे बाला सरस्वती। अपूर्णे पंचमे वर्षे वर्णयामि जगत्त्रयम् ॥" क वक्ता। पन्द्रहम शताब्दीमे भवनाथ मिश्रक घरमे मधुबनी जिलाक सरिसव ग्राममे शंकर मिश्रक जन्म भेल।शंकर मिश्र महाराज भैरव सिंहक कनिष्ठ पुत्र राजा पुरुषोत्तमदेवक आश्रित छलाह। एकर वर्णन रसार्णव ग्रंथमे भेटैत अछि। शंकर मिश्र कवि, नाटककार, धर्मशास्त्री आ न्याय-वैशेषिकक व्याख्याकार

पक्षधर मिश्र

विद्यापतिक समकालीन जयदेव मिश्र, जे अपन अकाट्य तर्कक कारण पक्षधर मिश्रक नामसँ जानल गेलाह।

मैथिलीक आदिकवि विद्यापति (ज्योतिरीश्वर पूर्व)

मैथिलीक आदिकवि विद्यापति (विद्यापतिक चित्र: विदेह चित्रकला सम्मानसँ पुरस्कृत पनकलाल मण्डल द्वारा)

कवीश्वर ज्योतिरीश्वर(लगभग १२७५-१३५०)सँ पूर्व (कारण ज्योतिरीश्वरक ग्रन्थमे हिनक चर्च अछि), मैथिलीक आदि कवि। संस्कृत आ अवहट्टक विद्यापति ठक्कुरःसँ भिन्न। सम्भवतः बिस्फी गामक बार्बर कास्टक श्री महेश ठाकुरक पुत्र। समानान्तर परम्पराक बिदापत नाचमे विद्यापति पदावलीक

रहथि।शंकर मिश्र ग्रंथावली- १.गौरी दिगम्बर प्रहसन २.कृष्ण विनोद नाटक ३.मनोभवपराभव नाटक४.रसार्णव५.दुर्गा-टीका६.वादिविनोद७.वैशेषिक सूत्र पर उपस्कार८.कुसुमांजलि पर आमोद९.खण्डनखण्ड-खाद्य टीका १०.छन्दोगाह्निकोद्धार ११.श्राद्ध प्रदीप १२.प्रायश्चित प्रदीप।

(ज्योतिरीश्वरसँ पूर्वसँ) नृत्य-अभिनय होइत अछि।ज्योतिरीश्वर पूर्व विद्यापति:- कश्मीरक अभिनव गुप्त (दशम शताब्दीक अन्त आ एगारहम शताब्दीक प्रारम्भ)- ग्रन्थ �ईश्वर प्रत्याभिज्ञा- विभर्षिणी� मे विद्यापतिक उल्लेख करै छथि। श्रीधर दासक सदुक्तिकर्णामृत, (रचना ११ फरबरी १२०६, मध्यकालीन मिथिला, वि.कु. ठाकुर)- श्रीधर दास विद्यापतिक पाँच टा पद उद्धत केने छथि जे विद्यापतिक पदावलीक भाषा छी।

�जाव न मालतो कर परगास

तावे न ताहि मधुकर विलास।� आ

�मुन्दला मुकुल कतय मकरन्द�

ज्योतिरीश्वर (१२७५-१३५०) **षष्ठः कल्लोल**- ॥अथ विद्यावन्त वर्णना॥ **अष्टमः कल्लोलः**- ॥अथ राज्य वर्णना॥ मे उल्लेख।

महाराज शिव सिंह

मिथिला नरेश विद्यापतिक आश्रयदाता ओइनवार वंशक महाराज शिव सिंह।

उगना महादेव

महादेव विद्यापतिक अहिठाम गीत सुनबा लेल उगना नोकर बनि रहैत छलाह।

महाकवि विद्यापति ठाकुर 1350-1435 (मैथिलीक आदि कवि ज्योतिरीश्वर-पूर्व विद्यापतिसँ भिन्न, संस्कृत आ अवहट्ठमे लेखन)

महाकवि विद्यापति ठाकुर 1350-1435

विद्यापति ठक्कुरः 1350-1435 विषएवार बिस्फी-काश्यप (राजा शिवसिंहक दरबारी) आ संस्कृत आ अवहट्ठ लेखक। कीर्तिलता, कीर्तिपताका, पुरुष परीक्षा, गोरक्षविजय, लिखनावली आदि ग्रंथ समेत विपुल संख्यामे कालजयी रचना। ई मैथिलीक आदिकवि विद्यापति (ज्योतिरीश्वर पूर्व)सँ भिन्न छथि।

(चित्रक आधार मिथिला सांस्कृतिक परिषद, कोलकाता द्वारा कोनो कलाकारसँ बनबाओल, कलाकारक नाम ६०-७० सालसँ अज्ञात कारणसँ गुप्त राखल गेल अछि।)

शंकरदेव 1449-1569

पारिजातहरण।

जगज्ज्योतिर्मल्ल १६१३-३७

हरगौरी विवाह नाटक, कुञ्ज विहार नाटक।

सुनीति कुमार चटर्जी मैथिली प्रेमी 1890-1977

अरविन्द घोष मैथिली प्रेमी 1872-1950

विद्यापति गीतक अंग्रेजीमे अनुवाद

डॉ. सर आशुतोष मुखर्जी मैथिली प्रेमी 1864-1924

सर जी. ए. ग्रियर्सन मैथिली प्रेमी 1851-1941

कवि चन्दा झा 1831-1907

मूलनाम चन्द्रनाथ झा, ग्राम- पिण्डारुछ, दरभंगा। कवीश्वर, कविचन्द्र नामसँ विभूषित। ग्रिएर्सनकें मैथिलीक प्रसंगमे मुख्य सहायता केनिहार।

कृति- मिथिला भाषा रामायण, गीति-सुधा, महेशवाणी संग्रह, चन्द्र पदावली, लक्ष्मीश्वर विलास, अहिल्याचरित आऽ

महाकवि लालदास 1856-1921

हिनक जन्म खड़ौआ ग्राममे १८५६ ई. मे तथा मृत्यु १९२१ ई. मे भेलन्हि । हिनक अनेक रचना उपलब्ध होइत अछि, यथा�रमेश्वर चरित रामायाण,� स्त्री शिक्षा,� �सावित्री-सत्यवान,� �चण्डी चरित,� �विरुदावली,� �दुर्गा सप्तशती,� तन्त्रोक्त मिथिला माहात्म्य� आदि । मैथिलीक अतिरिक्त ई संस्कृत, हिन्दी तथा फारसीक ज्ञाता छलाह । कविताक अतिरिक्त गद्यमे सेहो ई रचना कएल । रमेश्वर चरित रामायण हिनक सभसँ विशिष्ट ग्रन्थ अछि । राम-कथाक उल्लेखमे सीताक महिमाक

म. म. परमेश्वर झा 1856-1924

जन्म 1856 ई. मे तरौनी ग्राम (दरभंगा) जिलामे भेल छलन्हि तथा निधन 1924 ई. मे । संस्कृत व्याकरणक ई दिग्गज विद्वान् छलाह तथा �वैयाकरण केशरी� क उपाधिसँ विभूषित छलाह । मैथिली साहित्यमे अपन कृति �मिथिलातत्व विमर्श� तथा �सीमंतिनी आख्यायिका�क कारणे महत्वपूर्ण स्थान रखैत छथि । ई महाराज रमेश्वर सिंहक दरवारमे राज-पंडितक पदपर अनेको वर्ष धरि सुप्रतिष्ठित छलाह ।

विद्यापति रचित संस्कृत पुरुष-परीक्षाक गद्य-पद्यमय अनुवाद।

महत्त्व दए मिथिला तथा मैथिलीक प्रति ई अपन श्रद्धा तथा भक्तिकें व्यक्त कएल अछि ।

अवध बिहारी प्रसाद शाही 1859-1929

सर्वतंत्र स्वतंत्र बच्चा झा 1860-1921

मधुबनी जिलांतर्गत लवाणी(नवानी) गाममे हिनकर जन्म भेलन्हि।हिनक कृति सभ अछि। 1. सुलोचन-माधव चम्पू काव्य, 2.न्यायवार्तिक तात्पर्य व्याख्यान, 3.गूढार्थ तत्वलोक(श्री मदभागवतगीता व्याख्याभूत मधुसूदनी टीका पर) 4.व्यासिपंचक टीका 5.अवच्छदकत्व निरुक्ति विवेचन 6.सव्यभिचार टिप्पण 7.सतप्रतिपक्ष टिप्पण 8.व्याप्तनुगन विवेचन 9.सिद्धांत लक्षण विवेक 10.व्युत्पत्तिवाद गूढार्थ तत्वालोक 11.शक्तिवाद टिप्पण 12.खण्डन-ख़ण्ड खाद्य टिप्पण 13. अद्वैत सिद्धि चन्द्रिका टिप्पण 14.कुकुकाञ्जलि प्रकाश टिप्पण।

म. म. शशिनाथ झा 1860-1930

मुंशी रघुनन्दन दास 1860-1945

गाम-सखबार, ज़िला-मधुबनी। "मिथिला नाटक" आ "दूतांगद व्यायोग"क लेखक।

मधुसूदन ओझा 1866-1939

म.म. मुरलीधर झा १८६८-१९२९

जन्म- गाम- भराम (जिला मधुबनी), अपन मातृक श्यामसीधपमे बसि गेलाह। काशीसँ १९०६ ई. मे ई "मिथिलामोद" नामक मासिक मैथिली पत्रिकाक प्रकाशन शुरु केलन्हि। हितोपदेश (अनुवाद), मैथिली व्याकरण, "अर्जुन तपस्या" (उपन्यास) प्रकाशित।

मुकुन्द झा "बख्शी" 1869-1936

जन्म हरिपुर बख्शी टोल ग्राम (मधुबनी जिला) मे 1869 ई. मे भेल तथा हिनक निधन काशीमे 1937 ई. मे भेलन्हि । हिनक लिखल संस्कृत मे अनेक ग्रंथ अछि । मैथिलीमे हिनक महत्वपूर्ण कृति अछि �मिथिला भाषामय इतिहास� । एकर अतिरिक्त मैथिलीमे हिनक स्फुट निबन्ध सभ सेहो प्रकाशित भेल । मिथिलाक ऐतिहासिक वर्णन सभसँ पहिने हिनके प्रकाशित भेल । एहि इतिहासमे मिथिलाक सर्वतोमुखी परिचय प्रस्तुत कएल गेल अछि ।

डॉ. सर गंगानाथ झा 1871-1941

जन्म मधुबनी जिलाक सरिसब-पाही ग्राममे 1871 ई. मे भेल तथा निधन प्रयागमे 1941 ई. मे । ई अपना समयक संस्कृतक प्रकाण्ड विद्वान म. म. चित्रधर मिश्र, म. म. जयदेव मिश्र तथा म. म. शिवकुमार शास्त्रीसँ मीमांसा एवं दर्शनक अध्ययन कएलन्हि तथा दर्शनक विभित्र दुरूह ग्रंथक अङरेजीमे अनुवाद कए पाश्चात्य संसारक ध्यान आकृष्ट कएलन्हि । ई गवर्नमेन्ट संस्कृत कॉलेज बनारसमे 1917 सँ 1923 धरि प्रिंसिपल छलाह तथा एलाहाबाद विश्वविद्यालयक 1923 सँ 1932 पर्यन्त कुलपति रहलाह । मैथिलीमे हिनक सम्पादित चन्दा झाक �महेशवाणी संग्रह� तथा �गणनाथ-विन्ध्यनाथ पदावली� प्रकाशित अछि । मैथिली साहित्य परिषद् द्वारा प्रकाशित हिनक �वेदान्त दीपक� (दर्शन) विषयक अपूर्व ग्रंथ अछि । एहिसँ भिन्न हिनक निबंध सभ सामयिक मैथिली पत्र-पत्रिकामे प्रकाशित अछि ।

जनार्दन झा जनसीदन 1872-1951

रासबिहारी लालदास 1872-1940

"मिथिला दर्पण" क लेखक।

रामचन्द्र मिश्र "चन्द्र" 1873-1937 मैथिल प्रभा

महावैय्याकरणाचार्य पं दीनबन्धु झा 1878-1955

भवनाथ मिश्र 1879-1933

मैथिली शब्दकोष "मिथिला शब्द प्रकाश"क लेखक।

कीर्त्यानन्द सिंह

टंकनाथ चौधरी 1884-1928

भवप्रीतानन्द ओझा 1886-1970

कपिलेश्वर मिश्र 1887-1987

गाम सलेमपुर, थाना-उजियारपुर, जिला समस्तीपुर। �सीतादाइ� पुस्तक भंडारसँ प्रकाशित।

बालकृष्ण मिश्र 1888-1948

बलदेव मिश्र 1890-1975

हिनक जन्म सहरसा जिलाक वनगाँव ग्राममे 1890 ई. मे एवं निधन फरवरी, 1975मे भेलन्हि । प्रारम्भमे पं. गेनालाल चौधरीसँ ज्यौतिष पढ़ि ई काशीमे पं. सुधाकर द्विवेदीजीक शिष्य भेलाह । बहुत वर्ष धरि सरस्वती भवन (वाराणसी) मे हस्तलिखित विभागमे कार्य कएल । पश्चात् पटनाक काशीप्रसाद जयसवाल रिसर्च संस्थानमे अनेक प्राचीन

आचार्य रामलोचन शरण 1889-1971

सीतामढ़ीमे जन्म आ दरभंगामे मृत्यु। "मैथिली रामचरित मानस" सहित तुलसीदासक समस्त रचनाक मैथिलीमे लेखन। मिथिलाक्षरमे मैथिलीक प्रकाशनक प्रारम्भ केनिहार। प्रकाशन संस्था "पुस्तक भण्डार", लहेरियासराय, पटनाक संस्थापक।

सीताराम झा 1891-1975

जन्म चौगामा ग्राममे १८९१ ई.मे तथा निधन १९७५ ई. मे भेलन्हि । संस्कृतमे ज्योतिष शास्त्रक अनेक रचनाक .अतिरिक्त मैथिलीमे हिनक �अम्ब चरित� (महाकाव्य), �सूक्ति सुधा,� लोक लक्षण,� �पढ़ुआचरित,� �पूर्वापर व्यवहार,� उनटा बसात,� �अलंकार दर्पण�, �भूकम्प वर्णन�, �काव्य

तिब्बती हस्तलिपिकें देवनारीमे लिप्यन्तरित कएल। �मिथिलामोद� प्रकाशन एवं म.म. मुरलीधर झाक प्रोत्साहनसँ ज्यौतिषीजी १९१० ई.सँ �मोद�मे लिखए लगलाह। हिनक प्रकाशित रचना अछि��रामायण शिक्षा�, �चन्दा झा�, �संस्कृति�, �भारत शिक्षा�, �गप्प-सप्प विवेक�, �समाज� आदि । पण्डितजी यावत् धरि पटना रहलाह बराबरि �मिहिर�मे लिखैत रहलाह ।

षट-रस�, �मैथिली काव्योपवन�, आदि ग्रन्थ उपलब्ध अछि । हिनक गीताक मैथिली अनुवाद सेहो उपलब्ध अछि । मिथिला मोदक सम्पादन १९२० ई.सँ १९२७ ई. धरि ई कएल ।

ताराचरण झा 1892-1928

बद्रीनाथ झा 1893-1973

जन्म मधुबनी जिलाक सरिसव ग्राममे १८९३ ई. मे भेलन्हि तथा १९१४ ई. मे ई काशी लाभ कएलिन्ह । बहुत दिन धरि ई मुजफ्फरपुरक धर्म्म समाज संस्कृत कॉलेजमे साहित्यक अध्यापक छलाह । मैथिलीक विख्यात कवि लोकनि यथा सुमनजी, मधुपजी, मोहनजी आदि हिनक शिष्य छथिन्ह । संस्कृत साहित्यमे हिनक अनेक रचना अछि । जाहिमे राधा परिणय� (महाकाव्य) क स्थान विशिष्ट अछि । मैथिलीमे हिनक �एकावली परिणय� (महाकाव्य) एक नवीन कीर्तिमान स्थापित कएलक। कोनो अलंकारक दृष्टान्त तकबाक हेतु �एकावली परिणय� पर्याप्त अछि ।

जीवनाथ राय 1893-1964

उमेश मिश्र 1895-1967

जन्म मधुबनी जिलाक गजहरा ग्राममे 1895 ई. मे भेल छलन्हि । ई एकहतरि वर्षक आयुमे १९६७ ई. मे प्रयागमे स्वर्गवासी भेलाह । ई अपन स्वनाम-धन्य पिता म. म. जयदेव मिश्र तथा म. म. डा. गंगानाथ झाक सान्निध्यमे विद्यार्जन कएल। १९२३ सँ १९५९ धरि मिश्रजी एलाहाबाद विश्वविद्यालयमे संस्कृतक प्राध्यापक छलाह । दरभंगा �मिथिला शोध संस्थान�क निदेशक पदपर किछु समय कार्य कए १९६२ सँ ६५ धरि कामेश्वर सिंह संस्कृत विश्वविद्यालयक कुलपति रहलाह ।म. म. मुरलीधर झासँ प्रभावित भए �मिथिलामोद�मे ई लिखब प्रारम्भ कएलन्हि तथा अपन विविध प्रकारक रचनासँ मैथिलीक गद्यकें समृद्ध कएलन्हि । मैथिलीमे हिनक प्रसिद्ध ग्रन्थ अछि��कमला� (शेक्सपीयरक �टेम्पेस्ट�क भावानुवाद), �नलोपाख्यान�, �मैथिली-संस्कृति� तथा अनेक वर्णनात्मक एवं आलोचनात्मक निबन्ध; मनबोधक कृष्णजन्मक सम्पादन, विद्यापतिक कीर्तिलता, कीर्तिपताका, गोरक्ष विजय आदिक अनुवाद-सम्पादन सेहो कएल।

बाबू धनुषधारी दास 1895-1965

मैथिलीमे बिहारी कविक अनुवाद प्रकाशित।

अमरनाथ झा 1897-1955

सरिसब पाहीटोल ग्राममे १८९७ ई. मे भेल । हिनक निधन पटनामे जखन ई बिहार लोक सेवा आयोगक अध्यक्ष छलाह, १९५५ मे भेलन्हि । ई एलाहाबाद विश्वविद्यालयक नओ वर्ष धरि कुलपति रहि पश्चात् हिन्दू विश्वविद्यालयक सेहो कुलपतिक पदकें सुशोभित कएलन्हि । ई अंगरेजीक प्रकाण्ड विद्वान् छलाह, ताहि संग हिन्दी, उर्दू, फारसी, संस्कृत, बङला एवं मैथिलीक सेहो अद्भुत विद्वान् छलाह ।मैथिलीमे हिनका द्वारा सम्पादित �हर्षनाथ काव्य ग्रन्थावली� तथा �गोविन्ददासक श्रृग्डारभजन� महत्वपूर्ण अछि । एहिसँ भिन्न हिनक मैथिली साहित्य परिषदक अध्यक्षीय भाषण तथा अन्य लेख प्रकाशित अछि ।

भोलालाल दास 1897-1977

हिनक जन्म दरभंगा जिलाक कसरौर मे भेलन्हि । साहित्य सर्जनाक अतिरिक्त अपन संगठन क्षमता तथा मैथिली साहित्यक सर्वतोमुखी विकासक हेतु सतत तत्पर रहबाक कारणें भोला बाबू मैथिली संसारक एक स्तम्भक रूपमे रहलाह । हिनक निधन 1977 ई. मे भेल । मैथिलीक प्रचार-प्रसारमे ई अपन जीवन समपित कएने छलाह। पाठ्यक्रममे मैथिलीकें स्थान हो ताहि हेतु ई बीड़ा उठओलन्हि । विद्यालय स्तरक अनेक पोथीक निर्माण कएल । मैथिली साहित्य परिषदक ई संस्थापक मण्डलक सदस्य छलाह । 1931 सँ 1940 ई. पर्यन्त ओकर प्रधान मन्त्री रहलाह । हिनक मन्त्रित्वकालमे �भारती� नामक मासिक पत्रक प्रकाशन भेल । एहिसँ पूर्व (१९२९-३१) कुशेश्वर कुमरजीक संग संयुक्त सम्पादनमे �मिथिला� नामक पत्र चलाओल । ई नवीन एवं प्रगतिशील विचारक लोक छलाह । ननव लेखककें प्रोत्साहित करब, शैलीमे एकरूपता आनब, नव प्रकाशनसँ मैथिलीक साहित्य भंडारक पूर्ति करब हिनक कर्तव्य बनि गेल छल । हिनक लिखल �मैथिली व्याकरण� तथा हिनकहि द्वारा सम्पादित �गद्यकुसुमांजलि बहुत दिन धरि विद्यालयमे पढ़ाओल जाइत रहल । हिनक लिखल अनेक निबन्ध समालोचना, कविता, संस्मरण, जीवनी-साहित्य मैथिलीक पत्र-पत्रिकामे छिड़िआएल अछि ।

कुमार गंगानन्द सिंह 1898-1971

जन्म�बनैली राजपरिवारमे 24-9-1898, मृत्यु:-श्रीनगर पूर्णिआ 17-1-1970। भूतपूर्व शिक्षामंत्री, बिहार एबं कुलपति, कामेश्वर सिंह दरभंगा संस्कृत विश्वविद्यालय ।रचना�अगिलही (अपूर्ण उपन्यास) तथा अनेक कथा एवं एकांकी । युगक अनुरूप सामाजिक कुरीति आदिकें आधार बनाए सुधारवादी दृष्टिएँ कथा सभहिक रचना ।

ब्रजमोहन ठाकुर 1899-1977

भुवनेश्वर प्रसाद 1902-

दरभंगा जिलाक बनौली गाम, निवास रायसाहेब पोखरि लहेरियासराय। सरस्वती स्कूल लहेरियासरायमे १९३०-१९६४ ई. धरि अध्यापन। मैथिलीमे "बाल रामायण� प्रकाशित।

जयनारायण झा 'विनीत' 1902-1991

नरेन्द्र नाथ दास विद्यालंकार १९०४-१९९३

सुधाकर झा "शास्त्री" 1904-1974

दामोदर लाल दास विशारद 1904-1981

बबुआजी झा 'अज्ञात' 1904-1996

२००१- बबुआजी झा �अज्ञात� (प्रतिज्ञा पाण्डव, महाकाव्य)लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार।

श्रीवल्लभ झा हाटी 1905-1940

रमानाथ झा 1906-1971

जन्म दरभंगा जिलाक उजान (धर्मपुर) ग्राममे 1906 ई. मे एवं हिनक निधन दरभंगामे १९७१ ई. मे भेलन्हि । 1930 ई. मे अङरेजीमे एम. ए. कएलाक बाद ई कतोक वर्ष धरि मधेपुर उच्च विद्यालयक प्रधानाध्यापक छलाह, तकरा बाद दरभग्ङा-राज-लाइब्रेरीक पुस्तकालयाध्यक्षक रूपमे 1936 सँ अन्तिम समय धरि रहलाह

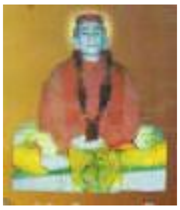
काशीकान्त मिश्र "मधुप" 1906-1987

१९७०- काशीकान्त मिश्र �मधुप� (राधा विरह, महाकाव्य) पर साहित्य अकादेमी पुरस्कार प्राप्त मैथिलीक प्रशस्त कवि आ मैथिलीक प्रचार-प्रसारक समर्पित कार्यकर्ता �झंकार� कवितासँ क्रान्ति गीतक आह्‌वान कएलनि । प्रकृति प्रेमक विलक्षण कवि । �घसल अठन्नी कविताक लेल कथ्य आ

। 1952 सँ 62 चन्द्रधारी मिथिला कॉलेजमे प्रो. झा अङरेजीक प्राध्यापक रूपेँ काजka पश्चात् ओही कॉलेजमे मैथिली विभागाध्यक्ष बनाओल गेलाह । 1965 मे रमानाथ बाबू साहित्य अकादमीक मैथिलीक प्रतिनिधि निर्वाचित भेलाह जाहि पद पर ओ जीवनक अन्त समय तक रहलाह ।

हिनक रचनाक क्षेत्र बहुत व्यापक छल । हिनक अनुसंधानात्मक निबंक दू गोट संग्रह �निबन्धमाला� तथा �प्रबंध संग्रह� प्रकाशित अछि । संकलित सम्पादित पुस्तक सभमे �मैथिली पद्य-संग्रह�, �मैथिली गद्य-संग्रह�, �प्राचीन गीत�, �कथा काव्य�, �नवीन गीत�, �कविता कुसुम�, �कथा संग्रह� आदि अछि । �कथासरित्सागर�क आधार पर प्राञ्जल गद्य शैलीमे हिनक �उदयन-कथा� तथा �बररुचि-कथा� बेश ख्याति पओलक । व्याकरणक �मिथिला भाषा प्रकाश�, �अलक्डारप्रवेश� आदि अनेक ग्रन्थ प्रकाशित अछि । �मैथिली साहित्य पत्र� त्रैमासिक पत्रिकाक संपादक।

शिल्प-संवेदना�दुहू स्तर पर चरम लोकप्रियता भेटलनि।

लक्ष्मीनाथ गोसाईं 1793-1872

मेही दास

धरहरा कोठी_बनमनखी_असली नाम_रामानुग्रहलाल दास_आश्रम_मायामोहल्ला, कुप्पाघाट, भागलपुर

बुचन भगत, संत 1928-1991

अभिराम दास

मिथिलाक प्रसिद्ध भागवत वाचक।

स्नेहलता 1909-1993

गाम- डरोड़ी, समस्तीपुर। पूर्ण नाम- कपिलदेव ठाकुर "स्नेहलता"। रामाश्रयी रसिक सम्प्रदायक संत। हिनकर रचित वैदेही विवाह संकीर्तन, विनय पदावली, शिववाणी, चेतावनी, झूला-संकीर्तन, सीतावतरण प्रबन्धकाव्य आ स्नेहशतक- दोहावली-कवित्त आदि मिथिलाक महिला वर्ग आ संकीर्तनकार लोकनिक कंठमे परिव्याप्त अछि आ लोकमंगलक अनुष्ठानमे व्यापक रूपेँ व्यवहृत अछि। हिनक "वैदेही विवाह" मिथिलाक कीर्तनिया नाट्य परम्पराकेँ लोकरुचिक अनुकूल बनौने अछि।

स्वतंत्रता सेनानी स्व. रामफल मण्डल

सुन्दर झा "शास्त्री" 1930-1998

जनकपुर, नेपाल, युवावस्थाक जेलक दुर्लभ फोटो।नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानक मानद सदस्यता- स्व. सुन्दर झा शास्त्री।

कांञ्चीनाथ झा "किरण" 1906-1988

जन्म स्थान-धर्मपुर,लोहना रोड, दरभंगा बिहार । मैथिली भाषा आंदोलनमे महत्वपूर्ण भूमिका। �पराशर� महाकाव्य लेल साहित्य अकादमी ओ �कथा किरण� लेल वैदेही पुरस्कारसँ सम्मानित । प्रकाशित कृति: चंद्रग्रहण (उपन्यास), वीर-प्रसून (बालकथा), जय जन्मभूमि (एकांकी), विजेता वियापति (नाटक), कथा-किरण (कथा-संग्रह), किरण-कवितावली, कतेक दिनक बाद (कविता-संग्रह), पराशर (महाकाव्य) ओ किरण-निबंधावली (निबंध-संग्रह) आदि।१९८९- काञ्चीनाथ झा �किरण� (पराशर, महाकाव्य)पर मैथिली मे साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

श्यामानन्द झा 1906-1949

रमाकांत झा, नेपाल 1907-1971

ईशनाथ झा 1907-1965

बहुमुखी प्रतिभाक कवि । प्राचीन आ नवीन पद्धतिक काव्य-रचनाक विलक्षण संयोग हिनकर कवितामे भेटैत अछि । दलित वर्ग, शोषणक समस्या, स्वदेश प्रेमक यथार्थवादी रचनाक संग संग व्यक्तिनिष्ठ कल्पनाक अनेक विशिष्ट कविता मैथिलीमे लिखलनि ।

भुवनेश्वर सिंह 'भुवन' 1907-1944

अपन खाढ़ीक बहुमुखी प्रतिभाक कवि । प्राचीन आ नवीन रीतिक कविताक रचना विपुल संख्यामे कएलनि । �भुवन भारती� कविता संकलन प्रकाशनसँ मैथिली ओज आ नव चेतनाक शंख फुकलनि।

हरिमोहन झा 1908-1984

हिनकर मैथिली कृति १९३३ मे �कन्यादान� (उपन्यास), १९४३ मे "द्विरागमन�(उपन्यास), १९४५ मे �प्रणम्य देवता� (कथा-संग्रह), १९४९ मे �रंगशाला�(कथा-संग्रह), १९६० मे �चर्चरी�(कथा-संग्रह) आऽ १९४८ ई. मे �खट्टर ककाक तरंग� (व्यंग्य) अछि। मृत्योपरांत १९८५मे (जीवन यात्रा, आत्मकथा)पर मैथिलीक साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

कालीकान्त झा 1909-

मूल गाम ढंगा (हरिपुर), मधुबनी। फेर मातृक बरदबट्टा,पो. उरलाहा, भाया- मदनपुर, जिला- पूर्णियामे बसि गेलाह। सतघरा (मधुबनी), मदनपुर आ काशीमे पाणिनी व्याकरणक अध्ययन। "हनुमान चरित"क लेखक।

तंत्रनाथ झा 1909-1984

जन्म १९०९ ई मे दरभंगा जिलाक धर्मपुर ग्राममे भेलन्हि मृत्यु ४-५-�८४,चन्द्रधारी मिथिला कॉलेजमे अर्थशास्त्रक प्राध्यापक छलाह । अवकाश ग्रहण क काव्य साधनामे लागल रहलाह । महाकाव्य, मुक्तक, एकांकी सभ विधामे ई सिद्ध हस्त छलाह । हिनक �कीचक वंध� महाकाव्य अङरेजीक �ब्लैक्ङ भर्स� (अमित्राक्षर छन्द) म लिखल अछि । मैथिलीमे �सौनेट� एवं ब्लैक्ङ भर्स�क ई प्रथम प्रयोक्ता थिकाह । संस्कृत परम्परामे काव्य रचना करितहुँ पाश्चात्य शैलीक नवीनता हिनका रचनामे भेल । हिनक �कीचक वध� ओ �कृष्ण चरित� महाकाव्य��मङ्गल-पञ्चाशिका� एवं �नमस्या� मैथिली साहित्यमे अपन विशिष्ट स्थान रखैछ । तकर अतिरिक्त मुक्तक काव्यमे

विषय वस्तुक व्यापकता एवं शिल्प शैलिक प्रचुरता अबैत अछि । एक दिश यदि प्राचीन ढंगक ईश्वर वन्दनाक रचना कएलन्हि तँ दोसर दिस �सौनेट� (चतुर्दशपदी) �बैलेड� आदि लिखबामे पूर्ण सफलता प्राप्त कएलन्हि ।�कृष्ण चरित� महाकाव्य पर हिनका 1979 ई क साहित्यक अकादमी पुरस्कार भेटलन्हि । 1980 ई. मे हिनका अभिनन्दन ग्रन्थसमर्पित कएल गेलन्हि ।

जीवनाथ झा 1910-1977

सुरेन्द्र झा 'सुमन' 1910-2002

जन्म: ग्राम : बल्लीपुर, जिला-समस्तीपुर । प्रकाशित कृति: प्रतिपदा, अर्चना,साओन-भादव,अंकावली, अन्तर्नाद, पयस्विनी, उत्तरा आदि तीससँ अधिक मौलिक कविता-पुस्तक;पुरुष-परीक्षा, अनुगीतांजलि, ऋतु श्रृंगार तथा वर्णरत्नाकर, पारिजात-हरण, कृष्णजन्म, आनन्द-विजय आदि कतिपय ग्रन्थक अनुवाद-संपादन; �मैथिली काव्य पर संस्कृतक प्रभाव� नामक समीक्षा-ग्रंथ। �पयस्विनी� लेल १९७१ मे साहित्य अकादेमी पुरस्कार तथा �उत्तरा� पर १९१८ मे मैथिली अकादेमीक विद्यापति पुरस्कार प्राप्त । मैथिलीक प्रथम दैनिक पत्र �स्वदेश�क लब्धप्रतिष्ठ सम्पादक।१९९५- सुरेन्द्र झा �सुमन� (रवीन्द्र नाटकावली- रवीन्द्रनाथ टैगोर, बांग्ला)लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार। २००० ई.- पं.सुरेन्द्र झा �सुमन�, दरभंगा;यात्री-चेतना पुरस्कार।

पं. रामचन्द्र झा 1910-

गाम तरौनी। काशी मिथिला ग्रन्थमालाक सम्पादक।

'नागार्जुन' वैद्यनाथ मिश्र ' यात्री' 1911-1998

जन्म अपन मामागाम सतलखामे भेलन्हि, जे हुनकर गाम तरौनीक समीपहिमे अछि, जिला-दरभ्गा । मूल नाम: वैद्यनाथ मिश्र । हिन्दीमे नागार्जुन नामे प्रख्यात । प्रकाशित कृति: चित्रा, पत्रहीन नग्न गाछ (मैथिली कविता-संग्रह); पारो, बलचनमा, नवतुरिया (मैथिली उपन्यास); युगधारा, सतरंगे पंखोंवाली, प्यासी पथराई आंखें, खिचड़ी विप्लव देखा हमने, तुमने कहा था, हजार हजार बाहो वाली, पुरानी जूतियो का कोरस, रत्नगर्भा, ऐसे भी हम क्या ! ऐसे भी तुम क्या !(हिन्दी कविता-संग्रह); रतिनाथ की चाची, बलचनमा, नई पौध, बाबा बटेसरनाथ, वरुण के बेटे, दुखमोचन, कुम्भीपाक, अभिनन्दन, उग्र तारा, इमरतिया (हिन्दी उपन्यास); आसमान में चन्दा तैरे (कहानी संग्रह); भस्मांकुर (हिन्दी खण्ड काव्य); अन्नहीनम् क्रियाहीनम् (निबन्ध-संग्रह); गीत गोविन्द; मेघदूत; विद्यापति के गीत, विद्यापति की कहानियां (अनुवाद) । �पत्रहीन नग्न गाछ� लेल १९६८ मे साहित्य अकादेमी पुरस्कार प्राप्त । यायावरी जीवन । मैथिली प्रतिनिधिक रूपमे रूस भ्रमण । नागार्जुन (**स्व. श्री वैद्यनाथ मिश्र �यात्री�**), हिन्दी आ मैथिली कवि, १९९४ ई.मे **साहित्य अकादेमीक फेलो** (भारत देशक सर्वोच्च साहित्यक पुरस्कार)।

आरसीप्रसाद सिंह 1911-1996

जन्म: ग्राम-एरौत, जिला-समस्तीपुर । प्रकाशित कृति: माटिक दीप, पूजाक फूल, सूर्यमुखी (कविता-संग्रह), मेघदूत (अनुवाद), आरसी, नन्ददास, संजीवनी (हिन्दी काव्य संग्रह)। �सूर्यमुखी� लेल १९८४ मे साहित्य अकादेमी पुरस्कार प्राप्त ।

गुरु जयदेव मिश्र 1911-1991 शिष्य गंगानाथ झा

यशोधर झा

वैद्यनाथ मल्लिक 'विधु' 1912-1987

भीम झा 1912-

मिथिला वैभव, दर्शन मैथिली पोथीपर 1966 मे पहिल साहित्य अकादमी पुरस्कार मैथिली लेल प्राप्त।

१९७६- वैद्यनाथ मल्लिक �विधु� (सीतायन, महाकाव्य) लेल मैथिलीक साहित्य अकादमी पुरस्कार।

पूर्णिया जिलाक मदनपुर गामक। जन्म ५ नवम्बर १९१२ ई.। बनैलीक श्री श्यामानन्द सिंहक अध्यक्षतामे �नारायण संकीर्तन महामण्डली�क स्थापना।

राधानाथ दास १९१२-

उपेन्द्र ठाकुर 'मोहन' 1913-1980

जन्म १९१३ ई. मे दरभंगा जिलाक चतरिया ग्राममे भेलन्हि । मृत्यु २४-५-१९८० । संस्कृत शिक्षामे साहित्याचार्य ओ बड़ौदा राजक विद्वत-परीक्षासँ �साहित्य-रत्न�क उपाधिसँ विभूषित भेलाह । दैनिक आर्यावर्तमे आदिअहिसँ, पश्चात् १९६० सँ मिथिला मिहिरक उप-सम्पादक एवं सह-सम्पादक रूपें कार्य करैत १९७७ मे सेवा निवृत भेलाह ।मोहनजी करीब पचास वर्ष साहित्य साधनामे लागल रहलाह ।
विजयानन्द, कुंजरंजन, सुदर्शन, पुण्डरीक, शास्त्री, बामन आदि छद्म नामसँ पत्र-पत्रिकामे विविध विषयपर हिनक लेख सभ प्रकाशित भेल अछि ।मोहन जीक �बाजि उठल मुरली�मे १०१ गोट कविताक संकलन अछि जाहिमे हिनक सुदीर्घ काव्य-आराधनाक विभिन्न विचारधाराक ओ विभिन्न अनुभूतिक सामग्री उपलब्ध अछि । एहि पुस्तकपर मोहन�जीकें १९७८ मे साहित्य अकादम् पुरस्कार भेटलन्हि। एहिसँ बहुत पूर्व हिनक �फुलडाली� नामक कविता संग्रह सेहो प्रकाशित भेल छल ।

जयनाथ मिश्र 1913-1985

श्रीकांत ठाकुर "विद्यालंकार"

पञ्जीकार मोदानन्द झा 1914-1998

लब्ध धौत पञ्जीशास्त्र मार्तण्ड पञ्जीकार मोदानन्द झा, शिवनगर, अररिया, पूर्णिया। पिता-स्व. श्री भिखिया झा। गुरु- पञ्जीकार

आनन्द झा 1914-1988

भिखिया झा। पूर्णिया जिलाक बनैली लगक शिवनगर गामक। जन्म २२ सितम्बर १९१४ ई.।सौराठमे अपन मौसा स्व. लूटनझा सँ पंजीशास्त्रक अध्ययन। १९४८-१९५१ ई. धरि दरभंगामे रहि आचार्य रमानाथ झाकेँ पाँजि पढ़ओलनि।शास्त्रार्थ परीक्षा- दरभंगा महाराज कुमार जीवेश्वर सिंहक यज्ञोपवीत संस्कारक अवसर पर महाराजाधिराज(दरभंगा) कामेश्वर सिंह द्वारा आयोजित परीक्षा-1937 ई. जाहिमे मौखिक परीक्षाक मुख्य परीक्षक म.म. डॉ. सर गंगानाथ झा छलाह।

टोक्यो हासेगावा, निदेशक मिथिला म्यूजियम, निगाटा

माँगनि खबास 1908-1943 संगीतज्ञ

पचगछियामे जन्म आ अल्प बएसमे मृत्यु। पचगछियाक रायबहादुर लक्ष्मीनारायण सिंहक शिष्य।

रामाश्रय झा 'रामरंग' अभिनव भातखण्डे 1928-2009

जन्म ११ अगस्त १९२८ ई. तदनुसारभाद्र कृष्णपक्ष एकादशी तिथिकेँ मधुबनी जिलान्तर्गत खजुरा नामक गाममे भेलन्हि। अभिनव गीतांजलि, हुनकर उच्चकोटिक शास्त्र रचना अछि।मिथिलावासी श्री रामरंग राग तीरभुक्ति, राग वैदेही भैरव, आऽ राग विद्यापति कल्याण केर रचना सेहो कएने छथि आऽ मैथिली भाषामे हिनकर खयाल �रंजयति इति रागः� केर अनुरूप अछि।

रामचतुर मल्लिक ध्रुपद संगीत 1905-1990

अभयनारायण मल्लिक

कुमार तारानन्द सिंह, संगीतज्ञ

संगीताचार्य रायबहादुर ल क्ष्मीनारायण सिंह

पंडित परमानन्द चौधरी, संगीतज्ञ

हृदयनारायण झा

संगीत भाष्कर राजकुमार श्यामानन्द सिंह १९१६-१९९४

मिथिलेश कुमार झा, तबला वादन

नागेश्वर लाल कर्ण, तबला वा दक

बाबू साहेब चौधरी 1916-1998

दरभंगा जिलाक दुलारपुर गामक। १९४३ ई. मे जीविकार्थ कलकत्ता अएलाह। नवम कक्षामे स्वराज्य आन्दोलनमे बाझि कए शिक्षाक इतिश्री। कलकत्तामे स्थानीत मैथिल संघमे प्रवेश। कलकत्तामे मैथिली आर्ट प्रेस. ९/१, खिलात घोष लेन, कलकत्ता-७००००६ सँ मैथिली-मिथिला आन्दोलनमे सक्रिय। �कुहेस� आ �चाणक्य� दूटा नाटक। १९७१-७९ धरि �मिथिला दर्शन� आ �मैथिली दर्शन� मैथिली मासिकक सम्पादन।

लक्ष्मण (लखन) झा 1916-2000

मिथिला राज्य अभियानी।

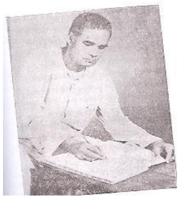

शुद्धदेव झा 'उत्पल' 1916-

गोड्डा जिलाक अलखदत्त-महेनपुरक निवासी। जन्म १६ अक्टूबर १९१६ ई.।

रामचरित्र पाण्डेय "अणु" १९१७-२०१०

लक्ष्मीनाथ झा मिथिला चित्रकला 1917-1990

उपेन्द्र नाथ झा 'व्यास' 1917-2002

जन्म स्थान-हरिपुर वकशीटोल, मधुबनी, बिहार । १९६९- उपेन्द्रनाथ झा �व्यास� (दू पत्र, उपन्यास) लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित । साहित्य अकादेमीक अनुवाद पुरस्कार प्राप्त । प्रकाशित कृति: कुमार, दू पत्र (उपन्यास), विडंबना, भजना भजले (कथा-संग्रह), पतन संन्यासी, प्रतीक (काव्य), महाभारत (पहिल दू पर्व) आदि।

मनमोहन झा 1918-2009

जन्म सरिसबमे, अश्रुकण, वीरभोग्या, मिथिलाक निशापुरमे।२००९- स्व.मनमोहन झा (गंगापुत्र, कथासंग्रह)पर मृत्योपरांत साहित्य अकादमी पुरस्कार।

ब्रजकिशोर वर्मा 'मणिपद्म' 1918-1986

जन्म स्थान-बहेड़ा, दरभंगा बिहार । १९७३- ब्रजकिशोर वर्मा �मणिपद्म� (नैका बनिजारा, उपन्यास) लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित । उपन्यासकार, कथाकार ओ कवि । प्रकाशित कृति: कोब्रागर्ल, कनकी, अर्द्धनारीश्वर, लोरिक विजय, नैका-बनिजारा, लवहरि-कुशहरि, राय रणपाल, आदिम गुलाम आदि उपन्यास ओ कंठहार (नाटक) आदि।

पं. सहदेव झा १९१९-

"मिथिला की धरोहर" पोथी प्रकाशित।

बुद्धिधारी सिंह रमाकर 1919-1991

जन्म मधुबनीमे 1919 ई. मे भेल । अपन पिता स्व. क्षेमधारी सिंहसँ विभिन्न विषयक शिक्षा ग्रहण कएलन्हि । ई रामकृष्ण कॉलेज, मधुबनीक मैथिली विभागाध्यक्ष छलाह । जतएसँ अवकाश प्राप्त कएलन्हि । बाल्या-वस्थहिसँ ई कविकार्यमे लागल रहलाह अछि । संस्कृत तथा मैथिली दुनू भाषामे हिनक रचना प्रकाशित अछि । यथा�मैथिलीमे �प्रयास� (कथा-संग्रह), �मधुमती�, �अमरबापू� (कविता-संग्रह), �शरशय्या� (खंड-काव्य) �स्मृति साहसी� (महाकाव्य) आदि ।

आद्याचरण झा 1920-

चन्द्र भानु सिंह 1922-

२००४- चन्द्रभानु सिंह (शकुन्तला, महाकाव्य)लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार।

सुधांशु शेखर चौधरी 1922-1990

जन्म दरभंगाक मिश्रटोलामे 1922 ई. मे भेलन्हि तथा मृत्यु 1990 ई. मे भेलन्हि । किछु दिन विभिन्न जीविकामे रहि पश्चात् साहित्यकारक जीवन प्रारम्भ कएल । किछु दिन �बैदेही�क सम्पादन श्री सुमनजी एवं श्री कृष्णकान्त मिश्रजीक संग कएल तत्पश्चात् 1960 ई. सँ 1982 ई. धरि पटनामे �मिथिला मिहिर��क सफल सम्पादन कएल ।हिनक दू गोट नाट्यकृति-�भफाइत चाहक जिनगी�, लेटाइत आँचर�, तथा �पहिल साँझ� हिनक नाटकक नीक व्यावहारिक अनुभवक परिचायक अछि ।छद्मनामसँ हिनक दू गोट उपन्यास मिहिर� मे प्रकाशित भेल अछि । हिनक उपन्यास ई वतहा

गोविन्द झा 1923-

जन्मस्थान- इसहपुर, सरिसब पाही, मधुबनी, बिहार । सिद्ध कथाकार, उपन्यासकार, नाटककार, भाषा वैज्ञानिक ओ अनुवादक। साहित्य अकादेमी पुरस्कार, साहित्य अकादेमी अनुवाद पुरस्कारसँ सम्मानित। बिहार सरकारसँ कामिल बुल्के पुरस्कार, ग्रियर्सन पुरस्कार आदिसँ सम्मानित । प्रकाशित कृति: उपन्यास, नाटक, कथा, कविता, भाषा विज्ञान आदि विभिन्न विधामे अड़तीस टा पोथी प्रकाशित । प्रकाशन: सामाक पौती,नेपाली साहित्यक इतिहास (अनु) आदि । १९९३- गोविन्द झा (सामाक पौती, कथा)पुस्तक लेल सहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित ।१९९३- गोविन्द झा (नेपाली साहित्यक इतिहास- कुमार

योगानन्द झा 1923-1986

हिनक जन्म मधुबनी जिलाक कोइलख ग्राममे 1923 ई. मे भेलन्हि । मृत्यु 1986 मे भेलनि । अग्रेजीमे एम. ए. कएलाक पश्चात् ई किछु दिन चन्द्रधरी मिथिला कॉलेजमे प्राध्यापक रहलाह । बिहार प्रशासनिक सेवामे 1981 धरि विभिन्न पदपर कार्य कएल । तत्पश्चात्मैथिली अकादमीक निदेशक �84 धरि ।योगानन्द झाजी मैथिली साहित्यमे अपन उपन्यास �भलमानुस� एवं �पविता�क हेतु ख्यात छथि । हिनक नाटक �मुनिक मतिभ्रम� एवं कथा संग्रह �उड़ैत वंशी� यथेष्ट प्रतिष्ठा प्राप्त कएने अछि । एकर अतिरिक्त ई महात्मा गान्धीक आत्मकथाक अनुवाद एवं �आमक जलखरी� नामक एक

संसार� जे मैथिली अकादमी द्वारा प्रकाशित भेल आ जाहि पर 1980 क साहित्य अकादमीक पुरस्कार देल गेल ।

प्रधान, अंग्रेजी) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार। प्रबोध सम्मान 2006 सँ सम्मानित। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी फेलो पुरस्कार २०१० (समग्र योगदान लेल)

कथा संग्रहक सम्पादन सेहो कएने छथि ।

रामकृष्ण झा 'किसुन' 1923-1970

आधुनिक धाराक विशिष्ट कवि, कथाकार, चिन्तक । प्रकाशित कृति: आत्मनेपद (कविता संग्रह), मैथिली नवकविता (सम्पादन)।

उमानाथ झा 1923-2009

जन्म:-01-01-1923, मृत्यु 07-12-2009 महरैल, भधुबनी ।भूतपूर्व अङरेजी विभागाध्यक्ष एवं प्रति-कुलपति मिथिला विश्वविद्यालय, दरभंगा । रचना:-रेखाचित्र, अतीत (कथा संग्रह); मैथिली नवीन साहित्य, इन्द्र धनुष, विद्यापति गीतशती (सम्पादन)।१९८७- उमानाथ झा (अतीत, कथा) पर मैथिलीक साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

ज़टाशंकर दास 1923-2006

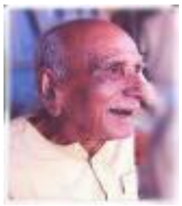
प्रबोध नारायण सिंह 1924-2005

हिन्दी, संस्कृत, मैथिली, पाली एवं फारसीक विद्वान्। मिथिला, मैथिल एवं मैथिलीक ई अनन्य भक्त छथि । कलकत्ता रहि मिथिला दर्शन�, मैथिली कविता�, मैथिली रंगमंच� आदि पत्रिकाक प्रकाशनक माध्यमसँ श्री प्रबोधजी मैथिलीक जे सेवा कएल अछि तकर वर्णन थोड़मे सम्भव नहि ।

मदनेश्वर मिश्र 1924-2004

"एक छलीह महारानी" प्रकाशित।

अमोघ नारायण झा "अमोघ" 1924-

अनेक बङला कृतिक ई अनुवाद सेहो कएल अछि ।हिन्दीमे सेहो हिनक �कविता संग्रह� प्रकाशित अछि ।कलकत्ता विश्वविद्यालयमे हिन्दीक पूर्व अध्यक्ष। २००२- डॉ. प्रबोध नारायण सिंह (पतझड़क स्वर- कुर्तुल ऐन हैदर, उर्दू) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

मुरलीधर सिंह, ब्रजमोहन ठाकुर, शुभंकर झा, मदनेश्वर मिश्र 1924-2004, ललित नारायण मिश्र, देवनाथ राय

मतिनाथ मिश्र मतंग 1924-

आनन्द मिश्र 1924-2007

डॉ. जयमन्त मिश्र १९२५-२०१०

जन्म १५-१०-१९२५ मृत्यु ०७-०९-२०१०, गाम-ढंगा-हरिपुर-मजरही।

१९९५- जयमन्त मिश्र (कविता कुसुमांजलि, पद्य) लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कार- मैथिली।

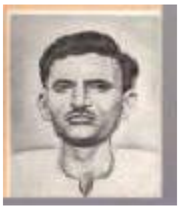

चन्द्रनाथ मिश्र अमर 1925-

जन्म: खोजपुर, मधुबनी । वरिष्ठ कवि, कथाकार-उपन्यासकार । हास्य-व्यंग्यक कवितामे बेजोड़। मैथिलीक लेल समर्पित व्यक्तित्व । पांच दर्जनसं बेसी कथा आ विदागरी, वीरकन्या (उपन्यास) जल समाधि (कथा संग्रह) प्रकाशित ।१९८३- चन्द्रनाथ मिश्र �अमर� (मैथिली पत्रकारिताक इतिहास) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित। एम. एल. एकेडमी, लहेरियासरायसं शिक्षकक रूपमे अवकाश प्राप्त। आशा दिशा, गुदगुदी, युगचक्र, उनटा पाल आदि कविता संग्रह प्रकाशित। १९९८- चन्द्रनाथ मिश्र �अमर� (परशुरामक बीछल बेरायल कथा- राजशेखर बसु, बांग्ला) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार। चन्द्रनाथ मिश्र अमर २०१० मे मैथिली साहित्य लेल **साहित्य अकादेमीक**

मुक्तिनाथ झा (1926-2009)

	फेलो (भारत देशक सर्वोच्च साहित्यक पुरस्कार)।	
 शुभंकर झा 1926-	 दीनानाथ पाठक 'बन्धु' 1928-1962	 अनंत बिहारी लाल दास "इन्दु" 1928-2010 २००७- अनन्त बिहारी लाल दास �इन्दु� (युद्ध आ योद्धा-अगम सिंह गिरि, नेपाली)लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।
 कृष्णकान्त मिश्र १९२८-२०००	 जगदानन्द झा 1928-	 दुर्गानाथ झा "श्रीश" हिनकर जन्म मधुबनी जिलाक विद्दो गाममे १९२९ ई. मे भेलन्हि। हिन्दी आ मैथिलीमे एम.ए. आ बी.एड. केलाक बाद किछु दिन स्कूलमे अध्यापन, फेर मिल्लत कॉलेज, लहेरियासरायमे मैथिली आ हिन्दी विभागक अध्यक्ष। मैथिली भाषामे पहिल पी.एच.डी.। "श्रीश" जीक मैथिलीमे प्रकाशित रचना अछि- "मैथिली साहित्यक इतिहास", "भुवन भारती" (सम्पादन), "महामत्स्य ओ मनु" (कविता), "नाट्य कथा सार"(सम्पादन), "पुरुषार्थ"(पद्य नाटक) आ अनेक कविता, एकांकी आ आलोचनात्मक निबन्ध।

राजकमल चौधरी 1929-1967

महिषी, सहरसा। रचना:- आदि कथा, आन्दोलन, पाथर फूल (उपन्यास), स्वरगंधा (कविता संग्रह), ललका पाग (कथा संग्रह), कथा पराग (कथा संग्रह सम्पादन)। हिन्दीमे अनेक उपन्यास, कविताक रचना, चौरङ्गी (बङला उपन्यासक हिन्दी रूपान्तर) अत्यन्त प्रसिद्ध।

विश्वनाथ झा "विषपायी" 1929-2005

"राम सुयश सागर" (मैथिली रामायण) १९८० ई. मे प्रकाशित। २५ जनवरी २००५ कें मृत्यु।

जयधारी सिंह 1929-2007

समीक्षक, कवि । प्रकाशन: बौद्धगानमे तांत्रिक सिद्धांत, समीक्षा शास्त्रा अदि । रामकृष्ण कॉलेज, मधुबनीमै मैथिली विभागक पूर्व अध्यक्ष ।

शैलेन्द्र मोहन झा 1929-1994

१९९२- शैलेन्द्र मोहन झा (शरतचन्द्र व्यक्ति आ कलाकार-सुबोधचन्द्र सेन, अंग्रेजी)लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

विजयनाथ ठाकुर 1929-2008

रमेशचन्द्र वर्मा 1930-

गोपालजी झा 'गोपेश' 1931-2008

जन्म मधुबनी जिलाक मेहथ गाममे १९३१ ई.मे भेलन्हि।हिनकर रचित �सोन दाइक चिट्ठी�, �गुम भेल ठाढ़ छी�, �एलबम�

विवेकानन्द ठाकुर 1931-

२००५- विवेकानन्द ठाकुर (चानन घन गछिया, पद्य)मैथिली लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार।

ताराकांत मिश्र 1931-

�आब कहू मन केहन लगैए�, "मखानक पात" प्रकाशित भेल जाहिमे सोनदाइक चिट्ठी बेश लोकप्रिय भेल।२००६ ई.-श्री गोपालजी झा गोपेश, मेंहथ, मधुबनी;यात्री-चेतना पुरस्कार।

ललित 1932-1983

जन्म स्थान बसैठ चानपुरा मधुबनी, बिहार । प्रसिद्ध कथाकार ओ उपन्यासकार । प्रकाशित कृति: प्रतिनिधि, (कथा संग्रह), पृथ्वी-पुत्र (उपन्यास) आदि।

मुरारि मधुसूदन ठाकुर 1932-

ताराशंकर बंदोपाध्यायक बंगला उपन्यास "आरोग्य निकेतन"क मैथिली अनुवाद लेल साहित्य अकादमीक अनुवाद पुरस्कार 1999 भेटल छन्हि।

विद्यानारायण ठाकुर 1933-

धूमकेतु 1932-2000

जन्म स्थान कोइलख, मधुबनी, बिहार । प्रसिद्ध कथाकार, उपन्यासकार ओ कवि । प्रकाशित कृति : दू टा कथा संग्रह ओ एक टा उपन्यास ।

राजमोहन झा 1934-

जन्म स्थान कुमरबाजितपुर, वैशाली, बिहार । प्रख्यात कथाकार ओ संपादक । आइ काल्हि परसू (कथा-संग्रह) लेल १९९६ मे साहित्य अकादेमीसँ सम्मानित । प्रकाशित कृति : एक आदि एकांत, झूठ साँच, एकटा तेसर, अनुलग्नक, आइ काल्हि परसू (कथा संग्रह), गलतीनामा, भनहि विद्यापति, टीप्पणीत्यादि (आलोचना)। �आरम्भ� पत्रिकाक संपादन।प्रबोध सम्मान 2009 सँ सम्मानित।

डॉ. धीरेन्द्र 1934-2004

जन्म स्थान लोहना, मधुबनी, बिहार । प्रसिद्ध कथाकार,उपन्यासकार ओ कवि । प्रकाशित कृति: कुहेस आ किरण, पझाइत घूरक आगि, शतरूपा ओ मनु अपन मन्दिर (कथासंग्रह) हैंगरमे टाँगल कोट, काल्हि ओ आइ (कविता संग्रह) सहित कैक विधामे विभिन्न पोथी।

रमेश नारायण १९३४- २०११

नाम- रमेश नारायण दास, जन्म १५ मार्च १९३४ कें मधुबनीक बहेरा गाममे। पिता- श्री हरिवल्लभ लाल दास। शिक्षा मधेपुर, मधुबनी आ पटनामे। १९६१ ई.सँ १९९४ ई. धरि ए.एन. कॉलेज, पटनामे हिन्दी विभागमे अध्यापन। पाथरक नाव (मैथिली कथा संग्रह, १९७२) प्रकाशित। मृत्यु १२ जनवरी २०११ कें पटनामे।

बाबू श्री सत्यनारायण सिंह आ राघवाचार्य

मायानन्द मिश्र 1934-

हिनक जन्म १७ अगस्त १९३४ ई. कें सुपौल जिलाक बनैनियाँ गाममे भेलनि।भाङ्क लोटा, आगि मोम आ� पाथर आओर चन्द्र-बिन्दु- हिनकर कथा संग्रह सभ छन्हि। बिहाड़ि पात पाथर , मंत्र-पुत्र ,खोता आ� चिडै आ� सूर्यास्त हिनकर उपन्यास सभ अछि॥ दिशांतर हिनकर कविता संग्रह अछि। एकर अतिरिक्त सोने की नैय्या माटी के लोग, प्रथमं शैल पुत्री च,मंत्रपुत्र, पुरोहित आ� स्त्री-धन हिनकर हिन्दीक कृति अछि।१९८८- मायानन्द मिश्र (मंत्रपुत्र, उपन्यास)पर मैथिलीक साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

प्रबोध सम्मान 2007सँ सम्मानित।

तारानन्द तरुण १९३५-२०११

सोमदेव 1934-

उपन्यासकार ओ कवि । साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित । प्रकाशित कृति: चानोदाइ, होटल अनारकली (उपन्यास), काल ध्वनि (कविता संग्रह), चरैवेति (गीति नाट्य) सोम सतसइ (दोहा)।२००२- सोमदेव (सहस्रमुखी चौक पर, पद्य) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार। २००१ ई. - श्री सोमदेव, दरभंगा;यात्री-

राजनन्दन लाल दास 1934-

"कर्णामृतक"क सम्पादन। "चित्रा-विचित्रा" प्रकाशित।

चेतना पुरस्कार, प्रबोध साहित्य सम्मान २०११।

रमानन्द रेणु 1934-2011

जन्म स्थान उसमामठ, दरभंगा, बिहार । वरिष्ठ कवि, कथाकार ओ उपन्यासकार। साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति: कचोट, त्रिकोण, अंतहीन आकाश (कथा-संग्रह), दूधफूल (उपन्यास), अंततः, ओकरे नाम (कविता-संग्रह)। २०००- रमानन्द रेणु (कतेक रास बात, पद्य)लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी फेलो पुरस्कार २०११ (समग्र योगदान लेल)

कालीकांत झा "बूच" 1934-2009

हिनक जन्म, महान दार्शनिक उदयनाचार्यक कर्मभूमि समस्तीपुर जिलाक करियन ग्राममे 1934 ई. मे भेलनि । पिता स्व. पंडित राजकिशोर झा गामक मध्य विद्यालयक प्रथम प्रधानाध्यापक छलाह । माता स्व. कला देवी गृहिणी छलीह । अंतरस्नातक समस्तीपुर काॅलेज, समस्तीपुरसँ कयलाक पश्चात् बिहार सरकारक प्रखंड कर्मचारीक रूपमे सेवा प्रारंभ कयलनि । बालहिं कालसँ कविता लेखनमे विषेश रूचि छल । मैथिली पत्रिका - मिथिला मिहिर, माटि - पानि, भाखा तथा मैथिली अकादमी पटना द्वारा प्रकाशित पत्रिकामे समय - समय पर हिनक रचना प्रकाशित होइत रहलनि । जीवनक विविध विधाकेँ अपन कविता एवं गीत प्रस्तुत कयलनि । साहित्य अकादमी दिल्ली द्वारा प्रकाशित मैथिली कथाक विकास (संपादक डाॅ बासुकीनाथ झा) मे हास्य कथा कारक सूची मे डाॅ विद्यापति झा हिनक रचना ��धर्म शास्त्राचार्यक उल्लेख कयलनि । मैथिली अकादमी पटना एवं मिथिला मिहिर द्वारा प्रशंसा पत्र भेजल जाइत छल ।श्रृंगाररस एवं हास्य रसक संग-संग विचार मूलक कविताक रचना सेहो कयलनि । डाॅ दुर्गानाथ झा श्रीश संकलित मैथिली

श्याम चन्द्र 1934-

उपन्यास "रूपा दीदी" प्रकाशित। गाम मलंगिया, जिला- मधुबनी।

साहित्यक इतिहासमे कविक रूपमे हिनक उल्लेख कएल गेल अछि । **प्रकाशित कृति (मृत्योपरांत)** : कलानिधि- कविता-संग्रह।

डोरीलाल शर्मा "श्रोत्रिय" १९३५-

"मिथिला की पाण्डित्य परम्परा" पोथी प्रकाशित।

रामभद्र, धनुषा, नेपाल १९३५-२०२०

साहित्य तथा अन्यान्य क्षेत्रक कतोक सफल व्यक्तिसभ अपन प्रेरणास्रोत आ पथ-प्रदर्शक मानैत छथि । मैथिली साहित्य-क्षेत्रमे हिनक परिचयक मादे एतबाए कहब पर्याप्त होएत जे मैथिलीक मूर्द्धन्य साहित्यकार डा. धीरेन्द्र हिनका मैथिली साहित्यक सर्वश्रेष्ठ कथाकार मानैत छथि ।हिनक कथामे प्रतीकात्मकताक अदभुत प्रयोगहिटा नहि, अपितु एकटा आदर्श कथाक समस्त वैशिष्टसभविद्यमान रहैत अछि । कथाकारक अतिरिक्त ई उत्कृष्ट समालोचक, नाटककार आ कवि सेहो छथि । नेपालमे मैथिलीक पहिल मोनोड्रामा लिखबाक श्रेय सेहो हिनका जाइत छनि ।सामाजिक कुरीतिसभकँ कुशलतासँ चित्रण करबामे, चिन्तनीय बनएबामे आ मन-मस्तिष्कपर अमिट छाप छोड़बामे रामभद्र सिद्धहस्त छथि । धनुषा जिलाक कुर्था गाममे जनमल रामभद्रक पूर्ण नाम रामभद्र कर्ण छनि । अग्डरेजी विषयक अवकाशप्राप्त शिक्षक रामभद्र व्याकरण, पाठयपुस्तक आ सहायक पुस्तकसभ लिखबाक काजमे निरन्तर सक्रिय छथि।

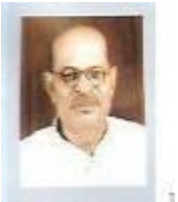

केदारनाथ चौधरी (१९३६-)

मैथिलीक पहिल फिल्म 'ममता गाबय गीत' केर निर्माता द्वयमेसँ एकटा निर्माता छथि केदारनाथ चौधरी आ दोसर मदनमोहन दास। बादमे आर्थिक मजबूरीवश तेसर सहनिर्माता भेलखिन उदयभानु सिंह। माता-स्व. कुसुमपरी देवी, पिता- स्व. किशोरी चौधरी, जन्म: ०३/०१/१९३६

ग्रा.+पत्रा. नेहरा (दरभंगा), अन्य पारिवारिक सदस्य- पत्नी-श्रीमती कुमुद चौधरी, संतान- प्रथम पुत्री-श्रीमती किरण झा, द्वितीय पुत्री-श्रीमती अर्चना चौधरी, शिक्षा- १९५८ ई.मे अर्थशास्त्रमे स्नातकोत्तर, १९५९ ई.मे लॉ। १९६९ ई.मे कैलिफोर्निया वि.वि.सँ अर्थस्थास्त्र मे स्नातकोत्तर, १९७१ ई.मे मार्केटिंग एंड डिस्ट्रीब्यूशन विषयमे गोल्डेन गेट यूनिवर्सिटी, सानफ्रांसिस्को, USA सँ एम.बी.ए., १९७८ मे भारत आगमन। १९८१-८६ क बीच तेहरान आ फ्रैंकफुर्तमे। फेर बम्बई, पुणे होइत रिटायरमेंटक बाद २००० सँ लहेरियासराय, दरभंगामे निवास।६ टा उपन्यास- चमेलीरानी २००४, करार २००६, माहुर २००८, अबारा

नहितन २०१२, हीना २०१३, अयना २०१८. सम्मान- १) विदेह साहित्य सम्मान, बर्ख-२०१३ (झारखंड मैथिली मंच, राँची द्वारा), २) प्रबोध साहित्य सम्मान, बर्ख-२०१६ आ ३) केदार सम्मान, बर्ख-२०१६,'अबारा नहितन' लेल।

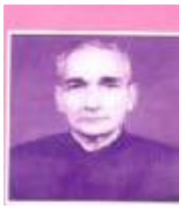
जीवकांत 1936-

नाम- जीवकान्त झा,पिता-गुणानन्द झा, माता-महेश्वरी देवी, जन्म-२५.०७.१९३६ अभुआढ़, जिला-सुपौल। नौकरी-विज्ञान शिक्षक (उ.वि.खजौली १९५७-८१), हिन्दी शिक्षक (उ.वि.डेओढ़ एवं उ.वि.पोखराम १९८१-९८)।पहिल रचना-इजोड़िया आ टिटही (कविता, जनवरी १९६५ मिथिला मिहिर)।पहिल छपल पोथी- दू कुहेसक बाट (उपन्यास १९६८)।नूतन पोथी-खिखिरक बीअरि (२००७ बाल पद्य कथा), अठन्नी खसलइ वनमे (पद्य-कथा संग्रह) आ पंजरि प्रेम प्रकासिया (जीवन-वृतक अंश)।पुरस्कार-साहित्य अकादेमी 1998 तकै अछि चिड़ै, पद्य , किरण सम्मान (१९९८), वैदेही सम्मान (१९८५)।प्रकाशित पोथी-

कविता संग्रह:नाचू हे पृथ्वी (७१), धार नहि होइछ मुक्त (९१), तकैत अछि चिड़ै (९५), खाँड़ो (१९९६), पानिमे जोगने अछि बस्ती (९८), फुनगी नीलाकाशमे (२०००), गाछ झूल-झूल (२००४), छाह सोहाओन (२००६), खिखिरिक बीअरि (२००७)

देवकांत झा 1936-

डॉ अमरेश पाठक 1936-

हिनक जन्म सीतामढ़ी जिलाक अन्तर्गत सामारि ग्राममे १९३६ मे भेलन्हि । १९५७ मे पटना विश्वविद्यालयसँ मैथिलीक एम. ए. परीक्षामे प्रथम श्रेणीमे प्रथमस्थान पाओल । १९५७ सँ १९६० धरि रामकृष्ण महाविद्यालय, मधुबनीमे व्याख्याता रूपेँ तकरा बाद पटना विश्वविद्यालयमे व्याख्याता रूपमे कार्य करए लगलाह । पटना विश्वविद्यालयमे मैथिली विभागाध्यक्ष रूपेँ । मैथिली उपन्यासक आलोचनात्मक अध्ययन� शोध प्रबन्धपर हिनका बिहार विश्व-विद्यालय द्वारा डि. लिट्क उपाधि भेटलन्हि । ई शोध प्रबन्ध पुस्तकाकार रूपेँ सेहो प्रकाशित भेल अछि बिहार राष्ट्रभाषा परिषदक विद्यापति ग्रन्थावलीक सम्पादक मण्डलक सदस्य । हिनक अन्य प्रकाशित रचना अछि �निबन्ध संकलन� । एकरा छोड़ि विभिन्न पत्र-पत्रिकामे हिनक कतेको निबन्ध प्रकाशित छन्हि । मैथिली अकादमी द्वारा प्रकाशित कथा-संग्रहक इहो एक सम्पादक छथि । ई अधिकतर उच्च स्तरीय आलोचनात्मक निबन्ध लिखैत छथि । २०००- डॉ. अमरेश पाठक, (तमस- भीष्म साहनी, हिन्दी)लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

कथा-संग्रह:एकसरि ठाढ़ि कदम तर रे (७२), सूर्य गलि रहल अछि (७५), वस्तु (८३), करमी झील (९८)

उपन्यास:दू कुहेसक बाट(६८), पनिपत(७७), नहि, कतहु नहि (७६), पीयर गुलाब छल (७१), अगिनबान (८१)

हिन्दी अनुवाद- निशान्त की चिड़िया (तकैत अछि चिड़ै, साहित्य अकादमी, दिल्ली २००३)।

प्रबोध सम्मान 2010 सँ सम्मानित।

बलराम 1936-2008

जन्म स्थान पचही, मधुबनी, बिहार । विशिष्ट कथाकार । प्रकाशित कृति : दकचल देबाल (कथा-संग्रह)।

मैथिलीपुत्र प्रदीप 1936-

ग्राम- कथवार, दरभंगा। प्रशिक्षित एम.ए., साहित्य रत्न, नवीन शास्त्री, पंचाग्नि साधक। हिनकर रचित "जगदम्ब अहीं अवलम्ब हमर" आ "सभक सुधि अहाँ लए छी हे अम्बे, हमरा किए बिसरै छी यै" मिथिलामे लेजेंड भए गेल अछि।

रामदेव झा 1936-

कथाकार, समीक्षक, अनुवादक, ग्रंथ सम्पादक । साहित्य अकादेमीक मूल एवं अनुवाद पुरस्कार प्राप्त कर्त्ता ल. ना. मिथिला विश्वविद्यालय दरभंगाक मैथिली विभागक पूर्व प्राचार्य । प्रकाशन: पसिझैत पाथर, (अनु.) आदि । १९९१- रामदेव झा (पसिझैत पाथर, एकांकी)लेल साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित ।१९९४- रामदेव झा (सगाइ- राजिन्दर सिंह बेदी, उर्दू) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

रवीन्द्र नाथ ठाकुर 1936-

वीरेन्द्र मल्लिक 1937-

जन्म पूर्णिआ जिलाक धमदाहा ग्राममे 1936 ई. मे भेलन्हि । नेने अवस्थासँ गीत गएबामे एवं कविता लिखबामे विशेष रुचि । कोनो मंच पर ठाढ़ भेला पर ई सहजहि श्रोताकेँ आह्लादित करैत छथि । हिनक सात गोट मैथिलीक गीत संग्रह, एक मिनी महाकाव्य, एक प्रयोगधर्मी काव्य, एक उपन्यास, एक नाटक �एक राति� एवं एक हिन्दी नाटक, प्रकाशित भेल छन्हि ।

बिनोद बिहारी वर्मा 1937-2003

मैथिल करण कायस्थक पाँजिक सर्वेक्षण, बलानक बोनिहार ओ पल्लवी तथा अन्य कथा (कथा संग्रह)

जन्म-
3 जनबरी 1937 ई. परसौनी, मधुबनीमे।कवि, सम्पादक, समीक्षक । आखर, अगनिपत्रक सम्पादन ।अग्नि-शिखा (कविता संग्रह)।

कीर्तिनारायण मिश्र 1937-

जन्म १७ जुलाई १९३७ ई. कें ग्राम शोकहारा (बरौनी), जिला बेगूसरायमे भेलन्हि। हुनकर प्रकाशित कृति अछि सीमान्त,महानगर (दीर्घ कविता), हम स्तवन नहि लिखब, ध्वस्त होइत शांति स्तूप (एहि पोथीपर साहित्य अकादमी 1997 पुरस्कार), आदमीकें जोहैत (कविता संग्रह)। संस्मरण-अपन एकांतमे, स्मृति यात्रा, पत्रक दर्पणमे। सम्पादन- आखर मासिक पत्रिका, आधुनिक मैथिली साहित्य, '63, राजकमल जीवन आ साहित्य, '68, कथा-संकलन- काल कोठरी। आलोचना- अर्थांतर-2004

गौरीकांत चौधरीकांत 1937-2001

युगल किशोर मिश्र १९३८-२००७

मैथिली शब्दकोष।

प्रफुल्ल कुमार सिंह 'मौन' 1938-

ग्राम+पोस्ट- हसनपुर, जिला-समस्तीपुर।मैथिलीमे १.नेपालक मैथिली साहित्यक इतिहास(विराटनगर,१९७२ई.), २.ब्रह्मग्राम(रिपोर्ताज दरभंगा १९७२

महेश्वरनाथ मल्लिक 1938-

परशुराम झा १९३८-

गाम- मेंहथ (मधुबनी), कृति- डाइमेन्शन्स ऑफ पीस इन इन्गलिश ड्रामा,क्रिश्चियन पोएटिक ड्रामा।

ई.), ३.�मैथिली� त्रैमासिकक सम्पादन (विराटनगर,नेपाल १९७०-७३ई.), ४.मैथिलीक नेनागीत (पटना, १९८८ ई.), ५.नेपालक आधुनिक मैथिली साहित्य (पटना, १९९८ ई.), ६. प्रेमचन्द चयनित कथा, भाग- १ आऽ २ (अनुवाद), ७. वाल्मीकिक देशमे (महनार, २००५ ई.)।२००४- डॉ. प्रफुल्ल कुमार सिंह �मौन� (प्रेमचन्द की कहानी-प्रेमचन्द, हिन्दी) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

कुलानन्द मिश्र 1940-2000

जन्म पकड़ी कोठी, सीतामढ़ी, बिहार। सुविख्यात कवि,, संपादक, समालोचक। प्रकाशित कृति- तावत एतबे, भोरक प्रतीक्षामे (कविता संग्रह), भारतक भाषा सर्वेक्षण, पारो, राजकमल चौधरी की ग्यारह कहानियाँ (अनुवाद)।

बिलट पासवान 'विहंगम' 1940-

जन्म मधुबनी जिलाक एकहत्था ग्राममे १९४० ई. मे भेलन्हि।

फजलुर रहमान हासमी 1940-2011

जन्म-पटना जिलाक बराह गाममे। वृत्ति अध्यापक। हिन्दी कविता संग्रह "रश्मि राशि" आ मैथिली कविता संग्रह "निर्मोही" प्रकाशित। १९९६मे अबुलकलाम आजाद- अब्दुलकवी देसनवी, उर्दूसँ मैथिली अनुवादपर साहित्य अकादमीक मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

गुणनाथ झा

गुणनाथ झा "लोक मञ्च" मैथिली नाट्य पत्रिकाक संचालन- सम्पादन केने छथि। मैथिलीमे आधुनिक नाटकक प्रणयन। हुनकर नाटक सभ अछि:

मधुयामिनी: एकाङ्क नाट्य शैलीमे दूटा पात्र, पुरुष संयुक्त परिवारक पक्ष लेनिहार आ स्त्री तकर विरोधी।

प्रभास कुमार चौधरी 1941-1998

गाम- पिंडारुछ, जिला- दरभंगा ।प्रख्यात कथाकार ओ उपन्यासकार । प्रभासक प्रकाशित कृति : कथा-प्रभास, प्रभासक कथा, नव घर उठय पुरान घर खसय, दिदवल (कथासंग्रह), अभिशप्त, युगपुरुष, हमरा लग रहब, नवारम्भ, राजा पोखरिमे कतेक मछरी (उपन्यास) । विभिन्न महत्वपूर्ण

साकेतानन्द 1940-

वरिष्ठ कथाकार, गणनायक (कथा-संग्रह) लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति: मैथिली कथा साहित्यमे 1962 स� सक्रिय । गोडेक चालिस_पचास टा कथा, रिपोर्ताज. संस्मरण, यात्रा_विवरण मैथिलीमे प्रकाशित अधिकांश पत्र_पत्रिकामे छपल । पहिल मैथिली

पाथेय: एकाङ्क नाट्य शैलीमे रचित, मुदा पूर्णाङ्कक सभ विशेषता ऐमे भेटत। मुख्य अभिनेता मिथिलाक अधोगतिसँ दुखी भऽ गामकें कर्मस्थली बनबैत छथि, स्वजन विरोध करै छथि।

लाल-बुझक्कर: एकाङ्क नाट्य शैलीमे रचित। दाही रौदीसँ झमारल निम्न आ मध्य-निम्न वर्ग स्वतंत्रताक पहिनहियो आ बादो जीविकोपार्जन लेल प्रवास करबा लेल अभिशप्त छथि।

सातम चरित्र: एकाङ्क नाट्य शैलीमे रचित। मैथिली रंगमंचपर महिला अभिनेत्रीक अभाव, सातम चरित्रक प्रतीक्षामे पूर्वाभ्यास खतम भऽ जाइत अछि।

शेष नञि: आधुनिक सामाजिक पूर्णाङ्क नाटक। पिता-माताक मृत्युक बाद अग्रजक अनुजक प्रति पितृवत व्यवहार।

आजुक लोक: पूर्णाङ्क नाटक। विषय निम्नमध्यवर्गीय बेरोजगारी आ बियाहक दायित्वक बोझ।

जय मैथिली: पूर्णाङ्क नाटक। मिथिलाक भाषिक-सांस्कृतिक समस्या एकर कथावस्तु अछि।

महाकवि विद्यापति: विद्यापतिक नव विश्लेषण।

पत्रिकाक सम्पादन । त्रैमासिक कथा गोष्ठी 'सगर राति दीप जरय' केर प्रारम्भ।१९९०- प्रभास कुमार चौधरी (प्रभासक कथा, कथा) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित ।

कथा �ग्लेसियर� 1962मे �मिथिलामिहिर�मे प्रकाशित । हिन्दियोमे दू दर्जन कथा आदि प्रकाशित । सन 99मे छपल पहिल कथा_संग्रह �गणनायक� के ओही वर्ष �साहित्य अकादमी पुरस्कार। पैघ बान्ध� स� अबैबला विपत्तिके रेखांकित करैत, पर्यावरण के कथा वस्तु बना क� राजकमल प्रकाशन स� प्रकाशित एवं अत्यंत चर्चित उपन्यास (�डौकूमेंट्री फिक्शन�) �सर्वस्वांत� ।आकाशवाणीक राष्ट्रीय कार्यक्रममे प्रसारित दू टा उल्लेखनीय वृत्त रूपक_ �महानन्दा अभयारण्य� पर आधारित �जंगल बोलता है� एवं झारखंड के ग्रामीण क्षेत्रक ज्वलंत डाइनक समस्या पर आधारित वृत्तरूपक �नैना जोगन � चर्चित एवं प्रसिद्ध ।

गंगेश गुंजन 1942-

जन्म स्थान- पिलखबाड़, मधुबनी।श्री गंगेश गुंजन मैथिलीक प्रथम चौबटिया नाटक बुधिबधियाक लेखक छथि आ हिनका उचितवक्ता (कथा संग्रह) क लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार भेटल छन्हि। एकर अतिरिक्त मैथिलीमे हम एकटा मिथ्या परिचय, लोक सुनू (कविता संग्रह), अन्हार- इजोत (कथा

प्रेमशंकर सिंह 1942-

ग्राम+पोस्ट- जोगियारा, थाना- जाले, जिला- दरभंगा।मौलिक मैथिली: १.मैथिली नाटक ओ रंगमंच,मैथिली अकादमी, पटना, १९७८ २.मैथिली नाटक परिचय, मैथिली अकादमी, पटना, १९८१ ३.पुरुषार्थ ओ विद्यापति, ऋचा प्रकाशन, भागलपुर, १९८६ ४.मिथिलाक विभूति जीवन झा, मैथिली अकादमी, पटना, १९८७५.नाट्यान्वाचय, शेखर प्रकाशन, पटना २००२ ६.आधुनिक मैथिली साहित्यमे हास्य-व्यंग्य, मैथिली अकादमी, पटना, २००४ ७.प्रपाणिका, कर्णगोष्ठी, कोलकाता २००५, ८.ईक्षण, ऋचा प्रकाशन भागलपुर २००८ ९.युगसंधिक प्रतिमान, ऋचा प्रकाशन, भागलपुर २००८ १०.चेतना समिति ओ

मार्कण्डेय प्रवासी 1942-2010

जन्म ग्राम: गरुआर, जिला: समस्तीपुर । प्रकाशित कृति: अगस्त्यायिनी (महाकाव्य); एतदर्थ (कविता संग्रह), अक्षर चेतना (काव्य संग्रह)। अभियान, हम कालिदास (उपन्यास)। �अगस्त्यायिनी� लेल १९८१मे साहित्य अकादेमी पुरस्कार प्राप्त।

संग्रह), पहिल
लोक (उपन्यास), आइ
भोर (नाटक)प्रकाशित।
हिन्दीमे मिथिलांचल की लोक
कथाएँ, मणिपद्मक
नैका- बनिजाराक मैथिलीसँ
हिन्दी अनुवाद आ शब्द
तैयार है (कविता
संग्रह)।१९९४- गंगेश
गुंजन (उचितवक्ता, कथा)पुस्तक
लेल सहित्य अकादेमी
पुरस्कारसँ सम्मानित ।

नाट्यमंच, चेतना समिति, पटना २००८। २००९ ई.-श्री प्रेमशंकर सिंह, जोगियारा, दरभंगा यात्री-चेतना पुरस्कार।

देवेन्द्र झा १९४३-

गाम-
चानपुरा (मधुबनी), कृति-
विद्यापतिक श्रृंगारिक पदक
काव्यशास्त्रीय
अध्ययन, लालदास, सुधाकर
झा "शास्त्री", अनुभव, बदलि
जाइछ घरे टा।

डॉ. भीमनाथ झा 1945-

जन्म:कोइलख, मधुबनी, बिहार ।
प्रखर कवि, समालोचक, प्राध्यापक
। �विविधा�निबन्ध पुस्तक लेल
सन् १९९२मे सहित्य अकादेमी
पुरस्कारसँ सम्मानित । प्रकाशित
कृति: त्रिधारा, वीणा, की फुरैए की
नहि, नाम तँ थिक ओएह (कविता
संकलन), परिचायिका, सीताराम
झा, कवि चूड़ामणिक काव्य
साधना, विविधा
(निबंध, आलोचना),टावर चौकसँ
आदि ।

महेन्द्र मलंगिया 1946-

गाम- मलंगिया, जिला- मधुबनी ।
मैथिलीक सुपरिचित
नाटककार, रंग निर्देशक एवं
मैलोरंगक संस्थापक अध्यक्ष ।
लोक साहित्य पर गंभीर शोध
आलेख । मैथिलीमे 13टा नाटक,
19टा एकांकी, 14टा नुक्कड़
आ 10टा रेडियो नाटक प्रकाशित
आ आकाशवाणी सँ प्रसारित ।
सीनियर फेलोशिप (भारत
सरकार), इंटरनेशनल थिएटर
इंस्टिच्यूट (नेपाल), प्रबोध साहित्य
सम्मान आदि सँ सम्मानित ।
संप्रति ज्योतिरीश्वर लिखित
मैथिलीक प्रथम पुस्तक वर्णरत्नाकर
पर शोध कार्य । श्री महेन्द्र
मलगियाक जन्म २० जनबरी
१९४६ मे मधुबनी जिलाक
मलंगिया गाममे भेलन्हि।
मलंगियाजी मैथिली हिन्दी, अंग्रेजी
आ नेपाली भाषाक जानकार आ
थियेटर शिक्षण, पटकथा लेखन आ
तत्सम्बन्धी शोधक फ्रीलान्स
शिक्षक छथि।२००२ ई.- श्री महेन्द्र
मलंगिया, मलंगिया;यात्री-चेतना
पुरस्कार। प्रबोध सम्मान 2005 सँ
सम्मानित।

डॉ राम दयाल राकेश, सर्लाही, नेपाल 1942-

मैथिली मातृभाषा, हिन्दीक प्राध्यापक आ नेपालीक लेखक ई तीनू भाषा �राकेश�क व्यक्तित्वमे एना ने मिझराएल छैक जे कोनहुसँ हिनका भिन्न नहि कएल जा सकैत अछि । ई विशेषत: नेपालीमे लिखैत छथि, मुदा लेखनक विषय मूलत: मैथिलीए संस्कृति रहैत छनि । ओना मैथिली, हिन्दी आ अग्डरेजीमे सेहो ई अनेक रचना कएने छथि ।नेपालक राजकीय-प्रज्ञा-प्रतिष्ठानक सदस्य �राकेश� दिल्ली विश्वविद्यालयसँ पीएचडी आ अमेरिकास्थित इण्डियाना यूनिभर्सिटीसँ पोस्ट डाक्टरल रिसर्च कएने छथि । डा. �राकेश�क जन्म २५ जुलाइ १९४२ ई. कऽ सर्लाही जिलाक सिसौटियामे भेल छनि । नेपाली, मैथिली, हिन्दी आ अग्डरेजीमे मौलिक, सम्पादित आ अनूदित कऽ करीब दू दर्जन पोथी प्रकाशित , दर्जनभरि देशक भ्रमण सेहो कएने छथि । नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानक सदस्यता- श्री राम दयाल राकेश (1999)।

उपेन्द्र दोषी 1943-2001

जन्म स्थान रामपुर-कोरिगामा, दरभंगा । कवि-कथाकार, गीत-गजलकार । प्रकाशित कृति: यंत्रणाक क्षणमे (कविता संग्रह)। हिन्दीमे अनेक पोथी प्रकाशित। ओड़ियासँ मैथिली अनुवाद हेतु मृत्युपरान्त साहित्य अकादेमीसँ पुरस्कृत। २००३- उपेन्द दोषी (कथा कहिनी- मनोज दास, उड़िया) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

उदयचन्द्र झा "विनोद" 1943-

जन्म 5 अप्रैल 1943 ई.। गाम- रहिका, मधुबनी । जन्म-ग्राम- दुलहा, मधुबनी । प्रकाशित कृति: संक्रान्ति, मौसम अयला पर, एहना स्थितिमे, भरि देह गौरा, एहि जनपदमे, दोहा तीन सय दू, कहलनि पत्नी, सहरजमीन, अपक्ष, प्रश्नवाचक (कविता-संग्रह), धूरी (सहयोगी कविता संग्रह); जाँत (कथा संग्रह), उदास गाछक वसंत (नाटक)। �माटि पानि�क वरेण्य सम्पादक।२००५ ई.-श्री उदय चन्द्र झा �विनोद�, रहिका, मधुबनी;यात्री-चेतना पुरस्कार।

रेवती रमण लाल, जनकपुर 1943-

मंत्रेश्वर झा 1944-

जन्म ६ जनवरी १९४४ ई.ग्राम-लालगंज, जिला-मधुबनीमे। प्रकाशित कृति: खाधि, अन्चिनहार गाम, बहसल रातिक इजोत (कविता संग्रह); एक बटे दू (कथा संग्रह), ओझा लेखे गाम बताह (ललित निबन्ध)। मैथिली कथा

रत्नेश्वर मिश्र 1945-

अनुवादक, निबंधकार । प्रकाशन: तमिल साहित्यक इतिहास,भवभूति (दुनू अनुवाद)।

संग्रहक हिन्दी अनुवाद �कुंडली� नामसँ प्रकाशित। दि फूल्स पैराडाइज (अंग्रेजीमे ललित निबन्ध)। २००८ ई.-श्री मंत्रेश्वर झा, लालगंज,मधुबनी यात्री-चेतना पुरस्कार। २००८- मंत्रेश्वर झा (कतेक डारि पर, आत्मकथा) पर साहित्य अकादमी पुरस्कार।

जगदीश प्रसाद मंडल

गाम-बेरमा, तमुरिया, जिला-मधुबनी। एम.ए.।कथाकार (गामक जिनगी-कथा संग्रह आ तरेगण- बाल-प्रेरक लघुकथा संग्रह), नाटककार(मिथिलाक बेटी-नाटक), उपन्यासकार(मौलाइल गाछक फूल, जीवन संघर्ष, जीवन मरण, उत्थान-पतन, जिनगीक जीत- उपन्यास)। मार्क्सवादक गहन अध्ययन। हिनकर कथामे गामक लोकक जिजीविषाक वर्णन आ नव दृष्टिकोण दृष्टिगोचर होइत अछि। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी पुरस्कार २०११ मूल पुरस्कार- श्री जगदीश प्रसाद मण्डल (गामक जिनगी, कथा संग्रह)।मैथिली उपन्यास 'पंगु' लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार २०२१

राज

महाराजाधिराज लक्ष्मीश्वर सिंह 1858-1898

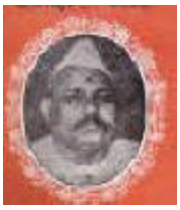
महाराजाधिराज रमेश्वर सिंह 1860-1929

महाराजाधिराज कामेश्वर सिंह 1907-1962

सर हरगोविन्द मिश्र, अलीगढ़ आ कामेश्वर सिंह

बिनोदानन्द झा 1895-1971

ललित नारायण मिश्र 1922-1975

डॉ. रामबरन यादव, नेपाल राष्ट्रपति

स्वर्गीय विन्ध्येश्वरी प्रसाद मंडल, राजनेता 1919-1982

भूपेन्द्र नारायण मण्डल

कर्पूरी ठाकुर 1921-1988

रामविलास पासवान १९४६-

जन्म ५ जुलाइ १९४६, गाम-शहरबन्नी, जिला खगड़िया। भारतीय राजनीतिज्ञ।

राम लषण राम "रमण"

भोगेन्द्र झा

चतुरानन मिश्र

रमाकांत मिश्र

रमानाथ मिश्र "मिहिर"

"मैथिली मुहावरा एवम् लोकोक्ति प्रकाश" प्रकाशित।

गजेन्द्र नारायण चौधरी, पत्रकार 1929-2008

मोहन भारद्वाज 1943-

गाम- नवानी, जिला- मधुबनी । मैथिलीक प्रखर समालोचक।२००७ ई.-श्री आनन्द मोहन झा, भारद्वाज, नवानी, मधुबनी;यात्री-चेतना पुरस्कार। प्रबोध सम्मान 2008 सँ सम्मानित।

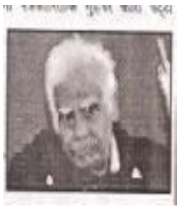

योगानन्द झा 1955-

२००५- डॉ. योगानन्द झा (बिहारक लोककथा- पी.सी.राय चौधरी, अंग्रेजी)लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार। **प्रकाशित कृति**: लोकजीवन ओ लोक साहित्य (निबन्ध) 1986, परिणीता (कथाकव्यांश) 1987, फकीर मोहन सेनापति (अनुवाद) 2000, आलेख सञ्चयन (निबन्ध) 2002, बिहारक लोककथा (अनुवाद) 2003, स्नेहलता (विनिबन्ध) 2006, मैथिली पत्रकारिताकें सौ वर्ष (निबन्ध) 2006, गहबरगीत (निबन्ध) 2007, लोक-साहित्य ओ शब्द-सम्पदा (निबन्ध) 2007, मैथिलीक पारम्परिक जातीय व्यवसायक शब्दावली (शोध-ग्रन्थ) 2009

हीरानन्द झा "शास्त्री" ,पत्रकार

दीनानाथ झा, पत्रकार

नरेन्द्र झा, अर्थशास्त्र-पत्रकार

"विकास ओ अर्थतंत्र" प्रकाशित।

प्रेमशंकर झा, पत्रकार

शरदिन्दु चौधरी, पत्रकार

राजेश्वर झा (१९२३-१९७७)

जन्म- सहरसा जिलाक रसुआर गाम (आब सुपौल जिला)।

कृति- मिथिलाक्षरक उद्भव ओ विकास, अवहट्ठ: उद्भव ओ विकास, मैथिली साहित्यक आदिकाल, विद्यापतिक संगीतमे वर्णित नायक-नायिका भेद एवं राग-रागिनी वर्गीकरण।

महाकवि विद्यापति नाटक, शास्त्रार्थ नाटक, कन्दर्पीघाट नाटक, एकादशी, विद्याधर-कथा, उर्वशी, धर्मव्याध- कथा, मेनका।

एस.एन.सत्यार्थी

मिथिलाक कला आ शिल्पकलापर लेखन।

राधाकृष्ण चौधरी, इतिहासकार 1921-1985

मिथिलाक इतिहास, A Survey of Maithili Literature, THE POLITICAL AND CULTURALHERITAGE OF MITHILA प्रकाशित।

प्रो. रामशरण शर्मा १९२०-२०११

विजयकान्त मिश्र इतिहास कार 1927-1994

द्विजेन्द्र नारायण झा, इतिहासकार

सुरेश्वर झा, राजनीति विज्ञान

२००१- सुरेश्वर झा (अन्तरिक्षमे विस्फोट- जयन्त विष्णु

डॉ. विजयकांत मिश्रक जन्म १० अगस्त १९२७ मंगरौनी गाम - जे नव्य न्याय आ तांत्रिक साधनाक जन्म-स्थली अछि- (जिला मधुबनी) मे भेलन्हि। ओ 1948 मे प्राचीन भारतीय इतिहास आ संस्कृति विषयमे एलाहाबाद विश्वविद्यालयसँ सनात्तकोत्तर उपाधि कएलाक बाद कतेक बरख धरि बिहार सरकार आ पटना विश्वयालयसँ सम्बद्ध रहलाह आ 1957 ई. सँ भारतीय पुरातत्व विभागमे काज कएलन्हि आ ओकर शिशुपालगढ़, कौशाम्बी, वैशाली, हस्तिनापुर, कुम्हरार, पाटलिपुत्र, करियन, सोनपुर, बिलावली, नालन्दा, राजगीर, चन्द्रवल्ली, आ हम्पी खुदाइमे विभिना भूमिकामे भाग लेलन्हि।हिनकर लिखल-सम्पादित पोथी सभमे अछि: 1.वैशाली,1950 2.कुम्हरार एक्सकेवेशंस: 1950-1957 3.पुरातत्व की दृष्टिमे वैशाली 4.नागेश भट्टाज पारिभाषेन्दुशेखर 5.मिथिला आर्ट एण्ड आर्किटेक्चर (सम्पादित) 6.कल्चरल हेरिटेज ऑफ मिथिला 7.श्रृंगार भजनावली- एक अध्ययन 8.क्षेत्र पुरातत्वविज्ञान- 9.पुरातत्व शब्दावली।

नार्लीकर, मराठी)लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

भागीरथ लाल दास

भारतक कएक देशमे राजदूत रहल छथि आ जी.ए.टी.टी. मे भारतक प्रतिनिधि सेहो छलाह।

लक्ष्मीकान्त झा रिजर्व बैंक गवर्नर 1913-1988

एन. एन. झा डिप्लोमेट

कामेन्द्रनाथ झा "अमल" 1938-

भाग्यनारायण झा 1941-

रमाकांत राय "रमा" 1947

जन्म- भादो पूर्णिमा सम्वत् 2003, प्रथम रचना-

जन्म- 4 जनवरी 1938, गाम कोइलख (मधुबनी)। ग्रिभांस (कथासंग्रह) प्रकाशित।

बटुक, बाल मासिक प्रयाग, कथा विशेषांक द्वितीय भागमे 1964ई., प्रकाशित कृति(क) तीनटा बाबाजी- (रूसीसँ मैथिलीमे मैथिलीमे टाल्स्टायक कथाक अनुवाद- 1967ई.मे, (ख) फूलपात, कविता संग्रह 1978, (ग) भांगक गोला (2004 ई.मे), (घ) कटैत पाँखि: हँसैत आँखि , कथा संग्रह-2005, शीघ्र प्रकाश्य- कृष्णकान्त मिश्र (विनिबन्ध) साहित्य अकादेमी नई दिल्ली। प्राय: डेढ़ सए रचना (कथा-निबन्ध कविता) मैथिली हिन्दीक पत्र-पत्रिका, आकाशवाणी एवं दूरदर्शनसँ प्रकाशित/ प्रसारित। साहित्य अकादेमी द्वारा आयोजित कवि सम्मेलनक आयोजनक क्रममे रेलक चपेटमे पड़िदहिना पएर छाबा धरिगमा विकलांग। सेवा निवृत अध्यापक (उच्च विद्यालय) सम्पर्क- श्री रमानिवास, मानाराय टोल पो. नरहन (समस्तीपुर)।

प्रोफेसर महेन्द्र 1947-

जन्म: भेलाही, सुपौल, बिहार । प्रसिद्ध कवि, कथाकार, आलोचक । वृत्ति: भू.ना. विश्वविद्यालयक स्नातकोत्तर केन्द्र, सहरसामे मैथिली विभागाध्यक्ष। प्रकाशित कृति साहित्य अकादेमीसँ प्राकाशित मोनोग्राफ शैलेन्द्र मोहन झा । सहयोगी संकलन- संकल्प । �राजकमल जयन्ती प्रसंगक संपादन।

महेन्द्र 1944-2009

जन्म मधुबनी जिलाक जमसम गाममे। प्रसिद्ध मैथिली गीतकार आ गायक।

सुभाषचन्द्र यादव 1948-

जन्म ०५ मार्च १९४८, मातृक दीवानगंज, सुपौलमे। पैतृक स्थान: बलबा-मेनाही, सुपौल।घरदेखिया (मैथिली कथा-संग्रह), मैथिली अकादमी, पटना, १९८३, हाली (अंग्रेजीसँ मैथिली अनुवाद), साहित्य अकादमी, नई दिल्ली, १९८८, बीछल कथा (हरिमोहन झाक कथाक चयन एवं भूमिका), साहित्य अकादमी, नई दिल्ली, १९९९, बिहाड़ि आउ (बंगला सँ मैथिली अनुवाद), किसुन संकल्प लोक, सुपौल, १९९५, भारत-विभाजन और हिन्दी उपन्यास (हिन्दी

आलोचना), बिहार राष्ट्रभाषा परिषद्, पटना, २००१, राजकमल चौधरी का सफर (हिन्दी जीवनी) सारांश प्रकाशन, नई दिल्ली, २००१, बनैत-बिगड़ैत (कथा-संग्रह) २००९। मैथिलीमे करीब सत्तरि टा कथा, तीस टा समीक्षा आ हिन्दी, बंगला तथा अंग्रेजी मे अनेक अनुवाद प्रकाशित।

सुभद्र झा 1909-2000

"फॉर्मेशन ऑफ मैथिली लैंगुएज"क लेखक। १९८६- सुभद्र झा (नातिक पत्रक उत्तर, निबन्ध)पर मैथिलीक साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

रामावतार यादव, मैथिली भाषिकी, नेपाल 1942-

देश-विदेशक भाषाविज्ञान जर्नलमे पचासो आलेखक द्वारा मैथिलीक विशिष्टताकेँ उजागर केनिहार। *मैथिली ध्वनिशास्त्र* 1984 ई. मे जर्मनीसँ आ *मैथिलीक सन्दर्भ व्याकरण* 1996 ई. मे बर्लिन आ न्यूयार्कसँ प्रकाशित। 2000 ई..मे लंदनसँ प्रकाशित *भारतीय आर्यभाषा* पुस्तक मे संकलित हिनकर मैथिली भाषा संबंधी आलेख विशेष उल्लेखनीय। नेपाल राजकीय प्रज्ञा-प्रतिष्ठानसँ पासाङ ल्हामु प्रज्ञा-पुरस्कारसँ सम्मानित।

योगेन्द्र प्रसाद यादव, भाषिकी,सिरहा, नेपाल 1946-

1998 ई. मे जर्मनीसँ प्रकाशित *इशुज इन मैथिली सिंटैक्स* आ *टॉपिक्स इन नेपालीज लिंग्विस्टिक्स, रीडिंग्स इन मैथिली लंगुएज- लिटरेचर एण्ड कल्चर* आ *लेक्सीग्राफी इन नेपाल* (सम्पादित) प्रकाशित। नेपाल राजकीय प्रज्ञा-प्रतिष्ठानमे भाषा-विभागक प्राज्ञ रहि कतोक महत्वपूर्ण कार्यक सम्पादन। नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानक सदस्यता श्री योगेन्द्र प्रसाद यादव (1994)। नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठान आजीवन सदस्यता श्री योगेन्द्र प्रसाद यादव।

रमानन्द झा 'रमण' 1949-

जन्म: 02 जनबरी 1949, शिक्षा-एम.ए., पीएच.डी., आजीविका-भारतीय रिजर्व बैंक, पटना (सेवा निवृत्त)। **प्रकाशन**: 1. नवीन मैथिली कविता,1982, 2. मैथिली नऽव कविता,1993, 3. मैथिली साहित्य ओ राजनीति, 1994, 4. अखियासल, 1995, 5. बेसाहल,2003, 6. भजारल, 2005., 7. निर्यात कैसे शुरू

रामलोचन ठाकुर 1949-

श्री रामलचन ठाकुर, जन्म १८ मार्च १९४९ ई.पलिमोहन, मधुबनीमे। वरिष्ठ कवि, रंगकर्मी, सम्पादक, समीक्षक। भाषाई आन्दोलनमे सक्रिय भागीदारी। **प्रकाशित कृति**- इतिहासहन्ता, माटिपानिक गीत, देशक नाम छल सोन चिड़ैया, अपूर्वा (कविता संग्रह), बेताल कथा (व्यंग्य), मैथिली लोक कथा (लोककथा), प्रतिध्वनि (अनुदित कविता), *जा सकै छी, किन्तु किए जाउ*(अनुदित कविता), लाख प्रश्न अनुत्तरित (कविता), जादूगर (अनुवाद), स्मृतिक

गंगा प्रसाद मंडल "अकेला", नेपाल 1944-

पं सुन्दर झा शास्त्री राष्ट्रिय प्रतिभा पुरस्कारसँ सम्मानित। मिथिलांचलक किछु लोक कथा (संकलन आ सम्पादन) आ शिरीषक फूल (अनुवाद) प्रकाशित।

करें? हिन्दी- रिजर्व बैंक, पटनाक प्रकाशन सम्पादित 8. मैथिलीक आरम्भिक कथा, 1978 समीक्षा, 9. श्यामानन्द रचनावली, 1981, 10. जनार्दन झा जनसीदन कृत निर्दयीसासु (1914) आ पुनर्विवाह (1926), 1984, 11. चेतनाथझाकृत श्रीजगन्नाथपुरी यात्रा (1910), 1994, 12. तेजनाथ झाकृत सुरराजविजय नाटक (1919), 1994, 13. रासबिहारीलाल दासकृत सुमति (1918), 1996, 14. जीबछ मिश्रकृत रामेश्वर (1916), 1996, 15. भेटघॉट (भेटवार्ता), 1998, 16. रूचय तँ सत्य ने तँ फूसि, 1998, 17. पुण्यानन्द झाकृत मिथिला दर्पण (1925), 2003, 18. यदुवर रचनावली (1888-1934) 2003, 19. श्रीवल्लभ झा (1905-1940) कृत विद्यापति विवरण, 2005, 20. मैथिली उपन्यासमे चित्रित समाज, 2003। अनुवाद लेल **भाषा-भारती सम्मान** 2004-05 (सी.आइ.आइ.एल., मैसूर) छओ बिगहा आठ कट्ठा- फकीर मोहन सेनापतिक ओड़िया उपन्यासक मैथिली अनुवाद लेल प्राप्त।

धोखरल रंग (संस्मरणात्मक निबन्ध), आंखि मुनने: आंखि खोलने (निबन्ध)। अनुवाद लेल **भाषा-भारती सम्मान** 2003-04 (सी.आइ.आइ.एल., मैसूर) *जा सकै छी, किन्तु किए जाउ-* शक्ति चट्टोपाध्यायक बांग्ला कविता-संग्रहक मैथिली अनुवाद लेल प्राप्त। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी पुरस्कार २०१२ अनुवाद पुरस्कार- श्री रामलोचन ठाकुर- (पद्मानदीक माझी, बांग्लासँ मैथिली अनुवाद, बांग्ला-उपन्यास - मानिक बंद्योपाध्याय)

महेन्द्रनारायण निधि, धनुषा, नेपाल

परमेश्वर कापड़ि, धनुषा, नेपाल

जयनारायण झा "जिज्ञासु", नेपाल

रोहिणी रमण झा 1950-

सुरेश झा, नेपाल 1920-1995

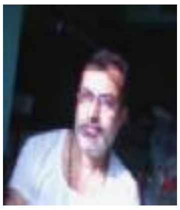
डॉ. कमलाकान्त भण्डारी 1952-

कबीर (मैथिली) पर शोध।

विनोद बिहारी लाल 1953-

जन्म स्थान पचही, मधुबनी, बिहार।चर्चित कथाकार । सयसँ ऊपर कथा प्रकाशित ।

अरविन्द ठाकुर 1954-

परती टूटि रहल अछि (कविता संग्रह), अन्हारक विरोधमे (कथा संग्रह), बहुरुपिया प्रदेश मे (गजल संग्रह)।

श्याम दरिहरे 1954-

जन्म स्थान बरहा, बेनीपट्टी मधुबनी, बिहार ।
कवि, कथाकार । प्रकाशित कृति : सरिसोमे भूत (कथा संग्रह) अनूदित कृति : कनिप्रिया (धर्मवीर भारती)

दिनेश कुमार झा

मैथिलीक इतिहासपर लेखन।

अशोक कुमार ठाकुर

जन्म 2 जनवरी 1944 ई.।
गाम बड़ागाँव (पंडौल)।
नागमंडल (नाटक-अनुवाद), निशांत, वसुधाक संसार (उपन्यास)

प्रतापनारायण झा, नेपाल

शीतल झा, नेपाल

उग्रनारायण मिश्र "कनक"

डॉ. शम्भूनाथ चौधरी 1920-2008

इन्द्रकांत झा

पंचानन मिश्र

प्रोफेसर गुरमैता

ज्योतिरीश्वरपर लेखन।

महेन्द्र नारायण सिंह "मगन"

सूर्यकांत झा, जनकपुर

रमण झा (1957-)

रचना: पश्चाताप (कथा-संग्रह)- 1995, काव्य-वाटिका (कविता-संग्रह)- 1999, अलंकार-भास्कर (पूर्व-खण्ड) - 2002, अलंकार-भास्कर (अलंकार शास्त्र)- 2003, भिन्न-अभिन्न (समीक्षा)- 2008, संग सम्पादन: मैथिली (मिथिला विश्वविद्यालय, मैथिली विभागक शोध-पत्रिका) - 1996, सम्पादन: मैथिली (मिथिला विश्वविद्यालय, मैथिली विभागक शोध-पत्रिका)- 2007,2008

विजयनाथ झा

"अहींक लेल" (गीत-गजल संग्रह प्रकाशित)।

योगानन्द हीरा

बाबा बैद्यनाथ

पहरा इमानपर (गजल संग्रह)

जगदीश चन्द्र ठाकुर "अनिल" १९५०-

मूल नाम जगदीश चन्द्र ठाकुर, जन्म: 27.11.1950,शंभुआर, मधुबनी । सेवा निवृत बैंक अधिकारी। मैथिलीमे प्रकाशित पोथी-1. तोरा अडनामे -गीत संग्रह-1978; 2. धारक ओइ पार-दीर्घ कविता-1999, गीत गंगा (गीत संग्रह), गजल गंगा (गजल संग्रह)।

विद्यानन्द झा 1965-

बुद्धपूर्णिमा, १९६५कैं कैथिनियाँ, झंझारपुर मुधुबनीमे जन्म। पराती जकाँ, बिछड़ल कोनो पिरीत जकाँ, दनुफक फूल जकाँ (कविता संग्रह) प्रकाशित । मूलतः कवि, थोड़ कथा लिखलनि, जे अपन मार्मिक अभिव्यक्तिक कारण बेस चर्चित भेल । विडम्बनापूर्ण परिस्थितिक पाछू जिम्मेवार समाजार्थिक कारणक खोज हिनकर मूल सृजन प्रेरणा थिक ।

हरेकृष्ण झा 1950-

जन्म १० जुलाई १९५० ई. गाम- कोइलखमे। अभियंत्रणक अध्ययण छोड़ि मार्क्सवादी राजनीतिमे सक्रिय। अनेक कविता आ आलोचनात्मक निबन्ध प्रकाशित। अनुवाद एवं विकास विषयक शोध कार्यमे रुचि। स्वतंत्र लेखन। प्रकृति एवं जीवनक तादात्म्य बोधक अग्रणी कवि। "एना त� नहि जे" (कविता संग्रह)।२००८ ई. -श्री हरेकृष्ण झाकें कविता संग्रह �एना त नहि जे�लेल कीर्तिनारायण मिश्र साहित्य सम्मान।

उदय नारायण सिंह नचिकेता 1951-

जन्म-१९५१ ई. कलकत्तामे।पहिल काव्य संग्रह �कवयो वदन्ति�। १९७१ �अमृतस्य पुत्राः� (कविता संकलन) आऽ �नायकक नाम जीवन� (नाटक)| १९७४ मे �एक छल राजा�/ �नाटकक लेल� (नाटक)। १९७६-७७ �प्रत्यावर्तन�/ �रामलीला�(नाटक)। १९७८मे जनक आऽ अन्य एकांकी। १९८१ �अनुत्तरण�(कविता-संकलन)। १९८८ �प्रियंवदा� (नाटिका)। १९९७-�रवीन्द्रनाथक बाल-साहित्य�(अनुवाद)। १९९८ �अनुकृति�- आधुनिक मैथिली कविताक बंगलामे अनुवाद, संगहि

आशीष अनचिन्हार

मूल लेखन: कुमारि इच्छा (गजल संग्रह), जंघाजोड़ी (गजल संग्रह), अनचिन्हार आखर (गजल, रुबाइ आ कताक संग्रह), मैथिली गजलक व्याकरण ओ इतिहास, मैथिली वेब पत्रकारिताक इतिहास, मैथिली गजलक रेडी रेकोनर, शब्द-अर्थ-शक्ति।

गजेन्द्र ठाकुर आ आशीष अनचिन्हार (सम्पादन): मैथिलीक प्रतिनिधि गजल, मैथिली गजल: आगमन ओ प्रस्थान बिंदु (गजलक आलोचना-समालोचना-समीक्षा)

कुमार पवन 1958

गाम मुरैठा। कथा संग्रह, कविता संग्रह आ व्यंग्य संग्रह शीघ्र प्रकाश्य। मैथिलीमे १९९० ई सँ विरल लेखन। २००८ ई. सँ दस सालक मौन भंगक बाद पुनः रचनाक दोसर पालीक प्रारम्भ।

बंगलामे दूटा कविता संकलन। १९९९ �अश्रु ओ परिहास�। २००२ �खाम खेयाली�। २००६मे �मध्यमपुरुष एकवचन�(कविता संग्रह। २००८ ई. मे नाटक "नो एण्ट्री: मा प्रविश" सम्पूर्ण रूपें "विदेह" ई- पत्रिकामे धारावाहिक रूपें ई-प्रकाशित भए एकटा कीर्तिमान बनेलक।२००९ ई.-श्री उदय नारायण सिंह �नचिकेता�कें नाटक नो एण्ट्री: मा प्रविश लेल कीर्तिनारायण मिश्र साहित्य सम्मान।

कीर्तिनाथ झा 1955-

कुरल: मैथिली भावानुवाद

महेन्द्र हजारी

स्व. चन्द्रकान्त मिश्र, आसी, दरभंगा

स्व. महेन्द्र नारायण झा, बेलौंजा, मधुबनी

स्व.राजकुमार मल्लिक, सोहराय (पोखरिभीड़ा), मधुबनी

लक्ष्मीपति सिंह

फूलचन्द्र मिश्र रमण

किशोरनाथ झा

गाम- विड्डो, पो. सरिसवपाही, मधुबनी। "लोकवेद" पोथी प्रकाशित।

सूर्यनारायण झा "सरस"

पोथी "मैथिली श्री सीतारामचरितमानस" प्रकाशित।

कलानन्द भट्ट

कान्ह पर लहास हमर मैथिली गजल संग्रह

दयानाथ झा

गाम नागदह, मधुबनी। मैथिली रंगमंडल मिथि-यात्रिक, कोलकाता।

डॉ. सुधाकर चौधरी १९४६-

जन्म १५ मार्च १९४६ ई.। प्रकाशित पोथी: काजर, तीन रंग तेरह चित्र (कथा संग्रह), पंडी जी छत्ता (प्रहसन), विप्लवी सुभाष (नाटक)।

स्व. चुनचुन मिश्र, रहिका, मधुबनी।

मिथिला राज्यक आन्दोलन कर्मी।

सत्यनारायण लाल कर्ण

मिथिला चित्रकला

ले. कर्नल मायानाथ झा 1945 -

जन्म 1 अप्रैल 1945 ई.। गाम- भराम (मधुबनी)। जकर नारि चतुर होइ (मैथिली लोक कथा संग्रह) प्रकाशित। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी पुरस्कार २०११ बाल साहित्य पुरस्कार- ले.क. मायानाथ झा (जकर नारी चतुर होइ, कथा संग्रह)

श्याम किशोर सिंह

सचिन्द्रनाथ झा

मिथिला लोक चित्रकला

कालीनाथ ठाकुर

ग्राम सर्वसीमा

राजेन्द्र विमल, जनकपुर, नेपाल 1949-

मैथिली, नेपाली आ हिन्दी भाषाक प्राज्ञ विमल शिक्षाक हकमे विद्यावारिधि (पी.एच.डी.)क उपाधि प्राप्त कएने छथि।कम्मो लिखिकऽ यथेष्ट यश अरजनिहार डा. विमलक लेखनीक प्रशंसा मैथिलीक सङ्गसङ्ग नेपाली आ हिन्दी साहित्यमे सेहो होइत रहलनि अछि। त्रिभुवन विश्वविद्यालयअन्तर्गत रा.रा.ब. कैम्पस, जनकपुरधाममे प्राध्यापन कएनिहार डा. विमलक पूर्ण नाम राजेन्द्र लाभ छियनि। हिनक जन्म २६ जुलाई १९४९ ई. कऽ भेल अछि। साहित्यकारक नव पीढ़ीकें निरन्तर उत्प्रेरित करबाक कारणे ई डा.धीरेन्द्रक बाद जनकपुर-परिसरक साहित्यिक गुरुक रूपमे स्थापित भऽ गेल छथि।

नरेश कुमार विकल 1950-

जन्म २७ जुलाइ १९५० भगवानपुर देसुआ (समस्तीपुर)। काव्य- अरिपन, महुआ मदन रस टपकय, बिन बाती दीप जरय। कथा-संग्रह- भरि गेल दर्दक इनार। उपन्यास- टहकैत टीस। नाटक- चोखगर खौंच।

जनक किशोर लाल दास

कृष्णचन्द्र झा "मयंक"

लक्ष्मण झा "सागर" 1953-

"उचरि बैसू कौआ" मैथिली कविता संग्रह प्रकाशित।

रघुवीर मोची

शारदानन्द दास "परिमल"

सुरेन्द्रनाथ

	शशिबोध मिश्र "शशि" 1946-	
 अमरनाथ १९७५ ई. मे "क्षणिका" लघुकथा संग्रह प्रकाशित। हास्य कथाकार।	 बच्चा ठाकुर	 बुद्धिनाथ मिश्र
 राजाराम सिंह राठौर, धनुषा	 वैद्यनाथ विमल 1955-	 डॉ वासुकीनाथ झा 1940-
 जितेन्द्र मिश्र "जीवन"	 वीरेन्द्र नारायण झा	 वीरेन्द्र झा 1956- गोनू झा पर लेखन।
 वैकुण्ठ झा 1954-	 वैकुण्ठ झा	

पिता-स्वर्गीय रामचन्द्र झा, जन्म-२४ - ०७ - १९५४ (ग्राम-भरवाड़ा, जिला-दरभंगा), शिक्षा-स्नात्कोत्तर (अर्थशास्त्र), पेशा- शिक्षक। मैथिली, हिन्दी तथा अंग्रेजी भाषा मे लगभग २०० गीतक रचना। गोनू झा पर आधारित नाटक "हास्यशिरोमणि गोनू झा तथा अन्य कहानी" क लेखन।
एकर अलावा हिन्दीमे लगभग १५ उपन्यास तथा कथाक लेखन।

विद्यानन्द झा 'पञ्जीकार' 1957-

जन्म-09.04.1957,पण्डुआ, ततैल, ककरौड़(मधुबनी), रशाढ़य(पूर्णिया), शिवनगर (अररिया) आ सम्प्रति पूर्णिया। पिता लब्ध धौत पञ्जीशास्त्र मार्तण्ड पञ्जीकार मोदानन्द झा, शिवनगर, अररिया, पूर्णिया| पितामह-स्व. श्री भिखिया झा। पञ्जीशास्त्रक दस वर्ष धरि 1970 ई.सँ 1979 ई. धरि अध्ययन, 22 वर्षक बएससँ पञ्जी-प्रबंधक संवर्द्धन आ संरक्षणमे संलग्न। कृति- पञ्जी शाखा पुस्तकक लिप्यंतरण आ संवर्द्धन।

महेन्द्र नारायण कर्ण

डॉ. विश्वेश्वर मिश्र

अर्जुन नारायण चौधरी

नरेन्द्र

गजलकार।

महेन्द्र मिश्र, नेपाल

कमल कांत झा 1943-

महाप्रकाश 1946-

जन्म: बनगांव, सहरसा, बिहार। वरिष्ट कवि ओ कथाकार। प्रकाशित कृति: कविता संभवा, संग समय के

छत्रानन्द सिंह झा 1946-

अयोध्यानाथ चौधरी, धनुषा, नेपाल 1947-

मूलत: कविक रूपमे परिचित छथि । नेपालक आधुनिक कविताक क्षेत्रमे हिनक नाम उल्लेखनीय अछि । श्री चौधरीक

(कविता संग्रह)। कीर्तिनारायण मिश्र साहित्य सम्मान २०१० ई.- श्री महाप्रकाश (कविता संग्रह �संग समय के�)।

लेखनमे मानवीय संवेदनाक प्रतिबिम्ब पाओल जाइत अछि । कविताक संग कथा आ निबन्धमे सेहो ई कलम चलबैत छथि । फड़िछाएल लेखन हिनक विशेषता थिकनि ।धनुषा जिलाक दुहबी गामक रहनिहार श्री चौधरीक जन्म ६अक्टुबर १९४७कऽ भेल छनि । हिनक क्षितिजक ओहिपार नामसँ एक कविता-सङ्ग्रह प्रकाशित छनि ।

विद्यानाथ झा 'विदित'

सियाराम झा "सरस" 1948-

जन्म स्थान मेंहथ, मधुबनी बिहार । प्रसिद्ध गीतकार, बादमे कथा लेखन प्रारम्भ केलनि । प्रकाशित कृति आंजुर भरि सिंगरहार, शोणिताएल उगैत सूर्यक धम्मक (कथा संग्रह)।

अग्निपुष्प 1948-

जन्म: तरौनी, दरभंगा। मूलनाम : महेन्द्र झा । मैथिलीमे सहस्त्रबाहु कविता संग्रह प्रकाशित । मुक्ति प्रसंगक अनुवाद प्रकाशित । वामपंथी आन्दोलनमे सक्रिय। शिक्षा, सम्वाद आदि पत्रिकाक सम्पादन । वामपंथी विचारधाराक सशक्त कवि।

मधुकांत झा 1949-

वीनू भाइ

सत्यानन्द पाठक

योगीराज

कुणाल 1951-

राम भरोस कापड़ि भ्रमर, धनुषा, नेपाल 1951-

जन्म-बघचौरा, जिला धनुषा (नेपाल)।बन्नकोठरी: औनाइत धुँआ (कविता संग्रह), नहि, आब नहि (दीर्घ कविता), तोरा संगे जएबौ रे कुजबा (कथा संग्रह, मैथिली अकादमी पटना, १९८४), मोमक पघलैत अधर (गीत, गजल संग्रह, १९८३), अप्पन अनचिन्हार (कविता संग्रह, १९९० ई.), रानी चन्द्रावती (नाटक), एकटा आओर बसन्त (नाटक), महिषासुर मुर्दाबाद एवं अन्य नाटक (नाटक संग्रह), अन्ततः (कथा-संग्रह), मैथिली संस्कृति बीच रमाउंदा (सांस्कृतिक निबन्ध सभक संग्रह), बिसरल-बिसरल सन (कविता-संग्रह), जनकपुर लोक चित्र (मिथिला पेंटिङ्गस), लोक नाट्य: जट-जटिन (अनुसन्धान)। नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानक सदस्यता- श्री राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर' (2010)।

धीरेन्द्रनाथ मिश्र

शिवेन्द्रलाल कर्ण, धनुषा, नेपाल 1951-

लेखकसँ अधिक शिक्षकक रूपमे परिचित आ प्रतिष्ठित छथि । त्रिभुवन विश्वविद्यालयअन्तर्गतरा. रा. ब. कैम्पस, जनकपुर-धामक सह-प्राध्यापक श्री कर्णक ऐतिहासिक विषय-वस्तुपर लिखल कतोक लेख मैथिली, हिन्दी आ अग्ङरेजी भाषामे प्रकाशित अछि । स्वान्त-सुखाय ई कहियो कालकऽ कविता-कथा सेहो लिखि लैत छथि । हिनक लेखन ज्ञानवर्द्धक, जानकारीमूलक एवं सोझारएल रहैत अछि । देखलापर बुझना जाइत अछि जे ई हिनक गम्भीर अध्ययनक परिणति थिक ।सामाजिक तथा साहित्यिक सङ्घ-संस्थासभमे सेहो सक्रिय प्राध्यापक कर्णक जन्म धनुषा जिलाक देवडीहा गाममे २ जनवरी १९५१ ई. कऽ भेल छनि ।

ब्रह्मदेव लाल दास

चण्डेश्वर खान

गाम- पट्टीटोल, जिला मधुबनी। लघुकथा लेल चर्चित प्रशंसित।

दयाकान्त झा

गजेन्द्र नारायण सिंह, नेपाल

पद्मश्री श्री गजेन्द्र नारायण सिंह

हरिकान्त झा

इन्द्रनारायण झा

प्रवासी साहित्यालंकार

सीताराम सिंह

तुलानन्द मिश्र

शैलेन्द्र कुमार झा 1952-

जन्म स्थान हरिपुर, वकशी टोल, मधुबनी बिहार। प्रकाशित कृति: आरोह अवरोह, दशम खुट्टी (कथा संग्रह), इकोनोमिक हिस्ट्री ऑफ मिथिला (अंग्रेजी) ।

शिवशंकर श्रीनिवास 1953-

जन्म स्थान लोहना मधुबनी, बिहार । चर्चित कथाकार ओ आलोचक । गीत ओ कविता सेहो कहियो काल लिखैत छथि । प्रकाशित कृति : त्रिकोण, अदहन, गाछ-पात, गामक लोक (कथा संग्रह)।

अशोक 1953-

जन्म स्थान लोहना, मधुबनी, बिहार। चर्चित कथाकार, कवि ओ सम्पादक । प्रकाशित कृति : चक्रव्यूह (कविता संग्रह) त्रिकोण (सहयोगी कथा संग्रह), ओहि रातिक भोर (कथा-संग्रह), मातवर (कथा संग्रह)।

विभूति आनन्द 1953-

जन्म: शिवनगर, मधुबनी, बिहार। चर्चित कवि, कथाकार, संपादक । प्रकाशित कृति टूटा उपन्यास टूटा समीक्षा, तीन टा कथ संग्रह, टूटा गीत-गजल संग्रह ओ चारिटा कथा-संग्रह प्रकाशित।२००६- विभूति आनन्द (काठ, कथा)मैथिली लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार ।

केदार कानन 1959-

जन्म स्थान सुपौल, बिहार। चर्चित कवि, कथाकार ओ संपादक। प्रकाशित कृति : आकार लैत शब्द (कविता संग्रह), अनूदित कृति राजा राम मोहन राय, प्रायश्चित। सम्पादन संकल्प, भारती मंडन (पत्रिका)।

डॉ. शशिनाथ झा 1954-

गाम-दीप, जिला- मधुबनी। मैथिली, बांग्ला, नेवारी आ देवनागरी पांडुलिपिक विशेषज्ञ। साहित्य अकादमीक भाषा सम्मान 2007 क्लासिकल आ मध्यकालीन साहित्य लेल।

धनुर्धर झा

गाम- विशौल। "वाक्यार्थविवेचनम्" लेल श्रीवाणीयुवालंकरण पुरस्कार 2010 प्राप्त।

शिवकान्त पाठक

डॉ. योगेन्द्र पाठक "वियोगी" , वैज्ञानिक

"विज्ञानक बतकही" प्रकाशित।

राजनन्द झा

२००६- राजनन्द झा (कालबेला- समरेश मजुमदार, बांग्ला)लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

आद्यानाथ झा "नवीन"

अमलतास 1956-

यंत्रनाथ मिश्र

दिगम्बर ठाकुर

गणेश झा 1950-

कन्दर्पनारायण लाल कर्ण

शैलेन्द्र आनन्द 1955-

कमलाकांत झा

अध्यक्ष, मैथिली अकादमी, पटना

लल्लन प्रसाद ठाकुर 1951-1995

जन्म ५ फरबरी १९५१ मुंगेर मे श्रीमती सुभद्रा देवी आ श्री हीरानंद ठाकुरक द्वितीय बालक । हिनक ग्राम-समौल,जिला-मधुबनी। सिविल इंजीनियर, टाटा स्टीलमे चाकरी। प्रकाश झाक फ़िल्म "कथा माधोपुर की" मे मुख्य भुमिका। नाटककार आ मंच अभिनेता। हुनक लिखल किछु प्रसिद्ध मैथिली नाटक छन्हि :बडका साहेब,मिस्टर निलो काका, लौंगिया मिरचाई,बकलेल आदि वा अंत।

डॉ. कमलानन्द झा

लोकनाथ मिश्र

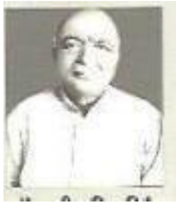
डॉ. रवीन्द्र कुमार चौधरी 1966-

जन्म:5 मार्च 1966 ई. गनपतगंज, सुपौल। मैथिलीक प्राध्यापक। रक्षामंत्रीक पदक आ बिहार आ झारखण्ड सरकार द्वारा पुरस्कृत। झारखण्डक मैथिली आन्दोलनमे अग्रणी।

अशोक अविचल

जन्म- ५ जनवरी १९६७, गाम- रहुआ संग्राम, जिला मधुबनी। मैथिली प्राध्यापक। रचना: एक बनू नेक बनू (लघु नाटक), मैथिली भाषा: सर्वेक्षण आ विश्लेषण, हमरा देशक भागमे (मैथिलीक प्रथम असंगत नाटक), सम्पादन: झारखण्डक सनेश, कचोट (नौ अंक), झारखण्ड वाणी (हिन्दी साप्ताहिक), सम्मान: अन्तर्राष्ट्रीय मैथिली सम्मेलनमे सम्मान (२०००), परमहंस लक्ष्मीनाथ गोस्वामी समिति सम्मान (२००८)

डॉ. श्रीपति सिंह १९४४-

"उमंग-तरंग" कविता-संग्रह प्रकाशित।

डॉ. उमाकान्त

मैथिली व्यंग्य-आलेखक पोथी "अपन बात" प्रकाशित।

सुशील 1942-

अस्मिता (लघुकथा संग्रह), भामती (नाटक) प्रकाशित।

श्रीदेव

मूल नाम- वागेश्वर झा। कथा-सँग्रह "हिलकोर", नाटक "लोहक कड़ना", गीत-प्रबन्ध "पुलोमा" प्रकाशित।

सुकांत सोम 1950-

जन्म दरभंगा जिलाक तरौनी गाममे 1950 ई. मे भेलन्हि । बी. ए. पास कए ई पटनाक दैनिक �जनशक्ति�क सहायक सम्पादक छलाह । फेर नव भारत टाइम्स, पटनामे।बाल्यवस्थासँ अपन पैतृक (पिता यात्रीजी) गुण कविता करबाक तथा कथा लिखबामे सेहो यश अर्जन कएलन्हि अछि । वर्तमान राजनीति सामाजिक विषयसँ सम्बद्ध व्यंग्यात्मक, सरल भाषामे लिखल नव कविता हिनक विशेषता छन्हि । गामघरक परिवेश तदनुकूल शब्द एवं बिम्ब रचनामे क्रमहि सिद्ध छथि ।

डॉ. देवकांत मिश्र 1952-

पिता कविचूड़क्षामणि पं. काशीकांत मिश्र "मधुप", "बेनीपुर अनुमण्डलमे मैथिली" पोथी प्रकाशित।

डॉ. नित्यानन्द लाल दास

पिता स्वर्गीय सूर्यनारायण दास। फारबिसगंज कॉलेज, फारबिसगंज सँ अंग्रेजी विभागाध्यक्ष पदसँ १९९८ मे अवकाशप्राप्त। डॉ. सुरेन्द्र झा "सुमन"क संयोजकत्वक कार्यकालमे "मैथिली परामर्शदातृ समिति" (साहित्य अकादेमी, दिल्ली)क सदस्य। मैथिली पत्रिका सभ जेना बटुक, प्रयाग; मिथिला मिहिर, पटना; स्वदेश, दरभंगा; पहुँच, पटना आ परती पलार, अररियामे रचना प्रकाशित। १९६७ ई. सँ राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ मे सक्रिय। प्रांतीय प्रतिनिधि २००४ धरि जिला सरसंघचालक। जे.पी.आन्दोलनमे लोकतंत्र सेनानी। डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलामक अंग्रेजी पोथी "इग्नाइटेड माइण्ड्स"क मैथिलीमे "प्रज्वलित प्रज्ञा" नामसँ अनुवाद। साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार २०१०- डॉ. नित्यानन्द लाल दास- (इग्नाइटेड माइण्ड्स- डॉ.ए.पी.जे. कलाम, अंग्रेजी) लेल।

राजनाथ मिश्र 1950-

"अ बड़र्स आइ व्यू ऑन मिथिला" प्रकाशित।

पशुपतिनाथ झा, महोत्तरी, नेपाल 1954 -

हिनक लेखन विवरणात्मक होइत अछि आ सम्बद्ध विषयमे नीकजकाँ जानकारी दैत अछि । विभिन्न पत्र-पत्रिकामे हिनक लेख-रचना बरोबरि देखबामे अबैत रहैछ ।रा.रा.ब. कैम्पस, जनकपुरधाममे मैथिली विषयक प्राध्यापनमे संलग्न श्री झा मैथिलीसम्बन्धी सङ्गठनात्मक गतिविधिसँ सेहो जुड़ल छथि । मैथिली भाषाक लोपोन्मुख अवस्थामे रहल अपन लिपि तिरहुतामे विशेषज्ञता रखनिहार श्री झा एकर संरक्षण-सम्बर्द्धनक दिशामे सेहो क्रियाशील छथि ।प्रध्यापक झा मैथिली महाकाव्यमे रस निरूपण विषयपर विद्यावारिधि कएने छथि आ शिक्षा तथा कानून विषयमे सेहो स्नातक छथि । महोत्तरी जिलाक एकरहिया रहनिहार श्री झाक जन्म ४ दिसम्बर १९५४ कऽ भेलछनि ।चेन्नैमे मिथिला रत्नसँ सम्मानित।

अनिलचन्द्र ठाकुर 1954-2009

जन्म 13 सितम्बर 1954 ई.कें कटिहार जिलाक समेली गाममे भेलन्हि। 1982 ई.मे हिन्दी साहित्यमे स्नातकोत्तर केलाक बाद नवम्बर '93 सँ नवम्बर '94 धरि "सुबह" हस्तलिखित पत्रिकाक सम्पादन-प्रकाशन कएलन्हि आ कोशी क्षेत्रीय ग्रामीण बैंकमे अधिकारी रहथि। मैथिली, अंगिका, हिन्दी आ अंग्रेजीमे समानरूपें लेखन। मृत्युक पूर्व ब्रेन ट्यूमरसँ बीमार चलि रहल छलाह। **प्रकाशित कृति**: आब मानि जाउ(मैथिली उपन्यास)- पहिने भारती-मंडन पत्रिकामे प्रकाशित भेल, फेर मैलोरंग द्वारा पुस्तकाकार प्रकाशित भेल।; कच(अंगिकाक पहिल खण्ड काव्य,1975); एक और राम (हिन्दी

नाटक,1981); एक घर सड़क पर (हिन्दी उपन्यास, 1982); द पपेट्स (अंग्रेजी उपन्यास, 1990); अनत कहाँ सुख पावै (हिन्दी कहानी संग्रह,2007)। आब मानि जाउ (मैथिली उपन्यास) - एहि उपन्यासमे एक एहन युवतीक संघर्ष-गाथा अंकित अछि जे अपन लगनसँ जीवन बदलैत अछि। असंख्य गामक ई कथा कुलीनताक अधःपतनक कथा, संस्कारविहीनताक उद्घाटन आ भविष्यक पीढ़ीकें बचएबाक चेतौनी छी।

बृषेश चन्द्र लाल

जन्म 29 मार्च 1955 ई. कें भेलन्हि। पिताः स्व. उदितनारायण लाल,माताः श्रीमती भुवनेश्वरी देव। हिनकर छठिहारक नाम विश्वेश्वर छन्हि। मूलतः राजनीतिककर्मी । नेपालमे लोकतन्त्रलेल निरन्तर संघर्षक क्रममे १७ बेर गिरफ्तार । लगभग ८ वर्ष जेल ।सम्प्रति तराई�मधेश लोकतान्त्रिक पार्टीक राष्ट�ीय उपाध्यक्ष । मैथिलीमे किछु कथा विभिन्न पत्रपत्रिकामे प्रकाशित । आन्दोलन कविता संग्रह आ बी.पीं कोइरालाक प्रसिद्ध लघु उपन्यास मोदिआइनक मैथिली रुपान्तरण तथा नेपालीमे संघीय शासनतिर नामक पुस्तक प्रकाशित । ओ विश्वेश्वर प्रसाद कोइरालाक प्रतिबद्ध राजनीति अनुयायी आ नेपालक प्रजातांत्रिक आन्दोलनक सक्रिय योद्घा छथि। नेपाली राजनीतिपर बरोबरि लिखैत रहैत छथि।

नारायणजी 1956-

जन्म: घोघरडीहा (मधुबनी)। मैथिली भाषा-साहित्यमे एम. ए., पी-एच. डी. कामेश्वर लता संस्कृत विद्यालय, घोघरडीहामे अध्यापन । प्रकाशित कृति: �घरि घुरि रहल छी� (काव्य-संग्रह)।

डॉ. श्री श्रीशंकर झा 1952-

जगदीपनारायण "दीपक"

राजदेव मंडल

शिक्षा- एम.ए.द्वय, एल एल बी.,पता- ग्राम- मुसहरनियाँ, रतनसारा (निर्मली, मधुबनी)। **प्रकाशित कृति**- अम्बरा-कविता- संग्रह, हमर टोल (उपन्यास), बसुंधरा(कविता संग्रह), जाल (पट कथा), लाज (एकांकी), जल भंवर (उपन्यास), त्रिवेणीक रंग (विहनि आ लघु कथा संग्रह), पंचैती (लघु पटकथा), वापसी।

शिवप्रसाद यादव

हीरेन्द्र कुमार झा 1958-

जन्म 30 अगस्त 1958,गाम- कोइलख (मधुबनी), पिता श्री कामेन्द्र नाथ झा। ट्रांसफर्मर (मैथिली कथा संग्रह) प्रकाशित।

मानेश्वर मनुज 1958-

जन्म गम्हरिया (मानपौर, मधुबनी)मे, 1978सँ 1992 धरि नौसेनामे विभिन्न जहाजपर कार्यरत, फेर यात्री रेलमे। सम्बन्ध (कथा संग्रह) प्रकाशित।

नबोनाथ झा

महेन्द्र नारायण राम 1958 -

तारानन्द वियोगी 1966-

महिषी, सहरसामे जन्म। पहिल पोथी अपन युद्धक साक्ष्य (गजल संग्रह) १९९१ मे प्रकाशित। अन्य पुस्तक हस्तक्षेप, प्रलय रहस्य(कविता-संग्रह), अतिक्रमण (कथा-संग्रह), शिलालेख (लघुकथा संग्रह), कर्मधारय। राजकमल चौधरीक कथाकृति एकटा चंपाकली एकटा विषधर संकलन-सपादन।

भालचन्द्र झा

ए.टी.डी., बी.ए., (अर्थशास्त्र), मुम्बईसँ थिएटर कलामे डिप्लोमा। मैथिलीक अतिरिक्त हिन्दी, मराठी, अग्रेजी आ गुजरातीमे निष्णात। १९७४ ई.सँ मराठी आ हिन्दी थिएटरमे निदेशक। महाराष्ट्र राज्य उपाधि १९८६ आ १९९९ मे। आइ.एन.टी. केर लेल

साहित्य अकादेमी मैथिली बाल साहित्य पुरस्कार २०१०-तारानन्द वियोगीकें पोथी "ई भेटल तँ की भेटल" लेल। यात्री-चेतना पुरस्कार २०१० ई.- डॉ. तारानन्द वियोगी।

नाटक �सीता� क निर्देशन। �वासुदेव संगति� आइ.एन.टी.क लोक कलाक शोध आ प्रदर्शनसँ जुड़ल छथि आ नाट्यशालासँ जुड़ल छथि विकलांग बाल लेल थिएटरसँ। निम्न टी.वी. मीडियामे रचनात्मक निदेशक रूपेँ कार्य।लेखन-बीछल बेरायल मराठी एकांकी(अनुवाद), सिंहावलोकन (मराठी साहित्यक १५० वर्ष), आकाश (जी.टी.वी.क धारावाहिकक ३० एपीसोड), जीवन सन्ध्या(मराठी साप्ताहिक, डी.डी, मुम्बई), धनाजी नाना चौधरी (मराठी), स्वयम्बर (मराठी), फिर नहीं कभी नहीं(हिन्दी), आहट (हिन्दी), यात्रा (मराठी सीरयल), मयूरपन्ख (मराठी बाल-धारावाहिक), हेल्थकेअर इन २०० ए.डी.) (डी.डी.)।२००९ मे-भालचन्द्र झा (बीछल बेरायल मराठी एकाँकी- सम्पादक सुधा जोशी आ रत्नाकर मतकरी, मराठी)लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

मनमोहन झा

कुमार शैलेन्द्र

रमेश 1961-

जन्म स्थान मेंहथ, मधुबनी, बिहार। चर्चित कथाकार ओ कवि । प्रकाशित कृति: समांग, समानांतर, दखल (कथा संग्रह), नागफेनी (गजल संग्रह), संगोर, समवेत स्वरक आगू, कोसी धारक सभ्यता, पाथर पर दूभि (काव्य संग्रह), प्रतिक्रिया (आलोचनात्मक निबंध)।

मेघन प्रसाद 1961-

प्रदीप बिहारी 1963-

जन्म स्थान कन्हौली मल्लिक टोल, खजौली, मधुबनी, बिहार। चर्चित कथाकार, उपन्यासकार ओ रंगकर्मी । प्रकाशित कृति: गुमकी ओ बिहाड़ि, विसूवियस (उपन्यास), औतीह कमला जयतीह कमला, खण्ड-खण्ड जिनगी, सरोकार (कथा संग्रह)। २००७- प्रदीप बिहारी (सरोकार, कथा)मैथिली लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार ।

चन्द्रमोहन झा पर्वा

डॉ. सुरेन्द्र लाभ, नेपाल

रोशन जनकपुरी, नेपाल

डॉ. अरविन्द अक्कू 1957-

फूलचन्द्र झा "प्रवीण" 1961-

गाम तुमौल दरभंगा, आयल नवल प्रभात, पांगल गाछक छाहरि, हमरा मोनक खजन चिड़ैया, बसंतक बजनित्रा (कविता संग्रह), भूत होइत भविष्य़ (कथा संग्रह)।

देवशंकर नवीन 1962-

ओ ना मा सी (गद्य-पद्य मिश्रित हिन्दी-मैथिलीक प्रारम्भिक सर्जना), चानन-काजर (मैथिली कविता संग्रह), आधुनिक (मैथिली) साहित्यक परिदृश्य, गीतिकाव्य के रूप में विद्यापति पदावली, राजकमल चौधरी का

कुमार मनीष अरविन्द 1964 -

रचनाकर्म (आलोचना), जमाना बदल गया, सोना बाबू का यार, पहचान (हिन्दी कहानी), अभिधा (हिन्दी कविता-संग्रह), हाथी चलए बजार (कथा-संग्रह)।

बदरी नारायण बर्मा

राजेन्द्र किशोर, नेपाल

श्याम सुन्दर शशि, नेपाल

श्याम सुन्दर शशि, जनकपुरधाम, नेपाल। पेशा- पत्रकारिता। शिक्षा: त्रिभुवन विश्वविद्यालयसँ,एम.ए. मैथिली, प्रथम श्रेणीमे प्रथम स्थान। मैथिलीक प्रायः सभ विधामे रचनारत। बहुत रास रचना विभिन्न पत्र-पत्रिकामे प्रकाशित। हिन्दी, नेपाली आऽ अंग्रेजी भाषामे सेहो रचनारत आऽ बहुतरास रचना प्रकाशित। सम्प्रति- कान्तिपुर प्रवासक अरब ब्यूरोमे कार्यरत।

हिमांशु चौधरी, नेपाल

पिता : स्वर्गीय कामेश्वर चौधरी,माताः श्रीमती चन्द्रावती चौधरी,जन्मः वि स २०२०/६/५ लहान, सिरहा,शिक्षाः स्नातकोत्तर(नेपाली),पेशाः पत्रकारिता (सम्प्रति : राष्ट्रिय समाचार समिति),कृति : की भार सांठू ? (मैथिली कविता संग्रह),विगत दू दशकसं नेपाली आ मैथिली लेखन तथा अभियानमे निरन्तर क्रियाशील आ विभिन्न संघ संस्थासं आबद्ध ।

सत्यनारायण मेहता

भुवनेश्वर पाथेय

राजेन्द्र झा, धनुषा

अशोक कुमार मेहता

धर्मेन्द्र विह्वल, सिरहा, नेपाल
1967-

रस्ता तकैत जिनगी, एक सृष्टि एक कविता, एक समयक बात, धुअनाएल आकृति सभ (मैथिली कविता संग्रह), भ्रमरका उत्कृष्ट नाटकहरु, गोनूझाका कथाहरु (मैथिलीसँ नेपाली अनुवाद), मैथिलीक कक्षा 1 सँ 5 आ बाल-साहित्य संदर्भक तीनटा पोथीक सह-लेखक। पत्रकारिताक मूल सिद्धांत (मैथिली, प्रेसमे), दलित रिपोर्टिंग मैनुअल (नेपाली, प्रेसमे)।

धीरेन्द्र कुमार झा

निमिष झा, नेपाल

गौरीनाथ (अनलकान्त)

"अन्तिका"क सम्पादन।

आनन्द कुमार झा 1977-

जन्म स्थान: मेंहथ, झंझारपुर; पिता स्व. अभयकांत झा, माता श्रीमती इन्द्रकाली देवी, प्रकाशन- "धधाइत नवकी कनियाँक लहास", "हठात् परिवर्तन", "बदलैत समाज", "टाकाक मोल", "कलह" (पाँचू मैथिली नाटक) प्रकाशित। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी

वनदेवीपुत्र भवनाथ, नाटककार

चन्द्रेश

पुरस्कार २०११ युवा पुरस्कार- आनन्द कुमार झा (कलह, नाटक)		
 राम सेवक सिंह	 शहीद दुर्गानन्द झा, नेपाल	 उदयनाथ झा "अशोक"
 कपिलेश्वर राउत उलहन (विहनि - लघु कथा संग्रह) प्रकाशित ।	 कपिलेश्वर साहू	 डॉ. शम्भु कुमार सिंह जन्म: 18 अप्रील 1965 सहरसा जिलाक महिषी प्रखंडक लहुआर गाममे। आरंभिक शिक्षा, गामहिसँ, आइ.ए., बी.ए. (मैथिली सम्मान) एम.ए. मैथिली (स्वर्णपदक प्राप्त) तिलका माँझी भागलपुर विश्वविद्यालय, भागलपुर, बिहार सँ। BET [बिहार पात्रता परीक्षा (NET क समतुल्य) व्याख्याता हेतु उत्तीर्ण, 1995] �मैथिली नाटकक सामाजिक विवर्तन� विषय पर पी-एच.डी. वर्ष 2008, तिलका माँ. भा.विश्वविद्यालय, भागलपुर, बिहार सँ। मैथिलीक कतोक प्रतिष्ठित पत्र-पत्रिका सभमे कविता, कथा, निबंध आदि समय-समय पर प्रकाशित। वर्तमानमे शैक्षिक सलाहकार (मैथिली) राष्ट्रीय अनुवाद मिशन, केन्द्रीय भारतीय भाषा संस्थान, मैसूर-6 मे कार्यरत।
		

कृष्णचन्द्र यादव, नेपाल

उमाकान्त झा आ प्रियंका, मैथिली रंगमंच

शशिनाथ ठाकुर, नेपाल

शिवकान्त ठाकुर

श्यामानन्द ठाकुर

दुर्गानन्द मंडल

संचयिका, कथा कुसुम (विहनि आ लघु कथा संग्रह), चक्षु प्रकाशित।

शोभाकान्त झा

हरिकांत लाल दास, नेपाल

शिव कुमार झा 1973-

शिव कुमार झा ��टिल्लू��,पिताक नामः स्व. काली कान्त झा ��बूच��, माताक नामः स्व. चन्द्रकला देवी,जन्म तिथिः 11-12-1973,शिक्षाः स्नातक (प्रतिष्ठा),जन्म स्थानः मातृक- मालीपुर मोड़तर, जि. - बेगूसराय, मूलग्रामः ग्राम- पत्रालय - करियन, जिला - समस्तीपुर, पिन: 848101,संप्रतिः प्रबंधक, संग्रहण,जे. एम. ए. स्टोर्स लि.,मेन रोड, बिस्टुपुर जमशेदपुर - 831 001, अन्य गतिविधिः वर्ष 1996 सँ वर्ष 2002 धरि विद्यापति परिषद समस्तीपुरक सांस्कृतिक ,गतिविधि एवं मैथिलीक प्रचार-प्रसार हेतु डॉ. नरेश कुमार विकल आ श्री उदय नारायण चौधरी (राष्ट्रपति पुरस्कार प्राप्त शिक्षक) क नेतृत्वमे संलग्न। **प्रकाशित कृति**: क्षणप्रभा-कविता-संग्रह, अंशु-समालोचना।

राम विलास साहु

मनक
मैल, अंकुर- लघुकथा संग्रह, रथक चक्का उलटि चलै बाट (कविता/ टनका संग्रह), कर्म बिनु जग सुन्ना (दोसर कविता/ टनका संग्रह), स्कूलक खिचड़ी (विहनि/ लघु कथा संग्रह), दूधबेचनी (लघु कथा संग्रह) प्रकाशित।

महाकान्त ठाकुर

बचेश्वर झा, निर्मली

"निबन्ध-निकुञ्ज" प्रकाशित।

धीरेन्द्र कुमार, निर्मली

चन्द्रशेखर कामति 1959-

मैथिली कवि। शिक्षा- एम.ए. (राजनीतिशास्त्र), पिता- स्व. योगेन्द्र कामति , गाम-पोस्ट- करियन, भाया- इलमास नगर, थाना- रोसड़ा, जिला- समस्तीपुर, बिहार। संप्रतिप्रखण्ड सहकारिता प्रसार पदाधिकारी (बेनीपट्टी)।

नन्द विलास राय

"भरदुतिया", "छठिक डाला", "हमर चारूधाम" प्रकाशित।

बिनय भूषण

उजरा परवाक खोज (कविता संग्रह)

सुधाकर झा, महोत्तरी , नेपाल

सएसँ बेशी सड़क नाटकमे मंचन।

सदरे आलम "गौहर"

गाम-पुरसौलिया, भाया- जयनगर, जिला मधुबनी।

डॉ. भुवन किशोर मिश्र "भुवनेश"

मैथिली कथा संग्रह- गोबरछत्ता।

दिनकर कुमार

"पूर्वोत्तर मैथिल"क सम्पादन।

डॉ. विनय विश्वबन्धु

रामदेव प्रसाद मण्डल झारूदार

मैथिलीक भिखारी ठाकुरक नामसँ प्रसिद्ध मैथिलीक पहिल जनकवि रामदेव प्रसाद मण्डल �झारूदार�।

"हमरा बिनु जगत सूना छै" आ "गीताञ्जलि झाड़ू" प्रकाशित।

उमेश पासवान

"वर्णित रस" प्रकाशित।

ओम प्रकाश झा

घोघरडीहा (मधुबनी)।

"कियो बूझि नै सकल हमरा" (गजल, रुबाइ आ कता संग्रह) प्रकाशित।

जगदानन्द झा मनु

नढ़िया भुकैए हमर घराड़ीपर (गजल संग्रह), तोहर कतेक रंग (विहनि कथा संग्रह), चोनहा- (बाल उपन्यास), व्यथा- (कविता-गीत संग्रह)।

अच्छेलाल शास्त्री

डॉ अमोल राय

नन्द कुमार मिश्र नन्द

डॉ. नन्द कुमार मिश्र

शिव कुमार प्रसाद

दिलीप कुमार झा

डॉ ताराकान्त झा

अमरकान्त, नेपाल

मुरलीधर झा

कबिलपुर, दरभंगा। बाल कथा संग्रह "पिलपिलहा गाछ" (2010) प्रकाशित।

कमलधर दास

"मैथिल कर्ण कायस्थक गोत्र, प्रवर, मूल आ वैवाहिक सम्बन्ध" पोथी प्रकाशित।

श्रीकान्त मण्डल, मैथिली रंग मंच

बेचन ठाकुर

गाम: चनौरागंज, मधुबनी। प्रकाशित कृति: बेटीक अपमान आ छीनरदेवी (नाटक), बाप भेल पित्ती आ अधिकार (नाटक), बिसवासघात (नाटक), ऊँच-नीच (नाटक), भोंट (नाटक); एक

गंगा झा

मैथिली रंगमंडल कोकिल मंच, कोलकाता। कोलकाता आ गाम पजुआरिडीह टोलमे मैथिली रंगमंच निर्देशन।

नबोनारायण मिश्र 1955-

पिता-श्री गोबिन्द मिश्र, माता- श्रीमति अढ़ूला देवी।
गाम- कुशमौल,पो.नागदह-बलाइन, भाया-अरेड़हाट, जिला-मधुबनी। मैथिली रंगमंचसँ सम्बद्ध "कोकिल मंच" संस्थाक माध्यमसँ।

दर्जनसँ बेशी नाटक प्रकाशनक प्रतीक्षामे।

कमलेश कुमार दास, रंगमंच कलाकार

किशोर केशव, मैथिली रंगमंच

कुमार गगन, मैथिली रंगमंच

अशोक दत्त, जनकपुर

मदन ठाकुर

चर्चित रंगकर्मी, जनकपुरक चर्चित संस्था मिथिला नाट्यकला परिषदक संस्थापक । तीन दशकसँ बेसी समयसँ रंगक्षेत्रमे सक्रिय। करीब ३०�४० गोट मंचीय नाटकक सयो प्रस्तुति , २०�२५ गोट सड़क नाटकक हजारसँ बेसी प्रदर्शनमे अभिनय ।२० गोट टेली-सीरियल आ आधा दर्जन मैथिली फीचर फिल्ममे अभिनय । पुरस्कार: सप्तम अन्तर्राष्ट्रिय महोत्सवमे सर्वश्रेष्ठ अभिनेता २०४९ वि.स., क्षेत्रीय प्रतिभा पुरस्कार (नेपाल सरकार) २०६३ वि.स.।

अभय कुमार यादव, मैथिली रंगमंच

आशुतोष यादव अभिज्ञ

कृष्ण कुमार कश्यप 1949-

जन्म १५ सितम्बर १९४९ ई.। पिता- कवि-उपन्यासकार स्व. इन्द्रनारायण लाल "सँवलिया"। जनबरी १९६५ ई. मे नेना सभ लेल "नाइट स्कूल", १९८१ ई. मे "कला आधारित जीवन आ शिक्षण पद्धति"क प्रवर्तन आ तकर कार्यान्वयन लेल शिवा कश्यप आ शशिबालाक सहयोगसँ "भारती विकास संस्था"क स्थापना। रचना: शशिबालाक संग "मेघदूत" आ "गीत-गोविन्द"क मैथिली अनुवाद, माछ-भात, मिथिला चित्र-शिक्षा, भाग-१, मिथिला चित्र-कोर, भाग-३।

ललित कुमुद

बटोही झा, मिथिला चित्रकला

प्रवीण कुमार ठाकुर

जन्म तिथि -31 दिसम्बर 1977; जन्म स्थान -कन्हौली , सकरी , मधुबनी ; शिक्षा- सूर्य नारायण हाई स्कूल - नरपतिनगर , बी . एस . सी - मेमोरिअल कॉलेज - दरभंगा , डिप्लोमा इन फैशन डिजाईन (नेशनल इंस्टिट्यूट ऑफ़ फैशन डिजाईन - नयी दिल्ली) , चित्रकला �आओर फैशन पूर्वानुमानमे विशेष योग्यता, निवास स्थान- दिल्ली , इंडिया; पिता- श्री सत्य नारायण ठाकुर , सकरी - कन्हौली� ; माता- श्रीमती मालती ठाकुर , सकरी - कन्हौली । वर्तमानमे अपन एक्सपोर्ट बिज़नस एस्थेट) �क नामसँ शुरुआत , पूर्वमे प्रोडक्ट डेवेलोप्मेंट आओर मर्चटक रूपमे कार्यरत।

लाला पंडित, मिथिला मूर्तिकला

राजेन्द्र पंडित, मिथिला मूर्तिकला

गिरीश चन्द्र लाल

नवेन्दु कुमार झा, पत्रकार

चन्द्र किशोर लाल, पत्रकार, नेपाल

उपेन्द्र भगत नागवंशी, नेपाल

सड़क नाटक।

रमेश रंजन, परवाहा, नेपाल 1966-

परवाहा, नेपालमे जन्म । नेपालीय कथा-जगतक नवीन मुदा सम्मानित नाम । जनपक्षधर कथा-दृष्टि आ मोहक शिल्प । थोड़ लिखलनि, मुदा बेर-बेर चर्चित रहलाह ।

विनीत ठाकुर

"बाँकी अछि हम्मर दूधक कर्ज" प्रकाशित।

सुजीत कुमार झा, नेपाल

जिद्दी (लघुकथा संग्रह), चिड़ै (लघुकथा-संग्रह), रिपोर्टर डायरी (रिपोर्ताज), गन्ध (लघु कथा संग्रह), खजुरीबाली (लघु कथा संग्रह), कोइली घूरि आउ (बाल लघु-विहनि कथा संग्रह), दूधमती-(सम्पादन- नेपाली आ मैथिलीमे)।

सरोज खिलाड़ी

नेपालक पहिल मैथिली रेडियो नाटक संचालक

देवांशु वत्स

जन्म- तुलापट्टी, सुपौल। मास कम्युनिकेशनमे एम.ए., हिन्दी, अंग्रेजी आ मैथिलीक विभिन्न पत्र-पत्रिकामे

संतोष मिश्र, नेपाल

पोसपुत (लघुकथा-संग्रह), उदास मोन (लघुकथा-संग्रह), एना-किए (कविता-संग्रह), अएना (संपादन- कविता-संग्रह)।

सुनील कुमार मल्लिक, गायक, जनकपुर, नेपाल 1968-

मैथिलीक गायक-सङ्गीतकारक रूपमे प्रसिद्ध छथि । मैथिली भाषाक गीतसभमे मौलिक तथा सार्थक सङ्गीतक सृजनमे हिनक सक्रियता प्रशंसनीय छनि । सुनीलक गायन

कथा, लघुकथा, विज्ञान-कथा, चित्र-कथा, कार्टून, चित्र-प्रहेलिका इत्यादिक प्रकाशन। विशेष: गुजरात राज्य शाला पाठ्य-पुस्तक मंडल द्वारा आठम कक्षाक लेल विज्ञान कथा �जंग� प्रकाशित (2004 ई.), नताशा: मैथिलीक पहिल-चित्र-श्रृंखला (कॉमिक्स) प्रकाशित।

तथा सङ्गीतमे कैसेट एलबमसभ सेहो बाहर भेल अछि ।लेखनदिस हिनक सक्रियता परिमाणात्मक रूपमे कम रहितहुँ गुणात्मक दृष्टिएँ हृदयस्पर्शी मानल जाइत अछि ।पेशासँ विज्ञान-शिक्षक छथि ।

धीरेन्द्र प्रेमर्षि, सिरहा, नेपाल 1967-

वि.सं.२०२४ साल भादब १८ गते सिरहा जिलाक गोविन्दपुर-१, बस्तीपुर गाममे जन्म लेनिहार प्रेमर्षिक पूर्ण नाम धीरेन्द्र झा छियनि।कान्तिपुरसँ हेल्लो मिथिला कार्यक्रम प्रस्तुत कर्ता जोड़ी रूपा-धीरेन्द्रक धीरेन्द्रक अबाज गामक बच्चा-बच्चा चिन्हैत अछि। �पल्लव� मैथिली साहित्यिक पत्रिका आ �समाज� मैथिली सामाजिक पत्रिकाक सम्पादन।

रबीन्द्र नारायण मिश्र

पिताक नामःस्वर्गीय सूर्य नारायण मिश्र, माताक नामःस्वर्गीया दयाकाशी देवी, पैतृक ग्रामःअडेर डीह, मातृकःसिन्घिआ ड्योढी। वृतिःयोजना आयोगक उप सचिव, दिल्लीमे स्पेशल मेट्रोपोलिटन मजिस्ट्रेट। आब सेवा निवृत्त। शिक्षा: चन्द्रधारी मिथिला महाविद्यालयसँ बी.एस-सी. भौतिकी विज्ञानमे प्रतिष्ठा; दिल्ली विश्वविद्यालयसँ विधि स्नातक। प्रकाशित कृति : मैथिली:-

१. �भोरसँ साँझ धरि� (आत्म कथा), २. �प्रसंगवश� (निवंध), ३. �स्वर्ग एतहि अछि� (यात्रा प्रसंग), ४. �फसाद� (कथा संग्रह) ५. `नमस्तस्यै� (उपन्यास) ६. विविध प्रसंग (निवंध) ७.महराज (मैथिली उपन्यास) ,८.लजकोटर (मैथिली उपन्यास) ,९.सीमाक ओहि पार (मैथिली उपन्यास) १०.समाधान(निवंध संग्रह) ११.मातृभूमि(उपन्यास) १२.स्वप्नलोक(उपन्यास) १३.शंखनाद(उपन्यास)।

कुमार भास्कर

अमरेन्द्र यादव, नेपाल

रघुनाथ मुखिया

प्रदीप पुष्प

संदीप कुमार साफी

"बैशाखमे दलानपर" प्रकाशित।

उमेश मंडल

निश्तुकी- कविता संग्रह, मिथिलाक संस्कार गीत, विध-व्यवहार गीत आ गीतनाद (संकलन), "मिथिलाक वनस्पति स्लाइड शो मिथिलाक जीव-जन्तु स्लाइड शो मिथिलाक जिनगी स्लाइड शो", सगर राति दीप जरय- इतिहास, दुध-पानि फराक-फराक (कथा एवं पाण्डुलिपि जगदीश प्रसाद मण्डल)-(छाया एवं सम्पादन- उमेश मण्डल), हिन्दुस्तानी मुसलमान और हिन्दुस्तानियत - मूल हिन्दी लेख- गीतेश शर्मा, मैथिली अनुवाद- उमेश मण्डल।

चन्द्रमणि

स्व. हेमकान्त झा, गायक

मुरलीधर, मैथिली फिल्म निर्देशक

कुंज बिहारी, मैथिली गायक

रामबाबू झा, गायक

बि.पि.उदासी

जितेन्द्र सहयोगी

उदितनारायण फिल्म गाय
क

प्रकाश झा, फिल्म निर्देशक

कीर्ति आजाद क्रिकेट

श्रीराम झा शतरंज

अभिषेक झा गोल्फ

अशोक कुमार 1981-

साधारण काष्ठकारक परिवारमे समस्तीपुर जिलाक मोखियारपुर सखलानी गाममे जनमल अशोक कुमार कहियो स्कूल नहि गेलाह। दिनमे पचास टाका कमेनिहार दिल्लीक एकटा गोल्फ क्लबक एहि कैडीकें 1994 ई. मे चोरिक मिथ्यारोप लगा कए गोल्फ कोर्ससँ बाहर कए देल गेल। वैह कैडी दस सालक भीतर भारतक नम्बर एक गोल्फर बनि गेल।

राजेश रंजन, मैथिली फेडोरा प्रोजेक्ट

संजय झा

सुल्तानगंज, भागलपुर। मोटोरोलाक सी.ई.ओ.।

बिन्देश्वर पाठक

बिनोद मिश्र

डॉ. बिनोद मिश्र सम्प्रति आई आई टी रुडकी, उत्तराखंडमे अंग्रेजी पढ़बैत छथि आ हिनक रचनाb अंग्रेजी आ हिंदी मे प्रकाशित भेल छन्हि। अहि

राजकमल झा, अंग्रेजी लेखक, पत्रकार

हिनकर अंग्रेजी उपन्यास "द ब्लू बेडस्प्रेड" , "इफ यू आर अफरेड ऑफ हाइट्स" आ "फायरप्रूफ" प्रकाशित छन्हि। "द ब्लू बेडस्प्रेड" (१९९९)पर हुनका "कॉमनवेल्थ राइटर्स प्राइज फॉर बेस्ट फर्स्ट बुक- यूरेशिया" भेटल छन्हि। राजकमल झा श्री मुनीश्वर झा आ श्रीमती रंजना झाक पुत्र छथि, "आइ.आइ.टी.खड़गपुर"सँ

मानस बिहारी वर्मा, वैज्ञानिक

वर्ष हिनक कविता संग्रह Silent Steps and Other Poems प्रकाशित भेल छन्हि। एकर अतिरिक्त ई अंग्रेजीमे आलोचनाक क्षेत्रमे आठ टा पोथी संपादित केने छथि। हिनक पोथी Communication Skills for Engineers and Scientists बहुतो इंजीनियरिंग संस्थानमे पाठ्य पुस्तक रूपमे पढ़ाओल जाइत अछि।

बी.टेक.छथि, आ आइ काल्हि दिल्लीमे रहै छथि, जतए ओ "इण्डियन एक्सप्रेस" मे एडिटर छथि।

फणीश्वर नाथ 'रेणु' मिथिला रत्न 1921-1977

रामधारी सिंह 'दिनकर' मिथिला रत्न 1908-1974

रामवृक्ष बेनीपुरी 1899-1967

डॉ. हरिवंश तरुण 1927-2009

जन्म 21 जून 1927 ई.।
गाम- चकसलेम, पो.- पटोरी, जिला- समस्तीपुर। तीन दर्जन सँ बेशी हिन्दी पोथी जाहिमे काव्य-कथा-प्रबन्ध सम्मिलित अछि।

हरिशंकर श्रीवास्तव "शलभ" 1934-

स्व. जनार्दन प्रसाद झा 'द्विज'

हिन्दीक साहित्यकार।

रामेश्वर प्रेम

डॉ. नवल किशोर दास "नवल"

मोहनानन्द झा 1955-

हिन्दीक नाटककार।		
 रामाज्ञा शशिधर	 गणेश चंचल १९३०-२०११	 डॉ. अमरेन्द्र
 गोरेलाल मनीषी	 कुन्दन अमिताभ	 शंभु अगेही जन्म ८ जनवरी १९४१, प्रकाशित कृति:ओझराएल डीह (कथा-काव्य) १९९८, सतंजा (कथा संग्रह)१९९९, तेसरी बेरिआ (कथा काव्य)२००३, बज्जिका छंद विभास २००७
 पोद्दार रामावतार अरुण १९२३-१९९९	 मजहर इमाम १९३०-२०१२	 अरुण प्रकाश १९४८-२०१२
		

अंशुमन पाण्डेय

तिरहुता यूनीकोडक आवेदनकर्ता।

दिनेश कुमार मिश्र

मिथिलाक बाढ़िक एक्स्पर्ट। मिथिलाक मोटा-मोटी सभ धारपर किताब प्रकाशित। उत्तर बिहार की व्यथा कथा (१९९०), कोसी- उम्र कैद से सजा-ए-मौत तक (१९९२) बंदिनी महानंदा (१९९४), बोया पेड़ बबूल का- बाढ़ नियंत्रण का रहस्य (२०००), बगावत पर मजबूर मिथिला की कमला नदी (२००४), भुतही नदी और तकनीकी झाड़- फूक (२००५), , दुई पाटन के बीच में- कोसी नदी की कहानी (२००६) तथा बागमती की सद्गति (२०१०)।

ओमप्रकाश भारती १९६८-

कोसी नदीक लोक सांस्कृतिक अध्ययन - न दियाँ गाती हैं, बिहार के पारम्परिक नाट्य आ मैथिलीक लोक नाट्य प्रकाशित

वैदेही सीता

याज्ञवल्क्य पत्नी मैत्रेयी

याज्ञवल्क्यक दू टा पत्नी छलथिन्ह पहिल कात्यायनी आ दोसर मैत्रेयी। मैत्रेयी ब्रह्मवादिनी छलीह। कात्यायनीसँ हुनका तीनटा पुत्र छलन्हि- चन्द्रकान्ता, महामेघ आ विजय।

मोतीदाइ

मिथिलाक रजक (धोबि) जातिक लोकदेवता

बिहुला

चम्पानगरक बिहुला।

गांगो देवी

मिथिलाक मलाह जातिक लोकदेवता। गांगोदेवीक भगता अखनो मिथिलाक मलाह लोकनिमे प्रचलित अछि।

रेशमा, कुसुमा, फुल्वा

मोरंगक मोतीसायर

विन्ध्यवासिनी देवी मैथिली लोकगीत 1920-2006

कामेश्वरी देवी 1922-

मधुबनी जिलाक नवानी गामक। जन्म १९२२ ई. मे अपन मातृक नाहरमे भेलनि। पति पं मदनमोहन झा। बरौनीवासी प्रसिद्ध तान्त्रिक पण्डित केशव मिश्र हिनक पिता छलथिन। "मिथिला संस्कार गीत" पोथी।

कुसुमलता कर्ण

अणिमा सिंह 1924-

समीक्षिका, अनुवादिका, सम्पादिका । प्रकाशन: मैथिली लोकगीत, वसवेश्वर (अनु.), शिशु खेल गीत आदि। लेडी ब्रेबोर्न कॉलेज, कलकत्तामे पूर्व प्राध्यापिका।

लिली रे 1933-

जन्म:२६ जनवरी, १९३३,पिता:भीमनाथ मिश्र,पति:डॉ. एच.एन्.रे, दुर्गागंज, मैथिलीक विशिष्ट कथाकार एवं उपन्यासकार । मरीचिका उपन्यासपर साहित्य अकादेमीक १९८२ ई. मे पुरस्कार । मैथिलीमे लगभग दू सय कथा आ पाँच टा उपन्यास प्रकाशित । विपुल बाल साहित्यक सृजन। अनेक भारतीय भाषामे कथाक अनुवाद-प्रकाशित। पहिल प्रबोध सम्मान 2004 सँ सम्मानित।

चित्रलेखा देवी 1935-

मोहिनी झा 1937-

डॉ. सावित्री झा

कविता देवी 1942-

प्रमिला झा

शान्ति सुमन 1942-

जन्म 15 सितम्बर 1942, कासिमपुर, सहरसा , बिहार, प्रकाशित कृति, �ओ प्रतीक्षित, परछाई टूटती, सुलगते पसीने, पसीने के रिश्त, मौसम हुआ कबीर, समय चेतावनी नहीं देता, तप रेहे कचनार, भीतर-भीतर आग, मेघ इन्द्रनील (मैथिली गीत संग्रह), शोध प्रबंध: मध्यवर्गीय चेतना और हिन्दी का आधुनिक काव्य, उपन्यास: जल झुका हिरन। सम्मान: साहित्य सेवा सम्मान, कवि रत्न सम्मान, महादेवी वर्मा सम्मान। अध्यापन कार्य।

प्रभावती झा 1945-1999

स्व. इलारानी सिंह 1945-1993

इलारानी सिंह: जन्म 1 जुलाई, 1945, निधन : 13 जून, 1993, पिता : प्रो. प्रबोध नारायण सिंह सम्पादिका : मिथिला दर्शन, विशेष अध्ययन : मैथिली, हिन्दी, बंगला, अंग्रेजी, भाषा विज्ञान एवं लोक साहित्य । प्रकाशित कृति : सलोमा (आस्कर वाइल्डक फ्रेंच नाटकक अनुवाद 1965), प्रेम एक कविता (1968) बंगला नाटकक अनुवाद, विषवृक्ष (1968) बंगला नाटकक अनुवाद, विन्दंती (1972), स्वरचित: मैथिली कविता संग्रह (1973), हिन्दी संग्रह।

उषाकिरण खान 1945-

जन्म:२४ अक्टूबर १९४५,कथा एवं उपन्यास लेखनमे प्रख्यात । मैथिली तथा हिन्दी दूनू भाषाक चर्चित लेखिका ।प्रकाशित कृति:अनुंत्तरित प्रश्न, दूर्वाक्षत, हसीना मंज़िल, भामती (उपन्यास) । २०१०-श्रीमति उषाकिरण खान (भामती, उपन्यास) लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कार-मैथिली।

नीरजा रेणु 1945-

जन्म: ११ अक्टूबर १९४५,नाम: कामाख्या देवी,उपनाम:नीरजा रेणु,जन्म स्थान:नवटोल,सरिसबपाही ।शिक्षा: बी.ए.(आनर्स) एम.ए., पी-एच.डी.,गृहिणी ।प्रकाशित रचना : ओसकण (कविता मि.मि., १९६०) लेखन पर पारिवारिक, सांस्कृतिक परिवेशक प्रभाव । मैथिली कथा धारा साहित्य अकादेमी नई दिल्लीसँ स्वातन्त्र्योत्तर मैथिली कथाक पन्द्रह टा प्रतिनिधि कथाक सम्पादन ।सृजन धार पियासल कथा संग्रह,आगत क्षण ले कविता संग्रह,ऋतम्भरा कथा संग्रह,प्रतिच्छवि हिन्दी कथा संग्रह,१९६० सँ आइधरि सएसँ अधिक कथा, कविता, शोधनिबन्ध, ललितनिबन्ध, आदि अनेक पत्र-पत्रिका तथा अभिनन्दनग्रन्थमे प्रकाशित ।मैथिलीक अतिरिक्त किछु रचना हिन्दी तथा अंग्रेजीमे सेहो।२००३- नीरजा रेणु (ऋतम्भरा, कथा)लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार।

वीणा ठाकुर 1954-

जन्म- भवानीपुर, पण्डौल (मधुबनी)। पिता श्री श्रीमोहन ठाकुर। प्रकाशित कृति: मैथिलि रामकाव्यक परम्परा, इतिहास-दर्पण (समीक्षा), विद्यापतिक उत्स (समालोचना), भारती (उपन्यास)

ज्ञानसुधा मिश्र

भारतक उच्चतम न्यायालयक चारिम महिला न्यायाधीश आ पहिल मैथिलानी।

जस्टिस मृदुला मिश्र

वीणा कर्ण 1946-

जन्म 3 नवम्बर 1946, गाम- पटोरी, पो.पंचगछिया, जिला- सहरसा। सदस्य, मैथिली साहित्य अकादेमी परामर्शदातृ समिति 1987-1993, सदस्य, भाषा परामर्शदातृ समिति (मैथिली), भारतीय ज्ञानपीठ। अवकाशप्राप्त विश्वविद्यालय आचार्य आ अध्यक्ष, मैथिली विभाग, पटना विश्वविद्यालय। **प्रकाशित कृति**- अर्गला, भावनाक अस्थिपंजर (मैथिली काव्य संग्रह), शंखनाद, तुभ्यमेव समर्पये, अनुबन्ध (हिन्दी काव्य संग्रह)। प्रकाश्य: सप्तपदी (मैथिली निबन्ध संग्रह), चारित्रिक पृष्ठभूमिमे मैथिलीक प्रसिद्ध उपन्यास, मैथिली-उपन्यासक कथा किछु कहैत अछि (मैथिली

शेफालिका वर्मा 1943-

जन्म:९ अगस्त, १९४३,जन्म स्थान : बंगाली टोला, भागलपुर । शिक्षा:एम., पी-एच.डी. (पटना विश्वविद्यालय), ए. एन. कालेज, पटना मे हिन्दीक प्राध्यापिका पदसँ सेवानिवृत्त । नारी मनक ग्रन्थिकेँ खोलि:करुण रससँ भरल अधिकतर रचना। प्रकाशित रचना:झहरैत नोर, बिजुकैत ठोर; विप्रलब्धा (कविता संग्रह), स्मृति रेखा (संस्मरण संग्रह), एकटा आकाश (लघुकथा संग्रह), यायावरी (यात्रा-वृतान्त), भावाञ्जलि (काव्य-प्रगीत) , किस्त-किस्त

आलोचना); जिन्दगीनामा (हिन्दी काव्य संग्रह), क्रमशः (हिन्दी आलोचना)।

जीवन (आत्मकथापर साहित्य अकादेमी पुरस्कार)। अर्थयुग (लघुकथा संग्रह)आखर-आखर प्रीत, नागफांस (उपन्यास)। २००४ ई.- डॉ. श्रीमती शेफालिका वर्मा, पटना;यात्री-चेतना पुरस्कार।

नीता झा 1953-

जन्म : २१-०१-१९५३,व्यवसाय:प्राध्यापिका । लेखन पर समाजक परम्परा तथा आधुनिकताक संस्कार सँ होइत विसंगतिक प्रभाव।प्रकाशित कृति : फरिच्छ, कथा संग्रह १९८४, कथानवनीत १९९०,सामाजिक असन्तोष ओ मैथिली साहित्य शोध समीक्षा । बिलाइ मौसी (बाल लघुकथा संग्रह)।

आशा मिश्र 1950-

जन्म:६-७-१९५० ई.,प्रकाशित कथा मे मैथिकीक संग हिन्दी मे सेहो । सभसँ पैघ विजय मैथिली कथा संग्रह ।

डॉ. सुनीति झा

प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' 1948-

जन्मस्थान:रहिका,माता:श्रीमती वृन्दा देवी,पिता:पं. दीनानाथ झा,शिक्षा:एम.ए., बी.एड.,प्रसिद्ध अभिनेत्री दू सयसँ बेशी नाटकमे भाग लेलनि ।भंगिमा (नाट्यमंच) क भूतपूर्व उपाध्यक्षा, पत्रिकाक सम्पादन, कथालेखन आदिमे कुशल । �अरिपन� आदि अनेक संस्था द्वारा पुरस्कृत-सम्मानित।

डॉ. इन्दिरा झा 1957

मेनका मल्लिक 1966-

 शारदा सिन्हा मैथिली लोक गीत 1953-	 लालपरी देवी	 शकुंतला चौधरी
 गोदावरी दत्ता, मिथिला चित्र कला	 उषा वर्मा 1948-	 कमला चौधरी 1953- कृति- मैथिलीक वेश-भूषा-प्रसाधन सम्बन्धी शब्दावली, प्रकाशनाधीन: बाटे बिलायल पानि (कथा संग्रह), पिया मधुमास (कविता संग्रह), आशापूर्णा देवीक बंगला लघु उपन्यास **मन मंजूषा**क मैथिली अनुवाद। मुजफ्फरपुरसँ प्रकाशित मैथिली साहित्यिक पत्रिका **स्वाती**क सम्पादन (१९८४-८५)।
 सीता देवी, मिथिला चित्रकला	 सरस्वती चौधरी, जनकपुर	 डॉ. अरुणा चौधरी
		

विभा रानी 1959-

मैथिली क 3 साहित्य अकादमी पुरस्कार विजेता लेखकक 4 गोट किताब "कन्यादान" (हरिमोहन झा), "राजा पोखरे में कितनी मछलियां" (प्रभास कुमार चाऊधरी), "बिल टेलर की डायरी" व "पटाक्षेप" (लिली रे) हिन्दीमे अनूदित छन्हि।2 गोट लोककथाक पुस्तक "मिथिला की लोक कथाएं" व "गोनू झा के किस्से"। मैथिली कथा संग्रह "खोहसँ निकसैत"।

ज्योत्सना चन्द्रम 1963-

जन्मतिथि: १५ दिसम्बर, १९६३,जन्मस्थान : मरूआरा, सिंधिया खुर्द, समस्तीपुर,पिता : श्री मार्कण्डेय प्रवासी,माता: श्रीमती सुशीला झा,अध्यापन ।सुपरिचित कवयित्री, कथाकार । प्रकाशित कृति: बोनसाई (कविता संग्रह), झिझिरकोना (कथासंग्रह)।

सुस्मिता पाठक 1962-

जन्म: सुपौल, बिहार । परिचिति कविता संग्रह प्रकाशित । कथावाचक, कथासंग्रह प्रकाशनाधीन । राजनीति शास्त्रमे एम.ए.। संगीत, पेंटिंगमे रुचि । मैथिलीक पोथी पत्रिका पर अनेक रेखाचित्र प्रकाशित । समकालीन जीवन, समय, आ तकर स्पंदनक कवयित्री । अनेक भाषामे रचनाक अनुवाद प्रकाशित।

उर्मिला देवी, मिथिला चित्रकला

यमुना देवी, मिथिला चित्रकला

यशोदा देवी, मिथिला चित्रकला

रमा झा, सम्पादक मिथिला दर्पण

पन्ना झा

अनुभूति (लघुकथा संग्रह)।

सुधा कर्ण

नूतन दास

राधिका झा, अंग्रेजी लेखिका

स्वयंप्रभा झा 1970-

सम्पादिका, मिथिलांगन

हुनकर अंग्रेजी उपन्यास "स्मेल" आ "लैन्टर्न्स ऑन देयर हॉर्न्स" आ अंग्रेजी लघु कथा संग्रह "द एलीफेन्ट एण्ड द मारुति" प्रकाशित अछि। उपन्यास "स्मेल" लेल हुनका "फ्रेन्च प्रिक्स गुएरलेन" पुरस्कार भेटल छन्हि आ ई पोथी सोलह भाषामे अनूदित भेल अछि। राधिका "एमहर्स्ट कॉलेज"सँ "एन्थ्रोपोलोजी" पढ़ने छथि आ "शिकागो विश्वविद्यालय"सँ राजनीति विज्ञानमे मास्टर्स डिग्री लेने छथि। ओ "हिन्दुस्तान टाइम्स" आ "बिजनेस वर्ल्ड"मे काज केने छथि आ संगमे "राजीव गांधी फाउन्डेशन, दिल्ली" मे सेहो, जतए ओ आतंकवादसँ पीड़ित बच्चा सभ लेल सम्पर्क कार्यक्रमक प्रारम्भ केने रहथि। आइ काल्हि ओ अपन पति आ बच्चीक संग टोक्योमे रहै छथि।

रूपा धीरू 1973-

रूपा धीरू- जन्मस्थान-मयनाकडेरी, सप्तरी, श्रीमती पूनम झा आ श्री अरूणकुमार झाक पुत्री।स्थायी पता- अञ्चल-सगरमाथा, जिल्ला- सिरहा। प्रथम प्रकाशित रचना-कोइली कानए, माटिसँ सिनेह (कविता),भगता बेडक देश-भ्रमण (कनक दीक्षितक पुस्तकक धीरेन्द्र प्रेमर्षिसँग मैथिलीमे सहअनुवाद,सङ्गीतसम्बन्धी कृति- राष्ट्रियगान, भोर, नेहक वएन, चेतना, प्रियतम हमर कमौआ (पहिल मैथिली सीडी), प्रेम भेल तरघुस्कीमे, सुरक्षित मातृत्व गीतमाला, सुखक सनेस। सम्पादन-पल्लव, मैथिली साहित्यिक मासिक पत्रिका, सम्पादन-सहयोग,हमर मैथिली पोथी (कक्षा १, २, ३, ४ आ

रंजना झा, विद्यापति संगीत गायिका

रश्मि दत्त, गायिका, जनकपुर

५ आ कक्षा 9-10 क ऐच्छिक मैथिली विषय पाठ्यपुस्तकक भाषा सम्पादन)।		
 कामिनी कामायनी	 मुन्नी झा युवा रचनाकार	 कामिनी 1978- युवा कवियित्री
 रुक्साना सिद्दीकी	 कल्पना मिश्र, मैथिली रंगमंच	 ज्योति झा, , मैथिली रंगमंच
 किरण झा, मैथिली रंगमंच	 प्रियंका झा, मैथिली रंगमंच	 ऋतु कर्ण, मैथिली रंगमंच
 ज्योति वत्स, रंगमंच	 नेहा वर्मा, रंगमंच	 सविता

 अनुप्रिया	 मृदुला प्रधान	 अरुण मिश्र, महिला बॉक्सिंग
 राखी दास, मिथिला चित्रकला	 बनारसी पंडित,मिथिला चित्रकला, धनुषा, नेपाल	 देवकला देवी कर्ण,मिथिला चित्रकला, नेपाल
 मदनकला कर्ण,मिथिला चित्रकला, नेपाल	 महासुन्दरी देवी,मिथिला चित्रकला	 निर्जला झा, मिथिला चित्रकला, नेपाल
 फुलो साह, मिथिला चित्रकला, महोत्तरी, नेपाल	 रजनी पल्लवी	 संगीता कुमारी, मैथिली फेडोरा प्रोजेक्ट
		

विन्देश्वरी दास

गौरी सेन

सीमा झा

वाणी मिश्र, कवियित्री १९५३ -१९९६

कोइलख, मधुबनी। जन्मस्थान तिलाठी, नेपाल।

मौसमी बनर्जी, कवियित्री

शैल झा

शान्ति देवी

शशिबाला

पिता श्री उग्र नारायण लाल, पति श्री उमेश कुमार कण्ठ (बिसहथ)। शिवा कश्यप आ कृष्ण कुमार कश्यपक सहयोगसँ "भारती विकास संस्था"क स्थापना। रचना: कृष्ण कुमार कश्यपक संग "मेघदूत" आ "गीत-गोविन्द"क मैथिली अनुवाद, माछ-भात, मिथिला चित्र-शिक्षा, भाग-१, मिथिला चित्र-कोर, भाग-३।

मुन्नी कामत

सुखल मन तरसल आँखि (कविता संग्रह)।

प्रेरणा झा

मिथिला लोक कला

अंशुमाला

मैथिली लोकगीत।

श्वेता झा चौधरी, चित्रकार

गाम सरिसव-पाही, ललित कला आ गृहविज्ञानमे स्नातक। मिथिला चित्रकलामे

सर्टिफिकेट कोर्स।कला प्रदर्शिनी: एक्स.एल.आर.आइ., जमशेदपुरक सांस्कृतिक कार्यक्रम, ग्राम-श्री मेला जमशेदपुर, कला मन्दिर जमशेदपुर (एक्जीवीशन आ वर्कशॉप)।कला सम्बन्धी कार्य: एन.आइ.टी. जमशेदपुरमे कला प्रतियोगितामे निर्णायकक रूपमे सहभागिता, २००२-०७ धरि बसेरा, जमशेदपुरमे कला-शिक्षक (मिथिला चित्रकला), वूमेन कॉलेज पुस्तकालय आ हॉटेल बूलेवार्ड लेल वाल-पेंटिंग।प्रतिष्ठित स्पॉन्सर: कॉरपोरेट कम्युनिकेशन्स, टिस्को; टी.एस.आर.डी.एस, टिस्को; ए.आइ.ए.डी.ए., स्टेट बैंक ऑफ इण्डिया, जमशेदपुर; विभिन्न व्यक्ति, हॉटेल, संगठन आ व्यक्तिगत कला संग्राहक।

हॉबी: मिथिला चित्रकला, ललित कला, संगीत आ भानस-भात।

श्वेता झा

मिथिला चित्रकला, सम्प्रति सिंगापुरमे निवास।

रानी झा

मोती कर्ण

मिथिला चित्रकला

निक्की प्रियदर्शिनी

प्रज्ञा झा

डॉ. नलिनी चौधरी

नीलम चौधरी, कथक नृत्यांगना

इरा मल्लिक

पिता स्व. शिवनन्दन मल्लिक, गाम- महिसारि, दरभंगा। पति श्री कमलेश कुमार, भरहुल्ली, दरभंगा।

गुंजन कर्ण

राँटी मधुबनी, सम्प्रति यू.के.मे रहै छथि। www.madhubaniarts.co.uk पर हुनकर कलाकृति देखि सकै छी।

पूनम मंडल

प्रियंका झाक संग मैथिली न्यूज पोर्टल "समदिया" www.esamaad.blogspot.com क संचालन ।

प्रियंका झा

पूनम मंडलक संग मैथिली न्यूज पोर्टल "समदिया" www.esamaad.blogspot.com क संचालन ।

स्तुति नारायण

डॉ. ललिता झा १९५१

जन्म पनिचोभ, दरभंगामे। "मैथिलीक भोजन सम्बन्धी शब्दावली" प्रकाशित"।

आरती कुमारी १९६७-

"मैथिली मुक्तक काव्यमे नारी" प्रकाशित।

मीना झा

ब्रेस्ट कैसरक समस्यापर विदेह मे मीना झा केर एकटा लघु कथा प्रकाशित भेल। ई मैथिलीक पहिल कथा छल जे ब्रेस्ट कैसर पर लिखल गेल। हिन्दीमे सेहो ताधरि एहि विषयपर कथा नहि लिखल गेल छल।

अनुपमा प्रियदर्शिनी

पति डॉ. रतन कर्ण, गाम- उजान (बड़कागाम), पो. लोहना रोड, जिला दरभंगा।

आराधना मल्लिक

मैथिली रंगमंच।

शिखा

मैथिली रंगमंच।

सम्प्रति लोजियाना (संयुक्त राज्य अमेरिकामे), शिक्षा- एम.एस.सी. (जंतु विज्ञान), ल.ना. मिथिला वि.वि., दरभंगा; बी.एस.सी. बी.आर. अम्बेडकर वि.वि. मुजफ्फरपुरसँ, हॉबी, मिथिला चित्रकला, कमप्यूटराइज्ड चित्रकला, ललित कला। उपलब्धि: अखिल भारतीय कला आ दस्तकारी प्रतियोगिताक पुरस्कार 1995 मे; संस्कार भारती भाव नृत्य प्रतियोगिता 1989 मे सहभागी।

प्रीति ठाकुर

गाम- जगेली, भाया तारानगर, पूर्णियाँ। मैथिली बाल साहित्यमे "गोनू झा आ आन चित्र कथा २००८", "मैथिली चित्रकथा २००९" आ "मिथिलाक लोकदेवता २०१०", विद्यापतिक पुरुष परीक्षा (बाल साहित्य) २०१४ प्रकाशित।

अनुपमा झा

ट्रांसपेरैंसी इंटरनेशनल, भारत।

विनीता मल्लिक

रेवती मिश्र

अनामिका राज

आभा झा

प्रियंवदा तारा झा

डॉ अपर्णा

शान्ति लक्ष्मी चौधरी

ग्राम गोविन्दपुर, जिला सुपौल निवासी आ राजेन्द्र मिश्र महाविद्यालय, सहरसा मे कार्यरत पुस्तकालयाध्यक्ष श्री श्यामानन्द झाक जेष्ठ सुपुत्री, आओर ग्राम महिषी (पुनर्वास आरापट्टी), जिला सहरसा निवासी आ दिल्ली स्कूल ऑफ इकानोमिक्स सँ जुड़ल अन्वेषक आ समाजशास्त्री श्री अक्षय कुमार चौधरीक अर्धांगिनी छथि। प्राणीशास्त्र सँ स्नातकोत्तर रहितो शिक्षाशास्त्रक स्नातक शिक्षार्थी आ एकटा समाजशास्त्री सँ सानिध्यक चलिते आम जीवनक सामाजिक बिषय-बौस्तु आ खास कऽ महिलाजन्य सामाजिक समस्या आ प्रघटनामे हिनक विशेष अभिरूचि स्वभाविक।

अनुपम रैना

डॉ चित्रलेखा

डॉ कल्पना मणिकान्त मिश्र

पिता डॉ शिव कुमार झा, गाम राटी, सासुर- गजहारा। मेडिकल शिक्षा जे. जे. हॉस्पीटल/ ग्रान्ट हॉस्पीटलसँ सम्पन्न कय स्त्री-रोग विशेषज्ञ। मुम्बइसँ १९८०-८२ मे प्रकाशित होइबला मैथिली पत्रिका "विदेह"क पति डॉ मणिकान्त मिश्र (निर्माता-

		मैथिली फिल्म- आउ पिया हमर नगरी) संग सम्पादन।

 भालसरिक गाछ जे सन २००० सँ याहूसिटीजपर छल http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.htm, http://www.geocities.com/ggajendra आदि लिंकपर आ अखनो ५ जुलाइ २००४ क पोस्ट http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.htm (किछु दिन लेल http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.htm लिंकपर, स्रोत wayback machine of https://web.archive.org/web/*/videha 258 capture(s) from 2004 to 2016- http://videha.com/ भालसरिक गाछ-प्रथम मैथिली ब्लॉग / मैथिली ब्लॉगक एग्रीगेटर) केर रूपमे इन्टरनेटपर मैथिलीक प्राचीनतम उपस्थितक रूपमे विद्यमान अछि। ई मैथिलीक पहिल इंटरनेट पत्रिका थिक जकर नाम बादमे १ जनवरी २००८ सँ 'विदेह' पड़लै।इंटरनेटपर मैथिलीक प्रथम उपस्थितिक यात्रा विदेह- प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका धरि पहुँचल अछि,जे http://www.videha.co.in/ पर ई प्रकाशित होइत अछि। आब 'भालसरिक गाछ' जालवृत्त 'विदेह' ई-पत्रिकाक प्रवक्ताक संग मैथिली भाषाक जालवृत्तक एग्रीगेटरक रूपमे प्रयुक्त भऽ रहल अछि। विदेह ई-पत्रिका ISSN 2229-547X VIDEHA

